

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Újévi gondolatok

Írta: vitéz Marton Béla országgyűlési képviselő.

A nagy görög bölcse és tudós politikus szavaival élve „ha az ember elmúlt dolgokról gondolkodik rendszeren a földre tekint le, ha pedig a jövőről, az eget néz fel.” Ebből a szemszögből tartunk sergyszemlét a múlt bajainak végző okai és a jövő reményei és teendői felett.

Egy szörnyű kettősség vezetett az ember válságához és az emberi intézmények eltorzulásához, mely intézmények végeredményben mindannyian csak az emberi szellem „meghosszabbított árnyai”. A fehér ember erkölcsi, jogi és politikai berendezkedései a maguk kulturális összességében a krisztusi alapokon nyugszanak közel kétezer év óta, de ugyanakkor a gazdasági berendezkedések és technikai civilizáció ezekkel az alapokkal homlok-egyenest ellenkező vonalon fejlődtek. Nem a kultúra, nem is a civilizáció van válságban, hanem a kettőnek össze nem hangolható strukturája vitte mindkettőnek hordozóját, az embert oly lelki válságba, melynek romboló hatását világrongató megrázkódtatások alakjában két évtizede szenvedjük.

Az egész „emberiséget” említettem, mert a háborúnak kizárólag csak legyőzöttjei voltak és vannak mind a mai napig s mert nincs nemzet, mely meg ne érezte volna az ezzel járó súlyos megrázkódtatásokat. Egyébként a z o n b a n, ha meg akarjuk érteni a mai

kaoszból kivezető lehetőségeket, szem előtt kell tartani, hogy a Teremtőnek bizonyára módjában állott volna egyfajta, egynyelvű és egyvérű embertípussal megkoronázni a föld teremtményeit és ha nem ez történt, akkor ezzel bizonyára meg voltak a céljai. Soha még az emberiség történelmének folyamán nem mutatkozott meg oly világosan, hogy ez a szó „emberiség”, lehet nyelvtani kifejezés, lehet embertani fogalom, de a történelem csak nyelvükben, kulturájukban, céljaikban és ideáljaikban különálló életet élő és egymással való nemes versenyre hivatott nemzeteket ismer. Csak a nemzetek azok a valóban létező és önmagukban zárt egészet képező, saját kulturájukban megcsiszolt darabok, amelyekből az „emberiség” óriási mozaikja adódik.

Innen van az, hogy a nagy társadalmi és politikai mozgalmak alapját mindenütt a nemzeti öntudaira-ébredésben kell keresnünk. Ha ezek a mozgalmak még nem tudtak mindenütt oly légtörő teremteni, mely a válságba jutott emberiségnek vissza tudta volna adni lelki egyensúlyát, akkor az onnan van, mert a keresztyén kultúra és az anyagelvű civilizáció diszharmonijából keletkező bajok tömege tulságosan nagy volt a h o z, hogy aránylag ily rövid idő alatt győzelemre lehessen vinni egy korszerű és minden te-

kintetben tisztult idealizmus zászlaját. Mindenütt, ahol a nemzeti mozgalmak megindultak, egyetlen egy világos és egyszerű tételre vezethetők vissza célkitűzéseik; minden nemzet teremte meg a maga sajátosságaihoz illő, krisztusi alapra helyezett szociális életét: ez az a gondolat, mely körül a nemzeti mozgalmak elméleti formulái és gyakorlati megnyilvánulásai kikristályosodtak.

A magyar nemzetre nézve, mely ma megint egyszer a történelem választóján áll, inkább életkérdés az, hogy meg tudja-e találni a helyes utat, mint bármelyik más, nagyobb nemzetre nézve. Ha itt sikerül minden rendelkezésre álló erkölcsi és anyagi erőnek maradéktalan összefogása, vagyis sikerült a nemzet egységének olyan megalapozása, mely minden várható veszedelemmel

szemben biztosítja a nemzet ellenállóképességét, akkor a nemzet megtette kötelességét önmagával és ugyanakkor Isten és a keresztyén kultúra szellemével szemben is.

A magyarság keresztyén mivoltának ősi jele, melyben győznie kell: az apostoli kettőskereszt, éppen úgy szimboluma a magyar lélek Krisztus követésének, mint a Nemzeti Egység mozgalmának. Ezer éven át kettős volt a kereszt, amelyet a magyarság a történelem legtöbbször kálváriás útján hordani kényszerült, mert ezer esztendőn át kellett küzdenie azért, hogy védelmezze a Nyugat és az önmaga keresztyén mivoltát és ugyanannyi ideig azért, hogy az maradjon, ami öncélúságát igazolva és örökéletét biztosítja: sajátos kulturájú magyar!

SZÖVETKEZETI PROPAGANDA ÜNNEPÉLY

1764 propaganda csomagot osztott ki a Szövetkezet vásárlói között.

December 30-án délelőttől kezdve késő délutánig a Horváth Miklós utcai szövetkezeti üzlet előtt nagy tömegben szorongtak nők és férfiak vegyesen, hogy a szövetkezeti propaganda csomagokat átvegyék. Feltűnő sokan voltak ideát Endrődről is. Az izléses és terjedelmes papírtáskát kíváncsian kutatták a boldog tulajdonosok, de úgy látszott, legnagyobb részük nem tudja azt a közmondást: „Ajándék marhának ne nézd a fogát!” — mert családusoknak hangos kifejezést is adtak, azonban a csomagot mégis csak hazavitték. Ugy látszik, az is baj, ha semmit sem kapnak az emberek

és az is baj, ha kapnak valamit.

A csomagok kiosztása végeztével nagyszámú hallgatóság előtt Wagner Márton a szövetkezet igazgatósága felkérésére üdvözölte a szövetkezet udvarán megjelent nagyszámú hallgatóságot és a vendégek közül dr. Zeőke Antal országgyűlési képviselőt, Sztojka Károly ny. Hangya titkárt, az Új Magyarság munkatársát, Nagy Sándort, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ igazgatóját, Bakos József főszolgabíró, Lehoczky Károly járási gazdasági felügyelőt és felkérte Sztojka Károlyt ünnepi beszédének megtartására.

Sztojka Károly régi, értékes szövetkezeti ember. Beszéde közben sokszor helyeselték meggyőző érveit. Utána Nagy Sándor tejszövetkezeti igazgató mondott nyugodt, mélyenjáró érvekkel alátámasztott beszédét a szövetkezés szükségességéről. Majd dr. ifj. Kovács János lendületes meggyőződéssel, fiatalos hévvel mondott beszédével élénk hatást ért el. Wagner Márton bejelentette a hallgatóságnak, most van megszervezés alatt a szövetkezeti értékesítés és ezt hamarosan meg is kezdik. Ezután az ünnepélyt beakasztotta.

A hallgatóság általános kérésére még dr. Zeőke Antal képviselő szólalt fel és szintén szövetkezésre szólította fel a lakosságot.

Az ünnepély után a Hartenstein cégnél érdekeltek hitelezők egy része, kik ott voltak az ünnepélyen, dr. Zeőke Antal képviselő részvételével megbeszélést tartottak, melyen olyan irányú mozgalom megindítását határozták el, hogy a Hartenstein cég tulajdonát képező ingatlanok — a téglagyár és nagymagtár kivételével — teljes magtári (zsákok, mérlegék, rosták stb.) és irodai felszereléssel a búzahitelezőknek engedelnék át, melynek megtörténte után az összes búzahitelezők ezzel a vagyonnal szövetkezetté alakulnának meg és terményvásárlási tevékenységet kezdenének. E megoldás előkészítésére felkérték: Wagner Márton, Tápay Károlyt, Bathary Antalt, Cs. Nagy Danielt, vitéz dr.

Haviár Gyulát és Kovács Jánost.

Este a szövetkezet igazgatósága a szövetkezet alkalmazottait, számos meghívott szövetkezeti tagot

és vendéget látott vacsorán. Vacsora után reggel 2 óráig a legjobb hangulatban táncolt a fiatal-ság.

AKIÉ A FÖLD, AZÉ AZ ORSZÁG.

Írta: id. Józ Gábor.

Ezen című iráson folytatása számokban ez lesz: A 100 holdnál nagyobb birtokoknak $\frac{3}{4}$ -ed része magyar ember kezében volt még 25 év előtt. A háború első három esztendejében 21.000 holdat veszített a magyar. A fölök 100 hold után 14 holdat nyertek. A birtokok parcellázásból 1905—1917-ig a magyarság 200.000 k. holdat veszített. A németek 15 ezret, a fölök 85 ezret, az oláhok 75 ezret, a ruthének 14 k. holdat szereztek.

Háború alatti külföldi emberek is vettek nagybirtokokot.

Ezen nagy veszteségek akkor történtek, különösen Erdélyben, mikor 2 millió magyar kivándorolt. Beljebb, mikor a Máv magyar vasúttal rakta meg Erdélyt.

Jelenleg most a vasutasok jártak jól, mi földművesek pedig rosszul.

Igaz, hogy az akkori kormány észrevette az oláh terjeszkedést, (sőt már Kossuth

Lajos is megjósolta) kordon húzott a határszélre. Gyomáról is mentek sokan, emlékezhettek még rá, Tuskós, Bálinez, igazfalva nevű telepítvényekre, de már ekkor késő volt. A gróf Tisza István kormánya pedig abba is hagyta az egészet.

Hogyan bírták összevenni ezt a sok földet? Hol vették a pénzt rá? A saját bankjaik és szövetkezeteik után — és a magyar kormány támogatása által olyan formában, hogy ők békességben legyenek, kisebb adókulcsuk volt ott, mint az Alföldön. Hiszen 1916-ban a román betöréskor, ott azelőtt nem ismerték a rekvirálást, — a szászok maguk elmondták ilthon meg már könnyes szemmel mondták szüleim: „Fiam, nem bírnak utat adni, mert elrekvirálták.”

De ezt hagyjuk; — bocsánat!

Mert 1900 előtt még csak 12 föl bank volt, azután már 24 lett. Oláh bank 57 keletkezett 1900-ik év előtt, és 99 azután.

Szerb bank 6 volt, 24 jött létre e században. Így szaporodtak a szövetkezeteik is: 14 föl volt 1900 előtt, 10 új lett azután. A szerbek 5 régi mellé 10 újat szereztek. Legelőbbet pedig az oláhok: az 1900-ik év előtt 17 volt, azóta 84 oláh szövetkezett létesült.

De hogyan tartotta fent magát ez a sok bank és szövetkezet, hogy meg nem bukott? — kérjük mindnyájan. Hiszen nálunk is létesültek bankok és szövetkezetek, de mindjárt meg is bukiak, dacára a magas bankkamatlábnak. Erre a feleletet mindenki tudja, ha akarja: a nép és a vezetőférfiak együttérzése, összetartása a haza és nép boldogulása érdekében.

Esonka, béna országban ez nincs meg. Most már sok az olyan egyén, aki habár a nép meg is választ vezetőférfinak, tanult, végzett emberek, de nem a fejjéje között van. A nép is elvesztette bizalmát mindennel szemben. Még a kormányban sem bízik. Igérnek, de mindenünket potyán, semmi áron elszedi a kartel, amit a kormány is támogat azáltal, hogy nem bírja lefékezni a felhajtott iparcikk-ek árát.

Ha a föl, oláh, szerb, rutén bankokhoz, szövetkezetekhez a nép, a néphez vezető férfiak is csak olyan bizalommal és összetartással tettek volna, mint itt, e sonka honban, ma nagy Magyarország volna.

De ha nem fogunk össze és nem bíznunk egymásban, nem létesítünk szövetkezeteket, bankokat olyan férfakkal az élükön, akik közülünk valók, akkor hamarosan megérjük azt, hogy a szomszéd államok felteszik a kérdést: „Akié a föld, azé az ország.”

Bámulatosan sok az író

Sz. Csorba Tibor:

Harsányi Zsolt mondta ezt és állapította meg íróasztalának tanúságtételéből. Igaza van. Az ismeretlen író képét és lelki nyugtalanságát, legeslegesítő érték-tárgyát: a reménységét élénk veltite. Hadd szóljak most az ismeretlen író nevében.

Nemcsak a „zord viszonyok” fedeztetik mindenkiben fel az iparművészt, festőművészt, a mozi-színészt vagy az írókat. Azaz mégis! Mégis azok a zord viszonyok, hogy százával vannak emberek, akik gyermekkorukban nem is rajzoltak szépen, nem is rendelkeznek csinos külsővel és ma mégis

Mi a hazaszeretet?

írta és felolvasta: Záhonyi Aladárné.
(Folytatás.)

Pár évvel ezelőtti olthon jártam a Felvidéken, egy társaságban voltam, ahol egy cseh rendőrkapitány is volt. Sok mindenféléről esett a szó és én azt felálltam mondani, hogy ez csak megszállott terület. Az a cseh azt mondta nekem: De jól meg van ez szállva. Őkölbe szorult a kezem nő letemre, szerettem volna megmutatni, hogy az a szép magyar Felvidék csak meg van szállva. Soha-sohasem lesz az a drága magyar föld a tiétek. Amit a mi magyar festvéreink vértel áztattak és érte meghaltak.

Az alföldi ember tudja, hogy volt nekünk Erdélyünk, gyönyörű Felvidékünk. És tudja, hogy onnan kaptuk a vasat, az ércet, a fát. De azt nem tudja, hogy nekünk vannak ott halottjaink, festvéreink, édesanyánk édesapánk. Nem sírhatjuk ki magunkat az ő hantjainkon, nem vihelünk egy egy szál virágot sírjainkra, mert Trianon igazságtalanul télt. De jön nem-sokára más földet napja, mikor

üjből nagy lesz Magyarország, minden magyar ölelkezik és csókolja egymást örömeiben, mert győzni kell és győzni fog az igazság.

Nézünk vissza a múltba: az aradi tizenhárom vértanu, miért hal meg? Elmet fölvet, büszkén mentek a bitófa alá, mert a hazáért, a mi magyar Hazánkért haltak meg. Hát mi nem mennénk, de hogyan nem. Minden magyar a hazáért kell hogy életét feláldozza. Nekem nincsen földem, nekem nincsen vagyonom, hogy azt féltsem, hogy elviszi tőlem az ellenség, de van egy életem, amelyiket minden pillanatban a hazáért feláldozom. S így kell nevelni gyermekeinket, a nagy hazaszeretletben, így kell élni minden magyar embernek, hogy a magyar honért minden pillanatban ajánlja az életét. Petőfi hogy énekelte meg a Talpra magyart: „Sehonnai bitang ember, ki most ha kell, halni nem mer. Kinek drágább rongy élete, mint a haza becsülete.” Ugye Ő is meghalt a hazájáért. Legnagyobb veszélyt kereszte az ülközletben, hívta és

biztaltta magyar festvéreit, hogy védjék meg a hazájukat, hogy a jövő kornak szívébe véssék. Így kell szerelni és életét feláldozni a magyar hazáért. 1916-ban újból Galiciában vagyok. Mikor leszállok a vonatból, 30 fokos hidegben, éjjel nem látok semmit a nagy sötétségtől, de megült a fütem az a gyönyörű magyar szó, amint magyar festvéreink hívják, hogy jöjjenek melegedni. Vezettek egy földalatti szállásra, ahol bevártam azt a szánkót, amellyel még 35 kilométernyi utat kellett megtennem. Mikor leérem, mit láttam? Deszka piceken ruhásítól, fáradtan, kimerült magyar katonákat. De egy panasz szó nélkül szenvedtek és nélkülöztek, mert a szívük minden dobbanása a hazáért szólt. 17 napot töltöttem olyan faluban, ahol csak kémények maradtak a házakból és a lakossága földönfúlóvá lett az orosz ellenségtől.

És a mi magyar festvéreink védtek az ellenségtől a galiciai népet.

(Folytatjuk.)

született és beérkezett ipar-festő-szini- és íróművészek, akiknek munkájában sokszor látja az „ismeretlen“, hogy bizony az csak keservek árán, muszájdolgozásból és muszálybeadásból készült. Én azt hiszem, hogy éppen ez a zord viszony, amely kitermelte a „bevágódott“ termelőket, az termelte ki, „préselte ki“ a szegényekből még a vélt irodalmat is. Mert bizony a magyar föld sok értéket hordoz hátán s ha nem mindegyik akar, vagy tud érvényesülni, de a legtöbbje mégiscsak kéri, hogy a napilapok „másfél-kétévre elfogadott anyagában“ bizony igen gyakran nagyon selejtes kerül, amilyenhez legalább is hasonlót az „ismeretlen író“ is képes termelni. De mert a szerencsétlen most fedezte fel önmagában az író, hát ebben az első „alkotásban“ hamar napvilágra kerül a legreménytelenebb tehetségtelenség.

Am a tehetségtelenségek ellen hadjáratot indítani, nemzeti kötelesség, de nem úgy, hogy két évre lefoglaljuk a közlendő anyagot s ezen megvásárolt barrikádon átordítani — ember legyen, aki vállalkozik. Az a baj, hogy kevés szívre talál az ismeretlen író. Minden reménytelen, mert akiktől függ ismertté válhatósága (szerkesztők, színgazdák, lektorok, filmrendezők, könyvkiadók stb.) azok leverten, komoran — csak lapozgatnak — a bizalommal és reménységgel hozzájuk juttatott kéziratok között. Lapozgatnak, de el nem olvassák, mert hiszen ők néhány sorból már mindent tisztán látnak. Hátha ez a fegyelmetlen lapozgatás, ez a szeretetnélküli, fáradt belekóstolás és ennek alapján visszautasító válasz, az írói lelkiismeretharcának nem feltétele, termeli ki a titkos írókat, a bámulatosan sokakat?!

Nem azt kell kérdezni, mit remélhet az, akiben egy kis talentumcska van, hanem meg kell mondani, hogy van és hogy mennyi az. Ugyanúgy, mint ahogyan meg kell mondani, ha teljesen hiányzik. Ez az írói, mondjuk inkább lektori merev elzárkózás, nemzeti szempontból káros. Káros azért is, mert nem veszi észre, hogy ezek az ismeretlen írók megéreztek valamint abból a korszaklóból, amelynek nyomán a lelkifinomtságokban jobb ember típus kezd kialakulni. Egy nagy lelki restauráció munkájából minél több embernek kell kivenni részét s ezt szinte maradéktalanul végzi el a legutolsó író is. Minden író előbb a maga lelkét teszi szebbé és ha csak ennyit tett is, akkor is figyelmet érdemel, mert szaporította a szebblelkiük anynyira szükséges létszámát önmagával. Az egész dunántúli irodalmat az ismeretlen írók táborának

merném mondani, mert nem tudják, — sok értékük és tehetségük ellenére sem — áttörni a fölösleges előrelátásból „toronymagasságban“ beszerzett napilapanyagot. Pedig azok között nem egyet tudok, aki nem megélni akar az irodalomból, csupán lelke szépségét, gondolatai értékét és szíve melegét szerelné kitárni barátaik körét túlhaladó közönség előtt.

És még a fordítókról! A fordítás ma nem csupán megélhetési lehetőséggel kecsegtet (reménytelenül bár!) hanem divat, mondjuk korszerűséget. Igaz, hogy a legtöbb ember németül vél tudni, de vannak, akik az utódállamok nyelvét hozták magukkal menekülésük batyujában s mégis hiába kopogtatnak az utódállamok irodalmá-

val kiadóknál, vagy lapoknál. Nincs szükség az ismeretlen fordítókra sem, mert vannak, akiknek halvány fogalmuk sincs az illető nyelvről, de barátaiktól szerzett nyersanyagból „versremeket“ faragnak, amely azonban távol áll az eredeti szerző lelkében fogantól.

Jaj, de szomorú időköt élünk! Mindenre százával vannak már emberek s ezek nem akarják, hogy az új idők új dalaival — ahogy Ady mondta és tette — új dalosok is próbálgassák szárnyaikat.

Jaj, de szomorú világban élünk! Senki sem akarja a haladást, a más szavát, nehogy meg kelljen osztani kevés harapnivalóját, sokszor talán nem is olyan bőjtiele-delét — mással...

Domokos János református tanító öngyilkos lett.

A gyomai református tanítói kar egyik legtevékenyebb tagja volt Domokos János. Dacára három kiváló gyermekének, családi életében nagy megpróbáltatáson ment át. A hajdan állandó derűs hangulatu ember az utóbbi időben már felülden kedvellen volt.

Szilveszter estéjén Erzsébet leányával a Református Leányegyesület leasitéjén volt, honnan félegykor hazamentek. Lefekvés után Domokos tanító hamarosan felkelt, szobáról szobára járt, végre bement az irodájába. Erzsébet leánya után ment, kopogtatott a bezárt szobaajtón, mire hatalmas revolverlövés hangzott el és egy nagy zuhanás — mely után öklével betörte az ajtó üveget, kinyitotta a belülről bezárt ajtót s édesalyját álló halántékkal, vérében találta.

Azonnal elhívták dr. Vincze Endre községi orvost, ki megállapította, hogy egy 8 milliméteres Steyer revolverrel lötte magát agyon Domokos tanító. A golyó a jobb halántékon ment be, a bal halántékon jött ki és a falon egyik gépbe vágódott és azonnali halált okozott. Dr. Vincze megállapítása szerint álló helyzetben történt az öngyilkosság.

Domokos tanító levelet hagyott hátra, öngyilkosságának nem adja okát, de látszik, a megviselt idegrendszer jelentéktelen dolgokra is nagyon érzékenyen reagált és a tulcsigazott képzelődés vitte a végzetes útra.

Január 5-ikán temették el óriási részvét mellett Domokos János hajduszoboszlói születésű 49 éves református tanítót, három gyermek atyját a refor-

mátus ó temetőbe. A gyászbeszédet Tiba András ref. lelkész tartotta. A temetőben Szőke Ferenc igazgató-tanító a következő beszédet mondotta:

A sötét sir megnyílt újra és ime készen várja áldozatát, hogy keblére fogadja, szelíden esendes, pihentető ölére zárja egy fáradt vándornak kihűlt tetemét.

Emlékezzet e sötét sir bennünket embereket az elmúlásra és hirdeti nekünk, hogy egykor eljön a mi végóránk is, mert nincsen semmi e földön maradandó, hanem minden a mulandóság.

Óh, enyészet fejedelme, kérelhetetlen, könyörületlen Halál, a Te hatalmadnak egyellen szavára elfünnk állunk napjának sugara és örök homály, a sirnak homálya fedezi azt be.

Ime most is, amidőn itt, a néma sírok csendes hazájában megállunk, búsan omolnak könnyeink és lelkünk néma fájdalom borítja, mert a szerető lelkű édes apától, a lelkünk minden szeretetével és nagyra-becsülésével körülvevő kártársunk, pályatársunktól, a jószágos tanítótól veszünk itt, nyitott sirja szélén, keserves végbúcsút.

Kedves pályatársunk, édes jó barátunk! Lezúgott életed habzaja, mint a bércek kövei között leömlő pataknak vize; megszakadt életed hirtelen, váratlanul, amikor nem is vélhetük annak bekövetkezését. Mi azért megdöbben kebellet és zokogó lélekkel állunk itt, az elválás nehéz pereében, sírodnak szélén, hogy utolsó búcsút vegyünk Tőled.

Te immár megfulottad pályád, pihen vándorbolod, me-

lyet ez új esztendő első napjának hajnalán eldobtál kezedből sötét elhatározásod, lehangozt kedélyállapotod, aggodalmas levertséged, buskomor lelkiállapotod végzetes pillanatában.

Étredre a derűs, napfényes és világos időszakok után, mintha viharos forgoszél szárnyain jött volna, nagy sötétség borult. És Te ezen lelket didereglető éjszakai hidegben, reszelve, szótlanul, néman, önmagadba roskadva lórtad a kifosztottak, a meg nem érten lelkűeknek az élet üszkös romjai között kanyargó nehéz és rögös útját.

Kedves barátunk és feledhetetlen Kártársunk! Ime, most Te itt hagysz minket, a munka- és pályatársakait hi hagyod az iskolát, azt a tantermet, melyben a Te vezetésedre bizott kis növendékeidet oly alyai szeretettel, odaadó hűséggel, áldásos, kiváló sikerrel vezelted mindenkor. A tudásnak, az ismereteknek, a hitnek, a hazaszeretnek drága és nemes magvait hintetted közöttük meseteri módon. Valóban fényes és világgosságot terjesztetél 30 éven át, a tanítói szolgálatod alatt.

Magyar nemzetünk népoklításának terén tökéletes, dicséretesen eredményes és sikeres munkát végeztél minden időben és helyen. Istentől nyert gazdag szellemi tehetségeddel legjobb tudásodat bele vitted és oda áldoztad munkálkodásodba. Cselekedeteid valóban önzettek, hazafias érzéseid a lángoló lelkű igaz magyar embernek sziklaszilárd alapokon nyugvó érzései, meggyőződésai és hitvallásai voltak.

A Te meleg, nagy lelkednek sugárzó darabjait pazar kézzel osztogattad előszóval és irásaidban is.

Minden dologban, társadalmi, politikai mozgalmában, a békés megértésnek, a nemzeti összefogásnak, felebaráti igaz szeretetnek híve, követője, lelkében végrehajtója, lüzes és lánglelkű szónoka, apostola voltál.

Az emberiség nagy eszméi; a család, az egyház, népművelés, a haza, Isten országának építései hívtak Téged a munkamezőre és megfeszített erővel, kötelességteljesítéssel felelősségudattal adtad oda legjobb erőidet ezen magaslatos célokért és eszmékért.

Utad itt, a sírok honában véget ért és hűlt tested e csendes nyugvóhely ölében békés, zavar-talan pihenésit talál.

Hátramaradtál három kedves gyermekednek hív pártfogója, gyámoltója és védelmezője legyen mindenkor az árvák könyörülő menyecsi Anyja, az irgalmas és gondviselő Isten!

Menj aludni sírod éjjelibe és ölébe! Sírodnak köde felszáll még egykor és az idvezültek honában ismét találkozunk Veled!

Virasszon sirhantod felett a hű emlékezet! Pihenj csendesen! Isten Veled!

Időjárás és ruházat.

Az időjárás nemcsak világfájak szerint más és más, nemcsak évszakonként ingadozik, hanem folytonosan változik. Testünkre pedig a levegő minden tulajdonságával hat. Hat a hőmérsékével, nyomásával, nedvességével, mozgásával.

Igaz ugyan, hogy bőrünk szerkezeténél és hőszabályozó képességénél fogva bizonyos mértékig függetlenül testünket az időjárás változásával szemben, azonban nekünk magunknak is támogatnunk kell azt a védekezést. Erre a célra szolgál a ruházat.

A ruha védi testünket a hideg és meleg, a nedvesség és szél ellenében.

A ruházat mindég az időjáráshoz és a munkához alkalmazkodik.

Nyáron könnyű, lehetőleg világos színű, ritka szövésű ruhát, télen pedig nehezebb, melegebb ruhát viselünk.

Szélben, esőben jobban kell öltözködni, mint derült, száraz — ámbár hideg — időben. Nedvesség ellen különösen védelmezni kell testünket, mert a nedves ruha az elpárolgás folytán a legkönnyebben meghűti a testet. Tehát, ha átázunk, lehetőleg hamarosan öltözködjünk át, nehogy súlyos betegségel szerezhessünk magunknak.

A hűvös, nedves időjárásban a gyapjú alsó ruha a legjobb, viszont állandóan azt hordani egészségtelen, mivel a szervezetet elpuhítja és kevésbé ellenállóvá teszi a hideggel szemben.

A ruházatnak könnyedén kell feküdni a testen. Rendkívül egészségtelen a szoros gallér, mert akadályozza a vérnek a fejben való áramlását s ezáltal vértelődést okoz az agyvelőhöz.

Különösen ártalmas a nyak össze szorítása meleg időben vagy ha kihevülünk, erőlködünk.

A régen különösen divatos fűzők viselése pedig egyenesen öngyilkosság. Akadályozza a lélekzést, a gyomor, máj működését, ezáltal az emésztést. Nagyon sok máj és epe megbetegedésnek az az oka még ma is.

Végül ruházatunkat tarisuk rendben, tisztítsuk rendszeresen, mert a tisztátalan ruha nemcsak egészségtelen, de undorító is.

Dr. VINCZE ENDRE
közs. orvos.

HIREK

A SZERETET FEJFÁJÁRA

(A melegszívű krónikás, Domokos János emlékének.)

*Tudod, milyen az, adni, mindig adni
és sohase kapni?*

*Adni falatot, édes kenyeret
és bánatot kapni.*

*És mikor az élet barázdát szánt
és magot hord, bánatmagot
s szórja szerte, gyermekekbe, emberekbe,
szíved vérevel úgy öntözni,
mosoly fakadjon belőle.*

És érette soha „jónapot“ se kapni.

*Úgy szórta szerte szíve melegét,
mint a magvető.*

*Szórta, hintette és maga se hitte,
hogy egyszer elfogy mosolya, kedve,
hogy egyszer a szíve feljajdul...*

*És szétnézett emberekre, gyermekekre,
kiknek könnyet törölt,
kacagásról dalolt...*

*A szeme könnyes volt, a szíve fájt
és várt...*

*És az emberi szív kiutalt részére
egy pár lapát földet,
udvarias könnyet,
de semmit se többet,
de semmit se többet...*

*Tudod milyen az, adni, mindig adni
és sohase kapni?...*

Nem. Ugye, nem...

Csáki Imre

A református egyház gyásza. Antal Géza a dunántúli református egyházkerület püspöke 69 éves korában meghalt. Temetése január 2-án volt Pápán. Antal Géza a pápai kolégium nagyhirű tanára, később püspök, külföldi s főleg holland tudományos körökben igen jó hírnévnek örvendett.

Egy százalékkal mérsékeltek az állam kamathozzájárulását a gazdaadósok kamalfizelésénél.

Betiltják a budapesti bankfiókok előtt az autók parkirozását.

Az elmúlt évben háromezer fővel szaporodott a vas- és gépipar munkáslétszáma. A létszám 27.000 fő.

Az állatszérumok árát leszállította a földművelésügyi miniszter.

Pestkörnyék gazdái termelő és értékesítő szövetkezetekbe fognak tömörülni.

A Vármegye jóváhagyta a báró Wodianer árvaházi alapítvány részére a nagylaposi uradalomtól a simai-zugban 63 khold 834 n.-öl kiterjedésű földnek 35.878 pengőérti való megvételét.

Színház Endrődön. Bányai színtársulata f. hó 8-án, kedden kezdte meg az endrődi Ipartestületben színi előadását 24 tagú társulatával és saját jazz zenekarával.

A tavaszi tenyészállatvásár jelentkezési határidejét a tenyészállatok csoportjában január 15-ikében, a többi csoportban február 15-ikében állapították meg.

Gyomai anyakönyvi hírek. Született: Gyuricza Imre, Márton János, Komáromi Erzsébet, Szabó József, T. Kis Imre. Házasságot kötött: Waldmann Mózes—Markstein Ilona. Elhalt: Márton Mihály 14 napos, Izsó László 75 éves.

„A kék postakocsi“. Mint értesülünk az Iparos és Kereskedő Ifjak Önképző Körének — az Országzászló alap céljára való tekintettel — sikerült megnyerni Domokos Albert világysszerelői arra, hogy a legújabb terve szerinti készülő többszínű színpadvilágítását ezen az előadásán mutassa be. Nevezett évek óta többféle megoldást kipróbált már a műkedvelő-színpad tökéletes megvilágításának megoldására. Ezúttal újszerű, tökéletes színpadvilágításban élvezhetik a résztvevők, az operett irodalom ezen érdekes és értékes termékének előadását.

A Faluszövetség közgyűlése. A Faluszövetség nemrég tartotta közgyűlését Mayer János elnökletével. Az elnök megnyitó beszédében utalt arra, hogy a falusi lakosság megsegítése érdekében a kormánynak munkaalkalmat kell teremteni, közterheit arányosítani kell. Sürgőse a gazdaadósok rendezését is. Tölgyes István dr., a Szövetség ügyvezető igazgatója terjesztette elő jelentését a Szövetség egyesítendő működéséről. Az igazgatói jelentéshez Baross Endre és Sramkó Kálmán szölköztek hozzá. Vitéz Endre László főszolgabíró indítványozta a kiülődzöit iugoszláv magyarok számára egy mintaközség létesítését. Ezután tárgyalás alá vették Schandl Károly indítványát a gyufakölesön megváltásáról, melyhez többen szólaltak föl. Kussbach Ferenc dr. a tejrrendelet ügyét tette szóvá, Schiessi Alberttel (Üröm) együtt Chrappán István (Kistarcsa) a fővárosi piacrendelet enyhítését követelte.

Új választótörvény készül, mely szerinti legközelebb már tikosan választunk. Állítólag választókerületeket is szüntelenek meg. A képviselők 15 százalékát a törvényhatóságok választják.

Eladhatók az adóhátralékok miatt lefoglalt állatok. A gazdák körében általános volt az a panasz, hogy a lefoglalt állatok marhalevelére nemcsak a lefoglalási záradékot vezették rá, hanem a jószágokat kizárólag hatósági árverés útján engedték értékesíteni a pénzügyi hatóságok. Mint most értesülünk, a pénzügyminiszter körrendelettel intézte a pénzügyigazgatóságokhoz s ebben elrendelt, hogy a lefoglalt állatok szabad értékesítése elé ne górdítsanak akadályt, mindössze arra ügyeljenek, hogy a vételár 75 százalékát az adóhátralék törlesztésére fordítsák a gazdák.

Süt a nap

Felelthetetlen élményben volt részük azoknak, akik a Levente Egyesület Szilveszter estjén ott voltak.

Az előadás gondos, lelkiismeretes elkészítését főleg ifju Papp Vazul végezte, de a siker érdekében sokat fáradozott vitéz Molnár Pál is.

A rendezés vérbeli színész-munka Molnár Gyuláé. Az ő játékát nem lehet műkedvelői mértékkel mérni, az ő játéka külön élmény volt.

A többi szereplők a gyomai műkedvelők színe-java.

Tólka Terike bájos és természetes volt. Kéri Ilonka kedvesen alakított. Nagy Mariska rövid szerepén át is kicsillogott a tehetség. Gyuricza Mariska napsugarat varázsolt elének. T. Domokos Piroska sok elevenességgel alakította szerepét. Biró Jánosné játéka fokozta a jókedvet, Bartha Rézsika nagyon jó volt.

Merecz Gyula játéka nagy leiszést kellett. Kató István sok derül aratott. Biró István jól játszott. Molnár Gyula könnyet csalt a nézők szemébe. Molnár II. Gyula eredeti volt. Papp János szépen játszott. Szabó Lajosék minden mozdulatukkal kacagást kellettek.

Aranyos volt a gyerekek jelenete. Kaplak is sok tapsot és cukrot. Előadás után reggelig tartó tánc következett, kitűnő hangulatban.

Megható volt, mikor a közönség összelelkézve a Himnusszal köszöntötte az új évet.

Milyen álmot parancsol? Az orvostudomány legújabb felfedezése: a kormányozható álom. Bárki leiszés szerint rendelhet álmot. Erről a csodálatos felfedezésről érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelen meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett egy sereg pompás cikk, riport, közel száz képet, valamint folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Intimitások a színésznőkről. Sok intimitást, pletykát közöl a budapesti színészekről a Délibáb új száma, amely száz oldal terjedelemben változatos és gazdag tartalommal jelen meg. Képes rádióműsorokat, színházi beszámolókat, remek filmrovalót, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és ezer más érdekességet közöl a közkedvelt színházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Törvényszéki tárgyalás: Klein Mihály gyomai özvedi lanyai 26 éves gyomai lakos nagyon felháborodott, hogy a községi végrehajtó rendőr kíséretében menti ki a lányáért és el akarja hozni adóba lefoglalt lehenét. Vasvillát ragadott és fenyegetni kezdte a végrehajtót és mindenáron meg akarta mulatni, hogy ki a legény a csárdában, és, hogy a lehenet nem engedi elvinni. Halóság elleni erőszak miatt vonta felclósségre a gyulai kir. törvényszék Ungváry tanácsa. A rendőr vallomásaival beigazolódott, hogy a vasvillát kicsavarták a kezéből, mert azzal veszélyesen fenyegetődött. Ezért 31 napi fogságra és 3 évi hivatalvesztésre ítélték. Az ítélet jogerős.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS

A „Gyomai Egyetértés Olvasó Egylet műkedvelő gárdája úgy anyagilag, mint erkölcsileg is igen jól sikerült előadást tartott újév első napján este, saját helyiségében, mely alkalommal Nagy Lajos rendezésében „Hazudik a muzsikaszó” című 3 felvonásos víg operettet adták elő. Az előadásban szereplők mindannyian nagyszerűen és dicséretre méltóan adták elő szerepüket, dacára annak, hogy a darab nagyon nehéz, s az még színészeket és gyakorlott régi műkedvelőket is próbára tesz, nem hogy ilyen — többnyire ujonc — műkedvelőket. Sok — jól megérdemelt — tapsot is kaptak a szép számban megjelent nézők közönségtől. Jól lehet, hogy a szereplők mindannyian igen jók voltak, mégis kiemeljük közülük: Kéri Lajos és Kéri Pirikét, előbbi Zentay tengerésztest, utóbbi Jutka cseléd, továbbá Imre Ferencet — Jancsi kocsis és Tokai Esztikét — Julia, ugy Pető Pirikét — Zentay anyja szerepében, akik kitétek magukért. Igen jók voltak még Kovács Gyula — Silvó, Tandi Ferenc — Pietró, Molnár György — Duró, Nemes István — Turcilló, Kakati Ilus — Lili, Kegyes Mihály — Bandi, Ujlaki Ferenc — Jóska és Szabó Ilonka — Olasz leány szerepében álltak meg helyüket. Igen kedvesek voltak még: Mészáros Ilonka, Tandi Irén és Finta Margit — tengerészleányok és Petneházi Sándor és Csikós László mint tengerészlegények. Az énekszámokat a rendezővel Igrétz Ede, a táncokat pedig a rendező külön dicséretre méltóan tanította be. A sugó nehéz szerepét pedig Molnár Elek töltötte be általános meglepedésre. Előadás után táncraperdült az ifjuság, mely a legjobb hangulatban a hajnali órákban ért véget.

Domokos tanító féle ház hasznosbérbe kiadó,

Tornatanfolyam. Gyomán a polgári iskola tornatermében január 16-tól kezdve három hónapig tartó modern leiszénelési kurzusi tartunk kellő számu jelenkező esetében, gyermekek, nők és férfiak részére. Részvételi díj 15 pengő (mely havi 5 pengő részletekben fizethető.) Jelenkező lehet az igazgatóságnál.

Leszűrt napfény... ez kell a fáradt idegeknek. Egy francia biológus állapította ezt meg nemrég, aki azt ajánlotta, hogy az intravörös sugarak beiszölése ellen alkalmas szűrőkkel, megfelelő üvegtáblákkal, vagy függönyökkel védekezzünk. Az ideális függöny tehát az, melynek könnyű, lyukacsos anyaga a fényt, levegőt átengedi, de előbb hevességüket letompítja. Ilyen az a függöny is, melyet mint a Tündérújjak ajándékát csodálnak most e lap előfizetői, s a magyar kézimunkaujság barátai. A 150x260 cm. méretű függöny ezenkívül remek berendezési tárgy is: ecerrű színű és koskás mezőkre van beiszolva, melyek mindegyikébe finoman szilizál virágok kerülnek az ugyancsak ajándékkal adott MEZ-fonálból himezve. A gyönyörű ajándék még vagy tízféle célt szolgálhat annak, aki nem akarja függönynek használni. Valóban kedves meglepetés ez minden othon számára, aki 14.40 pengővel a Tündérújjak egész évfolyamára előfizet, egyszerre kettős ajándékkal kedveskedik családjának. Aki nem akar függönnyel, az helyette kaphat egy lándánron-szegályü lénvászona-abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetleg a hárompolecos állványt, a közismert „Fakult“-t.

Gyapju előleg. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a juhtenyésztő gazdák jelenlegi nehéz helyzetére tekintettel a „Futura” az eddigi gyakorlattól ellérően elhatározta, hogy a juhtartó gazdáknak megfelelő bonitás mellett, már most folyósít a jövő évi gyapjuteremésre előleget. Az előleget 6.5 %-os kamattal mellett folyósítják azzal, hogy az egységárat későbbi időponban, közös megegyezéssel állapítják meg és amennyiben ezen ármegállapítás a tenyészlőnek nem felel meg, vagy a gyapju leszállításának egyéb okokból akadályos volna, ugy a termelő az előleg, annak kamatai és 2 % stornódij megfizetése után a gyapju felel szabadon rendelkezhet.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ötszáz pengő az oroszági gyilkosság nyomravezetőinek. A közelmúltban Orosházán meggyilkolták Zsiga Zsuzsanna oroszági asszonyt. Orosházi hírek szerint a meggyilkolt asszony két lina 500 pengő készpénzt, vagy 500 pengő értékű vállóll leszállította s az összeget az kapja, aki édesanyjuk gyilkosságának nyomára vezet.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett Édesapánk, illetve Testvérünk elvezetése miatt érzett fájdalomunkban velünk érzők fogadják ezuton köszönetünket.
Domokos család.

Hirdetmény.

Értesítetnek mindazok, akik a földbirtokreform során juttatott mezőgazdasági ingatlanok, tehát szántó után — a házhely kivételével — törlesztő részletet fizetnek, hogy ehelyett bármelyik évben használati díj fizetésére térhetnek át. Akik a törlesztési részlet fizetéséről használati díj fizetésre akarnak áttérni, erre vonatkozó bejelentésüket a törlesztési könyvük, vagy nyugtájuk egyidejű bemutatása mellett, legkésőbb 1935 évi január hó 20-ig jelentsék be a községi adóhivatal birtoknyilvántartói irodájában.

* * *

Értesítetnek az arany, vagy ezüst értékű éremmel kitüntettek, hogy ha a földbirtokreform során részükre juttatott megváltott ingatlan házhelye a 600 négyzetölet, szántónál vagy legelőnél pedig a 3 kat. holdat meg nem haladja és egyéb ingatlanokkal együtt sincs 600 négyzetöl házhelynél és 3 kat. hold szántónál és legelőnél nagyobb ingatlanuk, a részükre juttatott s megváltott ingatlanból származó házhely és mezőgazdasági ingatlan megváltási árából 25 százalékos mérséklésben részesülhetnek 1932 évi január hó 1-től kezdődőleg s amennyiben a kedvezményre igényt tartanak, az igényjogosultságukat igazoló okmányukat legkésőbb 1935 január 15-ig a községi adóhivatal birtoknyilvántartói irodájában törlesztési könyvük vagy nyugtájuk egyidejű bemutatása mellett nyújtsák be.

* * *

Értesítetnek azok a házhelyhez juttatottak, akik már a pénzügyi lebonyolításba bevont megváltott földből, vagy vagyonváltásföldből kaptak házhelyet és azon hitel igénybe vételével építkeztek, hogy amíg az építési kölcsön törlesztése tart, a házhely után fizetendő törlesztési részlet helyett a házhely árának csak évi 4 százalékos kamattal fizethetik a kir. pénzügyigazgatóság engedélyével, azonban, akinek ezen kedvezményre igénye van és azt igénybe óhajtja venni, azt legkésőbb 1935 évi április hó végéig a községi adóhivatal birtoknyilvántartói irodájában a törlesztési könyv vagy nyugtájuk egyidejű bemutatása mellett bejelenteni tartozik. Gyoma, 1934 december 31.

Dr. Szász jegyző.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 január 6-án, vasárnap
vízkereszt napján
Színes hangos film.

Bál a fedélzeten

Regényes operette.

Főszereplők: Jack Quakie és Polly Walker, a New-Yorki Metropolitan tagjai, továbbá June Clyde, Wallace Mac Donald és a 100 tagú néger Halleluja kórus. Egy bájos szerelmi regény kibontakozása két ifjú szív mélyén. Olyan páratlan technikával felépített, részben színes hangosfilm, hogy a legkényesebb közönség izlését is kielégítik szépségei. Gyönyörű díjtítás. Páratlan zene.

Róma az örök város.

Ismeretterjesztő film.

Muki

Trükkfilm.

Hangos magyar világhíradó.

Előadások 4, 6 és 8 órákor.

Meghívó

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképző Köre 1935 január 13-án, d. u. fél 2 órákor a Hoffer szállóban megtartandó

évi rendes és tisztújító közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Évi jelentések.
2. Indítványok.
3. Felmentvények megadása.
4. Tisztújítás.

Határozatképtelenség esetén az alapszabályok értelmében 1935 január 27-én délután 2 órákor lesz megtartva.

Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 48 órával írásban nyújtandók be.

A közgyűlésen csak azok bírnak szavazati joggal és csak azok választhatók, akiknek 1934 évi tagsági díjuk rendezve van.

Gyoma, 1934 december 4-én.

Halbach Árpád ek. Kiss István sk jegyző. elnök.

NEMOLCSÓBBNÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDÁVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér tejeit ujbó Soltvadkert állomásra kiszállítva a feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen feletti rendelési fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés márvéttel. Egy pengő levéltárgy ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italuak. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

PUBLIKÁCIÓ

ÉRTESETÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetések (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benűn et, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmával ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációinkat a „Gyomai Ujságban”.

Vegyes eladások:

Eladó egy 50 fiókos üzletberendezés, pultok, álványok, egy telepés kétlángos rádió, egy kombinált akkumulátor töltő, két drb erős vas járkerék, Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanóit kész ablakok is állandóan kaphatók.

Békési Lajosné Horthy Miklós-ut 23. szám alatti háza egészben vagy fél részben eladó, ugyanott egy bármilyen műhelynek alkalmas helyiség és butorozott szoba kiadó.

Özv. Fekete Lászlóné Hősök útja 4 sz. alatti lakos; egy olyan asszonyt

keres, aki munkájáért kosztot és lakást kap.

Özv. Cs. Szabó Albertnének 3 hold ugari szántó eladó. Lakik: I. ker. Deák Ferenc u. 3. sz.

Dávid Géza fényképész Endrődön 3 nagy levelezőlapot 2 pengőért, 3 nagy fényképet 4 és 6 pengőért készít.

Olcsón eladó: két lámpás Telefunken gym. egyenáramu hálózati gép, hangszóróval, 4 drb 213x94 cm. méretű üvegezett kirakat ajtó szárny, 1 nagy mosóteknő alig használt, 1 fali ingaóra keményfaiokban, metszeti üveggel. Gyoma, Horthy Miklós u. 23. szám alatt.

Petőfi u. 12 sz. egy drb. fiókos szekion.

Id. Papp Vazulnak egy 500 kg-os mérleg súlyokkal, egy drb. kerékpár.

Porcsalmi László Szaboicska-u. 4. kettő díb ló és istálló trágya.

Perei László tanyáján egy drb. hasas kanca.

Herter Lajos Kiszfaludi-u. 8., tűzrevaló akáca.

Veres Sándor ugari tanyáján 6 drb. süldő.

Özv. Maász Andrásnének egy szánkó.

Beinschróth Ádám Andrassy-ut 26, két drb. csirkekeltető gép és Magtárlaposi szántóföld.

Herter Ádám Tánácsics-u. 14, 1200 négyzetöl szántóföld.

Timár Menyhért III. ker. 378., törek, pelyva, szalma és csutkaszár.

Biró Dániel Nagyatádi u. 35, egy kazal gyepszéna.

Véha Lajosnál Wagner Mihály tanyáján öt drb 5 hónapos süldő.

Kisréti Olvasókör évi rendes közgyűlést január 6-án fél 2 órákor tartja, melyre a ragokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Özv. Feldmüller Mihályné Bocskai u. 29, egy drb. diófa derék.

Kiss B. u. 26, hét mázsa szemes lengeri.

Tőreket vesz Fried Géza, ugyanott 2 drb. ló eladó.

Tandi Sándor Fegyverneki u. 15, egy tehén és egy 2 éves hasas üsző.

Bere Imre Zrínyi u. 51, tanyaföld és görbektalaposi páskom.

Pálincás László, Kiss B. u. 21, egy hasas tehén.

Kovács Imréné kereskedő Hunyadi-u. 7, piaci kihordót keres.

Pécs Ádám Horthy ut 57, egy tehén.

Lehoczki Mihály hizott sertést szállít. Szállítás szertan.

Szabó Károly diófát keres, Rákóczi út 21.

Debreczeni Tibornál rózsakrumpli és bor.

Szilágyi Sándor ceglédi borai megérkeztek többfajta minőségben. Kéri a lakosság pártfogását.

Fekete Gábornál 300 kéve takarmánycsutka.

Kovács József kereskedőnél 1 kályha. Losonczy Ferencnének Zrínyi u. 3, egy ló.

Horthy M. ut 31 sz., ingóságok.

Gábor Gyula istállótrágyát ad szalmáért.

Béres János gr. Tisza u. 70, egy drb fiastehén.

Özv. Cs. Szabó Imre 8 drb malac.

Házbda Imre VII. 133 sz., 4-5 hónapos süldők.

Akik Budapestre akarnak sertést szállítani, jelentkezzenek Pikó Béla földbirtokosnál.

Szombat este a pályaudvartól Endrőd felé vezető úton egy lópokróc elveszett, aki megtalálta, vigye a rendőrségre, vagy az endrődi postahivatalba, hol jutalomban részesül.

Lada Lajosnál VII. ker. Kölesfenéki nyilason 19 drb 6 hetes malac eladó.

Házeladás:

Szabó Sándor Tisza K. u. 1.

Elhalt Szilágyi Lajos és Csikós Erzsébet hagyatékából ház és szántó. — Csikós László, Lehel u. 8.

Lukács Mihály Dobó S. u. 9 sz. háza

Bérbeadás:

Zöld Imre Petőfi u. 58 sz. háza haszonbérbe kiadó.

Hizó eladás:

Özv. Fekete Jánosnének 2 drb. 100 kg-os, 8 hónapos zsirsertése eladó. Petőfi utca 29.

Zöld Bálintnak 1 drb. hizója van eladó. Széchenyi u. 39.

Hősök útja 83 sz., egy drb 130 kg. Baráth Imre, Kálmán F. u. 3., egy drb 150 kg.

Vincze József, Tánácsics M. u. 27, kettő drb.

Csath Lajos, Álmos u. 9, két drb.

Kéri Lajos, Hősök u. 6, 1 db 60 kg.

Kiss Albert, Árpád u. 20, 3 db 150 kg.

Krucsió László ny. vasutas, Kinizsi utca 11, egy drb.

Özv. Maász Andrásné, Bocskai u. 22, egy drb.

Özv. Kéri Gáborné, Gyóni u. 27, három darab.

B. Kovács Gábor, Vörösmarthy-u 25, egy 110 kg-os és 5 drb 8 hónapos hizó.

Biró Dániel, Nagyatádi-u. 35, három drb 120 kg-os.

Kiss B. u. 26, kettő drb.

Szilágyi László, Dobó I. utca 13, két drb.

Agoston Gábornál egy hizó malac.

Hősök u. 86, egy drb.

Földvári Nagy Imre, Zrínyi-u. 2, két darab.

Kiss Ádám, Széchenyi u. 67, két db.

Lukács József, Bánomkert, 3 drb.

Gecsei Lászlóné, gr. Tisza ut 91, egy drb 160 kg.

Mo'nár Lajos, Rákóczi u. 18, három drb 150 kg.

Ij. Garai Lajos, Széchenyi utca 36, egy drb 80 kg.

Diószegi Dániel, Gyóni u. 3, kettő db.

Gecsei Sándor asztalosnál 150 kg. körüli sertések.

Nyilatkozat!

Számtalan érdeklődésre közöljük, hogy előfizetőinknek a P. 14.40 egész évi előfizetési díj beérkezése után 24 órán belül elküldjük gyönyörű függöny-ajándékunkat A 150x260 cm. nagyságu tülffüggöny megkezdett mintájával és a kihimzéshez szükséges MEZ gyöngyfonállal ajándéknak is nagyon alkalmas. Kivánságra szélesebb függönyt is adhatunk kevés ráfizetéssel. Aki óhajtja a függöny helyett kaphat: egy Indathren-szegélyű lenvászon abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetleg hárompolcos álványunkat a „Fakuli“-t.

SIESSEN ELŐFIZETNI!

TÜNDÉRUJJA K

Magyar Kézimunka Ujság
Budapest, Szervita-tér 3.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzembetető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

STATISZTIKA

Sok ember felesleges számjátéknak tartja a statisztikát. Falun azzal is szokták a statisztikai adatok megbízhatóságát lemosolyogni, hogy a kisbíró meséjét hozzák fel, aki „hasból” állította ki a statisztikai kérdőíveket.

Bizonyos, nem mi, magyarok találtuk fel a statisztikát, de az is bizonyos, ahogyan a többi művelt nemzetek gazdasági, ipari, kereskedelmi és állami életében a statisztika már nagyon előkelő helyet foglal el, nálunk is már megbecsült tényezővé vált. Csak nekünk, falusiaknak kell még sok ember véleményét a statisztika megbecsülésére irányitanunk.

A mulikoriban sok szó esett arról: „Mi tart el több embert: a nagybirtok-e, vagy a kicsiny?”

Mi itthon, ahol alkalmunk van látni a különbséget, hiszen a mi határukban is van nagybirtok is, számítás nélkül is rávágánk erre a kérdésre, hogy a nagybirtok kevesebb embert tart el. És mégis azt sütötték ki a „politikus statisztikusok”, hogy a nagybirtok több embert tart el. Azonban ezeket a „műkedvelő statisztikusokat” alaposan kikészítette dr. Móricz Miklós, a Statisztikai Tudósító szerkesztője és megállapította, a nagybirtok előnyére felhozott adatok szerint egy négyszögkilométernyi területre 140 lélek esik, pedig a megyék népsűrűsége csak 70 lélek, tehát valami

alapos hiba csuszott a számításokba. Végeredményében kisül, a nagybirtokok népsűrűsége csak 29 lélek, a kisbirtokok népsűrűsége közel jár a 100 lélekhöz.

Tény, hogy csakis lelkiismeretesen bevallott vagy összegyűjtött adatokkal érvelhetünk meggyőzően. Bár sokan azt is tartják, még a kisbíró hasból bemondott adataiban is van valamelyes megbízhatóság.

Nálunk a közigazgatási hatóság évente a hasznos állatokról, a kutyákról, esetleg más dolgokról készített összeírás után statisztikát. Itt is, ha bemondásra történik a bejegyzés, bizonyos, nem mindenki ad

lelkiismeretes bevallást. Félnék, ha a valóságnak megfelelően mindent bevallanak, több adót vetnek ki rájuk, ami igaz is, de igazságos is.

Minden embernek a saját háztartásában, gazdaságában, üzletében föltétlenül szüksége van statisztikai adatainak felhasználására. Csakis így tudja bárki ellenőrizni, nincs-e valami hiba üzletmenetében. Tehát barátokozzon meg még a háziasszony is a statisztikával, csináljon minden kiadásáról, bevételéről feljegyzést, hasonlítsa össze az adatokat hetenként, havonta, évenként s már ezzel önmagán tapasztalhatja a statisztika előnyeit. W.

rendes és 16700 pártoló tagra emelkedett.

A Zöld Mező hetilapot minden kisgazdának olvasni kellene. A rét- és legelő kérdések mellett sok gyakorlati tanácsot is hoz hetenként a szerény kis hetilap, mely egypár év alatt kisgazdáink legkedvesebb olvasmányaként az ország legnagyobb példányszámú szaklapja is lesz.

Gyoma népesedése 1934-ben.

Az anyakönyvek évi zárata az idén kedvezőbb, mint tavaly volt. Tavaly csak 44 lélek volt a szaporodás, az idén kerekén 100 lélek.

Felekezetek szerint az anyakönyvi adatok összesítése a következő:

(Zárjelben a múlt év vonatkozó adatait közöljük.)

Született összesen 265 (279)

fiú 131 (161)

leány 134 (118)

Élve született 251, halva 14. Törvényes 256, törvénytelen 9. Iker 2.

Vallás szerint

református 175 (172)

katolikus 60 (53)

evangelikus 26 (27)

izraelita 4 (3)

baptista — (1)

Elhalt összesen 165 (235)

férfi 80 (117)

nő 85 (118)

református 121 (190)

katolikus 25 (29)

evangelikus 16 (11)

baptista 2 (—)

izraelita 1 (2)

gör. kat. — (1)

felek. kívül — (2)

Házasságot kötött 109 pár (101)

református 60 (56)

katolikus 10 (12)

evangelikus 3 (4)

izraelita 3 (—)

egyéb 5 (—)

vegyes 28 (29)

A Magyar Zöldmező Mozgalom

1930—1934.

A IV.-ik évfolyamába lépő Zöld Mező gazdálársadalmi hetilap értékes ajándékkal lepette meg újra olvasóit „A MAGYAR ZÖLDMEZŐ MOZGALOM 1930—1934” címmel kiadott eredeti fényképekkel illusztrált beszámolóval.

Az albumot Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter e szavai kezdik: „Ezer évvel ezelőtt zöldmezőt keresve jöttek ide őseink és hazát alapítottak.

Nekünk most az a feladatunk, hogy hazánkban, a szűk határok között, új zöld mezőket létesítsünk, addig is, míg gulyáink újra a határokon túli mezőkön legelhetnek.”

Másodiknak dr. Mayer Károly államtitkár a következőket írja: *Hazánkban mintegy 3 millió kat. hold a rét és legelő, tehát körülbelül a búzával bevetett területtel egyenlő. A magyar zöldmezőmozgalom jelentőségét ez a körülmény is eléggé mutatja, mert e mozgalom elsősorban a rétek és legelők javítását tűzte ki céljául.*

A magyar mezőgazdaság sokat vár a zöldmező szövetségek működésétől, amelyek szoros kapcsolatot vettek fel a legeltetési társulatokkal és így a népies állattenyésztést szolgáló közös- és közlegelők jelentőségének nemcsak törvényes, hanem gazdálársadalmi uton való biztosításához is hozzájárulnak.”

A zöldmezőmozgalom utőrói fényképsorozatában nekünk is vannak ismerőseink, kik a tavalyi gyomai zöldmezőtanfolyammal kapcsolatban nálunk jártak: *Lenck Jenő* miniszteri tanácsos, *Hollóskuty—Hnilitschka Antal, dr. Piukovich József* ügyv. alelnök, *Feymann István* főtitkár és *Rigler József* m. kir. kísérletügyi gyakornak. A gyomai tanfolyam alkalmával felvett csoportkép is belekerült az albumba. Egypár sikerült kép a réljavításról, kiállítási fényképek, az Országok Magyar Tejszövetkezési Központ leírása és szemléltető képei és végül a pirostarka hazánkban tér foglaltatása: 1884. évben 20 %, 1908 évben 50 %, 1911 évben 60 %, 1934 évben 84 %. — Az Alföldi Zöldmező Szövetség taglétszáma 5 év alatt 2500

A MANSZ magyar táncestélya

Január 5-én zajlott le az Uri Kaszinóban, Gyomán ritkán látott szép külsőségek között. A gyönyörű megnyitó palotás különösen meghatótt minden magyar embert. Ifj. Fekete Jánosné igazi hozzáértéssel s páratlan szorgalommal tanította be a táncokat. Együtt láttuk — ritka képt — városunk társadalmának színe-javát. Teljes elismerés illeti az agilis rendezőket.

Itt köszöni és nyugtázza a Mansz a felülfizetéseket: dr. vitéz Haviár Gyula, Máday Aladár 5—5 pengő, dr. Szilágyi Ferenc 3 pengő, özv. dr. Bácsy Lajosné, Bácsy Elek, Bácsy Géza, dr. Christián Kálmán, brassói Greising József, Karsay Lajos, Lehoczky Károly, Pétermann József, vitéz Nagy Szabó Béla, dr. Szász Lajos, Ugrin István 2—2 pengő, Kruchió Ferenc, Lovas Zoltán, dr. Molnár Kálmán, Ráday Béla, Sebessy János 1—1 pengő, Jenei Bálint, N. N. 50 fillér.

AKIÉ A FÖLD, AZÉ AZ ORSZÁG.

Írta: id. Joó Gábor.

Lengyelországot száz évvel ezelőlt szétdarabolták a poroszok, osztrákok és Oroszbirodalom között. Történelmünket olvasva megtalálhatja bárki, mi is tanulhatunk belőle, helyzetünk hasonlít hozzá; sajnos, vezető embereink nincsenek olyanok, mint a lengyeleknek volt és van.

Bocsánat, senkit megsejteni nincs szándékomban, de a kartei kiszípolozása ellen még nincsenek elég erőskezű vezető férfaink. A poroszok akkor is vezető faj voltak a németek között, azon igyekeztek, hogy a hozzájuk csatolt lengyeleket elnémetesítsék. Ez nem sikerült, a lengyelek ősi nyelvükhöz makacsul ragaszkodtak. Aztán el akarták a földjüket venni. Németeket telepítettek közéjük. Bankokat alapítottak, hogy a lengyel földművelőktől a földet összevásárolják és németek kezére juttassák. Ez sem sikerült. A lengyel urak hamarabb vették észre, mint a parasztok a nagy veszélyt. A lengyel népet buzdítva, támogatva ők is bankokat alapítottak, szövetkezéseket létesítettek, melyeket a lengyel földművelők felkaroltak: olcsón vásárolhattak, megtakarított filléreiket pedig a saját bankjaikba vitték be.

Ha valamelyik lengyel eladta a földjét és azt lengyel földművelő nem tudta megvenni, a

lengyel bank nem hagyta, hogy német telepes vegye meg a földet, inkább ő vette meg, még áron felül is, nehogy idegen kézre jusson a föld. Mindig azon volt a lengyel bank, hogy a német telepesektől is, bármilyen magas áron, visszavásárolja a földet, azután olcsó kamattal vissza adta lengyel földművelőknek. A németek nem oly ragaszkodók a földhöz, mint a lengyel paraszt, így aztán sok német telepes haszon mellett adta el a földjét a lengyel banknak, a bank meg a lengyel parasztnak.

És ma már önálló, független Lengyelország. Igaz, ebben a világháború is segített a lengyeleknek, de ezen a esonka Magyarországon ki segít? — illetve a földművelőkön, hogy a bank el ne árvereztesse a földjét potoni áron. Mit vehet rá, oltáh, német, cseh, lóti, rutén stb. földet, ki törődik itt azzal? Hisz itt is vannak bankok, még sok is nagyon, adtak is kölcsönt 16—17 % mellett, fizetett is a paraszt, míg a búzáját oda felelte, ahova akarta, vagy eladta 20—30 pengőért métermázsáját. De most már se földje, se búzája fele részét sem ér, tehát nem tud fizetni, már pedig ha nem fizet, elárverezik. A kormány erre jogot ad a banknak, a bank meg is teszi.

Szomszéd államokból jönnek idegenek, honpolgárok lesznek, s lassan kihúzzák a földet a magyarok lába alól, vele az országot is. Ha mi nem is, de gyermekeink megéri, hogy még ezt a csonka országot is szétdarabolják, mert „Akié a föld, azé az ország”. Adja az ég, hogy ne úgy legyen.

De jönnek olyan férfiak a kormányhoz, kik a veszélyt meglássák, észrevegység és a szegény, hitet, reményét elvesztett parasztságot fölébressze, tömörítse, szervezze, olcsó kamattal mellett adósságát törlessze, kicsiny földjét megtarthatja.

Csak azután mondhatja a magyar, hogy visszaszerezzük Nagymagyarországot. De addig: „Akié a föld, azé az ország”.

Korcsolya verseny

A Polgári Iskola sportegyesülete a fiú- és leány tanulói részére folyó hó 13-án d. u. 2 órai kezdettel korcsolya versenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget ez uton meghívja.

A verseny a GyTK jégpályáján kerül lebonyolításra, melyet az egyesület a korcsolya-sport előmozdítására készséggel bocsájtott rendelkezésére. A verseny győztese részére a GyTK elnöksége díjakat tűzött ki. Belépő díj nincs.

Szünet alatt Domokos Albert közismert különféle lemezeivel szórakoztatja a közönséget.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol

TÁRCA

(Folytatás.)

Mi a hazaszeretet

Mikor visszajöttem, az állomás mellett árokban volt egy sír, amelyik felett ki volt tűzve egy magyar zászló és egy fához oda volt erősítve egy pléh lap, amelyiken németül az volt írva: itt nyugszik az Urban egy ismeretlen magyar. Mikor én ezt láttam és olvastam, összeszorult a szívem, leborulva, sirva imádkoztam. Ime egy hant, amelyik alatt fekszik egy magyar, aki a hazájáért meghalt. Ki tudja, hol s merre siratják még most is a szerettel. Sok-sok ilyen síri látam, de az az egy a szívembe vésődött, mert magyar zászlót látam feifájánál.

Ezer és ezer halottunk van, akik nem törődtek az életükkel, szembeszálltak az allenséggel és megvédték ezt a drága magyar Rögöt.

Urmánczy Nándor egyik cikkében írta a Pesti Hirlapban: ha az életemmel megválhatnám a magyar hazámat, hogy föl szabadul, az legyen az utolsó óráim. Ilyen embereknek minden gondolatuk, minden szivdobbanásuk a hazájokért szól. Ilyen emberek nyomdokain járjon minden hazaszerető lélek.

Emlékezzünk vissza a vörösuralomra, mit szenvedett a gazda, az iparos és a nadrágos ember. Elárulták a hazájukat, gyilkoltak és azzal az eszmével indultak utnak: hogy ami a tied, az az enyém is. Nem volt azoknak egy szemérmnyi hazaszeretelük sem, nem volt azoknak lelkiük, szívük. Nem kegyelmeztek azok sem hazájoknak, sem embertársuknak, de még az állatoknak sem. Mert az ilyen ember, aki nem ismer sem Istent, sem Hazát, az minden rosszra képes.

És kinek köszönhetjük, hogy attól a esürhétől, azoktól a

vadállatoktól megszabadultunk? Elsősorban a magyarok Istenének és vitéz nagybányái Horthy Miklós kormányzó urnak. Most elhunyt 15 éve, hogy bevonult Budapestre, minden sarkon leshette őt a halál, mert azok a rossz szellemek, az a söpredék fel-fel ütötte a fejét. De ő nem törődött az életével. Felszabadítani írtt ezt a sokat szenvedett magyar nemzetet. Sok veszéllyel szemben az ő nemes magyar szíve nem ismeri veszélyt, csak a megannyergalott magyar népnek nyugalmat és csendes otthoni nyujtani akart. És ezt nekünk az ő magyar lelkével és magyar szívével biztosította. Mi nem is tudjuk, hogy Horthy Miklós kormányzó ur mit tett értünk. Megszabadított bennünket minden rossz szellemtől, ami az egész nemzetet körülvette. Térdre állva adjon minden magyar ember halálát a jó Istennek, hogy ilyen erős kézbe lall le-

téve a magyar nemzet sorsa.

Most én kérek a gyomai közönségtől egy hazafias áldozatot. 1935. évben szeretném, ha mi is, Gyoma község közönsége felállítaná az országzászlót, köz a d a k o z á b ó l. Örömmel tölti el szívünket Urmánczy Nándor országzászló bizottság elnökének az a beszámolója, hogy 1934-ben hetvenkét Országzászlót állítottak fel. A csonka földön összesen 148 Országzászló hirdeti, hogy legfőbb kötelességünk Nagymagyarország visszaállítása. És, hogy az Országzászlómozgalom mélységes erkölcsi értéke az, hogy magától terjed. Nem nógatta senki. A központból sehova sem küldtek ki felhívást, hogy állítsanak Országzászlót. Városok, községek maguk indították meg a helyi mozgalmat. Ha kisémbert, hatóság, társadalmi szervezet, iskola vagy asztaliársaság kezdeményezte a mozgalmat, a megvalósításban összefogott az egész város, az egész község népe.

Hol a határ a köszöntés és a kéregetés között?

A tehelősek egyik legszebb erénye, mely egyúttal kötelesség is, az adakozás. Talán sohasem volt és talán sohasem lesz ennek az erénynek gyakorlására annyi alkalom, mint az utóbbi években. Annyi a szegény és nélkülöző ember, két kézzel adakozva sem lehetne a sok éhes gyomort jólakalni, a sok csupasz lestrészt ruhával betakarni.

Amikor szíves örömmel aprózza fel az ember a fillérek, fajtákat s egy-egy pillanatra átengedi magát az adakozás felemelő, boldog érzetének, hangulatának szemérmelenséggel tolakszanak be a szegény kéregetők sorába olyanok is, kiknek rendes heji, havi vagy évi fizetésük van.

Valamikor, amikor még gazdagok voltunk anyagiakban, nem azért adtunk újkor a kéményseprő segédnek ajándékot, hogy ezzel tartsa fenn magát, hanem a hagyományos kéményseprői szerencsénk sorsjegyéi véltük ezzel kifizetni. Ma már mindanyian sokaljuk a magas kéményseprői adókat és irigyeljük azt a szerencsés embert, aki egy kéményseprői jogosítványhoz jut, kitől mindanyian joggal várhatjuk, hogy a nehéz kéményseprői végző munkásait becsületesen fizesse, hogy azok tisztességesen megélhessenek, — neki még mindig marad elég.

Egyik-másik vállalat alkalmazója pedig magánszorgalmából, félretéve minden szégyenkezést, végig házalia a községet és „boldog újévet kívánva” — megáll az ajtó mellett és vár... Persze ezt az „előkelő kéregetőt” nem illik rézpénzzel elintézni s mert Ő fehér pénzzel nagy erettség az előirányzott összeg, sok helyütt aietnek utána a kaput bezárni, a rézpénznek is örülők, igazán rászorultak rovására.

A szegény nélkülözők nevében tiltakozunk ezeknek a kéregetőknek „névleges” pénzért köszöntése ellen és felkérjük azokat a cégeket, melyeknek alkalmazottai a szegények kéregető privilegiumát bitorolják, oktassák ki az ilyen alkalmazottakat és tiltsák el őket a kéregetéstől.

Felhívás. A községi Előljáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy a kézbesítők által kiosztott lóbejelentő lapokat a kézbevételről számított 5 napon belül az anyakönyvi hivatalba szolgáltatásuk be.

EMLÉKEZÉS DOMOKOS JÁNOSRÓL.

A Nemzeti Egység Gyoma községi szervezetének választmánya Nyisztor Péter községi elnök elnöklete alatt folyó hó 6-án választmányi ülést tartott. Elnök még mielőtt a tárgysorozat pontjainak előterjesztésére és letárgyalására tért volna, szeretett munkatársáról, Domokos János tanító, vezető-titkár tragikus elhunytáról emlékezett meg és kiválóan értékes munkásságát a következőkben méltatta: „Az új esztendő községi szervezetünknek nagy szomorúságot hozott, amennyiben szeretett munkatársunkat, Domokos János vezető-titkár barátunkat tragikus módon veszítettük el. Elmulása nehezen pótolható veszteséget okozott szervezetünknek, mert az agilis, lángoló hazaszeretettől áthatott, nemesen érző és gondolkodó, körültekintő, mindenkire előzékeny és figyelmes munkatárs már nincs többé.

Egész lénye, szorgalma, kitaratása s egy jobb, boldogabb magyar jövőbe vetett hite, szervezetünk életében emlékezetes marad s szelleme közöttünk élni fog. Nagy koncepcióju, kiváló képzettséggel és felkészültséggel megáldott igaz férfiú volt, mint pedagógus és mint pártvezető-tényező egyaránt. Tudásánál csak a szerénysége volt nagyobb.

Községi szervezetünk zászló-

bontása óta, vezérünk Gömbös Gyula miniszterelnök Ur Önagyméltósága által vezető-titkárnak megbízatván, mint a szervezet vezető-titkára, a szervezés nehéz munkájában teljes odaadással munkálkodott és az adminisztrációt pedáns rendszerességgel, pontossággal látta el. Maradandó, értékes munkásságot fejtett ki s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy határidőhöz kötött munkáit soha megsürgetni nem kellett, sőt lefektetett nyilvántartásai már 1935. évre szólóan is készültek.

Tettének okát nem tudjuk, mert a titkot nemesen érző lelke magával vitte.

Temetésén az elnökség és párttagok szép számban vettek részt és elnök az elnökség nevében koszorút helyezett a ravatalára.

Mindezek után a választmányunk javaslatot tett, hogy felejtethetlen munkatársának, Domokos János vezető-titkárnak emlékét jegyzőkönyvben örökítsék meg és a gyász és iránta érzett kegyelet jeléül egy perces felállással adózzon a választmány.

A választmány elnök bejelentését tudomásul véve és javaslatát egyhangulag magáévé téve, kegyelele jeléül egy percig tartó néma csendben adózott elhunyt munkatársa emlékének.

Vásári emlékek.

Nyolc-tíz pengőre büntettek több embert, mert testi szükségletüket a vásártéren végezték el.

Akik még nem gondoltak arra, hogy egy község országos vásárára menő emberek félnapokat, esetleg egész napot is töltenek a vásárban s bizony ezidő alatt testi szükségletük is lehet, azok csodálkozni kénytelenek velünk együtt azon, hogy az utóbbi vásáron több embert büntettek meg, valószínűleg szemérem elleni kihágásért, akik úgy-ahogy el tudtak bujni és könnyítettek magukon, mert a cédulaháznál lévő klozett vagy messze volt vagy be volt zárva, nem volt hozzáférhető.

Nem mintha esztetikusan ta-

lálnánk az embertömeg között látható ilyen műveleteket, de azért tesszük ezt szóvá, gondoskodjék községünk a legközelebbi vásárról, hogy legalább a vásártér két végén olyan alkalmatosságok legyenek, melyek könnyen felismerhetők legyenek rendeltetésüket illetőleg és a célnak megfelelőek legyenek. Még ha ezek csak a vásár tartamára lesznek felállítva, az sem baj, a fő, hogy először állítsunk fel megfelelő számú klozzetot s ha ezek már megvannak, csak azután büntessék meg azokat, akik ezeket nem veszik igénybe.

A kék postakocsi

A Gyomai Iparos és Kereskedőifjak Önképzőkörének immár harmadik, egymást követő karácsonyi műsordarabját ismételtette meg a közóhaj. 1932-ben a „Sybill”, 1933-ban a „Leányvásár” és most „A kék postakocsi”. Az erkölcsi siker sorozathoz ennél megdönthetetlen bizonyíték felesleges. Az

Önképzőkör nemes élkitűzése pedig megnyilvánult a szociális elgondolásban. Ugyanis az előbbi két operett listája jövedelméből, több mint 100 szegény iskolás gyermek didergő testére adott téli alsóruhát. Utóbbinak listája jövedelmét pedig a Gyomán felállítandó „Országzászló” alap gyűjtő-

ivére írja az Önképzőkör érdemes vezetősége, hogy elősegítse hazánk megvesonkított-sága, s a trianoni papirrongy által ránk kényszerített béke elleni tiltakozás felkiáltó jele, az „Országzászló” mielőbbi megalkotását.

A feltétlen siker ezúttal sem a véletlen szépsége volt, hanem a szervezett, hozzáértő és lelkiismeretes rendezőbizottság helyes darabválasztása és szereposztásának a terméke, valamint a szereplők akaratfelles igyekezetének, tudásának, odaadó szorgalmának cselekménye.

Valah Jolánka krisztálytisztá hangu, kedves játéku, bájos Gretchen volt. Domokos Mária — noha ujone és bakfis kora — kitűnő megszemélyesítője „Camilia grófnő” mama szerepének. Szilágyi Ilonka tüzről patient „Teca”- fogadósnő, eddigi sikereinek rekordját döntötte meg; búbájosan ügyes volt. Bácsi Matild, Schwartz Böske, Tokai Piri és Kurtz Böske — a négygörlice — kedvesen temperamentumosan játszottak. Valai Imre immár teljesen kiforrott műkedvelő, hangja kellemes, játéka elsőrangú, nagyon értékes „Rozmaring” volt. Benke Márton „Steiger Flórián” szerepét ördögösen, tökéletes beleéléssel játszotta meg. „Poldi”-nak megszemélyesítője Szalóki Lajos, hálás szerepének minden előnyét dörgőtapsözönre váltotta be. Krämmer György, „Prandler papa” szerepét 1-es osztályzatot érdemlően játszotta meg. Imre Feri a „fogházigazgató” és Mester Feri a „börtönőr” szerepében derűs tetszést vállaltak ki. Szilágyi Laci, Diószegi Gyula, Bíró Lajos és Kegyes Mihály mint betyárok; Romhányi János, Juhász Lajos és Kovács Benedek mint pandurok kis szerepükben is magukra vonták a figyelmet. Jenel Bálint a börtönőr szerepébe — a megismételt előadás — beugró volt, de jól megálta a helyét.

Hantzmann Ferenc és Igrée Ede zeneduója precíz muzsika és élvezetes esemény volt. A sugó nehéz szerepét Kertész Gizi töltötte be jól.

Domokos Albert megkülönböztetett elismerést érdemel, áldozatkész és tökéletes színpadi világításáért.

A táncok tanítója és elgondolója Benke Márton, a darab rendezője Pfeiffer Márton segítségével Haibach Árpád volt. Munkájukkal meg vagyunk elégedve.

Lakodalomra, disznótorra Kerekos Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Aki még nem érezte a veséjét a szájában, az kocsizzon ki a földutainkra.

Vannak szükségleteink, melyeket nem tudunk megszerezni, mert nincs meg hozzá a pénzünk, tehát lemondunk róluk. Így voltunk hajdanában az utainkkal is: úrtük és kerültük a kályukat, mert nem volt rá pénzünk, hogy embereket fogadjunk, akik az utakat karban tartották volna.

Ha nem volna már rendszerbe foglalva, hogy a közületek minden évben szükség-munkákat végeztessenek, szóvá sem tennék az utaink járhatatlanságát, de így felhívjuk előjáróink figyelmét, hogy a község alatti földutainkat, melyek a legiártabbak, legalább a fagyos idő alatt, hozassák rendbe. Egypár munkás ember elvégzi, hogy a kiálló rögöket lecsákányozza a kivágásokba s mindjárt járhatóbb lesz az út. A szükséges költséget pedig

igazság szerint a községi háztartásból kellene kihozni, mert végeredményében mégis csak azért vannak az utak, hogy azokon járassunk és azért fizetünk utadót, hogy az utainkat állandó burkolattal építsük ki és a földutakat karbantartsuk, de ha az utadóból nem fulja, illesszük be ezeket a költségeket a szükség munkák költségei közé, de a földutakra fordítsunk több gondot.

A villanytelep és körgát közötti szakasz nem hosszú, nincs is messze, ha a vármegyei útkaparók nem kapnak utasítást ennek rendbehhozására, ezt is végeztesse el a község, mert reellenes, ahogyan az az út fel van vágva.

A körgátokról levelező rámpák veszélyességét is meg kellene vizsgálni, hátha akad ill is tenni való.

Gyomai Leventék sikere Hódmezővásárhelyen.

Múlt év december hó 30-án a Hódmezővásárhelyi Levente Egyesület kerületi birkozó-versenyt rendezett, melyre a Gyomai Levente Egyesület 4 birkozót nevezett be. A birkozó-versenyen 10 község és város levente-birkozói vettek részt s minden birkozónak súlycsoportjában 5—6 birkozóval kellett erejét összemérnie. A gyomai birkozók kiválóan szerepeltek és súlycsoportjaikban elismerésre méltó munkát s ezáltal a Gyomai Levente Egyesületnek dicsőséget és hírnevet szereztek.

Perei Mihály levente súlycsoportjának bajnokságát, Bene Imre levente súlycsoportjának II-ik helyezését és Szilágyi Imre tréner, súlycsoportjánál nagyobb súlycsoportban, birói pártoskodás következtében II-ik helyezést ért el s az együttes eredményt egybevetve az Orosházi Levente Egyesület után, mint a csapatbajnokság II-ik helyezette került ki győztesen. Gyomai leventéink teljesítménye, a Levente Egyesületünkben végzett rendszer

res tréning-munkának és elsajátított küzdőképességnek megnyilvánulása s ha továbbra is ezen az úton haladnak, úgy ők, mint birkozó-társaik, a Gyomai Levente Egyesületben fennálló egészséges sportszellemnek és kiváló képességeknek a jövőben is tanujelét adhatják. Az oktatásért Szilágyi Imre levente oktatót dicsérjük meg, az összetartás és irányítás pedig Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, levente egyesületi vezető-főoktató érdeme.

Felhívás az állattartó gazdákhöz

Felhívja a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a gazdák figyelmét, hogy a m. kir. debreceni 6. számú élelmező raktár őrlési melléktermékeket korpát, takarmánylisztet, konkolyt és ocsut kedvezményes áron értékesít.

Korpa ára jelenleg métermázsánként 8 P azaz Nyolc-pengő, takarmánylisztára 9 P 41 f. azaz Kilenc-pengő 41 fillér. Árak

zsák nélkül értendők és a napi főzsdei jegyzések szerint változnak.

Igénylők csak termelők lehetnek s akiktől a honvéd kincstár gabonát vásárolt elsőbbségben részesül-

nek. Igénylések az élelmező raktárnál (Debrecen, Hajnal ucca 4.) 9—12 óráig, kiszolgáltatás a Hortobágy, Múmalomban (Debreceni Bösörményi ut 1.) 13 órától történik.

HIREK

Csáki Imre:

VÁRTAK.

*Azt a kicsi házat,
nádfedeles házat,
hóbafagyott házat,
szűkreszabott házat
láttad, tudom, láttad.
lerítt az arcodról;
igazán megbántad;
azt, hogy arra mentél
és behítt a bánat.
A kabátba bujtál,
(fekete prémesbe)
szemed is lezártad,
és nagyon sietted,
nehogy az út végén
elébed álljanak.
Pedig téged vártak...*

A NYÁRFA

*egy ága letörött
tegnap.
Alatta millió száguld,
szekér, vonat.
De a milliódól
egy se állt meg
kérdeni,
mi fáj? ...
Hova sietnek? ...*

Házasság. Cs. Szabó Aranka és Németh József folyó hó 5-én házasságot kötöttek.

Vitéz dr. Márky Barna alispán az V-ik fizetési osztályba lépett ezzel a méltóságos címzés jár.

Miniszteri lemondások. Imrédy Béla pénzügyminiszter lemondott és a Nemzeti Bank elnöke lett. A helyettes pénzügyminiszter ideiglenesen Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter lett.

Kállay Miklós földmivélsügyi miniszter is lemondott, utóda Darányi Kálmán lett.

Méhészeink vármegyei méhészei kiállításra készülődnek.

Békésvármegye vitézeinek bálja folyó évi február hó 9-én lesz Békéscsabán a Vigadóban este fél 10 órai kezdettel.

Ünnepi magyar matiné. Cselényi József a Nemzeti Színház művésze és az IMZÉSZ igazgatósága elhatározták, hogy a Jugoszláviából kiülő inszégések segélyezése javára vitéz dr. József Ferenc főher-

ceg fővédnöksége alatt a Zene-művészeti Főiskola nagytermében folyó hó 20-án délelőtt 11 órai kezdettel jótékonycélú ünnepi magyar maliné rendeznek. A hatalmas műsoru magyar maliné a közreműködők részben a Nemzeti Színház, részben a m. kir. Operaház, részben pedig a rádió művészei. A jótékonycélú magyar maliné iránt már eddig is hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. Jegyek 1—3 pengős árban elővételben kaphatók a Zeneakadémia portálásánál.

Gyönyörűségét csak fokozza a háziasszonynak, ha kalácsához mindig DR. OETKER-féle sütőport használ, mert elsőrendű minőségénél fogva a kalács sikere biztosítva van. A kalács vele gyorsan és egyszerűen készül, miertis minden háziasszony lelkesedik érte.

Állami gépjárművezetőképző (sofför) tanfolyam nyílik meg leszállított tandíjakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében február 4-én este fél 7 órakor, az intézet Budapest, VIII., József-körút 6 szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

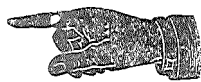
Igazgalóság.

A sátán hegedüse. A demónikus hegedűművészről rendkívül érdekes cikk jelent meg Tolnai Világlapja új számában, amely sok érdekességet tartalmaz. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan remek illusztrált riportot, cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a nagyterjedelmű képeslapban. A világ minden érdekes aktualitásáról közöl szebbnél szebb képeket Tolnai Világlapja új száma. Egy szám ára 20 fillér.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

Február 9-én: GySC álarcos bál!

Csodálatos biciklisták. A világ legérdekesebb és legesodálatosabb kerékpárosairól rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egyedülállóan érdekes képes rádióműsort, slágerszövegeket, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, színházi beszámolókat, pletykákat és több mint száz képet közöl a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

Magas, vagy alacsony kalap? A párizsi divatkirályok még mindig nem döntöttek el, hogy magas, vagy alacsony kalap lesz-e a divat. A nagyon magas firolí, zöld szalagos kalap birokra kél a turbánszerű „huzoll száru” alacsony kalappal. A divat minden eseményéről pompás beszámolókat közöl a Párizsi Divat új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Közel száz pompás toalett és kézimunka eredeti rajzát közli a népszerű divatlap. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány u. 12 sz.

Elefántcsontszin a divat. Nyenre hangolják a korszerű lakás falait, mennyezetét, még a világításban is ezt a színhatást keresik. Azt mondják a lakások szakértői, hogy az ilyen háttérben élnek, ragyognak teljesen a butorok. Az izlés leteje azonban az elefántcsontszin függöny. Mint áttelesző felhőfályol borul az ablakra a nemessuhogásu, könnyű ecrűfüggöny. Ezt a legdivatosabb függönnyt lizéves jubileumának diadalmas ajándéka gyanánt tüzi fel előfizetőinek otthonában a Tündérújjak. Az ajándékfüggöny a páratlan finomságu himzett virágokkal az elefántcsontszinű tüllanyagot, valószínű költemény. A kockás tüll, a kihimzéshez való MEZ fonat, a minták, melyek nyomán az egész függönnyt díszekkel látja el a kézimunkázó nő, mind időkéletes harmóniát alkotnak. Aki a 150x260 cm nagyságu függönnyel vágyalmát akarja megvalósítani, az sietve előfizet a Tündérújjak Magyar Kézimunka Ujságra, melynek egész évi előfizetési áráért P. 14.40-ért nemcsak a folyóiratot indítja meg a kiadóhivatal, hanem nyomban átadja, vagy elküldi az ajándékfüggönnyt is. (Budapest, IV. Szervita-tér 3.) Kérjen mulatványszámot.

Takarékos háziasszony

gyűjtse az üres

O E T K E R

zacskókat

10 üres OETKER zacskóért 1 levél

Dr. OETKER-féle sütőport kap
bármely fűszeresnél

A közigazgatási árverések megreformálását kívánják az ügyvédek. A közigazgatási árverések tárgyában az a mozgalom indult meg az ügyvédek között, hogy a közigazgatási, ugynevezett adóárverések megtartásáról a löbbi végrehajtató hitelező is kapjon kötelezően értesítést. Sérelmezik ugyanis, hogy ennek hiányában a mostani rendszer alapján megtartott közigazgatási árverésekről a hitelezők nem értesülnek, így az árverésre kerülő ingóságokat elkótyavetyélik, ami a löbbi hitelező séreimére szolgál. Remélik, hogy az igazságügyi kormány magáéva teszi ezt a reformiökrekvést.

A kereskedők figyelmébe. A kereskedelmi és iparkamara ezúton közli érdekeltségével, hogy az ugynevezett idényvégi, leltári árusítást 1935. évben először 1935. évi január hó 28 — február hó 10 ike között hirdeti meg. Az idényvégi leltári árusítás csak és kizárólag a következő szakmákra vonatkozik: rőfös, rövidáru, férfi- és nőidivat, cipő, poszló, szücsáru, készruha és sport szakmákba. Ezen idő alatt jogosultak az említett szakmák kereskedői és iparosai idényüket, divatját mult, raktáron maradt, kislejtezett s b áruikat alkalmi árusítás hirdetéseivel árusítani, anélkül, hogy erre engedélyt kellene kérniök. Azok az üzletek, amelyek mint szatocsüzletek (vegyeskereskedések) a felsorolt szakmához tartozó cik-

kekkel kereskednek, a szezonvégi árusításban szintén részt vehetnek.

A kereseti-, jövedelmi- és vagyonadók felmondása. Az érvényben levő rendelkezések értelmében az általános kereseti-, valamint jövedelem- és vagyonadók minden év január havában felmondhatók. Az általános kereseti-, valamint a jövedelem- és vagyonadók, a kereseti, illetve a jövedelem csökkenése, a vagyontárgy eladása, vagy a vagyontárgy értékének csökkenése, továbbá a kereseti és jövedelmi forrásokban beállott változások folytán mondhatók fel. A községi adóügyi iroda nyomtatékosan figyelemzeti mindazokat a bérlóket, feleseket és harmadosokat, akiknek haszonbéres, feles vagy harmados földjében 1934. szeptember hó folyamán, vagy később bármilyen változás állt be, megszűnt a haszonbéres feles vagy harmados föld vagy kisebb, nagyobb lett, vagy megszűnt és mástól béreltek, — hogy ezen körülményeket 1935. év január hó folyamán a községi adóügyi irodába feltétlen jelentsek be. Akik a jövedelem- és vagyonadót felmondják, a jövedelem csökkenését, illetve a terheket igazoló okmányokat is hozzák magukkal és csatolják a bevalással együtt beadandó vallomáshoz. A szükséges nyomtatványok a megállapított térítési díjak ellenében a községi adóügyi irodában kaphatók.

Krónika.

*Hazafelé ballagok.
Megszólít a szívem:
Hogyan keritesz malacot,
mert hát pénzed nincsen.*

*Szembe jött egy komám uram,
egy hizót vezetett,
(röhögött, nevetett)
kérdeztem, hogy honnan?*

*Ő csak rámkacsintott
s mutatott egy blokkot,
vidd el ezt a „Hangyába”,
kapsz egy szép malacot.*

*Kurjantottam egy nagyot,
szaladtam is menten.
Ötezeren voltak ottan.
Én biz' Isten féltém
és a blokkot szép csendesen
a szívemre tettem.*

*Szidtak, káromkodtak,
oldalba is nyomtak,
hogy mér tolakodom.
De elértem az ajtóhoz,
igaz rokkant lábon.*

*Eszembe csak akkor jutott,
mihez kötöm a malacot,
mert biz semmim sincsen.*

*Körülnézek a szobában.
Keresek, kutatok.
Karonkapott egy szép asszony
és adott egy — blokkot
— Hogyhát kérem szépen,
egy hét mulva menjek!
s akkor ujat kapok.*

—i

Szállítsák le a kisgazdák kataszteri tiszta jövedelmét. A kataszteri tisztajövedelem leszállítását követelte a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület december 18-án megtartott közgyűlésén, kimutalva, hogy az tulságosan magas van megállapítva s az ezen az alapon kivetett földadó elviselhetetlen. Oszljuk a soproni gazdák állásponiját s ideje volna, hogy a revíziót országsszerile keresztülvigyák. A végösszeg azért kijönne, mert sok nagybirtoknál meg a helytelen osztályba sorozás miatt csekély a kataszteri tisztajövedelem.

Kedvezményes fűmagbeszerzés a legelő- és gazdatársulatoknak. A földmivelésügyi miniszter a gazdasági felügyelőségek útján kedvezményes áru, legjobb minőségű fűmagvakat juttat legelőfelújításokra, rétfelújításokra a gazdaszervezeteknek és közbirtokosságoknak. Érdeklődők forduljanak a gazdasági felügyelőséghez.

Megnyilt a GyTK Jégpálya

az új ligeti átjáró jobb oldalán. Szakszerűen gondozott jégpálya mindenkinek rendelkezésére áll. Napi jegy személyenként csak 10 fillér

Előkészületen!

A Király Színház nagyszerű műsordarabja!

Méz es kalács!

Február 16—17!

Emőd—Szirmai operett!

LEVENTE!

PUBLIKÁCIÓ

Egy jókarban levő husvágó szék és egy jó új dzéza van eladó. Cs. Szabó Gábor, Gárdonyi Géza ut 13. sz.

Kiszolgáló fiúk és leányok felvétetnek a Hangyába. Polgárit végzetek előnyben részesülnek.

Petőfi-u. 30 sz. alatt 2 drb. hizó eladó, 100 kg-on felül.

Petőfi-u. 68 sz. alatt 1 drb tükör és egy drb kaszli eladó.

Csapó Mihálynál egy boglya széna, cserepes épület, kútágas és kút-gém eladó. Széchényi u. 1.

Özv. Papp Zsigmondnének egy öntött vaskályhája eladó, Rákóczi u. 14.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

5 öl szalma eladó. Érdeklődni lehet I. ker. Arany János u. 4.

Özv. Kéri Gábornénak Hősök útja 101 szám alatt 5 drb 5 hónapos süldője van eladó.

Hizó eladás:

Molnár Endrének 1 drb. Hősök-u. 20. Kruchió László nyug. vasutas 1 drb. Csontos Gyula Garzó-u. 7. sz. 3 drb. Özv. Vatai Józsefné Attila-u. 43. 1 drb 120 kg.

Kiss Albert Árpád-u. 20. sz. 3 drb. Csapó Dániel Tisza 1-u. 35. 2 drb. 150 kg.

Kossuth Lajos-u. 45. sz. 3 drb 120-130 kg.

Oláh András Attila-u. 19. sz. 2 drb. Király Sándor Kálmán F.-. 32. sz. 2 drb 120 kg.

Oláh Lajos bornagykereskedő 1 drb 110 kg.

Nyilatkozat!

Számtalan érdeklődésre közöljük, hogy előfizetőinknek a P. 14.40 egész évi előfizetési díj beérkezése után 24 órán belül elküldjük gyönyörű függöny-ajándékunkat. A 150x260 cm. nagyságú túllfüggöny megkezdett mintájával és a kihimzéshez szükséges MEZ gyöngyfonállal ajándékunknak is nagyon alkalmas. Kívánságra szélesebb függönnyet is adhatunk kevés ráfizetéssel. Aki óhajtja a függöny helyett kaphat: egy Indathren-szegélyű lenvászon abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetl. g hárompolcos állványunkat a „Fakuli“-t.

SIESSEN ELŐFIZETNI!

TÜNDÉRUJJA K

Magyar Kézimunka Ujság
Budapest, Szervita-tér 3.

NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1935 január 12-én, szombaton és 13-án vasárnap, a jégsivatagban rendezett több millió dolláros hangos világfilm:

S. O. S. — Jéghegy

A baráti hűség és a hitvesi szeretet éposza. Főszereplők: Leni Riefenstahl, Ernst Udet, Gustav Diesel, Sepp Rist. Knud Rasmussen védnöksége alatt rendezte: dr. Arnold Franck. — Ezenkívül: Szépségkirálynő, Kakasviadal és Hangos magyar világhíradó

Előadások kezdete szombaton este 7, vasárnap este 6 és 8 órakor.

Endrődön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld,

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Vidéki ujságot olvas az ország lakosságának 88 százaléka! Vidéken él az ország lakosságának 88 százaléka!

A leghatalmasabb fogyasztóterület a vidék!

Csak a vidéki lapok útján juthat el a vidéki fogyasztóhoz!

Az ésszerűen dolgozó kereskedő, iparos, gyáros, vállalkozónak ma már

nélkülözhetetlen a vidéki lapokban való hirdetés!

A vidék a fogyasztás legértékesebb piaca, a kínálat egyre nagyobb mérvben terjeszkedik a vidékre. Ha a vidéki nagyközönség minden rétegéhez hozzá akar férközni, vegye igénybe a vidéki sajtó óriási nyilvánosságát, — ez a propaganda új és értékes összeköttetéseket hoz létre és a hirdetésbe fektetett csekély töke sokszorosán megtérül!

Kérje még ma díjmentesen

ERDŐS JÓZSEF

hirdető-iroda tulajdonos
BUDAPEST, Teréz-körút 35.

— Telefon: 125—58. —

vidéki hirdetési propagandákról szóló prospektusát.

Hirdetmény

Értesítetnek a földhözjutottak, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróságtól 1935 évi június hó végéig az építmények, más alkotórészek és tartozékok megváltási árának mérséklését kérhetik abban az esetben, ha az építmények, más alkotórészek vagy tartozékok megváltási árát az ármegállapító ítéletet a mezőgazdasági ingatlan árával együttesen egy összegben állapította meg úgy, hogy a megváltási árból levonatot a mezőgazdasági ingatlan értéke s a maradvány képezi az építmények, más alkotórészek és tartozékok megváltási árát és pedig a mezőgazdasági ingatlan ára úgy lett kiszámítva, hogy az 1931. évi december hó 31-én fennálló kat. tiszta jövedelemnek hatvanszorosát, kataszteri holdanként azonban a mezőgazdasági ingatlanál legalább 240 P-t és legfeljebb 1200 P-t, legelőknél pedig legalább 120 P-t és legfeljebb 600 P-t vettek számításba.

A megváltott földekből házhelyhez juttatottak pedig tekintet nélkül arra, hogy a házhely megváltási ára a pénzügyi lebonyolításba bevonatott-e vagy sem, feltéve, hogy az eredeti megváltási árral szemben a megváltást szenvedő 1934. évi december hó 22 előtt legalább 25 százalékos ármérséklést még nem adott — legkésőbb 1935. évi március hó végéig az Országos Földbirtokrendező Biróságtól a házhely vételárának újabb megállapítását kérhetik, ha a megállapított megváltási ár legalább 20 százalékkal magasabb, mint a mai helybeli házhely árak. Kérelmüket választmányuk vagy megbízottaik is előterjeszthetik. A bíróság esetenként mérlegeli, hogy kiket tekint a kérelemhez csatlakozónak.

A mezőgazdasági célokra juttatott ingatlanok újabb ármegállapítását a földhözjutottak nem kérhetik.

Gyoma, 1935. január hó 4-én.

Dr. Szász Lajos
jegyző.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

JÉGSZÜRET

Nem maradnak üresen a jégvermek.

Az enyhe decemberi idő aggodalommal töltötte el a jégveremtulajdonosokat, hogy üresen maradnak a jégvermek. A munkások és fuvarosok is attól féltek már, hogy elesnek a jég-hordással járó keresetüktől. Persze, az elmúlt évek egészen elszoktattak bennünket a naptári időjárástól. Az idén azonban az évszakok idejünkben köszöntenek be, így történt, hogy a tél, csak pár napot késve, de szabályszerűen állított be.

Van olyan jó szánut, vásárnap már minden valamirevaló szánkót megszelőztettek, kipróbáltak. Még a töreken tartott lovak is ficánkolva táncolták végig a fűtécákat. Nem is illik szánkó elé fogott lónak cammogni.

Gazduramék elégedetten cirógatják tekintetükkel a vastag hófakarót: megerősödik alatta a vetés s ha majd elolvad, a földáztatáson felül a sok mezei eget is pusztítja majd a tavaszi hólé.

Hanem szegény vadiaink megszenvednek a vastag hó miatt. A rovarpusztító madarak etetése nagyon időszzerű, etessük őket. Egy darabka faggyú, szalonna spárgával a gallyra kötve vagy napraforgó mag az etetőben kedvenc csemegéje a cinegének.

Milyen jó nevelőhatással van a gyermekekre, ha látják, hogy a felnőttek nem fogdossák ilyenkor össze a hasznos madarakat, hanem etetéssel megmentik őket az éhenhalástól, hogy

majd tavasszal szorgalmasan pusztíthassák a sok-sok kártékony rovart.

A Körösön serényen folyik a munka. Vágnak az acélos jeget s hordják a

jégvermekbe, hogy majd a tikkasztó nyári hőségben hűs itallal a szomszágunkat és jégtömlőkkel a betegek lázát, fájdalmát csökkentjük.

A MAGYAR GAZDAIFJAK KÜLFÖLDI CSEREAKCIÓJA.

A Faluszövetség az évben is megrendezi a német és olasz gazdaifjúsági csereakciót. A magyar gazdaifjak a tavasztól ősziig maradnak külföldön, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek. A csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vétetnek fel, akiknek szülei önálló gazdassággal bírnak és egy magyar vagy külföldi csere ifjú családtagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnék, de a jelentkezést ajánlania kell a szülők lakó-

helyén levő Faluszövetségnek, gazdasági egyesületnek vagy gazdakörnek, továbbá a Hangya vagy Hittelszövetkezet vezetőségének, ezenkívül a községi elöljáróságnak is. A részvételi díj 190 pengő, mely összeg két részletben fizetendő és ebben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával rendezendő tanulmányi kirándulás költsége teljes ellátással együtt. Jelentkezési határidő február hó 25. Bővebb felvilágosítást az érdeklődőknek a Falu Országos Földműves Szövetség (Budapest, V., Báthory utca 24.) nyújt.

Támogassuk

önkéntes tűzoltóságunkat

A félrevert harangok páni félelmét ki nem ismerné! ? Ki nem látott még égnék csapódó lángtengert, amelyben ropogva égnék a száraz szarufák s ahonnan az összeomló gerendák s a beszakadó tetők nyomán pattogva és sercegve szállnak fel a szelekkel cimboráló szikrák? Ki nem állott még az éjszakában rémülettől tágult szemekkel, arcán a vész perzselő forróságával, nézve a félelmetes tűzijátékot, amikor a lángok veresre festették az éjszakai égboltot? Ki nem látott még kimentett kis butorokat egymásra hajigálva, összetörten, alatta egy eperfának, amelynek leveleit elper-

zselte a lángoló, sugárzó meleg? Ki nem hallott még jajgató asszonyi szót s ki nem hallott még ijedt, gyermeki sirást, kíséző zenéjével a pusztuló gerendáknak, butoroknak és a tömlőből kiszökkenő ropogó vízsugárnak?

Mindenki hallotta már ezt a pokoli koncertet s így mindenki tudja, mi a tűz, mi az, amikor éjnek idején lángra lobban a gyantlan alvók felett a tető! Hiába van biztosítás, az emberek ijedtségét, a gyermekek megrettenését s az életveszélyt nem lehet megszüntetni. Oda munka és megfelelő tűzoltószerek kellene. Ha már kiküszöbölni nem lehet, hogy időn-

ként egy-egy tüzeset elő ne forduljon, akkor legalább igyekezzünk minden lehető elkövetni a tűz kártevésének csökkentésére. A felbecsülhető káron kívül is vannak károk, amiket nem lehet elintézni a biztosítókkal. Vannak drága, léleknek és szívnek értékes emléktárgyak. Egyetlen kép az édesanyánkról, kicsiny selyem dobozban édesanyánk menyasszonyi fátyla, harctéren elesett testvérünk utolsó fényképe és sok-sok minden, amit nem lehet megfizetni sem tizszeres, sem százszoros forgalmi árral. Gondoljunk csak el a veszteségek sűrű tartó fájdalmát, gondoljunk csak azokra a szerencsétlenekre, kiknek életét vagy testi épségét vette el a vész.

A tűz ellen tehát védekeznünk és küzdenünk kell s mindent meg kell tennünk, ami csak emberileg lehetséges. Tökéletessé kell tennünk a tűzoltószereket, gondoskodnunk kell megfelelő számú egyenruházott tűzoltóról, akik, míg a lakosság a napi robot fáradtságát piheni, örködnek s ha kell megbirkóznak a lángokkal és megfékezik idejében azokat.

Sajnos, községeink anyagi helyzete nem engedi meg, hogy a tűzvédelmet teljes egészében a községi költségvetés keretein belül építsük ki. A társadalom megértő támogatására van tehát szükség ezen probléma megoldásához, mert enélkül nincs módunkban, hogy az önkéntes tűzoltóságot a szükséges anyagiakkal ellát-

hassuk. Melléje kell állni a fűz elleni küzdelem fanatikusainak s támogatnunk kell őket munkájukban. Ezzel a megértéssel önmagunk javát és érdekeit s azt a célt szolgáljuk, hogy amit dolgos kezek megalkottak, megmaradjon, ami a szívnek és léleknek kedves, el ne pusztuljon.

Gondoljunk csak gyermekeink nyugodt álmára, gondoljunk a féltve őrzött képekre és a fiúról-fiúra szálló családi bút rokra, gondoljunk mindarra, ami egy egész életen hozzánk nőtt, ami körülöttünk van, ami külön-külön, minden egyes darabjában kedves szívünknek. Mentjük meg a nemzeti vagyont s ha már nem gyarapíthatjuk, legalább azt tartjuk meg, ami megvan.

Pártolótagdíjak vállalásával támogassuk önkéntes tűzoltóságunkat.

25 millió pengővel kezdi meg márciusban a Pénzügyi Központ a 10 holdon aluli védett kisbirtokok adósságának törlesztését állami hozzájárulásként.

TÁRCA

Mi a hazaszeretet

Írta és felfolvasta: Záhonyi Aladárné
(Folytatás.)

Főispánok, alispánok, polgármesterek, főbírók, jegyzők, községbírák, levéltárosok, oktatók, lelkészek, tanítók, frontharcosok, főiskolások, nőegyesületek, földbirtokosok, vasutasok, kispapok, kistisztviselők, kisiparosok, egyforma lelkesedéssel, buzgalommal és áldozatkészséggel állottak a hazafias cél szolgálatába. Büszkéek és boldogok, mikor elkészül a mű, érzik, hogy hazafias kötelességet teljesítettek. Hazához való ragaszkodás szent jelét állították fel. Állandó figyelmeztető, hogy nagy megpróbáltatások idején mivel tartozunk a nemzetnek.

A félárbócra vont nemzeti lobogó beszédében hirdeti a nagy nemzeti kötelességünket. Még az idegen is azonnal megéri beszédét, tisztelettel néz rá. És eltelik tisztelettel és rokonszempíréssel a nemzettel szemben,

Döntött a Saar-vidék németisége.

Ha van a nemzetek életében tetemrehívás, a Saar-vidék esetében azoknak, akik a békeszerződések összetételében résztvettek és még életben vannak, a lelkiismeretük — ha van nekik — kell, hogy furdalja őket. Ahogyan a Saar-vidéket franciának nyilvánították akkor, úgy bánták el velünk is, mikor Erdélyt oláhnak, Felső Magyarországot csehszlováknak, Nyugat Magyarországot németnek és a Bácskát szerbnek nyilvánították. Amint a Saar-vidéki szavazáskor 90.5 százalék a Németországhoz való csatlakozás

mellett szavazott, ha a tőlünk elszakított területeken is megszavaztatnák az ott lakókat, ha nem is ilyen nagy százalékban, de bizonyosra vesszük, még a nemzeti-ségi eredetűek is a hozzánk csatlakozás mellett szavaznának.

A Saar vidéki németiség fegyelmettségét, hazafias érzését végül példának. Vajon nálunk is leszavaznának annyian, mint ott. A betegek is? Az idegenben, még Amerikában lakó magyarok is hazajönnének leszavazni, amint a németek tették?

Pedig de szép, de emberi, ha egy nép annyira össze tud tartani!

Mazsoláért magyar ló

A mazsolát Törökország és Görögország szállítja nekünk. A külkereskedelmi mérlegünk egyensúlyban tartásával a mazsola behozatalát a kormány csak magyar lovak ellenében engedte meg. Az első mazsolaszállítmány mostanában érkezett az országba és 30 %-kal adják drágábban ezt a mazsolát, mint a tavalyi volt.

Milyen csodálatos, a mazsola ellenében vásárolt lo-

vakért nem kaptak gazdáink 30 %-kal többet, mint a tavaly eladott lovakért. No de ugye kell a gazdáinknak: miért nem ők hozzák be a mazsolát, akkor a lovaikat drágábban adhatnák el, a mazsolát még mindig olcsóbban vehetnék, — ha már nem élhetünk mazsola nélkül.

Mielőtt a mazsola és ló összeházasításának lakodalmi mámorából magunkhoz térnénk, azt sem árt

mely a nagy fájdalmát és elszántságát nemzeti jelvényéhez fűzi és azzal fejezi ki.

Az országzászló meg nem alkuvást hirdet. Ezer éves ősi határainkhoz való törhetetlen ragaszkodásunknak a tanúságtevője. A magyar irredenta gondolat megtestesítője, a magyar leltrekészségnek türelmetlen és nyugtalan élesítője. Benne él a csodátevő varázserő, mely egy táborba parancsolja a magyarokat. Alatta megszűnik minden ellentét magyar és magyar között.

Ne maradjon hátra Gyoma sem, nagy áldozatot kell hozni. Ha van valakinek 10 vagy 20 fillérje, juttassa azt rendeltetési helyére. És ha az országzászló mellett megy el és leveszi áhitattal a kalapiját, örömmel gondol arra, hogy ebben az országzászló felállításában nekem is van részem. Mert én is hozzájárultam az én fillérjeimmel. Legyen nekünk is szent ereklyénk, ahova járunk imádkozni a magyarok istenéhez. A sóvárogva váró Nagymagyarország hajnala minél hamarabb

elenien meg az ég alján. És az országzászló alatt lehessünk szent eskü mindannyian arra, hogy hűséges szerető gyermekei leszünk ennek a drága, megcsontolt magyar hazánknak.

És ha kell életünket, szívünket minden pillanatban áldozzuk fel Nagy-Magyarország föl-támadásáért (Ámen.)

A szerb király és a francia miniszter meggyilkolása folytán egy igen szomorú és fájdalmas kép tárul szemünk elé. Egy bűnrészt keresnek a szerbek meg a barátjaik. Ki áll legközelebb, akit lehetne alaptalanul rágalmozni. A magyar. Nem, a magyar sohasem volt gyilkos politikában, és nem is lesz. Sohasem volt bosszúálló és nem is lesz. A magyar tud tűrni, szenvedni és hazájáért meghalni.

És most mi történik? A mi magyar testvéreinket kiűzi a saját hazájukból. Mert az csak megszállt terület, az magyar föld. Az csak Trilanon ideiglenes ajándéka rabló szomszédjainknak.

A gyermekeiket kiráncigálják

tudnunk, hogy az összes csehszlovák szíreexportunkat a Rimamurányi Vasművek bonyolítják le vasérc ellenében.

Mézeskalács!

Nagy előadás

Örömmel értesülünk, hogy a Gyomai Református Leány Egyesület f. évi, január hó 27-én, vasárnap este nyolc órakor az Uri Kaszinó nagytermében műsoros előadást tart. Az előadás három kiváló darabot adnak elő. A Leány Egyesület legjobb erői működnek közre s mindent elkövetnek, hogy az estély fényét emeljék. Az elmúlt években is olyan előadásokat rendezett és tartott a Leány Egyesület, hogy az egész közönség elismerését méltán érdemelte ki. Most is a jobbnál — jobb darabok s a kiválóból — kiválóbb előadók s a nagyszámu rendezőség biztos garancia arra, hogy ez az előadás egyike lesz a legsikerültebbeknek. A közönség részéről már eddig is megnyilvánult a nagy érdeklődés abban is, hogy már nagyon sokan előjegyeztették maguk és családtagjaik részére a jegyeket. A jövő számban részletesen ismertetjük az előadás műsorát. De már most felhívjuk olvasó közönségünk szíves figyelmét e nagy jelentőségű előadásra. Minél többen legyünk ott!

lekvő helyeikről éjjel. És úgy hajtották őket a vonathoz. S teher kocsikban, hidegben, éjelen, szomjan kitéllék őket a határkőhöz.

Eddig ezreket ülték ki saját otthonukból, hogy földöntutók legyenek, de mi, mint jó testvér, szeretettel és otthonnal várjuk őket. A karaj kenyereket ketté törjük és a felét nekik adjuk. Fogadják minden magyar jó szívvel őket és amennyire lehet, segítsünk rajtuk, hiszen ők a mi véreink.

Mert nekik csak az volt a vétkük, hogy magyarnak születtek és magyarnak maradtak és szerették édes magyar Hazánkat.

A magyar igazságot ilyen erőszakkal akarják rablónk elnémítani, mert látják, dereng az igazság hajnala.

Ezért kiáltjuk át nekik: Hiszünk egy Istenben, Hiszünk egy hazában, Hiszünk Magyarország feltámadásában. Amen.
(Vége.)

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol

GYANÚ

Bágyi Laci a tornácon tett-vett valamit. Jobban csak egy időföltésből. Még inkább csak azért, hogy közelebb legyen az asszonyhoz, aki ott etette az aprófőszágot a kisudvarban. — Pi, pi, pi! Patyi, Patyi! — hangzott az asszony szava melegen, hívogatóan és zörögve, zápor módjára hullt a kukorica.

Laci tovább tett-vett, csendes, befelé mosolygó, nagymegelégéssel: Hát, hát... eltalálta ő a nőülést. Szerencsés útja volt neki az az egy út, mikor Csobolyékhoz ment, kendőt cserélni a Marissal. Nemcsak takaros, de helyre asszony lett a Marisból. Jó gondos gazdaasszony.

Igy örült Laci magában, míg egyszer csak arra figyelt fel, hogy a Maris haragosan kiált az aprófőszágra.

— Hiss te! hiss te! Patyó ne! De arra még figyelmesebb lett, hogy az utolsó szó vége mintha nevetésbe halkult, simult volna.

Laci lopva gyorsan Maris felé nézett és kereste tekintetével az arcát és rajta a mosolyt, ami olynn jól állt neki. Mert úgy érezte hirtelen, hogy azután a hang után Marisnak nevetnie kell.

Lehet, hogy Maris mosolygott is, lehet, hogy nem. Laci nem láthatta az arcát, mert az utca felé volt fordulva, ahova a léccerítésen keresztül ki lehetett látni. Laci is az utca felé fordult, de csak mintegy ösztönszerűleg és csak egy picike pillanatban, az alatti a fél sóhajtásnyi idő alatt egy mélyenhasító gondolat viharzott át a fején. El is fordult, hogy az asszony ne vegye észre, hogy ő meglátta az utcán Sujmos Miskát, Maris felé nevetni és eltűnni a nagykapu mögött.

Laci ezre, azután a nehéz gondolat után szinte megállt. De azért tovább tett-vett és próbált gondolkodni.

— Mit is látott? Mit is vett most itt észre? Vagy látott-e, vett-e észre valamit: Nem... — rázta fel önmagát. — hiszen csak nem lehet valami már az is, ha az asszony összenevet valakivel, há legény is az a valaki. De hát-ha mégis valami — hasított át rajta újra az a gondolat: a gyanu.

Maris bement a konyhába, Laci meg rendbe hozta a kaszáját. Reggel szénát akart kaszálni az érben. Közben meg, figyelte Marist, az asszonyát, jövésében menésében. És valahogy ismét, csak a gyanu miatt, most másformának látta. Az ut felé meg sokszor nézett. Még ki is ment a kapuba és végig nézett az utcán. Máskor is volt ez így. Laci emlékezett rá. De csak most látta meg.

Reggel, még csak a hajnal pi-

roslott, Laci már indult. Maris ebédet ígért neki és a kapun is kikísérte. Egy ház ellen is elment már Laci, de Maris még mindig a kapu előtt állt. Laci visszapillantott. Mosolyt várt Maristól. De az nem mosolygott. Utána nézett és Laci mégis úgy érezte, hogy Maris nem is látja. Ment tovább. Elment az utolsó házig. Akkor meg úgy érezte, hogy otthon hagyott valamit. Megint megállt. Kasza a vállán, tartsánya a hátán, dohány, gyufa, minden itt van. De nem, nincs itt minden, mert a tokmány, kaszafén nincs itt, otthon maradt. Vissza indult. Ötöt-hatot lépett, de megint megállt. Gondolt egyet: — Jó lesz majd úgy früstök felé hazajönni a kaszafénért. Így... Azután pedig szép csendesen ballagni kezdett az ér felé.

Egy hajintásnyira alig ment, mikor a Maris hangját hallotta. Hozta a tokmányt a kaszafénnel.

— Otthon hagyta Laci — mondotta Maris mosolyogva, de Lacinak most vigyornak látszott az asszonya mosolygása.

— Lám csak... — gondolta hirtelen — még ezt is utánam hozta, hogy annál inkább az érbe legyek füvet vágni. De azért ment most már tovább. Maris meg vissza, haza.

Früstökre Laci otthon volt. De most a kertek alatt lépdelt haza, kiadós, hosszú léptekkel. Keresztül lépett a kis kert vesszőkerítésén és végig nézett az udvaron. A gyanu ágaskodott benne. De hirtelen testet is öltött, mert Miska lépett be a kapuba.

Laci Marist kereste a szemével, aki a kapunyílásra ki jött a tornácra. Laci éppen odalátott. De oda is nézett. Látni akart. Úgy érezte, hogy ott van a helye, ahol van, ahova a gyanu hozta, húzta.

Miska ezalatt a tornácra lépett, köszönt és a szecskavágót kérte kölcsön.

— Ott van a szín alatt — mondta Maris — csak el kell görccsütned. — Közbe meg elfolyt egy kitérni akaró hangos kacagást. Azután fordult, hogy menjen és lásson a dolga után. Miska szoroson melléje lépett és csak úgy félkarral átkarolta derékon.

Laci megkövült nyugalommal nézte. Nem mozdult, mert végére akart látni a dolognak. Látna is a végét hamarosan.

Maris szeme nagyot villant. Gyorsan kitért az ölelés elől, azután balkézrel a kapu felé mutatva, jobbkezével csattanós pofont adott Miskának.

Miska meghökült és hirtelen elvesztette önbizalmát. De azután Maris felé fordult.

— Maris, te magad vagy itthon — mondta másfelé nézve, de világos fenyegetéssel.

— Mindkettő igaz, amit mond-

tál, felelt Maris a fenyegetésre, — mert magam is vagyok, de itthon is vagyok. De te nem...

— Tegnap azt hittem hogy...

— Próbálkozott tovább Miska.

— Amiórt rád nevettem?

— Igen.

— Kár volt, mert ha egy legény a kalapja hátulját hordja elől, úgy azt joga van, de szabad is nevetni mindenkinek. Érted. Most pedig kívül gondold a többit. Ev-

vel már-már be is csapta a konyha ajtót, hogy nagyon hamar megint a tornácon legyen, kezében a mangorló alyokkal.

Miska most már gyorsan kívülről gondolkodott a kapun. Nem görccsítette el a szecskavágót szem.

Laci meg csendesen kilépett a kis kertből és állódult az érfele. De esie naplement táján, mikor hazajött, talán melegebben ölelte meg Marist, mint máskor.

Endrőd népesedési statisztikája

Endrőd népesedésében is mélyreható nyomot hagyott a múlt esztendő. A múltban azt tartották, a gyomai és szarvasi népszaporodásokban az átszivárgott endrődiek jelentették a pluszt. Ők még nem félték a gyermekáldástól. Mintha most már a jó endrődiek is más véleményen volnának, mert otthon, a községükben is csak 66 lélek

szaporulat van az idén, ezzel szemben Gyomán 100 lélek a szaporulat.

Összesen született 303, ebből törvénytelen 9. Halvaszületett 16. Fiu 160 és leány 143.

Elhalt 237, ebből 132 férfi 105 nő.

Házasságot kötött 127 pár.

Az endrődi Levente Egyesület Önképzőköre

Alt György rendezésében Vízkereszt napján nagy sikerrel adta elő Ujházi György: Csók a puztán c. 3 felv. vigjátékát a Nép-ház moxitermében. A gárda minden egyes tagja most is tudása legjavát adta. — Az ősi birtokhoz ragaszkodó Feri bácsit Harnos Lajos alakította az ő megszokott, jól ismert modordval. — Magda szerepét Sóczó Brigitta játszotta a régi eleven, kedves játékával. Látszik, hogy gyakran forog színpadon. — A jószívű Laci bácsit Iványi Mátyás adta si-

keresen. — Dinya Teréz természetes hűséggel alakította a kardos Lenci nénit. — Pista szerepét Alt György játszotta meg, akinek élénk játékán kívül a díszletek előállítására is teljes mértékben köszönhető. Játékukkal sikert értek el még: Szabó Eszter, Csomós Ica, Pintér László, Dinya Vilmos, Németh István, Jakus Illés és Knapp Vince. — Előadás előtt Németh István irredenta költeményt szavalt mély átérzéssel.

MEGSZÜNT A PULYKAEXPORT-MONOPOLIUM

A Külkereskedelmi Hivatal meggátolja a visszaéléseket.

(Cikk a Magyar Pénzügyből)

A Magyar Pénzügy számolt be elsőnek a pulykaexporttal kapcsolatban a nyolcak monopóliuma és nagykőrösi Benedek cég különös üzleti gesztioiról. A cikkben beszámoltunk arról, hogy a karácsonyelőtti hetekben erős sajtókampány indult meg a londoni baromfi-piac szigorított vámvédelméről, amelynek annyi volt az alapja, hogy Angliában csakugyan hangzottak felszólalások: az importpulykákat ki kellene szorítani az angol piacról és az ír pulykákat kellene az angol termelők érdekében a karácsonyi piacra dobni. Ezeket a cik-

keket a magyar exportőrök helyezték el a lapokban, mert köztudomásu, hogy ezt az óriási exportot Magyarországról egy kartellbe tömörült vállalkozás bonyolítja le a nagykőrösi Benedek cég vezérletével. Ez a monopólium hatalmas nyereséget jelent a vállalkozóknak, mert hiszen néhány kiváltságos cég kizárólagos jogosultságot kapott a termelőkkel szemben a baromfi-piac, az export ellátására. A baromfisindikátus, amely az egész országot behálózta, ellenőrizhetetlen ügynökei ujján adja el az árufélföldön a londoni fogyasztónak, és így

sainos a Magyar Nemzeti Bank érdekelt. A védelme céljából ezeket az ügynököket ellenőrizni ugyyszóval lehetetlen. Hogy a világhírű magyar pulykát milyen áron helyezték el a londoni piacon és milyen valutamenynyiségek kaptak odát fel, azt az ellenőrzhetetlen eladási árak mellett természetesen nem lehet meg tudni. A Magyar Nemzeti Bank annyit kap, amennyivel a baromfiexportőrök elszámolnak. Bizonyos az, hogy az illetékes hatóságok eddig nagy jóakarattal kezelték a magyar exportőröket, akiknek a rendes kereskedelmi haszon kívül is meg lenne a maga hivatalosuk. Tiszteletes munkával végeredményben a magyar nemzeti érdekeket szolgálhatnának.

De viszont megengedhetetlen; hogy a beszerzési árakat a sajtópropagandával és nem éppen lelkiismeretlenség üzleti trükkökkel lenyomják, nem törődve azzal, hogy a kiskereskedőknek és a termelőknek egész sorát teszik kenyértelenné.

Az angol vám- és exportnéheztségk elhíresztelése csupán az a cél szolgálta, hogy egy speciálisan magyar belföldi pánikat idézzenek elő a termelők között és a minimumra szorítsák le a magyar pulyka kereskedelmi árát.

A kivireli fiaskó között a magyar pulykaexport veszteséges statisztikája már eszlendők során az első helyen szerepelt. Ezzel szemben az exportőrök a nyolcak monopóliuma és a nagykőrösi Benedek cég hihetetlen hasznot vágott zsebre. Eszlendők során a termelők kis- és nagykereskedők nagyarányú veszteségeket mutatnak ki. Ezek a veszteségek nem közömbösek a Magyar Nemzeti Bank valutáris szempontjából sem.

A nyár folyamán a földművelésügyi minisztérium előtt — amint azt a Magyar Pénzügy jelentette — részletes tervezetet nyújtottak be a baromfi-kivitel nagyarányú lebonyolítására. Ez a tervezet a kisebb kereskedői egzisztenciák exportérvényesülésének lehetőségét is magában foglalta. A tervezetet nem fogadják el. Ugy lát-szik, elgáncsolták, mert az a tervezet lépett elébe, amelyet a nagykőrösi Benedekék, illetve a „nyolcak monopóliuma“ című kereskedői szindikátus szerkesztett.

Ennek aztán meg is lett a következménye. Londonban — amint azt megirtuk — a magyar külkereskedelmi megbízottunk: *Eugen Holt*. Csak ke-

vesen ludiák, hogy a derek külkereskedelmi megbízottai azelőtt *Winkler Jenőnek* hívták és Budapesten, mint *textilkereskedő* szerepelt. Angliában megváltoztatta a nevét és egy darabig kerü székkel kereskedett. Most őt állították a magyar külkereskedelmi hivatal angliai exponensének.

Az angliai pulykaexport körüli dolgokat, ugy lát-szik megelgezte a külkereskedelmi hivatal is.

Megszüntették a kontingentálást, illetve azt a ter-

vezetet fogadták el, amely a nyár folyamán egyszer már megbukott.

Ennek a tervezetnek azonban pillanatnyilag semmi hasznát nem látják sem a magyar termelők, sem a magyar kiskereskedelem.

A nagy angliai pulykaexport már befejeződött. A hasznot a „nyolcak monopóliuma“ vagia zsebre és a nagykőrösi Benedek cég. De talán lehet a történetekből némi következtetéseket levonni a jövőre. Sarát karán tanulni a külkereskedelmi hivatal is.

HIREK

Krónika.

Láttam egy nagy plakátot. Igen szép nő rajta (Intett is a frajta) Megbeszéltem a szívemmel s mentünk a moziba.

Sötétség volt odabenn. (Állok hát elébe!) Karonkapott egy kisasszony, lenyomott egy székbe.

Láttam egy szép kopasz lábat istók uccse mondom, akáresak az újfom.

Folytatását nem láthattam (Pedig azért megfizettünk s a szívem is várta) dehát egy fej hajolt épen előttem egy vállra.

Én bizony megrekkíroztam, meg az egyik szemem. (Istenem ne ródd fel bűnnek, ott is felejtettem).

Körülnéztem szép csendesen. A szívem dobogott. De a lelkiismeretem ugyancsak dohogott.

Elnémult biz az is kérem egy lány simításra s ráhajtottam a fejemet én is egy lány vállra.

Világosság lett etcerre. Szomszédomra néztem (Hogy szép vége legyen.)

Úgy vezettek levegőre. Pedig szegény istenadja a nevemet sügta.

Megfogattam a szívemnek, moziba nem megyek. Vagy hogyha már nagyon jobb helyet keresek. [hínak, —i

Köszönetnyilvánítás. A Gyomai Uri Kaszinó Tekintetes Elnökségének f. hó 2-án megtartott növendékhangversenyén a terem és a zongora díjjal használatáért ezúton mond hálas köszönetet Szilágyi Eszter.

Halálozás. Ö. v. Lautner Adolphe, szül. Eiler Zsuzsanna, nehai Lautner Adolf, volt gyomai ág. h. ev. lelkész özvegye január 14-én, 71-ik évében, hosszas szenvedés után Törtelen meghalt.

Gyóni Géza halmvait a budapesti orosz követ támogatásával a Gyóni Géza Országos Emlékbizottság haza szándékozik hozatni.

A magyar kultúra szolgálta-tában igen szép és kedves elismerő kiuteltésben részesült az elmúlt napokban Baranyai Istvánné sz. Hibrandé Ella ur-asszony, az Endröd—Gyomai Takarékpénztár Rt. ügyvezető igazgatójának felesége. Az Országos Zenél és Irodalmi pályázaton beküldött novellája pályadíjat nyert és a bíráló bizottság a magyar írók gar-dalában elismerő oklevéllel tüntette ki. Az oklevelet a bizottság a napokban küldötte le Endröd község utján, amikor is azt Timár Imre községi bíró és Finta Albert főjegyző meleg szavak kíséretében nyújtották át a kiuteltettnek.

Endröd község képviselő-testülete Bakos József tb. főszolgabíró elnöklété alatt január 15-én dr. Gaál József okl. jegyzőt segédjegyzőnek választotta. Ugyanezkor kondorostányai esküdnek Timár Mihályt és Dinya Istvánt választották meg.

Madách Imre emlékünnepet tart január hó 21-én délután 3 órai kezdettel a gyomai mozi helyiségében a *gyomai m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola* önképzőköre, amelyen a halhatatlan költő nagyságát méltóképen ünneplik meg. Az előadás díjjal, csupán önkéntes adományokat fogad el az iskola a kész kiadások fedezésére és az önképzőkör javára. Az emlékünnepeyre ezúton hív meg minden iskolabarátot az Igazgatóság.

Kinevezés. Örömmel vettük a hírt, hogy Pest solt-kiskunvármegye főispánja Preszly Elemér dr. Holler József dr. v. nemzetiügyi képviselő, ügyvédet Pestvármegyei tb. liszti főügyésszé nevezte ki. Minden tekintetben arra érdemes és kiváló férfi éri a kiuteltetés. Szív-ből gratulálunk.

A Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testület február 16-án az Uri Kaszinóban előadta Csathó Kalmán „Az új rokon“ című darabját. Előre kéri a t. közönség szíves pártfogását.

Lokokomobil és cséplőgépek-kezelők tanfolyama lesz Szolnokon január 28-tól április hó végeig. Tandij: 25 30 és 15 P beiratási és vizsgadíj.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Zöld Lajos, Somi Lajos, Molnár Gábor Lajos, Orlai Sándor, Vokacs Andras, Czako Jozsef, Bartha Laszlo, Papp Lajos.

Házasságot kötöttek:

Faragó Ania—Makra Julianna, Dekány Mihály—Ipocs Ella.

Meghaltak:

Csapó Aranka 2 éves, Dom-bos János 49 éves, Kereki Mihály 77 éves, öz. Harmati Mihályné Zsóke Zsófia 76 éves, Szanló Sandorné Kovacs Zsuzsanna 77 éves.

Az egyensúlyozás csodája. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a Delibab uti számban jelent meg. A nepszerű színházi képestap remek illusztrált rádióműsorokai, slagerszövegeket, színházi riportokat, beszámolókat, piety-kákat, pompás filmrovalot, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet közöl. A száz oldalas Delibab egy száma 20 fillér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik fűedhetetlen édesanyánk, illetve nagyanyánk elhunytával részvételük enyhítenék mérhetetlen fájdalomukat, köszönetet mondunk.

Ailer Márton és családja

Endrödön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrödön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Előkészületen!

A Király Színház nagysikerű műsordarabja!

Február 23-24!

Emőd—Szirmai operett!

M é z e s k a l á c s !

L E V E N T E !

Körösladány község 5 darab 300 négyszögletes és Vésztó község 3 darab 300 négyszögletes házhelyet ajánlott fel a vármegyének, ingyen, minden ellenszolgáltatás nélkül, munkásházak építésére. A vármegye elfogadta az ajándékozásokat.

Magyar öntöttüveggyár kezdte meg működését Miskolcon 40 munkással. Ez az első magyar öntöttüveggyár.

Ablakvirág lehelők. Az indiai csodálatos bűvészhelyeségek közt mindenféle mesterkedők akadnak. Vannak olyanok, akik leülnek egy nagy ablaktábla elé és színes, pompázó virágokat lehelnek az ablaktáblára. A mai modern életünkben ezt a varázshatást a kézimunkázó nőiujjai árasztják. A bűvészműtávirányokra pedig az ő kedves folyóiratuk, a kézimunkázó nők lapja a Tündérújjak tanítja meg őket. Ez a tiszteves jubileumát ünneplő folyóirat ez alkalommal egy csodás szépségű túllüggőnyt küld ajándékol mindenkinnek, aki 14.40 P-vel egész évre előfizet a lapra. A 150x260 cm. méretű függöny, a himzésre szolgáló Mez gyöngyfonal teljes mennyiségével valóban csodálatos hatású lesz, mihelyt a divatos technikával kibírt virágok megjelennek az ecru-színű túllüggőny kocskás mezőiben. A varázsfüggöny igen gyorsan válik az ablak díszévé, sőt sok másfajta lakásdísz is készülhet belőle, amire szintén megtanít a Tündérújjak. (Budapest, IV., Szervita-tér 3.) Kérjen műtávirányozásomat.

Kellemes meglepetés... A könyvkiadás terén még világvizonylatban is egyedülálló olcsó, de rendkívül értékes könyvsorozattal kedveskedik előfizetőinek és olvasóinak Tolnai Világlapja. A könyvsorozat címe „Világkönyvtár” lesz és e sorozat keretében a világirodalom legkitünőbb íróinak regényeit fogja közölni. Egy-egy kötet terjedelme körülbelül 288 oldal lesz, díszes félvászon kötésben és egy kötet ára vidéken 48 fillér lesz. Az első kötet január 5-én jelenik meg, amikor minden újságárusnál és dohányföldsdében kapható lesz Kellermann „A Schellenberg testvérek” című világhírű regénye. Bővebb felvilágosítással Tolnai Világlapja új száma szolgál.

Lakodalomra, dísznőtorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

VII. Szegedi Ipari Vásár: május 25—június 3. A Szegedi ipartestület az idén is megrendezi eddigi nagy sikerű tavaszi vásárát. A VII. Szegedi Ipari vásárt május 25—június 3 között tartják meg, még pedig az eddigiekhez szelesebb keretek között. A vásárral kapcsolatos ügyekben készséggel ad felvilágosítást az ipartestület vásárirodája: Szeged, Horváth Mihály-u. 3.

Színes élethű gyümölcsképeinek közlését most kezdte el, a Növényvédelem és Kertészet legújabb számában. Cikkekkel közöl a gyümölcsös legmegfelelőbb telepítési módjáról, a permerezéshez szükséges esővíz és hőlé összegyűjtéséről, a borszóló-fajtákról, a borderítés sikerételenségének okairól, az idősebb gyümölcsfák átültetéséről, a szőlő trágyázásáról, a gyümölcsfa-lugasról stb. A két dusan illusztrált lapból egy alkalommal a Növényvédelem kiadói hivatala (Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld műtávirányozásomat.

Ping-pong verseny

Hirt adunk már róla, hogy a GySC asztali tenisz csapata f. hó 20-án d. u. 2 órai kezdettel a Klein vasuti-szállodában ping-pong versenyt rendez. A versenyen az abonyi ping-pongozókon kívül, Mezőtur és Szarvas csapata is indul. Abony csapatában szerepel Reményi Jenő Keletmagyarország volt bajnoka és a vidéki válogatott csapat volt tagja is. A verseny keretében egyéni, páros és hármas csapatversenyt fognak lebonyolítani.

Meghívó.

A Gyomai Sport Club f. év február hó 10-én d. u. 3 órakor határozatkép-telenség esetén február 17-én tartja évi **rendes és tisztújító közgyűlést** melyre az igen tisztelt tagjait ezúton hívja meg és kéri, hogy azon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek

Tárgysorozat:

Elnöki megnyitó.
Ügyvezető elnök jelentése.
Titkári jelentés.
Pénztárnok jelentése.
Ellenőr jelentése.
Számvizsgálóbizottság jelentése.
Szortáros jelentése.
Felmentvény megadása.
Tisztújítás.
Esetleges indítványok, melyeket az elnökséghez 8 nappal előbb írásba kell benyújtani.

Gyoma, 1935 jan. 9.

Tiba András s. k. Imre Lajos s. k.
üggy. elnök. titkár.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ
26 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbors Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 90 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbéllyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Legolcsóbban és legeredményesebben az újság publikál!

Nyilatkozat!

Számtalan érdeklődésre közöljük, hogy előfizetőinknek a P. 14.40 egész évi előfizetési díj beérkezése után 24 órán belül elküldjük gyönyörű függöny-ajándékunkat. A 150x260 cm. nagyságú túllüggőny megkezdett mintájával és a kihimzéshez szükséges MEZ gyöngyfonnal ajándéknak is nagyon alkalmas. Kívánságra szelesebb függőnyt is adhatunk kevés ráfizetéssel. Aki óhajtja a függöny helyett kaphat: egy indathren-szegélyű lenvászon abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetleg hárompolcos állványunkat a „Fakult”-t.

SIESSEN ELŐFIZETNI!

T Ü N D É R U J J A K
Magyar Kézimunka Újság
Budapest, Szervita-tér 3.

S P O R T

**Tavaszi
bajnoki forduló
sorsolása**

Február 24. Világosság—Textil, Bocskai—Ofc.

Március 3. Textil—Mik, Világosság—Bocskai.

Március 10. Bocskai—Kte, Törekvés—Világosság, Gytk—Textil, Ofc—M. Máv.

Március 17. Világosság—M. Máv, Bise—Ofc, Mik—Bocskai, Gyse—Törekvés, Kte—Gytk, Kinizsi—Textil.

Március 24. Gyse—Világosság, Bise—Kinizsi, Bocskai—Gytk, Textil—Kte, M. Máv—Törekvés.

Március 31. Gytk—Mik, Bocskai—Gyse, M. Máv—Kte, Világosság—Ofc.

Április 7. Bise—Világosság, Ofc—Törekvés, Bocskai—Textil, Mik—Kinizsi, Gyse—M. Máv.

Április 14. M. Máv—Bocskai, Textil—Világosság, Kte—Ofc, Kinizsi—Törekvés, Gytk—Gyse.

Április 21. Ofc—Textil, Kinizsi—Gytk, Világosság—Mik.

Április 28. Világosság—Kte, Bise—M. Máv, Bocskai—Kinizsi, Mik—Gyse, Gytk—Törekvés.

Május 5. Ofc—Gytk, Gyse—Kinizsi, Törekvés—Textil, M. Máv—Világosság, Kte—Bise.

Május 12. Textil—M. Máv, Bise—Gyse, Kinizsi—Kte, Ofc—Bocskai, Világosság—Gytk.

Május 19. Mik—Bise, M. Máv—Kinizsi, Gyse—Ofc, Kte—Bocskai.

Május 26. Ofc—Mik, M. Máv—Gytk, Törekvés—Kte, Bocskai—Világosság.

Május 30. M. Máv—Mik, Textil—Gyse.

Június 2. Mik—Textil, Gytk—Bise, Bocskai—Törekvés, Kinizsi—Világosság.

Június 16. Világosság—Gyse, Bise—Bocskai, Törekvés—Mik, Kinizsi—Ofc.

Június 23. Textil—Bise, Kte—Mik.

Június 30. Törekvés—Bise, Gyse—Kte.

Pályaválasztók az előálló egyesületek.

MEGHÍVÓ.

A honsz gyomai csoport elnöksége 1935 év január hó 27-én vasárnap d. u. 1 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlését, tisztelettel kéri tagjait minél számosabban jelenjenek meg, mert határozatképesség esetén, február hó 3-án vasárnap, d. u. 1 órai kezdettel, a tagok számarányára való tekintet nélkül is megtartja gyűlését.

Sáfrl Sándor. — Fekete Lajos.
jegyző. elnök.

A Külkereskedelmi Hivatal január 1-től kezdve rádión is tájékoztatja a gazdákat a piaci helyzetéről. A tájékoztatást minden kedden és szombaton délután 6—8 óra között az úgynevezett „Mezőgazdasági felőrá” keretében tartják meg. Gazdatársadalmunk figyelmét felhívjuk ezekre a rádión való leadásokra.

Az egyneves marhalevelekkel nem kell irányítást kéri a helyi piacokra és vásároknak. Egy újonnan kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében nem kell irányítást kéri a egyneves marhalevelekkel a helyben tartandó piacokra és vásároknak. Az újrarend most lepett életbe es annak értelmében az olyan marhalevelekkel, amelyben meg csak a tulajdonos neve szerepel, sem a piacok, sem a vásárok alkalmával nincs szükség a passzusiro hivataltól kerendő irányításra, illetve az ezzel kapcsolatos állategészségügyi bizonyítvány megújítása feleslegessé vált.

Tilos a vasutasoknak fűtőanyagukat eladni vagy elajándékozni. Az érdekeit kereskedők panasza és a kereskedelmi kamarák felterjesztése következtében a vasutagazdaság szigorú rendelkezési adott ki, mely súlyos megítélés következménye mellett megiltja a vasutasoknak, hogy kedvezményes fűtőanyagukat eladják, kölcsönadják vagy elajándékozzák.

A gyárak nem követelhetik vissza eladott gépeiket. Az egyik gépgyár sorra perli gazdáidósaikat és egyúttal az eladott mezőgazdasági gépek visszadására szólítja fel őket. Egy ilyen ügyből perre került a sor. A bíróság most megállapította, hogyha a gazda a vételár felét már kifizette, akkor a gazdarendelel alapján még a tulajdonjog fennmaradásával eladott gépeket sem követelheti vissza a gyár.

Továbbra is adnak szappanfőzéshez szóda vásárlási engedélyt. A fővárosi lapok közlése nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy újéviől kezdődőleg szóda vásárlásra még akkor sem adnak engedélyt, ha azt szappanfőzésnél akarják felhasználni. Ezek a hírek alaplatlanok s a községi házán a szóda vásárlására szükséges igazolványokat továbbra is akadálytalanul kiszolgáltadják.

PUBLIKÁCIÓ

Fehér fiókos gyermekágy olcsó árban eladó. Zrinyi u. 61 sz.

Zongorát keresek napi 2 órai használatra. Azonnal Dobó. Horthy M. ut 63.

26 drb hat hetes malac eladó. Ért. Viznyai István Nagy S.-u. 3 sz. alatt.

A gyomai Nyugdíjasok Olvasóköre f. évi tisztújító közgyűlését f. évi jan. hó 27-én d. u. 2 órakor tartja a gyomai Polgári Olvasókör épületében levő bérelt helyiségében. Tárgysorozat a meghívóban.

Egy jókarban levő husvágó szék és egy jó új dicsa eladó. Cs. Szabó Gábor, Gárdonyi Géza ut 13. sz.

Jégverem kiadó. Három vágóbirka eladó. Eiler Márton téglagyáránál.

Csáki Mihálynak 100 keve takarmánycsukálya és egy drb 70 kg hizója van eladó. Lakik IV., Ady Endre-u. 11. sz. Besenzzeg.

Kiszolgáló fiúk és leányok felvételnek a Hangyába. Polgárit végzettek előnyben részesülnek.

Petőfi-u. 30 sz. alatt 2 drb. hizó eladó, 100 kg-on felül.

Petőfi-u. 68 sz. alatt 1 drb tükör és egy drb kaszli eladó.

Csapó Mihálynál egy boglya széna, cserepes épület, kútágas és kútgém eladó. Széchenyi u. 1.

Özv. Papp Zsigmondnének egy öntött vaskályhaja eladó. Rákóczi u. 14.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

5 öl szalma eladó. Érdeklődni lehet I. ker. Arany Janos u. 4.

Özv. Kéri Gábornének Hősök utja 101 szám alatt 5 drb 5 hónapos süldője van eladó.

Ház eladás

Tancsis M. u. 30 sz ház.

Pardi Mihály pocskerti ujsoron levő háza.

Kató Lajos Vásárszél 31 sz. háza. Elhalt Szilágyi Lajos volt gátor Arany J. u. 19 sz. Ért. Csikós László Lehel u. 5 sz.

Hizó eladás:

Hajdu Gyula 1 drb. 120 kg. Hősök 38. H. Kovács Gyuláné egy drb 110 kg. Czeglédi János 1 drb. 140—150 kg. Hősök u. 16 sz.

Gecsei Sándor 1 drb 160 kg. Csath István 2 drb. Kató J. u. 2. Özv. Tari Józsefné 1 drb 160 kg. Kálmán P. 10.

Dancsó Ignác 3 drb. Mátyás K. 36. Pósa Lajos u. 19 egy drb.

Özv. Vatai Józsefnének 1 drb 120 kg. Attila u. 43.

Vincze Endre 2 drb. 140—150 kg. gr. Tisza I. u. 40.

Kiss Sándor 1 drb. 150 kg. Széchenyi u. 67.

Friedrich Márton 2 drb. 80 kg. Gárdonyi u. 37.

Szilágyi Dániel 1 drb. 100 kg.

Bécsi Mihály 1 drb. 100 kg. gr. Tisza u. 91.

Kéri Lajos 1 drb 165—170 kg. Hunyadi 24

Özv. Kruchió Józsefné Vesselényi u. 13 sz. 1 drb. 75 kg. 3 drb. süldő.

Kruchió Lajos Mátyás u. 22, egy drb. 80 kg.

Gr. Tisza I. u. 69 sz. kettő drb.

Bácsi János közs. t. bíró 150 kg-os sertései. Árpád u. 13.

Tokai u. 7 drb. 170 kg.

Vegyes eladások:

Honti Antal vesz csöves, szemes tengerit, árpát, korpát.

Zöld Lászlónak 4 kat. hold zöldlaposi szántója, 1 boglya zab és árpa-szalmája eladó. Rákóczy u. 4.

Kruchió Ferenc 1 sz. széna, 1 kup

leveles csutka eladó. 1 drb. kerékpárt keres megvételre.

Györi László Rákóczi u. 7. sz. Kút-gémjei, törek, szalma.

K. Kovács Mihály árpaszalma, buzaszalma, törek őlszámra eladó. Fegyverneki u.

Weigert András 1 drb. szánkó. Ady u. 37 sz.

A Gyomai Ref. Egyház felkéri a gyülekezet azon tagjait, akik 1934-évről egyházi adójukat nem fizették be f. évi jan. 31-ig szíveskedjenek befizetni.

Gál Mihály 5 drb süldő, Szabolcska u. 5 sz.

Özv. Márton Jánosné 1 drb 120 kg. malac Baross u. 14.

100 kg. körüli malac hizók magánfeleknek eladók 54 fillérért. Kovács Jánosnál gr. Tisza István u. 97.

Kiss Bálint 21, egy rugott csikó.

Wagner Mihály, egy boglya széna és csutka, Bocskai u. 27.

Vincze Endre szalma.

Márton Lajos egy szánkó, VII. ker. Oláh Lajos 1 drb. tehén. Bánffy ut 9 szám.

Kovács Gergely hereszéna, árpa és zabszalma,

Béres Antal 1 új szánkó 1 kazal árpaszalma Rákóczi u. 37.

Szilágyi Dániel. Istálló trágya. Tampa M. ut.

Csapó László, egy új szánkó. Körösladányi ut mellett.

Cs. Szabó László egy fél oldal zsirnak való szalonna. Vörösmarthy ut 28. Kató Lajos fűfavesző. Vásárszél 31 szám alatt.

Ó Kovács Lajos trágója és egy vágó bárány Mátyás K. u. 8 sz.

Rózsa Imre cfrakerti 5 és fél lánck kerítő föld házzal együtt és egy díófa derék VI. 4 sz.

Kovács Imre 2 mázsa vetni való árpa. Kiss B. utca.

Perei Dániel csutkaizikje eladó. Bacsai László, egy szánkó és egy kútágas Gróf Tisza István ut 24 sz.

Sütő Dániel, 35 v. 40 kocsi istálló trágóját keres Gr. Széchenyi u. 73.

1 darab. 636 négyzetözlő pocskerti gyümölcsöst, 1 drb 625 n-öl pocskerti szántó. Új. Bíró Benedek Arany János ut 25.

Kató János. 1 kazal szalma. Ért. Ladányi ut melletti tanyáján.

Debreczeni Tibor, bor, rózsakrupli, egy szánkó és egy hosszú télikabát.

Ailer András téglagyáros anyagért csutkát szalmát és töreket vesz.

Felhívja az Előjáróság a községi fűzfásügyi bérőket, akik veteményföld 1935 évi hasznobérével meghátrálékban vannak, hogy azt fizessék be, mert a nem fizetőktől el lesz véve a föld.

Olvasókörök közgyűlései.

Munkás Kör évi rendes közgyűlését f. évi jan. hó 20-án tartja, melyre a tagokat tisztelettel meghívja a vezetőség, akik tagok akarnak lenni azokat is.

Polgári Olvasó Kör 1935 jan. 20-án d. u. 1 órai kezdettel rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

Az Alsórézsi Olvasókör rendes évi közgyűlését f. hó 20-án d. u. 2 órakor tartja, a tagokat tisztelettel meghívja a Vezetőség.

A gyomai Felsőrézsi Olvasókör évi gyűlését f. hó 20-án d. u. 2 órakor tartja meg, melyre a tag urakat tisztelettel hívja meg az Elnökség.

Az Egyetértés Olvasókör f. hó 20-án tartja évi rendes közgyűlését kéri a tagokat minél számosan jelenjenek meg. d. u. 1 órakor, u. o. este 7-kor „Hazudik a muzsikaszó”. operettet újra előadják.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1935 január 20-án, vasárnap.

Pazar kiállítású hangosfilm!

Fox Follies 1934

(Táncosodák)

Látványos revüszennáció.

Főszereplők: Alice Faye, Rudy Vatee, Jimmy Durante, George White.

Gyönyörű kiállítású vidám revüfilm, káprázatos tánc és revüjelenetekkel. Fűbomasztó slágerei népszerűek már az egész világon.

Kiegészítő műsorok:

Szahara őrsége

Kalózhajó

Varázsital

Fox világhírű

Hangos magyar világhírű.

Helyárak: Fenntartott hely 70 fillér, I. hely 50 fillér, II. hely 40 fillér, III. hely 30 fillér.

Előadások kezdete este 6 és 8 órakor.

Hirdetmény

Értesítettnek a földhözjutottak, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróságtól 1935 évi június hó végéig az építmények, más alkotórészek és tartozékok megváltási árának mérséklését kérhetik abban az esetben, ha az építmények, más alkotórészek vagy tartozékok megváltási árát az ármegállapító ítéletet a mezőgazdasági ingatlan árával együttesen egy összregeben állapította meg úgy, hogy a megváltási árból levonatott a mezőgazdasági ingatlan értéke s a maradvány képezi az építmények, más alkotórészek és tartozékok megváltási árát és pedig a mezőgazdasági ingatlan ára úgy lett kiszámítva, hogy az 1931. évi december hó 31-én fennálló kat. tiszta jövedelemnek hatvanszorosát, kataszteri holdanként azonban a mezőgazdasági ingatlannál legalább 240 P-t és legfeljebb 1200 P-t, legelőknél pedig legalább 120 P-t és legfeljebb 600 P-t vettek számításba.

A megváltott földekből házhelyhez juttatottak pedig tekintet nélkül arra, hogy a házhely megváltási ára a pénzügyi lebonyolításba bevonatott-e vagy sem, feltéve, hogy az eredeti megváltási árakkal szemben a megváltást szenvedő 1934. évi december hó 22 előtt legalább 25 százalékos ármérséklést még nem adott — legkésőbb 1935. évi március hó végéig az Országos Földbirtokrendező Biróságtól a házhely vételárának újabb megállapítását kérhetik, ha a megállapított megváltási ár legalább 20 százalékkal magasabb, mint a mai helybeli házhely árak. Kérelmüket választmányuk vagy megbízottaik is előterjeszthetik. A bíróság esetenként mérlegeli, hogy kiket tekint a kérelemhez csatlakozónak.

A mezőgazdasági célokra juttatott ingatlanok újabb ármegállapítását a földhözjutottak nem kérhetik.

Gyoma, 1935. január hó 4-én.

Dr. Szász Lajos
jegyző.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdávalat, Gyoma
Felelős igazgató: Toket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Szövetkezet alapítása

Gyoma negyvenezer katasztrális holdas nagyközség levegőjében egy idő óta az az ösztönös vágya érzik gazdáinknak, hogy egy nekik megfelelő szövetkezetre volna szükségük, alapítani kellene egy ilyen szövetkezetet. De az elgondolás pillanatában már kész is a megtorpanó ijedelem: az eddigi szövetkezetekkel, mindegyikkel járunk. Ne is fogjunk hozzá, ezzel is járunk — s ezzel már a szövetkezeti eszme le is kerül a napirendről.

Hiábavalók a megdönthetetlen igazságok: a gazdasági fájdalmakat okozó más érdekeltégszövetkezetek (kartelek) ellen egyenként nem tudnak védekezni, csak egy erőteljes gazdaszövetkezés, — nem használ, dacára, hogy belátja már minden

gazda, amíg gazdamivoltukért egyenként vívják elkeseredett harcukat, ők maradnak alul és addig úgy kénytelenek odaadni termékeiket, ahogyan veszik tőlük, míg szükségleteiket csak aránytalanul drágán tudják beszerezni.

S mégis, mintha most elérkezett volna a szövetkezés ideje.

Ezt a kedvező időt használok fel, hogy megkísérlejem gazdáinkkal és munkásainkkal egy természet, termelő, értékesítési és fogyasztási szövetkezet alapítását.

A szövetkezet alapítási tervzetét alább közlöm.

Sokan, akikkel közöltem a tervzetet, nagyon szükségesnek és jónak találták azt.

Hogy a tervünkből mit és

mennyit tudunk megvalósítani, az teljesen tőlünk függ. Ha megértjük egymást és összefogunk, ennél még többet is végezhetünk.

Szövetkezetünkkel senkinek a kenyerét nem akarjuk elvenni. Több munkaalkalom létesítésével több kereseti lehetőséget nyújtunk. Előfordulhat, hogy valaki más munkakörbe kerül, amelyben esetleg még többet is kereshet, mint a mostaniban. Legfeljebb annyi történik csak, hogy a mostani nagy mun-

kanékkülség kényszere alatt kialakult rendszerben, melylyel egy-egy munkás termelvényének eladásával 6—8 ember is szorgoskodott, míg az áru a fogyasztóig jutott, ez megszűnik most és az itt felszabadult közvetítők a természet és termelés hasznosabb munkájában keresik meg majd kenyerüket, kálácsukat.

A szövetkezet alapítását megkezdjük. Tántoríthatatlan a hitem, tervünket keresztül visszük, célunkat elérjük. Wagner Márton.

Gömbös miniszterelnök Szolnokon

Január 24-én, csütörtökön Szolnok városában jeleni meg Gömbös Gyula miniszterelnök, hogy Jász Nagykanizsa Szolnokvármegye 5 városa és 11 községe díszpolgári okleveleit átvegye.

A fényes ünneplés kiemelkedő eseménye a miniszterelnök több mint egy órás beszédének fontosabb kijelentései.

Szolnok két évvel ezelőtt — mondta Gömbös miniszterelnök — csak 450.000 mázsa gabonát szállított külföldre, míg a múlt évben a tiszai út szabályozásával és az állomások kiépítésével 2.300.000 mázsát szállított.

A kormány az idei költségvetés keretén belül 500.000 pengőt fog költeni az Alföld fásítására.

A

„JÓLÉT SZÖVETKEZET”

alapítási tervzete

Életünk fenntartásához táplálékra és ruhára van szükségünk. E szükségleteinket természetesen és termeléssel állítjuk elő. A természetől a fogyasztóig vezető legrövidebb és legolcsóbb út kiépítésére szövetkezetet alapítunk.

Szövetkezetünkbe hívunk minden mezőgazdasági természet és ipari termelőt: kis- és nagygazdát, munkást, iparost, gyárost, kereskedőt, tisztviselőt és más szabadpályán működőt.

I. Termesztés és termelés

A természetet és termelést a fogyasztás irányítsa. Csak azt termesszünk és termeljünk, amit el is tudunk adni. Értékesítés közben szövetkezetünk érintkezik a fogyasztókkal, tehát neki kell a természeteket és termelőket tájékoztatnia: mit keres a fogyasztó? — nehogy olyasmit termesszenek vagy termeljenek, amit nem tudnak eladni.

Egyes különleges terményeinket (lucerna, zöldpaprika, nemesfűz, csiperkegomba, stb) még fokoznunk kell.

II. Fogyasztópiacok felkutatása.

Szövetkezetünk felkeresi azokat a helyeket, ahol terményeinket és termelvényeinket legjobban tudjuk értékesíteni.

a.) Helyi piac

Terményeink és termelvényeink egyik legnagyobb fogyasztója községünk lakossága. A helyi természet és termelő ezt a nagyfogyasztóját keresheti fel legkönnyebben, legolcsóbban, tehát erre kell a legnagyobb gondot fordítania.

Ki kell küszöbölni azt a helytelen természetfelfogást, hogy a kofának olcsóbban adják a tojást, csirkét; a kereskedőnek kevesebért adják a búzát, tengerit; a szomszédnak drágábban adják a tejet, mint a csarnokba, pedig a szomszéd maga jön el érte, a csarnokba pedig a termelőnek magának kell elvinnie.

b.) Vidéki piac

Szövetkezetünk éberrel figyeli a helyi, országos és külföldi piacokat és ha természetünk kifogástalan árut adnak át értékesítés végett, azokat a vevőket keressük fel, akik a legmagasabb árat adják. Ha ezek a vevők külföldön vannak, ott is felkeressük őket.

III. Szövetkezetünk tagjai

1.) Munkások

A munkásoknak lehetővé tesszük, hogy részjegyzésüket munkában végezzék.

Igyekszünk olyan községi beruházásokat megteremteni, melyeknél munkásaink — más munkaalkalom híján — dolgozhassanak: közúti és legelőfásítás, gyümölcs telepítés, közös veteményesek bérlete.

Fokozottabb nemesfűz, kender és cirok-termesztéssel téli háziipari munkák végzését készítjük elő.

Vállalati munkák elnyerésében itthon, esetleg vidéken is támogatjuk munkásainkat.

A gyermekeket és öregeket selyemhernyótenyésztésre, gyógynövények szedésére, házinyúl tenyésztésre, mesterséges gombatenyésztésre és a legelőinkön termő kiváló minőségű csiperkegomba szedésére serkentjük.

Szükségleteik beszerzésénél, különösen a tartós munkaruhák nyersanyagának tömeges beszerzésénél akarunk munkásaink segítségére lenni.

Ezzel egyúttal itthoni iparosaink munkaalkalmát is növeljük, mert ezeket velük dolgoztatnók fel.

Ételmezésükben lehetőleg olcsóbb tej-

Ha a magyar megtanul jól számolni, — folytatta Gömbös — nagy és erős lesz. Ha a politikai birálatot állandóan a statisztika kíséri majd, nagy és erős lesz a politikában is a magyar, mert téves hit volt eddig azt feltételezni magunkról, hogy politikusok vagyunk. A politika ugyanis nem abból áll, hogy hébe-hóba szónokoljunk, hanem abban, hogy állandóan cselekedjünk.

Gömbös miniszterelnök foglalkozott még a választójoggal, a telepítéssel, a sajtóreformmal, a revízióval, a megszállt területen élő magyarok kérdésével és külpolitikával.

A miniszterelnök kíséretével este utazott vissza a fővárosba.

Felhívás.

Községünk baromfiállományának vérfelfrissítésére tisztavérű kakasok beszerzését akarjuk elősegíteni, valamelyik állami tenyészhelyről. Szükségünk volna megtudni, hogy Gyomárról és Endrőd-ről kik és milyen fajtájú kakasokat szeretnének hozatni?

Felkérjük azokat a lakostársainkat, akik ebben a mozzalmunkban részt akarnak venni, e héten jelentsék be szerkesztőségünkben (Wagner futelep) szükségletüket. A bejelentés semmiféle kötelezettséggel nem jár. Írásbeli bejelentéseket is figyelembe veszünk.

A beérkezett adatok alapján érdeklődünk majd az állami telepeken, akkor tudjuk majd meg, milyen kakasokat kaphatunk és milyen áron?

A rendelést csak azután tesszük meg.

Gyomára is vetnek ki inségadót

Az idei inségenyhítő levékenység költségének a fedezésére szolgáló inségjárulék kivetésénél az eddig kijelölt községeken kívül egyszeri inségjárulék kivetésére még Gyomát, Békést, Mezőberényt, Orosházát és Szarvasot.

A kivetelt inségjárulék — tekintet nélkül arra, hogy a fizetési meghagyást mely napon kézbesítették — 1935 évi január hó 31-én válik esedékessé és három egyenlő részletben, 1935 évi február hó 15-ig március 15-ig és április 15-ig fizetendő be.

Megalakult az új törvényhatósági bizottság Gyomárról senkit sem választottak a kisgyűlésbe.

Január 22-én, kedden délelőtt tartotta a vármegye alakuló közgyűlést.

Fáy István dr. főispán elnöklete alatt folytak le a választások.

Örökös törvényhatósági bizottsági tagokká dr. Almády Gézát és dr. Sztojanovits Szilárdot választották meg.

Az összeférhetetlenségi bizottságba: Békéscsabáról 7, Gyuláról 6, Békéscsáról 3, Orosházáról, Kondorosról, Szentotnyáról 2—2, Tótkomlósról, Füzesgyarmatról, Körösladányról, Szarvasról, Szeghalomról, Ujkigyósról, Csorvásról és Mezőberényből 1—1 tagot választottak.

A kisgyűlésbe: a virilisek közül Békéscsabáról 4, Gyuláról 2, Orosházáról, Kon-

dorosról és Békéscsáról 1—1 tagot választottak,

a választott megyebizottsági tagok közül: Asztalos Andrást, Böhnert Józsefet, vitéz Homoky Lajost, dr. Kovássy Albertet, Schneider Mátyást, Szabó Árpádot, dr. Torkos Bélát és dr. Varga Istvánt,

az érdekképviseltek közül: Bartos Pált, Lehner Antalt és Bohus Jánost, az összes kategóriák tagjai közül; *Csernus Mihályt*, Csizmadia Andrást és ifj. Kovács Mihályt választották.

Tehát a jövő 5 esztendő alatt a kisgyűlésben ismét *Csernus Mihály* apátplébános képviseli a gyomai járást. Saináljuk, hogy mellette legalább valakit Gyomárról is nem választottak

a kisgyűlésbe. Talán egy helyet lehetett volna még juttatni ott nekünk is. Ugy látszik, nekülünk jobban tudják majd elintézni az ott szőnyegre kerülő gyomai ügyeket.

A választások 5 évre szólnak.

FUTBALISTA BÁL.

Még egy-két hét, és itt a báliszezon legkiemelkedőbb eseménye, a GYSC álarcos-bál! Már most előre veti árnyékát a február 9-i estély. A női ruhaszalonnok hétkalakkal lezárt titkos kazamattáiban összeesküvő varrónők mintázzák a különféle ruhakölteményeket. A GYSC női tábora, bálózó lánykái pedig savanyú ábrázattal, áthidalhatatlan akadályokra hivatkozva hangoztatják már előre is a bálról való távolmaradásukat, hogy majd annál nehezebben legyenek felismerhetők pompás jelmezeikben.

Ezen az estén leteszi bűjait-báját az adófizető polgár s fardtságot és költséget kimélve viszi piruló lánykáját oda, ahol igazán jól mulat és kitűnően szórakozik. GYSC jelmezbál ma már fogalom, a kirobbanó jókedv, ezernyi móka, hangulat vidámságnak valóságos kincsesládája. Az izléses meghívók minden jót ígérnek. Minden jelmezes ajándéktárgyat kap, a legtöbb szavazatot elnyerőket pedig meglepően szép és értékes díjakkal fogják megjutalmazni. A GYSC felül akarja múlni még az eddigi szép sikereit is és biztosan számít hűségese közönségének jóindulatú támogatására. K

termékek fogyasztására akarunk munkásainknak módot adni.

2.) Törpe- és kisbirtokosok

A mezőgazdálkodáshoz közös szerszámok, gépek, jó vetőmagvak és nemes állatok beszerzésénél leszünk segítségére gazdáinknak. Így akarjuk lehetővé tenni, hogy a megfelelő mennyiségű takarmány termesztéséhez szükséges területen felül levő földjükön a lehető legjobbat és legtöbbet termesszék.

Serkenteni akarjuk gazdáinkat a takarmány, de főként a lucerna termesztés fokozására és a lucernaliszt hatékonyabb felhasználására baromfi- és állattenyésztésükben.

Egyöntetű gyümölcs és konyhakerti termesztést szorgalmazunk, hogy ezek felesleges terményeiből nagy és azonos mennyiséget vihesünk piacra.

Akiknek megfelelő földjük van és locsolásra víz is áll rendelkezésükre, ott a magtermesztésre serkentünk: lucerna, mák, saláta, spenót, bab, lencse, borsó, uborka, stb.

Határozott és egyfajtajú sertés és baromfitenyésztést sürgetünk.

Legelőink karbahozásával, többi állataink mellett fokozottabb juhtenyésztést próbálunk bevezetni.

Jobban tejlő tehennel nagyobb tejtermelést kell elérni, hogy megfelelő ipari feldolgozás lehetőségével ebből tekintélyes hasznot tudjanak elérni gazdáink és ekkor talán gazdáinknál is lehet még fokozni az egészségesebb tejtermékek nagyobb mérvű fogyasztását.

Gazdáink szemesterményeit, szénáját, állatait, általában minden termékét a lehető legjobb áron segíti szövetkezetünk eladni, mely ténykedésért csak 2% jutalékot kérünk természetűnkől és termelőinktől.

Termesztőink és termelőink ne bajlódjanak az értékesítéssel, hanem fordítsák minden igyekezetüket idejüket és értelmüket a jobb és többtermesztésre.

3.) Iparosok

Azokat az iparosainkat, akik tömegeik elállításával foglalkoznak, nyersanyagok beszerzésében akarjuk támogatni. Az így íthón, jó anyagból, jól elkészített árut árulhatjuk majd kereskedőinkkel, nem pedig a máshonnan hozottat. Ezzel kiszorítjuk a kizáródásárok „vásári” áruit, egyben egyes iparágakat fellendítünk: szabó, cipész, csizmadia, stb. Ezekben a szakmákban több munkaalkalmat, több keresetet, több fogyaszt-

tást, több adófizetést érünk el, tehát a termesztoőkön is segítünk az ilyen iparosok nagyobb foglalkoztatásával.

A nyers anyagok szövetkezeti beszerzésével iparosainknál felszabadítjuk azt a tőkét, melyet eddig áru beszerzésére, vagy raktár tartására fordítottak. E pénzen ezután földvételel, termesztéssel, gyümölcsös létesítésével, állattartással, hízalással ipari munkálkodásuk mellett a mezőgazdasági termesztésben is részt vehetnek iparosaink és itt is kereshetnek.

Ipari munkásaink egy részét így egész éven át munkához juttatjuk. Ezek nem kérnek majd nyáron át mezőgazdasági munkástestvéreik sovány kenyereiből egy-egy falatot az aratási, cséplési és kubikolási munkák gyötrelmeiért.

Szövetkezetünk segíteni akar ipari munkásaink elhelyezésében is.

4.) Kereskedők

Szövetkezetünk azt akarja, hogy az út a termesztoők, a termelők és a fogyasztók között, bármilyen hosszú is, nyílegyenes legyen. Ne legyen rajta elhajlás, sem kátyú. Ne legyenek útközben feleslegesen beékelte közveftők, akik a legtöbb esetben mesterséges ki-

A REFORMÁTUS LEÁNYEGYESÜLET ELŐADÁSA.

Jelentettük már, hogy a Gyomai Református Leányegyesület most vasárnap, január 27.-én, este 8 órakor a Központi Uri Kaszinó üsszes termében nagyszabású műsoros előadást rendez.

Hetek óta készülnek a Leányegyesület buzgó tagjai erre a nagy előadásra. Mint a múlt években, most is a legjobb darabok lettek kiosztva, hogy mindenik szereplő a maga helyén és szerepében nagy sikert fog elérni.

Előadásra kerül: „Városi kislány” — „Falusi menyecske” igen kedves vidám jelenet. Előadják: Kiss Ella, Agoston Piri, Agoston Vilma, Izsó Klára, Bánhegyi Piroska, Virágh Gizi, Kocsis Ilus.

Ezután az „Apróhirdetés” 2 felvonásos vígjáték lesz előadva, amely oly kacagató jelenetet mutat, hogy mindenkit megnevettet. Itt előadók lesznek: Siró Juliska, Balogh Erzsike, Agoston Piri, Varga Pöszi, Harmathy Gizi, Virágh Gizi, Csökönyi Eszti, Eiler Babus, Cs. Nagy Juliska, Kocsis Ilus, Bánhegyi Piroska, Kéri Erzsike, Lukács Mariska.

Először Varga Péter jegyző, mint kiváló énekes szép magyar nótákat énekel.

Végül az „Egy Barázda — Egy Csók” vígjáték kerül előadásra. Itt szerepelnek: Varga Pöszi, Trajtyik Teréz, Cs. Nagy Juliska, Bíró János, Jakus József, Laky Sándor, Makosai Márton, Kovács Gyula, Józsik László.

A darabok tanítását Molnár Gyula nagy hozzáértéssel és buzgósággal teljesítette s a teljes sikert biztosítja az előadáshoz.

Felhívjuk olvasó közönségünk szíves figyelmét ezen előadásra. Egy nagyon kellemes estélyt látnunk ott el.

Az előadás pontosan nyolc órakor kezdődik!

TESTI MUNKA ÉS MOZGÁS

Az embernek élete fenntartására munkára van szüksége. A munka sokféle, azonban mindenféle munkához erő és kitartás szükséges.

Az a munka, amely nagyobb erőfeszítéssel jár, a szorosabb értelemben vett testmunka, jelentékenyen foglalkoztatja és fejleszti a test izmait. Az ilyen munkában szaporábban lélekezik a tüdő, gyorsabb a vér keringése, jó az étvágy, fejlődik az izomzat, erősebbé lesz az ember.

A testi munka mozgás és az izomzatnak gyakorlása fejleszti mindenképpen az izmoknak a tömegét és ezzel együtt erejét, míg a mozgás kerülése, az izmok nem használása elcsenevészti az izmokat.

Látjuk, hogy azok az izmok, melyeket többször használ az ember, sokkal erősebbek: így pl. a jobb kar erősebb, mint a bal.

A mozgás tágitja továbbá a léleketet. A fekvő ember kicsit lélekezik, az ülő és álló már többször, még mélyebb a léleketet a futónak, uszónak, az erős munkát végzőnek és általában a sportolónak.

Aki tehát értelmes mozgást vé-

gez, annak a mély lélekeztéstől erősödik a melie, tágal a tüdeje s ezzel együtt erősödik egész teste.

A mozgás eleveníti a szívverését s gyorsítja a vér keringését.

Eleveníti továbbá a célszerű mozgás a gyomor emésztőképességét s növeli a test anyagerejét. A test munkaközben kétszer annyi zsirt tud éhasználni, mint munka nélkül. Ezért bírja az arató nyáron is a szalonnát.

A túlzás azonban a munkában, a mozgásban s a sportolásban kárral is járhat az egészségre nézve. A túlságosan erőlködőnek megsérülhet a tüdeje, szíve, kárt szenvedhetnek a hasi szervei. Különösen ártalmas a testnek túlságos megerőltetése olyanoknak, kiknek tüdőjük, szívük vagy egyéb szervük nem egészen ép és egészséges.

Ennélfogva testünk izmainak gyakorlásánál, illetve a kiválasztott sportág művelésének megkezdése előtt helyesen cselekszünk, ha kerüljük a túlságos kimerítő mozgást, a rekordokra való fölösleges törekvést és kikérjük az orvos tanácsát.

Dr. Vinaze Endre.
községi orvos.

Az endrődi „Egységes Munkás-Otthon”

lisztujtó közgyűlésé f. hó 15-én volt. A közgyűlésen a tagok mintegy 250-en teljes számban megjelentek, hogy ezzel is dokumentálják, mennyire szívükön viselik körük érdekeit és együttes erővel választják meg azt a lisztujtót, amely az ő körükkel kifelé képviseli.

A szavazás teljes nyugalommal és csendben folyt le, biztonysággal léve annak, hogy a voksok leadásánál hivatásuk magaslatán álltak. Az eredmény a következő: Elnök: Tóth Imre. Ü. v. alelnök: Hornok Lajos. Jegyző: Csókási Béla polg. isk. tanár. Gazda: Fagy-

gyas Imre. Pénztáros: Lipták Lajos. Ellenőr: Huszár János. Számvizsgálóbizottság tagjai: Benkó István, Gyuricza Imre, ifj. Majoros Imre. Könyvtáros: Gonda József.

Választmány tagjai: Gonda István, Balázs István, Hornok István, ifj. Gircz János, Orbók József, Németh János, Halvani Elek, Timár Lajos, Sózó Sándor, Pap György, Szilágyi János, Csik Mihály, Bálint Imre, Pap Lajos, Kardos Elek, Gubuznai Sándor, Tóth Károly. Munkavállaló bizottság tagjai: Salamon Mihály, Faggyas Imre, Timár Vince, Huszár János, Tóth Imre, Timár János (kordés), Timár János. Vigalmi bizottság tagjai: Timár Vilmos, Gyuricza Imre, Tóth Imre, Pus-kás János, Z. Timár Lajos, Tóth István, Gácsi Pál, Gonda Pál.

Ugyancsak ezen közgyűlés díszelnökké választotta: dr. Fáy István vm. főispánt, vitéz dr. Márky Barna alispánt, dr. Pánczél József vm. főjegyzőt, Fáy Gyula a Nemzeti Egység vm. titkárát, dr. Pálka Pál járási főszolgabíró és Bakos József tb. főszolgabíró. Társelnökké pedig megválasztotta a közgyűlés Klinghammer László tanítót, a Nemzeti Egység helyi vezető titkárát.

Endrődön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

nálattal vagy kereslettel a természetes ár kialakulását is zavarják, befolyásolják.

A megbízható, becsületes kereskedőre szükség van, de ezekből is csak annyit lehet foglalkoztatni, amennyit a termelők és fogyasztók megkármentése nélkül elbírnak.

5.) Nagybirtokok, malmok, gyárak

a.) A nagybirtokok szakembereikkel mintatermesztést folytatnak. Szemes természetvénnyeket vetőmagnak, nemcs állataikat vérfel-frissítésre használjuk a kisgazdaságokban. A falkákban felnevelt süldőket nem engedjük ki a határból, hanem szétszítva magunk hizlaljuk meg egységes hizlalási terv szerint.

b.) Szövetkezetünk körébe igyekszünk vonni a malmokat, cséplőket, traktorokat, stb, hogy az ezekkel rendelkezésre álló hajtóerővel és műszaki személyzettel további mezőgazdasági ipari feldolgozást végezhessünk (magtisztítás, lucernaörlés, szártépés, mélyszántás, stb.)

c.) Legfontosabb teendőnknek hűtőház létesítését tartjuk, amelynek műjégével lakosságunk nyári jégszükségletét is elesőn elégtelenek ki.

d.) További tervünk szilvaasszalók, lekvártőzök, konzervgyár létesítése, húsfeldolgozó üzem berendezése, kenderfeldolgozó lehetőségek, hogy nőinkkel újra megkedveltes-

sük a szövési; tarhonyakészítő üzem, csirkeketelő gépek alkalmazása béreltetésre, a községben elhasznált állatok csontjainak összegyűjtése, csontliszté való örlése csibaeledének, stb.

e.) Tömeges természetvénnyek, vagy szükségleteink feldolgozására új iparágak létesítésében is részt vesz szövetkezetünk.

6. Tisztviselők, szabadpályán működők

Szövetkezetünk kulturális működésében intelligenciánk közreműködésére is számítunk.

Intelligenciánkat természetvédeletről és tenyészítőkként is szívesen látjuk szövetkezetünkben.

Hálás területnek véljük intelligenciánk részére a méhészetet, házinyúl-, baromfi- és galambtenyésztést, sertés hizlalást, gyümölcs-, konyhakerti- és virágtermesztést.

Szövetkezetünk adminisztrációjában is számítunk intelligenciánk értékes közreműködésére.

IV. Fásítás, gyümölcsös telepítése, közösbérlet, rétművelés, öntözés

a.) Közuti- és legelőfásítás

A közuti és legelőfásítással elérhetőnek véljük, hogy 15—20 év múlva teljesen fedez-

hejük lakosaink tűzifa szükségletét, azonfelül annyi haszonfát is baphatunk, hogy akác-fából készíthető szerszámfaikat, sőt épületfaikat egy részét is ebből fedezhetjük. A fák gallyazásával és majdani kitermelésével téli munkaalkalmakat szerzünk munkásainknak.

Ennek a fásításnak mielőbbi keresztülvitelében szándékozunk közreműködni és pedig úgy, hogy a község elkészíti a fásítási szabályrendelet alapján a fásítási tervet, mely szerint szövetkezetünk munkás-tagjaival elülteti a község által beszerzett suhángokat. A munkások a szövetkezettel kötött munkavégzési egység szerint nem kapják kezükhöz a munkabérüket, azt a szövetkezet teljes egészében szövetkezeti üzletrészekre átszámítva javukra írja. A szövetkezet ezeket az üzletrészeket felmondás esetén csak a külön egység szerint megállapított időre köteles kifizetni. Ha a szövetkezet közben felszámolna, vagy esedékességkor nem tudná kifizetni a munkadíjából származó és felmondott üzletrészeket, azokat a község fizeti ki, de a kifizetés arányában elveszti a szövetkezet a fásításból eredő haszonrészesedését.

A szövetkezet haszonrészesedése az általa végzett fásításból belterületen 25 %, külterületen 33 %.

Február 16!

Jön az „Uj rokon” a tűzoltókhoz.

Csathó Kálmán vigjátéka.

Február 16!

HIREK

Eljegyzés. Dr. Dombos Kálmán és Schusztik Gizike jegyztek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Csizik Béla miniszteri osztálytanácsost, aki lapunkban már régebben több értékes pénzügyi cikket írt, buzgó és szorgalmas munkásságáért a kormányzó legfelsőbb elismerésével tüntette ki.

A mai kisgyűlésen hirdetik meg dr. Sallai László gyomai orvos oklevelét.

Kinevezés. Örömmel vettük a hírt, hogy Pest-solt-kiskunvármegye főispánja Prészly Elemér dr. Halter József dr. v. nemzetgyűlési képviselő, ügyvéd Pestvármegyei tb. listás főügyésszé nevezte ki. Minden tekintetben arra érdemes és kiváló férfit ért a kinevezés. Szívvel gratulálunk.

Vitéz Shvoy István gyalogsági tábornokot a honvédség főparancsnokává és **vitéz Somkutty** altábornagyot a honvédség vezérkari főnökévé nevezte ki a kormányzó.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre február 5-én a Hollerban jelmezbált rendez.

Kunos István orosházi főjegyző kedden szívszélhűdésben meghalt.

Békéscsabán 400 méhészván.

A májusi menetrend módosításokat ígér. A reggeli fővényszéki vonat Csabáról hamarabb megy Gyulára, hova fél 9 előtt fog beérkezni. Gyuláról vissza az eddigi 11.57 órakor induló vonat 12.30 órakor megy Csabára. Más apróbb változások kitűzésbe helyezésével úgy látjuk, most nem a esabai vasuti vendéglő érdeke szerint állítják össze az új menetrendet. Kár, hogy Dévaványa felé nem szorgalmazza senki egy vonat beállítását legalább a reggeli gyorstól csatlakozóan.

A tollkereskedők január 15-iki országos gyűlésén élesen támadták a kereskedők a „tollszindikátust” (ilyen is van már). Elmondották, hogy a nagyobb cégek bevásárlókat állítottak vidéken, akikkel a vidéki kereskedő nem versenyezhet, mert tőle olcsóbban veszi a kiviteli szindikátus a tollat. Természetesen az így mulatkozó árkülönbséget a vidéki kereskedelem a termelőkre hárítja. Az egyik felszólaló kifogásolta, hogy akkor, amikor egy svájci vevő 5.60 pengőért volna hajlandó átvenni valójában a tollat, nem adhatta el, mert nem tagja a szindikátusnak, amely pedig csak 5.30 pengőért hajlandó neki a tollért fizetni.

A többgyermekes családoknak adókedvezményi terveznek egy új törvénnyel.

Október óta 267 vagon cirokszalmát szállítottunk ki Amerikába.

Békésvármegye fővényszeresítési bizottsága a Békésmegyei Szarvasmarha Tenyésztő Egyesületnek az állattenyésztés sikeres előmozdítására a fővényszeresítési ebadóalap terhére 1000 pengő segélyt szavazott meg.

A hortobágyi bikavásárt február 21-én tartják, melyen 66 darab fajtszta, tenyészérett, 5 éves magyarlajta tenyészbika kerül nyilvános árverés útján értékesítésre. A bikák községek, birtokosságok és legeltetési társulatok által kamatmentes állami kölcsönrel megvásárolhatók.

Manolescu román kereskedelmi miniszter kezdeményezi, hogy a közeljövőben gyűljenek össze Bukarestben a magyar, lengyel, cseh és jugoszláv küldöttek és a románokkal együtt állapítsák meg a közép-európai földművelésnek legfőbb és legelső közös érdekeit kielégítő irányelveit.

A Schellenberg Testvérek. Tíz nyelven, több millió példányban jelent meg Bernhard Kellermann világhírű regénye, „A Schellenberg Testvérek”, de a világ egyetlen államában sem jelent meg olyan olcsó áron, mint nálunk. A tízennyolcvet 288 oldalas díszes fűlvázson kötésű könyvet Tolnai Világlapja vidéki előfizetői és olvasói 58 fillérért vehetik meg minden újságárusnál és dohányfőzsdében. Erről a párhuzamul álló kedvezményről Tolnai Világlapja új száma részletes leírást közöl.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Kurcz Ilona, F. Nagy Lidia, Jánosik Ilona, Szalmári Éva, Földi Máté, Osztrovszky Irén.

Házasságot kötöttek:

Baranyák Antal—Skultéli Erzsébettel.

Meghaltak:

Özv. Ailer Mártonné Vinter Erzsébet 76 éves, özv. Diószegi Ferenoné Lukács Zsuzsanna 61 éves, özv. Z. Koosis Mihályné Nádudvari Zsófi 77 éves, Garai Mártonné Vincze Ilona 38 éves.

A zsebtolvajok királyai. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Képes rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi beszámolókat, filmrovatokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, száznál több képet és ezer érdekességet talál az olvasó a százoldalas Délibáb új számában. Ára 20 fillér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen, drága Leányunk és jó testvérünk elhunytával részvételükkel enyhítették mérbeteitlen fájdalomunkat, köszönetet mondunk.

Vincze Gábor
és családja

A fák kitermelését a község állapítja meg.

b.) Gyümölcsös telepítése és közös veteményesbérlet

A fűzfászugi ármentesített 60 k. hold és a hullámtéri 30 k. hold területet szövetkezetünk a községtől 25 évre bérbe venné, vagy haszonrészesedésért, vagy fix bérért. Az ármentesített területen a korlátlan mennyiségben rendelkezésre álló víz felhasználásával besztercei-szilva és kajszin-barack telepítést végeznénk, köztes műveléssel pedig munkástagjainkkal konyhakerti természetét folytatnánk a szövetkezet által adott vetőmaggal. Ezzel azt érnék el, hogy egységes, elsőrendű árut termelnénk és vinnénk piacra.

c.) Rétművelés öntözéssel

A fűzfászugi hullámtéri 30 k. hold területén öntözéssel rétművelést kezdenénk.

V. Alkalmi állateladások

Alkalmi állateladások megrendezésével helybehozzuk a vásárlókat, ezzel feleslegessé tesszük, hogy gazdáink állataikat a környékbeli állatvásárookra hajtsák és gyötörjék.

VI. Biztosítás

Előnyös biztosítással, esetleg önbizto-

sítással is, tagjainak házat, természet és állati biztosítását segíti elő szövetkezetünk.

VII. Népművelés

Tanfolyamok, előadások előkészítésével mezőgazdáinknak, iparosainknak szak- és társadalmi művelését segítjük elő és alkalmat adunk a méhészet, gyümölcsstermesztés, valamint háziipari munkák megtanulására férfi és nőtagjainknak egyaránt.

VIII. Gyermekgondozás

A szövetkezet megszervezi a munkástagok gyermekei részére a tavasztól őszi terjedő időre a napközi otthonokat. Az iskolák és az olvasóköri nagytermeire és udvaraira számítunk ennél.

Megszervezzük az iskolások tejjelátását is.

IX. Népegészség

Különösen a téli hónapokban ingyen közösfürdéssel számontarjuk és lehetővé tesszük, hogy az iskolásgyermekek felügyelet alatt és a lakosság is rendszeresen fürdőjék.

Azoknak a tagjainknak, akik nagy tag-

jai valamely betegségélyezőnek, hetijárulékok fizetésével orvosi és gyógyszerári ellátásában leszünk segítségére.

X. Községfejlesztés

Szövetkezetünk erkölcsi súlyával elősegíti községünk szellemi és anyagi fejlődését. Közművelődési és utak létesítésének előkészítésében rendelkezésre állunk.

Mélyfúrású kút előkészítésével vízvezeték, csatornázás, üvegházikertészet és esetleg melegvízfűtés megvalósítását tervezzük.

*

„Álmodó magyaroknak csak egy vágyuk lehet, azt a sok erőt, amely eddig szerteszét hullott és amely nem volt harmónikus és szabályozott, végre olyan közös nevezőre hozni, amelyből kiindulva harmonikus munkát tud teljesíteni és politikai erőt tud reprezentálni”.

Idézet: Gömbös Gyula minisztereinek Szolnokon tartott beszédéből.

WAGNER MÁRTON

Február 2-ikán Nőegyesületi teaestély.

Hirdetmény

Értesítelük az adózó közönség, hogy azok az adózók, akik múlt évi általános kereseli, illetőleg jövedelem adó alapja a 10.000 P.-t, vagy adó alapja pedig a 200.000 P.-t nem érte el és a múlt évről megállapított általános kereseli adót, jövedelem és vagyondó jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz képest soknak tartják, hogy csak január hó végéig szabályszerű adóbevallás benyújtása mellett az 1934 évre terhükre kirótt fenti adóknak új kivétel útján való megállapítását kérik vagyis múlt évi adóikat felmondhatják.

Az általános kereseli adó fizetők közül, amennyiben január hónapban az adózó adóját már fel nem mondta, folyó évi február hó végéig azoknak kell bevallást adni, akik múlt évi adója még nem volna jogerős, akik múlt évi ált. kereseli adó alapja a 10.000 P.-t eléri vagy meghaladja, akik múlt évi kereseli adó alapja csonka év eredménye alapján állapított meg, akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták, akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké (új adózók) akik a múlt évben más községben adóztak.

Egyébként azok, akik múlt évi ált. kereseli adó alapja a 10.000 P.-t el nem érte, nem kötelesek bevallást adni.

A jövedelem és vagyondó fizetők közül, amennyiben az adózó január hónapban adóját már fel nem mondta, folyó évi február hó végéig azoknak kell bevallást adni, akik múlt évi adó alapja nem jogerős, akik múlt évi jövedelem adó alapja a 10.000 P.-t, vagy adó alapja a 200.000 P.-t eléri, vagy meghaladja, akik múlt évi adó alapja csonka év alapján állapított meg, akik az ált. kereseli adóra nézve új bevallás beadására felhívtak, akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké, akik a múlt évben más községben adóztak.

Egyébként az alábbiak nem kötelesek adóbevallást adni: Azok, akik múlt évi jövedelem adó alapja a 10.000 P.-t, vagy adó alapja pedig a 200.000 P.-t nem érte el, akiknek csak adómentes jövedelmük volt, de adóköteles jövedelmük nem volt, akik múlt évi adóköteles és adómentes jövedelme együtt az 1.000 P.-t, múlt évi decem-

ber hó 31-én adóköteles vagy adómentes értéke az 5.000 P.-t nem haladta meg, vagy ha jövedelmük meg is haladta az 1.000 P.-t, de ebből az adóköteles jövedelem a 600 P.-t nem haladta meg, azok a közszolgálatban állók, akiknek múlt évi szolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük volt is, de ez a jövedelem a 600 P.-t nem haladta meg, azok az egyházi javadalmazottak és magán szolgálatban állók, akik múlt évi szolgálati járandósága a 5.000 P.-t nem haladta meg és ezenkívül más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is, de ez a 600 P.-t nem haladta meg, azok, akiknek jövedelem adó alá első jövedelmük nem volt és összes adóköteles vagyoni értéke a múlt évi december hó 31-én a 25. ezer pengőt nem haladta meg.

Általános kereseli adó kötelesek fizetni az iparosok, kereskedők, szülésznek, dohánykísérők, italmérők, malmozók, béreséplőgéptulajdonosok, feleségek, földbérlet, orvosok, ügyvédek, gyógyszerészek, ügynökök, hentesek, mézárók, pékek, papucsosok, kovácsok, borbélyok, kerékgyártók, burgonyakereskedők, tollkereskedők, esőpedényárúak, rőfösök, asztalosok, lóalkuszok, bérkocsisok, sertésalkuszok, villanyszerelők, ácsok, szücsök, csizmadia, takácsok, élelmiszer kereskedők, mechanikusok, varrónők, cipészek, ócskások, bőrkereskedők, cipőkereskedők, gyógyszerárúak, vizhordók, kőművesek, szabók, bőrkereskedők, kötőgyártók, papirkereskedők, büfések, vendéglősök, bádógosok, szijgyártók, fakereskedők, vegyészlet, tejáskereskedők, lakatosok, vegyeskereskedők, géplakatosok, üvegesek, ingatlanközvetítők, piaciárúak, bérautósok, korcsmárosok, nyomdák, közjegyzők, órák, szalócok, bérfavágók, paprikaárúak, olajbizományosok, sertéskereskedők, bizományosok, zongoratanítók, béllisztítók, cukorkaárúak, női fodrászok, kertészek, gallértisztítók, fényképészek, kulások, szikvizgyárosok, kosárfonók, mozik, szitások, kifőzdék, bográrok, eszteregályosok, kalaposok, kézműnyseprők, fogtechnikusok, féglagyárosok, szobafestők, mázolók, ócskavas-kereskedők, táncitanítók, bírósági végrehajtók, virágkereskedők, stb. va-

gyis ált. kereseli adó alá esik az ország területén bárki által folytatott szellemi és bármilyen más haszonhajtó foglalkozás.

A község háza és a község több pontján kifüggesztett hirdetmények egyébként kellő utmutatásul szolgálnak.

Felvilágosítás a községi adóhivatalban nyerhető, ahol a bevallási nyomtatványok is kaphatók darabonként 10 fillérért és ahol a bevallásokat a fél kívánságára ki is írták.

Gyomán, 1935. január 22.

Dr. Szász Lajos jegyző.

SPORT

„Ökölvívás“

A GYTK box együttesének első bemutatkozására szépszámú közönség gyűlt össze a Holler szálloda nagytermében. A mérkőzésen megjelentek száma igazolta az együttes létjogosultságát. A rendezésben előfordult hiányosságok annak tudhatóak be, hogy ez volt az első mérkőzés.

Az izgalmakban bővelkedő mérkőzések pontosan fél 4 órakor kezdődtek. Az erőviszonyokban nagy eltérések voltak, de minden esetre intő példa volt a kezdőkre, hogy nem kell elbizakodni. A bemutatkozó mérkőzésre a békéscsabai MÁV. box gárdája (miután üres napjuk volt) a legjavából állított össze és így nem meglepetés az elért eredmény.

Békéscsabai MÁV. — GYTK 9—3.

- I. Banlamsuly: Romhányi GYTK pontozással győzött Marovszky ellen, Romhányinak legjobb tudását kellett laiba tenni, hogy győzelmét biztosítsa a fürgén mozgó Marovszky ellen.
- II. Pehelysuly: Varga pontozással győzött Andrásik ellen.
- III. Balogh MÁV. győzött Ladnai GYTK ellen. Ladnai a harmadik menetben föladja a küzdelmet: Balogh technikai tudása igazi élményt nyújtott.
- IV. Weltersuly: Tánccs MAV. győzött Kertész GYTK ellen pontozással. Kertész mindvégig keményen megállta helyét a nagyobb tudású Tánccs ellen.
- V. Középsuly: Pálincás MÁV. Izsó GYTK. Mindvégig szép és izgalmas küzdelmet vívott a két boxoló. Egyenlő erők küzdelme

folytán a mérkőzés döntetlenül végződött.

IV. Kisnehézsúly:

Vámos MÁV. Heinfari GYTK. Heinfari első ringbe lépése alkalmával is igen erős ellenfélre akadt és így a harmadik menetben föladta a küzdelmet.

A gyomaiak mindvégig lelkesen küzdöltek, de ez kevés volt a kiforrottabb és technikásabb bajnokcsapat ellen.

Ha a GYTK boxolóknak tehetsége párosulni fog az akarattal és a versenyeken szerzett rutinnal, úgy hamarosan meglepetésekkel kedveskedhetnek a pártoló közönségnek.

Versenyen kívüli mérkőzések voltak: Szkárosy-Molnár, Szabó-Szerető, Pálincás-Bolehovszky.

Szkárosy és Molnár pártechnikás és gyors munkájukért érdemelnek dicséretet. Szabó és Szerető pár is kellő igyekezettel jók lesznek.

Pálincás és Bolehovszky komoly munkát végzett. Erős ellenfelek voltak. Bolehovszkit a legközelebbi versenyben kívánjuk látni.

B. ZS.

Ping-pong verseny

GySC asztali-teniszcsapala Abony ping-pongozóit látta vendégül az elmúlt vasárnap. A kevés tréninggel rendelkező gyomaiak igen jól megállták helyüket a kis szerencsével, jobb helyezést is elérhettek volna. A korszámú, de lelkes közönség viharosan ünnepelte a szemképráztató játékok mutató abonyiakat, de bőven kijutott a tapsokból a szépen játszó honi csapatnak is. A szép küzdelem nagyobb érdeklődést érdemelt volna. A GySC. drukerei ez alkalommal nem méltatták arra klubjártaikat, hogy a verseny fényét megjelenésükkel emeljék. Hiszük, hogy a lelkes kis ping-pong gárda, Pintér István elnök kiűnő vezetésével — a közönség közönyének dacára is — méltó pozíciót fog kiverekedni magának Gyoma sportéletében.

Versenyeredmények a következők:

I. Egyéni verseny:

1. Vojticzki (Abony)
2. Ujlaki (Abony)
3. Ilyés (Gyoma)
- II. Csapat verseny:
  1. Abony (Vojticzki, Ujlaki, Juhász.)
  2. Gyoma.
  - III. Páros verseny:
    1. Pulugor—Ilyés (Gyoma)
    2. Juhász—Ujlaki (Abony).

Előkészületen!

A Király Színház nagysikerű műsordarabja!

Február 23-24!

Emőd—Szirmai operett!

Méz és kalács!

LEVENTEI

Meghívó.

A Magyar Vörös-Kereszt Egylet gyomai helyi fiók egyesülete 1935 évi január hó 30-án délután fél 5 órakor, határozatképtelenség esetén délután fél 6 órakor tartja évi

rendes közgyűlését

a községháza kis tanácstermében, melyre a tagok tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

- 1., Elnöki megnyitó.
- 2., Titkár jelentése.
- 3., Mult évi zárszámadás előterjesztése.
- 4., Számvizsgáló bizottság jelentése.
- 5., Választmányi tagok kiegészítése.
- 6., A folyó évi munkaterv megállapítása.
- 7., TESZ megkeresésének tárgyalása
- 8., Esetleges indítványok.

Gyoma, 1935. január hó 21.

Nónay Ferencz Dr. Vincze Endre
egyesületi titkár. egyesületi elnök.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ
ENDRŐD

1935 január 27-én vasárnap.

A legmulatságosabb hangosfilm

A FENSÉG MÚLAT

Filmoperett.

Főszereplők: Georg Alexander, Lien Deyeres, Halmay Tibor, Tasnádi Fekete Mária.

Sok fordulat, kedves bonyodalom, de egyúttal a legbájosabb operett. Halmay Tibor és a többi kitűnő szereplők, énekel, táncol és kiváló játékkal teszik elevenné és hogy a publikum nem fogy ki a kacagásból. Pazar kiállítás. Páratlan zene.

Csipi a sztratoszférában

Vígjáték.

Hangos magyar világhírűd.

Meghívó.

A Gyomai Sport Club f. év február hó 10-én d. u. 3 órakor határozatképtelenség esetén február 17-én tartja évi **rendes és tisztújító közgyűlését** melyre az igen tisztelt tagjait ezúton hívja meg és kéri, hogy azon minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek

Tárgysorozat:

Elnöki megnyitó.
Ügyvezető elnök jelentése.
Titkári jelentés.
Pénztárnok jelentése.
Ellenőr jelentése.
Számvizsgálóbizottság jelentése.
Szertáros jelentése.
Felmentvény megadása.
Tisztújítás.
Esetleges indítványok, melyeket az elnökséghez 8 nappal előbb írásba kell benyújtani.

Gyoma, 1935 jan. 9.

Tiba András s. k. Imre Lajos s. k.
ügyv. elnök. titkár.

PUBLIKÁCIÓ

Fehér fiókos gyermekágy olcsó árban eladó. Zrinyi u. 61 sz.

Zongorát keresek napi 2 órai használatra. Azonnal Dobó. Horthy M. ut 63.

Czinkóczy Lajos Tompa Mihály uca 2 sz. háza eladó.

Eladó egy jókarban lévő használt versenykerék-pár. Horthy M.- 7 sz.

Simon Józsefnek Tancsics Mihály ut 10 számú háza eladó. Ugyanott 1200 n.-öl cífrakereti szántója, 6000 vályog, 1 drb Joksín hathetes koca, 5 drb 11 hetes malac, 5 drb 5 hónapos javított süldő, 1 teljesen úres lakás azonnali beköltözéssel kerestetik.

A gyomai Nyugdíjasok Olvasókörre f. évi tisztújító közgyűlést f. évi jan. hó 27-én d. u. 2 órakor tartja a gyomai Polgári Olvasókör épületében lévő bérelt helyiségében. Tárgysorozat a meghívóban.

Egy jókarban lévő husvágó szék és egy jó új dőzsa eladó. Cs. Szabó Gábor, Gárdonyi Géza ut 13. sz.

Jégverem kiadó. Három vágóbirka eladó. Eiler Márton téglagyáránál.

Kiszolgáló fiúk és leányok felvétetnek a Hangyába. Polgárit végzettek elnyben részesülnek.

Petőfi-u. 30 sz. alatt 2 drb. hizó eladó. 100 kg-on felül.

Petőfi-u. 68 sz. alatt 1 drb tükör és egy drb kaszli eladó.

Özv. Papp Zsigmondnének egy öntött vaskályhája eladó, Rákóczi u 14

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Takács Imrénének Gárdonyi Géza ut 13 sz. alatt 1 hasas lova eladó. vagy egy heréltért elcserélhető.

Az Ipartestület vezetősége felhívja az Ipartestület összes tagjait, hogy vasárnap délután az Ipartestület nagytermében szakmai megbeszélésre, a kereseti adó rangsorozása céljából okvetlen megjelenjen sziveskedjenek. Minden szakmabeli önálló iparosnak fontos érdeke, hogy az értekezleten részt vegyen. A vezetőség.

Vegyes eladások:

Értesítetik az adózó közönség, hogy az 1934 évi elemikár törzési jegyzék 15 napi közönlésre van kitéve és megtekinthető.

Az állami ménnek megérkeztek, fedezetés reggel 9 órakor és délután fél 4 órakor kezdődik.

Akinek szánkója és trágyája van eladó jelentse vitéz Molnár Pálnál.

Gr. Tisza-u. 83. sz. Pólus Péter féle ház és egy újkerti szántó. Ért. Kiss Bálint-u. 33. sz.

Ungi Lajosnál egy berakott tűzhely. Özv. Kiss Gergelyné. Szalma. V. Berzsenyi-u. 5.

Egy darab 636 n.-öl gyümölcsös pocskert és 1 drb 625. n.-öl szántó. Arany-u. 25.

Fried Gézának 2 drb igáslova 1 drb egy lovas szánkó, 30-40 kocsi istállótrágya.

Weigert András. Egy szánkó és 2 drb ló. Ady Endre-u. 37.

Tóth László. 3 drb németzugi kenderföld és 2 drb kutágasnak való ákácfa. Ért. III. Zrinyi-u. 28.

Bagi Lászlónak cölöpnek való fája van eladó. Fegyverneki-u. 30.

Kriszt Márton, 4 drb hathetes malacca.

Ifj. Zs. Timár Andrásnak a kölesfenekei nyílason 8 bold földje új cserepes tanyájával.

Rau Mihálynak egy koca 6 malaccal. Tancsics-u. 3. sz.

Tandi Sándor 1 drb 6 éves hasas tehén, 1 drb 2 éves hasas üszője. Fegyverneki-u. 15.

Garai Imre. Örökösnyilas, 2 szekér hereszéna. I. Kálmán F.-u. 3. sz.

Lukács Sándor. 2 lova, 1 drb esikója.

Pfeiffer Márton. Zrinyi-u. 24. sz. Trágya.

Biró Antal 7 drb választott malac, 1 szekér buzaszalma. VII. 132. sz.

Egy szánkó, Czikely János kovácsnál, Endrőd.

6-8 szekér jó istállótrágya. Ehrman Adolf, szikvizgyárosnál.

Olajos Lajos bornagykereskedő. Szalma. Ugyanott egy tanyást felvesznek. Simon Alajos. 6 hetes malacok.

Wagner Mihály. 2 hold kecszegészügi kaszálója egy boglya széna egy kup leveles csutka. IV. Bocskai 27.

Herter József előhalmi páskomba szalmája van eladó.

Kocsis Dániel. Gárdonyi G.-u. 8. sz. istállótrágya.

Schwalm József egy drb hasas tehén. Ifj Sallai Antal. Vágóbirka.

Csapó Lajos. 4 szekér szalma, 1 szekér morzsolt csutka és egy drb 4 hetes borjuja.

Herter András Fegyverneki-u. 11. Törek.

Putnoki Mihály csutkaizik egy friss ló, egy fejős tehén, istállótrágya és leveles csutka. Zsellérföld.

Gaál Endre csutkaizik. V. Árdád-u.

Hizó eladás:

Özv. Garai Jánosnének hizott sertése eladó. Vörösmarthy-u. 18.

Marjai István. 1 drb 120 kg VII. 124.

Gaál Lajosné Egy drb V. Árpád 41. Megyeri Sándor Gyóni-u. 31. sz. 1 drb 120 kg.

Máté János. Hizott sertései eladók. II. br. Eötvös-u. 7. sz.

Batári Sándor, 1 drb 170 kg. Kosuth-u. 30.

Baráth László, 2 drb 70 kg. II. 405. Lukács Sándornak 2 hizója, 1 nagy kocája és három hizónak való süldője. VI. 341. sz.

Hajdu Gyulának egy drb 120 kg Hősök-u. 88.

Özv. Lőrinc Jánosné, egy drb jókai-u. 21.

Rákóczi Jenő 7 sz. 1 hizott sertés. F. Nagy Lajos, 2 drb hizó eladó. Garzó-u. 6 sz.

Ifj. Sallai Antal, 1 drb.

Garai Balázs. 1 drb 80 kg. Gárdonyi-u. 67.

Kalocsa Jolán, 2 drb.

Finta Mihály, 1 drb 110 kg. Garzó 31.

Özv. Domokos Lajosné, 2 drb 120 kg hizó.

Csapó András 150 kg Mátyás-u. 44. Vidó János, egy drb. Baros-u. 10. Bula Mátyás, V. Berzsenyi-u. 8. sz. 2 drb 130 kg.

Hirdetmény

Értesítetnek a földhözjutottak, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróságától 1935 évi június hó végéig az építmények, más alkotórészek és tartozékok megváltási árának mérséklését kérhetik abban az esetben, ha az építmények, más alkotórészek vagy tartozékok megváltási árát az ármegállapító ítéletet a mezőgazdasági ingatlan árával együttesen egy összegben állapította meg úgy, hogy a megváltási árból levonott a mezőgazdasági ingatlan értéke s a maradvány képezi az építmények, más alkatrészek és tartozékok megváltási árát és pedig a mezőgazdasági ingatlan ára úgy lett kiszámítva, hogy az 1931. évi december hó 31-én fennálló kat. tiszta jövedelemnek hatvanszorosát, kataszteri haddanként azonban a mezőgazdasági ingatlannál legalább 240 P-t és legfeljebb 1200 P-t, legelőknél pedig legalább 120 P-t és legfeljebb 600 P-t vettek számításba.

A megváltott földékből házhelyhez juttatottak pedig tekintet nélkül arra, hogy a házhely megváltási ára a pénzügyi lebonyolításba bevonatott-e vagy sem, feltéve, hogy az eredeti megváltási árakkal szemben a megváltást szenvedő 1934. évi december hó 22 előtti legalább 25 százalékos ármérséklést még nem adott — legkésőbb 1935. évi március hó végéig az Országos Földbirtokrendező Biróságtól a házhely vételárának újabb megállapítását kérhetik, ha a megállapított megváltási ár legalább 20 százalékkal magasabb, mint a mai helybeli házhely árak. Kérelmüket választmányuk vagy megbízottaik is előterjeszthetik. A bíróság esetenként mérlegeli, hogy kiket tekint a kérelemhez csatlakozónak.

A mezőgazdasági célokra juttatott ingatlanok újabb ármegállapítását a földhözjutottak nem kérhetik.

Gyoma, 1935. január hó 4-én.

Dr. Szász Lajos
jegyző.

NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZ!
26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ubor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felül rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvétellel. Egy pengő levélbelveg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Soraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes szematvak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdájával, Gyoma
Felelős ügyvezető: Toket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGASZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csülörök este 9 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.

Telefon: 22.

Hirdetések díjazásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

MIT TEGYÜNK?

Ugyanaz most a helyzet a sertéssel, mint az ősszel volt a baromfival és pulykáival.

A sertésárak a budapesti piacon alakulnak ki. Ezt a piacot két hét óta naponta olyan nagy mennyiségű sertéssel árasztják el, nem csoda, ha ennek következtében az árak nem estek, hanem zuhantak.

Gyomán most szerdán ugyanez volt kicsinyben. Több mint 300 darab választási malacot hoztak a piacra. Az aránylag kevés vevő 3 pengő alá szorította le a 6 hetes malacok darabonkénti árát. Sőt, a piac végén egy előhasú-koca 6 malacát páronként 3 pengőért kiálták — még ilyen potomáron sem kellett.

Ma a legolcsóbb hús nálunk a malachús, mert megtisztítva 50 fillérbe sem kerül kilója. A marha- és birka-hús 70 fillér, a sertéshús 1 pengő, a borjúhús kilója 1.20 pengő — és a malachús kilója 50 fillérbe sem kerül.

Sokkal nagyobb a kínálat, mint a kereslet. A termelő igyekszik megszabadulni sertéséitől, mert drága eleséggel kell tartania, no és az ára is kellene, mert terményből nincs mit eladnia.

Ismét felvetődik a kérdés: Hát mihez kezdjen a gazda, hogy keresete is legyen?

A sertéshizlalást is nagyiparszerűen üzik már annyian, hogy a kiscgazdák hizóit a piacon csak „szedett” néven értékelik le. Pedig a legdrágább eleséggel hizálnak gazdáink: tengerivel és árpával és a hizalási versenyben mégis alulmaradtak. Tehát a számító gazda tudomásul veszi, hogy a sertéshizlalást redukálnia kell és az itt felszabadult szemesterményeit hasznosíthatóan más téren értékesíti.

A baromfitenyésztés nyújt ma és a jövő kilátásaiban olyan lehetőséget kiscgazdáinknak, amelyben nem tudnak vele versenyezni a nagyüzemek. A baromfitenyésztés a kiscgazda kiváltsága, ebben ő a hangadó — ha szervezetteren folytatja a tenyésztést és értékesítést.

A múlt esztendőben kivittünk az országból: baromfit 28,854.000 P, tojást 14,095.000 P és tojást

8,012.000 P, összesen 50,961.000 P értékben.

Sertés kivitelünk 16,407.000 P zsír és szalonna 15,843.000 P, szalámi és kolbász 1,053.000 P, összesen 33,303.000 P értékű volt.

Tehát baromfiból 17,658.000 pengővel többet vittünk ki, mint seriésből.

A búza kivitelünk 54,188.000 P, liszt 9,604.000 P, összesen 63,792.000 P, tehát csak 12,831.000 pengővel több, mint a baromfi kivitelünk.

Vetközszék le kiscgazdáink azt a maradi felfogást, hogy lealázónak tartják, ha felnőt férfi reggeltől estig a baromfiakkal bíbelődik. A tenyésztéshez megfelelő tágas térség a lanyákon megvan, csak rendszer ólakat építsünk s egy szakszerű baromfitenyésztés mellett a megalakuló szövetkeztünk majd elvégzi az értékesítést. Ilyen összhangzatos munkával a baromfitenyésztés ma is, de a jövőben még inkább jövedelmező lesz.

W.

Gyomai Gazda Társak!

A jó béke világban így mondtuk:

„Istennel a Hazáért!”

Ma, — sajnos — így kell kezdenünk:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában, hiszek Magyarország felámadásában, mert ennek a nemzetnek évezredes történelmi hivatottsága van.

Erre a történelmi hivatottságra apellál Hazánk Minister Elnöke is, amikor megkezdett alkotó munkájához mindig az alkotó munkában rejlő „öserőre” hivatkozik.

Ő szögezte le Hazánk jövődó sorsát, amikor azt mondotta: „aki munkát ad életet terem.”

Azt pedig tudjuk, hogy ez az elkövetkezendő „hazánk jövődó sorsa” a jelenleg dúló világ gazdasági krízis leküzdésében rejlik. Amikor a világ népei öntudatra ébrednek s rájönnek, a valóságra, hogy: „minden nemzet sorsa csak is az egyedeknek kart-karba fűzött, vállat-vállnak vetett együttes munkájától várható, remélhető, mert „egyesülésben rejlik az erő.”

All ez különösen a magyar nemzetre!

Arra a magyar nemzetre, amelynek évszázadokon keresztül az örökös küzdelem, győtrődés jutott osztályrészül. De azért mindig megújodott, mindig talpra állott!

Mert amikor legnagyobb volt a veszély, összefogott s a közös elszántság, a közös élni akarás segítette a: „győzelemhez!”

Igen, a közös élni akarás!

Ennek a szent eszmének, ennek a szent áhitatnak kell áthat-

nia minden igaz magyart, amikor a nagy eszmék megvalósulásának álmáról, lehetőségéről van szó.

Egy ily lehetőség a Gyomai „erőteljes gazdaszövetkezés” megvalósulásának lehetősége abban az elgondolásban, amelyben azt az alapítási tervet élénk tárja.

Csak örömmel lehet egy ily elgondolást üdvözölni s nem megtorpanni, hanem minden igaz magyar gyomai gazdának magáévá kell tenni az eszmét s igyekeznie kell a megvalósulás stádiumába hozni, de minél előbb.

Mert kár minden elodázott percért, óráért, ami egy ily erőteljes „gazdaszövetkezés” keretein kívül megy veszendőbe.

Gyomai Gazdák!

„A mag elvetteteit, az kikeltés-re vár!”

Ennek a magnak a kikeltetése a Ti kezetekbe van lefektetve. Ahogy ápoljátok, ahogy kezelitek és gondozzátok ezt a magot, úgy fog az kikelni s olyanná fejlődni, hogy az a Ti javaitokat szolgálja.

Mert ennek a „gazdaszövetkezésnek” nemcsak anyagi, de „erkölcsierőjét” is majd csak akkor fogjátok látni, érezni, amikor már mint: erkölcsi testület is sullyal és tekintéllyel fog birni, befelé és kifelé egyaránt.

Akkor fogjátok csak látni, akkor fogjátok csak tapasztalni a történelmi igazság rendíthetetlen hatalmasságának valóságát, hogy mégis csak: „Egyesülésben van az erő!”

Isten adja, hogy úgy legyen!...

Gács Kálmán.

A gyermekért

Amikor a küszöbön álló tél már a hidegség előszelét reánk küldte, amikor a verőfényes napot halványfényű télies hangulat takarta el, amikor a kicsiny házakba beköltözött a gond, amikor az anyai szeretet zokogó imába fullad, akkor teszem fel én a nagy kérdést, hogy miért?

Miért szunnyad, mitől fél az az emberiség, amelynek életébe gyökerező plántát ültetett az egyke. Miért húzódik, amikor a világ minden táján az emberek lelke önmagára lel és mintegy felsőbb, de emberi képzelet szerint egy kifürkészhetetlen magas akarat odaállítja elé a gyermeket. Azt a gyermeket, melynek lélek és testbeli gondozása nemzetek érdeke. Egyben pedig a szülők legszentebb kötelessége.

A széles világ minden tája felé konferenciák ülnek össze, hogy minden eszközt, minden olyan dolgot a gyermek érdekébe állítsanak, melyet az emberi létezők kiváló gyermekszereketet újra lánggalob-bantsák.

A nemzet érdeke az, hogy olyan egészséges gyermektípust neveljen, amely az Isteni szeretet után a hazának a legjobb.

Felépíteni egy nemzetet csak úgy lehet, ha annak keresztülvitelére a lélek és test minden parányi részébe élő valóságot formálunk és élünk is annak.

Ne csak a szót, ne csak az üres frázist engedjük önmagunkból ki-nyilatkozni, hanem álljunk szolgálatába és építsünk olyan utat számukra, amelyen a gyermek minden zökkenés nélkül halad.

Ha a dolgozó munkások kéré szava üresként szállt tova, akkor én most a felsőbb kötelesség kéré szavával fordulok a Tek. Előljáróság felé és kérem, hogy ne nekünk, hanem a gyermekeknek építsenek járdát és a sötét esteli szürkületbe állítsunk egy-egy villanyfényt.

140 gyermek. Ez olyan szám, amely mellett nem lehet tárgyilagosan tovamenni. Pláne akkor, amikor ezen gyermekeknek nem jut gyapjuhártsnya és téli cipő. Amikor nem téli bunda védi őket a maró hidegtől, hanem csak édes-

anyjuk egy avult kendője vagy pedig egy olcsó, ócska kabát.

Bizony ezeket nem várja otthon fűtött szoba, meleg étel. Nem várja őket egy másik cipő, amellyel fel tudná cserélni azott cipőjét.

Sokszor bizony a rongy, a papír, amely a lyukas cipőn keresztül csökkenteni próbálja a vizet és hideget.

Van lélek valahol, aki ilyenek láttára nem száll önmagába? Van a világon olyan szív, amely nem dobbanna?

Szálljon önmagába minden egyes ember és tegyen érdekükbe lépést, hogy ha már a dühöngő egyke mindenhol el szórja átkos magvait, akkor ott vegyünk védelembe a gyermeket, ahol a gyermek szent kötelesség.

Csináljunk járdát, csináljunk villanyt és én hinn fogom, hogy meg fog fizetni az a generáció, amely serdülő korát most éli.

Gyoma, 1935. január 12.

Pintér Pál.

A Református Leány-Egyesület estélye

(Beküldött cikk)

Az elmúlt vasárnap, január 27-én volt a Református Leány Egyesület nagy előadása a Központi Uri Kaszinóban, ilyen kiváló estély régen nem volt. Mint már előző számunkban jelentettük, hogy gyomai társadalmunk minden részéről nagyon nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy ez az estély a legfényesebb bizonyossága volt annak, hogy minden vallási, felekezeti, társadalmi érdeken felül emelkedve, igazi magyar testvéri érzésben egyesült a nagyszámú közönség. A kaszinó hatalmas nagy díszterme zsúfolásig megtelt, bizonyosságul annak, hogy csak meg kell találni a rendezőségnek az utat és módot, akkor sikerül egy-

egy előadás. Itt elismerés és dicséret illeti a rendezőséget, hogy mingent megtelt az estély biztosítása vezérlés a megjelentek teljes elismerése volt a bizonyosság a nagyszámú közönség örömeinek és megelégedésének.

Az estélyen Harmaty Gizike konferál nagyon ügyesen, mindenki dicsérettel emlékezett róla. Az első darab a „Városi kislány — Falusi menyecske” volt. Ebben a darabban a Mariska szerepét Kiss Ella játszotta, igazi tüzzrel pattant menyecske volt, aki mindent rendben tartott. Kiváló játékkal teljes sikerrel aratott. De a többi szereplők is kitétek magukért. Ágoston Piri mint Sári néni, Ágoston Vilme mint Bogárné.

Izsó Klára mint Borcsa néni úgy mutatkozott be, hogy annál hűebben a falusi asszony szerepét megszemélyesíten nem is lehet. Dicséret illeti őket jó játékként. Bánhegyi Piroška, Virágh Gizi és Kocsis Illus mint Borika, Rózsi és Terka szerepében voltak kiválóak.

A második darab az „Apróhirdetés” volt. Ebben a darabban Cs. Nagy Juliska mint öreg hűséges cseléd oly tökéletes alakítást végzett, hogy művésznőktől sem várhattunk volna jobbat. Mindenki előtt felismerhetetlen lesz ez a jelenet. Varga Pöszi mint Rebella, Ágoston Piri mint Kleopátra olyan kiválóan jók voltak szerepükben, hogy a legszigorubb kritika mellett is a legnagyobb dicséretet érdemelték ki. Balogh Erzsike a Milka szerepében annyit lapos aralott, hogy abban minden elismerés és jutalom benne volt. Csökönyl Eszike pedig Sereghyné alábor-nagné szerepét olyan kiválóan alakította, hogy csak a legteljesebb elismeréssel emlékezhetünk róla. Eiler Babus mint Kerekes Dusi olyan bizossággal forgolódott a színpadon, hogy azonnal bizonyosságát adta annak, hogy Ő is a legkiválóbb szereplők egyike. Bíró Juliska az édesanya szerepében volt nagyon jó. Virágh Gizike pedig Mancsi szerepét alakította nagy hűséggel, méltán választotta Őt a vezérkari kapitány.

Kocsis Illus, Bánhegyi Piroška, Szilágyi Piroška, Lukács Mariska a Verébfi lányok szerepében nagyon jók voltak.

Ujollára az „Egy barázda — Egy csók” vigjáték került színre. Itt is mindenik szereplő megállta a helyét. A közönség tapsa fejezte ki a teljes elismerést. Varga Pöszi az Orgonásné, Trajtyk Teréz a Terka, Cs. Nagy Juliska a Kerekes Örzse szerepében kiváló erőknak bizonyultak. A községi bírói Bíró János, a járásbírói Józsik László, az ügyvédet Küri József, Böröczki Péter, Laky Sándor, a bírósági jegyzőt Makosai Márton, Danit pedig Kovács Gyula adták elő úgy, hogy mindenki aki ott volt ezen az estélyen, sokáig emlegetni fogja ezt a darabot is s ennek kiváló előadói.

Az egész estély olyan sikerült volt s az előadás után olyan kedves kellemes hangulat volt, hogy érdemes volna megismételni ezt az előadást s ha lehetséges állandósítani ezt a kedves családi hangulatot, amely ott körülvett mindnyájunkat.

Sok ilyen kiváló eredménnyel és sikert kívánunk a Református Leány Egyesületnek! Minél többször rendezzenek ilyen magas nivóju előadást s gyönyörködtesse bennünket!

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

TÁRCA

VALÓSÁGÁRADÁS.

Írta: sz. Csorba Tibor 1935.

Ölhagytam a széles Kiskunságot.

A gyorsvonal rílmusos kalfogással repített egy új világ felé. Az új hazám felé. Hamar láthatatlanba veszték a könnyes szemű, búcsúintégetők és magamra maradtam a vasulicosi ablakánál. Vonatmagasságnyról néztem a Pelefi imádia tájat, munkálkodásom közel hatástelendel őrzőjét.

Ez volt — gondoltam, — de mi lesz? Milyen lesz az új otthon? Milyen lesz az új iskola? A gyerekek? A környezetem, amelyben életem egy új szakál kell kezdenem és egy új fejezetét megírnom?...

Az egymást keresztező gondolatok válaszolatlanul maradtak s valamennyi fölé kerekedte egyetlen kívánságom: csak rendes iskolám legyen. Csak egy fedél alatt legyen a négy

osztály, a többi nem bánom, akárhogyan lesz.

Háromszázötvenhét hosszú kilométeren keresztül ezt az egyetlen kívánságomat edzelle belém a rohanó gyors s kihullt belőlem minden más gondolat, elhagytam valamennyit, mint az ismerős tanyákat, a nyárfákat, a homokos, szikes Kiskunságot. Minden csak elsuhant melletttem, mint szemem előtt a villanykarók s maradt szilárdan: a rendes iskola vágya.

* * *

A város kicsi, rendes. A házak közül most játszik kerge-lősdű az első hó. Meg-megállók. Hátha elfogják egymást... Mindig löbbsen és löbbsen vesznek részt a játékban. Végül is megállás nélkül folytatom utamat az iskola felé.

— Az az emeletes épület, kérem, az az — mondja szívesen egy férfi.

E - me - le - tes ???

Bármennyire is esodálokzása-ra nyilottak szemeim, csak az volt az általam keresett iskola!

Istenkém! és kert van előtte! Igazi kert s benne fenyőket, amelyeket még a hópehelyhek is körüláncolgainak, nemesak fenyveshez szokott szépesi szemem.

A kert körül kerítés. Rendes, igazi kerítés, vasból.

A kert közepén, mondhatnám a park közepén a hősök szobra. Valóságos szobor, Az osztályablakok előtt. A gyerekek mindig láthatják és mindig csükkbe juthat, hogy egy nagy háború hőseinek emlékét kegyelettel kell őriznie minden magyarnak.

Nézd a kapu, az már csak olyan káprázat...

Levettem a kesztyűmet és óvalosan végiglapogattam a kilincsét. Réz! Valódi réz! A fája kemény. Az ablaka üveg. Minden igazi. Nézegettem, simogattam és óvalosan beljebb lopóztam a vágyamat felülmúló iskolába. Még most sem hittem. A sok élményről felzaklatott képzeletem csúfjátékokat űz velem. Ez bizonyosan nem az az

iskola, amit én keresek.

A lépcsőház valódi. Az osztályok előtt fogasok vannak: Rendes fogasok. Egy sem hiányzik. Biztosan ezekre aggasztják kabátjaikat a gyerekek. A kabátok itt lógnak, mint a följük akasztott képek. Senki sem bánja ezeket? A képeket sem firkálják össze? Itt nem félték a gyerek „vandalizmusától”.

A fejemhez nyúltam. A szemem simogattam. Hátha hályogos lett?! De nem. Igaz amit látok: igazgató. — Tanári. I. II. III. IV. osztály. Tornacsarnok, (Ide már nem merem benézni) Én csak olyan disznópiac közelében tartott tornaórákat láttam. El sem tudtam képzelni iskolát, amelyben nekem a diákoskodásnál magasabbrangu munkaköröm van, más kép. A folyosó egyik végében újra valami innyencséggel csalogat az ajtóföldön felirat, Még közveilen közelében sem merem elolvasni, pedig kínálkozik és szólna színié, hogy lovas-

BŰVÁR

Bűvár: ez a szó hangzik most mindenütt a tudományos világban és a művelti közönség ajkán. Bűvár: egy új folyóirat neve ez, olyan magyar folyóiraté, amelynek külföldi lársai millió meg millió példányban költik le a földkerekség minden művelődni vágyó olvasójának figyelmét. Nemcsak új folyóirat ez, hanem egészen új folyóirat-típus, az első nagy tudományos magazin a magyar sajtó történetében. Tudományos, mert tudósok írják és a tudományok időszerű kérdéseivel foglalkozik, de mindemellett magazin, mert izgalóan érdekes, páratlanul változatos és művészien szép minden száma. Lambrecht Kálmán szerkeszti a magyar értelmiség újszerű tudományos magazinját és a Franklin-társulat adja ki, az illusztrálásnak és a nyomtatásnak olyan tökéletességgel, mint a maga nemében szintén utórró másik nagy folyóiratát, a Tükört. A Tükör az irodalom művészet, lársadalmi- és sportélet körében csillogtatja meg a magyar tehetség kincseit, a Bűvár pedig a természettudományok és a technikai világát tárja az olvasó elé, vonzó és gyönyörködtető közlemények és művészies folyóirataiból a Bűvár kiadóhivatala (Budapest, IV. Egyetem-u. 4.) lapunkra való hivatkozás esetén szívesen küld mulatványszámot olvasóinknak.

A Gyomai Jótékony Nőegylet

ma esti teaestje farsangi mulatságaink legkiemelkedőbbje lesz. Az Egyesület a teaestély keretében ünnepli fennállásának 10-ik évét. Az estély egypár személyi kedveskedésen kívül

még azt a meglepetést is tartogatja vendégeinek, hogy Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház tagja egypár gyönyörű költeményt szaval el az ünnepélyes aktus keretében.

Mézeskalács

„Szív küldi szívnek szívesen“

Leventéink kitűnő műkedvelőgárdája szokásos farsangi bálját és előadását február hó 23—24-én rendezi a Hollerban. Emőd Tamás és Szirmay Albert nagyszabású királysínházi operetijével lép a közönség elé. Az operett szót olvasva, ezúttal ne a sablonos límonddé tákolmányokra gondoljunk Emőd Tamás Mézeskalácsa az ősi, primitív falusi mesemondó elgondolása alapján készült, úgy, ahogy a mesebeli figurákat a magyar népi lélek elképzeli. A primitív mesebeliség és a valóság óvatos, ügyes egybehangolása által klaszszikus patinát kap ez a mű: Jóska a bujdosó katona a nekeresdi vásáron találkozik Encella királynővel, aki őt elveszi Örszékétől és a Királyi Burgba viteti. Jóska szökni próbál és agyonlövik. Ekkor Örsze és Buhu, az udvari bolond egy mézesszívet helyeznek a dolmánya alá:

„Egy katonának úgy dukál
Utolsó útra menni,
A kardot és kiltintetést
A mellére kell tenni.
Mézeskalács, ez volt az ő
Arany meddálúja!
Tedd rá szívére csendesen
Szívet kell tenni rája“ ...

És a mézes szív dobogni kezd ...
Jóska mozdul ... Él csókosan tovább!

Derek leventéink ezt a művet kitűnő szereposztásban már tanulják Molnár Gyula szakszerű irányítása mellett, aki a rendezésen kívül a darab egyik műszerepét is vállalta.

Buhu az udvari bolond, Pityi Pál eszmadia, Bóbi mézeskalácsos kőfa derűs figurái, a sok ének, tánc, kuplé, hatásos jelenetek, megannyi pompás epizód szerep, karszemélyzet, magyar görlicék bizonyára élvezetes farsangi estét nyújtanak, melyre jóelőre felhívjuk a közönség figyelmét.

Színház

Homonnay István kerületi színházigazgató és társulata folyó hó 7-én, csütörtökön este 8 órakor kezdi meg háromhetes színtévedjét a Mozi színháztermében. A társulatot a legjobb hírek előzik meg és reméltük, hogy a helyi színpártoló közönség is szeretettel fogadja ezt a kedves és lelkes színtársulatot.

Színre kerülnek a fővárosi legújabb operett és prózai stágerék. Heti műsor: Megnyitó előadás csütörtökön 7-én: Tabáni orgonák, Pénteken 8-án: Helyet az Ifjuságnak, szombaton d. u. fél 6 órakor ingyen propaganda előadás; csupán a villanyt és a fűtést kell megfizetni. Egy csók és más semmi, helydrak 10—20—30 és 40 fillér, szombaton este 8 órai kezdettel: Szeressen kedves, vasárnap d. u. 4 órakor olcsó, filléres előadás: Csipetke, helydrak 20—60 f-ig. Vasárnap este: Bál a Savoyban, hétfőn propaganda előadás ketten egy jeggyel: Marica grófnő.

A Békéscsabai Méhészegyesület vasárnapi gyűlésén dr. Török Ferenc az Országos Magyar Méhészeti Egyesületi titkára kijelentette: Békés az ország legméhészebb vármegyéje és az ország legerősebb és leglevegényebb méhészegyesülete a békéscsabai.

sam már, mert ez is igaz: Pedellus. No ezt már megnéztem! Rendes, igazi csengő is volt az ajtó közelében, hát nagy óvatosan rányomtam a keztyűs újjamat. Félénken. Nehogy meg rázzon. Dehát nem rázhatott, mert az is, igen az is egészen rendes, működő villanycsengő volt. És szólt. A portásné jött ki.

— Az Igazgató Úr fent van. Tessék, majd én felvezetem.

— Köszönöm — motyogtam és hagytam magam vezettetni. Láttam már, hogy itt jó kezekben vagyok. Inkább talán így írom: Kezekben.

Az emeleten, mialatt hosszú hajamat igazgattam (hiszen most valószínűleg egy igazi igazgatóval fogok találkozni!) olvasom, de csak félszemmel lopva: Szerlár. — Könyvtár. — Igazgatói lakás.

Minden csodálkozást magamba kellett fojtanom, mert a csengő megszólalt és ott állt előttem, szeretetteljes „Isten hozott“-jával az igazi igazgató.

* * *

Másnap aztán komolyan

szemügyre vettem a Rajztermet és meg kellett állapítanom, hogy ez sem meseország tartozéka. Igazi, valóságos rajzterem, ahol a gyerekek, nem középkori kinzöcsközöknek beillő, padoknak csúfolt (mindig akkor mozgó amikor éppen nem kell), alkotmányok közt dolgozhatnak.

A városban kezdtem otthonosan érezni magam. Úgy jártam, mint aki mindent végig tapasztalt, végigsimogalt és kerrek percc: megállapította, hogy nem jár meseországban. A körülötte lejátszódó változás: valóság! Köszöntöltek az emberek. Köszönt a sarkirendőre...

Vizsgálalom utolsó fejezeteként, a végére az emberek maradtak. Amint az „új ember“ alázatával és listeleivel bemerészkedtem lakásaikba s ott a szemem egyik sarkából a környezetre is pillanásokat reptéltem, ismét káprázatoknak véltém a: mégis csak igaz dolgokat. Volt, aki Kuucz Aladár nagyszerű „Fekete kolostorát“ tehetle le, amint illedelmesen bekopogtam, másutt ott láttam kézalatt Harsányi regényét, az

Ecce homoi. Aki nem régészkedett, az a műlörténelmet szerette, akil a zene érdekelt, az tudott az irodalomhoz is. Nem keveset! Legtöbb emberrel minden nehézség nélkül sikerült belekóstoltatnom érdeklődésem területeibe még akkor is, ha éppen Sütterlinről volt szó, aki a reformirást szorgalmazta már 1917-ben Németországban s mi magyarok, aig huszévvel rá szintén kezdjük belátni, hogy a „levégőben van“ a formai egyszerűség. Minden cikornyától mentesen, pörére veiközleljük az épületeinket, a művészelünket, a ruháinkat és bizony kérem a nyakatekert cikornyás írásunkat is.

Nohát ez hallatlanul és felejt-hetetlenül kedves volt. Az egész ismerkedésem ideje alatt éreztem, hogy egy más világba lényleg beröpltem a gyors máról holnapra s ill, ebben a magam kereste, magam vágyta világban, a kék Dunántul lankái között, a Sághegy lövében, Kemenesalja fővárosában kezdett felém áradni a valóság. Az a valóság, amelynek árnyéka is

messze velődött álmaimtól. Most belé csöppentem és érzem jóleső felémáradását...

Egy gondolatom támadt! Meg kell állítani, vagy valahogy konserválni kellene rosszabb napokra, vagy a jövőre, vagy valamit csinálni vele, hogy el ne hagyjon, hiszen ebben a valóságáradásban fürdeni vágytam már régen, ha nem is így nagy mértékben, de tudalom alatt talán mégis erre vágytam. Mit csináljak?

Ebbe a kérdésbe szédültem bele s amikor felébredtem, a kapzsi, önző ember bűnbánatával mondtam:

„Szeretném, tudniillik én, ha egyszer a halálusával lechullunk...“

és egy másvilágba pottyannunk, amely álmainkon is felül, az örök valóságolárasztja felénk, hogy akkor mindazok, akik lelkeim fürdeni hagyták, részessüljenek az örök szépségek és kellemességek valódi, igazi, soha el nem múltó áradatában...

„az Úr lelkeik üdörét símitsa s mondja: Aranyos

[Kicsikém!]

ALAKITTASSA ÁT
KÉSZÜLÉKÉT

BUDAPEST II-RE Lach és Vargánál

HIREK

Krónika

Macskaügy

*Holdvilágos este van.**Szerelmesek estje.**Tudom, hogy a fél falu
a vén holdat leste.**Két kis csillag kergetőzött.**Felhő mögé bujtak.**Összenézett másik kettő
s ők is bevonultak.**(Mikor körülnéztem,
egy nagy fát öleltem.)**Mellettem egy macskalány,
buslakodott szegény.**Nem jött el a randevura
a szép macskalegény.**Zokogott. Én vigasztaltam,
nem jöhetett el szegény:**(A községben kidobolták,
kössék le a macska farkát!..)**Megsajnáltam szegényeket,
s kértem a kegyelmet.**(Hogy lehet így összetörni
egy macskalány szívet!)**Megkértem a bakter urat,
kigyelmed mit szólnék,
nem járhatna randevura,
oda fenn lekötnek?...**Megijedt, szétnézett,
ő nem tehet róla.**Akkor vette magát észre,
hogy községi szolgál,**nem sirás a dolga
s ily tanácsot adott:**szerelmes a macskalány?
ne nézzen a holdra?**Máskülönben pedig,
(tram-ta-tam, tram-ta-tam,)**Ha én mondom, úgy van.
Mitt vitázik az ur vélem.*

—i

Békésvármegye vitézeinek bálja február 9-én és fél 9 órai kezdettel Békéscsabán, a Városi Vigadó összes termeiben lesz megtartva. A bál iránt meggyeszerle nagy az érdeklődés. A bál előkészületeit a vármegyei vitézek társadalmi bizottságának békéscsabai alosztálya intézi, a bál iránt érdeklődőknek vitéz Jánossy Gyula békéscsabai polgármester, vitézi hadnagy levélben vagy telefonon (Békéscsaba 1.) minden tekintetben szíves készséggel ad felvilágosítást.

Az angoranyul nagy értékéről a gyapju termeléséről, annak feldolgozásáról, a feldolgozott áru iránt megnyilvánult nagy keresletről közöl szak szerű cikkel a Kisállattenyésztők Lapja januári száma. A lap számos országos és a legtöbb vidéki baromfi, galamb és nyul tenyésztő egyesület hivatalos lapja. Legújában pedig a Kanári tenyésztők Országos Szövetsége választotta hivatalos lapjává. Kéthetenként jelenik meg, számos képpel illusztrálva. Ára egészévre 6 P. félévre 3 p. 50 fillér. A MÉH című méhészeti szaklappal együtt egészévre 8 P. Mutaivánzzszámok küld a Kiadóhivatal Budapest V. Arany János utca 1 szám.

A gyomai Levente Egyesület birkozói február hó 10-én este 8 órakor nagyszabásu birkozó veysenyf rendeznek az Uri Kaszinóban, melyen a szarvasi Levente Egyesület birkozóival mérik össze erejüket.

Ez az igazi siker. Néhány nappal ezelőtt jelent meg a „Világkönyvtár“ című sorozatban Bernhard Kellermann világhírű regénye, a „Schellenberg Tesiverek“ és máris majdnem utolsó szálig elfogyott. Ez nem is csoda, hiszen a 288 oldal terjedelmű diszes félvázson költésű könyv vidéken csak 58 fillérbe kerül és minden újságárusnál és dohánytőzsdében kapható. Évek óta egyetlen könyv sem aratott sikert, mint ez a pompás nagyon érdekes Kellermann regény.

A Szegedi Ipari Vásárt május 25 június 3 között tartják meg.

Hutter Árpád géplakalosi, a budapesti Julagyári tisztviselők egyesületének egyik játékosát 8 napi fogházra ítélte a bíróság, mert megütötte a futballbíróit.

A Társadalombiztosító Intézet Birságainak csökkentése. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki az OTI által kirótt birságok csökkentésére tárgyában, melynek értelmében a munkaadónak az OTI illetékes kerületi pénztáránál legkésőbb február 15-ig írásban előterjesztett kérelmére a társadalombiztosításról szóló törvény 155 §-a alapján tartott vizsgálatot kapcsolataiban a be nem jelentett, vagy a késedelmesen bejelentett munkavállalók után az 1953 évi január 1 és az 1954. év június 30 között az illető munkaadóra utólag kirótt betegség, öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítási járulékokkal kapcsolatos és a kiróvás időpontjáig felszámítható késedelmi pótlékoknak azt a részét, amely a kirótt járulékok összegének 20 százalékát meghaladja, törölni kell.

Csak engedéllyel lehet kéregetni. A jogosultak kéregetők mostanában valósággal elárasztják a községet. A jólékonyság örve alatt igyekeznek „megpumpolni“ a nagyközönséget, amely már réges-régen elmentteljesítőképessége végső határáig. Mivel a panasz állandó, felhívjuk a nagyközönség figyelmét arra, hogy gyűjteni vagy kéregetni csak hatósági engedéllyel szabad. Aki ilyenkor nem rendelkezik, haladéktalanul át kell adni a legközelebbi rendőrnek.

TÉLI HANGULAT

*Vágtat a szél,
dalol a szél,
repül a hó.
Egy veréb
leesett az elébb
a hóra.
Vágtat a szél,
dalol a szél,
repül a hó
s már belepte.*

*Kacag a tél.
Vágtat a tél.
Fehér szakáll,
hófehér haja
visszaleng,
zuzmarás szeme,
visszanéz
vigyorg,
s felkacag,
és a csend,
és a sziv
megremeg.*

Baleset ellen biztosítják a községi tűzoltókat. A belügyminiszter elrendelte, hogy az összes hivatalos és önkéntes községi tűzoltókat baleset ellen biztosítani kell az Országos Tűzoltó Szövetség Tagjait Segélyező Pénztáránál. Minden biztosított után évi 20 filléres járulékot kell a községnek fizetni. Ezzel szemben, ha biztosított tűzoltó szolgálata közben baleset vagy betegségéből származó munkaképtelenségeri, napi 2 pengő segélyt fog kapni a pénztártól.

Aki passzióból álneven csavarog. A dévaványai rendőrség hírfőn elfogott egy 19 éves csavargót, aki Siri Venczelnek mondta magát és azt állította, hogy legutóbb Kovács Kálmán mezőtúri vendéglősnél dolgozott. A rendőrség megállapította, hogy a csavargó nem mondott igazat, mert Szilágyi István a valódi neve és Mezőtúron soha nem dolgozott, hanem Endrődről szökött meg és már vagy négy hónap óta a környéken csavarog. Érdekes hogy az álnev használatainak semmi különösebb indító okát nem tudja adni, mert még csak nem is körözik.

A korcsmából hazatérő férj a meglepett betörőhöz: Ne féljen kérem. Inkább árulja el: hogyan tudott úgy bejönni, hogy a feleségem nem vette észre. Nekem az még soha sem sikerült,

**Részletre is
előfizethet a
Tündérújjakra
és megkapja a
függönyajándékot**

Kérjen lev. lapon felvilágosítást a Tündérújjak Magyar Kézimunka Újság kiadóhivatalától.
(Budapest, IV. Szervita-tér 3.)

Előkészületen!

A Király Színház nagysikerű másoddarabja!

Február 23-24!

Emőd—Szirmai operett!

M é z e s k a l á c s !

LEVENTEI

A szép lakás felé — kisszakkaszokban. Nemesak a közlekedésben, az élel egész vonalán kezdünk hozzácsimolni az apró részletekhez. A villamoson megszoktuk, a taxiautón csak azután fogjuk megismerni a tanúsok előnyeit. Most már a lakásajzlését, az ollhona szépségét is biztosíthatja akárki szinte filléres részletekért. Egy magyar ujságkiadó vállalat, a Tündérujjak példaadó ujjalással, merésznek tetsző elhatározással az egész középosztály asszonyainak szinte hihetetlen ajánlatot tett. Egy évig folytonosan küldi az annyira népszerű kézimunkaujságját és ráadásul egy gyönyörű függönyt is ajándékozik ingyen könnyű fizetési módozattal. A kiadók erre a kockázatos utra az idők, a viszonyok, de főleg a sürgelő kívánságok hatása alatt lérték rá. Most előzékeny módon azt kérdezik az előfizetni óhajtó hölgyközönségtől: Mélyik kedvezés tetszik önnek? Akarja azonnal a gyönyörű függönyajándékot, mely 150x260 cm.-es méretével, ecrtű színeivel, műanyagával valóban a legszebb dísz minden szobának? Akkor tessék beküldeni 2 P. 40 f-t. Vagy akar könnyebb feltételeket? Akkor tessék hat hónapon át küldeni 2 P. 40 f-t, és úgy jut az ajándék birtokába. De még tovább mennek a hihetetlen ügyességű akcióban. Az ajándékok közül is szabad választást engednek. A többféle méretre kapható függönyre nem mindenkinek van szüksége. Az ilyen előfizető jelentkezésénél választhat a függöny helyett vagy négy ágypárnát (Arany Egyiptre előrajzolva), vagy indanithren-szegélyű azsuros lenvászónabroszt, vagy egy Fakulit, a közismert hárompolcos faállványt. Az előfizetésnél ajánlatos a Tündérujjak lapunk más oldalán levő mai hirdetésre hivatkozni. A főcél a Tündérujjaknál (Budapest, Szervita-tér 3.) a figyelmesség és a könnyű módon megvalósítható szép lakás eszméje.

A sebészorvos kisfiához: Aztán ha jó lesz a fiacskám, születésnapodra kivesszem a vakbeledet.

A gazdák meg akarják szorítani a földvásárlásokat. Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbbi igazgatóválasztmányi ülésén sokorópátkai Szabó István olyan érvelésvaslatot terjesztett elő, hogy a jövőben mezőgazdasági ingatlan csak magyar állampolgár vásárolhasson. Jogi személyek és általában olyanok, akiknek nem hivatalos a földbirtokok művelése, ne szerzhessenek ingatlant. Ez a javaslat kimondandó azt is, hogy a parcellázással külön engedéllyel és altruisla alapon lehessen foglalkozni.

Miért írják össze a haszonállatokat. Az évenként szokásos haszonállat összeírás megkezdődött. Figyelmeztet az előljáróság az állattartó közönséget, hogy az összeírás nem adó kivétel céljából, hanem kizárólagos állattanyesztés érdekében történik.

Fővárosi zugbankok garázdálkodnak a vidéken. Köztudomásu, hogy hosszulejáratu kölcsönök ma sehol sem folyósítanak és mégis akadnak budapesti „zugbankok” amelyek kisebb amortizációs kölcsönökkel ígérnek a gazdáknak. Sajnos, nagyon sok ember hisz az ilyen ígéretekben és elküldi a kért költségtőleget, de kölcsönre hiába vár, mert a „bank” mindig talál kibuvót a kölcsön megtagadására. Persze a költségtőleget sem fizeti vissza, hisz a „bank” részéről egyedül ennek a megszerzése volt a cél. Az ilyen károsodás ellen a gazdák csak úgy védekezhetnek, ha figyelmen kívül hagyják a zugbankok körmönfont körleveleit.

A védett birtokosoknak február 15-ig kell az elmaradt törlesztéseket rendezni. A védett birtokokról szóló törvényes rendelkezések értelmében 1935 évi február hó 15-ig kötelesek a védett birtokosok hátralékos adójuknak első részletét befizetni. A pénzügyigazgatóság febr. 15-ike után azokkal a védett birtokokkal szemben, akik ezt a részletet nem fizették be, előterjesztést tesz a védeltség megszüntetésére.

Országos vásár. Kenderesen február 4-én országos vásárlatlanak.

A gazdasági események felmondási és szolgálati ideje. Az éves gazdasági események szolgálati ideje ezenül tekintet nélkül arra, hogy a gazda és esemény között mely megállapodás jött létre, minden év március 31-ével végződik és bármelyik fél által február 1-én mondható fel. Ha felmondás nem történik, a szerződés a korábbi megállapodás feltételei mellett április 1-től további egy évre megkötődik tekintendő. Akiknek a szolgálati ideje a mostani rendelkezés alkalmazása folytán rövidebbé válik, annak a járandósága is annyi-val lesz kevesebb, mint amennyivel kevesebb időt jött el ezek szerint szolgálatában. A juhász és a juhászbojtár szolgálati ideje minden év szeptember 30. napján, a szőlő vagy kertgazdaságban (szőlőgazdaságban) alkalmazott események szolgálati ideje pedig minden év december 31-én jár le.

Megdrágul a tojás. Az őstermelők az utóbbi időben olyan szerencsétlenek, hogy eladásra váró portékájuknak sohasincs ára, ellenben ami nekik nincs, annak az ára emelkedik. Sok a hiszti serlés és nem tudja a hízáló értékesíteni, de a hidegek miatt a tyúk sztrájkba kezdtek, a gazdaasszonynak nincs tojása és most jön a német jelenkezés a tojás után. Szombaton költötték meg a magyar-német tojás kiviteli szerződést, amely szerint az 1935. évben Magyarországból 200 duplavaggon elsőrangú tojást szállítanak ki Németországba. Az első 100 vagon már március 15-ig kell kiszállítani. A németországi tojásárakkal heitenkint állapítják meg előre és pedig minden szerdán kezdődik az új árhat.

A vasutak kedvezményesen szállítják a hízalásra szánt tengerit és korpát. Minden olyan gazda számára, aki a járási mezőgazdasági felügyelő bizonylatával igazolni tudja, hogy állathízalással foglalkozik, a vasutak a hízalásra szánt morzsolt tengerire 20 százalékos, a buza- és rozskorpára 25 százalékos fuvardíjkezdményt adnak.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1935 február 2-án szombaton Gy. sz. napján és 3-án vasárnap

A legnagyobb dzsungel hangosfilm.

Remo az ördögtigris

Élet-halál harc a dzsungel fenevadjaival.

Főszereplők: Marion Burns.

Kane Richmond, Harry Woods.

Az egyetlen dzsungelfilm, amely elejétől végig az ázsiai trópusok őserdeiben készült emberfeletti szenvedések és halálveszedelmek között. Oroszlán, tigris, óriáskigyó küzdelmei válságozva tartják izgalomban a nézőt. Idegfelezítő eredeti felvételek.

ITALIA

ismeretterjesztő film.

Hangos magyar világűrűradó.

Vasárnap két előadást tartunk 6 és 8 órakor.

— Ugy-e, Ön is áttartarát Kovács ur?

— Hát ahogy vesszük... Szeretem a sült malacot, a töltött csirkét, a kirántott halat és az olajos szardiniát.

Vidéki ujságot olvas az ország lakosságának 88 százalékát Vidéken éli az ország lakosságának 88 százaléka!

A leghatalmasabb fogyasztótárcát a vidék!

Csak a vidéki lapok utján juthat el a vidéki fogyasztóhoz!

Az ésszerűen dolgozó kereskedő, iparos, gyáros, vállalkozónak ma már nélkülözhetetlen a vidéki lapokban való hirdetés!

A vidék a fogyasztás legértékesebb piaca, a kínálat egyre nagyobb mérvben terjeszkedik a vidékre. Ha a vidéki nagyközönség minden rétegéhez hozzá akar férközni, vegye igénybe a vidéki sajtó óriási nyilvánosságát, — az a propaganda új és értékes összeköttetéseket hoz létre és a hirdetésbe fektetett csekély tőke sokszorososan megtérül!

Kérje még ma díjmentesen

ERDŐS JÓZSEF

hirdető-iroda tulajdonos BUDAPEST, Teréz-körút 35.

— Telefon: 125—58. —

vidéki hirdetési propagandákról szóló prospektusát.

Február 16!

Jön az „Uj rokon” a tűzoltókhöz.

Csathó Kálmán elgjtéka.

Február 16!

Gy S C jelmezbál: február 9-én

PUBLIKÁCIÓ

Kőrösladány község Ujladányban létesítendő italó vízü kút furásához 1000 P. segélyt kapott a vármegyétől.

Békésvármegye f. évi február hó 8-ig szóló pályázati határidővel egy közigazgatási gyakoronoki állásra pályázati hirdet.

Turkave és Hajdunánás m. városok azon szabályrendeletét, amelyekkel a házalókereskedést területükön eltiltják, a kereskedelmiügyi miniszter jóváhagyta.

Színházi furcsaságok. A nagy londoni és párisi színházak furcsaságairól és vidonságairól pompás beszámoló közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Képes rádióműsorokat, slágerközvegeket szebbnél szebb képekkel, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, remek filmrovalót, színházi plejkákat és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeplapban. A 100 oldalas Délibáb egy száma 20 fillér.

A Békéscsabai Kisgazdák Egyesületének 643 tagja van. Az egyesület múlt vasárnapi közgyűlésén elhatározta, hogy könyvtárából kisselejezi az erkölcsei szempontból kifogásolható könyveket; a buza őrlési vámjának 16 százalékról 10 százalékra való leszállítását, valamint az adók leszállítását kéri a kormánytól. A tagdíjat 4 pengőről 3 pengőre szállítolják le.

MEGHÍVÓ

A Gyomai Dalárda 1935. évi február hó 10-én d. u. 3 órakor, határozatképesség esetén 1935. évi február hó 24-én d. u. 3 órakor, az Iparostanonciskolában évi rendes és tisztújító közgyűlést tart, melyre a Dalárda t. tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhiteltesítő kirendelése, a határozatképesség megállapítása.
  2. A 1934. évi zárszámadás előterjesztése, a számvizsgáló-bizottság jelentése és határozathozatal a felmentvény iránt.
  3. Titkár jelentése a Dalárda 1934. évi működéséről.
  4. Gondnok jelentése a Dalárda ingó-vagyonáról.
  5. Az 1935. évi költségelőirányzat előterjesztése.
  6. A tisztikar és a választmány választása 3 évre.
  7. Számvizsgáló-bizottság megválasztása egy évre.
  8. Esetleges indítványok.
- Kelt Gyomán, 1935. évi január hó 30-án.
- Szabó Ferenc Nylsztor Péter
titkár. elnök.

Fehér Fokos gyermekágy olcsó árban eladó. Zrínyi u. 61 sz.

Zongorát keresek napi 2 órai használatra. Azonnal Dobó. Horthy M. ut. 63.

Czinkóczy Lajos Tompa Mihály ucca 2 sz. háza eladó.

Eladó egy jékarban lévő használt versenykerék-pár. Horthy M.- 7 sz.

Simon Józsefnek Tancsics Mihály ut 10 számú háza eladó. Ugyanott 1200 n.-ól cífrakerű szántója, 6000 vályog, 1 drb Joksin hathetes koca, 5 drb 11 hetes malac, 5 drb 5 hónapos javított süldő, 1 teljesen üres lakás azonnali beköltözéssel kerestetik.

Kiss Dániel trafikos, II. ker. Mikszáth Kálmán-ut 50 szám alatti háza használatra kiadó vagy örök áron szabad kézből eladó.

Simon Józsefnek háza és cífrakerű földje eladó. Tancsics Mihály-ut 10 sz.

Özv. Papp Zsigmondnének három kővér sertése van eladó. Rákóczi- u. 14. sz.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyanígy csöves tengeri őrlest is.

Vegyes eladások:

Kovács Gergely tanyáján VI. 411. sz. tűzrevaló van eladó.

Köles Mátyás. 1 lókocsi, 1 drb eke 2 lóra való szerszámja és egy cement vályu. Verjasi dűllő V. 154.

Haibach Györgynek szalmája és pelyvéja van eladó a Póhalmi tanyáján.

Szilágyi Lajos, volt gátnér Arany J.-u. 19. sz. háza eladó. Ért. Lehel- u. 8 sz. Harmati Gerzson VI. 154 egy drb lova, egy drb tehén

Kiss Bálint, Besenszeg, Andrassy- u. 4 sz. ház eladó.

A siskal földön egy kazal szalma a háznál.

Tandí Sándornál egy 6 vékás keselyősi föld. Fegyverneki- u. 15 sz.

Jó Lászlónak 10 kis hold örökösnyilassa és egy kazal arpaszalma.

Szalóki István, törek.
Pájer Mihály akáccölöp. Ért. Andrassy- u. 35.

Csapó Dánielnek 2 drb tehene eladó. Gr. Tisza- u. 85 sz.

Csapó Mihálynak egy boglya széna, szánkónak való akácia, koca 6 malaccal. Kossuth- u. 42.

Hajdu Jánosnak 6 drb választási malaca trágyája II. Lehel- u. 17.

Biró Bálint a Vidőlaposi tanyáján 5-6 q sulyu nyárfa derék.

Ifj. Zs. Timár András kölesfenéki nyílason 8 hold föld cseresep tanyával.

Biró Antal VII. 132 sz. a ladányi- u. mellett 2 éves sertés.

Kiss Dánielnek 7 drb 3 hónapos süldője.

II. br. Eötvös- u. 13. sz. ház kiadó.

B. Szabó Jánosnak egy borju, Nagyatádi- u. 34.

Kovács Lajos Arany- u. 8. 1 drb kutgém, 1 drb kutágas.

Bogár Lajosnak törek.

Papp Gábor Petőfi- u. 17 sz. eperfa derék.

Viznyai István háznál malacok eladók. Lakik az Ó temető mellett.

Garai Imréné I. Kálmán- u. 20. egy boglya hereszéna.

Tóth István gátnér, 3 hold halmagyi szántó.

Izsó József csutkaizkja eladó. Széchenyi- u. 63.

Győri László III. Rákóczi- u. 7 sz. törek, szalma, szerszámok való akácia.

Szántó Lajos leveles csutka. Nagyatádi- u. 24.

Hízó eladás:

Izsó Imre bérkereskedő 3 drb 100 kg 11 hónaposok is vannak eladók.

Biró Bálint, vidőlaposi tanyáján, 1 drb 150 kg.

Izsó László 2 drb 100 kg Mátyás- u. 41.

Batári Sándor Kossuth- u. 30 sz. 1 drb 170 kg.

B. Szabó János Nagyatádi- u. 34. 3 drb 120 kg.

Kovács Lajos 1 drb sertés. I. Arany- u. 8.

Harmati Gerzson VI. 154 sz. 7 drb mázsánfeűli.

Szalóki István 3 drb.

Hunyadi- u. 14 sz. Cs. Szabó Bálint 5 drb.

Béres Antal gépész 2 drb mázsán feűli hízó. Ért. gr. Tisza- u. 80 sz.

Varga István 5 drb vánsztási malac VII. 17.

Cselei László 4 drb Rákosi- u.

Kovács Elek 5 drb mázsás. Tiba András lelkész tanyáján.

Endrődön

Nagyperes dűllőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbéllyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuk. tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyuak.

Cim: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Lucernamegot, tökmagot és mindenféle reményt a Futura (Wagner iatelep) legmagasabb napiáron vásárol.

Lakodalomra, dísznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

A gyomai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.
158/1935. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békésmegyei Kereskedelmi Bank Rt. végrehajtónak Cincz-Lajosné sz. Bacsa Vilma végrehajtási szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 675 ar. P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbírósa területén levő, Gyoma községben fekvő s a gyomai 5722. sz. betétben A I. 1—2. sorsz. 11330/13. hrsz. 7 hold 300 öl és 11330/19. hrsz. 3 hold 1200 öl területű Csudaballa pusztán levő, végrehajtást szenvedett nevén álló szántóra 3420 P. — Endrőd községben fekvő s az endrődi 3353. sz. betétben A I. 1—2. sorsz. 662. és 663. hrsz. 113. és 141. öl területű, végrehajtást szenvedett nevén álló beltelkes ház és kertre 1116 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést az endrődi ingatlanra vonatkozólag 1935. évi május hó 3 napján délelőtt 9 órakor Endrőd községhezánál/folytatólag a gyomai ingatlanra a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében ugyanazon napon délelőtt 12 órakor fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat és pedig a gyomai 5722. sz. betétben A I. 1—2. sorsz. 11330/13. és 11330/19. hrsz. ingatlan a kikiáltási ár 2/3-ánál, az endrődi 3353. sz. betétben A I. 1—2. sorsz. 662. és 663. hrsz. ingatlan a csatlakozottnak kimondott Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület érdekében a kikiáltási ár felénél, míg a Békésmegyei Kereskedelmi Bank Rt. végrehajtató érdekében 882 pengőnél, Gellai János csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 3772 pengőnél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arólyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltótnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltótnak átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igényel senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1935. évi június hó 14. napján.
Dr. Molnár sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hiteléül
Pulgor
kiadó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdávaltalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Takat Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kosuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalékos, tízszerinél 15 százalékos, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalékos és félévi hirdetés esetén 25 százalékos kedvezményt adunk.

Tanul a nép!

Befejeződött a három hónapos gazdasági gyakorlati tanfolyam

Harmincegy hallgató, köztük egy nő és két iparos végezte el a tanfolyamot.

És akadt a sok ráérő lakostársaink közül 31 öntudatos, tanulni vágyó egyén, akik november, december és január hónapokban minden szerdán és szombaton este 6 órától kezdve sokszor 10 óra utánig, néha arra az időre a szervezettel már megszokott álomszággal is birokra keelve, de ezt is és még a község sok tévuton haladó és a tanulástól irtózó és a tanulni vágyókat csufoló maradiak esikeldését is leküzdve eljártak a tanfolyamra és áhitattal hallgatták az értékes előadásokat. Ők harmincegyen tudják, mit nyertek a tanfolyam hallgatásával, csak az a sok nemtörődő, aki nem tartotta érdemesnek eljárni, az nem tudja, hogy mit veszített távolmaradásával.

A tanfolyamhallgatók a következő anyagot vették át: *vitéz Pajor Gyula igazgató előadásában 27.5 óra alatt növényélettantól és talajismeretből.*

Növényélettant: Mag, csira, gyökér, szár, levél, termés. Sejttan. Szövettan. A növények táplálkozása. A növény teste (vetített képekben.) Áthasonítás. Vetített képek a növények életéből. Lélegzés és növekedés.

Talajismeret: Fejlődése, ásványok tulajdonságai, egyszerű kőzetek. A víz, jég, szél talajképző hatása. Erdőségi, mezőségi és sivatagi talajok. Mezőségi talajszelvény, réti agyag. Az Alföld elszikesedése, szikjavítás; talaj részei. A termőtalaj fizikai tulajdonságai. A talaj kémiai tulajdonságai. Termékenység. A talaj élőszervezetei. Természetes termékenység. A talaj tápigenyének megállapítása. Talajok beosztása.

Hogy az elvont anyag ne legyen unalmas, gyakorlati kérdésekre kaptak magyarázatot a hallgatók a következőkről:

Szikések fásítása. Öszibrack metszése. Gyümölcsfa csemeték vermélése. Vetőgép kerekének beállítása. Forgatás szőlő alá. Amerikai lisztharmat. Harmatgyökök. A lucerna roszz magkötése, a lucernamag csiraképesége. Tengeri töltőgetése. A buzavetésok mai állása. Hőmérő, fajsúlymérők.

Dr. Kómar Gyula járási állatorvos előadásában 20 óra alatt:

Állatélettan. Öröklés. Betegségek, hibák öröklése. Tenyésztési eljárások.

párosítás. Vemhőség, szülés, olvetelés. Külemtan. Takarmányozás, járványtan. Hajlamosság. Ellenállóképeség. Oltások, szérumbetegség. A fertőzés. Lépfene, tetanusz. Veszétség. Gümőkór. Takonykór. Sertéspestis, orbánc, paratífusz, stb. Baromfibelegések. Állatszavatosság.

Schuszték Sándor ev. tanító előadásában 7.5 óra alatt:

A méhészet haszna és jelentősége. A kezdő méhészt. A méhállam népe. Az anya, dolgozó és here természetrajza, érzékszerve és munkájuk Anyátlanság, anyanevelés, ál-, tartalék-, he-repetező-anya. A méhről szóló vetített-képek bemutatása kísérő magyarázattal, rajfogás, pergetés. A méhek betelelése, méhvakások, kasok, kaptárok dobolás, áttelepítés, vándorméhészt. Méhigelő, mézelő növények. A méhek betegségei. Méhészeti törvények Egyesületi élet.

Biró Teréz szaktanító előadásában 2.5 óra alatt:

Baromfitenyésztés: helyes ől, elhelyezés, takarmányozás és jövedelmezőség kiszámítása. Tenyészanyag kiválasztás. Betegségek, védekezés.

Faddi Jolán szaktanító előadásában 2.5 óra alatt:

Zöldsegtermesztés: A kert legfőbb kellékei. Konyhakert berendezése. Uborka, sárga-, görögdinnye, torma, szamóca és gomba termesztése. Magtermesztés.

A tanfolyamot a következők végezték el:

Ágoston Lajos, Bene József, vitéz Biró Endre, Csapó Endre, Dobó János, Erdős Mihály, Fiedrich Márton, Fekete Gábor, Gadl Imre, Herter Imre, Herter Ádám, vitéz Juhos József, Kajla János, Kovács Jánosné, Kruchó László, Kovács Imre, Kádár János, Kiss Antal, Lévai Mihály, Molnár Antal, Molnár Antal (ács), Nagy Sándor, G. Nagy László, ifj. Nagy Károly, Oláh József, Oláh Károly, Pólus Lajos, Pfeiffer Mihály, Tóth László, Veress Sándor, ifj. Wagner Ádám.

A hallgatók közül 22 református, 6 ág. h. evangélikus és 3 katolikus vallású.

A zárőnnepélyt február 2-ikán, szombaton este 6 órakor kezdték. Békésvármegyei Törvényhatósági Iskolán kívüli Népművelési Bizott-

sága felkérésére *Wagner Márton*, lapunk felelősszerkesztője elnököl a vizsgán.

Kár, hogy a vizsgán nem voltak ott gazdáink mind, hogy ők is kedvet kaptak volna ilyen tanfolyamok végzésére a jövőben.

Vizsga után az elnök kiosztotta a bizonyítványokat s záróbeszédében buzdította a hallgatókat, amit most tanultak, azt vigyék át a gyakorlati életbe és hasznosítsák. Jövőre kosárfonó tanfolyam tartását tervezzük és készítjük elő.

50,961.000

pengő exportáltunk baromfiból és azok termékeiből, a mai deconjunctionalis gazdasági viszonyok mellett is. Hát, ha ehhez még hozzá számíthatnók:

1.) a szakszerű, intenzív baromfiászat, mely esetében a fenti összeget legalább 15-20 százalékkal emelné.

2.) a közvetítő kereskedelem kikapcsolását, ami ugyancsak 15-20 százalék föbbletet jelentene s végül

3.) a magyar baromfiászat fokozását és propagálását, ugy végeredményben;

minimálisan 50 százalék föbbletet jelentene kicsinek-nagynak egyaránt.

Nem hiszik el?

Hát kérem:

ad/1. Mi az a szakszerű, intenzív baromfiászat?

A.) Az állatok helyes őlázása, amikor lágas, világos, szellős, de nem huzatos, déli fekvésű ólakban tartom az állatokat.

B.) Az állatok gondos kezelése és ápolása.

„Gazda szemé hizlalja a jószágát“.

Állandóan foglalkozom velük s az esetleges belegések ellen preventív védekezem! Így a différia ellen vaccinázok, a cholera ellen pedig serummal ojtok,

C.) Az állatok szakszerű és gazdaságos takarmányozása, ami ugyan már kissé nehezebb, de nem elsajálthatatlan!

Nagyjában tudnom kell azt, hogy: mikor, mennyit s hogyan etessek állataimmal?

Mert nem takarmányozhatok a téli hónapokban úgy, mint pld, vedléskor; vagy az sem mindegy, hogy lejó, avagy pedig tenyész-törzseket etetek. Azt mondják:

„a tehén kölesébe ad“

All ez határozott mértékben a baromfira. Amit s ahogyan nyujtok én neki, úgy adja azt nekem vissza: lojásban.

Általános irányelvül szolgáljon: 2 kilogrammos tyukokkal naponta 10-12 dekát etetek. Ennek fele szemes eleség, míg a másik fele állati fehérjékből összeállított keverék takarmány legyen. A szemes eleség egyharmadát este etetem. A keverékből délben, lágyat adok, vitamint tartalmazó zöldség keverékével, amit az állatok feltűnő jó étvágyal fogyasztanak, mert igen szeretik, míg a többi keveréket önelétkben adom. Természetesen nem szabad megfedekezni az állandó, friss, de nem túl hideg vízzel sem.

Gazdaságosan úgy takarmányozok, hogy mindig csak annyit adok az állataimnak, amennyit azok jó étvágyal elfogyasztanak, illetve inkább egy kissé éheseknek lássanak, sem hogy ott hagyják az eleséget, ami persze, hogy veszendőbe megy.

D.) Csapó lések ellenőrzés mellett állandó selectálása az állatoknak, hogy csak a sokat és szépet lojokat tartom meg s csak ezekből szaporítok.

Ha mindzdek birtokában vagyok, úgy anyagi erőmhöz mértelen rendezkedem be a megfelelő számú, esetleg több ezer állat tenyésztésére, vagy tartására is, amikor azt mondjuk: ez már egy „intenzív“ működő üzem!

Ilyen intenzív üzem pld. a Benedek, Harimann és Schneider cégek, amelyek ugyan nem a termés, hanem csak a „geschäfftelés“ szempontjából intenzív működő üzemek, mert ők nem termelnek, hanem a készre

termelt árut nem is javítják, hanem csak tartják addig, amíg el tudják adni! Tehát csak össze gyűlik és raktározzák a baromfi élve, vagy leölve! Mivel a tenyésztés, a termelés munkája fáradságos, no meg risiconális is, ezt a művészetet Read, kicsire, szegény termelőre bizza! S mivel Te, „szegény termelő”, a kereskedelemhez nem értesz, no meg mivel ez már nem is olyan fáradságos, busás haszon ellenében ezt Ó vállaltja! (Lásd ősi baromfi és pulyka esetet s most utabban a sertésnél és malacnál.)

De, ha Te a 2. pontban említett közvevítő kereskedelmet ki tudod kapcsolni részben rátermeltséged, részben anyagi erőd révén, úgy ezt a közvevítői hasznot Magad vágod zsebre!

Mit gondolsz, felsorolt cégek bármelyike 15-20 százalék haszonra dolgozik csak?

S ha Te már szakember is, meg üzletember is vagy, elérkezünk a 3-ik ponthoz, hogy:

„jó bornak nem kell cégér”

Mert azáltal, hogy prima árut termelsz s olyai szállítasz, ami a bel és külföldi piacok igényeit minden tekintetben kielégíti, úgy a bel és külföldi vevők Téged fognak inkább felkeresni, mint azt, aki silány, rossz, megbízhatatlan árut termel és szedett-vedett porlékát árul. A jó áruval jó hírnevet szeresz Magadnak, Hazádnak, bennl és kinnl egyaránt, ezáltal emelkedik forgalmad úgy, hogy kénytelen vagy löbbit termelni, mint amennyire Magad talán képes vagy. Ezt látják a többiek, kedvet kapnak, lelkesednek s Ók is hozzá kezdnek, előbb talán csak a szakemberű, majd az intenzív termeléshez!

S így leffel Te tudod, esetleg talán akaratomon kívül is: „a magyar baromfiászat fokozója, propagálója, egyuttal lelkes apostola!”

Adja Isten, mentül löbb ilyen apostol kerüljön ki Gyomáról! Gács Gruber Kálmán.

LIPTÓI MÓDON KÉSZÜLT

FRISS TAVASZI CSEMEGE JUHTURÓ

hegyaljai valódi juhturó, morzsás juhturó (tésztára) és erős ízű keserű turó legjobb minőségben szállít:

FELVIDÉKI TEJTERMÉKIPAR SÁTORALJAUJHELY

Postafiók 23.

Bevezetett helyi ügynököket felveszünk.

Beszámoló a főváros a segély ellenében való munkakötelezettség negyedéves eredményeiről

Az elmúlt három hónap alatt 172.000 munkanapot dolgoztak az inségesek. — 3370-en tagadták meg indokolatlanul a munkát. — A főváros továbbra is fenntartja a munkakötelezettséget, de megszükiti a munkakötelesek korhatárát.

Ismeretes, hogy a főváros október elején életbe léptette a munkaszolgáltatás ellenében való inségesegélyezés rendszerét. Ennél az intézkedésnél az az elgondolás vezette a fővárost, hogy a munkanélkülieket ismét munkához szoktassa, mert igen sokan teljesen rábízták magukat a társadalomra. A közgyűlés hosszas vita után csak negyedévi próbaidőre engedélyezte az inségesegélyezésnek ezt az új rendszerét és a további állásfoglalást e három havi próbaidő eredményétől tette függővé. Most lejár ez a határidő és a szociálpolitikai ügyosztályának vezetősége beszámoló a próbaidő eredményeiről.

A jelentés szerint az új rendszer elsőhónapjában az inségesmunkára behívott munkaképes egyének jelentékeny része megtagadta a munkaszolgáltatást. A főváros erre még nagyobb méltányosságot tanúsított az inségesekkel szemben és a polgármester elrendelte, hogy a dolgozó inségesek a tízenyolc napi munka után fejkenként 8 pengő készpénzjutalmat is kaphatnak. Azok a szegények, akik ruha, cipő hiányában nem tudtak volna munkába állni, ruházati anyagokat kaptak. Az inséges munka három havi próbaidője alatt az előjáróságok 1500 darab szvetterit, 1000 darab nadrágot, 300 pár nőcipőt, 1000 pár bakancsot, 500 pár férficipőt osztottak szét az inségesek között. Látva ezt a gondoskodást, az in-

ségesek most már nagyobb tömegben jelentkeztek munkára, úgy hogy decemberben és január elején már olyan nagy volt az önként jelentkezők száma, hogy a népjóléti osztályok nem is tudták valamennyit munkába állítani. Az előjáróságok jelentése szerint egy negyed év alatt 21788 munkaképes inséges családfőt hívtak be inségesmunkára, akik közül 12440 jelentkezett is az igazolvány átvételért. A munkaszolgáltatást 5370 egyén tagadta meg indokolatlanul, azonkívül 6391-en haladékot kaptak a munka elvégzésére, részben betegség, részben különböző méltányossági okokból. Akik kétszeri felhívásra sem jelentkeztek vagy a munkát megtagadták, azok többé nem részesülnek segélyben. E negyedévi próbaidő alatt 178.610 munkanapot dolgoztak le az inségesek, a foglalkoztatottak átlagos napi létszáma 2242 volt. Ez idő alatt az inségesmunkások beárasítottak hat utcát, talajjegyengétést végeztek 36 helyen, járható állapotba helyeztek 21 utcát, elrendeztek tíz utvonalat, ároktisztítást végeztek 65 utcában, gazirtást 105 utcában, gyalogutat salakozták 205 utcában, kőanyag válogatást végeztek 9 helyen, takarítást, 50 utvonalon, hőeltakarítást pedig 40 külkerületi utcában.

A főváros vezetősége teljesen meg van elégedve a rendszer kísérleti ideje alatt tapasztaltakkal. Kiválasztották a munkakerülőket, a segélyre rá nem szorulókat.

Az OTI önkormányzati választásai

Lejár az ország legnagyobb autonóm testületének igazgatási szerveibe beválasztottak mandátuma. Csaknem 900.000 érdekelten vár a köteleesség, hogy szavazatával bírálatot mondjon az elmúlt ciklus pénzügyi gazdálkodásáról, a lakók szociális kezeléséről és az igazgatás vonalvezetéséről. De ami ennél fontosabb, vár az a köteleesség, hogy szavazatával kijelölje az irányt, amelyet az intézetnek, betegek, rokkantak, aggok vagyongazdálkodójának, százezrek egyellen anyagi hátvédjének

az új ciklusban követnie kell. Az OTI tornya mindnyájunk filléréiből épült. Nem egy osztály, nem egy párt hatalmának lelkielrőjele. Nem szabad azzá tenni soha! A torony alatt nem kaphat fedelmet semmi rejtett tendencia, homályos terv, nem lehet falazója föld alá vezető labirintusoknak, amelyek robbanó aknában végződnek. A torony alatt kristálytisztá elveket, keresztény és szociális igazságokat, a nemzeti célkitűzéseket, osztályokat összefogó szeretetet, a magyar jog, a magyar

élet, a magyar testvér megbecsülésével kell szolgálnia minden fillérnek, minden határozatnak, az autonómia és ügyvitel minden mozzanatának. Ebből a nagy gyűjtőrezervoárból, amely hajszálereivel legjain keresztül milliók életébe kapcsolódik bele mint kísérő fluidum, mint festőanyag, nem folyhat szét esőbeviteltől társadalomelmélet, város álmok maró víriolja. Verjelekezve dolgozó testvérek, magyar polgárok testi és lelki egészsége egyaránt létfeltétele a nemzeti életének. Jogunk és kötelességünk vigyázni rá abban az áramkörben, amelybe a törvény kényszerítő ereje kapcsolta be.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlései és kerületi választmányi tagjai az április első napján választják meg. Az urnákhoz járul ekkor 677.000 munkavállaló és 215 ezer munkaadó. Ha tudniillik az urnákhoz járul. Ha a közömbösség és nemtörődés nem bizza az OTI autonómiáját egy politikai érdekesség kénye-kedvére, ha a munkás, iparos, háztartási alkalmazott és gazdája nem mulasztaná el az alkalmat, hogy az óriási többség érzését, szociális és nemzeti felfogását érvényre juttassa, s az Intézet kormányzatának központi testületébe minden hatóság illetékoszaival.

Az OTI előli reformok sorozata áll. Sérültek, amelyek reparálásra várnak. A lökeelhelyezés, a betegkiszolgálás, az orvoskérdés, a gyógykezelés, a vidék és a központ viszonya nem maradhat mai állapotában. A legnagyobb szociális intézmény nem folytathat antiszociális politikát. És a mérhetetlen befolyással bíró legnagyobb társadalmi intézmény nem vonhatja ki magát a nemzetépítő munkából. Mindazok, akik az OTI-ban a nemzeti élet egy erősségét, a társadalmi béke biztosítékát, a népegészségügy hatalmas előmozdítóját, a pártokon, osztályharcokon felülálló munkásjóléti intézményt látják,

a Munkások Nemzeti Blokkjában

egygyesülve fogják megvívni a választási harcot, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézetből kiküszöböljenek minden egyoldalúságot, minden hatalmi tendenciát, minden párturaimi törekvést és azzá legyenek, aminek lennie kell: a szociális gondoskodás révén a nemzeti összefogás ludatának apólojává és őrévé.

Aki ebben a szociális és hazafias munkában részt akar venni, forduljon további felvilágosításért a Munkások Nemzeti Blokkjához, Budapest, VIII. József utca 61.

A TÁRCSA

A vonatindító tárcsa február eleje óta lelte már a „három napig tartó csoda” korát s még mindig a közönség nagyfokú érdeklődésének középpontjában áll. A vonatindítás néma pillanatában érdeklődő utasok lesik az új jeladást s ebben a lázas látniakarásban — máról holnapra — elfeledik a régit, az évtizedeken keresztül alkalmazott sipot.

A kalauzok jegylukasztóján lögő sip nyugalomba került s nem izgatja, nem idegesíti ezentúl a rostikbe betért „fröccsözőket” sem a cigarettájukat, gyufájukat az utolsó pillanatban beszerezni akarókat. A február elseje óta életbenlévő rendelet értelmében a magyar vonatokat is tárcsával indítják utnak. Ez a csendes, néma jeladás a közönség megfegyelmzése érdekében látott napvilágot s azt akarja elérni, hogy aki utazik, az váltsa meg jegyét kellő időben, foglalja el helyét a vasuti kocsiban és legyen türelemmel, mert a vonat elfog indulni. Ne vásároljon utraválót, se testit, se szellemit, ne bucsuzkodjék újra és még nehezebben a vonatindítást jelző sipolás ideje alatt, hanem számoljon a biztos elutazással.

Illetékes hatóságok az utazás zaját akarták egyuttal eltüntetni, meggyorsítani a közlekedést s — mit tagadjuk — kissé nyugat felé igazodni. A nyugati, külföldi államokban már régen így indítanak vonatokat s ez az átkozott külföldre pislogásunk előbb-utóbb csak meghozza a maga eredményét is. Február elseje óta a magyar állomások is pirossapkas forgalmi tiszt indítja palacsintasütő alakú tárcsával (éjjeli szolgálathoz zöld fényűvel) a vonatokat. A magyar közönség bámulatos fegyelmzettségéről tesz tanubizonyságot — mondja az egyik forgalmi tiszt — s meglepő megértéssel, az indítás rendjének megzavarása nélkül utazik az előírás szerinti nyugalommal.

A tárcsázás beváltóságához még nem igen tudnak hozzászólni, hiszen a téli, mérsékelt utasforgalom nem mutatta meg a nehézségeket. Mire megindítják a filléres vonatokat, addigra vérré és természetessé válik mindenki előtt a tárcsázás. Megszokják a forgalmi tisztet és a kalauzok is a most rájuk háramló nagyobb felelősséget. Beletanulnak az éber, mozgalmasabb és nehezebb munkába és a közönséget sem kell majd annyira figyelni — csupán jóindulatból, nehogy lemaradjon.

Minden rendben megy. Minden felett napirendre térnek a síphoz szokott utasok is. És ez rendben is van? Csak ne lenne olyan „kellemetlen külföld szaga” annak a tárcsának... Sz. Csorba Tibor.

Az ideai olajlenmag-termelésre vonatkozó szerződéskötések

Az olajlenmag ideai szerződéses termeltetésére vonatkozó tárgyalások most fejeződtek be, úgyhogy a termeltetési szerződések megkötése rövid időn belül megindulhat. A szerződéseket az egész országra vonatkozólag egységes szerződési űrlapok szerint köti a gazdák értékesítő szerve: az Olajmag értékesítő szövetkezet, mint az OKH tagja.

Minden gazda tehát, akinek lenmag termelési szándéka van, jelentse be egyszerű levelezőlapon az Olajmag Értékesítő Szövetkezetnek, hogy hány katasztrális holdon akar az idén szerződéses alapon olajlenmagot termelni és hogy van-e vetőmagja, vagy nincs; akkor — katasztrális holdanként 60 kg. vetőmag-szükségletet számítva — milyen mennyiségű olajlen vetőmagra van szüksége?

A szövetkezetekhez intézett ezen bejelentés még nem szerződéskötés, tehát a bejelentőt még semmire sem kötelezi. A végérvényes szerződéskötés akként fog történni, hogy a szövetkezet megküldi majd a jelentkező gazda címére a szerződési űrlapot és a gazda, annak áttanulmányozása után, amennyiben úgy látja, hogy annak feltételei reá nézve kedvezőek, aláírja azt és beküldi a szövetkezetnek.

Kívánatra a szövetkezet küld lenmagtermelési tájékoztatót is, mely a lenmagtermeléssel évek óta foglalkozó gyakorlati gazdák véleményét tartalmazza a lenmagtermelés kifizető voltáról és küld termelési útmutatót is.

A szerződés feltételei nagyjában a következők:

1.) Nem mennyiségre, hanem területre köttetik a szerződés minden gazdával, vagyis a szerződött gazda nem előre lekötött mennyiséget, hanem csak azt a lenmagot köteles szállítani a Szövetkezetnek, amennyi teremni fog ezen a területen, amelyre vonatkozólag leszerződött.

2.) A szállítandó lenmag minőségi kikötése az, hogy egészséges, száraz, rostált, legalább 98 százalékos tisztaságu legyen, meggyezvén azt, hogy a törött lenmag lisztátalanságnak nem számítható. Rostlentermelésből származó lenmag nem szállítható.

3.) A lenmagot az elcséplés után kell szállítani. A zsákokat az Olajmag Értékesítő Szövetkezetből kell igényelni, mely azokat a szükséges mennyiségben 21 napig kölcsönijmentesen fogja a gazdáknak megküldeni.

4.) A szövetkezet a gazdától átveit lenmagot részben a belföldi gyárakhoz továbbítja, részben pedig külföldön értékesíti. A belföldi

gyárak 27 pengőt, a külföldiek pedig 26 pengőt fizetnek a lenmag 100 kg.-jáért budapesti paritásában. Az elért egész vételárát a szövetkezet teljes egészében kifizeti a gazdának, csupán a költségek fedezésére szolgáló 2 százalékos fedezést vonja le. A kétféle értékesítés átlagként előálló és a gazdának kifizetésre kerülő vételára tehát 26-27 P. közt lesz.

5.) A vételáron felül a gazdának igénye van még kedvezményes áru lenmagpogácsára is, amit a belföldi növényi olajgyárak az általuk átvett lenmagmennyiség után fognak a gazdák rendelkezésére bocsátani és pedig helyi gyártelep, métermázsánként 9 pengős árban. Miután azonban lenmag külföldre is fog szállítani, tehát a kedvezményes lenmagpogácsa-mennyiség a szerződött gazdák által leszállított egész lenmagmennyiségre fel fog oszlatni és a Szövetkezet annak idején közölni fogja a szerződött gazdákkal az általuk igényelhető lenmagpogácsa mennyiségét.

6.) Ami végül a vetőmagot illeti, ezt a szerződött termelők a Futura a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt. a útján fogják megkapni, az erre vonatkozó igénylést épp úgy, mint általában minden a szerződéses lenmagkérdés ügyére vonatkozó bármilyen érdeklődést: az Olajmag-értékesítő Szövetkezet mint az OKH tagja. Budapest V. gróf Tisza István u. 6 sz. címre kell eljuttatni.

Felhívjuk azokat, akik ebben a természetben részt akarnak venni Gyomáról és Endrődről, jelentsék ezt szerkesztőségünkben, a további lépéseket együtt tesszük meg.

Jelmezbál

E hó 3-án tartotta jelmezbálját a Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre, mely derűs hangulatban reggelig tartott.

A következő jelmezesekeket sikerült feljegyeznünk: Rokokó: Kőszegi Teri. Pierette: Reisz Ella. Bohóc: Imre Feri. Tóllány: Kucsosik Marcsa. Baba: Weisz Manyi. Cserkész: Tóika Teri. Skótl cserkész: Nagy Mariska. Perzsálány: Tóth Juliska. Bay: Cs. Nagy Juliska. Nápoly. Gulyás Rózi. Mézeskalács: Kiss Istvánné. Ballerina: Szilágyi Ilonka. Kuli: Igréc Ede.

Az első díjat 4 m. „Goldani”-t Szilágyi Ilonka, a második díjat 4 m. „Flocon”-t Tóth Juliska, a harmadik díjat 6 szem. falence készlettel Kucsosik Marcsa, a negyedik díjat 6 szem. gyümölcs készlettel Tóika Teri nyerte, miután Kiss Istvánné arról lemondott. A férfi díjat, szivarok tárcsáit megtöltve Igréc Ede nyerte.

Színház

Csütörtökön este kezdte meg Homonnay István színtársulata 3 hetes idényét a Tabáni orgonák 3 felvondós operetel.

Homonnay István társulatáról még tavalyról a legjobb véleményvel vagyunk. Az első előadás is azt bizonyítja, komoly, intelligens társulat kér tőlünk háromheti támogatást.

A Tabáni orgonák-ban mint primadonna mutatkozott be Matyasovszky Teri. Szép énekhangjával, ügyes játékával, szép ruháival, kellemes színpadi jelenségével megnyerte a közönséget. Ugyanilyen sikerült volt, Witt Böske bemutatkozása is, valamint a többi hölgyeké. — A férfiak közül Homonnay István igazgatót már jól ismerjük és a többi szereplő férfiakat.

Egyik felvondósközben Korándy Sári tükör az ő kedves modorával kérte a gyomai közönséget, támogassák a társulatot a tervbevett 3 héten át legalább annyiban, hogy a készkiadásait fedezhessék. A társulat legjobb tudásával fogja megszolgálni a támogatást.

A társulat jövő heti műsora a következő:

Szombaton délután filléres előadás fél 6 órakor „Egy csók, más semmi” operett, este 8 órakor „Szeressen kedves” operett.

Vasárnap délután 4 órakor filléres helyárrakkal „Csipeke” operett, este 8 órakor Bál a Savoyban operett.

Hétfőn külön szenzáció, filléres helyárrakkal. Ketten egy jeggyel „Marica grófnő” operett.

Kedden este nincs előadás, de délután filléres helyárrakkal 10, 20, 30, 40 fillérért. „Tabáni orgonák” nagy tancos és énekes operett.

Szerdán este 8 órakor bérlet szünetben „Ördög lovas” operett. Az előadás bevételeinek 40 % át a gyomai országzászló javára adja a Társulat.

A Gyomai Jótékony Nőegylet jubiláris teaestje

10 éve annak, hogy Záhonyi Aladárné megszervezte és fáradságos munkával fenn is tartja a Gyomai Jótékony Nőegyletet. A február 2-iki teaestélyen ezt ünnepelték az összegyűlt tagok és vendégek.

Az Uri Kaszinó fényesen világított fehér asztal mellett ritkán láttuk a gyomai intelligenciát ilyen szép számmal. Ritkán látjuk, bár örömmel látnánk. Egymás kölcsönös megbecsülése igen szép, előkelő tulajdonság.

Jön a tűzoltókhoz az „Uj rokon” február 16-án érkezik.

Az estély keretében Wagner Józsefné üdvözölte a Nőegyesület elnökét, Záhonyi Aladárnét s átadta a munkatársak kedves meglepetését, egy hatalmas kosár virágot. Az elnök is figyelmes volt, a vele hűségesen dolgozó tagoknak arcképét ajándékozta. Azután Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház művésze ragadta el a vendégeket, komoly, majd humoros előadásával. Végül Záhonyi Aladárné csevegett a házasságról, ami örökké aktuális és megunhatatlan téma. Nagy sikere volt.

Tegyük még hozzá, hogy a Nőegyleti tagok legfinomabb készítményeit kínálta a büffé fillérékért, amiért külön köszönetet mondunk a művészkedő háziasszonyoknak.

Az est izgalmas pontja volt csabai Wagner József egy művészi ponasztellképének kísorsolása. Fogadja ezúton is köszönetünket a Gyomán időző művész adományért.

Mindent összevéve a vendégek igen jól eltöltött este emlékeivel távoztak hajnal felé. Az országzászló felállításának gondolata pedig nagy lépéssel — sok pengővel — közeledett a megvalósuláshoz.

Elmarad a tisztviselői bál

Gyoma község közigazgatási tisztviselőinek nagyon a szívébe markolt a szerbeknek minden emberiességet felülmúló s a krisztusi szeretetet arcul csapkodó és sárba laposó azon cselekedete, — amikor véreinket, — nem olyan régen — csupán csak azért, mert magyarok; ezrével dobálta át a határon s felidézte a világháborúnak minden borzalmát és minden szenvedését s újra vérbe és lángba akarta borítani a világ négy sarkát, — mint egykor, — amelynek átkos keresztjével, hogy meddig kell még hordania a szenvedő emberiességnek, — azt csak a magaságos nagyon jó Isten tudja.

Ökölbesorított kezekkel s szívében fájdalmas szeretettel a tisztviselői kar: a csupán pusztá életét áthozó magyarság megsegítésére s ezzel egyúttal a helybeli inségeseink javára 1935 március hó 2-án az Uri Kaszinó összes termeiben egy nagyobb szabású, jólékony

estély óhajtott rendezni, — azonban az elhatározásról, a március 2-ig terjedő időközben a magas kormány annyira gondoskodott a kiülőzöttek és az inségesek sorsáról, gyűjtés és inségadó kivételével, hogy így időközben az indító ok az est megrendezésére már megszűnt s ezt ezen uton óhajjuk Gyoma község közönségének szíves tudomására adni, hogy az est megrendezése elmarad s bár ednáz az egék ura, hogy löbbé soha ne kerülhetne sor arra, hogy ilyen okok miatt legyen kénytelen bármilyen egyesület vagy akár közület is ilyen módon gyűjtendő adományok vagy terhek viselésére.

Gyoma, 1935. február hó 5.

Teljes lisztjelel:

Gyoma Község Tisztviselői.

Érik a buzakalás...

(Endrődi tudósítónktól)

Kedves jelenetekben gazdag énekes-táncos vígjátékot mutattak be cserkészeink e hó 3. napján. A „Népház” moziterme, sajnos, nem felt meg egészen, pedig a darab kedvessége, a szereplők és a rendezőség készütsége, sok fáradsága és igyekezete méltó volt a nagyobb érdeklődésre.

A szereplők alakítása és teljesítménye dicséretet érdemel. Dinya Teri a magyar asszonnyá lett kis angol lány, Betty szerepében nagyon bájos volt. Kellemes hangja, közvetlen játékmódora tetszett a hallgatóságnak. Juhász Klári a patlogó, de meleg szívé Belez nayné alakította ügyesen. Gubucz Gáspár a heveskedő, de nejét gyengéden szerető, magyaros temperamentumu Belez nay Pistát, Hanyecz Mária a bájos Éva szerepét játszotta megnyerően. Belez nay Pál elveihez nyakasan ragaszkodó magyar alakját Juhász László élethűen, átérzéssel elevenítette meg. Dinya Vilmos szerencsésen választott alakítója volt a mulatságos, félszeg, tűzön-vízen keresztül magyarrá lenni akaró Eugen von Wittensberg nek. Pusztá megjelenése is kacagtató volt. Ügyesen alakította az öreg Töszöd Pétert Mészáros István, a segíteni kész jóbarátot Timár Elek, az erélytelen, ügyetlen gazdatisztet Szabó Bálint. Gyuricza Kató, Szalóki Antal és Hanyecz József megmutatták, hogy nemcsak a nagy szerepekben lehet si-

kert elérni s hogy a kisebb szerepek nélkül a nagyobbak sem érnek semmit.

A cserkészcsoport ügyes műkedvelő gárdáját csak a legnagyobb szeretettel ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe. A jószándék meg van, most már a közönségen a sor, hogy a szép hivatásu műkedvelő munka is meghonosodjon s mindannyiunk hasznára tovább is lakadaltanul folyjon.

H I R E K

Krónika

Farsangi sapka.

„Karnevál herceg sapkáját aki megtalálja, még az évben férjhez megy.”

Csörgő sapka, tarka hang.
Beköszöntött a farsang.
Elindultam körutamra,
benéztem sok ablakon,
bál előtt egy szép napon.

Diószegi Daninál
bál előtti próba áll.
Bájain szép lányruha.
Átlátszanak vállai,
karcsu, formás lábai.
Pihegett egy pamlagon.
Juj! Tovább nem mondhatom!
Valaki bent így énekelt:
tenyeremen hordom...

Lányos házaknál is jártam.
Megütötte a szemem:
hálót szöttek odabenn.
Három asszony beszélgetett
egy kemence mellett:
uj a kántor, ujak mások...
Eriggy Sára, beszélj velem!
S ha nem venné magát észre...
Hogy csináljuk, Sára kérlek?
Legjobb lesz tán, ha meg-
[kéred!...

Megijedtem, elszaladtam.
Hatvan embert elsepertem,
csörgőmet is elvesztettem,
visszanézni nem is mertem.

Ne sirjanak, akik vártak,
keressék meg a sapkámát:
Oldala volt, teteje volt,
meg egy kézzel varrott nagy
[folt.

Nem biztatlak, de hát látod,
férjhez méss ha megtalárod.

—i.

Tea-estély az Endrődi Kereskedelmi Körben. Nagy társadalmi esemény jelentő tea-estélyt rendez f. hó 23-án az Endrődi Kereskedelmi Kör Szabó Gusztáv féle vendéglőben lévő helyiségében. Az elmúlt években rendezett fényes kereskedelmi bálakhoz hasonló elit közönség részvételével fog a farsang egyik legkiemelkedőbb estélye lezajlani. A tea-estély előkészítő bizottság a meghívók szélküldését már megkezdte. Az estély után érdeklődőknek készséggel ad bővebb felvilágosítást a Rendezőség.

Mezőtúron „Egyetértés” címmel, dr. Fodor László szerkesztésében új lap indult meg. A szakértelemmel szerkesztett és csinosan kiállított lap máris biztosított arra, hogy szép jövőt javasoljunk karjársunknak.

30 éves újságíró jubileum. A vidéki hírlapírók körében megünnepelték készítenek elő. Március 10-én lesz Oroszlány Gábor 30 éves újságírói jubileuma. Oroszlány Erdélyben 15 évig volt a gróf Batthyán — Désy lapjának felelős szerkesztője, később a Bács megyei Napló segédszerkesztője, majd a felszabadulás után a Kecskeméti Lapok-nak, a makói Marosvidéknek, a gyulai Békésnek szerkesztője. Oroszlány a háború alatt a mt. kir. hadárórság-nél szolgált, mint főfelügyelő és ennek megszüntével tért vissza a hírlapírói pályára. Tagja a Vidéki Lapok Egyesülete igazgatóválasztmányának s a jó békéidőkben az ő és dr. Patak Béla szerkesztőségében jelent meg a legnépszerűbb folyóirat, a Tulipán.

Tiboldi dalok. Most jelent meg Tiboldi József dalszerző legújabb dalkönyve, mely a szebbnél-szebb nőiák zongorakísérettel írt gyűjteménye. A dalkötet megrendelhető Rózsa-völgyi és Társa cégnél (Budapest, IV. Szervita tér 5 a.).

Gyökössy Dániel körösladányi ref. lelkesítő megérősítők állásában.

Sopronban gáz és melegvíz után kutának. A furósokat már megkezdtek.

Legolcsóbban és legeredményesebben az újság publikál!

A Király Színház nagyszerű műsordarabja!

Február 23-24!

Előkészületen!

Méz és kalács!

LEVENTE!

Emőd—Szirmai operett!

Zászló avatás. A Tiszántúli Ref. Egyházkerület Temetkezési Segélyegylete gyomai csoportja f. évi február hó 10-én, vasárnap délelőtt fél tíz órakor zászló avatást tart a gyomai református templomban. Ezen ünnepélyre a tagokat és a község lakosait tisztelettel meghívja az egyház Elnöksége.

Felülfizetések. A Gyomai Jókony Nőegylet műsoros esztélyén felülfizettek: Pétermann József, dr. Vincze Endre, Sipkei Samu 2—2 P., dr. Bartha Gusztáv, dr. Molnár Kálmán 1 P.

Közgyűlés. A Gyoma—Halmagyi Olvasókör f. hó 2-án tartotta évi rendes tisztújító közgyűlését, melyen az alábbi tisztújítást választotta meg: Elnök: Sehuzler János. Alelnök: Horváth Sándor. Jegyző: Giricz Imre. Pénztáros: Imre Endre. Köri gazda: Sallai Antal. Elnör: Wolf Márton. Könyvtáros: Szász Imre. Választmányi tagok: Ceglédi Sándor, Weidmann József, Hornok Pál, Diós István, Kéri László, Molnár János, Harmati Lajos. Számvizsgáló bizottság: Tóth Sándor, Klein Mihály, Márton László.

Lelkészcseréltetés Szeghalmon. A szeghalmi református egyház presbitériuma nagy lelkesedéssel Cs. Szabó Lajos segédlelkészit választotta meg hitoktató lelkésznek. A választás egyhangú meghívással történt. Cs. Szabó Lajos gyomai születésű s tanulmányait mindig kitűnő eredménnyel végezte.

Budapesten 23.142 ház van, ezek közül 7 nádfedeleles, 1200 rindely fedeleles. A 244.251 lakásban összesen 83.110 fürdőszoba van.

A bontásból kikerülő törmelékét nem helyes a padlózat alatti fellőlésül felhasználni, meri férgektől, gombásodástól kell tartani.

1000 vagon nád kivitelére számíthatunk az idén.

A budapesti villamos kissekaszt a hollandok is bevezetik.

A saarvidéki szavazócédulákból esomagoló papírt csináltak.

Az elmúlt évben 46 kiütéses tifuszmegbetegedés volt Magyarországon 3 halálessel.

Vérvizsgálatot rendel el a zalaegerszegi polgármester a pékműhelyek alkalmazottaira.

Drágul a rizs és a mogyoró.

A békésmegyei munkaadók 700.000 pengő OTI járulékkal vannak hátralékban.

Ugy látászik, a mazsoláéri cserébe szállított lovak visszanyerülnek, meri már másodszer drágítják itthon a lovak ára ellenében behozott mazsola árát.

Az Alsórészi Polgári Olvasó Egylet 10-én tánevigalmat rendez.

Farsanghoz illón a jókedv, a humor jegyében készült a magyar olvasóközönség legkedvesebb folyóiratának a Tükörnek most megjelenő februári száma. Elbeszélései, cikkei, képei derült árasztanak, s aki csak kezébe veszi az új számot, miután fog: Mórincz Zsigmond gyógy elbeszélésén, Schöpfung Aladár költői kedélyű novelláján, Szenes Piroska humoros történetén, Nagy Lajos egyéni groteszk karcolatán. Bálint Lajos a régi farsang hangulatát idézi fel a kánkánról írott cikkében. Külön érdekessége van Hevesi András színes beszámolójának, amellyel az 1900-as évek jellemzését kezd el, s a századforduló jellegzetes eseményeinek, divatjának, társadalmi érdekességeinek eleven, mindenkit érdeklő ismertetését igéri. A legkiválóbb magyar rajzoló humoros rajzai, illusztrációi, a magyar fényképművészet legjava alkotásai még színesebbé teszik a Tükör új számát, amely divat, színház, film rovataiban pontos beszámolót ad az idetartozó eseményekről s ötletes pályázataival állandó szórakoztatást nyújt minden olvasójának.

Előreláthatólag megnyílik a szalma és lucernaszéna szállítása Svájcba. Nehogy megint 70 filléért adják oda gazdáink a szalma mázsáját!

A búvár első száma. Olyan magyar folyóirat ez, amelynek külföldi társait a földkerekség minden olvasója ismeri: tudományos magazin. Ismertnevű tudósok írják — s különösen írják! — a tudományok időszerű kérdéseivel foglalkozik és mégis olyan, mint egy érdekes magazin, rendkívül változatos és művészi szép. Szerkesztőjének nevét minden műveltember ismeri: Lambrecht Kálmán nem csak tudós, hanem író és szerkesztőnek is a legkiválóbbak közül való. A januári szám munkatársainak névsorában ott találjuk Cholnoky Jenő, Leidenfrost Gyula, Pongrácz Sándor, Viski Károly, Lendl Adolf, Szerb Zsigmond, Szieberth Imre, Dornig Henrik s több más kiűnő szakudós és gyakorlati szakember nevét. A száz művészi illusztráció javarészt a magyar amatőrfényképezés világviszonyaiban is elismert mestereinek alkotása. A Franklin-Társulat kiadásában havonként megjelenő új folyóirat első száma iránt mindenütt nagy érdeklődés mutatkozik. Előfizetéseket szerkesztőségünk is elfogad.

Filmek, amelyeket sosem fogunk látni. Ezeket az érdekes filmeket pompás cikkében ismerteti a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és számtalan érdekességgel talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Tiszta választás a felszó abban az akcióban is, melyet a magyar társadalom női része bizonyosan kitűnő örömmel fogad. A Tündérújjak amerikai egyszerűséggel így fogalmazza meg az akció lényegét. Minden nő járathatja a Tündérújjakat s mindegyik kivétel nélkül megkapja a nagyszerű jubileumi függönyajándékot. De hogyan? Bejelenti készségét, hogy a lapon egy évig járatta s hat hónapon át hajlandó fizetni 2 P. 40 f-es részleteket. A félév leteltével ott van a páratlan szépségű függöny a lakásban. Vagy ha azonnal óhajtja az ajándékfüggönnyt, akkor beküld 7 P. 20 f.-t s további három hónapon át folytatólag 2 P. 40 fillért. Akkor nyomban birókába jut a 150 x 260 cm. méretű, svájci tüllanyagú, ecru színű függöny, melynek megkezdett mintái mutatják, hogy a hozzája adott Mező gyöngyfonallal kihimezve milyen szép lesz az ablaka dísz. Tiszta sor, hogy mit jelent ez a pár filléres részletekkel megszerezhető ajándék a lakásnak. De van e választásnak folytatása is. Az előfizető (akár így, akár úgy óhajt fizetni) még a függöny méretét is változtatja (csekély ráfizetéssel). Sőt még ezen túlmenő figyelemességgel, akár egészen más ajándékot is választhat a függöny helyett, így pl. kaphat: négy ágypárnát Arany—Egyiptre előrajzolva, vagy pedig Indanithren—szegélyű azsuros lavászabroszt, esetleg egy Fakult, a közismert hárompolcos faállványt. Aki tehát előfizet, csak óhajt jelzi a Tündérújjaknak (Budapest, Szervita-tér 3) és az nyomban teljesül.

A békéscsabai méhészek azt kérik, minősítsék a fák rongálásait bűncselekménynek.

A magyar szénbányák a múlt évben 63,911.635 mázsa szenet adtak el.

Nem elég édes a cukor, amit mostanában veszünk. Hát már itt is megrövidítenek bennünket?

Csalódott szerelmesek tornya. Erről közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett, nagyszerű illusztrált cikkei, riportok, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslap új számában. Tolnai Világlapja egy számának ára 20 fillér.

Részletre is előfizethet a Tündérújjakra és megkapja a függönyajándékot

Kérjen lev. lapon fevilágosítást a Tündérújjak Magyar Kézimunka Ujság kiadóhivatalától. (Budapest, IV. Szervita-tér 3.)

Gy S C jelmezbál: ma, február 9-én

SPORT

Példátlan érdeklődés

előzi meg a GySC. febr. 10-i közgyűlését. A társadalom minden rétege élénk figyelemmel kíséri a vezető állások betöltésére történt ajánlásokat. Meglepetést kellett vitéz dr. Havjár Gyula eddigi elnök és Pintér István szakosztályi elnök, különösebben meg nem indokolt azon bejelentése, melyszerint az új vezetőségben semmiféle pozíciót nem hajlandók betölteni, sőt mint egyszerű választmányi tagok sem fognak szerepet vállalni! Értesülésünk szerint az elnöki tisztség betöltésére vitéz Madaras Gyulát a GySC. régi, kiváló vezetőjét kérték fel. Ügyvezető elnöknek egyhangú felkérésessel dr. Vincze Endrét s egyik alelnöknek — régi és kitűnő működés jutalmazásaként — Kruchió István nyomdai gépmestert jelölték közmegegyezésre. A hivatalos listán a többi tisztség betöltésére részben régi, kipróbált sportembereket, részben egészen meglepő seddig még a GySC-ben szerepet nem játszott egyéneket jelöltek.

GySC jelmezbálját minden eddigi felülmúló fénytel rendezik meg. Az egyesület kiterjedt pártolói, barátai mind ott lesznek, ezzel is kifejezésre juttatják, hogy községünk régi sportegyesületét nemcsak nyári, de téli működésében is pártolják. Biztosra vesszük a ma esti jó hangulat a holnapi gyűlést is nyugodt lefolyásúvá teszi.

GyTK—Textil március 10-re kisorsolt bajnoki mérkőzést az erre a napra eső gyomai országos vásárra való tekintettel halóságai rendelkezés folytán később meghatározandó időpontban fogják lejátszani.

GySC futballistái a polgári iskola tornatermében Göndös József igazgató szakszerű vezetése alatt szorgalmas kondíció tréninggel készülnek a rövidesen meginduló tavaszi bajnoki fordulóra.

GyTK február 24.-én táncos egybeköltött tea-estet rendez a Hollerban.

A leventék febr. 10-i birkozó versenyét nagy érdeklődéssel várják. Ellenfél a szarvasi leventék birkozó csapata lesz. Az állandóan fejlődő derék levente birkozógarda megérdemli, hogy a közönség minél nagyobb számban jelenjen meg az Uri-kaszinóban este 8 órai

kezdettel rendezendő versenyén.

Sakk szakosztály felállítását határozta el a GySC. Az előkészületek megtételére Kruchió Mihály ref. tanítót kérték fel.

Mezőturról kaptuk a szomorú hírt, hogy Fischer Gyula, Gyomán is ismert kiváló sportember, a MAFC kupa titkára december 8.-án elhunyt. Vele a MAFC kupa megletemióje és legtelkesebb harcosa szállt a sírba, Lapunk mezőturi sporttudósítóját vesztette el az elhunytban.

Közöltük már t. Olvasóinknak, hogy a „Nemzeti Sport“ pályázatot hirdetett idegenhangzású sportműszavaknak magyar kifejezéssel való pótlására.

PUBLIKÁCIÓ

Fehér flókos gyermekágy olcsó árban eladó. Zrinyi u. 61 sz.

Vitéz Varga Kálmán tanító házában árpa van eladó.

Gr. Tisza István ut 71. számú termentes sarokház, mely úgy üzletnek, mint magán lakásnak alkalmas, megfelelő áron eladó. Bővebbet Rákóczi ut 30 sz. alatt.

Eladó egy jókarban lévő használt versenykerék-pár. Horthy M.- 7 sz.

Simon Józsefnek Tancsics Mihály ut 10 számú háza eladó. Ugyanott 1200 n.-ől cifrakerti szántója, 6000 vályog, 1 drb Joksín hathetes koca, 5 drb 11 hetes malac, 5 drb 5 hónapos javított süldő, 1 teljesen úres lakás azonnali beköltözéssel kerestetik.

Kiss Dániel trafikos, II. ker. Mikszáth Kálmán-ut 50 szám alatti háza hasznosbérbe kiadó vagy örök áron szabad kézből eladó.

Özv. Papp Zsigmondnének három kövér sertése van eladó. Rákóczi-u. 14. sz.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Kovács Lajos főpostamesternek egy fejős hasas tehén eladó, esetleg fejésre is kiadó. Akinek eladó téhennek való takarmánya van, jelentkezzen nála.

Cinkóczy Lajos Tompa Mihály-u. 2 sz. alatti üzlethelyisége kiadó.

Vegyes eladások:

Márton Lajos VI., 427 sz. 4 hónapos süldő és egy kis fias koca.

Beinschróth Testvérek kenderzugi ház, 5 jorksírei süldő 6 hónapos.

A gr. Tisza-u. 64 sz. március 1-re kiadó. Ért. Kisfaludi-u. 8 sz.

Akinek buforozott szobája kiadó jelentse Jókai-u. 10. sz.

Róza Imrénének a cifrakertben 3 és fél lánccal kertje a rajta levő épülettel eladó, egy diófa. derék is.

G. Megyeri Lajos, az örökös nyilasi földön törek és szalma.

Kató Benedek, Árpád-u. 8 egy lova, egy kocsija.

Szurovec László a Molnár József tanján leveles csutka, 1 drb kettős öke és két disznó malacokkal.

ra. A beérkezett sikerültebb s a „Nemzeti Sportban“ a jövőben használandó új kifejezések a következők: amatőr-kedvtelő, derbi-élvitadal, dribli-firka, favorrit-erélyes, várományos, faultgállás, gól-zully (rég, évszázadok óta a székelyek között használatos szó), hendsz-pedz. kondició-állag, kornerszöglet v. sarkos, oldboy — vénesoni, passz-állé, prémium-torralavó, rekord éleredmény, stopli-bör-szeg, stopper-rögziló, szkippszökdelés, staféta — váltófutás, stoppel-foit, taccs-parl, irial-rosta sib. Reméljük, ha a magyarosítási mozgalom ilyen iramban halad, rövidesen módunkban áll majd a sportról végre — liszta magyar nyelven írni.

Üveg cipőt fognak hordani a nők. A divat legfrissebb szenzációja az üveg cipő. Tavasszal az elegáns divathölgyek üveg-szálakból szőtt cipőket fognak viselni. A divat minden érdekességéről beszámol a legnépszerűbb magyar divatlap, a Párisi Divat, amelyben ezenkívül a legszebb tavaszi kosziümök és toalettek eredeteli rajzát találja az olvasó. Kézimunka rajzai egyedülállóan értékesek. A Párisi Divat egy száma 60 fillér.

Lakodalomra, disznótorra Kereskedő Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1935 február 10-én vasárnap
Milliók kiállítás! Zenei szenzáció!

A SPANYOL KÖLYÖK

Iátványos víg operettrevü.

Cimszerephen: Eddie Cantor.

A legnagyobb sikerű hangos film nagyszabású kiállításával, sok szép görrel, énekkel, tánccal és humorral. Meglepető kalandok, bonyodalmas spanyol bikavíadal és több kacagtató ötlet viharzik benne elejétől végig. Nagyon mulatságos film.

FRANKFURT

ismeretterjesztő film.

Hangos magyar világhíradó.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ!
26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélvegg ellenében küldök mintát a borból minőségdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Oláh András Attila-u. 19. 2 drb 6 hónapos süldő és egy kád.

Január hó 12-én, Mezőberényben megtartott orsz. vásár alkalmával 1 drb 5 hónapos fehér koca és 1 drb 5 hónapos fehér sertés elveszett. Igazolt tulajdonosa 8 napon belül átvetheti.

Ceglédi Lajosnál, Szondi-u. 4 sz., egy drb 9 hónapos csikó van eladó.

Molnár József, Gárdonyi-u. 7 sz. 6 drb 3 és fél hónapos süldő.

Sütő Gábor, Losonczy-u. 11 sz. háza eladó.

Jókai-u. 3 sz. 150 kéve leveles csutka. Egy 6 vékás keselyősi föld, Bácsi László mellett eladó.

Fésüs Józsefnek 1 magkocaja van felstartásra Ady-u. 14.

Molnár Mihálynak kisebb és nagyobb süldői vannak Kis-u. 3.

Kalocsa Jolán. Nád eladó.

Fekete Endre kovácsnál, egy új kocsi.

Bottlik Mihály VII., 88 sz. 2 oldal szalonna és zsír.

Márton Bálint Liszt-u. 9 sz. 50 kéve rözse, 100 kéve leveles csutka.

Z. Fekete János Attila-u. 25. sz. 1 drb borjas tehén.

Id. Kéri Lajos, Kossuth-u. 23, a 16-gerben egy kazal sarju széna.

Hízó eladás:

Kiss Dániel, Széchenyi-u. 34 egy drb 60 kg.

Kalocsa Jolán, 2 drb.

Bohák János, Andrassy-u 23 1 drb 100 kg.

Endrődön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős igazgató: Tékét Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkkártya 13.240.

Laprárta csütörtök este 6 óra

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolvasó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyszeres (35 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Gyermek hirdetésnél 10 százalék, tisztviselő

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

MAGYAROK!

Megszonkítottságunk dacára is bebizonyítottuk a magyar élni akarását, a magyar élni vágyását és a magyar élni tudását:

„Ugy a politika, mint a gazdasági élet porondján!

Sőt!

A sport egyes ágaiban nemhogy legyőzhetetlenek, de szinte utólérhetetleneknek látszunk!

Tehát megmutattuk, hogy semmit nélkülünk, mindent csak velünk!

Ezt tudják rólunk, ezt elismerték rólunk akkor, amikor külpolitikailag, külkereskedelmileg állandóan keresik velünk a barátságos, mondhatnánk: szinte nélkülözhetetlen kapcsolatot nemcsak a nagy győzők, hatalmasok, de sok esetben még a kis-antanté is!

Erra, ha talán elbizakodottak nem is, de büszkék mindenestre lehetünk, hogy a nagy világparitásban a „csonka—magyar nemzet” számoitveő szava, ha nem is bír egyelőre döntő fontossággal, mégis visszhangra talál, mert a „magyar-árú”, a „magyar-portéka”, a „magyar-génius”, ha nem is 100 százalékban, de mindenestre jelentősen magas viszonylatban áll a többi nemzetek között!

S ha már ezt tudjuk, érezzük és tapasztaljuk, igyekezzünk minden tekintetben 100 százalékos magyarokká lenni!

Igy a nálunk még annyira elhanyagolt, de azért már fellendülni látszó „magyar-fajtájú” kutyatenyésztésben is!

Nem értem ezalatt a magas színvonalon álló, külön-

féle - drága, - magyar pénzen importált s egyondékelgetett-luxus kutyaféleségeket, amik ma már tisztán üzleti alapokra bázisznak, — ami érthető is — hanem az évszázadok óta hozzánk, a magyarokhoz tapadó, „hűséges barát”unkat:

a magyar kuvaszt, — a

magyar komondort, — a

magyar pulit és a ma-

gyar pumit!

Elképzelhető-e egy régi kép, festmény, egy tanyai udvar, egy magyar gazdaház ezen kutyaféleségek bármelyike nélkül?

A régi jó világban nem, de ma már — sajnos — igen, mert e terén is modernizálódtunk!

Ezen állításomnak igazolására, illetve alátámasztására apellálok nem a székesfőváros és közvetlen törszomszédságában lakó kutyatenyésztőkre és tartókra, hanem azonsok, állandóan vidéket bolyongó-barangoló utazókra, tisztviselőkre és másokra, akik utazásaik közepette nem feledkeznek el a magyar ügy e mostoha kérdéseknél egy szempillantást, egy néhány percet áldozni.

De eltekintve a „magyar érzelmiségtől”, jó üzlet is a „magyar kutyafajta” tenyésztése. Ezt igazolhatják azok a felsorolt kutyafajták tenyésztők, akik az erkölcsei és hazai és külföldi sikerek mellett bizony szép anyagi hasznot is könyvelhetnek el javukra.

Svájc, Olaszország állandó érdeklődést tanúsít, különösen a „magyar kuvaszt”

iránt. Németország pedig a tőlünk importált „magyar kuvaszt” mint: („Pommerscher Hütehund als neue Deutsche Hunderassen”), a pomerániai őrző, védelmező új német kutyafajtenyésztést igyekszik beállítani.

Magyarok Magyarorsága!

Nemcsak a kimondott kutyatenyésztőkhöz, hanem általában: minden, kutyát tartó Magyarhoz szőle felhívásom!

Nincs, de nem is lehet magyar porta, honnét a „házőrző kutyá”, a ház leg-hűségesebb barátja hiányoznék. Sajnos, azonban ahány ház, annyi különbözőbbnél-különbözőbb, valószínűleg - keverék. S ha már tartunk házőrzőt, „hűséges barátot”, „nélkülözhetetlen pajtást”, sokszor emberi okosságához hasonló „segítő társat”, akkor legalább igyekezzünk e téren is magyarságunkat dokumentálni azáltal, hogy magyar fajtájú kuvaszt, —

komondort, — vagy pulit tartunk, még pedig nem összevisszaságban, hanem az ország különböző tájainak megfelelően mást és mást.

Ezt úgy gondolnám: az Alföldön, a Hortobágyon pulit, vagy pumit; a tanyavilág ház őrzője a bizonyos szőrű komondor lenne, amely külsőjénél fogva is féltelmei ébresztene a kellemtelen látogatóban.

Viazzon a gondosan ápolható, hófehér, hullámos szőrű „magyar-kuvaszt” a magyar kuriák díszé lenne.

Mennyivel másként festene egy ily egészségesen elképzelt rendezett tanyán falun, községben, esetleg városi palotában is díszelő „Cerberus” a Hazánkat járó idegen szemében, amikor akár csak átutaztában gyönyörködhetne a szebbnél-szebb példányokban.

Nem gondolják, ez is egy nagyszerű válfaja lenne a magyar propagandának?

Gödöllő, 1935. Február hó 10.

GÁCS-GRUBER KÁLMÁN.

Tanul a nép!

Megalakul a Gyümölcsfavédők Egyesülete

Molnár Antal ácsmeister kezdeményezésére február 10-én a Németvárosrészi Olvasóköriben nagy lelkesedéssel határozta el az ottvelelak, hogy megalakítja a Gyomai Gyümölcsfavédők Egyesületét.

Az alapszabályok elkészítésére és a szervezési munkák végzésére Beinschróth Mártoni, Molnár Antal és Pintér Pált kérték fel.

A megalakuló egyesülettel közsegünk gyümölcsstermesztése új fejezethez jut. Egységes védekezéssel a kártevők és betegségek leküzdése lesz a főcél. Egyesületi életünkben, állandó továbbképzés-

sel, megtanuljuk a helyes gyümölcsletelepítést, annak, valamint a gyümölcsnek kezelését. Egyesek nem, de az egyesület be tudja majd szerezni a legmegfelelőbb permetező gépeket, melyekkel otthon és idejében permeteztethetünk.

Éppen ideje is már, hogy a kiváló talajunknak és éghajlatunknak megfelelő nemes gyümölcsöt termesszünk. Kár minden talpalatnyi helyért, melyet elköcsösödött, elvéhédett fákkal foglalunk el. Elő a jobbik eszünkkel és a fejszével, kezdjük meg a helyes gyümölcsstermesztést.

Békésvármegye törvényhatósági kisgyűlése

Békésvármegye törvényhatóságának kisgyűlése mérsékelt érdeklődés mellett kedden délelőtt tartotta meg rendes havi ülését, melyen a kisgyűlés ülésén csaknem teljes számban vonultak fel. Az ülés kisgyűlési tagokat Fáy főispán köszöntötte és kérte, hogy tudásukat állítsák a bizottságon keresztül a közszolgálatába. Napirend előtti felszólalás nem volt és azonnal a tárgysorozat tárgyalására tértek át, melyből a gyomai járási az alábbiak érdekeltek.

Endrőd község határozata a hadiözvegyek és árvák alapítvány készpénz vagyonának gyümölcsösztetése ügyében beadott felbontásnak helyi adtak és a határozatot a kisgyűlés feloldotta és egyben figyelmeztette Endrőd községet, nem tartja helyesnek, hogy a község bankszerű ügyletekkel foglalkozik.

Vörös Béla endrődi lakos állatorvosi oklevelének meghirdetését tudomásul veszik.

Gyoma község határozatát a községi fizetési szab. rend. módosítása ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a kisgyűlési kisgyűlési napidíjas alkalmazása ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a kisiparos és kiskereskedő hitelakcióhoz való hozzájárulás ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát az Erzsébet ligeti vendéglő 1934 évi hasznobére ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a Piac és burkolattal való ellátási munkálatainak felmerült pótmunkálatok költségeinek megfizetése tárgyában jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a községi gyámpénztári tőkék gyümölcsösztetése ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a községi alapok és alapítványok tőkéinek, — gyümölcsösztetése ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát az előjáróság által eszközölt írógép kicserélés és számológép vétel utólagos tudomásul vétele ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a községi helypénzdíj szabályrendelet alkotása tárgyában jóváhagyták.

Gyoma község határozatát ingyen házhelyek átengedése ügyében jóváhagyták.

Gyoma község határozatát a piaci mérleg beszerzése és a mázsálási díjakról alkotott szabályrendeletének módosítása ügyében jóváhagyták.

Endrőd község határozatát, a községi pénztárak összevonásáról jóváhagyták.

Endrőd község határozatát a lakarek magtári követelések behajtásának elhalasztása ügyében jóváhagyták.

Endrőd község határozatát a templom melletti üres porta hasznosítása ügyében Csernus Mihály epüplebános felszólalása után a kisgyűlés úgy döntött, hogy ezt a tárgyat leveszi a napirendről.

Endrődön a fizetési osztályba nem sorozott községi alkalmazottak külszolgálati illetményeinek megállapítását jóváhagyták.

A vörös front és Nemzeti Blokk harca

Munkás és tisztviselő házak építését követeli a Nemzeti Blokk.

A Társadalombiztosító Intézeti választások március 31-én és április 1-én lesznek. A két napon ismét megmozdul az ország népe, minden munkaadó és munkavállaló, hogy megválassza képviselőit és azok útján a maga kívánságait érvényesítse az OTI fővárosi és vidéki szervezeteiben.

De nemcsak a hazafias érzésű munkaadók és munkások készülnek a választásra, hanem az osztályharc útján párturalomra törő vörös front is megmozdult, hogy félrevezetett szavazói által ismét birtokába vegye a fontos szociális és közegészségügyi intézményt. A szociáldemokraták az egész országban munkába léptek, hogy a vörös szellem lobogóját kifúzzák az OTI fővárosi és vidéki székházaira. A szociáldemokratákat fontos érdekek, régi kapcsolatok fűzik az intézethez. Valamikor, két évtizeddel ezelőtt, az OTI volt a szociáldemokraták fellegetvára, az osztályharcra, a nemzetbomlasztásra, a vallástalanságra törő szellem melegágya. Bár a felújult nemzeti erő, büszkeség és öntudat kiséprözte őket onnan, az 1929 ik évi OTI választások idején mégis tetemes számu szociáldemokrata került vissza, hogy szívós munkával visszafoglalja régi posztóját. Szívós kitartásuk nem vezett el nyom nélkül. Mindent elkövettek, hogy a mozgalmuk javára munkálkodjanak. Így többek között: számbeli fölényük erejével, soha nem is álmodott éron,

eladták az OTI-nak a Tiszakálmán téri házukat. Ezt a házat romboltatta le az OTI és építette helyére a mai hatalmas bérpalotát.

Abból a rengeteg pénzből, amely a vidéki kerületi pénztáraknál, a vidéki munkaadóktól és munkásoktól befolyik, végeredményében tehát szociáldemokratáknak is volt hasznuk.

Eme siker úgy látszik, megnövelte érvagyukat, mert a most közelgő OTI választásoknál, ismét minden eszköztigyekeznek felhasználni, hogy a megtévesztett munkások szavazataival újra többségbe kerüljenek be. Munkájukat azonban nem nézheti olbetett kézzel a főváros és vidék hazafias érzésű munkásainak és munkaadóinak ónáuk sokkalia nagyobb tábora.

Ne pesti bérpalotákat építenek a mi pénzünkön, hanem az egészség, a családi élet legfőbb követelményeit, *kertes, kisvárosi munkás lakásokat.*

Ezért harcol a Magyar Munkások Nemzeti Blokkja és ezért ügyeljen arra minden munkavállaló, minden háztartási alkalmazott és minden munkaadó, *hogy csakis a Magyar Munkások Nemzeti Blokkjának ajánlái iverit írja alá és csakis a Nemzeti Blokk jelöljeire szavazzon.*

Mindenki vegye ki részét ebből a választásból. Reméljük, hogy a helyi hazafias körök és egyesületek megteszik a maguk kötelességét és támogatni fogják a Nemzeti Blokk fővárosi és vidéki szervezeteit a vörös front elleni nemzetmentő harcukban.

Az új aratási rendelet

A földművelésügyi miniszter most adta ki az új aratási rendeleteit. A rendeletekben utasítja a vármegyék alispánjait, hogy kövessenek el mindent abban a tekintetben, hogy a munkaadók az aratási és eséplési munkákra és általában bármely gazdasági munkákra csak a hivatásos mezőgazdasági munkásokat szerződtessék.

A hatóságoknak közre kell hatnia azért is, hogy a gazdasági munkaszerződések megkötésénél

a szerződéseket mindenkor írásban

a községi előjáróság megbízott tisztviselője ellen kössék meg; a szerződésben az előmunkabéres esetében fizetendő munkabérről a felek külön megállapodást létesítsenek, a munkaadó a gazdasági munkásoknak a közegészség és közérkölciség kívánalmainak megfelelő elhelyezését biztosítsa, mezőgazdasági munkára iskolaizálás alatt álló gyermekekkel csak az iskola látogatására megszabott időn kívül alkalmazzanak. A munkaadók figyelmét ezenkívül nyomatékosan fel kell hívni a hatóságoknak a törvényben rendelkezésekre, amelyek az arányos munkabéreket biztosítják, továbbá arra, hogy az aránytalanul alacsony bérek esetén a munkások megfelelő bért a munka megszűnése után is követelhetik.

OTI, ahol a gazdasági munkások részére készpénzben vagy terményben fizetett napszámterek annyira alacsonyak, hogy a fizetett bérek az adott gazdasági viszonyok között a gazdasági munkás és családja megélhetését nem biztosítják.

bárki kérheti a legkisebb napszámterek megállapításának elrendelését.

A kérelem közvetlenül a miniszterhez is benyújtható. A rendelet az alárendelt hatóságok feladatavá teszi a közbelépést szükség esetén abban az irányban, hogy 1) a munkaadók egyrészt az aratógépek igénybevételeitől eltekintsenek, míg megfelelő számu munkavető áll rendelkezésre, másrészt **mellőzzék mindennemű gazdasági géperő alkalmazását**

az olyan mezőgazdasági munkáknál, amelyek kézi munkaerővel végezhetők. 2) Az egy-egy aratópárra eső holdak számát úgy állapítsák meg, hogy mentől több munkás jusson aratási keresményhez és szükség ese-

tén a cséplést az aratástól ki-
maradottak végrehessék. Azok
ellen a toborzó gazdák és gaz-
dasági munkavállalóikozók ellen,
akik szabályszerű engedély nél-
kül működnek vagy bármint
visszaélést és mulasztást kö-
vetnek el, a hatóságoknak a
legszigorubbant kell eljárniok.

Közigazgatási gyűlés

Békésvármegye törvényhaló-
ságának közigazgatási bizottsá-
ga Fáy főispán elnökele
alatt és a tagok élénk érdek-
lődése mellett hétfőn tartotta
mag ezévi első ülését. Napirend
előtt a főispán üdvözölte a bi-
zottság új tagjaként megjeleni
csákói Gáspár Gyula földbirtok-
ost, akit kéri, hogy tudását
kamatoztassa a gazdaságsada-
lom érdekében. Ezután kiegészít-
tették a közigazgatási bizottság
különböző albizottságait majd
tudomásul vették a miniszternek
azt a rendeletét, melyben elren-
delte, hogy Békés megye területén
a cséplőmunkások és a béreséplő
vállalkozók a munkaszerződéseiket
a községi elöljáróságok előtti
kötelesek megkötni. Nagy örömmel
vette tudomásul a bizottság, hogy
a vármegye vezetőinek sikerült a
MÁV-vel való közlekedés meg-
javítása ügyében és a nyári
menetrend élelbelépte után a
mostani panaszok csaknem
teljesen meg fognak szünni és
a békéscsabai várakozások
minimumra csökkenni, sőt a
gyors is valószínűleg hamarabb
fog budapestre megérkezni
délután és délután később
fog indulni. Tudomásul vették,
hogy a miniszter Gyórból dr.
Ringbauer Károly kir. tanfel-
ügyelőt Gyulára helyezte, majd
elhatározták, hogy hasonló szel-
lemű felirattal támogatják Szol-
nok megye feliratát a bábák
közigazgatási uton történő
megrendszabályozása ügyében.

Az alispáni jelentést dr. Pán-
czél József főjegyző ismertette
és ahhoz több felszólalás tör-
tént melyek eredményeként el-
határozták, hogy a kormány-
tól feliratban kéri a mezőbe-
rény füzesgyarmali életveszélyes
út kijavítását és a buza
minimális árának további fenn-
tartását.

Az egyes részlet jelentések-
ből különleg a vármegye köz-
egészségügyi viszonyai kielé-
gítőek és hevenyferőző meg-
belegedések száma csökken.
A pénzügyigazgatás terén a múlt
évi hátralék 4.292.000 pengő,

vagyis az egész kivétel 92%-
a. A múlt esztendő folyamán
Nagyszénás, Orosháza, Puszt-
taföldvár, Szentegyháza, Kon-
doros és Csabacsőd községek
a rájuk kivett adót több mint
100 százalékban befizették, de
a többi községekben is 80-90-
95 % a befizetés.

A tanfelügyelő jelentésénél
óránként tartó vita volt egy gyu-
lat tanító önmaga által kért fe-
gyelmi ügyénél, végül is a ké-
résnek nem adtak helyet és a
döntés indokolásának megszö-

vegezését későbbre halasztot-
ták.

Az albizottsági tárgyalások
során Gáspár Gyula gyomai la-
kos adóelengedési ügyét el-
utasították és hasonló sorsra
jutott Harienstein Hermann fia
cég is végrehajtás elleni pa-
naszával, míg Kőszegi István-
nak, aki állítólag Harienstein-
kel együtt hízott egy havi ha-
ladékot adtak annak igazolá-
sára, hogy most már nem vol-
tak társak.

A gyűlés délután negyed há-
rom órakor ért véget.

TIBA ANDRÁS

Írta: Berényi Dániel.

A Halál nem az eltávozottak,
hanem az ittmaradottak számára
jelent örök problémát. Aki meg-
halt, az előtti kitért a homály,
elozott a köd, lehullt az életet
megborzongató titkokat elfödő le-
pel. Ha voltak kérdések, melyek-
re az életnem adott feleletet, azok
megoldódtak, ha igazságot, elis-
merést, megbecsülést, őszintesé-
get és fáradságot nem ismerő kötelesség-
teljesítést kerestek mások és ön-
maga számára és nemes munká-
ját még nem lehetett ideje földi
és emberi értelemben hiány nél-
kül befejezni, a Halál zordságá-
ban is fenséges, kegyetlenségében
is felemelő gesztusa bőségesen és
gazdagon nyújtja kurtára mért
időegységeink alatt mindazokat az
értékeket, melyeknek megszerzé-
séhez maga az élet sose elég
hosszú.

Tiba András elköltözött. Gyoma
ösi református gyülekezete egy
hű lelkipásztorral a valóságban
szegényebb, de a reá való áldott
megemlékezéssel gazdagabb lett.
A község társadalmi, kulturális,
köz- és magánélete, sportegyesü-
leti megmozdulásai nélkülöznek
egy ható erőt, egy nevet, egyéni-
séget és fogalmat: Tiba András,
aki a maga szelíd, egyenes, őszin-
te, közvetlen, szeretetteljes, rang-
 és társadalmi különbségeket fi-
gyelembe nem vevő modorával,
mindenütt megjelent, mindenütt
terhet, munkát, felelősséget vállalt,
ahol szükséges volt nemcsak je-
lentéte, de áldozatkészsége is.

E sorok írója sok-sok könnyes
szemü jóbaráttal, — közéjük szá-
mítva önmagát is — uriemberek-
kel, ködmönös atyfiakkal, síró
hölgyekkel, zokogó kendős né-
nikkel találkozott, akiknek a sze-
me, a könnye, a lelke, minden
szava tiltakozott a hihetetlen va-
lóság leröszkaszító ténye ellen,
mert Tiba András a községben min-
denki szerette, népszerűsége álta-
lános volt. A mirhóháti iskolában

tartott pénteki vallásos esték kö-
zönsége, melyet Tiba András sze-
retve oktatott, tanított és látott el
az Ige életadó kenyerével, a kö-
zös gyászban zokogva siratta el
kedves lelkipásztorát, mint egy
nagy család a családfőt.

E sorok írója volt az utolsó,
nem családhoz tartozó egyén, aki-
vel Tiba András alig másfél órá-
val rosszullette előtt friss hang-
ulatban, jó kedéllyel beszélgetett,
halvány sejtelve nélkül az ajtó
előtt ólalkodó gyászos végnek.
Azért döbhentette és rázta meg
őt is a szinte fátumszerű elren-
deltség oly mérhetetlenül.

Mit szóljak és mit irjak arról
az özvegyről, az igazi papnéról,
aki fájdalomában sir, sikolt és ne-
vet? És imádkozik összekulcsolt
kézzel, maga elé meredten, akit
vigasztalni... legfeljebb azzal le-
het, hogy ha a földi életben, itt,
lent, mindent elvesztettünk, éppen
annyi, mintha ott, fenn, mindent
megnyertünk volna, ha megmaradt
a hitünk... Mily boldog, mily
tiszt és szent volt ez a házasság,
hogy átengte, telítette a szeretet
és békeesség drága harmóniáját...
Szálljon az özvegy felé mindnyá-
junk mélyszéles részvéte és együtt-
érzése, tegyük a gyász terhét a
megosztással elviselhetőbbé az
öszes hozzátartozók számára.

Tiba András 1889. január ha-
vában született Hajdunánáson.
Középiskoláit Hajdunánáson és
Debrecenben végezte, utóbbi helye-
ken fejezte be teológiai tanul-
mányait is. A világháború kitöré-
sekor azok közé a theologusok
közé tartozott, akik nem vették
igénybe a nekik járó katonai ked-
vezményt és csapatszolgálatra je-
lentkezett. Végigküzdötte a hábo-
rut, megfordult az orosz és az
olasz harterén, kiténtetéseket
nyert. Már a háború első évében
hadnaggyá, rövidesen főhadnaggyá
lépett elő. A forradalmak idejét
szerb megazálás alatt élte át,

ahonnan a kommunizmus leverése
után menekülnie kellett. A nem-
zeti hadsereg tartalékos százados
táborilelkészévé minősítette át.
1920-tól kezdve Dobozon, majd
Békésen és Gyomán teljesített se-
gédlelkész szolgálatot. A gyomai
református egyházközség Harsányi
Pál esperes Gyulára történt meg-
hívása után 1930-ban hatalmas
többséggel Tiba Andrászt választotta
meg második rendes lelki-
pásztorául. Elnöke volt a ref. is-
kolaszékeknek, a Ref. Ifjúsági Egy-
letnek, a GY.S.C.-nek, tiszántúli
szerkesztője az előbb Gyomán,
most Budapesten megjelenő „Nép-
lap”-nak. Életének 1935 február
12-én reggel 8 órakor agyvérzés
vetett véget, előzőleg nem bete-
geskedett. Gyoma községe az ösz-
szes középületekre kifizűtt gyász-
lobogókkal külsőleg is kifejezést
adott gyászának. Február tizen-
negyedikén, csütörtökön délelőtt
tíz órára a hatalmas református
templom zsufolásig megtelt, Tiba
Andrásnak, szeretett papjának ott
adta meg gyászoló gyülekezete a
végtisztességet. A templomi gyász-
beszédet Harsányi Pál esperes
mondta, melynek megrázó ereje
a templomi gyászközönséget zo-
kogásra készítette. A beszédet kö-
vetkező számunkban részletesen
közöljük. A helybeli és egyház-
megyei ref. lelkészek palástosan
jelentek meg a gyászszertartáson,
számos gyászoló érkezett a Haj-
duságból is. A gyászoló végelát-
hatatlan tömege a koporsót a
templomból az állomásig kísérte,
miután a holttestet a lelkészözvegy
kivánságára Kunágotára szállítat-
ták. Az állomásnál bucsuztató be-
szédet mondtak: Pánczél Emil fő-
jegyző a község és az egyesüle-
tek és Szőke Ferencz igazgató a
ref. egyház és az iskolák nevében.

Szülői értekezlet

Február 9-én tartotta az áll.
polg. fiú és leányiskola tanári tes-
tüllete az 1934-35. tanévben a má-
sodik szülői értekezletet. Ezeknek
az értekezleteknek igen szép célja
van. Az iskola és a szülők egy-
máshoz közelebb hozása a gyer-
mek testi, lelki, és szellemi fejlő-
dése érdekében.

Mióta a V. K. M. elrendelte a
polgári iskolákban a szülői érte-
kezletek tartását, azóta sok idő
mult el, de a célt mind tökélete-
sebben és könnyebben éri el az
iskola, és tanártestület, mert a
szülők bizalommal, szívesen látog-
gatnak el az iskolába, nemcsak az
értekezletek, hanem más alkalom-
mal is, hogy a gyermekeik tanul-
mányi ügyei felől személyesen ér-
deklődjenek és a tanárok vélemé-
nyét, tapasztalatait meghallgassák.

Febr. 9-én Fehér István tanár
tartott előadást a következő cím-

mel: A film, az újság és a könyv erkölcsrontó hatása az ifjuságra. Előadásában ismertette a film, az újság és a könyv történeti fejlődését és felhívta a szülők figyelmét a modern kultúra modern eszközeinek azon hatására, amely komoly veszedelmet jelent a gyermek testi és lelki fejlődésére, ha nem ügyel a szülő is mint az iskola arra, hogy a gyermek csak olyan filmet nézzen meg, amely semmi vonatkozásban nem jelent veszélyt a tanulóra nézve.

Előadásának további részében az előadó tanár az újság a könyv erkölcsrontó hatásáról és a kiválasztott újság és a könyv helyes megválasztásáról beszélt.

Göndös József igazgató ismertette az iskola és a tanári testület ilyen irányú működését: Tankönyveink a V. K. M. által használatra engedélyezettek. Az iskola ifjúsági könyvtárában csak az ifjúság számára válogatott művek vannak, tanulóinak számára az iskola felsőbb hatóságai által engedélyezett újságok és folyóiratok járnak és a magyar tárgyú, irodalmi értékű és egyéb oktató filmek címét, minden alkalommal közli a testület a tanulókkal, amelyet megnézhetnek, amely rájuk nézve hasznos, tanulságos és ismeret bővítő.

Mulasztást csak a szülők követhetnek el, akik nem ügyelnek a gyermekeik tiltott újság és könyv olvasására és mozi látogatására.

Kérte a szülőket, hogy az iskolát a tanári testületet nevelő munkájában segítsék.

Az előadáshoz hozzászólt még Berényi Daniel ref. lelkész is és az előadó tanárnak a szülők nevében köszönetet mondott az előadásért.

Ez alkalommal Göndös József igazgató a tanulmányi kirándulás céljáról is tartott előadást és ismertette a polgári iskola tavaszi 2-3 napos kirándulásának tervét.

Dr. Szász Lajosné a kirándulás vezető tanára a szülőket a kirándulás költségeiről tájékoztatta.

Tagvacsora a Népházban

A Katolikus Népszövetségi Kisgazda Kör szerdán tartotta szokásos évi vacsoráját a Népház nagytermében, amelyet zsúfolásig megtöltött a több száztalenti részvevő. A társadalom minden osztálya, a különféle egyesületek képviselve voltak. Emelte a szépen sikerült est fényét azon meglisztelő esemény, hogy a kerület képviselője Dr. Zeőke Antal is leutazott az ünnepélyes vacsorára, továbbá jelenlévőkkel tisztelték meg azt — Varju József elnök meghívására — Dr. Heinrich

LEGENDA

A jó pásztor, nagytiszteletű Tiba András emlékének.

*Dalolva száll a szél.
Összeborulnak lombos ágak.
Az ember útra kél.*

*Nézett, látott és csudált.
Kacagva csapta össze kis kezét.
Új csudára várt.*

*Hulltak a lombok lomb után.
És jött az Élet.
Jöttek emberek.*

*Köszivet hordtak.
Kavicssal dobtak,
mikor lelket adott.*

*Új csudára lett.
Zokogva kérte Urát,
a szívek Istenét...*

A Nagyúr nem felelt.

*Összehajolnak téli ágak.
Dalolva száll a szél.
Tarka utakon fekete menet,
viszik a csodás életmesét,
viszik az életlegendát.*

*Az ős Mesemondó új mesébe kezd,
új mesét mesél:*

és hull az Élet, hull a Sir...

De, jaj, mi lesz, ha egyszer nem mesél?...

Csáki Imre.

Dezső Ib. főszolgabíró. Dr. Jung Miklós kir. tanfelügyelő és Bakos József Ib. főszolgabíró is. Varju József elnök üdvözlő szavai után Csernus Mihály apátplébános nagyhatású beszédében taglalta a társadalmi, választási és faji szolidaritás fontosságát. A lelkiismeretes kötelességteljesítést, jószándékot és minden önösérdeket mellőző köztevékenységet, mint a haza és felebarátai szerelét alaperüyeit jelölte meg követendő irányelvül. Meleg szavakkal köszöntötte az illusztris vendégeket, Endrőd köztség népét, fejlődésének haladásának elősegítését kérte tőlük. — Dr. Heinrich Dezső Ib. főbíró emelkedett hangú válaszában köszönte meg az üdvözlést, látja, hogy távolból a külső látszat más mutat, de ennek ellenére konstruktív munka folyik a község fejlesztése érdekében és megnyugtatja a falu népét az irányban, hogy a vármegye Vezetősége meleg szeretettel karolja és karolja fel a jövőben is a fejlődésre hivatott nagy község minden jogos és méltánvos kívánságát. Dr. Zeőke Antal képviselő szólalt fel ezután a közönség sürgelő kérelmére. A cselekvést jelölte meg azon bázisnak, amely országot és falu a jobb jövő felé

indíthat. Rögzítsük elménkbe az egyetemes nagy magyar esztét, erről ne sokat beszélünk, de érdekében annál többet tegyünk falun—városban, parlamentben, kölpolitikában egyaránt. — Lelkes éhjenzéssel fogadott beszéde után Tóth Imre az Egységes Munkás Otthon elnöke lett hivallási 275 tagtársra nevében a keresztény és nemzeti gondolatához való hűségükről, majd Kovács Ferencz Ipartestületi elnök emelt poharat Gömbös Gyula Nemzeti Egységet munkáló törekvéseinek vármegyei vezérére dr. Fáy István főispánra. Lelkes tüntetés nyilvánult meg a rövid idő alatt is népszeű Főispán nevének említésekor. — A társaság a késői éjféli órákig vidám hangulatban volt együtt.

Gyümölcsfák metszéséről, a legjobb kereskedelmi őszibarackfajtákról, legmodernebb permetezőgépről, a kecskeláb olajról, a Batulalmáról, a télvégi permetezésekről, a gyümölcsfatelepítés szabályairól, a borkezelésről és még számos aktuális kérdéssről képekkel bőven illusztrálva ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből egy alkalommal lapunkra hivatkozva ingyen mulatványszámot küld a kladóhivatal Budapest, VI. Andrassy út 8.

Színház

Az elmúlt hét előadásai minden tekintetben sikerültek mondhatók. Ugy a kiválóan rendezett darabok, mint a szereposztás, lelkiismeretes rendezést tanúsít. Homonnay István színtársulata csak dicséretet érdemel s megérdemelne sokkal nagyobb támogatást. Az elmúlt héten nemcsak a közönség részvétlenségével, hanem a nagy hideggel is meg kellett küzdenie a társulatnak.

Nem akarunk minden darabról külön, részletesen írni, de mégis két előadást külön is ki kell emelni.

Egyik, a szerdán színrekerült „Ördög lovas” és a csütörtöki „Az Abbé”. Az „Ördög lovas” előadás bevétele jólékony célt szolgált, amennyiben a bevétel 40 százalékát a Gyomai Országgyűlés alap javára adta az igazgató, tanu felét adva nemes és áldozatkész szívének. Sokan, de sokan követhetnék példáját.

A csütörtöki „Az Abbé” előadás ritka művelészetet nyújtott, különösen jó volt Homonnay Abbéja és Korándy Sári Bresdudné-ja, valamint Oroszlán Bordier doktor-ja.

Kár, hogy a direktornét keveset látjuk a színpadon. E héten szombaton, a „Nápolyi kaland,” vasárnap a „Dorozsmai szélmalom,” hétfőn „Egy görbe éjszaka” című operettek ígéreknek nagysikerűeknek s talán a sikerekhez az időjárás megenyhülése is hatékonyan hozzá fog járulni.

A jövő hétre újból kiváló műsorral keveskedik Homonnay direktor kedves közönségének.

GySC jelmezbálja

Mint minden évben, úgy most is nagy érdeklődés előzte meg a két fehérsk jelmezes estélyét.

A sportból rendezősége fáradságot nem ismerve dolgozott heteken át, hogy az idei jelmezbált az eddigieknél még tökéletesebb legyen, hogy akik ezen megjelennek, ismét egy felejthetetlen, kedves emlékekkel teli, igazi büfelejítő estével legyenek gazdagabbak.

Az estély sikerült is, bár a mostoha időjárás miatt sokan odahaza maradtak. Akik azonban eljötték, azok nem bánták meg. A GySC ismét kitett magáért s ha a mulatság kissé vontatottan is indult, a végén aztán annál derűsebb lett.

A bál sikerét nagyban növelték az ötletes jelmezek. Az elmúlt években több jelmezes volt mint ma, de ezeket ötletesebbnek mondhatjuk. Ez pedig azt igyekszik bizonyítani, hogy a jelmezesek is ki akartak tenni magukért, ami a legnagyobb mértékben sikerült is. Egyik szebb volt, mint a másik.

Megjött az „Uj rokon” ma este az Uri Kaszinóban várja Önt!

és mindegyik jelmez magáért díjazott volt a díjazást.

Fél 10 óra körül jár az idő, amikor bevonult az első csoport maszkja: Wallner Zsuzsi — Gombá, Csökönyi Lajos — tót legény és Csökönyi Elvira — tót menyecske jelmeze. Őket sorrendben a mexdéri Sepső Márcső — Zsóka és Papp János — bohóc jelmeze követi, majd feltűnik a legélt-hűbb jelmez képviselője Kovács Gyula — jokkerben, aki méltán magáért díjazta a rája szó szavazatokat. Tóth Károly — Ószeres, Schwarcz Ilka — cigánylány és Duda Mancsi — (Gyula) Zenebohóc jelmeze után az első díjnyertes Varga Pöszö — Éjkirálynő jelmeze tűnik fel az ajtóban.

Harsány nevetés közben vonul be a 11-es számmal jelölt „Sziámi ikrek” jelmezében — Tótká Teri és Kuesmik Márcső, akiket Gyuricza Mária — fantázia jelmeze zár be. 13 órakor érkeztek az újonnan feltűnt műkedvelő csillag Wallach Jolán — rózsza jelmezben, majd a helybeli színhársulat két hölgytagja: Verebes Eta — kínai nő és Tóth Mácsi — itóli lány két feltűnést. Ők azonban profik és így díjazásra nem jogosultak. Molnár Istvánné — háremhölgy, Kruchió Lenke — boy jelmeze után következnek az est legéltesebb jelmezének kreatói. Walt Disney után, Debreceni Tibi — farkas és a 3 kis malac jelmezében: Horter Joci, Zsombok Róza és Simon Cica (Mezdúr). Utolsó párgyanánt ismét két színház: Ertsey Barna és Gonda Jenő — monacói trónörökösök jelmeze fut be.

A díjkiosztásnál az I-ső női díjat, egy kórórát Varga Pöszö, II-ik díjat a 3 kis malac képviselői nyerték, egy a Baeder illatszergyár által ajándékozott pipere cikkek alakjában. III. és IV. díjat a „Sziámi ikrek” vitték haza Tótká Teri egy félévi előfizetést a Tündérujjakra, Kuesmik Márcső egy arany pászélgyűrűt.

A férfi első díjat Matlak Márton gyomai esztergályos ajándékát, egy készlet sakkfigurát magáért díjazta nyerte Kovács Gyula — Jolli Jokker jelmeze, II-ik díjat egy alpaca cigarettatárcát Debreceni Tibor, III-ik díjat 1 doboz Egyiptomi cigarettát, dr. Neményi Honfi ajándékát Tóth Károly és a IV-ik díjat Sipicki vendéglő ajándékát egy üveg asztali bort Papp János nyerte.

—mér—

HIREK

VERÉSDALÁRDA

Mottó: „Nagy magtárban döglött veréb, neked pógár ez is elég”

Arva veréb szállt a házra,
A Hartistán nagy magtárra.
Tanul a dalárda
a családi bálra.

Nagy urakat kell várni,
akik jönnek vizsgálni
a magtári helyzetet,
kövér, kamor emberek
Gyuláról.

Méltósággal, tekintéllyel,
bírószági bus zokéval.

Megállnak a kapuba,
Felharsan majd a dudu.
Veréb lesz a karmester
s a dalárda énekel:

„Üres a magtár,
nincs lakója már...”

Tovább is szól majd az ének,
A Hartistán-ének:

(De ezt nekünk éneklük majd,
földhözragadt népnek.)

„nagy magtárban döglött
pici veréb, [veréb,
neked, pógár ez is elég!
Ez is elég! —i.

Eljegyzés. Varga Ferenc endrődüri katolikus tanító eljegyezte Nádhera Anna endrőd-décspáskumirka tanítónőt. (Mindkét külön értesítés helyett.)

—Dr. Oláh József tanácsos ügyvéd eljegyezte Benke Mária Endrődről.

Uj tanfelügyelőt neveztek ki május 1-ől kezdődően vármegyénkbe, dr. Riebauer Károlyt Győről.

M. kir. postahivatal közli, hogy randszeresített állásra végleges minőségben kinevezett, állami fizetési osztályokba sorozott hivatali esküfölt s lényeges szolgáltatást teljesítő, állami, államosított és törvényhatósági tisztviselőik 50 százalékos előfizetési díjkedvezményben részesülnek a telefon előfizetési díjakból, vagyis havi 5 pengő telefon előfizetési díjat fizetnek. Ugyanílyan díjkedvezményi élveznek az orvosok. Belépéskor csak 8 pengő díjat fizetnek és ez kamafelszámítás nélkül négyhavi részletre is fizethető. Mellékállomás bekapcsolásával belépési díj 4 pengő.

Dr. Bud János eszaki képviselő szombathelyi hárfa dalutáncigálószeresében tartózkodott.

A Békésvármegyei Orvosi Szövetség dr. Kovács Péterit választotta alelnökévé, dr. Bartha Gusztávtól választmányi taggá választotta.

Gyóni Géza hamvainak hazaszállításához hozzájárult a szovjet.

A „Gyomai Jótékony Nőegylet” f. hó 20-án tartja évi rendes közgyűlést, melyre az igen tisztelt tagokat ezúton is meghívja és megjelenésükre számít. A vezetőség.

A legszebb bálók képekben. A legszebb bálókai pompás képekben mutatja be a Délibáb új száma. A népszerű színházi képelephán ezenkívül remek illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, plétykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, gazdag filmrovatot és közel száz képi talat az olvasó. A száz oldalas Délibáb egy száma 50 fillér.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik feledhetetlen édesapánk, illetve nagyapánk elhunytával részvételükkel enyhítettek mérhetetlen fájdalomunkat köszönetet mondunk.

Gyoma, 1935. febr. hó.

Özv. Izsó Ferencné és családja.

Endrőd község kondorostanyai jegyzői kirendeltsége f. hó 11-én megkezdte működését. A jegyzői teendők vitelére és a kirendeltség megszervezésére az alispán ideiglenesen Pádár Miklós endrődi adóügyi jegyzőt bízta meg. A jegyzői kirendeltség áll még két esküdtből és egy állandó futárból, aki a napi hivatalos postát kézbesíti. — A kondorostanyaiak a jegyzői kirendeltség működésének megkezdése örömszerűen sikertől vacsorát rendeztek a Kondorostanyai Hangya Szövetkezet helyiségében.

A GYSC. vezetősége ezúton mond köszönetet a jelmezadalon történt felülfizetésekért, melyhez Schmolli és Kallós cég Spasi 5. P. N. N. 5 P. vitéz Madarás Gyula 5.80, Dr. Szilágyi Ferenc 2 P. Dr. Dobosy Károly 1 P. Tiba András —.60, és Flekcsé László —.60, összeggel járult hozzá. Egyben köszönetet mond Balder illatszergyár, Bp. által ajándékozott kozmetikai cikkekért. Vánoza tápszergyár által ajándékozott 50 csomag sütőporért. „Tündérujjak” kézimunka újság által felajánlott fél évi előfizetésért. Matlak Márton által ajándékozott remekbakkészült sakk-készletért és Sipicky Sámuel által ajándékozott 1 üveg borért. Külön köszönetet fejez ki a Lach és Varga cégnek azon áldozatkészségükért, hogy a bátermet káprázatos szépségű világítástechnikai berendezéssel díjmentesen felszerelték szívesek voltak.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Szarka Máttyás, Hajdú Imre, Sipos Anna, Sándor Piroška, K. Imre Etelka, Csik Márta, Uhrin Mária, Biró Gyula, Barta Róza, Rau Mihály, Uhrin Gizella.

Házasságot kötöttek:

Kató István — Makcsai Erzsébettel, Schröder János — Revilák Rozáliával.

Meghaltak:

Özv. Sallai Istvánné D. Szabó Zsuzsa 85 éves, Gecsei Sándor 71 éves, Seinschróth Ádám 71 éves, Kereki János 75 éves, Tóth Ida 4 éves, Kardos Ferencné Gecsei Ida 22 éves, Özv. Fekete Józsefné Rivnák Zsuzsanna 75 éves, Izsó Ferencz 86 éves, Kánya Ferencz 65 éves, Tóth Piroška 31 napos, Gerold József Lajos 5 hónapos, Tiba András 46 éves.

Részletre is
előfizethet a
Tündérujjakra
és megkapja a
függönyajándékot

Kérjen lev. lapon felvilágosítást a Tündérujjak Magyar Kézimunka Újság kiadóhivatalától.
(Budapest, IV. Szervits-tér 3.)

Siketnéma gyermekekkel 5-10 éves korig a községi főjegyzői irodában be kell jelenteni f. évi március 10-éig.

PUBLIKÁCIÓ

Részletre is. Ez a korszerű elvet valószínűleg meg most a magyar középosztály női részének nagy öröme a Tündérújjak Magyar Kézimunka Ujság Sok-sok óhaját, süngere kivánságnak tesz ezzel elveit. Ezer, meg ezer asszony, leány nézte irigykedve az idei függönyajándékot, a 150x260 cm. méretű, selymszínű műfüggönnyel, de hiába, — nem volt kéznél az egész évi előfizetési összeg. Az akadályok most már megszűntek. A legkisebb pénzű háztartásban sem fog hiányozni a gyönyörű kézimunkauség és a pompás ajándék. Van, akinek azonnal szükséges a függönyajándék, az beküld a kiadóhivatalnak 7 P. 20 ft s nyomban megkapja a függönnyel és megindul a kézimunkauség és a pompás ajándék. Van, akinek azonnal szükséges a függönyajándék, az beküld a kiadóhivatalnak 7 P. 20 ft s nyomban megkapja a függönnyel és megindul a kézimunkauség és a pompás ajándék. Van, akinek azonnal szükséges a függönyajándék, az beküld a kiadóhivatalnak 7 P. 20 ft s nyomban megkapja a függönnyel és megindul a kézimunkauség és a pompás ajándék.

Megszólalt a mesterséges szív. Fenyegőben emelkedik a szívhajalozási arányszám és így éri el, hogy az orvosi tudomány fokozott gondot lásson a szív működés zavarainak felderítéséhez. Ezen a téren most óriási lépést tettek, amikor megszólaltatták a mesterséges szívet. Erről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekes cikkekkel, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képesterben. Ára 20 fillér.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

A Szövetkezetek Irodája egy könyvet felvez. Jelentkezni lehet Kovács János igazgatónál.

Őzv. Csapó Jánosnének Hősök utja 72 sz. alatt 2 drb. hízója van eladó.

Simon József háza és Ujkerti földje eladó. Tancsics-ut 10 sz.

Egy anyakoca 6 malaccal eladó. Csikós Bálint, Örökösnyilas.

Fehér fiókos gyermekágy olcsó árban eladó. Zrinyi u. 61 sz.

Vitéz Varga Kálmán tanító házában árpa van eladó.

Gr. Tisza István ut 71. számú terméskertes sarokház, mely úgy üzletnek, mint magán lakásnak alkalmas, megjelölő áron eladó. Bővebbet Rákóczi ut 30 sz. alatt.

Eladó egy jókarban lévő használt versenykerék-pár. Horthy M. 7 sz.

Simon Józsefnek Tancsics Mihály ut 10 számú háza eladó. Ugyanott 1200 n.-öl cífrakerít szántója, 6000 vályog, 1 drb. Jaksin hathezes koca, 5 drb. 11 hezes malac, 5 drb. 5 hónapos javított süldő, 1 teljesen üres lakás azonnali beköltözéssel keresetlik.

Kiss Dániel trafikos, II. ker. Mikszáth Kálmán-ut 50 szám alatti háza haszonbérbe kiadó vagy örök áron szabad kézből eladó.

Őzv. Papp Zsigmondnének három kövér sertése van eladó. Rákóczi u. 14. sz.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár mátakerül malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Kovács Lajos főpostamesternek egy fejős hasas tehén eladó, esetleg fejésre is kiadó. Akinek eladó tehénnek való takarmánya van, jelentkezzen nála.

Cinkóczy Lajos Tompa Mihály-u. 2 sz. alatti üzlethelyisége kiadó.

Vegyes eladások:

Bogár István, Gárdonyi-u. 53. Akác-cölöp, hathezes malacok.

Izso Albert, Akácia derék, leveles csutka, Vásártér 26.

Csapó Balázs egyi hatmi tanyáján 50 drb. akác-cölöp.

Cs. Szabó Lászlónak istállótrágyája eladó. Vörösmarthy-u. 26.

Zöld Lászlónak, Szabolcska-u. 8. 1 drb. hasas disznó, 3 drb. 4 hónapos malac.

Gecsei Sándor térfertály isnyaföldje örökáron eladó. Gr. Tisza-u. 72.

Z. Fekete János, Attila-u. 25., egy tehén.

Pataki Lajos, Trágya, 16. Tancsics-u. 30. Ceglédi József besenyezi házában trágya.

Dukesz Jenő részére, Kovács Gábor borját vesz. Hunyadi-u. 51.

Szabó József, Pocsoskerében 600 n.-öl szántó. Deák-u. 31.

Szűcs Lajos, Buzaszalmája 61 számra. VI. ker. 50.

Hunyadi-u. 2. egy borju.

Braun Lipót, 8 választási malac, trágya. Szilágyi-u. 41.

2 hold fatyási szántó eladó. Zrinyi-u. 59 sz.

Vas Gáspárné 3 drb. tehén. VI. ker. 501. sz.

Horthy Miklós-u. 81. Különléte ingóságok eladók.

Lada Lajos kenderzugi földje eladó. Zrinyi-u. 13. sz.

Bódi Károly V. ker. Álmos-u. 14. sz. levelescsutka.

Kovács Lajos postamester, egy drb. tehén. Ért. Postahivatalban.

Hízó eladás:

Bogár István, Gárdonyi-u. 53. egy drb. Kun Sándor, Örökösnyilas, 3 drb.

Kocsis Sándor, Mázaas malacai. gr. Tisza-u. 55.

Kossuth-u. 58. kettő drb. 100 kg. Putnoki Antal, Attila-u. 8. kettő drb.

Endrődön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasútállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtelt ujbör Soltvadkerti állomásra királlítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen feletti rendelést fogadjuk el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 20 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélveg ellenében küldök mintát a horból műtásdobozban, bérmentre.

Boraim kellemes édeskes italnak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.
Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

MEGHÍVÓ

A Gyomai Testvezők Köre f. évi február hó 24-én d. u. fél 2 órakor a Hóler szállodai helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az igen tisztelt tagjait ezúton hívja meg és kéri, hogy azon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

Elnöki megnyitó.
Ügyvezető jelentése.
Számvizsgálók jelentése.
Pénztáros jelentése.
Ellenőr jelentése.
Szakosztály vezetők jelentése.
Szeretős jelentése.
Felmentvény megadása.
Az időközben megüresedett állások betöltése.
Indítványok letárgyalása.
Esetleges indítványok, melyeket az elnökséghez 8 nappal előbb írásba kell benyújtani.
A közgyűlésen csak azok szavazhatnak, akik tagsági díjukat 1934. évről rendezték, illetve a közgyűlés megkezdéséig rendezik.
Gyoma, 1935. február 10-én.
Bácsy Elek, k. Varsandán László, s. k. elnök. titkár.

Pk. 102 sz. 1933 1931 vgtől 526 sz.

Árverési hirdetmény

Dr. Neményi Sándor ügyvéd által képviselt Első magy. műdomborító és papírdíszműgyár atb. atb. (csatl. Fodor Testvérek 98 P és Marx és Grossmann 138 48, Werner János 101.20.) javára 1.663 P 6 f. tőke és több követelés járulékal erejéig a Bp. közp. kir. járásbíróóság 1931. évi X., sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi dec. hó 28-án lefoglalt 1500 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaték javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szolv. lakásán, Endrőd, Andrássy u. 20 házzal, alatti leendő megtartására határidőül 1935. évi február hó 22 napjának délelőtt fél 12 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt tehermentes tárgyak, koporak és egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felel, az 5.610/1931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytized részét bánatpénzzel leteszik.

Gyoma, 1935. évi január hó 27-én.

VILLÁNYI NÁNDOR
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÖD

1935. február 17-én, vasárnap

A legkedvezőbb és legromantikusabb
víg hangosfilm

Táncol a garnizon

filmoperett a holdog békeidőből.

Főszerepben: Eggerth Márta, Szőke Szakáll, Paul Hörbiger.

Egy mulatságos és nagyon kedélyes hangosfilm, amelyben a régi szép idők elevenednek meg. Eggerth Márta bájos játékával és Szőke Szakáll ezer kedves ötlettel szórakoztatják a publikumot. Aki jól akar mulatni, okvetlen nézze meg

Édes Bestiák

Tangó és Rangó

vígjáték

Hangos Magyar Világhíradó

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen

a

HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős igazgató: Taket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsékkon:

„Hungária-nyomda Gyoma” csakkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

MEZŐGAZDASÁGI STATISZTIKAI ÖSSZEIRÁS

Az 1935-ik év február hó 28-iki állapotszerint általános mezőgazdasági statisztikai összeírást végeznek. Hogy ez milyen nagy munka lesz, tájékozásul megemlítem, hogy a népszámláláskor 18 millió oldalt töltöttek ki, most 36 millió oldalt töltenek ki. A szükséges nyomtatványok súlya az 1000 métermázsát túlhaladja.

Az 1929. évi XIX. t. cikk tilja a statisztikai adatoknak adóztatási célokra való felhasználását, így remélhetjük, hogy gazdáink teljes megértéssel és hűséggel szolgáltatják be adataikat.

Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter felhívásában felszólítja máris a gazdákat, tekintsenek körül gazdaságaikban, jegyezzék fel maguknak, hogy földbirtokuknak, illetőleg gazdaságuknak területe miként oszlik meg művelési ágak szerint, hány embert tart el gazdaságuk, milyen munkát vállaltak, illetőleg hány munkást alkalmaztak 1934-ben, milyen és mennyi gazdasági gépük, járóművük, háziállatuk, gyümölcsfájuk van, hogy a felvétel idején minderről egész pontosan számot tudjanak adni.

Semmi értelme, de szükségese sem állfenn, hogy mindenki ne a valóságnak megfelelő adatokat diktálja be, amikor nyilvánvaló, hogy a kisgazdaságokról összegyűjtött pontos adatokkal sok esetben a kisgazdák hathatósabb kormánytámogatását kívánhatjuk és támaszthatjuk alá. W.

Adakozások az országzászlóra

Gyomai Jótékony Nőegyesület	500. P.—
Kner Izidor, Imre és Endre	50. —
Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképző Köre	62. 85
A Gyomai M. Kir. Áll. Polg. Fiú és Leányiskola tanári kara és tanuló ifjúsága	41. 44
Homonnay István szintársulata	15. —
Izraelita hitközség	11. 10
Apollo mozgó feloivasásból és előadásból	16. —
Lehoczky Károly	5. —
Dr. Christián Kálmán	5. —
Dr. Tardos Gáspár	5. —
Dr. Messinger Albert	5. —
Dr. Singer István	5. —
Dr. Szilágyi Ferenc	5. —
Dr. Legeza Tibor	5. —
Dr. Bárdos László	3. —
Sebassy János	2. —
	<hr/> 736. 39

(Folytatjuk.)

Temetés Kunágotán...

Hideg, hajnali idő volt február 15-én. A meleg vasuti kocsi, rövid álomba ringatott, ülve is bennünket, a négy napi idegfezsültség után. Lelkünkbe zsongott a tegnapi gyomai temetésen ezrek ajkáról felcsendült gyászének, a bánatos sóhaj... az igaz könnyek megáradt patakja.

A Békéscsabáról megindult mozdony, hamarosan lassan megállt és visszajött felvenni egy vasuti kocsit. Így találkoztunk, Gyoma szereteit papjának, kedves barátunknak holttestével és mentünk a mindinkább világosodó reggelen, a kunágotai csendes temetőben már megásott néma sír felé.

A verőfényes délelőtt 11 óra volt, amikor a kunágotai templom előtti hatalmas téren néhány percre megállt a temetési menet. Fájdalommal, zokogással fogadták ott is néhai Tiba András, mert ott is igazán szerették. Elrendeződve, a hivek szép éneklése közben kísérik tovább a temetőbe.

A nyitott sír mellett Ivancics Bertalan lelkész ur a következő beszéddel búcsúzott:

Szomorú halotti gyülekezet!

Szomorú kötelességet kell teljesítenem. A lelkem is vérzik bele. Egy lelkész testvérem, kedves jó Barátom nyitott sírja mellett állok.

Egy kedves kép elevenedik meg előttem! Még négy esztendeje sincs. Sokan voltunk akkor is, könnyel volt tele a szívünk akkor is... Az öröm könnyeivel, mikor hallottuk ajkaikról a holtomiglant!—holtodiglant. Ugy kérik az Istent, hogy tegye boldoggá őket... És ők azok voltak... Azóta négy esztendő telt el. Négy esztendő, mintegy röpke álom... És most haza jöttek. A szemünk megint tele könnyel, a lelkünk fájdalommal, rettenetes kínnal... Mintha csak a képelet üznél velünk csalóka játékát. Hiszen itt vannak a tanuk a gyomai gyülekezetből, hogy még három

nappal ezelőtt ott járt közöttük derült arccal, hosszú életet ígérő erővel és egészséggel. És most e sötét koporsó mutatja, hogy ő nincsen többé. Keze leest az eke szarváról, amellyel az erkölcsi élet mezejét szántogatta. Hideg kezével szorongatja bibliáját, a melyből az élet ígését hirdette és a papi palást, amely ékesítette vállait, immár halotti szemfedővé lett.

Pedig mennyit küzdött! De sok álmatlan éjszakába került annak az egyszerű papi palásznak a megszerzése. De kevés volt a négy évi boldogság azért a sok küzdelemért. Amikor nyugalmas otthont épített hivei körében s otthont hivei szívében, — hiszen itt vannak a gyomai tanuk, hogy kevés lelkipásztor dicsekedhetett annyi népszerűséggel mint ő, — mikor megerősítette a boldog jövő minden alapját, ketté szakadt élete fonala. Itt hagyott mindent! Délben éjjeli pihenésre feküdt le. És kérdelem, hol van itt az elégtétel? A hitnek angyala az égre mutat, hogy ama fényes ország, a lelkek országa, amelyről éjjel és nappal álmokat álmodunk: az nyílt meg előtte! Itt elvégződött a munka, ott megkezdődött a jutalom, itt meghalt a test, ott él a lélek örök boldogságban.

Bús özvegye! Mivel vigasztaljalak? Nekem is vigasztalásra van szükségem. Hamar beértél az özvegyiség szomorú birodalmába. Virág nélküli, fűvises ott az út. Fogd meg a jó Isten kezét és bizzál benne. Őbenne soha nem csalatkozol. Ez a sírdomb, amely

olyan értékessé teszi majd előtted ezt a temetőt, emlékeztessen mindenkor férjed sok jóságára, szeretetére, gyöngédségére.

Szeretők testvéreim! Árva lett testvéreitek! Férjének jószágát, szeretetét, nektek kell pótolnotok. Isten meg fogja adni segítő lelketeket.

És ti gyomai hívek, kik az utolsó állomásig elkísértétek lelkipásztorotokat, búcsúzzatok tőle ezekkel a szavakkal: „Amilyen békeséges volt hozzánk való bejöveteled, amilyen fájdalmat okozott kimeneteled, legyen olyan csendes pihenésed! Isten legyen veled!”

És minket mindnyájunkat tanítson az ő életének tragikumára, életünk bölcs használására. — A megholt testének kívánjunk csendes pihenést s lelkének üdvösséget. Ámen.

* *

Tiba András lelkész nincs többé! A temető gazdagabb lett egy sírhalommal, — mi pedig szegényebbek lettünk egy meleg szívű, jó lelkű emberrel... — a — n.

A Gyomai Jótékony Nőegylet közgyűlése

A Gyomai Jótékony Nőegylet f. hó 20-án tartotta évi rendes közgyűlését, amely egyúttal tisztújító közgyűlés is volt. A jelenlévő tagok egyhangulag újra megválasztották elnöknek Záhonyi Aladárnét, az egyesület alapítóját és 10 év óta elnökét. A tisztikar névsorát következő számunkban adjuk közre.

A tárgysorozat legfontosabb pontja az ország zászló felállításának anyagi megbeszélése volt. Az egyesület a maga pénztárából 500 pengőt szavazott meg e célra. Teszi ezt abban a reményben, hogy példával elől járjon és másokat is buzdítson a nemes célra való adakozásra. Az országzászló bizottság, melyben a község minden lakosa képviselve van, azon fáradozik, hogy még a nyáron álljon a zászló és méltó helyen hirdesse a község hazafias gondolkodását.

Végül Nyisztor Péter igazgató, a gyomai egységes párt vezetője felkérte az egyesületet, hogy testületileg lépjenek be az Egységes Párt női csoportjába. Ezt a Nőegylet meg is szavazta.

Rendkívüli tenyészállatbeszerzési kedvezmények a mezőgazdasági kiállításon

A március 21-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállításon a tenyészállatbeszerzést ebben az évben a következő nagyértékű rendkívüli kedvezmények szolgálják:

A földművelésügyi minisztérium áldozatkész támogatása segítségével a budapesti mezőgazdasági kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasúti fuvardíját teljes egészében a rendezőség fogja viselni. E rendkívüli szállítási kedvezmény révén a legtávolabb eső vidékek is élvezhetik a kiállítás gazdag és értékes anyagából való vásárlás nagy előnyeit.

A kiállítás vásári forgalmának további értékes támogatását jelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium a magántenyésztők számára

kedvezményes, kamatmentes, 18 hónapra szóló tenyészállatbeszerzési hitelet engedélyezett, amelynek jelentkezési határideje folyó hó 25-én lejár és meghosszabbítva nem lesz. A részletes igénybevételi feltételek megtudhatók az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságánál (Budapest, IX. Köztelek utca 8 sz. Telefon: 366-85, 366-01 és 366-05.)

Rendkívüli kedvezményben fognak részesülni a községek és közbirtokosságok vásárlásai is, amennyiben a földművelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásaiknál egyébként szokásos ármegtérítést jelentősen meghaladó rendkívüli árvisszatérítést engedélyezett.

Lebontják a Lampel-féle malomépületet

Február 20-án tartották a község házában a Lampel malom lebontására a versenytárgyalást. Ajánlatot adtak: A Gyomai Házépítő Szövetkezet, Haibach — Kurcz — Molnár Imre együtt, Bartolf Mihály, Pfeiffer Márton.

A legolcsóbb ajánlatot Bartolf Mihály kőművesmester tette: 1007 pengő összeggel s valószínűleg ő is kapja meg a bontást.

Reméljük, a lebontás után hamarosan megépítik az iskolát is.

Mennyit kapunk a régi biztosításokért?

Az 1928 évi XII. törvényeikk 20—27 §-ai elrendelik a régi életbiztosítások bizonyos fokig való valorizálását és a törvény a kifizetés évétől az 1935 évet jelölte meg.

A biztosító intézetek felügyeleti hatósága kimondotta, hogy ezen év március hó elején rendeletileg fogja közölni a kifizetések megkezdését és az esedékes összegeket a postatakarékpénztár útján fogják a feleknek kézbesíteni.

Mint hogy olvasóközönségünk legnagyobb része rendelkezik különféle régi életbiztosítással, alant közlünk egy táblázatot, melyből mindenki már most kiszámíthatja, hogy mennyit fog kapni biztosítása után.

Átlagos 20 éves biztosítást véve alapul, minden ezer korona biztosítási tőkének a valorizációja a

következő:

1904	38.17	1911	21.16
1905	35.24	1912	18.24
1906	33.95	1913	15.20
1907	31.66	1914	12.02
1908	29.67	1915	8.91
1909	26.61	1916	6.11
1910	23.94	1917	3.91

Mint a fenti táblázatból látható, ha valaki például 1904-ben kötött 2000 koronás biztosítást, az most kétszer 38.17, azaz 76.34 pengőt fog kapni. Ellenben, ha ugyan csak 2000 koronás biztosítást kötött, de csak 1914-ben, azért csak kétszer 12.04, azaz 24.08 pengőt kap, ha pedig 1918-ban kötötte, akkor kétszer 2.32, azaz 4.64 pengőt. A kiszámítás alapja, hogy aranypengő értékben mindenki mennyit fizetett be összesen addig, míg a pénz teljesen devalorizálódott és ennek 3 százaléka kerül valorizációra.

Színház

Ugy látszik felébred végre a gyomai közönség is hideg közönyből. Végre látunk a színházban közönséget, amilyen nagyszámú ritkán szokott Gyomán bármilyen alkalommal egybegyűlni. Ez a kis pártfogás már bizony esedékes. A darabok és különösen a szereplők megérdemlik, hogy őfensége a gyomai közönség azon a pár napon is hasonlóképpen pártolja azokat az embereket, akiknek bármilyen szomorú néha-néha a helyzetük (mint Gyomán is az első időben) mindig mosolyogni és mosolyogtatniok kell. A jövő hétben elutaznak. Még lesz alkalmunk (és használjuk is ki) hogy kacag-hassunk, jól mulassunk és a melletti lehetővé tegyük, hogy kellemes emlékekkel távozzanak tőlünk.

Az elmúlt hét darabjai minő nagyon jók voltak. De külön meg kell emlékeznünk a csütörtök esti „Sárgaliliom-“ról, amely telt ház előtt Kató Jancsi és Balogh László jutalomjátéka volt. Gyönyörű ruhák, díszletek és még kedvesebb játék jellemezték ezt a pazar estét.

(c. i.)

Endrődön

Nagypéres dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasútállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Köszönet Kondrostanyának

Bencze József kántortanító és Bencze Józsefné tanítónő az endrődi szegény gyermekek ebédeltetési akciójára Kondrostanyán gyűjtést indítottak.

A Bencze pár agilis munkájának meg is lett az eredménye. Rövid 2 nap alatt 150 kg lisztet, 27.85 kg szalonnát, 10.95 kg füstölt húst, 25 kg babot, 25 kg borsót és 65 P-I gyűjtötték össze. A szegény gyermekek nevében ezúton is hálás köszönetet mondunk a jószívű adakozóknak és a Bencze párnak gratulálunk. A jó Isten fizesse meg a fáradságot és az adományokat.

Kalmár Ákos tanító gyűjtésének eredménye 8 kg liszt 3.80 kg füstölt hús, 2.2 kg szalonna, 2.3 kg bab és borsó. Az adományokért köszönetet mond az Elnökség.

HIREK

Eljegyzés. *Halmágyi Magdát* (Dávány) eljegyezte *dr. Uhrin Nándor* (Endrőd.) Gratulálunk.

A helybeli *Stefánia „Baba Conditió”* versenyt február 27-én, délelőli fél 12 órakor tartja.

Budapestben van az angol trónörökös. Szerdán este 10 órakor érkezett Budapestre Bécsből a velszi herceg. A rangrejtve fővárosunkban idéző herceg pezsdülő életet hozott a politikai hangulatától túlfűtött pesti életbe. A pesti utca lelkületéhez szabott hírszolgálat szerleáradóban számol be a herceg minden mozdulatáról. Azon sem lepődnek meg, ha a pesti utazók ma már mind kalap nélkül járnának, mert megirták a pesti lapok, a herceg szürke felöltőben kalap nélkül sétált Pesten.

Szívből köszöntjük az angol birodalom jövő uralkodóját fővárosunkban. Érezze jól magát nálunk és jöjjön hozzánk minél többször.

Lesgett a szerencsi csokoládégyár. A kár 700 ezer pengő.

Az Endrődi Egységes Munkás-Otthon vezetősége nevében *Hornok Lajos* ügyvezető alelnök Újév napján őszinte örömmel és szeretettel üdvözölte *vitéz Gömbös Gyula* miniszterelnök urat. — A napokban érkezett be a miniszterelnök ur válasza *Hornok Lajos* ügyvezető alelnök kezéhez az alábbiakban: — **Az Endrődi Egységes Munkás-Otthon** nevében hozzám intézett meleg üdvözléssel őszinte szívből köszönöm. Budapest, 1935. évi január hó 23-án, hazafias üdvözléssel *Gömbös Gyula* miniszterelnök.

Az őszibarackfa télvégi metszését ismeri a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Részletesen tárgyalja még a szőlőtelepítés hibáit, a mész-kénlel elkészítésének leghelyesebb módját, a gyümölcsfák gyökérápolását, a gyümölcsösben való szárazgazdálkodást, a fontosabb oltási módokat, az erős hidegnek a gyümölcsfákra való hatásait stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképek is közlő képlaphból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kosuth Lajos tér 11.) elapra való hivalkozással díjtalanul küldi mutatványszámot.

A „Szeghalmi Méhészgyesület” alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

Szegedi paprikát rendelt egy newyorki cég.

A Gyomai Gyümölcsvédelmi Egyesület 1935. február 24-én, vasárnap d. u. 2 órakor tartja nagygyűlését a Németvárosrészi Olvasóban, erre szeretettel hív meg minden érdeklődőt a szervező bizottság.

A hölgy választ. Nem, nem a láncosok közt az az idő már megszűnt. Most a lakásnak, otthonának való szép holmikat választ. De nehéz dolog a választás. Elsősorban azért, mert a szép, értékes holmira a középosztály mai viszonyai közli nehezen telik. Beosztani, beosztani — Ezt hallja folytonosan. Ez a krízis háziasszony elve is. Ill van például a függöny-kérdés. Kellene egy szép, levegős, kézimunka függöny, de — honnan vegyük a hozzávalót? A nők kitűnő segítő társa szóval, képpel és ajándékok adásával immár tíz év óta a Tündérújjak. Ez a folyóirat, a kézimunkázó nők lapja, most azt akarja, hogy mindenki részesedhessen az ő páratlan népszerűségű lapjában és ajándékfüggönyében, akinek havonta legalább 2 P 40 f-je van egy féléven át erre a célra. Az megkapja egy évre a Tündérújjakat s hat hó múlva azt a gyönyörű ajándékfüggőnyt, mely svájci tűllre hímözve (150x260 cm méretével), a kidolgozáshoz szükséges Mezőgyöngyfonalal együtt kihímzés után ragyogást és napfényt visz a lakásba. Mi több, a függöny-ajándékot akár azonnal is postára adja a kiadóhivatal, de ez esetben a másik kedvezményes eljárást kell igénybevenni, be- küldendő első részlet gyanánt 7 P 20 f-t s azután három hónapon át folytatódólagosan 2 P 40 f-t. Az előzékenységnek azonban ezzel még nincs vége. A hölgy választ, de kissé ingadozik. Van, aki nagyobb függőnyt óhajt, kevés ráfizetéssel azt is megkaphatja. De van, aki függöny helyett mást szeretne lakásába. Nos, az ilyen előfizető (a fentebb ismertetett kedvezmények mellett is) a függöny helyett kaphat vagy négy ágypárnát Arany-Egyipter előrajzolva vagy az Indantihrenszegélyű azsuros lenvászon-abroszt vagy a Fakulit, a közismert hárompolecos faállványt. A Tündérújjak a választásnak és könnyítéseknek e rekordjával újra megmutatja, hogy kiadói (Budapest, Szervila-tér 3.) a magyar nők ügyességének, otthonosépítő munkájának legtekélyesebb megértői.

A Szerbiából kiülőzött magyarok segélyezésére egy amerikai gyár magyar munkásai pénzt küldtek.

Gyomai országos vásár. Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1935. évi március hó 8, 9 és 10-én fog megtartani és pedig: március 8-án, pénteken hasított körmű állat felhajtással, március 9-én, szombaton lóvásár, március 10-én, vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden állatú állat felhajtható, — eladásra nem szánt, szekerbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáthatnak a vásárlásra. Minden sertésről, juhról külön-külön marhalevél állítandók ki. Iparosok, kereskedők, iparigazolványaikat felmutatni tartoznak.

A Nemzeti Egység endrődi csoportja i. hó 19-én választmányi gyűlést tartott a község-háza tanácstermében. A választmányi gyűlésen megjelent *dr. Fayl Gyula* vm. vezetőlkőr is, aki aktuális problémákról beszélt. — *Lesniczky József* igazgató tanító a kisgazdák érdekében szólt fel.

A Fedák ügy amerikai szemmel. Erről közöl rendkívül érdekes cikkel a Délbáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pletykákat, remek filmrovaot, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, szebbnél-szebb képeket, tréfákat és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délbáb egy száma 20 fillér.

Birtokmegosztás, foglalkozás és népsűrűség. Dr. Móricz Miklós, a Statisztikai Tudósító felelős szerkesztője február 19-én értékes előadást tartott a Magyar Statisztikai Társaságban. Beszédesen szemléltető térképeken bemutatta, hogy általában az ország három községe közül kellő határában van nagybirtok. Megállapította még, hogy a nagybirtokos községek népsűrűsége alacsonyabb, de ezzel szemben a nagybirtokos községekben legnagyobb a népszaporodás, azonban az így előálló népfelesleget nem tudja elhelyezni a nagybirtok.

47 évig férfi volt egy asszony. Erről közöl rendkívül érdekes képpel illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett sok remek illusztrált cikkel, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

FELHÍVÁS

Gyoma és Endrőd községek érdeklődő felhívják a lakosok figyelmét a mezőgazdasági öszezárásokra vonatkozó plakátokra, egyben kéri a közönséget, hogy a folyó hó 23-ától hátról-hátra járó öszezárásokat nehéz munkájukban támogassák.

Abesszinában (Afrika) a ben-szülöttek az olaszokkal ellentétbe kerültek a féltő, hogy háboru lesz belőle.

Az idén nagy cserabogár rajzásra van kilátás.

Ebadó érmet kell a kulcsoknak hordani csufán.

Közönségtalálkozás

Mindazoknak, kik felelhetetlen jó férjem, illetve apánk elhunytával részvétellel enyhítették méhettelen fájdalomukat, köszönetet mondunk.

Özv. Baráth Mihályné és családja.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

R. Szűcs Piroska, Cselei Erzsébet, Halbach Piroska, Wolf Katalin, Herter Erzsébet, V. Balogh Julianna, Medve András, Aranyos Sándor, B. Kis László.

Házasságot kötöttek:

Ungi Lajos—Cselei Máriával, Csikós Lajos—Vavró Ilonával, Szilágyi Sándor—Rácz Máriával.

Meghaltak:

Beinschróth Mihály 87 éves, özv. Putnoki Józsefné Kató Mária 77 éves, özv. Inre Gerszonné Bárdos Zsófia 76 éves, Baráth Mihály 68 éves, Bartik András 53 éves.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen feletti rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levéltévely ellenében küldök mintát a borból minőségdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés itatnak, tiszták, tökéletes tartalmúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Postmegye.

A Gyomai Dalárda közgyűlése

A Gyomai Dalárda folyó hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor, az Iparosianoneiskola egyik tantermében évi rendes és tisztújító közgyűléssel az alapító, rendes, pártoló és működő-tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg.

Nyisztor Péter lakarékpénztári igazgató a Gyomai Dalárda elnöke, annak előrebocsátásával, hogy a közgyűlés alapszabályszerűen hivatali össze, a szép számban megjelent közgyűlési-tagokat meleg dalos-társulári szeretettel köszöntötte és a határozatképességet megállapítva, a közgyűlést megnyitotta.

A Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kirendelése után közgyűlés az előterjesztett 1934. évi zárszámadást, a számvizsgáló bizottság jelentését, az 1935. évi költségelőirányzatot, a lítkár jelentését a dalárda 1934. évi működéséről, a gondnoki jelentést egyhangulag, jóváhagyóan tudomásul vette és a felmentményt úgy a pénztárnoknak, mint az elnökségnek és a számvizsgáló-bizottságnak megadta.

A tisztújítás megejtése előtt Nyisztor Péter elnök, úgy a maga, mint a lístlikar nevében, a közgyűlés eddigi bizalmát megköszönvén, a lístlikar és választmány választásának megejtésére, korelnöknek Pétermann József ny. jegyzőt ajánlotta a közgyűlésnek. A közgyűlés Pétermann József ny. főjegyzőt mint korelnököt a választás megejtésére kérte fel. A korelnöki lístlet elfogadván, a választás megejtése előtt, a dalárda 1926 évi ujjaalakulásának idejére visszaillesztve, nemesen érző szívének sugallatát tolmácsolva, a közgyűlési tagokat a Dalárdának mint kulturális intézménynek érdekében arra kérte, hogy rendületlenül tartanak ki a kipróbált, munkáját mindenkor odaadással végezte elnökség mellett és a konkolyt hintők szavatra ne üljenek fel, azokra ne építsenek és azoktól ne hagyják magukat ellátorítani. A vesztés csak maga a dalárda lenne, ez pedig a legesekélyebb mértékben sem kívánatos.

Ezek után az egyes lístiségekre javaslatát a következőkben tette meg: Elnöknek Nyisztor Péter lakarékpénztári-igazgatót, a dalárda eddigi elnökét javasolta, ki agilitásával, munkakészségével, szervező ké-

pességével, a dalárda ügyeit teljes odaadással szolgálja mindig s kinek irányítása alatt a dalárda sorozatos szép eredményeket ért el.

A közgyűlés Pétermann József korelnök javaslatát egyhangú lelkesedéssel magáévá tette és lelkes éljenzés és tapsok kíséretében további 3 éves ciklusra Nyisztor Péter lakarékpénztári-igazgatót, a dalárda elnökének választotta meg.

A választás további megejtése során: Társelnököknek Pánczél Emil községi főjegyzőt és Hajdu Béla karnagyot hozta javaslatba és mindkettőnek a választmány részéről is történeti jelölését szerencsésnek és kiérdemeltnek tartja, mert Pánczél főjegyző volt az időközben megszűntelnői kényszerült vegyes-kar szervezője és karvezetője, Hajdu Béla karnagy pedig a dalárda ujjaalakulása óta vezető karnagya s mint ilyen, kiváló zenei képességével, abszolút biztos karvezetői tudásával és rutinjával, dalárdájának csak díszösége és hírneve szerzett. A közgyűlés mindkettőt egyhangulag a dalárda társelnökeinek választotta meg.

Tiszteletbeli elnököknek megválasztottak: Pétermann József ny. főjegyző és Greising József ny. kir. járásbírói te-lekkönyvvezető. Pétermann József, a dalárda ujjaalakulása-kor alapító tag lett, majd elnöke volt s úgy akkor, mint most is, dal és zeneszerzete, zeneszerzői tevékenysége kapcsán meleg érdeklődéssel viseltetik a dalárda sorsa iránt. Greising József ny. te-lekkönyvvezető is lelkes támogatója a dalárdának.

Alelnököknek: Kátó Lajos községi jegyző és Nónay Ferenc ny. honvéd százados. Mindkettő lelkes dalbarát, Nónay százados amelleit a zenét intenzíve kultiváló zeneszerző is.

Vezető-karnagynak: Hajdu Béla eddigi karnagyot, Társ-karnagynak: Faragó Károly tanító és Zöld Sándor ref. kántort. Mindkettő képzett muzsikus, kik felkészültségükkel málló segítő-társai lesznek Hajdu Béla vezető-karnagynak.

Lítikárnak: Szabó Ferenc, a dalárda eddigi agilis lítkárát.

Gondnoknak: Podani Mihály eddigi gondnokot,

Ellenőröknek: Batári István és Köhler Ádám,

Jegyzőnek: Ifj. Tari János tanítót,

Pénztárnoknak: Lach Fülöp eddigi pénztárnokot,

Vigalmi bizottsági elnöknek: Beinschróth Gábor eddigi elnököt,

Zászlóartónak: Bolehovszky Jenőt,

Rendes választmányi tagoknak: Perei Lajos, Szabó Imre, Szóke Ferenc és Versandán László működő-tagokat.

Választmányi póttagoknak: Balogh Lajos és Vatai László működő-tagokat.

Az egyes lístiségekre és választmányi tagságokra felsoroltak ugyanezek 3 éves ciklusra egyhangulag választottak meg.

Korelnök megköszönvén a közgyűlési-tagok méltóságteljes, megértő bizalom megnyilvánulását, az elnöki széket Nyisztor Péter megválasztott elnöknek adta át.

Nyisztor Péter elnök, úgy a maga, mint a lístlikar megválasztott többi tagja nevében megköszönvén a közgyűlés részéről ismételt megnyilvánult bizalmát, biztosította a közgyűlést, hogy a dalárda ügyeit továbbra is a legmesszebbmenően fogják szolgálni.

Utána a közgyűlés számvizsgálóbizottsági — tagoknak egy évre, Fekete Gábor, Négyesi Gyula és Payer Imre közgyűlési-tagokat egyhangulag választotta meg.

Vigh Endre kerületi elnök ünneplése

A közgyűlés napján, este 8 órai kezdettel, az elnökség a működő-tagokkal köröltve, a Hóller-szállóházban, a dalos-társulári szeretet ápolása és fenn-tartása érdekében, összejöve-telt rendezett, melyen Vigh Endre daloskerületi — elnök is részt vett. A dalosok által adott szerény-vacsora elfogyasztása után, Nyisztor Péter elnök, Vigh Endre daloskerületi — elnöknek, a Gyomai Dalárda örökös díszelnökévé történeti megválasztását és a dalosokat érintően a következő beszéddel tartotta: „Mélyen lístelt Kerületi-elnök Ur, kedves Barátaim, Dalos-társulári Végzetlenül megfeszítelve érezzük magunkat, hogy mai ünnepi összejövetelünk alkalmával szerencsénk van Daloskerületi elnök Urunkat ismételtlen körünkben üdvözölni.

A Gyomai Dalárda elnöksége és működő-tagjai a mai napon örömmel ülnék, mert mai közgyűlésén, szereliet és nagy-rabecsült daloskerületi elnökét, a dalosok drága Bandi-bátyját, örökös díszelnökének választotta meg. Ez a választás a szerelietnek, ragaszkodásnak, nagy-rabecsülésnek és dalos-hűségnek megnyilvánulása s boldognak érzem magam, hogy

Végül Nyisztor Péter elnök, a választmány 1935 évi január hó 27-én tartott választmányi-ülésén hozott határozatára hivatkozással, mint alapszabályszerű indítványt a közgyűlésnek javaslatot tett, hogy Vigh Endre, az Országos Magyar Dalosközetség X. Kerületének elnökét, a dalárda örökös díszelnökének válassza meg. Ismerlette Vigh Endre daloskerületi-elnöknek a magyar zene és dalkultúra szolgálatában kifejtett tevékenységét és annak keretében elért hervadhatatlan érdemeit, mire a közgyűlés, szeretetének, nagy-rabecsülésnek és ragaszkodásának kifejezése mellett, Vigh Endre daloskerületi elnököt, egyhangú lelkesedéssel a dalárda örökös díszelnökének választotta meg, egyben pedig elrendelte, hogy ezen választásról Vigh Endre kerületi elnököt egyhangú lelkesedéssel a dalárda örökös díszelnökének választotta meg, egyben pedig elrendelte, hogy ezen választásról Vigh Endre kerületi-elnök méltó formában értesültesse.

Több tárgy nem lévén, Nyisztor Péter elnök, megköszönvén a közgyűlési — tagok méltóságteljes megalatartását és szíves türelmét, a közgyűlést berendezte.

mindezeket ill, a feltér asztalnál, daloskerületi-elnök Urunknak tolmácsolhatom.

A jószágos Isten a sok baj és baj között, vigasztalási, örömet is adott az embereknek, többek között a zenét, az éneket. Milyen kellemes a fülnek a zene és az ének! Szinte könnyű szárnyakat ad a léleknek, hogy lístább, nemesebb és boldogabb felsőbb világba repülhessen. Daloskerületi elnök Urunk a magyar dal és zenekultúra szolgálatában, magas zenei felkészültségével nem egyszer telítette lelkünket az előbb említett nemes érzésekkel és abból a forrásból sokszor nyújtott hűsítő itall a zenei-gyönyörűség után szemjuzóknak. Nem kell magyaráznom, hogy a zenének csodálatos, megnyugtató, a lelket felemelő hatása van, sőt azt sem kell részletesen fejtegetnem, hogy a halás onnan van, hogy a különböző hangrezgések, hangok, gyönyörű harmóniába olvadnak össze. Ezt a gyönyörű harmóniát daloskerületi-elnök urunknak nemcsak zenei tudásában, hanem egész lényében is megtaláltuk. Az ő lapintatos, szelíd, körültekintő, megfontolt, jószágos és közvállalással pá-

A Levente Egyesület 1935 március hó 2-án és 3-án

szinre hozza a Mézeskalács

A HOLLER SZÁLLÓBANI

3 felvonásos operettet

rosult levékenysége, harmónikus légköri varázsolás és teremelt daloskerületében és minden dalos ebben a légkörben csak szerelelet, megbecsülési, ragaszkodást és hűségét áraszt feléje, amit méltán megérdemel.

Amidőn mindezek után a Gyomai Dalárda nevében is, daloskerületi-elnök urunknak a jövőben is kifelhendő értékes munkásságára a Mindenható áldását kérem, hozzálok fordulok kedves dalostestvéreim, arra kérve benneteket, hogy a mai közgyűlésünkön részletekről megnyilvánult összhangot őrizzék meg továbbra is. Ez az összhang uralkodjék minden cselekedeteitekben, gondolatolatokban, érzéseitekben és ezáltal a nemes veretű építő munka harcossai maradjatok. Kedves vendégeink egészségére ürítem poharam! Isten öket sokáig éltesse!

A beszéd elhangzása után Vigh Endre kerületi-elnök, a Gyomai Dalárdának és elnökének, személye iránt nyilvánított szereleletéről és ragaszkodásáról meghatóan köszönetet mondott, beszédében kiemelte Nyisztor Péter, a Gyomai Dalárda elnökének a magyar dal-kultúra szolgálatában kifejtett és lankadallan kitartással ma is végző levékenységet és éppen ezen érdemeinek elismeréséül, még a múlt évben szept. 17-én megtartott daloskerületi közgyűlésen, Nyisztor Péter elnököt, a daloskerület alelnökének választotta meg. Rámutatott a Gyomai Dalárdában uralkodó harmonikus együttműködésre, amennyiben a járás ib. főszofigabiráját, a lakarekpenziári-igazgatót, a közszégyi főjegyzőt együtt énekelni látja az ipari és földmunkással és ezt a körülményt, daloskerületében mindenütt és mindenkor követendő példaképpül állítja. Ismertette továbbá a kerületi közgyűlés folyó hó 10-én hozott határozatait, majd rávilágított az Országos Magyar Dalosszövetség elnöksége ellen dülő áldatlan mozgalomra, kérve a Gyomai Dalárdát, hogy tárgyilagos higgadtságai és megszokott megfontoltságát őrizze meg és ehhez a mozgalomhoz megkérdezése nélkül ne csatlakozzon. A Gyomai Dalárda elnökségének és összes tagjainak egészségére

emelte poharát és az Isten áldását kérte a Gyomai Dalárda további működésére.

Greising József ib. elnök felszólalván, a dalárda iránti érzelmi szereleletének adott kifejezési és a dalárda jövőbeni támogatását ismételtén kiállításba helyezte.

A beszédek elhangzása után, a dalárda Hajdu Béla vezető-karnagy vezetése alatt szebbnél-szebb dalokai adott elő, majd Hajdu Béla vezető-karnagy zongora és Faragó Károly társ-karnagy hegedű-játéka mellett énekeltek a dalosok s jó hangulatban, meghitt dalostestvéri szerelelettel áthatott barátságban, kellemes légkörben föltölték el az estét. Az est fénypontja Vigh Endre daloskerületi-elnök, díszelnök csellójátéka volt, melyet elragadtatással hallgatták meg a jelenvöltek. Az elnökség és dalosok kitünő hangulatban, a késő éjjeli órákig együtt tartottak, majd kellemes impressiókkal, igaz barátságban távoztak otthonukba.

Nyisztor Péter elnök köszönetét nyilvánította Imre Sándor nyugdíjas vasutasnak, ki a vacsora elkészítését a jelenvöltek teljes meglegedésére eszközölte.

A Gyomai Dalárdáról közölt beszámolóhoz a magunk részéről csak annyit kívánunk hozzáfűzni, hogy a közgyűlés a választást közérdekből is, helyesen és ésszerűen eszközölte, a kipróbált régi elnökséget meglátolta, új tagokkal kiegészítette s ezzel a Gyomai Dalárda további működését minden tekintetben megszilárdította. Mi is Nyisztor Péter elnök szavait idézzük: a dalosok őrizzék meg azt az összhangot, mely a közgyűlésen megnyilvánult s ezáltal a nemes veretű építő — munkának harcossai maradjanak. Támogassák továbbra is Nyisztor Péter elnököt munkájában, meri ő mindenkor az építő-munka élharcosának bizonyult és aki ennek számtalan eszében tanujelét is adta már. A Mindenható áldása kísérje az elnökség és a dalárda össz tagjainak további munkásságát. J.

Lakodalomra, dísznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitünő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

SPORT

TIBA ANDRÁS

Pófolhatatlan veszteség érte a Gyomai Sport Clubot szerellett Elnökének, Tiba András ref. lelkesnek váratlan elhunytával. A tragikus hír a gyomai futballisták között — egyesületre való tekintet nélkül — osztatlan részvételt keltett. A GySC nagy gyászában testvéri együttérzéssel vett részt a GyTK is és a GySC kék-fehér szalagos koszeruja mellett ott diszlett a GyTK örökzöldje is, vezetősége pedig testületileg jelent meg temetésén. Emléke örökké világító fátylaként lebegjen a gyomai futballisták előtt!

GySC közgyűlése

F. hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlést a GySC, mely mindvégig sima lefolyású volt. A közgyűlés a lelépő elnöknek, vitéz dr. Haviár Gyulának jegyzőkönyvi köszönetet mondott. A közgyűlés keretében megtartott tisztújítás a következő eredményt hozta:

Elnök: vitéz Madaras Gyula, alelnök: dr. Vincze Endre és Kruchió István, főtitkár: Imre Lajos, pénztárnok: Szabó Gyula és Szerető Elemér, ellenőr: Klein László és Beinschróth Gábor, jegyző: Ehrmann Izidor és Szilágyi István, intéző: Malatinszky Lajos, háznagy: ifj. Pap Vazul, szertáros: Németh Géza és Biró János, ügyész: dr. Messinger Albert, pályagondnok: vitéz Molnár Pál, pályaarvosok: dr. Bárdos László, dr. Sallai László, dr. Neményi Honfi, dr. Vincze Endre, számvizsgáló bizottság: Kéry Gábor, Biró Gyula, Németh József.

Választmányi tagok: Kun Ferenc Izsó Balázs, Bakos József, Kovács Lajos, dr. Neményi Honfi, Lach Mihály, dr. Sallai László, Karsai Lajos, Schwarcz Károly, ifj. Sebess János, Kőszegi István, Kruchió Mihály.

Választmányi pótagok: ifj. Herdy Ferencz, Fekete Géza, Báthory István.

Ügyvezető elnök tisztségét az elhunyt elnök, Tiba András iránti kegyeletből egy évig nem fogják betölteni. Helyettesként dr. Vincze Endre mint ügyvezető alelnök fog működni. Nézetünk szerint az egyes tisztségeket az arra legmegfelelőbbek foglalták el. Meglepetés csupán Fekete Géza választmányi póttagtsága, mely a működésével elégedetlen, néhány fiatalambertől álló kisdud csoport akciójának eredménye, azonban a klub öszszeségének véleményét egyáltalában nem fedti!

SPORT HIREK

Köszöntjük sportszerető olvasóinkat s egyben közöljük, hogy a tavaszi bajnoki szezonnal párhuzamosan lapunk sportrovata jelen számunkkal újból megindul.

Sportrovatunk továbbra is pontosan be fog számolni, úgy a helyi, mint az alosztálybeli vidéki sportegyesületek híreiről, közli az Alsövetség Gyomát érintő hivatalos közleményeit, tudósításait mindenkor gyorsak és pontosak. A vidéki meccsek eredményeit, alig fél órával a meccs után már közölni fogjuk a Lach és Varga-cég kirakatában. Reméljük, hogy munkánkhoz hozzájárulunk a helyi sportélet fejlesztéséhez.

Bartik András az ismert sportember f. hó 19-én tragikus körülmények között elhunyt. Bartik-fivérek, a GyTK kiváló játékosai édesapjukat gyászolják az elhunytban.

GySC erősen tartalékos csapata az elmúlt vasárnap tréningmérkőzést játszott a Mezőturi AFC komplett első csapatával s a lülig érő sárban 9-1 arányú vereséget szenvedett.

Mezőberényi tudósítónk jelentése szerint a Textil erősen késszül, hogy vezető helyét megtartsa. Trénerre Bogdán Pál, a Csabai A. K. volt játékos, M. T. K. Szentesi nevű játékos Pestre költözött s így játékosra nem lehet számítani, viszont Makai öszi sérüléséből kifolyólag még mindig két bottal jár.

Február 24-i bajnoki mérkőzések. Sarkadon: Világosság-Textil, Szarvason: Boeska-OFC.

Hatvani (GyTK) büntetését a fellebbviteli bizottság febr. 24-ig való eltiltással mérsékelte.

Az őszi TEXTIL-MTK botrányosan félbeszakadt meccset 1-0 arányban a Textil javára igazolták. Az MTK — természetesen — fellebbezett!

OTK és OMTK az 1935-36-os bajnoki szezonban a szegedi alosztályi vidéki csoportjához fog tartozni.

GyTK-TEXTIL március 10.-i bajnoki mérkőzés elhalasztása iránt benyújtott kérelmet elutasították. GyTK a döntést megfellebbezte.

A múlt vasárnap 1. oszt. meccseredmények; Mezőkovács-házi T. E. — Gyulai A. C. 8-2, Csabai M.Á.V. — Eleki T.C. 3-0, Békési T. C. — B. I. S. E. 15-0.

GyTK f. hó 24-én d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Hollerban, este 8 órakor pedig ugyanott vacsorát rendez. Vacsora: marhapörkölt, 90 fillér.

Hirdetmény

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság 12857/1935. III. rendelete alapján a közadók kezeléséről szóló 1927 évi 600 P. M. sz. hivatalos összeállítás kiegészítése és módosítása tárgyában kiadott 69.000 (VII. a.) 1934. P. M. sz. rendeletben foglaltokról.

Az engedélyezett fizetési kedvezmények nem szolgálhatnak indokul arra, hogy a fizetési kedvezmények engedélyezését megelőzően letiltott és a kedvezmény tartama alatt befolyt követelések a zár alól feloldassanak a köztartozások fedezésére bármely címen lekötött jövedelmek igénybe ne vétessenek és hogy a kincstár és a helyhatóságokat megillető visszatartási jog ne gyakoroltassék. — A pénzügyigazgatóság azonban jogosult — ha ez a kincstár érdekeit nem veszélyezteti — a lefoglalt követeléseket, illetőleg a visszatartási jog gyakorlását megfelelően korlátozni. — (16400/1933 M. E. sz. rend. 4. §-ának 1. bek.)

A pénzügyigazgatóság az engedélyezett fizetési kedvezményeket felülvizsgálhatja és határozattal módosíthatja, avagy teljes egészében hatálytalanítja, ha a hátralékos körülményeiben oly változás állott be, amely az adott kedvezmény további fenntartását indokolatlanná teszi, avagy ha megállapíthatnák, hogy a hátralékos adófizetési kedvezményre nem szorul. — (16400/1933. M. E. sz. rend. 4. §-ának 2. bek.)

A házbérek és haszonbérek, tekintet nélkül az esedékesség időpontjára, követelés gyanánt lefoglalhatók, illetőleg letiltathatók. — (16400/1933. M. E. sz. rend. 5. §-a.)

A követelés gyanánt lefoglalt, illetőleg letiltott házbért és haszonbért a bérlő a letiltási rendelkezényt kibocsátó községi előljáróság pénztárába köteles befizetni. —

Mező, erdő, szőlő vagy kertgazdasági ingatlanra, ugyancsak kis vagy nagyközségben fekvő házas beltelkekre vonatkozóan a jelzálogos hitelező vagy az adós, ha az árverés ki van tűzve, legkésőbb harminc nappal az árverés előtt azt a kérelmet terjesztheti elő, hogy a bíróság árverés helyett az ingatlan végrehajtási árverés hatályával bírói úton magánkézből eladását rendelje el. —

A végrehajtási árverés hatályával eladást a bíróság akkor rendelheti el, ha a vevő által ajánlott vételár az ingatlanon található függő termés hozzászámítása nélkül az ingatlan kataszteri tiszta jövedelmének negyvenszeres szorzatát, illetőleg házádóalapjának tizenkétszeresét eléri, nem lehet az eladást elrendelni, ha az ingatlan tulajdonosa vagy vala-

melyik telekkönyvi érdekelt az ajánlati feltételtől számított tizenöt nap alatt az 1930: XXXIV. t. c. 80 §-a értelmében szakértői becslés útján kimutatja, hogy a megajánlott vételár az ingatlan értékének kétharmadrészét sem éri el.

A bíróság a körülményekhez képest a végrehajtást szenvedő egyes ingatlanaira vagy ingatlanának egyes részeire vonatkozólag is helyt adhat a kérelemnek, ha az ilyen eladás az ingatlan megmaradt részének értékét aránytalanul nem csökkenti. —

Amennyiben a bíróság a kérelemnek helyet ad, a már kitűzött árverési határnapot, hatályon kívül helyezi. — 14.000/1934 M. E. sz. rend. 17 §-a.

A köztartozás biztosítására bejegyzett jelzálogjog ranghelyével a tulajdonos nem rendelkezhetik. —

A köztartozás biztosítására bejegyzett jelzálogjog megszűnése esetében a községi előljáróság, illetőleg a m. kir. adóhivatal a jelzálogjogtörlesztésre irányuló kérvényében egyúttal azt is kérheti,

hogy a telekkönyvi hatóság köztartozás biztosítására a megszünt jelzálogjognál nem terhesebb új jelzálogjogot a megszünt követelés ranghelyén jegyezzen be. —

A 7. bek. nem érinti az 1930 évi XXXIV. t. c. 91 §-a harmadik bekezdésének azt a rendelkezését, amely szerint a száz pengő meg nem haladó követelés erejéig bejegyzett jelzálogjog ranghelyével rendelkezni nem lehet 16400/1933 M. E. sz. rend. 6 §-a.

Az ingatlan terhelő törvényes elsőbbséggel bíró összes köztartozásokat teljes összegükben kell sorozni abban az esetben is, ha az ingatlan csak egy része vagy hányada árvereztetett el. — (16400/1933 M. E. sz. rend. 7. §-a.)

A köztartozások után járó késedelmi kamatokat mindenkor a tőkeltartozással azonos sorrendben kell kielégíteni. — (1640/1933 M. E. sz. rend. 7 §-a.)

Gyoma, 1935, február 19.

Dr. Szász Lajos jegyző.

PUBLIKÁCIÓ

Kovács Lajos főpóstamesternek legújabb fajtájú egészen új fürdőkád eladó.

Rákóczi-ut 9 szám alatt lakás van kiadó.

Nagy Istvánnak az Örökösnyílason szalmája, töreke van eladó. Jelentkezni lehet a Gyárdűlön 101 sz. tanyán.

Marjai Lajosnak Petőfi-ut 17. egy hasas és egy vágó tehene van eladó.

A Szövetkezetek Irodája egy könyvelőt felvesz. Jelentkezni lehet Kovács János igazgatónál.

Simon József háza és Ujkerti földje eladó. Tánicsics-ut 10 sz.

Egy anyakoca 6 malaccal eladó. Csikós Bálint, Örökösnyílason.

Kiss Dániel trafikos, II. ker. Mikszáth Kálmán-ut 50 szám alatti háza haszonbérbe kiadó vagy örök áron szabad kézből eladó.

Egy használt, jókarban lévő vasúti keres megvételre Schulek Béla főmérnök. Lakik: Dr. Vogel féle házban.

Szabó Lajos Attila utca, hasas tehén eladó.

Vetőmagnak alkalmas árpa kapható Máday gyógyszerésznél.

Gr. Tisza István ut 71. számú tehermentes sarokház, mely ugy tüzetek, mint magán lakásnak alkalmas, megfelelő áron eladó. Bővebbet Rákóczi ut 30 sz. alatt.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Cinkóczy Lajos Tompa Mihály-u. 2 sz. alatti üzlethelyisége kiadó.

Özv. Csapó Jánosnének Hősök utja 72 sz. alatt, 2 drb hizója van eladó.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 február 24-én, vasárnap:
Részben színes hangosfilm
AZ ARANY LÉPCSŐ
regényes operette.

Főszereplők:
Babe Daniels, Everett Marshall.
Változatos, érvénylő cselekményű film, amely gyönyörű zenéjével, csodás szépségű jeleneteivel minden képzeletet felülmúl. Ragyogó zene, még nagyobb technika.

CSIBI BABÁJA
vigjáték.

Hangos magyar világhírű.

HIRDETÉMÉNY. Értessítetik a közönség, hogy az 1935 évi földadó felosztási jegyzék 15 napi közzemlére van kitéve 1935 évi február hó 18-tól március hó 4-ig bezárólag. Gyomán, 1935 február 17-én. Dr. Szász Lajos jegyző.

A gyomai kir. járásbírság, mint telekkönyvi hatóság.
430/1935. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Békéscsaba Kereskedelmi Bank Rt. végrehajthatónak, Timár Menyhért végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 2400 P. tőkekövetelés és járulék behajtása végett a gyomai kir. járásbírság területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 4638. sz. betétben A+1. sorsz. 8485/5. hrsz. 7. hold 669-öt területű, Zsófia major gazdaságban fekvő végrehajtást szenvedett nevén álló szántóra 3709 P. 50 fill. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935 évi május hó 25 napján délelőtt 9 órakor a községházánál a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnál átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi január hó 29 napján.
Dr. Melnár sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hífelel
Pulgor
kiadó.

Dészletre is
előfizethet a
Tündérújjakra
és megkapja a
Függönyajándékot

Kérjen lev. lapon felvilágosítást a Tündérújjak Magyar Kézimunka Ujság kiadóhivatalától.
(Budapest, IV. Szervita-tér 3.)

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Tekeli Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszeres 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gyermek a magyar jövő legteljesebb fogalmát szervezettel, orvosokkal, védő és gondozóival testesíti.

Ma, amikor a súlyos gazdasági viszonyok által teremtett helyzet ólomsúlylaval nehezedik mindannyiunkra és fokozottabb küzdelemre kényszerít minden téren-mindenkit, karitatív és kulturális törekvéseink építményeit nincstelenségünk alapjaiban rengeti. Borongó kedvvel, mikép a kertész nézi zsenge palántái pusztulását, odaadó fáradsága remélt gyümölcseit, úgy tekinthetnénk fájó szívvel ezen intézményeink sanyarú helyzetére, ha nem volna megnyugtató bizonyítékunk arra nézve, hogy az illetékesek, legyenek is a viszonyok bármily kilátástalanul sávák, magyar akarattal, magyar küzdenitudással, magyar erővel és lelkesedéssel, hogyan istápolják, óvják, ápolják és csökkentik kalászbá, ilyirányu intézményeink magvetéseit.

A magyar Sors a háború után született és születendő kisdedek kezeibe van letéve. Mink, akik ezen apokalyptikus időket átéljük és akiket ezen siralmas idők minden csapása meglátogatott, reánk hárul az a feladat, hogy — talán a mi szenvedéseink által megváltottakat, — az új generációt izmossá, munkabíróvá és küzdőképessé tegyük.

„Magyar Anyák, ti tehetitek nagygyá Magyarországot!” Ezzel a jelszóval lovagi címerén, mint egy újkor Tankréd-je száll a küzdelembe az Országos Stefánia Szövetség, amely az anyák és csecsemők védelmére létesült, amely Magyarországon ezen védelem

fogalmát szervezettel, orvosokkal, védő és gondozóival testesíti.

Az a védelmi munka, amit a Szövetség e téren kifejt, biztos záloga annak, hogy az új és eljövendő generáció meg fog felelni azon követelményeknek, amelyeket ez a sokat sanyargatott magyar Hazajövő polgáraitól méltán elvár.

Teljes dicséret illeti meg a Szövetség Igazgatóságát, orvosi, védő és gondozónői Karát, de minden méltatásnál jobban dicsérik tevékeny s eredményes működését, azon kedvező statisztikai kimutatások, melyeket eddigi működése során kimutatni képes volt.

Programja: tervszerű kiépítéssel az egészségvédelmi tudományt szolgálatába állítani, a célból, hogy védenceit — különösen az arra rászorulókat — tanácsaival, helyes gondozásra, hygienikus ápolásra, speciális táplálásra szoktassa. Egészségvédelmi munkája keretében már számos védőintézetbe bevezette a kvarzfény-kezelést. Szükségben lévőknek vándorlásokban csecsemőkelengyét kölcsönöz a megkivánt időre.

Szociális missiót teljesít, amikor védencei érdekében eljár a hatóságoknál, beszerzi a szükséges iratokat és igyekszik minden akadályt elhárítani a házasságlandók újjáépítését. Egyik fő célja a házasságon kívül született gyermekek törvényesítése oly módon, hogy

mindenképpen elősegíti a szülők házasságkötését.

Munkája oly nemes, hogy megérdemli a társadalom minden erkölcsi támogatását és áldozatkészségét.

A magyar tudományos élet olyan kiválóságokat vallhat magáénak, mint Senmelweiss Ignác, Bókay János, Heim Pál és Tóth

István, kik áldásos működésükkel az anya- és csecsemővédelem terén világ-raszóló érdemeket szereztek a magyar tudománynak és hazájuknak. Hűeknek kell lennünk eme Nagyjaink hagyományaihoz és példájukhoz azzal, hogy igyekezzünk az Ő szellemükben ápolni öröküket. B. I.

Átépti a vármegye a két híd közötti makadám utat

Cementmakadámot és konzolos kiképzésű gyalogjáró hidat akarnak építeni

A két híd közötti útszakasz állandó gondot okozott közlekedésünknek, egyrészt a nagy kocsiforgalom, másrészt a sok gyalogjáró miatt. Vármegyei vezetőink is valamilyen állandó burkolat alkalmazását vélték már régebben, mint végleges megoldást, egyúttal gyalogjáró megépítésével, hogy a sok bejáró iskolás és a többi gyalogjáró személybiztonsága is meglegyen.

Mint az útépítéseknél ezelőtt,

úgy most is türelemmel várta közlekedésünk, hogy ezt a fontos útszakaszt igejében átépítse a vármegye. Évek után végre sorra kerül ez a munka is, csak a mi részünkről némi aggálllyal.

Az első cementmakadám utat itt akarja a vármegye megépíteni s az országban eddig épített és sehol be nem vált cementmakadám utak tanulságai után félünk, itt sem fog sikerülni az.

A kétrétegű betonutak és lemezes kőburkolatok jól beváltak

A Hősök Emlék útján lévő kétrétegű betonutunk 1929 óta jól bevált. A porlandcementtel épített kőburkolat is kifogástalan. Tudjuk, ezek a burkolatok aránylag a legolcsóbban állíthatók elő. Tehát kérjük meg a vármegyét, ha már

mindenáron akarnak a megyében cementmakadám kísérletet tenni, ne itt, a két híd között kísérletezzenek, hanem másutt. Megelégszünk mi a betonutal, vagy a kőburkolattal is.

Legalább 6 méter széles legyen az út

Ennek a 900 méter hosszú út szakaszának a forgalma járművekkel és gyalogjárókkal olyan élénk, legalább 6 méter szélességben kellene a pályát kiépíteni, és pedig a gyalogjáró oldalon kiálló szegéllyel.

Ezt most már végleges megoldással és úgy építsük meg, hogy ne kelljen minden ötödik évben a Körözsöntösi részt pár hétre vagy teljesen elzárni a forgalomtól, vagy Endrődön át lebonyolítani a kőcsiközlekedést, — mert javítás alatt van a két híd közötti szakasz.

Örömmel vesszük, hogy végre Gyoma is kap 900 méter útépítést, ha mindjárt átépítés alakjában is.

Helyeseljük a gyalogjáró kívül helyezését a holt-Körös keskeny utpályájától. A konzolos kiképzés látszik legmegfelelőbbnek. Ezzel a megoldással lekerülne a napirendről a Holler irányában tervezett áttöltés is.

Ajánlatos volna még az átépítési munkálatokkal egyidejűleg legalább két villanylápa elhelyezése is az útszakaszon. A liget lámpáiból elvehetünk kettőt, mert fontosabb ennek az útszakasznak a megvilágosítása, mint a ligeti bokroké.

A tanyai élet

Sokak által képzelt sivárságában is fontos esemény történt Kondorostanyán. Megkezdte működését a jegyzői kirendeltség. Ennek a nevezetes közigazgatási eseménynek az öröme és a kirendeltség tagjainak tiszteletére febr. 12-én este a Hangya Szövetkezet nagytermében társasvácsora volt, amelyen megjelent a tanyai lakosság igen nagy számban. Endrőd-ről is szép számmal jöttek ki. — Azok, akik nem tartják rangjukon alúlnak, hogy a tanyai néppel is törődjenek... A vacsorán tezdő. Timár Gyula helybeli r. kat. lelkes mondta az első pohárköszöntőt, az esemény fontosságát kiemelve. Ezután a kirendeltség vezetője, Pádár jegyző ur mondott köszönetet a nagyszámú megjelenésért, egyben ígéretet tett, amint eddig is a közélet becsületes munkása volt, ezután is az akar maradni. Ugyancsak erre tettek ígéretet az előjárósági tagok: Timár Mihály és Dinya István is. Felszóltak még a vacsorán Dr. Bartha János és mások, de sajnos, helyszűke miatt nem közölhetjük. A vacsora után a vendégek még jó sokáig maradtak együtt, szorgalmasan fogyasztatva a szőlő levét...

Itt említhetjük még meg, hogy a tanyai szórakozás más téren is érvényesül egy kicsit... Érdemes népranítónk, Bencze József, viléz Miskolci Gábor és Kalmár Ákos hívatásukhoz híven foglalkoznak az ifjúság vallásos és hazafias nevelésével. A közelmúlt években az ilyenemű előadásokat Bencze J. tanította be csaknem minden esetben. Neki ezen a téren hervadhatatlan érdemei vannak. Most febr. 10-én azonban v. Miskolci Gábor „Pogány”-iskolai tanító rendezésével a határ legmesszebb levő csücskében az „Ördögöldalon” lakó fiatalság adta elő páratlan sikerrel a „Piros bugyelláris” című népszínművet. Egyszóval haladunk, fejlődünk... Bár csak az ilyen előadások összejövetelek megerősíték az egymásrataláltság, összetartás, kölcsönös megbecsülés érzetét is, mert ezek nélkül csak múló lidérefény minden előadás, minden beszéd.

Fülöp Imre
kiszgazda.

Körülföntött az árvíz 1600 munkást a halászteleki átvágásnál

Szerdára virradóra a halászteleki átvágásnál dolgozó 1600 munkás kellemetlen meglepetésre ébredt: a hullámtér magasabb részét, ahol a szállásuk volt, a gyorsan lezuduló árvíz körülöntötte és némely része csak derékig érő vízben tudott kigázolni,

a többiek a segítségül jött csónakokon menlették ki poggyászuakat és önmagukat a még mindig emelkedő áradatból.

A mezőberényi, békési és gyulai munkások a gyomai állomásról mentek haza. A munkát csak a víz apadása után folytathatják.

Adakozások az országzászlóra

Athozat:	736.39 P.
Uri Kaszinó	50.— „
Dr. Pálka Pál	10.— „
Dr. Bartha Gusztáv	10.— „
Záhonyi Aladár	10.— „
Dukesz Jenő	10.— „
Grósz Zoltán	6.— „
Glück Ármin	5.— „
Kner-nyomda személyzete	5.— „
Berkovics Adolf	2.— „
Schwarcz Károly	2.— „
G. Nagy László	2.— „
Dr. Vogel Károly	2.— „
Bertalan Béla	2.— „
Schulek Béla jegy megváltás	1.40 „
	853.79 P.

(Folytatjuk.)

Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség

A „Falu Országos Földműves Szövetség” és a „Magyar Gazdaszövetség” folyó hó 19.-én rendkívüli közgyűlést tartott, amely elhatározta, hogy mindkét egyesület megszünteti önálló működését és a ketőből a „Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség” névvel új egyesület alakul. Ez az új agrártársadalmi szerv nyomban megierősítette alakuló közgyűlését, amelyen elnökké választották: Mayer János ny. minisztert, tiszteletbeli elnökké: Bernát Istvánt a Nemzeti Bank alelnökét, társelnökké: Ivády Béla ny. minisztert, Mayer Károly földművelésügyi államtitkárát és Schandl Károly országgyűlési képviselőt az O. K. H. vezérigazgatóját, ügyvezető alelnökké pedig Krudy Ferenc országgyűlési képviselőt. Az új egyesület ügyvezető igazgatója Tölgyes István dr. lett.

A közgyűlésen Mayer János elnök megnyitó szavai után a Gazdaszövetség nevében Ivády Béla ny. miniszter emelkedett szólásra és örömmel üdvözölte a nemzeti erők összefogása nagy gondolatának azt a győzelmét, amelyet a két egyesület fuziója a mai napon kifejezésre jutott. Ezután Schandl Károly méltatta meleg szavakkal Bernát Istvának és a Magyar Gazdaszövetségnek érdemeit a magyar agrármozgalmak terén. Az új egyesület — mondta többek között — amely az építő erők összefogásának jegyében alakult meg, Károlyi Sándor gróf szellemében kívánja szolgálni az agrártársadalom és ezen keresztül a nemzeti érdekeit. Schandl Károly és Mayer

János indítványában az új alakulat egyhanguan elhatározta, hogy Bernát István eddigi munkás és eredményes életének megbeesülése jeléül egy az ő nevét viselő 10.000 pengős adópillványt tesz.

Schandl Károly nagy leszéssel fogadott beszéde után viléz Marton Béla gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő üdvözölte a megalakult egyesület elnökét, Mayer János ny. minisztert, meleg szavakkal emlékezve meg a földműves és kisgazdatársadalom érdekében eddig kifejtett áldásos működéséről. Átérve a fuzió fontosságának ismertetésére, többek között a következőket mondta: A két egyesület ezzel nemcsak arra mutatott példát, hogy minden egyesületi és személyes szempontnak háttérbe kell szorulnia, ha az egyetemes gazda és földműves érdekek védelméről van szó, hanem bizonyoságot tett annak felismeréséről is, hogy a nagy nemzeti célkitűzések elérésének egyik alapfeltétele az egynemű egyesületekben eddig külön-külön gyűjtött erők tömörítése és az egyesületek között — túnyomórészt személyi momentumok és hatásköri szempontok előtérbe kerülése folytán — képződött válaszfalak lebontása. A Nemzeti Munkaterv szellemének az egyesületi életre vonatkozó és a gyakorlatba való ez az első megnyilatkozása két irányban is éreztetni fogja jótékony hatását: Egyrészt a magyar társadalom legnagyobb rétegének egysége felé teszi meg a kedvező lépést, másrészt ezáltal a Nemzeti Egység épüle-

tének egyik legteherbíróbb alapkövét rakja le.

Felszóalása végén viléz Marton Béla javaslatot tett aziránt, hogy az új egyesület az elhangzott beszédek szellemében felhívással forduljon a magyar gazda és földműves társadalomhoz. A felhívás a következőképpen hangzik:

„Magyar Gazda és Földműves Testvérek!”

A magyar földműves és gazdatársadalom több száz szabad-társulás alapján létesített testületeiben van széttagolva. A nemzeti törzsét alkotó legnagyobb társadalmi réteg ilyen részekre hullva, gazdasági életmegnyilvánulásában puha és erőtlén. Az egyetemes gazda és földművesérdekek széles területét a másodrendű egyesületi érdekek szétdarabolják és ennek áldozata az egész gazdatársadalom.

A gazda és földművesérdekek védelmét eddig is önzenetlenül szolgáló két legnagyobb országos szerv: a „Falu Országos Földműves Szövetség” és a „Magyar Gazdaszövetség” az egyesülésben rejlő hatalmas erő felismerésében a mai napon egyesült és

„A Falu Magyar Gazda- és Földműves Szövetség”

elnevezéssel közös szervezet létesített. Ezzel példát mutatott arra, hogy az egyetemes gazda és földművesérdekek mellett minden egyesületi, személyi és hatásköri szempontnak el kell törpülnie.

Hívó szóval fordulunk minden gazda és földműves testülethez, járuljon hozzá az erők tömörítéséhez és csatlakozzék az új szövetséghez (Budapest, V. Báhory u. 24. szám), amelynek célkitűzései minden önzenetlenül dolgozó gazdagylet és gazdakör célkitűzéseivel azonosak.

Minden körülmények között módot fogunk találni arra, hogy a csatlakozó testületek értékes munkájukat a szövetség keretén belül és annak támogatásával zavartalanul folytathassák.

A hasonló célú testületek közötti válaszfalakat le kell bontani, mert a gazda és földműves-társadalomnak a gazdasági életben való érvényesítéséhez átütő erőre van szüksége és ezt első sorban egy minden kiesinyes, meliék szempontok fölé emelkedő, a gazda- és földművestársadalom egyetemes érdekeiért küzdő hatalmas szerv biztosíthatja.

Bizalommal várjuk, hogy a magyar földműves és gazdatársadalom a közös munkához csatlakozik.

Mayer János ny. miniszter, Ivády Béla ny. miniszter, sokorópáikai Szabó István ny. kisgazda miniszter, Mayer Károly államtitkár, Wünscher Frigyes a

Hangyaszövekezel vezérigazgatója, *Schandl Károly* az O. K. H. alelnök vezérigazgatója, vitéz *Marion Béla*, *Krudy Ferenc*, *Csizmadia Anárás*, *Patácsy Dénes* országgyűlési képviselők és *Koncz János* a községi és közjegyzők egyesületének elnöke.

* * *

A felhívás kibocsátásának gondolatait a közgyűlés egyhangu határozattal vette magáévá. Ezután *Krudy Ferenc* szólalt fel, hangsúlyozva beszédében, hogy *Gömbös Gyula* kormányelnöki ténykedésével olyan rendet és nyugodt atmoszférát teremtettek, ami előfeltétele annak a céludatos és hasznos munkának, melyet az új egyesület végezni akar. Végül *Mayer János* elnöki zárószavaival, melyekben az új egyesület munkájának célkitűzéséről és módszereit megegyeszer összefoglalta, a közgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Meghívó

A helybeli községi gazdasági népiskola — felbuzdulva a már két ósszel helyben megrendezett termény bemutatójának sikerén — terményeivel, növénydekeinek kézimunka és tanulmányi készítményeivel, az iskola munkáját szemléltető képekkel és kimutatásokkal részt óhajt venni a március utolján, Budapesten rendezendő országos mezőgazdasági kiállításon. Amennyiben anyagi erőnk megengedi, 8-12 jó szorgalmu és magaviseletű növendékünk részére ugyanez alkalommal tanulmányi kirándulást is tervezünk. Fenti tervünk megvalósítása költségeinek fedezésére rendez az iskola f. év március hó 2.-án (szombaton) délután fél 8 órai kezdettel tanonciskolai tantermében műsoros iskola ünnepélyt, melyre az iskola barátait, szerellett meghívjuk. Belépődíj nem lesz, pesti szereplésünk sikeres megvalósítása céljára személyenként 50 filléres adományt kérünk. Műsorunkból elárulhatjuk, hogy lesz 4 egyfelvonásos vigjáték, 1 magyar- s egy virág-tánc. Növendékeink teljes igyekezetükkel azon lesznek,

hogy kedves vendégeink ne unatkozzanak. Az ülőhely biztosítása céljából kérjük a meghívón feljegyezni,

hány személy megjelenésére számíthatunk.

vitéz *Pajor Gyula*
igazgató.

Március elsején

volt 15. éve, hogy vitéz nagybányai *Horthy Miklós* elfoglalta a kormányzói széket. Azóta Olaszországban, Spanyolországban, Németországban, Ausztriában forradalmi átalakulások, megrázkódtatások történtek, — nálunk rend, nyugalom keretében alkotmányos élet folyik. Kormányzónkba vetett bizalmunkkal hiszünk egy Istenben, hiszünk egy Hazában, hiszünk Magyarország feltámadásában.

Megalakult a „Gyümölcsfavédelmi Egyesület“

Mult vasárnap tartotta alakuló gyűlését a gyomai „Gyümölcsfavédelmi Egyesület“ a Németvárosrészi Olvasókör helyiségében.

Nagy szükség volt ilyen egyesület alakulására, hogy a még meglévő gyümölcsfainkat megvédjük a végleges elpusztulástól.

Valamikor Gyoma, község virágzó gyümölcsösökkel és szőlős kertekkel volt körülvéve észak-kelet-nyugat és dél felől. Erről tanuskodnak a még most is használt kertmevek mint:

Hantoskert, Pocsokert, Matakert, Kutyaškert, Cifrakert, Bdnomkert, Csepűskert. Ezeknek némely részén találhatunk itt-ott még gondozott kertet is. A legtöbb helyen azonban már csak egy hírdőzőnek ott feleltett fa tanuskodik arról, hogy ott valaha virágzó kertek voltak, melyek szórakozást, örömet, és az egészségre nézve olyan nagyon fontos, különböző időben érő gyümölcsöt nyújtottak nekünk. De ugyanugy pusztulásra vannak ijelve a házuk konyhakertjében lévő gyümölcsfák is.

Férgesek a gyümölcsfaink

Közismert dolog és tény, hogy a kerttulajdonos a helyesnek volt gondozás dacára sem tud férgmentes és heér gyümölcsöt enni saját kertjéből, mert az lehull idő előtt. Kedvét is veszítette már sok ember e miatt

és a gyümölcsfaütleletést egy lemondó kezlegyintéssel intézi el. „Nem érdemes gyümölcsfát ültetni“. Pedig érdemes, — csak helyesen és okszerűen kell a gyümölcsfát kezelni.

Az éneklő-madarak haszna

Valamikor nem volt szükség arra, hogy gyümölcsfainkat oly nagy gonddal és fáradsággal ápoljuk, tisztogassuk, hernyózzuk, mert elvégezték azt helyettünk a sokkal lelkiismeretesebb munkát végző ingyen munká-

saink, a hasznos éneklő-madarak. Hol vannak most ezek? Se fa, se erdő, se madár. Ahol nincs fa, ott nincs madár és fordítva: ahol nincs madár, ott nincs fa. Mindkettő egymásra van utalva.

Mi a célja a Gyümölcsfavédelmi Egyesületnek?

Hasznos madaraink helyett most nekünk kell ezt a munkát elvégezni és gyümölcsfaink rengeteg és különféle kártevőit elpusztítani. Ezt a célt akarja elérni a most megalakult egyesület. Permetezőgépek, permetezőszerek beszerzésével, a szerek helyes elkészítésével és azoknak időszerű és szakszerű felhasználásával, a rendelkezésre álló kiképzett szakmún-

kás időleges alkalmazása által segítségére siet az egyesület szolgálatát igénybe venni óhajtó egyesületi tagnak.

„Talán, magánemberis el tudja végezni ezt a munkát, ha van permetezőgépe és el tudja pontosan készíteni a felhasználandó szert. De sokkal többnek vannak, akik nem vehetnek külön-külön ilyen gépeket és a megfelelő permetezőszert sem

ludják helyesen elkészíteni. Mert lehet valakinek gépe és permetezőszere is, de ha rosszul alkalmazza a permetezőszert és nem vegyíti azt helyesen, így vagy leperzseli a fajt és ezáltal kiirtja őket, vagy ha sok vízzel keveri, úgy a fa kártevőinek sem árt és akkor hiábavaló munkát végzett, a pénzt kidobta és gyümölcse továbbra is férges lesz és idő előtt lehull. Az egyesületnek vannak erre a célra kiképzett munkásai, akik ezt szakszerűen elvégzik. Az egyesület szerzi be a szükséges különféle permetezőszereket, azokat pontosan elkészíti, megállapítja a fak nagysága és állapota szerint felhasználandó permellé mennyiségét és a szakmunkásnak járó megállapított munkabért. Egyente új, tervszerű és szakszerű védelemben részesíti az egyesület rendes tagjainak gyümölcsfáit. Erre nézve biztosítékot nyújt az, hogy az egyesület állandó szaktanácsadója vitéz *Pajor Gyula* gazdasági iskolai igazgató, aki szíves volt szakudatását az egyesület rendelkezésére bocsátani és akit ezért az egyesület bizalma és elismerése felül egyhangulag tiszteletbeli tagnak választott.

Megalakulás

Az alakuló gyűlésen 80 tag kérte a felvételt. Évi tagdíj 50 fillér. Az alapszabályok elfogadása után, azokat jóváhagyás végett feltérjesztették a helyi gyümölcsügyi bizottsághoz. Megválasztották a vezetőséget és a különféle bizottságokat. Elnök lett: *Beinschróth Márton*, alelnök: *Paradics Imre*, jegyző: *Pintér Pál*, pénztáros: *Peijer Imre*, ellenőr: *ifj. Kurtz Mihály*, számvizsgálók: *Göttler Imre*, *Csapó Sándor*, *Urbansek Ádám*, választmányi tagok: *Schuszték Sándor*, *ifj. Wagner Ádám*, *özv. Várkövy Kálmáné*, *Mónus Miklós*, *Seprenyi Lajos* és *Szabán János*, pótag: *Hajdu Péter*, *Köhler Mihály*, intézőbizottsági tagok: *Molnár Antal*, *Csuvarsky Mihály* és *Sallai Géza*.

Felvilágosítást nyújt az elnökség minden vasárnap délelőtt 11-12 óráig a Németvárosrészi Olvasókör helyiségében.

— s. s.

Ingyenes visszautazásra jogosító igazolványok az Országos Mezőgazdasági Kiállításra március 15. nek 0. órájától, a visszautazásra bezárólag április 1. nek 24. órájáig való érvénnyel darabonként 1.30 pengőért már kaphatók *Wagner Márton* Fiainál.

A Levente Egyesület 1935. március hó 2-án és 3-án

szinre hozza a Mézeskalács 3. felvonásos operettet

A HOLLER SZÁLLÓBAN!

Riport a cserkészszóthoból.

Hetek óta hangos kalapálás, fűrész, faragás zaja veri fel a cserkészszóthobon csendjét. Az óthob közepén gyalupad áll, az asztalon szép rendben még néhány szerszám pihen, a földön pedig szálkás, sudár lécek várnak sorokra. Mosolygó cserkészek ügyes keze alatt fosszós forgács hull a földre a gyalu éles vasa után. Az óthob tele van meghalt fenyők jószaga illatával. A fiúk halkán cserkésznótát dudolnak és arcukra valami ünnepies komolyság ül, amikor egy közülök mérőléccel vesz kezébe s számol, rajzol, jegyez.

Vajjon mi készül itt?

A cserkészcsoport sok szép vágya közül egy a beteljesedés felé közeledik.

A cserkészeknek az általános cserkészmunkák elvégzésén kívül, ugyanis sok más, nemes célja van. A cél sikeres elérése bizonyításaként tavasszal és nyáron a csapat táborúzi ünnepélyeket rendez, amikor a cserkészügyességeken kívül komoly és vidám cserkészszíndarabokkal, zene és énekszámokkal szórakoztatják az érdeklődőket. Ilyen szabadtéri előadások alkalmával nem kell színpad és színpal, nem kell mesterséges világítás, mert a csodás természet mindent együtt és ingyen nyújt az embernek.

Őszi és téli időkben azonban emberalkotta eszközökkel akarjuk utánózni a természetet.

Sokszor megtörtént már, hogy a csapat őszi vagy téli előadása alkalmával kölcsön kért színpadot és színpalot. A kölcsönzés díja mindig sok volt.

Régi vágya a csapat tagjainak olyan színpadon és olyan színpalot előt szerepelni, amelyet ők csinálnak, mert ez elsősorban olcsóbb, praktikusabb megoldás, másodsorban pedig szebb, becsesebb mindennél, mert cserkészek készítették jó szívet és lélekkel.

Ez a régi vágy beteljesedik most.

Készül a színpad és a színes falak már készen vannak, hogy márc. 5-én az iskola tornatermében bemutassa a csapat műkedvelő csoportja a Nemzeti színház egyik ez évan is műsorán levő darabját, „Szigligeti Liliomfi” című zenés vígjátékát.

Nem véletlen, hogy a csapat

vezetősége ezt a színdarabot választotta előadás céljából. A mai receptre készült operettek rosszul hangszerelt muzsikáját és hig tartalmát vártilan sikerre viszi a díszletek pazar színváltozata, alakja, a színpad technikai modernsége, a divatos ruhák, továbbá a fény, szín és az illathatások összességé, vidéken azonban erőtlen és értelmetlen kísérletezések csupán.

Nehéz teljesítmény elé állítja műkedvelőinket a darab előadása, de naponként próbát tartanak Molnár Gyula vezetésével, tehát minden reményünk megvan ahhoz, hogy az örökbecsű vígjátékban levő sok szépséget lelkes cserkészeink meg tudják mutatni és a közönség ez alkalommal is vidáman fogja a cserkészek farsangi estjét eltölteni.

Március 5-én d. u. 2 órakor olcsó helyárakkal ifjúsági előadás lesz. Az esti előadás pontosan 8 órakor kezdődik. Cserkészeink meghívó ívetek hordanak. Ezúton is kérjük a címzetteket, hogy az esti előadásra az igényelt helyet darabszám szerint sziveskedjenek feltüntetni, mert csak így tudjuk a lefoglalt helyet biztosítani.

Megfelelő érdeklődés mellett márc. 7-én ugyancsak este 8 órakor az előadást megismételjük.

Mit adnak vasárnap?

Mézeskalácsot

a

HOLLERBAN!

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsöt

Magastörzű és bokorrózsát

Díszfát

Díszcserjét

Évelő virágot

Gyökerező szőlőveszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda
VI. kerület Andrassy-ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

HIREK

Esküvő. Varga Ferenc román. tanító Nádhera Anna román. tanítónővel március hó 4-én (hétfőn) délelőtt 9 órakor tartja esküvőjét Endrődön a r. k. plébánia templomban.

Nyugdíjazás. Kovács Lajos főpostamester 60 évi szolgálat után, később meghatározandó időre nyugdíjazták. Az utód nevét még nem tudjuk.

Kinevezés. Sass Ferencné a postavezérigazgatóság Sajókazára postamesternek kinevezte. Gratulálunk.

Csáki Imre okl. tanító, aki a központi iskolában Domokos János elhalálása után helyettesi minőségben közmegegyezésre vezette a IV-ik osztályt, február 28 ikától Budapest Székesfővárosnál kapott beosztást. Rátermetű, szorgalmas és ambiciózus földinket érte ez a szerencsés kiutazás, melyhez, ugyis, mint a Gyomai Ujság munkatársának, igaz szívünkből gratulálunk.

Országgyűlési választói névjegyzékbe való felvételét kérhetik március 15-ig azok, kik a 24. illetve 30 éves korhatárt a folyó évben elérik, de az 1930-ik évi december hó 31-én megtartott összeírás alkalmával más városban vagy községben laktak. Azok is kérhetik a felvételt, akiknek más címen nyílik meg a joguk.

Cukorgyári hulladékok a drága abrakarmány pótlására. Levélbeli érdeklődésre a mezőhegyesi cukorgyár közli, hogy raktárából származó cukorrépa szeletek métermázsánként 9 pengőért, Melász métermázsáját 6 pengőért és a denaturált nyers (lakarmány) cukor métermázsáját 9.50 pengőért (mely utóbbihoz 6 százalék forgalmi adó is jár) hajlandó szállítani kisebb tételekben is. A cukorrépa szelet a lakarmányrépát van hivatva pótolni, a melász gyengébb lakarmányok izesítésére szolgál és étrendi hatása kitűnő. A denaturált nyers cukor újabb készítmény, mely áll 90 százalék nyerscukor, 9 százalék buzakorpa és 1 százalék kenyérszorból. Tápértéke az ó-tengeriét luhaladja, 1 kgr. nyerscukor 1.25—1.35 kgr. zabot pó-

tol. Elsősorban erő és hizlaló takarmány. Gyengébb takarmánnyal keverve ízlelőssé teszi azt, s étrendi hatása nem messze marad a melásztól. Az állat teljes egészében megemészli. Szilárd állapotban kerül eladásra, tehát szállítása és raktározása könnyű. Amennyiben gazdátársaim bármely anyagból rendelni óhajtanak, szívesen összeírom az igényléseket, s le is rendelhetem azt. A szállítási költség csökkentése érdekében legalább egy 100 mázsás kocsival kellene Gyomára terendelni, így a szállítási költség egyharmadára csökkentene. Vitéz Pajor gazd. isk. ig.

Mézeskalács

Égbelőtt szerelmes levelek.

A jövő postásáról, a rakétáról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett pompás cikkeket, izgalmasan érdekes folytatásos regényi és közel száz rímek képeit talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Mézeskalács

Gyomai halpiac

A Gyomai Halásztársaság lehetővé teszi, hogy a halfogyasztók halrendeléseiket vagy az Ivánfenéki Árméniesítő Társulat iró-dájában vagy a Wagner Márton Fiai fakeskedésében tehessék meg. Akik egy nappal előbb rendelik meg a halat, azoknak 1 és fél kg-on felüli rendelésnél házhoz szállítják azt.

Halárak:

Süllő-harcsa	140—160 fillér
Ponty-esuka	100—120 fillér
Márna-compó	80—90 fillér
Keszeg és más hal	50—70 fillér

Az Új Magyarság. A Milotay István szerkesztésében megjelenő Új Magyarság Mácz Ákos gyomai megbízottnál havi 2.50 P és egynegyed évi 7.50 pengőért megrendelhető. A lapot az előfizetőknek házához viszik ki.

Vörös Béla endrődi állatorvos orvosi oklevelét meghirdette a kisgyűlés.

„Amit egy szerzőnek tudni kell.“ Ezen a címen jelenik meg Váradi Isván tollából egy igen érdekes és a szerzők számára rendkívül hasznos könyv, meri a szerzőknek megmutatja, hogy miként kell elindulni, hol és hogyan lehet az elindulóknak érvényesíteni, mik ennek az előfeltételei; egyszerűbben: hosszú eszlendőkön át szerzett tapasztalatok, jótanácsok, utmutatások könyve lesz, amelyből sok-sok segítséget meríthet minden szerző, akár irodalommal, akár zeneszerzéssel, művészetével foglalkozik. Igen sok olyan közlése van a könyvnek, amely meglepő leleplezéseket tartalmaz és egyben erős kritikát gyakorol az akadályok és gánesok felállítói fölött. A könyv ára 1 P (és 10 fillér portó) beküldése ellenében megrendelhető a szerzőnél: Újpest, Ó-zutca 46. és a kiadó „Írók, Művészek és Zeneszerzők Értékesítő Szövetkezeténél“, Budapest, VI. Andrassy ut 89.

Milyen legyen a jó családirház? Az ember rendszerint csak egyszer épít családirházat az életben és megfogadja, hogy másodszer — a tapasztalatokon okulva — már másképpen: esősebben, szebben és jobban építene. A Vállalkozás Építkezés most megjelent Perspektíva című díszes műmelléklete kiváló magyar tervező és építőművészek legsikerültebb építleteinek fényképeit, tervrajzait közli, úgyhogy abból mindenki — tandíjfizetés nélkül — kiválaszthatja a neki megfelelőt. Nemesak az építelő közönség, hanem maguk az építőipari körök is sok tanulságot meríthetnek ezekből a példák-ból, valamint a lap másik mellékletéből az Építőgyakorlatból, amely a családi házépités műszaki kérdései mellett foglalkozik a legaktualisabb kérdések egyikével a polgári légvédelmi építkezéssel. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Rákóczy-ut 6.

Az endrődi Hármaskörös híd aszfalt burkolatának megújítására március 27-ig versenytárgyalást hirdet a vármegye.

A Buvár második száma. Amikor a Franklin-Társulat megindította a Lambrecht Kálmán szerkesztésében nagyszabású tudományos magazinját a Buvár-t, az ország minden részéből és messze idegen országokból is páratlan lelkesedés fogadta ezt az értékes vállalkozást. A Buvár most megjelent második száma újabb bizonyosság arra, hogy a művelni magyar közönségnek valóban várva-várt lapípusa ez a természettudományi és technikai folyóirat. Sikerült benne megvalósítani nemcsak a magyar tudományos élet, hanem az egész világon folyó kutatómunka népszerűsítő szemléjét. A Buvár impozáns lendülettel ragadja meg a tudományos világ aktualitásait, beszámol a mesterséges gyémántra vonatkozó kísérletekről, a televízió mai állásáról. Linné főművének két évszázados jubileumáról, számos apróbb közleményt szentel a természettudományok egyéb időszerű kérdéseinek is, a maga nemében egyedülálló könyv- és folyóiratszempléjében a tudományos irodalom napi érdekességeit sorokoztatja fel és hírneves magyar tudósok, kutatók, felfedezők, írók s publicisták remekbekészült írásaival elégti ki a mai ember érdeklődését. A Buvár fényképfelvételei és szemléltető képei a világsajtóban is megkülönböztetett helyet biztosítanak a tudományos világ e rendkívül értékes magazinjának. Előfizetéseket minden könyvkereskedés elfogad.

Kedvezmény lapunk olvasóinak! Nyaraljunk idehaza, hazánk megismerése elsőrendű nemzeti érdek és kötelessége minden magyarnak. Csonka hazánk üdülő telepei nem drágák, ha pihenni akarunk a Bükkben vagy a Mátrában naponta 5-4 pengő! akarunk költeni, kellemes üdülő telepet mutatunk a megjelent Bükk és Mátra katalozban, 120 oldal, 60 képpel. **Minden előfizetőnknek idegenforgalmi szempontból teljesen ingyen boesát** rendelkezésére a kiadó, Springer József Debrecen, csupán a portó költségére kér 20 fillér szíves beküldését. Minden üdülő telepről, pensioról örömmel hoz ismertetést ezen évenkénti löbbezer példányban megjelent „Bükk, Mátra, Hegyalja“ utikönyvében, kérem küldje be ismertetését címére.

Grófok és színésznők házassága. Erről közöl érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, színházi beszámolókat, pályákat, utólrérhetetlen filmrovatot és közel száz remek képet talál az olvasó a külön színházi képeslapban. A Délibáb új száma 20 fillér.

A cséplőgépvállalkozók és munkások közötti szerződéseket ezután a községi előjáróságok előtt kell megkötni.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara megyénkbeli a következő munkásokat üntette ki 50 pengő pénztulajommal: Hajdu József nagyszénási, Köteles János dobozi, id. Sápsszky Pál szarvasi, Kádas Mihály békési és Petrovszki János ujkigyósi lakosokat.

ITT AZ IDŐ!
RENDELJEN!
UNGHVÁRY LÁSZLÓ
faiskola R.-T.-nál
Cegléd—Budapest
Veres Pálné u. 8.
Telefon: 883—31.
Árjegyzék ingyen.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Hrahovszky Magdolna Mária,
Weinberger György.

Házasságot kötöttek:

Szilágyi Sándor—Rácz Mária,
Jóó László—Molnár Eszter.

Meghaltak:

Fekete Endre 67 éves, Adorján Károly 5 éves, Bula Malyásné Vaszkó Ilona 56 éves, özv. Vincze Andrásné Szébeni Zsuzsanna 74 éves.

Lóvizsga

a belterületen március 27-én 8-12 óráig és 28-án szintén 8-12 óráig a községházánál.

Március 29-én a hasitáson Szabó féle tanyán 8-12 óráig, március 30-án Batári Antal VII ker. tanyáján 8-12 óráig.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik feledehettek jó apánk

FEKETE ENDRE

alhunytával részvétükkel enyhítették mérhetetlen fájdalmunkat, köszönetet mondunk.

Gyoma, 1935 február hó.

A gyászoló család.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Az 1935. év, február 22-én „Az Est“ lap, XXVI. évfolyam, 44. számában a 4. oldalon „Tiba András gyomai református pap tragédiája“ címen megjelent közleményre mind ez ideig nem válaszoltam; nem pedig azért, mert ezen ügy egyházi és világi bíróság előtt van. Egyrésztől hivatali titoktartás kötelez, másrésztől az az érzésem, hogy bíróság előtt folyamatban levő ügyről érdemlegesen nem nyilatkozhatom. Mihelyst azonban a bíróság jogerős ítéletet hoz, akkor ezen ügyet részletesen fogom feltárni. Addig mindenki részéről türelmet kérek.

Gyoma, 1935. február 28.

Répás Pál.

* Ezen rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az Uri-Kaszinóban

jó és olcsó házikoszt

kapható.

Abonenseket elfogadok.

Szíves pártfogást kér

SIPICZKI SÁMUEL

vendéglős.

Jön! SINGER varrógép tanfolyam Jön!

képviselő: LACH és VARGA

SPORT

GySC választmányi ülése. F. hó 26-án igen nagy érdeklődés mellett megtartották a GySC új vezetősége. Az elnöklő vitéz Madaras Gyula üdvözlő szavai után alapos tárgyalás alá vették a klub jövőben követendő sportpolitikai irányát. A költségvetés keretében öleletes megoldások merültek fel az anyagi nehézségek áthidalására. A GySC a társesélyesüléssel szemben közös ügyekkel kapcsolatban barátságos együttműködést kíván létrehozni s a szívélyes sportbarátságot tartja a helyi sportélet fellendülése érdekében a legcélravezetőbb eszköznek. Az ügykezelés beosztása után megválasztották a fegyelmi bizottságot, melynek tagjai lettek: dr. Vincze Endre, dr. Bakos József, dr. Messinger Albert, Kruchió István, Izsó Balázs, Malatinszky Lajos intéző és Ehrmann Izidor jegyző. Az átszervezett vezetőség és a kiváló sportemberekből álló választmány működése a legszebb reményekre jogosít és reméljük, hogy az 1935-ös esztendő forduló pontot fog jelenteni a GySC történetében.

GyTK közgyűlése. F. évi február 24-én tartotta a GyTK évi rendes közgyűlést, amit este 8 órakor egy 140 főtékes szonnyitó vacsora követte. Bácsy Elek elnök üdvözlő a szépszámu közönséget és a társesélyesület vezetőségét és megjelent tagjait. Az üdvözlő szavakra vitéz Madaras Gyula GySC elnöke válaszolt, majd hatalmas tapsal köszöntve dr. Legeza Tibor emelkedett szólásra és ismertette az egyesület kifelé irányuló működését. Mindhárom felszólalót a közönség hosszasan ünnepelte. A jelsikerült vacsorán a vendögek reggelig kitaroltak. Kivánjuk, hogy a két egyesület táborát még sokszor láthassuk így együtt.

A GyTK teljes vezetőségének névsora: Diszelnök Páncél Emil, elnök Bácsy Elek, társelnök Gecsey Sándor, Grosz Salamon, al-elnök Hantzmán Ferenc, Hekelle László, ügyész dr. Legeza Tibor, orvos dr. Neményi Honfi, dr. Sallay László, dr. Nagy Pál, dr. Bárdos László, ügyv. igazgató Heinfarth Mihály, főtktár Csáki Dániel, háznagy Gábor Antal, jegyző Csapó Albert, pénztáros Márton Bálint, futballintéző Mayer Ferenc, ifj. intéző Lakatos János, szertáros Imre Elek, ellenör, Vatai János, Haibach Árpád, számvizsgáló Bedö Imre, Szepesi Sándor, Balogh Lajos II. Box szak. oszt. vezető Benze Miklós, box szak. oszt. int. Varga Károly, birkozó sz. oszt. vezető Németh Lajos, Pfeiffer György, Sakk. szak. oszt. vezető Kremmer György. Koroso-

lya sz. o. vezető Bartik András, főrendező Szokolai György.

Választmányi tagok: Varsandán László, Szabó Imre, Papp Gábor, Varga Károly, Szokolai György, Szendrei Ferenc, Kiss Sándor, Szabó Bálint, Vatai Lajos, Wolf Mihály, Tandi Imre, Szilágyi Ferenc.

Pót választmányi tagok: Weidmann Mihály, Rozsnyai Mihály, Nagy Lajos, Krampner Ferenc.

Sarkadi Világosság S. C. sulyos anyagi viszonyokra hivatkozva bejelentette, hogy a bajnokság további küzdelmeitől viszsza lép. Az Alsözvettség a hátralevő mérkőzéseinek 2—2 pontját gólarány nélkül az ellenfelek javára írta s egyben a Világosság eddig elért pont és gólarányát megsemmisítette.

OFC és Bocskai közös kérelme a febr. 24-re kisorsolt meccset április 22-re halasztották el.

Mezőberényi tudósítók jelentik, hogy az MTK centerhalf poszton a tavaszi szezonban Kisst, a Mezőturi MÁV volt centerét fogja szerepeltetni, kinek játékától nagyon sokat várnak. Mint borbély tanoncot alkalmazta az MTK egyik vezetőségi tagja s

április 1-től válik igazolhatóvá. Szentéit sikerült az MTK nak visszatartani s így feltétlenül szerepelni fog, viszont Makai helyeti Roósz lesz a balszélső.

DLASz kebelébe tartozó egyesületek igazolt játékosai mérkőzés vagy annak gyakorlása, avagy mérkőzésre utazás közben szenvedett balesetért halálesetre fejenként 2000 P, állandó munkaképtelenség esetére 3000 P, mulékony munkaképtelenség esetére pedig napi 1.60 P összeg erejéig vannak biztosítva az Anker Biztosító Társaságnál.

Sakk verseny. A Gyomai Sport Club és a Gyomai Testedzők Köre együttes rendezésben nagyszabásu verseny kiírását vette tervbe. A rendezőség ezuton is felkéri az összes gyomai sakkzókat, hogy a versenyen lehetőleg mindannyian vegyenek részt. Nevezési határidő március 9. Nevezni a sportegyesületek titkárainál lehet, ugyanott a verseny feltételei is megtudhatók. A verseny győztese „Gyoma község 1935. évi sakkbajnoka” címet és plakettet nyer, a döntőbe jutott versenyzők érmet kapnak.

PUBLIKÁCIÓ

Rákóczi-ut 9 szám alatt lakás van kiadó, ugyanott egy üstház van eladó.

Nagy Istvánnak az Örökösnyílason szalmája, töreke van eladó. Jelenkezni lehet a Gyárdúlón 101 sz. tanyán.

Simon József háza és Ujkerti földje eladó. Tánccsics-ut 10 sz.

Egy használt, jókarban lévő vasústöt keres megvétele Schulek Béla főmérnök. Lakik: Dr. Vogel féle házban.

Vetőmagnak alkalmas árpa kapható Máday gyógyszerésznél.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Özv. Csapó Jánosnének 2 kocsi hereszénája van eladó. Érdeklődni lehet Hősök utja 72 sz. alatt.

Kies Bálint ut 16 sz. alatt egy éves üsző borju eladó.

Április egyre pados szobás lakás van kiadó. Gróf Tisza István ut út 20 alatt.

Egy négy közép iskolát végzett leányt azonnali belépésre elárúsítónak felvesz Domokos Albert.

Adamik József Ózedmajor őrházhoz 10 pernyi járásra 15 magyar hold szántója örökáron eladó. Értekezni lehet Balog Bálintnál Rákóczi u. 29.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÖD

1935. március 4-én és 5-én farsang hétfőn és kedden

A világ nyolcadik csodája!

KING-KONG

Edgar Wallace legfantasztikusabb regénye filmen.

Főszereplők: Fay Wray, Robert Armstrong, Brube Cabot és King Kong. Soha még ehhez hasonló hatalmas mestermű nem pergett le mozivásznon, amelyben fantasztikus jelenetek egész sora megigézik a nézőt és legmerészebb elképzelésünk is eltörpül. Az egész világ és minden idők legnagyobb filmszenzációja!

Magyarok a kálvária utján ezen film a szerbek által kiüldözött magyarok javára fordítatik.

Berlin nagyváros kulturfilm.

Hangos magyar világhírű.

NEM OLCSÓBB MÁR

A BORO MINT A SZÓDAVIZ,

DE NEM IS SZÓDAVIZ!

26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc** Soltvadkert, Pestmegye.

MEGHIVÓ

A Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Gyomán. 1935. évi március hó 17-én délután 2 órakor a gr. Tisza István ut 97 sz. alatti szövetkezeti nagyteremben

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1935. évi március hó 24-én fog megtartatni, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és három hi-telestítő kijelölése.
3. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1934. üzletévről.
4. A felügyelőbizottság jelentése az elmúlt 1934. üzletévről.
5. Az 1934. évi zárszámadás előterjesztése, mérleg megállapítása, a nyereség felosztásáról határozat, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
6. Az igazgatóság választása 3 évre, a felügyelőbizottság választása 1 évre.
7. Az összes alkalmazottak fizetésének ismertetése, valamint a házbérről határozat.
8. Kéri Sándorné volt italmérő peres ügyének ismertetése
9. Alapszabály módosítás.
10. A megjelent tagok megjutalmazásáról határozat hozatal.
11. Az elhalt tagok bejelentése.
12. Esetleges indítványok.

1934. évi december 31-én a tagok száma 217, üzlettrészeik száma pedig 985; az év folyamán belépett 4 tag 6 üzlettréssel; kilépett 1 tag 10 üzlettréssel.

A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg az irodahelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyomán. 1935. február 24-én.

Az igazgatóság.

Endrődön

Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Lakodalomra, disznótorra Kereskedelmi Banktól vegyen kifűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON. Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelősüzemvezető: Tékai Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280
Lapzárta csütörtök este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Feloldó szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjazabásai:
Egyhuzásos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötzetóri hirdetésnél 10 százalék, tízszorinál
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dr. RUBINEK ISTVÁN

budapesti ügyvéd,

az egységes párt gyomai kerületének
hivatalos jelöltje!

A képviselőház váratlan feloszlásával országsszerte megindult az új választásokra a küzdelem.

Március 7-én a Főispánhoz voltak berendelve a vármegye választó kerületének egységespárti vezetői.

Ezen az értekezleten — a gyomai kerületet kivéve — a többi kerületekben mindenütt a régi egységes párti képviselők

hivatalos jelöltsége mellett foglaltak állást.

A gyomai kerületről, hogy ki lesz annak a hivatalos jelöltje — egyelőre még nem tudtak semmit. A Gyomáról Gyulán volt pártvezetők azzal jöttek haza, hogy még

aznap este

közlí velük a Főispán a hivatalos jelölt nevét.

Pénteken délelőtt közölte a Főispán a párt vezetőségével, hogy

Dr. RUBINEK ISTVÁN

budapesti ügyvéd,

az egységes párt gyomai kerületének
hivatalos jelöltje.

Dr. RUBINEK ISTVÁN képviselőjelölt
a ma déli gyorssal
érkezik Gyomára és megállapodik a párt vezetőségével a választásra vonatkozólag.

Képviselőtestületi közgyűlés

Gyoma község képviselőtestülete, 1935 március má 5-én (kedden) délelőtti 9 órakor a községháza nagytermében rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen a tagok szép számban vettek részt a haligatóság is szép számban volt. Régen láttunk már olyan szép és nívós közgyűlést, mint ez volt. Dacára annak, hogy 58 tárgy volt felvéve a tárgysorozatba, fél 12 órakor már be is fejezték. A közgyűlés majd minden tárgynál minden vita nélkül elfogadta az előjáróság javaslatát, egyedül Beinschróth Márton felszólalására a Levente Egyesület ügyében hozott más határozatot. A fontosabb határozatok a következők voltak:

Apaállatok beszerzéséhez kölcsön felvételét határozta el.

Az ártézi kut furása ügyében felszólítja vállalkozót, hogy a munkálatokhoz fogjon hozzá április 1-ig.

Elfogadta a letelepülésről és az előfogatásról alkotott szabályrendeletet.

A községi egészségügyi bizottságba a hivatalos tagokon kívül delegálta Kovács Gábor bírót, Pap Zsigmondot és Oláh Lajost.

Rákosi Jenő és Horthy Miklós utcában 1—1 egész éjjeles villanylámpa felállítását elhatározták.

A hangversenyek és táncmulatságok díjairól alkotott szabályrendeletet elfogadta azzal, hogy a Honsz és a Stefánia részére az érdekeltektől díjak nem szedhetők.

A gyomai gyümölcsfavédő egyesület részére egyszerismindenkorra 250 pengő segélyt szavazott meg permelező gépek beszerzésére.

Az iparostanonciskolai II. vegyes (fiú és leány) osztály megosztása iránti kérelmet az iparostanonciskolai igazgató javaslata alapján — költségkimelés szempontjából — elutasította.

A községi vadászterületek bérbeadására vonatkozólag Kató Lajos jegyző terjesztette elő az előjáróságnak minden tekintetben helytálló, szépen kidolgozott és megindokolt javaslatát, mely szerint mellőzni kéri az árverésen való bérbeadást és a szabadkézből való kiadást javasolta. A képviselőtestület tekintettel a mulakra, a törzsállomány biztosítására vonatkozó intézkedésekre és arra, hogy az I-ső sz. vadászterület nem üzleti alapon létesült vadászterület és ott erkölcsi garanciát is lát, hozzájárult, hogy az összes vadászterületek a felajánlott évi 1200 pengő bérért az I. sz. vadászterületnek árverés mellőzésével egytagban adassék ki.

A Levente Egyesületnek adott előleg ügyében Beinschróth Már-

ton felszólalására — ki a méltányosság alapján — a teljes összeg törlesztését javasolta — így határoztak.

Az elami kár helyszín felül-

vizsgálatának költségei ügyében tett főjegyzői intézkedést egyhangulag magáévá tette.

Végül az összes községi számadásokat elfogadta és jóváhagyta.

Betörők jártak Répás Pál lelkész lakásán

A múlt szombati éjjelén fél 12 órakor Répás Pál ref. lelkész udvarára hatolt be négy férfi. Verdesni kezdték az ablakokat és az ajtót kezdték feszegni, hogy behatoljanak a lakásba. E közben Répásék cselédjé kiosont az ablakon s a szomszédban lakó Ailer Andrásék felkeltette, onnan átszaladt az iskolaszolgálóhoz, sőt a rendőrséghez is átszaladt. A segítség közeledtére az utcán lesbenálló jelt adott, mire a betörők elszaladtak. Az ügyeletes rendőr átkutatta az egész udvart, de nem talált ott senkit.

Ugy tudjuk, az egyik tettes a csendőrség már kinyomozta.

Kár, hogy egyesek annyira elragadtatják magukat és megfélemednek arról, hogy az igazságszolgáltatás a bíróság feladata és nem az övéké. A polgári és egyházi bíróságok kiderítik az igazságot és majd ők mondanak ítéletet. Addig pedig kár a szenvedélyeket korbácsolni. Igazán nem éri meg azért a büntetésért, amit ezért a betörésért kapnak, hogy elébe akarnak vágni az igazságszolgáltatásnak.

A Nemzeti Blokk 60.000 ajánlást szerzett

Irta: TOBLER JÁNOS

„Itt az ideje, hogy a nemzet közvéleménye a hazafias munkásság mellé álljon!”

A Blokk négy főereje: az önzetlen magyar sajtó, a Keresztényszocialisták, Szakszervezetek, a Nemzeti Egység Pártja és az Ipartestületek együtt küzd az OTI választásokon.

Az egész ország mozgásba jött az OTI választások hírére. Két párt vette fel a küzdelmet, hogy a maga embereivel és eszméivel vonuljon be a Belügyminiszter által sikeresen szanált OTI parlamentjébe, a nagyvonalú magyar szociálpolitikai legelső, bár sokszor félreismert embermentő intézetébe. Az egyik a szociáldemokrata párt, a másik a nemzet szívéhez közel álló hazafias érzelmű dolgozók százezreinek érdekeit képviselő Magyar Munkások Nemzeti Blokkja. A harc nevében felkeresülk Tobler János országgy. képviselő, a közismert munkásvezért, a Nemzeti Blokk országos elnökét, aki a választással kapcsolatban a következőkben nyilatkozott lapunk számára:

A legutóbbi OTI választások során a szociáldemokrata párt számottevő többséggel vonult

be a magyar dolgozók parlamentjébe. Aránytalan többséggel és a múltból még itt maradt szertelágazó kapcsolataival csaknem teljesen hatalmába kerítette az ország legnagyobb és legfontosabb nemzetvédő intézményét. Ott minden pártpolitikai szempontból bírált el és a maga célkitűzéseinek, nemzetbontó politikai hivatásának megfelelően igyekezett befolyásolni, az egész országra kihaló intézményt, vonalvezetését. Előre kell bocsátanom, hogy nagyobb és károsabb befolyást nem tudtak érvényesíteni, az kizárólag a tudományos felkészültségű, közismerten hazafias érzelmű és gerinces vezetőségnek köszönhető. A vezetőség ugyanis távol a napi pártpolitikától, kizárólag az intézet tagjainak egyetemes érdekeit szolgálta. Jó lesz, ha ezt megtudja a nemzet közvéleménye és nem téveszti össze a szociáldemokrata párt megnyilvánulásait, nemzetbontó kísérleteit, önös érdekeit, pártcélokat szolgáló házvásárlásait és baklövéseit, ez autonóm szerveken kívül álló és magaslatának helyzetén lévő hivatalos vezetőség ténykedéseivel.

A magyar társadalom, a hazafias munkavégzők és munkaadók nem néztek fölbein kezekkel a Coni utca újabb előretörését az OTI-ban. Az ő eszméik egyszer már letárazták az OTI-t és porba döntötték az országot. Éppen ezért a mostani választások során a hazafias dolgozók megalakították a Magyar Munkások Nemzeti Blokkját, hogy közös erővel nézzenek szembe a Coni utca újabb hatalomra törő próbálkozásával. A Blokk nemzetmentő, munkásvédő célkitűzései között felmilitálja az OTI kifizetését, országos átszervezését, újabb munkásvédő szervezetek, szanaszámok és adóelőlepek felépítését célzó munkálatokat. A balesetvédelem, egészségvédelem, betegség megelőzés fokozottabb megszervezését. A szabad orvosválasztást. A szegélyek felmentését. A sokat bírdelt családvédelem, egészségvédelem, munkás és kisiparosvédelem nevében követeljük a vidéki munkásházák felépítését. A vidéki munkásokat és munkavállalókat felidézni folytatni vissza a magyar vidékre és termékenyítsék meg a vidék életét. Mi azt akarjuk, hogy a hazafias érzelmű munkások szelleme költözzön az OTI falai közé és azt kérjük a sajtó útján, hogy ebben a munkában a sajtó és a közvélemény támogatassa a Blokkot. Itt az ideje, hogy a nemzet közvéleménye a hazafias munkásság mellé álljon. Az önzetlen sajtó és a közvélemény máris a Blokk országmentő célkitűzéseit támogatja. De munkáját a Blokk négy főerejére: az önzetlen magyar sajtó, a Keresztényszocialisták, Szakszervezetek, a Nemzeti Egység Pártja, és az Ipartestületek is támogatják. A Blokk óriási agitációjának és ennek a támogatásnak tudható be, hogy a Blokk két hét alatt 60 ezer ajánlást szerzett. Ezzel szemben a legutóbbi OTI választások során az ipari munkavállalók csak 12 000 ajánlást adtak be. A szociáldemokraták paklumot ajánlottak fel, azt azonban pirulás és a nemzet becsületérzés megsértése nélkül nem lehet elfogadni. A nagyvilágégből és a magyar összemondásból nézve, nem közömbös, hogy a vöröszászó, vagy a Nemzeti Blokk zászlója kerül-e ki győztesen az OTI választások során. Reméljük, hogy a választásokig mindenki megteszi e kötelességét, a választások alkalmával pedig minden, szavazásra jogosult a Nemzeti Blokk jelöltjeire adja le azavazatát.

Minden polgár nézzen utána választójogának

Március 15-ig lehet kérni az országgyűlési választói névjegyzékbe való felvételt

Mindazoknak, akiknek az országgyűlési választói névjegyzékbe való felvételre a kiigazítás évében nem az előírt korhatár betöltése címén, hanem bármely más címen nyílik meg a joguk, valamint azoknak, akik a választójogosultsághoz megkívánt 24, illetve 30 éves életkort a kiigazítás évében érik el, de az 1930-ik évi december hó 31-én megtartott összeírás alkalmával más városban, vagy községben laktak s ezért nincsenek felvéve a névjegyzékbe, felvételüket március 15-ig kérhetik a városokban a polgármesternél, községekben a községi előljáróságnál.

Nyomatékosan felhívjuk a polgárság figyelmét a fentiekre s ismételtén is figyelmeztetjük azokat, akik a névjegyzékbe nincsenek felvéve, bár választójogosultságuk van, hogy most kérjék a névjegyzékbe való felvételüket, mert március 15-ike után már hiába kéri.

Tudjuk, hogy sokan csak akkor szereztek tudomást arról, hogy nincsen válasz-

tójoguk, amikor már az urnák előtt álltak, éppen azért igen fontos, hogy mindenki most nézzen utána: van-e választójoga

s hogy azok, akik nincsenek felvéve a választónévjegyzékbe, idejében, most kérjék abba való felvételüket.

Adakozások az országzászlóra

Átvevő:	összesen P.
Ivánföldi Ármentesítő Belvizszabályozó társulat	50.—
Iványi Aladár	10.—
Csermák Kálmán	5.—
(Gyomai Honsz csoport) Kisröti Olvasó Kör	5.—
Első Budapesti Gőzmalom Részvénytársaság	10.—
Vitéz Madaras Gyula	5.—
Dr. Molnár Kálmán	5.—
Dr. Salfay László	5.—
Csernay Géza	5.—
Balogh Gyula gyógyszerész	5.—
Huhn Ferencz	2.—
Dr. Vincze Endre	2.—
Dubossy Károly	1.—
Házi József	1.—
N. N.	1.—

965.79 P.

(Folytatjuk)

Reformátusok!

Fájó szívvel kell tapasztalunk, hogy gyomai egyházközségünkben a békéltetés, a gyűlölet ültet tanyát.

Szomorúan látjuk, hogy a gyűlölet az utóbbi időkben olyan méreteket öltött, hogy veszélyeztetett egyházunkat.

A pártoskodás pártokra szakítja a híveket, — nem néz egymásra jó szemmel az a két református, aki eddig barát — az a két lesvér, aki nemcsak a hitben volt lesvér.

Nagy egyházunknak, ennek a kis református Rómának öt-öt idők óta két lelkésze van és mit látunk? Azt, hogy a hívek papjaik iránti biztelene és megbecsülése is megoszlik a két között, mert az egyik csoport

az egyik, a másik csoport a másikat szereti, vagy gyűlöli. Mit önkéntelenül is az a kérdés merül fel, — hogy lenne, ha három papunk lenne?

A napokban halt meg, ha jól tudom agyvérzésben, Tiba András lelkész úr, kit a halál elég fiatalon, életének, lehet mondani, a nyarában, lelkészünké történeti kinevezésének 4-ik évében szőlőit el közülünk.

A jószívű embert sokan szeretik, sokan esetleg gondolatják, hogy halálát a közölte és lelkészvárosa, Répás Pál között felmerült ügyek segítették elő.

Most azok, akik a megboldogult Tiba András lelkész úr pártján állnak, azt kívánják,

hogy Répás Pál lelkész úr menjen el Gyomáról.

Ezzel szemben a másik párt azt mondja, hogy Répás Pál lelkész úr ne menjen el Gyomáról, hallani kitéréselt fenyegetéseket is.

Én megjósolom, hogy sem az egyik, sem pedig a másik pártból nem fognak kilépni, de ne is legyen senki.

Egyházunkkal szemben apátiaktól örökségképpen átvett kötelezettségeink vannak, főként nekünk főgyökeres gyomaiaknak, kiknek ill ősisirjaink vannak.

Jelen eszeiben azt tekintem kötelezettségnek, hogy létrevése minden református hívőnek az legyen, hogy egyházunkban a béke helyreállítás — járjon mindenki a magyalában, vezéreljen mindenkit minden adott és adandó kérdésben a hite, egyházával szemben kötelezettségérzete és eltölne engedje magát ellátortitani — ne dobja magát oda ütőkártyának.

Nem szándékom a két lelkész úr között fenforgó ügyet bírálni, mert nem kötelességem és nincsen hozzám jogom — az joga és kötelessége a bíróságnak, de mint minden léren, úgy ill is azt kívánom és kívánhatjuk, hogy a bűnös bűnhődjék.

Lelkipásztorunkat, a leendőket is, tiszteljük és becsüljük meg addig, amíg azok úgy élnek, úgy cselekszenek, mint ahogy azt mi, a hívek az Isten szolgáitól méltán elvárhatjuk.

Higyjük az egy igaz Isteni, mert azt a hitet oltotta belénk az édes jó anyánk, de nem lehet papjainknak olyan viselkedése, olyan cselekedete, amelyek elégségesek lehetnének arra, hogy a hitünket elhagyjuk.

TÁRCA

Élmény

Kosztolányi Dezsőnek.

A bárhelyiséget misztikus, sokszínű fény szőtte át.

A költő, a bejáratnál távolabb, a sötétnek támaszkodott és társával beszélgetett.

— Látjátok, Párisban senkinek sem jutna eszébe oldalaböknöni a társát, csupán azért, mert a bárhelyiség egyik meghiitt szögletében valaki, boldogságában, megcsókolja társnőjét.

— Hát igen... az Páris...

Valamennyi követte odavágyásán eltűnő sóhaját és egy percre maga elé tekintette. A Szajna partján ebben a pillanatban többen sétáltak. A látható sétálók között voltak a láthatatlan odavágyók is.

Alig értek gondolatvonalatuk repítő sebességével a Nyugat igazi nagyvárosába, amikor az egyik rendező, egy frakkba öltözött férfi megérinti a költő karját.

— Bocsásson meg, kedves Mester, ha nem venné rossznéven, egy fiatal kislány szeretné, ha bemutatnám.

— Parancsoljon kérem. Állok rendelkezésére.

A frakkos rendező mélyen meghajolt a költő emberi termete és irodalmi nagysága előtt s eltűnt.

A bárbejáratnál dobogó szívvel készült a nagy találkozára egy alig tizenéves kislány. Hosszu, világos bálruháján igazított s rózsásra gyulladt arccal, a szive gyors zakatolásától áttűzesedett karokkal kapaszkodott a rendező karjába s ment. Ment élete legnagyobb izgalomával, a teljesülési látszó vágy hajtó erejével a költő felé.

Zsufoltan ülték tele a helyiséget azok, akik az est műsorát végighallgatták. A sok asztal és a hátrahintázott székek erdején kellett átvergődniük. Ez idő alatt alkalma volt a kislánynak még egyszer rendeznie gondolatait vagy inkább érzéseit, mert hiszen most mindenben azok vezették.

— Hát mégis sikerül... gondolta... sok vágyakozásom után most kezefoghatok egy költővel. Egy igazi költővel, aki elől szélesnyílású gallért visel... Aki feketekeretes szemüvegén keresztül olvasta fel írásait s akinek szereplését oly nagyon lelkesen tapasztaltam meg... Igen a költő kezét fog velem... s talán... talán táncolni is fog velem... átkarol és... Semmi, semmi — kapta magát rajta — hát igen átkarol és...

— Ó kérem, az ránézve megtiszteltetést jelent, ha egyes helyek érdeklődnek.

A beszélgetés nehezen indul volna, ha a költő nem veszi át a szót. Társai patkóalakura nyitották a kört s zsebreakasztott hűvelykujjukkal kapaszkodtak nadrágzsebükbe. Időközönként utemeget vertek ki szabadon álló ujjjaikkal és oda-oda mosolyogtak a két beszélő felé.

— Mennyi báj van ebben a gyerekben — sugta az egyik oda társának észrevétlenül.

— A megtévesztett ártatlanság, a megtévesztett gyermeki lélek — lelkesedett, sarkán félreforduló mozdulatot téve, a másik.

A költő most már kislányaként karolta magához a lányt s úgy beszélgettek.

— Nem nagyon. Eddig csak egy könyvet olvastam, de az nagyon szép volt.

— Melyiket? És miért volt nagyon szép?

Kétféle orvos van: a Homeopata és az Aleopata.

A beteg elpanaszolja, hogy fáj a feje, erre az egyik orvos azt mondja: Tegyen rá hidegvizes borogatást, majd enyhül a fájdalom.

A másik orvos megvizsgálja a gyomrot, nyelvet és minden testrészét, megkérdi: mit evett (nem-zoniotta-e a gyomrái) meri azt akarja tudni, hogy mi okozta a fejfájást és ami okozza, azt a bajt akarja megszüntetni.

Itt is arra van szükség, hogy az arra hivatottak vizsgálják meg, hogy hol van a baj és az orvosolassék mihamarább, de nem hidegvizes borogatással, mert egyházunkban nagy és igen komoly bajok vannak.

Gyoma 1935. március 5.

heőpapi Pikó Béla
földbirtokos, ny. urad. tisztartó.

Köszönet

A tűzoltóság 1935. február 16-án tartott előadásán felülfizettek:

Kner cég 13.50 P, Iványi István, Záhonyi Aladár, dr. Pálka Pál, vitéz Haviár Gyula dr., Pétermann József 2—2 P. dr. Messinger Albert, Kner Endre, Wagner Márton, dr. Bartha Gusztáv, Bácsy Elek, özv. Faragó Lászlóné, özv. Lukács Aladárná, Grosz Zoltán, dr. Kanyó Tivadár, Lehoczky Károly, dr. Sallai László, Ugrin István 1—1 P.

E felülfizetésekért hálás köszönetet mond tűzoltóságunk.

* * *

Tűzoltóink — hosszú szünet után — alkalmat akartak adni lakosságunknak, hogy egy műkedvelő előadás keretében, az arra megállapított csekély belépő díjjal

tegyék lehetővé, hogy egyéni felszerelésük hiányait pótolhassák és egyúttal éreztesék így velük, hogy társadalmi formában is kifejezésre juttatják a tűzoltói munka ihyeteni megbecsülését. Lakossaink ebbeli kötelességének olyan kevesen tettek eleget, hogy a műkedvelő előadás tekintélyes ráfizetéssel vég-

ződött. — Tűzoltóinkat nemcsak a — hálá Istennek ritkán előforduló — tüzesetek alkalmával kell megbecsülnünk, hanem társadalmi megmozdulásukban is megérdemlik a pártolást, mert végeredményében mégis csak fizetés nélkül teszik kockára az életüket — mindannyiunkért.

Csendőrnapi

Február 14-én ünnepelték meg a csendőrnapi a nyugdíjas Otthonban tea estély keretében. Nónay Ferenc ny. százados üdvözölte a megjelenieket. A tea felszolgálása után a fiatalok F. Nagy Lajos rendezése mellett 3 egyfelvonásos vigiálékot adott elő, melyek saját szerzeményei. Közreműködtek Kéri Lajos, Józsik László, Pető Piroska, Kéri Piroska, Imre Ferenc, Nagy Lajos és Kovács Gyula sugó. A sok tapsot megérdemelték. Utána Batári Mihály ny. csendőr rövid, de tartalmas beszédben ismertette a csendőrnapi jelentőségét és méltatta a csendőrvértanuk érdemeit. A beszéd a következő volt:

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Kormányzó Úr Ótóméltósága 1932 dec. 30-án Budapesten kelt magas elhalálozásával, a február 14-ikét „Csendőrnapi“-nak nyilvánítani méltóztatott.

A magas elhalálozás célja az, hogy a m. kir. csendőrségnek is legyen egy olyan napja, amelyen a lehetőséghez képest ünnepi keretek között emlékeinket áldoz. —

A „Csendőrnapi“ tulajdonképpen emléknap.

Ezért vallásfelekezetek szertartást kell vennünk az Istentiszteleteken, hogy az Istenházában is áldozunk emlékeinknek, s megemlékezzünk az élő és elhunyt nagyjainkról, a harterőn elesett hőseinkről és a vörös gyilkosok által lemészárolt vértanúinkról. —

Mert nagyjaink, hőseink és vértanúink nekünk is voltak és vannak.

A testület a helyét úgy a világháborúban, mint a forradalmak alatt derekasan megállotta, de mind a kettőből alaposan ki is vette a maga részét.

És hogy derekasan megállotta helyét a csendőr minde nélkül, ahová állították, tanúbizonysága az, hogy a legfőbb Hadúr egy napot rendelt, amelyen nekünk mindezekről meg kell emlékeznünk.

De miért éppen febr. 14-ike a „Csendőrnapi“? Kérdezheti bárki is?

Magyarazata ennek igen egyszerű, mert a „Csendőrnapi“ nem csak az emlékezés napja, hanem a m. kir. csendőrség születésnapja is.

Ma tehát az 54-ik születésnapját Mert a csendőrség ezelőtt 54 évvel született.

Ófelsége I. Ferenc József 1881 febr. 14-én szentesítette

a III. törvényekkel; és ezzel a törvénnyel bizta egész Magyarország területén a közbiztonsági szolgálat ellátását a katonailag szervezett m. kir. csendőrségre. —

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ma egy éve, hogy a budapesti hadimúzeumban leleplezték egy emléktáblát, amelynek márványlapjába 623 csendőr hősi és mártírhalált neve van bevéve.

Ez a létszám lezárva nincs, mert míg a csendőr állandó harcban áll a társadalom ellen bűnöző elemekkel, addig sajnos mindig lesz csendőr, aki ebben a harcban halálosan sebesülve esik. —

En szeretném az önök lelki szeméi előtt megrajzolni az igazi csendőr alakját, annak a régi m. kir. csendőrnapi is az alakját, akinek jégpalkós csizmája alatt a Kárpátok oldalán szikrát hányt a kavics. Ma azok a kavicsok nem szikráznak, hanem bockszirtalag alatt csikorognak, sírnak.

A magyar föld népe büszke lehet az ő kakastollas csendőrére, mert tudja, hogy családját és vagyonát őrzi, fáradságot nem ismerve. —

Te Polgár Embert!

Ha találkozol a csendőrrrel, emeld meg a kalapodat előtte! Megérdemli!

Mert nem csak a vagyonod, családod védelmezője és oltalmazója, hanem apró cseprő ügyekben tanácsadó, barátod, sőt még ennél is több, vér a véredből!

Te tényleges csendőrt! Ha találkozol azzal a régi nyugdíjas csendőrrrel, emeld kezdet a sapkához és tisztelgésig neki, a Te elődödnak.

— A Gulliver utazásait, de az csodásan hatott rám. Napokig eszemben volt minden sora és napokon keresztül gyötört a sírás.

A költő közelebb ringatta magához a kislányt.

A jazz lassu, andalító tangó-dalt szakszofonozott a zajos helyiségbe. A párok lassú ringásba kezdtek.

A teremben, most már a más karján, ott táncolt a megtestesített boldogság. A gyermeklány, akinek egyetlen vágya teljesült: megölelte a költő és beszélgetett vele...

A bár melletti fényesen világított hatalmas előadóterem táncgőzűrének kellős közepén álltak négyen. A nagy költő és három társa.

— Hát édes volt azzal a Gulliverével, a nézésével. Mondhatom nektek, az egyik legszebb

élményem volt ma. Valahogy ilyenek képzeltem a tizen...éveket. — És azok a szemek! Igazi ártatlanságot hordoztak mélyükön...

A folyosókról befelé özönlött a díszes közönség. Ismeretlenek és ismerősök hajlottak a költők felé s ebbe a köszönetésbe ködlött a költő élményének boldogságsugárzása.

* * *

Másnap, egy másik város hangulatvilágítással díszített tánctermében, egy asszony üzent nekem, hogy szeretne velem táncolni. Az üzenetet nem adták át, de valahogyan sajátosan megéreztem és felkértem.

— Valaki szólt magának, hogy szeretném megismerni?

— Nem, Nagyságos Asszonyom...

— Pedig megkértem egy közös ismerősünket, hogy mutassa be nekem. Én úgy szeretek művészekkel beszélni. — Amint halom maga fest is, író is...

Itt megszakadt a beszélgetésünk. Elkérte valaki tőlem az asszonyt, aki izgatottan várta, hogy kérjem fel és táncoljak vele. Talán táncoljam végig az éjszakát s hagyjam vágyteljesítő örömeiben beszélni, dadogni, nézni magamon keresztül állomlovagját...

A szünetben ott ült asztalánál egyedül...

A havas utcát róttam hazafelé én. Nem beszélgettem lelkesezéssel senkinek róla. Bizonyára ő sem emlegetett engem...

Dehát az ő nézése nem volt tiszta... Az élet felturta szemtükre felületét és fátyolos tekintetén keresztül egészen mást láttam meg,

mint a bérhelyiségben a költő.

Fátyolos tekintete tartalmát adott annak a szónak, amit valaki felém sugott a táncteremben...

— Elváltasszony I...

1935. február 9.

sz. Csorba Tibor.

Ingyenes visszautazásra jogosító igazolványok az Országos Mezőgazdasági Kiállításra március 15-nek 0 órájától, a visszautazásra bezárólag április 1-nek 24 órájáig való érvénnyel darabonként 1.30 pengőért már kaphatók Wagner Márton Fiainál.

Te pedig, Te van nyugdíjas esendőri Vedd le ősz fejedről a kalapot, a mai moláros, géppuskás repülőgépes és rádiós világban szolgálóat teljesítő lényeges esendőri előt, a te utódod előtt. S legyen a közlekedés, lennálló összekötő kapocs erős és kiszakíthatatlan, Mert csak az igazi magyar és magyarösszetartás hozza meg az az időt, amikor Magyarországra újra nagy lesz.

És zárom beszédemet ezzel a hő kívánsággal, adja a magyarok istene, hogy minél hamarabb a Kérpálok orrán, úgy szepessz, mint a fagerasi havasokon és az Adriai tenger partján magyar esendőri szuronyos csillogjon és magyar esendőri kakaslibokrájáján lengesse a szél.

Ugy legyen!

A beszédet megtapsolták.

Utánna táncra kerakodtak a jelenvöltek. Az ünnepélyen a lényeges és nyugdíjas esendőri családjelekkel teljes számban jelentek meg. A Nyugdíjas Otthon gondnokai elismerés illeti, mert bár az este csak 30-an inták alá az ivékelt és 120-an jelentek meg, mégsem jött zavarba a csészékelt és tea vizek illetőleg. — Közélt is volt az ártézi kút — hanem, ha részletekben is, de mégis fejnakadás nélkül és kifogástalanul látta el a vendégeket. L. —

Levente mulatság

Nagy érdeklődés mellett tartotta a Levente Egyesület március 2-án és 3-án műkedvelő előadását, melyen a Mézeskalács operett került színre. Az előadás úgy erkölcseleg, mint anyagilag szépen sikerült. A Levente Egyesület a szereplő hölgyeknek szép virágkosarakkal kedveskedett, de ebben a jelenvöltek szinte versenyeztek az Egyesülettel. 25 virágkosarat olvastunk meg s volt olyan szereplő, aki 6 db virágkosarat kapott.

Most szombatn az Egyesület közkivánatra (március 9-én) megismétli az előadást.

Különösen jók voltak: Vatai Mariska, Molnárné, Tótká Terike, Kéri Ilonka, Bartha Rózsika, Mézszáros Olga, Nagy Mariska és Kurtz Böske.

A férfiak közül: Laki Sándor, Molnár Gyula, Mertz Gyula, Piltz András, Papp János, Kovács Gyula, Tóth Károly, Mertz Géza, Pataki Imre, Bartha Károly és József, Szabó Lajos, Zdušek András.

Előadás után jó hangulatban reggelig tartott a táncmulatság.

A gyomai gazdasági népiskola műsoros ünnepélye

Igényesek vagyunk már a gazdasági iskola előadásaival, de most sem jöttünk onnan csatódóltan el. Minden műsor-számból a tanestület szívét is éreztük. Vitéz Pajor Gyula igazgató, Bíró Teruska és Faddy Jolánka szakintézőkkel ismét remekeltek. A kiválasztott darabok reszhezállók voltak. A gyerekek beállításai szakszerű volt. A színpad megépítése és nemcsak a szembenlők, hanem az egyik oldalon ülő közönség előtt is szabadon látható színpad díszes volt. Vitéz Pajor Gyula mint énekirigens is jól megállta a helyét.

A virágtánc ügyes volt, a papírruhák jól sikerültek.

A gyerekekban Bene Ilona és Bódi Gyula voltak a legjobbak.

A jüdiót Szilencsik Julianna és Tóth István nagyszerűen adták.

Kakafi Imre ügyesen énekelte el Bíró Teréz szakintéző alkalmi szerzeményeit, melyek kacagó hatást értek el.

A „Ripók urfi”-ban B. Marjay László és Kocsis Péter voltak a legjobbak.

Az est és jókedv fénypontja a „Károlykának csizma kék” felváltó komédia volt. Szilencsik Julianna itt is kiválóan játszott. Tehetséges. Gonda Imre, Farkas Sándor és Balogh Tamás állandó derűben tartották a közönséget. A többiek is mind jók voltak.

A magyar táncban Bene Magdolna remekelt.

Az előadást több mint 500-an nézték végig, a hely szűk volt, de a kedv annál nagyobb volt.

Mikor lesz már községünkben 500—600 hallgatót befogadó előadóteremünk, hogy az ilyen értékes előadásokat ilyen számban hallgathatjuk.

Baba verseny Gyomán

Február 27-én délelőtt volt az Országos Stefánia Szövetség gyomai 158 számú védőintézet rendezésében megtartott „Baba condicio” verseny, melyen 65 anya vett részt 72 csecsemővel és 3 éven alúli gyerekekkel.

A verseny célja a helyes gondozás, okszerű táplálás és higiénikus ápolás volt, mely szempontok figyelembe vételével lettek a versenydíjak odaítélve.

A felajánlott versenydíjak száma lehetővé tette a bíráló bizottságnak, hogy a verseny valamennyi résztvevőjét díjjal jutalmazza. Ezenfelül kiosztásra került még 40 dícsérő oklevél is, melyeket a különösen kiütközött anyák kaptak jutalmul.

Pont 11 órakor kezdődött a verseny. Záhonyi Aladárné, a gyomai Nőegylet nevében beszédet intézett az anyákhoz, melyben szíveshöz szólva buzdította az anyákat női, honleányi és anyai kötelességeikre. Utána dr. Bartha Gusztáv h. vezető orvos tartott nagyhatású retorikai szépségekkel teljes üdvözlőbeszédet. Az Országos Stefánia Szövetség nevében üdvözölte a megjelenteket, a község előjáróságát, a társadalmi egyesületek képviselőit, a zsűrit és a résztvevőket.

A bíráló bizottság nevében az üdvözléseket dr. Kovács Péter, egészségügyi tanácsos, főorvos köszönte meg. Beszédében kifejezésre juttatta azt az óhajt, hogy községünkben az eddig nélkülözött szülőotthon létesítsék.

Dicsérettel kell megemlékeznünk a versenyen részt vett anyákról,

mert bemutatott kisdedeik egytől-egyig ragyogtak az egészségtől és tisztaságtól, méltán részvevők az elismerésre és díjakra.

A díjakat dr. Kovács Péter e. ü. főorvos elnöklété alatt működő zsűri osztotta ki. A zsűri tagjai: Záhonyi Aladárné, dr. vitéz Havivár Gyuláné, Feiler Ernőné, Pétermann Józsefné, Wagner Mártonné, Wagner Józsefné és sarkadi Nagy Sarolta voltak.

A baba verseny díjait dr. Pálka Pálné, vitéz dr. Havivár Gyuláné, Záhonyi Aladárné, dr. sarkadi Nagy Ernőné, Pétermann Józsefné, Földessy István, Csermák Kálmán, a gyomai nőegylet, gyomai Mansz, főszoigabírói hivatal, asztaltársaság, Első Budapesti Gőzmalom gyomai malma, Iványi Aladár és István, Berkovics Adolf, Becher Rezső, Wagner Márton Fiai, Grosz Zoltán, Grosz Salamon, Kádár Lajos, Glück Ármán, Gyomai Termelői Szövetkezete, Honti Antal, Barok Gyula, Sebessy János, Rákóczi Gyula, id. Oláh Lajos, Berkovics Mária, Zöld János, ajánlották fel.

Díjkiosztás után vitéz dr. Havivár Gyuláné mondott köszönetet a megjelenteknek, a zsűrinek dr. Bartha Gusztáv h. vezető orvosnak és Bauer Illésné vezető védőnőnek.

A verseny rendezés dr. Bartha Gusztáv h. vezető orvos és Bauer Illésné vezető védőnő érdeme.

Az ünnepélyen Berkovics Mária fényképész felvételeket készített, melyeket műterme kirakatában kiállított. Képek ott kaphatók melyeknek árából 40 százalékot felajánlott a Gyomai Stefánia által gondozott csecsemők tejjelátására.

ITT AZ IDŐ!
RENDELJEN!

UNGHVÁRYLÁSZLÓ
faiskola R.-T.-nál

Cegléd—Budapest

Veres Pálné u. 8.
Telefon: 883—31.

Arjegyzék ingyen.

Pétisó alkalmazása a kukorica ültetésnél

G. Nagy László gazda érdeklődésére, hogy a kukorica magot a pétisóval együtt juttathatjuk-e a földbe, kérdést intéztünk a Nővényvédelem szaklaphoz, honnan a következő választ kaptuk:

A pétisó műtrágya a vetőmaggal együtt is a talajba juttatható, mert a csíráképessegre nincs káros hatása.

Sorba történő alkalmazás esetében azonban a rendes adagnál kisebb mennyiséget alkalmazunk. Kat. holdanként ne adjunk többet 50—60 kg-nál.

Ha szuperfoszfátot is alkalmazni kívánunk egyidejűleg, ezzel csak közvetlen a kiszórás előtt keverhetjük össze a pétisót, feltéve, hogy mindkét műtrágya teljesen száraz állapotban van.

Nedves időben ne szórjunk ki géppel pétisót, mert a nedvesség hatására összecsomósodik.

Gyomai halpiac

A Gyomai Halásztársaság lehetővé teszi, hogy a halfogyasztók halrendeléseiket vagy az Ivánfenéki Ármontesítő Társulat iró-dájában vagy a Wagner Márton Fiai fakereskedésében tenehessék meg. Akik egy nappal előbb rendelkeznek meg a halat, azoknak 1 és fél kg-on felüli rendelésnél hárhoz szállítják azt.

H a l á r a k:

Süllő-harcsa	140—160 fillér
Ponty-csuka	100—120 fillér
Márna-csopó	80—90 fillér
Keszeg és más hal	50—70 fillér

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Györi Piroška, Nagy Á. Mária, Bakró Ilona, G. Nagy Mária.

Meghaltak:

Tari Józsefné G. Nagy Teréz, 51 éves. Dobó Lajos 45 éves (önakasztás) özv. Marjai Antalné Pulhoki Sára 72 éves.

Házasságot kötöttek:

Takács Imre—Hornok Eszter.

Dr. LEGÉZA TIBOR

Dr. LEGÉZA TIBOR ügyvéd annak a közlésére kért fel bennünket, ő a mai napon illetékes helyen bejelentette, hogy nem lép fel képviselőjelöltnek.

Az OTI békésesajál kerületi pénziára Dr. Bara Gusztáv gyomai OTI rendelő orvosi orvosi választmányába beválasztotta.

Öngyilkosság. Fenyves József, községünkben működő esendőriszihelyettes és Dobó Lajos fiakasztották magukat.

Kedvezményt ad előfizetőinknek a „Gyomai Ujság”. Lapunk előfizetői közül számosan érdeklődtek eddig is állandó kedvezményünk: a Tükör képes havi folyóirattal való kombinált előfizetés iránt. Ebben a hónapban előreláthatólag még többben csatlakoznak majd azokhoz, akik lapunkkal együtt kedvezményes áron, a Tükörre is előfizetnek, mert ez a mindegyre fejlődő folyóirat márciusra valóban remekbeillő füzetekkel kedveskedik a művelt olvasónak. A Tükör márciusi száma szebb, érdekesebb, gazdagabb tartalommal, mint bármikor.

Hartenstein Herm. és Fia cég kényszerűességi ügyében az O. sz. Hírelvédő Egyesület Kamarakerületi szerve Szegeden tartott magánegyesületi tárgyalást a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében. A felajánlott egységet a hitelezők túlnyomó többsége mintegy 80 százaléka elfogadta. Ugy tudjuk, hogy a cég rövidesen újra megkezdte működését.

A gyomai sport egyesületek által rendezett gyomai bálnoki sakk verseny f. hó 11-én hatfőn este 8 órakor kezdődik az Uri kaszinóban. A rendezőség felkéri a benyvezetteket, hogy a verseny megkezdésekor pontosan jelenjenek meg.

Homokból aranyat csinálnak. Az egész világon nagy izgalmat keltett Dunikovsky aranycsináló felfedezése. Ez a rejtélyes ember homokból csinál aranyat. Ha a felfedező átár a fömaggymártásra, akkor az arany talán nem lesz nagyhatalom többé. Az aranycsinálástól rendkívül érdekes illusztrált cikkei közül Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek cikkeket, folytatásos regényt és közel száz képer talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Állami gépjárművezetőképző (soffér) tanfolyam nyílik meg leszámított tandíjjal a Magyar Technikai és Kereskedelmi Akadémia Képzési és Tanfolyamügyi Osztályánál. A tanfolyam március 15-én kezdődik. A tanfolyam VIII. József körút 6 szám alatt működik. Beírási díj 9-11 óra között az igazgatóság.

Aranyruha. Angliában már üvegszálakból szőtt ruhákat hordanak a divathölgyek. Az üvegszövetet finom fémporral permelezzik be és ezáltal a toaletti olyan lesz mintha aranyból készült volna. A Párisi Divat a legnépszerűbb magyar divatlap, közel száz elegáns ruha, szép kézimunka rajzai közli új számában. A pompás divatújság egy száma 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapesti, VII. Dohány u. 12.

Színésznök kálváriája. Erről közöl pompás és érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gaz-

dag tartalommal várja az érdeklődőket. A Délibáb új száma 20 fillér.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes Gyümölcsfát Magastörzsű és bokorozott Díszfát Díszeserjét Évelő virágot Gyökeres szőlővesztőt stb. bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF
falkeljárja
CEGLÉD

Budapesti Iroda
VI. kerület Andrassy-ut 56.
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Egy házhely és 16.500 drb. vágug van eladó Hősök Emlékutja 26 sz. alatt. Érdeklődni lehet Mészáros Lajos üzletében.

Papp Zsigmondnak lucerna szénája és vetőmag zabja van eladó.

Megyeri István ácsnak 2 drb csirkekeletető gépje eladó. Horthy M.-u. 43.

Szeretős István ny. vízmesternek jó pocsi bora van eladó, Kossuth Lajos ut 53 sz. alatt.

Rákóczi-ut 9 szám alatt lakás van kiadó, ugyanott egy üstház van eladó.

Nagy Istvánnak az Örökösnyílason szalmája, töreklje van eladó. Jelentkezni lehet a Gyárdülön 101 sz. tanyán.

Simon József háza és Ujkerti földje eladó. Táncsics-ut 10 sz.

Egy használt, jókarban lévő vas-üstöt keres megvételre Schulek Béla főmérnök. Lakik: Dr. Vogel féle házban.

Özv. Csapó Jánosnének 2 kocsi hereszénája van eladó. Érdeklődni lehet Hősök utja 72 sz. alatt.

Kiss Bálint ut 16 sz. alatt egy éves üsző borju eladó.

Április egyre 2 pados szobás lakás van kiadó. Gróf Tisza István ut út 20 alatt.

Egy négy közép iskolát végzett leányt azonnali belépésre elárúsítónak felvesz Domokos Albert.

Adamik József Özedmajor örházhoz 10 percnyi járásra 15 magyar hold szántója örökáron eladó. Értekezni lehet Batog Bálintnál Rákóczi u. 29.

Vetőmagnak alkalmas árpa kapható Máday gyógyszerésznél.

Lucerna-széná őrlését minden nap végzi Iványi Aladár matákeri malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen külön minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

REGISTRUM
A Polgármesteri és a Nemzeti Szövetkezet Gyomán, 1935 évi március hó 17-én délután 2 órakor a gr. Tisza István ut 97 sz. alatti szövetkezeti ügyszobában

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST tart, melyre a tagok fizetetlen meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelölt tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1935. évi március hó 24-én fog megtartatni, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

- TÁRSYGOSORZAT:**
1. Elnöki megnyitó.
  2. Jegyzőkönyvvezető és három intézőtő kijelölése.
  3. Az igazgatóság jelentése a teletyr 1934. üzletéről.
  4. A felügyelőbizottság jelentése az elmúlt 1934. üzletéről.
  5. Az 1934. évi évszámadás előterjesztés, mérleg megállapítása, a nyereség felszámolásáról határozat, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
  6. Az igazgatóság választása 3 évre, a felügyelőbizottság választása 1 évre
  7. Az összes alkalmazottak fizetésének ismertetése, valamint a házbérlői határozat.
  8. Kéri Sándorné volt italmérő peres ügyének ismertetése.
  9. Alapszabály módosítás.
  10. A megjelent tagok megjutalmazásáról határozat hozatal.
  11. Az elhalt tagok bejelentése.
  12. Eselleges indítványok.

1934. évi december 31-én a tagok száma 217, üzletrészeik száma pedig 985; az év folyamán belépett 4 tag 6 üzletrészzel; kilépett 1 tag 10 üzletrészzel.

A felügyelőbizottság által megállapított mérleg az irodahelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyomán, 1935. február 24-én.
Az igazgatóság.

MOZSI
KORONA HANGOS MOZGÓ
ENDRÖD
1935 március 10-én vasárnap Ragyogó filmvilágjáték!
A cigánykirály
Romantikus operett.
Főszereplők: Jose Mojica, Rosita Moreno.
Egy nagyhercegnő és egy daliás cigánylegény romantikus szerelemi története. Bravuros táncok és fülbemászó énekek szövik át a regényes cselekményt.
Ének! Tánc! Zené! Romantika!
Hárman egy ellen vigiáték.
Hangos magyar világhíradó.

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az Uri-Kaszinóban

jó és olcsó házikoszt
kapható.

Abonenseket elfogadok.

Szives párfogást kér
SIPICZKI SÁMUEL
vendéglős.

Endrődön
Nagyperes dűlőben 8 kishold föld. — Endrődön a Kossuth u. 10. számú lakóház is eladó.

Mezőberényben
vasutállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételek mellett eladó.
Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavidallata, Gyoma
Felelősüzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P

Befizetések postacsékkal.

Hungária-nyomda Gyoma csekkzára 18.280

Lapzárta csülőről este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolvasó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

"HUNGÁRIA" KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyszerűs (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. (Tiszta hirdetésből 10 százalék, tiszterítési 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és felváltás esetén 25 százalék kedvezményt adunk.)

A gyomai kerület választópolgáraihoz! Magyar Testvérek!

Kormányzó Urunk Ófőnöksége az országgyűlést kormányzó kézirattal 1935 évi március hó 5-én felosztalta és berekesztettnek nyilvánította. A házfelosztás nem ért bennünket váratlanul, mert amióta kiderült, hogy a becsületes Átkos választóigot, a telepítés igen fontos és sürgős kérdését, a hitbizományi reformot, a bankokrácia és a kertelek túltengő uralmának letörését s a többi reform programot Gömbös Gyula miniszterelnök úr a Nemzeti Egység pártjában kifejtődött ellenállás miatt nem képes úgy megalkotni, mint ahogy azt a magyar nép érdekei megkívánják, úgy el kellett készülnünk erre a lépésre.

Kormányzó Urunk Ófőnöksége az új országgyűlést, miként ismeretes, folyó évi április 21-ére hívta össze s a képviselő választások március hó 27 és április 5-e között zajlanak le. A gyomai választókerület országgyűlési képviselőjét folyó hó 31-én választja meg.

Vezérünk, Gömbös Gyula miniszterelnök úr a Nemzeti Egység pártjának hivatalos jelöltjéül dr. Rubinek István budapesti ügyvédet jelölte ki, aki 15 esztendőn keresztül országgyűlési képviselő volt s aki értékes munkásságának elismerésül m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezetett ki. Szózatát illetőleg megnyugvással közölhetjük, hogy gazda család sarja, aki ifjú korától kezdve mindig mély elismeréssel viseltetett a gazdasors iránt és bátyjával, a nagynevű és országosan ismert Rubinek Gyula földművelésügyi miniszterrel együtt alakította meg a keresztény kisgazda pártot, mely a Nemzeti Egység pártjának ma is alapját képezi. Egész életét a gazdasági és szociális kérdések és problémák foglalkoztatták és foglalkoztatják s ezek iránt érzett különös rokonszenve készítette őt arra, hogy a berlini gazdasági főiskola elvégzése után az európai országokat bejárja és a gazdasági viszonyokat tanulmányozza. Éveken át tartó tanulmány-utjainak gyümölcsét és a szerzett tapasztalatokat a honi talajon is igyekezett kamatoztatni s nincs a gazdálkodásnak és ezzel kapcsolatos problémáknak olyan ágazata, amelyben nem volna otthonos.

Ezen alapos felkészültsége, valamint kiváló jogi tudása alapján választotta őt a Vezér munkatársai reformterveinek kidolgozásához s ebben a munkában már eddig is értékes tevékenységet fejtett ki.

15 éves országgyűlési képviselősége alatt négy éven keresztül a honvédelmi, a többi években pedig a miniszterelnökségi tárcánál előadói tiszteletet töltött be.

E sokoldalúan kifejtett tevékenység és országos közszereplés az egész emberi állatja élék.

Dr. Rubinek István a szigorú kötelességreteljesítés, puritánság, jóindulat és komoly munka, nem pedig az ígéretések, az üres beszéd és demagógia embere. Gazda, iparos, kereskedő, tisztviselő és munkás egyformán megtalálja benne igazi, őnzellen szószólóját s ha figyelemmel kísérik az egyes olvasóköri körökben tett látogatása alkalmával elhangzott érveit, arról mindenki meggyőződést szerezhetett.

Elmondandó programbeszédében részletesen tájékoztatni és ismertetni fogja a Nemzeti Egység reformtervezetét és az összehívandó új országgyűlés kifejtendő tevékenységét s ezzel kapcsolatosan mint a Vezér, Gömbös Gyula miniszterelnök úr hűséges katonája a reformpolitika tekintetében saját célkitűzéseit is kifejtésre juttatja.

Nem mulaszthatjuk el Polgártársaink szíves figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy az egészséges, reformpolitika keresztülviteléhez a nemzeti egységre és összefogásra igen nagy szükség van, mert a múltban, néhány ciklust leszámítva, szomorúan tapasztalhatjuk, hogy az ellenzékieskedés és széthúzás ennek a választókerületnek csak kárára volt. Míg a nemzeti egységben való összetartás súlyos viszonyok dacára is a helyi kir. járásbíró és polgári iskola létesítését eredményezte.

Kerületünkben sok olyan gazdasági s egyéb közérdekű feladat vár a megvalósításra, többek között utak építése, melyek mindenképpen szükségesek és kívánatosak s ezért helyesen és észszerűen cselekszik minden választópolgár, ha a Nemzeti Egység táborába tömörül, mert csak ezen keresztül várhatunk a kormánytól megérdemelt támogatást.

Mindezek után annak tudatában, hogy Dr. Rubinek István a Nemzeti Egység pártja hivatalos jelöltje mélységesen szociális érzékű ember és hogy rendíthetetlen hűve annak az új politikai alakulatnak, mely a reformprogram megvalósítása érdekében létrejött, és Gömbös Gyula miniszterelnök úrnak méltó munkatársa, tisztelettel kérünk Benneteket munkás, iparos, kereskedő, gazda és

tisztviselő testvéreink, hogy minden megbecsülésreméltó, kiváló érdemeket szerzett Dr. Rubinek István ajánlási íveit kivétel nélkül aláírni s a választásnál Őt szavazatokkal támogatni sziveskedjete. Tegyétek meg, mert ezt kívánja magyar hazánk, községünk és mindnyájunk érdeke egyaránt.

Gyoma, 1935 március hó 12.

Palotás István
vezető titkár.

Nyisztor Péter
pártelnök

Egy ország, egy nagy család: Nemzeti Egység

Egy ország népe: egy nagy család, melynek minden egyes tagját át kell hatnia a kölcsönös megértésnek, a közös célok és érdekek felismerésének, az együttes munkára való törekvésnek, az együtt átélt szenvedések és örömök, az együttes kötelességek és felelősség érzeteinek!

A közös származás, az élet és sorsközösség olyan tényezők,

melyek világosan meghatározzák a végrehajtandó feladatokat és kijelölik a boldogulást egyedül biztosítható együttműködés terveit és útjait.

Ennek a meggyőződésnek jegyében született meg és vált a Vezér programjának leglényegesebb pontjává a Nemzeti Egység gondolata.

Nincs és nem is lehet maradandó eredmény nemzeti összefogás nélkül, nincs gazdagodás, haladás, fejlődés az erők egyesítése, a nagy család igazi testvérisége nélkül!

Palotákban és kunyhókban egyaránt felfoghatják, ifju és agg, bankár és koldus, munkaadó és munkás egyformán megértheti és okulhat belőle.

Akinek lelkében eleven erővel él ez az eszme, az habozás nélkül, a meggyő-

a Vezér tiszta lobogóját, azt a zászlót, mely egyedül vezetheti győzelemre a magyarság megfogyatkozott hadait.

Aki azonban kényelemszeretéből, könnyelműségéből, önzésből, avagy hamis

jelszavaktól félrevezetve, elmulasztja az elhatározó lépést,

sőt pártot üt az alkotók tábora ellen:

az nemcsak önmagával szemben követ el súlyos bünt, de a magyar testvé-

riség és a magyar jövő ellen is jóvátehetetlenül vétkezik!

Egy ország, egy nagy család: Nemzeti Egység!

Nemzeti Egység, melynek megvalósulása évszázadokon át fájdalmasan hiányzott.

melynek gondolata azonban most már végre diadalmasan hódít tért a szivekben és elmékben és győzni fog az Élet mezején is!

Kortés-vers

Gömbös Gyula küldte hozzánk dr. Rubinek. Hogy igaz tettel s nem csak szóval segítsen bennünket. Meg is teszi, ért is hozzá, az egészen biztos, Bizzunk benne, mandátumot adjunk neki mink mosi. Ő jól akar, higgyünk benne, jelszónk legyen: remény, Megérdemli! Pártolja őt az egész közvélemény. Kialtsátok igaz hittel mondván: Éljen a mi hivatalos jelöltünk: Dr. Rubinek István.

P. L.

Napsütésben

szorgoskodnak az ajánlási ívekkel házaló aláírásokat gyűjtők. Nagy szerénnyel be- óvakodnak, kivesszik a belső-zsebből a gondosan összehaj- togatott aláírási ívet s egy- ménkü hosszú vadonatú tin- ta ceruzát instálnak az ember kezébe, hogy azzal rajzolja oda b. nevét.

Az aktus után egy boldog

arcú embertársunk köszöni meg, hogy alkotmányos jogunkkal éltünk s a távozó emberünk nyomán eltűnődve ör- vendezünk, a jövő titkosnál nem ajánlathatunk többé — hála Istennek. — De ezek a boldogan gyűjtő emberek bizonyosan sajnálják majd az ajánlások megszűnését.

Pártoskodás

a nemzet sírja,

összefogás

a nemzet feltámadása.

Vissza, ami a mienk!

Március 15-ikére írta: Bajer Illés.

Amit Árpád karddál szerze,
Könnyű kézzel oszták szerte
Trianonba'. Gyászba, gondba
Borították az országot,
Akit hátor büszke népe
Ezer évig vérrén véde.

Élő testből bigott boncok
Gaz kutyáknak dobtak koncot.
A husából, és jussából
Olvasatlan elherdáltak.
S becsstelenség jutalmául
Esznek most a teli tálból.

Ariatlanon törvényi üttek.
A törvényre meg fűtyültek
A vak bírák, akik íták
A türelmes kutyanyelvre.
Részrehajlón így ítéltek.
Hát az Istentől nem félték?

Magyar, él az igaz Isten!
Reánk más ne, az tekintsen.
Magas mennyből, hogy a szentytől
Megüszítsük az országot.
Ott, ahol a Kárpát lvel.
Erős karral, bátor szívvel.
Mit vitézül karunk tartott,
Ragadjuk fel azt a kardot.
Becsülettel megfogadjuk
Vérén vettük, vérén adjuk.
Ki akarja, az ne kérje,
Hanem vívni álljon érte,
S legyen száz vagy ezer annyi.
Drágán fogjuk odaadni.
Tőle senki meg nem váltik,
Inkább elveszünk egy szállig.

A gyomai választó-
kerületben
10.933 szavazat van,
ebből

Gyoma	5162
Endrőd	2933
Kondoros	2838

szavazattal bír.

Tempósan

formálódik a választás. Ki-
ki megtajálta már, választási irányérzéke után, a magának megfelelő tanyát, társaságot.

Micsoda hatodik érzéke irányítja ilyenkor az emberket! Van, aki mindig előre megsejti, melyik jelölt fog nyerni

s így ő mindig a nyerőpárton van.

A másik: holtbizonyosra megbuktatja a nyerőt is,

mert az ő érzéke a vesztes plánétájához húz.

Sebaj! Csak egy jelölt nyerhet, úgy vesztesnek is kell lenni. Nem halnak ebbe sem bele!...

akkor, azon az egy napon a jelölturak jönnek tanulni, mert aznap mi értünk jobban a politikához.

Bizonyosan szakítá nagy csendességgel a március 15-ike. Majda vacsorákon feloldódnak a nyelvek, az érzelmek, a hazafiui bánkódások, bölcsességek, —

Az sem lesz baj, csak virtust ne csináljunk majd az elveinkből és a tisztakürtiből, mert ha áll a mondas.

hogy borban az igazság.

még inkább áll a másik,

hogy egységben az erő!

Ezt hirdeti

Dr. RUBINEK ISTVÁN.

ezért választjuk meg őt képviselőnknek.

ÉLJEN

Dr. Rubinek István

képviselőjelöltünk.

Visszavonás:

magyar átok,

Nemzeti Egység:

magyar áldás!

Békésvármegye főispánjának tudomására jutott, hogy a gyomai választókerület egyik ellenzéki képviselő jelöltje oly híreket terjeszt, hogy tulajdonképpen a Nemzeti Egység Pártjának Elnöksége nem Rubinek István hivatalos jelölt megválasztását óhajtja, hanem az illetőt, ki e híreket terjeszti.

E hírterjesztést megcáfolandó a Főispán Ur Öméltósága a választópolgárok szíves tudomására hozza, miszerint a Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje a gyomai választó kerületben kizárólag

dr. Rubinek István

miért is kéri a választó polgárokat,

hogy teljes erővel

dr. Rubinek Istvánt támogassák.

Egy levél

Nyisztor Péter, a Nemzeti Egység párt gyomai elnöke Tichy Dániel medgyesegyházai takarékpénztári igazgatótól a következő levelet kapta:

Kedves Kolléga Ur!

Értesülésem szerint dr. Rubinek Istvánt jelölte Önöknél hivatalosan az egységes párt. Mi nehéz szívvel vagyunk kénytelenek ebbe belenyugodni, mert 12 éven át bennünket képviselt. Mi csak szeretni és becsülni tanultuk meg őt ezen idő alatt. Mint képviselőt elvesztettük, de mint embert, mint barátot sohasem fogjuk elveszteni. Közvetlensége, szeretetteljes modora, baráti ragaszkodása tette fejlejtéhetetlen barátunkká. Kérem

Kedves Kollégám, fogadják őt szeretettel, mert egy olyan embert nyernek vele, ki minden vonatkozásban feltétlen megérdemli a bizalmat. Választóinak állandóan rendelkezésre állt, fáradságot nem ismert. Olyan gyakran felkereste választóit, mint talán egyetlen más képviselő sem.

E soraimmal csak bemutatni akarom őt, mint Önök előtt ismeretlent s kérem, legyen szíves őt támogatni.

Szíves üdvözléssel

Tichy Dániel
takpénz. igazgató.

Bátorság a küzdelemben,
bölcesség az építésben,
becsület a szövetségben!

Ez a Nemzeti Egység!

Csapi fel te is pajtás!

Fel fel a nagy haragra
Jó kenyeres pajtás,
Üzent Gömbös Gyula:
Lészen új választás...

Neszelj fel a szóra,
Im ütött az óra,
Rikolt a harcisp,
Ugorj a porondra!

Hűj, hajrá iziba,
Ne heveréssz pajtás,
Sose gondold vele,
Hogy lesz-e áldomás...
Hogy lesz-e két tallér,
Meg egy kis bikavér
És egy általány hogy
Mi lesz a harcikéz!

Sebaj, ha rongyos is
Vedd fel a kis dolmányt.
Járulj az urnához
Nyalka kuruc gyanánt...
És ha vagyon tubád,
Kapt el a derekát
S táncléptekkel hozd el,
Hogy leadja voksát!

Szökjél a talpadra,
Lódulj neki pajtás,
Legyél külön legény,
Mint volt Kucug Balázs...
Emlékezz a multra
És a sok labancra,
Kik a te zsirodon
Híztak fel magasra!

Ne engedjed tovább,
Hogy az ág is huzzon,
Hogy kemény hátadon
Bárki fát vághasson...

Törd le azt az ágat,
Rázd meg jól a hűtad
S ki lepottyan róla,
Tapossa el lábát!

Rágd meg jól a dolgot,
Vésd eszedbe pajtás,
Hogy e választás lesz
Egy új honfoglalás...
Labancok törése,
Honunk üdvössége,
Minden jó kurucok
Fényes dicsősége!

Csak még most az egyszer
Csapi fel tehát pajtás,
Tei kezébe vagyon
Mostan a sors—osztás...
Ne lépj farkas líkra,
Nagy-majtényi síkra,
Vagy szeges csapdába,
Mint a bamba vidra!

Mert jaj, ha odalépsz,
Nem jutsz onnan vissza,
A csapda záróját
Senki fel nem nyissa...
Könny lesz az itald
Az ételed átok,
Napod virradását,
Soha meg nem látod!

Ezért hát azt mondom
Jó kenyeres pajtás,
Legyen a vezéred,
Derék Esze Tamás...
Kinek dicső porát
Rögök bár takarják,
Visszajött a lelke
S most Gömbösnek hívják!

Ne huzzatok szét, mert elbuktok!

Szavazzatok a Nemzeti Egységre!

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacséklken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.290.

Laprátta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladószerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhuzabon (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresnél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Több mint ötezer választópolgár ajánlja

Dr. Rubinek Istvánt

a gyomai kerület képviselőjévé

A képviseléválasztás lázas munkája megindult s a jelöltek szüntelenül gyűjtik az aláírásokat. A választási mozgalmak során természetesen a Nemzeti Egység hivatalos jelöltje

Dr. Rubinek István

érte el a legnagyobb eredményt, aki a választóktól ezrével kapja az aláírást. Csütörtök reggelig több, mint ötezer aláírást kapott gyomai, endrődi és kondorosi hivatottól, úgy hogy megválasztása máris bizonyosra vehető. A lelkesedés Gömbös Gyula miniszterelnök bizalmának letéteményese

Dr. Rubinek István

mellett napról-napra fokozódik, a választók maguk érzik, hogy a kormány programja magyar program! Nem is lehet maradandó eredmény nemzeti összefogás nélkül, nincs gazdagodás, haladás, fejlődés az erők egyesítése nélkül! Kiáltunk hát nagy lelkesedéssel, lobogó örömmel:

éljen a mi szeretett
képviselőjelöltünk:

Dr. Rubinek István.

Felhívjuk Polgártársaink figyelmét,
hogy szeretett képviselőjelöltünk

Dr. Rubinek István

a Nemzeti Egység hivatalos jelöltje
programbeszédét

március hó 17-én vasárnap délelőtt publikáció után tartja Gyomán a községháza udvarán. Endrődön ugyanaznap délután 2 órakor és Kondoroson 4 órakor.

Jöjj, Magyar Testvérem, hallgasd meg Őt s sok verejtékes gondod, küzdelmed s nélkülözéseid között kösd oda lelkedét ahhoz a férfiuhoz, aki tud és akar Teérted, a magyar közönség boldogulásáért harcolni!

Egységben az erő

Ez igazságot szép eredménnyel bizonyította meg a gyomai munkásság egy tekintélyes csoportja, amikor szerdán délután Nyisztor Péter pártelnök elnöklése alatt megalakította a Nemzeti Egység munkás csoportját. Ezzel a cselekedetével a gyomai munkásság tovább építette azt a hatalmas szervezetet, amelynek keretében mindenki megtalálhatja a maga helyét. Csak a zárt egységbe tömörült polgári gondolkodású magyar társadalom egyöntetű összefogása és szívós kitartó munkája hozza meg nemzetünk és annak mindenegyes fia részére egy boldogabb jövő lehetőségét.

„Tudni óhajtom, hogy követni fog-e a nemzet azoknak a reformoknak utján, amelyek segítségével meg akarjuk hatványozni belső erőt és képessé tenni arra, hogy teljesíteni tudja történelmi hivatását.” — Ezt a kérdést teszi fel katonás nyíltsággal vitéz Gömbös Gyula a reformkormány elnöke. — Erre a kérdésre minden igazi magyar csak egyképp felelhet: Igen Vezérünk! Veled megyünk, követjük szívesen és döntő győzelemre visszük a NEMZETI EGYSÉG PÁRTJÁNAK tisztá lobogóját!

Dr. Rubinek István, Dr. Bud János, Dr. Tóth Pál,
Tomecsary Imre, Geizmadia András.

GYOMAI KERÜLETI VALASZTÓKI

Magyarország bibornok herceg-primása Serédi Jusztinián a különböző álló választások alkalmából körlevelet intézeti papjához és Rajtuk keresztül az Ő kedves Híveihöz:

„Mivel a Haza igazi érdekeit minden polgár előmozdítani köteles, mivel továbbá

hazánk és nemzetünk igazi érdekeit szükségképen összhangban vannak Isten és anyaszentegyházunk törvényeivel,

azért az erkölcsstan szabályai szerint sem szavazattal, sem más módon olyan politikai pártot vagy olyan képviselő jelöltöt támogatni nem szabad, amelynek, illetőleg akinek célkitűzése és programja ellenkezik hazánk és nemzetünk igazi érdekeivel, illetőleg Isten és anyaszentegyházunk törvényeivel.

Tisztelendő Testvéreim!

A Haza sorsa többi polgártársainkéval együtt, a Ti kezetekbe is van letéve.

A Haza sorsáért arányosan felelősek vagytok!

Adja Isten, hogy majd nyugodt lélekkel viselhessétek is a felelőséget.”

Eddig a magyar Egyház Fejedelm szózata a magyar Lelek Örzőjéhez!

Szinte hiányzott, szinte vártuk ezt a buzdító megnyilatkozást, amelyet meg kell szívlelnie — vállalási és felekezeti különbség nélkül — minden igaz magyarnak, aki a Krisztusi szeretet alapján áll! Különösen ma, amikor a mai világ a gazdasági válságok jegyében vajudik. A gazdasági kérdések pedig első sorban anyagi kérdések! S éppen azért, mivel anyagi kérdések, az emberi léleknek Janus arca:

— egyiken az önzés, a mindent saját maga hasznára megkaparintani igyekvő és akaró mohóság, kapzsiság, ennek nyomában fakadó gyűlölet és széthuzás, másik oldalán az önzetlenség, a felebaráti szeretet, embertársainkon való segíteni akarás állanak egymással éles harcban. S a világ sorsa azon fog megdőlni, hogy e két érzés közül melyik fog győzedelmeskedni az emberiség Lelke felett:

az önzés vagy önzetlenség, a gyűlölet vagy a szeretet, a széthuzás vagy pedig az összefogás.

Hogy a krisztusi szeretet érvényesülhessen, legelső sorban ezeket a nagy akadályokat kell leküzdönnünk:

az emberi lélekben szunnyadozó önzést és anyagiasságot, ami azonnal résen van, mihelvti egvéni, önző érdekek érintéséről van szó.

Gyomaiak s általában magyar választók!

Félre az önző érdekekkel, pártoskodással s minden nemzet bontó munkáival.

„A magyar-család“ nagy válságának idején ne a széthuzás, ne a bomlás legyen urrá e Csonka Hazán, hanem az összefogás, az egy „Test“, egy „Lélek“ szelleme hassa át lényeket.

Halljátok csak a költő szavát: „Romlásnak indult hajdan erős Magyar! Nem látod Árpád vére miként fajul! Nem látod a bosszuló Egeknek Ostorait nyomorult Hazádon?”

Gödöllő, 1935. március hó 12.

Gécs-Gruber Kálmán.

Érted küzd a Nemzeti Egység!

Testvér, aki görnyedő háttal szánod a magyar földeket, ki magot vetesz és kővékbe rakod az érett áldást:

Érted küzd a Nemzeti Egység!

Testvér, ki gyárakban, vagy járnák mélyein dolgos kézzel szerzed a magad és családod kenyerét,

Érted küzd a Nemzeti Egység!

És Ti többiek mind magyar testvérek: műhelyek, irodák dolgozói, a szellemi és a kéz munkás katonái, munkaadók és alkalmazottak:

Értetek harcol a Nemzeti Egység Pártja!

Időt, fáradságot, áldozatot nem kímélve, küzd és dolgozik Értetek, a Ti sorsotok jobbrafordulásáért, munkátok és kenyeretek biztosításáért, vagyaitok teljesevéért, magatok és gyermekeitek jövőjéért!

Ám a testvéri jogokkal testvéri kötelességek is járnak.

Érted küzd a Nemzeti Egység: Neked is küzdened kell érte!

Ezt parancsolja az értelem és saját érdeked szava, ezt kívánja a hűség, ezt követeli a becsület! Nem elég tudomásul venni és élvezni az eredményeket, köszönettel, vagy anélkül elfogadni az áldozatokat:

tenni is kell, harcolni is!

Dolgozni az eszméért: meggyőzni a hitetleneket, a kételkedőket, tanítani a tudatlanokat, visszaverni a támadókat!

Mindenki, a maga kisebb vagy nagyobb körében, legyen hű, buzgó, harcos katonája

az Eszmének és a Vezérnek, aki most a nemzetért, az új Magyarországért döntő ütközetre indul!

Mindenki, aki hazája boldogulását kívánja, tartsa természetes kötelességének ezt a munkát, szálljon síkra ebben a harcban, mely évtizedekre, vagy talán századokra hivatva lesz eldönteni az ország sorsát!

Testvér, a Nemzeti Egység testvéreként küzd Érted és testvérként bizik Benned!

Adj bizalmat a bizalomért és vedd ki becsülettel a részedet ebből a becsületes küzdelemből,

melyet önmagadért és nemzetedéért vívsz

s melyben győzni kell és győzni fogunk!

BÉKÉSVÁRMEGYE TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGA

március hó 19-én

II. RÁKÓCZI FERENCZ

halálának 200 éves évfordulója alkalmából, a vezető fejedelm emléke iránti hódolatának lerovása végett díszközgyűlést tart.

Uj mezőgazdasági kamarai tagok

Gyomáról G. Nagy László rendes, Szabó A. Lajos pótlagnak. Endrődről Polányi István és Timár István rendes tagoknak lettek beválasztva.

Március 10-én választott Békés vármegye mezőgazdasági bizottsága 10 rendes és 10 kamarai pótlagot.

Az egyhangulag megválasztottak a következők:

I. csoport. Rendes tagok: Nagy András Ulligyós, Polányi István Endrőd. — Pótlagok: Galbács István Gyula, Füzfa Albert Körösladány.

II. csoport. Rendes tagok: Muosi László Békés, Timár István Endrőd. — Pótlagok: Szabuka Mihály Kétegyháza, Arany Tóth Ferenc Békéssámszon.

III. csoport. Rendes tagok: Bohus M. András Békéscsaba, Kosnyák János Szarvas. — Pótlagok: Vass Lajos Békés, Kesjár János Mezőmegyer.

IV. csoport. Rendes tagok: Leboezki Pál Tokomlós, Metz József Gyula. — Pótlagok: Sinkovics János Szarvas, Szabó A. Lajos Gyoma.

V. csoport. Rendes tagok: G. Nagy László Gyoma, v. Teplitzki János Szarvas. — Pótlagok: gróf Merán János Körösladány, Schulez József Mezőberény.

Kaliforniai pajzstetétől mentes

Gyümölcsfát

Magastörzse és bekorrósztát

Díszfát

Díszcsorjót

Évelő virágot

Gyökerező esztréveszöt sib.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF

falakolája

CEGLÉD

Budapesti iroda

VI. kerület Andrásy-ut 56.

Oktaó nagy árjegyzék ingyen.

Ismét itt az alkalom! Ezer és ezer ember nyert már az osztálysorsjátékon

Má majdnem mindenki vesz osztály-
sorsjegyet, mert kis összeggel nagy
vagyonnyal nyerhet!

Április 13-án kezdődik
az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy
rendeljen egy sorsjegyet
bármelyik főárusítónál, mert akkor
máról holnapra gazdag lehet!
Legnagyobb nyeremény szerencsés
esetben

500.000

vagy

400.000

Jutalom:

300.000

Főnyeremények:

200.000

100.000

84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény

A nyeremények összege

7,722.000 pengő

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Égész
3	6	12	24
pengő	pengő	pengő	pengő

Mindenkinek és minden egyes
sorsjegynek egyenlő a nyeresé-
s esélye!

A tyuktojás politikuma

A szombati piacon még 9
fillért adtak a tyuktojás párjáiért
s most szerdán már csak 5
fillért kínáltak két tojásért.

Alig ocsudott fel a szerve-
zeiken termelő a sertéshizlalás
ráfizetéséből, a tavaszi napsu-
gár első melegével, mikor át-
telett tyukjaink a természeti
rendje szerint megkezdték a
régóta nélkülözött tojásterme-
lést, nehogy telies legyen az
öröme a szegény termelőnek,
a szőrösszívű karkel szissze-
nés nélkül leviszi a tojás árát
máról-holnapra a felére. Mintha
a karkel csápjai már a tyukkol-
lást is irányítani tudnák! Volna
csak kolló, rá sem hederítene
a gazdaasszony a tojás árának
zuhanására, de így... egész nap
mégsem lehet rántottát enni...
odaadja párját 5 fillérért.

Tisztelet Képviselőjelölt Urak!
Az összes reformtervekkel meg-
előzően, sőt még az Önök
mandátumát is megelőzően és
tekintettel a régi szép zápolja-
sos választásokra is, fogjanak
Önök össze — pártállás nél-
kül — és rendszabályozzák
meg a magyar baromfiarkelét.
Ha ezt meg tudják tenni, most
négy jelölje van a kerületünk-
nek, mindannyiát megválaszt-
juk. De ha marad a karkel, ak-
kor minek a parlament?

Egy kollónálküli gazdaasszony.

Adakozások az országzászlóra

Athozat	996.79 P.
Levente Egyesület	10.—
Vitéz Haviár Gyula dr.	5.—
Bencsik László	3.—
Felsőrézsi Olvasó Kör	3.—
Kisréti Olvasó Kör	2.—
Egyetértés Olvasó Kör	1.—
Kruchit László	1.—
Dr. Legeza Tibor	1.—
Kovács Gergelyné	1.—
Fekete Lajos	—50 fillér.
Arenyi László	—50
Gárai Sándor	—30
Béres János	—20
Fekete n. János	—20
Megyeri Gergely	—20
B. Szabó János	—20
Csáki Károly	—20
Sáfró Sándor	—10
Tari Bálint	—10
Szerető Lajos	—10
Vitéz Biró Sándor	—10
Vitéz Juhász József	—10

997 P. 39 III.

(Folytatjuk)

Kit támogassunk?

Bár még elején vagyunk a választási campagne-
nak, nem kell hozzá váreszi meglátás, hogy az eldö-
lekből ítélve szinte biztosra vehetjük, a kormánytámo-
gató Egységes Párt jelöltjének **Dr. Rubinek István-
nak** fölényes győzelmét.

Az a program, mely célkitűzéseiben a magyar
egység, helyesebben, minden magyar egyéni és az
összeség egyetemes érdekét célozza, van hivatva az
országot építő, fenntartó, dolgozó társadalom sorsát
biztosítani, megélhetését megkönnyíteni, felemelni az
élesetteket s a nincstelenek életét is emberivé tenni.

Most, mikor a házfelosztás ténye lehetővé tette
a miniszterelnöknek az Egységes Pártot, — kirosztván
belőle mindazon egyedeket, akik programjának zök-
kenőnélküli útját akár magán, akár klikk vagy akár
kartell érdekekből akadályozzák, — a maga képére
teremtteni, most olyan pártot vallhat követőjének, hogy
azzal együtt működve tető-alá hozhatja törvényhozá-
sunkban építő munkáját.

A miniszterelnök már katonai mulijánál fogva is
tudatában van annak, hogy minden pontra a megfe-
lelő harcra kell állítani. Gyomára **Dr. Rubinek Ist-
vánt** küldje, mint pártjának oszlopos tagját, hogy
ezen gesztusával is dokumentálja, mennyire fontos
célja keresztülvitelében kerületünk polgárságának tá-
mogatása.

Mi örömmel üdvözljük **Dr. Rubinek Istvánt**
körünkben. Előre előlegezzük részére teljes bizalmun-
kat, mely nemcsak Neki, de tiszteit személyén ke-
resztül Gömbös miniszterelnök urnak is szól.

Mindazonáltal, midőn nemes küldetésével hoz-
zánk jött, az üdvözlésen kívül emlékébe szeretnők
vésni azt, amit itt tapasztalni módjában áll. Inistenfélő,
hazaszerető, dolgos, szorgalmas nép lakik, kiknél a
Haza sorsa és boldogulása szent és előbbre helye-
zett minden egyéni érdek előtt. Nem kívánunk lehe-
tetlenül, csak emberi teljesítőképességhez szabott ered-
ményeket a köz javára, a kerület részére pedig olyan
közhatalmú és kulturális intézményeket, amelyeket nél-
külözni volt eddig kénytelen az előző kormányok
meg nem értése folytán.

B. L.

csak a Palma
kaucsukcipő
kérdés!

A PALMA-KAUČUK
cipőcipő sokkal
tartósabb, tehát
sokkal olcsóbb.
Gyógyuljavédegy-
re és ne fogadjon
el helyette más!

„Kálváriát járó magyar va-
gyok én is, csak úgy mint ti.
Ember vagyok verejtékező ma-
gyar ember, olyan mint ti, De
ha a nemzetéről van szó, el
nem fáradhatunk!”

MAGYAR TESTVÉREINK!

A soha nem lankadó Vezér
szent buzgalma ragadjon Ti-
teket is bátor cselekvésre!

Mutassátok meg ellensége-
inknek, hogy már tud és mer
jövőt építeni a magyar és in-
duljatok zárt sorokban a

NEMZETI EGYSÉG
TÁBORÁBA!

Dr. Rubinek István

Dr. Bud János

Dr. Tóth Pál

Temesváry Imre

Csizmadia András

Farsangi Ünnep

a polgári iskolában

Március 2-án rendezte a pol-
gári iskola kedves és hangulatos,
vidám farsangi estjét.

Ismét szép eredményt láttuk
tanár és tanítvány közös munká-
jának és a polgári iskola áldásos
nevelő hatásának, amely a meg-
határozott tárgyak tanításán kívül
a gyermek különleges tehetségeit
is helyes irányban kifejleszti.

A műsor gazdag és változatos
volt. Egyfelvonásos, aktuális tár-
gyú szindarabok, tréfás monológ
és dialógok, felolvasások, tánc,
zene és énekszámok tették han-
gulatosá a farsangi estét.

Az intézet tornaterme zsúfolá-
sig megtelt érdeklődőkkel és szü-
lőkkel, akik könnyező szemmel
gyönyörködtek a nívós műsorban.

Előadás után jelmezcsere
Karnevál-bál volt, szebbnél-szebb,
ötletesebbnél-ötletesebb jelmezek-
ben sorakoztak fel a leány- és
fiútanulók, akik kis időre kikap-
csolták életükből az iskolai gon-
dokat és örültek a Farsagnak.

Éjfél 12 óráig tartott a bál,
ahol szülő és gyermek, tanár és
tanítvány családias, kedves han-
gulatban volt együtt.

Csak gratulálhatunk a tanár-
nőknek és tanároknak azért a bá-
jos, felejthetetlen estéért.

Igy kell és így lehet nevelni
szívtel, lélekkel.

Levelek, melyek dr. Rubinek Istvánról beszélnek

Tek.

EGYSÉGESPÁRT VEZETŐSÉGÉNEK

Gyoma.

Amikor a Nagy-kamarási egységes párt sajnálat-
tal vette tudomásul, hogy volt szarvasi képviselő úrunk
Dr. Rubinek István a Gyomai kerület jelöltje lett,
kérjük az ottani kartársakat, hogy fogadják oly sze-
reterrel és örömmel, mint mi annak idején, aki a nép
bizalmát és teljes megalégedését nyerte meg maga-
nak, aki mindenkor a legmesszebb menő odaadást
és támogatást tanúsított a nép érdekében és fáradsá-
gor nem ösmerve harcolt alafvalóiért, hogy a belé
helyezett bizalomnak minden tekintetben eleget tegyen.

Most, amikor fájó szívvel kellett búcsuznunk sze-
reteri képviselő urunktól, hisszük és reméljük, hogy
Gyomai kartársaink egy olyan patronái kaptak Dr.
Rubinek István személyében, akiben csalatkozni nem
fognak és nyomorgó kartársaink boldogulását fogja
előidézni, szemelőtt tartva hazánk boldogulását.

A siker és boldogulás reményében szeretettel üd-
vözzük volt képviselő urunkat és gyomai kartársainkat.

Nagykamarás 1935 márc. 13.

Válaszmányi tagok:	Hazafias üdvözléssel:
Borsos András.	Sabók János
Hj. Barankai József.	egys. párt. elnöke.
Németh Ferenc.	

Medgyesegyháza, 1935. március 12.

Kedves Kartársam!

Bizonyára szokatlannak fog feltűnni ez a lépésem, amely poli-
tikai téren mozog és amely egy idegen választókerületbeli ember-
től, személy szerint Neked is idegen kartársadtól ered.

Tényleg szokatlan ez s hogy miért történik? arra magadják
a feleletet alábbi soraim.

Dr. Rubinek Istvánt, a mi szeretett és nekünk felejtethetetlenül
kedves, 12 éven át volt képviselőnknek mindenek megdöbbenésére
és mérhetetlen fájdalmára a politika árja elsodorta tőlünk, a gy-
omai kerületben állította a küzdőtérre s ezzel a közötrünk hosszú
időn át fennálló és felbonthatatlannak vélt ez a kötelek meg-
szakadt.

Ennek a reánk nézve olyan fájdalmas és áthatunk meg nem
változtatható központi rendelkezésnek hatásaként a kerület községeinek
lakossága olyan lett, mint a gyászoló család.

Községünkben a képviselőválasztással kapcsolatban, tegnap
egy népes pártértekezlet volt, amelyen a helybeli lakosság minden
rélege, gazdaközönség, iparos-, kereskedő-, munkásosztály képvil-
selve volt. Ez a pártértekezlet az elérzékenyülésig meghatottan
vette tudomásul a befejezett tény, hogy nekünk el kell veszítenünk
áldottlelkű, nemeslelkű képviselőnknek, akit olyan nagyon szerettünk.
— A szomorú hangulatu értekezleten sok felszólalás történt, amely
mind a nagy veszteségünkről emlékeztet meg s az iránta érzett
mélyszéges halánk kifejezésre juttatásának módjait keresve és né-
míleg levezetni, csillapítani óhajta lelkünk tufeszültségét, egyhangu
megállapodásra jutott az értekezlet, hogy elveszített képviselő urunk-
nak tőle telhetőleg legyen segítségére mindenki abban, hogy a tu-
domásunk szerint neki idegen kerületben kiváló egyéniségét meg-
ismerjék.

Igy szeretnénk mi egy csekély részecskéjét leróni a vele, ke-
kerületünk minden községének diszpolgárával szemben érzett nagy-
nagy halánknak, — mert más mód most már nem áll rendelkezé-
sünkre. — Szó volt arról, hogy lakostársaink egy küldöttségének
az élén megjelennek a gyomai választó kerület gyűlésein és az
élő-szó hatalmával állók célunk rendelkezésére, de sajnos, erről
lemondanom kell előrehaladott korom és napról-napra fogyatéko-
sabb egészségi állapotom miatt.

Igy tehát a magam részéről más utat kell keresnem annak a
kötelezettségnek teljesítésére, amely vele szemben engem mint ma-
gánembert és mint volt szolgálati helyem lakosságával ma is lelki-

közösségben élő nyugdíjas tisztviselői iránta érzett őszinte hála-
érzetből folyóan terhet.

Ebben a helyzetben fordulok én hozzád, kedves kartársam,
ezen soraimmal s ezzel nemcsak hálát akarok leróni, nemcsak há-
lából fakadó kötelességet teljesíteni, de szolgálatot óhajtok tenni
az érdekelt ottani községek lakosságának is azzal, hogy a rendel-
kezésemre álló módon felhívjam figyelmüket arra, igyekezzenek
megszerezni maguknak a nekik most kínálkozó azt a kincset, ame-
lyet mi nagy fájdalomkra elvesztettünk.

Dr. Rubinek István Öméltósága ritka emberi tulajdonságok-
kal van megáldva, csupa szív, nemes lélek, maga a jószág és a
felebaráti szeretet kitejesztése. — A magam szerény helyzetében
embertársaimat mindig a szerinti értékeltem, milyen mértékben
hatja át, uralja lelküket a felebaráti szeretet, mert ez az Isten-pa-
rancsolta kötelesség képezte az én eredménytelen közéleti műkö-
désemnek is a tengelyét és ennélfogva hívalkodási szándék nélkül
ugy érzem, hogy hivatali vagyok embertársalm értékelését ez ala-
pon elvégezni.

Öméltósága, volt földművelésügyi miniszter néhai testvérbáty-
jával együtt egész fiatal korától kezdve járta az országot a nép ér-
dekeinek előmozdítása érdekében s ezen tevékenysége közben fej-
lődött lelkében naggya a már boldogemlékű szülői házból az
életbe kihozott nagy népbaráti érzés. — Ez a nemes és eléggé nem
értékelhető népbaráti érzés vezette őt minden rétegtől és foglalko-
zásu lakosságunk érdekeink gondozásában. — Nektünk, községeknek
lakosságának élt ő 12 éven át, amely idő alatt soha sem fordul-
hatott hozzá senkisémm valami kéréssel, amelyet szívesen és szere-
tetlenül meg nem hallgatott volna és amelyben fáradhatatlan
buzgósággal el ne járt volna. — Amint az egyesek érdekében fá-
radhatatlanul buzgólkodott, ugy cselekedett községeknek közérdeke-
ügyeiben és nem nyugodott addig, amíg azokat eredményhez nem
segítette. Van kerületünkben egy szerencsétlen helyzetbe sodródott
község, amelyet a teljes tönkrejutástól, az elpusztulás kétségbeesett,
hihetetlenül súlyos helyzetéből mentett ki hosszú idő fáradságos
kitaró munkájával. — Ez is olyan esodálatos nagy teljesítmény
volt, hogy az illető község szerencsétlen lakosságával az arra ille-
tések hosszabb idő alatt tudták csak elhíttetni, hogy ők tényleg
megszabadultak szerencsétlenségük súlyos következményeitől.

Becsülates, igaz lélekkel állapítottuk meg a kerületben és el-
mondom most én is, hogy ő nemcsak képviselőnk volt, de ne-
mes lelkű barátja, tiszta lelkű jó testvére volt a kerület minden
egyik lakosának. — Könyvet lehetne írni, szép tanulságos köny-
vet az ő értékes egyéniségéről, az ő áldásos működéséről.

Ezekben akarom kedves kartársam nagy vonalakban ismer-
tetni Veled és általad községed lakosságával azt a kiváló lelkű
embert, akit mi elvesztettünk s aki most az ottani kerületben kéri
bizalmaitokat.

Mint olyan ember áram meg ezeket, aki hosszú közpályám
ideje alatt és azóta sem pirultam, nem volt okom pirulni soha
senki előtt, nem sültöttem le szememmel szavaim, vagy cselekedé-
teim miatt soha senki előtt.

Kerületünk lakosságával egyttemben én is igaz lélekkel ál-
lom minden szavát annak, amit leírtam és meggyőződve vagyok
arról, hogy rövid idő múlva — Öméltósága megválasztása esetén
községed lakossága hálás érzéssel fogja magállapítani, hogy:
„Azok az idegen kerületbeli testvéreink igazat mondtak és jót
akartak nekünk“.

Hogy azonban hozzád fordulok soraimmal kedves kartársam,
azzal Neked, mint kartársamnak is szolgálatot óhajtok tenni, mert
itteni kartársainkkal együtt mi éreztük és élveztük a boldogságát
annak, milyen végtelenül kellemes a szolgálat egy ilyen értékes,
a népet szerető és vele együtt érző, érte és érdekeiért minden-
kor önzetlenül cselekedni kész képviselő támogatásától kísérve.

Szíves türelmedet megköszönve és kötelességet teljesítő ezen
alkalmatlankodásomért bocsánatodat kérve, felhatalmazlak arra,
hogy leveletem közölhessed mindenütt, ahol dr. Rubinek István
Öméltóságának hasznára, segítségére lehetsz azzal.

A jó Isten segítsen benneteket kedves kartársaim, hogy meg-
nyerhessétek képviselőtöknek azt a férfit, akit mi mindnyájan si-
ratunk.

Isten veled! együttérző szeretettel üdvözlő öreg kartársad:

SZATHMÁRY ISTVÁN

a III. oszt. hadiérdemkereszt,

a IV. oszt. magyar érdemkereszt,

és a Vörös Kereszt hadiékítményes

ezüst érdemkeresztjének tulajdonosa,

Medgyesegyháza nyugalmazott főjegyzője.

Jönl S I N G E R varrógép tanfolyam Jönl

képviselet: LACH és VARGA

ENDRÓDI SZÖVEKKEZETI ASSZONYTÁBOR

F. év február hó 17-én az Endrőd—Öregszőlősi Hangya Szövetkezeti Asszonytábor. Elnöknőjévé egyhangú lelkesedéssel Diénesné Hajdú Emma tanfőnőt választották meg. Al-elnökeivé Julis Józsefné és Szlancsik Vinczéné, jegyzőnek Gábriczy Irma tanfőnő, pénztárnoknak Csuvár Imréné, eltanárnok Bula Gáborné választották meg. Diénesné Hajdú Emma szerelvényes szavakkal köszönte meg az egyhangú bizalmat, mely személye iránt megnyilvánult, midőn a Szövetkezeti Asszonytábor elnöknőjévé választotta és úgy a maga, mint tisztársai nevében igéri, hogy minden igyekezete oda irányul, hogy a cél, mely az Asszonytábor megalakítását szükségessé tette, a legteljesebb mértékben szolgálja.

Március 5-én d. u. fél 4 óra-
kor tartotta a Szövetkezeti Asszonytábor első gyűlését. A Hangya szövetkezeti igazgatóságán s felügyelő bizottságán kívül több, mint 200 tag volt jelen. A Szövetkezeti induló után, melyet a gyermekkar énekelt, Diénesné Hajdú Emma elnöknő keresetlen szavakkal üdvözölte az Asszonytábor és a Hangya képviseletében megjelent igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat s ezzel a gyűlést megnyitotta. Majd Bula Gábor Hangya szövetkezeti igazgatósági elnöke mondott köszönetet a szövetkezet nevében azért a lelkes érdeklődésért, mely az első gyűlésen megnyilvánult s kéri az asszonyokat a leányokat, hogy legyenek ők is kitartó harcosai a szövetkezeti gondolatnak. Azután Diénesné Hajdú Emma tartotta meg előadását, melyben ismertette az Asszonytábor célját. Ezek szerint a kövekezőkben jelölte meg azt a működési kört, mely a Szövetkezeti Asszonytábor feladatai kell hogy legyen: 1.) A szövetkezeti eszme önludatosá tétele s ezen keresztül az egymásra utaltság érzésének kimélyítése. 2.) A család védelme. 3.) A jóteknység, például karácsonykor szegény gyermekek és szegények felruházása, élelemmel való ellátása stb. 4.) Asszonyokat, leányokat érdeklő fel tanfolyamok rendezése (szövetkezeti, háztartási, főzés,

befőzés, kézimunka, baromfitenyésztés, kertészet stb.) Előadása után kéri az Asszonytábori gyűlést, hogy válasszon 10 tagból álló szociális csoportot, mely a jóteknység ügyét fogja felkarolni. A szociális csoport tagjait választotta: Kátola Imréné, Cikkely Istvánné, Dinva Imréné, Bodán Mátyásné, Timár Istvánné, Farkas Józsefné, Iványi Miklósné, Borács Lajosné, Dávid Lajosné, Rojik Imréné tagokat.

Ezután Draho Jolán elszavalja a „Szövetkezzél” c. verset.

Glück Imre szövetkezeti üzlelvezető a vásárlásokkal kapcsolatos kérdések címén előadást tart, mely után panaszfelvételt következett. A gyermekek két kedves, a szövetkezeti életből merített színdarabot adtak elő, a hallgatók igen nagy lelszésére. Diénes Irma ügyvezető tudomására hozta az Asszonytábornak, hogy Parócai Gergely tanító az általa rendezett műkedvelő előadásán befolyt 5 P. önkéntes adományát s ezután mond hálás köszönetet ért. Végül elnöknő megköszönte azt a példás figyelmet, mely az egész gyűlés alatt a férfiak is megszögyenyítő módon megnyilvánult s kéri az Asszonytábor minden tagját, hogy szeretet, békés együttműködés jegyében működjen közre a szövetkezeti gondolat gyakorlati megvalósításáért. S ezzel a gyűlés a gyermekkarak a Híszek egy zenekölésével véget ért. Utána ingyenes teaközlő volt. G. I.

Gyomai halpiac

A Gyomai Halásztársaság lehetővé teszi, hogy a halfogyasztók halrendeléseiket vagy az Ivánfenségi Ármentesítő Társulat iradáiban vagy a Wagner Márton Fiai fatereskedésében teheressék meg. Akik egy nappal előbb rendelik meg a halat, azoknak 1 és fél kg-on felüli rendelésnél házhöz szállítják azt.

Halárak:

Sziló-harcsa 140—160 fillér
Ponty-eszuka 100—120 fillér
Márna-compó 80—90 fillér
Kezreg és más hal 50—70 fillér

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál

H I R E K

Ingyenes visszautazásra jogosító igazolványok az Országos Mezőgazdasági Kiállításra március 15-nek 0 órájától, a visszautazásra bezárólag április 1-nek 24 órájáig való érvénnyel darabonként 1.30 pengőért már kaphatók Wagner Márton Fiaimál.

Elhalasztották a mezőgazdasági statisztikai összeírást április 15-ig.

Kodály hangverseny lesz Békéscsabán április 7-én.

Az influenza járvány teljes erővel lépett fel. Szerencsére a lefolyás enyhe. A fontos, hogy akinek láza van, addig, míg az el nem múlt, fekdüjön le. Aki lázasan fent mászkál, könnyen az életével fizeti meg.

Junius 15-én kezdődik a közeptiskolák szünete.

Csodákat tud művelni a reménység! Aki szepet és jót vár az életől, keresse a reménységet, haeszojja a szerencsét! Egy elszalasztott pillanatot nem pótolhat semmi. Április 15-én kezdődik az új osztálysorsolások. Már egy sorsjeggyel szerencsés esetben 300.000 pengő nyerhető. Jutalom 300.000 P., főnyeremény 200.000 P., azonkívül 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 pengő stb. nyeresési esélyek tekintetében az összes sorsjátékok élén áll. Ezen körülményben és a felhétlen megbízhatóságában teli magyarázatát ezen népszerű létezmény napról-napra fokozódó közkedveltsége. A sorsjegyek ára: Egész 24, Fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő, tehát szerencse föl!

Az Uj Magyarország. A Milotay István szerkesztésében megjelenő Uj Magyarország Márc Ákos gyomai megbizottnál havi 2.50 P és egy negyed évi 7.50 pengőért megrendelhető. A lapot az előfizetőknek házához viszik ki.

Száz pletyka egy sorban... A legfrissebb színházi pletykák közli a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és nagyszerű tartalommal jelent meg. A legkiválóbb illusztrált rádióműsorok mellett képes premierbejáratokat, remek filmrovatot, egyfelvonásos színdarabot, pompás folytatásos regényt és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

ITT AZ IDŐ!

RENDELJEN!

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
faiskola R.-T.-nál

Cegléd—Budapest

Veres Pálné u. 8.
Telefon: 833—31.

Arjegyzék ingyen.

A denevérszárnyakkal repülő ember. A legszenzációsabb repülési kísérletről és a denevérszárnyu emberről rendkívül érdekes fényképpel illusztrált cikket közöl Telnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett, remek cikkeket, riportokat, kitűnő folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Dr. Rubinek István képviseletjelöltünk márc. 17-én délelőtt Gyomán, d. u. 2 órakor Endrődön és d. u. fél 5 órakor Kondoroson tartja programbeszédét. —

Tükör a kézben: a tavasz frissessége a szívből, jókedvű mesoly az areon, hiszla élvezet, művészi gyönyörűség egész hónapban át, örömmel állapítjuk meg, hogy márciusi számával a Tükör eddigi fejlődésének legmagasabb fokára érkezett. Ez a mindig izlésees, mindig művészi, páratlanul változatos folyóirat talán még sohasem volt ilyen meglepően tartalmas, színvonalas és szórakoztató. A márciusi szám bőséges tartalmából első helyen Ravasz László Rákóczi—tanulmányai emeljük ki, amely a Rákóczi-évnak költői szárnyalású megnyilatkozása. A mai magyar irodalom írói közül Aszlányi Károly, Gergely Márta, Maitihényi György, a felvidéki Sebesi Ernő, Szentgyörgyi Ferenc, Török Sándor szólalnak meg, mellettük pedig remekbeillő riportok számolnak be a farsangról a társadalmi és sportélet eseményeiről, színházról, filmről, divatról, könyvekről és a háziasszony műhelyüskáiról. A márciusi szám több mint 120 képe: a szépség zsufoli galériája, a Tükör pályázatai pedig fényképezőknek, sakkozóknak, reitvénykedvelőknek, a jelen század nagyjai iránt érdeklődő művelt olvasónak sokoldalú szórakozást és pompás pályadíjakat nyújtanak.

Doktorrá avatás. Dr. Bird János földmészter március 14-én a szegedi egyetemen a jogtudományok doktorává avatták. Gratulálunk.

Kalmár József papnövendék március 25-én tartja első miséjét Endrődön.

Kanonoki kinevezés. Baross Ferenc békéscsabai apátplebánosi kanonoknak nevezték ki a pápa.

Értesítem barátaimat és vendégeim, hogy a Holler szállodát és vendéglőt átadtam és ezúton fejezem ki hálás köszönetemet jóindulatú támogatóimnak. Hantzmann Ferenc.

A gyümölcsfaültetés szabályairól, az őszibarackfa metszéséről, a tokaji borról, a gyümölcsfák márciusi peremezéséről, trágyázásáról, a peremezőgépekről, a szőlő ültetéséről, a bor feltöltéséről, a gyümölcsfahéj alá oltásáról, a csibekelietéséről, a méhek körüli munkákról stb ír „A MAGYAR GYÜMÖLCS” képekkel bőven ellátott legújabb szám. melyből — lapunkra hívtározva — egy alkalommal ingyen műtárgyszámat küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy ut 8.

Pályázat ipari munkáskitüntetésekre. A kereskedelmiügyi miniszter pályázatot hirdet olyan érdemes ipari munkások elismerő oklevéllel és 100 pengő jutalommal való kitüntetésére, akik legalább 25 év óta állanak megszakítás nélkül ugyanazon munkaadó szolgálatában. A pályázati kérvényeket a kereskedelmi és iparkamara-hoz kell június hó 30-ig benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a pályázó munkakönyvét, egy évnél nem régebbi kettős erkölcsi bizonyítványt, valamint munkaadója igazolványát.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

Egy liter kadarka vagy fehér fejteti ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva 4 fillér literenként. Csakis 30 literen felüli rendelést fogadjuk el. Hordóit díjmentesen adók a szállítás tartozásait kötsön; hordóm 30 napon belül bérmentve földet adó vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő fevélbélvél ellenében küldök mintát a borból minőségdobozban, bérmentve.

Boraim kizárólag édeskeszitaliak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a
**Holler szállodát és
vendéglőt**
átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel
SCHVARCZ KÁROLY
vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

SPORT

Textil—GyTK 3:0 (1:0)
Gyoma, bajnoki, bírő: Werthelm.

Textil: Keres — Huszár, Vörös — Laczó, Rosman I., Mitykó — Mészáros, Büngödsi, Zahorán, GyfMk. Halász.

GyTK: Iszó — Heinfarth, Kurtz — Tandí, Weigerth, Vatai — Hatvani, Csikós, Bartik I., Kurilla, Bartha.

Nagy közönség előtt győzött a bajnokaspiráns Textil az erősen szezonleleji formát mutató GyTK ellen. Nagyobb gólarányú vereséget csak Iszó kapus önfeláldozó és kitűnő védése akadályozta meg.

Első gólt Hoffman lövi Büngödsi átadásából a 7-ik percben. Félidő végéig GyTK keményen védekezik. Második félidő 6 percében egyenlíthetne a GyTK, de a javára megítélt 11-est Bartha gyengén küldi felső sarokra s Keres szép Robinzonáddal kornerre üti. 13 p.

Büngödsi passzából Mészáros közlőből gólt lö (2:0). 37 p. Zahorán átmeleg a bekékek s az ötösről beütíti a végeredményt. (3:0).

GySC—Törekvés meccs bírója dr. Podani tesz.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható: Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Egy házhely és 16 500 drb. vájag van eladó Hősök Emlékutja 26 sz. alatt. Érdeklődni lehet Mészáros Lajos üzletében.

Nagy Istvánnak az Örökösnyilason szalmaja, töreke van eladó. Jelentkezni lehet a Gyárdülön 101 sz. tanyán.

Április egyre 2 pados szobás lakás van kiadó. Gróf Tisza István ut út 20 alatt.

Lucerna-szána örölését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri örölést is.

Lakodalomra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Egészséges, kézzel morzsolt vetőmagnak való tengeri kapható. Bodat Istvánnál Tompa M. u. 11.

Kovács Lajos főpostamesternek egy 5 éves hasas, jó fejű tehene van eladó. Ugyan őneki vetőmag árpája, zabja és tengerije is van eladó.

Csaba vezér utca 1 szám alatti házban, bútorozott szoba, külön bejárat, villany és padlás, azonnal vagy 1-én kiadó. Bővebbet ugyanott.

Bácsi Lászlónek az Ózerti tanyáján egy hasas tehene, takarmány töreke és egy boglya hereszénája van eladó. Értekezni lehet grf. Tisza István út IV. ker. 24 sz.

Góth József kalaposnak halmagyon levő 10 kis hold földje és a hullámtérben 2 hold kaszálója örök áron eladó.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás és festés újra valósságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve haphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az Uri-Kaszinóban

jó és olcsó házikoszt

kapható.

Abonenseket elfogadok.

Szives pártfogást kér
SIPICZKI SÁMUEL
vendéglős.

elegánsan, jól és olcsón akar ruhazkodni, szükségletét szerezze be nálunk.

Hívásra mintákkal felkeressük.

IRIMY és OLLÁRY

urliszabók

Békéscsaba, Szent István-tér 12
Bízalom Híreliroda kebelében.

**KORONA HANGOS MOZGÓ
ENDRÖD**

1935. március 17-én vasárnap
Nagysikerű énekesfilm!

LIDÓI KALAND

Társadalmi színmű.

Főszereplők: Alfred Piccaver,
Szöke Szakáll, Nora Gregor.

Nagy klasszisz, hangosfilm, amelynek minden jelenete lebilincselő. Mindvégig csodás szépségű olaszországi tájak természetbeni felvételei váltakoznak.

Wagner Richard műve

kultúrfilm.

Hangos magyar világhírű.

Meghívó

A Gyomai Termelők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Gyomán 1935 március hó 24-én délután 2 órakor Horthy Miklós uti székházában

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok írszetelettel meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképes nem lenne, ugya közgyűlés 1935 március 31-én fog megtartatni, amikor is tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképes.

Tárgysorozat:

- 1.) Elnöki megnyitó.
- 2.) Jegyzőkönyvvezető és hitelesítő kijelölése.
- 3.) Az Igazgatóság jelentése a lefolyt 1934 üzletévről.
- 4.) A felügyelőbizottság jelentése az 1934 üzletévről.
- 5.) Az 1934 évi zárszámadás előterjesztése, a meglévő megállapítása, nyereség felosztásáról határozat, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
- 6.) Az igazgatóság kiegészítése, felügyelőbizottság választása 1 évre.
- 7.) Az összes alkalmazottak fizetésének írtelése, az alkalmazottak segélyező alapja, „Betörés elleni önbiztosító alap” és a tűzbiztosítási alap sorsáról határozathozatal.
- 8.) Az áruhiány és selejtesáru leírására határozat.
- 9.) Alapszabály módosítás.
- 10.) A közgyűlésen megjelent tagok megjutalmazásáról döntés.
- 11.) A Hősök uti ingatlan vételének bejelentése.
- 12.) Határozat az alkalmazottakat terhelő keresetiadónak a Szövetkezet által való viseléséről.
- 13.) Kovács János igazgató vasuti bérletjének ügye.
- 14.) A pénztárkezelő betöréskorból eredő hiányának leírásáról határozat.
- 15.) Alapszabályszerű időben érkezett indítványok tárgyalása.

1934 december 31-én a tagok száma 177, üzletészeik száma 856; az év folyamán belépett 6 tag 34 üzletérszettel; kilépett 5 tag 38 üzletérszettel.

A felügyelőbizottság által megvizsgált mérlet az irodahelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Az igazgatóság.

Gyoma, 1935 március hó

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MARTON.

Hungária könyvnyomdavidallat, Gyoma
Felelősüzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.
Beszítések postacsékkal:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 13.230.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **WARNER MÁRTON**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 92.

Hirdetések díjazásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dr. Rubinek István programbeszéde

**„A bizalmukat csak előlegül kérem, - mondotta
dr. Rubinek István - szívvel-lélekkel egybeforrva
Önökkel a haza javát akarom szolgálni.”**

Vasárnap a publikáció alatt lassan benépesült a községháza udvara, a tágas folyosók és az iroda-helyiségek. A főjegyzői irodában dr. Rubinek István-nal dr. Pálka Pál és Bakos József főszolgabírók, Tápay Károly kerületi elnök, Vitéz Madaras Gyula kerületi titkár, Nyisztor Péter helyi elnök, a Medgyesyegyházáról — dr. Rubinek István választókerületéből — megjelent küldöttség: Gubcsó András ev. lelkesz. Zsilinszky György, Varga György, Szücs Imre, B. Vidovenyecz András, Pluhár Pál és Máyer János, dr. Hajdu József ny. aleki főszolgabíró és még sokan mások várták a publikáció végét.

Megnyitják a népgyűlést

Mintegy 2000-en lehettek, mikor **Nyisztor Péter**, az egységes párt gyomai elnöke 11 órakor megnyitotta a népgyűlést és a megjelentek üdvözlése után **dr. Rubinek István** képviselőjelöltet bemutatva megemlítette, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök úr továbbra is munkatársul óhajtván őt megtartani, a gyomai választókerület Nemzeti Egység Pártja képviselőjének kizárólag Dr. Rubinek István földbirtokos ügyvéd urat kandidálta. Amidőn őt mély tisztelettel és szeretettel köszöntöm, — folytatta Nyisztor Péter — arra kérem, hogy elmondandó programbeszédében a Nemzeti Egység reformtervezetét, az összehívandó új országgyűlés kifejtendő tevékenységét s ezzel kapcsolatosan mint a Vezér hűséges katonája a reformtervezet tekintetében saját célkitűzéseit is kifejezésre juttatni méltóztatnék.

Dr. Rubinek István programbeszéde

Harsány éljenzéssel fogadták **dr. Rubinek Istvánt**, ki messzeesengő hangon a következő beszédet mondotta:

A Kormányzó Úr Öfömméltósága a miniszterelnök úr előterjesztésére másfél évvel hamarabb oszlatta fel a parlamentet, mint ahogyan a ciklus lejárt volna. Ennek fontos okai voltak. Ezeket az okokat a Vezér rádióbeszédében már a nemzet elé tárta. Szükség volt erre a feloszlatásra, mert Gömbös Gyula miniszterelnök a munkatervét, mellyel a magyar gazdasági válságot meg akarja szüntetni, a régi házzal nem tudta megvalósítani.

Magyarország lakosainak több mint 65 százaléka gazdálkodással foglalkozik. Ennek a gazda és földművelő társadalomnak lerongyolódott helyzetén akar segíteni ez a munkaterv. A magyar gazda és földműves társadalom az alapja minden más társadalmi osztálynak is. Ezeknek a boldogulása is a gazda sorsától függ. Ha a gazdának jól megy sora, nekik is jó dolguk van. Ha a gazda megerősödik, akkor az ő javaiból jut a kisiparosnak is. Ha a gazdálkodó osztály megrendül, vele a többi osztály is megindul.

A nemzet gazdasági fundamentuma a kisgazda társadalom

Gömbös Gyula miniszterelnök a gazda és földműves társadalmat a nemzet gazdasági életének tengelyébe, fundamentális alapjába állítja. Kossuth Lajos

1848-ban ugyanígy en programot dolgozott ki, de nem tudta azt végrehajtani. Ma jobban egyértelmű magyar bontották ki a zászlóján, hogy a magyar gazdaságszociális egységet tömörítse, egy táborba hozza és erősítse a gazdák sok fájdalmát.

A gazdaadósságok rendezése

A legsürgősebb feladat az adósságon gazdákra való segítség. A munkaterv első fundamentális alapja a gazdaságszociális adósságok rendezése. A gazdálkodás hozamából nem csak az adó, hanem a megélhetést és a föld megművelését is biztosítani kell.

Gazdavédelem

Egy közbeszélésre, hogy sokat jár a végrehajtó, — így válaszolt dr. Tukinak István:

Két évvel ezelőtt feladatunkra jár a végrehajtó, hogy az adó-gazdák lába alól kirúzza a földet. Ki állította meg a föld megművelését? Ki akadályozta meg, hogy a bíráló ne nyúljon a betáblázott követelethez? — Gömbös Gyula miniszterelnök védte meg az adó-gazdákat, ő hozta meg a gazdavédelmi törvényt.

Az új házunk első dőre lesz a további védelemnek törvénybeiktatása. Ez nagy jelentőségű reform lesz, amilyen még alig volt a magyar törvénykezésben. Gömbös Gyula az az ember, aki a gazdák érdekében a bankokkal is szembe mer szállni. Ha volt ereje az árveréseket megállítani, ehhez is lesz neki ereje, hogy ezt keresztül vigye.

A termésfeleslegék értékesítése

A munkaterv további része a termésfeleslegék értékesítése. Két évvel ezelőtt a búza 6 pengőre esett le. A Gömbös kormány utójárására emelkedett a búza 16 pengős árra. Általában az a terv, hogy a magyar gazda termésfeleslegét olyan áron legyen értékesíthető, hogy a termelés kifizető legyen, nemcsak a szemtermelésben, hanem az állattenyésztésben is.

Földbirtokpolitika — telepítés

Nagyon fontos terv egész-séges földbirtok politika létesítése. Minél több ember földművelő kell jutni, de úgy ám, hogy az illő megélhetése biztosítva legyen. Ennek a tervnek szervezési része a telepítés. Az egészséges telepítés végrehajtásáról függ sok-sok gazda és földműves jövő megerősödése.

A kisipar és munkástársadalom segítése

A kisiparosokon és a munkástársadalmon, mint a nemzet értékes fenntartó elemén szintén segíteni kell. Ők közvetett módon, a gazdák megerősödésén át természetesen kapnak támogatást, de addig a kisiparosokon a közszállításokban való hatékonyabb járulásban segítenek. Fontos még a kisiparosok érdekképviselőinek megteremtése, amit eddig a kisiparosság szervezőtlensége miatt nem tudtak megcsinálni. A kontrádkérdés is egyik oka volt a kisiparosság fönkrerételének, ezen van bízva segíteni a kontrátság megszűntetése. A kisipari hitel rendezése is életkérdés, amit eddig az előfeltételek hiányában nem tudtak megvalósítani.

A legrosszabb helyzetben a magyar munkás társadalom van. Annak idején a földmunkások, a kubikusok mind az Alföldön telepedtek meg. Innen járnak be az országot, közép Európát és építették az utakat, vasutakat, gátakat. Az ország két-harmad részét elszakították, a munkások mind itt maradtak, de a munkáiknak megszűntek. Az új munkaterv intézményesen akarja megoldani a munkáskérdést: egyrészt a költségvetésben felveti összegekkel munkáiknak létesítésével, másrészt a telepítéssel.

A kartelektről

További nagyon fontos kérdés a kartelektről. Ez a kérdés nemcsak Magyarországnak, hanem az egész világnak megoldandó kérdés. A kartelektrét még egy országnak sem sikerült megrendszabályozni. Magyarország hozta meg elsőnek a kartelektrétörvényt. Gömbös Gyula kormánya már eddig is több kartelektré törvényt hozott. A jövőben is lesz bátorsága, ereje és hatalma, hogy a kartelektrét az építő, alkotó munkába illessze.

Titkos választójog

Törhetetlen néve vagyok a titkos választójognak. Gömbös Gyula miniszterelnök az összetartó országgyűlés első körelességének a titkos választójog törvénybeiktatását tűzte ki.

Az Alföld mostoha kezelése

Helyi jelentőségű, a gyomai kerületre is vonatkozik, hogy a magyar Alföld mindig mostoha gyermeke volt a magyar kormányoknak. Miért? Azért, mert nem támogatta a kormányokat, mindig ellenzéki érzelmű volt. Márpedig: aki a kormánytól támogatást vár, attól a kormány is támogatást várhat. Aki másnak segít, az maga is várhat segítséget az illetőtől. Emberi dolog: aki ellenem támad, annak bűntudója nem lehetek.

A nemzeti egység értéke

Minden nemzet annyira ér aspirációiban, ahány dolgozó polgárt tud a nemzeti cél érdekében egy táborba állítani. Az volt a muliban mindig a bol, mikor egységre lett volna szükség, akkor a magyar ember mindig pártoskodott. A közelmultról két hatalmas példa igazolja az egységbe tömörítés nagyszerep eredményét. Olaszország a világháború előtt szétzilált állam volt. A mai kor legzsensitálisabb államférfia, Mussolini talpra állította Olaszországot, mely ma egyik leg hatalmasabb állama a világnak.

A másik példa Németország. Itt az volt a helyzet a háború után, mint az olaszoknál a háború előtt: pártviszályok és gazdasági zűllés súlyosztották le. Hitler egy táborba tudta tömöríteni a 70 millió németet és ma egy hatalmas nemzeti erőben áll előttünk Németország.

Magyarország boldogulásának kulcsa a gazdaságszociális adósságok rendezésében van

Okuljunk és regyünk félre minden pártviszályt, Magyarország boldogulásának kulcsa a gazdaságszociális adósságok rendezésében van. Ha gazdáink a miniszterelnök háta mögé állanak és az előbb vázolt munkatervet támogatják, lehetővé lesz, hogy kikerüljön a nemzet a gazdasági válságából.

Multból okolni, jelenben dolgozni, jövőért áldozni: Nemzeti Egység!

E nagy alkotó munkához, melytől az ország boldogulása függ, ehhez kéri Gömbös Gyula miniszterelnök a vele együtt dolgozni akarók támogatását.

Én 15 éven át voltam tagja a parlamentnek. Aitóm mindenki előtt mindig nyitva volt. Ha elnyerem a választók bizalmát, a jövőben is úgy leszek. **A bizalmukat csak előlegül kérem, szívvel-lellekkel egybeforva Önökkel a hazá javát akarom szolgálni.**

Hosszantartó élejtés és tapszugott végig a hallgatóságon, úgy ünnepeltek dr. Rubinek István.

Erdélyi Lajos, a gyomai Rokkantszervezet volt elnöke buzdította a hallgatókat összetartásra.

Dr. Hajdu József, nyugalmazott eleki főszolgabíró dr. Rubinek István a volt választói részéről bucsuztatta és tanubizonyoságot tett, hogy az eleki kultúrház, a kamarási földek adósságának rendezése, a Medgyesegyháza-eleki út építése, az olvasókönyvtárban ingyen könyvek megszerzése mind-mind dr. Rubinek István volt képviselőjük működéséhez fűződik.

Gubcsó András medgyesegyházi ev. lelkes méltaitta dr. Rubinek István volt képviselőjük érdemeit. Tizenkét évig volt ő a képviselőjük, most is megválasztották volna, ha a Vezér parancsa nem szőlította volna el őt Gyomára. Nemcsak a volt választói, még a gyermekek is siralmák őt. A szegény gyermekek ruhát, cipőt kaptak tőle. A rokkantak elinté 3-4 pengőt kaptak havonta, ő kieszközlte, hogy ma 30-40 pengőt kapnak havonta. Felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül segítelt ő mindenkinek, sohasem nézte milyen pártihoz tartozik az illető.

Nem azért jöttünk, — fejezte be beszédét Gubcsó — hogy védjük dr. Rubinek István, hanem, hogy adjunk Önöknek egy olyan embert, aki megérdemli a bizalmunkat.

Szűcs Imre medgyesegyházi ipartestületi elnök kijelentette, ők ma is egyhangúlag választanák meg dr. Rubinek István. Ajánlja, tisztelje meg a gyomai kerület bizalmát, mert ahol csak tud, segít.

Zsilinszky György medgyesegyházi kispáza egy esetet említ fel, amikor egy peres ügyben segítségükre ment dr. Rubinek István a gazdáknak és a beszerzett bizonyítékokkal a Kuriánál felmentették őket, amikor az alsó bíróságok 67 ezer pengővel elmarasztalták őket.

Tápay Károly fejezte be a népgyűlést, beszédében kiemelte, hogy a Rubinek család egyik kezdeményezője a magyar agrárszocializmusnak, ebben a szellemben akar dr. Rubinek István, Gömbös Gyula munkatársaként a nemzeti reformmunkában dolgozni. Megköszönte a hallgatóságnak türelmes viselkedését és kérte a választókat, hogy dr. Rubinek Istvánra szavazzanak.

A hallgatóság még sokáig lelkesen ünnepelte dr. Rubinek István képviselőjelöltet és 1 órakor példás rendben oszlott szét a népgyűlés.

* * *

A választó polgárok ezekre menő, hatalmas és lelkes tábora várta vasárnap délután 2 órakor **Dr. Rubinek István** szeretett képviselő jelöltünket Endrődön, ahol lelkes éljenzés közepette állott fel program beszédének megtartására a község háza udvarán. Ez alkalommal kifejtette azokat a reformeszméket, amelyeket a vezér: Gömbös Gyula akar megvalósításra vinni. Beszédét a jelenlévő választópolgárok nagy csendben és mély figyelem-

mel hallgatták meg. Többször felhangzó éljenzés tett tanubizonyoságot arról, hogy a hallgatók mélyen a lelkükbe vésődtek. Ezután az eleki választókerület népes küldöttsége részéről hangzottak el beszédük, amelyek mind arról felel bizonyoságot, hogy dr. Rubinek Istvánban a gyomai választókerület értékes, teltre kész képviselőt fog kapni. **Majd Csermaks Mihály** apátplebános, a község rajongását szeretett apátplebánosa állott fel szólásra, a beszédében hallgatósága figyelmét dr. Rubinek István tizenöt évi értékes politikai működésére irányította, kérve a választó polgárokat, hogy minden erejükkel álljanak dr. Rubinek István és az Egyesült Párt kibontott zászlaja alá és az előjövő választáson szavazataikkal támogassák Őt. Erre nagy szükség van azért is, mert úgy a multban mint a jövőben bármilyen megpróbáltatás között más-honnan, mint a kormánytól, illetve a vármegyétől segítséget nem kaphattak. A választó polgárok lelkes éljenzéssel felel bizonyoságot az apátplebános felvilágosító és felkukóli mély hatást kiváltó szavairól.

Innen autókon és kocsikon hatalmas kíséretben vonultak át Kondorosra, ahol már a község háza előtt a választópolgárok nagy tábora lelkes éljenzés közepette várta dr. Rubinek István képviselő jelöltünket. A késő esti órákba benyúlóan tartott itt is a hatalmas programbeszéd, amely a kondorosi választókat is meggyőzte az egyedül helyes és célra vezető eszmének támogatásáról: vitéz jákrai Gömbös Gyula miniszterelnök reformeszmájának diadalra jutásáról. Késő esti órákig tartott a programbeszéd és az eleki választókerület lelkes küldöttségének a kondorosi választói előtt sokáig el nem felejthető és mély benyomást kelte tanubizonyosága.

Egy levél, mely Dr. Rubinek Istvánról beszél

Méltóságos

Dr. Rubinek István Urnak
Budapest.

A medgyesegyházi Kispáza és Földmívelők Egyesülete a mai napon megtartott rendes évi közgyűlésén az indítványok során Zsilinszky György előterjesztésére a következő egyhangu határozatot hozatta:

„Abbtól az alkalomból, hogy dr. Rubinek István Méltóságos Ur közvégeinket, illetve járásunkat 3 cikluson át, mint országgyűlési képviselő a törvényhozó testületben képviselte és most a legjobb tudomásunk szerint kerületünkben újból nem óhajt fellépni: Azért a fáradságos, őszinte és becsületos munkájáért, amit velünk szemben volt kegyes tanusítani, őszintán, nagy hálán kifejezését fogadni méltóztatassék.”

Medgyesegyháza, 1935. március hó 10-én.

Megkülönböztető mély tisztelettel

Zsilinszky György
titkár.

Varga György
elnök.

Nagyon sajnáljuk, hogy nem jön mihozzánk

Gyucha András
Szák György
Hankó János
Varga János
Szaverinyi András

Fazakas Sándor
vitéz Zsilinszky János
Gaidács Pál
Pluhár Pál

Kojnok Ádám
Szeverényi Mihály
Szetcsányi Mihály
Gulyás András
Szák András

„Akar-e velem jönni, akar-e engem követni az ország a népnek anyagi, erkölcsi és szellemi jólétét szolgáló, a nemzet erkölcsi és anyagi megújódását célzó reformok útján?”
Kérdezi **GÖMBÖS GYULA** a magyar nép jóváhagyását kérve jövőt építő munkájához.

MAGYAR TESTVÉREK! Meg kell mutatnunk, hogy a nemzet hatalmas többsége igenis akarja az országmentő reformokat és egy emberként sorakozik hivatott Vezére mögé!

Harcoljatok az alkotó és építő

NEMZETI EGYSÉGÉRT!

Dr. Rubinek István
Dr. Bud János
Dr. Tóth Pál
Temesváry Imre
Csizmadia András

„Én biztos vagyok benne, hogy az a magyar nemzet, mely az elmúlt évszázadok viharai között mindig meg tudta találni a helyes utat, most is követni fogja azokat, akik a világzás felé akarják vezetni a nemzetet!”

GÖMBÖS miniszterelnök bizalmaért ugyancsak bizalmat adjunk cserébe!

MAGYAROK! VÁLASZTÓK! Fogjatok össze szent egyetértéssel és élen a Vezérrel vigyék győzelemre az új Magyarország politikáját!

Dr. Rubinek István

Dr. Bud János

Dr. Tóth Pál

Temesváry Imre

Csizmadia András

Az új kormány és a választások

Gömbös Gyula új kormányának külső és belső politikai vonalvezetése, valamint pénzügyi és gazdasági munkásságának célkitűzése általános irányelveiben ugyanaz marad, mint a lemondott kormányé volt.

Kifelé:

eddig barátainknak megtartásán és új értékes külpolitikai kapcsolatok szerzésén munkálkodva, a béke szellemében igyekszik önértékesen képviselni Magyarország érdekeit.

Belpolitikai

vonatkozásban pedig az eddig is hirdetett és megvalósításra nemcsak megéri,

de már elő is készített reformtörekvések keresztülvitele a cél.

Eddigi értékeinknek megőrzése mellett új alkotása, konzervatív alapon, alkotmányos módszerekkel, fokozatos haladás létrehozása.

A Nemzeti Munkaterv formájában közismertté vált és a nemzet jövő életére nézve döntő jelenséggel bíró reformprogram egymástól ugyezőlővön elválaszthatatlan részeivel egyetlen szerves egészet alkot, mely csak így együtt valósítható meg tökéletesen,

még pedig nyugodt, bizalomteljes, stabil atmoszférában, szenvedélytől mentes, tárgyilagos és megértő légkörben.

Ezen egyetemes érdekeket szolgáló tervek és javaslatok megvalósításához, maradandó értékeket termelő politikájának életrehozásához az ország közvéleményének bizalmát kéri a kormány,

a Nemzeti Egység Pártjának útján,

melv párt nemcsak nevében, de szellemében, szervezetében, egész eleven cselekvő erőteljességében is magában hordozza a nemzeti összefogás szükségszerű eszméjét és annak gyakorlati jelentőségű tartalmát. A néhány héten belül lezajló új választások tehát nem személyi harcokat és nem is pártpolitikai szerencsepróbát jelentenek,

hanem a nemzet pártatlan határozatát hozzák meg,

az ország jövő sorsára mérhetetlen jelentőséggel bíró kormányzati tények végrehajtása előtt.

Világos és félreérthetetlen helyzet állott így elő, mely a legalkotmányosabb fórumok előtt

mindenkit nyílt színvállásra kényszerít.

A választópolgárok tömegeit épen úgy, mint a magyar politikai élet aktív résztvevőit, Eszmék és elvek, valamint azok hirdetői felett kell most törvényt ülnie a népnek, mely alkotmányunk értelmében hivatalos és jogosult határozott állást foglalni a döntő politikai kérdésekben és szavával ítéletet mondani az ő érte, az ő érdekében megszületett reformtörekvések sorsa felett,

melyek beteljesedésük esetén egy hosszú történelmi korszakra biztosítani és erősíteni lesznek képesek a nemzet életét.

Ezen a választáson a magyar nép szabadon és őszintén fogja kifejezésre juttatni véleményét és meggyőződését,

minden erőszak vagy egyéb, meghamisításra alkalmas befolyás béklyói nélkül,

egyedül józan eszének és lelkiismeretének sugallatára döntést hozni saját jelene és jövője felett.

Ennek a döntésnek eredménye nem lehet kétséges. Tiszta eszmék szilárd alapzatán épül és mégis gyakorlati értékű programmal

egyedül a Nemzeti Egység Pártja rendelkezik,

mely az ország érdekében elkerülhetetlenül szükséges nagy feladatok véghezvitelére, a reformtervek hivatott vezérkarának megválasztására, magához hív és magába soroz minden nyitott szemű becsületes magyart. És megfujja a toborzót, hogy az immár kialakult és élni óhajtó nemzeti öntudat átültethesse szellemének termékeit a valóság földjébe, ahol végre a magyar nép számára is meg kell teremnie az életet és jövőt jelentő kalásznak!

A Vezér eszméjének hatalmas fája a múlt hagyományainak nemes falajában gyökeredzik,

onnan szívja az éltető nedveket, a jelen sürgető parancsszavának melegében szökken sudárba s a jövő szahad fejlődése fogja számára a dús lombok és érett gyümölcsök áldását biztosítani. Ezen a nemzet lelkének legmélyén élő eszmék megvalósítása az ország sorsának és boldogulásának elengedhetetlenül fontos alapját alkotja.

Gömbös Gyula eszméjének biztos és meggyőző diadala az élet győzelme lesz az önérték hajszolása, a tétlenség, a tespedés, a halál felett!

Dal: Árpád apánk...

KORTES DAL

Isten hozott Rubinek István hozzánk.
Légy ügyünkben majd pártoló jó Atyánk.
Bizalmunkkal azért mi kitüntettünk,
Dicső mullad csak jót ígér minékünk.

Gömbös Gyula fővezéred nyomdokán
Segíts rajtunk és ez árva, bús hazán
Jó terveid vetőmagját elhintve
Nyiljon rózsát, de ne legyen tövise.

Adja ezt meg magyarok szent Istene.
S ez a nép tisztel majd érte örökre.
Doktor Rubinek István iesz követünk.
Éljen soká! erre segítsd Istenünk.

Kondorostanya, 1935 március 13.

BENCZE JÓZSEFNÉ
tanítónő.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresnél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gyomai választókerület gyásza

Március 20-án, szerdán délután félnégy órára hirdette Kasnya Béla képviselőjelölt Endrőd község-házánál programbeszédének megtartását. Bakos József fősztolgabíró, mint hatósági biztos, a megjelölt időre megjelent a község-házánál, azonban Kasnya jelölt nem volt ott a meghirdetett időre. Bakos fősztolgabíró várta 22 percet, de mert még akkor sem volt ott Kasnya, feloszlatta a népgyűlést és felszólította a karhatalom parancsnokát, hogy a tömeget osszassa szét.

Megérkezik Kasnya Béla képviselőjelölt

Amikor Bakos fősztolgabíró el akart távozni a község-házáról, akkor érkezett oda Kasnya Béla jelölt, kivel a fősztolgabíró közölte, hogy már feloszlatta a népgyűlést. Kasnya kérte, hogy megtarthassa a gyűlést, a fősztolgabíró azonban kijelentette neki, ő a rendelkezést már kiadta, azt nem vonja vissza. Ő, mint hatósági biztos pontosan megjelent és még várta is 22 percet a jelölt urra és csak azután oszlatta fel a népgyűlést, most tehát tarisza meg máskor a programbeszédét. Erre Kasnya bement a főjegyzői irodába, onnan akart telefonálni — szerinte a belügyminiszternek, — de Finia főjegyző közölte vele, a községi telefont nem engedheti igénybe venni, hanem menjen a postára telefonálni, amikor Kasnya autón lényeg el is ment a postára, de a község-háza előtt és a piseláren álló embereknek odakiáltott, ne menjenek el, ő elmegy a belügyminiszternek telefonálni és majd megtarthatják a gyűlést.

Kiűrtik a község-háza udvarát, Bakos fősztolgabíró eltávozik

Amíg Bakos fősztolgabíró és Kasnya jelölt a fenti beszélgetést folytatták, addigra, nehezen bár, de a csendőrség kiűrtette a község-háza udvarát. E közben Rácz Sándor törzsőrmestert egy ökölnagyságu kővel valaki a tömegből mellbe is vágta.

Bakos fősztolgabíró mintegy félórával ezután autójával Gyomára indult és útközben találkozott dr. Pálka Pál fősztolgabíró és dr. Rubinek István jelölt kocsijával, kik Endrődre tartottak. Bakos fősztolgabíró leszállt az autójáról, azt átengedte dr. Pálka fősztolgabíróknak, kik most már az ő autóján folytatták utjukat Endrődre, ő pedig kocsival bejött Gyomára.

Kasnya Béla jelölt megakadályozza a tömeg szétoszlását

Mikor a csendőrség kiűrtette a község-háza udvarát, a tömeg végig a járdán, az uton helyezkedett el, a csendőrök

pedig a kaput állták el. Ekkor Kasnya autójával a postára ment. Ezalatt a tömeg várt.

Kasnya mintegy negyedóra múlva visszajött, autójával a község-háza elé állt és mikor kiszállt, a tömeg vállára velle és a Hősi szobor elé vitte. A tömeg válláról csendre intette az ujjongó tömeget és a következőket mondotta: „A gyűlés megtartását a helybeli hatóság nem engedélyezte, de legyetek türelemmel, telefonáltam a belügyminiszterhez, aki kilátásba helyezte és hamarosan elrendeli az engedély megadását.” E kijelentés után a tömeg Kasnyát vállán visszavitte autójához.

A csendőrhadnagy kérte Kasnya jelöltet, hívja fel a népet távozássa, mire Kasnya gunyosan azt a kijelentést tette: „Majd előbb másik cipőt huzok” — és közben a körülötte állókat biztatta, ne menjenek el, mert a gyűlést meg fogják tartani. Egy vastag szivarra gyujlott és mosolyogva nézte, hogy a csendőrök nem tudják a tömeget szétszítani. Az alhadnagy másik felhívására, hogy szállja fel a tömeget a távozásra — pedig azt válaszolta: „Nem hallok odáig, jöjjön közelebb.”

Támadják a csendőröket Sortűz

Közben Gyomáról két lovascsendőr érkezett erősítéssel, kik a kövesuton a Dombshöz akartak a kőuton álló tömeg között menni, de egyesek megfogták a lovak kantárát, sőt az egyik lovon végig is váglak, mire a két lovascsendőr kivette revolverét, de azt nem volt kénytelen használni, így is át tudott jutni a parancsolt helyre, honnan visszafordulva, most már kivont karddal kezdték az uton álló tömeget oszlatni, míg a község-háza előtt álló csendőrök színién megkezdtek volna a tömeg oszlatását, de a tömeg is a csendőrök felé nyomult és Faragó Mátyás törzsőrmester fegyverét megfogták, mire ő azt elsütötte. Az első lövés után gyors egymásutánban még vagy hét lövés hangzott el, erre a tömeg hanyalt-homlok menekült, csak Kasnya képviselő jelölt ur állt továbbra is az autója mellett, a vastag szivarral a szájában és gunyosan mosolygott.

Elvégeztetett: hét halott, kilenc sebesült

Meghaltak: Polányi Józsefné — Fülöp Mária 5 gyermek anyja, Gyuricza Bálininé — Lapalinszki Mária 4 gyermek anyja, Farkasinszky Lajos kosárfonó, 5 gyermek anyja, Mészáros Gyula dévaványai származású 19 éves, Pribóezki István és Gellai István földművesek, B. Kovács Lajos gyomai földműves lövedékesül a gyulai kórházba szállítás közben halt meg.

Megsebesültek: Rau Gáspárné, Kocsek Péter, Gyulai Vince, Timár Vince, Varga Sándorné, Kulik Sándorné, Nándori Imréné, Kajla István és Örticz Imre, valamint egy csendőr, aki kődobástól sebesült meg. A sebesültek közül ötán a gyulai kórházban vannak.

vitéz Márky Barna alispán Endrődre érkezik

A megdöbbenő eset után azonnal értesítik vitéz Márky Barna alispánt, ki autóra ült, Endrődre jött és személyesen vezette a vizsgálatot. Reggel félháromkor ment vissza Gyulára

A csütörtöki nagy vizsgálat

Már a korai órákban nagy élénkség uralkodik Endrődön. Békéscsabáról egy század katonaság is érkezett, melyet a Schiffer iskolában helyeznek el. Kilenc órakor megérkezik dr. Pálka Pál és Bakos József főszoftgábirók. Nem sokkal később érkeznek meg vitéz Fáy István főispán és vitéz Márky Barna alispán. Félülzenkét órakor megérkezett Kozma Miklós belügyminiszter Vajay miniszteri tanácsos kíséretével. Már akkorra megérkezett dr. Tompa ügyészségi elnök, vályi Nagy István kir. vizsgálóbíró két boncoló orvossal. Ott volt a csendőrkerületi parancsnokságtól egy hadbíróalvezredes és Finta Albert községi főjegyző.

vitéz Kozma Miklós belügyminiszter első nyilatkozata

Kozma Miklós belügyminiszter 2 és fél órán keresztül tartózkodott a községházán és személyesen ellenőrizte a vizsgálat irányítását. Egynegyed 3 órakor, mikor Fáy István főispán kíséretében eltávozott, a sajtó képviselőinek a következő nyilatkozatot adta:

Nem azért jöttem le, hogy magam vizsgáljam ki az ügyet. Ez a hatóságok feladata és ők a sajnálatos esetet teljesen tárgyilagosan, a törvényes előírásoknak megfelelően ki is vizsgálják.

Választási időker élünk, amikor feltételezhető, hogy pártagitációs célokra használják fel az ilyen szomorú eseteket is. Szükségesnek tartottam tehát, hogy a helyszínen tájékozódjam a történetekről, másrészt, hogy személyesen ellenőrizsem a szabályszerű vizsgálatot.

A vizsgálat 3 vonalon folyik, az ügyészség, a csendőrügyészség és a közigazgatási hatóságok részéről, a lehető leggyorsabb tempóban és mégis a legnagyobb részletességgel, amihez természetesen idő kell. Mielőtt befejeződött a vizsgálat, a jelentések felkerülnek az illetékes fórumokhoz.

Milyen impressziókat nyert Excellenciád az eddigiek során, — kérdezték a sajtó képviselői.

Anélkül, hogy a nyomozás elébe akarnék vágni, válaszolt a belügyminiszter, a következőket mondhatom:

Minden jelölt feltétlenül tartozik eleget tenni a hatóságok és a hatósági közeg felszólításának. Tartozik még abban az esetben is, ha az lenne a véleménye, hogy a tett intézkedés szabálytalan, vagy törvénybe ütköző, hiszen módja van a jogorvoslatra az ilyen esetekben.

Az adott esetben kétségtelenül megállapítható, hogy a gyűlésnek fel kellett volna oszlani, miután a főszoftgábiró késedelem miatt a feloszlásra utasítást adott. A képviselőjelöltnek kellett volna a végrehajtásban elsősorban a hatóságnak segítségére lennie,

hogy példát adjon maga is a törvényfiszteletre és a rendelkezések betartására. Sajnos azonban ennek az ellenkezője történt. A képviselőjelölt helyett, hogy a szabályszerű felelősségi fórumhoz, mint másodfokú hatósághoz, az alispánhoz fordult volna, ebben az igazán nem nagy ügyben közvetlenül a belügyminiszterhez fordul panasszal akkor, amikor a hatóság elűti őt gyűléstartásának lehetőségétől. Ha azonban nem erről van szó, mint az adott esetben is, hiszen a jelölt sok esetben kapott engedélyt gyűlés tartására, sőt tartott engedély nélküli gyűléseket is, a hatósági felszólításnak való engedelmeskedés nem tehető függővé attól, hogy tud-e telefonon beszélni a belügyminiszterrel, vagy sem.

A jelen esetben, felizgatott választási hangulatban, a jelöltnek a hatóságokkal szembehelyezkedő magatartása, továbbá az a körülmény indította el utjára a sajnálatos szerencsétlenséget, hogy a jelölt az eddigi megállapítás szerint a járőr parancsnok csendőr alhadnaggyal szemben, aki a legudvariasabban intézett hozzá több ízben felszólítást; lekicsinylően, a hatóságok és a csendőrség tekintélyét sértő szavakat használt s a felkérésnek nem tett eleget.

A vizsgálat természetesen függetlenül ettől az impressziómtól, a legrigorozusabban folyik és nyilatkozatommal korántsem tekinthető lezártnak.

Az áldozatok iránt a legmélyebb részvét nyilvánul meg, és a közigazgatási hatóságok a hátramaradott családtagok helyzetét megállapítva az emberi részvéten felül is igyekeznek őket támogatásban részesíteni.

A megtörtént szomorú eseménynek, amely 7 áldozatot követelt, remélhetőleg nem az lesz az eredménye, hogy pártagitációs célokra használják fel, hanem ellenkezőleg az, hogy felelősségük tudatára ébrednek azok a képviselőjelöltek, akik a renddel és a hatóságokkal való szembehelyezkedéssel próbálnak népszerűséget szerezni.

A belügyminiszter ezután Fáy István főispánnal együtt az áldozatok családtagjainak meglátogatására indult.

A belügyminiszter második nyilatkozata a sajtónak

„Én a csendőrség és a közigazgatási Hatóság vizsgálati fázisába bele nem avatkozom, az nem feladatam, azért jöttem le, mert magam akartam intézkedni, hogy a legrigorozusabb vizsgálat lefolytassék s erről magam akartam személyesen meggyőződni.

Az elhaltak családtagjait felkerestem, a megyei közigazgatás közölte, hogy temetésükről ő gondoskodik. A könnyebben felkereshető családoknak 100-100 pengőt adtam és a többieknek is fogok kiutaltatni a főjegyző útján.

Kasnya jelölt ur beszélni kívánt velem, én neki ugyanazt mondtam, mint amit az uraknak, hozzátéve, hogy a legobjektivebb megállapítás szerint a szerencsétlenség elindítását az okozta, hogy Kasnya jelölt nem engedelmeskedett a hatósági közegeknek. Ezt hivatali minőségemben állapítottam meg, s ezért a legmesszebbmenő felelősséget vállalom és miután Kasnya jelölt olyan modorban próbált velem beszélni, melyet belügyminiszteri minőségemben nem fogadhatok el, nem álltam rendelkezésére.”

Ezután a belügyminiszter hement Cserepus Mihály apátplebánushoz rövid látogatásra, onnan ájított Gyomára, átment még a főszozolgabírósnál erre az ügyre vonatkozó iratokat, azután visszautazott Budapestre.

A főispán és alispán este 8 órakor indultak vissza Gyulára.

Az áldozatok temetéseire, melyek valószínűleg pénteken lesznek, külön hatósági intézkedés történik majd.

Endrőd lakossága az első megdöbbenés után, a jámbor természetében rejlő józanságával nem csinál politikai kérdési ebből az igazán sajnálatos esztől.

A Nemzeti Egység Pártja helyi szervezete, valamint a párt hivatalos jelöltje Dr. RUBINEK ISTVÁN mélyszéges fájdalmának és gyászának ad kifejezést az endrődi szomorú eset felett.

A párt és hivatalos jelöltje a béke, a nemzeti összetartás és a testvéri szeretet szellemében folytatja a maga választási küzdelmét, a legélesebben elítélve olyan eszközök felhasználását, amelyek széthúzásra, a nemzet erőinek megbontására vezetnek.

Az endrődi sajnálatoss minden magyar ember szívét fájdalmas gyázzsal eltöltő eset mutatja a legjobban, hová vezet a hiszékeny, jóindulatú népet izgató és a szenvedélyek felkorbácsolására szánt demagógikus jelszavaknak alkalmazása.

Méltóságos Dr. Rubinek István úrnak

Kedves Barátom!

Tegnapról kelt nb. soraidat éppen most kaptam, mikor a levelem irásához fogtam hozzá, mert inni akartam ugyanis Neked. Bizony végtelenül fájlaljuk és sajnáljuk, hogy elszakítottak tőlünk és valahogy úgy vagyunk vele, hogy alig tudunk megnyugodni ebben, de még kevésbé tudjuk megérteni, hogy miért kellett ennek megtörténnie. Asszonyaink meg is sirattak és úgy voltam vele magam is és többen, hogy az napon, mikor híre jött, hogy nem jelölnek, annyira idegesek voltunk, hogy még az étel sem esett jól. Felvetődött volt az eszeme, hogy küldöttség megy fel érdekedben, de ettől elállunk gyomai jelöltséged érdekében. Beszélünk itt azonban Hrivnyák lelkésszel, hogy Gyomán fogunk érdekedben működni, olyképen, hogy ottani jó barátainknál beajánlunk és informáljuk a gyomaiakat arról, hogy ki voltál Te a mi kerületünknek. Azért kérlek, légy szíves közölni velem, hogy a gyomai jelöltséged meg van-e már és milyen községek tartoznak még Gyomához, mert én most nem ismerem a kerületet. Tudom, hogy a háboru előtti időben hozzá tartozott Mezőberény, Endrőd és Békés is. Mezőberényben is vannak jóbarátaink, Gyomán azonnal írok dr. Christian Kálmán ottani tekintélyes ügyvéd régi jó barátomnak és Feiler ev. lelkésznek.

A választások lezajlása után, amint azt az elekiekkel is már beszélünk, nagyon szeretnénk, ha lejönnél közzénk, hogy Tőled méltóképen kibucszhassunk. De szeretnénk ezt úgy csinálni, hogy Medgyesre is külön jönnél, mert itt akármerre megyek most, mindenütt csak azt hallom, hogy Te miért nem jöttél le ide a kerületbe. A nép nem érti a magasabb politikát, különösen most, amikor még a magunk fajta nadrágos ember sem érti. Annyit persze igyekszünk velük megérteni, hogy nem rajtad mulott a dolog.

Nálunk, amint bizonyára hallottad, báró Urbán Péter a hiv. jelölt, de úgy hírlik, hogy talán Reibel, az eleki esperesplebános is fellépne ker. szocialista programmal, sőt valami eleki, talán pángermán programmal. Ez utóbbiakról azonban még semmi pozitív hír nincsen, talán csak szóbeszéd, amint azt ilyenkor szokták.

Kedves Pistám! Soraid tartalmát közölni fogom az arra ille tékesekkel és mi is nagyon kérünk, hogy tarts meg bennünket továbbra is és szeress, mint ahogy mi sem felejtünk el sohasem és mindig szeretni fogunk.

A választások után (tehát várn) fogunk!

Addig fogadd kérünk szeretetteljes üdvözlésünket, igaz hived és barátod:

Dr. Lepény István.

Gömbös Gyula miniszterelnök szombaton 10 órakor az „Árpád“ sinautóval Békéscsabára érkezik és előreláthatólag több napot tölt a vármegyében és több községbe látogat el.

Programbeszéd után

A választási küzdelmi első állomásán túl vagyunk. Elhangzott a programbeszéd. Azt kommentálnunk nem szükséges, mert e beszéd lényege egyezik az Egységes Párt vezérének, az országot vezető miniszterelnöknek rádiószózatában már ismertetett elgondolásával és a hivatalos jelölt alkalmazkodva vitéz jákfai Gömbös Gyula politikai vonalvezetéséhez, annak célkitűzéseit magáévé téve óhajt-e munkaterv keresztülvitelén munkálkodni.

Igy a programbeszéd elmondása inkább csak választási konvenció, udvariassági aktus a jelölt részéről választóival szemben, lényeges pedig, a szemtől-szembeni megismerés szempontjából volt.

A programbeszéd meghallgatására összegyűlt választóközönség egy felemelő érzéssel gazdagodott. A hálaérzés nemes érzetével, mely hálaérzetet mindennél jobban és ékesszólóbban tanusított az a támogatás és egyben tanuságtétel, amit dr. Rubinek István irányában, volt kerülete nyilvánított.

Alkalmunk volt hallani régi kerülete első tisztviselőjét, majd lekipásztortát és végül a földjéhez ragaszkodó valódi kisgazdát és kisiparost, kik mindannyian szívükből-lelkükből ajánlották választóink figyelmébe volt és jólpróbált képviselőjüket és gyászhoz hasonló fájdalommal keseregtek azon, hogy a magasabb politikai érdek dr. Rubinek Istvánt kerületüktől elszakította.

Azok, akik elzarándokoltak az eleki kerületből, emberi méltóságukhoz hiven mutatták meg, hogy mily nagy veszteség érte őket dr. Rubinek István távoztával és hogy ugyancsak az Ő személyében milyen kiváló nyereséghez jutott a gyomai kerület. Mintha feltárták volna kebleiket — „Ime nézzétek élő és érző sziveinket, nézzétek ezen begyógyult sebeke hegekkel barázdált nyomait. Ezeket a sebekeket a vérviharos idők vas foga szakította és aki ezen sebekeket orvosolta, az dr. Rubinek István volt. Ő gyógyította be azokat, munkássága, eredményes közbenjárásai és értünk való fáradozásai révén, segítő kezét felénk nyújtva és szeretete irját cseppentve sebeinkre.

Ezt mondták el; lelkük érzéseitől remegve, megcsukló hangon, a hálás meghatódottság csillogó könnyeivel szemekben. És mi megilletődött, megindultan, fejetlehajtva hallgattuk, mert kebleinkben hasonló szív dobog. Azoknak is vannak sajgó és vérző sebeik, melyek gyógyítására oly kipróbált orvosra van szükségünk, mint dr. Rubinek István.

Adja az Isten, hogy ezen sebekeket Ő gyógyíthassa.

B. I.

„Életet és hitet üzen egy halott nektek,
ifju, elhagyott testvérek.
Magyar tüzet hamut és lángot,
hogy ne csüggedjétek.
Március van, és határtalan az élet.“ (Ady Endre).

Közös munka, közös eredmény: Nemzeti Egység!

Hogyan tette tönkre Kasnya Béla orsz. gyűl. képviselő a mindszei földmunkások szövetkezetét?

Le kell lepleznünk a nagy purifikátort, meg kell fosztanunk a tömeg előtt magára vett tündöklő arany tollától, mert türehtelen, hogy valaki politikai érdekből és választói tudatlanságára alapítva a nagy nyilvánosság előtt, mint a közérköcs és tisztesség megtámadhatatlan őre és védelmezője szerepeljen, míg a háttérben tiukos ajtók mögött, földhöz ragadt szegény emberek kenyerét és megélhetését pocskékolja el csak azért, hogy a tönkre tett szegény emberek elégtelenségét kihasználva, magának olcsó politikai tőkét kovácsoljon. Leleplezzük, hogy ez a viccelődő politikai nagyság tovább ronssa a gyomai választókerület levegőjét. El kell mondanunk viselt dolgait, hogy tisztába jöjjön vele mindenki — azok is akik távol állanak hozzá, azok is, akik közel állnak hozzá és hisznek politikai hivatottságában és főképp azok, akik ellen a legtöbbet vétett, akiknek egzisztenciáját, kenyerét megélhetését tette tönkre.

A mindszei földmunkások vállalkozó szövetkezete 1922-ben alakult. A megalakulástól kezdődően egészen 1931-ig minden a legnagyobb rendben ment a szövetkezet megalapítója és kifejlesztője dr. Steuer György kormánybiztos és Csulal Lajos ügyvezető-igazgató a legnagyobb körültekintéssel és szorgalommal igyekeztek a szövetkezet ügyeit előbbre vinni. A szövetkezet szorgalmas és odaadó vezetői, de különösen derék munkás tagjainak becsületesen elvégzett munkája azt eredményezte, hogy 1931 év végén a mindszei Földmunkások Szövetkezete a legerősebb szövetkezet volt az ország különböző helyein működő ilyen szövetkezetek között. Az 1931 évi képviselő választás azután megakasztott minden fejlődést, a bekövetkezett események következményeikben mindent felborítottak s megásták a sírját a Magyarország legelső és legjobb munkás szövetkezetének.

A képviselő választáson Kasnya Béla szembe került dr. Pogány Frigyes volt képviselővel. Azzal az emberrel, akinek hiervadhatatlan érdemei vannak a szövetkezet felvirágoztatása körül. A szövetkezeti tagok jól ismerte dr. Pogány Frigyesnek érdekükben kifejtett munkásságát, kevés kivétellel önzetlen lelkesedéssel álltak melléje. Kasnya Béla látta a helyzetet, arra törekedett tehát, hogy elsősorban a munkásság sorát bontsa meg. Agitációval sikerült is elérni, hogy a választások lefolyásakor már erősen megbontott és szétszűllasztett munkás tábor volt a községben.

A választások lefolyásáról az ott történt eseményekről majd egy másik cikkünkben számolunk be. Itt csak annyit, amit mindenki tud, hogy a kíméletlen izgatásnak következményeképp Kasnya Béla képviselő lett. Kasnya Béla nem volna az a disztelen multu Kasnya Béla, ha azt a munkáját, melyet a választások alatt a munkásság között megkezdett, most már képviselői hatalommal is felruházva tovább nem folytatta volna.

Néhány könnyen hívő ember tudatlanságát használta fel arra, hogy a Földmunkások Szövetkezetén keresztül politikai ellenfelein, dr. Pogány Frigyesen és dr. Steuer Györgyön bosszút álljon. A bosszuallás nem sikerült, de belepusztult a szövetkezet, kenyértelen, munkátlan, koldussá lett a multakban még jól kereső mindszei kubikos.

A választások után Kasnya Béla általános bünbocsánatot hirdetett munkás ellenfeleinek s igyekezett őket szép szóval a maga táborába csalogatni.

Az általa nagyképpén hirdetett purifikáció hangoztatásával sokakat sikerült megtéveszteni s magához édesgetni. Maga Antal Lajos, a szövetkezet igazgatója is áldozatul esett ennek a cselszövénynek s elkövette azt a soha jóvá nem tehető ballépést, hogy összeköttetésbe lépett Kasnyával.

Szegény Antal Lajos, hirt a csábításnak és beleharapott az almába, nem sejtette, hogy ez az alma a ravaszság, hazugság, képmutatás és önző egyéni érdek mérgével van átitatva, egy pár valótlán, a szövetkezetet ért sérelemmel kedveskedett a képviselő urnak, aki sietett az alkalmat felhasználni s a képviselőházban azonnal interpellált. Jól jövedelmező reklám volt ez a kubikosok szemében.

A megindított lavinát most már nem lehetett feltartóztatni. A képviselő ur interpellációja, a felizgatott munkások türelmetlensége, az O. K. H.-val, mint anyaszövetkezettel nyílt kenyérbörésre vitte a dolgot és lehetetlenné tette a szövetkezet és az O. K. H. további közös és eredményes munkáját.

Az ellentétek valóságos orkáni erővel törtek ki az 1932. évi februári közgyűlésen, ahol a végsőkig felizgatott munkástömeg romboló, öngyöngő hangulatában, megsem hallgatta a központ kiküldöttjeit. Az indulatok árja áttörte a gátakat s a munkások a központtól való elszakadást követelték. A központ tett néhány kísérletet a békés viszony helyreállítására, de mikor látta, hogy kísérletei eredménnyel már nem járhatnak, a M. Kir. Törvényszéktől a szövetkezet felszámolását kérelmezte. A felszámolás ma már kir. ítélőtáblai határozattal végérvényesen és megfellebbezhetetlenül kimutatott. A szegény munkások, kik éveken át örömmel dolgoztak a maguk és szövetkezetük érdekében, egy komolytalan és lelkiismeretlen ember áldozatai lettek.

Voltak, akik belátva a helyzet áldatlan következményeit, felkeresték Kasnyát és kérték, hogy ne bántsa a szövetkezetet, mert nagy baj van, a működése megakadt s tagjai jóvá nem tehető kárt szenvednek. Azt is megmondták nyíltan a szemébe, hogy minden bajnak a Képviselő ur beavatkozása az oka. Az érvek hatása alatt egyszer egy négytagból álló választópolgár előtt a Képviselő ur becsületszavára kijelentette, hogy a központot ezután nem fogja támadni.

Elismerte, hogy a munkások csak úgy élhetnek, ha dolgoznak. A szövetkezet azonban már úgy fel volt bolygatva, hogy működni nem tudott.

Kasnya képviselő ur adott becsületszavát nem tartotta meg, a központot tovább támadta s így a tagok 1932 év óta munka és kenyér nélkül maradtak. Pedig a központ rendes körülmények között gondoskodott munkával.

Nem tudjuk érez-e a Képviselő ur lelkifurdalást a szegény és általa nyomorba döntött 300 szövetkezeti tag szomorú sorsa felett? Én azt hiszem nem.

A bomlasztás munkáját a mentelmi jog védelme alatt kitűnően elvégezte a képviselő ur.

A szövetkezet tönkre ment, vagyona lefoglaltatott és felszámolás alatt áll, a munkák megszűntek, a munkás kezek tétlenül pihennek elégedetlenül. Még mindég vannak, akik nem látják be tévedésüket. A szövetkezet ötven tagja különböző perekkel támadta meg a központot. A perek lavinája indult meg, egyelőre nem tudni, hol áll meg, de amely perket emberi számítás szerint az ötven kubikos meg nem nyerhet. Ellenben ügyvédi költség fejében elvesztik kis házaikat.

Arra vagyunk kíváncsiak, meddig engedik még a munkások a férfitársaságtól magukat orruknál fogva vezetni? Mikor ébrednek már fel kábultságukból s mikor adnak neki egy jól irányzott billenést, amint tették ezt ama dics élen nemzetgyűlési szereplése után a feltáborodott képviselők.

MEGYERY LAJOS

A mindszei kubikosok és kordások
vállalkozó szövetkezetének igazgatósági tagja.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
WAGNER MÁRTON. Felelősábramvostó: Teket Sándor.

Építő program, magyar jövő: Nemzeti Egység!

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-21 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felkészítő szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Őtazóri hirdetésnél 10 százalék, tiszterinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Vitéz jákfai Gömbös Gyula
m. kir. Miniszterelnök úr Tápay Károly ny. Máv. felügyelő
úrhoz, a Nemzeti Egység Pártja gyomai kerületi elnökéhez a kö-
vetkező táviratot intézte

„Már két ízben tervbe vettem, hogy a nemzeti egység békésvármegyei szervezeteit meglátogatom, de mindkét alkalommal, rajtam kívül eső okok miatt, kénytelen voltam látogatásomat elhalasztani. Mivel a választások előtt nem lesz már alkalmam arra, hogy leutazzam és személyesen ajánljam a bennem bízó szervezeteinknek megválasztásra jelöltjüket, ezúton bizalommal kérem a gyomai választókerület közönségét, hogy a nemzet érdekében kifejtendő munkámhoz küldjék munkatársamul Rubinek István képviselő jelöltet. Súlyt helyezek rá, hogy a reformokat megvalósító országgyűlésen az általam nagyrabecsült barátom kiváló munkakészségét és nagy tapasztalatait igénybe vehessem és vele együtt dolgozhassam egy szebb magyar jövőért. Megígérem, hogy a választások után, mielőtt arra alkalmam nyílik, hazafias szellemű derék békésvármegyei szervezeteinket meglátogatom.

GÖMBÖS GYULA”.

Amidőn a távirat szószerinti szövegét a választóközön-
séggel örömmel és büszkeséggel közöljük, azon reményünknek
adunk kifejezést, hogy a Vezér kívánsága a választókerület és la-
kócai érdekében teljesülni fog! Adja Isten, hogy úgy legyen!

A Nemzeti Egység Pártja
gyomai ker. szervezete.

Nagyméltóságu

vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök úrnak

BUDAPEST

„A gyomai választókerület Nemzeti Egység Pártja örömteljes lelkesedés-
sel vette Nagyméltóságod táviratát s a kerület törhetetlen ragaszkodásáról és ki-
tartó munkájáról azzal óhajt kifejezést adni, hogy Nagyméltóságod barátja, dr. Ru-
binek Istvánnak a Nemzeti Egység Pártja hivatalos jelöltjének győzelemre jutását
minden tehetségével előmozdítani kívánja”.

TÁPAY KÁROLY
kerületi-elnök.

A Nemzeti Egység Pártja

gyomai választókerületének szervezetei, valamint
a párt hivatalos jelöltje

Dr. RUBINEK ISTVÁN

mélységes fájdalmának és gyászának adnak kifejezést
az endrődi szomorú eset felett.

A párt és hivatalos jelöltje a béke, a nemzeti össze-
tartás és a testvéri szeretet szellemében folytatja a
maga választási küzdelmét.

abból ki nem kapcsolódik

és a legélesebben elítéli olyan eszközök felhasználását,
amelyek széthúzásra, a nemzet erőinek megbontására vezetnek.

Az endrődi sainálatos és minden magyar ember szívét
fájdalmas gyásszal elöltő eset mutatja a legjobban,
hová vezet a hiszéken, jóindulatú népet izgató és a
szenvedélyek felkorbácsolására szánt demagógikus
jelszavaknak alkalmazása.

Éljen

Dr. RUBINEK ISTVÁN

a Nemzeti Egység Pártja hivatalos jelöltje.

Az endrődi vizsgálat eddiggi eredménye

Kasnya Béla képviselőjelölt ellen
bűnvádi eljárást indított a gyulai kir.
ügyészség

Dr. Pálka Pál főszolgabíró ellen fegyelmi vizsgálatot indított
az alispán, Bakos József tb. főszolgabíró pedig állásától
elfüggesztette.

Az endrődi vizsgálatot pénteken befejezték.

A fegyverhasználat jogos volt

A csendőrtűgyészség a lefolytatott vizsgálat alap-
ján megállapította, hogy a csendőrök fegyvereiket jo-
gosan használták.

Kasnya jelölt felelőssége

A kihallgatási jegyzőkönyvek alapján Kasnya Béla
jelölt ellen annyi terhelő vallomás történt, hogy ezek
alapján a gyulai kir. ügyészség bűnvádi eljárást indi-
tott ellene. Megállapítást nyert, hogy Kasnyának a
csendőrséggel szemben tanúsított magatartása idézte
elő a fegyverhasználatot és az áldozatok halálát.

Kasnya Bélát 6 hónapra kitiltották
a megye területéről

Kiszivárgott hírek szerint Kasnya Béla ellen az
ügyészség az eljárást az

1921. évi III. tc. 6. §-a alapján
folytatja le.

Ez a paragrafus így szól: Aki a katonaság intéz-
ménye, a magyar fegyveres erő, a magyar királyi
csendőrség, vagy a magyar királyi államrendőrség ei-
leni gyűlésre, vagy ezeknek szolgálati fegyelme el-
len izgat,

vagy alakilag és tartalmilag egy-
aránt törvényes rendelkezésük
ellen engedetlenségre hív fel,

vésiséget követ el és ötévig terjedhető fogházzal büntetendő.

A nyugalom helyreállítása szempontjából és a
további feszültségnek elejét veendő, a Kasnya elleni
terhelő okok alapján a közigazgatási hatóság Kasnya
Bélát 6 hónapra kitiltotta Békésvármegye területéről.

A kitiltás az 5112—914. számú belügyminiszteri
rendelet alapján történt, amelynek 9. szakasza így
rendelkezik:

A rendőrség azt a magyar állampolgárt, akinek
illetőségi községe nem fekszik a törvényhatóság ter-
ületén

**a törvényhatóság egész terüle-
téről kitilthatja, ha ottartózkodása az állam érdekeire vagy a
közrendre és közbiztonságra
aggályos.**

Főszolgabíróink elleni fegyelmi eljárás

Vitéz dr. Márky Barna alispán elsőfoku végha-
tározatot hozott és dr. Pálka Pál főszolgabíró fegyelmi alá vonta, mert hivatalos kötelességét megsértette azzal, hogy a népgyűlést követő eseményeknél személyesen megjelenni, közbelépni és ott az elsőfoku rendőrhatalóságra háruló kötelességét teljesíteni elmulasztotta.

Bakos József tb. főszolgabíró ellen azért rendel-
te el az alispán a fegyelmit, mert egyrészt tisztázni
kell, 3 óra 30 perc után mennyi idő eltelté után osz-
latta fel a gyűlést, másrészt, mert a község há-
udvarán várakozó tömeg felszólítására adott utasítást,
anélkül, hogy mint intézkedésre hivatott rendőrhato-
sági kiküldött, először személyes felszólítással és a
szükség szerinti közvetlen személyes rábeszéléssel ki-
merítette volna a maga részéről minden lehetőségét
a cél elérése érdekében a karhatalom igénybevétele
előtt. A fegyelmi eljárás megindításának okául szol-
gál az is, hogy Bakos főszolgabíró a helyszínén a
tömeg elvonulását és teljes szétszórását megelőző-
leg eltávozott, holott, mint a rend fenntartásáért el-
sősorban felelős rendőrhatalósági kiküldöttnek,

**kötelessége lett volna az általa
kiadott utasítás végrehajtását
ellenőrizni és befejezését
bevárni.**

Mint hogy a felsorolt cselekmények, illetve mu-
lasztások valóságuk esetén fegyelmi megtorlást tesz-
nek szükségessé, ezért rendelte el a fegyelmi eljárást
az alispán. Mivel pedig már ez a gyanúk is indo-
kolitá teszi, hogy az eljárás alá vont tisztviselő a
vizsgálat alatt a hivatali tekintély és a közérdek szem-
pontjából távoltartassék, Bakos József főszolgabíró
állásától is fel kellett függesztenie az alispánnak.

Az első intézkedések hatása

A gyomai választókerület lakossága megnyug-
vással vette a felsőbb hatóságok eddigi intézkedéseit
és ebben a nyugalomban várja a további kivizsgálá-
sokat is. Mindenki érzi, a pártatlan vizsgálat kide-
ríti az igazságot, kinyomozza a bűnösöket, akik meg
is kapják majd méltó büntetésüket.

Azt is belátással veszi tudomásul a kerület, hogy
a további népgyűlések tartását beszüntették. Kár vol-
na csak egy csepp vérért is, de még a benzinért is.
A választók tisztában vannak már nemcsak a pártok
programjával, de a jelöltek személyével is és így
nincs már más hátra: szavazzunk!

A részvét megnyilvánulása

Kozma Miklós belügyminiszter részvétlátogatásában a hivatalos jellegén felül a nemesebb emberi részvét is kiért, mely nemcsak a hozzátartozókban, de az egész választókerület minden egyes lakosában mélységes megértésre talált.

Ugyanigy vették Fáy főispán és Márky alispán részvét megnyilatkozását is.

Jóleső megérzéssel vették dr. Rubinek István képviselőjelölt és az Egységes Párt részéről kifejezett részvétet is, mely felülemelkedett minden pártvontozáson és a fájdalomban együttérző részvétet fejezte ki.

Ugy dr. Rubinek István, mint a Nemzeti Egység Párt gyomai választókerületének szervezete megvetéssel utasítja vissza azt a tendenciózus híresztelést, mintha nekik az endrődi esemény előidézésében a legcsekélyebb részük is lett volna. Ennek az alapatlan vádnak minden aljassága a hír terjesztőjét jellemzi.

Egypár megjegyzés dr. Zeőke Antal állításaihoz

Ugy véltük, nem lesz rá szükség, hogy dr. Zeőke Antallal külön foglalkozunk a választás alatt. Nagy figyelemmel olvastuk, mikor a március 17-iki Néplapban megírta „Milyen legyen az új képviselőnk?” — és magunkba fojtottuk a nevetést, hogy Zeőke a 14 évi képviselőségének pont az ellenkezőjét rajzolta meg az ő képviselő ideáljával. Azt is helyeslőleg vettük tudomásul, hogy... „Az én falumat, az én kerületem népét nem éri többé csalódás fájdalma.”... „Nem ígerek, esábitó frázisok, külső cífraságok tömkelegével sem árasztalak el.”... „Hiszek hivatottságomban, Istentől megszabott missziómban.”... „Végül fogadalmat tettem, hogy nyelv leszek a Ti szájakokban.”

A titkot is tudomásul vettük és azt is, hogy... „És ezért tartom szerencsémnek, hogy nem vagyok „hivatalos”.

Azon is jót mulattunk, hogy a Zeőke Tóni valakivel ki akar tóni. Azonban a március 24-iki Néplapban merészen szándékos céltartással valótlanságokat is ír Zeőke és pedig azt, hogy dr. Rubinek István visszalép a képviselőjelöltségtől és... „Zeőke Antal dr., aki 15 éven át képviselte a kerületet, egyedüli jelöltként maradt vissza.”

Zeőke ur, egy kis mérsékletet vezényelünk. Maradjunk csak az igazmondásnál. Dr. Rubinek István nem lép vissza és nem is szándékozik visszalépni, — ha bármennyire is szeretné ezt a kerület volt képviselője... „A béke, a komoly munka embere, a kis egyéniérdek megvetője Ő.” Ezi nem mi állítjuk Zeőkéről, ő állítja ezt önmagáról a Néplap március 24-iki számában.

Kasnya Béla voltkerületében még a szükséges ajánlásokat sem tudta megszerezni

A szükséges 994 ajánló helyett csak 670 aláírást tudott szerezni

Talán a Mindszenticiek mégis csak jobban ismerték meg Kasnyát, ki az elmúlt ciklusban a Mindszenti kerületet képviselte, mint a gyomai kerület kispapjai. És mégis, a gyomai kerületben 4000 aláírást szereztek Kasnyának, mert még nem ismerik a honatjai képességeit, csak a nagy hangon előadott vicceit és a hatóságok elleni kirohanásait. Bezeg Mindszenten, ahol a képességeit is kimutatta volna, ha ilyenek volnának, ott csak 670 ember ajánlotta. Az sem bizonyos azonban, hogy ezek rá is szavaztak volna.

Kispapok! Akik ezeknek a tényeknek nem hisznek, még van egy heti idő, kérdezzék meg a Mindszenticiket, miért nem kell nekik Kasnya Béla?

Ez a kispap védelem!

A Medgyesbodzás aradmegyei községből írták hozzánk az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Értesültem arról, hogy kerületünk érdemes és nagynevű képviselőjét dr. Rubinek Istvánt a Nemzeti Egység-pártjának vezérkara a gyomai kerületben jelölte.

Mély sajnálattal vettük tudomásul a megválogathatatlanság intézkedését, mert az eleki kerület népe olyan embertől szakadt el, aki fáradhatatlan odaadás-

sal, áldozatos szeretetével, a nép nyomorát megértő és azon segíteni kész lelkületével jóságos atyja volt a választóinak, de különösen a kis embereknek.

Csak egy dolgot említék, amelyről 198 a koldusbotól megmentett magyar kisbirtokos család tesz tanubizonyságot.

Hét éve annak, hogy a gróf Keglevich-féle birtokot megvette 198 kispap. Magyar holdankint a kezelési költséggel együtt 1660 pengőért. A 30 pengős buzaár mellett a 12—14 mázsa búzát termő föld 178 P évi részletfizetését birtokos volt a vevők. A buzaár lecsökkenésével koldusbotra jutottak valamennyien, még régi vagyonukat is elvesztették.

A föld vételárát 40 százalékban az Altruista-bank, 60 százalékban az állam adta kölcsönül a vevőknek.

Dr. Rubinek Istvánhoz fordultak a kétségbeesett emberek. Másfél évi erős munka és utánjárás után kivitte azt, hogy az állam elengedte az egész adósságot, az Altruista-bank pedig törölte a kamatokat és holdankint 100 pengőt engedett a 40 százalékos kölcsönből. Ma 750 pengős olcsó kamatozású kölcsön van a birtokon, amelyet a dusan termő földből pontosan fizetni tudnak.

Ezért hálásak a kispapok dr. Rubinek Istvánnak.

Kérem a Szerkesztő urat, sziveskedjék közölni e lényit, amelyről Medgyesbodzásban mindenki meggyőződést szerkezhet.

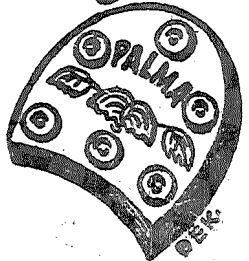
Kiváló tisztelettel:
Medgyesbodzás, 1935. március 17-én.

KATONA JÁNOS
birtokos.

Szivesen közöljük e nemes és fölemelő hála iratot.

Mindenki láthatja és okulhat belőle, hogy a kispap védelem nem uszítás és lázítás, hanem odaadó áldozatos munka!

férfi és nő ragaszkodik

a Palma-Kaucsuk elpáncsokhoz, mert a legjobban kíméli az idegket a legtovább tart. — Ügyeljen a védjegyre és ne rohadjon el helyette más!

Ha elegánsan, jól és olcsón akar ruházkodni, szükségletét szerezze be nálunk.

Mivásra mintákkal felkeressük.
IRIMY és OLLARY
uriszabók

Békéscsaba, Szent István-tér 12
Bizalom Hiteliroda kebelében.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát

Magastörzsed és bokorrósát

Dicsfát

Dicseszorjót

Évelő virágot

Gyökeroszűzőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF
faiskolája
CEGLÉD

Budapesti Iroda
VI. kerület Andrásy-ut 96.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A legtöbb ember

bevétele alig elegendő ma a legszükségesebbre. Nagyobb igényekre ritkán telik, pedig mindenki szeretne egy kicsit jobban élni. Kevesebb gond, megelégedettség szükséges ahhoz, hogy az élet szép és kellemes legyen.

Ezen cél elérésének a lehetőségét nyújtja a

magyar kir. osztálysorsjáték

Mindenki viszonzaihoz mérten vehet részt ezen kitűnő állami intézményben!

Már 10 fillér napi kiadással (ami egy nyolcad sorsjegy árának felel meg) nyerhető 37.000 pengő, sőt szerencsés esetben 62.000 pengő. Ezen összegek egy negyed sorsjegynél kétszeresre, fél sorsjegynél négyszeresre, egész sorsjegynél nyolcszorosra emelkednek, de számos közép, nagy és főnyeremény is nyerhet.

Az új 34-ik sorsjátékra kibocsátott 84.000 sorsjegy közül 5 osztályban 42.000 darabot sorsolnak ki, tehát a sorsjegyeknek a fele nyer. Minden évben több mint tízezermillió pengőt fizetnek ki a nyerőknek. Már! holnapra gazdag lehet!

Az első osztály huzása már **Április 13-án** kezdődik!

Sorsjegyek kaphatók az összes főárusítóknál.

Egész 24 pengő	Fél 12 pengő	Negyed 6 pengő	Nyolcad 3 pengő
----------------------	--------------------	----------------------	-----------------------

Fizetendő legkésőbbben a huzások kezdete előtt!

ITT AZ IDŐ!
RENDELJEN!

UNGHVÁRYLASZLÓ
faiskola R.-T.-nál

Cegléd—Budapest
Veres Pálné u. 8.
Telefon: 883—31.

Arjegyzék ingyen.

Választópolgárok I

Hogyan szerzett Kasnya Béla a Mindszenti kerületben mandátumot és hogy köszönte azt megválasztóinak 1931-től 1935-ig.

Kasnyának igen nagy szerencséje volt, mert a kerület egyhangú jelöltjét — Zsiday Istvánt — a főmérnököt hivatali főnöke nem engedte bele a választási küzdelembe csak azért, — hogy Dr. Pogány Frigyes legyen a hivatalos jelölt és a kerület képviselője. — Mi, — a Zsiday párt értekezletet tartottunk és elhatároztuk, hogy inkább Kasnya mellett állunk, — gondoltuk, — csak jobb lesz talán mint, — Pogány. — Fényes eredménnyel meg is választottuk, a mi szerettünk Kasnyánkat Amikor a mandátumát kézhez vette, ott is hagvott bennünket mint, — Szent Pál az oláhokat. —

Választó Polgárok!

Ismertünk igen sok szegény választópolgárt kik, annak idején megbizást kaptak Kasnyától, hogy érdekében dolgozzanak, ezek között van földmunkás, kiskapós, iparos és fuvaros, akik még ma sem kapták meg Kasnyától szerény kis napszámjukat. Akkor többen is írtak neki, hogy járandóságukat küldje meg — de ezeket a leveleket is mint mászt figyelmen kívül hagyta. Többén ezen szegény emberek közül felmentek hozzá Pestre, ki gyalog, ki kölcsönként pénzen, — de, az igen tisztelt mandátumhoz jutott képviselő úr 5-6 napig is eltagadta magát, hogy otthon van, s e szegény emberek éhen, — fáradtan ott vártak kapuja előtt, — behocsajtást kérve igen tisztelt képviselőjükhöz.

Hideg, kíméletlen időben volt szíve elnézni, hogy a szabad ég alatt legyenek azok, — kiknek segítségével mandátumhoz jutott.

Igen tisztelt Választó polgárok!

Mi, — nem azért jöttünk közre, hogy itt bármelyik jelöltekre korteskedjünk, mi tisztán magyar testvéri szerelemből és a régi Zsiday párt megbízásából jöttünk, azzal, hogy figyelmeztessünk benneteket arra, — nehogy úgy járjatok mint mi, a Mindszenti választókerület polgárai, kiket csufosan becsapott és cserben hagyott.

Kasnya Béla négy év alatt egy-

szer volt kerületében, de nem beszámolóit tartani, hanem, amint szokása gunyamosollyal viccelődött, mindenkit kímajmolva s a végén felvett vagy háromszáz panaszt szegény emberektől, hogy feltétlen elintézi, — ma is várják szegények ügyes-bajos dolgaik elintézését, de az már akkor Kasnya úr zsebkönyvébe megakadt. Tudomásunk van arról is, hogy sok szegény ember felkereste pesten, — szerettünk képviselőjét, de, — sajnos, csak a palota vasrácsos kapujáig juthatott, mert ott két véreb fogadta őket.

Bemenni? az, lehetetlenség volt egypár hízelgő kortesen kívül.

Hazafias tisztelettel a volt Zsidai párt vezetősége: Megyery Lajos, Elek Lajos, Kovács Mátyás, Nagy Lajos, Apró József. Gyoma 1935 III hó 23.-án.

Megyery Lajos.

HIREK

Felhívás a polgári iskolai magántanulókhöz. Azok a rendszeres koru és felnőtt tanulók, akik a folyó tanév végén a gyomai m. kir. állami polgári fiu- és leányiskolában magánvizsgálatot óhajtanak tenni, kérvényeiket március hó 31-ig tartóznak az iskola igazgatóságánál benyújtani.

Az osztálysorsjátékot csak azok nem szeretik, akik nem ismerik, mert akik tudják, mily óriási összegeket nyertek már az osztálysorsjátékon, hányan lettek általa gazdagok és hogy egész kis kockázattal 10 000, 20 000, 25 000, 30 000, 40 000, 50 000, 100 000, 200 000 300 000 pengő nyerhető rövid idő alatt, hogy az egész intézmény általánosan a Pénzügyi Központ ellenőrzése alatt áll, azok még áldozatok árán is vesznek egy sorsjegyet 3 6 12 24 pengőért és kipróbálták a szerencséjüket. A húzás már április 13-án kezdődik. Rendeljen bármelyik főárusítónál. Mindenkié és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye. A szerencse forgandó!

Zsiráfnyaku nők. A zsiráfnyaku nőkről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül többek között a következő cikkeket olvashatjuk a népszerű képeslapban: Versenyfutás. Az átöröklés titkai, Isten muzsikusa, A Föld sugarak rejtélye, Fériekről asszonyokról. A Világ legérdekesebb klubja, Folytatásos regény és közel száz kép. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Vidéki megbizottakat keresünk országosan ismeri és közkedveit lapjaink terjesztésére. Magas jutalékkal, később fix fizetéssel állandó megélhetést biztosítunk. — Irásbellel ajánlatok Tükör és Buvár kiadóhivatalába, Budapesti, IV. Egyetem-u. 4. kéretnek.

NYILTTÉR*

Magyar Polgártársaim!
Néptársaim!

Miután programbeszédet az endrői szomorú események miatt nem tarthatok, ezúton figyelmeztetek benneteket igaz magyar kiskapós, munkás és magyar testvéreim, hogy ne álljatok fel a — „Független” — vagy „Kiskapós” címeikkel felruházott úres ígéreteknek, mert ezért később igen nagy árat fogtok fizetni!

A párt hivatalos jelöléséről önként lemondok, de az egész választás alatt köztetek maradok!

Mindannyian az én és főcsoportvezetőink útjaita szerint adjátok le csak szavazataitokat a saját gyermekeitek és a párt érdekeinek szem előtt tartásával.

Vigyázzatok! az a — „Kiskapós” — címre és a szép szavakra, mert félrevezetnek, mert náci pénz gurul most lábatok előtt és később szomorú dobszó perdül házatok előtt!

Vigyázzatok, mert sokkal nagyobb nyomorba dönt benneteket! Hallgassatok rám!!! A választás napján is köztetek leszek, Endrőd 935 III hó 23.-án.

A párt hivatalos jelöltje

Megyik Lajos

Fotó: Mező Lajos
Endrőd, Kossuth u. 28.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Irásbellel ajánlatok Tükör és Buvár kiadóhivatalába, Budapesti, IV. Egyetem-u. 4. kéretnek.

Gyomai kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság.
5936/1934. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Nemzeti Hitelintézet Rt. végrehajtónak Kurilla Pálné sz. Párczai Borbála végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telexkönyvi hatóság végrehajtási árverést 450 ar. P. tokekövetelés és járutek behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő, Endrőd községben fekvő s az endrői 3780. sz. betétben A+8 sorsz. 9194/78. hrsz. végrehajtást szenvedett nevén álló, Csejti lapos dűlőben fekvő 2 hold 1503 n.-öl területű szántóra 1620 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi április hó 6 napján d. e. 9 órakor Endrőd községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyamma számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1903: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi december hó 17 napján.

Dr. Molnár sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hiteltel

Pulugor

kiadó.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Egy házhely és 16 500 drb. vajúg van eladó Hősök Emlékutja 26 sz. alatt Érdeklődni lehet Mészáros Lajos üzletében.

Nagy Istvánnak az Örökösnyilason szalmaja, főrekeje van eladó. Jelentkezni lehet a Gyárdűlőn 101 sz. tanyán.

Április egyre 2 pados szobás lakás van kiadó. Gróf Tisza István ut út 20 alatt.

Lucerna-széna őrlését minden nap végén Ivanyi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, dísznótára Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Egészséges, kézzel morzsolt vetőmagnak való tengeri kapható. Bodat Istvánnál Tompa M. u. 11.

Csaba vezér utca 1 szám alatti házban, butorozott szoba, külön bejárat, villany és padlás, azonnal vagy félén kiadó. Bővebbet ugyanott.

Góth József kalaposnak halmagyon levő 10 kis hold földje és a hullámterben 2 hold kaszálója örök áron eladó.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve haphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Két fattyasi, tehénjárás és öt sertésjárás, nyári használatra kiadó. Szilágyi Antal szabómesternél.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok Ifj. Alt Vincé kalapos Endrőd ipartestülettel szemben.

Többiszörösen kitüntetett tenyésztői származó, fajisztia törzskönyvezett Berkshirei malacok eladók, Endrődön Szent Imre-u. 1 sz. alatt Szabó Gyulánál.

Özv. Nagy M. Ballintnének szállókertje használatra kiadó. Lakik: Kálmán Farkas u. 12.

Szerkesztésért és kiadásért felelős.
WAGNER MÁRTON.

Hungaria könyvnyomdával, Gyoma Felelőstüzenvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felélős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gyomai választás

Talán még soha nem volt a gyomai kerületben a választási küzdelem oly elkecsereedett, oly nehéz, mint most. — de talán még soha nem volt a gyomai kerület választóinak oly könnyű a döntés lehetősége, mint most.

Gömbös Gyula két és fél éve Magyarország miniszterelnöke. 1933 őszén került kormányra, oly időben, amikor egy borzalmas gazdasági orkán végigpusztított az egész világon, amikor Magyarországon éppugy, mint minden európai országban, a gazdasági helyzet szintén katasztrófális volt. Az új miniszterelnöknek nem áll módjában, bűvös varázslattal azonnal gondtalan és krizismentes békenapokat teremteni. De becsületes, céltudatos, kitartó munkával sikerült neki és kormányának részt ütni a bennünket körülzáró akadályokon, sikerült gazdasági téren hatalmas, becsületes javulást elérni, sikerült olyan kereskedelmi szerződéseket megkötöni, melyeknek kihasználásával terményeink külföldi elhelyezése lehetségessé vált.

A Gömbös-kormány elgondolásainak középpontjában a földműves, a kisiparos, a munkás, egyszóval a kisember áll. Ha egy kormány ilyen célkitűzéssel dolgozik, akkor főtörekvése természetesen arra irányul, hogy a kisembereken könnyítsen. Gömbös Gyula becsületes szándékait mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a törvényjavaslatoknak egész sorozata vár megvalósításra. Ezek a törvényjavaslatok egytől-egyig szociális elgondolással és körültekintéssel a kis egzisztenciák felségítésére és istápolására törekszenek. Ha az új parlament a kormány javaslatait törvényerőre emeli, akkor túl leszünk a legnehezebben, akkor egy új, biztató hajnala virrad fel ennek a sokat szenvedett magyar népnek.

De ahhoz, hogy Gömbös Gyula parlamenti terveit meg tudja valósítani, olyan munkatársakra van szüksége, kiknek szaktudásában, becsületességében és céltudatosságában bizhat. A miniszterelnök szójában tudatta az ország választóival, hogy kiket kíván nagy és felelősségterhes feladataihoz munkatársakul. A gyomai kerületnek jutott az a megtiszteltetés, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök és a Nemzeti Egység Pártja hivatalos jelöltnek egyik legnagyobbnevű államférfiut küldte le:

Dr. Rubinek Istvánt.

Nincs ebben az országban újságolvasó ember, aki másfél évtized óta nem tudná, hogy Rubinek István a magyar közéletben mit alkotott. A tömegjavaslatok tömege beszél Rubinek István parlamentáris munkájáról, a legfontosabb és legkomolyabb törvényeknek ő volt az országgyűlésen az előadója. Nem volt a háború utáni magyar politikai életben olyan időszak, amelyben nem lett volna szükség Rubinek István közreműködésére, munkájára, bölcs és megfontolt tanácsaira. Gömbös Gyula és a Nemzeti Egység Pártja nagyon jól választottak, amikor Rubinek Istvánt kérték a gyomai választóktól képviselőül. De a gyomai kerület polgárai és munkásai is jól fognak választani, ha Rubinek Istvánt, mint a miniszterelnök

N y i l a t k o z a t

A gyomai választó kerületben vállalt képviselő jelöltségtől visszaléptem.

Amidőn ezt a körülményt barátaim és híveim tudomására hozom, tizenöt éven át élvezett bizalmukat ezúton is hálásan megköszönöm.

Miután a választókerületet a Nemzeti Egység Párt programjával képviseltem, barátaimat és híveimet is arra kérem, hogy a Nemzeti Egység Párthoz hűek maradjanak és szavazatukkal a Párt hivatalos jelöltjét:

Dr. RUBINEK ISTVÁNT

támogatni és bizalmukkal megtisztelni sziveskedjenek.

Gyoma, 1935. évi március hó 27-én.

Hazafias tisztelettel:

Dr. ZEŐKE ANTAL
miniszteri osztálytanácsos.

munkatársát és bizalmas barátját beküldik majd a képviselőházba.

Dr. Rubinek István eddig a közeli elekti kerületnek volt az országgyűlési képviselője. Három ízben választották meg az elekiek Rubinek Istvánt követőül: Kétszer óriási, megsemmisítő szótöbbséggel, egyszer pedig egyhangúlag. A kerület annyira ragaszkodott képviselőjéhez, hogy arra a hirre, hogy a Nemzeti Egység Pártja magasabb politikai okokból Rubinek Istvánt léptette fel a gyomai kerületben, a politikai élet Elekén egészen megdermedt. Küldöttségek jártak fel Pestre, a levelek és táviratok özöne érkezett a Nemzeti Egység Pártja országos vezetőségéhez és minden kérés és kérelem egy hang volt: „Hagyják meg nekünk Rubinek Istvánt, ne vigyék el képviselőnket, aki éjjelnappal dolgozott és fáradozott értünk.”

Nem igen volt még példa arra, hogy egy országgyűlési képviselő annyira összeforrt volna választóival, mint Rubinek István az elekiekkel. Nem volt a régi kerületében egy kérelem, egy kívánság, melynek sikeres elintézése érdekében nem dolgozott volna fáradhatatlanul, önzetlenül és kitartóan. Nem arról a több mint 4000 magánkérelemtől legyen itt szó, melyeket Rubinek István képviselőségének idején intézett el sikerrel. De a közmunkák, melyeket Rubinek István kerületében szívós munkássággal elindított és keresztülvitt, a közutak, az iskolák, a kulturházak és a számtalan egyéb munkaalkalom, melyeket kerületének megszerzett, még évtizedek múltán is tanulságot fognak tenni áldásos működéséről.

Rubinek István, a becsületes munka és a jó sziv embere, most itt van Gyomán. Kopogtat az emberek ajtóin és szivein, nyújtja becsületes, munkás kezét testvéri kézfogásra. És a gyomai választók el fogják ezt a feléjük nyújtott kezet fogadni és Rubinek Istvánt képviselőül az országgyűlésbe küldeni. Hogy ott dolgozhasson barátjával, Gömbös Gyula miniszterelnökkel, kerületéért, Békésvármegyéért, Magyarorszáért, a Magyar Nemzetért!

Ki legyen a képviselőnk?

Most már minden fenntartás nélkül megállapodhatunk abban, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök programja és a független kisgazdapárt programja között, a gyomai kisgazdákra vonatkoztatva, semmi különbség nincs. Ezért nekünk a vasárnapi szavazással nem a két párt programja felett kell dönneni, hanem a képviselői mandátum elnyerésére jelentkező jelöltek

személyét

kell elbírálnunk, hogy

melyik jelölt személye nyújt a kerületnek több biztosítékot?

Melyik közülük az, aki az általános országos ügyek intézése közben a mi elhanyagolt kerületünknek meg tudja szerezni a jogos juttatásokat és a kerület polgárainak segítségére lesz olyan ügyekben, amelyek elintézésénél az ő képviselői befolyására is szükség lesz?

Az egyik jelölt.

Az egyik jelöltet 15 éve ismerjük, vele már tisztában vagyunk mi is, de odafent is.

A többi jelöltek.

A két idegen jelöltet személyileg csak most, három hét óta ismertük meg.

Dr. Rubinek István.

Dr. Rubinek Istvánt a kormány parancsa szólította el régi kerületéből hozzánk. Volt választói nemcsak élőlóval, de a levelek garmadájával is sajnálják volt képviselőjüket és igyekeznek velünk megismertetni az ő értékes képviselői és emberi tulajdonságait.

Az itt röltött ideje alatt, aki csak pár percre is érintkezett dr. Rubinek Istvánnal, őt komoly, megfontolt, jóindulatu uriembernek.

alapos gazdának és széles látókörű politikusnak ismerte meg,

aki a többi jelöltekről a világért sem nyilatkozott volna elítélőleg, sőt lehetőleg elhárította magától a róluk való beszélgetést.

Kasnya Béla

Kasnya Béla a múlt ciklus alatt a Mindszenti kerületet képviselte. Vasutas szülők gyermeke. Ő a festőművész pályára készült. Házassága révén nagyon jó anyagi helyzetben él.

Hogy a kisgazdákkal hogyan, mikor és miért került egy pártba, ezt még titokzatos homály fedi.

Programbeszéd címén tartott előadásában az ellenjelöltjei személyi piszkálódásain kívül és a hatóságok kigunyolásán, a csendőrség csufolódásán kívül egy-

pár előszeptemberi vice képezte előadásainak a gerincét, de mindezekkel hatást tudott elérni.

Mindszent már megbánta...

A Kasnya volt kerületéből, Mindszentről is jártak itt nálunk többen, leveleket is írtak, de ezekben nem dicsérték Kasnyát, hanem óva intenek bennünket, nehogy megválasszuk őt, amit mi is éppen úgy megbánnánk, ahogyan azt a mindszentie is megbánták, amit most be is bizonyítottak, mert még annyi aláírást sem kapott Kasnya náluk (670), hogy a választásban résztvehessen.

Nem volt szándékunkban Kasnya Béla személyével annyit foglalkozni. Azt hittük, a gyomai választókerület kisgazdái három hét alatt eléggé megismerik őt. De azt látjuk, egypáran, különösen a sajnálatos endrődi eset óta a „csakazértis” esatakiállással szinte bosszút esküsznek a Kasnya zászlójára. Pedig napnál fényesebben tudott dolog, hogy Kasnyának módjában állott volna az endrődi sortűz megakadályozni, ha az embereket szétesztésre hívta volna fel. Ő azonban e helyett tovább élesztette az izgalmat, mely a sortűzzel végződött. S mégis akadnak, akik minden józan következtetés ellenére, a helyett, hogy emiatt elfordulnának Kasnyától, „csakazértis” őt támogatják! Tudják meg ezek a polgártársaink, az endrődi esetet sem Rubinek, sem Zeőke, sem Tóth nem idézte elő, de ezek közül egyik sem akadályozhatta volna azt meg, egyedül csak Kasnya. Ha tehát a négy jelölt közül valakit büntetni kell az endrődi eset miatt, egyedül csak azt büntethetik meg, aki magaviseletével annak előidézője volt, aki azt megakadályozhatta volna, de ezt nem tette meg.

Mindszent már ítélte...

A mindszenti ajánlások szerint Kasnya Béla a volt kerületében mindössze csak 670 aláírást kapott. Ird és olvasd:

Összesen 670 aláírás.

Választó polgárok! Aki a régi kerületében csak 670 aláírást tudott gyűjteni és a választásig sem tudott eljutni, ott valami nagyobb bajnak kellett lenni a volt képviselő urral!

Nem a választói változtak meg a mindszenti kerületnek, csak a választók véleménye változott meg volt képviselőjükről, Kasnya Béláról

és a nagy mindszenti kerületből csak 670-en akarták, hogy a magyar képviselőházban a képüket továbbra is Kasnya Béla viselje.

Polgártársaim! Azt, ami Mindszenten történt, nem Rubinek István rendezte, hanem Kasnyának a volt választói mondtak ítéletet.

Igéretekkel, viccekkel meg lehet a mandátumot szerezni hiszékeny embereknél, de azt megtartani már nem.

Csupán csak ennyi és semmi más nem történt Mindszenten Kasnya Bélával.

Bizonyára emlékeznek még egy páran, akiknek Kasnya eldicsekedett, mikor Gyomára jött: ha az autóját kétszer-háromszor végigfuttatja Mindszenten, ez is elég lesz, hogy ott megválasszák! Kasnya ur. az ön volt krétáshátú választóinak sem ön, sem az ön autójának végigszaladása az utcákon nem volt elég. Ön Mindszenten csufosan megbukott.

Mi a kerületünk érdeke?

És most nézzünk szembe a helyzettel a gyomai kerületben.

Mit várhatna a gyomai kerület a Mindszenten megbukott Kasnya Bélától?

Talán előbb egyezzünk meg abban, hogy a súlyos gazdasági helyzetünket, az ország nehéz kül- és belpolitikai helyzetét nem nagyhangú ígéretésekkel, hatóságaink kigunyolásával tudjuk megjavítani, hanem komoly munkával, tettekkel.

Ha ez utóbbi képességek birtokában lett volna Kasnya az elmúlt 4 év alatt, nem kellett volna neki Gyomára jönnie, mert a mindszentiek nem engedték volna.

Kérdésem: szükségünk van-e nekünk egy olyan képviselőre, aki sem gazdasági, sem politikai programot nem tudott adni, hanem az ő természetéből a hiveire is átragadt legsajnálatosabb felfogással máris előrevetíti árnyékát a társadalmi osztályok gyűlölködésének, a községek és egyes családok veszekedésének?

Ne ilyen természetű embert válasszunk magunknak. Nekünk nyugodt, megfontolt és kellő politikai jártassággal bíró embert kell választanunk. Erre meg is van a kedvező alkalom, ha Gömbös Gyula miniszterelnök kívánsága szerint

dr. Rubinek István

hivatalos jelöltet
választjuk meg képviselőnknek.

Testvér! Ne tétovázz! A Te érdeked, a családod érdeke, a községed érdeke, a vármegyéd érdeke, az országunk érdeke, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök fölényes többséggel irányítsa az ország ügyeit. Ezt pedig csak úgy szolgálod, ha

dr. Rubinek Istvánra

szavazol.

Éljen

dr. Rubinek István

képviselőnk.

Egy gyomai választó.

Hit, erő, cselekvés: Nemzeti Egység!
Magyar cél, magyar tett: Nemzeti Egység!

Választó polgárok!

Mi, alulírottak, — igen szigorúan megvizsgáltuk az utóbbi napok eseményeit és a helyszínen Mindszenten arra a meggyőződésre jutottunk, hogy Andaházi Kasnya Béla nem az a politikai és népiérdekeket védő képviselő, akinek hirdeti magát. — Meggyőződünk arról is, hogy a volt kerületében azért nem lépett fel nyilvánosan, mert a választók nagy tömege elfordult tőle. — Ha a mindszent kerületnek nem jó! — ahol már képviselő volt, — akkor nekünk sem lehet jó. —

Kérjük tehát a gyomai kerület választó polgárait, hogy a „Vezér!” Gömbös Gyula által küldött hivatalos jelölre adják le szavazataikat.

Gyoma, 1935 március hó.

**Bartótf Mihály, Urbancsek Adám,
Papp Mihály.**

Kortés nóták

*Jaj de hangos, jaj de hangos
A gyomai kerület.*

Szól a nóta, amióta

Rubinek itt jelölt lett.

Minden ember támogatja

Az ügyét.

Kasnya pedig hegyezheti

A fülét.

*Kérges a tenyerem a
Tenyerem*

Én csak Rubinekét

Szeretem.

Benne látok minden

Pártolni valót

Csak ő kapja itt a

Legtöbb szavazót

*Hét csillagból van a göneőti
Szekere.*

Hét jelöltünk is volna itt

Egyszerre.

*A hét közül csak egy lesz az
Igazi.*

*Rubinekre fogunk mi is
Szavazni.*

*Holdvilágos csillagos az
Éjszaka.*

*Kasnya Béla gondolsz e ránk
Valaha?*

*De minek is gondolnál te
Mireánk?*

*Csak Rubinek István illik
Mihozzánk.*

*Fehér gulya kolompja szól
A réten.*

*Kasnya Béla izent hozzám
A héten.*

*Szegény ember, ha a salveát
Szeretne.*

*Szavazatod hej! az enyém
Lehetne.*

*Kasnya Béla, ne üzengess
Hiába.*

*Másra hajlik szavazatom
Íránya.*

*Rubinekét választottam
Magamnak.*

*S a választók mind csak reá
Szavaznak. —*

Megyery Lajos.

A M. Kir.

Osztálysorsjáték
főárusítói kéri,

hogy mind azok, akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget megfizetni, mert a nyereségyény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az előírt 30 fillér költséggel együtt a húzás — most április 13 — előtt kiegyenlítettett.

Aki azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarja megtartani, küldje azonnal vissza az illetékes helyre, mert az idejében ki nem fizetett sorsjegyek semmi jogot nem biztosítanak, a főárusítóknak azonban kárt okoznak, ha azokat postafordultával nem kapják vissza!

Húzás

már szombaton kezdődik!
Az I. oszt. sorsjegyárak:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

Állandó és kitartó játék
vezethet eredményhez!

A M. Kir. osztálysorsjáték főárusítói kéri, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni, mert a nyereségyény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára a megállapított 30 fillér költség állapítással együtt a húzás előtti kiegyenlített. Ha tehát bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, kegyeskedjenek az illetékes helyre visszaküldeni, mert a főárusítóknak kárt okoznak, ha azokat nem küldik vissza. Ugyanis jogosan számolnak azzal, hogy a vissza nem kapott sorsjegyek elvannak adva.

Kasnya Bélát, mint gyanúsítottat kihallgatták

Mint Budapestről jelentik, az endrődi gyászos eseményekkel kapcsolatban megindult bűnvádi eljárás során nagyfontosságú lépés történt.

A kir. ügyészség Kasnya Béla ellen vizsgálatot indított, aki az eddigi nyomozás adatai szerint felelős a történetekért, amit egyébként a belügyminiszter endrődi tartózkodása alkalmával tényként megállapított. Megke-reste a budapesti államrendőrséget, hogy az izgatás büntetvével gyanúsított Kasnyát terheltként hallgassa ki.

Kasnya Béla idézésre tegnap megjelent a főkapitányság bűnügyi osztályán, ahol Bozzay Gyula rendőrtanácsos 5 órán át jegyzőkönyvileg kihallgatta. A főkapitányság a terjedelmes aktákat most áttette a gyulai kir. ügyészséghez, mely rövidesen dönteni fog Kasnya Béla további sorsáról.

Ketten küzdenek a mandátumért

Az ajánlások felülvizsgálása után dr. Zeőke Antalt 55 és dr. Tóth Istvánt 264 pótlásra utasították. Dr. Zeőke Antal nem adott be pótlást, hanem visszalépett a jelöltségitől, dr. Tóth István pedig nem tudta pótolni az előírt ajánlásokat, így

dr. Rubinek István 3971

Kasnya Béla 2045

ajánlással kerül a vasárnapi választásba.

Szavazó körzetek beosztása

Gyoma: 5 körzet

I. szavazókör 1—500 régi házszámig a Baross utcai ref. iskolában.

II. szavazókör 501—1000 régi házszámig az Iparostanonciskola helyiségében.

III. szavazókör 1001—1500 régi házszámig a Horthy-úti ref. Varga Pál-féle iskola.

IV. szavazókör 1501—2050 régi hsz.-ig a központi fiúiskolában.

V. szavazókör 2051—2619 régi hsz.-ig a Községháza tanácstermében.

Endrőd: 5 körzet

I. szavazókör — idetartoznak Endrőd község belterületéről a szarvasi kövesúttól (Gr. Andrassy-út) kelet, illetve Gyoma felől lakók, továbbá a tanítói föld, kántortelep, vármegyei munkásházak, járványkórházi telepen lakók — a községháza közgyűlési termében.

II. szavazókör — idetartoznak, akik a község belterületén a szarvasi kövesúttól (gr. Andrassy-út) nyugat, délnyugati részen lakók, továbbá az öregszőlő kuriában lakók — az Ipartestület helyiségében.

III. szavazókör — idetartoznak a II. kerület 404—742 házszámig, továbbá a III. kerület 1—242 házszám alatt lakók — a gyomavégyi községi óvoda helyiségében.

IV. szavazókör — idetartoznak a III. kerület 243—283-ig (nagyperes) és kondorostanya — a Hangya Szövetkezetben.

V. szavazókör — idetartoznak a körösönituli részen lakók (V. és VI. kerületekben) — a Nagyvóvoda levénte helyiségében.

Kondoros: 3 szavazókör

I. szavazókör a községháza tanácstermében, itt szavaznak a község belterületén lakók.

II. szavazó ör Kerényi féle községi iskolában (Varga féle ház) itt szavaznak a Károlyi, Merán, Drechsel, Bakos, Réthy, Láng-féle földeken és a Kondoros pusztán lakók.

III. szavazókör a Bukovinszky féle községi iskola helyiségében, itt szavaznak az Apponyi, Harkányi, Dérczy, Bolza Géza, Bolza Pál, Bencz-féle földeken, továbbá a Nagymajorban, István majorban és Erzsébetiéri majorban lakók.

Próba-szónoklatok a gyomai református egyházban

Néhai Tiba András ref. lelkész állásának betöltésére Harsányi Pál ref. esperes a próbaszónoklatokat következőleg osztotta be:

1. április 7-én d. e. 9 órakor:

Kocsis Jenő gyulavári lelkész.

2. április 7-én d. u. 3 órakor:

Juhász Gergely körösnagyharsányi lelkész.

3. április 14-én d. e. 9 órakor:

Ivanits Bertalan kunágotai lelkész.

4. április 14-én d. u. 3 órakor:

Bay József zsadányi lelkész.

A gyümölcsfák egy újabb praktikus ültetési módjáról ír a Növényvédelem és Kerészet, legújabb száma. Cikkekkel közöl még a rendszeres fejlődésű gyümölcsfa oltványok metszéséről, az almamoly irtásáról, a mézskénlé elirtásáról, a gyümölcsfák koronájának ritkításáról, az egyes szőlőfajták különböző metszéséről, a nemes gesztenyéről stb. A dusan illusztrált két szaklapból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Egészséges, féregmentes gyümölcsstermést csak úgy biztosíthatunk, ha a gyümölcsfák tavaszi permetezését azonnal a fák elvirágzása után elvégezzük. A Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (Budapest V. Földművelésügyi Minisztérium) most adta ki újból a gyümölcsös tavaszi és nyári kezeléséről szóló utmutatóját, amely az összes védekezési és faápolási munkálatokat, ugyszintén a permetezéshez szükséges permetező anyagok elkészítési módját is részletesen ismerteti. Ezt az utmutatót a Növényvédelmi Iroda minden érdeklődőnek díjtalanul megküldi s azonkívül készséggel szolgál válaszbélyeg beküldése ellenében a hozzáférőknek szaktanácsal minden gyakorlati növényvédelmi és kertészeti kérdésben.

Minden háztartásban gazdaságos

heszakíthatatlan széleszegett
**magyar chepaleum
papírfutó**

fonalszegélyvel.

Csak Mindenütt kapható

védjeggyel Gyártja:

valódi!!! Papírművek r.-t.

Budapest.

ITT AZ IDŐ!
RENDELJEN!

UNGHVÁRYLASZLÓ
faiskola R.-T.-nál

Cegléd—Budapest

Veres Pálné u. 8.

Telefon: 883—31.

Arjegyzék ingyen.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány érpa kapható Wagner Márton Fiai fakereskedésében.

Egy házhely és 16.500 drb. vágog van eladó Hősök Emléktája 26 sz. alatt. Érdeklődni lehet Mészáros Lajos üzletében.

Lucerna-szóna örökösét minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak éves tengeri örökösét is.

Lakodalmra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új boríték filléért.

Góth József kalaposnak Halmagyon levő 10 kis hold földje és a hullámtérben 2 hold kaszálója örök áron eladó.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok Ifj. Alt Vince kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Akiknél a Hartenstein cégtől, vagy a Wagner cégtől még vashordók vannak, 8 napon belül szolgáltatassák be a Wagner fetelepen, hogy a kellemetlenségektől mentesüljenek. Be kell szolgáltatni azokat a Hazai Közlaj részvénytársaság hordóit is, amelyeket esetleg más cégtől kaptak. Kellő időben történt bejelentés esetén a beszállításra Wagnerék haladékot adnak.

A biztosított tehenek védőoltása f. évi április hó 1-én a községi mázsházánál történik reggel 7 órakor. Oda vezetőnek a belterületen levő és a Körösön túlról a biztosított jószágok. A külterületen levő jószágok ápr. 2-án kedden a szokott helyeken és még a Dr. Debreczeni Iván féle fattyasi tanyában eszközöltetik, mind a négy helyen a délelőtti folyamán. Csak egy esetben történik az oltás.

Kossuth Lajos utca 22 sz. ház és egy drb. Torzsás föld eladó, értekezni lehet Kossuth Lajos-utca 55 sz. alatt.

Özv. Nagy Zsigmondnének 3 tehénjárás 21 drb hullaméri legelője nyári használatra kiadó. Hősök útja 36 szám alatt.

Kiss Bálint u. 16 szám alatt, izik csutka van eladó. Ért. Kiss Sándornál.

Horthy Miklós uton egy üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban.

Cs. Szabó Gábornak egy jó hámos lova eladó Gárdonyi Géza ut 13 sz. II. kerület.

Ha

elegánsan, jól és olcsón akar ruházkodni, szükségletét szerezze be nálunk.

Hívásra mintákkal felkeressük.

IRIMY és OLLÁRY
urlszabók

Békéscsaba, Szent István-tér 12

Bizalom Hiteliroda kebelében.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidallalat, Gyoma
Felelős-igazgató: Tekst Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 130P, Fél évre 260P, Égész évre 520P
Befizetések postacsékokon:
„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18280.
Lapzárta csüfőrtők este 6 óra.
Megjelenik minden szombatot reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kassuth Lajos utca 34.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
évesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adnak.

FÓRUM

A választásokon a Nemzeti Egység Pártja az egész országban fölényes győzelmet aratott és ez a győzelem — bármit mondanak is a kibukott ellenzéki nagyságok — reális volt. Nagyon valószínű, hogy a tilkos választás sem hozott volna a mostaninál lényegesen eltérő eredményt, mert a mai választás kimenetelét nem a választási módszer, hanem a gazdasági helyzet és a programok fajsulya döntötte el.

Az elmélyült gazdasági válság lassan aláásta a lömegek érzelmi lobbanékonyágát és a valamikor híres, sőt hírhedt csak azért is ellenzéki választók egyre fanyarabban reagáltak a pillanatnyilag felszétűs, de tarthatatlan frázisokra. A komoly meggondolások kezdtek háttérbe szorítani a vakon felárgoló indulatok érvényesülését és csak alkalom kellett ahhoz, hogy a lömegeknek, különösen a falusi lömegeknek ez a lelki átalakulása az ország látható lelki arculatát is átformálja.

Az alkalom a mosti lefojti választásokkal következett el; az eredményt kiváló folyamattal azonban már Gömbös Gyula miniszterelnök uralomrajlásával elkezdődött. A 95 pontban összefoglalt reformi program elérhető jobb lehetőségekkel adott a lömegeknek és az érzelmi és az észokok között létező választók tulnyomó többségét egyesapásra a józan belátás és a realizálható önérték és közérdek oldalára állította. Azóta ez a lelki átalakulás legfeljebb csak erősödött és erősödni fog a választásokon túl is mindaddig, míg a kormány következetes marad élelkiüzéseire és a lehető legrovidebb időn belül számollevő eredményeket tud felmutatni, amiben mi egy pillanaltig sem kételkedünk, mert nagyon igaz van Washingtonnak, aki az „Észak és Dél” háboruja után összeült parlament megnyitását mondotta, hogy „a kényszerítő körülmények a rendelkezésre álló eszközökre való tekintet nélkül mindig diadal-

maskodni fognak, ha a népek egyeteme a kényszerítő körülmények okait nem tudja elviselni...”

A mi kényszerítő körülményeink okait a világgazdasági válságról független gazdasági

okok, a feudális és bürokratikus berendezkedéshez való merev ragaszkodói voltak és ezért győzött Gömbös Gyula miniszterelnök és győzött volna akkor is, ha a választás tilkos lett volna. (dr. p. 1.)

Andaházy Kasnya Bélát választották meg képviselőnek.

Március 31-én volt a képviselő választás a gyomai kerületeiben is, ahol Andaházy—Kasnya Béla választották meg 412 szölb-

séggel képviselőnek dr. Rubinek Istánnal szemben.

A szavazás eredménye községenként a következő:

	Gyoma,	Endröd,	K. tanya,	Kondoros	
Kasnya:	2002	459	307	1379	—4147
Rubinek:	1572	907	145	1111	—3735
	3574	1366	452	2490	—7882

A vármegye többi kerületeiben a következő eredményekkel végződött a választás:

Békéscsaba:	dr. Bud János	Nemzeti Egység Párti
Gyula:	gn. Pongrács János	„ „ „
Orosháza:	Csizmadia András	„ „ „
Szeghalom:	dr. Temesváry Imre	„ „ „
Szarvas:	dr. Tóth Pál	„ „ „
Tótkomlós:	dr. Lányi Márton	„ „ „

Békésen április 8-án pótválasztás lesz dr. Ángyán nemzeti egység párti és B.

Szabó független kisgazda-párti között. Ángyán győzelmét biztosra veszik.

Csüfőrtők estig 208 választókerületben fejezték be a képviselőválasztást. A 208 mandátum a következőleg oszlik meg az egyes pártok között:

Nemzeti egység pártja	147
Független kisgazdapárt	21
Pártonkívüli	10
Keresztény gazdasági párt	8
Szociáldemokrata párt	5
Reformnemzedék	2
Legitimista néppárt	1
Szabadelvű és demokrata ellenzék	1
Földmunkáspárt	1
Nemzeti szocialista	1
Pótválasztás	13
Összesen	208

Tehát a 245 képviselőből eddig a Nemzeti Egység pártja 147 mandátumot nyert, vagyis az összes mandátumoknak 60 százalékát. A Független kisgazdapárt eddig 21 mandátumával 8,6 százalékát nyerte el az összes mandátumoknak.

Az eddigi tilkos választási eredmények is a Nemzeti Egység párt győzelmével igazolják, hogy a nemzeti nagy többsége bizik Gömbös Gyula miniszterelnökben.

Március 15.

megünneplése a gyomai m. kir. állami polgári fiú- és leányiskolában

Az iskola méltóképp ünnepelte meg március 15-ét. Reggel a tanulók tanáraik kíséretében vallásfelekezetek szerint istentiszteleten vettek részt, majd visszajövet az iskola udvarán a tanulóifjúság és a nagyszámúban megjelent szülők és vendégek előtt tartalmas műsor hangzott el.

A lélekemelő szép ünnepély hite és reményt kellett a telentevők lelkében arra, hogy az a ragyogó szemű lelkes polgáriiskolai tanuló ifjúság majd az elkövetkező nagy időkben nem lesz méltatlan ama dicső emlékü nagy márciusi nemzedékhez. Az az ifjúság, amely anynyira lélekből tud ünnepelni és lelkesedni halhatatlan ősei emlékezetére, a teilek mezején is meg fogja állani a helyét. — Meggyőződhetünk arról, hogy ifjúságunk lelkéből nem száradt ki a hit és a remény, amely türelemre és kitartásra sarkal minden magyart.

Szebbnél-szebb irrederentia költemények, hazafias énekszámok hangzottak el. Tartalmas, szép volt a tanulók március nagy idusára emlékező felolvasása. Ruzska Sándor tanár tartotta a mélyenszántó gondolatokban gazdag ünnepi beszédet. Minden kis szereplőt külön meg kellene dicsémünk. Legnagyobb dicsőre azonban az a lobogó lángoló hit és lelkesedés, ami ott ragyogott szemükben.

Délután az iskola tanulóifjúsága és tanári testülete az iskola diszassziója alatt kivonult a Hősök Emlékművéhez és részt vett a község előljárósága által rendezett ünnepélyen.

Itt az iskola két növendéke szavallattal szerepelt.

Adamik Erzsébet IV. o. tanuló Móra László: Március ünnepélyére című alkalmi költeményét, Molnár Gyula IV. o. tanuló pedig Végvári: Erédj, ha tudsz című versét szavallta el.

II. RÁKÓCZI FERENC

(ahogy a modern történetírás látja)

A modern történetíró nem szereti a romantikát és most, halálának 200 éves évfordulóján II. Rákóczi Ferencről is megállapítja, hogy „a tényekből lezúrt egyéni vonásokat Rákóczi esetében sem pótolhatja romantikus mítosz vagy tartalmatlan frázis. De nincs is szükség ilyesmire: minél jobban belmerülünk Rákóczi életének és tevékenységének tanulmányozásába, annál monumentálisabban bontakozik ki előlünk az ő igazi arca. A források világánál egyre tisztábban látjuk, hogy ujkori történelmünknek ő egyik legnagyobb alakja. Neki nem árt a napfény, neki nincs szüksége illúziók mesterséges ködére ahhoz, hogy emlékezetünkben ideális hősként eleven erő maradjon.“ Így ír róla Wellmann Imre „Rákóczi és történetudomány“ című tanulmányában, amelyet Meskó Árpád ezzel egészít ki: „Rákóczi hírnevét nem hadi sikerei, nem diplomáciai vagy belpolitikai eredményei alapozták meg, hanem minden mértékkel túlnövő önfeláldozó hazafiassága, lelki szelidsége, egész lényegének magas erkölcsi tartalma. Ezért szerette és tisztelte Rákóczi személyét a szavára hallgató nemzet összesége, ezért volt neve varázserője ige, melynek hallatára hadba szállt főúr, köznemes, városi polgár, jobbágy egyaránt.“

Csak így érthető meg, hogy nyolc évig tartó szabadságharc alatt Magyarország aránylag nagyobb áldozatokkal hozott, mint 1848-ban, vagy a világháború alatt. De ő maga is feláldozta mindenét. 1.900.000 hold kiterjedésű földbirtokának jóvedelmét az utolsó fillérig a mozgalom lápiálására fordította. Balla Antal megállapítja róla, hogy ő volt a miniszteri felelősség első megvalósítója nálunk, ő rólta először a nemességre az adóterhek 18 százalékat, minthogy külpolitikájában is nem egyszer jutott el olyan megfontolásokig, amelyek utóbb valósággá váltak.“ Mikes püspök szavai szerint a Nyugot hozó való esallakozás kérdésében s a nemzetiségek és összes társadalmi rétegek összefogásában ma is aktuális tanulságok ad nekünk. Ez a most megismert és örökkön élő Rákóczi Ravasz püspök szavaiban így kristályosodik ki:

Rákóczi az egész magyarság megszemélyesítője, akiben tiszai és dunai magyar vére egyesül, a magyar történelmi erők összefoglalója, egyetlen

önmagában álló történelmi erő. Hőskultusza termeli alakja biztató érték eszmévé lelt a magyarság számára, fogalomná,

amelynek a nemzeti öncéluság gondolata és az erkölcsi erők magasztossága az igazi tartalma.

Adakozások az országzászlóra

Áthozat:	997 P. 39 fill.
Gyomai termelők fogyasztási és értékesítő szövetkezete	10. „
Fogyasztási és értékesítő szövetkezet	10. „
Gyümölcsértékesítő és központi szeszifőző szövetkezet	10. „
Kovács János szövetkezeti igazgató	10. „
Szerető István vízmester	5. „
Weil Sándor	1. „
Wagner Márton	1. „
Wagner József	1. „
Sass Ferencz	50 fillér.
Brücher József	10 „
Keller Julia	10 „
Zöld Mária	10 „

1046 P. 19 fillér.

(Folytatjuk)

Termeljünk koránérő tengerit

A jelenlegi takarmányinség és magas abrakárak mellett egy gazdára sem lehet közömbös az, hogy jószágai részére mikorra tud újtermésű tengerit biztosítani, vagy pedig eladási célokra augusztus elején piacra hozni és hogy minden gazdának szeptember közepén darálóképes tengerije legyen.

A korai tengeri termelés célszerű azonkívül amiatt is, mivel gazdáink a tengeri után ugyszólván mindég búzát vetnek s a korán lekerülő tengeri után a talajelőkészítést sokkal jobban el lehet végezni s utána jobb búzatermést lehet várni, mint a későérő tengeri után. Ez a megfontolás vezette a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Tiszántúli Kirendeltségét (Debrecen, Hunyadi-u. 13) akkor, midőn egyik mintagazdaságból két féle, igen rövid beérési idejű, tehát koránérő és jótermésű tengeri-

vetőmagot biztosított a Tiszántúli gazdák részére. Ezen korai fajta tengerit nem kell hamarabb, mint májusban vetni.

A tengeri vetőmag ugy kicsinyben, mint nagyban, méltányos árban kerül eladásra. Minta megtekinthető a kisgazdák egyletében.

A 77 napos vörös lófogú tengeri ára métermázsánként 25 pengő. A 85 napos fehér cinquantin tengeri ára métermázsánként 26 pengő. Árak ab: Debrecen raktár, csomagolás külön felszámításával, utánvételi fizetéssel értendők. Ezen árat azonban csak addig biztosított a szövetkezet, amíg készlete van.

Eseleleges vételnél felhívja a szövetkezet a gazdák figyelmét arra, hogy a csövestengeri céljából való termesztésnél a felfuhatások letörésére nagy gondot kell fordítani, mert a csöveket a száron mélyen hozza.

Heti krónika

A háztelők nyilásaiból kilengteit zászlok erdeje díszítette a Nemzeti ünnepen községünket. Meleg márciusi napsugár melegítette, lüszelítette a három színt. Márciusi enyhe szellő lengette meg a 48-as idők ünneplő lobogókat. Háztulajdonosok és középületek ormairól hirdettek magánemberek és hivatalok, hogy a nemzeti nagy, évenként megisméllődő hazafias ünnepén részvesznek. Ünnepléses színbe öltözteteli

házukkal igazolják, hogy ennek a nemzetnek a múltját tiszteltek tartják.

A zászlóbontás megfisztelését jelent! Megfisztelését — jelen esetben — annak a mára is átható hazafiasságnak, amely benne élt annakidején az egyének lelkében s amely komoly telté tudott válni abban a pillanatban, amikor kigyulladt az első kanóc. Évtizedek látalába is elhallatszik a 48-as idők lázas dübörgése. A ma

magyarja ünneplőkedvelő örökösökkel és ebben az ünneplőkedvében bontja zászlóját. Sokszor azonban ez az ünneplőkedv a 48-as idők óta már molyfakka lomtarából hozza egész formáját. Sokszor háztulajdonosok és közhivatalok rongyokban jelennek meg ezen a nagy ünnepen — hogy mégis ott legyenek, hogy le ne maradjanak! Nincs azonban öröm a megjelenésben! Hiányzik a fegyelmelzetségnak és a rendnek a legelőnyösebb feltétele is.

Azokra a molyfakka rongydarabokra gondolok, amiket ott lobogtattak minden ünnepléses alkalommal még mindig, noha már jónéhány év óta személdombra való értéktelenséggé váltak. Tiborc, a nyomorban sanyalódó magyar paraszt minden szegénységével, egész nyomor szagával járult felséges királya elé. Am Tibornak szabad volt és ezért senki meg nem szólt! Nem hiszem azonban, hogy a Nemzetnek öröme telne abban, hogy szeszű izléstelenül piszkos, molyragia piros-fehér-zöld színű rongyokban jelenjenek meg ünneplésén — középületek és magánosok?! Tibornak életbevágóan fontos volt — beszélni a királyával — akinek azonban nincs módjában örökségbe kapott zászlóját kimosálni, vagy újra cseréltetni, annak nem kell feltétlenül szegénységét, elhanyagoltságát szelöztetni!

A még nyomoruságában is ünneplési, lelkesedni tudó Magyar Nemzet mindenkit szívesen lát mulibanézó ünneplésin, legyen bár koldus szegény, vagy dugszadag — szükséges azonban, hogy a megjeleniek rendelkezzenek annyi önkritikával, amennyi külsejük megítéléséhez okvetlen szükséges és ne higylék, hogy a Nemzet múltját ünneplni elmehetünk akármilyen gunyában!

A Nemzeti ünnepek nagyobb megbecsülése is, meg városesztétikai szempont is kívánja, hogy tünjenek el a rongyok és ha nem jelenhetnek meg szent zászlók, akkor inkább maradjanak dísztelenek a házak. Itt azán jobb nem az akármí, — hanem a semmi!... Zászlódiszes házakat senki sem kíván. Ha valaki ezzel tiszteli meg nemzetét, az a megfisztelletés legyen mellő!

sz. Csorba Tibor 1935.

A Gyomai Iparos és Kereskedőifjak Önképzőköre műkedvelői husvétkor „A Kék lámpás“ című, nagyszerű operettet adják elő, a Holler-Szállóban.

Tenyészállatok beszerzése

Gyoma község 3 darab tenyészbikát vett a tenyészállatvásáron, Endrőd község 6 bikát vett a csorvási uradalomtól.

Az ezévi tenyészállatvásár kiváló kiállítási anyaga ismét alkalmat adott, hogy kiváló apaállatokat szerezhessenek be az állattenyésztők. Gyoma nagyközség részéről Kovács Gábor bíró és dr. Huhn Ferenc községi állatorvos Lehoczky Károly m. kir. gazdasági felügyelő szakvéleménye alapján 3 darab tenyészbikát vásároltak a tenyészállatvásáron, összesen 2000 pengő értékben, mely összegből az állam 15 százalékot, 300 pengőt segélyképen megtérít.

Az egyik bikát 750 pengőért a Bajor királyi hercegi uradalomtól vásárol-

ták. A másikat báró Jesszenszky József alsóhidvégi uradalmától 675 pengőért és a harmadikat Treiter Ferenc szécsényi gazdaságából 575 pengőért vették.

Endrőd nagyközség részére a csorvási uradalomtól vettek 6 darab tenyészbikát, darabonként 625 pengőért, összesen 3750 pengőért.

A Gyoma részére vásárolt bikák egy év tartamára szóló elhullás elleni biztosítását is az állam fizeti, valamint a Budapesttől Gyomáig felmért szállítási költséget.

A bikák minden baj nélkül már meg is érkeztek.

Meteor robbanás április elsején

Aki április elsején este fél nyolc óra tájban a szabadban volt, riika égi tünteményt láthatott déli irányban: kékesvörös vakító fénygolyó villant fel az égen, mintegy két méteres átmérettel, mely egy pillanatig tartó fénysávval eltűnt nyugati irányban. Közel utána erős lúrában berregő motorhoz hasonló moraj hallatszott pár pillanatig... Aztán vége volt a káprázatnak.

A megdöbben emberek felocsudása után tág tere nyílt a képzelődésnek. Akik a szobákban villanyfény mellett voltak és észrevették a kinti villanást, a villanyvezetékben vélték rövidzárlatot.

Napok múltán egyesek már azt is tudják, a rádió bemondása szerint, valahol a Felvidéken esett le ez a bizonyos meteor és kilenc embert ütött agyon.

Ma már a világűrnek ezek a javíthatatlan csavargói legfeljebb a háromnapos esoda hatásával vannak a művelt emberekre. Az emberiséget holmi bekövetkező rettenetes dolgokra figyelmeztető varázsát a meteoroknak a természet-tudósok már régen leplezték s így — bármennyire is puska poros a nemzetek hangulata — a fejünk fö-

lött szétpukkadt meteorból nem jósolunk háborút.

Ezzel az esettel kapcsolatban édesanyám elmondta, hogy 15 éves korában, 1873-ban egy júniusi estén, 9 óra körül kint álltak és egyszerre az égbolton egy tenyényi széles fénysáv villant fel s függőleges irányban villámgyorsan cikázott előttük a föld felé s mikor már közel volt, kigyóvonal-lá vált a fény... aztán eltűnt a látomány.

Gyomán akkor már többen meghaltak kolerában, persze hogy ezt az „égijeli” azonnal vonatkozásba hozták az emberek a kolerával. Az emberek képzelődése és naiv értelmisége akkor még olyan csapongó volt, a 73-as kolera alatt akadt olyan ember is, aki esküdözve állította, hogy a holdban egy „fekete koporsó” látott, égi jelzésül a beközelkezett kolerának. S a halálfélelemtől meggyötört emberek tömege ezt is el hitte.

A mai fiatalok semmiképpen sem tudják megérteni, mikor öreg szüleink a koleráról beszélnek, miért van annyi rettegés, borzalom még ma is az elbeszélésekben?!

W.

A bíróság elhalasztja a gazdaárveréseket szeptember 30-ig

A hivatalos lap vasárnap számában a kormány 3100/1935. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint a gazdaadósok olyan ingatlan tekintetében amelynél védettséget az előírt fizetések elmulasztása miatt megszüntették, valamint bizonyos nélkülözhetetlen ingóságai tekintetében a bíróság az árverést legfeljebb 1935. szept. 30-ig elhalasztja, akkor, ha az az adósokkal a hitele-

zőkkel szemben, akiknek javára az árverést elrendelték, az elmulasztott és a halasztás idejére járó fizetéseket olyan mérvben teljesíti, mintha birtoka még mindig védett lenne, vagy ha ezek a hitelezők az árverés elhalasztásához hozzájárultak. Ha az árverés az 1935. ápr. 10-ikénél nem későbbi határrapra van kitűzve, az adós a halasztási kérelmet az árverés napján is előterjesztheti.

Gyilkossági kísérlet Szeghalmon.

Keddre virradóra Szeghalmon Tolvaj Józsefné és nővérét, Faragó Istvánné Tolvainé lakásán, ahol a két nő egyedül aludt, valaki behatolt éjjel a szobába és közveilen közelről revolverrel rájuk lőtt és fejükön megsebesítette őket.

Tolvajnének volt még annyi ereje, hogy az udvarra szaladt és segítségért kiáltott. A gyilkos utána ment, háiba szurta és a nélkül, hogy valamit elvitt volna, elmenekült. A két sérült nőt Gyulára szállították, állapotuk súlyos.

Szünetel a zöldhittel

Gazdasági és pénzügyi körökben feltűnést kelt, hogy a mezőgazdasági termelők nem vesznek igénybe zöldhitelt, helyesebben a gabonakereskedelem teljesen megszüntette az elővásárlást és az ezzel kapcsolatos leelőlegezést, amit egyébként bizonyos törvényes intézkedések is tiltanak. A kereskedelem ugyan könnyen megtalálhatná — módját a zöldhitelek nyújtásának, mert illetékes körök ezt a hitelüzleti ágazatot megfelelő szabályo-

zás mellett iparkodnak fenntartani, azonban maga a gabonakereskedelem annyira tartózkodó, hogy ugyszólván eddig egyáltalán nem gondoskodott arról, hogy az új termésből bizonyos mennyiséget a maga részére már előre biztosítson. Ennek tulajdonítató, hogy a zöldhittel, ami a gazdák részére rendkívül fontos, egyelőre teljesen szünetel és ilyen hitel üzleti tevékenység még egyáltalán nem fejlődött ki a gazdák között.

Egy hajdunánási

81 éves földbirtokos, Oláh Sándor, végrendeletében a Stefánia Szövelsége 10.000 pengőt, a gyermekkorháznak 10.000 pengőt, a szülőotthonnak 10.000 pengőt, a város szegényeinek 10.000 pengőt, a kaszinónak 10.000 pengőt és a ref. főgimnáziumnak is szintén 10.000 pengőt hagyományozott. Hatalmas családi házat pedig a gyermekkorháznak hagyta.

Felelősség a munkás adótartozásáért

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági munkás adótartozására nézve legutóbb arra az álláspontra helyezkedett, hogy a munkás keresménye után járó adókat a munkaadó köteles levonni és beszolgáltatni. Ha ezt elmulasztja, a végrehajtási eljárást vele szemben folytatják le.

HIREK

Vidéki előfizetőinkhez! *Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, szíveskedjenek a mellékelt előfizetési lap felhasználásával előfizetésüket megújítani, nehogy az újság küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Tisztelettel a Kiadóhivatal.*

A Vármegyei Buza Kiállítást az idén Orosházán rendezik meg.

A Vármegyei Tenyészállat Kiállítást az idén Békéscsabán rendezik meg.

Az OTI választások gyomai jelöltjei: a nemzeti blokk részéről Lovas Zoltán, a demokraták részéről Grósz Zoltán.

Az endrődi sebesülteket a múlt héten v. dr. Márky Barna alispán meglátogatta a gyulai kórházban.

A Nagylapos és Gyoma között lévő vasúti Köröshíd vaszerkezetének újramozolását a március 2-án tartott versenyfegyverszálláson a legolcsóbb ajánlattal beadott **Lestyán Dániel** és **Balog János** békéscsabai alkalimilag társult mázolómesterek nyerték el 13253.15 pengőért.

Szülők figyelmébe. A szentgotthárdi iskolaszanatórium. Az intézet orvosilag és pedagógiailag a legmodernebbül van berendezve, intézeti strandfürdő, tenniszpálya, játéktérrel van felszerelve. Az intézetben bennlakó orvosok és tanárok működnek. Felvétel az egész év folyamán történik, a rendszeres tanév szeptember 1-től június hó 30-ig tart, azonban az intézet július és augusztus hónapokra is elfogad mindkét nembeli tanulókat, akik kívánatra oktatásban is részesülnek. A felvett növendékek mérsékelt díjat fizetnek. Hézgapótló voltát mi sem bizonyítja jobban, mint azon körülmény, hogy f. évi július hó 1-ig minden helyre van töltve és csak július hó 1-ével nyerhetnek elhelyezést az új növendékek az eltávozók helyére. Felvételi előjegyzések ugy a nyári hónapokra, mint a jövő tanévre megkezdődtek. A felvétel módjairól részletes tájékoztatót ad és kívánatra megküldi az intézet képes ismertetését az iskolaszanatóriumot fenntartó Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület, Budapest VIII. Sándor-u. 26. Lapunk olvasói hivatkozással lapunkra, az egyesület részéről kedvezményben részesülnek.

Kodály hangverseny lesz április 7-én Békéscsabán, mely iránt nagy az érdeklődés.

Vármegyei gazdasági jelentések szerint nem okozott károkat a vetésben a márciusi fagy.

A Gyomai Levente Egyesület birkozószakosztálya f. hó 7-én vasárnap este fél 8 órai kezdettel a Dévaványai Levente Egyesület birkozószakosztályával a Holler szálloda nagytermében barátságos mérkőzést tart. Belépődíjak: I-ső ülőhely 40 fillér. II-ik ülőhely 30 fillér, állóhely 20 fillér.

Április 2-án félháromkor délután egy repülőgép kőválygolt a község felett és a gyerekek örömeire színes reklámecsdulákat dobáltak le a gépből. Ugy látszik, a szappanon lehet még keresni, hogy ilyen költséges reklámot is kibír.

Osztrák lóvásárlók érkeznek április hónapban a megyébe, kik katonai lovakat akarnak vásárolni.

A kecskeméti barackot és meggyet már az idén márkázni fogják.

Sinteherautókat állít be a MÁV kísérletképen, melyekről csak szükség szerint járhatnak; ha nincs rakomány, nem indulnak, ha van, külön járatot állítanak be. A sinteherautó ugyszólván rendelésre is közlekednék és ez az országuli versennyel szemben már igen hathatós eszközt jelent.

Husz szeretetintézmény. Az országos Református Szeretetszövetség néhány évvel ezelőtt alakult s zászlójára a társadalmi nyomor intézményes leküzdését tűzte. A Szövetség tagjai meghaladják az 50.000-et s rövid három év alatt húsz új intézményt alakított. Az intézeti ápolákon kívül özvegy édesanyáknál 120 árvát segélyez rendszeresen, örökbefogadni akaró szülők és árvák között állandóan közvetít, az arra rászorultakat jogsegélyben részesíti. Ilyen egyesületekre van szükség Magyarországon!

A Hartenstein cég bűnperét vályi Nagy István dr. egyeshíró április 3-án reggel kezdte tárgyalni.

Dévaványán az országos vásári április 15-én tartják.

Megdöbentő kettős haláleset. Timár Gergely 52 éves jómódú hunyatelepi gazdálkodó, eddig még ki nem derített okból felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságát felesége fedezte fel, aki a kiállított izgalom kövelkezésében szívvelhűdést kapott és férje holtteste mellett szörnyethalt.

Hármas csikóéllés. Cs. Nagy Dániel 10 éves kancája, melyel 3 éve vett lesa Sándortól, három csikót ellett. A két első csikó fejletlen bárány nagyságú volt, de a harmadik rendes nagyságú volt. A két első csikó azonnal kimúlt, a harmadik öt napig élt.

Megjöttek a gólyák. Március 27-én délelőtt 11 órakor, mintegy 200 méter magasságban, 16 gólya repült el Gyoma fölött délről északi irányba. Aznap délután az Iványi magtár melletti fészekre is megjött a gólyapár.

Tűzoltó tanfolyam lesz Győrött f. é. június 16—29-között. Jelenkezni május 30-ig lehet.

Uj kenderkészítő gyárat alapítanak a Mohácsi szigelen.

Meztláb fognak-e járni a nők? Párizsban már javában készülnek a nyári divatra és a szakértők szerint az elegáns divathölgyek olyan szandálokat fognak viselni, amelyek teljesen szabadon hagyják a lábat. Ha még egy kicsit tovább „fogy” a nők nyári cipője, rövidesen meztláb fognak járni. Minden divatujdonságról beszámol a Párizsi Divat, amely száz eredeti párizsi toalett és kézimunka rajzát közli. A népszerű divatlap új számának remek tartalma feltűnést keltett. Egy szám ára 60 fillér.

Felhívás! Budapestre utazó olvasóinkhoz! A budapesti Városi Színházzal, Tisza Kálmán tér, sikerült olyan megállapodást létesítenünk, hogy Budapestre utazó olvasóink a lapunkban található szelvény alapján a Városi Színház pénztáránál 40 százalékos jegyár kedvezményben részesülnek. Az utalvány március hó 20-tól május hó 20-ig érvényes. Legközelebbi bemutató: március hó 23-án, szombaton este, színrz került: „Simon Judit” Kiss József örökbecsű balladája, írta: Korcsmáros Nándor, a prólógust: Szép Ernő. Az idei színházi szezon legnagyobb szenzációja! Az árumintavásár alatt Budapest legjobb műsorát láthatja a Városi Színházban a legolcsóbb helyárak mellett.

Utalvány

melynek ellenében a **Városi Színház** pénztára a felmutatónak kettő darab 40 százalékos engedményes jegyet szolgáltat ki. Jelen utalvány csak a Városi Színház által rendezett rendes színi előadásokra érvényes.

Hét százalék a zöldhitelek kamata. A védeit birtokosok részére a kormány 3 millió pengő hitelkerettel engedélyezte, hogy abból zöldhitelet kaphassanak. A hitelakciót a Pénzügyügyi Központ irányítja. A Pénzügyügyi Központ értesítette a pénzügyintézeteket, hogy hét százaléknál magasabb kamatot nem számíthatnak a gazdáknak a zöldhitelet után.

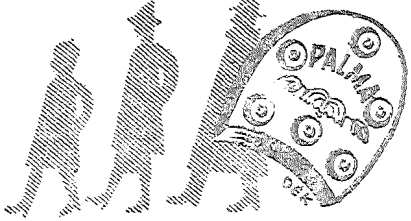
Kaliforniai pajzstetűtől mentes
Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Díszfát
Díszcserjét
Évelő virágot
Gyökerező szőlővesztőt stb.
bármilyen mennyiségben igen
olesón szállít
UNGHVÁRY JÓZSEF
faiskolája
CEGLÉD
Budapesti iroda
VI. kerület Andrassy-ut 56.
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Turkevéről vettük a hírt, hogy Ecseggpusztán annyi vadliba van most, ennyire a legöregebb emberek sem emlékeznek.

Közlemény: A mai ember nem sélálni akar kertjében, hanem élni, pihenni, napozni és hűsölni. A Vállalkozás Építkezés most megjeleni Perspektíva műmelléklete a modern kertépítés kérdésével, a művészeti kerítéssel, szobrokkal, lubickoló és vizinövény medencékkel, kerti utakkal stb. foglalkozik behatóan a legkiválóbb magyar kertépítő művészek tollából. Pompás fényképfelvételek, tervrajzok és részletrajzok egészítik ki a *Perspektíva* kért számát, amelynek vezető cikkei *Kozma Lajos*, *Manninger Vilmos* dr. professzor, *Ormos Imre* és *Jonke Kálmán* írták. A lap *Építőgyakorlat* melléklete a szakkörök számára világítja meg a modern kertépítés kérdését, továbbá folytatja a családi házépítésre vonatkozó tanácsokat és ismereti azokat a külföldi híreket, melyek hazánkra is tanulságokat és munkaalkalmakat jelentenek. Mutatványszámot készsöggel küld a kiadó hivatal: Budapest VII., Ráthóczy-ut 6. — Külön is felhívjuk építőiparunk figyelmét a *Vállalkozás Építkezés* heti szaklapra, melynek negyedévi előfizetése 7 pengő. Az eddig megjeleni számokat készsöggel engedjük át betekintésre. Ajánljuk: álljanak össze többben és úgy rendeljék meg a lapot, melyet építőiparosaink szempontjából nélkülözhetetlennek tartunk. — *Szerkesztőség.*

Magyaros diákruha. Baliházar Dezső püspök körlevelet intézett az egyházkerület középiskoláiba, hogy az idegen szellemű és művésziellen formaruha helyett, magyaros formaruhat használjanak.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
fűk, olaj, cérna.Kizárólag
Lach és Vargánai.sokkal
tartósabb,
tehát
sokkal
olcsóbb

a PALMA-Kaucsuk cipősarok.
Ha megkérdezz bárkit, azt fogja hallani, hogy ügyeljen a védjegyre és ne fogadjon el helyette mást

Kivirágzik a butorok fája.
Csodaszert hozott magával egy Abessziniából hazalért magyar, amelytől gyökeret vert az ebédlő asztal, kivirágzott a kredenc és pázsit nőlt az éjjeliszekrényen. Az abesszíniai sámilijjelvényről és sublófarmról esodálatos képekkel illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja új száma, amely április elsején jelent meg. Ezenkívül sok pompás novellát, riportot, cikket, valamint folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Április horoszkópja. Április az év negyedik hónapja, 30 napos. Elsején a nap hossza 12 óra 47 perc, a hó végéig 1 óra 38 perccel nő. Ujhold 3-án, holdtölte 18-án. — Milyen jövődől a 100 éves naplár? 14-ig száraz és szeles. A két következő napon erős déri, 14—24 között már enyhe, azután melegebb. — Időjárás tapasztalás szerint: Áprilisi zivatarok esős eszlandól jósolnak; szép, enyhe áprilisi esős, kellemetlen májusi szokott hozni. Jó időt jelent, ha a szivárvány kék és sárga színei ragyogók. Husvét körüli esős idő rossz gabonatermési jósol. Időjárás Herschel szerint: Eleje esős. Majd változékony napok után a hó vége enyhe és derült. — Sirius horoszkópja: Április ebben az évben szeszélyesnek ígérkezik, kevés szép nappal ígér. Igen hűvös, viharos, esős napokban lesz részünk 3, 4, 11, 12, 14, 18, 21 és 22-én. Áprilisban még éjjeli fagytól kell tartani. Későn jön a tavasz. Április 18-tól kezdődik a szép idő, de ez sem lesz tartós.

Csodálatos hasonmások a színházi világban. A híres színpadi és filmszínészek hasonmásairól pompás képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely száz oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A remek képes rádióműsorok mellett slágerszövegeket teljes belejellel regényt, egyfelvonásos színdarabot, több mint száz képet és pompás színházi és filmbeszámolókat talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A régi választás.

A régi, pörköltes, csuszás, potyaboros képviselőválasztások idején, egy már lezavazott atyafi újra beállított a választó helyiségbe, azzal, hogy szavazni akar.

De hiszen kend már egy fél-órával ezelőtt lezavazott. — Kitért rá a elnök.

— Osztan tessék már mögmondani, hogy kire is szavaztam? — kérdezte jámbor képpel a polgár.

Akkor még nem volt sokakat szomorító választási szesztilalom.

SPORT

Kertész László

Menyei szolgálatra rendelt a munka laborából egy kiváló harcost a Teremtő: Kertész Lászlót.

Kertész László kincs volt, melyet Fortuna szekerekéről az életgöngyös utja lerázott, s így hullt közzénk az életországutjának porába. A gondviselés anyagi javakban szűkmarku volt vele szemben, de szellemi és lelki tulajdonságokkal annál gazdagabban látta el őt. Szerelmese volt a munkának, az ön és közművelésnek, s lelkes rajongója a műkedvelésnek.

A születés és meghalás két végállomása közzé lefektetett pályát, — melyet életnek nevezünk — 60 éven át futotta engedetlen kitartással, mely osztva önmagát a

családi és társadalmi életnek.

Önzetlen, szerény, becsületben megőszült egyén volt; igazi „jellem-nabob.” Nem ismerte a fenhéjjázást, nem volt törtető, mégis kiérdemelte a közmegebecsülés bábérját.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre, régi, kitartó vezetőjét, örökös tiszteltbeli elnökét veszítette el benne?

Haibach Árpád.

Miért nem jelent meg a bíróság GySC—Törekvés meccsén?

GySC-nek a mezőberényi Törekvés ellen kisorsolt bajnoki mérkőzésen megjelent közönség meglepetéssel vette tudomásul, hogy a meccs dr. Podani szöv. bíróság nem jelenése miatt elmarad. Lapunk szarvasi munkatársa ebben az ügyben felkereste dr. Podanit, aki a következőket mondta:

„Még az ősszel bejelentettem az Alsözövetségnek, hogy addig, míg én újból nem jelentkezem, ne küldjenek ki bírászkodni.

Valószínűleg tévedésből küldtek Gyomára, de én még esütőtökön irtám az Alsözövetségnek s megirtam, hogy nem megyek Gyomára bírászkodni. Ezek szerint az Alsözövetségnek módjában lett volna másik bírót kiküldeni, mit — nem tudni mi okból — elmulasztottak.”

Eddig tart Podani nyilatkozata, melyhez a magunk részéről semmi hozzáfűzni valónk nincs, csupán arra vagyunk kíváncsiak, hogy a két egyesületnek okozott tetemes költséget vajjon ki fogja megtéríteni.

Új meccs-terminusok. Bíróság nem jelenése miatt elmaradt GySC—Törekvés meccsét június 23-án, a képviselőválasztás miatt elmaradt Booskai GySC meccsét május 26-án, ugyancsak a választás miatt elmaradt GyTK-MTK mérkőzést pedig május 12-én fogják lejátszani.

Kínizsi-Textil máre. 17-ről elmaradt bajnoki mérkőzés új terminusa május 26.

ITT AZ IDŐ!
RENDELJEN!

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
faiskola R.-T.-nál

Cegléd—Budapest
Veres Pálné u. 8.
Telefon: 553—31.

Arjegyzék ingyen.

Tippeljünk!

Akik a GyTK—GySC ápr. 14. bajnoki meccs pontos eredményét eltalálják, 1-1 meccs belépő jegyet kapnak a Gyomai Ujságtól.

Vágja ki ön is az alatti szelvényt és kitöltve adja be a piactéri Nagyrakiba ápr. 10 szerda estig.

Gy. T. K. — Gy. S. C. mérkőzés Győz: —

Eredmény: —

Beküldő neve:

lakása: ..... utca

SAKKVERSENY

Nagy érdeklődés mellett folyik a gyomai sakkozók nagyversenye „Gyoma sakkbajnoka” díszes címéért. A verseny március 10-én kezdődött az Arikaszinóban, úgyszólván az összes gyomai sakkozók részvételével, s jelenleg a döntő mérkőzések folynak. A verseny nagy meglepetése Csapó Gábor és Beinszeróh Gábor kiváló, régi, versenyjátékosok bemutatása a döntőbe, valamint Schröder Ferenc, Dukon István és Krämer György előrelőrése. Rajtuk kívül, Bácskai József, dr. Biró János, Bartik András, Kruchió Mihály, Szilágyi István és Weil Sándor kerültek a döntőbe. Az elsőség előreláthatólag dr. Biró János és Kruchió Mihály között fog eldőlni. Eddig mind a ketten egyaránt 6-6 pontot szereztek. Kruchió Mihály dr. Biró mérkőzés utóbbi győzelmével végződött, viszont dr. Biró Bartikól szenvedett vereséget. Kruchiónak már csak egy mérkőzése van hátra Szilágyi ellen s itt minden valószínűség szerint győzni fog, azonban meglepetést is szerezhet Szilágyi, aki igen jó technikájú játékos. Az érdekes és izgalmas verseny az Urikaszinó társalgójában folyik, a belépés díjtalan s az érdeklődő sakkbarátokat szívesen látják. A verseny, mely este 8 órakor kezdődik, vasárnap már befejeződik.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a

Holer szállodát és vendéglőt

átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

SCHVARCZ KÁROLY
vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

Lapunk sportrovata a képviseletváltás alkalmából a korlátozott lapterjedelem miatt 5 héten keresztül nem jelenhetett meg.

GyTK erősen súlyos a kondorosi durva meccset, melynek következtében Tandi, Weigerth és Izsó még mindig begyógyulásukban vannak. Heinfarth sérülése súlyosabbnak bizonyult, mint az első percekben látszott, mert sebével kórházi ápolásra szorult. Részben ezzel magyarázható a KTE-től szenvedett súlyos vereség is.

Minden különösebb fájdalom nélkül adjuk tudtára a közönségnek, hogy Galovics, a révedéseiről ismert fuvalbíró Budapesire költözött s így őt a déli kerület a jövőben örömmel fogja nélkülözni.

A Mezőberényi TK új játékos igazgatójává Mazán, a csabai MÁV volt balösszekötője személyében.

Sarkadi, „Világosság“ S. C. szövetségen kívüli csapatokkal való játék engedélyezését kérte az Alsósvérségiől, de kérelmét elutasították.

GySC.— M. MÁV. meccset Kiss szöv. bíró fogja levezetni.

Ingatlanforgalom

G. Kiss Géza és neje Tari Ilona gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat K. Juhász Lajostól 800 P-ért.

Pető Lajos és neje Kiss Julianna gyomai lakosok vettek egyharmad rész ház ingatlant Vass Károly és társaitól 1000 P-ért.

Molnár Mária endrődi lakos vett 1 h. 717 n-ől félhalmi szántót Marjai Antalné Putnoki Sára gyomai lakostól 550 P-ért.

Pintér István és neje Tóth Emilia gyomai lakosok vettek 464 n-ől 341 n-ől és 9 h. 1520 n-ől zöldlaposi ingatlant Papp László és neje Fekete Esztertől 5500 P-ért.

Czeglédi Antal (nős Putnoki Juliánával) vett egy beltelkes lakóházat Czeglédi Lajos és társaitól 800 P-ért.

Faragó Jánosné D. Nagy Zsuzsanna vett 1589 n-ől előhalmi szántót Wagner Mihály (nős Kun Máriaival) gyomai lakostól 530 P-ért.

Kereki Antal és neje Cselei Julianna vettek 1 h. 1502 n-ől pusári szántót Megyeri Albert és neje Bíró Máriaától 1000 P-ért.

Joó Teréz vett egy beltelkes lakóházat özv. Joó Danielné és társától 1200 P-ért.

Putnoki Antal és neje Bárdos Zsófia vettek 202 n-ől németzugi kertet Cselei Mihály és neje Juhász Juliánától 200 P-ért.

Szilágyi László és neje Kiss Róza vettek egy beltelkes lakóházat Bucsi Imre és társaitól 700 P-ért.

Tóth László és neje Izsó Ágnes vettek 1227 n-ől citrakerti szántót Herter Ádám és Ailer Zsuzsannától 600 P-ért.

Maléth Mártonné Scherer Julianna vett 1 h. 927 n-ől magtárlaposi szántót Beinschróth Ádámné Wagner Magdolnától 900 P-ért.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az Uri-Kaszinóban

jó és olcsó házikoszt

kapható.

Abonenseket elfogadok.

Szíves pártfogást kér
SIPICZKI SÁMUEL
vendéglős.

Hirdetmény

Értesítem azokat az adózókat, — akiknek a múlt évi december hó utolsó napján negyvenéves, önálló keresettel nem bíró, törvényes, törvényesített, mostona, vagy örökbefogadott gyermek, vagy unokája tartozott a háztartáshoz, hogy ezen körülményi legkésőbb folyó év április hó végéig jelentsek be a községi adóhivatalban.

Az örökös és a fobb gyermek és unoka után a folyó évi föld-, ház- és általános kereseti adóból és járulékaiból 5—5 százalékos adókedvezmény illeti meg az adózót.

A kedvezmény elnyerése céljából a bejelentést okvetlenül április hónapban meg kell tenni.

Kelt Gyomán, 1935 év március hó 28.

Dr. Szász Lajos sk.
jegyző.

Ha
elegánsan, jól és olcsón
akar ruházkodni, szükségletét szerezze be nálunk.

Hívásra mintákkal felkeressük.
IRIMY és OLLÁRY
uriszabók

Békés u. 3. sz., Szent István-tér 12
Bizalom Hírelőadó kebelében.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROZ
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ
26 fillér**

egy liter kádarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: **Székelly Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Meghívó.

A Gyomai „Termelők“ Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete Gyomán 1935. április hó 14-én vasárnap délután 2 órakor a Horthy Miklós utj szék-házban

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1935. április hó 21-én fog megtartatni, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

Tárgysorozat:

- 1) Elnöki megnyitó.
- 2) Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése.
- 3) Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1934. üzletéről.
- 4) A felügyelőbizottság jelentése a lefolyt 1934. üzletéről.
- 5) Az 1934. évi szárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, nyereség felosztásáról határozat, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
- 6) Az igazgatóság kiegészítése, a felügyelőbizottság választása 1 évre.
- 7) Az összes alkalmazottak fizetésének ismertetése, az igazgatóság által létesített „Alkalmazottak segély alap“, „Betörés elleni önbiztosító alap“ és a „Tűzbiztosítási alap“ sorsáról határozathozatal.
- 8) Az áruhiány és a selejtesáru leírására határozat.
- 9) Alapszabály módosítás.
- 10) A megjelent tagok megjutalmazásáról döntés.
- 11) A Hősök utj ingatlan vételének bejelentése.
- 12) Az alkalmazottakat terhelő keresetiadóinak a Szövetkezet által való viseléséről határozat.
- 13) Kovács János igazgató vasuti bérletjegyének ügye.
- 14) A pénztárkezelő betöréskárból eredő hiányának leírásáról.
- 15) Kovács János garancia törlesztéséről határozat.
- 16) A régi üzletrészek kiegészítése tárgyában döntés.
- 17) A fuvarozásokra vonatkozó határozat.
- 18) Alapszabályszerű időben érkezett indítványok tárgyalása.

1934. december 31-én a tagok száma 117, üzletrészek száma 3424; az év folyamán belépett 6 tag 34 üzletrésszel; kilépett 6 tag 38 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg és eredmény számla az irodahelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Gyoma, 1935. április 1.

Az Igazgatóság.

Minden háztartásban gazdaságos

hoszakithatatlan széleszegett

magyar chepaieum
papírfutó

fonalszegélyvel.

Csak Mindenütt kapható
védjeggyel Gyártja:
valódi!!! **Papírművek r.-t.**
Budapest.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány érpa kapható Wagner Márton Fiai fakereskedésében.

Férfi és fiú kalapok, sportsapkák, mindenféle fiú sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok. Ifj. Alt Vince kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Kossuth Lajos utca 22 sz. ház és egy drb. Torzsás föld eladó, értekezni lehet Kossuth Lajos-utca 55 sz. alatt.

Horthy Miklós uton egy üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, dísznőtorra Kereskes Károlytól vegyen kifizető minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás, festés, új formázás, valamint szalagozás által valószínűsíti új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József u. 51. kapuzületében. Grf. Tisza István u. 51.

Kovács Lajos főpostamesternek a zöldlaponon és siratóban 40 hold földje tavaszi alá, felesleg kiadó. Ugyanoda egy tanyás azonnal felvétetik.

3 ballai járás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner fakereskedésben.

Akiknél a Hartenstein cégtől, vagy a Wagner cégtől még vashorok vannak, 8 napon belül szolgáltatassák be a Wagner fetelepen, hogy a kellemetlenségektől mentesüljenek. Be kell szolgáltatni azokat a Hazai Közlaj részvénytársaság hordóit is, amelyekel esetleg más cégtől kaptak. Kellő időben történt bejelentés esetén a beszállításra Wagnerék haladékos adnak.

Özv. Cs. Szabó Albertnének Deák Ferenc-utca 3 sz. alatt 3 tehénjárása nyári használatra kiadó.

Szabó A. Lajos tanyájában 1 boglya gypsézna és leveles csutka van eladó.

Cs. Szabó Gábornak egy jó hámos lova eladó Gárdonyi Géza ut 13 sz. II. kerület.

Lukács György ács és kőműves elvállal minden a szakmába vágó munkát, újat és ócskát átvenni. Kérem a közönség szíves pártfogását. Gárdonyi Géza utca II. ker. 2 sz.

Husvára Női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelőszerkesztő: Tékai Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsékkon:

„Hungária-nyoinda Gyoma” esekkszám 18.230.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresnél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adnak.

Aggódás

Az őszivetések áttelelése kedvező volt. A márciusi időjárás nem volt a legjobb, de az is csak elmúlt számottevőbb kár nélkül. Azonban az áprilisi idő, az elmúlt két hét olyan pocskolást vitt véghez a búzában, hogy a legnagyobb aggodalommal tölti el a gazdákat.

Szerdán kocsival voltam Dévaványán. Alig-alig láttam elfogadható búzát a gyomai határban. Nagyrészen alig lehetett a sűrű gyomból kihámozni az árván kűszködő búzaszálacskákat. Sokhelyütt az alul száradó levelek rózsínűvé teszik a búzatáblákat. Egyik helyen már kiszántották az őszibúzákat.

A telki-uradalom vetése gyönyörű, hibátlan. Csermák Kálmán tisztartó áradó melegséggel fejezi ki megelégedését, amíg uradalmi területen halad a kocsink, de mihelyt a dévaványai kisbirtokosok tanúi közé érünk, kitör belőle a gazdaméltatlankodás, mert az a véleménye, ha az április első tíz napjában bármilyen kedvezően is volt az időjárás, ha rendszeresen trágyáznának, rendszeresen irtanak a gyomot és nem vetnének kétszer-háromszor egymásután búzát, az ő búzájuk is olyan lehetne, mint az uradalomé.

A legnagyobb aggodalom fogott el, mikor a dévaványai határban még gyengébb, silányabb búzákat láttam, mint a gyomai határban. Mi lesz velünk, ha megint rossz termésünk lesz?

Az időjárást a jó Isten irányítja, ebbe nem szólhat bele a gazda, de a talajművelést, a gyomirtást neki kell elvégezni és ha azt rosszul végzi, láttuk tavaly és már látjuk az idén is, nemesak a gazdának, de az országnak is pótolhatatlan kára van belőle.

A mostoha időjárás mellett nagyon kívánatos lenne, ha legalább a gyomirtással tennének meg annyit, hogy a földben lévő kevés tápanyagot a búzának mentenék meg, ehhez azonban az szükséges, hogy a gyomot mielőbb kipusztítsák a búzából. W.

Felmentették Hartenstein Ignác gabonakereskedőt

A gyulai kir. törvényszék egyesbirája, dr. vályi Nagy István április 8-án tárgyalta le Hartenstein Ignác bűnperét.

A törvényszék a tanvallomások alapján Hartenstein Ignácot felmentette

annak vádjára alól, hogy még akkor is vett át búzát későbbi elszámolásra, amikor már tudta, hogy nem tud fizetni.

Az ítélet nem jogerős, az ügyész fellebbezett a felmentés ellen.

A megüresedett lelkészi állás betöltése

Értesülésünk szerint, mint ezt különben már jelentettük is, most vasárnap, azaz április 14-én még 2 lelkészt fog meghallgatni a református egyház közönsége. Mégpedig délelőtt predikál Ivanits Bertalan kunágotai lelkész, délután pedig Bay József biharzsadányi lelkész.

Vasárnap délután 4 órakor presbiteri gyűlés lesz Koppányi Gyula tanácsbíróelnöklete alatt, mely gyűlésen titkos szavazással dönt a presbiterium a felett, hogy a meghallgatott 4 lelkész, Kocsis Jenő gyulavárii, Juhász Gergely körösnagyarsányi, Ivanits Bertalan kunágotai, Bay József biharzsadányi lelkészek közül kitőhajt meghívásra ajánlani a gyülekezetnek. Ha ez

megtörténik, úgy az egyházmegye esperese valószínűleg április 28-ra vagy legkésőbb május 5-re kitűzi a gyülekezet megkérdezését, midőn is mindenki gyakorolhatja szavazati jogát, aki az érvényes választói névjegyzékben fel van véve. Nagy és felelősségteljes jogával él a gyomai református egyház presbiteriuma és közönsége, midőn az árván maradt lelkészi állás betöltéséről e hó végén vagy a jövő hó elején dönteni fog. Négy kiválóan képzett, nemes lelkű s egyházaikat szép rendben tartó lelkészt volt alkalma meghallgatni az egyház közönségének s kívánatos volna, hogy békességes egyetértéssel hívják el a négy közül azt, amelyik legjobb

ban megnyerte a gyülekezet tetszését. Ez uton is felhívjuk az egyház tagjait arra, hogy most vasárnap délelőtt és délután is minél számosabban hallgassák meg a hozzánk érkező kiváló lelkipásztorokat.

Megjegyzések

a jövedelmező takarmányrépamagtermesztéshez.

1934. őszén a magkereskedelem 100—110 pengőli fizetett a gazdának a takarmányrépamag mázsájáért.

Ha csupán 10 métermázsas magtermést veszünk fel egy kat. holdra, oly kivételes bruto bevétellel találjuk magunkat szemben, amely mellett a kiadási tételek valósággal ellörpülnek. Vélkezik az a gazda, aki ilyen körülmények között magrépájának gondolkodás nélkül nem ad meg mindent, amit adhat: fekvést, talajt, trágyát és munkát. Szélmentes, meleg fekvésben, istállótrágyázott őszi mélyszántásban, gondos kiültetés, műtrágyázás és ápolás mellett nem 10, hanem 16—20 métermázsas a tényleg elérhető kat. holdankinti magtermés.

Igaz, hogy a répamagtermesztés terjedelmét a kereslet korlátok közé szorítja, de egyelőre fejlődésének még van tere. Azáltal, hogy rendkívüli haszonhoz jutathalja a gazdát, segíti elviselni a kényszerű, de alig jövedelmező növények termesztését.

A mellett bizonyos misszió is tölt be. Jövedelmezősége a föld felé irányítja a gazda szeretetét, áldozatkészségét és figyelmét. Az a magyar gazda, aki tulnyomóan az állalaiban leli kedvét és inkább fukarkodik a növényeivel szemben, a répamag termesztés közben bőkezűbbé válik és ezzel kapcsolatban önkéntelenül is közelebb férközik olyan termelési tényezőkhöz, amelyeket a muliban talán elhanyagolt, de amelyeket a jövőben, a saját tapasztalatai alapján, igyekszik

majd másutt is kihasználni. Ilyen lényező elsősorban a műtrágyahasználat.

Atakarmányrépamagtermesztés minden mozzanatát ez a kis közlemény nem ölelheti fel.

A legfőbb, de saines leginkább elhanyagolt kövelemény: a gondosság. Különösen a dugványok kiültetésénél. Ne azon rágódjunk, hogy mennyi a napszám, ha az ültető-ásól rézsul nyomjuk a földbe és az emelés folytán képződött talajrepedésbe tesszük a dugványt, vagy mennyi akkor, ha közvetlenül az ültető eszköz helyébe dugjuk. Az ilyen „üzemi szervezés“ egyoldalú s arra az időre emlékeztet, amikor egy szervezetségről ismert országban a répamunkások hóna alá csalták járókerékekkel kísérleteztek a gyorsabb és olcsóbb egyezés érdekében. Készítsük el becsületesen minden egyes dugvány helyét, legyünk tudatában annak, hogy minden egyes dugvány egy-egy élőlény. Kerüljön minden dugvány elég mélyre és legyen egész felületével szerves kapcsolatban az őt körülvevő talajjal. Adjunk minden egyes dugványhoz tőtrágyát és tartsuk a lábál mély, erőteljes kapálással tisztán. Ez minden.

Ami talán külön részletezésre szorul, az a tőtrágyázás.

Vannak gazdaságok, ahol a répadugványok alá erelli, komposztoszerű isállóttrágyát tesznek. Ha ez elég finom és földdel vagy homokkal keverve kerül felhasználásra, főleg lazább szerkezetű talajokon, kevésbé kifogásolható. Helyesen azonban akkor járunk el, ha földdel vagy homokkal kevert műtrágya mellett döntünk. Nem tudhatjuk, milyen lesz az időjárás, szárazságban a szerves tőtrágya szigetelőként is hathat és méginkább fokozhatja a föld nedvességhiányát, nedves fekvésben pedig előmozdíthatja sok (kissé sérült) dugvány pusztulását, mert kedvez a korhadást és rothadást előidéző szervezetek életműködésének.

Használjunk tehát műtrágyát. Kat. holdanként 150 kg. péti só, 150 kg. szuperfoszfátot és 100 kg. kálisót a répamagtermesztés gondolkodás nélkül kibír. És nagyon meghálálja. Keverjük a felsorolt műtrágyamennyiségeket össze — használhat előtt annyi földdel vagy homokkal, hogy a keverékből minden dugványhoz egy jó marokkal (kb. 6—8 deka jusson.)

A keverés legyen egészen tökéletes.

És kerüljön a tőtrágya megfelelő helyre. Tartsuk szem

előtt az anyarépa különleges gyökérzetét, amely aránylag finom és gyenge szövvény alakjában nem az anyarépa alján, hanem annak oldalán helyezkedik el.

Juttassuk tehát a tőtrágya keverékét az anyarépa helyreillesztése után, de betakarás előtt, az anyarépa oldalához.
Dwork Károly
hercegi inéző, Eszterháza

Adakozások az országzászlóra

Át hozat:	1046 P. 19 fill.
Ag. n. ev. Egyház	20 P.
Kormányos József őrm.	1 „
Szabó István őrmester	1 „
Ürmösi Lajos	1 „
Sánta László	1 „
Csedő Imre	1 „
Pedoba János	1 „
Kun Ferenc	1 „
Fried Testvérek	1 „
Czeglédi István	1 „
Braun Márton	1 „
Karsai Lajos	1 „
Özv. Vass Andrásné	1 „
Kovács János	1 „

Összesen: 1079 P. 19 fillér.
(Folytatjuk.)

A legszebb képes folyóirat és a Gyomai Ujság együttes előfizetése

Uj negyedév kezdődik ebben a hónapban s ez jó alkalom arra, hogy lapunk előfizetői közül ismét többen vegyék igénybe kedvezményünket, amelyet a Tükör megrendelése tekintetében lapunk közönségének biztosítottunk. A helyi sajtó nélkülözhetetlen hirtelületét és a legszebb magyar képes folyóirat gyönyörű füzetait együttesen kedvezményes áron ajánljuk fel igen tisztelt előfizetőinknek.

A Tükör áprilisi számában az abessziniai eseményektől a képviselőválasztásokig az utóbbi hetek minden aktuális eseményéről talál az olvasó érdekes cikket, szebbnél-szebb illusztrációkkal. De az irodalom barátainak is nagy öröme szolgál ez a gazdag szám, hiszen olyan neveket foglal magában, mint Bárd Miklós, Illyés Gyula, Kosztolányi Dezső, Szász Károly, tehát az irodalmi irányzatoktól függetlenül a mai magyar irodalom legismertebb kitűnőségeit. Mellettük Beczassy Judit, Pap Károly, Szász Béla, Török Sándor, Vécsey Leó gondoskodnak az olvasó szó-

rakozásáról. A képek és rajzok nagy sokasága ugyanazt a magas színvonalat tartja, mint a Tükör eddigi számai, talán még gazdagabb bennük ez a szám, úgyhogy méltán tekinthető a legszebb tavaszi ajándéknak. Könyvkereskedésekben, ujságárosoknál mindenütt nagy a kelendőse a Franklin-Társulat gyönyörű folyóiratának.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Vladár László Géza, Valai Gábor, Oláh László, Putnoki Ila Etelka, Adamik Imrét, Szabó Sándor, Fülöp László Benedek, Timár Lajos, Bodnár Mihály, Balogh Mihály János.

Házasságot kötöttek:

Nagy Lajos — Fekete Lidia, Virág Vendel — F. Kiss Róza, Kis Fere — Hornok Erzsébet, Horváth András — Icsa Piroška, Hajdu István — Cecsei Julianna, Iga Antal — Kruchió Lidia.

Meghaltak:

Solya Teréz 6 hó. Pak Gáborné Marjai Teréz 63 éves, özv. Tandl Lajosné Szilágyi Sára 73 éves, Bálori Gábor 78 éves, Kertész László 60 éves, K. Imre Lajos 3 éves, özv. Fekete Lászlóné Fekete Eszter 65 éves, Salamon Dániel Andre 2 éves, özv. Dobó Imréné Diószegi Eszter 81 éves.

Hirdetés

az Oti önkormányzati választásokra.

Az Orsz. Társ. Bizt. Int. által a közgyűlési és választmányi választások f. hó 14-én és 15-én eszközöltetnek. A gyomai járás területén levő munkaadók és munkavállalók, kiknek Szavazói Igazolványuk van, a Szavazólapot a gyomai Oti. penztári megbizottnál, a Szavazói Igazolvány felmutatása mellett f. hó 13-án este 8 óráig átvehetik, ahol az utmutatást is kézhez kapják.

A szavazás posta útján történik. A megcímzett borítékot mindenki kézhez veheti, a posta költséget ki-ki sajátjából fedezi.

A jelöltek nevei a szavazólapokon vannak feltüntetve.

Séta az élet csodái között. Ez a címe annak a rendkívül érdekesképekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A népszerű képeslapban a legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos pompás cikket, riportot, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz szebbnél szebb képet talál az olvasó. A világ minden érdekes aktuális eseményéről úgy képpen, mint írásban beszámol Tolnai Világlapja. Egy szám ára 20 fillér.

Enyhébben kell alkalmazni a kisiparosokkal és kiskereskedőkkel szemben az adóvisszatartási jogot. A pénzügyminiszter utasította az adóhatóságokat, hogy a kisiparosokkal és kereskedőkkel szemben enyhébben alkalmazzák az ugynevezett visszatartási jogot. Az államkincstárral, illetve a helyhatóságokkal szemben fennálló számlási és vállalati járandóságoknál indvaleműen csak abban az esetben lehet alkalmazni a visszatartási jogot, ha a vállalati összeg az ezer pengőt meghaladja. Miután ez a rendelkezés a kisiparosokra és kiskereskedőkre is vonatkozik, ezektől az adózóktól, amennyiben szállításokból, vagy vállalkozásokból eredő köveleményük az államkincstárral, vagy a helyhatóságokkal szemben az ezer pengőt nem haladja túl, nem kell kívánni az adóhálalék igazolását. Az ezer pengőn felüli köveleményekkel rendelkező kisiparosokkal és kiskereskedőkkel szemben megokolt esetben adófelzési kedvezménynek van helye. A visszatartási jogot pedig az adóhálalék mellányos részösszegére korlátozhatják a hatóságok, sőt attól szükség esetén el is tekint-hetnek.

Legendás hős nép.

Záró beszéd, melyet írt és elmondott a Bethlen Szövetség Rákóczi emlékünnepélyén, Gyulán 1935. évi ápr. 7-én Harsányi Pál esperes.

Midőn néhány röpke pillanatra lisztelő szeretettel és hála-köszönettel állok meg Önök előtt Mélyen lisztelt ünneplő közönség, hogy a nagy Fejedelem halálának két százados évfordulóján, e lélekemelő ünnepséget bezárjam, hogy ennek tanulságait levonjam, és záró akkordjait teljes erővel intonáljam, akkor én azt mondom, amit a lelkem, a vérem diktál, hogy a klasszikus ókortól eltekintve igazán legendás hős nép Európa földjén nincs több, csupán csak egyetlenegy, az én népem: a magyar!

Eleink csaknem mitológiai nagyságok, kik a nagy Hadur kardjával a Kalalaunumi síkig s Róma-Bizánc kapujáig reszeltették meg a földnek népeit s Csaba királyfi hős seregének nyomán csillag szikrákat vert a mesgye, — őseink fehér szarvas nyomán isteni utmutatástól vezérelve mint a nagy népvándorlás fénylő koronái lépik át a Kárpátok bérceit, — attól kezdve hosszú tíz évszázadon át hullámverő gát és minden porlasztó erővé vállunk, hogy megőrjön rajtunk tatár, török áradát s mindig sugárzó fényözön és mindig mennyei káprázat legyen Európa egyetlen legendás hős népe, az én népem: a magyar!

Avagy hol születtek I. Istvánok és IV. Bélák, — avagy hol teremtek Hunyadiak, Bocskaiak és Bethlenek, — avagy hol sugározta tele az egész világot a szabadság káprázatos fényözönével a Rákócziak és Kossuthok, — és hol nőttek a földből fekete seregek, tárogatók kurucok, 48-as hős honvédek?! Sehol másutt, csak itt, ezen a vadvirágos, buzatermő magyar földön, csak itt, ezalatt a csillagtáboros, pacsirta dalos magyar ég alatt, — egyedül itt, ahol Európa egyetlen legendás hős népe él, az én népem: a magyar!

A legendás hős nép ulja mindig könny és vérözön, — gyakorta viharzugás, eget-földet reszeltető mennydörgés és villámcsattanás, — magasból mélybe aláhullás, káprázat után sötét borulás, diésőség nyomán fővaskoronás kereszt és golgothai sir: — de épen ezekből támad a tavasz, az ujlás, a fellámadás, a napsugár esőjka és virágnylásnak bársonya, mert legendás hős népen a poklok kapui sem vehetnek diadalt: mert övé a végső győzelem!

Trianoni keresztire feszített, sirba zárt én magyar népem, vedd eszedbe és vedd örökül ezil Legendás hős népe vagy te a történelem Géniusának, kinek ereidben az Árpádok vére csörgedez, szivedben a Rákócziak életereje dobog és lüktet, kinek lelkedben a Kossuth örök eszménye lángol: — a te utad

a fellámadás, az élet, a dicsőség, hogy újabb ezredévek hirdessék, miszerint Európa földjén egyetlen legendás, hős nép van, a te néped: a magyar!

Ha lélek, vér szerint így emlékezel a bujdosó nagy Fejedelem, a leg-legendásabb hősök egyikének kétszázados emlékünnepén! — tiéd a jövő!

Virágvasárnaptól-Nagypéntekig.

Ne lelkesedj a Krisztust kísérő tömegért, amely hozsánát kiált. Nem hívők ezek: csak tömeg. A világon nagy és maradandó dolgot tömegek még nem alkottak, csak egyes emberek, önfeláldozó, odaadó, buzgó szívek. A tömeg csak rombolni tud. Jézus minden igaz követője személyes elhatározásával, titkos önmérszettel fogadta Őt el királyának, nem pedig tömeglelkességgel. A tömeg nagyon sokszor a sátán eszköze. Ha tömeg nem volna, a sátán hatalma is kisebb lenne. Ime nézd! A megittasult tömeg kijózanodik, kiábrándul, mert Jézus nem az, aminek ő szerette volna. De ne itéld meg azt a sokaságot se, amely feszítsd meg kiáltással gomolyog a főpap udvarán. Nem gazemberek azok, csak tömeg: nem tudják, mit cselekszenek.

Állj ki a tömegből! Erre figyelmeztet virágvasárnap és nagypéntek. Vagy elfogadod Jézust személyes életed királyának s akkor engedelmeskedsz neki, vagy elindulsz a tömeggel Jeruzsálembe, hogy ácsold a keresztet. Ne te diktálj Jézusnak! Várd meg, hogy Ő mit mond és teljesítsd, bármit parancsol. Állj ki a tömegből s ne a tömeg üres álmaival, de magad személyes vágyaival, szenvedéseivel, bűneivel és reményeivel állj oda Jézus elé. Ne azt kiáltsd felé, hogy hozsanna, hanem azt rebegd el előtte: Uram, tudom, hogy te király vagy, mit akarsz, hogy cselekedjem? Ha magad, külön keresed Őt fel, akkor hívni fog, hogy légy az Ő igazi diadalmenetének boldog résztvevője. Csak a bűnnel nyitlan és határozottan szakító, az Ő véreben megmosott, Őt személyesen felkereső szívek lehetnek az övéi. S az Ő kísérete nem fejellen tömeg. Ő a fő. Nem a tömeg parancsol a királynak, de a király a tömegnek. Nem olyan király Ő, amilyent a tömeg szenvedélye óhajt, hanem olyan, amilyent az Atya akar. Nem olyan király Ő, amilyent a tömegek várnak, hanem olyan, amilyent te, szived legmélyén, belső embered örök óhajta szerint szeretnél. Olyan király Ő, amilyent azok szeretnék, akik kiállnak a tömegből.

A tömeg ujjong és Jézus sir. Virágvasárnap Jézus hangoson felzokogott, nagypénteken nem hullatott könnyeket.

Ujjongó tömeg-zokogó király. Ez a világ világvasárnapja.

Mi lenne, ha te kivádnál a tömegből, odaállnál eléje és a bűnbánat könnyeivel öntöznéd meg lábait?

Ő ujjongana és keblére ölelné.

Zokogó emberszív — ujjongó király.

Ez a diadal utja!

(X. Y.)

A Faluszövetség a gyermekekért.

Április 8-án tartotta a Faluszövetség Székházában a „Faluszövetség Székhatározata” című előadás sorozatának ötödik ülését, amelyen Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár, az Országos Közegészségügyi Egyesület elnöke ismertette a Szövetség másfélévtizedes egészségügyi tevékenységét, majd a gyermek egészségügygel foglalkozva annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az egészségügyi alapismereteket minden típusú iskolában kötelező tárgyként kell tanítani, az egészségtant minden orvos tanítsa.

Andriska Viktor dr. az iskolaorvosi intézményről beszélve

megállapította, hogy az iskolaorvosi intézménynek hazánkban való kiépítésére az idő elérkezett. S. Jankovich Adél dr. tanársegéd előadásában ismertette a falun eddig végzett iskolaegészségügyi vizsgálatok eredményeit. Az iskolaorvosi munka célja a betegségek megelőzése és továbbterjesztésének megakadályozása.

Hepp-Baján Ernő min. o. tanácsos az állami gyermekmenhelyeken folyó egészségügyi és szociális munkát vázolta. Ez a tevékenység azonban csak az elhagyott gyermeket veszi pártfogásba, az általános gyermekvédelem megvalósítására

anyagi okokból most nem is gondolhatunk. Az ovodáknak, főleg az egész kisközségekben levőknek, egészségügyi szempontból sürgős átalakítását kívánja.

Neuber Ede dr. a debreceni egyetem kiváló professora szólalt először hozzá az előadásokhoz és röviden ismertette annak a hatalmas munkának az eredményét, amelyet Debrecenben és környékén végzett iskolásgyermek vizsgálatai alapján megállapítottak. Ezek a vizsgálatok külföldön is nagy feltűnést kellettek és mélyen bevilágítottak az iskolásgyermek egészségügyi szempontból való felügyeletébe. Petrányi Győző dr. a szegedi egyetem tanára az általa végzett iskolaorvosi munkákról számolt be és véleménye szerint, ha nem is lehet jelenleg az ideálisan megkívánható állapotot a téren elérni, ez nem jelenti azt, hogy ölbetett kézzel nézzük a jövő nemzedék pusztulását.

Vitéz Galambos József dr. tassi járási tisztiorvos szerint a mai nál sokkal intenzívebb és orvos által végzett egészségügyi munka, egészségtan tanítás által remélhető javulás. Elsősorban az iskolában kell küzdeni az egészségügyi analfabétizmus ellen. Pável Benő dr. székesfőv. iskolaorvos ismertette a székesfővárosi iskolaorvosi intézményt, amely ideálisan működik és amelyet a körülményekhez alkalmazva vidéken is mielőbb ki kell építeni.

Az egészségügyi ankét legközelebbi ülése április 15-én lesz.

Amit a kutyáról tudni kell.

Az Országos Közegészségi Egyesület nem nézhetne tétlenül a kutyakultusz kihívó és beteges kinövéséit, amely szinte a dekadenciával határos, hanem mint minden alkalommal, úgy most is, amikor a közegészségügy érdekeit bizonyos fokban veszélyeztetve látja, tehát a legalkalmasabb időben és egyben a legmegfelelőbb módon, ismét cselekszik és „Amit a kutyáról tudni kell” címen faliképet bocsátott ki.

Az emberek általában, — akár akár, mint eb tulajdonosok, akár mint kutyabarátok az ebekkel közvetlen, vagy közvetett kapcsolatban állanak, — nem ismerik azokat a fontos egészségi szabályokat, amelyek betartása nélkül, még az egészséges kutya is veszélyt jelenthet. Faliképet adott ki tehát az Országos Közegészségi Egyesület, amely egyrészt 10 pontban sorolja fel az egészségi szabályokat, másrészt szemléltető képek-

ben teszi mindenki által felismerhetővé a kutyák betegségeit. Szólt az echinococcosisról, a borzalmas betegségről, mely oly sok áldozatot követel, feltűnlen a dipylidium caninumot, a kutyánál található béliélősködőt, mely különösen gyermekekre jelenthet veszélyt. A veszélyesség különböző alakjait és a kutyák által továbbterjesztett gümőkórt, valamint a fenebbr már leírt betegségeket ezideig megfelelő formában még nem ismertették. Szükség volt tehát arra, hogy e kérdéssel is szakszerűen foglalkozzanak.

A faliképet Darányi Gyula dr. egyetemi ny. r. tanár, az Egyetemi Közegészségügyi Intézet igazgatója, Manning Gyula dr. egyetemi állatorvos ny. r. tanár, továbbá Erdőy Kálmán dr. tankerü-

letti kir. főigazgató, Lőrincz Ferenc dr. egyetemi magántanár és Dróczy Gyula, a "Néplátók Lapja" főszerkesztője irányítása mellett szerkesztették.

A Vallás és Közoktatásügyi Miniszter felismerte a falikép házagpéldő voltát és azt az ország összes iskolái részére segédtoneszközüll engedélyezte: a Belsőügyi Miniszter Ur pedig a közhatalóságoknál ajánlotta azt melegen megvásárlásra.

Ajánlatos volna, ha e tanulságos faliképet mindazok beszereznék, akik maguk és családjuk, valamint a kutyájuk egészségére gondot fordítanak. Kapható és megrendelhető az Országos Közegészségügyi Egyesületnél, Budapest VIII. Eszterházy-u. 9. Ára: léceken P. 4.— ugyanaz lécek nélkül P. 3.—

A földbirtokrendezés lebonyolításával kapcsolatos kérdések újabb szabályozása

Irtá: Dr. KISS ISTVÁN kir. Járásbíró.

A házhelyek.

A juttatott fizelési kötelezettségének s illetőleg a megváltást szenvedő kielégítésének a módja alapján háromféle házhelyel kell megkülönböztetni.

1) Az első csoportba tartoznak azok, melyeket vagyonszállásföldből, vagy a pénzügyi lebonyolításba bevonat megváltott földből juttatott a Biróság. Ezekre vonatkozóan már a R. megadta azt a kedvezményt, hogy a megváltási ár 4 százalékos kamat és 0.4 százalékos kezelési költség felszámítása mellett 20 év alatt törleszhető. Tehát, aki a tőke 7.58 százalékat — melyben a kamat s kezelési költség is benne van — 20 éven át évről-évre megfizeti, az a tartozásától szabadul.

Késégtelen, hogy ilyen kedvező fizelési mód mellett minden juttatott teljesítőképes. — Komplikálja a helyzetet azonban az, hogy közülük számtalan csak hitel igénybevételével tudott építkezni, már pedig az utóbbi tartozás törlesztése mellett a még oly kedvező feltételek szerinti fizetendő megváltási ár is már komoly megterhelést jelenthet. Ennek a helyzetnek a méltánylásáról lesz bizonyosság az újabb rendelet, mikor kimondja, hogy a juttatott, ha hitel igénybevételével építkezett, — közömbös, hogy a Faisi Kislakásépítő Szövetkezet, avagy más nyújtotta a hitelt — s a megváltási ár törlesztő részletét az építési költségen törlesztésének terhe miatt nem képes fizetni, arra az időre, míg az építési költségen törlesztve nincsen, a megváltási ár törlesztése alól 4 szá-

zalékos kamat viselése mellett mentesíthető. Az erre irányuló kérelmet a pénzügyigazgatósághoz kell intézni s 1935. április hó végéig a községi előljárásnál (városi adóhivatalnál) kell előterjesztetni (k. r. 4. 1. bek. és P. r. 8. §. 1. bek.)

Természetes, hogy az építési költségen törlesztése után a megváltási ár is törlesztendő lesz és pedig nem nagyobb összeggel, mint amennyi az építési költségen törlesztő részlete és a megváltási ár 4 százalékos kamata együttes összegének megfelelő. Ha az így kiszámított összeggel az 1931. év végéig a megváltási ár nem volna törleszhető, úgy a törlesztés időtartamát megfelelően meg kell hosszabbítani. (K. r. 4. §. 2. bek.)

2) A második csoportba tartoznak azok a házhelyek, melyekért eszerterületül mezőgazdasági ingatlan juttatott a Biróság. Az idevágó rendelkezés szerint a csereingatlan szolgáltató megváltást szenvedő a tőke igénybevétel földért a mezőgazdasági ingatlanokra megállapított szabályok szerint kap kártalanítást (K. r. 4. §. 3. bek.) Ez pedig azt jelenti, hogy a megváltást szenvedő a Lebonyolító Szövetkezet kártalanítja, viszont a juttatottak 52 éves törlesztési időtartamon át utóbbinak teljesítenek fizetést.

Az ilyen ingatlanból juttatottakra az előző pontban ismertetett jogszabályok az irányadók.

3) A harmadik, a pénzügyi lebonyolításba be nem vont házhelyek csoportja. Ezeknél a megváltási áron kívül a fizet-

és módjait is az Országos Földbirtokrendező Biróság állapította meg és pedig a fizelési határidő: rendszerint 3—5 évben, a tőke után számítható kamattal 5 százalékban.

Nyilvánvaló, hogy az ezen csoportba tartozó juttatottak kötelezettsége volt a legterhebb s a közvetlen jogviszony folyán itt merült fel a megváltást szenvedő és közöttük a legtöbb surlódás, komoly szükség volt tehát ennek a helyzetenek a mai gazdasági válságra is figyelemmel történő méltányos megoldása.

Idevonatkozóan három irányban jelent a juttatottira könnyítési a rendelet. Először a törlesztés időtartamát illetőleg, melyet az Országos Földbirtokrendező Biróság által megállapított fizelési határidő kezdőpontjától számított 20 évben határoz meg, másodsor az 5 százalékos kamat helyébe a költséget is magában foglaló 4.4 százalékos lesz, s végül bizonyos feltételek mellett a megváltási ár mérséklését is megengedi.

A most ismeretelen kéreleken belül azonban egy s más irányban megszorítást is tartalmaz.

Igy azt, hogy az illető alapján már kifizetett magasabb kamatot sem visszakövetelni, sem beszámítani nem lehet.

A 20 éves törlesztési időtartam is csökkenhet. Nevezetesen, ha a juttatott tőkére már eddig nagyobb összeget fizetett, mint amennyit a 20 éves törlesztési terv mellett az 1934. év végéig köteles volna, az ezt meghaladó összegnek megfelelően a törlesztés időtartamát csökkenteni kell. (Pl. Egy házhely megváltási ára 500 pengő, melyre 1934. év végéig a juttatott 195 pengőt fizetett. A Biróság által megállapított fizelési határidő kezdő pontja 1926. január 1. A rendelet szerint a 500 pengő 20 év alatt fizetendő s így egy évre esik 15 pengő. De mert a juttatott 195 pengőt már kifizetett, ezzel az 1926. január 1-től számított 13 évi részletet törlesztett. A 20 évből levonva a 13 évet, marad 7 év, mely időn át évi 15 pengővel a 105 pengő tartozás törlesztve van.)

A megváltási ár mérséklése szorosan összefügg a törlesztési időtartam megállapításával. Ha tudniillik a megváltást szenvedő a 20 évben megszabott határidőt sérelmesnek tartja, 1935. évi március hó végéig az Országos Földbirtokrendező Biróságtól rövidebb törlesztési idő megállapítását kérheti. Amennyiben ez a kérelem teljesíthető — feltéve, hogy a megváltást szenvedő az eredet-

li megváltási árból legalább 25 százalékol eddig el nem engedett, — a Biróság egyúttal a jelenlegi viszonyok között magasnak mutatókozó megváltási árat a juttatottak külön kérelme nélkül is mérsékelheti.

Független azonban a törlesztési időtartam kérdésétől az ármérséklés másik esete, amikor a 20 éves részletfizetés mellett is helye van mérséklésnek, ha az ugyanazon községben, de különböző időben juttatott házhelyek megváltási ára között feltűnő aránytalanság van (K. r. 7. §.)

4) A házhelyeknél éppen úgy, mint a mezőgazdasági ingatlanoknál olyan intézkedéseket is tartalmaz a rendelet, mely a juttatottak több csoportját érinti.

a) Itt kell megemlíteni az ármérséklésnek azt az esetét, mely a megváltott földből házhelyhez juttatottakat arra való tekintet nélkül megilleti, hogy a házhely megváltási ára bevonatolt-e a pénzügyi lebonyolításba vagy sem. Ezek a juttatottak akár a maguk nevében, akár a választmány vagy megbízottaik ulján — kérhetik a megváltási ár mérséklését, ha a megállapított megváltási ár legalább 20 százalékkal magasabb, mint ugyanott a mai házhelyárak feltéve, hogy az eredeti megváltási árból a megváltást szenvedő legalább 25 százalékol 1934. december 23 napjáig el nem engedett.

A kérelmet 1935. évi március hó végéig kell az Országos Földbirtokrendező Birósághoz benyújtani.

Hogy ennél az ármérséklésnél a megváltást szenvedő méltányos érdekei ne szenvedjenek sérelmet, kimondja a rendelet, hogyha a Biróság a megváltási árat több mint 20 százalékkal csökkenti, a megváltást szenvedő követelheti, hogy a juttatott a házhelyet — feltéve, hogy azon házal még nem épített — a megváltási árra teljesített fizetések és a beruházás értékének megtérítése ellenében adja vissza. (K. r. 10. §.)

b) A nagyobb gyermekszám a házhelyhez juttatottaknak is kedvezményt biztosít, amennyiben a 4 százalékos kamattól — ugyanolyan feltételek mellett, mint az I. 1. pont utolsó bekezdésében ismertettük — minden gyermek után 5 százalékol mérséklés jár. Ez a kedvezmény a 3-ik csoportba tartozó juttatottakra nem terjed ki.

c) A fizetés körüli mulasztásokkal szemben erélyesebb intézkedést statuál a rendelet.

Itt kell venni ugyanis a be-

SINGER varrógépek, alkatrészek, **kizárólag** tűk, olaj, cérna, Lach és Vargánál.

nem épített házhelyei attól, aki a megváltási árba semmit nem törlesztett s legalább 5 év óta birtokban van.

a törlesztő részletre teljesített ugyan fizetést, de ez az eredeti fizetési módosítók szerint az 1934. év végéig esedékes összeg 25 százalékát nem éri el s a hiányt 1935. év október 15. napjáig nem egészíti ki annyival, amennyi szükséges ahhoz, hogy a megváltási ár 20 évre elosztható összegéből a lejárt időre eső összeggel egyenlő legyen (K. r. 11. §. 1—2. bek.)

d) Az elidegenítési és terhelési lilalomra nézve az 1. §. e. pontban előadottak a házhelyeknél is irányadók.

e) Az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet által nyújtott építési kölcsönök törlesztésére is kiterjed a rendelkezést kimondva, hogy aki költőnél több részlettel felszólítás ellenére hátralékban marad, vagy a hátralék megfizetésére a Szövetkezettől kapott kedvezményes feltételeknek sem tett eleget, házáat, házhelyét elveszti. Aszerint már most, hogy telekkönyvezve van-e az ingatlan, vagy nincsen a követelés végrehajtási árverésen való értesítés útján, illetve az elvesztett házhely továbbjuttatása mellett nyer kielégülést.

HIREK

Gépjárművek vizsgálatát május 3-tól május 25-ig bezárólag tartja a gyulai rendőrség vezetője.

Vármegyei kisgyűlés volt április 9-én, melyen a gyomai járás kisgyűlési tagja, Csernus Mihály apátplebanos is részt vett. A járást érdeklő egyetlen tárgy néhai Kovács János volt gyomai községi adóügyi jegyző terhére anyagi felelősség folytán előírt térítvány tárgyában és ellene beadott fellebbezést elutasították, de mivel a felelősség kérdése megállapítást nyert, a vizsgálat lefolytatásával az alispánt bízták meg.

A békéscsabai Kodály-hangversenyt rádió is közvetítette, úgy országos érdeklődés mellett általános sikert ért el első sorban maga Kodály és a szereplő dalárdák.

Baromfikivétel Németországba. Mivatalos helyről nyert értesülés szerint április 10-től kezdődőleg a német vámhatóságok teljes szigorúsággal fogják végrehajtani a baromfi bevitelre vonatkozó állategészségügyi határozatokat, melyek szerint vágott baromfit Németországba csakis koppasztott és kibelezett állapotban lehet bevinni. E rendelkezések értelmében a toll a nyakról, szárnyakról és combokról is teljesen lelisztifandó. Kibelezettnek az a baromfi tekintendő, amelynek bele és begye a kereskedelmi szokásoknak megfelelően el van távolítva.

Meghalt Nádossy Imre volt országos főkapitány.

Féláru utazás a budapesti árumintavásárra. A kereskedelemügyi miniszter a május 3-13. napjai között megtartandó Budapesti Nemzetközi Árumintavásárral látogatói részére a magyar vasutakon féláru utazási kedvezményt engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok április 27-től május 19-ig érvényesek. Az igazolványok 2.80 pengőért Wagner Márton Fiai faterkedésében kaphatók.

Pesti lány és amerikai milliomos házassága. A pesti kislány nagyszerűségéről pompás cikkben számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, pompás filmrovatot, egyfelvonásos szindarabot, teljes regényt és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

sek hangzanak, felsorakoztatják mindkét csapat erényeit és hibáit. Megvitatják az egyes posztokra kiszemelt játékosok pillanatnyi kondícióját. Az őszi, jó helyezéshöz nem méltóan, mind a két csapat mélyen a szokott formája alatt kezdte a tavaszi szezont. Sokat romlott a gyomai futball nivó ősze óta! E miatt sokat fog veszíteni érdekességéből a gyomai futball-derbi is. Mind a két csapat nélkülözni fogja egy-két erősségét, viszont egyes posztokon új embereket fogunk látni. Különösen a GyTK tartogat e téren meglepetéseket. Balbék helyén az endrődi Knap játszik. Pótolhatatlannak látszik a Bpestre távozott Bartik József hiánya is. Utódai a center posztján mindezideig nem tudták pótolni kitűnő irányító képességét. Érdekes változások lesznek a GyTK más csapatrészeiben is. A GySC-ből kiszivárgott hírek szerint vasárnap ismét játszani fog Cs. Nagy Gábor, sőt — minden GySC — ista őszinte öröme — Fekete Géza is, aki a tréninghírek szerint csorbitatlanul birtokában van régi, nagy formájának. A standard kapus, Szrakányi, nincs tréningben s az ő helyén Kiss Zsigmond fog védeni. Bizonytalan Bartha József játéka is, aki már hetek óta nem fitt. Posztján, — valószínűleg — Sebők fogja helyettesíteni, aki-ha megszerzi a bajnoki mérkőzésekhez mulhatatlanul szükséges rutint és nyugodtságot, — hasznos tagja lesz az együttesnek. Center mindenestre Kiss Sándor lesz, a kapusok réme, akiről elmondhatjuk, hogy — jelenleg — a Textilen kívül a II. oszt. egyik csapata sem diésekedhetik olyan kitűnő lövésesattárral, mint ő és a rendkívül ügyes Izsó kapusnak is össze kell szednie minden tudását, hogy bombaszerű, helyezett lövéseit parirozni tudja!

SPORT

II. o. bajnokság állása IV. 13-án:

1. Textil	15	15	—	—	53	6	30
2. MTK	13	10	1	2	33	10	21
3. MTÖrek.	14	9	—	5	29	20	18
4. GySC	13	7	3	3	20	18	17
5. GyTK	15	8	1	6	31	31	17
6. M.MÁV	15	8	1	6	27	32	17
7. Kinizsi	13	8	1	4	17	27	17
8. OFC	14	7	1	6	30	24	15
9. KTE	14	4	2	8	11	43	10
10. BISE	14	3	1	10	11	28	7
11. Bocskai	14	3	1	10	11	21	1

Április 14-i program:
Gyomán: GyTK—GySC.
Mozóturon: MMÁV—Bocskai.
Kondoroson: KTE—OFC.
Medgyesegyházán: Kinizsi—Törekvés.

Mult vasárnapi eredmények:
OFC—Törekvés 2-0. (0-0) Textil—Bocskai 2-1. (2-0)

DERBI

GySC—GyTK vasárnap délutáni összecsapása tartja lázban a gyomai sportembereket. Tippel-

következő összeállításban játszott: Kiss, —Pulugor, Bartha K., —Jenei, Németh, Fried, —Nagy, Szalai, Kiss, Piltz, Sebők.

GySC támadással indul a mérkőzés s már az első percben Sebők nagyszerű beadását fejeli mellé Szalai 2. p. Kiss 10 mellé. Változatos játék folyik s a 17. percben meg van az első gól. Piltz miniatűrű kiadásával Nagy lefut és védhetetlen gólt lő (1-0). Mezőturi támadás következik, minnek eredménye a 25. és 26. percben egy-egy korner. 35 p. Szalai Kiss passzából gyönyörű gólt lő (2-0). Utánna a MÁV támad s Földesi 2-1-re javít. Kezdés után Kiss ér el egyéni akcióból szép gólt (3-1).

Második féldő 3. percében szigorított a GySC ellen, de a MÁV nem tudja kihasználni. 5. perc. Szalai lő újabb gólt (4-1) majd a 16. percben Kiss 5-1-re emeli a gólarányt. Ezután jött a meglepetés, a GySC biztos győzelem tudatában lefékez, a MÁV viszont erősít és a 25. percben szabadrugásból 5-2-re javít. majd a 33. 39. és a 41. percben erős védelmi hiba folytán kiegyenlített (5-5). 44. percben Kiss erős lövését védi Cövek kapus s utána vége a meccsnek, a MÁV megmentette a már elvesztettnek hitt egyik pontot. Jók a MÁV-ból a bal szélső és centerhalf, GySC-ből Pulugor, Kiss és Nagy Béla.

— Báthory —

Bíróküldés: a GySC — GyTK meccset Kiss szövetségi bíró fogja levezetni.

GyTK játékosai közül Heinfarth bekk oly súlyos sérülést szenvedett a Bocskai elleni meccsen, hogy jelenleg a békéscsabai kórházban fekszik s előreláthatólag hosszú hetek telnek még bele, míg újból tréningbe állhat.

Magyar — Osztrák válogatott mérkőzés lesz Budapesten május 12-én a Nemzetközi Vásár tartama alatt, melyre 50 százalékos utazási kedvezményt adnak.

SAKKÉLET GYOMÁN

Mint értesülünk, a gyomai sakkverseny befejezéseként a versenybizott, — előre láthatólag — Husvét utáni napokban sakk-vacsorát rendez az Urikaszlnóban. A vacsora keretében a versenyen résztvevő játékosok díjainak kiosztása is megfog történni. A vacsorát megelőzően a két helybeli sportegyesület sakk játékosai csapatversenyt rendeznek 11-es csapattal, melyre a sakkbarátokat ezuton is meghívják. Pontos dátumot, valamint a lefolyt verseny részletes eredményeit lapunk jövő heti száma közli.

Ha
elegánsan, jól és olcsón
akar ruházkodni, szükségletét szerezz
be nálunk.

Hívásra mintákkal felkeressük.
IRIMY és OLLÁRY
uriszabók

Békéscsaba, Szent István-tér 12
Bizalom Hírelőadó kebelében.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét, hogy Malik és Kúschiff török állampolgárok cukrász üzletükben és műhelyökben lévő összes ingóságok a saját tulajdonomat képezik, melyek sem el nem adhatók, sem el nem zálogosíthatók, mert nevezettekért felelősséget nem vállalok.

Honti Antal
kereskedő.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Pk. 490 sz. 1933.

Árverési hirdetés

Cs. Tóth Gyula dr. ügyvéd által képviselt Első Magyar Ált. Bizt. Társaság, (csatl. Vacuum 506 P. 67, Vadász Sándor 44 P. Fabri és Reiner 904 P. 40. Centexport 905.49 Steua 102 P. 50) javára hátralékos 87 P. 50 f. tőke és több követelés járuléka erejéig a Bp. közp. kir. járásbíróóság 1930 évi 250696 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932 évi április hó 26-án lefoglalt 2900 P. f. becsült ingóságokra az árverés elrendelhetvén, annak végr. szenv. lakásán, Endrőd VI ker. 64 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1935 évi április hó 20 napjának délelőtt 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt gazd. gépek, traktor a egyéb ingóságokat el fogom adni.

Gyoma 1935 évi márc hó 12.
Villányi Nándor
kir. bír. végrh. mint bírósági kiküldött.

Ingatlanforgalom

Gábor Gyula és neje Mészáros Gizella gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Pálkás Mihályné és társától 1800 P.-ért.

Tandi Sándorné Danka Juliánna gyomai lakos vett 648 n-öl, 103 n-öl és 547 n-öl eifrakerti ingatlant Vass Mária-tól 400 P.-ért.

Biró Károly (nős Szász Erzsébettel) gyomai lakos vett 392 n-öl és 1261 n-öl pocosi ingatlant Biró Benedek (nős Csef Máriaival) gyomai lakostól 460 P.-ért.

Szilágyi Gizella gyomai lakos vett egy ház ingatlant Szilágyi Sándor gyomai lakostól 1150 P.-ért.

Beinschróth Andrásné Beinschróth Zsuzsanna vett 532 n-öl kölesfenéki szántót ifj. Bagi László (nős Demokos Máriaival) gyomai lakostól 100 P.-ért.

Kató Lajosné Szerető Erzsébet gyomai lakos vett 3 h. 1202 n-öl szőlői szántót ifj. Papp Vazul és neje Kiss Rózától 2000 P.-ért.

ifj. Oláh Lajos és neje Béres Ilona vettek 1091 n-öl, 807 n-öl és 3 h. 405 n-öl pocosi ingatlan fele részét Béres Endre (nős Boda Eszterrel) gyomai lakostól 1900 P.-ért.

Tásnyai Józsefné Fekete Róza gyomai lakos vett 1 h. 525 n-öl félkalmi szántót Jó László (nős I. Kocsis Juliánával) gyomai lakostól 800 P.-ért.

Husvételi cipővásár.

Megérkeztek a legdivatosabb
női-, férfi- és gyermekcipők
kitűnő minőségben, olcsó árban.

Saját érdekében kérem: tekintse meg őket.

Kerekes Károlyné

Az „ÁRUFORGALOM” bevásárlási helye.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. Ait Vince kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Husvétra Női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kossuth Lajos utca 22 sz. ház és egy drb. Törzsás föld eladó, értekezni lehet Kossuth Lajos-utca 55 sz. alatt.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás, festés újra formázás valamint szalagozás által valószínűleg új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kapuzületében. Grf. Tisza István u. 51.

Kató Ferencnek vetni való sudár-ümagja. Árpája, leveles takarmány, csutkája, árpa szalmája és szénája mázsa, vagy csomó számra is van eladó. Tehénjárásu és sertésjárásu vannak nyári használatra kiadók. Kossuth Lajos utca 15 szám.

3 ballai járás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner faterkedésben.

Szabó A. Lajos tanyájában 1 boglya gyepszéná és leveles csutka van eladó.

Lukács György ács és kőműves vállalat minden e szakmába vágó munkát, újat és ócskát átrenovál. Kérem a közönség szives pártfogását. Gárdonyi Géza utca II. ker. 2 sz.

Kovács Lajos főpostamesternél takarmány csutka van eladó.

Gábor Gyula hentesnek 13 darab 3 hónapos malacca, 1 konyhaszekrény és egy gyermekágy van eladó.

Tengerimorzsoló kölcsön kapható Gecsei Lászlónál Gyomán, Zrínyi-utca 59 alatt.

Horthy Miklós ut 63. számú ház azonnali beköltözéssel eladó, ért. u. ott.

A Helyi Állattenyésztők Szöv. ez évi rendes közgyűlését f. hó 14-én d. e. 11 órakor, határozatképtelenség esetén április 28-án d. e. 11 órakor tartja meg Gyoma község házában a rendes tárgysorozattal. A tagok minél számosabb megjelenése kéretik.

Fajti Zsuzsa törzskönyvezett Jorkshire malacok eladók Szabó Gyulánál, Endrődön. Szent Imre ut 1 sz.

Két fattyasi tehénjárás és öt sertésjárás nyári használatra kiadó. Szilágyi Antal szabó mesternél.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejetté ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 30 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy példány levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból miatásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. Tiszta, tökéletes narmatuk és nem savanyuk.

Írj: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, stmggye.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a

Holler szállodát és vendéglőt

átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

SCHVARCZ KÁROLY

vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 április 14-én, vasárnap
Kay Francis nagyjelmje.

TANIA
A MOSZKVAI LEÁNY
Hangos dráma.

Főszereplők: Kay Francis, Ricardo Cortez, Warner Oland, Lyle Talbot.

Ahány ház, annyi szokás
magyarul beszélő hangosfilm.

Esküvő akadályokkal
vigjáték

Zeneszereplők: Frontzenekar
trükkfilm varieté

Hangos Magyar Világhíradó
Előadások 6 és 8 órakor.

Meghívó.

A Gyomai „Termelők” Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete Gyomán 1935. április hó 14-én vasárnap délután 2 órakor a Horthy Miklós uti székházban

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1935 április hó 21-én fog megtartatni, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

Tárgysorozat:

- 1) Elnöki megnyitó.
- 2) Jegyzőkönyvezető és hitelesítők kijelölése.
- 3) Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1934. üzletévről.
- 4) A felügyelőbizottság jelentése a lefolyt 1934. üzletévről.
- 5) Az 1934. évi szárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, nyereség felosztásáról határozat, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
- 6) Az igazgatóság kiegészítése, a felügyelőbizottság választása 1 évre.
- 7) Az összes alkalmazottak fizetésének ismertetése, az igazgatóság által létesített „Alkalmazottak segély alap”, „Betörés elleni önbiztosító alap” és a „Tűzbiztosítási alap” sorsáról határozathozatal.
- 8) Az áruhiány és a selejtezésu leírására határozat.
- 9) Alapszabály módosítás.
- 10) A megjelent tagok megjutalmazásáról döntés.
- 11) A Hősök uti ingatlan vételének bejelentése.
- 12) Az alkalmazottakat terheső keresetiadónak a Szövetkezet által való viseléséről határozat.
- 13) Kovács János igazgató vasuti bérletjegyének ügye.
- 14) A pénztárkezelő betöréskárból eredő hiányának leírásáról.
- 15) Kovács János garancia törlesztése határozat.
- 16) A régi üzletrészek kiegészítése tárgyában döntés.
- 17) A fuvarozásokra vonatkozó határozat.
- 18) Alapszabályszerű időben érkezett indítványok tárgyalása.

1934. december 31-én a tagok száma 117, üzletrészeik száma 3424; az év folyamán belépett 6 tag 34 üzletrészszel; kilépett 6 tag 38 üzletrészszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg és eredmény számla az irodahelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Gyoma, 1935. április 1.

Az Igazgatóság.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidallalat, Gyoma

Felelős üzemvezető: Tékai Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csúfoltók este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A két szent csoda

A golgothai kereszt és a feltört sziklasír, — nagypéntek tragédiája és husvét győzedelme, — a főviskórónás király és az élet fedelme: a világtörténelem legmegrázóbb és legfenségesebb hét csodája!

Míg ember lesz ezen a földön, aki próbáltatások nehéz útját járja, aki igazságtalanságoknaksors-csapásait érzi, aki szépért, jóért, szent és magaslatos ügyért küzdve megaláztatik, — míg ember lesz ezen a földön, aki érzi a maga erőtelenségét, gyarlóságát, fogyatékos nyomorúságát, aki átéli azt, hogy magunk erejéből meg nem szabadulhatunk, a magunk erejével meg nem tartathatunk, — vagy míg ember lesz ezen a földön, kinek meg kell állani nyitott, vagy felhantolt olyan sír mellett, melynél életének drága boldogságát sírhatja, míg a halál ideiglenesen elszakíthatja a férjet a feleségtől, a szülőt a gyermektől, míg lesz özvegyi gyász és árvaságban való keserű kenyér, — míg ember lesz ezen a földön, akinek lelke felszárnyalni, élni, győzni kíván, aki érzi, hogy ő több, mint por, hamu, test, vér, hogy ő a teremlésnek koronája, örökéletnek hordozója, ki arra van hívalva, hogy győzedelmi himnuszt zengjen minden mulandóság felett: — addig a golgothai kereszt és a feltört sziklasír kettős szent csodája, a főviskórónás homlokról aláhulló vér és a fehérruhás angyal örök, nagy, megrázó, de egyben felemelő misztériuma marad ennek a világnak!

De nemcsak egyéni életünkre nézve megrázó és felemelő nagypéntek és husvét kettős szent csodája, — hanem különösképen ez a mi magyar nemzeti életünkre is és nem volt kor, amelynek ezt jobban át élni kellett és lehetett volna, mint épen a mi korunknak!

Avagy mi más Trianon nekünk, mint főviskórónás golgothai kereszt?! A világ egyik legnemesebb népének vállára tették ezelőtt 15 évvel a gúnynak bíborpalástját, a világ egyik legönfeláldozóbban, egész Európáért vérezett hősi nép kezébe adták másfél évtized előtt a csúfolódásnak nádvesz-

szejét, — a világ legszeretőbb szívé népének nem ruháin, de drága gyöngyein kincses Kolozsvárján, fejedelmi Kassáján osztoztak meg áruló népek és tették oda a nagy fedő követ a csonkamagyar földajtáira!

Ám a golgothai kereszt útja husvéthoz vezet! A főviskóróna kivirágzik a jók és igazak homlokán! A lúdások jajongva menekülnek, mikor kiomlik az ártatlan vér s népek szóratnak szét pozdorján módjára, mikor a feltört sír szájára odaül az élet és igazság fehérruhás angyala!

Ma még e kettős szent csodának csupán az egyike

teljesedett be rajtad, én drága magyar népem! Ám útban van immár a másik is! Ne félj, bizton remélj! Lesz még ünnep egyszer e világon, mikor a fehérruhás angyal a Kárpátok bérceire ül s hirdeti nem az emberi, nem az ördögi, nem a trianoni hazugságot, hanem az isteni örök igazságot, nagypéntek és husvét kettős szent csodáját: „Im a magyar nem halotti test”!

Érjük meg ezt, lássuk meg ezt: ez az én szívemnek husvét üzenete magyar népem számára 1935-ben.

Gyula 1935. husvét.

Harsányi Pál
esperes.

Szolnok vármegye kikövezi a dévaványa-gyomai utat

Borbély szolnokmegyei főispán és báró Hellenbach dévaványai országgyűlési képviselő ígérete a választások alatt

Szeretnénk hinni, hogy a felelős állásban lévő két magas tisztségű úr részéről Dévaványán elhangzott kijelentés nemcsak egy politikai kiszólás volt, hanem legmagasabb helyen komolyan előkészített Dévaványának olyan nagyon fontos jelentőségű igényének, a gyomai út mielőbbi kikövezésének hangsúlyozása volt ez, mellyel egyrészt a Gyoma felőli sok kisbirtokos érdekeit, másrészt a Gyomával való állandó közúti közlekedés lehetőségével Dévaványa mezőgazdasági természetvényeinek előnyösebb értékesítésével a község egyetemességének kíván szolgálatot tenni Szolnok vármegye.

Régen túl vagyunk már azon a maradi felfogáson,

hogy a dévaványa-gyomai utat Szolnok vármegye eddig azért nem építette ki állandó burkolattal, nehogy ezzel is elősegítse Dévaványának Békésvármegyehez való vágyódását. Ez nem képezheti akadályát egy egész község gazdasági elszigeteltségéből akaró kimoszulásának, sem annak, hogy két nagyhatárú, gazdaságilag is sokban egymásra utalt nagyközség az állandó egymással közúti közlekedés hiányában nem tud magának olyan közös intézményeket megteremteni, melyekkel gazdasági és kulturális helyzetét megjavítsa. Sem Szolnok-, sem Békésvármegye nem viselheti tovább annak felelősségét, hogy féltékenység miatt Déva-

ványa és Gyoma közös érdekeit ne engedje érvényesülni és kiépülni. Ennek az alapfeltétele azonban a két község közötti útnak mielőbbi kiépítése.

Békésvármegye részéről évekkal ezelőtt elhangzott már az ígéret, mihelyt Szolnok megye kiépíti az utat a megye határáig, Békésvármegye is azonnal kiépíti az összekötést Gyomáig. Tehát ennek az összekötő útnak kiépítése Szolnok megyétől függ, ezért örömmel vettük a főispáni és képviselői bejelentést, hogy Szolnok vármegye sürgősen kiépíti a dévaványa-gyomai útnak szolnokmegyei szakaszát.

Bízzunk a szolnoki főispán és a dévaványai képviselő ígéretében.

II. Rákóczi Ferenc emléküenep a polgári iskolában

Az ünneplés és az emlékezés szent dolog. — A nemzet életét történelmi események alkotják. Ezek között vannak olyanok, amelyek minden időn keresztül megtartják történelmi nagyszerűségüket és örök erőforrása a nemzetnek. Ezekre emlékeznünk kell.

Az emberekben ösztönös megbecsülés van a nagy tettek és a nagy történelmi személyek iránt. Mostani időnk azonban tudatosan becsülő és emlékező embereket kíván.

Erre nevelni kell az ifjúságot, hogy divatosan nemcsak a jövőbe tekintsen, hanem vissza tudjon lépni az elmúlt történelmi idők csodás eseményeihez, alakjaihoz és személyeihez; hogy hitet, erőt, és kitalálást merítsen.

II. Rákóczi Ferencet az élete, nemes cselekedete oly magasra emelik, hogy a késői utókor csak tisztelő bámulattal emlékezhetik rá és nemesebb, nekik példái gondolkodásban, érzésben és akarásban a magyar ifjúság elé nem állíthatunk.

Ezzel a gondolattal ünnepelte a polgári iskola ápr. 8-án a nagy fejedelem halálának 200 éves évfordulóját.

A tanulók d. e. felekezettek

szerint istentiszteleten vettek részt, utána az iskola udvarán műsoros Rákóczi ünnepélyt rendeztek. Az ünnepséget a Szózatnál nyitotta meg az intézet énekkara, majd Adamik E. IV. o. tanuló szavaltta Endrődi S. Rákóczi kesergője c. versét. Beinschróth E. IV. o. tanuló II. Rákóczi Ferencről tartott felolvasást. Somogyi S. IV. o. tanuló Lévy J. Mikes c. költeményét mondta el.

Kuruc nótákat énekeltek a III.—IV. o. fiulanulók.

Berkovics Imre IV. o. t. Rákóczi Ferencről tartott igen szép

és tartalmas előadást.

Szavaltak még Kozák I. Magyarosi I. III. oszt. fiulanulók, Schwartz T. IV. o. tanuló Mikesnek Rákóczi Ferenc haláláról szóló 112. levelét olvasta fel, Kató Irén IV. o. tanuló Endrődi Sándor: Mi jóságos urunk c. költeményét szavaltta.

Az ünnepség a Himnus elnevelésével fejeződött be.

Tanulóink szívükbe zárják a nagy nap emlékét, lelküket és szívüket meggazdagította a dicső fejedelemre való emlékezés, aki mindenét feláldozta a nemzet szabadságáért.

Adakozások az országzászlóra

Áthozat: 1079 P. 19 fill.

Tobiás Mihály	1. "
Katona Gyula	1. "
Breuer Lipót	1. "
Kis Klein Áruház	1. "
Ifj. Oláh Lajos	1. "
Özv. Gecsei Imréné	1. "
Becher Rezső	1. "
Kis István órák	1. "
Mesolygó Ágoston	1. "
Szerető István	50 fill.
Kovács Antal	50 "
Rácz Tibor	50 "
Csiki Dániel	50 "
Oláh Lajos	50 "
Szilágyi Sándor	50 "
Magyar József	50 "

1092. P. 69 fillér.

(Folytatjuk.)

A védettek megsegítése

A 10 holdon aluli védett gazdák adósságainak rendezésére az állam 25 millió pengőt bocsát a Pénzügyi Központ rendelkezésére, hogy ezen összeget a hitelező pénzügyintézeteknek juttassa és ugyancsak 25 millió pengő keretben könyv adósságot vállal át a 10 holdon aluli gazdaadósok tartozásaiból.

Ezen két akció előkészületei most fejeződtek be és hír szerint a Pénzügyi Központ most már a lebonyolítást megkezdi. A hitelező pénzügyintézetek már néhány hét előtt felszólítást kaptak, hogy a váltókat és egyéb vonatkozó iratokat, törlesztési tervezeteket készítsék elő a Pénzügyi Központhoz való beküldésre. Ez most történik meg. A pénzügyintézetek természetesen örömmel tesznek a felhívásnak eleget, mert az akció számos vidéki intézetet fog időközben juttatni úgy, hogyha csak kisebb mértékben is, a közeljövőben számíthatunk a vidéki hitelezet fellendülésére.

TÁRCA

Elmélkedés a boldog házasságról.

Irta Záhonyi Aladárné.

Én nem tudom, hogy vagyok ezzel a szóval, hogy papucs-hős. Ez olyan megalázó, de nem a férjre, hanem a feleségre, mert van jó férj és van nagyon jó férj. Ezeket a nagyon jó férjeket szokták azzal a nagyon csunya jelzővel nevezni, hogy papucs.

Édes Asszonylárnsőim! Ne haragudjanak reám, mikor azt mondom, hogy nincs rossz férj. Van nagyon jó férj és jó családapa és van jólelkű férj, de esetleg befolyásolható és egy kiesít könnyelmű. De mire válnak a jó feleségek?

Elsősorban vegyük ezt a nagyon jó férjet. Összeházasodnak. Legelőször annak a fiatal asszonynak ki kell ismernie férjének minden gyöngéjét. Mert ugye fiatal ember volt, független. Nem kérte tőle senki számon, hol járt, mit csinált, hol mulatott, kikkel szórakozott. De most ez minden megszűnt. Abban a pillanatban,

mikor magához láncolt egy lányt, akinek kötelessége minden gondot levenni a kenyérkereső férj vállairól. Most ez a nagyon jó férj munkájából vagy hivatalból vagy üzletből hazajön, legelőször lássa, hogy a kis lakásuk kifogástalan, tiszta rendes, jó ebédet és vacsorát kapjon, mert ez nagyon fontos. Szép, kedves, nyájas feleséget lát, aki körülötte forog és keresi a kényelmét. Mert ezt a nagyon jó férj megérdemli, mert ő nekem kenyeret keres. És amikor hazajön, ne lássa, hogy a feleségét bántja valami, én ezzel nem akarom azt mondani, hogy az asszonynak férje előtt tiukai legyenek, nagy baj az már, mikor az asszonynak vagy a férjnek tiukuk van egymással szemben, az már nem boldog házasság, mert ezek már egymást ámtíják és minden lépés-nyomon elitkolják egymás előtt a fellüket.

Az a nagyon jó férj látja, hogy az ő jó felesége minden háztartási gondollevesz a váláról. Akkor így gondolja magában, milyen boldog vagyok, az én jó feleségem megérdemli azt, hogy én megbízom az ő bölcs beosztásában és a háztartási gondokat átadom neki.

Adok neki a háztartásra egy bizonyos összeget, hadd lássam, hogy tud a pénzzel bántani és hogy tudja beosztani a háztartási pénzt.

Megjött az első nagy öröm és gond, mert ill a kisbaba, akivel már sokkal több a kiadás. Mondja a nagyon jó férj, édes feleségem, a jó Isten megáldott ezzel a kicsi aprósággal, most mennyivel járuljak én még a kiadáshoz? A feleség boldogan mosolyog és mondja, majd meglássuk. Mert mikor még nem volt a kisbaba, én annyira spóroltam és előrelátó voltam, hogy minden hónapban a háztartási pénzből ennyit és ennyit félretettem. Gondolom, hogy ezzel neked meg magamnak is örömet szerzek és kevesebb gondunk lesz, mikorra a kis családunk szaporodik.

Milyen boldog a nagyon jó férj! A feleség látva az ura arcán a megelégedést, a teljes boldogságot, annál jobban iparkodik, hogy az egész házat rendbentartsa, a kis gyermekei tisztán, rendesen járjanak. Az a nagyon jó férj nem tud elég hálát adni a mindenhalónak, hogy ilyen nagy nyereséget nyer, mert higgyék el, hogy a házasság mindkét részről lufi,

azaz sorsiegy, ki milyen összeget nyer, de nem pénzben, hanem szeretetben, feleségben és férjben.

Most a nagyon jó férj lalálkozik régi barátaival, hívják őt, hogy jöjj egy pohár sörre, vagy fröccsre. El is megy velük, de nézi az órát, nem késik-e sokat és nem nyugtalan-e a felesége? Egyszerre felkel, búcsúzik a barátaitól, akik még tartóztatják, hogy ne menj még, hiszen még ráérsz, de ő nála a lelkiismeret fellázad az ellen, hogy ő szórakozik, költi a pénzt, holott az ő felesége spórol, beosztja minden fillérért, hogy az élet utjain minél könnyebben és minél boldogabban járjanak. A barátjai azon maliciózus megjegyzést teszik, no te papucs-hős! Pedig nincs igazuk! Ez a nagyon jó férj, aki boldog az ő kis családjával és akinek csak az otthona nyújt szórakozást. Neki nem hiányzik sem a jó barát, sem bor, sem sör, mert ő teljes boldogságát otthon találja meg, megosztják őket ketten minden örömmel, minden bánatukat és ezeket nem pótolja nekik senki és semmi.

(Folytatjuk.)

Bakos József tb. főszoigabirót az alispán visszahelyezte állásába

Vitéz dr. Márky Barna alispán az endrődi sajnálatos választási esetből kifolyólag Bakos József tb. főszoigabirótfelfüggesztette állásától, mert nem várta meg, míg az általa felosztott népgyűlés közönsége eltávozott. Az azóta

lefolytatott vizsgálat alapján vitéz dr. Márky Barna alispán

április 18-án megszüntette Bakos József tb. főszoigabiró felfüggesztését.

Bakos főszoigabiró ismét elfoglalta hivatalát.

Esik az eső, zöldül a határ

Az áprilisi csapadék 19-én reggelig átlagban 23.6 milliméter.

Felélénkült a növényzet. A szikadta talaj mámorossá ihatta magát a kiadós esőkből. Szinte szemlátomást nő minden. Egyik-másik gazda nem is igen örül, hogy „minden” nő, mert ezek félnék, a szép számmal diszló gyom elnyomja majd a búzát.

A múlt héten még alapos aggodásunk reménnyé változott. A vastagon tornyosuló fellegeket vágyakozással kívánjuk, hogy áldást adó tartalmukat naponia öntések ki a határban s utána meleg napsütés fakassza a magyar életet, a magyar jövőt.

A márciusi és áprilisi csapadék mennyisége

Március hónapban csak 1 és 2-ikán volt összesen 10.7 milliméter eső. A múlt évben 15, 1933-ban 47, — 1932-ben 39, — 1931-ben 32, — 1930-ban 9 milliméter eső volt márciusban.

Március 2-ikától csak április 4 és 5-ikén volt összesen 5 milliméter eső. Ez az időszak egészen április 15-ikéig kedvezőtlen volt az őszi vetésekre,

Végre április 15-ikén 8.5, — 18-ikán 4.5, — 19-ikén 5.6 milliméter eső volt és így április 19-ikéig 23.6 milliméter eső volt a határban.

Összehasonlításként közöljük, hogy a múlt évben egész április hónapban 31.5. — 1933-ban 21, — 1932-ben 69, — 1931-ben 31, — 1930-ban 53, — 1929-ben 60 milliméter eső volt.

A gyomai fatermesztő gazda

Többet hoz a fatermesztés, mint a búzatermesztés

Nehogy sokáig érveljünk egymással, abizonyítással kezdjük.

Egy sarkadi gazda egy k. holdba 10,000 akáccsemetét ültetett el. A jó talajban három, esetleg négy év alatt olyan nagyra nőnek a csemeték, hogy abból szőlőkarót tud csinálni, sőt már a vaslagabbját kellé is hasíthatja. Négy év múlva tőben lefűrészeli az összes fákat, kap belőle 10,000 szőlőkarót. Az akációból tovább sarjad az akác, tehát az erdő továbbra is megmarad, melyet már az első évben erősen kell ritkítá-

nia, mert olyan sűrűn nő. A szőlőkarókat átlagosan 10 fillérrel számítva, 1,000 pengő bevételre lehet számítani. A befásított területekre a csemetéket ingyen adja az állam és aki bejelenti, az adómentességet is kap az erdősített terület után, tehát az akácospól nyert évenkénti rőzse és a negyedik évben a teljes lefűrészeléskor nyert gallyak értékével az addigi munkabérek fedezve, marad neki az egy k. holdból évenkénti cca 250 pengő jövedelme.

Erdősítésnél kevesebb munkával több a haszon.

Ebben a megállapításban nagyfokú veszélyét hinijük el annak, ha ez a nagyobb haszon állandósulna, a most a búzatermesztés kényelmességét magukra öltött gazdáink olyan igyekezettel erdősítenének, hogy minden földjükön erdőt lélepitենének. Márpedig az erdősítést is csak mértékkel, számítással végezze a gazda. Addig, míg csak egy-két telepítő hoz

évenkénti 10,000 szőlőkarót a piacra, csak megy az eladás, de ha már száz gazda csinálja ezt, szőlőkarónak ugyan nem tudja értékesíteni a fáját, de ha csak kerítés oszlopnak, tűzfának használjuk fel az ültetett fát, ezzel léli munkaalkalmakat adunk és a tűzvédeleért kiadott sok-sok ezer pengő is ültetett marad, amiből más munkaalkalmakat tudunk

teremteni. Nemesak gazdasági kárunk, de szegényünk is, hogy annyi fát sem termeszünk ültet-

hon, hogy a kerítésoszlopainkat kiadná. Ezeket is vagon szám hozatjuk most.

Kevés fát ültetnek a gyomai és endrődi gazdák.

Az állami fásítási program keretében Gyomán is tart fenn az erdőmérnöki hivatal egy csemetekertet, mely földtulajdonosainknak azt az előny adta eddig, hogy helyben szerezhették be a csemetéket. Azonban a csemeték nagy részét nem a gyomai járás gazdái, hanem vidékiek igényelték, ezért a mi csemetekertünk nem fejlesztették, hanem 4.1 k.

holdon Szarvason létesítettek új csemetekertet, ezzel a gyomai kert fogyasztó környéke elmarad innen s ha gazdáink nem kezdenek lendülelesebb fásítást, könnyen megtörténhetik, hogy a gyomai csemetekertet megszünteti az állam és majd azután Szarvasra mehetnek esemetéért a telepítők, úgy, ahogyan eddig a szarvasiak jöttek hozzánk.

Milyen távolságra ültessük a facsemetéket?

Ha egy négyszög alakú k. holdon, melynek egy-egy oldala 76 m. hosszú, egy méter soritávolságot hagyunk, a csemetéket meg 50 cm-re ültetjük, akkor ezen a területen 11,500 csemetét ültethetünk el. Azt fa-

pasztalhattuk, minél sűrűbbre ültetjük a fákat, annál egyenebbre nőnek azok. Tehát ennek a figyelembe vételével is az erdők növekedésével állandóan ritkítanunk kell a fákat, ez állandó bevételt jelent.

A Nemzetközi Vásár hírei.

Épül már a budapesti Városligetben a meseváros, hogy május elejére színeivel, méreteivel, ezernyi látványossággal elkápráztassa azokat a tömegeket, amelyek ültetéről és a világ távoli részeiről felkeresik. Május 3-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi vásár, amely május 13-ig kínálja grandiózus látványosságait s szerezt diadalt a magyar iparnak.

Az utolsó tíz évben hatalmas lendülettel fejlődött magyar textilipar ebben az évben minden eddigit meghaladó kiállítással vesz részt s az idén az Iparcsarnok előtt épülő hatalmas pavillonban nyer elhelyezést. Az Iparcsarnokban a főhelyet a bulor- és bulorberendezési csoport foglalja el s mellette a vas-, gép- és elektromosipari csoport, amely impozáns képet ad a magyar ipar sokoldalúságáról és teljesítőképeségéről. Nagy népszerűsége számíthat az élelmiszer ipar nagy felvonulása s ill külön szenzációnak ígérkezik a „cseppfolyós gyü-

mölcs”. Az utépitési és építkezési csoport, amelynek keretében felépítik a minta családi házát is, érdekes látványosság lesz.

A vásárra utazó közönség részére az idén is *vásárigazolványok* állanak rendelkezésre, amelyek április 27-én éjféltől május 13-án déli 12 óráig Budapestre utazásra és május 3-án délutáni 4 órától május 19-én éjfélig a Budapestre való visszautazásra féláru vasúti jegy vállására jogosítanak. Ezenfelül három vásári belépő jegyet és a főváros színházai, mulatóhelyeire, látványosságaihoz és fürdőibe kedvezményes utalványokat tartalmaznak. Vásári igazolványok 2.80 pengős áron válthatók.

Gyomán

a Wagner fakereskedésben, Bácsy és Társa bankházában, Lach és Kun üzletében,

Endrődön

az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárban, és a Kereskedelmi Rt. üzletében.

A református lelkészi próbaszónoklatok

Két vasárnapon át tartottak a Tiba András lelkészi állására pályázók próbaszónoklatát. Minden alkalommal zsűfőlésig megítéltek a református hívek hatalmas terjedelmű templomukat.

A vélemények eltérőek voltak. De talán mégis össze lehetett volna a többséget hozni,

hogy valamelyik jelölt mellett foglaljanak állást, amikor az az óhaj velődött még fel, hogy Kardos Lajos hajdubagosi lelkész is szeretné meghallgatni. Ezt a kérést be is adták Harsányi Pál espereshez s ha ő is hozzájárul, Kardos Lajos lelkész husvét hétfőjén délután tartja próbaszónoklatát.

Rendkívüli jutalom a selyemtenyésztők részére.

A valódi selyem ára és értékesítési lehetősége a világpiacra a múlt évvel szemben nem javult, sőt rosszabbnak mondható. Ennek ellenére a magyar kormány a selyemgubóbevételei árakat a múlt évi szinten változatlanul meghagyta, hogy minél többet és minél nagyobb kedvvel kapcsolódhassanak bele a selyemtermelés most meginduló munkájába.

A múlt évi adatok szerint sok ezer ember jutott a gubótermelés révén 20—50 pengő mellékeresetelhez és több ezren 40—60 pengőt is kaptak termelt gubóik után. De nagyobb számban voltak olyan igyekvő selyemtenyésztők is, akik 100 pengő körüli, sőt némelyek 100 pengőn felüli keresetel is értek el.

A közeli napokban a selyemhernyók kiosztása megkezdődik. Ez évben még nagyobb keresetel lehetőséggel számolhatnak a selyemtenyésztők, mert a változatlanul hagyott gubóbevételei áron kívül most rendkívüli jutalmazásban is részesülnek.

A jutalmazás két részre oszlik. Első rész a külön pénzbeli jutalom, amelyet vármegyénként a legtöbb jómínőségű gubótermelő selyemtenyésztők kapnak. A legnagyobb jutalom 100 pengő, a legkisebb 2 pengő. Az országban összesen 6300 ilyen jutalom kerül kiosztásra, vagyis kb. minden olyan selyemtenyésztő nyerhet jutalmat, aki legalább 20 kg. gubót termel. Második része a jutalmazásnak az, hogy minden selyemtenyésztő, aki legalább is 10 kg. gubót szolgáltat be, ajándékképpen egy női fejkendői kap.

Saját érdekében cselekszik tehát mindenki, ha ott, ahol erre meg van az alkalom, selyemtenyésztéssel foglalkozik, mert ez a termelési ág nemcsak a vidéki munkanélkülieknek jelent foglalkozási és különösen a mai időkben megbecsülendő keresetel, hanem a gazdáknak is. A selyemtenyésztés ugyanis az aratás előtti időszakra esik, amikor a gazdaságban kevesebb a dolog és legnagyobb a pénzszüke. Nem lehet tehát közömbös a gazdákra nézve sem, hogy ezekben a nehéz napokban könnyű munkaalalmat találhatnak és maguk, valamint családjuk részére szép keresetelről gondoskodhatnak.

A selyemtenyésztésre nézve a közönségi selyemtenyésztési

felvigyázók (selyempetekikéltők) is megfelelő felvilágosítással szolgálnak és náluk a kikelt selyemhernyók kb. április hó végén, vagy május hó elején átvethetők. Az igénylésekkel előjegyeztek azonban már most

ajánlatos, mert a korábban jelenkezők kapják meg első sorban a hernyókat.

A selyemtenyésztési felvigyázók címei a közönségi előjáróságoknál, illetve a városházán megkérhetőek.

A műtrágyák alkalmazása Hazánkban

Rendkívüli felrúgó és megdöbentő képet kapunk Hazánk műtrágyafogyasztásáról, ha a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet statisztikai adatai alapján számításokat végzünk arra nézve, — hogy különböző államaiban évente a mezőgazdasági művelés alatt álló terület ama részének, mely a műtrágyázás szempontjából számításba jön, hány százaléka kap műtrágyát.

25 európai ország adatait így kiszámítva és egybevetve azt kell tapasztalunk, hogy e 25 ország közül

Magyarország foszfortartalma műtrágyákkal műtrágyázott területénél csak Romániáé és Jugoszláviáé kevesebb.

(Portugáliára nézve nincsenek meg a szükséges statisztikai adatok.)

Az összes többi állam termőföldjének jelentékenyen nagyobb százalékát műtrágyázza

évente foszfortartalma műtrágyákkal, mint mi és két állam. Hogy számszerű összehasonlítások álljanak előttünk: a legtöbb foszfortartalma műtrágyát használó állam Hollandia, ahol évente a termőföldnek több mint fele k. b. 65 százaléka kap-e fontos növényi tápanyagból mesterséges pótlást. Nálunk ezzel szemben

a termőföld alig két század része

k. b. 1.56 százaléka, — Jugoszláviában k. b. 1 százaléka, Romániában pedig csak k. b. 0.2 százaléka.

Másik fontos növényi tápanyag a nitrogén. Ebből évente Belgium és Hollan-

dia termőföldjének minden egyes holdja, 100 százaléka, kapott az 1931 évben! Azután, a fogyasztás hatalmasan leesett ez államokban is — de még mindig a termőföld több, mint 40 százaléka kapott nitrogén műtrágyát.

Magyarországon ezzel szemben az összes elhasznált nitrogénműtrágyacsak legfeljebb 46.000 katasztrális holdra elég,

ami a termőföld 0.35 százaléka felel meg. Nálunk is kevesebbet trágyázhat meg termőföldjéből az évente elfogyasztott nitrogénműtrágyamennyiséggel Románia (k. b. 0.02 százaléka), Jugoszlávia (k. b. 0.1 százaléka), Litvánia (k. b. 0.2 százaléka), Észtország.

A harmadik fontos növényi táplálóanyagot, a káliit tekintve azt látjuk, hogy az utóbbi években évente elfogyasztott mennyiség Németország és Hollandia termőföldjének k. b. 30—40 százalékára elég,

míg Magyarországnak mindössze k. b. 0.96 százaléka, vagyis alig 10.000 kat. holdra!

Nálunk is kevesebb termőföldet trágyáz kálival ismét csak Románia (k. b. 0.004 százaléka!) és Jugoszlávia (k. b. 0.5 százaléka). Ezek a számok már nevetségesen kicsinyek, így pl. Romániában az 1932-ben elfogyasztott kálimennyiség legfeljebb csak 1250 kat holdra lehetett elegendő.

Nem kell kommentár ezekhez a számokhoz. Ma

már nagyon jól tudjuk, hogy Hazánk talajai maide nem épen úgy megkövetelik és meghálálják e három fő növényi táplálóanyag műtrágyázás után való pótlását, mint olyan államokéi, ahol évente a mienkéhez képest a termőtalajok olyan jelentékeny részét műtrágyázzák. A fejlett és mindenütt híres magyar mezőgazdasági kultúra mellett érthetetlen, hogy

ezen a téren csak egy-két baikanállamban találunk a miénknél is kedvezőtlenebb állapotokat!

Nyilvánvaló mindebből, hogy ha a műtrágyák okoszerű alkalmazásának és ezen a réven nagyobb elterjedésüknek érdekében nem teszünk meg mindent — mezőgazdaságunk, mely nemzeti gazdaságunk alapja, rövidesen képtelen lesz versenyezni a külföld fejlettebb mezőgazdasági termelésével.

Csiki János dr.

agr. egyetemi tanársegéd, az Orsz. Mezőg. Kamara talajtani és műtrágyázási osztályának vezetője.

Megegyezés a paradicsom fronton.

A paradicsomtermelő gazdák és a konzervgyárak között megörtént végre az idei termés átvételére vonatkozó megegyezés.

A megegyezés értelmében a konzervgyárak a múlt évben átvett 2.000 vagón helyett az idén 3.000 vagónt vesznek át mázsánként 3 pengő 50 filléres áron. Ez az ár a tavalyinak felel ugyan meg, az állam azonban a múlt évi mázsánkénti 1 pengő helyett csak 50 filléres hozzájárulást ad kiviteli megtérítés címén. A gazdák tehát a múlt évi 4 pengő 50 filléres összeg helyett, csak 4 pengőt kapnak összesen. Ezzel szemben azonban 50 százalékkal nagyobb mennyiséget helyezhetnek el a konzervgyáraknál.

Zsuzsi a tengerparton

Írta: Losonczy Zoltán

Drága kis Violám!

Két hete nyaralunk a tenger mellett, de a legutóbbi napokig semmi nevezetes sem történt. Annál több az esemény két nap óta, s ezért most sietve értesítelek mindenről. Képzeld: Ella menyasszony. Ő még nem is tudja, de én már tisztában vagyok vele. Ami természetes is, hiszen én adom férjhez.

A dolog így kezdődött, hogy Ella a szüleivel autókirándulásra ment. Nagyon fájt a szívem, hogy nem vittek magukkal, de azután megvigasztalt a gondolat, hogy egy délután végre a magam ura lehetek.

— Szépen maradj a verandán, Züzet! — mondta Ella — majd hozunk neked csokoládét.

— Szépen maradok én a verandán! — gondoltam magamban. — Már csak azért sem, mert Züzetnek szólítás. Otthon, Szolnokon, Zsuzsi voltam, itt a tenger mellett pedig Züzet. Ez az átkezesítés megaláz engem. A csokoládétól pedig undorodom. Éppen úgy, mint a francia konyhától. Két hét óta egy rendez falatot sem ettem. Persze hiányzanak a jó Balogék, akikhez Szolnokon is szoktam szökni a hátulsó udvarba, hogy a szemetes ládájukból titokban kigyem a libabelet, disznókörmet és a többi jó falatot.

Ahogy elrobogott az autó, nyomban körülnéztem a verandán. Felugrottam a székről a párkányra, félretoltam egy meglazult rácsot és már kinn is voltam. A sétányon a délutáni időben nagyobbára csak nevelők járkáltak apró gyerekekkel. Éppen nekem való társaság. Tudod, mennyire szeretem a gyerekeket. Nem egészen önzetlenül, hanem azért, mert sokkal közelebb állnak a lelkünkhöz, mint a nagy emberek. Komolyabban is vesszük őket.

Egy sárgahajú kislány vonta magára a figyelmemet. A földön ült és ordított, amikor a kisasszonya fel akarta emelni.

— Kelj fel hamar, — mondta a kisasszony, — mert a csunya kutya megesz.

— Kisasszony csunya. Kiskutya szép — felelte a kislány és felém nyújtotta a kezét.

Kapott tőlem a kezére egy puszit, mire a másik kezét is odanyújtotta.

— Itt is puszd meg, ahova a kisasszony odaült, akkor nem sírok.

No lám, hogy komolyabban kell értékelni a gyerekeket, mint a nagyokat.

Bebizonyosodott ez a cukrászda terraszán is, ahol egy kicsit szétnéztem. Két csunya öregasszony kávézott az egyik asztalnál, amikor éppen odajött egy sovány fiatalember.

— Nem parancsolnak egy felvételt — mondta és már fel is állította a masináját. — Pompás fénykép-arcuk van a hölgyeknek, — bókkolt, s a csunya öregasszonyok mosolyogva néztek egymásra.

— Hogy üljünk? — kérdezte az egyik.

— Csak egész lezseren — szölt a fényképész, aki ebben a pillanatban észrevett engem. — Hopp! — kiáltott fel — van egy pompás öletem. Ültessek a kutyust maguk közé a székre: gyönyörű zsánerkép lesz.

— De nem a mienk a kutyas. — Nem tesz semmit...

— Hopp, kutyas, hopp, ide a a székre — hívogatott az egyik esunya néni.

— Gyere, kapsz habot — mondta a másik.

— Csak edd meg magad a habot, ami a tányérra lefolyt a kávédról — gondoltam, de azért felugrottam a székre. Minek rontsam el a kedvüket?

— Kifűnően sikerült — mondta a fényképész, amikor elkészült. Holnap hozom a képeket.

— Három buldog egy képen — szölt a másik asztalnál egy kisfiú a mamájának, de ezt csak én hallottam.

A fényképész szépen megsimogattott, azután elhívott magával. Megértettem, és mentem vele. Mindenütt azt mondta, hogy „hopp! van egy pompás öletem“ és lefotografált egy tűzolóval, aki a fejemre tette a kezét, egy kövér asszonnyal, aki az ölébe ültetett, egy fiatal mamával, aki beemelt a gyerekkosiba, végül egy sportruhás emberrel, aki előbb a sapkáját tette a fejemre. Ezt még hagytam, de amikor a hagós fapapáját akarta a számba dugni, elszaladtam.

— Megállj, büdös dög! — kiáltotta utánam a fényképész mérgesen. — Ez a hála?

Hát kuncsaftot szereztem neki és még megfenyegetett. Hát van hálátlanabb kutya az embernél?

Amint látod, kedves Violám, egészen jól töltöttem a délutánt, amelyen végre a magam kedve szerint nyaralhattam, de most nem aprózom el a dolgot tovább, hanem rátérek a legérdekesebb epizódra.

Már alkonyodott, amikor a világnak közelébe értem. A nagy hársfa alatt a padon egy magas, barna fiatalember ült. Megörültem neki, mert már többször találkoztam vele, amikor Ellával sétálgattam. Nem szemtelenül, de azért figyelmesen megnézett minket és amikor messzire elhaladtunk, többször utánunk fordult. Olyan szelíd, jó fiúnak látszott, olyan ábrándos kutyaszeme volt, hogy bizalommal

közeledtem hozzá és az ösztönöm — hiszen, tudod, Viola az embe-
rektől, hogy nekünk ösztönünk van — nem csalt. A szürke nadrágján puli szagot éreztem. Ez kedves. Más alkalommal, amikor barna ruhában volt, farkaskutya szagot éreztem rajta. Egyszer lovagló ruhában volt és a ballábán agárszagot éreztem. Hiszen ez egy kitűnő ember! A mi barátunk.

De mit akarhat folyton a köze-
lünkben? Mert nem csak a sétáink alatt járt mifelénk, hanem egyb-
kor is. Mikor Ellával reggel ki-
léptünk a kapun, már megéreztem a földön, hogy erre járt, ha este-
felé kísértünk, már tudtam, hogy ő is erre sétált, sőt azt is meg-
állapítottam, hogy melyik ruhá-
jában. A szag után. Egyszer egy szép kis bokréját talált Ella ma-
mája a szobában.

— Valaki bedobta a nyitott ab-
lakon — mondta. — De vajjon ki?

— Milyen jó szaga van ennek a rózsának — szölt elpirulva Ella.

— Puli kutya szaga van — állapítottam meg én, s tudtam, hogy a barna fiatalember dobta be, még pedig a szürke ruhában.

Ezekután természetes, hogy őszinte örömmel közeledtem felé, amikor észrevettem a hársfa alatt a padon.

— Egyedül vagy kutyaska — mondta gyöngéden, s amikor körülszaglászott, a barna cipőjén valami soha nem szagolt, nagyszerű illatot éreztem. Mivel ken-
heii be ez a cipőjét? — gondol-
tam elragadtatásomban, de azután udvariasan arra figyeltem, amit mondott.

— Nesze csokoládé, — szölt és a számba tett egy szeletet.

— Nem akartam megsérteni, szépen elvettem, de nem ettem meg. Ki nem állhatom a csokoládét.

Mikor letettem a fűre a csokoládét, nem szidott össze. Az első ember, aki nem szidja a kutyát, amikor nem ízlik a kutyának az, ami neki ízlik.

— Vagy egy kis szalámi, — mondta azután és a földről fel-
emelte a táskáját — talán maradt még a kirándulásról.

Zavarban voltam, mert a szalámit is unom már. Szerencsére nem talált a táskában, de amint keresgélt benne, kiejtett egy kis, kerek faskatulyát. A skatulya messze gurult az úton. Utána. El is értem, s ebben a pillanatban majd elszedültem a gyönyörűségtől. — Olyan szaga volt, mint a barna cipőjének. Nem törődtem illemmel, nem törődtem semmivel, egy pillanat alatt felfaltam a tartalmát skatulyástól.

— Végre tudom, hogy te a ci-
pőkenőcsöt szereted — szölt ne-
véve, és én ennek nagyon örül-
tem, mert láttam, hogy nem ha-
ragudott meg illetlenségemért.

Tetől-talpig kitűnő ez a fiú — állapítottam meg később, ami-

kor visszasurrantam a verandára. — Az asztal alatt még sokáig nyaltam a számat az első jó falat után, amit két hét óta ettem.

Másnap, amikor Ellával kísértünk, a platán-sorban szembe-
találkoztunk vele. Láttam, hogy boldog ragyogással van tele a szeme és láttam, hogy Ella is szédelegve megy mellettem az örömtől. Kedvesek ezek, de milyen ostobák, hogy nem mondják el egymásnak az örömeiket. Az meg egyenesen butaság, hogy a barna fiatalember most nem szól hozzám, holott mi már bemutatkoztunk egymásnak. No majd mindjárt megtörténik a bemutatkozás köztetek is. Ördögi ötletem támadt, amiben — bevallom — része volt az önzésnek is. Mert mindenáron rokonságba akartam jutni ezzel a kitűnő úrral, aki ilyen jó kenőcsöket tart.

Az ötletemet nyomban végre is hajtottam. Odamentem a barátomhoz és óvatosan beleharaptam a nadrágjába. Beleharaptam és nem engedtem el.

— Zsuzsi, Zsuzsi, mit csinálsz! — kiáltotta rémülten Ella, aki most megfedkezett a Züzettről. — Nem engeded el Zsuzsi!

Minden úgy történt azután, ahogyan vártam. A barna fiatalember mosolyogva jelentette ki, hogy nem baj, csak fogjam a nadrágját.

— De ilyet még soha sem csinált Zsuzsi — mentegőzött Ella. — Szájkosarat kell ráadni.

— A viláért sem — mondta a barátom. — Csak tréfa az egész hiszen mi már jó ismerősök vagyunk.

— Igazán? — csodálkozott Ella.

— De mennyire — felelte a barátom, aki most bemutatkozott.

— Végre, buták, most már ismeritek egymást, — gondoltam — s ehhez nekem kellett ezt a brutális számárságot végigjátszanom a barátommal, akit szeretek. De mindegy. Legyetek boldogok. Én megtettem a magamét.

Igy történt, drága Violám. Remélem meghatottan olvasod ezt a romantikát s büszkén gondolsz szerető féltestvéredre

Zsuzsira.

U. i. Még valamit meg kell írnom, hogy mulass Te is. Délután Ellával és a mamájával a bazársoron járkáltunk. Képzeld meg lepetésüket, amikor a fényképész kirakatában meglátták a legujabb képeket. A kétcsunya öregasszonyt, a tűzoltót, a fiatal mamát a gyerekkosival és a többieket, s minden fotográfián engem.

— Nini a Zsuzsi! De hogy került a Zsuzsi ezekre a képekre? Megáll az ember esze.

Régen nem röhögtem olyan jót, mint amikor ezt hallottam. Szerencsére, a kutyán nem látszik, amikor nevet.

A falusi családok válsága.

Lapunkban végigkísértük azt a sok érdekes és megszívlelendő kérdést felvető előadás-sorozatot, amelyet a Faluszövegség tartott a falu egészségéről. A legutóbbi záró napon megdöbbentő színeivel emelkedett ki az az előadás, amelyet *Gesztyei Nagy László* kamarai igazgató tartott a falusi családok élelénék válságáról. Megrázóan ecseteli azt az erkölcsi bajt, amely az arzánnal gyilkoló feleségek, a gyermekeiket elpusztító anyák, szüleit baltával meggyilkoló gyermekek rettenetes tüneteiben került napfényre. A család a nemzet legkisebb molekulája és ennek válsága, pusztulása a nemzetet is végveszélybe dönteli. A családvédelmi körök mielőbbi megszervezése, el nem odázható feladat, melynek érdekében munkába kell állani az egész magyar társadalomnak, mert csak ezen a réven remélhetünk egy erkölcsi megújulást.

A testi hibában szenvedők és a falusi elmebeteg problémája is sok érdekes adatot vett fel. *Barla Szabó József* elnök mutatott rá arra a nagy veszélyre, amely a testi és szellemi fogyatékosok révén éri a társadalmat. *Horváth Boldizsár* egyetemi magánlátár, főorvos kimutatta, hogy Magyarországon minden tízezer emberből halvanhárom teslifogyatékos. A nyomorúságok okozó testi betegségek között gyakori az elhanyagolt angolkór. A csont- és izületi tuberku-

lozis gyakori jelentkezési formája a csipőizületi gyulladás. A falusi szülők rendszerint késve fordulnak orvoshoz, amikor már egyáltalán, vagy keveset lehet segíteni.

Zsakó István dr. az Angyalföldi Elmegyógyintézet igazgatója a falusi lelkibetegekről, a falu boldjáról értekezett. Hozzávetőleg tízenötezer olyan elmebeteg van a falvakon, amelyeknek eltarlása és gondozása részben a hozzátartozók terhére, részben a társadalom jóindulatától függ. — Határozati javaslatában kívánatosnak tartotta a gyengeelméjűek felkutatását, azok orvosi kezelésbe, vagy legalább orvosi gondozásba való vételét. Az életerős családok szaporodásának elősegítése és a beteg értéktelen egyedek szaporodásának megállítására volna kívánatos.

Az iskolán kívüli népművelésnek a családvédelem szempontjából való munkáját ismerelve, *Pataky Mária dr.* tanfelügyelő szükségesnek tartja, hogy mélyebben foglalkozzanak a falusi nők lelkületével s helyezték előtérbe a szociális feladatokat. *P. Szederkényi Anna* követelte a családvédelem intézményes és társadalmi megszervezését a falvakon és a tanyákon. Elszomorító eseteket sorolt fel, amelyek mindannak a nagy elhanyagoltságnak és a lelkisötletiségnek a következményei, melyben a falusi és tanyai családok, a magyar anyák élnek.

H u s v é t

Este van. Magányos elhagyatottságban állok a szigeten. Mögöttem a kis Duna-ág s a sötétlő hegyek. Előttem a nagy Duna hullámai. Környező falvak és városok csendjéből felém pislognak apró lámpafények. A néma esti csendben a hullámok csobbanását hallgatom s földbe gyökerezett lábba állok.

A falvak és városok égnek fehérlő domjaiban megkondulnak a feltámadást jelző harangok. Ünnepi hangjuk árad felém, felzognak az orgonák s nagyszombat délután: husvét elő estélyén száz és százezer ember ajkán csendül fel a szent ének: feltámadt Krisztus e szent napon.

Feltámadt és glóriás dicsfényt áraszt az emberiségre 1900 esztendő óta újra és újra megismételő szeretettel hirdeti az örök életet. Hirdeti harangzúgással, orgonák bugásán és

áhitatos tömegek szívdalán keresztül, hogy a bűnös emberiség megváltásának utolsó fejezete jálszódott le: feltámadt Krisztus e napon! S amint a feltámadási dicsfény földet az éggel kapcsol — megindul ezen az útvonalon a megváltott emberiség, hogy kövesse a Mester által kijelölt egyedül üdvözítő utat.

Magányos elhagyatottságomban állok a szigeten. A hullámok a körülöttem csapkodó éleli hullámmainak zenéjébe vegyül a husvét alleluja éneke harang és orgonazugása s én úgy érzem, hogy a nagypénleki sötlettségben magára maradt emberiség én vagyok. A körülöttem csapkodó, hullámzó élet néha magányos szigetre veti az embert. Nincs ember, aki csónakot ajánlana fel, nincs társ, aki élelbelendítő báloritást adna. Csak a hullámok csapkodnak. Csak sötét

komorságokkal festenek a hegyek körénk... és távol a falvak és városok fehérlő tornyai felől megkondulnak a husvét öröm: örök életre-támadás harangjai. Felzognak az orgonák és minden és mindenki érzi a nagy értéket: feltámadt Krisztus e napon s feltámadtunk mi is egy jobb és örök életre.

Az alleluja feltámadás, a megváltás ránk ragyog.

Sz. Csorba Tibor

H I R E K

Halálozás. Veres Ilonka Szentpéteri Pálné, igazgató tanító neje április hó 6-án Dunapatajon elhunyt. Utolsó tagja volt Veres Lajos volt gyomai ref. rektor-tanító családjának.

Katonai előléptetések. Vitéz Horihy Miklós kormányzó a világháboruban szerzett érdemek figyelembe vételével vitéz Madaras Gyula, Wagner József, vitéz Pajor Gyula és Hajdu Béla emléklapos főhadnagyokat emléklapos századosokká, vitéz Varga Kálmán és Ruszka Sándor emléklapos hadnagyokat pedig emléklapos főhadnagyokká léptette elő. Endrődön Baranyai István, Szabó József és Lesniczki József emléklapos főhadnagyokat emléklapos századosokká léptette elő.

A Gyomai Tűzoltó Egyesület rendes évi közgyűlését március 28-án délelőtt 11 órakor tartja a község háza nagytermében. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Zárszámadás. 3. Az 1935 évi költségvetés jóváhagyása. 4. Számvizsgáló bizottság kiigazítása. 5. Esetleges indítványok.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület április 26-án délelőtt 11 órakor rendes tavaszi közgyűlését tartja Békés csabán, az egyesület székházában.

Május 5-én ügyi kongresszus lesz Budapesten.

Öt nagykorúsi tűzoltót, közülük Dobos Gyula főparancsnokot is, az I. Ferenc József által alapított király-díszéremmel tüntették ki 25 éves szolgálatukért.

A kolozsvári studiót Mátyás király szülőházában állítják fel.

Kugli-verseny.

Egyetértési Olvasó Egylet Husvét első napján d. u. kugli-versenyt tart 1 órai kezdettel. Díjak: **2 malac és 100 drb. levele cigarettá.**

A verseny este fél 8-ig tart.

A béke keresés álarcá alatt készül a háború.

Legutóbb a genfi arénában hangzottak el súlyos megállapítások az északi államok részéről, hogy Franciaország és Olaszország szövetségeseikkel nem a békét hanem a háborút szolgálják.

A háboru réme mindjobban vi-gyorog a hátunk mögött.

Vajjon ennek a háborus vércsapolásnak tenyerében nem fog-e a „gall-kakas“ utolsó kukorékolni, mielőtt nemzetközi mámorából csak egy percre is kijózanodhatna és belátná, a világháboru óta a francia önértésen mulat minden békés megegyezés lehetősége.

Micsoda eltévelyedés: Franciaország és a Szovjet egy huron!

Mikor látja már be a francia nép, hogy vezetői vesztébe viszik a nemzetet?

Pórúljárt női detektívek. A női detektívek kalandjairól és bukásáról rendkívül érdekes cikkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesítő folytatásos regényt, érdekesnél érdekesebb képes cikkeket, ismeretterjesztő és szórakoztató apróságokat és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Négy szemközt a halállal. Az állatidomítás titkairól és veszedelméről nagyon érdekes illusztrált cikkel közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egy teljes kisregényt, egyfelvonásos szindarabot, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, gazdag filmrovalót és rengeteg érdekes apróságot talál az olvasó a Délibáb új számában. Egy szám ára 20 fillér.

A brüsszeli világkiállításon Stéberl gyulai hentesiparos is kiállít ország híres hentesárúiból.

Dinnye termesztéséről és exportjáról, az almafa permetezéséről, az Ananász renelről, a badacsonyi borvidékről, a szőlő tavaszi munkáiról, a körtebimbók elfagyásáról, a gyűrűspille kártevőről, a Németország részére termesztendő almafajlákról, a méhek kezeléséről, a csibe neveléséről és még számos egyéb aktuális kérdéssről ír a „Magyar Gyümölcs“ képekkel gazdagon illusztrált legújabb száma, melyből egy alkalommal lapunkra hivatkozással ingyen mulatványszámot küld a kiadóhivatalt: Budapest, Andrassy út 8.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna.

kizárólag
Lach és Vargánál.

Ausztria nagy érdeklődése a Szegedi Ipari Vásár iránt. A szegedi ipartestület május 25. június 5. között rendezi meg a VII. Szegedi Ipari vásárt. A szegedi kézműiparosságnak ez elismeréssel találkozik s az idén már a külföld érdeklődését is felkeltette. Különösen Ausztriában kellett nagy figyelmet a vásár, ami különösen az Ausztriai Magyar Kereskedelmi Kamara érdeme. Ennek az érdeklődésnek jelentős eredménye az, hogy az Osztrák Iparos Szövetség, az Alsóausztriai Iparos Szövetség, valamint több osztrák gazdasági érdekesség vezetésével minleg 3 400 tagu látogató csoport fog a vásárra utazni. Az osztrákok a látogatást összekapcsolják Budapest megtekintésével. Az Alsóausztriai Iparos Szövetség speciális népművészeti és iparművészeti tárgyakkal részt vesz e vásáron. Ilyen irányú és ilyen nagy szabású közlekedés a két ország kézműiparossága között még nem volt.

Ipari továbbképző tanfolyamok rendezése. Mióta az állam nehéz pénzügyi helyzete az összes miniszteriumokat egészen kivételes lakarékossági rendszabályok élelbeléptetésére kényszerítette, a kereskedelemügyi miniszterium csak olyan ipari továbbképző tanfolyamok létesítését engedélyezte és olyan esetekben inlézkedett ipari vándor szakitanilók kiképzéséről, mikor az érdekeltek a szaktanfolyam megtartásának, illetve a vándor szakitanilók kirendelésének összes költségeit vállalták. Ez ügyben a szegedi kereskedelmi és iparkamara előterjesztéssel élt a kereskedelemügyi miniszterhez és rámutatott arra, hogy ilyenformán az ipari továbbképzés ügye teljesen el fog sorvadni, mert a nehéz gazdasági viszonyok mellett a kisiparosok nincsenek abban a helyzetben, hogy ezeket a költségeket vállalhassák. A kereskedelemügyi miniszter a kamara felterjesztésére adott válaszában kijelentette, hogy ezek a körülmények előtte is teljesen ismeretesek és törekedni fog arra, hogy költségvetésének keretein belül a kimondottan kisipari szakitanfolyamok és vándor szakitanilók számára bizonyos összeget tudjon folyósítani.

Ausztria az ősszel 5 százalékkal növelte előző évi búza-vetését. Három év alatt 20 százalékkal növelte Ausztria búza-vetését.

Internátusba felvétel. A hmvásárhelyi Ref. Gimn. Fiuinternátus Igazgatóságához a kellően felszerelt felvételi kérvények július 31-ig nyújthatók be. Az internátus a gimn. épülettel egy telken fekszik, fűtés, fűs udvarkarttal. A felügyeletet és korrepetálást a bentlakó felügyelő és két bentlakó tanár látja el. A teljes díj: lakás fűtés, villágítás, mosás, kisebb gyógyellátás, korrepetálás, napi négyzeri izletes és bőséges ellátással együtt havi 45 P. Jó előmenetelű szegény tanulók kedvezményben részesülhetnek. Kívánatra részletes tájékoztatót küld a Gimn. Igazgatósága.

A gyümölcsfák virágzásáról és megtermékenyüléséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteli a gyümölcsös tavaszi és nyári permelzését, a permelzőgépek karbantartását, a gyümölcsvirágpusztító bundásbogár irtását, a kerli olcsó faépitmények házi készítését, a kajszinbarackla alakra nevelését és termőre mészését, a lóleű elleni védekezést, a szőlő ezévi speciális mészésmódját, ez idei cserebogárvízó elleni védekezést, a zöldségeskert és virágoskert aktuális teendőit stb. A dűsan illusztrált színes gyümölcsképek közreadó két szaklapból egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapesti, Földmívelésügyi Miniszterium) díjlanul küld mutatványszámot.

SPORT

II. o. bajnokság állása IV. 20-án:

1. Textil	15	15	—	—	53	6	30
2. MTK	13	10	1	2	33	10	21
3. Kinizsi	14	9	1	4	21	28	19
4. MTörek.	15	9	—	6	30	24	18
5. GySC	14	7	4	3	21	19	18
6. GyTK	16	8	2	6	32	32	18
7. OFC	15	8	1	6	31	24	17
8. M.MÁV	16	8	1	7	28	35	17
9. KTE	15	4	2	8	11	44	10
10. BISE	14	3	1	10	11	28	7
11. Bocskai	15	4	1	10	14	22	3

Április 21-i program:

Gyomán: GySC—KTE.

Medgyesegyházán: Kinizsi—GyTK.

Orosházán: OFC—Textil.

Mult vasárnapi eredmények:

Kinizsi—Törekvés 4:1 (3:0)

Bocskai—M.MÁV 3:1 (1:0)

OFC—LTE 1:0 (0:0)

Bíróküldés. GySC—KTE meccset **Rátfai**, Kinizsi—GyTK meccset pedig **Leipnieker** szöv. bírák fogják levezetni.

GySC—GyTK 1:1 (0:0)

bajnoki, bíró: Kiss.

Mult vasárnap zajlott le a gyomai futball derby, mely a mutaioti játék és az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül végződött.

Az első félidőben a GySC határozott fölényben volt, úgy hogy a GyTK állandóan védekezőjátékokat volt kénytelen folytatni. Hogy mégis gólnélkül telt el a félidő, annak oka részben a baloldali gólképtelenség, másrészt pedig az volt, hogy Kiss Sándort a leggólképesebb csatárt Weigerth centerhalf állandóan szemmel tartotta s emiatt akciót nem kezdeményezhetett. Viszont a halvesor és a védelem feladata magaslatán állva könnyen verte vissza a GyTK szörványos támadásait. A második félidő elején is tartott még ez az iram, majd lassanként feljött a GyTK csalársora és a GySC-t teljesen kapujához szegezve, egymás után indította veszélyesebbnél-veszélyesebb akcióit. Különösen a Pestről erre az alkalomra hazahozott Bartik II. és Bartik I. játszott nagy kedvvel. A védelemben Hatvaniban kiűnő helyezkedési és rugó—technikáit rendelkező bekket fedeztünk fel, viszont Kurtz csak szokott durvaságaival vonta magára a figyelmet.

GySC: Kiss Zs. — Fekete, Pulgor—Jenci, Németh, Fried—Sebők, Cs. Nagy, Kiss, Szalay, Nagy.

GyTK: Izsó—Kurtz, Hatvani—Csikós, Weigerth, Vatai—Lakatos, Alt. Bartik II. Bartik I. Bartha.

GySC válaszl kaput, érhetetlenül nappal szemben és mindjárt erős ortrom alá veszi a GyTK kaput. Cs Nagy, majd Sebők lő fölé, GyTK védekezése rendezkedik be. Bartik I. negyedik halfot játszik. 15 p. Sebők remek beadása izgatja a kedélyeket. Cs. Nagy kápráztaó technikáját csillogtatva szebbnél—szebb passzokkal játsza tisztára Szalai, aki teljesen formán kívül játszik és semmi sem sikerül neki 24 p. Bartha—Bartik II. szép szökletésével lefut, lövésszerű beadását Kiss vetődve védi. 27 p. Csikós passzával Lakatos elhuz Fried mellett, de Fekete laccsra szereli. 28 és 29 percen két eredménytelen korner a GySC ellen, majd veszélyes Bartik I.—Bartha kombináció a vonalon kívül kerül. Nagyon erős az iram, GySC kissé le-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát

Magastörzsű és bokorrózsát

Diszfát

Diszcserjét

Évelő virágot

Gyökerez szőlőveszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda

VI. kerület Andrassy-ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

fékez s a legszebb akciók akadnak el Szalai lassuságán. 58 p. A kiszökő Kiss Kurtz bukaltja, Kiss szabadrugása kihatálatlan kornert eredményez. Félidő végéig GySC eredménytelen. Bartik II. — Vatai—Bartha akció nagyon veszélyes utána is frontban marad a GyTK, de a sziklaszilárd védelemmel nem boldogul. 15 p. hozza a GySC gólját. Nagy jól ivelt kornert Izsó saját kapujába üti (1:0). GyTK erős támadásokkal válaszol, GySC összekötői hátramennek segíteni. Bartha kornere, majd Bartik I. bombája erős munkát ad Kissnek. Közben Pulgor feleslegesen kornert vét. GySC mindjobban beszorul, GyTK pedig ellenáthatatlan rohamokkal küzd a kiegyenlítésért, míg végre Fekete felszabadul. Labdájával Nagy lefut. Szalaihoz ad, akit Kurtz jó lövőhelyzetben felbukalt, majd a földön fekvő játékosba sarokkal újból belesug. A bíró mindezt nem hajladó észrevenni. Újból GyTK kereskedik felül 40 p. Bartik I. közletről sarokra emel, Kiss nagy bravurral lehuzza, majd újabb lövését remekül kiboxolja. A gól a levegőben lóg, óriási a GyTK nyomása. Szabadrugás a GySC 16-osáról. Pulgor ismét kornerre ment Végre Bartik II. Az erősen ofszeidgyanus helyzetben álló Bartik I.-hez passzol, aki az ölösről éles lapos lövéssel kiegyenlít s a közönség fűsikeltő ovációja mellett megmenti az egyik pontot. Az utolsó percek, öldöklő az iram, de az eredmény már nem változik. GyTK lelkesen küzdött az utolsó percig, GySC-ben Sebők, Cs. Nagy, a halvesor és a közvetlen védelem feladata magaslatán állott, Szalai azonban csalódást keltett.

SAKK HIREK

Befejeződött a GyTK és GySC közös rendezésében „Gyoma község bajnoka” című első ízben megrendezett sakkverseny. Ez a verseny, ha vesztett is érdekességéből és színvonalából azzal, hogy községünk néhány ismert nevű sakkozója nem indult, célját elérte. Elérte, mert a versenynek nem egyedül a legjobb megtalálása volt a célja vagy lett volna a célja, hanem a sakk népszerűsítése.

Mint minden verseny, úgy ez is bővelkedett meglepetésekben. Kiestek viszonylagos nagy nevek, bekerültek a döntőbe ismeretlen ifjak. Öröndetes meglepetése a versenynek a fiatalok előretörése és azok nagy jálékvedve. Bizonyosága ennek az, hogy a kilences döntőben öt olyan ifju nevét látjuk, akikről eddig mint sakkozókról nem igen hallottunk.

A versenyről az alábbiakban számolunk be.

Összesen 30 versenyző indult, akik közül 18-an jutottak a középdöntőbe. Név szerint: I. csoport: Bácskai J. Benke M. Diószegi Gyula, Duffkon I., Nagy B. és Kruchió M., II. csoport: dr. Biró J. Jenei B. Kovács L. Krämmer Gy. v. Nagy Szabó B. és Weil S. III. csoport: Barlik A. Beinschróth G. Csapó G. Ilyés I. Schröder F. és Szilágyi I.

Minden csoport 3 elsője került a döntőbe, melynek eredményét ill. közöljük.

1. Kruchió Mihály	6 1/2
2. Szilágyi István	5 1/2
3. Krämmer György	5
4. Bácskai József	5
5. Dr. Biró János	4 1/2
6. Weil Sándor	4
7. Barlik András	2 1/2
8. Schröder Ferenc	2
9. Duffkon István	1

GyTK—GySC sakk csapat mérkőzés. A két helyi sport egyesület nemcsak a futball pálya zöld gyepén, hanem a 64 kockás mezőn is összeméri erejét folyó évi április hó 25-én délután 6 órakor. A 11 főből álló csapatok mérkőzése most bizony nem az érdeklődők száza, hanem a lelkes sakkbarátok kicsiny serege előtt folyik le. De minden biznnyal épp oly lelkesedéssel küzdenek a csapatok tagjai egyesületük színeinek dicsőségéért, mint a zöld gyepen a futballisták. Hogy melyik csapat győz, azt épp oly nehéz megjósolni, mint a futballpályán. Talán a GySC csapata jobbnak látszik, de ez még nem jelenti a biztos győzelmet. Hogy a GyTK csapatában kik játszanak, még nem tudjuk. A

GySC csapata bizonyos, hogy a következőkből kerül ki: Beinschróth G. Duffkon I. Ilyés I. Jenei B. Kiss S. Kovács L. Kruchió M. Matlak M. Máczy Á. Nagy B. Németh J. Németh G. Pulugor L. Szerető E. és Szilágyi I. — A csapatmérkőzés után fél 9 órakor sakkvacsora lesz, melyen az egyéni verseny döntőjének részve-

vői megkapták díjait. — Úgy a GyTK—GySC sakkcsapatmérkőzés, mint a sakkvacsora az „Uri Kaszinóban” lesz, melyre örömmel hívja és szívesen látja az érdeklődőket mindkét egyesület. — A csapatmérkőzésre belépődíj nincsen. A vacsorán egy leteríték ára 80 fillér. Jelenkezni lehet a vendéglősnél. K.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. **Alt Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Husvételre Női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Kossuth Lajos utca 22 sz. ház és egy drb. Torzsás föld eladó, értekezni lehet Kossuth Lajos-utca 55 sz. alatt.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Kató Ferencnek vetni való szudárfűmagja. Árpája, leveles takarmány, csutkája, árpa szalmája és szénája mázsa, vagy csomó számrá is van eladó. Tehénjárású és sertésjárású vannak nyári használatra kiadók. Kossuth Lajos utca 15 szám.

8 ballai járás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner faterkedésben.

Akiknél a Hartenstein cégtől, vagy a Wagner cégtől még vashordók vannak, 8 napon belül szolgáltatassák be a Wagner fatelepen, hogy a kellemetlenségektől mentesüljenek. Be kell szolgáltatni azokat a Hazai Közalaj részvénytársaság hordóit is, amelyeket esetleg más cégtől kaptak. Kellő időben történt bejelentés esetén a beszállításra Wagnerék haladékat adnak.

Egy hálószoba butor eladó, ugyanott egy nagy réz üst is és üstház. Welényi ut 4 szám alatt.

Gábor Gyula hentesnek 13 darab 3 hónapos malacca, 1 konyhaszekrény és egy gyermekágy van eladó.

Tengerimorzsoló kölcsön kapható Gecsei Lászlónál Gyomán, Zrínyi-utca 59 alatt.

Horthy Miklós ut 63. számú ház azonnali beköltözéssel eladó, ért. u. ott.

Lukács György ács és kőműves elvállal minden e szakmába vágó munkát, ujat és ócskát átrenovál. Kérem a közönség szives pártfogását. Gárdonyi Géza utca II. ker. 2 sz.

Fajtisza törzskönyvezett Jorkshire malacok eladók Szabó Gyulánál, Endrődön. Szent Imre ut 1 sz.

Két fattyasi tehénjárás és öt sertésjárás nyári használatra kiadó. Szilágyi Antal szabó mesternél.

Szabó A. Lajos tanyájában 1 boglya gypszena és leveles csutka van eladó.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejett ujbör Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a
**Holler szállodát és
vendéglőt**
átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

SCHVARCZ KÁROLY

vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ
ENDRÖD

1935 április 21-én Húsvét vasárnapján
és 22-én hétfőn

Greta Garbo világfilmje

KRISZTINA KIRÁLYNŐ

Hangos dráma.

Főszerepben: Greta Garbo, John Gilbert,
Jan Keith, Elisabeth Young.

A romantikus film az ifju Krisztina királynő életének meghatározó történetét tárja elénk szívbemarkoló tragédiával. Greta Garbo filmszínésze és John Gilbert minden mozzanata izgalmas gyönyörűséget okoz. A legnagyobb világsiker aratott hangosfilm.

Egy kis zenebona

Vigjáték.

Hangos Magyar Világhíradó.

Ingatlanforgalom

Viznyai Józsefné Fekete Róza gyogyai lakos vett 1 h. 525 n-öl félhalmi szántót Joó László (nős I. Kocsis Juliánával) gyomai lakostól 800 P.-ért.

Tóth János és neje Kéri Erzsébet budapesti lakosok vettek 3 h. 870 n-öl tanyai szántót Cs. Szabó Albert gyomai lakostól 2500 P.-ért.

Dinya Elek gyomai lakos vett 1 h. 351 n-öl kölesfenéki szántót Csath Jánosné Nagy A. Eszter és társától 450 P.-ért.

Nyiri Sándor és neje Horváth Mária vettek 1374 n-öl zöldlapi szántót Vékony Lajostól 500 P.-ért.

Lakatos Istvánné Lakatos Lujza vett egy beltelkes lakóházat 3/4-ed részét Szilágyi Mihályné Fésüs Teréz és társától 712 P. 50 fill.

Kovács Imre és neje Nagy M. Róza vettek 203 n-öl, 210 n-öl és 1 h. 234 n-öl csergettyülapi szántókat Kovács Mihályné Nagy M. Rózától 600 P.-ért.

Czeglédi Lajos (nős Bocskai Máriaival) vett egy németzugi házat Kertész Károly (nős Putnoki Juliával) -tól 480 P.-ért.

Molnár Antal és neje Izsó Róza vettek 902 n-öl és 1 hold 912 n-öl ingatlanoknak a fele részét Szerető István (nős volt Dutkon Kláraival) gyomai lakostól 630 P.-ért.

id. Kéri Gábor és neje Izsó Etelka vettek 4 h. 1389 n-öl tanyai szántónak fele részét Szerető Istvántól 1400 P.-ért.

**Legolcsóbban és leg-
eredményesebben az
ujság publikál!**

MINDENNEMŰ

nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a

HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Tékét Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Takarmány hiány

Az állatok átteleltetése évek óta nem okozott anynyi gondot a gazdáknak, mint az idén. A tanyák legtöbbször alig látai egy maroknyi szénát, szalmát. Szinte érzi az ember: ebből már csak csipegetni mer a gazda, hogy eltartson újj. A vágóhid melletti „lóger”-ben alig egy pár szénaboglya kellei magát megfizethetetlen áron.

Tehetetlenül látja a gazda nap-nap után leromlani a jószágát. Sok helyen már alomszalma sincs.

A előző években métermázsánként 50—70 fillérért elkótyavetyélt szalma elpocsékolása most bosszulja meg magát igazán.

Egy kéve csutka (leveles tengeri-szár) 10 fillér. Egy liter tej ára 12 fillér. Hol itt az arány?

Tudott dolog, hogy a múlt év aszályos volt, nem sok takarmány termelt, s mert tartalék takarmány nagyon kevés volt, vagy semmi, előrelátható volt, jószágállományunknak súlyos koplaló próbát kell kiállania a tél folyamán.

Nagyon komoly figyelemre méltató a mostani súlyos helyzet, hogy gazdáink több takarmány termesztésével biztosítsák jószágaik rendszeres kitéleltetését.

Rétjeink és legelőink nagysága a kisebb területű községek által irigyelt szénagazdagoknak hisz bennünket. Lehetne is valami igaz ebben, ha a zöldmező tanfolyamon résztvevő gazdáink a tanfolyamon előadott rét- és legelő művelésére vonatkozó hasznos utmutatás szerint legalább megkezdnék volna már a

másutt kikísérlelt rét- és legelő művelést itthon is alkalmazni. Semmi jelét nem látjuk és nem látjuk ennek a szándéknak. Kár pedig elhanyagolni, amit két éve kényelmesen és ingyen megtanulhattunk.

Magunknak és lakostársainknak is javát szolgálnánk, ha a zöldmező tanfolyamot végzett hallgatók összefognánk és megkezdénénk rétjeink és legelőink termőképességének fokozását.

W.

Adakozások az országzászlóra

Athozat: 1092. P. 69 fillér.

Szabó Örmester	1. „
Ehrmann	1. „
Blum Mór	1. „
Klein László	1. „
Oláh István tanító	1. „
Ipartestület	10. „
Oláh Lajos	1. „
Gábor Antal	1. „
Gyuricza	50 fillér.
Schröder János	50 „
Kovács József	50 „
Kerekes Károly	50 „
Fried Géza	50 „
Szilágyi Gergely	50 „
Lach és Varga	50 „
Mészáros Lajos	50 „
Gecsei Sándor	50 „

1114 P. 19 fillér.

(Folytatjuk.)

Képviselőtestületi közgyűlés

Gyoma község képviselőtestülete ma, április hó 27-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai:

O. F. B. által kiosztott házhelyek árának mérséklése ügyében határozalhozatal.

Vágóhídon kényszervágott állatok után esedékes díjak engedése.

Mezőgazdasági statisztikai összeírásnál közreműködő özszeírásnál közreműködő özszeíróbiztosok díjazása.

Mezei közös dűloutak kijavítása érdekében beadott kérelmek.

Függökölcsön felvétele érdekében határozat hozatal.

Vicinális utépítési alap megszüntetése tárgyában határozat hozatal.

Házhelyjuttatás iránt beadott kérelmek.

Vagyonáruházási illetékre vonatkozó szabályrendelet módosítása.

Csudaballai legelőbérletiszerződés jóváhagyása.

Egy révlaposi házhelynek K. Molnár Lajos és nejevel történelmi adásvételi szerződésének jóváhagyása.

Közsegély iránti kérelmek.

A gyomai polgári iskola növendékei Pesten

A vidéki gyerek álma és ábrándja: Pest, a Duna gyöngye, hazánk tündérszép fővárosa. A gyomai polgári iskola növendékeinek teljesült ez az álma, valóra vált ez az ábrándja. Göndös József polg. iskolai igazgató páratlan agilitással dolgo-

zolt azon, hogy az iskola tanuló ifjúsága a pesti utat lehetővé tegye, s vele olyan régi tervet valósítsa meg, ami eddig nem sikerült a gyomai polgári iskolának.

Ez volt tehát az első alkalom, amikor a gyomai polgá-

risták kedvezményesen és csoportosan látogattak el a kék Duna partjára a nagyszerű terv megvalósítójának, Göndös József igazgatónak a kíséretével.

Nagy izgalommal várta az 50 főnyi diáksereg a Pestre való megérkezést, s amikor a kis csapat Dr. Szászné vezető tanár, Villányiné és Fehér tanárok kíséretében szép sorban végig lépkedtek az állomás nagy üvegesarnokán, szinte kívülről lehetett a szívek dobbanását hallani. De volt is rá ok. Annyi szépet, fényeset, káprázlatot, hatalmasat, művészi és meglepőit ritkán lát a vidéki szem, az apró gyerekfej, ha először látja, bizony beleszédül.

A hatalmas forgalom az autók és emberek sokasága, az utcák méretei, a paloták nagysága s a zürzavar világvárosi robaja mellán ragadja meg a fővárosba lépő idegent, mert hiszen ez még világotjáró embernek is érdekes. De a csodálkozás csak azután következik igazán, amikor megnyílik ezeknek a palotáknak az ajtaja s kifáru az egész nemzet kincse a kíváncsi szem előtt.

Igy visszagondolva a sorban váltakozó képekre, szinte keresni kell az emlékek frissen összedobált lomlárában a sorrendet a benyomások és élmények között. Az utca és forgalom után, a világváros zaja után a fenséges Margitsziget ájtatos csendje, a kolostor-rom poézise, majd hirtelen a kénes forrás és az ásványvízöltő megkapó érdekességei. Aztán újra a kereskedelmi élet lüktető elevevénye a Magyar Divalcsarnokban, hogy utána egy sejtelmes félhomálya fedjen be mindent s villilógó varázsoljon elénk újabb csodákat. A város hatalmas körnengelegéből egy ugrással a Gellérthegy sziklaormaró! szemlélni a milliós város házainak százazreit és ködben elvesző távlatait, lent a hömpölygő folyamot s a rajta ányujlózó kecses hidak karsu szalagjait, bepillantani a festői-en szép Pálos kolostor falai közé és a sziklakápolna barlangjába. Aztán a királyivár renegeleg ablakával és zöldre

zománcozott telejével nézni farkasszemmel és újra belenézni abba a csodás panorámba, amelyet a Halászbásiya árkádjai mutatnak elénk.

A jó öreg Buda azonban még mási is tud adni. Elénk terül a Vérmező bársonyos zöld gyepél, elkáprázlat egy órsékváltásnak egy egész életre való nagyszerű emlékével és eldiesekszik az évszázados és modern fürdők olyan sorával, melynek párja alig akad.

De ez még nem minden. Ujra vissza Pestre. Egészségügyi Mezőgazdasági Múzeum, és az Állalkert. Mennyi csoda, mennyi élmény, gyermeki öröm. A majmok, az elefántok, a viziló, a tigrisek, oroszánok, a zsiráfok, papagályok és sasok, még a gyűszűnyi madárkák hangos serege talán még helekig is felkeresik tanulóink éjszakai álmát.

Három napos volt a kirándulás. És ez alatt a három nap alatt olyat láttunk, olyat tapasztaltunk, ami még annak is szép, aki már látta, tapasztalta, vagy aki máshol is látott ilyet. Hogyne lett volna minden szép azoknak a gyermekeknek, akik mint valami varázsszönyegen jártak be ezt a sok csodát s emléket, amelyet megőriznek akkor is, ha majd iskolából kikerülnek. Akkor pedig arra is vissza fogunk gondolni hálával és szeretettel, aki neki mindezt lehetővé tette.

Gyorsíró verseny Békéscsabán

A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége megbízásából a Békéscsabai Gyorsírók Egyesülete f. évi május hó 12-én d. e. 9 órai kezdettel a Békéscsabai Községi Fiu Felső Kereskedelmi Iskolában kerületi körzeti gyorsíróversenyt rendez, amelyre a versenyezni szándékozókat ez uton is meghívjuk.

A verseny fokai: 150 és 120 szótagos állételes, 100 szótagos szabatos, továbbá irodai gyorsírási olvasási verseny. A 150 és 120 szótagos fokon 3 perces diktátum leendő át közönséges írásba 45, illetve 36 perc alatt. A 100 szótagos szabatos fokon a diktált szöveget átadni nem kell, ill az írás szabalossága alkotja az elbírálás tárgyát. Az olvasási versenyen 500 szótagnyi sokszorosított irodai gyorsírási szöveget kell 30 perc alatt közönséges írásba átadni. A diktátumok keretében az egyéni versenyen kívül csapatverseny is lesz, mégpedig a 150 szótagos fokon 5 tagu, a 120-on és 100-on 10 tagu csapatok számára.

Minden fokon a csapatok kétszeres száma nevezhető név szerint és a legjobb 5, illetve 10 eredménye számát, a csapatversenybe nevezettek egyúttal egyéni versenyzőkül is számítanak, tehát kétszeresen versenyezniük nem kell.

Nevezési díj a 150 és 120 szótagos fokon 1 P. a 100 szótagos szabatos fokon és az irodai olvasási versenyen 50 fillér. Ennek ellenében a versenyzők megkapják a versenypapírt és minden sikeresen dolgozó versenyző a kinyomtatott versenyeredményt.

A verseny minden tekintet-

ben a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének verseny szabályzata szerint bonyolódik le, a dolgozatokat központilag Budapesten bírálják el és a nyerteseket a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége jutalmazza.

A nevezések f. évi május 5-ig küldendők be a Békéscsabai Községi Fiu Felső Kereskedelmi Iskolába Pancrutz József igazgató, a Békéscsabai Gyorsírók Egyesületi elnökének címére.

Békéscsaba, 1935. április 10.

A Békéscsabai Gyorsírók Egyesületének Elnöksége.

Sátorozó tűzokkakasok

Ha a felki-uradalom területére ér az ember, a százas lélszámot is meghaladó tűzok csapatokat láthat. Vagy a nagy legelőn, vagy a búzavetésen tartózkodik a tűzoktársadalom. A csapatban lévő tojók együtt legelésznek, körülöttük sűrű sátorozással messzire fehérlenek a hatalmas fejlődésű kakasok.

Országunk e ritkaság-számba menő legnagyobb repülő vadjából tekintélyes anyagi hasznot csinálhatna a felki-uradalom, ha évente legalább 20 kakas kilövését engedélyezné. Tudjuk, a tűzokkakas darabjért 100 pengőt is szívesen fizelnek

hazai vadászaink, esetleg külföldiek is. És ma már senki sem ütközik meg azon, ha nagybirtokosaink vadjaik kilövését bérbeadják. Vagy ha Telek-uradalom nemes érzelmű tulajdonosa nem akarna ebből jövedelmezt csinálni, milyen nemes segítség volna, ha ezt az öszszegyet szegényeink és azok gyermekei támogatására fordítaná.

Gyoma szempontjából is jelentős volna, ha évente 10—15 idegen jönne községünkbe.

A tűzok állomány szempontjából csak előnyös lenne, ha az elszaporodott kakasokból évente vagy 20 darabot kilönének.

A kötelező cserebogárirtás

végrehajtására és a pajorkárok megelőzésére rendelet jelent meg a hivatalos lapban. A cserebogár irtása az 1932-iki u. n. tömeges rajzási esztendőben, valamint a rákövetkező években nem járt a megkívánt eredménnyel. Az új rendelet intézkedik a közterületeken, valamint a magánterületeken elvégzendő irtás végrehajtásáról. Az utób-

binál kimondja, hogy ahol mulasztás esete forog fenn, ott a mulasztók költségére fogja a hatóság az irtást végrehajtani. Az irtásnak a lebonyolítására a rendelet nem szól, csupán a már rajzó rovarok befogására lehet az állami utasításokat értelmezni. A begyűjtött cserebogarak után beváltási díj megállapítását tartja szükségesnek.

A cukor árának egységes megállapítása

A vidéki fűszerkereskedők régóta sérelmezték, hogy a cukor forgalombahozatala tekintetében hátrányos helyzetben vannak a fővárosi kereskedőkkel

szemben. Panaszukat egyes kamarák ismételtén az illetékes kormányhatóságok elé terjesztették, amelyek méltányolva ezeknek a panaszoknak a jogosságát,

intézkedtek, hogy a cukor ára, miként a békében is volt, egységesen állapítsák meg az egész országban.

A pénzügyminisztérium ugyanis az 1935. évi termésű eukorrépára vonatkozó megállapodással kapcsolatban megegyezést létesített a cukorgyárakkal arra nézve, hogy legkésőbb 1935. évi május 1-től kezdve, a cukrot valamennyi magyarországi vasúti állomáson ugyanazon az áron fogják eladni. Ezzel az intézkedéssel a cukor árának egységes megállapítása május 1-től kezdődőleg megtörtént.

H I R E K

Nosztalgia.

Fázós árvácskák intgetnek:
Kőrengetegek színes folljai...
S míg nézem, róluk eszembe jut
Mi árva sírunkon az otthoni

Viráglettek! ti üzenjétek
Testvéreteknek a nagy messzin
[át —
Szirmolok szálló szótlain szava
Vigye el szívünk fájó sóhaját.

Árvácskák vagyunk mi is illen,
Kőrengetegek szürke folljai...
Álmat lesve, — mikor visszaiár
A régi édes kép, az otthoni.

Mányiné Prigl Olga.

Az OTI központi hivatalát Békéscsabáról visszahelyezik Gyulára május 1-től.

Japánban nagy földrengés volt a Formóza nevű szigeten. Hivatalos jelentés szerint 3191 halálos áldozata, 9213 súlyos és 1415 könnyű sebesültje van a földrengésnek 15.292 ház teljesen elpusztult és 22.273 ház megrongálódott.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke vitéz Mecsér Endre lett.

A Szegedi Ipari Vásár vezetősége lehetővé tette, hogy a vasutasok a legminimálisabb költségekkel zavartalanul töltsenek el egy napot Szegeden, ahol a vásár megtekintése után, idegenvezetők kalauzolása mellett végigjárják a városi és részt vesznek a tisztelőikre rendezendő ünnepségeken. A vasutas összejövelekre vonatkozó mindennemű kérdésre készséggel ad felvilágosítást a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége, Budapest, Bajza-u. 30. és az utazás részleteit közölni fogja a Magyar Vasutasok Országos Szövetségének hivatalos lapja: a Magyar Szárnyaskerek május 1. és 15-i száma.

A magyar vasutasok országos találkozója Szegeden. A Magyar Vasutasok Országos Szövetsége rendezésében június 2-án nagyszabású országos vasutas összejövetel lesz Szegeden. A magyar vasutaság Veress Gábor dr. Máv. igazgató kezdeményezésére egy napra lerándul a tiszaparti városba, hogy egyrészt a vasutas társadalom baráti kapcsolatát kimélyítse a vidék társadalmával, másrészt hogy az utóbbi évtizedben nagy fejlődésen keresztül ment alföldi város csodás alkotásait meglekinítse. Az együvéltartozandóság érzését van hivatalos ápolni ez az országos vasutas összejövetel, amelyen a magyar vasutasok családjaiikkal együtt vesznek részt.

Sebészet a szépség szolgálatában, írta dr. Érczy Miklós főorvos plasztikai sebész. Eggenberger kiadás, Bpest, 1935. Ára 3 pengő. Ebben a nagyszerűen megírt könyvben a nagyközönséghez szól a kiváló plasztikai sebész. Leírja az orr, fül, mell, stb. szépséghibáiban szenvedőknek megnehezült szociális helyzetét és kitűnő műtéri fényképeken mutatja be, hogy a modern plasztikai sebészet hogyan tudja ma már korrigálni a szépséghibákat, a sérülések okozta deformításokat és a veleszületett fejlődési rendellenességeket. Biztos, hogy ez a lézagnyújtó s magyar nyelven első ilyen témájú könyvvel nemcsak a szépséghibákban szenvedők olvassák majd nagy érdeklődéssel, hanem az egész művelt nagyközönség!

Ne adja internátusba, ne irassa be tanintézetbe, ne válasszon életpályát gyermekének a gondos szülő addig, amíg át nem olvasta az „Internátusok, tanintézetek részletes tájékoztató címűtára” 1935—36. évi most megjelent ismeretű könyvecskéjét, amely kimerítő utmutatást nyújt a hazai oktatási intézetek és nevelő otthonokról. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen, rendkívül ügyesen összeállított címűtár-tájékoztató kiadvántra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi 20 fillér portómegjelölés ellenében: Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI. Teréz körút 55 szám.

Ötezer weekendező leány. Páratlan újítást vezetett be a Délibáb, amely e heti számában megkezdte nagytarjelmű weekend-rovatának közlését. Ebben a rovatban mindenről beszámol, ami a vadevezősöket, weekendezőket, strandolókat, kirándulókat érdekli. A szezon alatti körülbelül ötezer szép weekendező leány fényképét fogja közölni a népszerű színházi képeslap. Pompás rádióműsorok, teljes kisregény, pompás színházi beszámolók, gazdag filmrovat a 100 oldalas Délibábnak. Ára 20 fillér.

Az állami gépjárművezető-képző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest VIII. József körút 6.) április 29-én este fél 7 órakor nyílik meg.

Az aranybörtön. A fehér szulán csodálatos életről, kalandjairól és szerelmeiről szól Gerard Louis világhírű regénye, „Az aranybörtön” amelynek közlését új számában kezdi meg Tolnai Világlapja. A népszerű képeslapban a legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesebbnél érdekesebb illusztrált cikkeket, riportokat és közel száz remek képet talál az olvasó. Tolnai világlapja egy száma 20 fillér.

Vállalkozás — Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hetilap a Perspektiva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt nélkülözhetetlen az építőiparosoknak. Mutatványszámolatlapunkra hivalkozással (Budapest VII. Rákóczi-ut 6.) küld.

Japán csillagászok megfigyelése szerint a Marson növényzettel teli övezet fedeztek fel és jól látható az ismeri csatornahálózatot is. A japánok megfigyeléseiket most tették, amikor a Mars, hét esztendő óta, a legközelebb volt földhöz.

Jó eső volt esütörtökön. Most túl a Körözsön volt nagyobb eső: Peresen 13, Udvarnokon 10 milliméter volt. A községben 6.5, a Kecsegszigetben 7.8, a Folyáséri-szivattyu-telpeknél 7.7 milliméter esett. Körösladány felé már alig volt eső. — Legelőnk már sokat javultak és még javulnak is, csak a korai kiveréssel le ne tapostassák azokat.

SPORT

II. o. bajnokság állása IV. 27-én:

1. Textil	16	16	—	—	55	6	32
2. MTK	13	10	1	2	33	10	21
3. Kinizsi	15	10	1	4	24	28	21
4. GySC	15	8	4	3	23	20	20
5. MTörek.	15	9	—	6	30	24	18
6. GyTK	17	8	2	7	32	35	18
7. OFC	16	8	1	7	31	24	17
8. MMÁV	16	8	1	7	28	35	17
9. KTE	16	4	2	9	12	46	10
10. BISE	14	3	1	10	11	28	7
11. Bocskai	15	4	1	10	14	22	3

Április 28. iki program:

Gyomán: GyTK—M. Törekvés.
Mezőberényben: MTK—GySC.
Szarvason: Bocskai — Kinizsi.
Békésen: BISE—MMÁV.

Múlt vasárnapi eredmény:
Textil—OFC 2:0 (1:0).

GySC—KTE 2:1 (1:1)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Rálfai.

GySC: Kiss—Fekete, Pulusgor — Jenei, Németh, Fried — Sebők, Cs. Nagy, Kiss, Zöld, Nagy.

Unalmas, csaknem teljesen egyoldalú játékban volt része múlt vasárnap a közönségnek s csak a GySC csalárainak erélytelenségén múlt, hogy ilyen elfogadható eredménnyel térhetett haza a gyenge kondorosi csapat. GySC valósággal lelőpte ellenfelét s hogy még sem tudott löbbséget góllal rugni, azt fiatal és szerencséskezű kapusának köszönheti a KTE, aki önfeláldozó és merész védésével megmentette csapát a gólzáporától. GySC-ben Kiss kapus kevés dolgát jól végezte, de a gólt fognia kellett volna.

TÁRCA

Elmélkedés a boldog házasságról.

Írta Záhonyi Aladárné.

(2) De most az a nagyon jó férj csalódhatik is, pl. odaadja feleségének a háztartási pénzt és úgy huszadika körül mondja a felesége, légy szives, adjál még pénzt, mert már elfogyott. Az a nagyon jó férj nagyot néz és mondja: „édes fiam, ha te nem tudod beosztani magadnak egyik hónapról a másikra a háztartási pénzedet és nekem a hónap közepén pótolni kell, úgy én a kezembe löbbé, egy összegben nem adhatom a pénzt.” Itt már egy kis baj volna, mert nem tudom, hogy asszonytársnőm hogyan gondolkoznak, a jó feleségjövatesz mindent és mondja az ő nagyon jó férjének: „azért kel-

lett pótolnod ebben a hónapban, mert neked kellett cipő és nekem ruha.” A nagyon jó férj újból boldog, mert nem könnyelműen adta ki felesége a pénzt, sőt a háztartási pénzből ilyen nagyobb bevásárlást csinált.

Ugy-e, hogy a jól beosztó feleségben meg lehet bízni és rá lehet bízni az urának egész keresetét! És ha jut szórakozásra, vegyenek mindketten részt benne, mert mindkettő dolgoznak, beosztva élnek és mindkettő egy test egy lélek, sohasem csalódnak egymásban és legyen mindig egy akaratuk, és szeretetben, megértésben neveljék gyermekeiket.

No most még egyszer mondom, hogy papucshős nincs, csak nagyon jó férj van.

Most jön a jó férj. Aki jó szívé, egy kicsit könnyelmű és befolyásolható. Első hetekben nagy a boldogság. Pár hét múlva a jó férj mondja a fele-

ségének, ma később jövök haza angyalom vacsorára, mert sürgős dolgomat kell elintéznem. Pedig ez nem volt igaz. A jó férj felkeresi a régi cimboráit, jól érzi magát köztük, nem is gondol a hazamenésre. Éjfél után, lábujjhegyen, esőndősen hazajön.

Az asszonyka ne csináljon jeleneteket, ne fogadja az urát éjfél után veszekedéssel, sirással és fenyegetésekkel. Hanem csináljon nagyon kedves, nyájas arcot és mondja meg urának, mennyire aggódtam érte, hogy nem történt-e valami bajod édesem és úgy örülök, hogy itthon vagy. Lehet, hogy az a jó férj egy kicsit spicces, de azért a feleségének minden szava a szívéig szól.

Másnap reggel, mikor a jó férj készül a napi munkájára, újból szépen mosolyogva kérdi az urától, édes jó férjem, miért jöttél olyan későn haza, nagyon szeretném, ha én is

tudnám, hogy jó helyen vagy. A férj elereszti az ügyet és magában gondolja, milyen nemes lélek az én kis asszonykám. Még szemrehányást sem tesz nekem, pedig megérdemelném! Ilyen asszonyt csak szeretni lehet, így morfondíroz a jó férj magában. Ezek a kimaradások nagyon ritkán történtek meg és egyszerre elmaradtak egészen. A jó férj magába száll, gondolkozóba esik, hogy mégis csak jobb az ő kis családi tűzhelye, amelyiket csak szeretni és becsülni kell. Mert ahogyan a jó cimborák tudják az én férjemet befolyásolni, azon iparkodom én a feleség, aki nemcsak neki, de magamnak is jól akar és én, aki félti azt a kis fészket, amelyiket ketten rakunk, nehogy széjjeldulja egy nem hozzáértő és rosszakarátu kéz.

(Folytatjuk)

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

zománcozott telejével nézni farkasszemel és újra belenézni abba a csodás panorámába, amelyet a Halászbánya árkádjai mutatnak elénk.

A jó öreg Buda azonban még mási is tud adni. Elénk teríti a Vérmező bársonyos zöld gyepét, elkápráztat egy órségváltásnak egy egész életre való nagyszerű emlékével és eldiesekszik az évszázados és modern fürdők olyan sorával, melynek párja alig akad.

De ez még nem minden. Ujra vissza Pestre. Egészségügyi Mezőgazdasági Múzeum, és az Állatkert. Mennyi csoda, mennyi élmény, gyermeki öröm. A majmok, az elefántok, a viziló, a ligrisek, oroszlánok, a zsiráfok, papagályok és sasok, még a gyűszűnyi madárkák hangos serege talán még hetekig is felkeresik tanulóink éjszakai álmát.

Három napos volt a kirándulás. És ez alatt a három nap alatt olyat látlunk, olyat tapasztallunk, ami még annak is szép, aki már látta, tapasztalta, vagy aki máshol is látott ilyet. Hogyne lett volna minden szép azoknak a gyermekeknek, akik mint valami varázsszőnyegen járják be ezt a sok esodát s emléket, amelyet megőriznek akkor is, ha majd iskolából kikerülnek. Akkor pedig arra is vissza fogunk gondolni hálával és szeretettel, aki neki mindezt lehetővé tette.

Gyorsíró verseny Békéscsabán

A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége megbízásából a Békéscsabai Gyorsírók Egyesülete f. évi május hó 12-én d. e. 9 órai kezdettel a Békéscsabai Községi Fiu Felső Kereskedelmi Iskolában kerületi körzeti gyorsíróversenyt rendez, amelyre a versenyezni szándékozók az uton is meghívjuk.

A verseny fokai: 150 és 120 szótagos állítólagos, 100 szótagos szabatos, továbbá irodai gyorsírási olvasási verseny. A 150 és 120 szótagos fokon 3 perces diktátum teendő át közönséges írásba 45, illetve 36 perc alatt. A 100 szótagos szabatos fokon a diktált szöveget állítani nem kell, ill. az írás szabalossága alkotja az elbírálás tárgyát. Az olvasási versenyen 500 szótagnyi sokszorosított irodai gyorsírási szöveget kell 30 perc alatt közönséges írásba állítani. A diktátumok keretében az egyéni versenyen kívül csapatverseny is lesz, mégpedig a 150 szótagos fokon 3 tagu, a 120-on és 100-on 10 tagu csapatok számára.

Minden fokon a csapatok kétszeres száma nevezhető név szerint és a legjobb 5, illetve 10 eredménye számát, a csapatversenybe benevezettek egyúttal egyéni versenyzőikül is számíthatnak, tehát kétszeresen versenyezniük nem kell.

Nevezési díj a 150 és 120 szótagos fokon 1 P. a 100 szótagos szabatos fokon és az irodai olvasási versenyen 50 fillér. Ennek ellenében a versenyzők megkapják a versenypapírt és minden sikeresen dolgozó versenyző a kinyomtatott versenyeredményt.

A verseny minden tekintet-

ben a Magyar Gyorsírók Országos Szövetségének versenyszabályzata szerint bonyolódik le, a dolgozatokat központilag Budapesten bírálják el és a nyerteseket a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége jutalmazza.

A nevezések f. évi május 5-ig küldendők be a Békéscsabai Községi Fiu Felső Kereskedelmi Iskolába Pancrätz József igazgató, a Békéscsabai Gyorsírók Egyesületi elnökének címére.

Békéscsaba, 1935. április 10.

A Békéscsabai Gyorsírók Egyesületének Elnöksége.

Sátorozó tűzokkakasok

Ha a felki-uradalom területére ér az ember, a százas létszámot is meghaladó tűzok csapatokat láthat. Vagy a nagy legelőn, vagy a búzavetésen tartózkodik a tűzoktársadalom. A csapatban lévő tojók együtt legelésznek, körülöttük sűrű sátorozással messzire felerlenek a hatalmas fejlődésű kakasok.

Országunk e ritkaság-számba menő legnagyobb repülő vadjából tekintélyes anyagi hasznot csinálhatna a felki-uradalom, ha évente legalább 20 kakas kilövését engedélyezné. Tudjuk, a tűzokkakas darabjéért 100 pengőt is szívesen fizetnek

hazai vadászaink, esetleg külföldiek is. És ma már senki sem ütközik meg azon, ha nagybirtokosaink vadjaik kilövését bérbeadják. Vagy ha Telek-uradalom nemes érzelmű tulajdonosa nem akarna ebből jövedelmet csinálni, milyen nemes segítség volna, ha ezt az összeget szegényeink és azok gyermekei támogatására fordítaná.

Gyoma szempontjából is jelentős volna, ha évente 10—15 idegen jönne községünkbe.

A tűzok állomány szempontjából csak előnyös lenne, ha az elszaporodott kakasokból évente vagy 20 darabot kilőnének.

A kötelező cserebogárirtás

végrehajtására és a pajzókárok megelőzésére rendelet jelent meg a hivatalos lapban. A cserebogár irtása az 1932-iki u. n. tömeges rajzási esztendőben, valamint a rákövetkező években nem járt a megkívánt eredménnyel. Az új rendelet intézkedik a közterületeken, valamint a magánterületeken elvégzendő irtás végrehajtásáról. Az utób-

binál kimondja, hogy ahol mulasztás esete forog fenn, ott a mulasztók költségére fogja a hatóság az irtást végrehajtani. Az irtásnak a lebonyolítására a rendelet nem szól, csupán a már rajzó rovarok befogására lehet az állami utasításokat értelmezni. A begyűjtött cserebogarak után beváltási díj megállapítását tartja szükségesnek.

A cukor árának egységes megállapítása

A vidéki fűszerkereskedők régóta sérelmezték, hogy a cukor forgalombahozatala tekintetében hátrányos helyzetben vannak a fővárosi kereskedőkkel

szemben. Panaszukat egyes kamarák ismételtelen az illetékes kormányhatóságok elé terjesztették, amelyek méltányolva ezeknek a panaszoknak a jogosságát,

intézkedtek, hogy a cukor ára, miként a békében is volt, egységesen állapítsák meg az egész országban.

A pénzügyminisztérium ugyanis az 1935. évi termésű eukorrépára vonatkozó megállapodással kapcsolatban megegyezést létesített a cukorgyárakkal arra nézve, hogy legkésőbb 1935. évi május 1-től kezdve, a cukrot valamennyi magyarországi vasúti állomáson ugyanazon az áron fogják eladni. Ezzel az intézkedéssel a cukor árának egységes megállapítása május 1-től kezdődőleg meg történt.

HIREK

Nosztalgia.

Fázós árvácskák intgetnek:
Kőrengetegek színes foltjai...
S míg nézem, róluk eszembe jut
Mi árva sírunkon az otthoni.

Viráglettek! ti üzenjétek
Testvéreiteknek a nagy messzín
[át —
Szirmolok szálló szóllan szava
Vigye el szívünk fájo sóhaját.

Árvácskák vagyunk mi is illen,
Kőrengetegek szürke foltjai...
Álmat lesve, — mikor visszajár
A régi édes kép, az otthoni.

Mányiné Prigl Olga.

Az OTI központi hivatalát Békéscsabáról visszahelyezik Gyulára május 1-től.

Japánban nagy földrengés volt a Formóza nevű szigeten. Hivatalos jelentés szerinti 3191 halálos áldozata, 9213 súlyos és 1415 könnyű sebesülte van a földrengésnek 15.292 ház teljesen elpusztult és 22.273 ház megrongálódott.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke vitéz Mecsér Endre lett.

A Szegedi Ipari Vásár vezetősége lehetővé tette, hogy a vasutasok a legminimálisabb költségekkel zavartalanul töltsenek el egy napot Szegeden, ahol a vásár megtekintése után, idegenvezetők kalauzolása mellett végigjárják a várost és részt vesznek a tiszteletükre rendezendő ünnepségeken. A vasutas összejövetelekre vonatkozó mindennemű kérdésre készséggel ad felvilágosítást a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége, Budapest, Bajza-u. 30. és az utazás részleteit közölni fogja a Magyar Vasutasok Országos Szövetségének hivatalos lapja: a Magyar Szárnyaskerek május 1. és 15-i száma.

A magyar vasutasok országos találkozója Szegeden. A Magyar Vasutasok Országos Szövetsége rendezésében június 2-án nagyszabású országos vasutas összejövetel lesz Szegeden. A magyar vasutaság Veress Gábor dr. Máv. igazgató kezdeményezésére egy napra lerándul a tiszaparti városba, hogy egyrészt a vasutas társadalom baráti kapcsolatát kimélyítse a vidék társadalmával, másrészt hogy az utóbbi évtizedben nagy fejlődésen keresztül ment alföldi város csodás alkalmait meglekintse. Az együvértartozandóság érzésével van hivatalva ápolni ez az országos vasutas összejövetel, amelyen a magyar vasutasok családjajaikkal együtt vesznek részt.

Sebészet a szépség szolgálatában, írta dr. Érczy Miklós főorvos plasztikai sebész. Egenberger kiadás, Bpest, 1935. Ára 3 pengő. Ebben a nagyszerűen megírt könyvben a nagyközönséghez szól a kiváló plasztikai sebész. Leírja az orr, fül, mell, stb. szépséghibáiban szenvedőknek megnehezült szociális helyzetét és kitűnő műteti fényképeken mutatja be, hogy a modern plasztikai sebészet hogyan tudja ma már korrigálni a szépséghibákat, a sérülések okozta deformálásokat és a veleszületett fejlődési rendellenességeket. Biztos, hogy ezt a hézagpótló s magyar nyelven első ilyen témájú könyvet nemcsak a szépséghibákban szenvedők olvassák majd nagy érdeklődéssel, hanem az egész művelt nagyközönség!

Ne adja internátusba, ne irassa be tanintézetbe, ne válasszon életpályát gyermekének a gondos szülő addig, amíg át nem olvasta az „Internátusok, tanintézetek részletes tájékoztató címűtára” 1935—36. évi most megjelent ismeretű könyvecskéjét, amely kimerítő utmutatást nyújt a hazai oktatónézetek és nevelő otthonokról. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen, rendkívül ügyesen összeállított címűtár-tájékoztatót kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi 20 fillér portómegtérítés ellenében: Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI. Teréz körút 35 szám.

Ötezer weekendező leány. Páratlan utitást vezetett be a Délibáb, amely e heti számában megkezdte nagylarjedelmű weekend-rovatának közzétételét. Ebben a rovatban mindenről beszámol, ami a vadevezősöket, weekendezőket, strandolókat, kirándulókat érdekli. A szezon alatt körülbelül ötezer szép weekendező leány fényképét fogja közölni a népszerű színházi képeklap. Pompás rádióműsorok, teljes kisregény, pompás színházi beszámolók, gazdag filmrovat a 100 oldalas Délibábbb. Ára 20 fillér.

Az állami gépjárművezető-képző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest VIII. József körút 6.) április 29-én este fél 7 órakor nyílik meg.

Az aranybörtön. A fehér szulán csodálatos éleléről, kalandjairól és szerelmeiről szól Gerard Louis világhírű regénye, „Az aranybörtön” amelynek közzétételét új számában kezdi meg Tolnai Világlapja. A népszerű képeslapban a legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesebbnél érdekesebb illusztrált cikkeket, riportokat és közel száz remek képet talál az olvasó. Tolnai világlapja egy száma 20 fillér.

Vállalkozás — Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hetilap a Perspektiva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt nélkülözhetetlen az építőiparosoknak. Mutatványszámolatlapunkra hivatkozással (Budapest VII. Rákóczi-ut 6.) küld.

Japán csillagászok megfigyelése szerint a Marson növényzettel teli övezetel fedeztek fel és jól látják az ismeri csalornahálózatot is. A japánok megfigyeléseikkel most tették, amikor a Mars, hét esztendő óta, a legközelebb volt földhöz.

Jó eső volt esütörtökön. Mostul a Körösön volt nagyobb eső: Peresen 13, Udvarnokon 10 milliméter volt. A községben 6.5, a Kecseges-zugban 7.8, a Folyásérszivattyu-telepnél 7.7 milliméter esett. Körösladány felé már alig volt eső. — Legelőnk már sokat javulnak és még javulnak is, csak a korai kiveréssel le ne tapostassák azokat.

SPORT

II. o. bajnokság állása IV. 27-én:

1. Textil	16	16	—	—	55	6	32
2. MTK	13	10	1	2	33	10	21
3. Kinizsi	15	10	1	4	24	28	21
4. GySC	15	8	4	3	23	20	20
5. MTörek.	15	9	—	6	30	24	18
6. GyTK	17	8	2	7	32	35	18
7. OFC	16	8	1	7	31	24	17
8. M.MÁV	16	8	1	7	28	35	17
9. KTE	16	4	2	9	12	46	10
10. BISE	14	3	1	10	11	28	7
11. Bocskai	15	4	1	10	14	22	3

Április 28-iki program:

Gyomán: GyTK—M. Törekvés.
Mezőberényben: MTK—GySC.
Szarvason: Bocskai — Kinizsi.
Békésen: BISE—MMÁV.

Mult vasárnapi eredmény:
Textil—OFC 2:0 (1:0).

GySC—KTE 2:1 (1:1)

Gyoma. bajnoki. Bíró: Rálfai.

GySC: Kiss—Fekete, Pulusgor — Jenei, Némelh, Fried — Sebők, Cs. Nagy, Kiss, Zöld, Nagy.

Unalmas, csaknem teljesen egyoldalú játékban volt része mult vasárnap a közönségnek s csak a GySC csalárainak erélytelenségén múlt, hogy ilyen elfogadható eredménnyel térhetett haza a gyenge kondoros csapat. GySC valósággal lelépte ellenfelét s hogy még sem tudott több góllal rugni, azt fiatal és szerencséskezű kapusának köszönheti a KTE, aki önfeláldozó és merész védésével megmentette csapatát a gólzáportól. GySC-ben Kiss kapus kevés dolgát jól végezte, de a góllal fognia kellett vol-

TÁRCA

Elmélkedés a boldog házasságról.

Írta Záhonyi Aladárné.

(2) De most az a nagyon jó férj csalódhatik is, pl. odaadja feleségének a háztartási pénzt és úgy huszadika körül mondja a felesége, légy szives, adjál még pénzt, mert már elfogyott. Az a nagyon jó férj nagyot néz és mondja: „édes fiam, ha te nem tudod beosztani magadnak egyik hónapról a másikra a háztartási pénzedet és nekem a hónap közepén pótolni kell, úgy én a kezembe többé, egy összegben nem adhatom a pénzt.” Ill már egy kis baj volna, mert nem tudom, hogy asszonylárnsóim hogyan gondolkoznak, a jó feleségjövátész mindent és mondja az ő nagyon jó férjének: „azért kel-

lett pótolnod ebben a hónapban, mert neked kellett cipő és nekem ruha.” A nagyon jó férj újból boldog, mert nem könnyelműen adta ki felesége a pénzt, sőt a háztartási pénzből ilyen nagyobb bevásárlást csinált.

Ugy-e, hogy a jól beosztó feleségben meg lehet bizni és rá lehet bízni az urának egész keresetét! És ha jut szórakozásra, vegyenek mindketten részt benne, mert mindketten dolgoznak, beosztva élnek és mindketten egy test egy lélek, sohasem csalódnak egymásban és legyen mindig egy akaratuk, és szeretetben, megértésben neveljék gyermekeiket.

No most még egyszer mondom, hogy papucshős nincs, csak nagyon jó férj van.

Most jön a jó férj. Aki jó szívé, egy kicsit könnyelmű és befolyásolható. Első heletben nagy a boldogság. Pár hét múlva a jó férj mondja a fele-

ségének, ma később jövök haza angyalom vacsorára, mert sürgős dolgomat kell elintéznem. Pedig ez nem volt igaz. A jó férj felkeresi a régi cimboráit, jól érzi magát köztük, nem is gondol a hazamenésre. Éjfél után, lábujjhegyen, csöndesen hazajön.

Az asszonyka ne csináljon jeleneteket, ne fogadja az urát éjfél után veszekedéssel, sírással és fenyegetésekkel. Hanem csináljon nagyon kedves, nyájas arcot és mondja meg urának, mennyire aggódtam érted, hogy nem történt-e valami bajod édesem és úgy örülök, hogy itthon vagy. Lehet, hogy az a jó férj egy kicsit spicces, de azért a feleségének minden szava a szívéig szól.

Másnap reggel, mikor a jó férj készül a napi munkájára, újból szépen mosolyogva kérdi az urától, édes jó férjem, miért jöttél olyan későn haza, nagyon szeretném, ha én is

tudnám, hogy jó helyen vagy. A férj elresteli az ügyet és magában gondolja, milyen nemes lélek az én kis asszonykám. Még szemrehányást sem tesz nekem, pedig megérdemelném! Ilyen asszonyt csak szeretni lehet, így morfondíroz a jó férj magában. Ezek a kimaradások nagyon ritkán történtek meg és egyszerre elmaradtak egészen. A jó férj magába száll, gondolkozóba esik, hogy mégis csak jobb az ő kis családi tűzhelye, amelyiket csak szeretni és becsülni kell. Mert ahogyan a jó cimborák tudják az én férjemet befolyásolni, azon iparkodom én a feleség, aki nemcsak neki, de magamnak is jól akar és én, aki félti azt a kis fészket, amelyiket ketten rakunk, nehogy széjjeldulja egy nem hozzáértő és rosszakarutú kéz.

(Folytatjuk)

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

na. Igaz ugyan, hogy a góban Fried és Pulgor is benne volt. A bekkék és a halvesok nagyon jól játszottak, de még külön ki kell emelnünk a hétről—hétre mindjobban fejlődő Némethi Jánost. A csatársorban Cs. Nagy kitűnő volt, Zöld agilis, Kiss viszonylag kedvezően játékot mutatott, Nagy Bélának semmi sem sikerült. Sebők nem igazolta a beléje helyezett reményt, mert játéka megsemmisítette a GyTK ellen elért formáját. Fáradt és öleltszegény játéka sok bosszúságot okozott a GySC hiveinek.

GySC támadásai vezették be a meccset. KTE védekezésre rendezkedik be. 5, 8 és 9 p. eredménytelen kornert rug a GySC. 14 p. hozza a meccs legnagyobb meglepetését. Fried elereszt a jobbszélsőt, kinek beadását Pulgor elvéli s a résen álló center védhető fejesgóllal a KTE-nek szerzi meg a vezetést. (0:1). GySC hatalmas ostrom alá veszi a KTE kapuát. 18 p. Cs. Nagy átverekszí magát a védelmen és 20 méteres bomba—góllal egyenlít (1:1). Gól után ellaposodik a játék, egymásután esnek a a kornerek. KTE-ből csak a center és a 2 szélső marad elől s így a 7 bekk a félidő végéig megludja akadályozni a további gólokat.

A második félidő is hasonló lélek nélküli játékot hoz. Kornerarány már 10:0. KTE teljesen beszorul s még véletlenül sem tud átmenni a félvonalon. 30 p. Cs. Nagyot fejbe rugják, hogy 2 percig kell gyógy-rázásokkal éleszgelni, Szabadrugást Kiss irtózatossá erővel szurja meg, de a kis kapus kiöklözi. Végre 37 p. Cs. Nagy pompás kornert Fried szép lövéssel értékesíti (2:1). Az utolsó percig gólokban ki nem fejezhető fölény, de az eredmény már nem változik. Kornerarány 12:0. a GySC javára. Ráifai megfelelt.

Kinizsi—GyTK 3-0 (2-0).

II. o. bajnoki, Medgyesegyháza, bíró: Leipnicker.

Kinizsi: Pilinszki-Engelhardt, Triber-Bagi, Kucselata, Laukó-Klement I, Szenteczki, Springer, Drenda, Grónich.

GyTK: Izsó-Hatvani, Kurecz-Tandi, Weigerl, Vatai, Bordács, Alt, Barlik I. Csikós, Bartha.

Erős iramu, helyenként durva mérkőzést vívott a két együttes. Első félidőben a honiesapal, a másodikban egészen a sérülések bekövetkeztéig a GyTK volt némi fölényben, de az eredményen szépíteni a sorozatos balszerencse következtében sem sikerült.

A Kinizsi védelme kifogástalan. Halfsora jól támasztja a csatársort, minden támadásban benne vannak. A csapat fölerőssége a belső családok és Grónich szélsőgyorsaságukkal és jó lövés képességükkel vonják magukra a figyelmet.

A GyTK egy-két játékos kivételével rossz napot fogott ki. Izsó a kapott gólokat nem védhette. A védelemben Hatvani dicséretet érdemel, sok esetben egyedül verte vissza a Kinizsi rohamokat. A halvesorban Vatai volt a jobb. A csatársorban Bartha visszanyerte régi formáját míg Barlik az összekötő posztion sokkal jobban érvényesült, Alt a gyengén szereplő szélsője révén nem tudott érvényesülni.

Kinizsi vezeli be a támadást, az 5 p.-ben Kurcz elengedi Klementet, aki közelről védhetellen góllal (1-0), Erős támadások folytatódnak a 10 p.-ben Kurcz, Csikós lesánul és az egész mérkőzés alatt csak stálistálnak. 30. p.-ben Bartha hajszátra lök kapu mellé. Most a GyTK is szóhoz jut és mégis Springernek sikerült egy offszajd-gyanus labdát bevágni (2-0).

Szünet után Gyoma kerül fölénybe és egymás után 3 kornert sikerül elérnie. A berugásokkal a jól működő Pilinszki fogja. 8. p.-ben óriási 11-es Engelhard kézzel lecsapja a labdát — de a bíró nem látja, ugyanez megisméllődik Bagi részéről a 14-ik percben — a sip újra néma maradt. A sérültek mellett könnyen el-el fut Szenteczki és így a 25 p.-ben GyTK játékos érintésével megszerzi a harmadik gólt (3-0.) A GyTK támad, de nincs szerencse, hol Barlik lövése, hol Bartha rugása kerül hajszátra kapu mellé. 40-ik percben Szenteczki a velődő Izsóba olyan erősen belerug, hogy az eszméletét veszítve maradt a földön. A súlyos sérülés a játékosokra erősen hatott és így a hátralévő idő minden támadás nélkül telt el.

SPORTHIREK

Bíróküldés: GyTK—Török-vés meccsel Ráifai, MTK-GySC meccsel pedig Wertheim szöv. bíró fogja vezetni.

Vasárnap délutáni meccsek eredményeit a Gyomai Ujság sporthírszolgálat a Lach és Varga éeg kirakalában már 7 óra után közölni fogja.

GySC leigazolta Czudor Józsefet, a Dévaványai A.C volt játékosát,

Pünkösdkor egy ismerl nevű pesti futballcsapat fog Gyomán vendégszerepelni.

Textil Husvéthétfőn M. Török-véssel játszott barátságos mérkőzést és győzött 5:0 arányban.

MTK—Kinizsi meccs új terminusa július 7.

Tótkomlós az őszi szezonban már a szegedi alosztályhoz fog tartozni.

Textil játékszilusa nagyon megnyerte a CsAK felszését s ezért 6 Iréningre meghívta Csabára. Viszonzásul át megy a Textilhez barátságos meccsre.

GyTK kapusa Izsó a Kinizsi elleni meccsen oly súlyos sérülést szenvedett, hogy vasárnapi játéka bizonytalan.

Papp János (GySC) a GyTK-ba kérte felvételét. Egyébb szenzációsnak vélt állapések nem történének.

Sakk-hír. Csülörtök este mérkőzött egymással a GySC és GyTK sakk-csapata. A versenyen mindkét részről 15-15 résztvevő indult. Eredmény 7 1/2 — 7 1/2 ponttal eldöntetlen.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a
**Holler szállodát és
vendéglőt**
átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

SCHVARCZ KÁROLY
vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 április 28-án vasárnap

Derűs hangos film

Te vagy az ideálom

vígjáték

Főszereplők: Joe E. Brown és Ginger Rogers.

Nagysikert aratott vígjáték, amely a legremekebb humor jegyében készült. A film csupa derű, kedvesség és ötlet. Pazar kiegészítő műsor.

Betlehemtől Jeruzsálemig

magyarul beszélő kulturális film.

Idill egy intézetben

operett.

Néger mámor

vígjáték.

Hangos Magyar Világhíradó.

Publikáció

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai fakeskedésében.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **Hj. Alt Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

8 ballai járás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner fakeskedésben.

Egy gyönyörű uri-szobabutor (fekete) és egy tanuló zongora eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Bácsy és Társai Bankháznál 2 drb. fattyasi tehénjárás sertésjárással együtt haszonbérbe kiadó.

Lányi Gáborné Kistemplom u. 1330 számú háza szabad kézből eladó.

Gr. Tisza István u. 20-sz. alatti 2 pados szobás lakás azonnal kiadó.

Két szobás lakás nagy kerttel kiadó Hunyadi utca 3 sz. II. ker. Érdeklődni lehet a cim alatt.

A **gyomai** község házában május 3-án délelőtt 12 órakor árverésre kerül 17 kishold csudaballai föld. Vevőnek a vételár egy része kölcsönképen folyósíttatnék, kedvező feltételek mellett. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei kereskedelmi Banknál.

Lukács György ács és kőműves elvállal minden e szakmába vágó munkát, ujat és ócskát átrenovál. Kérem a közönség szives pártfogását. Gárdonyi Géza utca II. ker. 2 sz.

Egy hálószoba butor eladó, ugyanott egy nagy réz üst is és üstház. Wesselényi ut 4 szám alatt.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető; Teget Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.
 Befizetések postacsekken:
 „Hungaria-nyomda Gyoma” csekk-szám 18.280.
 Lapzártá csúfítottok este 6 óra.
 Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 „HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA
 Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
 Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
 Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
 20 fillér. Őszi hirdetésnél 10 százalékos, tiszterinél
 15 százalékos, negyedévi hirdetésnél 20 százalékos és
 félévi hirdetés esetén 25 százalékos kedvezményt adunk.

FÓRUM

Április 29-én, hétfőn délelőtt összeült az új országgyűlés, amelyet a néphangulat jó előre reformparlamentnek nevezett el. A miniszterelnök és a kormány egész politikai létüket tették fel erre a parlamentre. Reformálni akarnak. És a tömegek várják a reformokat. Várják a maguk egyszerű fogalmazásában, a nélkül, hogy tisztában volnának a reformok követelményeivel. A tömegek nagyobb karéj kenyeret, lágasabb lakást, jobb ruhát és több nyugalmias derűt várnak. Számukra ez jelenül a reformot. De valóban ez volna a reform? Végeredményben igen, de a végeredmény csak hosszú évek vagy évtizedek múlva jelenkezik és akkor sem kizárólag a megélt inézkedések következtében, hanem abban, hogy a tömegek megértették és elfogadták a reformokat. Az eredményt kiváltó két tényező között nálunk hatalmas kultúrszintkülönbség mutatkozik. Reformokat akarunk: a tömegek nyelvén szólva jobb és biztosabb megélhetést, de a magasabb szellemi képzettség szükségessége, az elavult gazdasági rendszerünknek újjal való felcserélése, a társadalmi felelősségnek fokozottabb átvállalása már nincs nyünkre. Pedig ezek is hozzálatároznak a reformokhoz, sőt ezek nélkül nincsenek is igazi reformok. Azt a munkát, amelyre az új országgyűlés vállalkozott, a közszellem megreformálásával kell elkezdni, hogy a falusi ember se tarisa nyugnek, legjobb esetben szükséges rossznak az iskolát, uri passzióknak minden kulturtevékenységet és vegye észre, hogy a könyvtárak és a sportgyesületek az ő számára is nyitva vannak, talán legjobban az ő számára vannak nyitva. A fejlődés semmibe vévése nem véd meg többé bennünket. „Az őseimnek jó volt, nekem is jó lesz” elve ma már csak száraz gally az elöregedett, de életképes törzsen. Nincsen semmi értelme

hogy a száraz gallyhoz ragaszkodjunk és címelegedjük mellette az elkövetkező éveket, amikor talán utoljára lesz alkalmunk arra, hogy az ország gerince megint az ország testének központiáiba kerüljön: a falu átvéhesse az ország vezetését és a magyarságot újból feltornáshassa az európai népek első vonalába. Uiközszellemmel, hogy a helyéni reformokkal a pillanatnyi szükségleteinek kielégítésén túl is hasznunkra fordíthassuk, nemzeti

súlyunkat növelhessük, mert minél súlyosabbak leszünk mi magunk, annál közelebb csúszik hozzánk az előbb-utóbb bekövetkező dunai szövetség súlypontja és minél nemesebb szerep jut nekünk ebben a szövetségben, annál szabadabban bontakozhatik ki nemzeti erőnk. Ez az igazi reform és ezen a reformon keresztül jöghatjuk ki határainkat, pusztán befolyásunkkal annyira, hogy beteljesüljön a lézen revízió.
 (dr. p. i.)

Az Ivánfenéki gátmunkálatoknál 1000 munkás dolgozik

Gyoma — Endrőd — Dévaványa és Mezőtur földmunkásai a Mezőturi részen még mintegy három hétig dolgozhatnak a Berettyó—gát magasztási munkálatain. E héten 1000 ember dolgozott, ezek közül 70 % gyomai és endrődi munkás.

A munkások átlagos napi keresete 180—220 fillér.

Adakozások az országzászlóra

Áthozat:	1114. P. 19 fillér.
Békésmegyei Ált. Takarékp. főköja Gyoma	20. „
Áruforgalom központi irodája	10. „
Vaniss Gyula	5. „
Nyisztor Péter	2. „
Czinkoczkzy Lajos	2. „
Schusztek Sándor	1. „
Gálos Pireška	1. „
Arany János	50 fill.
Zöld Péter	50 „
Barok Gyula	50 „
Molnár Imre	50 „
Krampner	30 „
Német Lajos	20 „
Urbancsek Ádám	20 „
Koloh Ádám	20 „
Kiss István	20 „

Összesen: 1158 P. 29 fillér.

(Folytatjuk.)

Dévaványa község is sürgeti a gyomai út kiépítését

Kétszázharminc aláírással ellátott memorandumot adtak be roffi Borbély György szolnokmegyei főispánhoz

A Gyomai Újság husvétiszámában megjelent cikkünkkel egyidejűleg Dévaványán erőteljes megmozdulást indított meg Simó

János ny. tanító a dévaványa—gyomai út kiépítésére vonatkozólag és 230 aláírással memorandumot adtak be roffi Borbély György

főispánhoz és vitéz dr. báró Hellenbach Gottfried országgyűlési képviselőhöz, mely memorandumban többek között a következőket írták:

„A gyomai út kiépítésével kenyeret lehetne juttatni a munkanélküliségnek és Dévaványa kisgazda közönségének egy régi vágyát lehetne teljesíteni. Ha a dévaványai gazda terményei Gyomára fuvarozhatnának, minden mázsa búzáért 1 pengővel kapna többet Gyomán, mint Dévaványán és egy fuvar (12 mázsa búza) szállításánál már 12 pengővel nagyobb haszonra tenne szert. Ezért az összegért bárki szívesen megtenné az utat, ha a feneketlen, sáros, járhatatlan út nem akadályozná. Méretetlen előny származna a dévaványai gazdákra a gyomai út kikövezésével különösen, ha a Köröst Gyomáig hajózhatóvá tesszik, amire megvan minden remény”. A dévaványaiak még azt is kérik, hogy a tavalyi földmunkálatok végzésével kiépített útkorona szélességét nagyobbítsák meg, mert a mostani szélesség nem felel meg a kívánt célnak. (Erre vonatkozólag megnyugtattuk a dévaványaiakat, állandó burkolat építésekor az útkorona szélességét legkevesebb 8 méterre méretezik. Az tény, hogy most vannak szakaszok, ahol csak 5 m. az útkorona szélessége).

Kíváncsian várjuk a dévaványaiak mozgalmának eredményét. Ha ők kieszközlük, hogy a ványai határban kiépítik az utat, vitéz Márky Barna alispán beválna ígéretét és a gyomai határban azonnal megépítik az összekötő szakaszt.

Az Alföld problémáinak megoldása

Gömbös Gyula miniszterelnök szegedi mandátumának átvételkor nagyszabásu beszédben vázolta azt a munkatervét, amelynek középpontjában az Alföld fellendítése és az alföldi problémák megoldása áll. A miniszterelnök megjelölte azt az utat is, amelyen haladva, ezt a munkatervet megkivánja valósítani. Ebbe a kormányelnöki, nagyszabásu feladatvállalásba szervesen kapcsolódik be a Szegedi Alföldkutató Bizottság, amely Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter és Somogyi Szilveszter dr. szegedi polgármester halála miatt hosszabb, kényszerű szünetet tartott.

A Szegedi Alföldkutató Bizottság május hónapban ismét folytatja a sok eredményt ígérő munkásságát. Az eddigi pihenés is ugyancsak látszólagos volt, mert Kogutowicz Károly dr. a szegedi egyetem neves professzora, a bizottság ügyvezető alelnöke, rendkívül agilis munkával és szívóssággal készítette elő a Szegedi Alföldkutató Bizottság reformkorszakát.

Az előkészítő tárgyalások befejezése után az Alföldkutató Bizottság legutóbbi ülésén Kogutowicz professzor javaslatára József Ferenc királyi herceget, az Alföldkutató Bizottság védnökévé, Gömbös miniszterelnököt díszelnökké, vitéz dr. Shvoy Kálmán ny. altábornagy, orsz. gyűlési képviselő pedig elnöké egyhangulag megválasztotta.

Ezzel a szerencsés választással a Szegedi Alföldkutató Bizottság megújulásának korszaka kezdődik. A bizottság az új vezetőséggel május 29-én és 30-án lép a nagy nyilvánosság elé.

Az előkészítő tárgyalások örvedetesen előre haladnak. A program szerint május 29-30-án nagygyűlést tart az Alföldkutató Bizottság. 29-én a különböző szakosztályok ülészeknek, amelyek elé már eddig is számtalan megvalósításra váró javaslatot terjesztettek. — 30-án plenáris ülése lesz az Alföldkutató Bizottságnak, amelyen minden valószínűség szerint József Ferenc kir. herceg is megjelenik.

Ezen a nagygyűlésen megkezdődik a Szegedi Alföldkutató Bizottság fokozottabb munkássága, amely hivatva lesz megvalósításhoz segíteni az építő munkatervét, — amelyet Gömbös Gyula miniszterelnök az alföldi problémák megoldása terén kijelölt.

Lelkészválasztás meghívás útján

A református egyház új egyházi törvényei a lelkesi állások betöltésénél arra igyekeznek a gyülekezeteket irányítani hogy lehetőleg minden megüresedett lelkesi állás a meghívás íszteleletadásával töltsék. E célból rendelik el és engedik meg, hogy kiválóbb lelkipásztorok a választógyűleletekben megjelenvén, az egész választó közönség által megismertessenek.

Igy történt ez nálunk is, és őt lelkesít volt alkalma az egyház közönségének meghallgatni. Ezek alapján döntött a presbyterium az elmúlt vasárnapon, mégpedig akként, hogy a meghallgatott s egyénenként is igen derék és értékes lelkipásztorok közül abszolút többséggel Bay József zsadányi lelkesít, a sarkadi egyházmegye tanácsbíráját ajánlja a gyülekezetnek meg-

hívásra. E presbyteri gyűlésen Koppányi Gyula tanácsbíró, mint esperességi kiküldött elnökölt, ki a presbyterium megkerdezésekor elrendelvén a titkos szavazási, melynek eredménye szerint

Bay József	22
Juhász Gergelyre	8
Kardos Lajosra	7

szavazati eseti. Így az elnök abszolút többséggel Bay Józsefet jelentette ki, mint meghívásra ajánlottat.

Az egyházi törvények rendelkezése szerint most már az egyházmegye esperesének be kell kérni a meghívásra ajánlott lelkesít okmányait és azokat felülbírálja.

Ugy értesültünk, hogy május 19-én lesz a gyülekezet megkerdezése, vagyis a tulajdonképeni meghívás útján való választás.

Egyelőre beláthatatlan a fagykár nagysága

6—7 Celsius fok hideg volt pénteken virradóra.

A május 2-iki meteorológiai jóslás szerint jelzett péntek éjjeli fagy nagyobb arányban következett be, mint ahogyan reméltük. A megfigyelések szerint 6—7 Celsius fokig lesülyedt a hőmérő. A fagy romboló hatását pénteken reggel megdöbbenve láthattuk. A virágzásban lévő diófákat mintha leforrázták volna. A kevés barack is odavan. A szőlő, valamint a már kikelt vetemények is fonyadtak. A tanyákon járt emberek bemondása szerint az árpa, a lucerna, a burgondi és a már kikelt tengeri fagytak el.

Beszéltünk Kovács Gábor községi bíróval, aki elmondta, hogy a révlaposi

községi gyümölcsösben úgy a gyümölcs, mint a szőlő elfagyott. Megfigyelték, hogy az idei vetésű lucernának semmi baja, de a régebbi lucernák elfagytak.

Mindenki teli van panasszal, sóhajtozással. Még az is, aki papirossal vagy füstöléssel akarta megvédeni feltenivalóit. Az sem használt.

Mennyi munka, mennyi reménység fagyott el ezen az éjjelen?! De nem szabad csüggedni. Nem fagyott el mindenük. A hitünk, a szívünk és a munkásságunk megmaradt, támogassuk egymást és azzal, amit még nyújt a jó Istenünk, majd csak kibírjuk, amíg jobb idő következik ránk.

Békésmegye kiválik adófizetésével

A „Vállalkozás Építkezés” építkezési, műszaki és közgazdasági hetilap 15-iki számában ezt írja!

„Az ország minden részéből arról érkeznek jeletések, hogy az adófizetések meglepően kedvező

képet mutatnak, sőt egyes városokban az adóhátralék fogalma teljesen ismeretlené vált. Példának kiragadjuk Békésvármegyét, ahol az elmúlt év folyamán az adófizetési készség kifogástalan volt. Kilenc köz-

ségben: Csabacsüdön, Kondoroson, Szentreörnyán, Pusztaföldváron, Orosházán, Nagyszénáson, Csorvason, Ujkigyóson és Békéscsabán száz százalékon felüli volt az adófizetés. A szeghalmi járásban például azért volt valamivel gyengébb, mert ez a járás szenvedett legtöbbször az aszálykártól.”

Ugyancsak ebben az számban olvassunk:

„Németországban nagyszabású fásítási terv megvalósításába kezdtek. Bernhausen városában elrendelték, hogy minden pár, amely ebben az évben tartotta esküvőjét, két kis fát köteles elültetni. De kötelesek fákat ültetni a gyermekek is. A rendelet szerint minden iskolaköteles gyermek köteles legalább évenként egy fát elültetni azokon a községi területeken, amelyeken az elmúlt idők kormányai elmulasztották a fásítást. A gyermekek a tanító vezetésével csoportosan vonulnak ki ezekre a helyekre. Az egyik gyermek tárgoncát tol maga előtt, a másik az elültetni való facsemetéket viszi, vagy a lapátot, vagy a csákányt. A gyermekeket fiatal nők éneklő csoportja kíséri.

Mindenki köteles nyilvántartani, hogy fája hogyan fejlődik s száraz időben köteles azt öntözni. Bernhausenben harminc év múlva — úgy számítják a városi hatóságok — hatalmas községi parkok, valóságos kis erdők fognak zöldelni.”

Hasonló eszmét mi is felvetettünk már évekket ezelőtt, de süket fülekre találtunk. Szerkesztő.

Nagy népiünnepélyt rendez a Levente Egyesület Pünkösdi két napján az Erzsébet ligetben.

Tíz métermázsza csabai kolbászt vittek a nemzetközi vásárra a csabai heniesek.

A Levente Egyesület néhai Tiba András alelnök helyét rendez közgyűlésen vitéz Madaras Gyula igazgatóval töltötte be.

Erdélyben árviz pusztít.

A németek megkezdtek a engedélyjárók építését.

ELUTAZTAK A MAGYAR GAZDAIFJAK NÉMETORSZÁGBA

A Faluszövetség évről-évre megismétlődő magyar-német esereakciójának magyar részvevői *Tölgyes István dr.* ügyvezető-igazgató vezetésével április hó 25-án este indultak el Németországba, féléves ott-tartózkodásra. A tanulmányi csoport tagjai valamennyien gazdálkodók gyermekei, akik maguk is gazdálkodóknak készülnek és most, hat hónapig a mieinknél fejlettebb német mezőgazdasági üzemekben fognak dolgozni, hogy így szakismereteiket gyarapíthassák. A tanulmányi csoportban szerepel egy kertészeti tanintézetet végzett leány is, akinek egy nagyhírű német kertészetben sikerült tanulmányi helyet biztosítania. A külföldre induló gazdalfjakat a Faluszövetség nevében *Krudy Ferenc* ügyvezető-alelnök, országgyűlési képviselő és *Tölgyes*

István dr. ügyvezető-igazgató, az akció megszervezője bucsuztatta bensőséges ünnep keretében, majd az ifjak a Szabadság-téri

Országzászló előtt némán fisztelegték. Ez a csoport egyébként 1924, az akció megindulásának éve óta a 12.-ik.

Nemzedékváltás.

A vasuti kocsiban ülök s a virágbafelelt tavaszt élvezem, amikor váratlan kitörésével magára vonja figyelmemet a szembejövő két öregebb ur. Éppen az ujságot néztek s a képesmellékletben közölte „Uj Képviselőház“ hozta ki őket a rendes kerékvágásból. Mintha az angol alsóháziakat hallottam volna, akik néhány évvel ezelőtti kétségbeesetten tiltakoztak az ellen, hogy az a 24—25 éves fiatalember bekerüljön a Házba s — (ők maguk sem tagadták le később) — oly politikai folyamatot indított ott meg, amelyet az idősebb nemzedék képtelen lett volna.

— Hallatlan! Ezek a zöldfülű süvölvények, ezek a hátulgombolós gyerkőcök mindjárt bomlasztanak és destruálnak, mert nekik mindaz haszontalan rossz, amit mi hosszú évek tapasztalatával tettünk. Mi akarunk voltaképpen, hiszen még valamennyi messze van az ötödik X-től. Tanuljanak előbb az

életől s aztán akarjanak felelősségteljes állásokat váltani!

A megkondított vészharang betöltötte az egész vasuti fülkét s mind többen kezdjük figyelni az „öreg urak“ felháborodását, akik már jóval előre elsiratták az új magyar országgyűlésben a régi politikai színvonalat. Hallani sem akartak arról, hogy a bekerült 29 képviselő, akik innen vannak a negyvenen még, szembenáll 53 olyannal, akik javarésze halvanon van túl. Ezt az arányt aggasztónak találták, bármennyire hangoztatták a negyvenen inneniek, hogy sokkal jobb lenne, ha ők lennének 53-an és 29 lenne a tulsó parton. Hallani sem akartak azok a kedves „öregurak“ arról, hogy a magyarság mai kora és politikájának sajátos természete mennyire kívánja az ifjúság többségét mindentéren! Az ifjúságét, amelynek vannak friss képességei, friss vágyai, van új életértékelése! Akik nem a háborúelőtti ételiszabályok sze-

rint járnak ennek a kornak új utjait, akik ezért nem megakasztani és visszafejlesztetni, hanem előrelendíteni akarnak mindent.

— Ennek a fiataloságnak káros beöröszésétől féltém az országgyűlés színvonalát — mondták és a pokolba kívánták őket csak azért, mert állag emberi élet innenső felén mernek életharcot vívni. Arra nem gondoltak, hogy ezeknek a „fiataloknak“ az elődei hasonló korban már tisztos családapák voltak. Ezeknek az elődek kezdtek belegömbölyödni egy-egy magas hivatali pozícióba, pontosan tudták, hogy mikor érik el a nagyságos címmel járó hatodik fizetési osztályt, vagy — kedvező barátság esetén — a méltóságos címmel járó ötödik fizetési fokozatot. A vasuti kocsiban ülő — nyilvánvalóan beérkezett öregek, a tapasztalatlanság vádjával lódtolták el a fiataloság erjét a megfelelő pozícióktól s erőszakkal a politikai dedóba kényszerítették az egész „Uj Képviselőházat“. Erősen tartották a maguk kis főkécskájukat s nem szívesen nézték, hogy az élet zajló vizején, a magyar élet hullámain megjelentek az erős, fiatal halászok szigonyaikkal.

Elfeledték, hogy a magyar élet örökös erjedés és rugalmasságot kíván s hogy meny-

T Á R C A

Elmélkedés a boldog házasságról.

Irtá Záhonyi Aladárné.

(3) De most jön az asszonyka. Aki a kimaradási reggelen szalad haza anyukához, hogy így meg úgy, az a haszontalan rossz ember éjjel jött haza és be volt csipve. És én ezt nem bírom ki, sir és panaszkodik. Az anyukája először csillítja, megnyugtatóni akarja. De mikor látja, hogy nem sikerül és hogy az ő drága kislánya mennyit szenved és izgálja magát és mennyit sir, ezt már ő sem bírja tovább, kellen nekimennek ennek a szegény jó férjnek, aki nem bír védekezni, nem hagyják szóhoz jutni. Mit csinál akkor az a jó férj, fogja a kalapját, otthagyja a feleségét és a mamáját és már ebédre nem megy haza. Mert miért is menne? Egy durcás, kisírt szemű asszonyt nézni, ahhoz nincs kedve, inkább elmegy egy vendéglőbe, megebédel és gondolkodik. Hogy ugyan miért is nősült ő meg, nem lett volna-e jobb legénynek maradnia. A két szív ekkor már idegenke-

dik egymástól, napról napra hidegebbek egymáshoz és mi a folytatása, mi a vége: a válás.

A fiatal asszonynak ki kell fiúkérsznie az ura szívét és a lelkét, magához kell láncolnia minden gondolatával. Annak a férjnek ne legyen ideje gondolni semmire és senkire, csak az ő szerető, gyöngéd, jó feleségére. A jó feleség kell, hogy pótoljon barátot és mindent, benne találja fel az egész világot, ne vágyakozzon a férje sehová, de ezt csak akkor éri el, ha türelmes és kitartó. Ne legyen unalmas az a feleség és ha bánlja is valami, ne panaszkodjon, ne legyen kövelelődző, ne legyen szeszélyes, mert ez mind a szerelem rovására megy. A szerénység és nemes gondolkodás úgy le tudja kölni a férjet, hogy az észre sem veszi, hogy ő egy más életet is élt. És ő, az a jó férj rajongással és szeretettel mindig a feleségére gondol, siet haza, mert őt ott várják szerető gyermekei és a leggyöngédebb hitvese. Boldog és megelégedett.

És ha esetleg meg is történnik, hogy a házaspár között vannak némi nézeteltérések, soha sem szabad azt gyermekek között elintézni, csak négyszem-

közt. Soha sem szabad azt a jó barátnőknek elmondani, hogy az én férjem ilyen vagy olyan, mert az a harmadik személy nem hogy hékítene vagy jó lélekkel elsimitaná a bajt, dehogy; sőt örül, ha a házaspár között még nagyobb viszálykodást idézhet elő. Egy szerető házaspár egymásban találja meg a legjobb és legőszintébb barátot és a jóakarát, nemes gondolkodás úgy összeláncolja a a lelküket és szívüket, hogy egymás nélkül már élni sem tudnának.

Azért mondjuk mindig, hogy a házasságok az égben kötöttek, de úgy is legyen. A házaspárnál a kis otthonuk legyen a mennyország. A házaspár ne hívjanak egy harmadik személyt tanúnak, ha valamely kis baj történt köztük, legkevésbé a mamákat. Mert sok anyós mind a két részről veszélyes személy a kibéküléshez. Vannak mamák, akik a vőknak adnak igazat, ez az igazi jó anyós, mert ő már ismeri a leányt, mert ő nevelte, hogy itt csak a vőnek lehet igaza. És ha mégis jönnek panaszra, szépen, jó lélekkel, minden tudományát vegye elő az anyós, hogy az ő gyermekei, az ő befolyásá-

val boldogok legyenek. Mert abban a pillanatban, mikor az én leányomat magához köli egy férfi, az az én fiam. És így van nekem egy szerető fiam, az én leányomnak abban látom a jövő boldogságát és az egész család részére a megnyugvást és szerelmet. Soha sem szabad érezetelni azzal a vővel, hogy te idegen voltál és csak vő vagy. Mert itt kezdődnek a bajok, mikor a vő nem részesül abban a szeretetben, amiben az édes gyermek. A fiatal ember, ha korábban vesztíti el édes szüleit, megnősül és ott keres szerelmet felesége szüleinél. És amikor csalódik, százsorosan jobban fáj neki, mint másnak, mert neki nincs senkije, akihez panaszkodni menne, aki őt megvigasztalná. Az ő élete és boldogsága tönkre van téve, elhagyatottnak érzi magát és elkeseredik, mert már a feleségében sem remél szerelmet.

Édes asszonytársnőim! A férjeinket szeretnünk kell, minden gyöngédséggel körülvenni, rab-szolganak nem tekinteni, mert ők a mi élettársaink, mert nincs rossz férj, csak jó férj van és nagyon jó férj van és papucs-hős nincs.

(Vége)

nyire kíváncsiok ehhez, hogy a harmincévesek ott legyenek a háznál és hogy minél előbb, minél nagyobb többséggel legyenek ott!

— Uj életértékelés?

— Igen! Uj életértékelés, amelyen megindult az egész mai magyar élet. Amilyen az irodalmon keresztül tört be a magyar életbe és amely mellett nem haladhat el senki, aki törőlik nemzete jövőjével és nem merül csupán önző magaimádásba. Ez az új életértékelés korszerűséglet és elvitathatatlan, elliporitatatlan! Tessék figyelmenel olvasni *Németh László* munkásságát, aki átértékeli Európát történelmével és „Tanu”-ként áll a mához. *Szerb Antal* átértékeli a magyar irodalom történelmét s ledöntötte e kor belső szükségessége szerint azokat a hamis bálványokat, amiket légmentesen őriztek korok, nehogy a maguk arcát is meglássa az elkövetkező nemzedék. *Aradi Zsolt* egy lázas mai fiatal szem tüzével nézelli farkasszemel az európai forradalmakkal. És itt vannak a Mának hatalmas bizonyágtévői: az új életértékelés jegyében in-

duli folyóiratok. Csak néhányat ezekből bizonyágtételetül arra, hogy a nemzedékváltás ideje megéreit s a nemzedékrekesztésnek végre végét kell szakítani! A „Válasz” egy hevenesztiendős munkahátralék feladat-tömegével indul és amunkához keresi — találja a munkásokat. A vállalkozás „uj nemzedékhez” szól. Száj ez a lap, melyen a magyarság válasza végre felszakad. A „Tanu” nemcsak szemianuia annak ami van, hanem bizonyágtéteve annak, ami örök. A „Vigilia” az elmélyítő lelki élet kialakításának szolgálataiban áll. S ott van a sok értékes helytörténeli folyóirat, hogy csak az európai névőju „Vasi Szemléte” emlísem, amelyek mind átértékeli a szülőföldnek, a helynek történelét a mai ember szemén keresztül, a mai igények szerint.

Ez a hatalmas áramlat követeli a nemzedékváltást, de mindezt a vasutikocsi vitalkozó utasai nem akarták elismerni. Még az is baj volt számukra, hogy ezek között a fiatalok között sok az író. Hiába szereltem volna Tóth Árpád versét idézni

„Hísz költő vagy te, látok, igézz hát drága eszmét,
Vigaszt látomást, szebb földet és eget,
Óh, ha nem is ragyogna másnak ma, csak nekad,
Jöhet jobb nemzedék, amelynek kincse less még.”

ebből sem értették volna meg, hogy a fiatalság bevonulása a magyar életbe kincs lesz! Benünkinkább az érzés uralkodott

„..... pokoli korcsma
Sötétjén fojtogatják a lihegő és korcs Ma
Minden szép Tegnapunkat, mely hit volt és reménység.”

Ami e hit és reménység a váltó nemzedéknek nem telenteit sokat. Semmit sem. Megkísérel-

tem tovább idézni a mai költőnemzedék nagymesterét: Tóth Árpádot

„Óh hidd: még jönnek uj, igaz, jó emberek!

S hidd: áldott a dalod, amelyben az új Ember
Forró, nagy szíve ver s dobog szét a világba,
Testvéri édes érzést reszketve szét a fádba.

..... óh hidd: vár miránk egy szebb lét tiszta orma
Amelyhez fölemeljük a sok búls földi dolgot,
Emberré lelkesülne és vélünk tenni boldog,
S nincs Gazság, Bűn s Iszony, mely onnan elsodorna...

hasztalan volt minden. Nem tudták elhinni a nemzedékváltás korszerűségét! Fájl nekik ennek a gondolata is!

* * *

A vonatablakán keresztül felém mosolyogtak a virágbaborult fácskák. Azokat néztem s élveztem őket. Az öregek még

nem fakasztottak. A fiatalok már. Ezeknek kevesebb kellett, hogy virágbaboruljonak és gyönyörködlessenek.

Gyönyörködünk hát benünk!...

1935. április hó.

sz. Csorba Tibor.

A „férges” alma.*

Írta: Dr. Pleidell István

Sokan talán csodálkoznak fognak, miért írok én most a férges almáról, amikor még az almafa alig virágozik és hol van még azon az alma. Pedig éppen most van az ideje annak, hogy az almának a férgesedését megakadályozzuk.

Az alma férgesedése igen sok kárt okoz. A gyümölcsösökben sok helyen bokáig lehet járni a hullott, férges almában a fák alatt. Ez pedig nemcsak a természőnek a kára, hanem nemzetgazdaságiilag is óriási veszteség. Hiszen nem mondom, — fel lehet használni a hullott almát is kényszerűségből sértéseknek, esetleg ösztörtörve csfrének, almabornak, de ilyen módon nagyon gyenge jóvedelmeit biztosít a gyümölcsös. Mert nem hinném, hogy akárki is gyümölcsöt létesítene a sértései számára. De amikor már hull a férges alma a fáról, olyankor már késő a férgesedés ellen védekezni, mert benn a gyümölcsben a kártevőhöz már nem tudunk hozzáférközni.

Az alma férgesedését az almamoly (*Carpocapsa pomonella* L.) okozza. Ez egy kis fakéreg színű pille, amely esténként röpök az alma virágzásának vége felé és a még apró, gombostűfejnyi almácskákra rakja a petéit. A petéből rövidesen kibujik az apró hernyó, amely belefurja magát az almába és abból táplálkozik. A megfuri alma — mint egy kényszer-érve — lehull a fáról a benne levő hernyóval együtt. A hernyó azonban hamarosan kifurja magát az almából és újra felgyalogol a fára, hogy ott ismét egy almát keresen magának, amelyre belerágja magát. Egy idő múlva ez is lesz vele együtt és az előbbi eset újra megismétlődik egészen addig, amíg a hernyó teljesen ki nem fejlődik. Egyetlen hernyó (vagy helytelenül féreg) tehát nemcsak egy almát pusztít el, hanem többet, sokszor hatot—nyolcat. Amikor már a hernyó teljesen kifejlődött, a fa kérgén, a kéregrepedésben bebábozódik és a bábból nemsokára kibujik a lepke is, amely újabb almákra rakja petéit. Évente tehát ilyen módon több nemzedéke is van az almamolynak az érésig. Az utolsó nemzedék hernyói a kéregrepedésben apró gubókat fonnak maguknak és azokban telelnek át. De sok hernyó benmarad a leszedett gyümölcsben és azzal együtt a gyümölcsöskamrába kerül. Itt kifurja magát az almából és különböző buvóhelyekre mászik, ahol ugyancsak magaszotte gubóban áttelel s csak tavasszal fejlődik ki belőle a lepke.

Az almamoly kártételét növeli még az is, hogy a hernyó által

megfuri gyümölcs igen könnyen fertőződik a nyílt sebeken át a monilia nevű gomba által, amely elrothasztja. (A moniliával lapunk egy más alkalommal részletesebben is foglalkozik.)

A védekezést most almavirágzás idején kell már megkezdeni, sőt már az őszi gyümölcsfakészítés is részben ezt szolgálja. Mindenesetre a kéregrepedéseket a fák törzsén, vastagabb ágain meg kell szüntetni hogy a bebábozódni készülő hernyó ne találjon rejtekhelyet a fán. Ezt már ősszel kellett volna kéregkaparással, kefével elvégezni, de még pótolhatjuk.

Almahulláskor hernyófogó szén- vagy ujságpapirköteleteket csavarunk a fák törzsére és azokat kéthetenként váltjuk. A hernyók ugyanis, minthogy a simára lekapart kérgen bebábozódásra alkalmas helyet nem találnak, ennélfogva a szén- vagy az ujságpapir zugaiban bábozódnak be. Ezeket tehát két hét elmúltával a bennük levő hernyókkal együtt el kell égetni és ujjakkal pótolni. Hullámos papírt is alkalmazhatunk e célra. Ezt ugyancsak kéthetenként leszedve szénkénegezés után (jól záró hordóba, szénkénegezzel megöljük a hernyókat) ismét felhasználhatjuk.

Permetezés almamoly ellen arzénos permetlevelekkel történik. Szíromhulláskor arzénos bordóilé (1 % os meszes rézgáizoldathoz 250 gr. Arzola). Egyszeri permetezés azonban nem elégséges, hanem a permetezést két hetenként meg kell ismételni.

A hullott gyümölcsöt naponta el kell távolítani a fák alól és a bennük levő hernyókat el kell pusztítani, tehát vagy sértéseknek adjuk, vagy pedig összetörve kipréseljük. Mindenesetre azonban a felhasználásig jól záró hordóba, vagy lábába tesszük, hogy a gyümölcsökből kimászó hernyók szétszéledését megakadályozzuk.

A gyümölcsöskamrába bekerült és ott meghuzódó hábókból kikerült lepkék szabadbajutását meg kell akadályozni. Ezt elérhetjük, ha a kamra ablakait szunyoghálóval látjuk el. Májustól kezdve felületlenül zárni kell a kamra ablakait, vagy a szunyoghálókat fel kell rakni.

Ha mindezeket az óvintézkedéseket megtesszük, le tudjuk győzni az almamoly pusztítását, almánk piacképes lesz és a külföldi szállításoknál sem selejteznek ki annyit az eladásra szánt gyümölcsből. Hazai eladásoknál is több lesz a féregnélküli, elsőrendű gyümölcs, amelyre mind akad vásárló kereskedő.

* Fenti cikket a Zöld Mező hetilap április 27-iki számából vettük át.

„Hazánk szomorú gazdasági állapotán a hazai ipar emelése nélkül segíteni nem lehet.”
Kossuth Lajos.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna.kizárólag
Lach és Vargánál.

Hajnaltól-alkonyig

— Róbert Eton regényéről —

Mennyi minden fér e közé a két szó közé! Születés, halál, szerelem, öröm, fájdalom, váratlan szerencse vagy szerencsétlenség, új remény, vagy csüggedés — ki tudja, melyiket hozza el az új nap, amelyre egy napfényes, vagy borús hajnalon felvirradunk? Olyan lesz-e a mai nap, amilyen a tegnapi volt, olyan boldog-e, vagy olyan szomorú? Elsimul-e a tegnapi kellemetlenség, amelytől az este olyan sokáig nem tudunk elaludni, vagy árnyék vetődik a lizta öröm ragyogására, amelytől ma hajnalban mosolyogva ébredünk? Ki tudja?

Az ember felébred reggel és kedvetlenül vonakodva veszi magára az új nap terhét. Új nap, amelyen tovább kell hordozni a régi keresztet. Új nap, amelytől nem lehet semmi újat várni. És a nap öltök, vagy hatodik, vagy tizedik órájában váratlanul történik valami, elhangzik egy szó, felvillan egy mosoly, amely aranyos fényt bint az eljövendő napok hosszú sorára. Ki hitte volna tegnap?

S az ember felébred reggel és örül az új napnak. Frissen, jókedvűen indul útnak. Sül a nap, csupa megelégedett arcú ember jár az utcán, nem is igaz, hogy baj, gond, szenvedés van a világon. És a nap öltök, vagy hatodik, vagy tizedik órájában történik valami, ami fekete gyász borít az egész mindenségre. Ki hitte volna tegnap ilyenkor?

A váratlan jól elfogadjuk, napirendre térünk fölötte. Nem kérdezzük, hogy miért történt így, ahogyan történt. A váratlan rossz után azonban az első kérdést nyomon követi a többi lázadó, keserű, kétségbeeseti kérdés: Miért kellett ennek így történnie? Mire jó az, hogy egy örömmel teli, viruló, fiatal élet elpusztuljon, amikor nyomorult, beteg, örömteli sorsok tovább vonzódnak?

Robert Eton, ez a fiatal angol író — akinek a nevét valószínűleg most hallja először az olvasó, hogy aztán soha többé el ne felejtse — az életnek erre az örök, izgalmas kérdésre felel első regényében, amelynek a magyar fordító a *Hajnaltól alkonyig* címet adta. Debizonyítja az író, hogy a

különböző emberi sorsok rejtélyes összefüggésben állnak egymással. Nincs véletlen. Hiába küzdünk a sorsunk ellen: életünk mintája előre megvan rajzolva a csillagokban. Nem lehet rajta változtatni. A minta öltései szerint igazodik életünk. A regény angol címe *The pattern* — a minta, a tervrajz, a szövevény — ez az alap-gondolatot fejezi ki. A Föld börtön, hol az egyik felét fordítja a Nap felé, hol a másikat. A földgömb egyik oldalán éjszaka kell lennie, hogy a másik oldalán nappal lehessen. Az egyik ember sirva ébred, a másik mosolyogva és annak, aki hajnalban mosolyog, alkonyatkor sirnia kell, vagy örökre el kell némulnia azért, hogy egy másik ember mosolyoghasson.

A regényben váratlan szerencsétlenség történik. Az olvasó kezdetben maga is lázadóva kérdezi: miért kellett ennek így történnie? A végén mégis megbékélten teszi le a könyvet: elhiszi az írónak, hogy nem a könyörtelen Végzet, hanem a Gondviselés kifürkészhetetlen bölcsessége akarta így.

Kegyetlenül szép ez a könyv, mint amilyen kegyetlenül szép tud lenni, szürke hainalaival, bíboros alkonyaival, gyászos óráival és boldog perceivel az élet maga. Mély és igaz, egyszerű és emberi írás, finom és elgondolkodtató. Olyan hűrokat pendít meg az olvasó lelkében, amelyekkel csak istenáldotta művész tud megszólaltatni. *Ruzitska Mária.*

Az ideai buzaértékesítést is a római egyezmény alapján szervezi meg a kormány

Az egyik reggeli lap husvétli számának közgazdasági rovatában a buza áralakulásának kérdésével kapcsolatban közlemény jelent meg, amely a gazdasági közönség körében bizonyos nyugtalanságot kellett és alkalmas arra, hogy a kormány buzaértékesítési tervét helytelen formában tüntesse fel. A közlemény a fobb közzött azt állítja, hogy a jövő gazdasági évben a buza belföldi áralakulásában „a világgpiaci árszínvonal nyeri vissza döntő jelentőségét”.

A közlemény tartalmával kapcsolatban illetékes helyről a Magyar Távirati Irodával a következőket közlik:

Bár a kormány a jövő évi buzaértékesítési rendszere tekintetében ezideig véglegesen még nem foglalt állást, mégis abban a kérdésben már véglegesen állást foglalt, hogy a jövő évi buzaértékesítést is a római egyezményben le-

fejtetett alapokon fogja megszervezni, vagyis a buza belső áralakulását nem a világgpiaci ártól, hanem első sorban a külkereskedelmi szerződésben biztosított ártól teszi függővé.

Ami pedig a belső áralakulás érdekében meghozandó állami áldozatokat illeti, minden ellenkező híreszteléssel szemben meg kell állapítani, hogy azokat a kormány a jövő kampanyban is fenntartani szándékozik, mégpedig — éppen úgy, mint a múltban — azokban a keretekben, amelyek a pénzügyi lehetőségek szabnak meg részére.

Az áralakulás kérdése természetesen nemcsak a külkereskedelmi szerződések kapcsán biztosított exportártól és a kormány által a buzaár-tartásra előirányozott hitelektől függ, hanem a buza-termés nagyságától is, mert természetes az, hogy nagy termés esetén alacsonyabb belső

árak kialakulásával kell számolnunk.

Ezeknek megállapítása megnyugtatással szolgálhat a gazdasági közönségnek arra nézve, hogy a buza belső áralakulását a kormány a jövőben sem szándékozik a világgpiaci árakegyszerű függvényének tekinteni.

Ez azt jelenti, hogy a buza belső ártartásának kérdését annak közgazdasági jelentőségéhez képest továbbra is egyik legfontosabb feladatának ismeri.

Páratlan kedvezményt ad előfizetőinek a Gyomai Ujság.

A legszebb képes havi folyóirat, a TÜKÖR, amely Gyoma és vidéke művelt közönségének körében is közkedveltségnek örvend, már hosszabb idő óta közeli kapcsolatban áll lapunkkal. A GYOMAI UJSÁG felismerte ennek a gyönyörű magyar folyóiratnak kulturális jelentőségét és áldozatok árán is lehetőséget keresett arra, hogy nagybecsűl előfizetőink számára megkönnyítse és olcsóbbá tegye mindkét lapnak együttes járatását.

A TÜKÖR képes havi folyóirattal létesített megállapodásunk a GYOMAI UJSÁG előfizetői számára páratlan kedvezményt biztosít, amelyről igen tisztelt előfizetőinket legelőbb ismét részletesen tájékoztattuk. Körevelünk — mint örömmel értesülünk — általában rendkívül szíves fogadatlásra talál. Lapunk közönsége szívesen fogadta a számára biztosított feltételeket és már eddig is nagyobb számban vette igénybe velünk együtt haladó lapársunk, a TÜKÖR képes havi folyóirat, kedvező ajánlatát. A GYOMAI UJSÁG és a TÜKÖR együttes előfizetése tekintetében kiadóhivatalunk készségesen áll előfizetőink szolgálatára.

A GYOMAI UJSÁG szerkesztősége és kiadóhivatala

Endrődön forgalmas fűszerüzlet berendezéssel csekély összeggel azonnal átvethető, értekezni lehet a kiadó hivatalban.

HIREK

Harsányi Pál ref. esperesi a kerület püspöke megbízta a kisujszálási ref. főgimnáziumban az érettségi elnöki teendők ellátásával.

A képviselőház elnöke Sztranyavszky Sándor, a felsőlház elnöke gróf Széchenyi Bertalan lett.

Gabonatarház építését tervezi a kormány Szegeden és Szentlőrsen.

A gazdaadósságok rendezésének kérdésében kiadott rendeletet előreláthatólag 1936 október 31-ig meghosszabbítják.

Tűzoltó közgyűlés. Az áprilisi 28-ikára hirdetett tűzoltógyűlést — határozatképtelenség miatt május 5-ikén, most vasárnap, délelőtt fél 11 órakor tartják meg, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Félfaru utazás Szegedre. A kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett a május 25-én kezdődő és június 3-ig tartó VII. Szegedi Ipari Vásárra. A félfaru utazási kedvezmény május 18-tól érvényes és június 5-ig tart. A kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványok az összes meneljegyirodáknak, ahol pedig meneljegyiroda nincs, ott a helybeli iparügyi irodáknál kaphatók.

Idegenben élő tatatóvárosiak! A Tatajárás idegenforgalmi Szövetség részben Tatai óváros fürdőhely fokozottabb propagálása, részben elszakadt bennszülötteivel és valaha itt élt lakosaival való szorosabb kapcsolat fenntartása céljából felszólítja minden Tatai óvárosban született, de idegenben élő testvérét és mindazokat, akik valaha kies fürdővárosunkban éltek, közöljék hivatalunkkal (Idegenforgalmi Hivatal, Tatai óváros, Eszterházy ucca 20.) címüket és foglalkozásukat. A szülővárosához való tartozandóság és szeretet városunk szolgálataiba kell, hogy állítson minden testvérünket és hiszünk is, hogy ezen felszólításunknak rövid időn belül meg lesz a kellő eredménye. A megadott címekre legújabb eredményeinket szereleink eljuttatni, hogy testvéreinknek módjában legyen ezekről ismerőseik körében referálni.

Románia megszüntette a búzakivitelét. A román hivatalos lapban megjelent királyi rendelet a buza, árpa és zab, valamint ezek mellékterméneinek kivitelét tilalmát a rendelet megjelenésétől számítva ez év végéig megszüntette.

Látogassa meg a budapesti nemzetközi vásáron dr. Oetker-pavillonját, ahol ingyen kapja a második kiadású „Pényképes vénkönyvet”, amely befőzőrecepteket is tartalmaz. Postán is ingyen és bérmentve küldi: dr. Oetker tápszergyár Budapest, VIII. Comita. 25.

Egyesült erővel! a Gyomai Ujság és a Tükör együttes előfizetése. Most érkezett ide testvériapunknak, a Tükör-nek májusi száma. Olyan szép, olyan friss, olyan művészi és szórakoztató, hogy az olvasó nem tud betelni vele. Előfizetőinknek melegen ajánljuk, használgatják ki az általunk biztosított feltételekkel az együttes előfizetés lehetőségét. Kiadóhivatalunk tekintetben készséggel áll rendelkezésre. *Köztudás a tavaszba:* ezt a címet lehetne adni a Tükör májusi számának, amely szebbnél-szebb képeiben, szellemes, tartalmas cikkeiben valósággal körülzárásra viszi olvasóit, elvezeti *Stresa* szigetére, hogy — ne a világhatalmak konferenciáján, hanem magának a szigetnek költői szépségeit tárja fel, elvezeti *Londonba*, az angol király jubileumára s itt a politikai és társadalmi élet romantikus külsőségeit mutatja meg, elvezeti a távoli *Indiába*, hogy megismertessen annak filmiparával, persze nem feledkezik meg a magyar életről sem, *Pestről*, amelynek májusi hangulatát foglalja szellemesen költői sorokba. *Baktay Ervin*, *Laczkó Géza*, *Szinyai Zoltán*, *Török Sándor* gondoskodik az olvasó mulattatásáról, *Szepes Béla* színes cikke a sportoló hölgyekről, *Kertész Róbert* riportja a Parlamentnek kulissza mögötti életéről, *Sik Sándor*, *Marconnay Tibor*, *Dutka Ákos* versei, és még számos érdekes cikk, elbeszélés, humoreszk gazdagítja ezt a számot, amely természetesen kedvelt rovataiban most is beszámol a színház és film eseményeiről, a női divatról s közli *A jelen század regénye* című nagy pályázatának eredményét és díjazottjait. A magyar könyvkiadás ezzel a számmal bebizonyítja, hogy tartalomban, képekben, művészi kiállításban versenyezni tud a külföld legjelentősebb magazinjaival.

A gyulai törvényszék egy köröstarcsai tolvajsözölköző tagjait 1 hónapi fogháztól 3 évig terjedő fegyházbüntetésre ítélte.

Jugoszláviában nagy erővel folyik a képviselőválasztás. Eddig 150 ellenzéki jelöltet tartóztattak le.

Keresse fel a kiváló gyógyhatású

Parád gyógyfürdőt

Vastimsósarzenesgyógyfürdők Szén-savas fürdők. Vizgyógyintézet Új modern strandfürdő Különböző ivógyógyászatok.

Folyóvízzel ellátott modern szobák Penziórendszer: előidényben 5.00-tól 7.20-ig. Diétás étkezés. Május, június hónapban 50 százalékos visszautazási kedvezmény. Prospektust küld fürdőigazgatóság Parád-fürdő. Telefon 1. Idény: V. 14-től IX., 30-ig.

Főidény VII. 1—VIII. 31-ig.

A Buvár negyedik száma. Itt fekszik előttünk a magyar természettudományi és technikai művelődés nagy folyóiratának áprilisi száma. Elragadtatással lapozgatunk benne: nem győzünk betelni tanulságos képeinek művészi szépségével, tudományos közleményeinek izgalgó érdekességével. Ismét fel tesszük magunkban a kérdést: mit csodáljunk inkább ebben a gyönyörű magazinban, a tudományok kivirágzását-e vagy pedig a magyar újságírás művészeinek ihletett elmélyülését? Rátz Kálmán tanulmánya a kacsuk világgazdasági szerepéről olyan lenyűgözően érdekes, akár a legizgalmasabb riport, Lohr Ferenc beszámolója Lumière plasztikus filmjéről, — Schenk Jakab eleven cikke a golyák vándorlásáról, Geiger Ernő tudományos csevegése a szexuálhormonokról, Nagy Amadé utalirása a Spitzbergák jégvilágából: mind megannyi remeke a tudományos újságírásnak. De nézzük csak Lambrecht Kálmán novellának is beillő tudományos emlékezését Forel Ágostonra és Wasmann jezsuita atyára, a két hangyabuvárra, avagy olvassuk el Neugebauer Tibor, Molnár Antal, báró Fejérváry Gézané, Vörös László, Schmidt Eligius és mások cikkei: hálásan gondolunk valamennyiükre, akiknek mindezt a maradandó értékű olvasmányt köszönhetjük. A Buvár negyedik számánál szebbet, löbbet, jobbat aligha nyújthat magyar folyóirat!

Többiekü emberek. A többiekü emberek rejteléről rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelen meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett többek között a következő érdekes cikkeket találja az olvasó a népszerű képeklapban: Az időcsinálók, A föld legszebb városa, A tudomány műhelye, Az orosz támadó reuma, Drámák a törvény előtt, Egy kasszafuró védőbeszéde, Regényfejezetek a 220-as cella világából stb. Ezenkívül pompás folytatásos regény és közel száz remek kép. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Országos szabóipari kongresszus Budapesten. A Szabómesterek Országos Szövetsége május 5-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében Országos Szabóipari kongresszust rendez, melyre meghívja az ország összes ipartestületét és egyénenként a szakma kérdéseiről érdeklődő szabóiparosokat is. A kongresszusra vonatkozó mindenféle felvilágosításért a Szabómesterek Országos Szövetségének irodájához (Budapest, IV. Reáltanoda ucca 16.) kell fordulni.

Hamarosan megkezdődik a selyemtenyésztés. Az ország városaiban ésközségeiben 1900 helyen megkezdődött a mostani időre előkészített selyemtenyésztés a kikeltetés. Összesen 416 kiló petét keltenek ki a selyemtenyésztési felügyelőség megbízottai. Egy kiló petéből 1.360.000 kis hernyó származik, a 416 kiló petéből tehát 565.760.000 selyemhernyó buvik ki. Ha ezt a hernyómeny nyiséget mind kitenyésztenék, akkor közepes eredmény mellett közel egy millió kiló gubót termelnének az országban. A kitenyésztesre kerülő selyemhernyókat május hó első napjaiban a helyi megbízottak már mindenütt kiosztják. Nagyon kíváncsiak, hogy minél előbb vállalkozzanak gubótermelésre és hogy a megbízottaknál e szándékukat már most bejelentésük. A selyemtenyésztés ugyanis olyan kereselforrás, amelyet bárki kihasználhat, mert semmiféle befektetéssel nem jár és rövid ideig tartó mellékes nyáreleji munka után számbavehető keresetet biztosít. Az idén még külön kedvezményeket is állapítottak meg a selyemtenyésztők részére. A legtöbb és legjobb gubót beszállítók ugyanis pénzjutalomra tarthatnak számot és minden egyes tenyésztő, aki legalább 10 kiló gubót termelt, egy női fejkendői kap ajándékba.

Szép lányok a Dunán. Sok kedves meglepetéssel szolgál a Délibáb weekend-rovata, — amely pompásabbnál pompásabb képekben és cikkekből számol be mindarról, ami a weekendezőket, vadevezősöket turistákat érdekl. A Duna legszebb leányairól sorozatos fotóriportokban fog beszámolni a népszerű színházi képeklap, amely ezenkívül remek rádióműsorokat, filmrovatot, színházi beszámolókat, teljes kisregényt, egyfelvonásos szindarabot és több mint száz nagyszerű képet közöl. Egy szám ára 20 fillér.

„A kék lámpás”

című operett szerepét a Gyomai Iparos és Kereskedőifjak Husvéli műkedvelőelődásainak műsorán. Az alapos rendezés, jó szereposztás ismét nagy erkölcsi sikert hozott.

Valach Joli (Elly) bájos megjelenésével és kellemes énekével; Szilágyi Ilonka (Mici) sziporkázó táncaival; Kőszegi Teri (Branszkája) tökéletes alakításával, — kiérdemelték az osztatlan teiszést. Kurtz Böske, Schwartz Böske, Pető Piri és Kéri Piri csoporttáncokkal arattak bő tapsot. Vatai Imre (Szilassy) és Paraizs László (Osztrovsky) — a két hősszerelmes — tökéletesen játszották meg szerepeiket, nem kevésbé Benke Márton (Dusán) is tűzzel, lelkesedéssel játszott. Krämmer György (Heindl), Jenei Bálint (Naroskin), valamint mellékszerepekben Imre Zsigmond, Arany Lajos, Takács Pál, Juhász Lajos, Romhányi István, Kovács Benedek nagyon jók voltak. Mónusz Miki (Tóni) és Tandi Lajos (oroszlános) mint-ujoncok az est meglepetései voltak. A rendezés Haibach Árpád, Pfeiffer Márton és Benke Márton érdemeit növeli. Igréc Ede az ének-tanítást lelkiismerettel és hozzáértéssel látta el, s Hantzmann Ferenczel, valamint Farkasinszki Gyulával elsőrendű zenehármast képeztek. A sugást Kiss Dániel jól végezte.

Himlő elleni védőoltás 1935 május 12-én lesz a Község-háza tanácstermében. Felülvizsgálatra a következő vasárnap. Azokat a gyermekeket is fel kell hozni, akik nem Gyomán születtek.

Uj büntetőrendelet a vonatok védelmére. A belügyminiszter a vonatok védelmére ügyében újabb rendeletet adott ki, mely szerint, aki a vonat megdobálásával rongálást okoz 3 évi, aki súlyos testi sérülést okozott 5—10 évi fogsázbüntetéssel sújják, aki pedig halálra idéz elő, életfogytig tartó fogsággal büntetik. Tizenkét évesnél fiatalabb gyermekekért a szülők és gyámok felelősek.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Lukács László, Barik József, Kató Sándor, Munkácsi Erzsébet, Kis M. László, Giricz László, Fekete Ilona, Timár Lajos, L. Szilágyi Endre György.

Meghaltak:

özv. Fekete Alberine Nagy Lidia 86 éves, Kurcz Ilona 3 hónapos, Szabó Jánosné Herbei Mária 50 éves, Barik János 78 éves, Fekete Sándor 10 hónapos.

Házasságot kötöttek: március 28. óra nem volt.

Látogassa meg

A Nemzetközi Vásáron

Dr. OETKER-pavillonját

ahol ingyen kapja a második kiadása „FÉNYKÉPES VÉNYKÖNYVET”, amely befűzőrecepteket is tartalmaz Postán is ingyen és bérmentve küldi:

Dr. OETKER

Budapest, VIII. Conti-utca 25.

SPORT

SPORT

II. o. bajnokság állása V. 4-én:

1. Textil	16	16	—	—	55	6	32
2. MTK	14	11	1	2	37	12	23
3. Kinizsi	16	10	1	5	25	31	21
4. MTörök	16	10	—	6	33	24	20
5. GySC	16	8	4	4	25	24	20
6. M.MÁV	17	9	1	7	33	35	19
7. OFC	17	8	2	7	32	27	18
8. GyTK	18	8	2	8	32	38	18
9. KTE	16	4	2	10	12	46	10
10. BISE	15	3	1	11	11	33	7
11. Bocskai	17	5	2	10	18	24	6

Május 5-i program:

Gyomán: GySC—Kinizsi.

Orosházán: OFC—GyTK.

Mezőberényben: TÖREK-VÉS — TEXTIL.

Kondoroson: KTE—BISE.

Mult vasárnapi eredmények:

Bocskai—Kinizsi 3-1 (2-0)

MMÁV—BISE 5-0 (1-0).

Bíróküldés: GySC—KINIZSI meccset Wertheim, OFC—GyTK meccset pedig Szijjártó szöv. bírók fogják vezetni.

MTK—GySC 4-2 (1-1)

Mezőberény, bajnoki, bíró: Rátfai.

MTK: Pangeri Il. — Pangeri L. Laki-Puskás, Plavec, Balázs-Láda, Földesi, Szigeti, Ancsin, Makai.

GySC: Szrnkányi-Fekete, Pulugor-Német, Kiss S., Fried-Sebők, Jenei, Cs. Nagy, Bartha, Nagy.

GySC elfogódottan kezd, majd mindinkább belejön és percekig támad. Közben Pulugor nagyon előrehúzódik s így a 15. percben Szigeti—Ancsin,

akcióját Földesi góllal fejezi be (1-0). Élénkül a játék, MTK továbbra is támadásban marad, de a közvetlen védelem, valamint Kiss, — aki a centerhalf posztján a mezőny legjobbjai közé tartozott — mindent elhárít. Félidő vége felé szóhoz jut a GySC is, de akciói nagyon levszerűllenek. Az egyenlítés azonban mégis sikerül. Laki a 16-oson belül kézzel érinti a labdát s a megítélt 11-est Fried laposan a sarokba lövi (1-1).

A második félidő meglepetéssel kezdődik. Nagy lefut és mellé lö. Kapus kirugása Jeneihez kerül, aki néhány lépést tesz a labdával, majd a 16-os vonalról váratlanul az alsó sarokba lövi (1-2). Az MTK rákapcsol, Földesi mint egy tank dolgozik s a 8. percben bombagóllal egyenlít (2-2). Szrnkányi egyre jobban belejön a védésbe, de a 11. percben a lefutó Földesi labdáját elnézi (3-2). MTK osiromol, a bekkék kissé bizonytalankodnak s a 18. percben a lélpályán kalandozó Pulugor mögött kiugró Ancsin beteszi a negyedik góllal (4-2). A játék további része már nem érdekes. A GySC megadja magát sorsának és védelembe vonul. A védőjátékban pompásan érvényesül Kiss hatalmas fizikuma, aki csirájában fojtja el az MTK csatárok kísérletezéseit. Élénk derűtséggel kelt a bíró tévedése, aki a 30. percben lefújja a meccset! A meccs vége felé a GySC is vezet néhány veszélytelen tá-

madást, de az eredmény már nem változik. Rátfai kifogástalanul bíraskodott.

M. Török—GyTK. 3-0 (1-0)

II. o. bajnoki, Gyoma.

Bíró: Wertheim.

Török: Kiss Riek, Hugyecz-Szilágyi, K. Nagy, Váradi-Kovács, Kiszely, Lukovecki, Konyár, Jónás.

GyTK: Izsó-Kurcz, Hatvani-Tandi, Weigert, Lakatos-Csikós, Alt. Vatai, Bartha, Barik.

A Kinizsától elszenvedett vereség után komolyan felvetődött az a kérdés, hogy lényeg annyira le van-e törve a GyTK együttese, vagy csak a csapatban uralkodó nemtörődömség vetette fel a fejt. Erre világosan megadta a választ a Törökvel lejátszott mérkőzés, ha az ugyan négy ember kivételével játéknak mondható.

Az első esemény már ott kezdődött, hogy a mérkőzés előtti egy-két órával elveszett Bolehovszkinak a fényképe. Helyébe Lakatos áll be tizenegyediknek. Wertheim sipelére Törökvet indítja utnak a labdát, amit Vatai továbbít Csikósnak. A beadott labdára Vatai startol, aminek eredménye térdkalács ficamodás lett és Vatai véglegesen elhagyja a pályát. A 10 emberrel játszó GyTK most némi fölénybe jut, de a csatárok lassúsága és a halvesor lehetetlensége miatt minden támadás eredménytelen marad, Törökvet lefutásai eredményesebbek. 15 p.-ben Lukovecki elhuz a bekkék mellett és a kapu mellé irányított labdája kapufa élétől perdül a hálóba 1-0. Nagy pöttya gól volt. Az eredmény kissé felvillanyozza mindkét csapatot és kissé élénkül a játék, de ez az élénkség a GyTK részéről hamar csöndül mondott. A berényi legénységet sok esetben a két bekk és Izsó nagy-szerű védele akadályozza meg a gól szerzésétől. Lanyha játékkal ért véget a félidő.

Szünet után a fellengatott összeállítású gyomai csapat újabb összetételben jelenik meg. A védelem dacára annak, hogy feladata magaslatán áll, nem bírhatta a meg-meg ujló berényi támadásokat és így az 5-ik p.-ben Konyárnak sikerül a második góllal megszerezni 2-0. Most Hatvani jön összekötőbe és ezzel meggyengül a védelem, ami által a 15-ik p.-ben Jónás bebiztosítja a vég-eredményt 3-0. Hátralévő időben Izsó szép védelei szórazkoztatják a közönséget.

A Törökvet megérdemelten győzött, míg a GyTK négy ember kivételével rászolgált a vereségre.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csúfoltörök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egynapos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés: 20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Anyák napja.

A feltörő új európai szellemiség, amely az önmagába hullt nyugati kultúrát kezdő visszafordítani a realitások és a realitásokból fakadó érzelmi megnyilvánulások felé, az anyaságot is visszahelyezte arra a piazdesztálra, ahonnan a gondoskodás és minden szeretet legszebbike: az anyaszereket elindíthatja a nemzetek megizmosodásának legcélravezetőbb folyamatát. Az évekkel ezelőtt intézményesített „Anyák napjának“ nálunk azonban ma még inkább csak szimbólikus jelentősége van. A megemlékezéssel mi is hangsúlyozni kívánjuk, hogy az anyaság szent és sérthetetlen és az anyaság misztériuma előtt nemcsak leborulásra van szükség, hanem fel kell emelkedni hozzá a léleknek azokba a magasságaiba, ahol az anyaság feltételeinek megteremtése érdekében magától értetődő dologgá érlelődik a legnagyobb áldozat is. Az „Anyák napjának“ jelentőségét ezen túl, sajnos még nem tudjuk kihangsúlyozni. Mi csak filléreket áldozhatunk a magyar anyák sorának jobbrafordítására, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a filléreket nagy áldozatoknak kell köveinni, hogy a legszegényebb magyar anyák is teljesíthessék a nemzettel szemben fennálló kötelességüket: a magyarság megerősítését: új, egészségesebb, testben és lélekben egyaránt izmosabb nemzedékek felnevelését. Ha a mai és az elkövetkező „Anyák napjának“ ezt a jelentőségét megértettük, a magyarság csak diadalmasan kerülhet ki trianoni megcsönkítőtságból.

Gyomán megkezdtek a kisipari és kiskereskedői kölcsön folyósítását, de csak 1350 pengő áll rendelkezésre

(A Gyomai Ujság tudósítójától.) Ismeretes, hogy a kereskedelmi miniszter attól lette függővé 900—pengő kisipari és kiskereskedői kölcsönnek Gyoma részére való kiutalását, ha az összeghez 450 pengővel a község is hozzájárul. Mivel a község a kérést teljesítette, a Pénzügyi Központ is kiutalta a 900—pengőt. Az 1350 pengő kölcsön tehát rendelkezésre áll. Feltételei a következők: 1350 pengőből kétharmad rész a kisiparosokat, egyharmad rész a kiskereskedőket illeti meg, de csak termelésre és anyagbeszerzésre, illetőleg árubeszerzésre lehet igénybe venni, — hat hónapra, de újabb hat hónapra meghosszabbítható. A folyósítás a kisiparos, illetőleg a kiskereskedő által aláírt váltóra

lőrlődik. Ha a kölcsönkérő nő, a váltót a feleségnek is alá kell írnia. Más aláírás nem kell.

A kamat 6 és fél százalék, váltóbélyegilleték 0-12 százalék, visszafizelési kötelezvény helyigilletéke 0-6 százalék. A kiutalható legnagyobb összeg 200 pengő. A kérvényeket a községi előjárásúhoz kell beadni, ahol azt az Ipartestülettel, a kölcsönt folyósító Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókjával, illetőleg a Kereskedők Egyesületével együtt véleményvel látják el. E vélemények alapján a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara dönt arról, hogy a kért kölcsön kiutalható-e. Kérvény minták Kató Lajos községi jegyzőnél kaphatók a községházán.

A Magyar Földhitel Intézet eladja Gyoma község környékén birtokába jutott földbirtokokat

(A Gyomai Ujság tudósítójától.) A földművelésügyi minisztérium, illetőleg az alispán hivatalból értesítette a gyomai községi előjárásúhoz, hogy a Magyar Földhitel Intézet kedvezményes áron és kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből eladja a Gyoma környékén tulajdonába jutott földbirtokokat. Eladásra kerül összesen 583 katasztrális hold föld. Ez a terület 5 birtokra oszlik és a következő helyeken fekszik: Békésszentandrás határában 30 hold, Füzesgyarmat határában 176 hold, Körösladányban 19 hold és Szeghalom határában 22, illetőleg 27 hold. A Magyar Földhitel Intézet nem ragaszkodik a birtokoknak egy tagban való eladásához, hanem azokat a venni szándékozók

kívánságához képest parcellázni is hajlandó. Egy hold föld ára állag 310—350 pengő. A vételárból 30 százalékot a szerződés megkötésekor azonnal ki kell fizetni. A hátralévő rész 20, illetőleg 25 év alatt egyenlő részletekben törleszhető. 20 évi törlesztés esetén 2 és fél százalék kamat beszámításával évi 6 és fél százalékos, 25 évi törlesztés esetén 3 és háromnegyed százalékos kamat beszámításával évi 5 és háromnegyed százalék annuitás fizetendő. Ha tehát valaki mondjuk a körösladányi határban fekvő 19 hold 896 négyszögöl kiterjedésű birtokot megveszi, a 4600 pengő 40 filléres vételárból 30 százalékot, 1380 pengő 12 filléret azonnal ki kell fizetnie. A fennmaradó összeget

25 év alatt évi 5 és háromnegyed százalékos annuitás mellett könnyen törleszheti, mert egy évre mindössze 185 pengő 16 fillér esik.

Az akciót a földművelésügyi miniszter élénk en támogatja, mert — mint leiratban hangsúlyozza — „az egészséges földbirtokmegosztás kialakulásának kétségtelenül legtermészetesebb és legcélravezetőbb útja az, hogy a gazdaközönség az eladásra kerülő mezőgazdasági ingatlanokat reális árak és feltételek mellett, saját anyagi erejével számolva, szabadkézből megszerzi.

A szőlőbirtokosok jelentsék be a fagykárt.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja kerületének szőlőbirtokosait, hogy amennyiben a napokban pusztított fagy, szőlőkben kárt tett volna, úgy bejelentésüket a vonatkozó előírások értelmében okvetlenül tegyék meg.

A bejelentésre vonatkozólag a földadóról szóló Hivatalos Összeállítás 38 §-ának (1) és (2) bekezdése ugyanis alábbiakat mondja: Az elemi károk eseteit a községi előjárásúhoz (városi adóhivatalnál) rendszerint írásban kell bejelenteni, ha azonban a bejelentés csak szóbelileg történt, azt a községi előjárásúhoz (városi adóhivatalnak) díjtalanul jegyzőkönyvbe kell foglalnia. Az írásbeli bejelentést, vagy a szóbeli bejelentésről felvett jegyzőkönyvet a községi előjárásúhoz (városi adóhivatal) a beérkezés napján köteles beiktatni.

Az adózók bejelentésüket e végre megbízott két képviselőjük által közösen tehetik meg, azok a birtokosok azonban, akik birtokának összes kataszteri tisztajövedelme 1000 pengőt (862 korona) meghalad, külön írásbeli bejelentést kötelesek tenni.

A hivatkozott rendelkezések azt mondják, hogy a káresettől számított 8 nap alatt kell a kárt bejelenteni.

A bejelentések tekintetében különben a községi előjárásúhoz, illetve városi adóhivatalok kötelesek a felvilágosításokat megadni.

Ezüst-lakodalom

Záhonyi Aladár járásbírósi elnök és felesége született Kliment Józsa május 7-ikén ünnepelték házasságuk huszonötödik évfordulóját. Az ünneplő házaspárt délután 6 óra-kor Csernus Mihály apátplebános az endrői rom. kat. templomban megáldotta és magas szárnyalásu beszédet intézett hozzájuk. Este Záhonyiek vendégszerető lakásukban a legszűkebb baráti körben ünnepeltek. Vacsora közben Csernus Mihály apátplebános és Gáspár István mezőberényi róm. kat. lelkész mondottak szép felköszöntőket.

Záhonyi Aladár járásbírósi elnök és felesége tizennegyedik éve élnek Gyomán. Ez idő szerint Záhonyi Aladár a gyomai Uri Kaszinó elnöke, Záhonyi Aladárné pedig az ő kezdeményezésére 10 éve alakult Jótékony Nőegylet elnöke. Ez is bizonyítéka, hogy mindketten Gyoma társadalmi életében értékes munkájú vezetőserepet töltenek be.

Élénken emlékszünk még arra az időre amikor, Záhonyi Aladárné, a nőegylet elnöke feneketlen sárban róttá az utcákat a bálnomkerti és bessenszegi végeken. Fáradhatatlanul kereste ki a leginkább nélkülözőket és mindig ott segített, ahol legjobban voltak rászorulva.

Azt is csak Ő tudta megtenni, hogy szegényeiért a tehetősöktől kért, könyörgött, követelt — és még azzal sem törődött, ha megharagudtak, a fontos az volt neki, hogy kapjon, hogy Ő is adhasson.

Május 7-ikán Záhonyiek háza megtelt virágokkal, melyeket a helybeli és vidéki barátai és tisztelőik küldtek. Ezeket felül sok-sok táviratban és levélben halmozták el őket a legjobb kívánságokkal.

Adakozások az országzászlóra

Átvezet:	1158. P. 29 fillér.
Kner Endre	5. „
Dr. Hanyó Tivadar	2. „ 50 „
Szigeti István	1. „
Bádal Béla	50 „
H. Kovács Kálmán	50 „
Bánda Jenő	30 „
Kocsis István	30 „
Szigeti Béla	20 „
Szilágyi Lajos	20 „
Izsó Lajos	20 „
Kővári József	10 „
Papert Gábor	15 „
Csik Gergely	10 „
T. Kiss Sándor	10 „
Toldi István	10 „

Összesen: 1159. P. 49 fillér.

(Folytatjuk.)

Gyomai viszonylatban nem hozott lényeges változást az új vasúti menetrend

(A Gyomai Ujság tudósítójától.)
Most jelent meg a Magyar Államvasutak május 15-től érvényes hivatalos menetrendje, amely gyomai viszonylatban az alábbi változásokat tartalmazza:

A Mezőtúr felől reggel 6 óra 33 perckor érkezett személyvonat 6 óra 34 perckor érkezik és tovább is 6 óra 38 perckor indul; a Budapest felől 11 óra 57 perckor érkezett gyorsvonat továbbra is ugyanekkor érkezik, de 12 óra 2 perckor helyett 11 óra 57 perckor indul; a Budapest felől délután 18 óra 7 perckor érkező és 18 óra 15 perckor induló személyvonat 17 óra 46 perckor érkezik és 17 óra 58 perckor indul, a Budapest felől 19 óra 59 perckor

érkező és 20 óra 4 perckor induló gyorsvonat ugyanebben az időben érkezik, de 20 óra-kor indul. A Lökösháza felől 5 óra 52 perckor érkező és 6 óra 8 perckor induló motorvonat 5 óra 38 perckor érkezik és 5 óra 45 perckor indul; a Békésháza felől 19 óra 4 perckor érkező és 19 óra 11 perckor induló gyorsvonat 19 óra 5 perckor érkezik és a régi időben indul.

A Dévaványa felől reggel 7 óra 14 perckor érkező motorvonat 6 óra 55 perckor, a délután 17 óra 30 perckor érkező motorvonat 17 óra 51 óra perckor érkezik.

A többi vonatknál nincsen változás.

Hat fillérben minimálták a székfű és kamilla kilójának árát

(A Gyomai Ujság tudósítójától.)
Gyomán az elmúlt héten megkezdődött a gyógyszernövénygyűjtés szezonja. A növényvédelmi és növényforgalmi iroda most felhívja a gyógynövénygyűjtők figyelmét arra, hogy a kézzel szedett székfű és kamilla (pipitér) kilóját a beváltók 20 fillérért kötelesek átvenni, a székfűfésűvel összegereblyézett székfűvel és kamillával pedig kilonként 6 fillérért veszik át. Ez a minimális ár, amelynél kevesebbet nem fizethetnek, többet azonban igen. A fenti árak valamivel magasabbak, mint a tavalyi árak voltak, de még koránt sem érték el azt a nívót, amely a gyógynövénygyűjtők részére komoly keresési forrást biztosítana. Sajnos, erre egyelőre nincs is kilátás, mert a kártelek minden

ilyen tendenciának újat állít, hogy az exportból származó előnyöket a gyógynövénygyűjtőkkel ne kelljen megosztani. Szó van ugyan arról, hogy a gyógynövénygyűjtők szöveteibe tömörülnek és eljárnak az illetékes miniszteriumnál, hogy a termelésüket maguk exportálhassák, a mozgalom azonban még annyira a kezdeti stádiumában van, hogy az idén alig lesz a dologból valami.

De bármint sikerüljön is a termelők mozgalma, a kártelek egyeduralmát meg kell törni. A „Magyar Pénzügy“ című hetilap a kormánytól kér segítséget, amikor legutóbbi számában ezeket írja: „A magyar kormány reformprogramjának első sorban a termelés rentabilitásait veszélyeztető kártelek megrendszabályozásai kell ke-

Aratógép alkatrészek és arató ponyvák

Mc. Cormick, Massey Harris, Deering, Milwaukee Johnston stb. gépekhez és mindennemű mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása:

Zöldhegyi M. István
Budapest, VI. Horn Ede u. 10.

reszül vinni. Ezen a téren olyan aprólékos gondot kell kigyomlálni a visszaéléseket, hogy nem szabad lekicsinyelni még az egy-két milliós exportértékeket sem (Magyarországról évente 40-50 vagon kamillát és székfűvet visznek ki kb. 1 millió pengő értékben.) Nem szabad tűnni, hogy nemzetközi kártelek el vegyék a kedvét a magyar termelőnek, mert ezek a kártelek illuzórikussá teszik a legnagyobb ölességgel irányított tevékenységet is.

A hűvös tavaszt hűvös nyár fogja követni

Az idei tavaszról és nyárról nem sok jót mondanak.

Ebben az évben a tavalyi hősséggel ellentétes időjárásban lesz részünk. A hűvös tavaszt hűvös nyár fogja követni. Állandó, tartós meleg nem reméljük és ne várjunk. Ennek oka az, hogy a bolygók nagyon távol vannak a naptól.

Május 5-én már egész Európában a 47—48 fok (földrajzi fekvés) közt, erősen emelkedik a hőmérséklet, de nálunk Magyarországon is meleg lesz május 9-én viszont nagy hőség Keletturkesztánban, Kashgar magasságában, Északamerikában pedig a 31 fok alatt, nagy hóhullám, 10-én ugyan csak hóhullám Északamerikában főleg Minneapolisban, de a legnagyobb hőséget Japánban fogják érezni, 13-án Európában is árcsap a hóhullám, főleg a 49—50 fok között. A hóhullámok némelyike persze hozzánk is árcsap, de erejéből ill veszít is valamelyest.

Május—júniusban bő esőzések lesznek nálunk, aminek a mezőgazdaság fogja nagy hasznát venni.

Május 25-én délelőtt 9 óra-kor a járásbírószágon árverésre kerül 11 kishold zsófi-majori föld tanyával. Vevőknek a vételár egy része kedvező feltételek mellett kölcsönként folyósíthatnak.
Érdeklődni lehet
Békéscsabán
a Békésmegyei
Kereskedelmi Banknál.

IRODALOM

Valaki vár engem...

Stadler Frieda könyvének második kiadásához. (Szent István Társulat, Bpest)

Néhány évtizeddel ezelőtt egy szolnoki kert lugasában hatalmas elhatározás indította újra egy ifjút, aki azóta utat talált a magyar ifjúság lelkéhez és ezen az úton neveli az egész nemzetnek jellemes, vallásos, művelt, nemdohányzó, nem ivó, Krisztussal járó ifjúságot. Ma már nincs az országban olyan falu, sőt a magyar szellemi és lelkinagyság dicsőségére mondhatom — nincs Európában művelt nemzet, ahol ne ismerné legalább egy ember. — még fontosabb: legalább egy ifjú *Tóth Tihamér* könyveit és azt hatalmas lelkeformáló munkásságait, amit Krisztusnak ez a legalázatosabb szolgálója végzett. *Tóth Tihamér* diákjainak lelki-táplálékot nyújt az a rengeleg kiadásban megjelenő sokkönyv, amit a látható és láthatatlan, a személyesen ismert és csak levelek vagy könyvek útján barátságban lévő lelkiatya küld. Megszámíthatatlan tömegek élnek szerle az országban, sőt Európában, nemcsak katolikusok, hanem más vallásúak is, akikkel *Tóth Tihamér* indított egy jobb és szebb élet felé, akikkel ő kormányoz még most is a beütés és a rádió segítségével.

Tóth Tihamér a fiúk lelkiéletének felfokozására és fejlesztésére, megmentésére szentelt életét s ez a szent elhatározás a szolnoki lugastól az egyetemi katedrán és a rádió és rotációs gépeken át eljutott mindenfelé és megieremtette a maga Krisztusnak felszó virágzását. Ennek a *Tóth Tihaméri* munkának leltek követői azok, akik hasonló hangon és hasonló lélekkel vetik kezükbe a leányifjúság lelki világának gondozását. A szakirodalomnak és a magyar irodalomnak is értékvé váll *Jámbor László S. J.* két-kötetes könyve: *Levelek hugomhoz*, amelyben gondolatokat és tanácsokat ad katolikus leányok számára. Ez a könyv teljesítette hivalását, leányszobák, leánykönyvtárak és ami még fontosabb: leányszívek díszévé, alakítójává vált. A könyv főleg katolikus körökben terjedt, mert szerzője — jezsuita — első sorban, sőt szinte kizárólagosan katolikus lányoknak szánta. — Évek múltán — ugyan csak *Tóth Tihamér* munkásságának a leánynevelés területére való átviteléből született meg *Dr. Csaba Margit* és *Dr. vitéz Csia Sándorné: Amit egy nagy leány-*

nak tudnia kell... c. könyve. A könyv tartalomjegyzéke utbagigazítóul álljon itt: Néhány orvosi tanács. — A női hivatás. — A házasság. — Bűnös élet. — Az örök hajadon.

Amint a két könyvet magam elé teszem és felidézem az első elolvasás örömeit, önkéntelenül kínálkozik az összehasonlítás a most második kiadásban megjelenő *Stadler Frieda* könyvével: *Valaki vár engem*... cíművel. Mindehárom nagy érték a maga nemében s mégis a legkorszerűbb, a legtöbbit mondó a mai leányoknak és egyúttal a mai nevelőknek: a harmadik. *Stadler Frieda* nem a jezsuita, nem a szerzetes, nem az orvospedagóga szemével nézi az életet s nem ezek szerint értékeli a dolgokat és írja tanácsait. *Stadler Frieda* a saját életének közkinccsé kristályosított és megoldott problémájával áll a mai leány mellé, hogy elválaszthatatlan utitársá váljék Krisztusban.

Te sokat emlegetett mai leány — írja — akiről az járja, hogy hogy semmit sem akarsz úgy, mint ahogy azelőtt volt, mert forradalmár vagy... ez a könyv megmutat léged olyanoknak, amilyenek az Uristen elgondolt, amikor ez a fogalom született: fiatal leány... amilyené lehetsz és leszel, ha elindulsz kegyelemben és erős akarásban.

És aztán feltárul a mélység. Egy önmagát alakító és önmagát állandóan renováló, restauráló női lélek mélysége, hogy három fejezeten keresztül bizonyítsa: valaki vár engem... *Valaki vár engem: Az életárs.*... *Valaki vár engem: Az emberfestvérek*... *Valaki vár engem: A Mindenható Uristen*... Önként kínálkozik, hogy az ember oldalakat idézzon, hogy az ember óraszám beszéljen erről a könyvről, amely egy egészen mai léleknek a bekapcsolódása abba az egész világon végighúzódó törekvésbe: vissza a nő a családba. Az ember önkéntelen egész fejezeteket tanul meg, mert úgy érzi, hogy ezek a sorok elírásai a bennünk is rejtőző jobb Én-nek. Az ember szeretné... igen kimondhatatlanul szeretné ott látni, oda tenni ezt a könyvet minden magyar leány asztalára s minden idegen nemzet leányának átadni — az éppen készülő — német fordításban. Az országos siker megkoronázta már *Stadler Frieda* munkáját. A második kiadás — rövid néhány hónap alatt elfogyott s szükségessé vált, élet-

szükségletté vált a német fordítás, hogy elinduljon ez a könyv is — mint a *Tóth Tihamér* könyvei az európai siker felé.

Hogy *Stadler Frieda* legkedvesebb gyermekét küldi a német könyvpiacra, azt azzal a lázas és élvezetes munkával igazolja, amellyel könyvének német fordítását maga valósággal újratírja. Mint Erdélyből ide szakadt tanítónő — ezt a német kiadást is bizonyára oly tökéletes németességgel fogja utrabocsátani, amilyen tökéletes magyarsággal jelent meg a *Valaki vár engem*...

Minden magyar leány! Halljad a benned élő szót: *Valaki vár engem*... *Valaki vár engem: Az életárs*... *Valaki vár engem: Az emberfestvérek*... *Valaki vár engem: A Mindenható Uristen*... S hozzá teszem: *Valaki vár Téged, felekezeti különbség nélkül, korhatárra való tekintet nélkül*... *Valaki vár Téged: Stadler Frieda Könyve*... Kezredbe kell vened, magadévá kell tenned, mert ami ebbe a száznegyvenhat oldalra van, az maga az élet. A Te életed nehézségeinek megoldója, meg szépítője és felértékelője.

Szent Ágoston hallotta a szót: tolle, lege — és felvette s olvasta s emberebb ember lett belőle. Halljad meg Te is, te sokat emlegetett mai lány s vedd és olvasd! Vedd és olvasd *Stadler Frieda* könyvét, hogy megtudjad hogyan és ki vár rád... sz. *Csorba Tibor*.

MŰVÉSZETI LEXIKON

Szerkesztette Éber László.
(Győző Andor kiadása
Budapest, 1935.)

Egy nemzet irodalma sem dicsekedhet „Művészeti lexikon”-nal s mi kicsinek minősített magyarok immár kilenc év alatt a második kiadását fogyaszthatjuk ennek a nélkülözhetetlen kézikönyvnek. Az első kiadás — mint szükséges és nélkülözhetetlen szükséglet — hamarosan elfogyott, majd később teljesen elfűnt a könyvpiacról. Szerkesztő és kiadó nagy munkára vállalkozott, de azt nem tudta teljes mértékben, tökéletesen valóra válni. A „Művészeti lexikon” első kiadása sok hibát és hiányt tartalmazott, de még így is nagy szolgálatot tett a magyar nemzetnek azzal, hogy egyáltalában megjelent, hogy megjelenhetteit. A második, „lényegesen meg bővített és átdolgozott kiadás” most hagyta el a sajtót s két hatalmas kötetben látja az olvasó elé az építészet, szobrászat, festészet, iparművészet értékeit. A két kötet maga is bizonyosság arra, hogy ez a má-

sodik kiadás jelentékeny mennyiségű anyagot tartalmaz az elsővel szemben. Időszerű volt ennek a második kiadásnak a megjelenése is, a nehéz gazdasági viszonyok ellenére, de az időszerűség mellett sokkal nagyobb gondtal kellett volna a szerkesztőknek a „bővítési” és „átdolgozási” végzetniök. Bár mennyire sajnáljuk, de meg kell mondanunk, hogy a „Művészeti lexikon” minden értéke mellett újra tele van hibákkal és hiányokkal. A hibák még talán elviselhetők — bár bizonyítékai annak, hogy az első kiadás anyagából sokat egyszerűen átvettek ide, s nem érdeklődtek esetleges változásokról. Így történt meg, hogy — csak néhányat említhetünk — *Winker Ferenc* pl. még most is *Vácott* tanár, noha nyolc év óta *Abonyban* tanít. *Galamb József* — a lexikon szerint — még él és művészi könyveket köt, pedig már évek óta pihen valamelyik fővárosi temetőben. *Fábián Gyula* és *Gyuláné* mint *Fabinyi Gyula* szerepel stb. Ehhez hasonlóképpen fordulnak elő — a gondos munka rovására. Nagyobb baj azonban a sok és megmagyarázhatatlan hiány. Az elmúlt kilenc esztendő művészeti anyagából sokkal több szemelvényt kellett volna hozni és nem csupán a régi kliséket felhasználni. Sajnálatos módon hiányoznak az utódállamok művészei és egy-egy összefoglaló tanulmány pl. a szlovák, a lengyel a román művészeiről. Ma, amikor irodalmi érdeklődés erősödik meg az utódállamokkal, akkor nem kapcsolhatjuk ki azok értékes művészeti sem s nem hagyhatjuk ki őket egy ilyen értékes elgondolással lexikonból mint amilyen a *Győző Andor* kiadásában megjelent. A szlovák képzőművészek közül nagy értékek vannak és szlovenszko területén élnek és dolgoznak azok a fiatalok, akik művészeti képzést a magyar fővárosban kaptak, de most ott alkotnak egy más nemzet művészettörténete számára, *Brogányi Kálmán* könyvét, melyben a szlovenszkoifestőművészeiről írt, mégis csak ismernie kellene egy ilyen nagy lexikon szerkesztőjének! Egy *Bázovszky, Banka, Fulla, Galanda* stb. mégiscsak ide tartozik és mégis csak megérdemli, hogy néhány sorban szerepeljen a „Művészeti lexikonban”. a mely 1935-ben jelenik meg. — Azután ott van a lengyel művészeti *Tomcsányinak* évekkel ezelőtt jelenített meg „Lengyelország” címen egy hatalmas kötet s abban a lengyel képzőművészeiről is szó van. Különb-

is annyit írnak a lapok a lengyel-magyar kapcsolatról, hogy azt egy művészeti lexikon szerkesztésekor mégis csak illő lenne bekapcsolni! Természetesen képzőművészeti vonatkozásában.

A „Művészeti lexikon“ második kiadása érték és haszon, a magyar irodalomban értékel képvisel, de — sajnos még most sem teljesítette igazi hivatását. Még most is súlyos hiányokai és vaskos tévedéseket tartalmaz. Amíg egy harmadik, minden tekintetben javított és átdolgozott, sőt átértékelt kiadás meg nem jelenik — ezt a megíróit kell a közönségnek olvasgatnia — mérsékelt bosszankodással a hiányok és hibák miatt.

Kiadó és szerkesztők nagy munkát végeztek, de ez nem mondható még most sem alaposnak. Legalább olyan alaposnak, amilyen alaposág egy ma megjelenő lexikonnál joggal elvárható.

sz. Csorba Tibor, 1935. IV.

H I R E K

Házasság. *Halmágyi Magda és Dr. Uhrin Nándor* 1935. május 18-án este fél 6 órakor tartják esküvőjüket a dévaványai róm. kath. templomban.

Vármegyei főügyészi kinevezés. Dr. Legeza Tibor gyomai ügyvéd. fővármegyei bizottsági tagot a vármegye március 19-iki közgyűlésén Fáy István főispán Békésvármegye főügyészévé nevezte.

Dr. Libényi Béla ügyvéd Endrődön, Szent János utca 12 szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

Ülést tart a vármegye törvényhatósági bizottsága. Békésvármegye törvényhatósági bizottsága május 15-én tartja meg ezévi második rendes közgyűlését. A tárgysorozaton szerepel többek között az alispán jelentése és ami bennünket nagyon közelről érdekel: a létezéséről való vármegyei szabályrendelet alkotás. A közgyűlést megelőzőleg, május 13-án a közigazgatási bizottság, 14-én pedig a kisgyűlés ülészik.

Endrődön a Stefániaszövetség új egyesületi háza épít.

Kovácsévics Milenkó budapesti nagykereskedő neve a Nagykovácsy-rámagyárosítófia.

Sürgősen megerősítik a marosi védőtöltést. Az 1932. évi nagy árvíz hatása alatt Makó mellett sürgősen megerősítik a Maros védőtöltését.

Hogyan kell egy vállalatot hasznosabbá tenni? Kojnok Ádám munkaszervező (Hódmezővásárhely) nevű ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági körökben már előnyösen ismerik. Most megjelent könyvecskéje „Hogyan kell egy vállalatot hasznosabbá tenni“ érdekes és értékes tanulmány tervezet, amely munka megmutatja a helyes utat, hogy hogyan kell egy vállalatot vezetni, rentabilissá tenni és idővel megerősíteni. Érdeklődőknek díjmentesen küldi meg a szerző.

A tanítók tisztelgése Ringbauer tanfelügyelő előtt. Békésvármegyei tanítóegyesületi alelnök vezetésével május 6-án tisztelgett Ringbauer Károly, az új vezető tanfelügyelő előtt. Ringbauer Károly a küldetés előtt kijelentette, hogy a tanítóegyesület munkatársainak tekintet, becsület, fokozott munkát vár tőle s ajjaja és szíve mindig nyitva áll a vármegyei tanító előtt.

A betegápolási pótdadó idejének kivételének kulcsa. A pénzügyminiszter egyik legújabb rendelkezésében a nyilvános betegápolási és gyermekgondozási pótdadó kivételének kulcsát 1935. évre 16 százalékban állapította meg.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség országos kongresszusát tart Miskolcon. Az Alföldi Zöldmező Szövetség május 24-én, 25-én és 26-án országos kongresszusát tart Miskolcon. A háromnapos programot előadások, gyakorlati bemutatók és kirándulások töltik ki. A résztvevőket május 24-én Budapestről külön vonat viszi Miskolcra.

Megszigorítják a külföldi utazásokat. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter legközelebbi rendelkezése ad ki, mely szerint külföldi utazások alkalmával csupán 30 pengő értékű valuta és 50 magyar pengő vihető külföldre. Ennél az intézkedésnél elsősorban a pengő védelmének szempontjait vezetik a pénzügyi kormányt, amellyel, hogy Olaszország és Ausztria felé a kölcsönösség alapján a most fennálló rendelkezések maradnak érvényben.

Könyvnap. Az idei könyvnapot június 3-án, 4-én, és 5-én tartják meg az egész országban.

Selymzászló verseny. A békésvármegyei gimnáziumnak az idén a békésvármegyei református gimnázium sportkörének rendezésében május 26-án Békésen tartják meg az ugynevezett selymzászló sportversenyüket.

Halászati tilalom. A földművelésügyi miniszter elrendelte a halászati tilalomnak április 20-tól május 31-ig való csorbítatlan megtartását. Ugyanekkor az általános halászati tilalmat a környéken a Fekete-Körösre teljes egészében felüggesztette.

Budapesten felszabadul a tejforgalom. A kormány Budapestben megszünteti a költött tejforgalmat. A tej valószínű ára a fővárosban 26 fillér lesz.

Nem akarnak dolgozni az átvonuló munkanélküliek. Ki ne ismerné az átvonuló munkanélkülieket? Alig van ház, ahova be ne kopognának és könyörömmel kérik a munkát. — Ezeknek a molesztálásokról akaria elejét venni Szekesfehértvári vezetésével és bevezette hogy az átvonuló munkanélküliek munkával segítsék. Három napra akartak munkát adni nekik, de nem számoltak azzal, hogy az átvonuló munkanélküliek közül sok a munkakerülő, akik visszaélnék a polgárságnak az igazi munkanélküliek iránt érzett szánalmával. Inkább koldulnak, de nem dolgoznak. Szekesfehértváron is alig jelentkezik munkára egyik-két munkanélküli. Az intézkedés arra azonban minden esetre jó volt, hogy Szekesfehértváron azóta különbséget tudnak tenni munkanélküli és munkanélküli között.

Védekezés a kukoricamolyp ellen. A földművelésügyi miniszter figyelmezteti a gazda közönséget, hogy a kukoricamolyp elleni védekezéssel: a kukoricaszár elvermelését, vagy elvégzését május 15-ig büntetés terhe mellett el kell végezni.

Miért kell irtani a cserebogarat? Az idei év ugynevezett cserebogaras év lesz. Sokkal több lesz a cserebogár, mint tavaly, vagy tavaly előtti volt. Nagy veszély fenyegeti a fák leveleit, de még nagyobb a növények gyökereit, mert a cserebogár sokkal veszélyesebb pajzstorokban, amikor a földben él. Ugyiszólván minden növény gyökereit kikezdi és hihetetlen pusztításokat végez. Pajzstorokban azonban nagyon nehéz irtani, de annál könnyebb szárnyas korában, amikor a fákról könnyen le lehet rázni és a földről összeszedni. Ezért kell az irtását most elvégezni.

Egy összegben kell kifizetni a valorizált életbiztosításokat. A biztosító társaságok állami felügyelő hatósága elrendelte, hogy a valorizált életbiztosításokat egy összegben kell kifizetni a jogosultaknak. A kifizetések júniusban történnek meg.

A Pázmány Péter Tudományegyetem 3 millió pengőt kapott a megszállt felvidéki birtokaiért. A hágai Állandó Nemzetközi Bizottság még 1933. decemberében visszatérítette a Pázmány Péter Tudományegyetemnek 15.600 hold kiterjedésű megszállt felvidéki birtokait. A csehek a birtok árát, 3 millió pengőt most fizették ki az egyetemnek. Az eset érdekes precedensül szolgálhat, annál is inkább, mert éppen Csehországgal szemben több hatalmas birtokper van folyamatban. Így Frigyes főherceg 113.000 holdat, József főherceg 27.000 holdat, rajta Massaryk közlarsasági elnök kistelepülési nyaralóját perli vissza Csehországtól, de hatalmas birtoktesteket perel vissza a hercegprímás és az esztergomi egyházmegye is.

Vérmérgezésben meghalt egy csabai lány. Hétfőn délután meghalt a Békéscsabához tartozó Fényes 2038. szám alatt lánynak Gyebrovszki Erzsébet 17 éves leány. Napokkal ezelőtt cipő tört fel lábát, vérmérgezést kapott és ez okozta halálát.

Németországban házassági kölcsönrel támogatják a nősülni szándékozókat. Az új német politika egyik sarkalatos pontja a házasságok szaporítása által biztosítani a népet lélekszámban erősíteni. Ezen céljának elérésére ugynevezett házassági kölcsönrel folyósít — olyan házasságok számára, akiknek egybekelése elé az anyagiak hiánya akadályokat gördít. Ezen kölcsönöknek tulajdonítják egyrészt a házasságok számának évről-évre való emelkedését. A statisztika szerint a házasságok száma 1932. évben 510.000, 1933. évben 631.000 volt, míg 1934-ben ez a szám már 740.000-re emelkedett, 1935. aug. óta 1934. év december végéig 400.000 házassági kölcsönrel folyósítottak.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 1-től 8-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

K. Nagy Gáborné Béres Mária fia Gábor ref., Lukács Lászlóné Horváth Mária fia leánya Erzsébet ág. ev., Sz. Nagy Jánosné Kalcsu Mária leánya Piroška Mária r. kat., Csónai Istvánné Balog Zsuzsanna fia István ref., Varga Lajos Józsefné Izsó Piroskának leánya Piroška, ref.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak:

Rácz Demeter 70 éves ref., Losonczy Ferenc 61 éves r. kat., Bogár Lajos 68 éves ref., Fekete Jóna 14 napos ref., Tokai Lajos 70 éves ref.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna.

kizárólag
Lach és Vargánál.

SPORT

Reformátuscigányok. Körös-nagyharsányi községi bíró igazolása szerint Iuhász Gergely ref. Bozsányi Mihály 3 hónapos, Róza 4 éves, Jullánna 2 éves és Matild 6 éves cigánygyermekeket május 5-én a körös-nagyharsányi református templomban megkeresztelte.

Intimitások a rádió bemon-dóiról. A rádió bemon-dóiról pompás képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és remek tartalommal jelent meg. Színházi beszámolókat, gazdag filmrovatot, teljes kisregényt, nagyszerű rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, rendkívül érdekes week-end-rovatot, riportokat, cikkeket és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Országos vásárok. Május 10-én Körösladányban, 12-én Alsószalókon, 15-én Földesen és Ujkécskén, 18-án Endrődön, 19-én Kunszentmártonban országos állat és kirakodóvásárt tartanak.

A fehér és fekete ember szerepe. Hogyan szeretnek és házasodnak az emberek az északi sarktól az egyenlítőig? Erről rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma közöl; amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslap Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Négyezer lovat exportált Magyarország 1934-ben Olaszországba. Az elmúlt évben 14.744 lovat impriált Olaszország. Ebből Jugoszlávia 10821 lovat, a többi, közel 4000 lovat Magyarország szállította.

Titokzatos toalettek. A legnagyobb párizsi divatszalonokban most készültek el a legszebb nyári toalettek modelljei. A szalonok egyelőre hétfő lakat alatt tartják ezeket a titokzatos ruhakölleményeket. Ezzel szemben a Párizsi divat a legnépszerűbb magyar divatlap új száma, pompásabbnál pompásabb párizsi ruhák eredeti rajzát közli azonkívül mindenről beszámol, ami a háziasszonyokat és divathölgyeket érdekli. A remek magyar divatlap egy száma 60 fillér.

II. o. bajnokság állása V. 11-én:

1. Textil	17	17	—	—	56	6	34
2. MTK	14	11	1	2	37	12	23
3. GySC	17	9	4	4	30	24	22
4. Kinizsi	17	10	1	6	25	36	21
5. MTörök.	17	10	—	7	33	24	20
6. OFC	18	9	2	7	36	29	20
7. M.MÁV	17	9	1	7	33	35	19
8. GyTK	19	8	2	9	34	42	18
9. KTE	17	5	2	10	17	49	12
10. BISE	16	3	1	12	14	38	7
11. Bocskai	17	5	2	10	18	24	6

Május 12-iki program: Gyómán: GyTK — MTK. Békésen: BISE — GySC, Mezőberényben: Textil—MMÁV., Medgyesegyháza: Kinizsi—KTE, Orosházán: OFC — Bocskai

Múlt vasárnapi eredmények: KTE—BISE 5:3 (3:1).

Textil—Török 1:0 (0:0)

Bíróküldés. GyTK — MTK meccset Takács BISE — GySC meccset pedig Rátfai szövetségi bíró vezeti.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A multheti becses lapjuk Sport rovatában a GyTK szeretett fanatizmusa, panaszos kérdése az alábbi feleletre kényszerít — mire kérem a Tek. Szerkesztő Urat, hogy sziveskedjék elegetteni oly képen, hogy közölve legyen a b. Gyomai Ujság Sportrovatában.

Igen tisztelt sportszerető

Közönség!

Jó magam vagyok hivatva arra, hogy nemcsak tölem, de lapok utján is feleljek a GyTK szeretett közönségének aggodalmas kérdésére.

Már két hete vagyok ki téve a sok zaklatásnak, hogy mi az oka annak, hogy a GyTK oly nehezen megy át a krízisen? Minden egyesületnek meg van a maga nehézségei — kinek az anyagi, kinek az erkölcsi és soknak a technikai fáradságos gondja és küzdelme.

A GyTK szimpatikus és fáradságot nem ösmerő Vezetősége — kik úgy anyagi mint erkölcsi terén már itt létem alatt is sokszor át lépte a határt.

T. i. Ugy kezeli-dédelgeti és segítségére rohan — tehát több mint siet — játékosait, mint gyermekét úgy kezelte — minthogy az emberek nem egyformák — bizony tapasztalatlanul hálátlanok.

Volt és mindentűt van, akad aki vissza él nem tud hálás lenni.

Itt létem alatt elkoptak — kiábrándultak olyan régi tehetségek, kiket nehéz pótolni.

Az a kérdés a GyTK közönség részéről, hogy hol a tavalyi szív és lélek tehát olyképpen van megoldva, hogy az első pótlás

ami volt részben sem vált be és ami meg most van, fekélyes. Ez pedig most van kísérletezés alatt ugyanígy, hogy a mélyen tisztelt Vezetőség a megpróbálkozások után csak most határozta magát az organizálásra.

Mindenkinek meghocsájtója és Atyja akart lenni — de sajnos egyeseket még a legdrágább szavakkal sem lehetett a jó és tisztességes ultra téríteni.

Akad a csapatban olyan ki sok esetben a vereség okozója volt — kérlelték, amire nem reagált.

Ellenben sporttársa hibáit hangoztatta és összeférhetetlenkedett — mindezt a gyürődést a jó öreg régi football fegyelmeseit vezetői siettek ki vasalni.

Akad olyan is ki — football nyelven legyen mondva — égette partner társát, hogy ő ez által a driblijeivel magára vonja a figyelmét a közönségnek.

A T. Közönség hiába tüntet az összjáték mellett. Volt olyan ki megtért — és olyan is kit kell, hogy végleg ejtsen a csapat, mert kiölné a játékkedvet, a feltörő fiatal tehetségéből.

A T. Közönség és GyTK tagjai sorában oly urak — sőt hölgyek is vannak kik a kisujjukban hordják modern football szépségét és ravaszágát. Tehát miért kellene nekem most újra elmondani, hogy a pályán játszani gyorsan és önzetlenül, fáradhatatlan 1 és fél óráig szoktak a játékosok. Nem pedig egyesek a szombat éjjeli fáradságot jöttek oda ki pihenni és játékos társát dorgálni egy-egy hiba után.

Egyesek azt álmodták, hogy ők vannak arra hivatva, holott ők is még mindég Gyómán élnek. Ugyisint az elrontott, elhibázott labda után nem is kísérelt utána menni és kijavítani a saját hibáit. Ha a b. oldal támadt a jobb maradt le — ha jobb oldal támadt a b. maradt le.

Megtörtént az is hogy a két összekötő haragudott a halvesorra és nem ment hátra. Sok ilyen suródolás — amit nem kell hogy elmondjak a T. szerető és football rajongó közönségnek.

Egyet azonban, hogy a k. GyTK Elnök ur szava is úgy cseng a fülemben, mint mikor a régi 1912. évben először hallottam, hogy:

Bátorság; Szeretet és kitartás! Önzetlenség és összeférhetőség vezet bennünket ép úgy mint másokat a győzelemhez és szere-tethez!

Részemről úgy a T. közönségnek, mint a játékos Uraknak azt

mondhatom, türelemmel és szorgalommal érheti meg valaki a szereteire.

Játékos Urain! Ti pedig tudjátok meg, hogy Zseni 99% szorgalom 1% tehetség. Gerda.

OFC—GyTK 4:2 (1:0)

bíró: Szijjártó.

OFC: Domoki—Devosa, Dorogi I.—Ott, Pálka II., Kovács—Camporesse, Mórocz, Gelegonya, Dorogi IV., Benkő II.

GyTK: Izsó—Kurcz, Rozsnyai—Vatai I., Weigerth, Tandi—Lakatos, Hatvani, Bartik, Bartha, Bolehovszky.

Erős nap ellen GyTK kezdéssel indul a játék. Hatvani szélre adott labdájával Bolehovszki indul utnak és amidőn már gólt vár Devosa 16 os vonalon belül buktaitja a bíró sip néma. A guruló labdát Domoki fogja. Most OFC adja vissza a látogatást nagyobb szerencsével. 5 p-ben Camporesse beadását Mórocz gurítja kapu felé a labda meg akad a félfába és onnan begurul a hálóba 1:0. Kilencedik p-ben GyTK akció fut, de nincs szerencse. Bartha lövése hajszára megy kapu mellé. 16 p-ben Izsó kap tapsot szép akciójéért. 25 p-ben Bartik kap rugást, a bíró Gyoma ellen fél büntetőt. Most egymásután két kornert ér el a GyTK. A szögletrugásokat a jól működő védelem fejlel a mezőnybe továbbítja. 38 p-ben Camporesse lö hajszára kapu fölé. Erős gyomai támadással ér véget a félidő.

Szünetben: GyTK bízik a ki-egyenlítésben, ha csak a bíró ebben meg nem gátolja őket. OFC-erős mérkőzés, de bízik a győzelem megszerzésében.

A második félidő OFC kezdéssel indul. Camporesse igen veszélyes. 4 p-ben Rozsnyai szabálytalanul akaszt. A büntetőt Pálka rugja a labda a tisztán álló Móroczhoz kerül, aki közletről gólt szerez 2:0. A GyTK nem csügged. Erősen támad a Bartha, Bolehovszki szárny, 8 p-ben Bartát vágják fel, a sip újból néma. 10 p-ben Kurcz is megpróbálja a szabálytalan beszállást, de ezt a bíró meglátja. Újból Pálka továbbítja Mórocznak, aki fejlel megszerzi a harmadik a gólt 3:0. Majd a 14 p-ben Mórocz Rozsnyait kicselezve megszerzi a 4-ik gólt 4:0. Dicséretére legyen mondva a GyTK tovább támad és erősen harcol az eredmény szépítéséért. 17 p-ben Bartha átadásával Bolehovszky fut el. A orosházi bekkék ugyancsak tapossák a bokáját, de az erős lábón álló szél-

A „Hargita” fényképészeti műterem az árvaház udvarán vasárnap 12-én megnyílik Schröder Ferenc

ső kibírja és megszerzi a régen esedékes gólt 4:1. Továbbra is Gyoma van támadásban. Egymásutáni lövések kerülnek kapumellé, kapu fölé vagy Domoki birtokába. 35 p-ben Lakatos szögletugása eredménytelen. Következő percben Hatvani bombája kerül kapu fölé. 38 p-ben Kovács akasztja Bolehovszkit a bírő 11-est ítélt, amit Bartha szép lövéssel értékesít 4:2. 43-ik p-ben Kovács archa boxolja Lakatost, amit a 45 p-ben Gelegonya megkontráz Vatai arcán. A bírő mindkét esetben egészen közel volt. A reklamálásra azt felelte, hogy nem tudja biztosan hogy nem-e ütött előbb a gyomai játékos.

OFC szerencsével és erős birói támogatással nyerte meg a mérkőzést. Jók Domoki, Camporese és Móroc.

GyTK-ból Izsó, Bolehovszki és Bartha vált ki. Rozsnyain meglát-szott az első mérkőzés nyomai, Hatvani erős rugásaival jobban érvényesül a bekk poszton.

Szűjjártó elfogultságaival ítint ki.

GySC—Kinizsi 5:0 (2:0)

Gyoma. bírő Wertheim.

A feljavult GySC tetszetős és lelkes játékkal győzte le kitűnő ellenfelét. Ez a fejlődési folyamat remélhetőleg tovább fog tartani és a GySC megfogja tartani az öt megillető pozícióját a bajnoki lista elején. A medgyesegyházi fiuk rendkívül nagy közönség sikert arattak. A játék elejétől fogva szeretettel fogadta a közönség ezt a szimpatikus csapatot mely-dacára a reá nézve katasztrófálisnak mondható gólaránynak, mindvégig higgadtan és a legfairabban játszott. A GySC szakértő közön-ségében barátokat szereztek szép szereplésükkel s ez a közönség további szereplésükhöz csak sikert és több szerenest kívánhat. Kellemes meglepetés volt Wertheim kitűnő és pártatlan bírás-kodása. Minél gyakrabban szeret-nénk viszontlátni a gyomai pályán.

A csapatok a következőképen álltak starthoz.

GySC: Szrenkányi—Fekete, Pu-lugor — Jenei, Németh, Zöld — Barta, Sebők, Kiss, Fried, Nagy

Kinizsi: Pilinszky—Engelhardt, Drenda—Triber, Kucselata, Laukó —Zay, Szenteczky, Springer, Klement, Váry

Kinizsi tetszetős támadásaival indul a játék. Kucselata labdáival szépen gördülnek a támadások, de a jó GySC védelmen nem tudnak átmenni. GySC erősen védekezik összekötők hátramennek s több korner esik a Kinizsi javára, de

eredmény nincs. Végre magukra találnak a GySC csatárai, erős ostrom alá veszik a kitűnően védő Pilinszky kapuját. Nagy és Fried az 5 percben óriási helyzetet hagy ki, majd Fried alsó lécre löti labdája kipattan. Kiss kitűnő labdájával Nagy lefut, be-adásait a kis Bartha remek fejessel értékesíti a 30 p. 1:0. 34 p. Nagy ofszejd gólt lö, de a következő percben Kiss saroklövése már érvényes 2:0. 40 p. Fried lécre löti labdáját Bartha stoppolja és 3:0.

Szünet után már a 2 percben Kiss ofszejd gólt ér el. Zöld és Sebők kitűnő, GySC hatalmas iramot diktál, Fried nem találja

helyét összekötőben. Pilinszky percnként kap. lövést. 33 p-ben Nagy — Barta — Kiss akció gólt eredményez. (4:0). majd a 37 p. Sebők remek passzából Kiss újabb gólt lö. (5:0). Kinizsi nem érde-melle meg ezt a nagy gólarányu vereséget. Védelme kitűnő, de Kucselata rossz napot fogott ki. Csatársor lelke Szenteczky és Springer, de a többiek is igen jóképességű játékosok. GySC minden játékosa tudása legjavát nyújtotta. Sebők szépen fejlődik, csak ka-pura löni nem mer. Friedet in-kább szeretnénk rendes posztján látni.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **ifj. Át Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Mindentéle női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Lakodalomra, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 56 fillérért.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valószínűleg új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Az első címrakerti járásba 2 lánc here kaszálásra eladó Molnár Antal IV. Zrínyi-u. 8.

Ifj. Zöld János 1. számú hordár kéri a Gyoma és Endrőd közönség szives pártfogását.

Pécs Ádám nagyállási földjéből eladó 4 kishold szántó és még külön 2 kishold föld. Értekezni lehet Szilágyi Kálmánnal Kossuth u. 71 sz.

Egy darab egycsövű ötlövetű vadászfegyver eladó, özv. Ósapay György-né Rákóczi u. 19.

Özv. Vatai Mihályné háza szabadkézből eladó. Nagy Sándor u. sz. Érdeklődni lehet Marjai Gábor cipész-nél.

Özv. Csapó Jánosnének 2 hold heréje nyári használatra, esetleg egy kaszálásra kiadó. Érdeklődni lehet Hősök u. 72 sz. alatt.

Legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl biztositást az országos ref. jóléti és gazdasági társulat, érdeklődők forduljanak a helyi megbízottuk: Kulcsár Mihályhoz lakik az öreg ref. temetőbe.

A ref. egyháza vezetősége figyelemzeti a lakosságot, hogy az öreg temetőn a keresetül való járást beszüntette és akinek a temetőben van dolga, csak a esősz ház előtti kapun mehet a temetőbe.

Viznyai Istvánnak Nagy Sándor utca 3 szám alatti három drb. 7 hónapos ártán sütdő van eladó.

Kruchó Mihály tanyáján 100 kéve takarmány csutka, egy egyvasú szak-eke, egy vasborona és egy lánc borona van eladó. Érdeklődni lehet 515 tanya szám alatt a vasút mellett.

A gyulai kir. törvényszéktől. Ke. 240/1935—17 szám.

Hirdetmény:

Hartenstein Ignáz kereskedő gyomai lakos a Hartenstein Herm és Fia gyomai cég tulajdonosa ellen megindított esődönkívüli kényszerjegyzéségi ügyében a gyulai kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy a mai napon fenti számú végzésével jóváhagyott az adós és hitelezői között az Országos Hitelevédő Egylet közreműködésével 1935 évi február hó 28 napján létrejött magán-egyezséget az egyességet jóváhagyó végzés jogerősnek nyilvánította és a vagyonfelügyelő összes díjat és költsé-gét 2568 pengőben állapította meg.

Gyula 1935 április hó 24 napján. Dr. Fraier Jenő s. k. t. széki t. elnök.

Kiadmány hitelűl. Nagy Sándor kezelő.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódaviz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtelt ujhör Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felül rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italaiuk, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székelly Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

MEGHÍVÓ

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytárság 1935. évi május hó 23-án (csüörtök) délután 4 órakor, Endrődön a Katolikus Népház nagytermében tartja:

XLI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv-hitelesítők kifejezése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt 1934. évi üzletéről.
4. Az 1934. évi mérleg- és eredmény-számla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint a nyereség iránti javaslattal, továbbá az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

Endrőd, 1935. április hó 5-én.

Az Igazgatóság.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÖD

1935 május 12-én vasárnap
Millós hangos film!

RIVALDAFÉNY

Nagy revüatrakció.

Főszereplők: Ruby Keeler, James Cagney, Dick Powell és Claire Dood. Szemkáprázató jelenetek, fülbemászó melódriák és fantasztikus-kosztümök pazar tömege vonul fel e csodálatos filmben, amelyet hónapokig nem felejt el a mozi közönség. Aki szépet akar látni, ne mulassza el megnézni.

Ismeretterjesztő kiegészítő műsor.

A világ főuccái

magyarul beszélő kulturfilm.

Sport emlékek

kulturfilm.

Gurul a dollár

operett.

Hangos magyar világhírűd.

Feladások fél 7 és fél 9 órakor.

Piaci árak:

Gabonapiac. Máj. 8. Felhozatal gyenge, kínálat kevés, kereslet élénkülő. Árak: búza 13.20—15.30, tengeri 11.— (magánforgalomban 12.50—13.—) P. Arpa és zab nem került előadásra.

Sértés piac

Gyoma, május 8. A felhajtás csekély, irányzat lanyha. Árak: szedett 35—40 fillér, jobb minőség 40—45 fillér, legjobb minőség 50 fillér kg.-ként. Hat hetes malac páronként 4-8 pengő, sült-dő darabonként 5—15 pengő.

Budapest, május 8. Felhajtás 2700 drb. Irányzat lanyha. Árak: szedett 62 64 fillér, jobb minőség 66—68 fillér, legjobb minőség 70—72—76.

Baromfi piac

Gyoma, május 3. A felhozatal közepes, a kínálat és kereslet élénk. Az árak valamit emelkedtek. Árak: tyúk 70-80, hizott liba 85—87, pulyka 55—60 fill., csirke 1.20—1.30 pengő kg.-ként, kiscsirke 14—16, kiskacsa 16—24, kisliba 55—65, kispulyka 28—32 fillér darabonként. Tojás drb.-ja 4 és fél 5 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungaria könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Tekst Sándor

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hát az iparosok és a kereskedők?

A magyar belpolitikai és közgazdasági élet óriási erőfeszítéseket tesz a mezőgazdasági élet megmentése és a munkanélküliség likvidálása érdekében. Az eladósodott gazdák október 31-ig teljes védettséget élveznek és egészen bizonyos, hogy ezt a védettséget nemcsak hogy meghosszabbítják, hanem a gazdaadósságokat előbb-utóbb véglegesen is rendezik. De a mezőgazdaságról más téren is sok gondoskodás történik, ami éppen úgy helyénvaló, mint a munkanélkülieknek inségmunkával való megsegítése. Gondoskodni kell a mezőgazdaságról, gondoskodni kell a munkanélküliekről, ha lehet még nagyobb mértékben, mint eddig, de gondoskodni kell azokról a kisiparosokról és kiskereskedőkről is, akik éppen úgy nem tudnak keresethez és emberi megélhetéshez jutni, mint az ezerszer karvált gazda vagy a nincstelen munkanélküli. A valamikor virágzó kézműiparágak és kiskereskedői szakmák előttünk sorvadnak el, előttünk mennek tönkre, hogy maholnap árnyéka se maradjon a hajdani jólétnél. Pang minden, megrendelőre vár a cipész, a szabó, a kovács, az asztalos, a fűszeres, a posztós, minden, de minden elképzelhető iparág és kereskedői szakma, de legjobban az építőipar, amelyben már hosszú évek óta nem volt munka.

A Gömbös kormány fel-

ismerte a kisiparnak és a kiskereskedelemnek ezt a kétségbeejtő helyzetét és éppen ezekben a napokban sietett a gazdasági válság e kitaszítottjainak a segítségére. Gyoma kisiparosai és kiskereskedői részére 1350.- pengő kölcsönt utaltak ki, hogy anyag és áru-raktáraikat kiegészíthessék és legalább azt a kevés vevőt ki tudják elégíteni, akik néha napján még bekopognak a műhelyeik és üzleteik ajtaján 1350.—pengőt utaltak ki, amijószándéknak nagyon szép és dicséretreméltó, de segítségnek kevés, irtózatosan kevés. Gyomán pontosan 268 kisiparos és körülbelül 150 kiskereskedő él. Ha ezeknek csak a fele szorulna rá a kölcsönre, több mint 200 felé aprózódna el az 1350.—pengő, vagyis egy iparosra, vagy kereskedőre valamivel több mint 6.—pengő jutna. De nem 200, hanem legalább 350 kisiparos és kiskereskedő segítségre szorul. Mit kezdjenek ezek ezzel az 1350 pengővel, amikor anyag és árukészletük teljes felfrisítésére volna szükség.

Bízunk benne, hogy ezzel a kölcsönrel a kormány csak a jószándékát, a segíteni akarását, a kisiparosok és kiskereskedők iránt érzett szinpátiáját akarta megmutatni és az igazi segítséget csak ezután nyújtja feljük munkaalkalmak teremtése, az árak védelme és megrendelések formájában. És ez többet fog érni minden hi-

telművelettel nyújtott segítségnél.

Persze nem szabad és nem is lehet mindent az államtól, a kormányzattól várni. A kisiparosoknak és a kiskereskedőknek, de főleg a kisiparosnak falun új kereseti lehetőségek felé kell kinyújtania a kezét. És erre meg is van a mód, hisz — mint Weiss István írja a Falu című tanulmányában — a falusi kisiparosok tekintetben áthasonult a földműveshez.

Majdnem mindegyiküknek van egy kis földje, amin gazdálkodik és ha ezt a gazdálkodást gyümölcsstermelésre, konyhakertészetre, méhészkedésre, nyúltenyésztésre és nem pedig a gazdával versenyezni akaró gabona termesztésre állítja be, életszükségleteinek tekintélyes részét máris fedezi és nem lesz kitéve annak, hogy gazdasági válság kénye-kedvére elbánnjon vele.

Hozzászólás a meghívás útján történő lelkészválasztás kérdéséhez.

Az Egyházi Törvény vonatkozó szakaszainak magyarázata.

Írta: Berényi Dániel.

A gyomai református egyház holnap, május 19.-én tölti be választás útján Tiba András lelkész örökét. Ebből az alkalomból közöljük az alábbi figyelemreméltó cikket.

Az új református Egyházi Törvény a régivel megegyezően a lelkészválasztás kétféle módját szabályozza. Első a meghívás, második az országos pályázathirdetés útján való lelkészválasztás. Az új Egyházi Törvény a régihez képest mégis haladást jelent, amennyiben az egyházi békesség megóvása céljából a lelkészi állásnak meghívás útján való betöltését olyanmire előtérbe helyezi, hogy csak három ízben megkísérelt meghívás meghiusulása esetén kerülhet sor az országos pályázat meghirdetésére. Sőt, ha már a pályázat meg is hirdettetett és amennyiben a gyülekezet időközben egy bizonyos lelkész meghívása kérdésében megegyezésre jutna, a pályázati hirdetményt a Püspök Ur a meghívásra való hivatkozással visszavonja. Nagy igazság rejlik az Egyházi Törvény ilyen értelmű rendelkezésében és végrehajtásában, mert az egyház földi céljainak szolgálataival nem egyezhető össze a békétlenségre, pártoskodásra, gyűlölködésre vezető, a fegyverek megválogatásában és alkalma-

zásában kényes izlésűnek nem mondható kortéziára alkalmas nyújtó választási harc.

Az új Egyházi Törvény — akár meghívásról, akár pályázatról van szó — a régivel határozottabban és erélyesebb büntető szankciók kilátásba helyezésével tiltja a pályázók önmagaajánlását, a sajtó, plakát, fénykép, etetés, itatás, vesztelgetés, szavazatvásárlás, fizetéseleengedés és egyéb ígéretet útján kifújható propogandát valamelyik jelölt érdekében te, kintet nélkül arra, hogy a választási visszaélések a pályázó tudtával és beleegyezésével történnek-e, vagy azon kívül. Ellenben megengedi az új törvény a bemutatkozó szolgálatot: lássátok és halljátok őket és válaszlatok közülük meghívás útján. Kiviláglik a szent cél: ne a pénz, a simonia, a családi befolyás, a demagógia vigye be a lelkészt a parókiára, hanem a kiválóságnak, az egyéni értéknek, az elhivatottságnak és az igazi lelképásztori erényeknek minél szélesebb körben való meglátásából és felismeréséből kiváltódó egyetemes népakarat, melyet azonban nem a felelőtlen izgalmak, hanem a Lélek kell, hogy irányítson.

Mégis némelyek tévesen értelmezik a presbitériumok és az egyházak összessége között fennálló viszonyt, melyet az Egyházi Törvény több százados fejlődés alapján szabályozott. Az egyházak presbitériumi törvényes alapon álló önkormányzati testületek, melyek éppen a gyülekezeti tagok bizalmából, törvényes jogokkal felruházva, törvényes köteleességekkel megterhelve, felelősségteljesen vezetik az egyházközségek ügyeit. Volt idő, amikor a lelkészeket a presbitériumok választották. De ma a presbitériumok az új Egyházi Törvény szerint sem választanak lelkészt, döntésüknek olyan jellege van, mint a parlamenti bizottságokból a törvényhozás tagjai elé kerülő határozati javaslatoknak. Vagyis, a presbitériumok határozatait maguk az egyháztagok emelik törvényerőre. A presbitériumok a beléjük helyezett bizalom, az egyházi ügyekben való járatosságuk és az Egyházi Törvényben gyökerező joguknál fogva kívánják irányítani a lelkészi állás megüresedése esetén a választójogosult egyháztagok állásfoglalását. Örvendetes jelenség, hogy a gyomai református egyház nemes presbitériumában nem a pártoskodás, hanem a pártokon való felülemelkedés vezérgondolata vált urrá, mikor ismert határozatát meghozta. Ez a határozat egyszersmind kifejezésre juttatta az egyháztagok komolyan és felelősségteljesen

gondolkozó többségének mélyen átérzett kívánságát is, hogy végre szűnjenek meg a gyomai ref. egyház belső békéjét felidőlt harcok. Jövőbe néző bölcsesség és meggondoltság csúcsosodik ki ebben a határozatban, melyet a presbitérium Esperes Ur rendelkezése folytán vasárnap, folyó hó 19-én, az egyházközségi közgyűlés jóváhagyása vagy elvetése alá bocsát. Világosan kitűnik az eddigiekből, hogy az új Egyházi Törvény egyjuttányít sem vont el az egyszerű egyháztagok jogaiból, csupán nagyobb súlyt helyez a lelkészválasztás legszebb formájára, a meghívásra.

Ha a közgyűlésen legalább száz választójogosult, személyesen jelenlevő egyháztag nem kéri a lítkos szavazás elrendelését, úgy ebben az esetben a választási eljárás már be is fejeződött és a közgyűlés elnöke a presbitérium által meghívásra ajánlott lelkészt az egyházközségi közgyűlés által is meghívottnak jelenti ki. Száz személyesen jelenlevő választójogosult egyháztag kérelmére azonban a közgyűlés elnöke elrendeli a lítkos szavazást, amely még aznap végbenmegy és „igen“-nel és „nem“-mel történik. Akik jóváhagyják a presbitérium határozatát, azok szavazzanak „igen“-nel, akik ellene vannak, azok szavazzanak „nem“-mel. Ha a leadott érvényes szavazatok abszolút többségét az „igen“ szavazatok alkotják, a meghívás szó-

többséggel sikerült. Ellenkező esetben, vagyis ha a leadott érvényes szavazatok abszolút többsége „nem“, a meghívás nem sikerült. A gyomai református egyház tagjai saját érettségükről, az ősi, nemes hagyományok szeretetteljes ápolásáról, egyházszeretelükről és törvénytisztelükről lesznek tanúságot a meghívás után történő lelkészválasztás alkalmával. Isten áldása nyugodjék meg a jószándéku lelkeken, akik sóvárogva várják egy új korszak megnyílását a gyomai református egyház életében! A gyomai református egyháztagokon áll a választás: mit akarnak? Szavazás nélküli, vagyis

közfelkiállással való meghívást, szótöbbséggel való meghívást, vagy további küzdelmet, melyben a béke galambjának utolsó csöpp vére is elfolyik? Mert ha mégis előállna száz választójogosult egyháztag, bizonyára nem kívánatos izgalmak között végbemenne a szavazás és a szavazatok többsége „nem“ szavazatokból levődnék össze, ez a tény a presbitériumi határozat leszavazását és egyben az áldatlan választási harc megindulását jelentené. Nagy jelentőségű egyházi érdekek fűződnek ahhoz, hogy a lelkész-meghívások közfelkiállással történjenek, nemcsak speciel Gyomán, hanem az egész országban.

Mit tárgyalt a kisgyűlés?

A vármegyei kisgyűlés május 14-én tartott gyűlésén 152 ügyben hozott határozatot.

A gyomai járás területéről az alábbi előterjesztésekben döntött:

Jóváhagyta a gyomai vadászterület bérbeadását.

Jóváhagyta Gyoma község képviselőtestületének az OMGE tagjai közé való belépését, — tenyészállatok bevásárlását, — előfogatási szabályrendelet alkotását, — gyámpénzek kamatának megállapítását, — községi telek haszonberek mérséklését, — ház-helyek átengedése tárgyában, — vasúti igazolványok díjának átválalása tárgyában, — K. Szabó Mihály kártalanítása tárgyában, — s a letelepülési szabályrendelet

alkotása tárgyában hozott határozatait.

Jóváhagyta Endrőd község határozatát a községi előfogatási szabályrendelet alkotása ügyében és elutasította Polányi József és társai azon fellebbezését, hogy megyebizottsági tagok a gyűlések alkalmával igénybe vett községi fogatokért ne fizessenek.

Jóváhagyta a Kalmár Imre földjén átvonuló csabai utszakasz áthelyezését kimondó határozatot.

Feloldotta és új határozathozatalra utasította képviselőtestületet a dr. Szász Lajos terhére előírt térítvény ügyében hozott határozatot.

Elfogadta Iványi Imre fellebbezését és őt a községi virilisek sorába beiktatta.

T Á R C A

PÁZMÁNY 300 ÉVES EGYETEMÉRŐL

szóló törvényjavaslatot a képviselőház egyhangú lelkesedéssel fogadta, hogy lerója hálaátját a halhatatlan nagy „magyar hiboros Ciceró“ és évszázadok viharával megküzdött alkotása előtt. A törvényjavaslat első fejezete Pázmány Péter érdemeit iktalta törvényjavaslatba. A 2. fejezet szerint a kormány az egyetemet és 300 éves múltját méltalja. A 3. fejezet arról szól, hogy az 1929 XXVI. tc. értelmében verendő kélpengős ezüstérmek közül 50 ezer db. az egyetem megalapításának 300 éves évfordulóját megörökítő érem legyen. A 4. fejezet bizonyos ingallanokat juttat az egyetem tulajdonába. A „Ház“ egyhangú lelkesedéséhez akariuk fűzni a magunkét is, mert ez az universitas scientiarum „jubileumá-

nak törvénybeiktatása nemcsak az ujonnan összegyűlt és új világot sugalló „Ház“ öröme, hanem minden magyaré. Az egész nemzeté. Az egész nemzet érzi annak a nagyjelentőségű gesztusnak évszázadok óta széjjeláradó áldását, melyvel Pázmány Péter, a szó, a toll és az alkotás nagy mestere 1635 május 12-én a nagyszombati jezsuita kollégium rektoránál asztalra tette százezer forintos alapítványát egy „universitas studiorum“ felállításának céljaira.

A Pázmány Péter tudományegyetem felállításához II. Ferdinánd király 1635 év okt. 18-án magadta hozzájárulását s így az ősi Bihar megye, (amely oly nagy értéket adott a nemzetnek mint Pázmány, Arany János, Ady Endre) korszakolalkító nagy fia még életében láthatta — 2 évig — három század viharai túlélésére induló intézményét. 300 év küzdelmél csak Pázmány egyeteme állta ki, hogy láthatatlan csatorná-

kon keresztül áraszsa azóta is az anyagi és szellemi javak egész lömegét a nemzet minden rétegébe.

A magyar egyetem, a XI. század óta olasz földön virágzó egyetemek mintájára fejlődött és alakult. 1667-ben jogi karral 1777-ben orvosival bővül és Budára kerül, ahonnan II. József, a nagy kulisszatolóató fejedelem, a mindent helyéről mozgató, 1784-ben Pestre helyezi. Hosszu volna elmondani mindazt, ami ezidő óta a magyar „universitas scientiarum“ vagy ahogy Pázmány nevezte az „universitas studiorum“ történelében előrülhetetlenül be-leiródott. Sokkal inkább akarunk rámutatni arra a nagyjelentőségű időre, amelyben Pázmány Pétert gyönyörűen ivelő és a halhatatlanságba torkoló útjára engedte „édes nevelő hazája“ történelmi nevezetességű Bihar vármegye.

A nagyszombati egyetem alapítása jóval a Nagy Lajos alapította (1567) pécsi egyetem

után született meg, a XVII. században, amikor nagy harc folyik a magyar lélek visszanyeréséért. Pázmány az ő irodalmi barok stílusával; mint szónok, hatalmas tudásával, mint alkotó elme megszervezte a katolikus kulturát, de úgy, hogy abban századok utódainak is öröme telik vallásfelekezeti különbség nélkül. Az új magyar kormány tudós kultuszminisztere irodalomtörténész műveltségében is csak magyar embert tud látni elsősorban Pázmány Péterben. S Kornis Gyula a Házban felemelt véleményével visszautasította a felekezeti kérdést betedobó képviselőt. Pázmány Péter munkássága és főleg 300 éves évfordulóját ünneplő egyeteme elsősorban magyar érték. Minden magyar-nak ériék! Pázmány Péter a XVII. században (1570—1657) megtestesítője volt magyar földön annak az emberipusnak, akit Loyolai Szent Ignác új ember ideáljának neveztek. Aki nem a világtól elvonult remete

Megsemmisítette a képviselőtestület azon határozatát, hogy a községi töképezéket az Endröd—Gyomai Takarékpénztártól elvéve a Békéscsabai Általános helyi fiókjánál helyezze el és utasította előjáróságot, hogy a megfelelő formában kiállított igazgatósági kezességi nyilatkozatot pótlólag a képviselőtestületnek mutassa be.

Megsemmisítette képviselőtestületi határozatát és a költségvetésbe felvett 3600 P. átutalására utasította a községet a tanítói nyugdíjárulék törlesztésére — mint iskola-fenntartási segílyt.

Jóváhagyta kisgyűlés Endröd község képviselőtestületének a községi földhaszonbéri szerződések jóváhagyására, a helyhatósági engedélyekről alkotott szabályren-

delet módosítása, a kutépitési kormánysegély maradványának felhasználása, két szülész női rokkantsági ellátásának megállapítása s két dijnoki állás szervezése és a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatait.

Jóváhagyta a képviselőtestület határozatát a tüdőbeteg gondozó létesítésére gyűjtött alap átengedését a Siefánia Szövetség részére azon módosítással, hogy nem házvétel, hanem *Stefánia-ház létesítése* céljából.

Feloldotta képviselőtestület azon határozatát, hogy gazdasági ismétlő iskolai tantervek részére utalt tulfizetések visszatéríttessenek, mert azokat jogosan vették fel illetékesek.

Hogy segíthetünk a fagykárón?

A SZÁNTÓFÖLDÖN.

Az ezévi májusi fagykárrel kapcsolatban megállapítható, hogy általában a gabonafélékben különösebb intézkedésre nincs szükség. Ez alól kivétel csak a rozs, ha az a kalászái már kihányta, amely emiatt vidékenként löbb-kevesebb kárt szenvedett. Ha a *rozskalász* 2-3 nap múlva elfehéredéssel jelzi a fagy kártevését, leghelyesebb azonnal feltakarmányozni és helyette másit venni. Utóvetésnek legjobban megfelelnek a kapások (kukorica, burgonya, sly.) Az utóvetésnél a talaj nedvességének konzerválása céljából a szántást lehetőleg kerüljük és inkább csak lárcsázunk, vagy gruberózzunk.

A *lencse, a borsó, a kender és a len* a szenvedett kárt minden bizonnyal kiheveri. Hasonlóképpen a legtöbb helyen a répa is, bár ezt ha az elfagyás nagyobb méretű, tanácsos mielőbb újra venni. Ahol a kikelt *babot* fagy érte, ott a kár 100 százalékos is lehet. A babnál nem ajánlatos várni, hogy magához térjen, tehát mielőbb újra kell venni.

A *burgonya* elfagyott hajtásai helyett újakat fejleszt, ugyanezt várhatjuk a *tengeritől* is, ha csak a levelek nem perzselődtek meg és maga a törész életképes maradt. A tengerinél van tehát főképpen óvatosságra szükség, az utóvetést tehát csak akkor végezzük, ha a teljes kifagyás-

Aratógép alkatrészek és arató ponyvák

MC. CORMICK, MASSAY HARRIS, DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON stb. gépekhez és mindennemű mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása: ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN Budapest, VI., kerület Horn Ede utca 10.

ról feltétlen biztossággal meggyőződünk.

A GYÜMÖLCSÖSBEN.

Nyomatékosan fel kell hívunk a gyümölcsstermesztő gazdák figyelmét arra, hogy a fagykárt szenvedett fákat egyelőre ne nyessék meg. Az elszedett munka hasznát nem hoz, ellenben a kárt még fokozza. A netán elpusztult részek ellátására csak 2-3 hét múlva, esetleg csak június elején a zöld nyelés idejében gondoljunk. Csak ekkor tanácsos az elfagyott részeket az egészséges részig visszanyesni.

Az elfagyott virágokon, apró gyümölcsökön már nem segíthetünk. A fagytól megrikkult keves gyümölcs viszont jobban fog fejlődni és értékesebb is lesz.

A KONYHAKERTBEN.

A kiültetett konyhakerti *palántákat*, amelyek fagykárt szenvedtek, pótolni kell. A lefagyott *paradicsomot* a föld szine felett két levélre vissza kell vágni. Nem kell tekintettel lenni arra, hogy ezen két levél is elfagyott, mert akkor a földben levő le-

takaró rügyekből fog kiújítani, amiből még erőteljes növény fejlődhetik. A korábban végzett uborka, dinnye és tök vetéseket azonnal meg kell ismételni.

A SZŐLŐBEN.

A fagykárt szenvedett szőlőtökéket 2 héten belül semmi esetre sem szabad megmetszeni. Ugyanis a tőkén a legkülönbözőbb helyeken rejtett szemek, agyszemek, ugyisintén mellék-rügyek is vannak, melyekből még termés hozó hajtások is előlörnek. Ha pedig nem hoznának termést, hivalva vannak a tőke további fejlődését és főleg jövő évi termését biztosítani.

E hajtások kifejlődése után a gazda már láthatja, hogy azok milyen helyet foglalnak el a tőkén és milyen célt fognak azok szolgálni. Ekkor kell elvégezni a zöld nyelést és a gondos hajtásválogatást.

A zöld nyelésnél és válogatásnál mindazokat a hajtásokat, melyek semmiféle céllal nem szolgálnak, vagy rossz helyen nőttek (pl. a tőkefej közepéből, a tőke nyakából, vagy a gyök-

többé, hanem aki tevékenységével mindenkinek tud mindenkire és mindene lenni. És a nagy „magyar biboros Ciceró“ tudott ez lenni! Ő egymagában képviselte — hogy a XX. század szavát használjam — a XVII. század reformnemzedékét. Megfelelt az évlizedek óta megválaszolatlanul maradt vitairatokra, mintahogy a 2500 éves egyetem törvényjavaslatát elfogadó országgyűlésnek, a reformnemzedék mai képviselőinek meg kell reformálniok évlizedek mulasztásait az egész magyar élet területén.

Ligetzi Pál „Az új panteon felé“ című európai sikert ért könyvében bizonyítja, hogy az építészeti, festői és szobrászati korok bizonyos törvényszerűséggel ismétlődnek meg. A XV. és XVI. század sötét mélységeiből Pázmány korára ép oly erős vágy szökkeni a lelkekbe egy jobb kor megindulására, mint miránk az elmúlt 15-16 esztendő sötéttségéből.

Nem látom még a mai magyar élet pirkadó láthatárán e kor Pázmány Péterét, de a XVII. századbeli Pázmány ihlető erejét átmentette számunkra a magyar „universitas studiorum“. Az egyetem 300 éves múltja biztató erőt ad s megisméltődéssel utal Pázmány korának és a mi korunknak sok hasonló vonására. Ma is a magyar lélek, így: Magyar Lélek visszaszerzéséért folyik a harc és kell is ezért folytania. A történelem kora is megisméltődik, miként a művészeteké. A keltől elválaszthatatlanul együtt pergeti az Élet s nekünk — késő utódoknak s örökösöknek — tanulunk kell meglátni, átértékelni és átmenteni múltból a jövőendő értéktökeket.

A Pázmány Péter tudomány egyetem 300 éves évfordulójának ünnepén meg kell látnunk az isteni Gondviselés munkáját. Nem lehet véletlen, hogy ép ez a reformnemzedék kapta megbecsülhetetlen örök-

ségképen az egyetem 300 éves fennállásának ünnepeltetését. Andrassy Gyula mondta egyszer, hogy a magyarság történelmi szereplése során a legnagyobb tény: hogy élünk. A nemzet él, de alkotásai nem maradtak életben. Az egyetem 300 éves története rácsófol a nyilatkozat másik felére s igazolja, hogy kivétel: él az alkotás is. Él és elkötelez minden magyart arra a nagy és bensőséges ünnepre, amely a képviselőház egyhangú lelkesedése nyomán is beleszivárogozik mindenfelé, ahol magyar rögöt áztat a termékenyítő májusi eső. Legyen mindnyájunknak bensőséges ünnep a május 12. felekezeti különbség nélkül, hiszen az egyetem közel 200 éves története (amióta kinevezték az első protestáns tanárt) bizonyítja arra, hogy a Pázmány Péter tudomány egyetemen felekezeti vita sosem volt — mondta Kornis Gyula, a kulturfilozófus. Ez az

egyetem az egyetemes magyar mentesvári szolgálja.

* * *

Amikor évekket ezelőtt az izgalmat terjesztő zöld éreltségi asztal mögöl a költő tanár: Bodor Aladár kezembe adta a ítélt: Pázmány és jelentősége — azt hiszem — hiányos feleletet adtam. Azóta évek teltek s én magam is élveztem Pázmány munkásságának értékes adományát. Az egyetem padjai közül terjedő áramkörbe kapcsolódiam s azóta is az izzítja lelkem villanylámpáit. Ma tisztábban látom az éreltségi tételre való feleletet, ám ma már nem kérik számon s mégis jóleső érzéssel rovom le önkéntes hálámat — utólag így.

Az embernek a velőjébe vág egy 300. éves egyetem ünnepeles törvénybeiktatása s felszínre vet minden elmosódott tartozást.

sz. Csorba Tibor, 1935.

törzsből) és termést nincsenek hivatalosan hozni, vagy pedig azokra a jövőben szükségünk nincs, egyszerűen ellávóljuk. Ezáltal a főként arra szorítjuk, hogy minden erejét a használható és szükséges új hajtások, valamint a fagy által megkímélt termő és ugarhajtások fejlesztésére fordítsa. Nagyon fontos ennek a tanácsnak a betartása, mert előfordulhat, hogy az ilyen melléktermékekből kapott termés még a főtermékekből várható termést is meghaladja. Ha viszont fagykár esetén a szőlőből erős hajtások fejlődnek s a fentiek tekintelbevétele nélkül végezzük az erős visszanyesést, azok többnyire meddők maradnak s így a fagy kártevését a gazda még maga is fokozza.

Amennyiben az utmulató átolvasása után valakinek még felvilágosításra volna szüksége, úgy forduljon válaszbélyeggel ellátott levélben a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi Irodájának Szaktanácsadó Bizottságához (Budapest, V. Kossuth Lajos tér 11.) ahonnan levélben bővebb felvilágosítást nyerhet. Egyébként a Földművelésügyi Minisztérium Rádió Bizottsága a mezőgazdasági rádióelőadások keretében e kérdéssel állandóan tájékoztatja az érdekelteket.

A Frontharcos Szövetség óvása.

Az utóbbi időkben gombamódra szaporodnak a különféle vállalkozások, szövetkezetek és alkalmi egyesülések, melyek a „frontharcos” megjelölést használják hangzatos címeikben.

A magyar frontharcosok egyetlen hivatalos, — a m. kir. Belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok alapján működő szervezete, — az Országos Frontharcos Szövetség, figyelmezteti a közönséget, hogy üzletszerű vállalkozásai, szövetkezetei stb. nincsenek, miért is felkér mindenkit, hogy a „frontharcos” névvel visszaélőket rendőrileg igazoltassák és az eseteket a Szövetség Országos Elnökségének (Budapest VIII. Rákóczi-ut 27. szám. Telefon: 34—7—14) hozzák tudomására.

Egyben közli, hogy a frontharcos jelvényeket igazolt tagjai részére kizáró-

lag a Szövetség Országos Elnöksége jogosult kiadni, ezeknek magáncégek, vagy személyek által való forgalombahozatala törvénybe ütközik és kihágást képez.

Beszámoló a május 15-iki megyegyűlésről.

A képviseléválasztások utáni első megyegyűlés iránt nagy volt az érdeklődés. A mi járásunkból is majdnem mindannyian bent voltak a képviselők. A beharangozott szenzációk elmaradtak. A gyűlés hangulatát a fagyhár uralta. Járásunkból felszólltak: *Csernus Mihály* apátplebános, ki az adógabonával való adófizetést ajánlotta és a Körösök hajózhatóvá tételével kapcsolatos munkák megindítását kérte. *Kovács István*

tiltakozott, hogy egyes hiradások Endrődöt kommunista, izgága községek állítsák be. *Dinya Vilmos* kérte, hogy a kisiparosokat juttassák közszállításokhoz.

Az egyik felszólalásra Fáy István dr. főispán közbenjárását ígérte, hogy a miniszteriumban Békésmegyét vegyék ki a Nóniusz-körzetből s engedjék meg, hogy a gazdók arabs és félvér lovakat is tenyészthessenek.

A gazdák a minimális búzaár fenntartását kérik a kormánytól.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” május 3-án tartott ülésén a búzaár megállapítása érdekében a következő felterjesztést intézte a földművelésügyi miniszterhez:

1) A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” köszönettel és megnyugvással értesült a kormány azon intézkedéséről, hogy a búzaárak megállapításának alapjául ebben az évben is a kereskedelmi egyezményekben biztosítandó árak szolgálnak és nem pedig a világpárizs ár, amely a magyar gazdára nézve dömping ár jelentőségével bír.

2) A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” kéri a kormánytól a múlt évi minimális búzaár fenntartását, mert különben az aratás utáni tömeges kínálat következtében az árak ismét abnormálisan csökkennek, éppen annak a gazdatömegnek a megkárosítására, amely a legnehezebb helyzetben van.

3) A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a búzaár megállapításánál, illetve annak főzsedei jegyzésénél a 80 kg-on felüli fajsúly is figyelembe vétessék, mert exportérdekből is törekedni kell a leg-

jobb minőségű buza termelésére.

4) A belső forgalomban egyes vidékeken eltérő és aránytalan terményárak alakultak ki, aminek oka, hogy a vasuti szállítás jelenlegi magas díjszabása lehetlenné teszi a terményeknek egyik vidékről a másikra való vasuti szállítását. Ezért szükségesnek tartja a terménytárfizetési revízióját és méréselklését.

5) Ez alkalommal is szükségesnek látja a gabona-export tökéletesebb megszervezését és az ahhoz fűződő nagy érdekeknel fogva, egységes nagy közérdekű gabona-export intézmény létesítését, a szakereskedelem és a gazdátársadalom közreműködésével és a kereskedelem minél teljesebb foglalkoztatásával.

6) Ezzel kapcsolatban az egyes évi termésingadozások kiegyenlítésére és az exportnak minden időben akadálytalan, egyenletes lebonyolításának biztosítása érdekében szükségesnek tartja megfelelő gabonakészletek tartalékolását, — amellyel együttjáró költségek a biztonságban és az értékesítési lehetőségek — jobb kihasználásában bőségesen megtérülnek.

A magyar dal ünnepe a trianoni határ mellett.

Május 4-én és 5-én jól sikerült falunapot rendezett a Faluszövetség a szabolics-megyei Nyirábrány községben, közveillenül a trianoni határ mellett. Ezen falunappokkal a Szövetség a gazdasági, egészségügyi és kulturális ismeretek fokozottabb terjesztését kívánja elérni.

Május 4-én egész napon át gazdasági és egészségügyi tárgyú filmelőadások voltak. Egymásután kétszer kellett megismételni és állandóan zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség a kulturházat.

Május 5-én délelőtt 9 órakor nyitotta meg dr. Szabó Sándor ny. főispán a Faluszövetség elnöksége nevében az egészségügyi és gazdasági kiállítás, majd egy bizottság körülbelül husz gazdaudvart tekintett meg és kilenc gazdát tüntetett ki aranyéremmel, ezüstéremmel és elismerő oklevéllel. Délben szakértekezlet volt a kulturházban, melyet közebed követett.

Délután 3 órakor folyt le a falunap legértékesebb része, a dalosverseny. A Faluszövetség vándordíjat alapított és öt énekkarversenyzett a hatalmas ezüstserlegért, melyet a bíráló bizottság a nyirábrányi Ábrányi Kornél-énekkarnak ítéli oda, aranyéremmel együtt. Aranyérmet kapott még a vámospércsi ref. dalárda, míg ezüstérmet nyertek a nyiradonyi, nyirbalkányi és nyirugosi énekkarok. A verseny után kétszáz dalosból alakított énekkar elénekelt a Himnusz. Alig párszáz méterre a háttárol felcsendült az imádság: „Isten áldd meg a magyart!”

Este Murgács Kálmán dalköltő előadását hallgatta végig a közönség.

A falunap iránt nemcsak a községben, de messze vidékről is nagyszámu érdeklődő jött el és kétségtelen, hogy a Faluszövetség kitűzött célját teljes mértékben megvalósította.

Budapesten üléseznnek a világ kenyérgyárosai.

A budapesti kenyérgyárak meghívására a kenyérgyárosok nemzetközi szövetsége Budapesten tartja ez évi kongresszusát. A tanácskozásokon részben az egyes nemzetek kenyériparának kérdéséről, részben pedig általános érdekű, különösen technikai és statisztikai kérdésekkel foglalkoztak. A felszólalások lényege az volt, hogy a kenyérrak kérdését függetleníteni akarják a mindenkori politikai hangulattól. — A kongresszus tagjai megtekintik a főváros nevezetességeit is.

Országos Zöldmező Kongresszus Miskolcon.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli, hogy az Alföldi Zöldmező Szövetség május 24—25—26 napjain Országos Zöldmező Kongresszust rendez Miskolcon.

A kongresszusra azzal hívja fel a kamara a kertületgazdálkodásának figyelmét, hogy azoknak az érdeklődőknek, akik a május hó 24-én a reggeli órákban Budapestről induló különvonattal indulnak, csak öt pengőt kell befizetniük, mellyel fedezetet nyer a Budapest — Miskolc — Budapesti utiköltség és a három napos miskolci tartózkodás teljes ellátása is.

A kongresszusra vonatkozólag részletes felvilágosítást ad Alföldi Zöldmező Szövetség, Budapest, V. Alkotmány u. 29.

Óriási benzinkészletet halmoz fel Németország.

Németországban hatalmas benzintömegeket rak tároznak el. Németország annyi benzinnel látja el magát, hogy egy évig ne szoruljon benzinbehozatalra. A külföldi benzin- és olajérdekeltségek németországi képviselői felszólítást kapnak a német kormánytól, hogy az eddiginél sokkal nagyobb mennyiségű benzint és nyersolajat helyezzenek el németországi raktáraikban. A német kormány a hadirepülőgép flotta számára gyűjti a benzint.

Szines riport a gyomai Szilágyiak származásáról és Szilágyi Dánielről, aki Konstantinápolyban Mátyás király Corvináit felfedezte.

Biharmegye leveles-ládájának régi írásaiból érdekesen derül ki a nevezetes Szilágyi család eredete. Megtudjuk az elsárgult levelekből, amelyeket valóban az idők vén fája hullajtott el, hogy a Szilágyiak ősei a magyarok elejével jöttek be a haza földjére s Zilaj (Zilek) várának bevételénél szerezték meg vezetéknévüket. A néhai nagynevű államférfinak első öse Vojta volt, akinek egyik fiáról, a bárdos Bolondról elegendő dolognak a regősök. Másik fia Turz, Töhöiom seregével indult el a Tisza felé, de Zilajnál útját állották a föld régi lakói. Ulkud bajnok talpig vaspáncélban viadalra hívott egy magyar vilézt, mire Turz rugtatott elő a sorból. A zilaji bajnok gúnyolódva mondta, hogy ő akár

a tenyerével agyoncsapja a cingár magyart, de nem úgy esett a dolog. Az első összecsapásnál Turz a lova fejére hajlott, vértjével felfogta ellenfele óriási ütését s nyomban utána felemelkedve olyan csapást mért csákányával a zilaji lovagra, hogy annak sisakja, feje, összelapult. A zilajiak erre meghódoltak. Töhöiom vezér az összetört pajzs helyett új vértet ajándékozott a hősnek, bajlarsai pedig vértre emellék, és Zilaji vitéznek nevezték el. Árpád vezér pedig neki ajándékozta a Meszeshegyig terjedő földet, meg parancsolván, hogy Erdély halárát az ellenségtől megvédelmezze. Innen vette a család őse a Zileki, majd Zilahi később a Szilágyi nevet.

Aki mágián halt meg a Hadurért.

Turz leszármazottai között sok hős levett említ a krónika. Egyik leány utóda, Rupke, úgy lovagolt, akár a férfi harcosok és csatában esett el. Mikor a magyarokat a keresztény hitre kezdték téríteni, a család nem egy tagja szívósan ragaszkodott ősi vallásához. Kada vitéz kijelentette, hogy ő nem teszi magát csuffá a magyarok Istene előtt, megölte magát s mint pogányt temették el a Meszeshegyen. Fia, Szaholes sem akart a király parancsának engedelmessé válni, mágiát rakott az édesapja temetőhelyén, azt meggyújtotta, rálépett s agyonszurva magát, feláldozta életét a Hadurnak. Fiai azonban fölvetették a keresztiséget, sőt egyik fia pap is lett. A buzgó pogány unokája, Péter kápolnát építette

lett nagyapja áldozati helyén, amiből később bucsujáróhely, majd Szentpéterfalva néven falu keletkezett, amely máig is fennáll. Az idők folyamán, a királyok kedves emberei, vitézei közt találkoznak a Szilágyiakkal. 1418-ban például Bulcsu új nemességet is kapott Zsigmond királytól s az oklevél már Zilagy de Szentpéterfalva néven emlékezik meg róluk. A reformáció idejében tért át az egész család a protestáns hitre, ami sok szenvedés és üldözletés forrása lett a számukra. A Rákóczi harcok idejében, nagy mozgató szerepük volt a Szilágyiaknak, a harcok levereése után pedig a bujdosók keserű kenyerét élék a családnak azok a tagjai, akik a szabadság zászlója alatt küzdöttek.

Egy szédületes Szilágyi karrier.

1848. márciusában, hazáját szerető gyújtó szónoklataival Szilágyi Dániel lobbantotta lánggra a debreceni ifjuságot. Ő maga is ott végezvén iskoláit, mint 18 éves ifju rögtön beállt önként az 1 sz. huszárezredbe közhuszárnak. 1848. őszén a rácok ellen harcolt a bácskában. 1849. elején Klapka tábornok seregében lünt fel, az áprilisi dicső hadjárat alatt már mint huszárhadnagy küzdött a lápióbiecskei, isaszegi, nagysálói csatában. A szabadságharc végső napjaiban pedig Kossuthnak volt szárnysegéde. A világhíres fegyverletétel után Kossuth

környezetében maradt és emigrált Törökországba.

Törökországban éveken keresztül nehéz időkkel élt. Előbb egy várnai görög kereskedőnél, aztán Konstantinápolyban az angol konzulnál, utóbb — Wagenau nevű porosz katonai mérnöknel vállalt szolgálatot. Közben nyelveket tanult, folyton képezte magát. A keleti háborúban már mint tolmács működött, idővel híres orientalista lett. Ő fedezte fel a borvinákat a szultán könyvtárában, Neki magának is igen értékes könyvtára volt. Könyvtáráért az orosz állam annak idején 20.000

rubelt ígért, a végrendelet azonban úgy szökött, hogy a magyar államnak kell adni. Egy részét a Magyar Tudományos Társaság (az Akadémia), más részét pedig a kiskunhalasi gimnázium kapta meg. Szilágyi Dániel írta az első török-magyar nyelvtant. A szultán udvarába is bejáratos volt sőt az egyik gyermeke mellett mint nevelő működött, 1853-ban nősült meg, feleségül vette Brüsche Vilhelminát, egy szintén politikai menekült porosz leányát. III. jeyezzzük meg, hogy Szilágyi Dániel egyetlen fiu gyermeke volt a gyomai Szilágyi családból származó Szilágyi János lelképásztornak.

Szilágyiak szerepe Gyomán.

A 48-as idők előtt, egyházas fennlátó vallásos, nemes, gazdag család volt a gyomai Szilágyi család, egyik fiát Jánost, Szilágyi Dániel édes apját papnak neveltették, akit a hajduhadházi ref. egyház hívott meg annak idején lelkészének. Leszármazottai úgy a leány, mint a fiu gyermekek, mind lelkészek és lelkésznek lettek, kik sok értékes emberi adtak a ref. egyháznak és a hazának. A 48-as szabadságharc alatt azonban a gyomai Szilágyiak nagy gazdasága teljesen szertefoszlott: méneseiket, gulyáikat, juhnyájukat a szabadságharc elvitte, az érte kapott Kossuth bankók pedig elértéktelenedtek, nem is tudtak talpra állni többet, mert a megmaradt föld a család szaporodása folytán mindég többfelé osztódott.

Szilágyi Dániel sohasem ölt haza Magyarországra, de két gyermekét: Bélát és Árpádot, — amikor a nagyobbik fiu 12 éves lett, — némelajku édesanyjukkal haza küldte, hogy ilhion magyarnak neveljék őket. Árpád meghalt, Bélából gyönki ref. lelkész lett. Béla gyermekei közül az apja nevét viselő ifjabb Szilágyi Béla 1910 óta Öcsényben tanácsbíró lelkész. Szilágyi Béla tanácsbíró lelkésznek két leánya van. Ilona Kardos Lajos hajdubagosi ref. lelkész felesége, fiatalabb leánya Erzsébet, Angolországban van tanulmányai befejezése végéig.

Szilágyi Dániel, a híres orientalista Törökországban halt meg 1885. nov. 22-én 53 éves korában. Az Angol Tudományos Társaság siremléket állított neki Konstantinápolyban. Ime: dítőhelyben szorítva ez a Szilágyiak eredete és a gyomai Szilágyi család története. Régi adatok és hagyományok alapján írta:

Beinschróthné Szilágyi Vilma,

Két nap Miskolc— Lillafüreden vasuti jegy- gyel együtt csak 16 P.

Pünkösdkor két napra filléres gyors indul Gyomán keresztül Gyuláról, illetve Békéscsabáról Miskolc—Lillafüredre.

Olvasóközönségünk tájékoztatása céljából a következőket közöljük: a vasuti jegy oda-vissza cca 6 pengőbe kerül. Éjjeli szállást 2—3 ágyas szobában 2.30, 2.90, 3.30 pengőért, turista szállóban személyenként 1.60-ért biztosít a menetjegyiroda. Reggeli P —.80, ebéd P 1.60, 1.40, vacsora P 1.40, 1.30. Menettéri jegy Miskolcra Lillafüredre és vissza P —.90, Görömböly — Tapolcára 76 fillér (oda-vissza).

Ezek a jegyek természetesen csak akkor kerülnek ennyibe, ha a filléres gyors-jeggyel együtt a menetjegyirodában megváltják, ellenkező esetekben a helyszínen a fentiek duplája.

Értesülésünk szerint a menetjegyiroda csak igen kevés szállásjeggyel rendelkezik, mivel a pünkösdi ünnepekre való tekintettel Budapestről már nagyon sok szobát lefoglaltak, ajánlatos tehát jegyekről a menetjegyirodában haladéktalanul gondoskodni, ahol minden további felvilágosítás is megszerezhető.

A cserkészcsapat műkedvelő előadása

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Bolond cserkészcsapat hosszú szünet után ismét szerepelt.

Május 4-én adták elő a csapat műkedvelői. Kisfaludy Károly: Mátyás deák, és Moliere: Bolcsinálta doktor vigjátékát.

Jóleső érzéssel láttuk, hogy a cserkészek ellérték a gyomai műkedvelők szokásaitól, és nehezebb, de örökbecsű, irodalmi értékű darabokkal indulnak az új ösvényen. Az alapos készülésnek meg is volt a kívánt erkölcsi és anyagi sikere. A megjelent nagyszámú közönséget lebilincselte Kisfaludy: Mátyás deák c. vigjátékának derűs magyar humora, állandóan derűltségben tartotta Moliere finom szellemességű iróniája a Bolcsinálta doktor c. vigjáték előadása alatt.

Mindegyik szereplő tudásának javát igyekezett beleönteni alakulásába. A szereplők külön-külön megérdemelnék a névszerinti dicséretet, de ez a beszámolót nagyon megnyújtaná.

A lány-szereplők mindegyike kedves jelenség volt a színpadon. A cserkészek igazi jómunkát végeztek. Nem lenne azonban az előadás beszámolója teljes, ha meg nem emlékeznénk a Bolcsinálta doktor főszereplőjéről, Tóth Károly cserkészorsvezelőről, aki nagyszerű alakításával sok megérdemelt nyíltszíni lapsót kapott: Bámulatot otthonossággal mozgott a színpadon. Alakítása olyan jó volt, hogy sok hivatalos jellemzésnek dícséretére vált volna.

— Az előadás mindvégig mosolygós, kacagós hangulattal teremtett a nézőlétben, megérdemelt volna még nagyobb lálogatottságot és párfogási is.

— A nézőlét hátsó soraiiban az előadás megkezdése előtt zúgolódás volt a miatt, hogy az első sorokban nagy számmal voltak üres székek. A rendezőség kérdésünkre azonban kijelentette, hogy azok lefoglalt helyek, és az illető urak, ha halaszthatatlan közbejött lefoglaltságuk miatt esetleg nem is jelenhetnek meg. Adományait akkor is beküldik.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy vendéglőm mellett levő „Vasuti kert”-ben

nyári kerthelyiséget és kuglipályát

létesíttem, mely minden időben a t. közönség rendelkezésére áll. Szíves párfogást kér

Klein László
vendéglős.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 május 19-én vasárnap
Mindent felülmúló csodafilm!

LÁTHATATLAN EMBER

G. H. Wells regénye filmen.

Főszereplők: Claude Rains, William Harigan, Gloria Stuart.

Azok a merész és szédítő örvénylésbeu kergető fordulatok, amik e filmben lejátszódnak a legesapongóbb fantáziát is megszegyenítik, még soha nem láttott ötletek sora perog le. A legfantasztikusabb filmek egyike.

Sláger kiegészítő műsor

Barátok

Jimmy az új Rin-Tin-Tin kutya sztár nagy filmje.

Hangos Magyar világhíradó

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Kalmár Sándornak Dévaványán közvetlen kövesút mellett 77 nagyhold földje, köztük két tanyás birtok eladó.

Szomorú sors

Igy jellemezhetjük legrövidebben a jelenlegi helyzetünket. Nem egy-két gazdatársammal találkoztam, beszéltem mostanában, kiknek szeméből kicsordult a könny, miközben e szomorú, kilátástalan helyzetünkről panaszkodtunk egymásnak. —

Most már valóban a legkésőbbbejtőbb, legaggasztóbb, legbizonytalanabb jövő előtt állunk.

Itt vagyunk május hó derekán s az időjárásunk, természetünk az állapota olyan, mintha március végét élnénk. Ha közben akadt is az idén egy-két gyönyörű, szép májusi derűs, meleg nap, kellemes, langyos, nevelő erővel, mely kétségbeesett lelkünkbe bizakodást, reménykedést kezdett önteni, nem sokat ért, mert utánna egy-két nap mulva hűvös, hideg, északi szelek és fagyok következnek. —

Lefagyott kenyérgabonánk: a búza, megsemmisülnek sok reménységét ígérő összes gyümölcsöseink, szálló termésünk, nem termett takarmányunk, megsemmisült a legelő, állataink elől a mező, kukorica termésünk ezidőszerint a legbizonytalanabb.

Állatainknak nincsen értéke, nem lehel eladni sehogy. Magunk is a legnagyobb bizonytalanság előtt állunk, hogy mit eszünk a télen? Mi lesz azzal a sok-sok ezer munkás kézzel, mely a nyár folyamán tudná megkeresni mindennapi kenyerét? Kérdések, melyekre nehéz felelet adni, nagyon nehéz kérdések.

A legnagyobb bizonytalanság, hogy már május derekán vagyunk!!

Valami csodálatosan langyos, már ezután aztán igazán fagymentes, esőben igen gazdag, tulforróságtól mentes időjárásra volna igen-igen nagy szükségünk, amely a fagytól-gyomtól—rovarkártól agyongyötört mindennapi kenyértadó buzavetéseinket valahogy is megtudná növelni és érlelni. De hol van-e fönnebb vészelt időnek még az előjele is? Ez az aggasztó, a kétségbejítő és teljesen elcsüggesztő.

Már-már a bizakodás, a reménykedés is kihalt a szívünk mélyéről, hisz oly sok rossz idő jutott nekünk mostanában osztályrészüll. Lélekben összetörve, gazdaságilag legyengülve mégis csak azt kell ajánlalom, mit Madách isteni szövege mond, az Ember Tragédiájának a végén: „Mondottam ember küzdj és bizva bízzál!”

Keselyűs 1935. május hó 14.
ifj. cs. Szabó Imre
okl. gazda.

HIREK

Házasság. Halmágyi Magda és dr. Uhrin Nándor orvos május 18-án este fél hat óra-kor tartják esküvőjüket a dévaványai róm. kat. templomban.

Dr. Márky Barna alispán kötelezővé tette a megyében a differia elleni oltást.

Áthelyezés. Mézes János vármegyei számvevőségi főtanácsos Bajára helyezték át, utódjául dr. Békely Gyula van kiszemelve — Esztergomból.

Halálozás. Nagy csapás érte Vaniss Gyula nyugalmazott társulati főmőnököt: felesége, szül. Seifmann Ida életének 72-ik, házasságának 50-ik évében hosszú, kínos szenvedés után május 15-én meghalt. Temetése május 17-én volt a község osztatlan részvétele mellett. A temetési szertartást Csernay Géza róm. kat. plébános vezegelte. Az elhunytban Nyisztor Péter takarékpénztári igazgató anyósát gyászolja.

Megbízatus. Vitéz dr. Márki Barna alispán a gyomai járás területére heőpapi Pikó Béla földbirtokost bizta meg a mezőgazdasági kárbecslések szakértői tiszttségével.

A Szegedi Ipari Vásár. A május 25-én kezdődő VII. Szegedi Ipari Vásárra május 17-től a M. F. T. R. hajóin, 18-tól a Máv és az Sz. Cs. V. vonalain féláru utazási kedvezmény-nyel lehel Szegedre utazni. A vasuton június 5-ig, a hajókon pedig június 10-ig érvényes a kedvezmény a visszautazásra.

Családias táncest a Hollerban. Farkasinszky Imre zenekarával f. hó 26-án a Holler vendéglőben kedélyes táncestet rendez, melyre Gyoma község tánc kedvelő fiatalosságát szívesen látja. Belépődíj letszés szerint.

A Nemzetközi Vásáron 700000 látogató volt. 20.000 külföldi látogató volt az utódállamokból, a Balkán-Államokból, — Olaszországból, Amerikából, Lengyelországból, Svájból, — Németországból és Hollandiából.

T. Mészáros Aranka okl. tánc-tanárnő június 15-én érkezik Gyomára. Külön felnőt és gyermek kurzust tart. Modern régi táncok, táncgyakorlat, illémszabályok tanítása és külön órák. Szíves párfogást kér a közkedvelt Aranka néni.

Pünkösöd másnapján nagy Levente ünnepély az Erzsébet ligetben. Színre kerül:

„A pünkösdi menyasszonyok”

Zene, tánc, tombola, kitűnő ételek és italok.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

Adómentes méhetető cukrot kapnak a méhészek. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kérésére a pénzügyminisztérium megengedte, hogy a méhészek adómentes cukrot kapjanak az akác és gyümölcsvirágok elfagyása miatt élelemhiányban szenvedő méheik számára. A méhetető cukor kilója 54 fillér és a méhész minden méheslád után 5 kilogramm cukrot kaphat, amelyet az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX. Üllői ut. 25.) oszt ki. A megrendelői levélért 24 filléres postabélyeg becsatolása mellett az egyesülethez kell fordulni.

A házasságszédelgés világbajnoka. Egyszerre hat nőnek ígért házasságot a házasságszédelgés világbajnoka. Erről közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesebbnél érdekesebb cikkeket, remek folytatásos regényt és nagyszerű rovatokat talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Vizitündérek a Dunán. Remek cikkeket és híreket közöl a Délbáb weekend-rovata a dunai vizitündérekéről. A népszerű színházi képeslapban ezenkívül nagyszerű képes rádióműsorokat, színházi beszámolókat, novellákat, egyfelvonásos szindarabot, g a z d a g filmrovatot és több mint száz képet talál az olvasó. A 100 oldalas Délbáb egy száma 20 fillér.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 9-től 15-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Csaba Sándorné K. Kovács Piroskának leánya, Dalmi Julianna ref., Havay Pálné Uhrin Etelkának fia, István, ref.; Gál Lajosné Biró Teréziának leánya, Erzsébet, ref.

Házasságot kötöttek:

Wolf Gyula és Juhász Mária, Bakonyi István és Bódi Erzsébet.

Meghaltak:

Kiss Pálné Fekete Julianna 86 éves, ref. Aranyos Sándor 3 hónapos, r. kat.

SPORT

A gyomai áll. polg. iskola május 30-án rendezti tornabemutatóját.

Ép testben ép lélek. Soha nem volt oly nagy jelentősége ennek a iörténelmi mondásnak, mint a modern XX. században, amikor az ifju korán kerül szembe a testet, lelket próbára tevő életproblémákkal, hogy magának helyet biztosítson és lelkének tisztaságát tisztónosan, vagy tudatosan megővja a küzdelemben.

A gyermekeket az előkészülésben nem hagyja magára az iskola ahol, tervszerű testneveléssel olyan alapot nyer a tanuló, hogy középiskolai tanulmányainak befejezése után a tizenégy és tizenhét éves diák megfelelő sportműveltséggel rendelkezik. Érti, tudja, teste, lelke kívánja a további határozott célú nevelést, amit a mindinkább szaporodó és helyes irányban működő sportegyesületekben megtalál.

A testnevelés fontosságát az iskolák felső vezetői régen felismerték és az eddigi heti kétóra helyett talán már a következő tanévben heti négy órában fog történni a torna tanítása nálunk is, mint az olasz, német és a svéd iskolákban.

A torna a kiegyensúlyozott nyugodt életet élő ember idejében is kedvenc tárgya volt a tanulóknak. És ma az erősebb idegéletet élő ember fokozott hatással érzi, hogy több időt kell szentelnie a helyes testápolásra és fejlesztésre, mert a mai élet mindenkitől szebb és tökéletesebb teljesítményeket kíván.

A tanulók is ezért szeretnek az órák alatt minél többet tanulni. Frissek, vidámak és fáradhatatlanok.

Hogy hogyan és milyen eredménnyel történik a polgári iskolában a fiú és leány testnevelés, az iskola május 30-án d. u. 3 órakor a ligeti sportpályán tornabemutatót rendez.

Szorgalmasan dolgoznak és készülnek a tanulók, hogy a múltévi ünnepélyhez méltó legyen az ezévi is.

A rendezést és a gyakorlatok precíz, szakszerű betanítását, a fiutanulóknál Göndös József igazgató, a leánytanulóknál Villányi Nándorné tanárnö végzi.

Műsor:

1. Felvonulás, Himnusz. 2. Fiúk és leányok közös szabadgyakorlatai, 3. Fiúk sulylökése. 4. Leá-

nyok zenés mozgásos szabadgyakorlatai. 5. Fiúk talajtornája. 6. Leányok romantikus gyakorlata. 7. Fiúk és leányok magasugrása. 8. Fiúk zenés szabadgyakorlata. 9. Leányok talajtornája. 10. Fiúk távolugrása. 11. Leányok futásai. 12. Fiúk futásai. 13. Leányok magyar tánca. 14. Labdajátékok. 15. Díjak kiosztása. Hiszekegy.

Gazdag és változatos programu az iskola tornaünnepélye, amelyre ezuton is meghívja a szülőket és az érdeklődőket az iskola vezetősége.

Helyárak: Ülőhely 80 f. állóhely 40 f. Tíz éven aluli gyermekek díjtanul megnevezhetik a tornabemutatót.

A bevételt teljes egészében a torna felszerelési eszközök beszerzésére fordítja az iskola.

Erkölcsei és anyagi támogatással lehet csak az ép testben ép lélek fogalmát megvalósítani. Községünk szellemi, kulturális és erőbeli előhaladását segítjük tehát elő, ha az iskolát ilyen szép és áldásos működésében támogatjuk.

II. o. bajnokság állása V. 18-án:

1. Textil	18	18	—	—	63	6	36
2. MTK	15	12	1	2	39	13	25
3. GySC	18	10	4	4	33	26	24
4. Kinizsi	18	11	1	6	35	37	23
5. MTörek.	16	10	—	7	33	23	20
6. OFC	18	8	3	7	35	30	19
7. M.MÁV	18	9	1	8	33	42	19
8. GyTK	20	8	2	10	35	44	18
9. KTE	18	5	2	11	18	59	12
10. Bocskai	18	5	3	10	19	25	7
11. BISE	17	3	1	13	16	41	7

Május 19-i program: Gyomán: GySC—OFC, Mezőberényben: MTK—BISE, Mezőturon: MMÁV — Kinizsi, Kondoroson: KTE—Bocskai.

Mult vasárnapi eredmények: OFC—Bocskai 1:1 (1:1), Textil—MMÁV 7:0 (4:0), Kinizsi — KTE 10:1 (4:0).

SPORTHIREK

A GySC—OFC vasárnap délutáni mérkőzés a hirdett fél 5 óra helyett fél 4 órakor kezdődik. Előmérkőzés kezdete fél 2 órakor.

Biróküldés. GySC—OFC meccset R á t f a i szövetségi bíró fogja vezetni.

Püskösöd elsőnapján járasi levente atletikai verseny lesz, viszont június 2-án cserkésznapot rendeznek.

Textil komolyan készül az első osztályba s nem kétséges, hogy ott — ha jelenlegi formáját megtartja — kitűnően fogja megállani helyét. Jelenleg Jánosi, az Újpest tréner utján egy ismert budapesti center-csatárral tárgyalnak, kinek neve meglepetést fog kelteni. Egyébként a csütörtöki tréningmérkőzésen a Textil 4:1 arányban győzte le a CsAK-ot Békéscsabán.

A Gyomai TK folyó hó 7-én és 16-án megtartott fegyelmi ülésén az alábbi határozatokat hozta:

Weigert György játékost sportszerűtlen magatartásáért (2 hétre) május 5-től május 19-ig bezárólag a játéktól eltiltotta.

Kurecz József játékost durva játékáért megdörgálja és az alszövetség által hozandó ítéletet alkalmazza.

Pfeiffer György egyesületi tagot a f. hó 12-i mérkőzés után elkövetett tetleges bántalmazásért az egyesületből kizárta és a mérkőzések látogatásától f. évi május 13-tól 1936 évi május 12-ig bezárólag eltiltotta.

Továbbá a GyTK fegyelmi Bizottsága visszautasítja mindazon kívülről elhangzó támadásokat és kifejezéseket — amit egyesek — jogtalanul és minden alap nélkül igyekeznek felhasználni és össze függésbe hozni az egyesület működésével.

Endrődi TK az utóbbi időben szép sikerrel szerepel. Mult vasárnap eldöntetlenül mérkőzött a mezőturi Szövőgyárral, de a jégeső miatt csak az első félidőt játszották le. Két héttel ezelőtt pedig 4:1 arányu győzelmet aratott a kevés tartalékkal kiálló MAFC ellen. Püskösdi ünnepekre a budapesti Máv Előre futball-csapattal tárgyalnak.

Megsemmisítették az április 7-én lejátszott OFC—Törekvés meccset — melyet az OFC nyert meg 2:0 arányban — és annak Orosházán történő újrajátszását rendelték el.

GvTK II.—MTK II. 2:1 (1:0) mult vasárnapi előmérkőzés.

Jóforgalmu FÜSZERÜZLET
ITALMÉRÉSSSEL és TRAFIK-
JOGGAL, berendezéssel és
árúval együtt E L A D Ó.

Felvilágosítást ad
SZABÓ JÓZSEF kereskedő,
DÉVAVÁNYA Bogyatelep 66.

A „Hargita” fényképészeti műterem az árvaház udvarán vasárnap 12-én **Schröder Ferenc** megnyit

MTK—GYTK 2:1 (2:0)

bíró: Takács.

MTK: Pangert II. — Pangert I. Laki—Puskás, Plavec, Balázs — Szentesi, Földesi, Szigeti, Ancsin, Makai.

GyTK: Izsó — Kurcz, Hatvani — Vatai I., Tandj, Rozsnyai — Lakatos, Csikós I., Bartik, Barta, Bolehovszki.

Az MTK technikásabb együttetésével nyerte meg a mérkőzést. Élénk berényi támadással indul a játék. Az 5-ik p.-ben csak szöglet árán ment a gyomai védelem. 8 p.-ben Kurcz betalpal Szentesibe (az őszi fordulóban kapott rugásért) a büntetőt Izsó fogja. Erős MTK támadások következnek, 11 p.-ben Plavec által előrelküldött labdával Szentesi szépen kanyarodik befelé, beadását Hatvani kapásból továbbtaná vissza a mezőnybe, de a labda falsot kapott és bekk lábáról a jobb-felső sarokba köt ki. 1:0 (öngól). 20 p.-ben Bolehovszki szép labdát kap, de a jól működő Laki biztosan szerel. A tartalékos GyTK hálsor nem bír ellentállani a gyors berényi csatároknak és így a 22 p.-ben Szigeti szép lövéssel megszerzi a második gólt. 2:0. Alig kezdenek, már megint a GyTK kapuja előtt van a labda, de Izsó pompásan védi Szigeti és Földesi lövéseit. A hátralévő időben mindinkább belecsuszik egy-egy büntető rugás, ami hol Szentesi, hol Kurcz vagy Puskás magatartásának eredménye. Mindkét csapat erősen küzd, de a berényi legénységen mindinkább kiütözik a fáradtság. Nem mennek a labdáért és a csapatmunka is alábbhagyott. A GyTK ezzel szemben fölénybe kerül és Barta—Bolehovszki pár sűrűn jut a Pangert kapujához, de a jól őrzött kapuba nem talál utat a labda.

Szünet után az MTK teljesen kapujához szorul és önfeláldozóan védekezik. 5—8—12 p.-ben egymásutáni kornerekhez jut a GyTK, de eredmény ezekből sem sikerül. 20 p.-ben a bíró megsokálja Kurcz és Puskás sportszerűtlen játékát és mindkettőt kiállítja. 29 p.-ben újabb kornerekhez jut a GyTK. A szögletrugást Bolehovszki szépen küldi az ötös vonalra, ahol Bartik fogja és megszerzi a gólt 2:1. Kezdet után megeredt a jégeső, ami 15 percig tartott. A tizenöt perces pihenő után újabb GyTK támadások vezetnek be a játékot. Teljesen kapujához szorítja ellenfelét, de a kiegyenlítést az állandó fölény dacára sem sikerült megszerezni.

MTK-ból Laki, Plavec és Szigeti vált ki.

GyTK-ból Hatvani, Bolehovszki és Izsó emelkedett ki. A hálsor nem bírta a kellő iramot.

Takács megengedte az erős belemenéseket.

GySC—BISE 3:2 (1:2)

Bajnoki, Békés. Bíró: Rátfai.

GySC: Szrenkányi—Fekete, Pulugor—Jenei, Németh Zöld—Barta Sebők, Kiss, Fried, Nagy.

BISE: Cs. Varga II. — Tamás, Bura—Képiró, Batizi, Cs. Varga I. —László, Lipcsei, Dudás, Fábán, Veres.

Borongós, esőre hajló időben állnak fel a csapatok, de eső csak az utolsó 4 percben esett. GySC kezd és vezeti támadásait, de egyelőre csak az ellenfél 16-ig jutnak el, mert a védelem jól rombol és hamar rájön arra, hogy a GySC kissé könnyelműen veszi őket. 11 p.-ben Fried helyezett labdáját Cs. Varga csak beljebb toihatta (1:0). Gól után továbbra is unalmas a játék, mert a mieink lépésben szeretnének győzni. A játék képe csak akkor változik meg, amikor a BISE Pulugor jóvoltából Lipcsei révén egyenlít. (1:1). GySC-t idegesíti a váratlan gól s az ellenfél azt kihasználva erőteljes támadásba kezd s néhány perc múlva — ismét védelmi hibából — vezetéshez jutnak. (1:2). Féldő végéig a jól védekező BISE megtudja tartani ezt az eredményt.

A második féldőben GySC csakhamar átveszi a játék irányítását, de az állandó szorongatás dacára, csak a 20 percben sikerül Kissnek éles, lapos lövéssel egyenlítani (2:2). Veszélyes akciók befejezetlenül maradnak, mert Barta a homokos talajon nem talál magára, Nagy Béla pedig rossz napot fogott ki, végül mégis ő juttatja vezetéshez csapatát (3:2). Zöld hatalmas kapufát lő, több említésre méltó esemény a meccs végéig nem történik. GySC sok kornert rugott, de egyet sem tudott értékesíteni. GySC II. féldőbeli játéka ellen semmi kifogásolnivaló nincs annál inkább van azonban az I. féldőben mutatott csapkodás ellen. Nem volt semmi ok arra, hogy a lista végén kullogó BISE-t lebecsüljük. Reméljük, hogy ezt, a majdnem 2 ponton mulott kényelmes játékot, az OFC elleni meccsen kerülni fogják s inkább a gólarány növelésére fognak gondolni játékosaink. Rátfai kisebb hibáktól eltekintve jól vezetett.

—E I—

Ingatlanforgalom

Cselei Endre (nős Mikó Máriával) gyomai lakos vett 502 n.-ől, 268 n.-ől, 182 n.-ől és 1 hold 648. n.-ől pusári szántót Cselei László (nős Csökönyi Juliánnával) gyomai lakostól 400 P.-ért.

Seprényi Lajos (nős Molnár Eszterrel) gyomai lakos vett 1 hold 798 n.-ől zsófiámajor dülői rétét Vatai Kálmán dévaványai és Vatai László gyomai lakosoktól 445 P.-ért.

Zs. Timár Mihály gyomai lakos vett 1500 n.-ől nagyállási szántót Zs. Timár István tompai lakostól 530 P.-ért.

Wagner Ádám és neje Klein Juliánna gyomai lakosok vettek 1 hold 132 n.-ől és 493 n.-ől félhalmi ingatlant Wagner Mihály (nős volt Nun Katalinnal) gyomai lakostól.

Weigert Mihály (nős Beinschróth Magdolnával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Klein Péter és neje Rűck Magdolna gyomai lakosoktól 1200 P.-ért.

Kovács Péter és neje Kakati Juliánna gyomai lakosok vettek 166, 109 és 155 n.-ől németzugi kertés szántót Tóth László és neje Izsó Ágnes gyomai lakosoktól 220 P.-ért.

Kruchió Sándor gyomai lakos vett 2 hold fattyasi szántót Gecsei Lászlóné Kovács Regina gyomai lakostól 1000 P.-ért.

Wagner Márton (nős Ködmön Juliánnával) és Wagner József (nős Schitter Annával) gyomai lakosok vettek 1287 n.-ől cifrakerti szántót R. Szücs Gábor (nős volt Tarsoly Juliánnával) gyomai lakostól 580 P.-ért.

Fehér Juliánna gyomai lakos vett 869 n.-ől cifrakerti szántót B. Kiss János (nős Fekete Lidiával) és Hatvani Eszter gyomai lakosoktól 400 P.-ért.

Putnoki Gábor budapesti lakos vett 1/3-ad rész ház ingatlant Putnoki Antal (nős Bárdos Zsófiával) gyomai lakostól 100 P.-ért.

Gácsi Elek és neje Megyeri Erzsébet gyomai lakosok vettek 296, 114 és 405 n.-ől pocosi ingatlant L. Szilágyi Róza Burkus Józsefné gyomai lakostól 800 P.-ért.

Forgács György és neje Baráth Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Köszegi Dániel és neje Cs. Varga Teréz gyomai lakosoktól 1800 P.-ért.

Pataki Lajosné Megyeri Eszter sarkadi lakos vett 1272 n.-ől cifrakerti szántót Weigert Mihály gyomai lakostól 605 P.-ért.

Diószegi László és neje Putnoki Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szilágyi Antal és neje Bíró Teréz gyomai lakosoktól 750 P.-ért.

Herter Ádám gyomai lakos vett 159, 114 és 157 n.-ől németzug-dülői ingatlant Terék Mihály gyomai lakostól 105 P. 50 fill.-ért.

Putnoki Mihályné B. Kovács Zsuzsanna gyomai lakos vett 162 n.-ől németzug dülői ingatlant Terék Mihály gyomai lakosoktól 40 P.-ért.

Pálnkás István és neje Vinkovics Mária gyomai lakosok vettek 1 hold 1406 n.-ől pusári szántót Megyeri Lajos és neje Bácsi Rozália gyomai lakosoktól 975 P.-ért.

Zöld Erzsébet gyomai lakos vett 1134 n.-ől cifrakerti szántót Zöld Péterné Puskás Rebeka gyomai lakostól 280 P.-ért.

T. Kiss István és neje Ó Kovács Teréz gyomai lakosok vettek 1146 n.-ől cifrakerti szántót Simon József és neje Gálos Ida gyomai lakosoktól 500 P.-ért.

Publikáció

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok Ifj. **Alt Vince** kalapos Endrőd ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Lakodalomra, disznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 56 fillérért.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Az első cifrakerti járásba 2 lánchere kaszálásra eladó Molnár Antal IV. Zrínyi-u. 8.

Ifj. Zöld János I. számú hordár kéri a Gyoma és Endrőd közönség szíves pártfogását.

Pécs Ádám nagyállási földjéből eladó 4 kishold szántó és még külön 2 kishold föld. Értekezni lehet Szilágyi Kálmánnal Kossuth L. u. 71 sz.

Egy darab egycsővű ötlövetű vadászfegyver eladó, özv. Ösapay Györgyné Rákóczi u. 19.

Özv. Vatai Minályné háza szabadkézből eladó. Nagy Sándor u. sz. Érdeklődni lehet Marjai Gábor cipész-nél.

Özv. Csapó Jánosnének 2 hold heréje nyári használatra, esetleg egy kaszálásra kiadó. Érdeklődni lehet Hősök u. 72 sz. alatt.

Kruchió Mihály tanyáján 100 kéve takarmány csutka, egy egyvasú szak- eke, egy vasborona és egy lánch borona van eladó. Érdeklődni lehet 515 tanya szám alatt a vasut mellett.

Nagy Mihály örököseinek, Hősök utja 56 sz. háza eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy szoba konyha kiadó. Hunyadi utca 3 sz. alatt lehet érdeklődni.

Csaba vezér utja 1 sz. alatt egy butorozott szoba, villany és külön bejárattal, jun. 1-re kiadó. Ugyanott egy szoba konyhas lakás is kiadó. Érdeklődni lehet a helyszínen.

Góth József kalaposnak Halmagyon levő tíz hold földje örökáron 2.500 pengőért eladó.

Május 25-én délelőtt 9 óra-
kor a járásbírószágon árverésre kerül **11 kishold zsófiámajori föld tanyával.** Vevőknek a vételár egy része kedvező feltételek mellett kölcsönképen folyósíthatnak.
Érdeklődni lehet
Békéscsabán
a Békésmegyeyi
Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Beíratások postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kubikos és vásározó iparos

Tudott dolog, hogy a mi vidékünkön folytatott testünkünk közlül a kubikolás a legnehezebb. Rengeteg verejtéket kíván a sziklakemény földünk kicsákányozása, tovább hordása, még a legjobb testierőben lévő és edzett kubikosnál is. És ma, ebben az egyedüli munkalehetőségben, ott látjuk duplán verejtékezni, a kubikos szakmabeliekkel szemben a másodrendűség lealázó érzetével és a testi erő fogyatékoságával, sok-sok önálló iparosunkat.

Akik még megmaradtak a szakmájuk mellett, azok felcsaptak vásári árú-soknak. Nem azért, mintha kevesebbe kerülne a magakészítette árut a szomszéd községbe szállítással és a kocsin utazás testigyötrelmeivel olcsóbbá, kelendőbbé tenni, hanem egy kétségbeesett utolsó kísérlettel áltatja magát iparosunk: hátha a vásári szerencse neki is hozna annyit, hogy az adósságából törleszthetne valamit és még a megélhetésre is maradna valami.

A sok vásári fuvarozás mindig szaporítja a kiadásokat s megtörténik, mire nagynehezen eladhatja az árúját, nem marad annyi pénze, hogy nyersanyagot vehessen.

Sokat lehetne derék iparosaink helyzetén segíteni, ha vásárainkon az ipari cikkek árusítását beszüntetnénk. Ha lakosságunk szükségleteit mind itthoni iparosainknál szerezné be, kisiparunk fellendülne, önálló iparosaink és segéde-

ink nem kényszerülnének a mezőgazdasági és szűkségmunkákban mások munkalehetőségét elvenni. De végeredményében lakosaink is jobban járnának, mert mégis csak több biztosíték egy itthoni, mint egy ide-

gen iparostól vásárolni, mert az itthonitól számonkérhetjük, ha rossz árut adott el, de az idegennek, üthetjük a lábnyomát.

Erősen közeledünk a kirakodó vásárok alkonya felé. Hisszük és tudjuk, kisiparunk hajnala lesz a kirakodó vásárok megszűnése.

Fáy főispán tovább is Békésvármegye élén marad

Az egyes fővárosi és vidéki lapokban olyan értelmű hír látott napvilágot, mintha Fáy István dr. főispán távozna helyéről és vagy Csongrád vármegye főispáni székebe kerülne, vagy államtitkárrá neveznék ki. Egyes hírek azt is tudni

vélük, hogy utóda báró Podmaniczky György OTI titkár lenne.

Mindezek a hírek nem egyebek, mint légből kapott kóhalmányok. Maga Fáy főispán jelentette ki, hogy tovább is megmarad Békésvármegye élén.

Szótöbbséggel Bay Józsefzsadányi ref. lelkészt választották meg Tiba András örökébe.

Május 19.-én, vasárnap Bay József zsadányi lelkész, a presbitérium jelöltjét Tiba András helyébe szótöbbséggel a gyomai református egyház lelkészévé választották. A választás lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

A választást megelőzőleg d. e. fél 10 órakor istentisztelet volt, amelyen a 9 órás gyorsan ideérkezett Arany Gusztáv köröstarcsai, Sérió Radics István mezőberényi lelkészek, dr. Kiss László gyulai árvaszéki elnök és dr. Telegdy Lajos békési ügyvéd egyházmegyei ügyész, egyházmegyei tanácsbírák, mint a választás vezetésével megbízott funkcionáriusok is részt vettek. Az istentiszteletet Arany Gusztáv végezte és békességre, szeretetre és

egyetértésre kérte a nagyszámúban egybegyűlt híveket. Az istentisztelet után dr. Kiss László a lemplombban maradt gyülekezetet lelkészválasztó közgyűléssé nyilvánította, majd hatalmas beszédet mondott. Mindenek előtt a választásra vonatkozó egyházi törvényeket ismerte el és kifejtette, hogy a meghívás is választás, meghívás után is maga a nép választja meg lelkészét, csak a meghívás egyöntetűbb, méltóságjelzőbb és megfizetőbb a meghívandó személyére nézve. Beszéde további során hangsúlyozta, hogy nagyon szeretné, ha a gyülekezet, ez a nagy család magáévá tenné a családfő: a presbitérium elhatározását és így békességben, szeretetben és egyetértésben foly-

hatna le a választás. Amennyiben a hívek ragaszkodnának a szavazás elrendeléséhez és a szavazást legalább 100 választó egyháztalag kéri, a lelkész állást szavazás után fogják betölteni.

A választók közül 101 a szavazás mellett döntött, mire dr. Kiss László elrendelte a titkos szavazást, amely azonban már a központi elemi iskolában folyt le és délután 5 óra felé ért véget. Szavazni csak igennel és nemmel lehetett, a szerint, hogy valaki gyomai lelkésznek kívánta-e, vagy sem Bay József zsadányi lelkész, a presbitérium jelöltjét.

Leadtak összesen 565 szavazatot. Ebből 349 igennel és 216 nemmel szavazott, vagyis 135 szótöbbséggel Bay József zsadányi lelkész választották meg Tiba András örökébe. Amennyiben a választást nem fellebbezik meg, illetőleg a választást a felsőbb hatóságok a fellebbezés ellenére is jóvá hagyják, amihez semmi kétség nem fér, a beiktatásra decemberben kerül a sor.

Be kell jelenteni a fagykárokat

Az előjáróság felhívja a gazdák figyelmét, hogy fagykárokat legkésőbb május 31-ig jelentésük be a községi adóhivatalban, ha földadó engedményre igényt tartanak.

A bejelentést szóbelileg is meg lehet tenni, ha az adózó kataszteri tiszta jövedelme nem haladja meg a 862 aranykoronát.

Ugy a szóbeli, mint az írásbeli bejelentésben meg kell jelölni az elemi csapás természetét, időpontját, a dűlő vagy a földterület nevét, továbbá a kárt szenvedett vetemény, illetőleg termés nevét.

A szőlőket ért károsodást akkor is írásban kell

bejelenteni, ha a kataszteri tisztajövedelem nem haladja meg a 862 aranykoronát.

Az előlíjáróság figyelmezteti a gazdákat, hogy akinek a kára nem haladja meg az egyharmadrészt, vagy akinek nincsen kára, ne tegyen bejelentést, mert az előjáróság parcellánként vizsgálhatja felül a földeket és a hamis bejelentést nem veszi figyelembe.

Vasárnap lesz a Hősök ünnepe Gyomán

A világháboruban elesett hősök emlékéért a nemzetgyűlés az 1924. évi XIV. törvénnyel törvénybe iktatta s minden év május hó utolsó vasárnapját **Hősök Emlépnépe** címen nemzeti ünneppé avatta. Ezt az ünnept Gyoma község közönsége kegyelettel kívánja meg ünnepelni. 26-án, vasárnap délelőtt a négy hitfelekezeti templomban alkalmi istentiszteletek lesznek, délelőtt 11 órakor pedig a Hősök emlékműve előtt nyilvános ünnepélyt tartanak, melyre a közönséget tisztelettel meghívja az előjáróság.

Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Himnusz. Éneklé a Gyomai Dalárda.

2. Vörösmarthy Mihály: Élő szobor. Szavalja Magyarosi István polg. isk. III. oszt. tanuló.

3. Várasdy Imre: Hiszek. Szavalja Adamik Erzsébet polg. isk. IV. oszt. tanuló.

4. Fohász. Éneklé a polgári iskola vegyeskara.

5. Ünnepi beszédet mond Göndös József polg. isk. igazgató.

6. Szathmáry István: Üzenet messze sírokra. Szavalja Kató Irén polg. isk. III. oszt. tanuló.

7. Sajó Sándor: Magyaroknak lenni. Szavalja Molnár Gyula polg. isk. IV. oszt. tanuló.

Éneklé a Gyomai Dalárda.

9. Levente kegyeleti staféta a Hősök emlékművét megkoszorozza,

Adakozások az országzászlóra

	Áthozat:	1169. P. 49 fillér.
Izr. Négyesület Gyoma		5. "
Gyurica Sándor		20. "
N. N.		20. "
Krampnar Ferenc		20. "
Pajer Imre		20. "
Tari Albert		20. "
Táncerv Lajos felv.		20. "
Lukács Mihály		20. "
Nagy István		10. "
Czeglédi János		10. "
Nagy Dezső		10. "
Jaku Mihály		10. "
B. Kiss Lajos		10. "
Jakó Lajos		10. "

Összesen: 1176 P. 49 fillér.

(Folytatjuk.)

Az iparostanonciskola felügyelőbizottsági gyűlése

A gyomai iparostanonciskola felügyelőbizottsága május 22-én gyűlést tartott, melyen az iskola 1936 évi költségvetését tárgyalták le. Az iskola 4500 pengős évi költségvetéssel dolgozik. Az iskola tanulóinak száma a folyó évben 93, a múlt évben 85 tanuló volt.

Az iskolai záróvizsgák június hó 15, 16 és 17-ikén lesznek.

Felhívjuk lakosaink figyelmét külön is a tanulók június 16-iki rajzkiállítására.

A gyomai iparostanonciskola a jövő évben tölti be fennállásának 50-ik évét. Az iskola felügyelőbizottsága elhatározta, hogy az ipartestülettel karöltve egy iparkiállítás megrendezésével ünnepelik meg az 50 éves fordulót.

Hóman kultuszminiszter a tanítók gyermekeiért

Hóman Bálini vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar tanítók gyermekeinek testi megerősítése érdekében egyelőre 16 tanítógyermek részére létesített helyet a Magyar Iskolászanatórium Egyesület orvosi- és pedagógiai legmodernebbül berendezett szentgotthárdi iskolászanatóriumában, amely az ország egyetlen iskolászanatóriuma.

A létesített helyekre felvételt-

nek bármely nyilvánossági joggal bíró népiskola rendes tanítójának olyan gyenge, vérszegény, megerősítésre szoruló fiú és leánygyermek, akik legalább az elemi népiskola IV.-ik osztályát elvégezték.

A részletekre vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyújt a Magyar Iskolászanatórium Egyesület, Budapest VIII. Sándor-u. 26.

Egy holland báró tüzokvadászata Telek-pusztán

A már régóta hangoztatott egyedüli különlegeségünk, mellyel idegeneket csábíthatunk a határba, a csudaballai területen állandóan itt tartózkodó nagymennyiségű tüzok. A csudaballai részen fekvő uradalmak közül is Telek-pusztán 3000 holdján tartózkodnak a legerősebb csapatok. Volt eset, hogy 200 tüzokot is lehetett egy csapatban meg-

olvasni. Régebben is híre volt már ennek a ritkaságszámba menő nagy tüzokállománynak és már eddig is sok előkelő vadászunk látogatott el Telekre, hogy egy-egy szép tüzokkakassal gyarapítsa vadásziroféait. Évekkel ezelőtt itt járt Gömbös Gyula, Sziranyavszky Sándor is és tavaly Albrecht főherceg is itt volt.

A Magyar Sportiroda

ügyes propagandával csábítja országunkba a külföldi vadászokat. Ezúton jött május 20-án este Telekpusztára Hollandiából Rengers báró és itt tartózkodott három napig. Ezalatt alkalmá volt a több csapatban legelésző tüzokállományban gyönyörködni és ügyes becserkészéssel, mesteri lövéssel az egyik 12 kilós kakast 203 lépésről, a másik, ugyancsak 12 kilós kakast 180 lépésről lelőni.

Rengers báró annyira megszerette a tüzokvadászat élvezetét és Csermák Kálmán tisztartó szíve s vendégszeretetét, hogy jövőre is megígérte eljövetelét.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy tüzokállományunkkal a külföldi vadászok idegenforgalmába kerültünk.

ÁLTALÁNOS TAVASZI DIVATRIPORT

Írta: Dr. Dévainé Erdős Böske.

Bár a naptár az idén csúnyán becsapott bennünket, májust mutatott, míg mi novembert éreztünk, mégis megrendeltük tavaszi tolejtejeinket. (Hiába, velünk nőkkel még a naptár se tud kibabrálni.) Megrendeltük és fájó szívvel kell meglegednünk azzal, hogy csak a szekrényből kivéve nézegessük és vállfán mutogassuk jóbarát-nőinknek, hogy azok irigykedjenek.

Ha valaki nekünk szegezné azt a kérdést, hogy mi az idei divat, azt felelnénk rá, hogy nincs divat, mert minden divat. Ép úgy viselik a háromnegyedes, hátul bő kabátot, mint a sima, rövidkabátos angol kosztümöt és a hosszú kepp ép oly kedvelt viselet, mint a rövid pelerin.

De tekintve, hogy a hölgyek legtöbbje már megcsináltatta tavaszi garderobját, ugorjunk át a nyár divatjára. Mert reméljük, lesz még nyár, időben is, nemcsak a naptárban.

Talán legaktüdisabb, ha a nyári divatkelmékről számolunk be. Itt olyan nagy a választék és annyira fantasztikusok, hogy bizony nehéz a választás. Itt látunk sötétkék alapon fehér pettyes ruhát, amihez fehér alapon sötétkék pettyes kabátot mutatnak. Az impriméknek se szeri, se száma. Kis és nagy virágos, szimmetrikus és asszimmetrikus vonalak. Egyik anyagból parányi csibék nyújtogatják felénk csőreiket, a másiktól drótszörű foxik kapnak felénk,

Pünkösd másnapján nagy Levente ünnepély az Erzsébet ligetben. Szinre kerül:

„A pünködsi menyasszonyok”

Zene, tánc, tombola, kitűnő ételek és italok.

Roppant érdekesek ezek az állatmintás anyagok, amelyeknek Páris volt a szülőanyjuk.

Látunk sima cloqué anyagokat, amik gyönyörűen öltöztetnek. Ilyen volt egy sima fekete cloqué ruha, ugyanilyen fehérkabáttal. Általában, az ideai divat szereti a nagy színellentéteket.

Hogy visszatérjünk az imprimé, soha ilyen divatos még nem volt, mint amilyen az idén lesz. Pedig minden évben azt hisszük, hogy jövőre már biztosan nem lesz divat. És immár ötödször tévedtünk.

Egyik bemutatón láttunk pl. egy fehér flamisol ruhát, egészen hosszú imprimé kabáttal, ilyen imprimé volt a ruha övje és elől a ruha zsabóját olyan üveggombok díszítették, amely alól az imprimé virágja kandikált felénk.

Estélyre, ha van valakinek talvalyról egy organdi ruhája, nyugodtan felveheti, de ha újat akar csináltatni, muszlin, vagy taftot válasszon. A muszlin gyönyörűen esik dús redőkben alá, míg a taft spródebb ugyan, de hallatlanul jól öltöztet. Erre a célra legszebb a himzett taft, ami kis uszályal, esetleg a vállon egy virággal, gyönyörű. Az imprimé, mint esti toillette ép oly nagy szerepet kapott, mint az előbbi kettő. Nem lehet szebbet elképzelni, mint egy francia imprimé uszályos, jóvonalu, egészen kivágot estí impriméruhát. Hozzágondoljuk még nagy fantáziánkkal a hölgy csokoládébarnára sült hátát, — nem is kell egyéb. Ja igaz! még egy férj, aki az erzenyét rendelkezésünkre bocsátja.

Az endrődi r. kat. elemi iskolák tanévzáró vizsgái

az alábbi sorrendben tartatnak:

Junius 1-én: d. e. Óregszöllői II. sz. Szt. Imre Iskola, Óregszöllői Csáki-féle iskola, Ugari iskola.

Junius 1-én: d. e. Óregszöllői I. sz. iskolák, Décsi paskumi iskola.

Junius 3-án: d. e. 8 órákor Központi leányiskola. Központi fiu-, Szarvasvégi fiúiskola.

Junius 3-án: d. e. 8 órákor, Gyomavégyi tanítóföldi iskolák, Mirhói iskola.

Junius 4-én: d. e. Varjasi I. II. sz. iskola, d. u. Nagylaposi uradalmi iskola.

Junius 5-én: d. e. Kondorostanyai II. sz. Kondorostanyai I. sz. iskola, d. u. Pogány Frigyes iskola, Kocsorhegyi iskola.

H I R E K

Az országzászló.

Lobogjon az országzászló. Magasan az égbe. Napkeltére, napnyugtára. Északra és délre.

Hirdesse a nagyvilágnak, Hogy magyarok élnék. Ős igazság tudatában. Senkitől sem félnek.

Hirdesse ez országzászló. Hogy jobb idők jönnek. Elmúlik a magyar bánat. És a hulló könnyek.

Bauer Illés.

Kinevezés. Dr. Molnár István közkórházi alorvos, egészség-tanár földinket kerületi hatóságai orvosnak nevezik ki a székesfővároshoz. Beosztást a IX. kerületben kapott.

Anyák napja. Vasárnap délután 3 órákor tartják meg a helytelen iskolák a ligeti pavilonban az „Anyák napját”. A szülőket és érdeklődőket ezúton is szeretettel meghívják.

Halálozás. K. Schiffer József gyulai földbirtokos, volt országgyűlési képviselő május 19-én Gyulán meghalt. Az elhunytban dr. Vincze Endre gyomai orvos felesége a nagyapját gyászolja.

Békésvármegyei Ipartestületek Körzeti Szövetségének közgyűlése. A Békésvármegyei Ipartestületek Körzeti Szövetsége július 2-án, vasárnap délelőtt 10 órákor Gyulán a Gyulai Ipartestület székházában körzeti közgyűlést tart. A tárgysorozalon szerepel többek között az iparlörvény 4. és 47. §-ainak módosítása, a kézművesiparosság, a konlárkérdés, hitelügy stb. Gyűlés után közbéd lesz a Gyulai Ipartestület vendéglőjében.

Engedély nélkül nem szabad szikfűt szedni. A fősolgabíró-ság közli, hogy a szikfűvet csak a föld tulajdonos engedélyével lehet szedni. Aki ez ellen vét, kihágást követ el és büntetésben részesül.

GySC—Textil június 30-i bajnoki mérkőzésre legalább 60 utas jelentkezésre esetén külön motort indít a GySC Mezőberénybe. A résztvenni szándékozók jelentkezzenek Imre Lajos főtitkárnál, vagy a Lach és Varga cégnél. Utiköltség 1.20 P.

Aratógép alkatrészek és arató ponyvák

MC. CORMICK, MASSAY HARRIS, DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON stb. gépekhez és mindennemű mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása: ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN Budapest, VI., kerület Horn Ede utca 10.

Vámörítés díjának leszállítása. A vámörítés díjának leszállításával foglalkozott a nagy-körösi mezőgazdasági bizottság. Inárcsi Farkas Ferenc előnktele alatt kimondta, hogy illetékes helyen lépéseket tesznek, hogy a vámörítési díjat a buzánál 10, a rozsnál 12 százalékra szállítsák le. Kérni fogják továbbá a mezőgazdasági kamara útján, hogy a kormány mérsékelje a pálinkafőzési díjat.

Megindul a svájci buzakivitel. A svájci buzakiviteli kontingens, amely 100.000 q. volt a múlt héten osztották szét az exportőrök között és pedig olyan módon, hogy kontingens 50 %-át a szövetkezetek és bankok, 50 %-át pedig a kereskedők kapták. A külkereskedelmi hivatal küldötte szét az exportőröknek a kontingens felosztásáról szóló hivatalos értesítést, ami lehetővé teszi, hogy meginduljon az export lebonyolítása. A kontingensben mindazok a kereskedők részt vesznek, akik már a múltban is foglalkoztak buzakivittel Svájcban.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági helilap a Perspektíva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendeltessek meg a lapot.

Österreichischer Jugendbund felhívása a magyar szülőkhöz. Múlt évi nyaralási akciónak alkalmával tapasztaltuk, hogy a magyar tanuló ifjuság főleg azért szereine Ausztriába nyaralni menni, hogy a német nyelve elsajátítsa. Ez a szándék a legtöbb esetben részben gazdasági okok, részben a valutáris viszonyok miatt csak nehezen vihető keresztül. Mivel azonban a magyar tanuló ifjuságnak a német nyelv elsajátítása kulturális érdek, a kérdést az Österreichischer Jugendbund karöltve az iskolai hatóságokkal és támogva azok által úgy oldja meg, hogy minden magyar diákhöz vagy tanulóhoz, aki a német nyelvet meg akarja tanulni, pályásként a nyári szünidő tartamára egy uri családból származó, jól nevelt és jó modoru, hasonló vallásu és koru osztrák diákot (diáknőt) utal be nyári vendégül, aki saját költségére utazik magyar pályásához s akinek főleg az a feladata, hogy magyar kolégáját a német nyelvre megtanítsa. Természetes, hogy osztrák részről csak teljesen egészséges 14 éven felüli tanulók jönnek tekintetbe, míg magyar részről vendégszerető ellátás és bárnásmód a feltétel. Kérjük tehát a magyar szülőket hogy a nyári szünidőre kedves gyermekük mellé egy osztrák diákot (diáknőt) szíveskedjenek, mert a jó szolgálat mellett ez sz akció a két nemzet ifjuságának összehozását szolgálja és támogatja. Kiváló tisztelettel: Österreichischer Jugendbund.

BALOGH

BALOGH

Olcsó fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, ajkakat, polettokat, kabátokat stb.

BALOGH angol női szabó

Horthy Miklós út 25 szám alatt.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

A Szegedi Alföldkutató Bizottság országos nagygyűlése. A Szegedi Alföldkutató Bizottság teljesen újalakult és az új vezetőséggel az élen nagyszabású programot dolgozott ki. A bizottság munkássága az Alföld gyakorlati kérdéseinek megoldására irányul. Május 29-30-án országos nagygyűlést tart Szegeden az Alföldkutató Bizottság. 29-én az egyes szakosztályok ülésének, 30-án plenáris ülés lesz, melyen hír szerint József Ferenc kir. herceg, az Alföldkutató Bizottság védnöke is megjelenik. Az Alföldkutató Bizottság munkája elé országszerte nagy érdeklődéssel tekintenek annál is inkább, mert Gömbös miniszterelnök szegedi nagy beszédében Szegedet az Alföld déli kulturális gócpontjává jelelte ki.

Az első kiadástól eltérően teljesen új receptekkel megjelent Dr. Oetker második kiadású fényképes receptkönyve, mely befőző recepteket is tartalmaz. A gyár sok százezer példányt ingyen bocsát ismét a háziasszonyok rendelkezésére. Kérje Ön is e receptkönyvet, mert ezzel is pártolja a magyar ipart. Kivánságra ingyen küldi Dr. Oetker tápszergyár Budapesti, VIII. Conti-utca 25.

Vásári hirdetés. GYOMA községben a legközelebbi országos vásár 1935 évi május 31., június 1., és 2-án fog megtartatni és pedig május 31-én pénteken hasított körmű állatfelhajlással, június 1-én, szombaton lóvásár, június 2-án vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat felhajlható, eladásra nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáthatnak a vásártérre. Minden sertésről, juhról, külön-külön marhalevél állítandó ki. Iparosok, kereskedők iparigazolványaikat felmutatni tartoznak.

A fagykár miatt felszökött a bor ára. A borpiac a héten teljesen a fagykár halása alatt állott. A súlyos károkról érkeznek hírek Eger vidékéről. A löbbi bortermő vidéken, bár a kár jelentékeny, nem olyan nagy méretű, mint az Alföldön. Az árak a fagy következtében teljesen bizonytalanok. Exportviszonyban újabb üzletkötések nem voltak és csak a régi kötések leszállítása folyik.

Kérje még ma a

Dr. OETKER-féle

legújabb megjelent második kiadású

FÉNYKÉPES

RECEPTKÖNYVET,

amely befőzőrecepteket is tartalmaz.

Kivánságra ingyen és bérmentve küldi:

Dr. OETKER tápszergyár,
Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Szombaton kezdődik a VII. Szegedi Ipari Vásár. Bornemissza Géza kereskedelemügyi miniszter május 25-én déli 12 órakor ünnepélyes keretek között nyitja meg a VII. Szegedi Ipari Vásárt. A megnyitásról a rádió helyszíni közvetítést ad. A vásárra június 3-ig 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni az ország minden részéből úgy a vasúton, mint a M.F.T.R. hajóin. Vasárnap Budapestről, Debrecenből, Török-szentmiklósról, Csongrádról, Sátoraljaújhelyről, Miskolcra, Szolnokra, Szentesre, Ceglédre, Gyulára, Békéscsabára és Orosházára filléres vonatok indulnak a Szegedi Ipari Vásárra.

A lábbelikészítő iparosok nagygyűlése. A békésvármegyei lábbelikészítők szakosztályai május 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor Békéscsabán a Békéscsabai Ipartestület dísztermében megyei nagygyűlést tartanak, amelynek tárgysorozata a következő: 1.) a megyei Szakosztályi Központ évi jelentése. 2.) A lábbelikészítő iparosok helyzete. Előadó: Dávid Ferenc budapesti cipész-mester, az Országos Szövetség ügy. elnöke. 3.) Az ipartörvény 4. és 47 §-ai módosítása. 4.) Munkaidő és munkaidő egységes szabályozása. 5.) Közszállítások elosztása, ármegállapítása és átvitel a kisiparosság bevonásával.

6.) Indítványok. A Szakosztályi Központ vezetősége felkéri a vármegye összes lábbelikészítő iparosait, hogy a szakma rendkívül fontos kérdéseinek tárgyalására való tekintettel minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Szőlőtermésünk évenként átlagosan 4 millió métermázsa körül mozog. Vajon mennyi lesz az idén?

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveiben május 15-től 23-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Izsó Lajosné Szüls Teréziának fia, Gyula Gábor ref., L. Szilágyi Istvánné Csapó Jolánnak leánya, Jolán ref., Bácsi Imréné Izsó Lidiának fia Imre ref., Papp Lajosné Gubicza Margitnak fia, Lajos, ref., Gallas Istvánné Molnár Lidiának leánya, Lidia Mária, ref., Ádám Bálinné Varga Klárának leánya, Kiára ref., Kozma Sándorné Csapó Zsuzsánnának, leánya Erzsébet ref.

Házasságot kötöttek:

Tóth Bálint és Somogyi Julianna, Egri Antal és F. Nagy Eszter.

Meghaltak:

Vaniss Gyuláná Seifmann Ida 72 éves, r. kat., Kun Lajos 62 éves ref. Bárdos József 37 éves ref., Meininger Manó 58 éves, r. kat.

1866 óta nem volt ilyen kegyetlen tavasz. Az elmúlt esztendőkre visszafekintve, amelyből 1927-ben és 98-ban voltak jelentékenyebb májusi fagyok, melyek kártételei azonban sokkal kisebbek voltak az idei fagyoknál. Az április 1904. 1909 évi májusi fagyok pusztulással sem voltak ilyen általánosak, ugyanúgy a régi öregek szerint csak 1866-ban volt az idejéhez hasonló kegyetlen tavasz.

Szőlőterületünk 369 000 k. hold

TÜZRENDSZETI JELENTÉS

Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő jelentése szerint a vármegye területén az elmúlt negyedévben összesen 34 tűzkár történt, ami annak tulajdonítható, hogy az alispáni tűzrendészeti intézkedéseket szigorúan ellenőrzik és a közönség is nagyobb óvatosságot tanúsít. Épületekben a tűz 3994, jószágokban pedig 8419 pengő kárt okozott, amely biztosítás folytán majdnem teljesen megtérült.

Örvendetes, hogy a vármegyében egyre csökkenni látszik a tűzesetek. A múltévhez képest az első negyedévben 20 tűzesettel volt kevesebb. Statisztikailag kimutatható, hogy Békés vármegyében ezer lélekre csak 445 pengő tűzkár esik, míg a szomszédos vármegyékben kétezer pengőnél is nagyobb kárösszeg esik ezer lélekre. A tűzrendészeti felügyelő jelentését az alispán felterjesztette a belügyminiszterhez.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
36 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levéltétele ellenében küldök miniat a borból miniatásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Közérdekű kis hírek.

Adóhátralék miatt az ipar-
engedélyt nem lehet visszvonni.
— A gazdák kötelesek traktor-
ukat statisztikai összeírás cél-
jából az előjárásnak bejelenteni.
— Aki háziszükségletén
kívül nagyobb mennyiségű cirkot
termel, egy most megjelent
miniszteri rendelet értelmében
az eladásra szánt cirokmennyi-
séget június végéig a község-
házán bejelenteni köteles. —
100 holdon felüli gazdaságok-
ban kötelező a szarka és más
kártékony madár irítása. — Az
állatok fertőző megbetegedését
és elhullását minden esetben
azonnal jelenteni kell a elő-
járásnak. — Június 17-én
végződik az idén az iskolai
tanév. — Családház építésére
újra folytatának LAB kölcsönt.
— Östermelők részére a nö-
vényvédelmi nikotin ára külö-
ngramonként 15 pengő. A vásár-
láshoz hatósági engedélyt kell
kérni. — A fagykárokat május
végéig lehet bejelenteni. — A
posta 10 filléres képes levele-
zőlapokai bocsátott forgalomba.
— A miniszterelnök rendelete
értelmében a hősi emlékművek
és országzászlók elől rendelet
jelenik meg. — A jövőben
iskolai kedvezményeket kapnak
a löbgyermekes családok. —
Június 6-tól 16-ig a Debrecen-
ben rendezendő Tiszántúli Vá-
sárra 50 százalékos kedvez-
ménnyel lehet utazni.

Országos vásárok. Május
26-án Fegyverneken, 27-én Kun-
madarason és Szeghalmon, 31-
én, június 1-én és 2-án Gyomán,
3-án Karcagon, 12-én,
13-án és 14-én Orosházán
országos kirakodó és állatvá-
sárt tartanak.

**Farkasinszki Imre és zene-
karának május estje a Holler
Szállóban.** Farkasinszki Imre
és kitűnő zenekara május 26-
án, vasárnap este fél 9 órakor
a Holler Szállóban május estjét
rendez, amelyre ezúton is meg-
hívják Gyoma mulatni vágyó
közönségét. Tánc reggelig, köz-
ben éjfélkor táncverseny lesz,
amelynek nyertesé egy
üveg pezsgőt kap. A szalon-
tánchoz jazz-zenekar muzsikál.
Belépődíj tetszés szerint.

**Románia nem használta ki
a magyar tűzifa kontingenst.**
Április 30-án járt le a román-
magyar tűzifa egyezmény, a-
mely 20 ezer vagon tűzifa szállí-
lását tetele lehetővé Románia
számára. Ezzel szemben Ro-
mánia csupán 10 ezer vagon
fát szállított Magyarországra.
A román tűzifaexportőrök szin-
dikátusa azt a kérelmet ter-
jesztette elő, hogy az elmaradt
kontingens terhére további szállí-
lásokat eszközölhessen. A
magyar részről a rossz téli
haszonra való hivatkozással. A
kérés teljesítését megtagadták.

Értesitem a mélyen tisztelt
közönséget, hogy vendéglőm
mellett levő „Vasuti kert“-ben
**nyári kerthelyiséget
és kuglipályát**

létesítettem, mely minden idő-
ben a t. közönség rendelkezé-
zésére áll. Szíves pártfogást kér
Klein László
vendéglős.

**Ellentétek nehezítik a cseh-
osztrák kereskedelmi tárgya-
lásokat.** A cseh kereskedelmi
tárgyalások Prágában ismét
megkezdődtek. Ellentétek még
mindig vannak, különösen az
Ausztria által követelt prefe-
renciális vámok, valamint a fi-
zetési forgalom szabályozása
körüli.

**A Gyümölcsstermelők Országos
Egyesülete** május 4-iki
tisztújító közgyűlésén elnöknek
újából egyhangulag Gyömörcey
Györgyöt, alelnöknek Krudy
Ferencet, dr. Szabó Ivánt és
dr. Kogutóvica Károlyt vá-
lasztotta meg. Az igazgató vá-
laszlmányba Békésmegyéből
dr. v. Márky Barna alispánt vá-
lasztottak be. Ügyész dr. Lányi
Márton, a tótkomlói kerület
orsz. gyűl. képviselője lett. Az
egyelemnek 17.000 tagja van.
Taggyűjtés miatt elismeréssel
emlékeztek meg Békésmegyé-
ről.

A folyékony gyümölcs érté-
kéről sokat írtak már, de hogy
miként kell azt készíteni, még
kevés szó esett. A készítése
különösen azoknak egyszerűbb,
akik szőlőpréssel, hordóval-
stb. rendelkeznek. Ugyanis a
gyümölcs összezúzása után a
levét kipréselik, majd derlik és
megszűrik, aztán csirátlanító üs-
tön át baktériummentesítik, vé-
gül zárt edényekbe lefejlik és
ez a folyékony gyümölcs. A
gyártást részletesen közli mély-
nyomásos képekkel bőven il-
lusztrálva „A MAGYAR GYÜ-
MÖLCS“ legújabb száma, mely
az elfagyott gyümölcsfák és
szőlők kezelését és más egyéb
fontos szakkérdéseket ismeret.
„A MAGYAR GYÜMÖLCS“-
ból egy alkalommal, lapunkra
hivatkozva, ingyen mulatvány-
számot küld a kiadóhivatal:
Budapest, VI, Andrassy-út 8. sz.

Találkozó. A szarvasi Vajda
Péter gimnáziumi június 1-én és
2-án ünnepli meg a Szarvasi
Öregdiákok Szövetségének 10
éves fennállását. Ugyanakkor a
gimnáziumban érettségizett és
a tanítóképzőben képesítést
szerzett volt iskolatársak 10, 20,
25, 30, 35, 40 és 50 éves talál-
kozót rendeznek. Az ünnepsé-
gekre minden volt szarvasi di-
ákot meghív az igazgatóság.

**Ipartestületi tagok közgyü-
lési joga.** Közludomásulag az
1932. évi VIII. tc. II §-a kifeje-
zetten kimondja, hogy tanács-
kozási és szavazati jogát nem
gyakorolhatja az az ipartestü-
leti tag, aki két évi tagsági díj-
jal hátralékban van. Ennek a
főrvényes rendelkezésnek ma-
gyarázatában kimondotta azon-
ban a kereskedelemügyi mi-
niszter, hogy írásban az ilyen
tagok is terjeszthetnek indítvá-
nyokat az ipartestületi közgyü-
lés elé. Az így benyújtott indít-
ványok az indokolással együtt
ismeretve az ipartestületi köz-
gyűlésen tárgyalás anyagát ké-
pezhetik, de a hátralékos ta-
gok természetesen a tárgyalás-
ban nem vehetnek részt.

A szemesinálók városa. Er-
ről a különös városról rendki-
vül érdekes képekkel illusztrált
cikket közöl Tolnai Világlapja
új száma, amely nagy terjede-
lemben és gazdag tartalom-
mal jelent meg. A legkiválóbb
magyar írók novellái mellett
számos remek illusztrált cikket,
pompás folytatásos regényt és
közel száz képet talál az olva-
só a népszerű képeslapban.
Tolnai Világlapja egy száma
20 fillér.

**A pesti színész nő romanti-
kus házassága.** Erről közöl
rendkívül érdekes cikket a Dé-
libáb új száma, amely száz ol-
dal terjedelemben és gazdag
tartalommal jelent meg. Remek
illusztrált rádióműsorokat, pom-
pás színházi beszámolókat,
pletykákat, híreket, cikkeket,
egyfelvonásos szindarabot, egy
teljes befejezett kisregényt, pá-
rallanul érdekes filmrovalót,
intimitásokat a filmszínészekről
és több mint száz képet talál
az olvasó a kitűnő színházi ké-
peslapban. A Délibáb egy szá-
ma 20 fillér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik drága jó
férjem temetésén résztvettek s
vigasztaló szavaikkal mérhetel-
en fájdalmamat enyhíteni igye-
keztek, ezúton mondok hálás
köszönetet

Özv. Bárdos Józsefné

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejt-
hetetlen halottunk
KRUCHIÓ MIHÁLY
és fia
IMRE
temetésén megjelentek és
mérhetetlen fájdalmunkat
enyhíteni igyekeztek, ez-
úton mondunk hálás kö-
szönetet.

Özv. Kruchió Mihályné
és családja

SPORT**II. o. bajnokság állása V. 25-án**

1. Textil	18	18	—	—	63	6	36
2. MTK	16	13	1	2	46	13	27
3. GySC	19	11	4	4	35	26	26
4. Kinizsi	19	11	1	7	36	41	23
5. M.MÁV	19	10	1	8	37	43	21
6. MTörek.	16	10	—	7	33	23	20
7. OFC	19	8	3	8	35	32	19
8. GyTK	20	8	2	10	35	44	18
9. KTE	19	5	3	11	18	59	13
10. Bocskai	19	5	4	10	19	25	8
11. BISE	18	3	1	14	16	48	7

Május 26-i program: (Záró-
jelben az őszi eredmények). Szar-
vason: Bocskai—GySC (0:0), Me-
zőtúron: Máv—GyTK (3:2), Oro-
sházán: MTK—OFC (5:0), Med-
gyesegyházán: Textil—Kinizsi
(6:0), Mezőberényben: Törekvés—
KTE (1:0).

Múlt vasárnapi eredmények:
Máv—Kinizsi 4:1, KTE—Bocskai
0:0, MTK—BISE 7:0.

Birókérdés. GySC — Bocskai
meccset Mácsay, GyTK—Máv
meccset pedig Takács szövete-
ségi bíró fogja vezetni.

Gyomai Ujság sporthírszolgá-
lata a Lach és Varga cég kira-
katában vasárnap este 7 órakor
fogja közölni a II. osztályú baj-
noki meccsek eredményeit. Múlt
vasárnapi közlésünk közbejött
technikai akadályok miatt ma-
radt el.

Pulogor László GySC játé-
tékos családi nevét, belügymi-
niszteri engedéllyel „Ugor“-ra
váltotta.

MTK—GyTK meccsen kiállí-
ott Kurcz József (GyTK) játékos
4 óra, vagyis 1935 május 13-tól
szeptember 12-ig, Puskás János
(MTK) játékos pedig 2 óra,
vagyis májusi 13-tól július 12-ig
bezárólag a játéktól eltiltották.

Cs. Nagy Gábor, a GySC
közszereteiben álló játékosa, szor-
galmasan készül érettségi vizgá-
ra. A megerősített tanulás OFC
elleni játéka is érezhető volt.

Textil—MTK botrányos körü-
lmények között félbeszakadt őszi
bajnoki mérkőzésen elhangzott
sértések miatt játékosok és nézők
kölsönösen feljelentették egymást.
Az ügyet a gyulai törvényszék
fogja tárgyalni június 14—15-én
Mezőberényben.

Szarvason, most vasárnapra
tervezett nemzetközi kardvívó ver-
sény az olasz vívók lemondása
következtében elmarad.

Meglepetéssel értesültünk, hogy
Matlak Márton, volt GySC játé-
kos, a GyTK-ba kérte felvételét,
sőt a GyTK múlt heti tréningjein
már részt is vett. Felvétele, való-
színűleg nehézségekbe fog ütköz-
ni, mert a GyTK vezetősége még
nem felejtette el az őszi GySC—
GyTK meccsen Matlak Márton
által elkövetett csunya inzultust,
aki a GySC öröme egy, a GyTK
színeit viselő zöld-fehér zászlócs-
kát meggyújtott és elégetett! Ez-
zel fejezte ki a GyTK ellen nyil-
tan is hangoztatott ellenszenvét.

Bartha Károly GySC játékos,
aki néhány héttel ezelőtt — állí-

lólág irabeszélésnek engedve, a GyTK ba lépeit át s out II. csapat meccsén már szerepelt is, most levelet irt a GySC vezető-ségének, melyben visszavételét kéri.

GyTK és GySC kombinált csapata vasárnap a Mezőturi AFC II. csapatát látja vendégül.

GySC—OFC 2:0 (1:0)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Rátfai.

GySC: Kiss—Fekete, Pulugor — Zöld, Jenei, Fried — Bartha, Sebők, Kiss, Cs. Nagy, Nagy.

OFC: Domoki—Devosa, Dorogi I.—Kovács I., Dorogi IV. Ott—Camporesse, Móroc, Gelegonya, Pálka I. Benkő II.

Nagyon erős iramu mérközésen, az utolsó percig is keményen küzdve tudott csak győzni a GySC 5 p. Zöld passzával Bartha egyedül lefut, lövését a kapus nagy szerencsével a gólvonalon fogja 7 p. Kiss nagy irammal tör kapura, Devosa 16-oson buktatja, szabadrugás pedig kapu mellé kerül. Erősödik az iram, 9 p. Kiss passzát Dorogi I. elluftolja, de Bartha közléről is csak a kapufát találja el. 10 p. Veszélyes korner Jenei faultján akad el. Jenei egyébként mint centerhalf nagyszerűen fogta az OFC gyors belsőcsatárait. 12 p. Cs. Nagy küld most egy nagyon szép 25 méteres bombát, de mellé megy. 14 p. Camporesse lefut, Fried kornerre szereli, korner Pulugor kifejeji. 22 p. Sebők jó helyzetben, de erősen szorongatva, kapus kezébe lö. 23 p. Pulugor feleslegesen korneret vét, Pálka I. veszélyes lövését Kiss nagyon szépen fogja. Most már erősít az OFC is és veszélyes támadásuk 28 p. Benkő ofszejdné akad el. Camporesse nagyon jó, Friednek sok munkát ad. 31 p. végre Kiss Nagy passzából szépen helyezett gólt lö. 1:0. Kezdés után ismét ő lö kapura, lövését Domoki csak kiütni tudja és a befutó Nagy Béla 2 méterről fölé lövi. 40 p. Móroc lövését Kiss kornerre menti. Félidőig veszélyesen támad az OFC. Szünet után nagyon belefekszik a GySC s 15 percig kapujához szegezi a keményen védekező OFC-t 12 p. Kiss a kapus kezébe lö. GySC csatárai kezdenek kifulladásni s az OFC 15 p. korner ér el. Továbbra is OFC támad, de nagyon széthuzzák a mezőnyt és támadásaikat a jó GySC halfsor csirájában elfojtja 20 p. Kiss kitör, lövését kornerre mentik. Korner Sebők mellé lövi 35 p. Szabadrugást fölé emeli. 38 p. Bartha ismét lécre lö majd következő percben Kiss lövése kerül kapu mellé 40 p. Nagyon veszélyes helyzetben Kiss Zsiga önfeláldozóan ment a gólvonalon 41 p. Fried szabadrugását kapus

szépen védi, majd Bartha lövése felső lécről pattan vissza. 44 p. végre bemegy a régen esedékes gól. Kiss szép átadását Bartha vedletetlen lapos lövéssel értékesíti (2:0). Rátfai kiűnően vezetett.

Uri mellékfoglalkozás.

Intelligens, szorgalma **körzeti képviselőt** keres régi budapesti fuvarlevél felülvizsgáló iroda igen jutalékreszesedéssel. A képviselő teendője: a vasuton érkezett küldemények fuvarleveleit az itteni kereskedőknél saját érdekükben átvenni és a felszámított fuvardíjak helyességének felülvizsgálása céljából irodámnak beküldeni. **Kettőszáz pengőig** terjedő állandó havi mellékjövedelem. Részletes ajánlat küldendő: **SCHÄFER M.** Budapest, Népszínház-utca harmincegy.

Hirdetmény.

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság 5795/1935. VI. számú rendelete alapján értesítjük az adózó közönséget, hogy a fennálló törvényes rendelkezések értelmében azon szántóföldekre nézve, amelyeken a fagy kárt okozott ugyan, de ezen károsult területek még utabb veteményezés által jövedelmezőké lehetők, földadó törlést nem lehet igényelni.

Miután pedig a folyó évi fagykárak gazdasági szempontból még oly korai időben történtek, hogy a földek utabb vetés által feltélenül még a folyó évben gazdaságilag hasznosíthatók, illetve jövedelmezőkké lehetők — felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mindazon földrészeiteket, amelyeken a fagy hatása már teljes határozottsággal megállapítható és az első vetés gazdasági eredménnyel már nem bízathat, saját jól felfogott érdekükben utabb veteményezés által tegyék jövedelmezőkké, mert azokra a területekre, amelyek a folyó évben másodszori vetéssel hasznosíthatók és hasznosíthatók is, fagy által okozott elemi kár címén adótörlésre nem számíthatnak és ez irányu már eddig is beérkezett bejelentéseik is tárgyatlannak tekintetnek. — E közhírré téelt tekintésük kérvényeik visszautasításának, mivel ez irányu egyéenkénti elutasító határozatokat a kir. pénzügyigazgatóság technikai okokból nem fog kiadni. —

A veteményes kertekre szintén vonatkoznak a fentiek, mert azok utabb veteményezés által még a folyó évben jövedelmezőkké lehetők.

A szőlő területekre és zsel-

leg a kimondottan gyümölcsös kertekre, vagyis amelyeknek a földjövdelmi forrása a gyümölcs-terítés és amelyek a folyó évben utabb veteményezés által jövedelmezőkké nem lehetők, a fagy által okozott károk adótörlésre igényt nem adó elemi csapásnak minősítetnek. —

Igy a jelenlegi állapot szerinti nem jár adótörlés a lenben, takarmányröpában sly. okozott károk után, mivel azok utabb voltak vehetők. Nem jár továbbá kár címén adótörlés a tengeri, zab és árpa után sem, mert azokban szántótevő kár nem mutatkozik. — Azon buzákat illetőleg, amelyekben a kár az 1/3-ad részt meghaladja, de a buza vetés mégis valamelyes termést hozhat, amennyiben a későbbi időpontban eszközendő kárbecslés szerinti még mindig mutatkozni fog lényeges kár, ugy adótörlésnek helye lehet.

Dr. Szász Lajos
jegyző.

Meghívó

A Gyomai Polgári Lovász Egyesület május 30-án (áldozócsütörtökön) d. u. 4 órakor, halározatképtelenség esetén d. u. 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a község háza kistanácsstermében, az alábbi tárgysorozattal, melyre a tag urakat ezennel meghívjuk. —

Tárgysorozat:

- 1.) Határozatképeség megállapítása az elnök által. Jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése és a gyűlés megnyitása.
- 2.) Az 1934. évi zárszámadás előterjesztése és határozathozatal a felelős számadók felmentése tárgyában.
- 3.) Az 1935. évi költségelőirányzat előterjesztése.
- 4.) Ügyvezető elnök lemondása és helyébe új ügyvezető elnök választása.
- 5.) Sorshuzás utján kilépő választmányi tagok helyébe új választmányi tagok megválasztása.
- 6.) Esetleges indítványok. (A közgyűlés előtt legalább 8 nappal előbb beadandók.)

Gyoma, 1935. május 16.
Arany Gusztáv sk. Dr. Pálka Pál sk.
főtákkár. elnök.

Publikáció

Búza és morzsolt tengeri kisebb nagyobb tételekben kapható **Wagner Márton Fiai** fakeskedésében.

A **Sipos Sándor** féle Hortly Miklós uti ház azonnali beköltözésre haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet az Endrőd Gyomai Takarékpénztárnál Gyomán.

Egy 3-ás Marsall cseplő-szekerény összes felszereléssel együtt eladó, eset-

leg haszonbérbe is kiadó. Dobó Mihály Gyoma, II. ker. báró Eötvös u. Szám alatt.

Egy női és egy férfi kerékpár eladó. Gyoma, Weselényi ut 14.

Molnár László Hősök utja 62 számú háza szabadrugásból eladó. Érdeklődni ugyanott.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **ifj. Alt Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Hortly Miklós u. 2.

Lakodalomra, dísznótorra Kerekes Károlytól vegyen kitanó minőségű, zamatos új bort 56 filléért.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás, festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók **Góth József** kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Az első cifrakerti járásba 2 láncheré kaszálásra eladó **Molnár Antal** IV. Zrínyi-u. 8.

ifj. **Zöld János** 1. számú hordár kéri a Gyoma és Endrőd közönség szíves pártfogását.

Pécs Ádám nagyállási földjéből eladó 4 kishold szántó és még külön 2 kishold föld. Értekezni lehet Szilágyi Kálmánnál Kossuth L. u. 71 sz.

Egy darab egycsővű ötlövetű vadászfegyver eladó, özv. Ósapay Györgyné Rákóczi u. 19.

Özv. Vatai Mihályné háza szabadrugásból eladó. Nagy Sándor u. sz. Érdeklődni lehet Marjai Gábor cipész-nél.

Özv. Csapó Jánosnének 2 hold heréje nyári használatra, esetleg egy kaszálásra kiadó. Érdeklődni lehet Hősök u. 72 sz. alatt.

Krucshó Mihály tanyáján 100 kéve takarmány csutka, egy egyvasú szakéke, egy vasborona és egy lán borona van eladó. Érdeklődni lehet 515 tanya szám alatt a vasut mellett.

Nagy Mihály örökösének. Hősök utja 56 sz. háza eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy szoba konyha kiadó. Hunyadi utca 3 sz. alatt lehet érdeklődni.

Csaba vezér utja 1 sz. alatt egy butorozott szoba, villany és külön bejárattal, jun. 1-re kiadó. Ugyanott egy szoba konyhas lakás is kiadó. Érdeklődni lehet a helyszínen.

Góth József kalaposnak Halmagyon levő tíz hold földje örökáron 2.500 pengőért eladó.

Május 25-én délelőtt 9 órakor a járásbírószágon árverésre kerül 11 kishold zsófiamajori föld tanyával. Vevőknek a vételár egy része kedvező feltételek mellett kölcsönképen folyósíthatnak. Érdeklődni lehet **Békéscsabán a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.**

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdávalat, Gyoma
Felelős üzembeszető: **Teket Sándor.**

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felélős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, i. negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

AZ ÁLLAM HŰTŐHÁZAKAT ÉPÍT

Régi mulasztást akar a kormány pótolni, amikor beruházási programjába hűtőházak építését is felvette. Rendszeres baromfi, vad és gyümölcs értékesítést hűtőház nélkül nem lehet folytatni. Termelőink anyagi helyzete és szövetkezeti érettsége még nincs azon a fokon, hogy ők építenének hűtőházakat. A kereskedők, az exportőrök tulajdonában lévő hűtőházakból a termelőknek nem sok hasznuk van, sőt sok esetben káruk, mert a 3-4 fillérért összevásárolt és hűtőházban tárolt tojással télen leszorítják az árakat.

Gyoma földrajzi fekvése, nagy határa és idegravitáló környéke szintén alkalmas volna, hogy az állam itt is építsen hűtőházat. Ráadásul még abban a helyzetben is van a községünk, hogy a vágóhídi alapot felajánlaná és így egy modern vágóhidat hűtőházzal együtt építenék fel.

Ezzel a kétfős beruházással lefektetnénk kereskedelmi alapját a hús, tojás és gyümölcs termelésünknek s hogy ezt majd mennyire tudnánk hasznosítani, az, mint további kérdés, a magunk ügyességétől függne. Vagyis: az alapfeltételekhez megkívánt szükségletek nagyrészt megvolnának nálunk, csak a motor megindulásához szükséges „benzín“ hiányzik. Ki legyen az, aki ezt az akciót megindítja? Ki az az ügyes ember, aki odafent, de ide-

lent is megérteti a hűtőház szükségességét és kivihetőségét? Ki az az ember és hol találhatjuk őt meg?

Nincs megértő és befolyásos pártfogónk. A magunk összefogásából, megértéséből származó erőtegyezőt sem tudjuk összehozni, mert sohasem azt vizsgáljuk, jó-e az, amit felvetettek, hanem sandán azt kérdezzük: Ki az, aki ezt vagy azt akarja? — és

azonnal megbukott a leghasznosabbnak ígérkező kezdeményezés.

Odébb ezzel a káros felfogással: Hozzon határozatot a község képviselőtestülete, hogy egy küldöttség sűrűsösen menjen el a kormányhoz — megfelelő befolyással bíró pártfogó vezetésével és kérje, hogy az állami hűtőházak építése keretében egy hűtőházat Gyomán is építsen az állam.

w.

Gyönyörű időben, szép külsőségek között áldozott Gyoma község közönsége a Hősök emlékének

Május utolsó vasárnapján — a törvényhozás által hivatalos nemzeti ünneppé iktatott napon — d. e. 11 órakor rendezte meg Gyoma község előljárósága a világháború hőseinek emlékünnepét. A templomokból, ahol ünnepi istentiszteletek voltak, nagy tömegekben gyülekezett a község a Hősök emlékműve előtt levő térre, majd felvonultak a hivatalos hatóságok, intézmények, egyesületek képviselői, továbbá a vitézek, hadirokkantak és özvegyek, a csendőrség, a tűzoltóság, a cserkészek, leventék és az iskolák. Impozáns volt az állami polgári fiú és leányiskola felvonulása.

A műsor minden dicséretet megérdemlően szép és felemelő volt. A Gyomai Dalárda Hajdu Béla kar-nagy vezényletével eléne-

kelte a Himnuszt. Ezt követte Magyarosi István polg. isk. tanuló mély érzéssel, emelkedetthangon előadott, majd Adamik Erzsébet polg. isk. tanuló lebilincselően előadott szép szavalata. A Ruzska Sándor által vezényelt polg. isk. vegyes ének-karnak gyönyörködlető éneke után következett az ünnepély főszáma: *Göndös József* polg. isk. igazgató gyönyörűen felépített ünnepi beszéde, mely magas szárnyalásával, költői lendületével magával ragadta az ünneplő közönséget és mély érzéseivel, hangulatos képeivel kiváltotta annak meghatott emlékezését is.

Az ünnepi beszéd alatt futottak be a kegyeleti staféták s az első befutó szép jellemőn a t. kisérletében babérkoszorút helyezett el az emlékmű talapzatára. Ekkor helyezték el a polg.

isk. magyarruhás leányövéndékei is gyönyörű csokraikat. Most Kató Irén polg. isk. tanuló igaz átérzéssel és Molnár Gyula polg. isk. tanuló rendkívüli szavalótehetséggel elmondott szavalata következett. Végül a Gyomai Dalárda szépséges énekével fejeződött be a magas színvonalú ünnepély.

v. H. Gy.

Gyomai és endrődi kisgazdák 1600 magyar holdat haszonbéreltek báró Huszárné póhalmi birtokából

Rendkívül érdekes és figyelemre méltó bérleti szerződés jött létre a napokban Endrődön. Vaszkó Pál és Uhrin Péter és mintegy 14-16 gyomai és endrődi kisgazdatársuk báró Huszár Lászlóné póhalmi birtokából kibéreltek 1600 magyar holdat. A bérlet 12 évre szól és az évi bér adóval együtt holdanként 125 kg. búza.

A bérlet tulajdonképpen a kisgazdák térfoglalását jelenti és már azért is örvendetes, mert egy nagybérlő igénylővel szemben jutott nekik a tekintélyes kiterjedésű bérlet. Ha minden kisgazdában ekkora vállalkozó szellem volna, kevesebb gondot okozna Magyarországon a földbirtok egészséges megosztásának kérdése. Bizunk benne, hogy a bérlő kisgazdák megtalálják a számításukat és észszerű gazdálkodással példát mutatnak kisgazdatársaiknak és bebizonyítják, hogy a kisgazdák a nagytüzemi gazdálkodásban is megállják helyüket.

Országzászló értekezlet

Hová állítsuk az országzászlót?

Áldozócsüförlökön délelőtti 3 órakor a Záhonyi Aladárné elnöklele alatti értekezleten a következők vettek részt:

Bauer Illésné, Pánczél Emil főjegyző, Pétermann József ny. főjegyző, az országzászló bizottság alelnöke, Záhonyi Aladár, Dr. Tardos Gáspár, Dr. Messinger Albert, Kató Lajos jegyző, Szőke Ferenc, Hajdu Béla, Grósz Zoltán, Glück Ármán, Dr. Kanyó Tivadar, Papp Zsigmond, Klein László, Grosz Salamon, Bari János, Schusztér János, vitéz dr. Haviár Gyula, Wagner Márton, Vincze Endre, Kiss István, Oláh Sándor, Göndös József, Dr. Szász Lajos.

Záhonyi Aladárné bejelentette, hogy az országzászló gyűjtésére kapott idő lejárt, a gyűjtés eredménye 1200 pengő.

Pánczél Emil főjegyző előterjesztette a beérkezett tervet és ismerlette a költségajánlatokat.

Papp Zsigmond bejelentette, hogy ő is készített tervet egy országzászló emlékműre, melyről már gipszmodell is készített, melyet kívánságra be is mutatott.

A jelen voltak általános elismerését, tetszését vállalta ki a Papp Zsigmond modellje. A falak egy megláncolt turulmadár, amint repülni akarna, de a bilincs miatt nem tud. Szárnyaszegeit fájdalomában feltekint a zászlóra s a köllővel mondja:

„Lám, ott fenn a kőre láncolt szent turul-madár szárnyaszegetten is repülne, égnék törne már.

Hallga csak a lobogóra: mit susog a szél? Igazságunk napja virrad, a vetés kikél.”

A mű közben van elgondolva. A turul az Atlas-hegységben élő bóbítlásnyakú vitéz sasról lett mintázva, mögötte egy stilizált tulipán a szőlőtarló oszlop. Az emelvény elő részén a frontarcos jelvény. Az egyik oldal dombormű szövege: „Ilyennagy volt Magyarország” — szavalja egy 5-6 éves kisfiu a nagyapjának, ki a fa alatt űve busan hallgatja a verset. A másik oldal dombormű szövege: A lát-határon hármashegy, a közép-sőn a magyar korona, mögötte a felkelő nap, az előlérben egyik oldalon imára eresztett zászlóval levente-diszszakasz, a másik oldalon a társadalom minden rétegéből állók imára emelt kézzel a „Magyar Hiszek-egyet” mondják.

Mindkét dombormű alatt a megfelelő szöveg bevésve.

Elől, Gyoma nagyközség címerével, szónoki emelvény áll.

A turulmadár, a tulipán és a két dombormű ruskiczai márványból, a többi része az emlékműnek hazai nemes sárgamészkből készülne.

Papp Zsigmond lelkes beszédben ajánlotta fel, ha az ő tervét fogadják el, az összes szobrászmunkát ingyen készíti el, sőt kilátásba helyezte közbejárását, hogy községünk gazdái is kellően felvilágosításnak és megtudhassák, mit is jelentene nekünk az országzászló és így ők is hozzájárulnának anyagi tehetségükhöz és társadalmi kötelezettségükhöz mértén az adakozáshoz, ami pedig még a gyűjtésen felül kellene, azt megszavazná a község képviselőtestülete, mint községi hozzájárulást, amit eselleg két év alatt fizetne ki a község.

Többek hozzászólása után egy szűkebbkörű bizottságot választottak, ez készítse elő az

ügyeket, e g y b e n javasoljon megfelelő helyet is, ahol az országzászlót felállíthatnánk. A bizottság tagjai: Záhonyi Aladárné, Pétermann József, vitéz dr. Haviár Gyula, dr. Christián Kálmán, Wagner Márton, vitéz Madaras Gyula, Pánczél Emil, Hajdu Béla és Kovács Gábor bíró.

A Papp Zsigmond országzászló modellje a Lach és Varga üzletében van kiállítva.

Öngyilkosság Gyomán.

Urbán Menyhért 35 éves földműves, aki Erdei Lajos VII. üzedbeli 199 számú tanyáján volt felesgazda, május 26-án hajnali 3 órakor a tanya kuljába ugrott és mire kimentették volna, megfulladt. Tettét azért követte el, mert tüdőbajával már csak akkor ment orvoshoz, amikor már nem lehetett rajta segíteni.

Adakozások az országzászlóra

Áthozat:	1176 P. 49 fillér.
Özv. G. Nagy Lászlóné	2. „
Vass Lajos	2. „
Özv. K. Szabó Józsefné	1. „
Özv. Csapó Sándorné	1. „
Özv. Szilágyi Lajosné	1. „
Szanyigó Ferenc	1. „
Molnár István OTI. megbízott	1. „
Józsik Mihály	50 „
Nagy Józsefné	20 „
Csikós László	10 „
Icsa Antal	10 „
Ilyés András	10 „
Dobó Géza	10 „
Sebők Lajos	10 „

Összesen: 1186 P. 69 fillér.

(Folytatjuk.)

Az ünnepeit magyar könyv

pazarul terített asztalához kell állni ma mindenkinek, aki legalább egyszer életében megérezte, hogy közel 500 esztendeje az ember életébe rontott a nyomtatott betű. Azóta nemcsak éljük, hanem írjuk és olvassuk életünket. Azóta érezzük, hogy a könyvnek van társadalmi formáló ereje, hogy egyedül a könyv képes tömegek szellemi egybekapcsolására s nem a pillanatig élő mondott szó. Nagyobb áramkörbe kapcsolódunk, amelyhez a szellem szolgálja a magasabbrendű áramot. S aki ennek a világot keresztül-kasul-futó áramkörnek bizonyos pontján kigyulladt lámpája lett, az több meleg mélységgel átéli óráit köszönhet a nyomtatott betűnek, mint magának az életnek.

* * *

A könyv millió és millió ember lelki tápláléka és végeláthatatlan tömegeknek megélhetési forrása. Hogy — most már évenként növekvő pompával ünnepeket ünnepelhetjük a magyar könyvet, vagy ha úgy tetszik a Könyvet, abban az ólombá-

nyászlótól az íróig millióknak van része. A családjai nehéz munkájával ellátó ólombányász, a belüöntő, a nyomdász, az író, a könyvkereskedő, a rikkancs hada, a kiadók százai mind-mind kenyéradójukat ünnepeikkel a könyv ünnepén s jóleső vigasztalással tekinthetnek azok szemébe, akik az ő verejtékes, de szép munkásságuk eredményével lelkükkel táplálják. A könyvet szerelők szemében lükröződik a hála a könyvet készítőik számára.

* * *

A könyv a leghűségesebb jóbarát, akiért érdemes áldozatokat hozni, akiért kötelességünk áldozatokat hoznunk, mert ezzel segítjük elő százezrek mindennapi kenyerét. De a könyvért hozott áldozattal szerezzük meg magunk számára azt a nyugalmas sarkot, ahová az élet sok-sok csunyaságától mindenkori a leghűségesebben elrekeszi a jó könyv, a szép könyv. Nincs az emberi életnek olyan kellemetlen megnyilvánulása, amikor nem segíthet rajtunk a jó könyv más vizekre helyeztetésénakringása. Boldogságos örömkün-

ben vagy szánalmas hajótörött-ségünk idején — nyuljunk hátrán a jó, a szép könyv felé és az elvezet bennünket azokra a vizekre, amelyeken más tartja kezében az irányítaszabó evezőlapátot, vagy a kormánykereket.

* * *

A könyv életünk elünni szakának megőrzője. Ha évek múltán újra kezünkbe vesszük a régen olvasott könyvet, más-kép látjuk már a belüket. De elhessegethetellenül ott lebzsel körülöttünk az az érzés és gondolatkör, amely a könyv első olvasása alatt oly nagyon, oly egyedülvalón volt a sajátunk. Egyébként régen elfelejtett környezetek világosodnak újra előttünk s mi kezdünk — talán már lassan deresedő fejünk ellenére is — gondtalanul boldog gyermekek, fiatalok lenni. Hát nem érdemel meg igazi, nagy megbecsülést a mullunkat híven őrző könyv? ...

A könyvnek vannak szerelmesei. Vannak bolondjai. Brand Sebestyén, a strassburgi tudós „Narrenschrift“ c. könyve lapjain felsorakoztatja a világ hiúságait hajszolókat. Mint valami hajó fedélzetén, ott vannak a

pénz, a divat, a szerelmi bolondjai között a „könyv bolondjai”. Ezek egyikében ösünk-re kell ismernünk, akinek életén a betű, lelkén az olvasás szenvedélye lett urrá. S aki ezt a „bolondot” ösének nevezheti, ne restelje! Legyen büszke és boldog szerelmese a szép könyvnek, a jó könyvnek.

* * *

Schopenhauer írja egykori művében, hogy irodalmunk 9/10-ed részének nincs egyéb célja, mint a publikumnak néhány tallért kibüvészkedni zsebéből, erre esküdött össze szervező, kiadó és bíráló. — Mily öröm, hogy a magyar könyv ünnepén megcáfolhatjuk Schopenhauer sorait. A magyar könyv ünnepi tetülékéhez lelket tesz a magyar író, a magyar kiadó, a magyar és másnemzeli munkások százezrei. A magyar közönség akaratán mulik, hogy erről a dus asztalról táplálkozzék. Nekünk terítették, nekünk kell táplálkoznunk. Ám ne panaszkodjunk, aki nem eszik, mert nem akar, — hogy lassu sorvadással hal el legértékesebbje: a szépre-vágyó magyar lelke.

sz. Csorba Tibor, 1935.

Munka a burgonyákban

A velőburgonyáknak a csirázása az idén, ha nem is volt teljesen kifogástalan, általában jobb volt, mint a múlt években. A M. kir. Növénytermelési Hivatal már több éve figyelmezteli a gazdaközönséget, hogy a velőgumót csira szerint is válogassák meg. Ezt az idén már sok gazda megtette. A vékony cernacsírás gumók vagy olyanok, amelyekben a féli lárolás alatt a csirák helyén apró gumócskák fejlődnek, ültetésre nem valók. Az ilyenek nagyrésze nem kell ki, a töhiányok pedig véderedményben ugyanannyi munka mellett talajpoecskolást és jövedelem kiesést jelentenek.

Ha mindennek ellenére akad gazda, aki a jó tanácsot meg nem fogadta és rosszul csirázó burgonyát ültetett, az a hiányok helyére vessen fészekbe babot, tökölt, vagy kukoricát, hogy a talaj kihasználatlanul ne maradjon.

Ott, ahol a talaj csak kissé is cserepesedésre hajlamos, könnyű boronával fogasoljuk meg a kelő burgonyái és pedig mindig a sorok irányában, hogyha a fogas 1—2 gumót ki is mozdít a helyéről, az még a sorban maradjon. Helyesen végzett fogasolás, kapálási helyettesít.

Első kapáláskor adjunk a burgonyatőnek egy kis töltést is. A töltögetés arra való, hogy a szárnak minél nagyobb része kerüljön a föld alá, mert a föld alatti szárrészből nőnek ki azok az oldalhajtások, amelyeknek a végén gumó fejlődik. Oldalhajtás azonban csak a fiatal szárrészekből fejlődhetnek. Ha tehát a töltögetést csak későn, akkor végezzük, amikor az alsó szárrész már elvénu, akkor már hiába tesszük a föld alá, azon oldalhajtás nem fog fejlődni. Ezért a nagy gazdaságok fogatos művelésnél nem előbb végzik a kapálásokat és csak azután töltögetnek, hanem minden kapáláskor töltögetnek is.

Különösen fogatos töltögetésnél vigyázzunk arra, hogy egyes szárok felső vége ne kerüljön a föld alá, mert akkor az elpusztul. Fogatos töltögetés után a föld alá került szárokat kézi kapával, vagy kézzel fel kell szabadítani.

A fogyasztói igények növekedésével ma már úgy külföldre, mint belföldre, csak fajtiszta burgonyát szállíthatunk. Az erre irányuló munkát legbiztosabban a termelés folyamán

végezzeljük el. Ha levélzetéről esetleg nem is ismerjük fel a más fajtájú tövet, a virág színéről a legtöbbször könnyen megállapíthatjuk azt. Ha fehér virágú burgonyában lila virágut találunk, az teljes bizonyossággal idegen fajtájú és az ilyen feltétlenül ki kell vágni és el kell távolítani. Aki sajnálja az idegen tövek virágzáskori kivágását, az jelölje meg ezeket pálcikákkal és szedje ki akkor, amikor már van alattuk használható termés.

A fajtisztaság minőségi kérdés, arra pedig a mai termesztésnél nagy súlyt kell fektetnünk. Haladnunk kell, mert okszerű haladás lehet csak a boldogulás útja.

vitéz Takách Gyula
a M. Kir. Növénytermelési Hivatal vezetője.

IDŐJÁRÁS JUNIUSBAN-JULIUSBAN

Amit elrontott a május valamennyire, még jóvá teheti a június és július, ha figyelembe vehetjük és kellőképpen hasznosíthatjuk a következő két hónapra várható időjárás prognózis adatait.

Június:

1—3. Borongós, de enyhe idő, több helyen kiadós esővel.

4—10. Eleinte élénk, majd csendesedő déli, délkeleti légáramlással, igen meleg, szép idő.

10—12. Élénk északnyugati szél, több helyen zivatar.

12—16. Légáramlás gyengül, változóan felhős, enyhe idő, kisebb esőkkel.

16—20. Élénk déli, délnyugati légáramlás, szép, derült, meleg napok, csak rövid ideig tartó felhősödéssel, elvéve esővel.

20—26. A déli légáramlás gyengül, egészen csendes, igen meleg idő, de közben igen élénk, rövid ideig tartó északnyugati szél zivattal.

26—27. Hűvös északi, inkább északnyugati légáramlás, kevés esővel.

27—29. Az északi légáramlás gyengül. Borongós idő. Hőmérséklet emelkedik.

29—30. Élénk déli, inkább délnyugati légáramlás kisebb zivatarokkal s a hőmérséklet lényeges emelkedésével.

Július:

1—9. Nagyon meleg. Igen kevés felhőzet. Déli, délnyugati légáramlás, mely később délkeletire fordul.

9—10. Élénk északnyugati szél zivatarokkal. Hőmérséklet csökken.

10—13. Légáramlás gyengül, változóan felhős. Hőmérséklet emelkedik.

13—21. Igen meleg, derült napok. Eleinte élénk, majd gyengülő

Aratógép alkatrészek és arató ponyvák

MC. CORMICK, MASSAY HARRIS, DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON stb. gépekhez és mindennemű mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása: ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN Budapest, VI., kerület Horn Ede utca 10.

déli, délkeleti légáramlás, vége felé csaknem szélesed.

21—23. Élénk északnyugati szél. Hőmérséklet csökken. Sok helyen zivatar, jégeső.

23—26. Szél gyengülése. Borongós idő. Helyenként kisebb esők. Hőmérséklet emelkedik.

26—27. Újabb élénk, hűvös északi légáramlás. Sok helyen zivatar és felhőszakadás.

27—31. Minden átmenet nélkül hirtelen déli, délnyugati légáramlás, lényeges hőemelkedés.

H I R E K

A Sass házaspár elköltözése Gyomáról

A gyomai postahivatalt már el sem tudtuk képzelni Sass Ferencné helyettes postamester nélkül. Ezt meg kell ezután szoknunk, mert május 27-ikétől Sass Ferencné a sajkóközi postát vette át és mint kinevezett postamesternek működik ott.

Ugyancsak eltávozott feleségével Sajókázára Sass Ferenc is, ki évek óta végezte a „Gyomai Ujság” kiadóhivatali munkálatait.

A Sass házaspár általános becsültségben, tiszteletben állott községünkben s távozásukat mindannyian fájjaljuk. Új otthonukban sok szerencsét kívánunk nekik.

Búcsúzás. Gyomáról való elköltözésünk alkalmával jó ismerőseinknek és barátainknak ezúton mondunk Isten hozzádol. Gyoma, 1935. május hó.

Sass Ferenc és neje.

Finta Albert endrődi főjegyzőt a vármegyei jegyzők egyesülete érdekképviselőjében alispánunk Kunos István elhunyt orosházi főjegyző helyébe a törvényhatósági bizottságha behívta.

A helybeli polgári iskola vezetősége értesíti a lakosságot, hogy a 30-án elmaradt torna-ünnepélyi most, szombaton (június 1-én) délután 3 óra kezdettel a ligeli sportpályán tartják meg. Rossz idő esetén az ünnepélyi vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel tartják meg.

T. Mészáros Aranka okl. tánc-táncművészt június 15-én érkezik Gyomára. Külön felnőtt és gyermek kurzust tart. Modern, régi táncok, táncgyakorlat, illemszabályok tanítása és külön órák Szives párlfogást kér a közkedvelt Aranka néni.

Évzáró vizsgák és beiratások a községi iskolákban. Községi Iskolaszék a községi iskolákban az évzáró vizsgák és beiratások idejét a következő napokra állapította meg. A gazdasági iskola növendékei június 3-án (hétfőn) vizsgáznak, délelőtti 8-12-ig a fiú, délután 2-5-ig a lány osztályok. Június 4-én a halmagyi, 5-én a csudaballai és 6-án a nyilasi iskolákban lesz évzáró vizsga. Beiratások a gazdaságban június 14-15-én, tanítás 16-án kezdődik. Elemi iskolákban szept. 8-9-én a tanítás pedig 10-én kezdődik. Évzáró vizsgára Gyoma község érdeklődő lakosságát meghívjuk. Iskolaszék.

Elfogott betörők. A csendőrség május 29-én Mezőberényben letartóztatta Golágyik Mihály 32 éves kovácssegédét és ennek öccsét: Gézát, akik Orosházán, Endrődön, Szeghalomban, Körösladányban és Dévaványán több betörést követtek el. A kár, amit a betörésekkel okoztak, több mint 4000 pengő.

BALOGH
Hölgyek figyelmébe!

BALOGH

Olcsó fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, pelettákat, kabátokat stb.

Ugyanott szabászatit szakoktatás.

BALOGH angol női szabó
Horthy Miklósa út 25 szám alatt.

Országos vásárok. Junius 1-én, és 2-án Gyomán, jun. 2-án Tiszaföldváron, 3-án Karcagon, 5-én Biharnagybajomban, 8-án Cegléden, 12-én, 15-án és 14-én Orosházán, 15-én és 16-án Békésen országos állat- és kirakodóvásárt tartanak.

Nagy jégverés pusztított az ország különböző vidékein. Május hó 25-én délután nagy jégverés pusztított Kecskeméti, Székesfehérvár és Kaposvár környékén, de jégverés volt a szomszédos Dévaványán is. A kár jelentékeny.

A református elemi iskolák meglepően szép ünnepen hódoltak az anyáknak, f. hó 26-án a népkerti pavillonban, Faragó Károly tanító és felesége rendezésében. Nem sorolhatjuk el a műsor minden sikerült számát, mely mint zengő kórus, az egyetlen, a legjobb édesanyát dicsőítette. Faragó Károly tanító nívós beszéde az anyák szeméből könnyeket csalt ki, a gyermeki szívekben pedig tudatossá tette a benne élő szeretetet. Bájos karénekek szóltak az anyákról, kétszólamu betanításban. Kis szindarab, egész komoly, nagy szerepekkel, fürgén és biztosan jálszó gyermekek. Régen hallottunk ennyire megfelelő szindarabot. Minden szava gyermeknek való volt, meg is látszott a kis szereplők játéka. Köszönjük a Faragó házaspárnak ezt a — sok fáradság és munka árán szerzett — délutáni, amely a jelenlevő anyák szívét édesbús örömmel, a gyermekét pedig a szeretet világosságával töltötte meg. Ez igazi nevelői munka volt.

Anyák napja a gyomai állami polgári iskolában. Május 26-án délután a helybeli polgárista leányok igaz örömmel szereztek az ottvoltaknak kis ünnepélyükön, melyen az édesanyákat dicsőítették. Anyák és gyermekek összedobbanó szíve meglőltötte a májusi levegőt, mindennél mélyebb, őszibb szimfónia hangjaival. Öröm, hála és boldogság ült az arcokon, felcsendült az anyák himnusza. Az intézet igazgatójának meleg, mélyenjáró megnyitó szava után sorra kerültek a szebbnél szebb költemények. Legendacímű szindarab, virágtánc, két jól megszerkesztett, érzéssel lefűtött ifjusági beszéd. Végül az összes leány növendékek fogadalmat lefekték és a hálás gyermekí szeretettel készült ajándékkal átadták az anyáknak. Akik ott voltunk, emelkedett lélekkel távoztunk, azzal a boldog hittel, hogy megsegít minket a minden anyák édesanyja.

Hűtőházakat épít az állam Kecskeméten, Cegléden, Győről, Kaposvárról, Nagykanizsán és Nyíregyházán. Reméljük, a legközelebbi Gyomán építi az állam.

Felhívás az adózó polgárokhoz. A jövedelem-vagyonadó kivételekről szóló fizetési meghagyások kézbesítése most van folyamatban. A fizetési meghagyásokban a tapasztalat szerint az adót kivelő hatóságok indok és alap nélkül emelték fel az adóalapokat s ennek megfelelően a vagyon és jövedelemadót. Felhívjuk az adózó polgárokat, hogy a fizetési meghagyásokat tanulmányozzák át saját érdekükben s amennyiben azt az előző évihez viszonyítva magasabbnak találják, úgy a kézhezvételtől számított 15 nap alatt ellene felelővel éljenek.

Osztrákföldmivesek magyarországi tanulmányutja. Az elmúlt napokban a Hangya szövetkezeti központ látogatására osztrák gazdák érkeztek Magyarországra. A tanulmányi csoport tiszteletére rendezett vacsorán a földmives- és gazdatársadalom nevében Tölgyes István dr., a „Falu“ Magyar Gazda és Földmives Szövetség ügyvezető igazgatója üdvözölte a vendégeket. Az osztrák gazdák nagy elismeréssel nyilatkoztak a Magyarországon látottakról.

Hétfőn este zárul a Szegedi Ipari Vásár. A tíz napos VII. Szegedi Ipari Vásár a befejezéshez közeledik. A vásár június 3-án este hét órakor zárul. Az ország minden részéből több mint 20 ezren látogatták meg a VII. Szegedi Ipari Vásárt és a Szeged környéki, valamint délvidéki látogatók száma is meghaladja a 20 ezret, úgy hogy mire a vásár befejeződik, vidéki viszonylatban rekordközönség látogatásáról lehet beszámolni. A vásárra hétfőig az ország minden részéből félárú vasúti jeggyel lehet utazni. Vasárnap Budapestről, Debrecenből, Szolnokról, Ceglédről, Bajáról, Bácsalmásról, Kiskunfélegyházáról, valamint Elekéről, Mezőhegyesről és Makóról filléres-gyorsvonalok indultak a Szegedi Ipari Vásárra.

Békéscsaba város háztartásában 25 ezer pengővel több bevétel volt a múlt esztendőben, mint kiadás.

Veress Nándor dr. orosházi református lelkész a templomból hazamenet összeesett és azonnal meghalt. 66 éves volt.

A gyulai Rotary-club július 1-től számított egy esztendőre Bálint Imre ny. min. tanácsost elnökévé, Kienitz Vilmos ármentesítő társulati igazgató főmérnököt alelnökévé választotta meg.

Izgalmas buvárkaland az elsüllyedt hajón. Egy magyar hajóskapitány izgalmas kalandjairól rendkívül érdekes cikkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos érdekesebbnél érdekesebb cikkel, riporttal, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a nagyírú és nagymultu képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A tisztomás vasúti kocsikat kivonják a forgalomból.

A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete 1935 évi június hó 5-én d. e. 11 órakor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának nagytermében (Budapest IX. Köztelék u. 8.) rendes közgyűlést tart.

A nyári meleg idő sokat vonz ki a szabadba. A pünkösdi ünnepek weekendje akkor sikerül legbiztosabban, ha a háziasszony olcsó finom süteményekkel csomagol az útra. Könnyen válaszíthat készrecepteket ezen alkalmakra, mert változatos receptek a magyar szájiznek megfelelően található dr. Oetker fényképés receptkönyvének III. kiadásában, amelyet ingyen és bérmentve küld: Dr. Oetker gyár Budapest, VIII. Conti utca 25 sz.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

Junius 2-án vasárnap

Nagy kiállítású hangos film!

BOLERÓ

A táncok és szerelmek filmje.
Főszereplők: George Raft és Carole Lombard.

A forró ritmusok, forró szerelmek és az élet ezer és ezer furcsa csillogása, sok remek, finom művészettel elgondolva és megvalósítva. Tánc az életen keresztül two-steppen, keringőn, tangón, maesison, a spanyol boleroig és a halálig. Igazi filmremek.

Tengerfenék lakói

ismeretterjesztő hangosfilm.

Paramount világhíradó Magyar világhíradó.

Gróf Tisza István utca 20 számú lakás két padozott szobával, mellék helyiségekkel azonnali beköltözésre kiadó. Érdeklődni lehet ugyanott.

NE KÜLDJÜK LEÁNYAINKAT KÜLFÖLDRE!

A külföldi iskoláknál többet nyújt a budapesti

BAÁR MADAS

református leánynevelő intézet.
Alapos nyelvi kiképzés. Nyolc osztályú liceum, Internátus. Továbbképző. (Gyors, gépiró, főző és varró tanfolyam.) Buda legszebb és legegészségesebb helyén. Lórántfy Zsuzsanna ut 3. Teljesen modern berendezés. Mérsékelt árak. Kívánatra tájékoztatással szolgál az igazgatóság.

Üzlettelen volt a gyomai állatvásár.

Gyomán május 31-én, pénteken tartották meg az állatvásárt. A felhajlás meglehetősen nagy volt, a kereslet azonban gyengén indult és majdnem teljes tartózkodásba fullt. Az árak a következők voltak:

Sertéspiacon: szopos malac 3—8.—pengő páronként, süldő 8—20.—pengő darabonként. Hízó nem volt.

A juhpiacón: bárány 7—8.—pengő drb.-ként, vágni való 30—55 fillér kg.—ként.

A marhapiacón: fias tehén 100—260.—kivételesen 280.—pengő drb.-ként, vágni való 25—42 fillér kg.-ként, kishorju 35—42 fillér kg.-ként, növendék marha 30—50.—pengő, kivételesen 70 pengő drb.-ként.

„A Bükk, a Mátra, a Hegyalja“ címen Springer József debreceni könyvkiadó az MTE. osztály líkára rendkívül tartalmas utikalauzt adott ki ezúttal II. kiadásban, mely a jelzett vidékek minden szépségét megmutatja az olvasónak és azonkívül felvilágosítja e vidékekről és a szükséges tudnivalókról. Számítalan fényképfelvétel, 104 kép, 150 oldal, szakszerű cikk győzi meg az olvasót arról, hogy milyen páratlan természeti szépségekben bővelkedik országunk és felesleges külföldre vinni a magyar pénzt üdülés és nyaralás céljából. — Springer József nagyszerű szövegátalot tesz e kiadásával az idegenforgalomnak is, amelyet örömmel forgathatnak a kirándulók és ezen vidéken nyaralni óhajtók. A kötet ára 60 fillér. Kapható minden jobb könyvüzletben vagy a kiadónál Debrecenben.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy vendégülöm mellett levő „Vasúti kert“-ben

nyári kerthelyiséget és kuglipályát

létesítettem, mely minden időben a t. közönség rendelkezésére áll. Szíves pártfogást kér
Klein László
vendégülös.

Pünkösöd másodnapján nagy Levente ünnepély az Erzsébet ligetben. Szinre kerül:

„A pünkösdi menyasszonyok”

Zene, tánc, tombola, kitűnő ételek és italok.

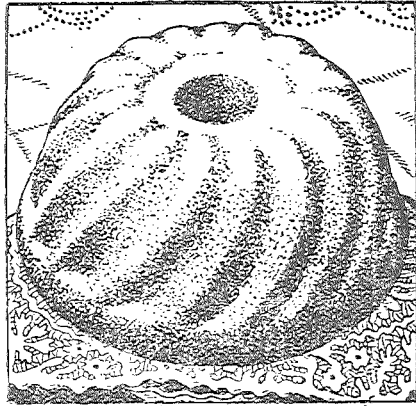
Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hetilap a perspektív művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelenő számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az iparcsületekkel is rendelkezésükre bocsátjuk a lapot.

Gépirónőből operettprimadonna. Erről közöl pompás illusztrált cikket a Délibáb legújabb száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg, Ezenkívül remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat, weekend-rovatot, nagyszerű filmrovatokat, érdekes pletykákat és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslap új számában. A Délibáb egy száma 20 fillér.

SÜSSÖN PÜNKÖSDRE

Dr. OETKER-féle családi kuglófot.

Hozzávalók: 20 dkg. vaj, vagy zsír, 20 dkg. cukor, 1/2 csomag

mag **Dr. OETKER-féle vanilliacukor**, kevés citrom vagy rum, 4 tojás, 1/8—1/4 liter tej, 1/2 kgr. liszt, 1 csomag **Dr. Oetker-féle sütőpor**, 10 dkg. mazsola.

Elkészítése:

A zsiradékot habosra keverjük, a cukrot, vanilliacukrot, citromhéjat vagy rumot, 4 tojást és tejet hozzáadjuk, végül a sütőporral kevert lisztet és mazsolát. Zsirozott, lisztezett kuglófformában 1 1/4 óráig sütjük.

Kipróbált recepteket (befőző receptekkel) ingyen és bérmentve küld:

Dr. OETKER-gyár, Budapest, VIII., Conti-u. 25.

SPORT

II. o. bajnokság állása VI. 1-én

1. Textil	19	19	—	—	67	8	38
2. GySC	20	12	4	4	39	28	28
3. MTK	17	13	1	3	46	13	27
4. M.MÁV	20	11	1	8	40	45	23
5. Kinizsi	20	11	1	8	38	45	23
6. MTörek.	17	11	—	7	38	24	22
7. OFC	20	9	3	8	35	32	21
8. GyTK	21	8	2	11	37	47	18
9. KTE	20	5	3	12	19	64	13
10. Bocskai	20	5	4	11	21	29	8
11. BISE	18	3	1	14	16	48	7

Június 2-i program: Gyóman: GyTK—BISE. Mezőberényben: MTK—Textil. Szarvason: Bocskai — Törekvés. Mezőtúron: Máv—KTE.

Mult vasárnapi eredmények: Textil—Kinizsi 4:2 (2:0), Törekvés—KTE 5:1 (2:1).

Bíróküldés. GyTK—BISE II. oszt. bajnyki mérkőzést Rátfai szöv. bírójoga vezeti.

M. Szövőgyár—ETK 2:1 (1:1)

MAFC-kupa döntő. Endrőd.

Bíró: vitéz Nagy-Szabó Béla.

Egyenlő erők küzdelméből a szerencsésebb csapat került ki győztesen. Szövőgyár e győzelmével a MAFC-kupa ezévi védője lett s megnyerte a kitzűzött 11 ezüstérmét is. ETK-ból jól játszott Hunya bekk, Simon center és Kovács jobbszélső. ETK gólját az előrehúzódt Hunya lötte kórnerből.

Textil—GySC áldozócsüörtőki bajnoki mérkőzést a felhősakadás következtében használhatatlanná vált, vízzel borított pályán nem játszatták le.

Máv—MTK május 30-ra ki-sorsolt bajnoki mérkőzést közös megegyezéssel július 9-re halasztották el. Kiszivárgott hírek szerint az MTK megszeretné venni a Máv pályaválasztójogát, olyformán, hogy a mérkőzés Berényben kerülne lejátszásra.

Június 2-i MTK—Textil meccs iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. A két egyesület között jelenleg igen barátságos, jóviszony áll fenn, melyet a meccs előtti zászlócserevel is kifejezésre akarnak juttatni. Csapatösszeállítások a következők lesznek. MTK: Pangert II—Pangert I., Laki—Láda, Plavec, Balázs—Szentesi, Földesi, Szigeti, Ancsin, Makai. Tartalék: Roósz. Textil: Kertes—Huszár, Vörös—Rozmann II. Rozman I. Lacó—Mészáros, Büngösi, Zahorán, Hofmann, Halász.

Mezőturi áldozócsüörtőki eredmények: MAFC—TTC 8:1 (2:1) I. o. bajnoki, bírójoga: Vezér II. Szövőgyár—Máv 5:1 (1:1) bírójoga: dr. Magyar. MAFC II.—Máv és Szövőgyár kombinált 6:2 (3:1). bírójoga: Hódosi.

A gyomai szabóiparosok árszabályai

A helybeli szabómesterek felkértek az alábbi sorok közlésére:

Mi, gyomai szabómesterek, a gazdasági helyzet leromlása és a közönség nem kellő megértése folytán a teljes lehetetlenülés előtt állunk. Az év nagyobb részét munka nélkül töltve, a fogyasztásból kikapcsolódva, semmi köztartozásnak eleget tenni nem tudunk, a családfenntartásról nem is beszélve. Pedig a szorgalom, a be-

csületes munka, szaktudás egyikönknél sem hiányozna. Hiába, elveszi kenyerünket a látszólag olcsóbb, de a viselésben alig használható vásári árú.

Számolunk mi a közönségünk pénztelenségével, igyekszünk is a legjobbat a legolcsóbban nyújtani, de már ott tartunk, hogy a munkát összezsapó vásári munkás aránylag jobban keres, mint mi, akik sok gonddal egyénileg szolgáljuk ki közönségünket,

igyekezzék az anyag kiválasztásában is segítségére lenni.

Felkérjük közönségünket, hogy támogasson bennünket — *olcsóbbak vagyunk, mert jobbat adunk.*

És nem utolsó sorban, azok a fillérek is itt maradnak, az itteni lakostársaink oly szerény megélhetését segítenék elő.

Szolgáltatukra mindenkor készen a helybeli szabómesterek.

I. csoport.

I. oszt. zakó öltöny fazondija	22	P.
II. " " " " "	20	P.
mellénynélkül 20 % le.		
III. oszt. zakó öltöny fazondija	18	P.
Hosszu télikabát	22—20	P.
Hosszu felöltő v. átmenetikabát	18—16	P.
Rövid mikádó fazondija	16—14	P.
Vászon zakó és nadrág fazondija	10—12	P.
mellénnyel 20 % felár.		
Fiuruhák 6 évtől 12-ig fazondija	10—8	P.
Fiufelsőkabát egy az öltönnyel	10—8	P.
Fiuruhák 12 évtől 15-ig fazondija	14—10	P.
Külön nadrág szövetből fazondija	5—4	P.
vászonból fenti arány.		
Salonöltöny 50 %-al több		
Vasalás 1.50 tisztítással 2—2.50.		
Alakítás, javítás megegyezés szerint.		

II. csoport.

I. oszt. zakó fazondija	18	P.
II. " " " " "	16	P.
III. " " " " "	14	P.
Hosszu télikabát fazondija	18—16	P.
Hosszu felöltő v. átmeneti	16—14	P.
Rövid mikádó fazondija	10—8	P.
Vászon zakó és nadrág	9—6	P.
Fiuruhák 6 évtől 12 évig	10—8	P.
Fiuruhák 12 évtől 15 évig	14—10	P.
Fiu felsőkabát egy az öltönnyel.		
Nadrág szövetből	4—3	P.
Salonöltöny 50 % felár.		
Vasalás 1.50, tisztítás 2.— P.		
Alakítás, javítás megegyezés szerint.		

MTK az OFC elleni meccsen azért jelent meg 45 perccel a kezdésre kitűzött idő után, mert a csapatot szállító teherautó utközben 7 defekt érte. Egyébként az egyesbíró a mérkőzés 2 pontját OFC javára írta.

GySC—Bocskai 4:2 (2:0)

Szarvas, bajnoki. Bíró: Mácsai.

A Bocskai kissé megkésve, 3 tartalékkal áll fel s a GySC főlényre csakhamar kibontakozik. Már az 5 p-ben eredményes a csapat, amikor is Bartha passzából Sebők megszerzi a vezetést 1:0. A góllra a lelkesen játszó Bocskai lefutásokkal veszélyeztet s a 8. p-ben nagy kavardást teremt a gyomai kapu előtt, végül is Kiss Zs. bravurosán ment. A kirugást Németh szerzi meg, máris Bartánai a labda, aki feltartóztathatatlannul tör a Bocskai kapuja ellen s lövését a szarvasi kapus csak kiütni tudja. A kikapott labdát ismét Barta szerzi meg, de most már habozás nélkül bevágja. 2:0. Ekkor derül ki, hogy az egyik szarvasi játékos álnéven szerepel csapatában, aki bírói figyelmeztetés után elhagyja a pályát. A 10 emberrel játszó Bocskai ellen most alkalom adódna a kétszámjegyű eredmény elérésére, de a GySC nem igen törekszik erre. A játék sokat veszít érdekességéből, a csatársor kapkod, a halfok közül egyedül Fried dolgozik eredményesen, de a bekkék is sokat bizonytalankodnak. A 18 p-ben Kiss Zs. is elköveti egyetlen súlyos hibáját, amikor egy 11-es tájáról jött lövést fog, de kiejt s a fürge Bocskai csatár üres kapura löv, szerencsére magasan kapu fölé. 20 p-ben Gimesi fut meg a balszélen, kicsit késik a beadással, kornerre szerelik. A berugást Kiss hajszányira fejeli kapu fölé, majd a 26 és 30 p-ben ofszejdon állítja meg a bírót. 31 p-ben Kiss Zs. ismét nehéz labdát tesz ártalmatlanná. A GySC megújuló támadásai eredménytelenek maradnak, mert a balszárny sokat hibáz, jobbra nagyon keveset játszanak. A 36 p-ben Nagy Bélának volna alkalma szaporítani a gólok számát, de tiszta helyzetből fölé löv. A 40 p-ben Kiss áttör a Bocskai védelmén, Sebőköt szökteti de az mellé gurít. A 43 p-ben Fekete talpalása miatt büntetést kapunk, amit Kiss Zs. elvetődéssel szépen véd. A 44 p-ben Pulugor hosszában rugja át a pályát, amit a Bocskai Kiss-e hasonlóan ad vissza, majd Fekete szabadít fel, balszélre adott jó labdájával. Gimesi fut, faullolják 16-oson kívül a büntetést Fried Nagy elé helyezi aki helyezett erős lövést küld, de a góllal látszó labdát a szarvasi kapus ügyesen kornerre tolja. A berugás előkészületében a bírót

féldő végét jelzi.

A második féldőben a Bocskai kezd erősen s a még mindig bizonytalan védelem hibájából a 12 p-ben góli is ér el 2:1. Jó kezdés után a sérült Kiss dolgozik fáradhatatlanul s a 18 p-ben a már biztos góllal látszó bombájával a kapust találja el. A 24 p-ben Jenei taccsra játsása az esemény, kinek labdája — nagy derűtség közben — a büffé asztaláról lesöpri a poharakat. A következő percben a Bocskai center kézzel helyezi maga elé a bőrt s a védelem leállása következtében zavartalanul helyezi góllba. A váratlan egyenlítés végre felelőre a csapatot és határozottan góllra törekedő játékaival meghozza az eddig nem látott nívót. Kiss Bartával, Nagy Frieddel cserél és a változtatás sikerültnek mondható, ami nemsokára eredményben is kifejezésre jut. A 30 p-ben Kiss megfut, beadását a jól helyezkedő Barta biztosan továbbítja kapuba. 3:2. Az eddig igen lelkesen, helyenként durván játszó Bocskai, ugylátszik már beletörődik sorsába, mert nem annyira a kiegyenlítésen, mint azon fáradozik, hogy több gólt ne kapjon. A 35 p-ben azonban Kissnek ismét alkalma adódik 3 játékoson keresztül vergődve a kornervonaláig jutni s onnan élesen beadni. A beadást Barta stopolja, Fried elé teszi, aki a töle megszokott nyugodtsággal góllá érvényesíti. 4:2. A 42 p-ben Gimesi, a 43 p-ben Kiss löv szépen kapura, de a kapus helyén van. Az utolsó p-ben Sebőköt kornerre szerelik, a berugást Kiss végzi, de a Bocskai védelem tisztáz és ezzel a bírót a mérkőzés végét is jelzi. A GySC a mérkőzés nagyrésztében csak félgózzal, „lépésben“ játszott s így a csapathól kiemelni senkit nem lehet. Fried és Kiss voltak, akik elejétől végig küzdöttek, Németh a második féldőben volt jobb s különösen „kontyolásai“ voltak sikerültek. Jeneinek, Nagynak és Sebőknek nem volt jó napjuk. Bartát keveset foglalkoztatták, míg Gimesin meglátszott, hogy nincs a csapatba illeszkedve még, de ettől eltekintve kissé kényelmes a beadásaival. A bekkék többé-kevésbé jól működtek, de nem voltak eléggé erősek. Kiss Zsiga a kapuban majdnem kifogástalanul látta el feladatát. Mácsai bírónak kevés érzéke van a hendszek megítéléséhez, egyébként súlyos hibát nem követett el. E. I.

M Máv—GyTK 3:2 (1:1)

Bíró: Takács.

Máv: Cövek—G Tóth. Csapó II. — Kiss, Sánta, Brenyovszky — Kovács, Bánki, Földesi, Finia, Lehretter.

GyTK: Papp—Hatvani, Rozs-

nyai — Tandi, Weigerth, Vatai I. — Bolehovszky, Bartha, Bartik, Lakatos, Imre.

A tartalékos kapussal és a faszai forduló balszerencse kísérete mellett ismételtén kénytelen volt a GyTK egy öngól árán leadni a két pontot. Mezőturi támadással indul a játék és már az első percben Lehretter eredményes 1:0. A váratlan gól mindkét csapatot felvillanyozza, amibe sűrűn belekerül egy-egy fault. 25 p-ben Bartha, Bartik akció szöglet rugást eredményez, de eredmény nélkül. 38 p-ben G. Tóth kézzel fogja Barthát, a 11-est Bartha értékesíti 1:1. Erős gyomai támadással ér véget a féldő.

Szünet után a mezőturiak jutnak egy 11 es hez, amit Földesi küld kapura. Az erős lövést Papp szépen fogja, de a labda kezéből a hálóba perdült 2:1. Majd a 32 p-ben Kovács gyenge lövését a kapus elnézi és az hálót ért 3:1. Most újabb GyTK támadások következnek, de eredmény csak a 40 p-ben Bartha egyéni lefutásából adódik 3:2. GyTK főlénybe került, de a rövid idő alatt kiegyenlíteni már nem sikerült.

Egyénileg mindkét csapatból csak a kapusokat lehet kiemelni. Papp igyekvő, a harmadik gólt elnézte.

MAFCII—GyTK, GySC II. comb 4:3 (4:1) Bíró: Gerda.

A kombinált csapatok gyenge érdeklődést hoztak össze. A játék megfelelt a második csapatok játékának. Első féldőben a turiak voltak a többet támadók és ezzel támadásaikat is szerencsésen fejezték be.

A második féldőben a gyomaiak is magukhoz tértek és Mácz jó labdáival Rau előretöréseivel majdnem sikerült a kiegyenlítést megszerezniök. MAFC-ból a két bekk és a center vált ki. Kombináltból Mácz és Rau emelhető ki.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuk. tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

A „Mezőturi Általános Bank Részvénytársaság“ folyósit gazdakölcsonket földre és házra elsőhelyű bekebelezés mellett. Felvilágosítás kapható Gyomán: **Greising József** nyug. telekkönyvvezetőnél.

Horthy Miklós út 63 számú ház azonnali beköltözésre eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy kevésbé használt fürdőkád van eladó Tompa Mihály ut 25.

Egy ki nem váltott, teljesen új fekete öltöny csíkos nadrággal, — az ár feléért eladó. Szilágyi Antal szabómesternél. Elsőrangú szabómunka. Ajánlja olcsó és jóminőségű szöveteit részletre is.

Búza és morzsolit tengeri kisebb nagyobb tételekben kapható **Wagner Márton Fiai** faterkedésében.

A **Sipos Sándor** féle **Horthy Miklós** uti ház azonnali beköltözésre hasznosbérbe kiadó. Érdeklődni lehet az Endröd Gyomai Takarékpénztárnál Gyomán.

Egy női és egy férfi kerékpár eladó. Gyoma, Weselényi ut 14.

Molnár László Hősök utja 62 számú háza szabadkézből eladó. Érdeklődni ugyanott.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **ifj. Alt Vince** kalapos Endröd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében **Horthy Miklós** u. 2.

Lakodalomra, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 56 fillérért.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás, valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó áron készítenek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók **Góth József** kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Az első cifrakerti járásba 2 lánc here kaszálásra eladó **Molnár Antal** IV. Zrinyi-u. 8.

ifj. Zöld János I. számú hordár kéri a Gyoma és Endröd közönség szives pártfogását.

Pécs Ádám nagyállási földjéből eladó 4 kishold szántó és még külön 2 kishold föld. Értekezni lehet **Szilágyi Kálmán**nál **Kossuth L. u. 71** sz.

Egy darab **egycsovű** ötlövetű vadászfegyver eladó, özv. **Ósapay György**-né **Rákóczi** u. 19.

Kruchló Mihály tanyáján 100 kéve takarmány csutka, egy egyvasú szak-eke, egy vasborona és egy lánc borona van eladó. Érdeklődni lehet 515 tanya szám alatt a vasut mellett.

Nagy Mihály örökösének, **Hősök** utja 56 sz. háza eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy szoba **konya** kiadó. Hunyadi utca 3 sz. alatt lehet érdeklődni.

Csaba vezér utja 1 sz. alatt egy butorozott szoba, villany és külön bejárattal, jun. 1-re kiadó. Ugyanott egy szoba konyhas lakás is kiadó. Érdeklődni lehet a helyszínen.

Góth József kalaposnak **Halmagyon** levő tíz hold földje örökáron 2.500 pengőért eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: **Teket Sándor.**

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280

Lapzárta csütörtök este 6 óra

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Őszi hirdetésnél 10 százalék, tiszterint 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Pütkösti erő!

A Pütkösti Lélek erőnek, mégpedig örök győzelmes erőnek lelke!

A sebesen zúgó szélnek zendülése, mely eltél egykor az egész házat, ma betölti ezt a nagyvilágot.

A kettős tüzes lángnyelvek ma is lobogó lánggal égnek, hogy tele sugározzák a földet és eget annak boldogító igazságával, miszerint a Pütkösti Lélek örök, győzedelmes erőnek lelke s maga a Pütköst a mi ünnepeinknek fénylő koronája!

Mint az isteni szeretet királyi palotája, úgy épül meg a mi keresztyén hitünk Karácsonytól — Pütköstig. Minden ünnepünk feljebb és feljebb emelkedés a bűn mélységeiből, az Istenfiúság magasságáig, míg végre vesszük a sebesen zúgó szélnek zendülését, a kettős tüzes lángnyelveket, az örök erőnek lelkét s boldogan érezzük, hogy mi pedig vagyunk szent nép, királyi papság, oly nép, melyet Isten magáénak választott örök dicsőségére, örök győzelemre.

Félénk tanítványok lettek bátrakká e napon, — ingadozó emberek váltak kősziklává ez ünnepen, — akik olyanok voltak, mint a pislogó gyertyabél, azok ma az égig lobogó lánggal sugározzák szerte a világba Jeruzsálem piacáról a boldogító igazságot, a mi hitünk a golgothai keresztről való hit, erő, — mégpedig világot meggyőző erő!

És jöhetett könny és vérözön és zúghatott száza-

dokon át a gyűlölet és pusztítás minden viharja, áztathatta kiomló vér a cirkuszok porondját, szét téphették éhes vadállatok ezreknek tesiét: a lelket, a pütkösti lelket megölni nem lehetett, mert annak útja az örök, bizonyos győzelem!

Nagy tanulság, magasra szárnyaltató erő van ebben a Te számodra is én magyar népem!

Reád is jött könny és vérözön, — körülötted is

zúg, izzik több, mint két évtizede a gyűlölet és pusztítás minden viharja, — áztatta hulló drága magyar véred észak-kelet-dél és napenyészet minden táját, husuk te szentidnek ételül vettetek a mezei vadaknak, — árvább, kifosztottabb, bennább, koldusabb lettél az utszéli koldusnál és még se félj! A lélek népe vagy Te! A hazaszeretet, becsület, az örök erő glóriás népe vagy Te!

Pütköst a Te sorsod!

Jön a sebesen zúgó szélnek zendülése — jönnek a kettős tüzes nyelvek, —

fiad odaállanak még a Kárpátok bérceire ország-nak és világnak hirdetni, hogy akit Triánon büne keresztire feszített, a nemzeti Génusz pütkösti lelke új dicsőségre keltett, — leányaid fognak még magyar vadvirágot szedni az erdélyi helyek alján: — ne félj! a pütkösti Lélek keresztyén hitében, magyar nemzeti létedben erőnek, mégpedig örök győzedelmes erőnek lelke a bizonyos diadalra!

Gyulán, 1935. Pütköst.

HARSÁNYI PÁL
esperes.

Mit mondott Baross László a bánkúti búza kitenyésztője a nagy fagy után húsz nappal?

Május 25-ikén, a reggeli gyorsvonat ékezőkocsijában, az egyik sarokszéknél ülünk. Szembe velem ül a két gazda: az egyik Magyarország első gazdája, Baross László gazdasági főtanácsos, a bánkúti uradalom gazdasági felügyelője, a bánkúti búzák és bánkúti tengerik kitenyésztője, a másik kiváló gazda dr. Schweiger László, a kőhalmi uradalom jószágigazgatója.

Miről is kezdődhetett volna a beszélgetés, mint a május eleji fagyokról. Az is érthető, hogy Baross László élénken érdeklődött a mi vidékünkön fagykár iránt s dr. Schweiger László beszámolója alatt jóleső megnyugvást olvastam le Baross László jószágos arcáról.

Dr. Schweiger László alább leközölt megfigyeléseit megerősítette Baross László is a saját észletei alapján.

Azt is említette, hogy az ország különböző tájain 90 helyre írt, ahol szintén bánkúti búzák is természetlenek és már 40 helyről választ is kapott és

mindenünnen azt írják, nem tapasztallák, hogy a bánkúti búzában nagyobb fagykár volna, mint a többi búzában. Olyan megfigyelésekről is írnak, hogy a bánkúti jobban állta a fagyot.

Az bizonyos, ahol egy-egy fagyhullám elvonult, az mindenik fajtájú buzában kárt csinált, de hogy mennyit, azt ma még senki sem tudja.

Azt is említette még Baross László, hogy a napokban nála járt Fleischmann, a kiváló szaktekintély s a fagykár méreteit latolgatva azt állapították meg: annyira példanélküli a május eleji fagyok rombolása az előrehaladott növényzetben, ok nem tudják megállapítani, hogy az egyes búzafajták mennyire tudják kiheverni a fagyást, ezért ok nem állapítanak meg %-os kárt egyik búzafajtára sem és nem is jósolnak. (Bezzeg jósltak a kávéházi barossok és fleischmannok! Szerk.)

A kedélyes további beszélgetés során megtudtuk, hogy a bánkúti kísérletező műhelyben

egy új kukoricafajtával kísérletezik a Nagymester.

A kísérletezéshez felhasználit tengerit Amerikából kapta Baross László. Ennek a fehér-lófogúnak most, a második évi termésben, minden csöve nehezebb volt egy kilónál és egy k. holdon 49 mázsa termelt. A tengeri egyik nagy előnye, hogy korán érik és silányabb földben is jól terem.

*

A gyorsvonat most fellűnő hamar éri Pestre. Baross László jellegzetes egyéniségével felt meg a lelkem, az agyam. Nagyszerű élvágygal fogyasztotta el a három tojásos rántottát, élvezettel ivott rá 3 deci asztali-bort és egyik cigarellát a másik után szívta a magyar-rázó, az anekdotázva oktató 70 éves öregifjú Baross László, ki Balatonfüredre utazott, a gyorsvonat II.-ik osztályában, hogy két heti kúrával a szívét gyógyítsa és az elváláskor feltörő neveléssel egyeztet bele abba, ha Balatonfüred nem gyógyítaná meg a szívét, vasbetonból csinálnak neki egy olyan

erős szível, hogy az örökké tartson és sohase fájjon.

... Amíg az utasok tömegében végigmentem a keleti-pályaudvar hosszú csarnokán, elűnődtem, hány hivatalos uljái végző magasabb rangú tisztviselőnek jár a vasuton vagy egy külön fülke, vagy egy külön vagon és ime, Baross László, aki a magyar búza tekintélyét

a világ összes búzái között az első helyre állította és ezzel a munkásságával kiszámíthatatlan hasznot szerzett a magyar mezőgazdaságnak, az országnak, ez a Baross László egy II.-od vsziályú fülke szerény ulasaként utazik Balatonfüredre, hogy beteg szívével meggyógyítsa.

W.

A fagykár és a bánkúti búza

Írta: dr. Schweiger László jószágigazgató.

Országos katasztrófa közönlől be ez évben május 3-án, a hőmérő 9 fokig szállt alá ezen a napon, a következő napon, 4-én — 3 fokig és a rákövetkező napon fagypontra. A csapást beletöltte május 8-án és 15-én ugyancsak a fagypontra leszállt hőmérséklet, ilyen májusi fagyra a legidősebb emberek sem emlékeznek és azt lehet mondani, hogy legalább 100 év óta hasonló sorscsapás nem érte a magyar mezőgazdaságot. A rendkívüli csapás természetesen rendkívüli következményekkel is járt és mindnyájan szinte megdermedve állottunk a szemünk előtt kibontakozó kár nagyméretű elől.

A fagyok után körülbelül 1 héttel látszottak teljes mértékben a következmények és nagy csodálkozással tapasztaltuk, hogy a fagyállónak bizonyult növények, elsősorban

az őszi búza, eddig nem tapasztalt mértékben fagyott el,

míg a fagy nem álló növények, mint új vetésű lucerna, soyabab, tavaszi kalászosok jóformán semmi kárt sem szenvedtek. Ez a megfigyelés arra mutat, hogy a fagy minden bizonytalannal nemcsak pásztálan, hanem hullámszerűen is haladt és lekintél nélkül az egyes növények fagyállóságára, azok a területek szenvedtek kárt, amelyek a fagyhullám völgyében feküdtek.

Miután buzatermő vidék lévén, elsősorban az őszi búza sorsa érdekel bennünket, mert hiszen a buzatermelés sikerével állunk, vagy bukunk, főképpen a buzában észlelt fagykárokkal óhajtok ezúttal foglalkozni. Főként az indított erre, hogy különösen kiszáradt társaim részéről hallok napról-napra olyan véleménynyilvánítás, mely szerint a nem nemesített búzák kisebb fagykárt szenvedtek, mint a nemesítettek és elsősorban a világhírű bänkúti búzák. Ezt a téves hitet szeretném már csirájában elfojtani, nehogy különösen kis-

gazdálársaink helytelen következtetésekre ragadtassák magukat és ebből csak önmaguknak okozzanak kárt.

Az ez évi májusi fagykár következtében a buzának nemcsak a levélzete fagyott és száradt el, hanem a buzának a szára is elfagyott az első internodiumban. Ugy vettük ezt észre, hogy május hó közepe után láttuk, hogy nagyon sok buzaszár fekküdt és az első benyomásunk az volt, hogy vagy jég verte el, vagy pedig legelő jószág taposta meg. Közlebbi vizsgáltnál bontakozott ki az, hogy a szár ebben az internodiumban fagy következtében elszáradt. Hiába van meg a magyar buzának a fagyállósága, hiába áll ki hótakaró nélkül még 20-30 fokos hideget is lélen, ilyen májusi fagy ellen, mely 10 órán keresztül mínusz 7-9 fok hőmérséklet mellett tart, nincs vételezve.

Azok a búzák, amelyeknek vékonyabb a szalmájuk, ebben az első internodiumban teljesen elszáradnak, letörtek. Miután azonban kedvező időjárás folytán a sarjuhajtás erőteljes fejlődésnek indult, ez a sarjuhajtás az anyaszár megsemmisülése folytán a jobb táplálkozás révén hamarabb erőre kapott, felnőtt és csakhamar a fagykárosult buzafülszékbe kiszáradt csodálkozó szemünk előtt. *A nemesített búzák, különösen a bänkúti búza szalmája erősebb lévén, a fagy következtében elszáradt szár is még tovább táplálkozott, lassabban pusztult el és eleinte a sarju is lassabban indult fejlődésnek, ezért a regenerálódás látszólag gyengébb folyamatnak mutatkozott. Később azonban a sarju szintén felkapott, másrészt az erősebb szalma nem fagyott el olyan nagy mértékben, 100 százalékban, mint a gyengébb szalmájú buzánál, tovább táplálkozott, a nedvkeringés tovább tartott és különösen a sérült bänkúti búzák anyaszárjai szépen kihányták a kalászt.*

Ami tehát első pillanatban rossznak bizonyult, hogy t. i. a szalmája erősebb,

ugyanennek későbbi stádiumában már előnyét láttuk.

A bänkúti búza halhatatlan kitenyészítőjének, Baross László m. kir. gazdasági főtanácsosnak, a bänkúti főhercegi uradalom jószágigazgatójának az volt a célja, hogy koránérő buzafajlával ajándékozza meg a magyar gazdaközönseget. A rozsdá, a megszorulás ellen egyedüli ellenszer a búzának minélkorábbi beérése. Baross László ezt a célja a bänkúti búzának ily arányú nemesítésével el is érte. Ha teljes rozsdamentességet nem is tudott elérni, — meri teljes rozsdamentesség nem lehetséges, — egy erősebb levélzettel elérte azt, hogy a rozsdagombák szaporodásának gátat vetett, másrészt, amint mondtam, a koránéréssel csökkentette a tenyészidőt, a kockázatot és így némi biztosítékot nyújtott a június hó végén beköszönő szokott megszorulás ellen Természetesen, hogy minél korábban érke a búza, annál erősebb fejlődési fokot áll május elején, tehát akkor, amikor a májusi fagyok esettel beköszönhetnek. Ez évben is május elején a bänkúti búzák lényegesen nagyobb fejlődési fokot értek el, a fagy beköszönésekor nedvdusabbak voltak és így a fagy is nagyobb kárt okozott bennük. *Ha azonban szembeállítjuk egymással a koránérés nagy előnyét, a rozsdá és a megszorulás megelőzésének a lehetőségét azzal a hátránnyal, hogy a korábbi fejlődés folytán esetleg ilyen rendkívüli, talán csak 100 éves periódusokban beköszönő fagyok nagyobb kárt okozhatnak benne, akkor*

kétségtelen, hogy a búzafajta megítélésénél az előbbi előny, mely évről-évre ismétlődő károk ellen kíván mentesíteni, sokkal nagyobb súlyal esik latba, mint az a hátrány, amely esetleg csak nagy-nagy időközökben érheti.

A bänkúti búza ma világmárka, vetekedik a világ legjobb búzáival, a maniloba-búzával. A külföld elismeri és nagyra becsüli ennek a búzának a beltartalmát és különösen Svájc, egyik nagy fogyasztónk. — ha magyar buzáról van szó, — csakis ilyen búzát akar vásárolni. Ma a világversenyben csakis minőségi búzát tudunk elhelyezni, egyéb búza a külföldnek nem kell. Nekünk tehát **fontos érdekünk, hogy ennek a külföld által kedvelt búzának a hitelét ne rontsuk le, hanem ellenkezőleg, annak hírnevét féltő gonddal ápoljuk.**

Még ha volna is hibája, akkor is el kellene látnunk, mint

ahogyan az anyai szeretet szépitni igyekszik kedvenc gyermekének a hibáit, — de nincs hibája, csak eselleg helytelen, át nem gondolt megfigyelések okozhattak némi félreértést. Jegyezzük meg magunknak, mert

nem az a fontos, hogy mit tartunk mi jónak és értékesnek, hanem egyedül az a fontos, hogy mi kell a vevőnek.

Ha a vevő bänkúti búzát akar venni, akkor nekünk azt kell termelnünk, még akkor is, ha még nagyobb kockázattal járna is, mint egyéb búzánk termelése. De várjuk meg az aralási és a cséplési, csak annak megtörténte után fogjuk kiszámítani az eredményt, akkor fogjuk megítélni és összehasonlítani tudni, hogy melyik búzának mennyi volt a hozama, hogy a fagykárosultnak látszó bänkúti búza tényleg milyen kárt szenvedett. Addig pedig ne mondjunk könnyelműen ítéletet, meri azzal csak önmagunknak ártunk.

Megalapozott értékeinket becsüljük meg és örüljünk annak, hogy a bänkúti búza a magyar mezőgazdaságnak olyan produktuma, amelynek a külföldön többé nem kell cégér.

Tanévzáró vizsgák.

A gyomai református elemi népiskolákban az évzáró vizsgák sorrendje és ideje a következő: Központi iskola IV-ik leányoszt. június 12-én, szerdán d. e. 8 órakor. Központi iskola VI-ik vegyesoszt. június 12-én szerdán d. e. 10 órakor. Központi iskola V-ik fiuoszt. június 12-én, szerdán d. u. fél 2 órakor. Csapó féle iskola V-ik leányoszt. június 12-én, szerdán d. u. fél 4 órakor. Központi iskola IV-ik fiuoszt. június 13-án, csütörtökön d. e. 8 órakor. Központi iskola III-ik leányoszt. június 13-án, csütörtökön d. e. 10 órakor. Központi iskola III-ik fiuoszt. június 13-án, csütörtökön d. u. fél 2 órakor. Gál-féle iskola II-ik vegyesoszt. június 13-án, csütörtökön d. u. fél 4 órakor. Mirhóháti iskola II-ik vegyesoszt. június 14-én, pénteken d. e. 8 órakor. Fegyverneki iskola I-ső vegyesoszt. június 14-én, pénteken d. e. 10 órakor. Felsőrézsi iskola I-ső vegyesoszt. június 14-én, pénteken d. u. fél 2 órakor.

A tanévzáró hálaadó istentisztelet június hó 11-én, kedden reggel pontosan 7 órakor tartatik meg a templomban.

Az Értesítő könyvek kiosztása június hó 15-én, szombaton délelőli 8 órakor történik.

A jövő, 1935/36-ik tanévre a beiratás június hó 15. és 16. napján, délelőli 8-12 óráig lesz. Pólbéiratás pedig szeptember hó 8. és 9-én fog tartatni. A tanítás szeptember 10-én veszi kezdetét.

A Faluszövetség szemináriumának záróünnepélye

Közel félszázaddig folyó komoly és lelkiismeretes munka után a Faluszövetség és a Széchenyi Szövetség által rendezett faluszeminárium május hó 31-én, délután 6 órakor tartotta meg ünnepi záróülését Budapesten. A záróülést Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő, a Faluszövetség társelnöke nyitotta meg.

Ezúlán Tölgyes István dr. a Szövetség ügyvezető-igazgatója tartotta meg a faluszeminárium utolsó előadásait: „Kulturpolitikai feladatok és a mezőgazdasági lakosság” címmel. A kiűnő előadó megállapította, hogy a kulturpolitikai feladatok terén két nagy csoportot különböztethetünk meg: ezeknek egyike a szakműveltség nyújtása, másika pedig az állampolgári nevelés. A továbbiak során örömmel hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági szakoktatási intézményeinknél a háború előtti állapottal szemben 75 %-os szaporodás mutatkozik. Ez azonban bármennyire is örömeles, még mindig nem elég, mert nagyon messze vagyunk attól az állapottól, hogy az ország valamennyi járásában egy téli gazdasági iskola álljon a gazdaközönség rendelkezésére. A szakműveltség terjesztésének egy másik kiűnő eszköze az évek hosszú sora óta folyó ugynevezett gazdasági csereakció. A kulturpolitikai feladatok második csoportját: az állampolgári nevelést és az agrárön tudat kifejlesztését társadalmi ulon kell elvégezniök az agrártársadalmi intézményeknek, így elsősorban a Faluszövetségnek.

Az élénk lelszével fogadott előadás után Fábry Sándor az ifjuság nevében mondott köszönetet a faluszeminárium rendezéséért, majd Schandl Károly dr. állapította meg, hogy a faluszeminárium — mint a cserkészek mondják — jó munkát végzett. A komoly és elmélyedő falukutató és falusegítő munka immáron harminc esztendeje folyik, éppen a Széchenyi Szövetség kezdeményezéséből. A magyar falvak ma soha nem látott gazdasági és szociális válság sulya alatt szenvednek, amely helyenként erkölcsi válsaggá fajult. Mindebből az következik, hogy sohasem volt nagyobb szükség a komoly és valóban lelkiismeretes falusegítő munkára. Nem szabad azonban az ilyen természetű munkában divatot látni, vagy a falvakban kuriózumokat keres-

ni és nem szabad megütni azokat, akik a népet radikálizálni akarták. A magyar falvak népének ma talán apró jelentőségűnek teiszó segítő munkára van szüksége. Aki ma a mindennapi szükségletek: só, cukor, petroléum, lábbeli stb. árát, olcsóbbítani tudja, az ma sokat tett a falusi nép megnyugvásáért. Végül az hangsúlyozta, hogy a falvak népét nem szabad megfosztani hivatali vezetőitől és a falusi népet meg kell erősíteni vallásos hitében és hazaszeretetében.

Jövel Szent Lélek Uristen...

Írta: Dr. PAPP JENŐ

A élet vájja amaga útját és az ember télován keresi a világválságból kivezető új életformát, amely talán nem is lesz új, csak az emberi lélek lesz erősebb és az emberi szellem lesz frissebb a mainál. Mámár nincsen mit tagadni rajta, hogy lelkileg egy kicsit eltompultunk és a legkülönbözőbb izmusoktól: világszemléletektől, politikai és gazdasági áramlatoktól, nagy tévedésektől és fél igazságoktól befelűzőtt szellemiségünk veszített élénkségéből. Egy kicsit fáradtak vagyunk, egy kicsit közönyösesek minden iránt és néha jól esik, ha mások gondolkoznak helyettünk. A gazdasági válságot okoljuk érte, hogy így történt és közben nem vesszük észre, hogy a gazdasági válság csak függvénye a lélek és a szellem válságának. Azok az anyagi javak vagy forrásaik, amelyek valamikor viszonylag boldoggá és megelégedetté tették a népeket, végeredményben ma is megvannak, csak az emberek változtak meg. Lelki és szellemi értékük valahogy kilugozódott abban a nagy kataklizmában, amelyet világháborúnak és forradalmaknak szoktunk nevezni. A materialista feltételektől független ellentálló képességünk törött meg és ezért zuhanunk alá olyan mélységek-

be, ahol a lélek csak dideregni, a szellem csak dadogni tud és az egyetlen kifejezőmódunk a sikoltás, amely ma itt, holnap másuttör elő artikulátlanul a millió tömegekből.

Lélekben és szellemiségben beteg Európa és beteg az egész világ. Még ezer szerencsénk, hogy a betegek között mi, magyarok aránylag egészségesek vagyunk. Ma, amikor minden ország más-más politikai és gazdasági rendszerrel kísérletezik, hogy az élet elviselhetőségét megjavítsa és a lelkileg és szellemileg egyaránt eltompult népek felett valóssággal orgiát ülnek az izmusok, egész Európában talán csak mi maradtunk meg okosan óvatosnak. Hála a Gömbös kormány politikájának, nem veszünk részt a nagy tivornyán, amelybe egyre jobban belefásul a lélek és amely egyre jobban befelűzőzi az emberi szellemet. Ösztönösen érezzük, hogy nekünk hatványozottabb mértékben át kell mentenünk lelkünk erősségét és szellemünk frissességét a jövőbe, hogy ezekkel együtt egész létünket és történelmi szerepünket is átmenthessük. És ma már sok biztató jel arra vall, hogy a magyarság újból megtalálta a lelki és szellemi erősségének konzerválásához vezető utat.

Aratógép alkatrészek és arató ponyvák

MC. CORMICK, MASSAY HARRIS, DEERING, MILWAUKEE, JOHNSTON stb. gépekhez és mindennemű mezőgazdasági gépalkatrészek, műszaki cikkek és olajok legolcsóbb beszerzési forrása: ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN Budapest, VI., kerület Horn Ede utca 10.

Az új magyar értelmiség és az önmagára ébredt falu lassan visszakanyarodik a benső keresztyénséghez, amelynek hite, izzó lelke, szeretete, nézetei, erkölce és motívuma alakították századokon át a magyar életet. Visszakanyarodik ahöz a keresztyénséghez, amely a mai Pünkösdi ünnepén is isteni lélekerőt és szellemi fennsőbbiséget kínál az emberiségnek. Visszakanyarodik ahöz a keresztyénséghez, amely a Szent Lélek erejével mindig diadalt arat az anyagi válságok felett, ha őszintén és meggyőződéssel akarjuk, kívánjuk, hívjuk a Szent Leiket: a legnagyobb lelki és szellemi hatalmat, mondván: Jövel Szent Lélek Uristen, jövel, hogy erős lélekel és friss szellemmel a magyarrá lett keresztyén lelkiségből és szellemiségből élhessünk, mint ahogy ebből éltek ezer esztendőn keresztül, ezzel csatáztak és dolgoztak, ezzel nézték tanjáikat, rónáikat és hegyeiket, ezzel nótáztak és ringatták bölcsőiket és temették halottaikat az őseink. Óh, jövel Szent Lélek Uristen, hogy apáink földjén tovább is magyarnak és magyarul élhessünk.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy vendéglőm mellett levő „Vasuti kert”-ben

nyári kerthelyiséget és kuglipályát

létesítettem, mely minden időben a t. közönség rendelkezésére áll. Szives pártfogást kér

Klein László
vendéglős.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

Villámcsapás a gyomai villanytelep kéményébe

Május 31-én, a délutáni zivatar alkalmával becsapott a villám a villanytelep kéményébe, melyet a villámhárító a földbe vezetett. Az átsugárzás olyan erős volt, hogy a kazánházban felgyúltak a lámpák.

E zivatar alkalmával a Kner háza tájkán a villanyvezetékbe is becsapott a villám, de nem csinált kárt.

Több helyen kiolvadt a főbiztosíték, de ezt a zivatar után azonnal kivizsgálták és kijavították, így a világítás körül semmi zavar nem volt.

Szenzációs, szépségekben gazdag a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár.

Vidéki kiállítások között még eddig nem látott arányban épült fel a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár a debreceni Nagyerdőn kb. 40.000 n. m. területen.

Több mint 350 kiállító jelentkezett a kiállításra, akik úgy az általa kiállított áruk gazdaságában, mint az elrendezés szépségében versenyre keltek egymással, hogy mentől szebbet, jobbat és tökéletesebbet mutassanak.

Szépség szempontjából az idén is a textilipar viszi el a pálmát, amely egy egész csarnokot, amely 1000 n. m. nagyságot betölt.

A legnagyobb magyar textilipari vállalatok vesznek ebben a csarnokban részt, szebbnél-szebb standokkal, úgy hogy a textilipar kiállítása egymagában mint látnivaló is olyan, hogy méltán csodálatot kelthet.

A kereskedelemügyi miniszter Bornemisza Géza csütörtökön délelőtt 10 órakor nyitotta meg a kiállítást, amelyet a rádió is közöl. Óriási tömegek készülnek a kiállítás alkalmából — és különösen a pünkösdi ünnepek alkalmából — Debrecenbe.

Féltáru kedvezményes jegyek ára: 100 km-ig 1.20 P. 100--200 km-ig 1.50 P. 200 km-en felül 2 P.

Jegyek kaphatók Meneljegyirodáknál, ipartestületeknél és a kereskedelmi és iparkamarában.

Cséplőgépszekrény

Hoffer 54 colos gyárilag kijavítva új szíjzattal cséplésre készen azonnal jutányosan ELADÓ VASS KÁROLY Dévaványa.

HIREK

Személyi hír. Vitéz dr. Márky Barna alispán a gyomai főszolgabírószághoz beosztotta dr. Mihályi Béla közigazgatási gyakornokot, fb. szolgabíró. Dr. Mihályi Béla már el is foglalta az állását.

Beiratások a gyomai m. kir. állami polgári fiú és leányiskolában június hó 18-án és 19-én lesznek. Azok a szülők, akik fiaikat, vagy leányaikat a gyomai állami polgári fiú és leányiskolában kívánják taníltatni, ezeken a napokon okvetlenül irassák be, mivel ősszel csak egész kivételes esetekben veszünk fel tanulókat, ha még lesz férőhely. Beiratási díj 4.20 P., jeles és jó bizonyítványú hadigymoltak nem fizetnek. Az évi teljes tandíj 40 P., amelyet október hótól kezdve havi 3 P.-ként kell fizetni. Teljes tandíjat a beiratkozó nővédeknek csak 20 százaléka fizeti. A többi 80 %, tanulási eredménye és a szülők anyagi viszonyaihoz képest részben teljes díjmentességben, részben díjkedvezményben részesülnek. Az iskola tanulóinak munkáiból (rajzok, kézimunkák, írásbeli dolgozatok, gyűjtemények) rendezett kiállítás az érdeklődők részére megtekintés céljából június 8-tól 20-ig rendelkezésre áll. Az iskola kiváló szorgalmú és előmenetelű tanulóinak jutalmazására ifjúsági könyvdományokat és pénzjutalmakat köszönettel fogad az

Igazgatóság.

Bajtársi összejövetele: A volt cs. és kir. Sappeur és Pionier Bajtársak június 12-én (minden hó 2-ik szerdáján) este 8 órakor az „Arany Kacsá” vendéglőben Budapest II. Kacsá u. 18. összejövetele tartanak, amelyre a volt tiszt, altiszt és legénység állománybeli Bajtársakat meghívjuk. Azon Bajtársak, akik az összejöveteleken még nem vettek részt, felkérjük, hogy címüket a későbbi országos ünnepségre való meghívás végén közölik Wiener Frigyes Budapest Lipót körút 22. címre.

A munkanélküliek foglalkoztatása. A községi előjáróság június 7-től kezdve a fattyasi vizgyűjtő csalorna földmunkálataihoz 67 munkanélküli munkást alkalmazott.

B
A
L
O
G
H

Hölgyek figyelmébe!

BALOGH

Olcsó fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, polettokat, kabátokat stb. Ugyanott szabászati szakoktatás.

BALOGH angol női szabó
Horthy Miklós út 25 szám alatt.

TRIANON

Június 4-én mult 15 eszledeje annak, hogy ránkényserítették a Trianoni kényszerbékét, amely azóta minden nyomosságunk forrása lett. Az évfordulót azért megtagadjuk. Gyászünnepként elszakított területeinkért és elrabolt testvéreinkért. De megtartjuk emlékezésül is, hogy ne feledjük el kötelességünket: harcolni a trianoni békediktátum ellen az integer Magyarország visszaállításáért. Gyomán az ünnepséget gyászistentiszteletek vezették be, majd az iskolákban ismertették a nap szomorú jelentőségét. A nagyközönséget a kiüzött gyászlobogók emlékeztették a trianoni békeszerződés megkötésének 15 éves évfordulójára.

Öt világrész csodaszép tájai, érdekes jellegzetességeit mutatja be a TÜKÖR júniusi száma, híven ahhoz a programjához, amellyel a világ jükre kíván lenni. És a legkitünőbb tollú írókat sorakoztatja fel, hogy olvassát ennek az öt világrésznek legkülönbözőbb tájaira elvezesse. Emőd Tamás egyéni költőiséggel Olaszország-örök szépségeit csillogtatja meg, Malolay Tibor, a kiváló utazó, Dél-Amerika hegy-óriásai közé vezet, Szepes Béla a berlini olimpiász nagy-szabású előkészületeiről számol be, Róbert G. Arthur a gyakorlatok exolitikus népeinek életét és a mai világpolitika legizgalmasabb kulisszalitkait tárja fel. Érdekes, friss, mulatságos végiól-végig a TÜKÖRnek ez az új száma, hisz az olvasó mulattatásáról Aszlányi Károly, Karinthy Frigyes, Nagy Lajos, Török Sándor gondoskodik pompás humoreszkjeivel, komolyabb szórakoztatással pedig Bibó Lajos, József Altila, Molnár Ákos, Nádányi Zoltán, Sásdi Sándor és velük együtt legjobb írónk elbeszélései és versei szolgálnak. A különösen gazdag női rovat dívalcikkekben, képekben egyformán rendkívülit nyújt. Ez a szám közli a TÜKÖR gazdagon díjazott háromhónapos rejtvénypályázatának eredményét is, hogy mindenképp rászolgáljon olvasói tömegének egyre növekvő szereletére.

A gyomai országos vásár forgalma. A községi előjáróság hivatalosan közli, hogy a május 31-én, június 1-én és 2-án megtartott gyomai országos vásáron felhajtottak összesen 797 drb szarvasmarhát, 651 drb lovat, 570 drb juhot, 532 drb sertést. Eladtak 413 drb szarvasmarhát, 215 drb lovat, 428 drb juhot és 421 drb sertést. A lóárak darabonként 60—380, kivételesen 520 pengő között mozogtak. A többi árakat a multheti számunkban már közöltük.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe május 23-tól június 5-ig a következő bejegyzések történtek!

Születtek:

Ádám Bálintné Varga Klárának leánya, Klára ref., Kozma Sándorné Csapó Zsuzsánnának leánya, Erzsébet ref., Farkas Juliánnának fia Zoltán rk., Erdei Jánosné Petneházi Rózának leánya, Róza ref., Putnoki Sándorné Balogh Irénnek leánya, Eszter Ilona, ref., Imre Jánosné Akantisz Ilonának fia, János rk., Tábori Istvánné Vargu Eszternek leánya, Jolán rk., Beinschróth Andrásné Beinschróth Zsuzsánnának fia, József ev., Wolf Lajosné Papp Teréznek fia, Lajos ref., Raák Ferencné Földesi Rózának leánya Róza ref., Hamza Lajosné Mészáros Erzsébetnek leánya, Erzsébet ref., Bohrái Vincéné Hoffmann Zsuzsánnának leánya, Erzsébet, ág. ev.

Házasságot kötöttek:

Egei Antal és F. Nagy Erzsébet, Kajla Mátyás és Süllő Lidia, Cs. Szilágyi Bálint és Varga Etelka.

Meghaltak:

Rostás Gyula 82 éves, ref., Kruchió Imre 28 éves, ref., Fekete Mihályné Munkácsi Erzsébet 66 éves, ref., O. Kovács Gábor 80 éves, ref., Kun Lajosné Cs. Varga Teréz 58 éves, ref., Urbán Menyhért 35 éves, rk., Brücher Lajos 27 éves, ág. ev. özv. Szilágyi Lajosné Bucsi Zsófia 72 éves ref., Kovács Mihály 59 éves, ref., G. Szabó Gábor 76 éves, ref.

Bohóc lett a világhíres pesti színész. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül remek illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, pompás színházi beszámolókat, plétykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Ismertetés. A tavaszi könyvpiac legértékesebb termékei közé kell sorolnunk Lafontaine most megjelent válogatott költeményeinek gyűjteményét. Tiboldi László hivatalos a nagy francia költő géniuszához minden tekintetben méltó fordításában. A magyar közönség már régóta nélkülöznie nagy szellem párhuzam értékű alkotásainak olcsó, de értékes magyar kiadását, mely az írónak nem csupán az iskola padjából már nagyon jól ismert költeményeit, hanem komoly, emelkedett filozófiával állított örökbecsű műveit is tartalmazza. Lafontaine költeményeiből az ifjú tanúl, a felnőtt művelődik; az irodalmat, bölcseséget kedvelő pedig csodálattal viselheti eme párhuzam mélységű költészet iránt. A kötet tartalmazza azonkívül az átülletőnek Lafontaine költészetéről és bölcseségetéről szóló értékes tanulmányát, függetlenül pedig Lafontaine életét ismerheti. Az egyes költemények alján a fordító bölcseségeti és irodalmi megjegyzései sorakoznak fel. A művészi kiállítású könyv ára 80 fill. Megrendelhető a kiadónál: Kókai Lajos, Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 3. és minden könyvkereskedésben.

Rejtélyes női ruhák. A legnagyobb litokban valósággal hét lakat alatt tartják a nagy párizsi nők ruhaszalónok a legújabb toalettek modelljeit, ezzel szemben a Párisi Dival, a legnépszerűbb magyar divatlap új száma a legpompásabb ruhák eredeti párizsi rajzait közli, amelyek alapján a legdivatosabb toalettek is elkészíthetők. A külön divatlapban számtalan érdekes közleményt és képet találnak a divathölgyek, háziasszonyok. Egy száma 20 fill.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hétilap a perspektíva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainknak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendelkezésükre adjuk a lapot.

Kérelem. Felkérelnek azok, akik jun. hó 2-án, vasárnap este 7 órakor a gyomai hidon történt autó karambol szemtanúi voltak, címüket szíveskedjenek leadni *Kiss Lajos gyomai I. ker. Kiss Bálint ut 19 számú házájánál* vagy pedig csergegyűlapi 249 számú tanyáján.

Milyen lesz a világ vége? Egy híres fizikus fellépő nyilatkozatot tett a világ végétől. Erről a ióslairól rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja újszáma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb illusztrált cikkei, pompás folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képeslapban, Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A világ buzakivitele. A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet most tette közzé az 1934-35 gazdasági év első nyolc hónapjának buzakereskedelméről szóló jelentését. Az intézet megállapítása szerint a 10 legfontosabb exportállam buzakivitele a folyó kampány első nyolc hónapjában 5.7 millió mázsával haladta meg az előző év hasonló időszakának eredményét. Érdekes, hogy az Északamerikai Egyesült Államok a múlt évben közel 5 millió mm. búzát exportált, az idén pedig már csak fél millió mm-t. — Az exportállamok közül a múlt kampányban Magyarországnak jelentős szerepe jutott, amennyiben a múlt év első nyolc hónapjának kivitele csaknem 6 millió mázsát tett ki, ezzel szemben a folyó kampány első nyolc hónapjában csupán 2.3 millió mázsa volt a kivitelünk, ebből 2 millió mázsát meghaladó a buzakivitel. A liszt kivitel a múlt évnek a felét sem éri el. Ha a múlt évi eredményhez viszonyítjuk a kivitel, azt látjuk, hogy buzakivitelünk mintegy 3,5 millió mázsával maradt alatta már az első nyolc hónapban a múlt évnek. Az óia természetesen változott a helyzet, mert márciusban és áprilisban már közel egymillió mázsa búzát szállítottunk Olaszországba, azonkívül Svájc felé is exportáltunk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtetetlen jó férjem temetésén részvételüket nyilvánították, ezúton mondunk köszönetet.

özv. G. Szabó Gáborné és családja.

Közérdekű kis hírek.

A belügyminisztériumban a tűzrendészet országos szabályozására vonatkozó javaslatok már elkészültek. Tárgyalások folynak arra is, hogy egyidejűleg országos tűzkárbiztosító intézetet állítsanak fel és a tűzkár elleni biztosítást ország-szerint kötelezővé lesznek. — Az utazási pénzforgalom újabb szabályozása értelmében május 20-tól kezdve a külföldre utazók az eddigi 150 pengő helyett a Nemzeti Bank engedélye nélkül csak 30 pengő magyar pénzt és 30 pengőnek megfelelő idegen valutát vihetnek magukkal. — A LÁB augusztus 31-én meghosszabbította a tatarozási kölcsön iránti hitelkérdések bejelentésére előírt határidőt. — Az ellávozott gazdasági családok balesetbiztosítását díjtalanul át lehet iratni az újonnan fogadottra, ha a gazda az új család 15 napon belül a községi előjárásnál bejelenti. — A honvédség főparancsnoka kötelezővé tette a labdarugást a honvédség kötelezőjében. — A belügyminiszter körrendeletben utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a hadirokkantakat minden hazafias ünnepségre meg kell hívni. — A kereskedelmi miniszter a morzsolt kukorica, valamint a buza és rozskorpa fuvardíj kedvezményét 1935 augusztus 31-ig meghosszabbította. — A Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület június 16-án díjazással egybekötött ló és szarvasmarha kiállítást rendez Abádszalókon. A kiállításra csak szolnokmegyei birtokosok és bérlők vehetnek részt. — A földművelésügyi miniszter az alföldi fásítás céljára erdei facsemetéket oszt ki. — Igényléseket az illetékes min. erdőigazgatóságnál kell bejelenteni. — A fagykárakra való tekintettel a földművelésügyi minisztérium felfüggesztette a kukoricaszár megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést. A készleteket azonban padláson vagy zárt helyiségben kell tartani, szabadban pedig egy méter szalmaréleggel kell bevonni. — Június 1 óta a cukor ára kilogrammonként 132 fillér, ennél magasabb árat az ország egyetlen területén sem lehet felszámítani. — Végrehajják a hivatalokban azt a rendelkezést, hogy négy középiskolai végzésnél alacsonyabb végzettségű egyének még ideiglenes minőségben sem alkalmazhatók. — A vagyonválság buza ára június hónapban 16 pengő.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés itatnak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

SPORT

A GYOMAI ÁLLAMI POLGÁRI ISKOLA TORNAÜNNEPÉLYE

Óriási közönség előtt rendezte meg a gyomai állami polgári iskola évégi tornaünnepélyét.

30-án délután a levente zenekar ülemeire vonult fel az iskola zászlója alatt a sok tornaruhás fiú és leánysereg. A Himnusz után a lökéletesen végrehajlott zenés magyaros szabadgyakorlatokban gyönyörködött a közönség. Felemelő látvány volt, amikor 200 növendék óraműpontossággal véggezte gyakorlását.

Ezután a leányiskola mutatta be zenés ritmikus tornáját, majd a fiutanulók szabadgyakorlatok követték.

Mindenki elszomorodott, amikor az eső megzavarta a szép ünnepélyt.

Az iskola agilis igazgatója azonban a mosoha időjárás dacára is talált megfelelő megoldást.

Szombaton délután a ligeti pavillon nagytermében ismételték meg a félbemaradt ünnepélyt. A magyarruhás leány-növendékek magyar táncornaja nagy tetszést aratott. Rendkívül elragadtatta a közönséget a fiúk talajtornája. Valóságos akrobatamutatóvnyokat látott a közönség s a sok szülő boldogan láthatta fiainak nagyszerű munkáját és azt, hogy ebben az iskolában a komoly nevelői és oktatói munka nemcsak a szellemi tudás tekintetében elsőrendű, de a testi harmónikus kiképzése és izomfejlesztése is kiváló.

Akik ezt az ünnepélyt látták, csak elragadtatással szólhatnak róla, mert ilyen gyönyörű tornaünnepély valóban kevés középiskolában látható.

Akik pedig nem láthatták, nagyon sajnálhatják a vesztesé-

gel, amelyet a rilkán élvezhető látványosság elmulasztása okozott.

Amely iskolában így nevelik az ifjúságot, nagyban elősegítik a nagy magyar céll: Nagymagyarország visszaszerzését.

Az allélikai verseny eredményei:

Súlylökés 5 kg.-os sullyal:
I. Győri Antal IV. o. t. 10.19 m.
II. Pap Lajos " " " 9.30 m.
III. Porcsalmi István IV. o. t. 8.89 m.

3 kg.-os sullyal:
I. Perei Béla IV. o. t. 10.49 m.
II. Kollmann József IV. o. t. 10.31 m., III. Berkovics Imre IV. o. t. 9.79 m.

Magasugrás a fiatal korosztályuaknál:
I. Gálos Gyula II. o. t. 130.5 m.
II. Molnár Gyula IV. o. t. 130.5 m.
III. Kollmann József IV. o. t. 125.- m.

Idősebb korosztályuaknál:
I. Kató Gergely IV. o. t. 147 m.
II. Győri Antal " " " 143.5 "
III. Papp Sándor " " " 143.5 "

Távolugrás idősebb korosztályuaknál:
I. Győri Antal IV. o. t. 492 cm.
II. Kató Gergely IV. o. t. 477 "
III. Pap Sándor " " " 465 "

Fiatalabb korosztályuaknál:
I. Hoczmann Ernő III. o. t. 468 m. II. Gálos Gyula III. o. t. 414 m., III. Dombi Béla III. o. t. 410 m.

50 m.-es síkfutás az 1923-24-es évfolyambeliéknél:
I. Fekete Béla II. o. t. 8 mp.
II. Farkasinszki Imre I. o. t. —
III. Palotás László III. o. t. —

60 m.-es síkfutás az 1922-es évfolyambeliéknél:
I. Hoczmann Ernő III. o. t. 8.6 mp.
II. Dombi Béla III. o. t. —
III. Gálos Gyula II. o. t. —

60 m.-es síkfutás az 1921-es évfolyambeliéknél:
I. Molnár Gyula IV. o. t. 9 mp.
II. Perei Béla " " " —
III. Kollmann József IV. o. t. —

80 m.-es síkfutás az 1920-1919-es évfolyambeliéknél:
I. Győri Antal IV. o. t. 11 mp.
II. Porcsalmi István IV. o. t. —
III. Kató Gergely IV. o. t. —

Diszkoszvetés:
I. Győri Antal IV. o. t. 29.50 m.
II. Porcsalmi István IV. o. t. 22.50 m., III. Pap Lajos III. o. t. 21.80 m.

Gerelyhajítás:
I. Győri Antal IV. o. t. 38.20 m.
II. Pap Sándor " " " 32.70 "
III. Kéri Sándor " " " 31.90 "
A III. és IV. oszt. fiutanolók 5x80 m-es stafétaversenyének eredménye 58.2 mp. Nyerték a IV. tanulókat. A győztes csapat névsora: Pap Sándor, Kató Gergely, Győri Antal, Pap Lajos, Porcsalmi István.

II. o. bajnokság állása VI. 8-án

1. Textil	20	20	—	—	72	8	40
2. GySC	20	12	4	4	39	28	28
3. MTK	18	13	1	4	46	18	27
4. M.MÁV	21	12	1	8	40	45	25
5. MTörek.	18	12	—	6	39	24	24
6. Kinizsi	20	11	1	8	38	45	23
7. OFC	20	9	3	8	35	32	21
8. GyTK	22	9	2	11	38	47	20
9. KTE	21	5	3	13	19	64	13
10. Bocskai	21	5	4	12	21	30	8
11. BISE	19	3	1	15	16	49	7

Junius 9-i bajnoki mérkőzés:
Mezőberényben: Mezőturi MÁV — MTK. (a meccs eredményét vasárnap este fél 8-kor a Lach és Varga cég kirakatában közölni fogjuk.)

Mult vasárnapi eredmények:
M.Törekvés—Bocskai 1-0, (0-0)
TEXTIL—MTK 5-0. (1-0)

TEXTIL—GYSC áldozócsüförtökről elmaradt bajnoki mérkőzést június 20.-án. csütörtökön fogják lejátszani Mezőberényben, közös rendezésben.

GySC. Pünkösdi hétfőn a Budapesti MAV. „Előre” S.C. jó hírű futbalcsapatát fogja vendégül látni. A jó sportot és kellemes pünkösdi szórakozást ígérő meccsre ezúton is felhívjuk I. Olvasóink figyelmét. A pesti csapatnak a GySC egy remekbe készült kék fehér seiyemzástól fog mérkőzés kezdete előtt ányujtani, este pedig a pestiek tisztelgetére fél 9 órai kezdettel klubvacsorát rendez az Uri-kaszinóban. Egy teríték ára 1 pengő, jelentkezni lehet a vendéglősnél. Pünkösdi vasárnap a pesti csapat Endrődön játszik.

GyTK.—BISE 1-0. (0-0)
Gyoma, bírő: Takács.

GyTK: Izsó-Rozsnyai, Hatvani-Tandi, Weigert, Csikós-Bolehovszki, Barta, Bartik, All, Lakatos.

BISE: Cs, Varga Tamás, Berceki-László, Bura, Varga-Bezég, Tóth, Dudás, Balizi, Fábián.

Ugy látszik, hogy a GyTK a balsikeres tavaszi forduló után kezd magára találni, legalább is azt igazolja a három utóbbi mérkőzésen mutatott formajavulás. Hogy ez gólokban nyert kifejezést, azt legtöbbször esetében a footballhoz hozzájáruló szerencse hiánya okozta. GyTK. támadással indul a mérkőzés. Már a 3 p. ben kapufát lő. Majd a Bise is megkísérel egy-egy lefutást, de az csak a 16-osig jut el. 9. p. ben 11-eshez jut a GyTK, amit Barta kapufának rug. A kipattanó labdát All felé küldi. 15—17—20 p. ben három kornérhez is jut a gyomai csapat, de a szöglet-rugásokat a szerencséskezű Cs. Varga fogja. 35. p. ben Cs. Varga, Barta lábáról szedi le a labdát. Ekkor vetődés köz-

ben gyógyulásban lévő régi sebei ledörzsölte. Helyébe Tamás áll a kapuba. A hátralévő időt a Bise iz emberrel játsza végig.

Szünet után továbbra is a GyTK van támadásban. a Bise teljesen védekezésre szorul. Csatárai all junak el a felpályára. Végül a 9 p. ben Hatvani büntető rugása Bolehovszkihoz kerül, aki Bartiknak továbbít és utóbbi megszerzi a régen esedékesé vált gólt. 1 0. Állandó gyomai támadás közl újabb négy kornér adódik, amit Tamás épp olyan bravurosan ment, mint elődje. A nagy fölényben játszó GyTK-nak a jól védekező Bise ellen újabb gólt elérni nem sikerült. Ezzel be is zárult az 1934/35. évi bajnokság a GyTK részéről.

A GyTK csapatában mindenki egyformán küzdött, jobb megértés mellett több gólos győzelmet érhetek volna el.

A BISE-ben Cs. Varga, Tamás, és Balizi vált ki. Takács jól vezetett.

Többeknek: A GyTK éppenny, mint a társaságok megrendezte volna a pünkösdi programot, amit az igazol, hogy közös rendezésben a két egyesület egy jóképességű pesti csapatot akart vendégül látni. De miután a GyTK-é az első nap, a Levente Egyesület versenyének megrendezésére — felsőbb utasításra ezt a napot igényelte. — Tehát mulasztás nem történt. —

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÖD

1935 június 9-én Pünkösdi vasárnapján és 10-én hétfőn.

A szokásos nyári szünetet megelőző utolsó előadás.

Gaál Franciska kiváló nagyjelmje

CSÓKOL VERONIKA

Magyarul és németül beszélő hangosfilm
Főszereplők: Gaál Franciska és Paul Hörbiger.

A legnagyobb sikert aratott hangosfilm, Gaál Franci ezer színben tündöklő jálékával, a budapesti nagy filmszínházban több mint 300 előadásban a legnagyobb sikerrel futott. A film külön szenzációja a magyar duett.

Elvarázsolt hajadon vigjáték.

Hangos Magyar Világhíradó.

Ezen páratlan szép filmet, hogy mindenki megnézhesse a fél 7 órai előadások mind a két napon leszállított helyarákkal lesznek.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Lakodalomra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 56 fillérért.

Gróf Tisza István utca 20 számú lakás két padozott szobával, mellék helyiségekkel azonnali beköltözésre kiadó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Meghívó.

A Gyomai Sport Club f. hó 16-án d. e. fél 11 órakor határozalképlelenség esetén 23-án d. e. fél 11 órakor az Uri-Kaszinó nagytermében

Rendkívüli közgyűlést tart, melyre az igen tisztelt tagjait ezúton hívja meg.

Tárgysorozat: Az új alapszabály felolvasása, elfogadása. Esetleges indítványok, melyet írásban az egyesület főtitkárához kell benyújtani.

Gyoma 1935. június 6.
Dr. Vincze Endre sk. Imre Lajos sk. ügyv. elnök. főtitkár.

Publikáció

A „Mezőturi Általános Bank Részvénytársaság” folyósit gazdakölcsönöket földre és háza elsőhelyű bekebelezés mellett. Felvilágosítás kapható Gyomán: **Greising József** nyug. telekkönyvvezetőnél.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindentéle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **ifj. Alt Vince** kalapos Endrőd ipartestülettel szemben.

Horthy Miklós út 63 számú ház azonnali beköltözésre eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

A **Sipos Sándor** féle Horthy Miklós uti ház azonnali beköltözésre haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet az Endrőd Gyomai Takarékpénztárnál Gyomán.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás, valamint szalagolás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítenek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Pécs Ádám nagyállási földjéből eladó 4 kishold szántó és még külön 2 kishold föld. Értekezni lehet Szilágyi Kálmánnál Kossuth L. u. 71 sz.

Özv. Papp Zsigmondnének 1 fertály keselyősi és a bánomkertben 1 hold földje eladó. Érdeklődni lehet Rákóczi ut 14 szám alatt.

Az „**Egyetértés Olvasókör**” folyó hó 10-én kugli versenyt rendez. I.-ső és II.-ik díj egy-egy bárány, III. díj 100 drb. cigaretta.

Herczeg Jánosnak Kiss Bálint ut 14 sz. háza azonnali beköltözésre eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Érdeklődni Rákóczi utca 35 szám alatt.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, a köröstarcsai vasútállomás mellett 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

A **gyomai** ipartestület a megüresedő kimerői és szolgai állásra pályázatot hirdet. Feltételek megtudhatók hétfőn és csütörtökön este a hivatalos órák alatt. Pályázati határidő június 17-ig bezárólag.

Kovács Lajos főpostamester ballai és nyilasi kaszáloja részibe kaszállásra kiadó. Fizetésért is keres kaszállókat. Ugyanott egy használt lógerebye eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: **Teket Sándor,**

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Képviselőtestületi közgyűlés

A képviselőtestület vizsgáló-bizottságot küldött ki a Széchenyi utcai kútúrás ügyének kivizsgálására

Elvben kimondották, hogy közraktárt kell építeni Gyomán.

A községi képviselőtestület június 13-án, csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott és annak jeléül, hogy a képviselőtestület ülészik, a község házára dicséretes szokás szerint kitűzték a nemzeti zászlót. A közgyűlés iránti eleinte kevés érdeklődés mutatkozott, később azonban szépen felszaporodtak az egybegyűlt képviselőtestületi tagok. Megjelennek: Payer Mihály, Megyeri Sándor, Szabó József, Beinschróth Márton, Toldi Gábor, Molnár Albert, Nádudvary Mihály, Ugrin György, Kruchió István, Szabó A. Lajos, Oláh Lajos, Vincze Endre, Papp Zsigmond, Kovács Gábor, Pánczél Emil, Kató Lajos, dr. Szász Lajos, Pikó Béla, Máday Aladár, Bácsi János, Marjai Lajos, Herter Ádám, Molnár Albert, Arany Lajos, Arany Mihály, Izsó Ferenc, G. Nagy László, Ugrin István, Balog Imre, Paraizs Imre, dr. Tardos Gáspár és dr. Christján Kálmán.

Rendbe hozzák és hozzáférhetőbbé teszik a a Lampel-malmi ártézi kútát.

A közgyűlési néhány perccel reggel 9 óra után nyitotta meg Kovács Gábor községi bírósági. Utána Pánczél Emil főjegyző bemutatta a korábbi közgyűléseken hozott és azóta a felsőbb fórumok által jóváhagyott képviselőtestületi határozatokat, majd bejelentette, hogy a Lampel-féle malom telkén lévő ártézi kút rendbehozatalára a rajánlatot adott be Aradszky Mihály kútfúrómester, aki a kimosást folyóméterenként 1 pengőért, a mélyítést pedig, amennyiben az szükségesnek mutatkozik, 460.- pengőért hajlandó elvállalni. Azonkívül szükség van arra, hogy a kút vizét a malom telkéről

kivezessék és ezáltal a kút használata hozzáférhetőbbé legyen. Erre a célra az előjáróság külön 300.- pengőt kéri megszavazni. A főjegyző magyarázatul megjegyezte, hogy az eredetileg 250 méter mélységű kútban 198 méterrel túl már iszap van és ezért a kút kimosása elkerülhetetlen, de lehet, hogy a kútnak 15-20 méterrel való mélyítésére is szükség lesz. A kútmester 3 évi jót állás mellett vállalná a munkát és mélyítés esetén több vizet is garantálna. A költségek fedezésére az ártézikút alapot jelölte meg.

Ugrin György feleslegesnek és kockázatosnak tartja a további fúrást, mert a mostani vízer elhagyása esetén könnyen meglátnak, hogy csak több száz méteres mélységben találhatnak új vizet. Több száz méterre lefurni azonban nagyon költséges dolog volna. A maga részéről csak a kút kimosásához ragaszkodna.

Pánczél főjegyző: Először mi is csak mosatni akarunk és

csak abban az esetben folytatni a fúrást, illetve a kút mélyítéséhez, ha a mosás nem járna eredménnyel.

Beinschróth Márton: Még mosatás után is fúrni kellene, mert nagy szükségünk van több vizre. Különben is az ajánlat olyan olcsó, hogy kár volna elszalasztani.

A képviselőtestület a kút kimosásának, szükség esetre lemélyítésének és a kút hozzáférhetőbbé tételének költségeit megszavazta.

Beinschróth Márton itt közbevetőleg megkérdezte: hogyan áll a Besenyszegi iskola ügye.

Pánczél főjegyző: Az iskola építési terveit át kellett dolgozni. Az átdolgozott tervekkel tegnap (június 12-én) foglalkozott a vármegyei közigazgatási bizottság. Hogy mit határoztak, még nem tudom, de több mint bizonyos, hogy a terveket jóváhagyták.

Kruchió István: Mikor fognak hozzá az iskola építéséhez?

Pánczél főjegyző: Még ebben az évben.

Éles vita a Széchenyi utcai abbamaradt kútúrás körül

A tárgysorozat következő pontja a Széchenyi utcai ártézi kút fúrás ügyében érkezett beadvány tárgyalása volt, amely közel egyórás parázs vitát eredményezett.

Pánczél Emil főjegyző elmondta, hogy Szabó József képviselőtestületi tag egy 443 aláírással ellátott beadványban arra kérte az előjáróságot, illetve a képviselőtestületet, hogy a Széchenyi utcai ártézi kút fúrásának ügyét végre valahára vigyék dűlőre, ha másképp nem, állítsák bíróság elé Hrabovszky Ádám kútfúrómestert, aki a kút fúrását elvállalta és meg-

kezdte, de még 1929-ben abbahagyta. A beadvány tartalmának ismertetése során Pánczél Emil főjegyző megállapította, hogy a beadvány valóban tényállításokat is tartalmaz és kijelentette, hogy a beadvány aláírására Szabó József izgatta fel az embereket. Javasolta, hogy a beadványt utasítsák el, illetőleg a további lépések megtételét a vármegyei liszti főügyész jogi véleményétől legyen függővé. Megjegyezte, hogy a vármegyei liszti főügyész véleményét már kikérték, de még nem érkezett meg.

Szabó József tiltakozott az ellen, mintha az embereket a be-

advány aláírására felizgatta volna. Én senkihez nem mentem, — mondotta, — az emberek jöttek hozzám. Én semmi más nem akarok, mint azt, hogy folytassák a kútúrást, mert a vízre nagy szükség van.

Beinschróth Márton vádat emelt a községi előjáróság ellen, mert — mint mondotta — az előjáróság mindig arra törekedett, hogy Hrabovszky ne lehessen a munkálatok folytatására kényszeríteni. A község ügyésze annak idején a per megindítása ellen foglalt állást, amit azzal indokolt meg, hogy a per esetleg súlyos kimenetellel járna a községre nézve. Nem éri, hogy az ügyész hogyan lehetett ilyen kijelentést.

„Vízet találtak, de tovább fúrtak, mert pénzt akartak keresni és nem vizet...”

A továbbiak során Beinschróth Márton elmondta, hogy 418 méteres mélységben találtak vizet, de tovább fúrtak, mert Hrabovszky Ádám kijelentése szerint „most már pénzt keresünk és nem vizet.” Mikor ez tudomásunkra jutott, követeltük, hogy a 418 és a 423 méter közötti szakaszt vizsgálásuk meg és ha lényeg vizre akadtak, szüntessék be a további fúrást. Ezt a követelésünket soha sem teljesítették, de nem is mertek tovább fúrni. Ez volt a munka beszüntetésének az oka. A községi előjáróságot minden esetre felelősség terheli, de felelősség terheli még ezen kívül azért is, mert a biztosíték kikötése terén nem járt el kellő óvatossággal. 10.000.- pengő biztosítékról volt szó, de e helyett elfogadták Hrabovszky kútfúróberendezését, ami korántsem ért meg 10.000.- pengőt. De ez még semmi. Hrabovszky később ezt a biztosítékul hagyott berendezést is elvitte, mert a községi előjáróság személt hunyt minden lénykedése előtt. Amit itt hagyott, csak ócskavas. Nem ér meg egy árva fillért sem. Ezek azok a körülmények, amelyek miatt a községi

előjáróság felelős azért, ami történt. Indítványozta, hogy ez ügyben küldjenek ki egy 5 tagú vizsgálóbizottságot és a betervezendő jelentéshez képes pereljék be Hrabovszky Ádámot.

Pánczél Emil főjegyző: A perelést illetőleg már egyszer kikértük a vármegyei tisztii főügyész véleményét. Akkor azt válaszolta, hogy a község perelhet ha akar, de csak a saját felelősségére. Ami az előjáróság felelősségéről illeti, illakozom az ellen, mintha akár én, akár tisztviselőtársaim mulasztási követtünk volna el ez ügyben. A kúrfúrás különben sem a mostani előjáróság szolgálata ideje alatt történt. Ettől eltekintve a magam részéről is helyeslem, hogy egy vizsgálóbizottságot küldjünk ki. A vizsgálóbizottság feladata volna az ügy kivizsgálása és annak kiderítése, hogy hibás-e valaki ez ügyben?

Dr. Crisztján Kálmán Beinschróth Mártonnak válaszolva kijelentette, hogy soha nem volt a község ügyésze és csak mint képviselőtestületi tag ellenezte a per megindítását. Ezt teljes meggyőződésből tette, mert Beinschróth Márton ad hoc javaslatára még sem lehetett per indítani. Állításának igazolására kérte az akkori képviselőtestületi jegyzőkönyvek ismertetését.

Pánczél Emil főjegyző a jegyzőkönyvekből megállapította, hogy dr. Crisztján Kálmán olyan értelemben szólalt fel, ahogy most elmondotta, de a jegyzőkönyvekből kiderült az is, hogy annak idején 508 méteres mélységben találtak 24 liter vizet, de a szerződés szerint Hrabovszky fel volt jogosítva további furással 70 liter viz keresésére. Annak megállapítására, hogy a 418-423 méter közötti mélységben találtak-e vizet, egy vizsgálóbizottságot küldött ki az akkori képviselőtestület, de eredményt nem tudtak elérni.

Ugrin István községi mérnök: Nem lehetett megállapítani, hogy 418-423 méter mélységben vízrelegyen haladtak-e keresztül. Ezért nem lehetett a szerződést felbontani és ezért nem lehetett perelni.

Szabó József: Azt sem lehetett megállapítani, hogy Hrabovszky elviszi a biztosítékként lekötött kúrfuróberendezést? Én magam figyelmeztettem az előjáróságot, hogy hordják a csöveket, de nem hallgaltak rám.

A képviselőtestület ezután kimondotta egy 5 tagú bizottság kiküldését. A bizottság tagjaival Píkó Bélát, Papp Zsigmondot, Kruchió Istvánt, Beinschróth Mártont és Szabó Józsefet választották meg.

Píkó Béla kijelentette, hogy az ügyet a legnagyobb tárgyilagossággal kívánják kivizsgálni, de nem érhet ki annak megállapítása elől, hogyha a magánemberek a saját ügyeiket is ilyen könnyelműen és nemlőrödménnyel kezelnék, nem tudnának megélni.

A tárgysorozat következő pontjaként **Pánczél Emil** főjegyző az előjáróság olyan értelmű javaslatát terjesztette a képviselőtestület elé, hogy a német templom előtti publikálási szüntessék be, mert alig van közönsége, illetőleg a publikálást bizák a német kaszinóra, amelynek egy publikációs példányt díjmentesen bocsátanának a rendelkezésére. Indítványozta továbbá, hogy a publikációs példányok sokszorosításából befolyó jövedelmet továbbra is hagyják meg a publikáló tisztviselőknél. A kérdéshez többen hozzászóltak és sokan elleneztek ennek az újításnak a bevezetését, mire Pánczél Emil főjegyző a javaslatot visszavonta. A publikálás rendje tehát nem változik.

Elvi jelentőségű határozat a közraktár létesítése ügyében.

A képviselőtestület ezután 15 pengő segéllyel szavazott meg a mohácsi fogadalmi templom céljaira, majd Pánczél Emil főjegyző javaslatot terjesztett elő egy Gyomán létesítendő közraktár ügyében.

— Gyoma gazdaközönsége hozzá van szokva ahhoz, — mondotta többen közül, — hogy terményeit ne olthon, hanem a kereskedőknél raktározza el. A kereskedőkbe veletl bízalom azonban megrendült és joggal, mint azt az elmúlt év tapasztalatai eléggé bizonyítják. Ilyen körülmények között a község érdekében szükség van egy közraktár létesítésére. Indítványozom, mondja ki a képviselőtestület, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezettel felkéri a kérdés megoldására, illetőleg arra, hogy állítson fel Gyomán egy szükséghez mért közraktárt.

A javaslatot a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta, majd kimondotta, hogy 94 pengő 40 filléres költséggel a piac téren egy ellenőrző lizedesmérleget állítanak fel.

A továbbiak során módosították a vágóhídi szabályrendeletet, hogy a Búdapesti Husnagyvágó Rt. időn lúl is vágathasson. Ellenszolgáltatásként minden darab borjú után 20 fillér pótszemledija szednek, amiből a községnek teljemes haszna származik. Kimon-

dolták, hogy Szánió Lajosnak, Tundi Jánosnak, Földi Imréné Kóródi Rózsának és Hunyadi Málnak ingyen háztelket adnak, Utána módosították a kéményseprési szabályrendeletet. A jövőben a gyomai kéményseprési kerületben kéményseprési kötelezettség alá esnek az összes küllelki középületek, tehát a községi és egyházi tanúk is, a MÁV. épületei, minden 100 k. holdnál nagyobb birtokok épületei és minden 50 hold területen épült házak, ha összesen legalább 15 kéményük van.

Kató Lajos jegyző ezután a községi iskolák és óvodák jövő évi költségvetését terjesztette elő. A gyomai önálló gazdasági népiskola tanügyi bevétele 1112.-P., gazdasági bevétele 2524.-P., a kiadás

úgyanannyi; a községi elemi iskolák bevétele 9701.-P., kiadása ugyanennyi, a községi hozzájárulás 3018.-P., a községi óvodák bevétele 4512.-P., kiadás ugyanennyi, a községi iparostanonciskola bevétele 4654.58 P., a kiadás ugyanennyi. Azt a kérésüket, hogy a II. osztály szétválasztásával járó 373.50 pengő költségeit a község külön fedezze, elutasították. Kimondották még, hogy mindazoknak, akik lovai-ka a levétekiképzés rendelkezésére bocsálják, joguk van a közmunka teljesítés, vagy a közmunkavállalás alól felmentést kérni.

A közgyűlés több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után délelőli fél 12 órakor ért véget.

A vármegyei kisgyűlés jóváhagyta Gyoma község határozatát, hogy külön díjazza a mezőgazdasági összeírásokat

Elmaradt a vármegyei kertészeti kiállítás

A június 11-én megtartott vármegyei kisgyűlésén dr. Márky Barna alispán bejelentette, hogy a vármegyei kertészeti és gyümölcskiállítás, amelyet Békésen akartak megrendezni, a fagykár és a jégverés miatti nem tartják meg. A továbbiak során megállapította, hogy a mezőgazdasági statisztikai összeírások nem mennek simán, mert az összeírás díjazása nagyon csekély. Ezért az alispán megengedte, hogy az összeírásért külön díjazást adjanak a községek.

Közben azonban lejött egy mi-

nisteri rendelet, amely megtiltja, hogy a statisztikai munkát külön is díjazza. Gyoma község képviselőtestülete ezzel a kérdéssel közgyűlésen foglalkozott s kimondotta, hogy az összeírásoknak belterületen 25, külterületen pedig 35 pengőt fizet havonta. Ez a határozat a kisgyűlés elé került, amely a határozatot, bár az a rendelet intencióival ellentétben áll, mégis jóváhagyta, mivel a peres eljárással fenyegető ügy elintézésére így a legkedvezőbb a községre.

Szabályozták a Körösben való fürdést

Ruha nélkül, vagy szemérem sértő ruhában nem szabad fürödni

A főszolgabírói hivatal felhívta a községi előjáróságot, hogy a Körösön jelölje ki azokat a helyeket, ahol minden veszély és folyómenti élet hátráltatása nélkül lehet fürödni. Ez a kijelölés még nem történt meg, de értesülésünk szerint a tavalyi rend marad érvényben. E szerint gyomai határban a Körösnek csak az ügynevezett Hantos-kerli részén, a szokásos strandhelyen szabad fürödni.

Tilos a fürdés a Liszkai őrház és a vasuti hid mellett is.

A főszolgabíró felhívása a továbbiakban a balesetek megelőzésére és a fürdőruhák használatára vonatkozik. A balesetnél minden jelenlevő köteles a balesetet ért ember segítségére sietni.

Ruhanélkül fürödni nem szabad, de fürdőruhában is csak abban az esetben, ha a fürdő ruha nem szemérem sértő.

Megnyilt a strandfürdő!

Aki a fősoldabirói hivatal rendelkezései ellen vét. kihágást követ el és megbüntetik.

Hamis ötpengősök Gyomán

Június 12-én Gyomán több helyen hamis öt pengősöket akartak forgalomba hozni, de mindenütt rajtavesztettek. Az ügyben még aznap megindult a csendőri nyomozás, amelynek során kiderült, hogy a hamis öt pengősöket egy Tancsics Mihály utcai fuvaros próbálta forgalomba hozni. Először a Tancsics Mihály utcai Varga féle korcsmában próbálkozott meg, majd a Hangyában és végül a Berkovits féle kereskedésben kísérletezett.

A hamis öt pengősök alumínium és ólomkeverékből készültek, meglehetősen hűek, csak csengésük nincsen. Alapjában véve nem nehéz felismerni őket.

A csendőrség most abban az irányban nyomoz, hogy hogyan kerültek Gyomára a hamis ötpengősök és kibizta meg terjesztésükkel a Tancsics Mihály utcai fuvarost.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujborsoltvadt kert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tőkéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Sportthorgász engedély kiadása iránti kérelmet Pintér István mérnökhöz adják be. Évi bér 1 horogra 5.—P. 2 horogra 8.—P., 3 horogra 10.—P.

A strandfürdő árai:

Személyjegy egyszeri fürdésre 20 fillér.

Idényjegy egy személyre — — — 5.— pengő
Kiskabin egész idényre — — — 12.— pengő
Nagykabin egész idényre — — — 18.— pengő

Jegyek a strandfürdőnél válthatók.

HIREK

Névmagyarosítás. Nyisztor Péter takarékpénztári igazgató, gyomai lakos és kiskoru Éva és Péter gyermekei családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel Nemerey-re változtatták át.

Képviselői beszámoló. Értesülésünk szerint június 23-án Andaházi—Kasnya Béla képviselő Gyomán beszámolót tart, mely alkalommal felszólalnak még Eckhardt Tibor, Tildi Zoltán és Cseh-Szombathy László képviselő.

A levente versenyről és ünnepélyről lapzártá után kaptuk meg a beszámolót, úgy azt csak a jövő számban közöljük el.

Országos vásárok. Június 14-én, 15-én és 16-án Békésen, 16-án Békéscsabán és Ftizesgyarmaton, 19-én Kabán, 21-én Komádiban, 21-én, 22-én és 23-án Szarvason, 22-én és 23-án Eleken országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Sakkverseny. Folyó hó 16-án vasárnap délután 6 órakor az Uri Kaszinó helyiségében a Gyomai Márky Sakkör 10—12 tagú csapata mérkőzik a Szarvasi Sakkör csapatával. Ugy a csapatversenyre, mint a verseny után a szarvasiak tiszteletére adandó vacsorára tisztelettel hivatnak meg a község sakkozói és sakkbarátai. A versenyen nincs belépődíj.

Ovoda ünnepély. Az 1. sz. ovoda június 19-én szerda d. u. 3 órai kezdettel gyermek ünnepélyt tart, melyre szeretettel meghívja az iskolaszéki tagokat, szülőket és a szíves érdeklődőket;
A vezető ovónő.

A gyomai állami polgári iskola atlétái Gyulán. Pünkösdhétfőjén az iskola 11 fiuból álló atléta csapata elindult Gyulára, hogy az Arad-Békésmegyei polgári iskolák csapataival felvegye a versenyt. Szinte hihetetlennek tűnik fel, hogy olyan népes iskolák tanulóival szemben, mint a gyulai, békéscsabai stb. megállták helyüket derekasan. Csapatversenyben szép helyezést értek el s egy gyönyörű ezüstserleg védői lettek. Legkiemelkedőbb eredményt a magasugrásban érték el, amelyben az 5-ös csapatversenyben 148 cm átlagot ugrottak. Kató Gergely 160 cm. magasugrással egyénileg 2 lett. Gálos Gyula II. o. tanuló pedig a 60 m-es síkfutásban nyerte meg az egyéni 2 díjat. A fiúk szép sikere és vezetőjük Göndös József igazgató érdeme folytán az a kintintetés érte az iskolát, hogy a jövő tanév végén Gyomán rendezik meg ezt a nagyszabású tornaversenyt, amelyen 10 polgári iskola tornászai és atlétái fogják gyönyörködtetni közönségünket.

Uj Vivmányok műszaki és ipargazdasági szaklap, megjelenik havonta, egyes szám ára 40 fillér, előfizetési ára egy évre 4 P. 40 fillér, szabadalmi melléklettel 22 P. Szerkesztőség és Kiadóhivatal Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4 szám. Mutatványszámot lapunkra hivatkozással kérjen. Az eddig megjelent példányokat betekintésre szerkesztőségünk is megmutatja.

Ajándékozás. A helybeli polgári iskolások ajándék könyvcicójára az Uj Vivmányok kiadóhivatalától két példányt átadtunk az igazgatóságnak.

Ügynök elsőrendű élelmi és háztartási cikkek eladására felvétetik HOFFMANN JÁNOS SZEGED

Adófizetési kedvezményt kapnak a fagykár súlytotta gazdák. A vármegye közigazgatási bizottsági ülésén — június 12-én — Elek Lajos pénzügyigazgató bejelentette, hogy fagykár miatt 2260 hold vetést szántottak ki a megyében. A fagykár sújtotta gazdák különben 1936 augusztus 15-ig adófizetési haladékot kapnak. Itt említjük meg, hogy a pénteki minisztertanács határozata szerint 30 000 drb. napos csibét osztanak ki a jégkárosult gazdák között.

Husz békéscsabai gazdaiifjú hal hétre Bulgáriába megy tanulmányutra. — Dr. Tamássy Károly érdeme az első magyar — bolgár gazdaiifjú csereakció megszervezése. — A gazdaiifjak július 5-én indulnak Békéscsabáról.

Darányi földművelésügyi miniszter Békés vármegyében. Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter a napokban a Tiszánultra utazott. Csongrád, Szentés és Békés vármegye jégkár és fagykár által sújtott vidékeit szemlélte meg. —

Orosházán lesz az idei baromfikiállítás. A földművelésügyi miniszter engedélyt adott a Délmagyarországi Baromfi — Galamb — és Házinyúltenyésztők Egyesületének arra, hogy Orosházán 1935. október 31-től november 3-ig kiállítást rendezzen.

Csak a jégkár által sújtott lakosság részéről lehet gyűjteni a nyár folyamán.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe június 5-től 12-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Bohrát Vincéné Hoffmann Zsuzsannának leánya, Erzsébet, ág. ev.; Cs. Szabó Mihályné T. Kiss Rózának leánya, Piroska, ref.; Gyöngyösi Blankának fia, István, ref.; Tandí Jánosné Csatári Emiliának leánya, Erzsébet Emilia ref.; B. Hojagos Pálné Rác Terenziának fia Pál László, r. kat. Vékony Lajosné Kató Máriának leánya, Piroska Ilona ref.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak:

Özv. Lukács Gáborné Biró Erzsébet 71 éves, ref.

BALOGH
Hölgyek figyelmébe!

BALOGH

Olcsó fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, polettokat, kabátokat stb.

Ugyanott szabászáti szakoktatás.

BALOGH angol női szabó

Horthy Miklós út 25 szám alatt.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Dohos és zsízsíkes búzák

Az 1934/35-ös gazdasági évben tárolt búzák legkevesebb 90 százalékában zsízsík van. Aki nem hiszi, hogy az ő búzájában is van zsízsík, azonnal nézzen utána s meggyőződhetik, hogy az övében is van.

A gondos gazda szétzedi hombárjának minden fázatát, a falvakolatot kétszorosra is bemeszeli és csak a kellő kitakarítás és a teljes zsízsíkmentesség megállapítása után teszi az új búzáját a hombárba. Aki nem elég óvatos és nem elég körültekintő, a szerint látja kárát, ha az új búzáját a fertőzött hombárba teszi.

Voltak tavaly olyan gazdák is, akik nyirkos, szelőlőzetlen helyiségbe öntötték a búzájukat, — persze, hogy a dohos búzájukon csak tetemes veszteséggel tudtak túladni.

A májusi fagyok kemény próbára tették bennünket. Gabonanövényeink életképessége és az azóta eltelt kedvező időjárás elfogadható termés kilátását nyújtják. Amit Isten jóvoltából learathatunk, azt becsüljük is meg. Minden tönkrement búzaszem egyuttal nemzeti veszteség. Aki felületességéből, lustaságból dohossá, zsízsíkossá teszi a búzáját, az nemzeti kárt is csinál, tehát hazafiatlan ember.

A természet fenséges műhelyében sok milliárd búzakalászban érik a magyar élet. Még mindig nem tudjuk, mennyi lesz ebből az Isten áldása, mennyit

tudunk betakarítani. Imád-ságos várakozással reméljük, arathatunk annyit, hogy a feleslegünkből azoknak

is lesz, akiknek tényleg elfagyott a vetésük, sőt még külföldre is marad mit szállítani. W.

Szolnokmegye a határig kiköveztetti a gyoma—dévaványai utat.

Gyomát közléről érintő és közgazdasági szempontból nagyjelentőségű útépités indul meg a közeljövőben Gyoma község határa és Dévaványa között. Beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint Szolnokvármegye állami és községi hozzájárulással, kilométerenként 23—24.000 pengős költséggel, még az ősz fo-

lyamán kiköveztetti a gyoma—dévaványai földutat.

A kikövezés kérdésével a napokban foglalkozott Dévaványa képviselőtestülete és községi hozzájárulásként egyhangulag ingyen fuvart szavazott meg, illetőleg elvállalta, hogy a kikövezéshez szükséges anyagot ingyen szállítja ki az útra.

A képviselőház megszavazta a közmunkákra fordítandó 15 millió pengőt

A képviselőház hatnapos tárgyalás után megszavazta a közmunkák céljára szolgáló belföldi kölcsön fel-

vételéről szóló javaslatot, amely 15 millió pengőt fordít különböző beruházásokra.

A Máv agrárellenes politikáját támadták az OMGE orosházi vándorgyűlésén

Az O. M. G. E. a Békésvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve június 16-án vándorgyűlést rendezett Orosházán. A gyűlésen baiczai Beliczey Miklós rámutatott arra az egyenesen agrárellenes tarifapolitikára, amit a MÁV folytat. Szóvá tette a Körösök hajózhatóvá

tételét s itt kifogásolta, hogy az annyira, szükséges, életbevágóan fontos munkálatok egyre késnek.

Indítványozta, hogy az OMGE vezetősége mindkét ügyben interveniáljon a kormányzatnál. Indványát nagy lelkesedéssel egyhangulag tette magáévá a gyűlés.

A földmunkák megindítására kamatmentes kölcsönöket kapnak az ármentesítő társulatok

Agrár körökben elterjedt hírek szerint az elemi károsodást szenvedett vidékeken a kormány nagyobb földmunka al-

kalmakat akar biztosítani és erre a célra kamatmentes kölcsönhöz juttatja az ármentesítő társulatokat.

Tizenhat pengő lesz az új búza minimális ára.

Fuvardíj kedvezményt kap a Tiszántul.

Beavatott kormánykörökből származó értesülés szerint az új búza értékesítése 16 pengős határán alapján történik. Gondoskodnak arról is, hogy azok a tiszántuli gazdák, akiket elemi károsodás ért, vasúti fuvardíj kedvezményben részesüljenek. A gazdák előnyét szolgálja továbbá az a várható intézkedés, hogy az idén a fix exportban részvevő kereskedők költség és haszontétele métermázsánként a tavalyi 1 pengő helyett 50 fillér lesz.

Ami a búza elhelyezését illeti, a kormánynak eddig már 5 millió métermázsát sikerült külföldre fix áron lekötni.

A tízholdas védett gazdák adósságának rendezése

Mindazoknak a 10 holdon aluli, vagy 10 holdat meghaladó, de 100 arany korona kalaszteri lisztajóvedelmet el nem érő, továbbá a csupán házasbelsősséggel rendelkező védett kisbirtokosoknak, akiknek adóssága a kalaszteri lisztajóvedelem 30 szorosát meghaladja, a 8700/934 M. sz. rendelet értelmében a részükre engedélyezett állami segélyösszeg nagyságáról értesítést kell kapni. Azonban sokan vannak olyanok, akik annak ellenére, hogy megilleli őket az állami segítség, erről értesítést nem nyertek. Ezek, valamint olyanok, kiknek a segélyösszeg megállapítása véleményük szerint téves, június 30-ig kimaradás és téves megállapítás miatt bejelentéssel élhetnek. Minden e csoportba tartozó védett birtokos tehát sürgős és fontos tennivalója, hogy meggyőződésli szerezzen adóssága rendezéséről s az esetleg szükséges bejelentést megtegye, mert a haláridő meghosszabbítására számítani nem lehet, a bejelentés elmulasztása miatt kárt szenvedhetnek.

Gazdaparlamentet hív egybe az Országos Mezőgazdasági Kamara

Az Országos Mezőgazdasági Kamara június 28-án tartja meg az évi rendes közgyűlését. Ugyanerre a napra gazdakongresszusra hívták egybe a járási és megyei bizottsági elnököket, valamint a körzeti kamarák vezetőit.

A kongresszuson napirendre kerülnek az összes időszerű mezőgazdasági kérdések.

Tejszövetkezetet alapítottak a köröstarcsai tanyai gazdák

Sajtgyártásra is be akarnak rendezkedni

Május 26-án jelentős napja volt a köröstarcsai tanyai központnak. Ekkor alapították meg az Országos Magyar Tejszövetkezeli Központ tagjaként a „Köröstarcsai Tanyai Tejszövetkezetet.”

A Szövetkezetnek 127 alapító tagja van.

Megalakulás után megválasztották az első igazgatóságot és felügyelőbizottságot.

Az igazgatóság tagjai lettek: Szabó Zoltán ref. lelkész-elnök, Tóth Sándor, Gulyás Mihály, Weigert Imre, Eiler András.

A felügyelőbizottság tagjai: Fábrián Gábor elnök, Tóth S. Ferenc, Hajdu Sándor, Kiss Imre, Csók József, Köhler Márton, Bauer Márton, Eiler Ádám, Sziráczi János.

A szövetkezet a tejfeldolgozó gépeket már be is szerezte.

A feldolgozó üzemel a köröstarcsai tanyák vasúti állomása közelében átalakítással rendezik be.

A tejszövetkezeli központ, a tej literjéért 11 fillérrel számítva, az összes tejszint átveszi a szövetkezettől szolnoki üzeme részére. A szállítási és géplörlesztési költségekkel leszámítva, literenként 10 fillért számítanak a termelőknek fizetni.

A köröstarcsai tanyák mozgékony gazdái szép reményekkel indulnak meg szövetkezellükkel. Vajmesterük képességében bizva, sajtgyártásra is be akarnak rendezkedni. Csak aztán ne az „úri” sajtok gyártására lörekedjenek, hanem kísérlezzék ki azt a „paraszt-sajtot”, mely táplálékértékével, jó ízével és olcsóságával egy eddig hiányzó néptáplálék legyen, a gazdának és a munkásembernek egyaránt.

Kilátást és szerencsét kívánunk a köröstarcsai tanyai gazdáknak tejszövetkezeti vállalkozásukhoz.

Bácsi Lajos bocsánatot kért a fősztolgabíróktól

A Nemzeti Szocialista c. politikai hetilap múlt évi 21-ik számában Bácsi Lajos szabó, gyomai lakos, „Vesztőjely” cím alatt a gyomai járás köztisztviselőiben és szeretetben álló fősztolgabírájáról és Bakos József lb. fősztolgabíróról olyan állításokat kockáztatott meg, amelyek a járás minden józanul gondolkodó lakosa méltán felháborodott.

Miután ez a cikk alkalmas volt arra, hogy — valódisága esetén — a fősztolgabírák ellen fegyelmi eljárás indíttassék meg, Bácsi Lajos, a cikk írója ellen, úgy dr. Pálka Pál fősztolgabíró, mint Bakos József lb. fősztolgabíró, az alispán felhatalmazása alapján, rágalmozás miatt bűnvádi feljelentést tett.

A Budapesten megtartott főltárgyaláson Bácsi azt állította, hogy a kérdéses cikkel közérdekből írta s annak valódiságát bizonyítani kívánja. Miután annak elrendelését a fősztolgabírák is kérték, ahhoz a budapesti kir. ltórvényszék is hozzájárult.

A valódiság igazolására Bácsi Lajos terhelt tanukul többek közt viléz dr. Haviár Gyula, Hoczmann István, viléz Varga Kálmán, Greising József, Mácz Ákos és Makó János urakat nevezte meg.

Az ügyben Budapesten június 17-én volt a főltárgyalás, amelyen a bejelentett tanuk — Mácz Ákos és Makó János kivételével — megjelentek. Ezen a tárgyaláson Bácsi Lajos a következő írásbeli nyilatkozatot tette:

„Nagyságos

Dr. Pálka Pál és Bakos József fősztolgabíró uraknak.

Gyoma.

A Nemzeti Szocialista politikai lap 1934 évi június hó 17-ik napján kelt 21 lapszámú példányában „Vesztőhely” cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag kijelentem, hogy annak tartalma elejétől végig valótlan, miért is én Önöktől ezennel ünnepélyesen bocsánatot kérek.

Budapest, 1935. évi június hó 17-én.

BÁCSI LAJOS.”

Ezt a nyilatkozatot dr. Pálka Pál fősztolgabíró és Bakos József lb. fősztolgabíró sértettek elégtételül elfogadják, s miután Bácsi Lajos terhelt megbüntetését nem kívánták, a kir. ltórvényszék az ügyet, Békésvármegye alispánjának hozzájárulását feltételezve, megszüntette.

Gyenge volt a békéscsabai nyári országos vásár

Hétfőn és kedden tartották meg Békéscsabán a nyári országos állatvásárt, meglehetősen gyenge érdeklődés mellett. A felhajlás visszaesett, forgalom csak szarvasmarha és a sertésvásáron volt.

Az árak a következők voltak: kilogrammonként húsertés 40-56, zsírsertés 56-61, borjú 50-68, tehén jóminőségű 32-36, tehén sovány 16-20, bika 32-34, növendék marha 30-

36-40, bárány 34-38-40, vágóló 10-16 fillér.

Soványsertés 1 éves páronként 30-36 pengő, féléves 20-32 P, választott malac 8-10 P, ökör egy pár 280-360 pengő, fejős tehén darabonként 130-180 P, fejős tehén borjas 180-240 P, igásló 80-200 pengő darabonként.

A vásáron egy szép ló 260 pengőért kelt el. Ez volt a legmagasabb ár, amelyet fizettek.

A strandfürdő árai:

Személyjegy egyszeri fürdésre 20 fillér.

Idényjegy egy személyre — — — 5.— pengő
Kiskabin egész idényre — — — 12.— pengő
Nagykabin egész idényre — — — 18.— pengő

Jegyek a strandfürdőnél válthatók.

HIREK

A kormányzó születésnapja. Viléz nagybányai Horthy Miklós kormányzó június 18-án ünnepelte meg 67-ik születésnapját. Ebből az alkalomból a gyomai felekezetek templomaiban istentiszteleteket tartottak, amelyen a halóságok képviselői is megjelentek.

Kinevezés. Dr. Fáy István főispán Bencsik László gyomai járási irodafőosztály vezetőjévé nevezte ki.

Választó Polgárokhoz! A gyomai választókerület országgyűlési képviselőjének Andaházi Kasnya Bélának f. hó 23-ára jelzett beszámoló gyűlését a halóság nem engedélyezte.

A gyomai postahivatal értesíti a lakosságot, hogy mindazok, kik a jövőben igénybe óhajlják venni a telefont, a használatba vétellel kapcsolatban, bárminő felvilágosításra, tanácsra van szükségük, forduljanak hivatalos órák alatt bármikor a kezelőtisztviselőhöz, ahol a megfelelő utbaigazítást a legnagyobb készséggel megkapják. Az igazgatóság megengedte, hogy kivételes esetekben díjmentes próba beszélgetést is folytathassanak.

Bucsu Gyomán. Június 30-án búcsú lesz Gyomán. Ebből az alkalomból a környékről több búcsújáró körmenetet vezetnek a gyomai katolikus templomba.

Tizenhat pengő a vagyonszállás ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingallanok vagyonszállásáért fizetendő búza árárt a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg június hónapra szóló érvénnyel métermázsánként 16 pengőben állapította meg.

Új főjegyző Békésszentandrásán: Békésszentandrás megüresedett főjegyzői állására a képviselőtestület Sinka Ferenc volt adóügyi jegyzőt választotta meg.

Nyolcra emelkedett az endrődi tragédia halálos áldozatainak száma. Pénteken a gyulai kórházban meghalt Rau Gáspárné, Dinya Franciska 43 éves asszony, aki az emlékeztetés endrődi tragédia alkalmával a jobb combjába kapott golyót. Elhunylával nyolcra emelkedett az endrődi tragédia halálos áldozatainak száma.

Köszönetnyilvánítás. A Gyomai Nemzeti Egység Párti Munkás Olthoz Vezetősége mindazoknak a nemes szívű ajándékozóknak, akik a Munkás Olthoz első lépésénél igyekeztek segítő kezét nyújtani, ezúttal mond hálás köszönetet.

Megnyilt a standfürdő!

Balatonzamárdin

elsóranguan nyaralhat gyermeke pedagógusnál napi kétónyolcvanért. Felvilágosítást ad Györgyné, Békéscsaba, Kossuth-tér 2.

A bánkúti búza kitenyésztojének elismerése dr. Schweiger Lászlónak a megjelent cikkéért.

Dr. Schweiger László—mint ismeretes, a fagykárak után cikket írt és erélyesen megcáfolla azt a hiedelmet, mintha a fagy a bánkúti búzában nagyobb kárt okozott volna, mint a liszavidéki búzában. A cikkkel kapcsolatban Baross László, a bánkúti főhercegi uradalom igazgatója, aki a világhírű bánkúti búza kitenyészte, most levelet intézett dr. Schweiger Lászlóhoz és a levélben többek között ezeket írja: Kedves Barátom! Balatonfüredről visszatérve mondok őszinte köszönetet kedves soraidért és az elküldött, minden tekintetben szakszerű közleményedért, aminek minden sorát készséggel álátrom. Magam is akartam erről írni a Köztelekben, de miután szakszerű cikked után utat már ugysem mondhatnék, de mert azóta gróf Somsich László, az OMGE elnökétől és másoktól is oly értesítéseket és leveleket kaptam, hogy azokat a vádakat, mintha a bánkúti 1201-es fényleg nagyobb fagykárt szenvedett volna, megcáfolva látom, így feleslegessé válik minden védekezésem, mert ma már nincs ember, aki e miatt a bánkúti búzákat joggal vádolhatná. Nagyon köszönöm neked Kedves Barátom szíves jóindulatodat és tartis meg továbbra is szíves barátságodban. A legszívélyesebben üdvözöl őszinte barátod.

Baross László s. k.

A fekete mágia muzeuma. Budapest legérdekesebb muzeumáról a hívmúzeumról és iskoláról rendkívül érdekes fényképekkel illusztrált cikkek közöl a Tolnai Világlapja új száma, mely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikkek, pompás folytatásos regény, nagyszerű rejtvények és közel 100 remek rézkarc-szerű fénykép talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Ovoda ünnepély. Gyoma község új ovodájában f. hó 22-én d. u. 3 órára hirdetelt ovodai ünnepély elmarad, mert hatóságai intézkedésre a községben nagy mérvben fellépett kanyaró járvány miatt a községi ovodákat július hó 5-ig bezárták, így az elmaradt ünnepély előreláthatólag csak július hó 7-én d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Pünkösöd másodnapján az I. sz. Vadásztársaság a Nemzeti Egység Párti Munkás Otthonának egyszerű keretek között nyújtotta és adta át azokat a felszerelési tárgyakat, amelyek a legutóbbi gyűlésen a tagok egyhangulag szavazták meg. A Vadásztársaság részéről jelen voltak: dr. Pálka Pál járási főszolgabíró és Pétermann József ny. községi főjegyző. Az ajándékozott tárgyakat Csele István elnök köszönte meg keresetlen szavakkal. Jelen voltak még Iványi Aladár, Iványi István, Polányi Lajos, Megyeri István, Csuvaryszky Mihály és Pintér Pál. Adja az Isten, hogy sok ilyen megértő és segítségel nyújtó férfiak legyen községünknek és egyben az egyetemes magyar társadalomnak.

Állami márkázást kap a magyar gyümölcs. Ugy a belföldi, mint különösen a külföldi szállítmányok gyümölcseinek minőségét, színét, nagyságát és csomagolás módját előírja a márkázási rendelet, mely a cseresznye és a meggyre vonatkozólag már életbelépett. Az előírás szerinti szállítmány állami hitelesítést, „márkát“ kap. Ennek részleteiről, valamint a málnatermesztésről, az őszibarack zöldmetszéséről, a gyümölcsritkításról, a fagy és jégkár utáni teendőről a számóca feldolgozásról, az újabb gyümölcsletelepítési körzeti beosztásról, stb. aktuális cikkek közöl, mélynyomású képekkel „A Magyar Gyümölcs“ legújabb száma, melyből egy alkalommal, lapunkra hivatkozással, ingyenes mutatványszámot küld a kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy út 8. szám.

A BUVÁR Hermann Ottó száma. A Franklin—Társulat népszerű tudományos folyóiratának júniusi számát Hermann Ottó emlékének szentelte, akinek születése százados évfordulóját a magyar tudományos világ e napokban ünnepli. Az ünnepi szám élén Hóman Bálint kultuszminiszter Hermann Ottó tudománytörténelmi jelentőségét méltatja, Lambrecht Kálmán az élő Hermann Ottóról, viléz Somogyváry Gyula országgyűlési képviselő, a rádió igazgatója, pedig a Gyöngyös bokréta megszületéséről ír. A gazdagon illusztrált szám további cikkeiben Grósz Emil egyetemi tanár a szemgolyóhoz tapadó új kontakt-üvegekről érintkezik, Rácz Kálmán országgyűlési képviselő a petróleum világgazdasági és világpolitikai kérdéseit ismerteti. Pongrácz Kálmán, Lovrekovich István, Borning Henrik és Mezei Béla biológiai, Enyedi Béla és Remete Dezső technikai, Tuzson Pál kémiai, Koch Nándor geológiai problémákkal foglalkozik. Külön cikkek emlékeznek meg a most vízrebocsátott Normandieről és a közelmúltban elhunyt De Vries holland botanikusról. A BUVÁR nagyszerű első fényképpályázatának eredményéről írásban is, képből is beszámol a júniusi füzet, egyúttal pedig új pályázatot ír ki a természet-tudományok és a technika iránt érdeklődők számára.

A lótetű és hangya irtásáról ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a kajszinbarackfák idei tömeges pusztulásáról, az őszibarackfák nyári kezeléséről, a zöldnyesésről, a szőlő zöldhajtásáról, az almamoly elleni védekezésről, a fenyegető szőlő peronoszpóra járványról, a jégverte fák és szőlők kezeléséről, a rózsa nyári metszéséről stb. A dúsan illusztrált két szaklapból, mely színes gyümölcsképek is közöl, egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium) díjtalanul küld mutatványszámot.

Okleveles tanítónő, tanárjelölt, elemi polgári és tanítóképzős növendékek előkészítését a nyári szünidőben mérsékelt díjazás mellett vállalja. Érdeklődni lehet a szerkesztőségben.

Magyar festőművész a mozifilmfelvevőgép előtt. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely száz oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek illusztrált rádióműsorokai, színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovaot, novellákat, egyfelvonásos szindarabot, több, mint 100 képet és ezer érdekességet talál az olvasó a különös és tartalmas színházi képcslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hetilap a perspektíva művészeti és Építőgyakorlati műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainknak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendelkezésünkre bocsátjuk a lapot.

Országos vásárok. Kisújszárláson június 25-án, július 1-én Dévaványán országos kirakodó és állalvásári tártanak.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe június 12-től 19-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

T. Kiss Lajosné Kovács Juliannának leánya, Aranka, ref., Kisurda Mihályné Brúcher Máriaának fia, Dániel, ág. ev., Wolf Györgyné Csóli Teréznek leánya, Teréz, ág. ev., Udvari Antalné Bárdos Ilonának fia, László Zsigmond, ref., Cs. Szabó Gergelyné Sánta Irénnek fia, Gergely Gábor, ref.

Házasságot kötöttek:

Tuba Lajos és Olajos Irén, Bak János és Varga Ilona.

Meghaltak:

Cselei Erzsébet 4 hónapos, ref., Gál Erzsébet 29 napos ref.

Herczeg Jánosnak Kiss Bálint ut 14 sz. háza azonnali beköltözésre eladó vagy haszonbérbe kiadó. Érdeklődni Rákóczi utca 35 szám alatt.

BALOGH Hölgyek figyelmébe!

BALOGH

Olcso fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, polettokat, kabátokat stb.

Ugyanott szabászatit szakoktatás.

BALOGH angol női szabó

Horthy Miklós út 25 szám alatt.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
fűk, olaj, cérna,

kizárólag
Lach és Vargánál.

Közérdekű kis hírek.

A házaló kereskedést a törvény szigorúan tiltja, de büntethetik azokat is, akik ilyenektől vásárolnak. Ha valakinél házaló kereskedő jelentkezik, jelentse az előjáráságnak. — A munkás keresménye után járó adókat a munkaadó köteles levonni és beszolgáltatni. Ha ezt elmulasztja, a végrehajtást vele szemben folytatják le. — A kormány a közel jövőben megkezdi az egész ország területén a lakosság gázvédelmi kioktatását. — Új cukorárak: kristály cukor 132, kockacukor (ládás) 138, dobozos 136, porcukor 133 fillér kilogrammonként. — Julius 7-től augusztus 4-ig tart a törvénykezési szünet. Ez idő alatt csak a sürgős természetű ügyek kerülnek elintézésre. — Nem szabad a vasúti bérletjegyet áruszállításra használni. A bérletjegy tulajdonosának, ha áruszállításon kapják, kétszeri bírságolás után a bérletjegyét elkobozzák. — Az Országos Stefánia Szövetség elhatározta, hogy egyenruhába öltözteti a védőnőket. — A telefon népszerűsítése érdekében a posta minden jelentkezővel díjtalanul ismeretli a telefoni és díjmentesen engedélyez helyi és vidéki próba beszélgetéseket. — Csak a jégkár által sújtott lakosság részéről lehet gyűjteni a nyár folyamán. — Hírek szerint a földművelésügyi minisztérium kötelezővé teszi a zsírsík írtását. — Baromfiellenyészési utmutató díjtalanul kap mindenki, aki levelezőlapon kéri a Gödöllői Baromfiellenyészési Intézetétől. — A kormány a fázisadó rendszerét a jövőben bevezeli azokon a területeken is, ahol még az általános forgalmiadó van érvényben. — A buza ára évi átlagban pengőre árszámlítva 1791-ben 11.27 P., 1810-ben 46.49 P., 1812-ben 105.81 P., 1816-ban 82.60 P., 1826-ban 5.93 P., 1847-ben 25 P., 1870—1884-ben 20-30 P., 1900-ban 17.48 P., 1914-ben 33.36 P., 1918-ban 30.03 P., 1920-ban 8.31 P., 1925-ben 36.90 P., 1933-ban 10.88, 1934-ben 16.45 P. volt.

Sertéspiac

Gyoma, június 19.: Felhajtás nem volt.

Budapest, június 19.: Az irányzat szilárd. Árak: szedell 68-70, könnyű 50-60, öreg 60-62 fillér.

SPORT

Vasárnapi futballprogram: Gyomán: GySC—M.Törekvés. Kondoroson: KTE—MTK. Mezőberényben: TeXtIL—BISE.

Mult heti eredmények: MTK-Törekvés: 2-1 (0-1). Kinizsi-OFC 3-1 (2-0).

GySC—TÖREKVÉS meccsel Rátfai szövetségi bíró fogja vezetni.

TEXTIL — MTK boltrányos körülmények között félbeszakadt bajnoki mérkőzés törvényeségi főárgyalását f. hó 15-én tartotta meg Mezőberényben a gyulai törvényszék Ungvárytanácsa. A bíróság magánosok és hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt 4 egyéni 21-21 napi, 2 egyéni 14-14 napi, 5 egyéni 8-8 napi és 1 egyéni 6 napi fogházbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását a bíróság 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Makai, Ancsin, Hankó, Laki és Pávelz játékosokat, valamint Neupor Iván testnevelési tanárt felmentette. Az ítélet indokolásában megállapította a bíróság, hogy a sajnálatos boltrányt Vezér II. szöv. bíró erélytelen és részrehajló játékvezetése okozta.

ETK — GySC komb. 5-0 (0-0). Barátságos. Endrőd, bíró: Maluska.

GySC: Kiss Zs. - Kiss S. Pulugor—Mosolygó, Németh, Sebők—Béres, Ehrmann, Bartha, Kruchió, Nagy B.

GySC. agyontartalékolt csapata az első félidőben löbb szélsőséges helyzetet teremt az ETK kapuja előtt, ETK támadását pedig a jó védelem parírozza. Második félidőben Kruchió helyett Szántó áll be, Ehrmann pedig Mosolygóval cserél. Az ETK nagyon belefekszik és Pulugor jóvoltából csakhamar megszületik az első gól. Gól után a GySC visszakeresik a pártosbíró segítségével az ETK rövidesen még négy góllal terheli Kiss Zs. hálóját. Jók voltak: Kiss S. Németh Sebők és Ehrmann, illetve Hunya A. és Simon. E. i.—

M.SZSE—GYTK 2-0 (2-0).

bíró: Heinfarth.

Mezőlurjak támadásával indul a játék. Már a 10 p.-ben a szemfüles szövogyári center megszerzi a vezetést. 1-0. Erre a gyomaiak erősítenek, különösen Bolehovszki vezet ve-

szélyes támadást, de a jól működő turi bekkék idejében lépnek közbe. 20 p.-ben mezőluri half kézzel üti le a labdát. A büntetőt Halvani küldi hajszára kapu mellé. Innen szövogyári főlény alakul ki és erősen szorongatják izsónak a kapuját, majd a 34. p.-ben a fürgé turi szélső faképnél hagyja Csikósi és megszerzi a második gólt 2-0. A vendégcsapat továbbra is főlényben marad, mégis a 43. p.-ben Vatai lövését csak vetődve tudja kornerra tolni a turi-kapus. A szöglet rugás nem hoz eredményt. Vállozatos játékkal ért véget a félidő.

Szünet után Halvani helyett Kerlész áll be. meri Halvani az első félidőben megsérült. 5 p.-ben Bartha löhele, de lövés helyett bead és így a jó helyzet eredménytelen maradt. 15. p.-ben a turiak nagyon feljönnek és egymásutáni lövésekkel küldenek a gyomai kapura, de újabb eredményt már ők sem érhetnek el, mert a GYTK védekezésére rendezkedik be. Majd a 34-ben a vendég Lukács szereli le a lövő helyzetben lévő turi centert. Ettől kezdve mindkét csapat alább hagy az irammal és így a játék unalmassá válik. Még egy-egy támadás a szövogyáriak részéről és vége a mérkőzésnek.

A turi csapat komoly ellenfele lesz minden II.-oszt. bajnok csapalnak. Jó védelemmel és fürgé csalársorral rendelkezik.

A GYTK az első félidőben, dacára a kapott góloknak löbbel mulatott. A második félidőben hiányzott Halvani. Bartha ha szorgalmasan tréningezik, úgy hasznosan fogja betölteni a jobbszélső posztot.

GYTK-II.—M.SZSC-II. 4-1.

bíró: Gerda.

A GYTK második csapata nagy igyekezettel játszik, amit igazol azzal, hogy végig veri a környékbeli II-ik csapatokat.

Keresse fel a kiváló gyógyhatású
Parád gyógyfürdőt

Vastimsós arzénés gyógyfürdők Szén-savas fürdők. **Vizgyógyintézet. Új modern strandfürdő Különböző ivógyógyimódotok.**

Folyóvízzel ellátott modern szobák Penziórendszer: előidényben 5.60-tól 7.20-ig. Diétás étkezés. Május, június havában 50 százalékos visszautazási kedvezmény. Prospektust küld fürdőigazgatóság Parád-fürdő. Telefon 1. Idény: V. 14-től IX., 30-ig.

Földény VII. 1—VIII. 31-ig.

Publikáció

Özv. Csapó Jánosné 2 kateszt-rális hold heréje van eladó. Hősök-utja 72 sz.

Özv. Papp Zsigmondné Bánomkertben 1 hold, a Keselyösön 1 fertály földje eladó. Négy és fél fertály földje haszonbérbe kiadó. Rákóczy u. 14 sz.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Egy jókarban lévő féderes kordé eladó Deák Ferenc utca 33.

Legelőnyösebb feltételek mellett köthető biztosítás az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat gyomai temetkezési csoportjánál. Érdeklődni lehet a helyi megbízottnál: Kulcsár Mihálynál. Lakik az öreg református temetőben.

A „Mezőluri Általános Bank Részvénytársaság” folyósít gazdakölcsönöket földre és házra elsőhelyű bekebelezés mellett. Felvilágosítás kapható Gyomán: **Greisinger József** nyug telekkönyvvezetőnél.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok Ifj. **Alt Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Horthy Miklós út 63 számú ház azonnali beköltözésre eladó. Érdeklődni lehet ugyanott.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők **legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Ócska kalapból újat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás, valamint szalagozás által valószínűsíti új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítenek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 5.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, a köröstarcsai vasútállomás mellett 60 kishold tanyaárbirtok kedvező fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
36 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbéllyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cim: **Székelly Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidalat, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Mikor leghelyesebb valamely gabonafélét learatni?

Itt az aratás ideje és másrészt ez évben a rozsdakár is fenyeget nagyobb mértékben, így tehát kívánatos egyet-mást elmondanunk az aratás megkezdésének helyes időpontjáról.

Ezenkívül a gazdaközönség üzleti érdeke, hogy jó minőségű gabonával jelenjen meg a piacon és a mellett a gabona minősége nagy tömegben is feleljen meg a piaci követelményeknek. Ebből következik, hogy a gabona minősége egyöntetű legyen még a kisgazdaközönségnél is. Nyilvánvaló, hogy ezt csakis úgy lehet elérni, ha minden gazda tisztában van az aratás helyes keresztülvitelével.

Hiába adjuk valaki kezébe a legjobb minőségű búzalisztfajtát, mégis másodrendű árut fog az szolgáltatni, ha helytelen időben történik a búza learatása. Sokan el sem tudják képzelni, hogy az aratás ideje mily nagy befolyást gyakorol a búza minőségére.

A gabonafélék közül a legnehezebb a búza és a sörárpa aratási időpontjának meghatározása. Azonban aki tisztában van a vetéselvekkkel, ennek nem okoz nehézséget az a kérdés, mikor arasson?

A búzánál háromféle érést különböztetünk meg és pedig: zöldérést, viaszérést és túlérést. A búza zöldérésénél a szem puha, azonban kezünk nyomására már nem folyik belőle tej. A szalma és kalász sárgás alapszint

vesz fel, de mindkettő igen sokszor zöldes árnyalatú. Ez azonban ne riasszon vissza bennünket az aratástól, ha annak szüksége fennforog.

A búza viaszérésénél a kalász és a szalma már teljesen sárgás színt öltött, de a szem még puha és kezünk ujjával könnyen összegyurható.

Tulérésben van pedig akkor a búza, ha a kalász és szalma teljesen megsárgult és a kalászban lévő szem teljesen megkeményedett.

Zöldérésben és viaszérésben nem pereg a búzaszeme, a túlérésben azonban igen.

A legacélosabb búzát akkor kapjuk, ha azt zöldérésben vágjuk le. Ilyenkor azonban valamivel kisebb a termés és a mai kereskedelem még nem fizeti meg a zöldérésben aratott búza kiváló acélos minőségét. A zöldérés tudata azonban igen nagy tényező, mert az a gazda, aki tudja, mi a zöldérés, az nem habozik és nem tétovázik, hanem gyorsan cselekszik, ha a helyzet ezt így kívánja. Nevezetesen rozsdás évben gyorsan kell cselekednünk és ilyenkor az aratást már zöldérésben kell megkezdenünk, hogy a rozsdák minél kisebb kárt teheszen.

Viaszérésben a hozam teljes, a szem nem pereg és a mellett a búza lisztminősége elsőrendű, a szem

acélos, szép piros. Ha tehát a rozsdák nem kényszerít bennünket gyors aratásra, úgy leghelyesebb minden búzát viaszérésben learatni.

Tulérésben a szem már kemény és ilyenkor sok a magpergés. Ez okból minden förekvésünk oda irányuljon, hogy búzáink ne kerüljön túlérésbe. A túlérés azért is hátrányos, mert ilyenkor a búzaszem már elhalványul és veszít piros, acélos színéből. Túlérésbe csakis azt a búzát lehet engedni átmenni, melyet vetőmagnak szántunk.

A nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaság 1932 évben végzett aratási kísérletet, mely évben tudvalevően országszerte igen súlyos volt a rozsdakár. A kísérlet „Bánkút 1014“ fajta búzával ment végbe és az eredmény a következő: 1932 július 8-án zöldérésben learatott búza hl-súlya volt 80.00 kg. Július 11-én viaszérésben learatott búza hl-súlya 77.45 kg. és ez egészen halovány lett, elvesztette szép, piros, acélos színét.

Mindebből láthatjuk, hogy

a búza aratásával sietnünk kell.

A rozst leghelyesebb viaszérésben learatni. Azonban a rozst túlérésben nem szenved színváltozást és nem pereg oly káros mértékben, mint a búza. Munkatorlódás esetén tehát inkább a rozst hagyjuk állani bizonyos rövid ideig és ez alatt inkább a búzával siessünk,

A sörárpat akkor kell learatnunk, mikor a kalásza teljesen lekonyult, hogy azonban a pergést elkerülhessük, a meleg déli órákban nem vágatunk.

A takarmányárpat azonban viaszérésben aratjuk, tehát mikor a kalásza nincsen egészen lekonyulva, mert ilyenkor legkevesebb a magpergés és a mellett a szem már teljesen kifejlődött.

A zabot ugyancsak viaszérésben aratjuk, nevezetesen akkor, mikor a bugája megsárgult, de a szalmája még zöldes árnyalatot mutat. Tulérést a zabból igen sok pereg el és a szél is sok magot kivisz.

Westsik Vilmos

mezőgazdasági kamarai szaktanár.

A képviselőtestület rendkívüli közgyűlése

A képviselőtestület június 25-én délelőtti 9 órakor Kovács Gábor bíró elnöklelte által rendkívüli közgyűlést tartott. Kimondták, hogy a fogyasztási ellenőrök létszámát kétfőre felelemlik és az eddigi fixfizetés helyett százalékos díjazást állapítanak meg a számukra. Évi 260.— pengős költséggel egy-egy szegénysorsu gyomai tanuló kiképeztetnek a békéscsabai mezőgazdasági szakiskolában.

Báró Huszár Lászlóné póhalmi birtokának bérbeadásával kapcsolatban a községnek

joga volna, 15 százalékot kisbérletek létesítése érdekében igénybe venni. A képviselőtestület ezzel szemben elhatározta, hogy ezzel a joggal nem él, mert a bérlet egy részét ugyanis kisemberek kapták meg, másrészt a már megkötött szerződéseket ezzel károsan befolyásolnák.

A képviselőtestület végül jóváhagyta az I. számú Vadászársasággal kötött vadászhaszonbérleti szerződést és ezzel a közgyűlés véget ért.

Kerületi dalosverseny

Az Országos Magyar Dalszövetség X-ik kerülete Péter—Pál napján Szolnokon daloskerületi versenyt tart, melyen a békésvármegyei dalárdák közül egyedül a gyomai dalárda vesz részt. A gyomai dalosok a reggeli személyvonattal utaznak Szolnokra.

Jövő számunkban beszámolunk az ünnepélyről.

Védjük meg a csecsemőket

Mint minden évben, az idén is megjelentek az Országos Stefánia Szövetség csecsemővédelmet hirdető plakátjai, amelyek a nyári hónapokban elmaradhatatlan óvszabályokra hívják fel a nagyközönség figyelmét. Tekintettel arra, hogy a szövetség tanácsainak ismerete elsődrendű közérdek, a plakát tartalmát az alábbiakban teljes terjedelmében leközzöljük. A tanácsok a következők:

1. Sohasé válasszátok el nyáron csecsemőileket.
2. A nem szoptalott csecsemők étikének elkészítésére mindig megbízható tejet vegyetek.
3. A friss tejet tisztá, sűrű szűrőn szűrjétek át és hideg helyen tartásatok.
4. A csecsemők táplálékát gondosan úgy készítsétek el, ahogy azt az orvos elrendelte.
5. A táplálékot mindig pontos időben és az orvos által előírt mennyiségben adjátok.
6. Mielőtt azt a csecsemővel megelelnétek, kósioljátok meg. Összement, savanyú, sárga vagy bűzös tejet ne adjátok neki.
7. Óvjátok csecsemőileket a tűző napsugártól.
8. Nappal inkább hűvös szobában vagy árnyékos helyen tartásatok és este felé, ha már kicsit lehűlt a levegő, vigyétek őt a szabadba.
9. Minél melegebb az idő, annál lengébben öltöztessétek a csecsemőt.
10. Óvjátok úgy őt, mint láplálékát a legyektől.

Akármiilyen csekély rendelleneséget láttok csecsemőiteknél, azonnal vigyétek orvoshoz. Amilyen könnyű a bajnak kezdetén elejét venni, éppen olyan nehéz az elhanyagolt bajt gyógyítani!

A bércséplést július 15-én kezdik meg

Addig csak a kenyérnek való gabonát csépelik el

Mezőgazdasági és szociális szempontból nézve is fontos beadvány várja a mezőgazdasági kamara jóváhagyását és pedig a gyomai bércséplők által a községi mezőgazdasági bizottsághoz beadott javaslat, melynek jóváhagyása szerint a gyomai járás területén lévő bércséplők a bércséplést csak július 15-én kezdhették meg.

Az előző években a bércséplők-höz szerződött részesmunkások nem vehettek részt az aratásban, mert az aratás megkezdése után azonnal megkezdtek a cséplést is. Ezek az idén aratást is vállalhat-

nak, amelyet július 15-ig befejeznek.

Gyomán mintegy 400 részesmunkás aratási munkájáról és kéresteről van szó, ami egyben az aratás gyorsabb befejezését is szolgálja, amiből a túlérés előtt learatott búzamínőségével és mennyiségével a gazdáknak és a nemzeti vagyonnak gyarapodását is elősegítik.

Megdicsérik bércséplőseinket életravaló és belátó kezdeményezésükért, melyért részesmunkásaik is hálásak lesznek nekik.

Minden kedden és pénteken este locsolják a piacteret

Megkezdtek a Kossuth Lajos, Horthy Miklós és gróf Tisza István utcák locsolását

Közegészségügyi elbírálásban csak helyeselni tudjuk, hogy előjáróink ezután minden kedden és pénteken este a tűzoltói motorfecskeendővel felocsolják piacterünknek azon részeit, ahol másnap reggel az élelmiszereket árusítják.

Ugyancsak helyeseljük, hogy lófogatú locsolónkkal megkezdik a három legfor-

galmasabb utvonal locsolását is.

Csak aztán abba ne maradjanak ezek az üdvös közegészségügyi gondoskodások és pedig azon a címen, hogy „nincs rá fedezet!” Kell lenni ezekre fedezetnek, amint a járványkórházra, a tűzvédelemre, úgy a porvédelemre is kell lenni fedezetnek.

Kánikula, aratás, zivatar

Egész héten kánikulai forróság volt, ami a gabonafélék érését annyira siettetette, hogy a héten az őszi-árpák aratása mellett a búza aratását is lehetővé tette.

A kibírhatatlan forróság-

ra pénteken délután 5 órakor Budapesten végigszárguló vihar nyomán helyenként bőséges zivatar volt, mely este fél 8 órára érkezett hozzánk és takaros esőt hozott, egyben a levegőt kellemesen lehűtötte.

Kedvező gabonatermés kilátások világszerte

A várható új termésről eddig érkezett jelentések kevés kivétellel kedvezően szólnak. Kanadában 340

350 millió bushel (egy bushel 27.2 kg.) buzatermésre számítanak, a tavalyinál jóval kedvezőbb eredményre.

Az Északamerikai Egyesült Államokban az eddigi még korántsem döntő beszélések szerint közepes termés várható.

Romániában a tavalyinál $\frac{1}{3}$ -dal nagyobb buzatermésre számítanak. Kedvezőek a kilátások Németországban, Csehszlovákiában és Ausztriában. Az osztrák buzatermés mintegy 30 %-kal nagyobb, igérkezik a tavalyinál. Olaszországban a kilátások eddig kedvezőtlenek voltak és csak az utóbbi hetekben javult meg. Kevésbé kedvezőek a hírek Franciaországból, ahol a múlt évben rekordtermés volt.

A bércséplők figyelmébe

Községi előjáróság hivatalosan közli: A cséplési-statisztikai lapok megérkeztek és a cséplőgéptulajdonosok a kataszteri nyilvántartó irodában bármikor átvehetik őket. A cséplési statisztikai lapokat minden hét végén ki kell tölteni és vasárnaponként reggel 9 órakor kitöltve be kell adni a kataszteri nyilvántartási irodába. — Ugyancsak a községi előjáróság közli, hogy a bércséplők a cséplés megkezdése előtt kötelesek a községi, vagy a szolnoki központi adóhivatalnál jelentkezni; a cséplés befejezése után pedig 3 napon belül be kell szolgáltatniok a számlakönyveket és a cséplési könyvet. Aki ezeknek a köteleességeknek nem tesz eleget, súlyos pénzbírságnak és még súlyosabb költségeknek teszi ki magát.

Keresse fel a kiváló gyógyhatású Parád gyógyfürdőt

Vastimsós arzénos gyógyfürdők Szén-savas fürdők. **Vizgyógyintézet. Új modern strandfürdő Különböző ivógyógyimódok.**

Folyóvízzel ellátott modern szobák Penziórendszer: elődínyben 5.00-tól 7.20-ig. Diétás étkezés. Május, június havában 50 százalékos visszautazási kedvezmény. Prospektust küld fürdőigazgatóság Parádfürdő. Telefon 1. Idény: V. 14-től IX., 30-ig.

Földény VII. 1—VIII. 31-ig.

Aratással kapcsolatos fontos tűzrendészeti intézkedések.

Az ország nehéz gazdasági helyzetére tekintettel hatványozottan fontos érdekelt képez a mezőgazdasági terményeknek a tűzvészektől való megóvása. Ennek érdekében kormányrendelet is látott napvilágot, pontos és szigorú végrehajtása céljából vármegyénk alispánja rendeletet adott ki. — A rendelet főbb intézkedéseit a következőkben közöljük:

A vasutmenti birtokosok, illetőleg földbérletiek a termények learatását a termény egyenlő beérése után a vasut felőli részen kell hogy megkezdjék. — A learatott termények a sinektől legalább 100 méterre helyezendők el s nyomban aratás után a tartó 100 méter szélességben fellisztítandó, felgerezendő. — Az első keresztosztól 10 méter távolságban a vasuti töltés felől 3 méter szélességben védőbarázdát kell szántani. — Az egyes birtokrészek védőszántásainak egyvonalba kell esniök, mert az össze nem függő, lépcsőzetes szántás, ugynevezett védőbarázdák a tűz ellen nem nyújt védelmet.

A fennálló rendelkezés szerint, ha a learatott termény az előirt távolságra a terület keskenysége miatt nem helyezhető el, akkor a terményt a legközelebbi idő alatt el kell onnan hordani és védőbarázdát ez esetben is kell szántani.

Ezen előirt rendelkezésnek a végrehajtását a vasut közveivel szintén ellenőrzési és a mulasztókat feljelenti.

Mezőgazdasági terményt külön engedély nélkül csak olyan községi belsőségekben szabad behordani s azokat ott tartani, illetőleg azokat kicsépelni, amely a legközelebbi lakóháztól vagy gazdasági épülettől, magtártól, kerítés-től stb. legalább 100 méterre, illetőleg 2000 keresztm. kisebb mennyiségű termény esetén legalább 50 méter távolságra fekszik. — E távolságnál kisebb távolság esetén a behordáshoz április 8-ig engedélyt kellett kérni. — Aki nem kapott erre engedélyt s annak ellenére behordja terményeit, 10 napig terjedhető elzárásra és pénzbüntetésre büntethető. — Tanyán a lakástól legalább 20 m. gazdasági épülettől legalább 10 m. vasuti vonaltól 100 méternyi távolságra helyezhető el kazal; asztag. — Az asztag legnagyobb hosszúsága 10 öl, szélessége 4 öl, magassága 3 öl lehet. Az asztagok közt legalább 4 méter széles, mindenkor tisztán tartott utat kell hagyni. Az asztagokat mindenkor úgy kell elhelyezni, hogy az uralkodó szél irányába azok szélessége és ne hosszúsága essék. Község szérűtől csak a tűzrendészeti hatóság által kijelölt, engedélyezett hely, az előirt tűzrendészeti intézkedésnek szigorú betartása mellett, — vehető igénybe. — A gazdának kötelessége az asztag mellett 10 hl. vizet, 2 vedret tartani. — Kívánatos és célszerű, hogy a szérűn nagyobb mennyiségű és több helyen elosztott porhanyított föld, valamint ponyva, ásó, lapát és gereblye álljon rendelkezésre. — A dohányzási tilalmat szigorúan be kell tartani. — Étel-főzés céljából rögtönzött tűzhelyet csak a szérűn kívül, legalább 100 m. távolságra s megfelelő óvintézkedések mellett lehet létesíteni. — A Tűzrendészeti kormányrendelet szerint csak olyan gőzcséplőgéppel lehet csépelni, amelynek tüzelő és szikra fogó szerkezete a tűzbiztonsági követelményeknek minden tekintetben megfelel. A kihulló tüzes pernye, salak mindég vízbe kell hogy hulljon, azért a hamuláda alá megfelelő nagyságú gödröt kell ásni, amely gyakran vízzel árasztandó el. —

A traktor kipufogójára a tüzeset megakadályozására megfelelő edényt kell alkalmazni, amely az égés termékeit felfogja. — Minden cséplőgép mellett kifogástalanul működő a megfelelő tömlővel (legalább 4-5 méter nyomótömlővel) bíró kazalfecskendőt, valamint kellőleg felszerelt mentőszekrényt kell tartani. A szérűn keletkezett tüzet a gőzcséplőgép kezelője három hosszú sípjellel tartozik jelezni, egyrészt azért, hogy a tűz a környéken dolgozóknak, másrészt azért, hogy a tűzoltóság számára tudomására jusson, s a tűzoltás mielőbbi megkezdésével a nagyobb tűz gyors és késedelem nélküli jelzése-

re jó, ha egy kerékpár készenlében van. —

A lakosság figyelmét még arra is felhívjuk, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet szerint a község belső területén büntetés terhe mellett szigorúan tilos a fedetlen és be nem épített nyári konyhák és egyéb szabadtüzhelyek használata s mindazoknak a szabályoknak a megszegése, amelyek tűz keletkezésére vezethetnek. —

Hazafias kötelességét teljesíti az, aki gondosságával s a tűzrendészeti szabályok betartásával elősegíti azt, hogy a mezőgazdasági termények a tűzvésznek áldozatul ne essenek. —

Az állami erdei facsemete- és suhángkiszolgáltatás feltételei.

Az állam erdészeti csemetekertek facsemete- és suhángfeleslegeit 1935 őszén és 1936 tavaszán az alábbi feltételek mellett szolgáltatják ki az igénylő birtokosoknak:

I. alföldi erdők, fasorok, szélfogópásztlak és facsoportok lelepiítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vizmosásos terület beerdősítésére erdei facsemete és suháng az államerdészeti csemetekertekben csomagolatlanul átadva, teljesen díjmentesen.

II. erdőterületek vágásainak és lisztásainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra *erdei facsemete és suháng* a megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasúthoz való szállítási költségek megtérítése ellenében.

III. Méltánylást érdemlő esetekben az I. alatt részletezett területek erdősítéséhez és fásításához szükséges erdei facsemetét és suhángok díjmentesen a kiszedési, csomagolási és a vasúthoz való szállítási költségek elengedésével szolgáltatják ki.

A csemete, suháng ára kiszedési költsége: erdei- és fekete fenyő iskolázatlan magági csemete 1000 drb.-ként: 1 éves 4.—, 2 éves 6.—, 3-4 éves 8.— pengő, iskolázott csemete: 2 éves 7.—, 3 éves 9.— pengő; luc- és vörösfenyő iskolázatlan magági csemete: 1 éves 5.—, 2 éves 7.—, 3-4 éves 9.— pengő, iskolázott csemete 2 éves 8.—, 3 éves 10.— pengő, jölgy, cser iskolázatlan magági csemete: 1

éves 7.—, 2 éves 9.— pengő; akác iskolázatlan magági csemete: 1 éves 5.—, 2 éves 7.— pengő; gledics, sophora, eperfa iskolázatlan magági csemete: 1 éves 6.—, 2 éves 8.— pengő; juhar, kőris, szil, nyír iskolázatlan magági csemete: 1 éves 6.—, 2 éves 8.— pengő, cellisz, kocsireutheria iskolázatlan magági csemete: 1 éves 7.—, 2 éves 9.— pengő; hárs iskolázatlan magági csemete: 1 éves 15.— pengő, 2 éves 30 pengő, amerikai dió iskolázatlan magági csemete: 1 éves 6.—, 2 éves 8.— pengő; szelidgesztenye, szelid dió, gyümölcs vadona iskolázatlan magági csemete: 1 éves 20.—, 2 éves 25.— pengő, maclura iskolázatlan magági csemete: 1 éves 10.—, 2 éves 12.— pengő; fűz, nyár-, elcagnus- és tamariskadugvány sima iskolázatlan magági csemete: 1 éves 3 pengő, ugyancsak gyökeresen: 1 éves 6.—, 2 éves 8.— pengő; egyéb fajok iskolázatlan magági csemetéi: 1 éves 10.—, 2 éves 12.— pengő. Suháng az erdei-, fekete-, luc-, vörösfenyő és az „egyéb fajok” kivételével drb.-ként az I. osztályban 40, a II. osztályban 25 fillér; az egyéb fajokban 70, illetőleg 50 fillér.

A fenti árakban a csemete és suháng kiszedési költsége, mely ezer darabonként fenyőcsemeténél 1 P. 40 fillér, lombfacsemeténél 2 P. suhángoknál darabonként 8 fillér, már benne van.

Csomagolási és a felvevő vasúti állomáshoz való fuvarozási költség ezer darab csemete után 1 P. egy csomag suháng után 2 P. (a fenti árakban nincsen benne.)

Az 1935 évi őszi erdősítéshez szükséges facsemetéi és suhángot legkésőbb 1935. évi július hó végéig, az 1936 évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetéi és suhángot pedig legkésőbb 1935. évi október hó végéig, az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, m. kir. erdőfelügyelő-ségnél, vagy m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni. Alföldfásítási célra 5000 darabot meg nem haladó csemetemennyiséggel a községi előjáróság után közös kérvényben is lehet igényelni.

Az igénylésben meg kell jelölni a beültetendő terület helyét (község, dűlő), minőségét (kopár, vizmosásos, fulóhomokos terület, vágás, lisztás, stb.) kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng fajtát, korát és mennyiségét, az ültetés idejét (1935 év ősz, vagy 1936 év tavasz), a jelentkezőnek vagy megbízottnak pontos címét (lakóhely, utolsó posta) és végül, hogy a csemete illetőleg suháng a közölt (I—III.) feltétel melyike szerint volna kiszolgáltatandó.

Elkésletlen, valamint a földmívelésügyi miniszteriumhoz közvellenül, vagy más hatóságokhoz benyújtott igényléseket nem veszik figyelembe.

Azok, akik a kiutalványozott csemetét vagy suhángot ok nélkül visszautasítják, vagy nem arra a célra használják fel, amelyre megjelöltek, a jövőben állami csemetét nem kaphatnak.

1898 év XIX. t.-c. alapján állami ellátás alatt álló erdő- és kopár területek birtokosai részére szükséges facsemete kiutalványozása iránt a m. kir. erdőigazgatóságok ezentúl is hivatalból intézkednek.

A csemetét és suhángot tavasszal, március és április hónapban, ősszel pedig október és november hónapban adják ki.

Díjat kapnak a legcsinosabb balatoni iskolák, olvassuk az egyik budapesti lapban. Nem lehetne csinosabb versenyre készíteni az alföldi iskolákat is? Milyen szép volna, ha vasúti állomásunkhoz hasonlóan az iskolák is virágosok volnának. A falu esztétikája minden esetre sokat nyerne vele.

Öngyilkosság. Béres Jánosné G. Nagy Erzsébet 58 esztendősszony a gróf Tisza István ut 70 szám alatt lévő lakásán június 26-án éjjel 1 órakor felakasztotta magát és mire fellett észrevették, meghalt. Ok: anyagi gondok és gyógyíthatatlan betegség.

BALOGH
Hölgyek figyelmébe!
Olcsó fazon árak mellett izléses kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, polettokat, kabátokat stb.
Ugyanott szabászati szakoktatás.
BALOGH angol női szabó
Horthy Miklós út 25 szám alatt.

Vasárnap

Valamikor nagyon kedves volt nekem, de mióta ugyyszólván örök vasárnapom van, — hát csak azzal teszem élvezhetővé, hogy a mások vasárnapjának örülök. Itt Pesten van még csak hangulat, szín! A hétköznapi loholás ünnepélyes rímusba olvad, az arcok kifejezése fénylőbb, derűsebb, a villamosok is vigabban kocognak. Mezei virágbokrétlák csillognak ki nyitott ablakain, fehér kalapok imbojognak a lesült piros arcot árnyékolva, hamiskán csillog a szem a féloldaltira csapott karima alól, a vér lobog, nyár van, szép, szabad nyári délután!

Abiakomba könyökölve nézem a hullámzó emberáradatot. Annyi száz és ezer arc közül nem kerül kellő egyforma. Erre kint, a budai hegyek árnyékában nem oly sűrű a tömeg, az uton is széles, helyenként mély, zöld foltok tarkítják, be nem épített házhelyek. Ezeket nevezik a „réznek“-nek erre felé. Alig 100-200 kvadrátos területek ezek, amiket még nem furtak keresztül-kasul gáz és vízvezetékekkel.

Tábori székekben, számolyokon, vagy akár hason fekve „üdül“ a pihenők serege, jó részét a közeli lérkaszárnyakból s akiknek ez is kirándulás. Asszonyok kényelmes pongyolában, férfiak ingujjban, gyerekek fürdődresszben. Az értelmes apai szeretet a hirdető táblát is felhasználja, amin két cölöp-re verve a felkeket kínálgatják s amelyen keresztül hintáztatja nemcsak a maga, de a más gyerekeit is. Van boldog sikongatás! — Nagy itt a gyermekvédelem, nem baj, ha a cölöpök meg is lódnak.

Velődnek az árnyak, kiki szedi a sátorfáját. A Dunaparti korzó most kezd élénkülni. A Bristol, a Carlton, a Ritz és a Hangli előtt az ujonnan festett bájos kis asztalok mellett szorosán egymás mellé zsúfolva pirosabbnál pirosabb ajkak fújják a füstöt. Csudapanoráma nyílik a felgyújtott lángok nyomán a budai oldalról, a kis sétahajók percenként öntik a közönséget a partra, a mának az órának, a percnak örülni ludó vasárnapozókat.

És én is boldog vagyok, hogy még tudok örülni a mások örömeinek.

Mányiné Prigl Olga.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, a köröstarcsai vasútállomás mellett 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

HIREK

Dr. Molnár István, földink, a budapesti VIII-ik kerületi kerületi- orvosa és Urbányi Gizella Erzsébet e hó 27-én, este 7 óra-kor tartották esküvőjüket Budapesten.

Cs. Szabó Albertet a Józsefnádor állatorvosi karán f. hó 25-én állatorvossá avatták.

Vitéz Márky Barna dr. alispán június hó 24-én megkezdte hat hetes szabadságát.

A **33-as bizottságba** vármegyei képviselőink közül beválasztották: Bud János, Csizmadia András, Lányi Mártont és Temesváry Imrét.

Előléptetés. Szomjas (Sztrecskó) Károly kötegyáni MÁV. állomás főnököt valóságos főintézővé léptették elő.

TARDOS ANCSI a Notre Dame de Sion apácarendnél Budapesten 4 éves francia nyelvtanfolyamot végzett és a budapesti francia követ részvételével alakult vizsgáló bizottság által kiállított francia nyelvtanári oklevelet kapott. A múlt nyáron 6 hétig párizsi tanulmány uton volt. Elvállal egyéneként is francia és német nyelvoktatást kezdőknek és haladóknak.

Máv. építkezések. A Máv. beruházási költségvetésének terhére a környéken Körösladányban állatrakodói építenek, Orosházán pedig kikövezik a rakterületet és a raktári utakat.

Rövidesen bevezetik a 8 órás munkaidőt. Gömbös Gyula miniszterelnök a parlamentben bejelentette, hogy a kormány legközelebb kiadja a vasárnapi munkaszünetre és a 8 órás munkaidő bevezetésére vonatkozó rendeletet. Őszig felleltnél elintézik a márkázott cikkek árvedelmének kérdését, az iparfejlesztési törvény reformját, a kartellörvény módosítását és az áruházak bővítésének és utcai árusításának kérdését.

Pályázat elemi iskolai tanítói állásokra. A vallás és közoktatásügyi miniszter a tanév végével megüresedő és az 1935-36 tanév elejétől betöltés alá kerülő 80 elemi iskolai helyettes tanítónői állásra pályázatot hirdet. A kérvények benyújtásának határideje 1935. év július 4. Az 1934. és 1935. év júniusában oklevelet nyert tanítók és tanítónők pályázati kérvényeit nem veszik figyelembe.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági helilapa perspektíva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainknak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendelkezésükre adjuk a lapot.

Adóhátralékokra engedélyezett részletfizetés. A kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a pénzügyminiszter 163.664/1934. VII. a. P. M. sz. döntése szerint a 16.400/1933. M. E. sz. r. 1. §-nak második bekezdése alapján engedélyezett részletfizetési kedvezmény esetén, az engedélyezett részletfizetések elsősorban a kamatokra számolandók el és csak ez után kerülhet a sor a tőketartozás apasztására. Minthogy pedig a 16.400/1933. M. E. sz. r. alapján engedélyezett fizetési kedvezmények során teljesítendő részletek összege a kamattartozás figyelembevétel nélkül kizárólag a tőketartozás alapján állapított meg, ennél fogva az engedélyezett részletfizetési kedvezmény időtartama, kamattartozás fennállása esetén azzal az idővel kilóldódik, mint amennyi havi vagy negyedévi részlet a kamatkiegyenlítéshez szükséges.

Felvétel a siketnémák szegedi intézetébe. A siketnémák szegedi intézetének igazgatósága közli, hogy a területéhez tartozó Bács-Bodrog-Békés, — Csanád-Arad-Torontál-, Csongrád-, és Pest vármegyék déli részéből a jövő 1935—36. tanévre felvesz minden olyan 6-10 éves siketnéma gyermeket, aki épelméjű s így oktatásra alkalmas. Az igazoltan szegény szülők gyermekei teljesen ingyenesen részesülnek ellátásban, oktatásban és nevelésben. Aki nek tehát siket-, vagy hallónéma gyermeke van, közölje ezt sürgősen egy lev. lapon az intézet igazgatóságával (Szeged, Bécsi-körül 36-40), ahonnan a további felvilágosításokat megkapja. Az igazgatóság arra kéri lapunk olvasóit is, hogy ha tudomásuk van intézetben még el nem helyezett 6-10 éves siketnéma gyermekekről, a szülők címének szíves közlése mellett tudassák ezt az igazgatósággal a fent megjelölt címen, hogy ez által e szerencsétlen gyermekek is megmenekülhetnek a társadalom számára.

A mesterséges furunkulus. Egy Charles Bruce nevű amerikai férfi találta fel a világ legfurcsább dolgát, a mesterséges furunkulusi. Különleges anyaguviasszal olyan hűen utánóztala kelést az arcán vagy a nyakán, hogy első tekintetre a gyakorlott orvos is meglepésztette. Charles Bruce a világ legügyesebb csempésze volt és a furunkulus alatt jókora gyémánt rejtőzött. Erről közöl roppant érdekes cikket és képeket a Tolnai Világlapja új száma, melynek ára 20 fillér.

Adatok, amelyek vigasztalnak. Az Országos Református Szeretelszövetség most megjelent értesítőjéből olvassuk, hogy a Szeretelszövetség rendszeresen gondozottjainak: árváknak, aggoknak, rokkantaknak — a száma meghaladja a 400-at. Új 40 személyes aggház építése megkezdődött Kabán. Az új szeretelház össze már itt is, Hajduszentpéteren is megnyílik. Új árvaházal nyit meg a Szövetség ősszel Hajduböszörményben, Kunhegyesen és Földesen. Az utóbbi helyen nyomorék gyermek otthont is tervez, ahol a nyomorék gyermekek megtanulhatják a cipész mesterséget. Az épületeket adományozás útján kapta a Szövetség szeretelházi célokra. Ugyancsak árvaházi célokra ingallant kapott a Szövetség Kunmadarason és Hajduduházon, egyelőre azonban hasznélvezettel megterhelve. A Szeretelszövetség vagyonszerlege szerint a Szövetség vagyona már meghaladja a 160.000 pengőt, intézeteinek száma pedig ősszel eléri a 20-at.

Rák-kórház Budapesten. A fővárosi Bakáts-terti kórházal rák kórházzá alakítják át. A belügyminiszter az erre vonatkozó terveket jóváhagyta.

A Magyarország szenzációs új akciója a családbiztosítás. Külföldi világlapok példái nyomán a Magyarország vezette be nálunk elsőnek az expressz előfizetés rendszerét. A siker egészen rendkívüli volt. Nagy kedvezményt jelentett, érthető, hogy az előfizetők tízezreit hódította meg. Most újabb nagy ajándékokat jelent be a Magyarország. Egészen rendkívüli életbiztosítási tervet valósít meg, amelynek előnyében nemcsak valamennyi előfizetője, hanem azoknak minden családtagja is részesül. „Ingyen családbiztosítás“ az új kedvezmény neve. A lényege az, hogy az előfizetési díj ellenében, egyetlen fillér külön ráfizetés nélkül minden egyes előfizetőjének s valamennyi családtagiuknak élettel fejtenkint 100-100 pengőre biztosítja a Magyarország. Részesül ebben természetesen az expressz előfizetők hatalmas lábora is heti 50 fillérért. Az előfizető és házastársa 55 éves koráig, minden gyermekük 2 évesétől 24 éves koráig élvezi a nagy biztosítási kedvezményt. Minden előfizető természetesen továbbra is megkapja a Magyarország nagyszerű szombati ingyenes mellékletét: a Sarga Rádiót.

Megnyilt a strandfürdő!

Állatorvosok díjazása. Békésmegye szabályrendelettel kiegészítette a magán állatorvosok díjazásáról. A szedhető főbb díjak a következők:

Beteg állat megvizsgálása 1 P. az állattulajdonos lakásán 2 P. több állat megvizsgálása esetén minden további darab 1 P. ménes, csorda, csürhe, nyáj stb. megszemlélése 5 P. Ha 2 kilométernél nagyobb távolságra kell menni az állatorvosnak, utazási költségre van igénye. Egy órán túl előlított várakozás után a megkezdett óráért 1 P. felszámítása jogosult.

Éjjel, és pedig nyáron (április 1-től szeptember 30-ig) este 8 órától reggel 5 óráig, télen (október 1-től március 31-ig) esti 6 órától reggel 7 óráig teljesített látogatásért a látogatási, illetőleg óra- és várakozási díjak kétszerese jár.

Sebészeti műtétekért a látogatási díjon felül nagy állatnál 3 P. kis állatnál 2 P., könnyű műtétekért nagy állatnál 4 P. kis állatnál 2.50 P. Nehéz, vagy hosszabb időt igénylő, bárkényebb műtétekért nagy állatoknál 7 P. kis állatoknál 4 P. Különös műtétek szabad egyezkedés tárgya.

Mén herélése 10, csikó 6, bika 3, bikaborju 1, kos 1, fél-éven aluli kanmalac 0.50, kutya, macska, házi nyul 1, tehén petefészkek irtása 10 pengő. Sertés petefészkek irtása 1—5 drb. állatig darabonként 4, 6—10 darabig 3 pengő.

A szülészeti műtétekért a látogatási s utazási költségen és óradíjon felül a következő díjak járnak: vemhességi vizsgálat nagy állatnál 1—3 állatig darabonként 3, kis állatnál 1—10 állatig darabonként 2 P. Meddőségi vizsgálat nagy 4, kis állatnál 1—10 állatig darabonként 2 P. A szülőutnak műléttel való elzárása nagy állatnál 4 P. kis állatnál 2 P. A rendes ellésnél való segédkezés nagy állatnál 5, kis állatnál 3 P. Segédkezés egyszerű rendellenesség miatt nehéz ellésnél nagy állatnál 6, kis állatnál 4 pengő. Segédkezés komplikált rendellenesség miatt nehéz ellésnél, esetleg a magzat fejdarabolásával, nagy állatnál 15 P. kis állatnál 5 P.

Védőoltások a látogatási díjon felül 6, kis állat 2.

Egyszerű mikroszkópos vizsgálatért 2.50 a vizelet kémiai vizsgálatért 2.50—4 P.-ig.

Ásványolajlerakat cégváltása

Alulírott **Wagner Márton Fiai** cég, mint a megszűnt **Hazai Kőolajipar r.t.** gyomai lerakatának volt bizománya, értesíti t. Vevőit, hogy a

STEAUA

MAGYAR KŐOLAJ R.-T.

bizománya lett.

A raktár átírása folyamatban van és a jövő héten már meg is érkezik az új áru.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben megnyugtadjuk t. Vevőinket, legyenek nyugodtan, mert a jövő héten minden igényű szükségletet már ki tudunk elégíteni.

Wagner Márton Fiai

Ázsiai madarak érkeztek Vápra. Vácról jelentik: A város határában lévő szőlőkben megjelennek a pásztor-madarak, vagy másnéven a sáskaseregélyek. Krupa Pál sikelnéma-intézetli tanár vette észre ezeket a ritka madarakat. Hirdetésére sokan mennek ki a szőlőkbe az ázsiai madarak csodálására. A rigónagyságú pásztor-madár ugyanis Ázsia síkságain tartózkodik s különösen a sáskákat és a cserebogarakat irtja. Sáskajárás idején nagy szolgálatokat tesznek a rovarirtó pásztor-madarak. Igen érdekes színezetűek; a fej, nyak, szárny, farok, fémesen zöldes fekete tükröződésű, hasi részük rózsaszínű.

Zarándoklat Máriazellbe. A Heregprimás engedélyével augusztus 6-án zarándoklat indul Máriazellbe. Visszaérkezés augusztus 14-én. Utiköltség II. osztályon 52 P., III. osztályon 36 P., Érdeklődni és jelentkezni lehet Borsy István technikai vezetőnél, Budapest, IX. Ernő ut 19. l. 16., — aki válaszbélyeg ellenében részletes programot készséggel küld.

Háromszáztíz vagon afrikai műtrágya Magyarországnak. Befutott az illeni kikötőbe a Navarcas Sahluris görög gőzös 310 vagon foszfát-trágyával, amelyet az északafrikai Casablanca-ból hozott Magyarország számára. A szállítmányt dunai uszályokra rakják és utnak indítják a magyar mezőgazdaság számára.

Ahol színeket és betűket táncolnak. A világ legbizarabb baletljéről, a „belü és színbalett-ről” közöl képekkel illusztrált, roppant érdekes cikket a Délibáb új száma. Színházi beszámolók, pletykák száznál több kép, rádióműsor, filmrova, izgalmas novellák teszik érdekessé a népszerű színházi képek nap új számát, melynek ára 20 fillér.

A német népautó 1.000 márka. Értesültünk, hogy elkészült a népautó terve, egy olcsó és tartós kis gépkocsié, mely a nagytömegeknek szolgálna. A modellt bemutatták Hitler kancellárnak s neki nagyon megtetszett. Az új kocsi nem kerül többé 1.000 márkánál és 80 km. sebességet ér el.

Balatonzamárdin

elsőrangban nyaralhat gyermeke pedagógusnál napi kétónyolcvanért. Felvilágosítást ad Györgyné, Békéscsaba, Kossuth-tér 2.

„Az Új Kor” legújabb száma ismét változatos és gazdag tartalommal jelent meg Aradi Zolt, Balla Borisz és Possonyi László szerkesztésében és kiadásában. A 28 nagy oldalon megjelenő lap tartalmából kiemeljük gróf Zichy Rafeinének, a Magyar Katolikus Nőszövetség elnökének „Modern hivatásörök hivatás” c. cikkét, mely az igazi női hivatásra mutat rá gazdag történelmi példák alapján. Külön érdekessége a lapnak Angel Herreranak, a spanyol katolicizmus vezérének az Új Kor részére adott nyilatkozata, melyben elmondja, hogy hogyan lett a lenézett mozgalomból győzelem. A lap további cikkei is értékesek. A folyóirat kéthetenként jelenik meg, előfizetési ára 1 évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Mutatványszámot küld a lap kiadóhivatala: Budapest, VIII. Szentkirályi u. 28.

Kanadában csökkentik a buzaárakat. A lengeregentuli államok legfontosabb minőség-buza termelő országa Kanada, az idén lényegesen csökkentette a buzaárakat területet. Közül két millió hektárral kisebb buzaárterület van bevelve, mint 1932-ben. Buza helyett zabot és árpát vetettek fölbe.

„Házasságfelbontó okok” címen Dr. Geró Ernő budapesti ügyvéd tollából rendkívül praktikus munka jelent meg, mely az összes magyar házasságfelbontó és érvénytelenítő okokat, valamint az ugynevezett békés válás szabályait az idevonatkozó bizonylatok felsorolásával és bírósági beadványok mintáival együtt rendszerbe foglalva, könnyen áttekinthető módon ismerteti. A könyv ára 1 (egy) pengő. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest VII., Király ucca 73, avagy bármely könyvkereskedés úján is.

Londonba indul a nagykörrösi vaj. Nagykörrösről indították el a Londonbairányuló első vajszállítmányt és ezzel új exportág nyílt meg Nagykörrösön. Vajat ugyanis innen még sohasem szállítottak külföldre. A lehéltartó gazdák nagy reménnyel tekintenek az új exportág kialakulására elé.

A strandfürdő árai:

Személyjegy egyszeri fürdésre 20 fillér.

Idényjegy egy személyre — — — 5.— pengő

Kiskabin egész idényre — — — 12.— pengő

Nagykabin egész idényre — — — 18.— pengő

Jegyek a strandfürdőnél válthatók.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felőlős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÉNEK

AZÚJKENYÉRRŐL

A föld új kenyeret terített az emberiség asztalára. Többet, mint tavaly és többet, mint amennyit egy év alatt el tudnánk fogyasztani. Mégis féld, hogy nem jut mindenkinek egész évre kenyér. Pedig a föld mindenkinek egyformán terem, hisz' egyformán a gyermekei vagyunk és a föld jó anya, aki a másik rovására nem akarja megrövidíteni egyik gyermekét sem. Nem is a földben, hanem bennünk: emberekben van a hiba. Hiába hozza meg a föld minden évben a maga termését, ha nem vesszük észre, vagy nem akarjuk észrevenni eredeti rendeltetését, hanem kizárólag csak nyereszkedésre alkalmas árut látunk benne; ha nem millió. és millió ember éhségét, hanem a kapzsiságunkat akarjuk kielégíteni vele. A kenyér nem portéka, hanem egy emberektől független vallás számunkra is látható és általunk is érzékelhető kiteljesülése. Lélegzet és szívet állító szertartások között nevelődött kenyérré. Bölcsője mellett a tavasz ujjongott forró melódiákat, itéletdörgő viharok tették ellenállóvá és a nap érlelte aéelösszá. A kenyér fölő az ég kupolája borult templomnak és ahogy más vallások kifejezöit nem visszük templomból a tőzsdére, a kenyérnek sincsen helye az olyan kufárok házában, ahol spekuláció eszközözévé aljasíjják le. Csak helyeselhetjük a Gömbös kormánynek azt a bölcs

intőzkesedését, amely megakadályozza a kenyérrel való üzérkesedést és a tisztességes kereskedelemre bizza: tegye oda minden

ember asztalára, ahova a föld szánta, hogy megelégedésből és boldogságból új, csodálatosan szép templomot építhessenek följé.

A piaci elárusítók reggel 7 óráig semmit sem adhatnak el a viszonteladóknak

A piacokra járó közönség körében az utóbbi időben egyre több panasz hangzott el a miatt, hogy akármilyen korán menjenek is ki a piacra, a viszonteladók mindig megelőzik őket és az őstermelőktől felvásárolnak minden árut, amit még ugyanazon a piacon jóval drágábban adnak tovább. A közönséget e miatt indokolatlan károsodás éri, mert ugyanezt a terményt, amit az őstermelőktől olcsón megvehetné-

nek, a viszonteladóktól drágábban kénytelenek beszerezni.

A főszoigabiróság most — miután meggyőződött a panaszok jogosságáról — elrendelte, hogy nyáron reggel 7 óra, télen reggel 8 óra előtt a viszonteladók nem vásárolhatnak és eddig az időpontig az őstermelők sem adhatnak el nekik árut. Aki a rendelkezést megszegi, kihágást követ el és súlyos büntetésnek teszi ki magát.

Tízéves találkozó

A mai huszonötévesek vallomása

Július 30-án este tízéves találkozóra jöttek össze a Klein vendéglő kerthelyiségébe az 1925-ben végzett fiu-polgáristák. Ott voltak: Göndös József polg. iskolai igazgató, Földessy István nyugalmazott címzetes igazgató, Pétermann Józsefné, Wagner Mártonné, Villányi Nándorné, dr. Szász Lajosné, Ruszka Sándor és Fehér István tanárok, Pétermann József ny. főjegyző, dr. Kanyó Tivadar állomásfőnök és neje, Villányi Nándor és Wagner Márton.

Vacsora után Paróczai Gergely endródi tanító a találkozóra összegyűlt volt tanulótársai nevében kö-

szöntötte volt tanáraikat és a megjelent vendégeket. Azután az asztal hosszában abécé sorrendben ülő fiatal emberek egyenként elmondták életük folyását az elmúlt 10 év alatt.

Az első felszólaló elmondta, hogy kőműves tanonc lett, aztán elvégezte az építőipari iskolát, de a szakmában nem tudott elhelyezkedni s most az ármentesítő társulatnál kisegítő napidijas. Ez évben tragikus körülmények között elvesztette édesatyját.

A második felszólaló lüzértizedesi egyenruhában elmondja, kereskedő tanonc lett, azután segéd, most reménye van, hogy bent maradhat továbbszolgáló-

nak. Meg van elégedve a sorsával.

A harmadik gazdálkodó lett, a következő a kereskedő mesterséget tanulta meg, de nincs állása. Pintér (Csuvarszky) Pál tragikus színekben festi le hogyan kezdte ifju életét, mint szegény liu, a napszámos, kubikos és vasuti pályamunkási nehéz testi munkákkal s mikor már bejutott volna a Máv-hoz beteg lett, orvosai lemondtak róla de ő fanatikus erővel ragaszkodott az élethez és volt orvosai nagy ámulatára életben maradt és ma is él. Ő is állás nélkül van.

A következő, aki fa- és fémipari iskolát végzett, ma községi írnök. A másik asztalos mesterséget tanult, ma Máv segédtiszt. A következők is lendületes előadásban rajzolták életük 10—10 évét, még azt is humoros színekbe foglalva, amikor a szülőkkel nézeteltérésbe kerültek, amikor nekivágtak az életnek, sok nélkülözéssel megpróbáltatással, másoknál élemedettebb korban elért élettapasztalatokkal most, 25 éves korukban állás nélkül, kereset nélkül szüleik nyakán kénytelenek élni és mégis tele vannak bizakodással, életkedvvel.

Kár, hogy ennek a tizenhét 25 éves fiatalembernek beszámolóját nem vehettük fel sok-sok gramofonlemezre, hogy sokak fülebe és sokszor eljutna azokba a szörös fülekbe az ő és a sok ezer hasonló fiatalember jogos panaszja, hogy telve vannak munkabírással, munkakedvvel, adjanak nekik munkát, megélhetést.

Meg kellene alakítani, a polgári iskolai tanárikar bevonásával, az állástalan fiatal emberek nyilvántartását és elhelyezését végző szövet.

Három hónapig ingyen rádiózhatnak az új rádióelőfizetők

A magyar rádió ebben az évben ünnepli 10 esztendő fennállását. Ebből az alkalomból a rádió igazgatósága elhatározta, hogy mindazoknak, akik július 1-től szeptember 22-ig szórakoztató rádióévóberendezés létesítésére és üzembentartására kérnek és kapnak engedélyt, a berendezés használatát a belépési hónapot követő hónap elejétől számított három hónapig díjmentesen engedélyezik. Az ilyen engedélyesek díjfizetési kötelezettsége a díjmentesség lejártakor kezdődik és legalább 6 hónapig tart.

A fenti díjkedvezményben nem részesülhetnek azok, akiknek engedélye 1935. június — szeptember hónapokban bármilyen okból megszűnik. Bővebb felvilágosítást a postahivatal ad.

Öngyilkos lett egy gyomai asszony

Özv. Nagy Lajosné K. Nagy Erzsébet 53 éves gyomai asszony június 29-én reggel 7 óra után Rákosi Jenő utca 3 számú házában udvarán öngyilkossági szándékból a kútba ugrott és mire fellett észrevették, meghalt. A szerencsétlen asszony idegösszeroppanás miatt dobta el magát az élelel.

Hány milliomos van Magyarországon?

A pénzügyminiszter a költségvetési vita során érdekes füzetet osztott ki a képviselők között. Ebben a füzetben adatokat találunk az 1933-ik évi adózás eredményeiről, a közterhek megosztásáról, az adóhátralékokról, végrehajtásokról, valamint az ország lakosságának vagyoni és jövedelmi viszonyairól.

Ezek az adatok két esztendősek ugyan, mégis igen érdekesek. Megtudjuk a kimutatásokból, hogy 1933-ban a lakosság 4 százaléka fizetett 10 ezer pengőt meghaladó jövedelme után adót; 79 olyan adófizető volt, akik 50 ezer pengőn felüli jövedelem után rótlák le az adójukat s ezek között csak tíz olyan volt, akinek jövedelme százezer pengőn felül volt. Legnagyobb jövedelme 600—700 ezer pengő, csak egy adózónak volt.

Vagyonadót csak a lakosság 2 százaléka fizetett. Ezek között 137 milliomos volt, tehát olyan adófizető, akinek vagyonát az adóalpnál egymil-

ió pengőn felüli összegre becsülik. De ezeken kívül van még 28 olyan adófizető, akinek vagyona 900 ezer és 1,000.000 pengő között van.

A Körösök hajózhatóvá tételének részletes tervei

Megiriuik már, hogy a kormány egyik legközelebbi feladatának tekinti a Körösök hajózhatóvá tételét. A nagyszabású közmunkáról Reichenbach ármentesítő lársulati igazgató főmérnök a következőket írja:

A Körösök vízrendszerének hajózhatóvá tehető részét általánosságban a kis fenékesés, a jól beágyazott és legnagyobb részben szabályozott meder jellemzi. E sajátosságok lehetővé teszik, hogy

a Körösök duzzasztóművek segítségével hajózásra igen alkalmasan és gazdaságosan felhasználhatók.

Ilyen típusú — hasonló adottságú — folyók külföldön már mindenütt hajózhatók.

Kamarazsilipek nélkül a Körösök nem hajózhatók

Duzzasztóművekre, u. n. kamara zsilipekre azért van szükség, mert

a Körösök vizjárása igen szélsőséges és vízhozamuk nyáron annyira kicsi, hogy kis víz idején nem hajózhatók.

A hármas Körös legkisebb vízhozama például másodpercenként 4—5 m³ — árvizjárások idején, legnagyobb lefolyásra kerülő vízlömege pedig másodpercenként: 1500—1600 m³. E szélsőséges vizjárások közötti, u. n. középvizek idején a Körösök jelenlegi, természetes állapotukban is hajózhatók volna, e középvizek időtartama azonban nyáron éppen a hajózási idején alál oly kicsi, hogy

a Körösökön mesterséges — építményekkel való — beavatkozás nélkül a hajózás ma lehetetlen.

Az ilyentermészetű folyókat csatornázással lehet hajózhatóvá tenni, ami abban áll, hogy a folyó medrében szakaszonként duzzasztóműveket építenek be,

igy mesterségesen vízlépcsőket állítanak elő, mely vízlépcsők között a hajózás még kis víz idején is lehetséges.

A vízlépcsőknél a hajók átvezetésére hajózó zsilipeket építenek.

A hajózás lehetővé tétele céljából a hármas Körösön 1907-ben megépült a bökényi I. szá-

mú vízlépcső, amelyen a Tiszatoroktól (a Hármas-Körös folyónak a Tiszába való betorkolásától számítva)

40 km. hosszú vízi út létesült.

Miután e duzzasztómű segítségével aránylag csak kis terület kapcsolódott be a hajózás forgalmába.

„A Körösvölgyi Vizszabályozások Tervezési Csoportja“ Freytag Ferenc kir. műszaki tanácsos vezetésével

1934. évi február óta szakadatlanul dolgozik a Körösök folytatólagos hajózhatóvá tételével kapcsolatos tervek elkészítésén.

Békésszentandrásnál épül a második vízlépcső

A Tervező Csoport által készített tanulmány eredménye az, hogy legcélszerűbb és leggazdaságosabb, ha

a II. vízlépcső Békésszentandrásnál épül meg,

amellyel olyan magas vízduzzasztás állítható elő, hogy a Keltős Körösön: Békésig, a Hortobágy—Berettyó esaternán: Turkevég, és a Sebeskörösön: Körösladányig lesz a hajózás biztosítható.

Tekintettel arra, hogy a Körösök vizjárása igen szélsőséges, — a magas vízállások sokszor igen gyorsan előállanak, — szükséges, hogy az építendő duzzasztóművek könnyen kezelhetők és árvizek idején az árvíz szintje fölé emelhetők legyenek.

E feltétel a legujabb rendszerű és a külföldön már gyakran alkalmazott modern mozgó gátak segítségével tökéletesen kielégíthető.

Miután a meglévő I. számú bökényi vízlépcsővel a Hármaskörös kisvíz idején csak Öcsödig hajózható,

a békésszentandrás vízlépcső építésével kapcsolatban szükséges a bökényi duzzasztóművek felemelése oly mértékig, hogy a Hármaskörös kisvíz idején Békésszentandrásig hajózható legyen,

ezzel kapcsolatban természetesen jókarba hozandó lesz a kereken 30 évvel ezelőtt épült bökényi kamarazsilip.

Belefulladt a Körösbe egy gyomai mezőgazdasági munkás

A Körös — mint minden évben — az idén is megkövetelte a maga áldozatát. Vasárnap reggel Tandi Lajos 24 esztendő gyomai mezőgazdasági munkás a strand és a vasúti hid között fürdött a Körösben; közben görcsöt kapott és mire segítségére sieltek volna, elmerült. Holtestét úgy elsodorja az ár, hogy még a mai napig sem találták meg.

A halalos szerencsétlenséggel kapcsolatban — tekintettel arra, hogy a Körösnek ezen a szakaszán már sok baj történt, — az előjáróság azzal a gondolatával foglalkozik, hogy a strand és a vasúti hid közötti partterület mellé korlátot állít.

Utat építenek a teológusok

Az elmúlt hét végén kezdte meg munkáját a sárospataki főiskola teológusainak munkatábor. A teológusok Károlyfalva és Rudabányácska között útelépítési munkát végeznek. A teológusok listára elviszemponitból végzik az útelépítési munkát, mert a munkabér felét visszafizetik az államépítészeti hivatalnak, hogy azt további munkákra fordíthassák.

Farkas István tiszáninneri református püspök a munkáról a következőket mondta:

— A munkatábor megszervezését a sárospataki teológia tanárai végzik. A munkatábor azt az elvet akarja kifejezni, hogy

a magyar értelmiségnek meg kell ismernie a nehéz testi munkát

és a kérgesienyerű munkások módjára kell dolgoznia. Ha ez így lenne, sokkal egészségesebben alakulna a magyar élet.

A püspök ezután hangoztatta, hogy

a református lelkészek, akik így megtanulják tisztelni a munkát, majd meg is fogják tudni tanítani a népet helyesen dolgozni.

Le a kalappal a sárospataki teológusok előtt. Ez a munka, amelyet, bár az utépitő ipar teljes mellőzésével végeznek, mégsem tudunk gáncot találni benne. Ha azok a lényezők, amelyek az elmúlt években az utépitési munkák fölött iróasztalok mellől döntöttek, diákkörökben két kezük verejtékes munkájával, néhány négyzetméter utat építettek volna, bizonyára nem romlott volna le úgy úthálózatunk, hogy azt csak a jövő generáció megterhelésével és emberfeleli munkával hozhatjuk újból rendbe.

**GAZDURAIM,
KI A STRANDRA!**

Jól befűltek odafenn, sőhajlta homlokát lörölve a hőségtől elcsigázott ember és minden pórusa áhít egy kis enyhítő fuvallom után. Még kell föni ebben a melegben, hallani uton útfélen. Pedig dehogyan is kell.

Ha már ürhetetlen a hőség, fellélen fel kell üdíteni az elgyötört testet, melyből az izzó nap a bőr likacsain keresztül kipárolja a testnedveinek nagy részét és ezen elpárologtató nedv mennyiséget hiába igyekszünk vízzel helyre pótolni, képtelenek vagyunk, mert a melegtől kifügült bőrlikacsokon át csak fokozottabban izzad ki az előbb bevitelt vízmennyiség és felüdítés helyett még csak inkább fokozza elgyötörtségünket.

A helyes védekezés a test lehűtése. Nekünk, helybelleknek a Körös képeben is van az islen adta lehetőség, annak hűs habjaiban enyhülési és üdülési találhatunk.

A Körös fürdésre alkalmas területén engedi meg csak a hatóság embervédelmi és rendezési szempontokból a fürdözést és ez helyes is, mert bizony egy-egy emberélet igen nagy ár az üdítő fürdésért. A hatóság által engedélyezett helyen a fürdés biztonságos, mert e helyen a Körös medre egyenes és ki van tapasztalva.

Itt áll a minden kényelemmel, egymint velkőző és öltözökabinokkal, a nap égető heve ellen védő árnyék berendezéssel, hozatott strandhomokfürdővel, kényelmes pihenő székekkel, ital-bárral felszerelt strandfürdő igen olcsó áron a nagy közönség rendelkezésére. Gyermek részére külön leborgonyozott tutajon fürdőmedence, mely teljes biztonságot nyújt és feleslegessé teszi a szülői aggodalmat.

Egész héten munkában izzadó gazdaközönségünkhöz szólunk, mikor fürödni hívom a strandra gazduraimat. A munkában gyötört testet fel kell üdíteni, hiszen a nap szinte testünkhöz tapasztja a porral, korpával, pernyével behintett, álzadt ruhát. Még kell azt a testet fűrsztelni és ki kell levegőztetni, mert a nyári izzadás igen sok fájdalmas és hosszantartó bőrbainak lehet az okozója.

Angliában, Francia-, Német-, és Olaszországban a hivatalnok és a munkás magával vízzel fürdőruháját munkahelyére és szabad pihenő idejét a strandon tölti. Nálunk is népszerű kell, hogy legyen a strandolás, mint intézmény. Tehát gazduraim, ki a strandra! B. I.

Gyoma csapadékviszonyai 1929 óta az Ivánfenéki Ármontesítő Társulat mérési alapján

Júniusban átlag csak 12 milliméter eső volt, hét év óta ez volt a legkevesebb június csapadék

Amikor a múlt június havi csapadékról számolunk be, egyben az elmúlt hét év legkevesebb csapadékú júniusát könyveljük el.

Alábbi táblázatunkon leközzöljük az Ivánfenéki ármontesítő társulat jegyzései alapján

a községben lévő társulati székháznál, a körösladányi őrháznál, a folyáséri- és peresi szivattyutelepeknél, a kéthalmi- és udvarnoki őrházaknál, valamint a kecségés-zugban mért esőmennyiségeket havi- és évi átlagokban.

(A csapadék mennyiségek milliméterben értendőek)

Év	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Hó							
I	25	25	42	21		8	17
II	25		17		24		17
III	14	9	32	39	47	17	11
IV	60	53	22	69	21	33	19
V	39	55	34	54	81	36	62
VI	55	22	53	44	52	86	12
össz.	218	164	200	227	225	180	138
VII	17	22	13	61	51	69	
VIII	54	35	38	75	57	16	
IX	22	24	104	27	31	28	
X	46	91	40	60	58	14	
XI	36	23	36	17	65	77	
XII	8	55	16	21	21	19	
össz.	401	414	497	488	508	403	

Fenti táblázatból kitűnik, hogy 1929 óta nemcsak az első-fél-évi legkevesebb csapadékú év az 1935-iki, hanem a június

hónap is a legkevesebb csapadékú. Ez a kevés csapadék a mérések szerint következőleg oszlott meg:

Június	1	3	5	6	16	Össz.
Társulati székház	5.2	3.5	3.5	3.5	—	15.7
Körösladányi őrház	4.2	2.-	2.5	2.5	—	11.2
Folyáséri sz.-telep	4.5	2.2		3.6	1.1	11.4
Peresi szivattyutelep	7.-	—		3.-	4.5	14.5
Kéthalmi őrház	3.5	3.4		3.-	3.4	13.3
Udvarnok (Roik cs.-őr)	5.6	—		3.-	—	8.6
Kecségés	3.8	3.-		4.-	—	10.8

Ha ehhez a kevés csapadékhoz hozzávesszük még, hogy már áprilisban is 15. 18. 19 és 25-ikén állagban csak 19 milliméter csapadékunk volt és már elég melegek voltak, láthattuk is, hogy a növényzetünk milyen sokat szenvedett a rossz áprilisi időjárásról.

Szerencsénkre a május eleji rendkívüli fagyok után bőven kaplunk májusban csapadékot: 8. 9. 12. 17. 18. 20. 23. 25. 26. 27. 28. 30 és 31-ikén átlagban 62 milliméter esőt kaplunk. A kukoricánk még most is ebből tartja fenn magát.

Júniusban azonban már a

legforróbb kánikulát kellett át-szenvednünk s így nem esoda, ha a kevés június eső mellett különösen konyhakerti véleményeink és legelőzok növényzete kisélt.

Ha a táblázat szerinti egész évi csapadék mennyiséget nézzük, azt látjuk, az előző 6 év átlagos csapadék mennyisége csak 450 milliméter, vagyis az országos viszonylatban minimumnak jelzett 600 milliméternél is 150 milliméterrel kevesebb. Sőt, ebből a hat évből három évben csak négyszáz milliméter volt az évi csapadék.

Öntözzünk, ahol van vizünk

Fel kell hívunk az illetékesek figyelmét ezekre a csapadék rendellenességekre és ha másért nem, már magáért az

öntözésért meg kellene kezdeni a Körösök mentén az öntöző gazdálkodáshoz szükséges műtárgyak építését, hogy megfe-

lelő duzzasztással ne csak a hajózás váljék lehetővé, hanem nagyobb mennyiségű víz álljon rendelkezésre az öntözéshez is. Azonban a már most igénybe vehető vízzel fel kellene használnunk a hullámtéri területen próbaöntözésre. Ugyis szükségben vagyunk a lakarmánynak, kíséreljük meg öntözéssel valamennyi széna termesztését. Erre a kíséreltet első sorban a Földes gazdaság hivatott.

A hullámtéri teret szintje a folyómeder felé lejt, így semmiféle szintező munkát nem kell végezni. Egyedül a mederből a gát melletti kubikgödörökig és a gát irányában vízvezető árkokat kell ásni, két oldallal felgátolva, ebből a víz csergedéssel eláraszolja az öntözésre felvett területet.

Műszaki megoldás.

A víz kiemeléséhez szükséges műszaki megoldásra kérjük meg az Ivánfenéki társulat vezető mérnökeit, ők érienek a dologhoz, gyakorlati tapasztalatuk is van hozzá és már két hét múlva meg is kezdhetik az öntözést. W.

Az Országos Stefánia Szövetség munkája az országban és Gyomán.

Az Országos Stefánia Szövetség most tette közzé 1934 évi működésének adatait. Ezekből az adatokból módunkban áll meggyőződni a Szövetség céludatos, hatásos és áldásos működéséről.

A működési kimutatás adatai közül közöljük az 1934 évre vonatkozó fontosabb adatokat. Ezek szerint az Országos Stefánia Szövetség Csonkamagyarországon az 1934 évben védelembe vett, illetve gondozott 47.112 terhést, 88.133 gyermekágyast, 167.946 csecsemőt, 210.728 három éven aluli kisdódot. A Szövetség védőnői 1.611.562 látogatást végeztek.

Élvesztületés Csonkamagyarországon az 1934 évben 189.562. Egy éven aluli elhalálozás 15%, vagyis 28.452.

Az országos Stefánia Szövetség gyomai 158 sz. védőnője az 1934 évben védelembe, illetve gondozásba vett 74 terhést, 161 gyermekágyast, 158 csecsemőt, 355 három éven aluli gyermeket. Orvosi tanácsadáson történt bemutatások száma 1496 csecsemő, 591 gyermek. A védőnő által végzett látogatások: terhésnél 161, gyermekágyasnál 157, csecsemőnél 1508, gyermeknél 1370, vezetővédőnői ellenőrző látogatás 72, összesen 3068 esetben.

Hét közigazgatási kerületre osztják az országot

— A belügyminisztériumban most készül elő a közigazgatás átszervezése. Ez a reform nem jelenti a vármegyei rendszer megszüntetését, csupán közigazgatásilag akarja arányosítani az ország egyes terület-részeit és a vármegyek megfelelő elosztásával hét közigazgatási kerületnek a központra: Budapest, Győr, Szombathely, Szeged, Pécs, Debrecen és Miskolc lenne. A közigazgatással a mezőgazdasági és kulturális vonatkozású helyek is megfelelőképpen alakulnának és hét ugynevezett földművelésügyi igazgatóságot is kreálnak. Ezek a mezőgazdaságnak középfokú hatóságai lennének. A javaslat öszre készül el végleges formájában.

A bíróság kötelezővé teszi szaklapok olvasását

Egyik bíróság két iparos súlyos pénzbírsággal sújtott, mert a fennálló rendeleteknek nem tartott eleget és azokat áthágták. Az iparosok a bíróság előtt azzal védekeztek, hogy a törvényes rendelkezésekről nem volt tudomásuk. A bíróság a szóbanforgó szakma szaklapjából is megállapította, hogy a törvényes rendelkezéseket a szaklap nemcsak leközzölte, hanem megfelelő magyarázó szöveggel is ellátta. A bíróság a bizonyítékok hatása alatt ítéletileg kimondta, hogy a törvény nemismerése nem mentesség és épen ezért kellett ilyen súlyos ítéletet hozni, mert minden iparosnak önmaga iránti kötelessége szakmája szaklapjait olvasni, hogy abból a megjelenő rendeletekkel ismerhesse.

Balatonzamárdin
elsőrangban nyaralhat gyermeke pedagógusnál napi két-tónyelvaneért. Felvilágosítást ad Györgyné, Békéscsaba, Kossuth-tér 2.

Kiadó lakást keres 1 szobával, előszobával, konyhával, éléskamrával és fűszínnel, vagy két szobával, konyhával, éléskamrával és fűszínnel Halász csendőrtörzsörmeister. Kiadni szándékozik értesítsék a csendőrséget.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, a köröstarcsai vasútállomás mellett 60 kishold tanyásbirtok kedvező fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

H I R E K

A főjegyző szabadságon.
Pánczél Emil községi főjegyző július 1-én megkezdte rendes nyári szabadságát. Távollétében Kató Lajos és dr. Szász Lajos községi jegyzők helyettesítik.

Kinevezések, előléptetések.
A július elseji tiszviselői kinevezésekből a következőket közöljük:

A vármegye számvevőségi főnökét Mézes János főtanácsos Bajára helyezte át a miniszter, kitől a számvevőségi főnöki teendőket szerdán **Vince Andor** számv. tanácsos, földink vette át, — reméljük, hogy véglegesen.

Dr. Hinrich Deszö tb. főszolgabíró és dr. csicseri Ormos Zsigmond tb. főszolgabíró, főispáni titkárt a főispán tb. vármegyei főjegyzővé nevezte ki.

Bodoky Lajos vármegyei számellenőrt számvizsgálóvá nevezték ki.

A MÁV-nál Kocsis István tiszti neveztek ki.

A gyulai m. kir. államépítészeti hivatalnál **Goszleth Lajos** műszaki tanácsos, **Nagy Deszö** kir. mérnök, **Mekis János** okl. építész mérnökgyakornokká lett kinevezve.

Dr. Daimel Sándor, a vármegye tehetséges ifjú tiszib. főjegyző aljegyzőjét a belügyminiszter szolgálattelétre behívta segédtitkári minőségben a belügyminisztériumba. Helyébe Sorbán Jenő orosházi tb. főszolgabíró neveztek ki aljegyzőnek.

Az ipari munkáskitüntetésekre a pályázalokat 100 pengő jutalom és miniszteri oklevél adományozására július hó 15-ig kell a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál benyújtani.

Tűzoltótiszti tanfolyam Orosházán. A Békésvármegyei Tűzoltó Szövetség a vármegye tűzoltótiszteinek továbbképzését szolgáló tanfolyamot rendez augusztus elején Orosházán. A tanfolyam nyolc napig tart s azon a tűzoltóparancsnokok és tűzoltótisztek vehetnek részt. A tanfolyamot előreláthatólag 20—30 megyebeli tűzoltótiszt hallgatja majd.

A Gyomai Dalárda szolnoki szerepléséről részletesen jövő számunkban számolunk be.

GySC—Bocskai május 26-án lejátszott bajnoki mérkőzésen, melyet a GySC 4:2 arányban nyert meg — eredetifogást alkalmazott a Bocskai. Korbely István nevű játékos a későn ért a pályára, miért is az egyik tartalékol, Brezsnik Páll igazolták le helyette. Közben megérkezett Korbely is, mire szó nélkül beállították. A bíró észrevette a csalást s feljelentette a Bocskait. Az egyesbíró Korbely Istvánt október 8-ig a játéktól eltiltotta. A Bocskaival szemben viszont a szabályok 55-ik pontját alkalmazta, amelyvel tulajdonképpen ismét a GySC-t sújtotta. Az történi ugyanis, hogy a GySC által 4:2 arányban megnyert meccset a Bocskai büntetéseként 0:0 arányban írták a GySC javára! Ugyanez történi az őszi fordulóban, amikor is 3:0 arányban győzte le a GySC a Bocskait, de a Bocskai adósságai miatt ezt az eredményt megsemmisítették és 0:0 arányban igazolták, ezzel is érzékenyen rontva a GySC gólarányát. Ideje volna már megreformálni ezt az 55-ik pontot!

Három minisztériumban folyik a gazdaadósságok rendezésére irányuló munka. A gazdaadósságok rendezésének kérdése egyik legsürgősebb pontjaként szerepel a kormány programjában és mivel október hó 31-én a gazdaadósságokról érvényben levő rendelet hatálya lejár, a kormány idejében gondoskodni fog a szükségessé váló új szabályozásról. Ezidőszent három minisztériumban folyik a munka.

Főzelékszárító üzem indul Budapesten. Az OMTK új üzemel állít fel: berendezkedik főzelékszárításra. A szárított főzelékek a nyugati országokban általánosan ismertek a fogyasztóközönség körében. Az OMTK külön főzelékszárító-üzemel rendez be és első sorban kivitelezési célokra fogja berendezését felhasználni.

Összeégette a kazán. Báró Herzog Mór Lipót Dévaványa melletti Kéthalom pusztáján s u l y o s szerencsétlenség történi. Szabó Zsigmond gépész a cséplőgépet akarta hátra nyomni. Elindította a lokomobil, de nem tudta megállítani, amikor az már a cséplőgéphez ért. A kazán odanyomta a szerencsétlen embert a cséplőhöz, mellkasát összenyomta és egész mellső testét összeégette. Szabó Zsigmondot életveszélyes állapotban szállították a gyulai kórházba.

Bajtársi összejövétel: A volt cs. és kir. Sappur és Pionier Bajtársak július 10-én (minden hó 2-ik szerdáján) este 8 órakor az „Arany kacs” vendéglőben Budapest II. Kacs u. 18. összejövettel tartanak, amelyre a volt tiszti, altiszti és legénység állománybeli Bajtársakai meghívjuk. A volt Bajtársakai kérjük, hogy címüket a későbbi országos ünnepekre való meghívás végett közöljék Várkonyi Frigyes, Budapest, Lipót körút 2 címre.

2 drb. fotel jutányos áron eladó, érdeklődni lehet a Gyomai Ujság szerkesztőségében.

A magyar nyár költői szépségű ismeretlenségével kezdődik a **Tükör júliusi száma**, **Ilyés Gyula** rajzol benne új képet a falu nyári munkájáról és nyári életéről. Érdekes képek cikkek exotikus tájakra is elviszik az olvasót: Labodza festői vidéket és különös népszokásait, a három titkai, Párizs nagy nemzeti ünnepét külön riportok ismertetik. Kiváló óceánrepülőnk, Magyar Sándor, a légi szerencsétlenségek okait leplezi le, nagyszerű sportbajnokunk, Szepes Béla, a MAC jubileuma alkalmából a magyar sportélet gyermekkoráról ír. A júliusi szám irodalmi színvonalát Kosztolányi Dezsö, Schöpfung Aladar, Tersánszky Józsi Jenő ragyogó elbeszélései biztosítják s a változatos tartalmu cikkek, riportok, versek mellett kiváltkép Németh Antal, a Nemzeti Színház új igazgatója, számíthat elvi jelentőségű tanulmányával az olvasó érdeklődésére. A sok olvasnivaló, a művészi fényképek és rajzok bősége, a kedvelt rovatok és pályázatok a Tükör nyári számát különösen értékesé teszik. Ezt a gyönyörű magyar képes folyóiratot lapunk előfizetői a már gyakran ismeretelt kombinált előfizetés keretében rendelhetik meg. Az új félév kezdetén kiadóhivatalunk e tekintetben készségesen áll tisztelettel előfizetőinek rendelkezésére.

BALOGH Hölgyek figyelmébe!

BALOGH

Olcsó fazon árak mellett izlises kivitelben készít angol kosztümöket, aljakat, polettoakat, kabátokat stb.

Ugyanott szabászati szakoktatás.

BALOGH angol női szabó
Horthy Miklós út 25 szám alatt.

Megnyilt a standfürdő!

Országos vásárok. Julius 5-én, 6-án és 7-én Mezőberényben, 8-án Karcagon, 16-án Füzesgyarmaton, 21-én Komádi-ban országos állat- és kirakodóvásárt tartanak.

Szubrett mint bűvésznő és bűvészné. Ki lehet ez a titokzatos asszony, aki ismert szubrettel létező felcsapott bűvésznőnek és egyben férjhezment egy bűvészhöz. Erről közöl képekkel illusztrált cikkei a Délibáb új száma. Színházi pletykák, beszámolók, cikkek, novellák, film és gazdag rádióval teljes műsorral leszik változatossá a népszerű színházi hetilap új számát, melynek ára 20 fillér.

A rosszarcu emberek klubja. New-Yorkban csupa rosszarcu bizalmasan tekintető ember üldögél. Miféle furcsa ház ez? Erről és a huhogó kísértetek palotájáról rendkívül érdekes cikkel közöl Tolnai Világlapja gazdagon illusztrált új száma. Egész heti olvasnivalót ad ez a népszerű képeslap 20 fillérért.

Az emberbőrre fényképezett ideál. Egy londoni divathölgy kútönc öllele, kapcsán kezd terjedni a legjobb divathóbort, a hölgyek különleges eljárás segítségével szívük fölé fotografáltatják ideáljuk fényképét. A divat legkisebb alakulásáról is beszámol a Párisi Divat, mely minden számában rengeteg új szabásmintát és kézimunkát is közöl. A gazdag tartalmu divatlap egyes számának ára 60 fillér.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe június 27-től július 5-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Kovács Lajosné Schubkégl Magdolnának leánya, Irén, ág. ev., Vizsnyai Józsefné Kun Máriának leánya, Ida, ref., Dobó Lajosné Cs. Szabó Reginának leánya, Klára, ref., Klein Mihályné Tótká Róznának leánya, Róza, ág. ev., Oláh Pálné Földes Erzsébetnek leánya, Erzsébet, ref., Kovács Péterné Gál Teréziának fia, Péter, ref.

Házasságot kötöttek:

V. Szabó János és Heubach Julianna, Kurtz József és Szántai Klára.

Meghaltak:

Csapó László, 66 éves, ref., Jankovics Stefánia 42 éves, rk., Márton Andrásné Szalóki Mária 65 éves, ref., özv. Nagy Lajosné K. Nagy Erzsébet, ref.

Ásványolajlerakat cégváltozása

Alulírott **Wagner Márton Fiai** cég, mint a megszűnt Hazai Kőolajipar r.t. gyomai lerakatának volt bizománya, értesíti t. Vevőit, hogy a

STEAUA MAGYAR KŐOLAJ R.T.

bizománya lett.

A raktár átírása folyamatban van és a jövő héten már meg is érkezik az új áru.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben megnyugtattuk t. Vevőinket, legyenek nyugodtan, mert a jövő héten minden igényű szükségletet már ki tudunk elégíteni.

Wagner Márton Fiai

SPORT

II. o. bajnokság állása VII. 6-án

1. Textil	22	22	—	—	79	8	44
2. MTK	21	15	1	5	56	22	31
3. MTÖrek.	21	14	—	7	43	28	28
4. GySC	22	12	4	6	37	29	28
5. Kínizsi	21	12	1	8	41	46	25
6. M.MÁV	22	12	1	9	40	51	25
7. OFC	21	9	3	9	36	35	21
8. GyTK	22	9	2	11	38	47	20
9. KTE	22	6	3	13	22	66	15
10. BISE	22	5	1	16	16	16	9
11. Bocskai	22	5	4	13	21	30	8

Múlt vasárnapi eredmény:

Törekvés—BISE 3-0 (1-0).

Július 6-i program: Mezőberényben: MTK—KINIZSI.

Hunyadi SE—GyTK 3:1 (0:0)

biró: Gál, Szarvas.

Hunyadi: Bencsik-Heilmann, Fazekas I.—Virág, Vida, Bontovics—Virág II. Bagaméri, Farkas, Fazekas II, Veres.

GyTK: Izsó—Rozsnyai, Lajos—Vatai I, Bartha K., Weigerl—Imre, Lakatos, Bartha, Barlik, Bolehovszky.

Társas vacsorára hívta meg a GyTK együttesét a Hunyadi. De erről játékos gárdájának egyik része és a hozzájuk csatlakozó — soha mérkőzést nem vezető — Gál biró teljesen megfélekedezett. Nem gondoltak arra, hogy a társas összejövetelhez némileg hangulat is szükséges.

A GyTK csapata pontosan 4 órakor már Szentandrásra volt. A mérkőzés mégis jóval 6 óra után kezdődött, mert a szarvasi játékosok késtek.

Hunyadi indítja utnak a labdát. Az 5 p-ben Bartha szépen vezet a Hunyadi kapura, lövését Bencsik fogja. 15 p-ben

Fazekas II. megrugja Izsót és így Izsó a hátralévő időt csak statisztlálja. Erős támadások mindkét részről 24 p-ben a GyTK összekötője végig dribliz az egész Hunyadi baloldalt és gyönyörű lövést küld a felső kapufának. Az akció jutalma nagy taps. Innen kezdve a Hunyadi játékosoknak egyrésze a biró támogatása mellett belefekszik a durva játékba és minden gyomai támadást sorozatos faultokkal és bukításokkal akasztanak meg. Amint Gál nagyszerűen élvez — minden beavatkozás nélkül. A hátralévő időt a GyTK inkább védekezéssel tölti el.

Szünet után újból kezdődik a viadal. 7 p-ben Vatait rugják le, majd a 12 p-ben Rozsnyait vágják fel, a bírósip mindenkor néma. Végre a 15 p-ben megszülek a biró által régen várt gól. Fazekas messziről küldött lövését a felkötött kezű Izsó elnézi 1:0. 22 p-ben Vatai összeakad Veressel a biró minden habozás nélkül 11-est ilél, amit Fazekas értékesít 2:0. Most a GyTK megkísérel egy-egy támadást, sőt a 22 p-ben Bartha, Barlik akcióból az összekötő berugja a nap legszebb gólját 2:1. Ezt látva Gál, hogy ha ez így megy hál még meg történnék a kiegyenlítés. Elővette nagy szaklektélyét és egy-másután akasztotta meg a gyomai támadásokat. Így a 40 p-ben Fazekasnak sikerült a gólok számát 3:1-re emelni.

Mérkőzés után Bencsik—aki a Hunyadi legjobbja volt — végtelenül sajnálta a történetet. Kivüle még Heilmann és Bontovics volt jó.

GyTK-ból Bartha, Vatai, míg a második félidőben Lajos vált ki.

Sporthírek:

Felhívjuk közönségünk figyelmét a GyTK szenzációs vasárnapi meccsére. A GyTK nagyanyagi áldozattal az alosztálybajnok Békéscsabai MÁV komplett első csapatát látja vendégül vasárnap. Ne mulasszuk el megnézni ezt a szenzációs-nak ígérkező mérkőzést!

TEXTIL — GySC mérkőzést Ullrich András egyesbíró június 29-re, szombatra tűzte ki. Tekintettel arra, hogy a GySC játékosok egy része a napra szabadságot nem kaphatott volna, GySC a meccset szombaton délelőtti táviratilag lemondta. Így a mérkőzés 2 pontját játéknélkül megkapta a Textil, mely az őszi szezonban már az első osztályban fog szerepelni.

Délmagyarországi Labdarúgók Alsóvétsége — DLASZ — július 14-én d. u. 2 órakor rendkívüli közgyűlésre jön össze Békéscsabán a CSAK székházában. Értesülésünk szerint a helyi sportegyletek megbízottai a közgyűlésen feltétlenül részt vesznek, annál is inkább, mert a közgyűlés főként a bajnoki beosztások tárgyában fog dönteni. GyTK megbízásából Heinfarh Mihály vesz részt a közgyűlésen, a GySC-t pedig Imre Lajos, a népszerű főtájkár fogja képviselni.

Mezőturi MÁV futballszakosztálya a sorozatos kudarc-tól elkedvetlenedve beszüntette működését. Játékosainak egyrésze a Szövőgyár csapatába lépett.

GySC fegyelmi bizottsága Ugor László és Németh János játékosokat sportszerűen viselkedéséért 1 hónapig a játéktól eltiltotta. Idegen egyesületben, előzetes engedély nélkül történt szereplés miatt Matlak Márton játékost 1 havi eltilással, Bartha József játékost pedig 3 havi eltilással büntették.

Az elmaradt BISE—Bocskai meccs 2 pontját a Bise javára írták, a Bocskai pedig 6 pengő büntetést kapott.

Legelőnyösebb feltételek mellett köthető biztosítás az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat gyomai temetkezési csoportjánál. Érdeklődni lehet a helyi megbízottnál: Kulcsár Mihálynál. Lakik az öreg református temetőben.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P., Fél évre 2.60 P., Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ARATÁS UTÁN

A letarolt mezőkön ösz-tővér kereszttekben fekszik a búza és rajtuk a holnap gondja feszül. Hogyan huz-zák ki vele jövő aratásig, amikor holdanként csak négy-öt mázsa termés adott? A tegnapi remény-ségek egyszerebe szerte-foszlanak és új ígéretek felé fordul a paraszt. A búza megcsalta, de talán majd a tengeri... Kémléli az eget, hogy lesz-e eső? Most már csak az eső a fontos számára. Az új-ságok hírei között is csak az eső érdekli. Mond-e esőt? — kérdi és a szen-zációk szenzációjára is csak legyint egyet, ha ta-gadó a válasz. Mert az eső még segítene, lenne tengeri, krumpli és főleg a reménységét megint bele-akaszthatná egy távolabbi holnapba, amely talán jobb lesz, mint az elviharzott ezer esztendő volt. Ez a „talán” ma már többet je-lent neki, mint a learatott búza. Ez a „talán” élte-e eddig is és a „talán” élte-e ezután is. Ebben van a legnagyobb ereje; ez a for-rása a néplelek törhetetlen hitének és lebirhatatlan küzdőképességének. A leg-szebb reményeiben való csalódás sem tudja leterí-teni, mert a jobb jövődö-várás mindig erősebb ben-ne, mint a multakon való okulás, vagy a jelen vi-gasztalansága. És egészen bizonyos, hogy a holnap csalódása sem búzditaná el halálosan, de vajon ész-szerű-e ismételtén kitenni a legnagyobb megpróbál-tásoknak, amikor segí-teni lehetne rajta. Ma már

mindenki tudja, hogy az Alföld klímája száz esztendő leforgása alatt hátrá-nyosan megváltozott. Az okát nem ismerjük egészen bizonyosan, de tudjuk, hogy erdősítéssel, öntözéssel és nem utolsó sorban a ta-lajkémia eredményének ok-szerű felhasználásával lé-nyegesebben gyümölcsö-zőbbé lehetne tenni a me-zőgazdálkodást. A paraszt ezeknek a feladatoknak az elvégzésére a saját erejé-

ből nem képes és feltétle-nül állami támogatásra szorul. És nem kellene-e megadni neki ezt a támo-gatást? Maradjon el in-kább minden más tenni-váló, de az Alföld termő-képességét fel kell fokoz-ni arra a nívóra, ahol a parasztot már nemcsak a reménység éltetné, hanem hite mellett anyagi jólétben is megerősödne a ma gyarság újabb ezer esz-tendő védőgátjává.

Fáy főispán: Fagykárt és aszályt, mivel a kettő összefügg egymással, együtt is lehet jelenteni.

Csizmadia András megállapította, hogy a vármegyében legalább 50 százalékos a fagykár. Sérelemzte, hogy sok helyen még nem volt kivizsgálás, holott már le is aratnak.

Hasonló értelemben szólaltak fel Telegdy Lajos dr., Harsányi Pál esperes és Sebők Elek dr.

A vitát Elek Lajos dr. pénzügyigazgató azzal zárta le, hogy a maga részéről mindent el fog követni a vármegye gazdaközönsége érdekében.

Gyomán átlag 5 mázsa búzatermés ígérkezik

A terméskilátások Gyomán — a próbacseplések megindulásával — meglehetősen leromlottak. Közepes termés csak a határ csudaballai részén ígérkezik. Másutt átlagosan 5 mázsa búzatermés várható. Sajnos, a gaz is kevés és így jövőre is nagy szalmainségnek nézünk elébe.

Törvényhatósági kisgyűlés

Július 9-én Fáy István főispán elnökele alatt kisgyűlés volt, melyen járásunk egyedüli kisgyűlési tagja, Csernus Mihály apátplebános is részt vett. A járásunkat érdeklő kövélkező ügyeket tárgyalta le a kisgyűlés:

Kovács János volt községi jegyző terhére előírt lértímeny engedése tárgyában új határozatra utasították a községet.

Endrődön Timár György volt községi tüzör levont illetményének visszatérítése iránti kérelmét elutasították.

Az endrödi új gypmesteri szerződést jóváhagyták, de az ingatlan vagyónátruházási illeték szabályrendelete módosítását visszaküldték.

Jóváhagyták még Szarvasnak az iskolafentartó egyházak segélyezését, Doboz szilvanemesítő állomás felállítását is jóváhagyták, de Kétegyházaét nem, mert a földje nem alkalmas. Dr. Rigó József csorvási főjegyző és Csabai Pál községi irodafőnök OKH. és Hangya igazgatósági tagságához hozzájárultak.

Gyomára 13 pengő 45 fillérben állapították meg a búza árát

A kormány kedden köz-zétette a minimális búzabe-vásárlási árakat, amelyek mintegy 60 fillérrel alacso-nyabbak a tavalyinál. A leg-magasabb ár 14 pengő 75 fillér, a legalacsonyabb 13 pengő métermázsánként.

Gyomára 13 pengő 45 fillérben állapította meg a búza minimális árát, ami a környékbeli közsé-gek részére megállapított árak középarányosának fe-

lel meg, amennyiben Me-zőberényben 13.40 P. Dé-vaványán 13.45 P. Turke-vén 13.50 P., Mezőtúron 13.50 P. a búza minimális ára.

Ezeken az áron a Fu-tura minden mennyiségű búzát átvész, míg ha az átvétel világparitáson történné, legjobb esetben is csak 5 pengő 50 fillért tud-nának adni a búza méter-mázsájáért.

A vármegyében 50 százalékos a fagykár, — állapították meg a közigazgatási bizottság ülésén

Fagykárt és aszálykárt együtt is lehet jelenteni.

Békésvármegye közigazgatási bi-zottsága július 8-án rendes ülést tartott Gyulán.

Elek Lajos dr. pénzügyigaz-gató előadta, hogy csak azok a fagykárrel sújtott gazdák része-sülnek adókedvezményben, akik-nél a 33 százalékot meghaladja a kár.

A vármegye adóhátraléka egye-nes adókban 9 millió és 456.042 pengő. A tényleges hátralék 5 millió 362.275 pengő, ami 103.97 százalékot tesz ki. A védett birto-kosok adóhátraléka 619.287 pen-gő, a június havi befizetés 153

ezer pengő. Forgalmi adóban jú-niusban 72.258 pengő volt a be-vétel.

A pénzügyigazgatási jelentés-hez először Beliczey Géza szolt hozzá és kijelentette, hogy a fagy-kár megállapítása nem fedi a tényleges helyzetet, mert a kár sokkal nagyobb, mint amennyit megállapítottak.

Kifogásolta, hogy fagykár ci-mén sok gazda a becslés alapján nem kérhet adókedvezményt, de aszály címen igen, holott a két kár szorosan összefügg egymás-sal, mert az aszály a fagykár kö-vetkezménye.

A STEAUA Magyar Kőolaj R.-T.

lerakatára, úgy az adómentes mint az adózott árú megérkezett és minden mennyiségben kapható a WAGNER MÁRTON FIAI fatelepén.

Hány munkanélküli ember van?

A nemzetközi munkaügyi hivatal szerint ezidőszereint több, mint huszonnégymillió munkanélküli ember van a világon. Ezek közül Magyarországra ötvenhatezer nyilvántartott munkanélküli esik. (?) A foglalkoztatott munkások száma hazánkban: nyolcszázkilencvenötezer. Ugyancsak a munkaügyi hivatal jelentéséből tudjuk, hogy az elmúlt esztendőben kétmillió-hatszáz ezer ember lelt öngyilkos, nagyrészt az elviselhetetlen nyomor miatt.

Egy kiscgazda tengerinemesítése tapasztalat szerint

Közludomású, hogy a tengericsövekkel a hajón keresztül a tengeri címere termékenyül meg.

Az igazán csira- és fejlődés-képes szem pedig csak olyan tengeriszem lehet, amelyet nem a saját címere termékenyített meg. A címer kivételése után tehát minden harmadik sort végigjárók és irgalmasanul levágom a címerét. Így érem el, hogy a másik sorok porzóitól termékenyül meg a magkukoricám.

Ezek a csövek egytől-egyig nemesített csövek s ősszel a lenyírt soroknak a termését külön szedem. Ezekről hámozom le a velőmagot. De itt is vigyázok, hogy a cső hegyén levő apróbb szemek ne kerüljenek a mag közé, azért hámozáskor a cső hegyes végét letöröm. Ezek azok a tapasztalatok, amelyek lehetővé tették, hogy földjeim mindig bőtermési adnak.

Locsoljuk a fákat. A nagy szárazság kiszáradás veszélyével fenyegeti különösen a fiatalabb fákat, amelyeket locsolni kell és hogy körülöttük a nedvesség tartósabb legyen, célszerű, ha a fák tányérját kiszélesítjük, porhanyitjuk és dudvával beárnyékoljuk.

A megyei iskolán kívüli népművelési bizottság egyévi munkája

Békésvármegye Törvényhatósági Iskolán kívüli Népművelési Bizottsága június 27-én tartotta nyári közgyűlését Gyulán, a vármegyeháza kis tanácstermében, vezér dr. Pánczél József líkár részletesen ismertette a bizottság 1934/35. tanévi tevékenységéről való beszámolót. Számokban összesítve a munka eredménye az elmúlt tanév folyamán: 2 megyei városban, 28 községben 208 egység-nél és 148 tanyakörzeti egység-nél, összesen: 357 egység-nél 5 555 népművelési és közműveltségi előadást tartottak. Szabályszerű vizsgálattal befejezték 12 analfabéta tanfolyamot. Vizsgát lelt 209 egyén. Záróünnepséggel befejezték 15 alapismeretterjesztő tanfolyamot, 10 népművelési és közműveltségi tanfolyamot, 6 művészeti és kedélyképző tanfolyamot, 37 gyakorlati ügyességi tanfolyamot, 22 nőnevelési tanfolyamot. Az összes hallgatók száma a tanfolyamokon 2.906 volt. Gyermekek részére szórakoztató mesedélután volt 570. — Tanulmányi kirándulás 15. — Népművelési hangverseny 40. — Műkedvelői előadás 375. — Alkalmi ünnepség 200. — Közművelődési rádió előadásorozat 59. — Népművelési órák (egységek) összes száma 12.704. Az előadók összes száma 1.175. Forgalom-

ban volt 125 közkönyvtár, melyből kikölcsönzött 15.578 egyén 50.903 könyvet. A népművelést szolgálta ezenkívül a bizottság tulajdonában levő 26 rádió, valamint 60—80 egyéb közrádió, 5 gramofon, 21 különböző típusu vetítógép, illetve más tulajdonában levő 48 vetítógép, 26 mozgósínház, a bizottság tulajdonában 3,17 népház, 2 muzeum, működött 33 daloskör 1.370 taggal. Kiszállást végzett a líkár a község belterületén 61 izben, külterületén 107 izben. Kiadás volt összesen: 23.623 P. 42 fillér.

Tárgyalta a bizottság a közkönyvtárak nélkül maradt községeknek könyvtárral való ellátását, mely szerint a bizottság ebben a tanévben 5 közkönyvtárat oszt szét. Végül elfogadják azt a határozatot amely szerint kéri a bizottság az illetékes minisztériumot, hogy a népművelési bizottságok által engedélyezett műkedvelői előadások ne essenek ama korlátozó rendeletek alá, amelyekkel a miniszter a magyar tárgyú filmek érdekében adott ki. Elhatározta azt is, hogy több olyan tanfolyamot létesít a vármegye területén, mely gyakorlati alapon a legolcsóbban, illetve az egyén gazdasági helyzetének leginkább megfelelően az élettanilag legjobb táplálkozásról nyújtana felvilágosítást.

Micsoda előnyöket biztosítanak a megváltoztatott O.T.I. szabályok az alkalmazottaknak

A kormányzat 6500 számú újabb rendelete sok tekintetben változtatásokat eszközöl az eddigi OTI-szabályokon. Ezek közül a változtatások közül a következőket kell elsősorban figyelembe venni.

A háztartási alkalmazottak akkor is OTI-biztosítás kötelezettsége alá esnek, ha csak próbaidőre vannak felvéve. A kereskedelmi és ipari foglalkozásokban alkalmazottak akkor sem tekinthetők háztartási alkalmazottaknak, ha olyan munkát végeznek is, mint amit különben a háztartási alkalmazottak szoktak végezni.

Családtagok nem esnek biztosítási kötelezettségek alá. Ha azonban a családtag tanoncszerződéssel vagy segédként, avagy mint munkás munkakönyvvel van alkalmazva, akkor nem tekinthető ezen kivétel alá és akkor nem tekinthető ezen kivétel alá és akkor a családtag is köteles biztosítás alá esik.

Munkaviszony megszűnése esetén önkéntes biztosítással tovább tartható fenn a biztosítás, de legfeljebb csak egy évi tartamig.

Szövetkezeteknél a szövetkezeti igazgatók és igazgatósági tagok is egyetemlegesen felelősek az alkalmazottak biztosítási díjáért.

Terhességi, gyermekágyi és szoptatási segélyre csak az a nő jogosult, aki vagy akinek a férje a születés előtt 18 hónapban legalább 9 hónapon át betegség esetére biztosítva volt az OTI-nál.

Akinek a biztosításra kötelező munkaviszonya megszűnt, a megszűnéstől számított legfeljebb 8 napon belül bekövetkezett esetben kapja meg a szabályszerű segélyt és ezt is csak akkor, ha a munkaviszony megszűnését megelőző 3 hónapon belül legalább 1 hónapon át biztosítva volt.

Ha a munkaadó teljesen tönkrement és nincs olyan más vagyona, amiből az OTI-tartozás behajtható, az OTI a késedelmi pótlékokat egészen elengedheti, a díjakból pedig kisebb-nagyobb engedményt, legfeljebb azonban a felének elengedését adhatja meg. Részletfizetést is adhat az OTI. Erre irányuló kérelmei legkésőbb 1935 októberig kell előterjeszteni.

A „Futura“

a Gyoma—Endrődi Hitelszövetkezetet bízta meg Gyoma és környéke főbizományosságával.

A Hitelszövetkezet a gabonaosztály vezetésével K. Nagy András, G. Nagy László, Vincze Endre igazgatósági tagokat és Papp Zsigmond felügyelőbizottsági tagot bízta meg.

A bevásárlásokat a

Wagner Márton Fiai

cég végzi saját telepén.

A Tarlóhántás

Annyira jelentős gazdasági munka, hogy szinte hatóságilag kellene kötelezővé tenni és büntetni azt, aki ok nélkül elmulasztja.

A tarlóhántás, vagy tarlószántás célja: 1., a gyomok és a tarlóba petézett káros rovarok irtása, — 2., a talajnedvesség megóvása és ezzel biztosítása a későbbi szántás lehetőségének, — 3., a talajélet (baktériumflóra) elősegítése és ennek alapján a tarló és gyökérmaradványok korhasztása, — 4., a nyers tápanyagok feltárásának gyorsítása és vele a talaj felvehető tápanyagkészletének növelése. A tarlóhántás tehát sokoldalú előnyt jelent, elmulasztása mindenképen hátrányos a termelésre.

Tekintve a főbbirányú cél, a tarlóhántás ennek megfelelően hajlandó végre.

1., Ha földünk tulságosan gyomos és a cél elsősorban a kipergelt gyom- és más magvakat alátakarással kikelésre bírni, hogy azután újabb szántással elpusztítsuk, ez esetben jó munkát végez a tárcsás borona, ha azzal a gabona learatása után nyomban a tarlóra megyünk. Tárcsás borona hiányában a többtestű ekét használjuk, mellyel egészen sekélyen (3—6 cm.) szántunk. Jó szolgálatot tesz ilyenkor úgy a tárcsázás, mint szántás után a hengerezés, mert ezzel a talajnedvességet felhozzuk oda, ahol a gyommag van és a csírázás, illetve kikelését elősegítjük. Hátránya a hengerezésnek, hogy a talajt szárítja, de ezt mérsékelni lehet a henger után akasztott lövisboronával. Számiláson is mulik, hogy melyik a fontosabb, a gyomirtás-e, vagy pedig a talajnedvesség megőrzése.

2., A rovarkártévkök irtásának szükségét a korábban szerzett tapasztalatok mutatják meg, de mindenestre ezzel is mindig számolni kell. Ha mégis az a helyzet, hogy a rovarkártévkök tulságosan el vannak szaporodva, ebben az esetben a tárcsás borona munkája kevésbé kielégítő, hanem szükséges ilyenkor a 6—10 cm. sekélyszántás, mely tehát valamivel mélyebb a gyomirtásnál elégséges egészen sekély tarlóhántásnál. A 6—10 cm.-es sekélyszántást szintén többtestű ekével végezzük. Különösen indokolt az ilyen szántás azok után a növények után, amelyek a talajt jól beérett állapotban és gyommentesen hagyják vissza. Ilyenek a kö-

rán lekerülő kapások és a pillangós takarmánynövények.

A tarlóhántást a ratás után azonnal kell végezni, különösen a gabonafélék learatása után, mert ha késlekedünk, a talaj annyira kiszárad, hogy sem az ekét, sem a tárcsát nem veszi be. Nyár végén és őszszel lekerült növények után, amikor már a talajerős kiszáradásától tartanunk kevésbé kell, lehet esetleg valamelyest várni a tarlóhántással, de ilyenkor is ajánlatos azt mielőbb elvégezni.

A felszántott területet nem célszerű nyers barázdákban hagyni, mert az ilyen hantos, üreges szántás nyáron át kiszárad, és a talaj szerkezetére nem sok javító hatással van. **A tárcsázott, vagy sekélyen felszántott tarlót tehát nyomban meg kell fogasolni.** Ezzel késlekedni egy napig sem szabad, mert nyáron át a rögök egy nap alatt is úgy megszá-

radnak, hogy utána még hengerrel is bajosan megy a szélaprítás. Fogasolni tehát mindig kell, legfeljebb csak akkor hagyjuk el, ha nengerezünk és ezzel is elapríthatjuk a friss szántáskor rendszerint még könnyen omló hantokat.

A talajnedvesség-tartalmának megóvása, továbbá a talajélet (baktériumflóra) elősegítése a tarlóhántás révén annyiban fontos, hogy ezáltal szellettjük a nyirkosabb talajban a tarló- és gyökérmaradványok korhasztását, a nyers tápanyagok feltárását, ami által a talaj kész növényi tápanyagai szaporodnak fel.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy kész állótrágyát a szükségesnél jóval kisebb mennyiségben adhatunk talajainknak, a talaj termőképessége szempontjából is fokozottabb jelentőséget nyer a tarlóhántás.

Tóth Lajos

mezőgazdasági kamarai titkár.

A NEMZETI EGYSÉG GÖDÖLLŐI SZERVEZETÉNEK FIÚOTTHONA

A maga nemében egyedül álló intézmény létesül a Nemzeti Egység mozgalma keretében, a Sokgyermekes Szegény Magyar Anyák Országos „Szent István” Fiúotthona

A Nemzeti Egység Szervezetén belül, annak égisze alatt, Gödöllőn Országos jelentőségű akció indult meg, amelynek eredménye szociális nemzetvédelmi szempontból egyaránt messzire kihaló lesz.

Az eszme még 1928-ból származik s lényege az, hogy sokgyermekes szülők 14-15 éves iskolán kívüli fiúgyermekét gyakorlati, (ipari, háziipari, mezőgazdasági, vagy egyéb) életpályákra szakszerű oktatásban és kiképzésben, valamint hazafias és vallásos nevelésben részesüljön. jobb érzésű emberekben ugyanis ismételt felmerült az a belátás, hogy tévesen értelmezett humanizmus az, amely a rossz gyermekekről miniatűrűen és bőkezűen gondoskodik, ellenben a jógyermekeket, akiknek szülei nincsenek abban a módban, hogy gyermekeiknek gondosabb nevelést adhassanak, jóformán teljesen magukra hagyja. Az állam menteni igyekszik a rossz hajlamú gyermekekkel és megpróbál belőlük hasznos állampolgárokat nevelni, ugyanakkor azonban a szegénysorsu, de jóval értékesebb gyermekek nagy tömege gyakran irányítás és támasz nélkül vergődik az életben, felszívódik a nyomoruságba és tehetetlensége, képessége a nemzetre is elvész.

Gondolkodásra és cselek-

vésre készlet az a lény is, hogy míg hazánkba a csecsemőkortól 12—14 éves korig az arra rászoruló gyermekekről vagy az állam, vagy magánintézmények útján történik gondoskodás, addig a 14-évtől kezdve a fiatalok, kivéve az iskola növendékeket, rendszerint önmagukra vannak utalva és természetesen korlátolt belátásuk, valamint legfeljebb csekély irányítás mellett kezdik meg életüket. Ettől a kortól kezdve tehát az ilyen ifjak nevelése nemzeti szempontból egyáltalában nem kielégítő. S ez is oka, hogy a biztos irányítást nélkül, tanácsatlanul hanyórázó ifjuság a legkönnyebben válik prédájává minden szélsőséges tannak, mely felszólás formában közeledik gyöngén felvértezett lelkehez.

A mozgalom célja tehát, hogy szegény jóra való és sokgyermekes családokból vármegyénkenti és városokenti, évente egy-egy gyermeket kiemeljen és négy éven át tartó hazafias és vallásos erkölcsi szellemben való nevelésük útján a nemzet szolgálatába állítsa őket.

Idővel egész gárdája növekszik az évek során ily módon felnevelt és kiképzett megbízható iparosoknak és egyéb foglalkozási ágak művelőinek, akik tudásukkal az életben nemcsak saját maguknak, hanem vidéken a szegényebb néprétegek részére is munkakapalmat és így megélhetési alapot teremtenek.

Az anyagiakhoz mérten már folyó év őszén történtek felvételek az otthonba, a később meghirdetendő pályázati felvételek alapján. Jövőben pedig a felvételek évenként 40—40 iskolán kívüli ifju számával növekednek mindaddig, míg a negyedik évben a végleges létszámot, vagyis a 160 főt eléri. Ez lesz a fiúotthon befogadó képessége. A nevelés teljesen ingyenes. A növendékek ételmezést, teljes ellátást és ruházatot kapnak s „felavatójuk” után az intézmény helyezi ki őket állásba. Így alakul ki majd egy szorgalmas, törekvő, nem csüggedő, áldozatkész, gerinces új emberlépés, az ideális iparos és munkás magyar megtestesülése, az a teljesértékű állampolgár, akinek alakja ideálja a Nemzeti Egység mozgalomának, bármily társadalmi állásban dolgozzék is a nemzetért.

Érdekes az intézménynek az a szándéka, hogy a fiúotthon különböző műhelyében készült bútorokat, eszközöket, ruházatot nem árusítja ki, hanem a sokgyermekes, szerény magyar anyák férjhez-menendő érdekes leányai részére fogja ki, házastársi hozományként kiosztani. Az intézmény ezzel is dokumentálni akarja ugyanis a nő legszebb hivatását, hogy felelőség és anya legyen és hogy a gondtalan, puha fészekrakás örömeit ezzel is elősegítse, mert itt kezdődik az igazi házasság, a fizta családi élet, hiszen az otthon adja meg a házastársaknak a fokozott munka értelmét és ellenszolgáltatását.

Ezt a nemes törekvést senkinek sem szabad ölbelet kezéssel néznie, mindent az államhatalomtól várva, hanem összefogva, egységes akarattal, a Hazánk megmentésére és felvirágoztatására folyó heroikus küzdelemben magunknak is mindent el kell kövelnünk a támogatására. Erre az összefogásra mutat rá a Kormányzó Ur parancsa, melyben azt mondja: „Hazánkat ismét naggyá, nemzetünkkel megint boldoggá az ország fiainak csak olyan összefogása teheti, amely felülélemelkedve mindenféle elválasztó irányzaton, az egyetemes magyar gondolat jegyében egyesül minden építő erő.” Éppen ezért mindenkinek, szegénynek, gazdagnak, közületnek és intézménynek, akik a magyar faj, a magyar föld, és a jövő magyar nemzedék fenntartását mindenek elé helyezik, vallás felekezetre való tekintet nélkül hazafias kötelessége ezt a nemzetvédelmi cél előmozdítása érdekében létesített intézményt a maga erejéhez képest támogatni.

Kerületi dalosverseny

Az Országos Magyar Dalos-zsövetség X. Kerülete f. évi június hó 29-én Péter-Pálnapján kerületi dalosversenyt rendezett Szolnokon, melyen a daloskerület 15 dalárdája mintegy 450 dalossal vett részt. Békés-vármegyét egyedül a Gyomai Dalárda képviselte, a többi 12 dalárda Szolnokmegyei volt.

Községünk dalosai Nemerey Péter lakpári igazgató-dalárda-elnök, Pánczél Emil főjegyző és Hajdu Béla vezető-karnagy társelnökök és Faragó Károly társelnökkel július 29-én a reggel 5 óra 45 perckor induló személyvonattal utaztak el Szolnokra. A dalárda koszorus-leánya Beinschróth Milike Beinschróth Gábor, a dalárda agilis működő tagjának a kislánya volt, ki kedves lényével és fiatalságával kiválóan töltötte be koszorusleányi tisztét, kellő partnere ifj. Tari János tanuló, koszoruslegény volt. A zászlótartó ezuttal is az örök-ké vigkedélyű Bolehovszky Jenő volt, rutinrozzottan látja el feladatát. 7 ó. 15 p.-kor érkezett meg dalárdánk Szolnokra, s az ottani pályaudvaron dalosainknak kellemes meglepetésben volt része. Ugyanis a Szolnoki Máv. Fülőházi Összesztartás dal- és zeneegylet kiváló karnagyának, Petrányi Elemérnek a vezénylete alatt szerettük és barátságuk dokumentálásának nyilvánítása végül kijöttek a gyomaiak fogadtatására és dallal, rövid szavakkal üdvözölték dalosainkat. Dalosaink természetesen dallal köszönték meg a nem várt üdvözlést és fogadtatást, majd nem óhajtván fél 10 óráig az állomásban tartózkodni, közbeeső intézkedések hiányában, Nemerey Péter elnök elhatározása kapcsán dalárdánk a városba indul s a bevonulási utvonalba eső polgári iskolánál megáll. Nemerey Péter elnök a polg. isk. épületében lakó igazgatót felkereste s megkérte, hogy az iskola épületében egy tantermet vagy máshelyet átengedni méltóztatna, ahol a dalosok megpihenhetnek. Az iskola igazgatója a kérelemnek készséggel eleget is tett és előzékeny sziveségéből dalosaink pihenő-helyhez jutottak. Dalosaink ott nyugodtan próbát is tartottak s így felkészültségükkel felgyúnyodtan és bizakodással néztek a verseny elé. Fél 10 órakor csatlakoztak dalosaink a bevonuló dalosmenethez. Az Országzászló emlékmű előtt a dalosok megálltak, öszzkari

énekhez csoportosultak s az emlékmű megkoszorúzása után a Hiszekegyet és Himnusz énekelték el. Innen a menet a városháza elé vonult ahol a dalosokat a város nevében dr. Kerekes Sándor h. polgármester üdvözölte. Az üdvözlés után a dalosok öszzkarban a Himnusz énekelték el, majd a Városi Színházban kezdődő dalosversenyre mentek. Jó ideig tartó várakozás után kezdetét vette a dalosverseny. Sajnálatosul konstatalható volt, hogy a verseny rendezésének nehéz feladata kifejezetten Vigh Endre daloskerületi elnöknek és fiának, Vigh László jogszigorló, daloskerületi titkárnak jutott osztályrészül. Segítőtársakat sehol sem láttunk s ezért a rendezés üleme vonatolt volt, ami a segítő társak hiányának tudható be. A bíráló bizottság dr. Koudela Géza pápai kamarás, egyetemi egyházzenei igazgató, a Zeneművészeti főiskola tanára, mint elnökből, P. Szabó Polikárp plébános, zeneszerző és Gráber Lajos zeneszerző-zeneigazgató, bíráló-bizottsági tagokból állott. A dalosverseny a kezdő csoportbeli dalárdák szereplésével vette kezdetét. A Gyomai Dalárda a könnyebb műdal csoportban vett részt és 9 iknek szerepelt dalárda volt.

Nemerey Péter elnök és Hajdu Béla társelnök vezető karnagy a dalárda szereplése előtt a színpad nagyságát meglekintették, terepszemlélt tartottak s a tapasztalatok alapján előnyös felállítást beszéltek meg, melynek helyességéről az eredményki hirdetés alkalmával a bíráló-bizottság elnöke meg is emlékezett, szembe-állítva mások helytelen felállításait.

A könnyebb műdal-csoportban szerepelt dalárdák Lányi „Magyar Visszhang” című műdalát, mint kötött kórust énekelték. A Gyomai Dalárda 29 dalossal vett részt a versenyben és Hajdu Béla vezető-karnagy higgadt, biztoskezű vezetése mellett, dalosaink tudásuknak és felkészültségüknek olyan tanubizonyosságát adták, hogy méltán a csoport I. díjának elnyerésére számítottak. Szereplésük előtt és után meghallgatták a rivális dalkörök teljesítményét és egyöntetűen az a megállapítás alakult ki, hogy a Gyomai Dalárda, csoportjának első helyezette. Ugyanis az önkritikát is szemelölt tartva és mérlegelve, dalosaink a dal éneklése alatt megtartott falsetto nélküli hangtartás, erő-

teljesség, tömörség és marcilebeli felfogás kapcsán gyakorolt önkritika alapján biztosra vették, hogy ők lesznek az I. díj nyertesei. Ebben a tudalban voltak az eredmény kihirdetése pillanatáig, mely azonban más adalokat tartalmazott. A bíráló-bizottság a Gyomai Dalárdánál, a Jászapáti Iparos Daloskör jobbnak tartotta s azt 34 ponttal a Gyomai Dalárda 30 pontjával szemben, az I. díj nyertesének deklarálta. Dalosaink mély tisztelettel és teljes revrenciával alávetették és alávelik magukat a bíráló-bizottság szakszerű, igazságos ítéletének, azt a mellékkörülményi azonban nem tudják maguknak megmagyarázni, hogy miért kapott akkor az I. helyezett I. díjként csak plakettet és a Gyomai Dalárda mint II. helyezett, II. díjként egy szép ezüst serleget? Az elismerésnek eme bizonyosságát fokozta Hajdu Béla társelnök vezető-karnagy kiüntelése is, amelyben Vigh Endre kerületi-elnök, Hajdu Béla vezető-karnagnak kiváló karvezetői tevékenységeért a Kerületi-dalos aranyérmel adományozta.

Délután 3 órakor a dalkörök a Hősök emlékműve elé vonultak s ott Vigh Endre kerületi elnök felkérésére Szöke Ferenc igazgató-tanító, a Gyomai Dalárda fáradhatatlan, kitartó működő tagja, lelkesítő szavak kíséretében a kerület dalosai nevében koszorút helyezt az emlékműre. A Himnusz öszzkari éneklése után a dalkörök tulajdonképeni hivatalos funkciója befejeződött s a már előbb említett eredmény kihirdetéssel megtartott kerületi diszközgyűlésen a dalkörök tagjainak csak egy része vett részt.

Az eredmény kihirdetés és diszközgyűlés után egyes dalkörök a Népligetben énekelték, este pedig a győztes I. díjasok diszhangversenyen vettek részt. Ezen szereplésekben a Gyomai Dalárda nem működött közre, hanem a vacsorázó helyen szerelett elnökének, Nemerey Péter lakpári igazgató-nak névnapját bensőségesen ünnepelte meg. A felköszöntőt a Dalosok nevében Szöke Ferenc ig. tanító mondta, melyre Nemerey Péter elnök dalostestvéri szerelettől áthatott szavakban válaszolt s dalosainkat további kitartásra és a szépséges magyar dal lankadallan intenzív művelésére buzdította. Dalosaink fegyelméleten együtt tartottak és Hajdu Béla vezető-karnagy vezetése alatt órákon át szebbnél-szebb dalokat énekelték. Az újévi vo-

nal indulásának idejére dalosaink, mint fegyelméleten egyesültes az állomásra beérkeztek s nótaszóval szórakoztatva az utasokat reggel 2 óra 3 perckor hazaérkeztek.

Amikor a Gyomai Dalárda sikeres és eredményes szerepléséhez és a II. díjához, nem különben Hajdu Béla vezető-karnagy kiünteléséhez egy községünk közönsége mint a magunk részéről gratulálunk, kérjük dalosainkat, hogy az őket ért csalódás ne csüggessze, hanem Nemerey Péter elnök szavait replikálva, tartisanak ki és továbbra is hűséges művelői, harcosai maradjanak a magyar dalkulturának.

Miként értesültünk, dalosaink serlegavató-ünnepélyüket f. év augusztus havában tartják meg. Ott leszünk, de ott legyen községünk apraja-nagyja, társadalmunk vezető lényezői, egy szóval mindenki, hogy dalosaink támogatói legyenek, mert hiszen megérdemlik.

Dalos.

Rózsacsokrom

Álmod tündérekertjén
Hol tűzvirág lángol,
Mesék illatoznak,
Száz ezer virágról.
Tűzpiros virágok
Bódult illatterhe
Ambrából és mézből
Van összekeverve.

Minek földi kertész
Sem hallotta hírét,
Álmod virágkertjén
Olyan rózsák nyílik.
Mindet leszaggatom
Reád szórom kincsem,
Hogy illattengerrel
Borítsd, behintsen.

Bauer Illés.

Óriási jégvihar pusztított Vésztőn

Vasárnap valóságos hétéltűd vonult el Békésmegye déli részén. Délután 4 órafelé elsötétült a vészitői határ, majd féltelmes égzengés és villámlás következett, mely után megeredt a jégzápor. Tyuktojásnagyságú jég zúdult a földekre és valósággal jégréggel vont be a termőföldeket. A szörnyű vihar óriási pusztítást vitt véghez. Az első becslés szerint az egész határban 20—100 százalékos a kár.

Kormegoszlás.

— *En és a feleségem — mondja Balambér ur — összesen hetven évesek vagyunk. Találd ki barátom, hogy hogyan oszlik meg közöttünk a hetven év?*

— *Valószínűleg a feleséged a 7-es és te vagy a nulla.*

H I R E K

Előléptetés. Vass Géza Ferenc pénzügyőri fővigyázót, a helybéli szakasz vezetőjét szemlésszé léptetik elő.

Döntött az országzászló bizottság. Csütörtökön este 6 órakor tartotta az országzászló bizottság döntését és megbizta Papp Zsigmond kiváló szobrászművésznket, hogy a beadott tervei közül az 1200 pengős szerinti készítse el az országzászlót.

Helyreigazítás. A múlt számban a polgári végzetek jelölőjén résztvevők közül vitéz Fajor Gyula gazd. iskola igazgató kimaradt lévedésből. Ezt most annál is szívesebben helyesbítjük, mert maguk, a jelölőre összejött ifjak is kérték, hogy volt tanárjuk ki ne maradjon a résztvevők névsorából.

A Körös — Tisza — Maros Ármentesítő Társulat 700.000 pengő kölcsönt kapott és augusztus elején már megkezdte a munkálatokat.

Közúti forgalom jegyzését rendelte el a kereskedelemügyi miniszter az ország területén. A jegyzés július 15-én 0-órakor kezdődik és egy évig tart.

MTK—Kinizsi múlt vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzést a Kinizsi szombaton délután, — aratási munkálatokra való hivatkozással — lemondta. A két pontot az egyesbíró 0:0 gólaránnyal az MTK javára írta. Helyette az MTK BTE és Tarhos kombinált csapatával játszott. Győzött az MTK 5:1 (1:0) arányban. Góllövők: Ancsin 3, Makai és Laki, illetve Perdi. Jövő heti számunkban részletes összefoglalást közlünk a kitűnően szereplő 3 berényi egyesület múlt évi sportteljesítményéről.

Buzaegyezmény Olaszországgal. Aláírják a magyar — olasz vegyes bizottság legutóbbi ülészaka alkalmával kidolgozott szerződéseket. Ezek szerint Olaszország az 1935—36 gazdasági évben ismét átvész egymillió métermázsza magyar búzát a tavaly megállapított áron és további egymillió mázsára opciói biztosít. A szerződésben ezenkívül ujonnan szabályozzák a magyar-olasz fizetési forgalmat a június 20-ika után létrejött ügyletekből származó áruszállításokra vonatkozóan. Minden kilátás megvan arra, hogy Svájcjal és Németországgal is hasonló szerkezű megállapodásokat tudunk létesíteni, a jövő évi buzaszállításokra vonatkozóan is úgy, hogy a minimális belföldi árak bevált rendszerét a jövő buza-termésre is fenn tudjuk tartani.

Rendszabályok a járműbalesetek megakadályozására. A gépjárművek által okozott balesetek elkerülése végett felhívjuk az utlesteleken közlekedő ló, vagy más igavonó állat által vontatott járművek tulajdonosait és a fuvarosokat, hogy kocsijukkal mindig az utlest baloldalán haladjanak, tartózkodjanak mindentől, ami a lovak féltékenységét fokozza. Például a gyeplő, zablák rángatása, lovak szemének betakarása stb. A kocsis kezének lenntartásával figyelmesztesse a közlekedő jármű vezetőjét a lovak féltékenységére. Ha a lovak féltének, a kocsis azzal akadályozhatja meg a lovak ijedését, ha a közlekedő járműnek kocsijával háttal fordul, mert így a lovak nem ijednek meg a mellettük elhaladó gépjárműtől. A megállított lovak gyeplőjét erőszakosan hátrahuzni nem szabad, mert ettől a ló nyugtalanná válik és a gyeplő húzására hátralep és így a kocsit könnyen a jármű elé kerülhet.

Terv ötvenezer hold öntözésére. A vízszabályozások befejezése óta sokat foglalkoztak már az Alföld mesterséges öntözésének a tervével. A terv azonban, mindeztideig csak terv maradt, nem engedte azt valósággá fejlődni a pénzühiány. Most, mint értesülünk, német vállalkozók akarják kézbe venni a magyar Alföld mesterséges öntözésének a tervét és két pénzembert már ki is küldtek helyszíni tanulmányozásra. A kiküldöttek szakértő mérnökök kíséretében bejárták az Alföldet és nagyon kedvezően itélték meg a lehetőségeket. A német vállalkozók egyelőre próbaképpen ötvenezer hold öntözésével kísérleteznek. — Bár azt látnánk már, hogy megkezdtek a munkát.

Amerikai gyapotmaggal indulnak meg a termelési kísérletek. Már évek óta folynak azok a kísérletek, amelyek a magyar homoktalajokon a gyapotnövényt akarják meghonosítani. Különösen a Duna—Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara végzett ebben az irányban az Országos Mezőgazdasági Kamara irányítása és támogatása mellett elismerésre méltó munkát. A magyar mezőgazdasági érdekképviselet a gyapottermelési kísérletekhez a legkiválóbb minőségű magot akarta beszerezni és ezért az északamerikai washingtoni gyapotkísérleti intézettől, kért gyapotmagot.

Az „Uj Kor“ aktív, katolikus organum most megjelent nagy (júliusi) nyári számában Mihalovics Zsigmond az A.C. igazgatója és Mészáros János érseki helytartó irtak feltűnésteltő, nagy, vezető cikkeket. Az Aradi Zsolt, Balla Borisz és Possonyi László által szerkesztett lap 48 oldalon és szenzációs illusztrációk mellett jelent meg. Fodor Ferenc egyetemi tanár írása, Feja Géza cikke a „Sövényháza“-i állapotokról, Just Béla francia beszámolója, Hevesi András vitája Aradi Zsolttal, Dr. H. Boros Vilma gyönyörű tanulmánya Lacordaire-ről Szabó Zoltán eredeti szociografiai cikke, Emile Bauman tanulmánya a világtól elvonuló Szent Brunóról, P. Tarcsfalvi Anaktét terencendi és Simon Sándor piarista tanár mély cikkei, Dienes Valéria „Bergson“ tanulmánya stb. stb.

Az „Uj Kor“ ebben a számban kezdi meg Claudel és Jacques Rivière világhírű levelezésének közlését folytatásokban: a bevezető cikket Balla Borisz írta. Rónay György Harsányi Lajosról szóló tanulmányával pedig az Uj Kor megkezdte és sorra fogja venni az új magyar lírikusokat és prózairókat. Rába Leó cikke, Endrefalvy Ottó hit-tanár és Fiala Ferenc írása, az Uj Kor eredeti interjúja Miklós osztrák államfő feleségével, „Megjegyzések“, Világnapló és gazdag könyvkritika és számtalan érdekesítő, aktuális más cikk, írás egészíti ki a feltűnésteltő számot. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. Előfizetési árak: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P. Egyes szám ára 40 fillér.)

A frakkos szerelő A világ legdrágább autómobiljának furcsa életü gyártóiáról közöl kuriózumokkal tele cikkel Tolnai Világlapja új száma. Kicsoda is tulajdonképpen Henry Royce, a molnárfiu a milliárdosok autójának gyártója? Száz meg száz ilyen érdekességet, furcsa képeket szórakoztató cikkeket, elbeszéléseket, regényt közöl Tolnai Világlapja e heti száma, melynek ára 20 fillér.

A jávai herceg táncol. A jávaiak furcsa és exotikus művészi ünnepségéről hoz egyedülállóan érdekes cikket A délibáb új száma. A legfrissebb színházi pletykákat és beszámolókat, teljes rádióműsort, gazdag filmrovatot, kozmetikát, apró tréfákat, gyönyörű képeket találunk a népszerű színházi — rádió és film — képes hetilap új számában, melynek ára 20 fillér.

Ötvenszázalék vasuti kedvezmény az egyetemi- és főiskolai hallgatóknak. Régi panasztát orvosolta az ifúságnak Bornemissza Géza, a reformminiszter, aki most a következőket rendelte el: Az 1935-36. tanév kezdetétől az olyan egyetemi- és főiskolai hallgatók részére, kiknek családi lakóhelye nem az egyetem vagy főiskola székhelyén van, — szegénység igazolásának mellőzésével — évenként háromszor, időhöz való költőtség nélkül, egy bizonyos, a hallgató által megjelölendő viszonylatban, a gyors és személyvonatokra látóvolsági korlátozás nélkül, egyaránt érvényes 50 százalékos menetkedvezményt bocsát rendelkezésre diákutazási igazolvány alapján.

Törökszentmiklós egy hűtőház megépítésére ingyen leiket és egy 120 lóerős Diesel motort ajánlott fel. Nem volna jó, ha Gyoma képviselőtestülete is foglalkozna egy hűtőház építése iránti kérelemmel?

Francia diákok magyar családoknál. E hó 16-án 150 francia diák, diáklány és tanító érkezik Magyarországra a MEFHOSZ—HIDI rendezésében, hogy ill a nyári vakációban budapesti és vidéki családoknál, mint családtagok a francia nyelvet tanítsák ellátás ellenében. A csoport tagjai 16—35 éves korúak. Mivel francia-magyar viszonylatban első ilyenü és nagyobbarányu akció ez, kívánatos volna, hogy az utjában elég sajnálatosan egyre inkább kihűlő francia-magyar kapcsolatok és szimpátiák visszaszerzésére és fejlesztésére való tekintetből is minél teljesebb sikere legyen. Azon családok tehát, amelyek a most induló akcióban akár még e nyáron, akár a jövőben részsedni kívánnak, valamint azok a családok is, amelyek az elmúlt években a franciák részéről mindeztideig tapasztalt érdektelenség miatt sikertelenül érdeklődtek íly akció iránt, szíveskedjenek bejelenteni, illetőleg megújítani igénylésüket a MEFHOSZ Információs és Propaganda-irodájánál Budapest IX. Kinizsi-u. 10. sz. a. Telefon: 820-11. Hivatalos órák: naponla 11-16i 18-ig.

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántó föld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanyaépülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökörre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, színnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

Csépléshez kölcsönzsák kapható a BECHER REZSŐ házában a leró üzlethelyiségben.

Országos vásárok: július 15-én Hévesen, 19-én és 20-án Szemesen, 21-én Törökszentmiklóson országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

A bátor fűtő vakmerő életmentése. Békés felé haladt egy vonat, amikor Hunyadi József mozdonyvezető észrevette, hogy a kukoricából kilép egy ember és egyenesen a vasúti pálya felé tart. Hiába sipolt a vonat és hiába fékezett a vezető, meri az ember se látott, se hallott és így a kerekek elé került. Az utolsó percben lépett ki a fülkéből Hévízi Mihály fűtő. Élelét kockára téve, oda-kuszolt a mozdony elejére. A vakmerő életmentő bekapaszkodott a fogantyuba, majd karjánál fogva elkapta a sínek közti botorkáló embert és nagy erővel kilődította a pályáról. Ezután még tíz métert csuszolt előre a mozdony, akkor megállt. A könnyebben megsérült embert felszedték, akiről kiderült, hogy Festő Sándor békécsi napszámos. Nagyot hall, ittas is volt és így került a vonatra. A bátor életmentő fűtőt különlelésre terjesztik fel.

Magyar diákok Olaszországban. Az elmúlt héten Mussolini meghívására 200 budapesti magyar diák utazott el nyaralni Olaszországba. A kivétel nélkül szegénysorsú diákokat az olasz állam látja vendégül.

Százharminc dinár a jugoszláv buza ára. A buza árát megállapító bizottság az idei buza árát métermázsánként 130 dinárban (10.40 P.) szabta meg. A szabadalmazott Kiviteli Társaság a fenti áralátámasztására az idén is fog szükség esetén intervenciós vásárlásokat eszközölni.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe július 3-tól 10-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Nagy Lajosné Szatmáry Eszternek fia, Lajos, ref., Feké Jánosné Csapó Eszternek fia, János, ref., Kőszegi Mihályné Csapó Ilonkának leánya, Lenke, ref., Szabó Lajosné Belli Annának fia, Ferenc, ref., Herter Ádámné Braun Zsuzsannának fia Ádám Péter, ág. ev., Hajdu Istvánné Gecsei Juliannának leánya, Julianna ref.

Meghaltak:

Szilágyi Endre 22 éves, ref., özv. Nagy Gyözőné Kovács Klára 69 éves, ref., Herter Vilma Éva 27 éves, ág. ev., Feké János ref., özv. Pataki Sándorné Varga Sára 78 éves, ref.

Ásványolajlerakat cégváltozása

Alulírott Wagner Márton Fiai cég, mint a megszűnt Hazai Kőolajipar r.t. gyomai lerakatának volt bizománya, értesíti t. Vevőit, hogy a

STEALUA MAGYAR KŐOLAJ R.T.

bizománya lett.

A raktár átírása folyamatban van és a jövő héten már meg is érkezik az új áru.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben megnyugtattjuk t. Vevőinket, legyenek nyugodtan, mert a jövő héten minden igényű szükségletet már ki tudunk elégíteni.

Wagner Márton Fiai

SPORT

Bcsabai Máv.—GyTK 6:0 (2:0)

Bíró: Tokay.

Máv: Mester—Zsóri, Kővári—Hrabovszki, Fecenka, Halmai—Kiszely, Opricza, Szombati, Vakarc, Kiszfalvi.

GyTK: Izsó—Hatvani, Rozsnyai—Vatai, Lajos, Weigerth—Imre, Bartha I. Bartik, Bolehovszki, Bartha II.

Szép közönség volt kíváncsi az alosztály bajnok csapatának a játékára. A bajnokcsapat Zsilinszki kivételével teljes komplett csapattal rándult át. Zsilinszki sérülése miatt nem vehetett részt.

A játék vontatottan kezdődött, sok esetben méltó ellenfele volt a GyTK a vasutasoknak, sőt ha a csatárok fűgőbbek lettek volna, úgy még 1—2 gólt is lőhettek volna a pózoló Mester kapujába. A gyomai ellenállás 20 p-ben megtörik és mindjobban kialakul a mávisták nagyszerű kombinációja 24 p-ben Kiszfalvi beadásából Szombati megszerzi a vezetést 1:0. 36 p-ben ugyancsak szép egyéni áttöréséből megszerzi a 2-ik gólt. 2:0. Most már sorozatos csabai támadások következnek, amit minden esetben Hatvani, Rozsnyai bekk párnák sikerül szerencsésen visszaverni.

Szünet után újból csak a Mávisták támadnak és így az 5 és 14 p-ben Szombati bevágja a 4-ik gólt. 4:0. 20 p-ben Bartha II-nek sikerülne a GyTK gólját is berugni, de a lövés gyenge és így Mester könnyen üti azt vissza.

Több támadás a GyTK részéről nem is igen fordul elő, mert

a lanyhán játszó Imre a legjobb labdákat is elrontja. 26 p-ben Vakarc szép lövéssel berugja az 5-ik gólt, majd a 37 p-ben Szombati állítja be a végeredményt 6:0. Igazi szép csabai támadásokkal ért véget a mérkőzés.

A győztes csapat minden tagja tökéletes kiforrott futballt játszott; különösen Kővári, Opricza, Vakarc és Szombati emelkedett ki. Mesternek csak egy-két esetben volt alkalma tudását csillogtatta.

A GyTK nagyon respektálta, de volt is rá oka, mert a Máv. megmutatta a gyomai csapatoknak, hogyan kell szépen, csendben és fegyelmezetten játszani. A jobbszárny kicserélésével könnyen elkerülhető lett volna 1, esetleg 2 gól.

Izsó a gólokat nem védhette, Hatvani és Rozsnyai nagyszerű munkát végeztek. Kivülük még Vatai vált ki.

Tokaynak könnyű dolga volt a sima lefolyású mérkőzés levezetésével.

A GyTK I. és II. csapata valamint tennisz együttese vasárnap a Vésztői S. E. vendége lesz.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági hetilap a perspektíva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainknak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendeltessék meg a lapot.

Publikáció

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Kruchió Mihálynak a Vidó-lapason 5 hold földje, épületekkel eladó.

Az Eiső-cifrakerti járásban árpaszalma van eladó. Molnár Antal Zrinvi u. 8.

Sarok üzlethelyiség augusztus 1-re kiadó. Hősök útja 74. Bövebbel Beinschróth fodrásznál.

Márton Mihálynak 2 fertály tanya-hely földje a mezőberényi országot mentén haszonbérbe kiadó. Kossuth L. u. 40.

Férfi és fiú kalapok, sportsapkák, mindenféle fiú sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok **Uj. Alt Vince** kalapos Endröd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kiadó lakást keres 1 szobával, előszobával, konyhával, éléskamrával és fűszínnel, vagy két szobával, konyhával, éléskamrával és fűszínnel Halász csendőrtörzsőrmester. Kiadni szándékozók értesítsék a csendőrséget.

2 drb. fotel jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet a Gyomai Újság szerkesztőségében.

Horthy Miklós ut 3 szám alatt az emeleten 4 szoba, 1 konyha speiz és hozzá tartozó mellék helyiségek augusztus hó 1-re kiadó. Érdeklődni lehet ugyanott a takarékbán.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kolmann Józsefnél Lardolin márkás traktorolaj, blombázott 5 kg.-os kannákban 8.50 pengőért, M. C. vas-tagitraktorolaj kimérve 1.70 pengőért, tavatto golyós csapágy zsírok és gépolajok. — Emerge gummszíjak minden méretben kaphatók. — Egy fűszij, keveset használt, ugyanott eladó.

Levélbélyeget használtat, borítékon, levelezőlapon, bélyeggyűjteményt, egyes bélyegeket is jó áron veszek **Hausmann Aurél**, Endröd Hatház utca 3.

Az Endröd-Gyomai Takarékpénztár tulajdonát képező Horthy Miklós uton lévő Sipos Sándor féle ház. 3 szoba, konyha, kamara, 1 alsó konyha és egyéb mellék épületek haszonbérbe kiadók, vagy örök áron eladó. Érdeklődni lehet az Endröd-Gyomai Takarékpénztár fiókjánál Gyomán.

A Gyomai Termelői Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetének „Gabona és termény értékesítő osztálya” megkezdte működését. **Vásárol mindennemű gabonát, terményt a legmagasabb napi áron, azonkívül foglalkozik gabona tárolással (raktározás) is**, ez utóbbival lehetővé kívánja tenni, hogy a gazda akkor adhassa el termékét, mikor az áralakulás a legkedvezőbb. **A cséplés és beszállítás céljaira zsákot kölcsönöz csekély díj fizetés mellett, esetleg teljesen díjmentesen is.** Akinek eladó gabonája van, értékesítés előtt saját érdekében okvetlenül ajánlja fel a szövetkezetnek megvételre. A szövetkezet gabonabevásárlókat azonnalra felvesz. Jelentkezni lehet Kovács János ügyvezető igazgatónál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kitől és mitől függ a gabona ára?

A római egyezmény alapján álló külkereskedelmi megállapodásokat meghosszabbították, buzatermésünk tekintélyes hányadának külföldi piacon való elhelyezése biztosítva lett, a kormány tehát nyomban intézkedett a belföldi minimális búzáarak megállapításáról. Joggal gondolhatta ezek után minden újságíró, hogy ezzel az ugynevezett búzakérdés egyelőre nyugvópontra jutott. Hogy nem ez történt, hogy a minimális búzáarak kérdése is politikai vesszőparipa lett, hogy egyes újságok mást nem tesznek, mint a gabonaárakkal, illetőleg a búzáarakkal politikai tőkekovácslás céljából izgalmas és izgató játékot űznek és elégedetlenséget, kormányellenes hangulatot igyekeznek szítani, az már annak a régi magyar betegségnak a tünete, melynek külső ismerető jele az, hogy mindenből politikai tőkét igyekszünk kicsiholni, még olyan gazdasági kérdésekből is, amelyeknek igazán semmi közük a politikához.

Most az a jelszó, hogy alacsonyak a minimális búzáarak és azért támadják a kormányt, mert nem állapította meg ezeket az árakat legalább husz pengőben! Nem valami szép taktika, de elég régi taktika: — a zsebeken át izgítani, ösztökélni, mozgatni a tömeget. Adott esetben azonban nem tudjuk elképzelni, hogy ennek a taktikának sikere lehessen. Nem lehet pedig azért, mert a legközvetlenebbül érdekelt:

a magyar gazda ma már meglehetősen jól tud számolni és azonkívül olvas is és pedig nemcsak azokat az újságközleményeket olvassa, amelyek őt akarják elégedetlenné kiprepáralni, hanem a többi között a külföldi gabonaárakról szóló számadásokat is olvassa. És ezekből azt látja, hogy igaz ugyan az, hogy az importállamokban, melyekben a belső gabonaárakat vámok védik, a termelő többet kap búzájáért, mint az exportállamok gazdái, de viszont igaz az is, hogy amíg nálunk a minimális búzaár 13 pengő és 14.70 pengő között mozog, a tőzsdén pedig ezt egy pengővel is meghaladó belső árakat jegyeznek, addig a külföldi ugynevezett világtőzsdéken, Chicagóban, Winnipegben és Liverpoolban nyolc és tíz pengő között mozognak a búzaárjegyzések.

Nagyon világosan látja tehát a magyar gazda, hogy ha a kormánynak nem sikerült volna a római egyezményt megkötni és ennek révén a hazai árakat a világpiacon áráktól bizonyos mértékig függetleníteni, akkor a mi búzáink ára ma öt-hat pengővel volna kisebb, mint a megállapított minimális búzaár! De tud a magyar gazda ezen kívül egyebet is. Nagyon jól tudja, hogy a kormánynak sikerült ugyan függetleníteni a mi búzárainkat a világpiacon áráktól, ez a függetlenség azonban nem korlátlan és nem jelenti azt, hogy a kormány, bármennyire szívesen is tette

volna, idehaza például husz pengős minimális árakat szabjon meg. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a belföldi és a külföldi búzáarak között mégis csak van valamilyen összefüggés és van annak is határa, hogy idehaza milyen minimális árakat lehet megállapítani. Ha a kormány kötötte volna magát például a huszpengős áralaphoz, ennek az lehetett volna az eredménye, hogy a római egyezmény felborul és mi ott vagyunk ismét, ahol három észlendővel ezelőtt voltunk, amikor prima búzáinkat voltunk kénytelenek potom pénzen odaadni a külföldnek takarmányozás céljaira.

Nagyon jól tudja a magyar gazda azt, hogy a gabonaárának alakulása vég-eredményben mégis csak a világpiacon keresleti és kínálati viszonyainak arányától függ és a kormánynak csak meghatározott kereteken belül lehetséges a belső árakat bizonyos fokig emelni és ezen a szinten tartani. Mindezeknél fogva azt is tudja a magyar gazda, hogy lelkiismeretlen és nagyon veszedelmes játékot űznek azok, akik ma a minimális búzáarak dolgát politikai vesszőparipának használják fel. Ők ugyanis, ha egyáltalában komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, épp oly jól kell, hogy tudják, mint bárki más, azt az igazságot, hogy a hurt az elpattanás veszedelme nélkül egy bizonyos határig lehet feszíteni.

Az Ivánfenéki Ármentesítő és Belvizzszabályozó Társulat közgyűlése

Az Ivánfenéki Ármentesítő és Belvizzszabályozó Társulat július 10.-én tartotta meg rendes közgyűlését. A tárgysorozattal legfontosabb két tárgya a tisztújítás és a Berettyó gátelmeletről szóló igazgatói jelentés volt.

Dr. Schweiger László társulati alelnök bejelentette, hogy az elnökség és választmány három évi megbízatása lejárt, megköszönie az eddig iránta tanúsított bizalmat és felhívta a közgyűlést a tisztújítás megkezdésére. Indítványozta, hogy a választás tárgyára dr. Kovács Péter választassék meg a közgyűlés elnökévé.

A közgyűlés közfelkiáltással dr. Schweiger Lászlót újból alelnökké választotta. Dr. Schweiger László elnöklete mellett újból megválasztották elnökké gróf Bethlen Ödön nagybirtokost, választmányi tagokká Endröd részéről dr. Kovács Pétert és Kovács Frigyesét, Gyoma részéről Pétermann Józsefet, Csermák Kálmánt és ifj. Purgly Jánost, Mezölur részéről dr. Spill Ernőt és Osmitz Gézát, Dévaványa részéről Halmágyi Ferencet, báró Herzog Istvánt és Tápay Károlyt, Körösladány részéről gróf Csáky Imrét és Vertán Emilt, valamennyit közfelkiáltással.

A választás eredményének kihirdetése után dr. Schweiger László úgy gróf Bethlen elnök, mint a választmányi tagok nevében köszönetet mondott a választáson kifejezésre jutott bizalomért és amikor ígéretet tett, hogy a jövőben is teljes erővel kívánja szolgálni a társulat érdekeit, egyben kérte a jövőben is az érdekelt birtokosság támogatását. Különösen melegen tolmácsolta gr. Bethlen Ödön elnök köszönetét, aki távolléte miatt nagy sajnálatára nem vehetett részt a közgyűlésen. Kiemelte az alelnök, hogy Bethlen gróf, bár sokkal kényelmesebb volna illa Csonkaországban élni, inkább vál-

lalja az üldözést, kellemelenségeket, csak hogy Erdélyben lámasza maradjon a magyarságnak. Ezért ha nem is tud mindig itt lenni, nagyon is menhelyes, mert látványával hazafias szolgálatait teljesíti.

Bácsy Elek társulati igazgató előterjesztése jelentését a Berettyó gátelvárosi munkálatairól. Ezek szerint az Ivánfenéki Ártmentesítő és Belvízszabályozó Társulat úján a kormány mintegy 70.000 pengő munkabért juttatott Eendrőd, Gyoma, Dévaványa és Mezőtúr munkásainak. A munka befejezést nyert.

Ez a 70.000 pengős munka nagy szolgálatait tett az elmúlt télen az említett községekben, neki volt köszönhető, hogy nagyobb bajok nélkül sikerült az inséges telet átélni. Nagy szükség volna ez év őszén is hasonló közmunkára, mert újabb inséges tél veti előre az árnyékát. A beérkezett cséplési eredmények ugyanis rossz termés képét tárják elénk, az időjárás pedig a kapásokra is kedvezőtlen.

Több kisebb jelentőségű ügy felárgyalása után a közgyűlés végezt.

Nem szűnik meg a gyulai tanfelügyelőség

A tanügyi közigazgatás átszervezésével kapcsolatban illetékes helyen megállapítják, hogy a gyulai tanfelügyelőség nem szűnik meg. Az idevágó miniszteri rendelet különben, amely az országot 8 tankerületre osztotta, az eddigi tanfelügyelői címeiket is megváltoztatta. A tanfelügyelők tanügyi titkári, a segédtanfelügyelők tanügyi fogalmazói címet kaptak, a magasabb fizelési osztályban levők számára pedig a tanügyi tanácsosi és főtanácsosi címeket kreálják. Ringbaner Károly, a gyulai tanfelügyelőség vezetője tanügyi titkár lett, ugyancsak az lett a legutóbbi előléptetések során Jung Miklós is, aki a VII-ik fizelési osztályba lépett elő. Dr. Lahmann György segédtanfelügyelő a tanügyi fogalmazói címet kapta.

Idegenből hozták a hamis ötpengősöket Gyomára

Annak idején megírtuk, hogy egy Táncsis Mihály utcai fuvaros hamis ötpengősöket akart forgalomba hozni Gyomán, de kísérlete nem sikerült, mert a hamis pénzdarabokat mindenül felismerték.

Az ügyben a csendőrség megállapította, hogy a hamis ötpengősöket idegenből, valószínűleg a Duna-Tisza közéről hozták Gyomára. A hamis pénzverő műhely felkutatására most országsszerű folyik a nyomozás.

Vissza kell fizetni a vetőmagkölcsönt

Gyoma gazdaközönsége az ősszel és tavasszal összesen 11 és fél vagon őszi búza és tavaszi árpa vetőmagkölcsönt veti igénybe az államtól. A kölcsön aratásig szól és mivel a kormány a vetőmagkölcsön visszafizetésének határidejét nem hosszabbította meg, a kölcsön visszafizetése aktuálisá vált.

Az előjáróság felhívja az érdekelteket, hogy a köl-

csönveit vetőmagot még ebben a hónapban hétfőn vagy pénteken szállítsák be a Wagner céghez, mint a Futura megbízottjához. A piacéri kötelezettséget lehetőleg a kölcsönveit magból termelt termésből teljesítsék. Megjegyzni az előjáróság, hogy a kölcsön visszafizetésére csak olyan magot fogadnak el, amely 2 százaléknál nem tartalmaz több idegen magot.

Az Országos Stefánia Szövetség az OTI tagjait is megelőző védelemben részesíti

Az Országos Stefánia Szövetség és az OTI között az elmúlt napokban szerződés jött létre, amelynek értelmében az Országos Stefánia Szövetség az OTI tagjait is megelőző védelemben részesíti. A szerződés főbb irányelve a következő:

Az Országos Stefánia Szövetség az OTI igényjogosult tagjait és családjait ugyanolyan megelőző védelemben részesíti, mint a nem intélzeti tagokat. A terhes nőket terheségük negyedik hónapjától kezdve, a szülők pedig a szülésük ideje alatt és után védelemben veszi, orvosi tanácsal látja el, a tanácsok megtartását védőnői újján ellenőrzési és a szükséghez képest

szociális támogatást is nyújt. A szülőknek megokolt kérés esetén szülészeti vándorlását, a csecsemőknek pedig vándor csecsemőkelemlényét bocsát díjlanul rendelkezésre.

Az Országos Stefánia Szövetség a szoptatás ideje alatt az anyát és csecsemőjét állandó felügyelet és ellenőrzés alatt tartja, az újszülöttest harmadik életévének betöltéséig megfelelő időközönként védőnővel látogatattja, a csecsemők és kisdedek részére az állandó díjmentes orvosi vizsgálatot és az ezzel kapcsolatos tanácsadást biztosítja és öket a szükséghez és a lehetőséghez képest szociális támogatásban is részesíti.

Gyoma gazdasági helyzete az iparosok taglétszámának 34 esztendei hullámzása tükrében

Előttünk fekszik egy statisztikai kimutatás, amelynek szürke számoszlopai mögött kaleidoszkópszerűen húzódik meg egy fél emberöltő minden eleveünkbe vágó változása. Kicsinyben az ország viszonyait épen úgy élénk tükrözi, mint Gyoma község élettörténetének 1900 óta elviharzott szakát, pedig csak arról van benne szó, hogy a gyomai kézművesipar taglétszáma szakmánként hogyan hullámzott 1900-tól 1934-ig. Ez az élettéljes statisztikai kimutatás — akármilyen szempontból nézzük is — csak szomorúsággal tud eltölteni bennünket, mert az idő, amely 34 esztendeig hordta össze hozzá az anyagot, a számokban csak az árnyékát őrizte meg egy szebb és boldogabb multnak. De nézzük meg közelebbről a statisztikát.

1900-ban még 1 aranyműves volt Gyomán, aki 1914-ig fenntartotta magát. Aztán elsodorta a világháború. Azóta aranyműves nélkül éljük életünket. De mi szükségünk is volna aranyműves-

lágáború előtt tették. Van ebben valami akasztófahumor: mintha a veszett fejsze nyelét akarnák megmenteni.

Megnövekedett azoknak a kézműipari foglalkozásoknak a taglétszáma is, amelyekről általában azt hiszik, hogy a gyáripar végkép tönkre tette őket. Ez a növekedés azonban korántsem azt jelenti, hogy például a cipészek, csizmadiák, hentesek, szabók forgalma megnövekedett volna. Egyáltalán nem. Ezek a foglalkozási ágak azért népesek még ma is, mert akármilyen kilátástalanok is a munkalehetőségek, valamit mégis csak kell tanulni és valamihez mégis csak hozzá kell kezdeni. És mi sem természetesebb, mint az, hogy legjobban a közismert foglalkozási ágakat rohanják meg.

De álljanak itt teljes terjedelmükben a statisztikai adatok, olvasóink maguk is levonhatják belőlük a következtetéseket.

Az iparosok száma 1900-ban 1914-ben 1934-ben

Ács	19	19	20
Aranyműves	1	1	—
Asztalos	7	12	18
Bádigos	2	2	3
Borbély	5	7	19
Cipész	21	21	34
Csizmadi	26	12	8
Cukrász	3	3	6
Esztergályos	—	—	1
Fazekas	—	—	2
Fényképész	—	—	2
Festő	1	1	—
Fogtechnikus	—	—	1
Hentes	10	10	19
Kalapos	3	2	4
Kádár	2	2	2
Kárpitos	—	—	1
Kazánkovács	1	—	—
Kovács	20	19	19
Kosárfonó	—	—	2
Kéményseprő	1	1	1
Kerékgyártó	10	11	10
Köszörüs	—	—	1
Köteles	3	1	3
Kőműves	4	10	11
Könyvkötő	1	1	—
Lakatos	4	8	7
Milmos	2	2	9
Mázoló	—	1	2
Női-szabó	—	—	16
Nyomdász	1	1	3
Nyerges	2	—	—
Papucsos	—	2	—
Órás	1	1	3
Pék	2	2	5
Rokkás	1	—	—
Szappanos	1	—	—
Szobafestő	2	5	3
Szürszabó	1	—	—
Szabó	20	21	25
Szjgyártó	7	3	2
Szűcs	—	—	4
Szítás	1	1	1
Takács	7	6	1
Téglagyár	3	2	3
Timár	1	—	—
Úveges	—	—	1
Vendéglős	2	1	9
Villanyszerelő és műszerész	—	1	3

Klein Sándort és hattagu malomszemélyzetét megmarta a veszettkutya

Sulyos szerencsétlenség történt július 16-án Dévaványán. Klein Sándort, az Erzsébet malom társlajdonosát, valamint hattagu malomszemélyzetét megmarta a kutyája, amelyről Antalffy Jenő állatorvos megállapította, hogy veszett volt.

Klein Sándort, valamint Dékány Károly, Wolf Ádám, Solus Lajos, Juhász Zsigmond, Szabó Albert és Paulik Pál malommunkásokat beszállították a budapesti Pasteur Intézetbe. A kutyát agyonlőtték. A szerencsétlenség következtében Dévaványán ebzárlatot rendeltek el.

Csak az a búza nem értékesíthető, amelyik nem termelt meg!

Nagy baj volt az elmúlt évben, hogy kalászosaink, nevezetesen búzánk termése igen gyenge volt, amiért a különböző exportszerződéseknél, így az olasz—osztrák—magyar hármas szerződésnek sem volt meg az az eredménye, amit méltán várni lehetett volna és pedig azért nem, mert nem volt elegendő exportálni való búzánk.

Ezidén valamivel jobb ugyan az eredmény, búzából lesz vagy 20 millió métermázs, de ebből nem adható el külföldre több, mint 6-7 millió métermázs, a többi a magyar nép táplálására kell.

Nagyon fontos volna, hogy fennlél jóval több búza volna exportálható, mert hazánk csak így kaphat olyan külföldi árut, amire a mindennapi életben mulhatatlanul szükség van.

Minden magyar gazdának ezért elemi kötelessége, hogy buza-termelését fokozza, de nem a buzával bevetett terület kiterjesztésével, hanem a holdankénti termés növelésével.

Igy nemcsak több kivinni való búzánk lesz, hanem a buza termelési költsége — egy mázsára vonatkoztatva — is kisebb lesz: *buzatermelésünk jövedelmezőbb lesz.*

A termés fokozásának leg-egyszerűbb, leggazdaságosabb, legbiztosabb módja a kellő műtrágyázás, hazai körülmények között *elsősorban szuperfoszfáttal. A szuperfoszfáttal műtrágyázott búza nemcsak többet terem, hanem minősége is jobb, jobban bokrosodik, nem dől meg, nem rozsdásodik, s ép a múlt év tapasztalatai szerint, nem szenved úgy a szárazságtól.*

Nem kell félni, hogy a több búzát nem lehet értékesíteni, export-szerződéseink, a kormány-intézkedések is biztosítják azt. Ma csak az a búza nem értékesíthető, amelyik nem termelt meg.

Aratás után

Irta: Vitéz MARTON BÉLA országgyűlési képviselő.

Javában folyik a cséplési munka az egész országban. A dolgos kezek szorgoskodnak, a szemek felragyognak, mert lsten kegyelméből, a fagy- és jégkárok ellenére is, három millió métermázsával több búzánk termelt az idén, mint tavaly. A bizakodás és derű azonban nemcsak ebből a termés-többletből fakad, hanem abból a tudatból is, hogy a gazda nem maradt magára a termésfeleslegével, kiszolgálva ügyeskedő kalinárkezeknek, hanem a Nemzeti Egység kormányának előrelátó gondoskodása idejében melléállt és biztosította verejtékes munkájának értékét.

Mástól évvel ezelőtt hat pengő volt a búza ára métermázsánként. Ma a három millió mázsányi többlet ellenére is lizenhárom pengő a búza legalacsonyabb ára ami, ha tekintetbe vesszük a hihetetlen mértékű amerikai versenyt és az öt pengő nyolcvan filléres világgpiaci árat, olyan ellenszolgáltatás a gazda munkájának gyümölcsésért, hogy azt egyáltalán nem irhatjuk a vak véletlennek vagy szerencsének javára.

Ebben a löbb mint ötven százalékos árjavulásban a magyar gazda sorsát szívén viselő kormányzatnak olyan vállveleti erőfeszítése és kitartó munkássága halmazódik, mely ismeretlen volt a régebbi magyar politikában. Akkoriban a kormányok hasonló közreműködésére a termés értékesítése céljából alig is volt szükség, mert bőséges bel- és külföldi piacok álltak a rendelkezésünkre. Azóta azonban nagyot változott a világ, mert nemcsak Magyarország több mint kétharmadát veszítettük el, hanem az országok önálló elzárkózása folytán, idegen piacainkat is. És itt lünik ki Gömbös Gyula őszinté népszerűlete és kormányzati rátermettsége, hogy a római szerződés megkötésével biztosítani tudta a magyar mezőgazdaság legnagyobb kérdésének, a buza-termés értékesítésének kedvező megoldását.

Azonban nemcsak a buza-termés értékesítése az, mellyel a Nemzeti Egység kormány minden kétséget kizáróan megmulatta együttérző gondoskodását a magyar föld népe iránt. Eltekintve a buza-termelés minőségi javításától, a tavaszi félmillió pengős fagy- és jégkársigisítástól, a gyümölcssterme-

lés támogatásától és a mezőgazdasági védőszerék árának leszállításától, csak a közel-muliban látott napvilágot az a rendelet is, mely az állattenyésztés előmozdításával kapcsolatban, a lejáráti szabályozta. Ed-dig a gazdák a tejéri egyes vidékeken már csak öt-hat fillért kaptak literenként, a rendelet ezenl ezeken a helyeken is liz és fél fillért biztosít a számukra.

Említem-e még a jövedelmező bellerjes gazdálkodást célzó tagosítás költségeire beállított egy millió pengőt, a munkaalkalmak teremtését szolgáló kölcsönt, a gazdaadósok további védelmét biztosító rendeletet és a telepítés készülő megindulását, akkor mindezekből csak azt a tanulságot vonhatja le minden józanul látó és gondolkodó magyar, hogy a Nemzeti Egység kormánya és Pártja nem állott és áll meg föld- és népszerűletben a szokásos szavaknál és ígéretek-nél, hanem együttérzését a nemzeti többségének bajaival mindenekelőtt cselekedetekkel igazolja.

Gömbös Gyula és a Nemzeti Egység Pártja egyaránt luda-lában van annak, hogy a nemzet léte és jövője a magyar föld népének vállain nyugszik. Ezért határozta el Gömbös Gyula, hogy mindenekelőtt a gazdasági és szociális reformokat hajlva végre, melyek az országos bajok érezhető enyhülését eredményezik, szemben az alkotmányjogi reformokkal, melyeknek sem a szegénység javítására, sem a munkanélküliség csökkentésére kihatásuk egyáltalában nincsen.

A magyar föld népe józan belátásával eldöntheti már most, hogy kinek van igaza: az ellenzéknek-e, mely gáncoskodásával minden áron az alkotmányjogi reformokat erőszakolja, vagy Gömbös Gyulának, aki az alkotmányjogi reformok elhalasztása mellett foglal állást, mert előbbrevalónak tartja a lakosság megélhetésének biztosítását.

Az ország gazdasági sorsának javítása és a lakosság jólétének megteremtése már csak azért is elsöranguan fontos és mindennél előbbrevaló, mert határainkon kívül egész Európában oly lázas gyorsasággal perognak a nagyjelentőségű politikai események, hogy azoknak kihatása Magyarországra is — reméljük, kedvező irány-

ban — rövidesen érezhetővé válik.

Az alkotó reformmunkának az ideje — miután a legutóbbi választásokig különböző akadályok állották az útját — most érkezett el. A választások, Gömbös Gyula iránti bizalommal és Nemzeti Munkatervének helyeslésével, a Nemzeti Egység Pártját erősítették meg olyan fölényes győzelemmel, hogy ezzel elhárult az alkotmányos reformmunka útjából minden akadály s tulajdonképpen a Nemzeti Egység Pártjának többségéből álló reformparlament összeülése óta kezdődik Magyarország új reformkorszaka.

Mindössze rövid két hónapig ülésezett eddig a reformparlament, de ez a csekély idő is elég volt annak bizonyosságára, hogy a Nemzeti Egység Pártja minden tekintetben beváltja a működéséhez fűzött várakozásokat és reményeket. A Nemzeti Egység Pártjának minden képviselőtagja, de különösen a fiatalabb nemzedék, ezalatt is bebizonyította a nagy feladatokra való elhivatottságát, felkészültségét és lendületes cselekvőerejét és számos esetben adta tanujelét politikai és szociális érzékének a nemzet valódi érdekei, fájó sebei és orvoslásra szoruló bajainak helyesirányu gyógykezelése iránt.

Amikor tehát az alkotmányos tényezők a Nemzeti Egység Pártjával egyetemben, állandóan ennyi kézzelfogható bizonyítékot szolgáltatnak gondoskodó szeretetükröl a nemzet többsége iránt és amikor Gömbös Gyula minden cselekedete és igyekezete azt igazolja, hogy a Rádióban harmadéve először mondott „Magyar Testvéreim” megszólítása nem pusztán szó és üres kifejezés, hanem a véréből és a lelke mélyéből fakadó együttérző és segítő akarat, akkor csak azt az egyet kéri és várja Gömbös Gyula és a Nemzeti Egység Pártja a föld népétől és az egész magyar nemzetől, hogy a feléje áradó szeretetet és gondoskodást összefogásával, ragaszkodásával és bizalmával a jövőben is az eddighez hasonlóan viszonzza.

A világ legöregebb embere. Meshedi Gurbán Ali perzsa földműves. 126 éves, háromszor nősült, 18 élő gyermeke van, közöttük egy 100 éves fiú és 95 éves leány. A jó egészségnek örvendő öreg perzsa leszármazottainak száma meghaladja a háromszázat.

Csépléshez kölcsönzsák kapható a BECHER REZSO házában levő üzlethelyiségben.

H I R E K

Gyógyszertárszolgálat. Július 16.-tól 31.-ig Béri Balogh gyógyszeriára tart vasárnap délutáni és éjjeli szolgálatot.

Dr. Fáy István Békésvármegye főispánja dr. Heinrich Dezső lb. főszolgabíró és dr. Csicseri Ormos Zsigmond lb. főszolgabíró, főispáni líkár—lb, vármegyei főjegyzővé nevezte ki.

Schuschnigg kancellárt, Ausztria vezető politikusa súlyos autó szerencsétlenség érte. — Felesége azonnal szörnyet halt, ő maga és Kurt nevű fia megsebesült, a sófförje halállal vívódik. — Az egész ország nagy megrendüléssel fogadta a szörnyű csapást és részvéttel osztozik nagy fia fájdalmában. — Horthy Miklós kormányzó meleg részvétlávíratot küldött kiváló politikusnak.

Hat hónap munkája. Most jelent meg a BUVÁR júliusi száma, ebben *Lambrecht* Kálmán a szerkesztő, visszatérni a Franklin-Társulat e nagyszabású folyóiratának első félészelendéjére. Beszámolójából megtudjuk, hogy ennek a párhuzamos gyorsan népszerűvé vált tudományos magazinnak 85 író, háromszáz cikke vetette meg az alapját. Négy száz lapon több mint 500 képet közölt a BUVÁR, folyóirat-szemléje állandóan 26 magyar, angol, francia, német és olasz tudományos folyóirattal foglalkozik, munkatársainak sorában pedig 20 egyetemi és főiskolai tanár, több közgyűjtemény és önálló tudományos intézet vezetője, számos egyetemi adjunktus és tanársegéd, mérnök, orvos és hírlapíró nevével találkozunk. A júliusi szám minden tekintetben méltó a BUVÁR hírnevéhez. Tartalmából idézzük *Petróczy* István ezredes és *Szilády* Zoltán muzeumigazgató cikkeit a légvédelemről, *Tárczy-Hornoch* Antal egyetemi tanár beszámóját a magyar bányászati oktatás jubileumáról, *Benedek* András intervjúját *L. de Broglie* herceggel, a Sorbonne Nobel-díjas fizika-professzorával. A kiskunhalasi csipkeház, a magyar búza és a szegedi paprika művészi fényképek sokaságával nyer méltatást a júliusi számban, melynek változatos tartalma egész hónapra való értékes olvasmánnyal köli le a közönség érdeklődését.

Miniszeri rendelet az üzlethelyiségek külső megjelöléséről. A kereskedelemügyi miniszter az összes vármegyei és városi hatóságokhoz rendeletet intézett, melyben ezeket felhívta, hogy az 1922. évi ipartörvénynek az üzlethelyiségek külső megjelölésére vonatkozó rendelkezéseit szigorúan ellenőrizték és amennyiben azt tapasztalják, hogy az üzlethelyes tulajdonosok a törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, ellenük a kihágási eljárást indítsák meg. Az ipartörvény idevonatkozó szakasza értelmében az iparos és kereskedő cégtábláján családi nevét és keresznevét egyaránt tartozik feltüntetni. A feliratnak egyik része sem lehet a többinél kevésbé szembeütő. Ha az üzlethelyes tulajdonos nő, cégtábláján férjének családi és utónevét saját leánykori nevének feltüntetésével tartozik kiírni. Például Nagy Jánosné szül. Bokor Julianna. Közkéretesi társaságoknál legalább az üzletvitelért felelős egy üzletlársnak, hetéltársaságnál legalább egy beltagnak családi és utónevét kell a cégtáblára kiírni. A kereskedelmi cégjegyzékbe történt bevezetésnek megfelelően tartoznak feltüntetni. Egyesületek és társulatok alapszabályukban megállapított nevüket kötelesek a cégtáblán feltüntetni. Ennek megfelelően a részvénytársaságok a részvénytársaság hivatalos címét tartoznak cégtáblájukra kiírni, náluk azonban az igazgatósági tagok nevének feltüntetése nem szükséges. A kereskedelmi miniszter rendeletének végrehajtása során jó volna, ha a cégtáblák feliratának helyesírására is vigyáznának. Gyomán nagyon sok olyan cégtábla van, amelyen szalócs helyett „zatócs”, egyedárusítás helyett „elyedárusítás” és más hasonló sokszó díszelég, ami egyáltalán nem vall valami nagy kulturáliságra. A helyes feliratu cégtáblákkal legalább a látszatot mentjük meg.

A Hadigondozottak vasárnapokon is árusíthatnak péksüteményt. A kereskedelemügyi miniszter most kiadott rendeletével megengedte, hogy a hadigondozottak uccai árusok péksüteményt vasárnapokon és Szent István napján reggel 7 órától a szombatira nézve megállapított záróráig árusíthatnak.

A Magyar Sütők Országos Szövetsége a földgáznak kenyérsütési célokra való felhasználásával kísérletezik.

A MÁV. a magyar ipar legnagyobb fogyasztója és foglalkoztatója, amennyiben a Máv. után jut keresetbe minden ötödik szénbányamunkás, minden negyedik kőbányamunkás és sok ezer ember a vas, gép, fa, textil, olaj, üveg, és vegyszéri iparban.

Mark Twain pókja

Mark Twain, a világhírű író újságjában egyik régi előfizetője egyszer egy pókot talált. Azonnal levélben Mark Twainhoz fordult és megkérdezte, mit jelent ez a pók: szerencsét vagy szerencsétlenséget. Mark Twain a következőket válaszolta a „Szerkesztői üzenetek” rovatban: „Régi előfizető! A pók az ön részére sem szerencsét, sem szerencsétlenséget nem jelent. A pók azért volt az újságban, mert a mi újságunkat végig akarta olvasni, hogy megállapíthassa, melyik az a cég, amelyik nálunk nem közöl hírdetést. Ennek megállapítása után elakart menni ahhoz a céghez és annak az üzlete ajtajában akarta megszöni hálóját, mert egy egész életre nyugodt sarkot akart magának biztosítani.”

Emelkedik a bor ára. A borpiacon a termelők részéről a kínálat csökkent. A készlet általában csekély. A kereskedelem részéről az érdeklődés elsősorban az alacsonyfokú borok iránt mutatkozik, amelyek így árban a magasabbfokú borokkal szemben kiugrottak. A kistermelőknél az alacsonyabbfokú borokért ab pince 3 P-t, az uradalmi tételekért ab állomás 3.20 pengőt fizetnek hektoliterfokoként. A 10 foknál alacsonyabb fokú borokért 3.20—3.40 pengőt is elkérnek hektoliterfokoként.

Megszigorították a vasárnapi munkaszünetet. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a kis és nagyközségekben a kereskedések reggel 7 órától 9 óráig tarthatók nyitva. Élelmiszerkereskedések, amelyek kizárólag tej-termék, kenyér, péksütemény, zöldség, fűszerek és gyümölcs árusításával foglalkoznak, reggel 7 órától d. e. 10 óráig lehetnek nyitva. Hentesek és mészárosok március 1-től október 31-ig reggel 6 órától d. e. 10 óráig, november 1-től február utolsó napjáig reggel 7 órától d. e. 10 óráig tarthatók nyitva.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejteit ujbör Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés Italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székelly Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

A cremonai hegedűs a Szegedi Szabadtéri Játékok programján. Szegeden megkezdtek a szabadtéri játékok Dóm téri hatalmas színpadának és nézőterének felépítését. A jövő héten megkezdődnek a művészi próbák. Az ember tragédiájából Bánffy Miklós gróf főrendező, valamint Oláh Gusztáv és Nádasdy Kálmán operaházi rendezők irányításával. Ugyancsak megkezdődnek a próbák a Parasztszületésből és az újszegedi Szue. uszodában épített viziszínpadon a Glaukos című olasz tragédiájából. Mascagni Parasztszületésének főszerepeit a milánói Scala világhírű énekesei énekelik, az operát pedig a római kir. Operaház igazgatója rendezi. A nagyszabású előadás-hoz a rendezőség egy híres magyar zenekari együttest szerződtetett: a Budapesti Hangversenyzenekari. A reprezentatív magyar opera ügyében is megtörtént a döntés. A Parasztszületéssel egyidejűleg színpad kerül Hubay Jenő világhírű színpadi munkája, A cremonai hegedűs. A cremonai hegedűs hegedűszólóját maga a világhírű zeneszerző, Hubay Jenő játssza. Világviszonylatban is rendkívüli esemény lesz a szegedi Dóm téren Mascagni és Hubay együttes szereplése.

Bércsépítésre a jövőben csak önálló kovács vagy lakatos kaphat iparigazolványt. A Debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara legutóbbi közgyűlésén kimondotta a bércsépítőipar oly értelemben való képesítéséhez költését, hogy ily ipar gyakorlására a jövőben csak önálló kovács vagy lakatosiparos kaphat iparigazolványt.

A STEAUA Magyar Kőolaj R.-T.

lerakatára, úgy az adómentes mint az adózott árú megérkezett és minden mennyiségben kapható a WAGNER MÁRTON FIAI fatelepén.

Közérdekű kishírek.

Kilónként 54 filléres áron adómentes cukrot kapnak a méhészek. Családonként 2 kiló cukor igényelhető az Országos Magyar Méhészeti Egyesülettől. Címe: Budapest, IX. Üllői ut 25. — Az iparügyi miniszterium Lánchid utca 9 szám alatti augusztus 1-én megkezdte működését. — Az üdvözlő és szerencsekivánalokat tartalmazó lánchidokat a pócia 10 fillér helyett 6 fillérért továbbítja szavanként, ha a feladó a lánchidra XLT c. jelzést tesz. — A földművelésügyi miniszter rendelkezéseire megszigorítja a vadászterületek használatáról alkotott szabályrendeletet. A vadállomány szaporodása érdekében ezerholdanként négy nyulat, kétpár foglyot és egy-egy fácántörzset kell szabadon engedni; azonkívül kétszáz holdanként állatelelőket kell felállítani és az etetőket a téli hónapokban étellel ellátni. — A földművelésügyi miniszter az állatárak csökkenése miatt július elsejei hatállyal az állam által szedett állatorvosi vizsgálati díjakat 27 százalékkal mérsékelte.

Vállalkozás-Építkezés függetlenül építési, műszaki és közgazdasági helilap a perspektív művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számok szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az iparésztületekkel is rendelkezésükre adjuk a lapot.

Bányalégrobbanás történt Tatabányán. Vasárnap délután megszólaltak a bányatelep szirénái és jelezték a katasztrófát, mely a 9-es számú lánchid kigyulladásából származott. Eddig 4 halottja és több sebesülte van a szerencsétlenségnek.

Tizenötévi fogházra ítélte a budapesti büntetőtörvényszék Matyasovszky Kasszián bencés főigazgató elvelemedett gyilkosát: Lesti András. A bencésrendet dr. Bernolák Nándor ny. miniszter képviselte.

Orosz fogságból 21 évi fogság után lért haza orosz feleségével és négy gyermekével Kigics József 51 éves zalakopányi földműves. Nem bírta tovább a „szovjet-paradicsomot.”

A GYOMA-ENDRÓDI HITELSZÖVETKEZET
mint a

„FUTURA”

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi
Részvénytársaság gyomai főbizományosa

értesíti a termelőket, hogy kibérelték az Iványi Aladár és István nagymagtárának felerészét és így megfelelő hellyel rendelkezvén, elfogadják bármilyen mennyiségű búza raktározását.

A gabona raktározásával és megvételével a
Wagner Márton Fiai
cég van megbízva.

Ezer pletyka. Sehol sem pletykáznak annyit, mint a színházi és filmvilágban. A legfrissebb pletykák közt a Délibáb új száma, amelyben ezernyi érdekességgel talál az olvasó. Pompás rádióműsorokat, filmrovalót, színházi beszámolókat, egyfelvonásos szindarabot, kis regényt, több mint száz remek képet, weekend-rovalót és számtalan pompásnál pompásabb cikket közöl a népszerű színházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Országos vásárok. Július 21-én Törökszentmiklóson, 22-én Szeghalmon és Kunmadarason, 22-én, és 25-án Makón, augusztus 9-én, 10-én és 11-én Gyomán országos kirakodó és állatvásárt tartanak.

Kisértetek vonata. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan pompás cikket, remek folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képeslap új számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Budán újból felépítik a középkori Bécsi kaput, amelyet annak idején minden ok nélkül leromboltak. A kapu jövőre, Buda visszavételének 250 ik évfordulójára készül el.

Az országban több modern hűtőházat épít a Hangya.

Hetvenháromezer védett gazda van az országban. A gazdavédelmi rendelkezések meghosszabbításával kapcsolatban összeállították a vidéki pénzügyezetek hiteles statisztikáját. Összesen hetvenháromezer védett gazda van az országban, akik közül ötvenháromezer ízholdon aluli kisgazda. A vidéki pénzügyezetek ötszázmillió pengő folyósítottak eddig a gazdáknak.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatali könyveibe július 10-16-17-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Szabó Lajosné Belli Annának fia, Ferenc, ref., Herter Ádámné Braun Zsuzsannának fia, Ádám Péter ág. ev., Hajdú Istvánné Cecsei Juliannának leánya, Julianna, ref., Dávid Istvánné Hornok Veronikának fia, István, rk., Maléth Mihályné Schmidt Magdolnának leánya, Mária, ág. ev., Schwalm Mihályné Hoffmann Zsuzsannának fia, András, ág. ev., Boldog Jánosné Beinschróth Magdolnának leánya, Mária Magdolna, ág. ev., Baráth Józsefné K. Kocsis Máriának fia, Sándor, ref., D. Komár Gyuláné Nagy Matildnak fia, József Kálmán Endre, rk.

Házasságot kötöttek:
Tari Sándor és Pap Ilona.

Meghaltak:

Özv. Palaki Sándorné Varga Sára 78 éves, ref., Imre Elek-né Imre Mária 51 éves, ref.

Egy kakasnéküli 16-os kaliberű kétcsövű vadászfegyvert keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Kovács Lajos főpostamester 40 hold zöldlaposi és 20 hold sirtói szántója használatra kiadó.

Egy szép alig használt gyermekágy helyhiánya miatt eladó. Endrőd, Sugár utca 29.

SPORT

1935—36 évi II. o. bajnokság:

1. Textil	22	22	—	—	79	3	44
2. MTK	22	16	1	5	56	22	33
3. MTörek	22	14	—	8	46	28	28
4. GySC	22	12	4	6	37	29	28
5. Kinizsi	22	12	1	9	41	46	25
6. M.MÁV	22	12	1	9	40	51	25
7. OFC	22	9	3	9	36	35	21
8. GyTK	22	9	2	11	38	47	20
9. KTE	22	6	3	13	22	66	15
10. BISE	22	5	1	16	16	16	9
11. Bocskai	22	5	4	13	21	30	8

GySC f. hó 28-án a Ceglédi Máv. SE futballcsapatát fogja vendégül látni.

Győri Sándor, a MMÁV. majd a Szövőgyár volt játékos a tragikus körülmények között elhunyt Mezőtúron.

MAFC—Textil meccs lesz Mezőtúron f. hó 21-én. A meccset dr. Magyar fogja vezetni. Előtte Ujvárosi ifj. válogatott játszik a MAFC II. Szövőgyár II. kombináltjával. Bíró: Dévay Géza.

GyTK—VSC 2:2 (1:1)

GyTK II.—VSC II 1:1 (1:0)

Vasárnap a GyTK csapatai Vésztőn tartottak barátságos mérkőzéseket. Az eredmény mindkét csapatnál reális, sokat irni nem lehet. Mind a négy csapat tudásának legjavát igyekezett kifejteni. A játék helyenként szépnek is mondható volt. A gyomai csapatokból hiányzott — a sport-szerűtlenül — itthon maradt Vatai II. Rau és Csikós I. Ezeknek ügyével a fegyelmi fog foglalkozni.

Folyó hó 14-én Békéscsabán megtartott DLASZ rendkívüli közgyűlésén az alábbi határozatok hozták meg: 1.) 78—18 arányban megszavaztatott a 2. osztály Szegedi és Csabai. 2. Ugyanilyen arányban szavazták meg az egyesületi létszám megállapítását. Az 1935/36 évi bajnokságban 14 egyesület vesz részt. A bajnokság befejeztével 3 egyesület esik ki és egy kerül be. Az 1936/37 évi bajnokság befejeztével 2 esik ki és 2 jut fel osztályozó nélkül.

Papp Gábor GyTK intéző a vezetőség kívánságára tisztségéről lemondott.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,kizárólag
Lach és Vargánál.

Textil SE

a II. osztályu bajnok

Végre befejeződtek a II. osztályu bajnokságok s a három első helyet a berényi csapatok foglalták el. Ami igen szép fényt vet Mezőberény football sportjára, hisz nem kisebb nagyságokat szorítottak maguk mögé, mint a GySC, OFC, MÁV és az egész fiatal, de igen jó játékerőt képviselő Medgyesegyházi Kinizsit és a GyTK-t stb.

A három berényi csapat közül, de az egész mezőnyből is kimagaslik a Textil szép teljesítménye. Pontvesztés nélkül, 79:8 gólaránnyal nyerte a másodosztályu bajnokságot, amit a Bohn SC óta még másodosztályu egyesület nem nyert ilyen szép teljesítménnyel. Reméljük, hogy továbbra is ilyen szépen fognak szerepelni a Textilészek az első osztályban is és nagyhirű elődjeikhez hiven, igyekezni fognak a II. osztályu bajnokság mellé megszerezni az elsőt is.

A Textil igen előnyös helyzetben van a többi berényi, illetve II. osztályu egyesületekkel szemben, mert tagjai textilmunkások s ezek legnagyobb részt minden szombaton megfizetik pontosan tagdíjait, azonkívül a textilgyárak teherautóikkal díjtalanul viszik a csapatot és a szurkolók táborát vidéki mérkőzéseikre, s így anyagiakban nem szenvedtek, mint a többi egyesület. Az egyesület vezetősége teljesen belátta az elmúlt év kudarcát s békejobbot nyújtott a legnagyobb riválisának, az MTK-nak. S látva ezt Mberény sportszerető társadalma, igaz szeretettel szurkolt mindenki a kék-sárgáknak (hajdani MAC színeinek).

Ilyen sportszerető vezetőség mellett (anyagi gondok nélkül) más nem is következhet, csak jó szereplés. A játékosok a vezetőség gondoskodását és szeretetét azzal hálálták meg, hogy ilyen szép teljesítménnyel megnyerték a bajnokságot.

Igen nagy része van annak, hogy a csapat ilyen szépen szerepelt Bogdán Endrének, a csapat edzőjének is, aki időt és fáradságot nem kímélve, szeretettel oktatta és biztatta fiait. Az ő érdeme, hogy a csapat ilyen jól összehozott együttes lett.

A csapat az egész bajnoki küzdelmet majdnem a jelenlegi 11 játékosal küzdötte végig. Kiemelkedett itt is Kertes a csapat kapusának teljesítménye, mivel az egész bajnoki szezonban 8 gólt kapott s ezzel bebizonyította, hogy

kapusok között az első közt van a helye. Huszár—Vörös hátvédpár is igen megbízhatóan látta el feladatát. Kár, hogy Vörös néha nagyon elragadtatta magát s ezzel sokat rontott teljesítményén. Egyesületének sem használta ezzel. Mitykó—Rosmann I.—Laczó, halvesor a csapat főerősége, mindhármán igen megbízható, jól passzoló játékosok, de közülük is kimagaslik Rossmann I. nagy agilitása és munkabírása. A csatársor főerősége — a jobbszélső — Mészáros, aki szélesebb lefutásaival s jó lövéseivel nem egyszer keserítette el az ellenfél szurkolótáborának életét. A másik szélső, Halász már nem olyan eredményes, eléggé önző és ezzel sokat ront játéknak. A két összekötő volt az elmúlt szezonban a legeredményesebb. Büngörsdi nagy lövéseivel, Hoffmann pedig ördögös trükkjeivel s nagy technikájával bosszantigatta az ellenfél kapusát. A középcsatár Zahoránon meglátszik Jánossy mester keze. A régi szép Bohn-stílusban irányította a Textil csatársorát. Kár, hogy néha tulerélyes, sokkal jobban tenné, hogyha durvaságairól leszokna s helyette gyorsaságát fokozná. Mint középfedezet is többször szerepelt s ott is igen szépen játszott. Szerepelt még Rossmann II., csatár és half posztion egyaránt megbízhatóan látta el feladatát.

Reméljük hogy a bajnokság megnyerése még jobban fogja serkenteni a játékosokat a jobb és szebb szereplésre és bizunk benne, hogy Mezőberény sporttársadalmának titkon remélt óhaját (az I. oszt. bajnokságot nyerni) igyekeznek majd beváltani.

—VÁRADY—

Mezőtúri sportélet.

MAFC f. hó 11.-én tartott közgyűlésén kimondta, hogy sem a Szövögyárral, sem a MÁV-val nem fog fuzionálni. Őszi bajnoki küzdelemben csak abban az esetben vesz részt, ha az OTT-tól, nyomasztó adósságainak rendezésére 1000 pengő segílyt kaphat. Játékos gárdájával is baj van, mert Borza I. és II., Bordács, Pickó és Bodorik bejelentették, hogy a jelenlegi vezetőség irányítása mellett nem hajlandók játszani. A közgyűlésen dr. vitéz Sárossy Gyula intéző, hivatali elfoglaltságára való hivatkozással lemondott, ugyancsak beadta lemondását Dévay Géza is, a II. csapat intézője.

A MÁV beszüntette a football szakosztály működését és nem is

A Köröstarcsai-tanyák MÁV. állomástól cca 1500 méterre, a Köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántóföld
(ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanyaépülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökorra különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, szinnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

nevez be a bajnokságba. Játékosai közül Cövek, Csapó I. és II., Lehretter, Lukács és Szücs, a Szövögyárnál tréningeznek. A Szövögyár már benevezett a II. oszt. bajnokságba, de játékosainak igazolása körül bajok vannak. A csapat zömét volt MÁV. játékosok alkotják s a MÁV most nem hajlandó volt játékosait kiadni. A Szövögyár ennek dacára bátran neki fog indulni a bajnoki küzdelmeknek saját nevelésű és azonnal igazolható játékosaival. A vasárnapi MAFC—TEXTIL meccs lefolyását lapunk jövő heti számában fogjuk közölni.

— DÉVAY —

Ingatlanforgalom

Leschniczky József és neje Furcsik Margit endrői lakosok vettek 11 hold 400 n.-ől csudaballai szántót Giricz Lajosné Baracs Mária endrői lakostól 4000 P.-ért. —

Tari Elek (nős Diószegi Irmával) endrői lakos vette egy beltelkes lakóház $\frac{1}{6}$ -od részét özv. Tari Józsefné és társaitól 1250 P.-ért. —

Putnoki Gábor budapesti lakos vette egy beltelkes lakóház $\frac{1}{3}$ -ad részt kk. Putnoki Gyula és társaitól 161 P.-ért.

Zöld Józsefné Oláh Pirocska gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Mogyeri János és neje Nagy Á. Máriaától 1600 P.-ért.

Kiss Dánielné Czöbe Eszter gyomai lakos vett 2 h. 121 n.-ől pusári szántót Székely István és neje K. Takács Zsuzsannától 1000 P.-ért.

Bottlik Zsigmond és neje Bényei Teréz gyomai lakosok vettek 1 h. 1472 n.-ől pusári szántót Lasze Alajos Jánostól 1000 P.-ért.

Kiss Lajos (nős Szabó Zsuzsánnával) gyomai lakos vett 3 h. 1044 n.-ől tanyai szántónak $\frac{1}{3}$ -ad részét Arany Jánosné Csapó Teréztől 860 P.-ért.

Hirth Ferenc és neje Hegedüs Mária gyomai lakosok vettek 2 h. 1314 n.-ől pusári szántót Diószegi Lajos és társaitól 1250 P.-ért.

Herter József (nős Wolf Katalinnal) gyomai lakos vett 1 h. 477 n.-ől előhalmi szántót özv. Scherer Józsefné és társaitól 550 P.-ért.

Csáki Imre (nős Zöld Ágnessel) gyomai lakos vett 1 h. 1051 n.-ől kölesfenei szántót Barabás Ferencné és társaitól 850 P.-ért.

Publikáció

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Kruchió Mihálynak a Vidó-lapson 5 hold földje, épületekkel eladó.

Az Első-cifrakerti járásban árpa-szalma van eladó. Molnár Antal Zrínyi u. 8.

Sarok üzlethelyiség augusztus 1-re kiadó. Hősök utja 74. Bővebbet Beinschróth fodrásznál.

Márton Mihálynak 2 fertály tanya-hely földje a mezőberényi országút mentén haszonbérbe kiadó. Kossuth L. u. 40.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítás, festést szakszerűen olcsón vállalom ifj. Alt Vince kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kollmann Józsefnél Lardolin márkás traktorolaj, blombázott 5 kg.-os kannákban 8.50 pengőért, M. C. vas-tagtraktorolaj kimérve 1.70 pengőért, tavatto golyós csapágy zsirok és gépolajok. — Emergegummiszíjak minden méretben kaphatók. — Egy főszi, keveset használt, ugyanott eladó.

A gyomai ágostai evangélikus egyháznak németzugi mentett részen lévő (40 holdnyi) földje, mely jelenleg bolgár kertművelés alatt áll, haszonbérbe fog adni egymás után következő 3 évre, nyilvános árverésen, az egyház gondnoki hivatalában július hó 28-án délután félhárom órakor.

A dévaványai határban 86 m. hold jó buzatermőföld haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet Sztás Zsigmondnál Dévaványa Bem József u. 17.

Közepső cifrakerti járásban 1 lánckertföld eladó. Érdeklődni lehet Molnár Antal Zrínyi u. 8.

3 és fél hold újkerti szántó tanyával együtt eladó. Érdeklődni lehet VI. ker. 17 számn.

Tekintettel a tömeges káresetekre felkéretnek a Szövetkezeti tagok a díjak sürgős befizetésére. Állat Biztosító.

Kossuth Lajos utca 32 sz. alatt három szobás uri lakás kiadó.

Kalocsa Jolánnak a Sirtóban nád- és rózsa burgonyája van eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Búgnak a cséplők

a határban és telítik a zsákokat a mindennapi kenyérrel.

A részesmunkások inafeszülten robotolnak versenyt a pöfögő motorral, a legszélsőségesebb hőkilengések közben. Kora reggel még a vastag ruhában is fázódnak s nappal a perzselő nap melege kábítja el őket. De nemesak a hőkilengésekkel bírkóznak ők állandóan, hanem a szemet, tüdőt gyilkoló porral és az örökös álmatlansággal is. Igen, mert aki sokáig alszik, azelől elverik a keresztet az éberebb gépek.

Minden emberi szájalmat megérdemelnek a felnőttek mellett azok a részes serdülő lányok és fiúk, akiknek az álmatlanságot elviselni a legnehezebb.

A gazda gondtalan cseréli a zsákokat a cséplő faránál. Nagyon gyengén folyik a búza... Sok az idegen mag közte... S miközben a gép egyhangú búgása telezsongja a füleket, a gazda számolgatja magában: hogyha végig úgy fizet a búzája, bizony eladásra sem marad belőle, pedig ebben a rettenetes szárazságban tengeri sem lesz; takarmány sincs, hogyan bírjuk ki újig?

Naponta fekete fellegek tornyosulnak. Talán... talán megváltozik végre és lesz eső! Siessünk, gyorsan, hátha készen leszünk, mire megered.

Felszakadoznak a fellegek, kisüt a nap, nem kapunk esőt.

Befejezték a cséplést. A fúrge motort rákapcsolják a cséplőre s már vonul is a cséplési karaván a szomszéd tanyába, visszahagyva a gondteli gazdát, aki máskor, jóterméskor ilyenkor hálatalan néz az égre.

Kiírták a pályázatot a besenyszegi kéttantermes iskolára

Gyoma iskolaéletében nagy jelentőségű szerepe lesz a besenyszegi iskolának. Régóta vajudik ez az iskolaügy, míg végre most már annyira jutottunk, hogy az iskolaépület felépítésére kiírta Gyoma község a versenytárgyalást, melynek idejét augusztus 5-én dé-

előtt 10 órára állapítja meg a kiírás.

Vidékről is nagy az érdeklődés. Hiszen másutt sincs munkája az építőiparnak. Mégis az a vágyunk és hiedelmünk, hogy ebből a versenyből a mi építőiparosaink kerüljenek ki győztesen.

A dévaványai polgáristák kivonulnak a gyomai polgári iskolából, mert gimnáziumot állítanak fel Dévaványán

Vigyázni kell a gyomai polgári iskolára

A szeghalmi ref. Péter András reálgimnázium párhuzamos osztályokat állít fel Dévaványán, vagyis Dévaványa váratlanul reálgimnáziumhoz jut. Az iskolát már szeptember 1-én megnyitják és mivel Nagy Miklós, a reálgimnázium igazgatója megígérte, hogy az eddig polgáriba járt tanulókat is szívesen átvesszi,

a gyomai polgári iskolát az a veszély fenyegeti, hogy elveszti dévaványai tanulóit, akik az összlétszámnak is tekintélyes részét alkotják.

A dévaványaiaktól senki sem veheli rossz néven, hogy kapva kapnak a reálgimnázium felállításán és az is természetes, hogyha a tanulók helyben végezhetik iskoláikat, a szülők nem küldik át őket Gyomára

tanulni. Sajnos azonban, Gyoma ezzel nem lértel napirendre a kérdés felett, mert könnyen bekövetkezhetik az az eset, hogy a

lecsökkent létszám miatt akadályokat gördítenek a polgári iskola további működése elé.

Ennek semmi esetre sem szabad megtörténni. Már most gondoskodni kell arról, hogy a létszám a ványai tanulók kiválása esetén se csökkenjen. És ez csak úgy érhető el, ha a gyomaiak fokozottabban felkarolják az iskolát és a polgárit minél több gyermekükkel elvégzeztetik. Semmi esetre sem ártana azonban, ha Körösladányban, sőt Dévaványán is hasonló kulturpropagandát fejtenének ki.

Még mindig közepes termésről beszél a földmivelésügyi miniszter jelentése

Június 21-én jelent meg a hivatalos termésbecslés, amely szerint búzából közepes termés várható, a rozs csaldóást okozott, árpából félmillió mázsával

többet várunk, mint tavaly zabban a szárazság okozta kényszerérés miatt a ki látások csökkentek. A szárazság igen kedvezőtlen a kapásnövényekre, különö-

sen a burgonyára, amelyből gyenge termés várható. Ott, ahol nem tudnak öntözni, a kerti növények számbavehető termésére nem lehet számítani, különösen az ugorka, bab és paradicsom sinylette meg a szárazságot. Legnagyobb veszteség a takarmány-neműekben várható. A szőlő, ahol fagy nem érte, jó termést ígér.

Sok helyen rossz a téglajárda

Idővel a téglajárdáink is elkopnak. De nem annyira a téglák elkopása, hanem az altalaj, a föld nagyfokú térfogat változása a nagy hőkilengésekben, ez idézi elő, hogy a járdák közepén felpuposodnak, mert a szegélytéglák megakadályozzák az oldalterjeszkedést és az így támadt lazulás által a téglák mozognak és sok helyen ki is peregnek. Sőt, ahol az árokfelőli szegélytéglák kidőlnek, ott már csak a fele van meg a járda szélességének.

Ezeket a járdákat járni nemcsak kényelmetlen, de veszélyes is, különösen a sötétben.

Előjáróink az előzőekben mindig vettek fel egy jelentős összeget a téglajárdák javítására, de a vármegyénél ezeket az összegeket mindig törölték. Reméljük, Vincze Andor vármegyei számvevősegi főnök véleményezésével az idén nem törlik a járdajavítási előirányzatunkat, amivel most kétszeres eólt szolgálhatunk, és pedig: kijavíthatjuk a rossz járdáinkat és munkásaink egy résznek munkát, keresztet adhatunk.

Az üzletek vasárnapi zárójára Gyomán

Több ellentmondó hírrel kapcsolatban az előjáróság hivatalosan közli, hogy Gyomán április 1-től szeptember 30-ig a kereskedelmi és ipari üzletek vasárnap reggel 9 óráig, az élelmiszer üzletek a nyitástól számított 3 óra hosszal, vagyis, mivel Gyomán az élelmiszerüzletek nyitási idejét miután reggel 6 órában állapították meg, ugyancsak reggel 9 óráig tarthatnak nyitva.

Szeptember 30-tól április 1-ig ez a rendelkezés annyiban módosul, hogy a nyitás 1 órával később, vagyis reggel 7 órakor történik, a kereskedelmi és ipari üzletek azonban ekkor is csak reggel 9 óráig tarthatnak nyitva, míg az élelmiszer-üzletek megtartják a 3 órás árusítási időt és a későbbi nyitás miatt 1 órával később, vagyis reggel 10 órakor zárhatnak.

A hentesek és mészárosok zárórája nem változott.

Kinek nem kell fizetni az őrlési adót?

A M. kir. Pénzügyminiszter 2001—1935. sz. rendeletével a vámörlési jogosultságot, továbbá az idegen kereskedelmi őrlést, végül a kizárólag vámörléssel foglalkozó malmok és darálóok bevételei után megállapított általányt újból szabályozta.

A rendelkezés szerint vámörlésre jogosultak azok a mezőgazdák, (földtulajdonosok, haszonélvezők és bérlők), akik a földet saját kezelésben művelik, egyéb kereseti tevékenységet nem folytatnak, illetve más jövedelmük nincs, a haztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre.

Vámörlésre jogosultak azok a földtulajdonosok (haszonélvezők) és földhaszonbérlők, akik a mezőgazdaság mellett más kereseti tevékenységet is folytatnak (iparosok, kereskedők, tisztviselők) illetve más jövedelmük is van, házi és gazdasági szükségletüknek saját termésű gabonájukból fedezhető mennyiségére.

A fentieket úgy kell érteni, hogy a földtulajdonosok, akár kimondottan mezőgazdák, akár más foglalkozásuk, csak házi és gazdasági szükségletük erejéig jogosultak vámörlésre. A pénzügyigazgatóság kiküldötteinek ugyanis a malmokban beszerzett adatok alapján joguk lesz a földtulajdonosokat az őröltetést illetőleg elszámoltatni.

Az a földtulajdonos, akinek a birtoka pénzért van bérbeadva, tehát nem terményért (búza, árpa, tengeri), vámörlésre nem jogosult.

Nem fizetnek őrlési adót a csépléssel keresett gabonáknál a cséplőgéptulajdonosok, az arató és gépnél dolgozó munkások. A munkások, ha gabonájuk elfogyott, a község házában beszerezhető igazolvánnyal pénzért vásárolt gabona után sem fizetnek őrlési adót.

Vetőmagot kapnak az inséges kisközségek

A földművelésügyi miniszter körrendeletben utasította ama vidékek gazdasági felügyelőseit, amelyek a májusi fagyok és a fagyokat követő jégverések folytán a kisközségek olyan inséges helyzetbe kerültek, hogy az őszi vetések céljára szükséges búza és rozsvetőmaggal nem rendelkeznek, hogy az ottani inséges kisközségeket őszi búza- és rozsvetőmaggal lássák el. A körrendelet értelmében azok a 20 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó kisközségek ré-

szesülhetnek vetőmag kölcsönben, akik az őszi búza- és rozsvetőmagot önkerejükkel beszerezni nem képesek és községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy a kölcsönvetőmag nélkül az őszi vetések bevetni szándékolt területeket semmiképpen sem volnának képesek bevetni. A vetőmagban részesülő kisközségek a kapott vetőmagért jövő évi termésükből 1936 szeptember 30-ig kötelesek a kapott vetőmag utánterméséből ugyanolyan mennyiségű vetőmagot visszaszolgáltatni.

Bélhurut és vérhas megbetegedések Gyomán

Hogyan védekezzünk a betegségek ellen

Bizonyára mindenkinek élénk emlékeztetésben él még az 1932 évi országos jellegű bélhurut és hasifusz járvány a maga szomorú halálozási számával. Ezen okulva, minden lelkiismeretes embert gondolkodóba kell ejtenie a községünkben jelenleg mindinkább tömegesebb számban megjelenő bélhurut és vérhas megbetegedéseknek, amelyek már több halálos áldozatot követeltek. Röviden: ezen betegségek tüneteivel és az óvintézkedésekkel akarok foglalkozni.

A betegség lappangási ideje 2—7 napig szokott terjedni. A beteg eleinte étvágytalan, majd hirtelen lázas lesz. Ilyenkor még ugyszólván semmi tünete nincs. Majd rendszeren másnap hányás következik be, amit rövidesen követ a hasmenés. A széklet eleinte törmelék, később híg, nyálkás, olyan mint a „hurka vakarék“. A székleti inger mindgyakrabban jelenkezik és szinte állandóan kínozza a beteget.

Ha a betegség, ennyiben megállapodik, úgy csak bélhurutról van szó. Ha azonban, ami jelenleg is tömegesebben kezd jelentkezni, a széklet véressé válik, akkor már a vérhas megbetegedés valószínű.

Ez aztán komoly formában lép fel és bizony sok esetben életet olt ki. A községünkben jelenleg uralkodó járvány feltétlenül fertőzőes eredetű, ezért szigorúan óvakodjunk az ilyen betegségekkel való érintkezéstől.

Minthogy a betegség fertőzés útján terjed, első kötelességünk azt megelőzni. E célból semmiféle gyümölcsöt (mert van most is sok rossz) ne együnk mosatlanul, nyersen, hanem inkább készítsük el komposzterűen. Ne igyunk kútvizet nyersen, hanem forraljuk azt fel és hagyjuk lehűlni, s azután használjuk nyugodtan, mert a forralás útján mindenféle fertőző baktérium elpusztul. A legyeket minden eszközzel pusztítsuk, szabadon éltetnünk ne hagyjunk, hogy a legyek lephessék, mert jegyezzük meg, hogy a legyek a legelő veszedelmes járványos betegségeknek egyedüli terjesztői.

Minden egyének legyen külön evő- és ivóeszköze; tehát külön pohárból igyon úgy a gyermek, mint a felnőtt. Ez nem fényűzés, hanem az emberi jó ízléssel, érzéssel együttjáró kötelesség a saját és mások egészsége érdekében.

Különbösen felhívom a figyelmet a közelgő „sült kukorica“ idényre. Ugyanis bejósolom, hogy sok embernek a mostani járvány idején ez lesz pont az egyébként érdemes ételvége. Tehát ne együnk sült kukoricát, csak fővel. Mindenkinek haladéktalanul oltott mésszel öntse le a klotelt (árnyékszék) tartalmát bőven, annak falát frissen meszelje át. Ha már most mégis megbetegedett valaki, akkor azonnal, lehetőleg teljesen külön szobában, vagy bármely helyiségben különit-

sük el. Éjjeli edényről feltétlenül gondoskodni kell és az ürüléket minden egyes esetben okvetlenül oltott méssz oldattal öntsük le és 2 órai állás után a klotelbe öntjük, természetesen addig az edényt egy kemény papír lappal lefedve tartjuk, nehogy a legyek hozzájussanak. A személdombra szintén a legyek miatt nem szabad önteni ürüléket.

Aki a beteggel bánik, az minden alkalommal okvetlenül mosson kezet!

Ahol ilyen beteg van, oda ne menjünk látogatónak! Mint-hogy végzettsé válhat a betegség, ha későn gyógykezeljük, ezért azonnal a kezdet kezdetén orvoshoz forduljunk, mert csak így lehet a komoly bajt megelőzni és a már kifejlődött betegséget meggyógyítani.

A fentiek csak a baj komolyságára és megelőzésére intenek, de ezek a szükséges gyógyszerek nélkül nem sokat érnek.

Dr. Vincze Endre
ügy. közs. orvos.

Zöldtrágyázás

Jövedelmezőleg termelni csak akkor tudunk, ha a talajaink táplálóanyag tartalmának fenntartásáról, illetve azok szaporításáról időközönként gondoskodunk. A táplálóanyag tartalmát, vagyis a talajerőt állótrágyázással és a laza természetű homokon a nyers szalmatrágyázással tudjuk fenntartani, illetve növelni.

Jelen cikkemben a zöldtrágyázással óhajlok foglalkozni, mert, amidőn megfogyatkozott állatállományunk következtében erősen csökkent állótrágya-termelésünk, szükséges, hogy ezt a hiányt ott, ahol lehet a zöldtrágyázással pótoljuk.

A zöldtrágyázás lényege abban áll, hogy a talajba nagy tömeget adó, lehetőleg nitrogénművelő növényeket szántunk alá, amelynek elkorhadásával növeljük a talaj tevényt (humusz) tartalmát, elősegítjük vízfelfogó képességét, gazdagítjuk a növényélet fejlesztéséhez szükséges baktériuméletet és a beszántott növényzet elkorhadásával visszaadjuk a talajnak azt a tápanyagot, amit a leszántott növényzet a talajból elvont. A talajnemek szerinti különböző időben vetjük a zöldtrágyázásra alkalmas növényeket, így a kötöttebb talajokra, vagy azokra a homoktalajokra, ahol megfelelő a csapadék a nyári időszakban, tarlónövényül vetelünk csillagfürtöt (ha a ta-

laj nem lulságosan meszes) vagy a borsók közül a Viktória borsót, amely még őszig nagyon jól kifejlődik, nagy lömegü zöldtrágyát ad és mint-hogy külön nitrogényűjtő, a talajt nitrogénben erősen gazdagítja.

Mint-hogy az alföldi futóhomok talajokon a rendkívül nyári szárazságok miatt nem alkalmazhatjuk a tarló zöldtrágyázását, így mindig eredményesebb, ha ősszel vetjük a zöldtrágya növényt, mert ez esetben még velhelünk utána korai kukoricát, takarmányt, vagy tarlóburgonyát és így a zöldtrágyázási év jövedelmétől nem esünk el, míg ha tavasszal vetjük a zöldtrágya növényt, úgy ez évben utána nem természetelünk mást. Az őszi vetésű zöldtrágyanövények közül az alföldi viszonylatban legjobb a szőszösbükköny rozsszal keverve, amely korán szeptemberben vethető, egy kal. holdra szükséges 50 kg. szőszösbükköny és 40 kg. rozskeverék. Ez május elején már a talajba szánható és május végén már a talajba ültethetők a fent felsorolt növények. A két éves somkóró is különösen alkalmas őszi vetésre, amelyből egy kal. holdra számolunk 20 kg. vetőmagot. Ezt legcélszerűbb úgy vetni, hogy a laza talajba elvelünk előzőleg 25 kg. rozsol egy kal. holdra, utána 20 kg. két éves somkóró vetőmagot. E keverék május hóra annyira kifejlődik, hogy lekasználható takarmánynak és a somkóró felsarjadzása következtében még ad oly nagy mennyiségű zöldhozamot, hogy az ősz folyamán beszántható zöldtrágyának és még velhelünk bele őszi gabonát, vagy pedig tavasszal, főleg kapásokkal, amelyeknek külön előveteménye a két éves somkóró zöldtrágya.

Mint-hogy azonban a talajba a zöldtrágyázással csak televény szaporító anyagai és nitrogént adunk, feltétlenül szükséges, hogy a foszforsavat műtrágya alakjában pótoljuk és ott, ahol nagy kálihiány van, még káli műtrágyát is adagoljunk.

A zöldtrágya beszánthatásakor végezzük, ha a növényzet teljes virágzásban van, kivéve az ősszel velet somkórót, mert azt előzőleg takarmánynak kaszáljuk le és csak a sarju tömegét szánjuk a talajba, s úgy végezzük a beszánthatást, hogy előzőleg lehengereljük a zöldtrágya növényt, aztán szánjuk a talajba, vagy pedig az ekefaliga tengelyének jobb végére egy nehéz láncot akasztunk, a lánc másik végét pedig az ekevas felett akasszuk lazán a ge-

rendelyre, így a nehéz lánc a növényzetet lenyomja az ekejárás irányában és a talajba könnyebben beszántható.

A zöldtrágyázásnak rendkívül nagy a jelentősége a talajok termőerejének fenntartása céljából. A zöldtrágyázást azonban ismételnünk kell legalább is 3 évenként, hogy a talajt kellő mennyiségű korhadó anyaggal lássuk el. Meglátjuk, hogy az első évben nem érünk el nagy eredményt, ez

rendszerint ott fordul elő, ahol a talaj nagy mértékben elsoványodott, de ha a zöldtrágyázást ismételjük és időszakonként végezzük, az esetekben a zöldtrágyázás után nagy terméseredményekkel kapunk. Ajánlom gazdálároimnak, kiknek nincs elegendő istállótrágyájuk, hogy a zöldtrágyázást gazdaságukban okvetlenül vezessék be.

Szabó Lajos
a Duna-Tiszaközi
Mezőgazd. Kamara főtitkára.

G. Nagy László gazda búzaeredményei

Reklám ide, reklám oda, a műtrágyázott búza 245 kilóval termett többet, mint az utána következő

G. Nagy László gazdát nem kell külön bemutatnunk a gyomai gazdáknak, hiszen ők még nálunk is jobban ismerik őt. Mindenki tudja róla, hogy ért a gazdálkodáshoz. Esze, szíve és földje is van hozzá.

A nyilvánosság elé kívánczik G. Nagy László fattyas-páskumi tanyájánál három fajta búzával végzett kísérlete. Leközöljük az adatokat úgy, ahogyan azokat G. Nagy László gazda bementta.

A föld összetétele: kötött agyag.

Tiszavidéki

Székács 1055-ös búza

A bevetett terület 16 k. hold. 1933-ban lett trágyázva. Elővetemény: tengeri. Katasztrális holdanként termett

átlag: 625 kg., fajsúlya 81.50 kg.

Bánkúti 1201-es búza

A bevetett terület 10 k. hold. Trágyázás ideje: 1931. Meszezve volt: 1934-ben. Elővetemény: tengeri. Katasztrális holdanként termett

átlag: 500 kg., fajsúlya: 82.15 kg.

Székács 1242-es búza

A bevetett terület 10 k. hold. Trágyázás ideje: 1932. Meszezve volt: 1930, 1931-ben. Elővetemény: tengeri.

Katasztrális holdanként

150 kg.

szuperfoszfát műtrágyát kapott

Katasztrális holdanként termett átlag: 870 kg., fajsúlya: 81.25 kg.

Feltűnő a műtrágya hatása, mely a tiszavidéki Székács 1055-ösnél 245 kg. és a bankútinál 370 kilogrammal adott többet k. holdanként.

Csináljunk egy kis számítást, mennyit vesztett G. Nagy László a nem műtrágyázott 26 k. holdon? Persze azt tételezve fel, hogy a székács 1242-essel elért állagot kapta volna.

A tiszavidékinél 16x245 kg=3920 kg., a bankútinál 10x370 kg=

3700 kg., tehát összesen 7620 kilogrammal kapott kevesebbet. Ezzel szemben 26 k. holdra, 150 kg-ot számítva holdanként, 39 métermázsza műtrágyát kellett volna elszórnia, melynek q-kénti 10 pengős vételárát most kellene kifizetnie szeptember 15-ig kamatmentesen, úgy, amint az alkalmazott műtrágyát vette G. Nagy László, tehát fizetnie kellene a 39 métermázszaért 390 pengőt.

Ha a 76 métermázsza búzaibb-letet 14 pengős áron értékesíthette volna, ezért 1064 pengőt ért volna el és ha most ebből levonnánk a műtrágya árát 390 pengőt, a 26 k. holdon 674 P. műtrágya hasznót ért volna el csupán a búzaibb-lettel, amihez külön hozzá kellene adni még a takarmány többletet is.

Tanulság: ha megfelelő mennyiségű istállótrágyával láttuk el a földünket, az ezenfelül alkalmazott műtrágya szép jövedelmet hoz a gazdának.

Tehát a műtrágyáról csak annyit jegyezzen meg magának minden gazda: a műtrágya nem a föld trágyázására való, hanem arra, hogy az istállótrágyával jókarban tartott föld terméshozamát fokozza.

Azt is tudni kell még, hogy a műtrágyát csak a termés árából kell kifizetni, tehát a műtrágya kísérletezést pénz befektetése nélkül végezhetjük.

Még valamit a bankúti búzáról

G. Nagy László gazda és még egy pár gyomai gazda megharagudott az idén a bankúti búzára, míg velük szemben mások megmegerették azt.

Valószínűnek tartjuk, a májusi fagyok hullámai G. Nagy Lászlónál és a többiekénél is inkább a bankúti vetésüket érte, ezért fagyott az el jobban. Mielőtt azonban bárki is pálcát törne a bankúti búzáék fölött, nézzen utána ott, ahol már évek óta bankútit termesztenek (Telek-uradalom, Csetei-

uradalom, Wagner Márton Fiai) és győződjön meg azok sok előnyéről. És azt vessék gazdáink jól az emlékezetükbe: a külföldön lerontott magyar búza becsületét a bankúti búzáék szerezték vissza és nem kétséges, azok is tartják azt fenn.

A gyomai búzáék a jóhírneve is le van rontva, azt visszaszerezni csak úgy tudjuk, ha márkás búzáék természetünk.

A bibliai hétszüksztendő korát éljük-e?

Mint-ha néhány év óta hétszüksztendő következett volna be, egy évben a rozsda, mag a poloska, más évben a szárazság telte lönkre termésünket. Ezidén végre elég kedvező a gabonatermésünk: hogy a jövő mit hoz, ki tudja?

Bizonyos azonban az, hogy jobban jár az a gazda, aki ok-szerűen minden lehető megtesz, hogy az időjárás és természeti csapások mostohaságait ellensúlyozza.

A mai pénztelen világban azonban nagyon nehéz mindent jól csinálni. Az első lyukat kell befönni. Ez pedig kétségtelenül a nagy trágyahiány. Nem volt takarmány, nem volt alomszalma, állatállományunk vérszesen megfogyatkozott. Csuda-e, ha trágya nélkül nem tudunk jó termést produkálni s nem tudjuk az aránylag jó búzaértékesítési viszonyokat kihasználni?

Szerencsére a trágyahiányon segíthetünk műtrágyával. Csak féladag istállótrágyát adunk, a többit műtrágyával pótoljuk. Egy csapásra két légy: a szuperfoszfáttal műtrágyázott gabona többet és jobbat terem, közvetlen jövedelmet hoz, közvetve pedig azért, hogy nagyobb szalmatermés bővebb almozást tesz lehetővé, a bő alomszalma a trágya értékes növényi tápanyagai felszívja, s megtartja, a trágya tömegét növeli.

A műtrágyázás tehát az a pont, ahonnan a szűk esztendőket ellensúlyozásának ki kell indulnia.

Búzáék, rozsol és zabot vásárol a szegedi élelmezési raktár. A szegedi 3. számú élelmezési raktár ezúton is értesíti a gazdákat, hogy augusztus 1-től október 31-ig Szegedre és Szentésre (raktárba) szállítva, minden mennyiségű kifogástalan minőségű, egészséges és liszta búzáék, rozsol és zabot átvesz. Az eladni szándékozók forduljanak a raktárhoz.

A gazdaadósságok végleges rendezésének elhalasztását, a kedvezmények kiterjesztését javasolja a kormánypárti képviselők bizottsága

A gazdaadósságok ügyének végleges rendezését rendkívül megnehezíti, hogy az adósságok a külfölddel sem rendezhetők most véglegesen. A kormánypárt 15-ös bizottsága, amelyet a kérdés tanulmányozására küldtek ki, erre a körülményre volt elsősorban tekintettel, amikor azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a jelenlegi helyzetet hosszabbítsák meg egy év tartamára, vagyis 1936 október végéig.

Mint értesültünk, a kormánypárti szakértők javaslata lényeges módosításokkal akarja meghosszabbítani a mostani állapotot.

A legfontosabb módosítás az eddigi állapottal szemben az volna, hogy mindazokat a kedvezményeket, amelyeket eddig a tíz holdon aluli gazdák kaptak meg, kiterjesszék azokra a gazdákra, akiknek a birtoka 10—20 holdig terjed.

A gyümölcsfelhozatal az ötödére zuhant a tavalyihoz képest a gyomai piacon

Alma 34, körte 60, kajszin barack az 1 pengős árat is elérte a szerdai piacon

Az ideai gyomai hetipiacok, éppen úgy mint a környékbeli piacok és általában országos viszonylatban is erősen magukon viselik az ideai szeszélyes időjárású tavasz következményeit, a fagypusztítások sivár képe tárul a szemlélődő elé, aki a piacokon körülneéz és ott tájékozódik a felhozatal és a kialakult árak felől. A piacon felhozatal ugyan még mindig van, ez azonban nagyon kevés, csaknem az egyötöde a tavalyinak és ennek folyamánaképpen természetesen az árak is emelkedtek. A szerdai piacon almáért 12—34 fillért, körtéért 26—60 fillért, kajszinbarackért 50—80 fillért, kivételesen 1 pengőt fizettek minőség szerint kg.-ként. A selejtes gyümölcs 30—50 százalékkal olcsóbb volt.

Gabonafélékben alig volt felhozatal, de kereslet sem igen

mutalkozott. A gazda bízik abban, hogy később esetleg drágábban adhatja el a termését. Szerdán a búzát 13.40, kivételesen 13.50 pengőért, az árpát 13 pengőért, a zabot 11.50—12 pengőért vették.

A borpiac országos viszonylatban megelégnék, különösen az alacsonyabb fokú borok után látszik érdeklődés, ezért 3.5 fillért is fizetnek. Malligandfokokként. A hegyvidéken a szőlők ellenállnak a túlmelegnek, a homokos részeken azonban fonnyadságról panaszkodnak a gazdák. Halason a borárak állandó emelkedése tapasztalható. Minden felkinált tétel könnyen talál vevőre. A kommersz borokat, amelyek iránt a legnagyobb a kereslet, 3.2—3.5 filléres áron veszik. A virágzás után a szőlők szépen fejlődnek minimális terméshez. Magas szőlőárakat várnak.

A NAGYVILÁG HIREI

Magyarország: A pécsi bányatelepen munkásünnepet tartottak a fizetésük 8 százalékos leszállítása ellen. — Tatasi Gábor 66 éves budapesti kőműves és felesége egy kötélre akasztották fel magukat a lapolcai erdőben. — A most elkészült új ügyvédi rendtartás értelmében önálló lakás és 2000 pengő nélkül senki sem lehet ügyvéd és nő sem mehet ügyvédi pályára. — Tambridge világhí-

rű evezős nyolcása két méterrel győzött Budapesten a Hungária evezős nyolcása ellen. — Siósgárd határában három fegyveres alak Beiczky Károly és Beiczky István sorshalmi sertés-kereskedőtől 2000 pengőtraboltak el. — A gyöngyösi pékek duzzasztó port kevertek a kenyérbe és ettől nagyon sokan rosszul lettek. — A budapesti építőmunkások általános bérsztrájkot kezdtek.

Külföld: Japán Abesszinia oldalára áll az olasz-abesszin viszályban. Eddig 200.000 olasz katona áll az abesszin határon. A háború kitörése elkerülhetetlennek látszik. — Vallásháború tört ki Indiában. Lohorában egymást gyilkolják a mohamedánok és a sikh vallású hinduk. — Írországban katolikus és protestáns összeütközések voltak. Belfastban utcai harcokra került a sor, amelyek során többen meghaltak és sokan megsebesültek. — Németországban erős rendszabályokat

léptettek életbe a zsidók, a katolikusok és a protestánsok ellen. Egymásután oszlatják fel, főleg a katolikus szervezeteket — Zágrábban 100.000 ember üntetett a szerbek ellen és ünnepelte Macseket, a horvátok vezérét. — Romániában óriási devizacsalást leplezték le. A Román Nemzeti Bank elnöke lemondott, a kormány helyzete erősen megingott. — Ausztria szerdán nagy gyászpompával ülte meg Dollfuss kancellár és 117 mártírjárta halálának első éves évfordulóját.

HIREK

A főispán szabadságon. Dr. Fáy István főispán július 18-án megkezdte 6 hetes szabadságát. Távollétében dr. Márky Barna alispán helyettesíti, aki ezért megszakította szabadságát és újból elfoglalta hivatalát.

Személyi hírek. Dr. Sárosy József közigazgatási gyakornokot a főispán közigazgatási gyakorlatra a gyomai főszolgabírószághoz osztotta be.

A nagyközönség reggel 8 óra előtt is vásárolhat a piacon. Egyik multheti számunkban megírtuk, hogy a viszonzeladók reggel 8 óráig nem vásárolhatnak a piacon. A nagyközönségre ez a rendelkezés nem vonatkozik. A saját részükre vásárlók bármikor, tehát 8 óra előtt is fedezhetik szükségüket.

Diftéria elleni védőoltások. A községi előjáróság értesíti a szülőket, hogy az 1932 évben született gyermekek diftéria elleni védőoltását augusztus 4-én délután 2 órakor tartják meg a község háza kistanács-termeiben. Az oltás díja 20 fillér. Beoltásra kerülnek mindazok, akik az áprilisi havi oltáskor oltásban nem részesültek. A gyomai születésű gyermekek szülei, akiknek gyermekei az áprilisi havi oltásról elmaradtak, külön felhívást kaptak; azok a szülők pedig, akiknek gyermekei 1932-ben máshol születtek, minden felhívás nélkül vigyék fel gyermekeiket az oltásra. Az oltás kötelező.

Országos vásárok. július 30-án Vésztőn, augusztus 1-én Törökszentmiklóson, 3-án Kis-ujszálláson, 5-én Kendéresen, 5-én és 6-án Mezőtúron, 8-án Berettyóújfalun, 9-én, 10-én és 11-én Gyomán országos kirakodó és állatvásárt tartanak. *A gyomai vásárra a sertésorbánc járvány miatt sertéseket felhajtani nem szabad.*

Csáki Imre.

ÜZENET.

Julius van.

Nagyon nagy a meleg.
Megrezdül egy levél,
nézem, hogy leperog.

Egy nagy hideg kezet
érzek a szívemen

s szegény, úgy megremeg...

Mibe kerül egy szökőév. A most következő 1936. év szökőév lesz. Egy angol statisztikus kiszámította, hogy február 29-ike mennyibe kerül az államnak és a magánháztartásoknak. Az egész országban ez alatt az egyetlen nap alatt egy millió font árú teával több fogy el, ez pedig azt jelenti, hogy a cukorfogyasztás négyezer tonnával emelkedik. A tőkepenzesek egy napi kamatot vesztenek, viszont a vasutak egy nap díjtalan szállítják a bérletjeggyel rendelkező utasaikat. A hadügyi költségvetésben a szökőnap miatt hirtelen négyezer fonttal több kiadást állítottak be. A tengerészet részére száznégyszer, a repülőszemélyzet részére harmincnyolcszer font több kiadást jelent ez az egyetlen nap.

Póstagalambok a gyümölcsbevásárlás szolgálatában. A bajai gyümölcskereskedők óráról-órára postagalambok útján értesítik a bevásárlóikat az új áralakulásokról. A gabonapósta gyorsabbnak és olcsóbbnak bizonyult, miní a telefon vagy a táviró.

Mikor kell férjhez menni? A férjhezmenés problémájáról rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek illusztrált cikkeket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

SPORT

II. Mezőberényi Testgyakorlók Köre

A Textil után a II. helyett az MTK foglalja el, amit igen nehéz küzdelem után tudott csak megszerezni és sajnos, a DLASZ bölcs tanácsának jóvoltából, ennek az előkelő helyezésnek sport szempontból nincs semmi jelentősége, mivel csak az első helyezett kerül feljebb az első osztályba. Igaz, ennek mi második osztályuk is okaik vagyunk, mert a DLASZ tanácsában a II. osztályuknak olyan tanácstagjai vannak, akik a tanácstagságot minden másra felhasználják, csak pont azt felejtik el, hogy ők 10—12 egyesületet képviselnek s felszólalásukkal csak a II. osztály egyesületeket neveltség tárgyává teszik.

A három berényi sport egyesület közt mondhatni, az MTK-nak volt tavasszal a legnehezebb dolga, mert az őszi együttesből nem kisebb nagyságok hiányoztak, mint Mező, Havas, Gyebrár, Szentesi és Makai. A vezetőségnek igen nagy gondot okozott ezen játékosok kiválasztása s a fiatalok bizony sokszor csalódást okoztak — ami a rutin hiánnyal magyarázható. A már így megrikult csapatot a tavasz folyamán Plavec és Rau sérülése, Puskás letiltása pedig még jobban megéltáta. Ilyen körülmények közt az MTK szerepeltette az elmúlt tavaszi szezon folyamán a legtöbb játékoszt számszerint 16-ot. Ez okozta aztán, hogy a csapatban nem tudott a régi szép MTK stílus meggyökeresedni. A vezetőség időt és fáradságot nem kímélve biztatta és oktatta fiatal játékosait, aminek aztán meg is lett az erkölcsi sikere a második helyiderbit, erős küzdelem után, szép győzelemmel nyerte meg a mérkőzés előtt már elparentált MTK.

A csapat erőssége a közvetlen védelme és a csatársor. Pangert II. a kapuban sokszor a testi épységének veszélyeztetésével is legnagyobb bravurokra volt képes, hogy csapatát a győzelemhez segítse. Pangert I.—Laky hátvédpár a II. osztály egyik legmegbízhatóbb hátvéd párja. Keitőjük közül kiemelkedik Pangert I. gyors intelligens fair játékával. Laky sokszor izgatta fel a kedélyeket erős belemenéseivel, amiről ha leszokna s inkább több súlyt helyezne a szerelésre, sokkal többet használna csapatának.

A csatársor a tavaszi szezonban a legtöbbször a következő összeállításban szerepelt: Roósz—Földesi—Szegei—Ancsin—Makai. Ebből a sorból toronymagasan kiemelkedett Szegei középcsatár okos és intelligens irányítása, sajnos az akciók befejezéséhez már

nincs elég ereje. A csapat gólszáka a balösszekötő Ancsin. A másik összekötő Földesi bombalövésével nem egyszer örvendeztetette meg a csapatát nagy szurkoló táborát. A balszélső Makai még mindig nem nyerte vissza sérülése óta őszi nagy formáját, Ancsinnaal együtt igen gyors és veszélyes szárnyat alkottak. A másik szélső Roósz a fiatal generációhoz tartozik s csak Szentesi eltávozásával tudott szóhoz jutni. Gyors és észszerű játékával teljesen feledtetni tudta hűtlen elődjét. Makai sérülése alatt Plavec, a középfedezet játszott balszélsőt, hol gyors és áttörő játékával igen sokszor hozta támadásba csapatát.

A jövő szezonban reméljük, hogy már olyan állandó jó játékkal lép meg az MTK nagy áldozatokra képes szurkoló táborát, amivel majd megtudja szerezni a rég óhajtott II. osztályu bajnokságot. Jövőheti számunkban a Törekvés csapatáról fogunk beszámolni. V

Mezőturi sportélet

F. hó 21-re tervezett MAFC—Textil barátságos mérkőzést nem tartották meg, mert a MAFC csapatából mindössze 2 játékos, Fagyas és Sikker jelentkezett játékra, a többiek nem voltak hajlandók játszani. A kényszerhelyzetbe jutott MAFC vezetőség kénytelen volt szombat este táviratilag lemondani a mérkőzést. Helyette lejátszott Belváros—Újváros mérkőzés 4:4 (2:1) arányú döntetlen eredménnyel végződött. Góllövők: Lukács (2) és Lehreter (2), illetve F. Kiss (2), K. Sebestyén és Földesi. F. hó 21-re közgyűlést hívott össze a MAFC, de mindössze 5 vezetőségi tag jelent meg s így határozatképtelenség miatt e hó 28-án fogják megtartani. E közgyűlés lesz hívva dönteni a súlyos beteg MAFC további sorsáról. Tervbe vették, felkérlik a klub 30jómódu lagját, hogy egyénekenként 30—30 pengővel járuljanak hozzá a klub szanálásához. Ugyanis a MAFC már régebben 1000 pengő segélyt igényelt az OTT-tól nyomasztó adóságainak rendezésére, de nincs sok reményük, hogy valaha is megkaphassák ezt az összeget. Ha viszont társadalmi uton sem tudják összehozni a fenti összeget, úgy a MAFC további sorsa már előre látható.

Dévy.

BTE—GyTK 2:1 (0:1)

biró: Lach.

Nemtörődömséggel, csapkodással és erélytelenséggel fűszerezett mérkőzést vívott a két együttes. Így boszankodás jutott osztályrésztül a közepes számú közönségnek.

A BTE sem emelkedett fölé a GyTK-nak. de ebben mentségére szolgál tartalékos felállása. Az adandó alkalmat szerencsésen

kihasználták és így megérdemelten győztek.

Az első percekben hol az egyik, hol a másik csapat volt némi fölényben, de a csatárok mindkét helyen lövésiszonyban szenvedtek. Különösen Imre vezetett behozhatatlan pontokkal. 18 p-ben adódik az első izgalmas lefutás, Barta Bolehovszki labdájával szér-en kanyarodik a békési kapu felé. Az eredményt megakasztja a békési bekk durva faultja. (ezért 11-es járt volna.) 35 p-ben újból Barta verekszi át magát a békési védelmen és szép lövéssel megszerezí a vezetést 1:0. 40 p-ben Szerencsét a bíró bírósértésért jogosan kiállítja; amit egy kis parázs vita követ és aztán folytatódik a játék.

Szünet után némi javulás mutatkozik mindkét csapaton. Sürrűben előfordul egy-egy komolyabban összeállított akció. A 6 p-ben Liskai, Berde lefutásból utóbbi kiegyenlít 1:1. A kiegyenlítés után a GyTK fölénybe kerül. Hatvani és Rozsnyai félpályáról adják a labdát a csatárok lábára — amit azok szépen adnak tovább az ellenfél lábára. 14 p-ben egy ártatlan 11-es Gyoma ellen, amit Pappnak sikerül szépen kivédenie, Bartik I. nagyszerűen áll a csapat tengelyében. percenként dobja frontba a csatársort. Imrének háromszor is alkalma volna gólszerzésre, de minden esetben ellenfelének engedi át a labdát. 20 p-ben Vidave nyeczkinék sikerül megszökni és Papp a legnagyobb kapushibával a gurulós labdát lábbal igyekszik menteni, ami a csatár elébe kerül, ahonnan a hálóba pattan. 2:1. A gyomai fölény tovább tart, azonban eredményt elérni már nem sikerül. Ellenben sikerült elérni egy megérdemelt kiállítást, a 35 p-ben Bolehovszky személyében.

Jók a BTE-ből Berde, Liskai és a kapus. GyTK-ból Bartik I. emelkedett ki, kivéle még Hatvani és Rozsnyai volt jó. Papp is tett, de a második góiban nagyon benne volt.

A gyomai II-es számú tenisz-társaság augusztus hó 2, 3, 4 én rendezí még a szokásos vándordíjas versenyét. Az ideí versenyre a muiban szereplő városok mellett résztvesznek a békécsabai, gyulai és békési versenyzók is, akik verseny nívóját nagyban emelik. A versenyszámok: férfiegyes, nőiegyes, férfi—női- és vegyespáros. A versenyrendezőség kizárólag a környékbelí játékosok nevezéseit fogadja el és ezzel biztosítja azt, hogy a verseny egyenlő erők küzdelme legyen, ami azért is fontos, mert az utóbbi időben egyes helyeken olyan versenyeket rendeznek, amelyeken néhány idegenből jött „nagyjátékos” szerepeltetése az eredményt irreálisá teszi és csak a környékbelí játékosok ambíciójának teljes letörésére alkalmas és semmiesetre sem szolgálja a helybelí sportélet fejlesztését.

A Gyomai TK ban viselt tisztégemről nem a vezetőség kívánóságára hanem egyéni elhatározásomból mondtam le és léptem ki az egyesületből. Tehát e hó 21-én megjelent lap sport rovatának személyemet érintő híre valótlan.

Papp Gábor
nyomdai gépmester

Publikáció

Marjai Sándorné bábaasszonynak van egy jó varrógépje és egy nagy ponyvája eladó, lakik: Vörösmarty M. ut 47.

Özv. Oláh Lajosné Rákóczi ut 10 sz. házánál 1 szoba konyhas lakás tarrasszal azonnal kiadó.

Rákóczi Gyula hentesnél vasárnap délután 2 óraker szobabeli butorok és más ingóságok lesznek szabadkézből árverésen eladva.

Törzskönyvezett berkisri kan eladó. Endröd Sugár utca 29.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Kruchió Mihálynak a Vidó-lapason 5 hold földje, épületekkel eladó.

Az Első-cifrakerti járásban árpaszalma van eladó. Molnár Antal Zrínyi u. 8.

Sarok üzlethelyiség augusztus 1-re kiadó. Hősök útja 74. Bövebbet Beinschróth fodrásznál.

Márton Mihálynak 2 fertály tanyahely földje a mezőberényi országot mentén haszonbérbe kiadó. Kossuth L. u. 40.

Férfi és fiu kalapok; sportsapkák mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. **Alt Vince** kalapos Endröd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kollmann Józsefnél Lardolin márkás traktorolaj, blombázott 5 kg.-os kannákban 8.50 pengőért, M. C. vasktraktorolaj kimérve 1.70 pengőért, tavatto golyós csapagy zsírok és gépolajok. — Emerge gummiszíjak minden méretben kaphatók. — Egy fűszij, keveset használt, ugyanott eladó.

A gyomai ágostai evangélikus egyháznak németzugí mentett részen lévő (40 holdnyi) földje, mely jelenleg bolgár kertművelés alatt áll, haszonbérbe fog adadni egymás után következő 3 évre, nyilvános árverésen, az egyház gondnoki hivatalában **július hó 28-án délután félhárom óraker**.

A dévaványai határban 86 m. hold jó buzatermőföld haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet Sztitás Zsigmondnál Dévaványa Bem József u. 17.

Közepes cifrakerti járásban 1 lánckertföld eladó. Érdeklődni lehet Molnár Antal Zrínyi u. 8.

3 és fél hold újkerti szántó tanyával együtt eladó. Érdeklődni lehet VI. ker. 17 szám.

Tekintettel a tömeges káresetekre felkérretnek a Szövetkezeti tagok a díjak sürgős befizetésére. Állat Biztosító.

Kossuth Lajos utca 32 sz. alatt három szobás uri lakás kiadó.

Kalocsa Jolánnak a Siratóban nádés rózsá burgonyája van eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON**.

Hungária könyvnyomdavidállalat, Gyoma
Felelős igazgató: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsекken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

STEFÁNIA ÉS SZÜLŐÖTHON EGYÜTT

Több helyen megtették már, hogy a Stefánia keretében megvalósították a szülőotthont is. Arról talán nem is kell bővebben írunk, hogy olyan helyen is, mint Gyoma, milyen áldást jelentene egy jól kezelt és igénybevett szülőotthon. Mert nemcsak a csecsemőkkezelésen nagyon fontos, de kétszeres érdek, hogy a szülő-nő is szakszerűen, orvosi felügyelet alatt legyen, amivel elejét lehessen venni a tudatlanságból eredő betegségeknek, esetleg haláleseteknek.

Ezzel az időszakkal és szükséges eszmével kapcsolatban a gyomai nőegyesület nemes kezdeményezésével kívánunk foglalkozni. Ez az egyesület, mely sok szegény embernek volt már eddig is segítségére, azonkívül jégpályát és ródlipályát létesített és legújabbán az országzászló gyűjtését bonyolította le, ez az egyesület, mely már 10 éve folytatja áldásos működését községünkben, most mindezek betetőzéséül a Stefániába való beoldódás gondolatával foglalkozik, hogy egyrészt egyesült erővel többet tudjon produkálni, másrészt példát mutasson az egyesületi tultengésmegszüntetésének megkezdésére.

Ez a nemes elgondolás még nincs publikálva, de mert az eszme annyira helyes és életrevaló, hogy teljes egészében a nyilvánosság elé kívánkozni, meg tesszük ezt azzal az óhajlásunkkal, minél előbb valószínűsítsük meg az egyesülést.

Másfél vagon búzavetőmagkölcsonnt kapott Gyoma

A földművelésügyi miniszter Békésvármegyének 50 vagon őszi búzavetőmagkölcsonnt utalt ki. Ebből Gyoma mindössze másfél vagonnal kapott, ami tá-

volról sem elégíti ki a szükségleteit.

Értesülésünk szerint a vármegyei Gazdasági Egyesület újabb vetőmagkölcsonnt kiutalását kéri.

Csökkent a kalászosok termésátlaga Békésvármegyében

A vármegyei gazdasági felügyelőség a július 30-ig beérkezett jelentések alapján most tette közzé Békésvármegye terméseredményét, amely szerint az átlagos középtermés katasztrofális holdanként.

búzában 520 kiló

rozsbán 500 kiló

árpában 700 kiló

zabban 560 kiló

Szomorú érdekessége a dolognak, hogy a július 16-án kiadott jelentés kataszt-

rális holdanként még 570 kilós búzatermésről, 550 kilós rozstermésről, 700 kilós árpa-termésről és 620 kilós zabtermésről beszélt. Azóta az árpakivételével minden gabonafajta termés-hozamra csökkent, de különösen nagy csökkenés állott elő zabban. Mondanunk is felesleges, hogy ennek az emberemlékezet óta párhuzamosan rossz időjárás az oka.

A Vármegyei Gazdasági Egyesület a békésvármegyei búza minimális árának felemelését kéri

Július 26-án, ülést tartott a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányja. Elhatározták, hogy az illetékes hatóságoktól kiméletes adóbehajtást és komoly haszonnal járó közmunkák, elsősorban utépítések megindítását kéri.

Pongrácz Jenő gróf, országgyűlési képviselő szövegét, hogy a Futura éppen Békés vármegyére alapította meg legalacsonyabban a búza minimális árát, holott itt szenvedtek legnagyobb kárt a gazdák. Javasolta, írjon fel az egye-

sület a kormányhoz aziránt, hogy emeljék fel a vármegyére megállapított búza árát és a fuvardíjdifferenciát számolják el valami más módon.

Beliczey Géza azzal egészítette ki az egyhangúan elfogadott indítványt, hogy a vármegyéhez is irjanak át a kérés támogatása érdekében.

Pongrácz gróf előbbi indítványát újabbal egészítette ki, amelynek értelmében elhatározták, hogy a kormányhoz és támogatásért a vármegyéhez is eljuttatandó feliratban a kiviteli

piactól távol eső, hátrányos helyzetben levő békésvármegyei földek katasztrofális jövedelmének adózási szempontból való leszállítását, a mostaninál alacsonyabban való megállapítását kéri.

Kimondták, hogy a búza vasúti fuvardíjának generális leszállítását kéri, végül elhatározták, hogy megszervezik a vármegyei időjárásjelző hirszolgálatot. E szerint minden községben egy-egy hivatalos megbízott jegyezné a napi hőmérsékleti és csapadékviszonyokat s az adatokat jelentené naponként a vármegyei Gazdasági Egyesületnek, amely nyilvánosság elé bocsátaná az egész vármegyéből hozzá befutó adatokat. Így az agrárlakosság nélkülözhetetlenül fontos tájékozódást szerezhetne mindig a megyebeli időjárás viszonyokról.

Akcio indult, hogy Békésvármegyében kezdjék meg a földgázkutatót

A sopronmegyei Mihályi községben óriási mennyiségű földgázra bukkantak az „Europaen Gas and Electric Company” angol-amerikai vállalkozás geológusai.

Az idegen társaság éveken ezelőtt szerződést kötött a magyar állammal, amelynek értelmében a vállalatnak joga van az ország területén földolaj után fúrásokat végezni és földgáz után kutatni. A megállapodás egyik pontja szerint, hogyha a kutatások egyik helyen eredménnyel

járnak, vagyis ha a vállalai földgázra, vagy olajra bukkann, kötelessége a további megjelölt helyeken folytatni a furást.

Békésmegyében most akciót indítottak, hogy az angol—amerikai társaság Békésmegyében folytassa a kutatásokat, amelyek minden valószínűség szerint eredménnyel járnának, mert a szakértők véleménye szerint Békéscsaba körül, de az egész megyében is gazdag földgáztelepek vannak.

MINISZTERI KITÜNTETÉS

A gyomai iparostanonc iskolát nagy kitüntetés érte. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi Miniszter Ur a tanoncoktatás ötvenéves évfordulója alkalmával országos kiállítást rendezett Budapesten, amelyen az ország összes iparostanonc iskolái részt vettek a maguk munkáival, illetve rajzaival.

Ezen országos rajzkiállításon ismét kitüntetés érte a gyomai iparostanonc iskolát. Az 1925. évben és az 1929. évben a kerületi rajzkiállításon mind a két alkalommal kitüntetést szerzett s az első között foglalt helyet iskolánk. Most az országos kiállítás alkalmával méltó elismerésben részesült s az országos viszonylatban is megállotta a helyét. A vallás és közoktatásügyi Miniszter Ur elismerő oklevéllel tüntette ki községi iparostanonc iskolánkat. Az oklevél a napokban érkezett le az iskola igazgatójához, Kovács Gergelyhez s az szó szerinti másolatban a következő szövegű:

50 év.

1884. — 1934.

OKLEVÉL

A gyomai községi iparostanonciskola részt vett a tanoncoktatás ötven éves évfordulója alkalmával 1934. év nyarán Budapesten rendezett országos tanoncügyi kiállításon.

A vallás és közoktatásügyi Miniszter Ur 4553/1934. E. szám alatt kelt magas rendeletével a kiállításon bemutatott kiváló eredményért az iskola igazgatójának és oktatóinak

ELISMERÉSÉT

fejeste ki. A magas elismeréshez a szervező bizottság is köszönetet mond a sikeres részvételért.

Budapest. 1935. március hó.

Marton Imre s. k. az iparostanonciskolai tanítók és tanárok országos egyesületének ügyvezető elnöke. Forstner Tivadár s. k. iparokt. kir. főigazgató, a szervező

bizottság elnöke. Jánossy Imre s. k. Budapest székesfővárosi iparostanonciskolai tanítók és tanárok egyesületének elnöke. Winter Pál s. k. főtitkár.

Nagy örömeinkre szolgál iskolánk kitüntetése s Kovács Gergely igazgató és Hajdu Béla rajzta-

nító uraknak s az iskola felügyelő bizottságának is köszönetet és elismerést fejezünk ki s kívánjuk, hogy továbbra is hasonló buzgósággal vezessék iparostanonc iskolánkat s annak tanulóit, hogy minden esztendő munkája eredményes legyen.

Juliusban Gyomán feltűnően emelkedett a halálozások száma

A eljáróság most állította össze Gyoma község 1935. júliusi havi népmozgalmi statisztikáját, amelynek halálozási adatai feltűnő eltérést mutatnak a júniusi havi kimutatással szemben. Míg júniusban csak 9 halálozás történt, addig júliusban 20 ember halt meg. A halálozások számának emelkedését a nagy bélfuror és hastífuszjárvány okozta.

A kimutatás részletes adatai a következők:

Születések száma 22 volt (előző hónapban 22), előző év ugyan-

azon hónapjában 22. A halálozások száma 20 volt (előző hónapban 3) előző év ugyanazon hónapban 17. A természetes szaporodás 2 volt (előző hónapban 13) előző év ugyanezen hónapjában 5. Egy évén alul elhalt 5 (előző hónapban 1), előző év ugyanezen hónapjában 7. Halva születések száma 1 volt (előző hónapban —), előző év ugyanazon hónapjában 2. Az élve születések 95 százaléka (előző hónapban), 150 előző év ugyanazon hónapban 91.

70 milliós költséggel megépítik a 160 km-es Tisza-Berettyó csatornát

Gömbös Gyula miniszterelnök intenciójára nagyszabású közmunka előkészítései indultak meg az Alföldön. A tervek szerint körülbelül 150—160 kilométer hosszú és 60—80 méter széles csatornát építenek, amely a Tiszát a Hortobágyon keresztül a Berettyóval kötné össze és a hajózható csatorna olcsó szállítási összeköttetést teremtene a külföldi piacokkal.

A csatorna építése rendkívül nagy jelentőségű, nemcsak nemzetgazdasági szempontból, hanem munkaalkalom szempontjával is. Éveken keresztül foglalkoztatni fogja nemcsak a Tiszántul, hanem az egyéb vidékek munkanélkülijeinek és kubikosainak ezreit. A Hortobágyot az öntözés településre alkalmas területté változtatná, megindulna a takarmány termelés, az intenzív állatgazdálkodás, egyszóval földi paradicsommá változna a Tisza felső folyásának vidéke.

A Tisza—Berettyócsatorna megépítése átlagosan 250 pengővel emelné holdanként a felsőtiszai földek értékét. Százezer hold öntözött területre varázsolna paradicsomot a 160 kilométeres hajózható öntöző csatorna és mintegy százezer léleknek nyújtana biztos megélhetést.

Lapunk zártakor arról értesülünk hogy Kriston Ferenc, a Tiszaszabályozó Trsulat főmérnöke kijelentette, hogy a terv igen komoly

és az egész magyar közgazdasági élet szempontjából rendkívül nagy szabású közmunka konturjai bontakoznak ki. A tervek szerint Domb rád felett a szabölcsveresmarti határban levő homokdombokkal körülrzárt

hatalmas völgybe engednék be a Tisza megáradt vizét és itt tárolnák a hatalmas víztömegeket.

Dombrádon viszont duzzasztóművet létesítenek, amely a Tisza vizét állandóan duzzasztaná. A csatorna Kék és Demecser között csatlakoznék a 60—80 méterre kiszélesítendő Lónyai csatornához. Kótaj és Buj között azután a csatornát levezetnék Hajdunánás, Hajduböszörményen keresztül Balmazújváros határába.

Itt olyan esést kapna a csatorna, hogy a viz erejét ipari célokra, illetőleg villamosításra is fel lehet használni.

Majd a továbbvonuló csatorna a Kálló, Berettyó és Hortobágy csatornákkal egyesülve beleömlenek a Sebes Körösbe.

Az építkezés a szükséges anyagokkal együtt Kriston Ferenc becslése szerint 70 millió pengőbe kerül.

Mit kell tudni a végrehajtásokról.

Az adóhátralék miatti végrehajtások fogalatossítása alkalmával irást kell kérni a foglaltságot intéző végrehajtólól arról, hogy mely napon és mit foglalhat le, milyen összegű adóhátralék miatt. A végrehajtó eljárására ügyelni kell, mert csak azt foglalhatja le, amit lát, bemondás alapján tehát zálogolni nem lehet. Nem foglalhatók le a lábön álló, tehát a földtől még el nem választott termények, a le nem aratott búza, árpa, zab, a le nem tört kukorica. Ugyancsak nem foglalhatók le a földmíveléshez szükséges gazdasági eszközök, állatok, az állatok élelmezéséhez szükséges félévi takarmány, a család háztartásához szükséges házi és konyhabutor, a ruházokodáshoz szükséges tárgyak, ág és fehérneműek. Nem vehetők zálogotás alá a munkások járandóságai, a termelés folytonosságának biztosításához szükséges vetőmag.

Ha a végrehajtást szenvedő azt állapítja meg, hogy a végrehajtó ezen felsorolt esetekkel nem vette figyelembe a végrehajtás fogalatossításánál, akkor az eljárás ellen a végrehajtás fogalatossításától számított 15 napon belül bélyegmentes panaszt kell beadni a m. kir. adóhivatalhoz.

ESZMEI JÓLÉT

csatakiállással borulnak a hiszteriás nők és férfiak ismerőseik zsebére, hogy csekély egy pengővel váltsák meg a szerencsésüket. Másoljanak le egy ostoba szöveget ötször, ezt öt megbízható másik „Palinak” küldjék el, ezek pedig ismét másik ötöt „Palinak” s a végén... de hiszen ennek vége sincs, mert a hoppon maradtak szegyenükben le fogják tagadni, hogy őket is beugratták.

Bizunk Gyoma és Endrőd lakossága józanságában, hogy nem dőlnek be ennek a legujabb tömegbetegségnek, mint ahogyan sajnos látjuk, hogy Békésen és Békéscsabán ezerszámmra ugrottak be a ravasz kezdményezőknek.

Az eszmei jólét az, ha az ember tisztességes munkával keres pénzt és nem mások beugratásával.

Ugy tudjuk, akiket rajtacsipnek ezen a nemtelen játékon, azokat megbüntetik.

Vonjuk le a tanulságot!

Amint egy ember becsületességét, rátermettségét legjobban nehéz, válságos időkben tudjuk igazán megítélni, éppúgy akkor állapíthatjuk meg legjobban, legbiztosabban, mit ér valamely anyag, vagy eljárás, ha azt akkor figyeljük meg, amikor a körülmények nem kedveznek annak.

Igy vagyunk a műtrágyával is. Senki sem esodálkozik azon, ha kellő csapadékos jó időben szuperfoszfáttal termelt buza csépléskor onlja a magot, de — gondolta biztosan nem egy gazda — mulassa meg a műtrágya, mit tud szárazságkor, vagy egyéb kedvezőtlen körülmények között.

Nos, az elmúlt években — sajnos — bőven meg volt ennek lehetősége. Volt szárazság, volt rozsda, hóguta, poloska, s mindenféle egyéb csapás.

S ekkor kitűnt, hogy a szuperfoszfáttal műtrágyázott kalászosok az aszályt kevésbé szenvedték meg. Még az aszályvidék kellős közepén is, Dévaványán, az uradalom szuperfoszfáttal műtrágyázott búzája holdanként 15 q. búzát adott akkor, amikor a lószomszéd műtrágyázatlan búzáját aratni sem volt érdemes. Kitűnt, hogy a szuperfoszfáttal trágyázott buza kevésbé szorult meg, mert előbb érődött be, s így elkerülte a flikasztó nagy melegeit, holott a műtrágyázatlan buza teljes érlelése hosszabb fejlődése miatt ép a hőségbe esett, s persze megszorult.

A műtrágyázott béza egyenletesebben, erőteljesebben, s gyorsabban fejlődött, ezért hamar kinőtt a rozsra (és poloska) foga alól, s kevesebbet szenvedett.

Mindez természetesen megfelelő termésmennyiségben, jóvelemlémben mutatkozott. Vonjuk le a tanulságot...

Megreformálják az országos vásárokat

Több ízben írjuk már a kereskedőknek és iparosoknak arról a mozgalmáról, mellyel az országos vásárokat megreformálását akarták kieszközölni a kereskedelemügyi minisztériumtól.

Mint most értesülünk a miniszter akceptálta a kereskedők és iparosok kérelmét és utasította a törvényhatóságokat, hogy vegyék revízió alá az országos vásárokat engedélyezé-

sének ügyét.

A miniszter leirata szerint csak olyan vásárokat megreformálásra fognak engedélyt kiadni, amelyeknek a lapaszlatok alapján van léljogosultságuk.

A vásárokat reformjánál a másik szempont az, hogy ügyeljenek arra, hogy ne essenek egybe a szomszédos vásárokat és községek vásárai.

Ilyen esetekben egyik vásár

rontotta a másikat és csak hosszantartó tárgyalások után sikerült elérni azt, hogy valamely szomszédos város vagy község halassza el a közeli vásárt. A vásárokat rendezésénél tekintettel lesznek a közel fekvő városok beosztására is.

A vásári reformnak az is a célja, hogy az országos vásárokat vasár és ünnepnapokról hétköznapokra helyezze át.

A talaj nélkülözhetetlen tápanyagairól és azok pótlásáról

Ha vizsgálat tárgyává tesszük talajainkat a növénytermesztésre nézve leginkább fontos tápanyagtartalmukra nézve, ahhoz a kétségkívül jelentőségteljes végeredményhez jutunk, hogy a különféle termőtalajok tápanyagkészlete, valamint annak a növények számára is könnyen hozzáférhető mennyisége nagy ingadozásokat mutat. Igyekszem e kis cikk keretében a gazdaközönség számára elmondani, hogy az újabb kutatások eredményei szerint melyek azok a tényezők, amelyek a változásokat előidézik.

A mezőgazdasági vegytan világhírű tudósa Liebig kutatásai óta ismeretes, hogy miveleti növényeink a szén kivételével összes tápanyagaikat a talajból veszik fel és a terméshozamot — persze egyebekben, pl. időjárásán kívül — annak a nélkülözhetetlen tápanyagnak mennyisége szabja meg, amelyik a legkisebb mennyiségben áll a talajban a növény rendelkezésére. Ha pl. kevés a nitrogén, hiába van bőségben a foszfor és a káli a talajban a növény a nitrogén alacsony mennyiségének megfelelően tud termést adni. Egyik tápanyag tehát nem pótolja a másikat.

Növényeink tápanyagukat gyökereik által a talaj *tápanyag-tökéjéből* veszik fel. Minden talaj tehát rendelkezik bizonyos mennyiségű tápanyaggal, amelyet ősforrásnak is nevezhetünk. Ebből kerül *oldható* állapotba és *oldott* állapotba a felvételre kerülő tápanyag. E folyamat talajnem és miveleti mód, éghajlat, csapadék stb. szerint változik. Tehát, ha a talajban levő oldható, vagy úgy is mondhatjuk: a növény által könnyen felvehető tápanyag fogy, pótolni kell. Pótlódik ez minden külső (emberi) beavatkozás nélkül is, de csak nagyon lassan. A legfontosabb kérdés tehát, melyek azok a nélkülözhetetlen tápanyagok, melyeket hiány esetében pótolni kell.

A mezőgazdasági vegytan négy oly tápanyagot ismer, amelyet hi-

ány esetében feltétlenül pótolni kell, mert különben termésünk ijeszítő mértékben visszaesnek. Ezek 1. foszfor, káli, nitrogén és a més. Utóbbiról, mivel annak pótlása nemcsak mint tápanyag fontos, hanem a talaj u. n. fizikai és kémiai tulajdonságait megváltoztatja, egy következő cikkben külön fogok foglalkozni. A három első tápanyag a mag csírázásától egészen a termés beéréséig nélkülözhetetlen. Növények szerint is változó, hogy melyikre van szükség leginkább. A foszfor mint tápanyag az egyik legfontosabb testfelépítő anyagnak, az u. n. fehérjéknek állandó és nélkülözhetetlen alkotórésze. Növényeknél különösen a magképzésnél jelentős, tehát nagy általánosságban a maghozamot szolgáltató növényeknek van leginkább szüksége foszforpótlásra. A hüvelyesek magja jóval többet tartalmaz, mint a gabonaféléké. A káli-sók szerepe főleg a szénhidrátoknak nevezett növényi alkatelemek képzésénél jelentős és még egyéb fontos élettani szerepe is van, mely a növény számára nélkülözhetetlenné teszi. Megemlítem azt, hogy ma már határozottan tudjuk, melyek azok a miveleti növényeink, amelyek minden körülmények között meghálálják a káli trágyát. Ezek pl. többek között a burgonya, cukorrépa, szőlő, dohány stb.

A nitrogén a növényi test felépítésénél általánosan szükséges alkatelem s így minden növény egyaránt igényli, mégis egyik-másik növény ebből a tápanyagból is viszonylag többet követel meg.

Mind a három tápanyagot pótolnunk kell tehát még pedig ahhoz igazodva, hogy milyen növényt termelünk és melyik tápanyagban szenved hiányt talajunk. Az utóbbira nézve talajaink megelemezése után értékes tájékoztatást kaphatunk. Ma már a vegyészek olyan elemzési módszereket ismernek, mellyel meg tudják állapítani, melyik tápanyagot kell leginkább pótolni. Ilyen vizsgálatokat az Egyetemi Mezőgazdasági

Chémiai Intézet, (Budapest, IV. Szerb u. 23.) Az Orsz. Chémiai Intézet (Budapest, II. Kelety Károly u. 24.) és vidéken pedig, így Szegeden, Békéscsabán, Debrecenben, Magyaróváron, Miskolcon, Kalocsán, az Állami Mezőgazdasági kísérleti állomások, Kecskeméten pedig a Mezőgazdasági Kamara talajtani intézete végéznak. Emeztessük meg tehát talajainkat és ismerjük meg őket, ne csak úgy mint régen, amikor „sovány” vagy „kövér” jelzővel illették azok minőségét, hanem igyekezzünk könnyűvé és eredményessé tenni a nehéz mezőgazdasági munkát és termelést azáltal, hogy törődünk talajainkkal. Az elemzés persze nem minden, de az egyetlen kiinduló pont, amelynek alapján a többi (gazdálkodási mód a növények kellő megválasztása, disz-gazdálkodás, kísérletek beállítása stb.) fontos munkánál segítségünkre lehet.

A hiányzó tápanyagokat főként műtrágyázás útján pótolhatjuk. Az istállótrágyázás is sok tápanyagot pótol, de ennek nagy jelentősége mégis inkább abban rejlik, hogy szerves anyagokban gazdagítja a talajt és azáltal tevékenyebbé, kedvezőbb szerkezetűvé, több könnyen oldható tápanyag felraktározására képessé teszi. A foszfort nálunk ma „szuperfoszfáttal”, a káliát „40 %-os kálisó”, a nitrogént „péti só” nevű műtrágyák alakjában kaphatjuk meg legolcsóbban. Nitrogént ugynevezett nitrogényűjtő növények termelésével is pótolhatunk, mert ezek gyökereinek velük együtt élő parányi alsóbbrendű növények segítségével a talajban lévő levegőből vonják ki a nitrogént és raktározzák fel a talajban. Ilyenek a lucerna, a lóhere-félék, bükkönyfélék, bab, borsó, lenese. Nitrogénnel műtrágyázni tehát nem kell, az ilyen növények után következő veteményt. De miután nem lehet mindennek nitrogényűjtő az előveteménye a nitrogén műtrágya útján való pótlásának is nagy szerep jut.

Ha talajainkat valami okból műtrágyázás előtt nem vizsgálhatjuk meg, legcélszerűbb mind a három tápanyagot tartalmazó műtrágya keverékével trágyázni. Az így esetleg feleslegesen adott tápanyagra fordított pénz nem vész el — mert az a talajból ki nem mosódik, hanem megkötődik abban, úgy azonban, hogy aránylag könnyen felvehető marad. Később a következő vagy akár azután következő évben fogja tehát a növény felhasználni, mikor már a készlet fogyóban van.

Witkovsky Endre dr. agr.

Egy kakasnélküli 16 os káliberü kétcsövű vadászfegyvert keresek megvételre. Cím a kiadóban.

A nitrogén, foszfor és káli szerepe gazdasági növényeink táplálkozásában

A mezőgazdálkodás egyik alapja a föld, a másik a növény. Minden élet ebből indul ki és ide tér vissza. Amint a jó iparosnak ismernie kell az anyagot, melyből dolgozik, kereskedőnek az áruát, orvosnak a gyógyszereket stb. úgy a gazdának is ismernie kell a talajt, kulturnövényeinek élelkívánalmait, amelyek segítségével állítja elő ő és embertársai részére az elsőrangú élelszükségleti cikkeket. Hogy ezt a nagy szakértelmet és jártasságot kívánó munkáját siker koronázza, ma már a tudomány sok nélkülözhetetlen eszközt ad a gazda kezébe. Hosszu időnek kellett elmúlnia, addig, míg ráláltak arra, hogy a növényzet honnan, miből, mivel, hogyan táplálkozik, növekedik szaporodik. A növény legfontosabb részei, a gyökér, szár, levél és virág. A hajszálvékony gyökerek által szívja fel a növény a termőtalajból nagyrészt sók alakjában a következő szervezeten tápanyagokat: nitrogén, foszfor, káli, mész, magnézium, kén, vas, kovács, klór, nátrium, alumínium és mangán és ezeken kívül a vizet. Hogy ez utóbbi mily fontos emberre, állatra, növényre nézve, mindenki tudhatja. Az élő növénynek kb. 90 százalékát víz képezi. Ahol víz nincs, ott hiányzik az élet is. A növény csak vízben oldva veheti fel a többi tápanyagokat. A szén a növény a levegőből veszi fel a levelei segítségével, szénsav alakjában. Vizzel való egyesítés után készíti belőle keményítő, cukor, nyersrostot, szarot, szalmát, fát. A nitrogén áldásosabb cél szolgál a talajban, mint a puszkaporgyártásban. Míg ill az élet megrövidítésére, a talajban meg az élet megtartására szolgál. Vizes oldatban a talajból veszi fel a növény, a levelekbe jutva ott összevegyül a keményítővel — cukorral és létrejön az életben annyiszor hallott fehérje. A nitrogén tehát az élet kezdetének a sejtnek is az alapanyaga, ebből a növénynek nagy mennyiségre van szüksége. Pedig, a legtöbb talajban éppen ebből igen kevés van. Az istállótrágya sem tudja megközelítőleg sem pótolni azt a mennyiséget, amennyit évenként a természel szárban, lomboszatban, magban, gyümölcsben elviszünk a talajból. Amely talajban elegendő a nitrogén, ott erőteljes, dus-

fejlődésű, üde zöld a növényzet. A nitrogén gyűjtéséről a természet bölcs rendelkezése folytán számos basznos parányi szervezet, baktérium is gondoskodik a talajban. E hasznos baktériumoknak elegendő meszel tartalmazó, semleges vagy legfeljebb csak gyengén savanyu vagy gyengén lúgos levegővel teli és humuszban gazdag talajban vannak meg az élelfeltételei. A nitrogén pótlását tehát úgy is elősegíthetjük, ha ezekről az élelfeltételekről gondoskodunk. A savanyu talajokat meszezéssel semlegesíthetjük, ami egyben, — a jó műveléssel együtt, — a talaj légjárhatóságát is elősegíti, a humusz pótlásának az istálló és a zöldtrágyázás a legfontosabb eszköze, magukat a baktériumokat pedig a pillangós, hüvelyes növények, a lucerna, lóhere, búkköny, bab, borsó, lencse, stb. termelésével szaporíthatjuk el.

A foszforsavas sók szintén a talajból veszi fel a növény és a levélben történő átalakulás után, segítségével kifejleszti a magot, gyümölcsöt. Elősegíti a gyökérbélelet, szellemi a beérést gabonánál, szőlőnél, gyümölcsnél, szárnál, vesszőnél egyaránt. Olyan szükséges tehát a növénynek, mint az embernek a mindennapi kenyér, vagy a jószágnak az abrak. Pedig ebből is nagyon kevés van eredetileg a termőtalajban, a növény által könnyen felvehető alakban és az istállótrágya sem tudja teljesen pótolni.

A talajból felvett káli só nélkül a levélben a víz nem egyesülhetne a szénsavval s így nem is keletkezhetne cukor. Ahol elegendő káli van a talajban, erősebb fejlődésűek, edzettebbek a növények és a mostoha időjárás, gombamegbelegedésekkel szemben is ellenállóbbak. Kálium hiányában pl. gabonaneműeknél a szalma rovására fejlődne. Könnyű, laza talajban ennek hiányában pl. a gyümölcsfák hajtásvégei eiszáradnak, répa, burgonya, lélen át nem lesz jól ellartható, könnyen rothad. A többi felsorolt tápanyagból a növénynek aránylag nagyon kevés elég és ezért elegendő van a legtöbb talajban, úgy hogy azok ma még nem okoznak gondot a gazdának. Annál rohamosabban fogy azonban a talajból a nitrogén (salétrom), a foszfor és a káli. Már pedig ezeknek

egyensúlyban kell lenni a talajban, egyik a másik nélkül vagy hiányában nem fejthet ki hatást, nélkülük kárba vesz a gazda évi fáradozása. A háboru óta érzik a hiányt a gazda, de a rossz terményértékesítési viszonyok nem engedték, hogy műtrágyákkal való pótlás útján visszaadja a földnek azokat a nélkülözhetetlen tápanyagokat, melyeket évenként a természel elvisz belőle. Viszont az emelkedő közterhek, élelígények, intenzív termelésre sarkalják. A talaj termőereje emiatt állandó csökkenésben van. Nem szabad megvárni azt, hogy a termények minőség és mennyiségbeli esökkenéséből elő-

álló értékesítés nem csak a befektetett tőkék kamataitól, tüsse el a gazdát, hanem magát a tőkét is veszendőbe vigye! Gondolni kell tehát a három fő növényi tápanyag, a nitrogén, foszfor és káli, továbbá a mész és humusz pótlására, aminek az eszközei a jó istállótrágyázás, a nitrogéngyűjtő baktériumokkal együltető (u. n. talajjavító) növények termelése, a helyes talajművelés és végül, de nem utolsó sorban a nitrogén, foszfor és káli sókkal való műtrágyázás.

Gábris Lajos
felsőmezőg. isk. tanár,
okl. gazda.

HIREK

Orvosi hír. Dr. Bárdos László rendelőjét Horthy Miklós ut. 27 szám alá (Kiss Klein féle ház) helyezte át.

Uj gazdasági felügyelő. Thaisz Lajos kir. gazdasági felügyelő augusztus 1-én foglalta el a *Lehoczky Károly* kir. gazdasági felügyelő Pestre helyezésével megürült gyomai, békési és szeghalmi járási gazdasági felügyelői hivatalát. Thaisz Lajos Gyuláról, a központból került hozzánk. Csakis az eddigi munkásságának elismeréséül, szakludásáért, rátermettségeért bízták rá három járás gazdasági ügyeinek intézését. Szeretettel köszöntjük Thaisz Lajos gazdasági felügyelőt körünkben és reménységgel várjuk, hogy fiatal erejével, tudásával segítségünkre legyen nehez gazdasági helyzetünkben.

A gyomai polgári iskolának szép fejlődése, a tanulók számának szaporodása és a nagyfokú tandíjkezdvezmény eredménye, hogy ma, amikor annyi polgári iskolát bezűntetnek, nálunk az első osztályt már az 1935-36 tanévben szétválasztjuk, fiúk és leányok külön-külön tantermeiben nyernek oktatást. Ezen szétválasztás évről-évre automatikusan folytatódik a többi osztályban is. Erre való tekintettel kérjük a tisztelt szülőket, hogy az első osztályban beiratott leánytanulók könyveit ne vásárolják meg előre. Minden irányu felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

Orosháza Svájcól vásárol bikát. Orosháza képviselőtestülete elhatározta, hogy Svájcól egy import bikát vásárol 2400 pengőért; azonkívül egy kalasztrális holdon beszüresei szilva nemesítő állomást létesítenek.

Uj rovat indul a következő számunkban. *Pesti levél* címen. Csáki Imre vezeti. Csáki Imrét már ismeri az olvasó közönségünk hangulatos, mélyértelmű versein keresztül is. Most egy új oldaláról mutatkozik be: pillanatfelvételeket ad a rohanó városi ezrek életéből. A nagyvárosi életéről, emberekről ír, de oly sokszor magunkra ismerünk a sorok között, magunkat látjuk városi gúnyában.

Vásári hirdetés. Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1935. évi augusztus hó 9, 10 és 11-én fog megtartani és pedig: augusztus 9-én pénteken hasítottkőrmű állatfelhajlással sertés kivételével, augusztus 10-én szombaton lóvásár, augusztus 11-én vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat — sertés kivételével — felhajlható, — eladásra nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel boesáttalnak a vásártérre. — Minden állatra külön-külön marhalevél állítandó ki. Iparosok, kereskedők, iparigazolványaikat felmutatni tartoznak.

Dr. Tóth Pál szarvasi községi orvos. országgyűlési képviselő nyugalmába vonult. Békésvármegye kisgyűlése dr. Tóth Pál szarvasi községi orvost, — aki a legutóbbi képviselőválasztásokon Szarvason mandátumot kapott, — július 1-i hatállyal a saját kérelmére nyugdíjazta.

A Duna közepén szobrot akarnak állítani Attilának. Budapest a Duna közepén a Lánchíd és az Erzsébet híd között szobrot akarnak állítani Attilának. A szobor az életnagyság ötszöröse lenne.

A STEAUA Magyar Kőolaj R.-T.

gyomai lerakatában adómentes és adózott ásványolaj minden mennyiségben kapható a WAGNER MÁRTON FIAI fatelepén.

Hivatalvizsgálat a Község-házán. Vitéz dr. Márki Barna alispán a számvevőség bevonásával július 29.-én, 30.-án és 31.-én felül vizsgálta a községvagyonkezelését.

Változások a törvényhatósági bizottságban. Dr. vitéz Márky Barna alispán néhány Hankó T. Mihály helyére Dr. Hoffmann Lajos békéscsabai lakost, Bartos Ferenc apátlébbános helyére Dr. Domanek Pál esperes-plébánost, Dr. Domanek Pál esperes-plébános helyére, aki eddig is tagja volt a bizottságnak, Dr. Bartha Gusztáv gyomai lakost, Mézes János elhelyezett vármegyei számvevőségi főnök helyére, Vincze Andor újonnan kinevezett számvevőségi főnököt, Vincze Andor helyére pedig, aki korábban is tagja volt a bizottságnak, Szabó Á. Lajos gyomai gazdálkodói hivatalba a törvényhatósági bizottságba.

Református Istentisztelet Endrődön. Az augusztus havi endrődi református istentisztelet ebben a hónapban az országos vásár miatt nem a második, hanem a hónap harmadik vasárnapján, vagyis augusztus 18.-ikán fog megtartani. Prédikál Berényi Dániel.

Országos vásárok. Augusztus 5.-én Kenderesen, 5.-én és 6.-án Mezőlúron, 9.-én 10.-én és 11.-én Gyomán, 18.-án Kunszentmártonban országos kirakodó és állatvásári tartanak.

Az új uttörvény tervezete. Elkészült az új uttörvény tervezete, amely módot akar nyújtani arra, hogy az összekötő utaknál is kövezetvémmel szedjenek. Jelentékeny adóval akarják sújtani a szekérrel fuvarozókat, hogy ezáltal a Mávnak lámaszlói versenyét csökkentsék. Végül a bekötő utak megépítéséről gondoskodik a tervezet, amely az ősszel kerül a képviselőház elé.

Ingyenes sertés beoltás Békéscsabán. Az alispán a megyei költségvetés terhére 21 békéscsabai gazda 73 sertésének sertéspestis ellen való ingyenes beoltását engedélyezte. Nem ártana akciót indítani, hogy a gyomai gazdák is hasonló kedvezményben részesüljenek.

Csáki Imre.

CSILLAGOK

Azt mondják, hogy minden ember egy csillag az égen. Életemet így hát én is egy csillagban élem.

Ragyg tenn sok fényes csillag, egyik sem az enyém, hanem van egy halványfényű lenn, az ég peremén. Halványfényű, alig ragyog, mégis olyan, mint a nagyok, mert azt is az Isten tartja, mert ő azt is számontartja.

Az az én csillagom, az én kis csillagom!

Mélyfúrású kútvakat kér Tolnavármegye a kormánytól az ivóvízhiány sürgős megoldása végett.

Nagyboldogasszony Ünnepe és szabadtéri hanverseny Máriaremetén. A Szervita Rendház főnöksége Máriaremetén augusztus 15.-én Erzsébet főhercegnő, József és József Ferenc főhercegek Ő Királyi Fenségeik díszvédnöksége, a Nagyméltóságú Püspöki Kar tagjainak és a katolikus élet több kiválóságának védnöksége alatt a szegények segítésére és a kegytemplom javára megrendezi Nagyboldogasszony ünnepét. Az ünnepély sorrendje a következő: Délelőtti 7, 8, 9 és 12 órakor csendes szentmise. 10 órakor dr. Horváth Győző felszentelt püspök, kalocsai nagyprépost pontifikális nagymiséjét és szentbeszédet mond. Délután fél 4 órakor Basiliides Mária, a m. kir. Operaház örökös tagja és művészársai közreműködésével a kegytemplom előtt szabadtéri egyházzenei hangverseny, melynek megnyitó beszédét dr. Czapik Gyula pápai prelátus mondja el. A hangversenyre jegyek elővételben kaphatók a Budapesti Szervita Rendházban (IV. kr. Szervita-tér és Máriaremetén a helyszínen).

A pesti jósnők trükkjei. A modern jósdákról, a pesti jósnők furcsa trükkjeiről és a babonás emberekről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Toinai Világlapja új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes eikkel, folytatásos regényi és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Vállalkozás-Építkezés független építési, műszaki és közgazdasági helyzet a perspektíva művészeti és Építőgyakorlat műszaki melléklettel együtt negyedévre 7 pengő. Az építési szakmában dolgozó iparosainknak nélkülözhetetlen lapja. Az eddig megjelent számokat szerkesztőségünkben szívesen megmutatjuk. Az ipartestületekkel is rendelkezésükre adjuk a lapot.

Egy marék hazai föld. A körösladányi levéntegegyesület a palermói Tüköry emlékünnepek alkalmából egy marék földet küldött Tüköry ezredes körösladányi szülőházának udvaráról. A magyar színekkel díszített selyemzacskót, mely a földet tartalmazza, most adja át Tagliaviva palermói magyar konzul a palermói ifjú fascista szervezeti vezetőségének, amely meleg szavakkal mondott köszönetet a konzulnak és egyben üzenetet küldött a körösladányi levéntegegyesületnek, hogy a küldeményt a legmáltóbb helyen, Tüköry ezredesnek a Pantheonban levő sírián fogja megőrizni.

Engedélyezte a miniszter a békéscsabai állatkiállítás. A Budapesti Köziöny közli a földművelésügyi miniszternek azt a rendeletét, amely engedélyezi a szeptember 7—8-án Békéscsabán megrendezésre kerülő megyei jellegű állatkiállítást.

8000 kg. selyemgubót váltottak be Békéscsabán. A földművelésügyi miniszter által elrendelt selyemgubó beváltás ideje a napokban lejárt. Békéscsabán a négy és fél heti beváltási idő alatt összesen nyolcezer kilogramm selyemgubót váltottak be. A gubó ára minőség szerint más és más volt kilogrammonként. Az összes nyolcezer kilogramm selyemgubóért 6400 pengőt fizettek ki, ami igen sok kislételeben oszlik meg.

Békés vármegye a szegedi háziipari kerülethez tartozik. A kereskedelmi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy Békésvármegye július 1-től a szegedi háziipari kerülethez tartozik, amelynek vezetésével Welebay Vince m. kir. háziipari felügyelőt bízta meg. A háziipari kerület felállítására magyar népművészeti és háziipari készítmények védelméért szolgálja.

Egy szalmaszáltól kapott ritkabetegségbe belehalt egy szarvasi kispazda. Lilauszki János 64 éves szarvasi kispazda szalmaszálat vett a szájába. A szála rágásától sugárgomba nevű igen ritka betegség terjedt el testén, amely belső részeit teljesen elpusztította. Lilauszki nagy kinok között meghalt. Általános szokás, hogy az emberek szalmaszálat vesznek a szájukba és azt szopogalják. Lám, milyen veszedelmes dolog az.

Óriásharcsát fogtak a Körösben. Negyvenöt kilós harcsái fogott Baliczai Sándor halász a Körösben szombaton éjszaka Békésnél. A harcsa 170 cm. hosszú volt, a bajusza pedig egy méter. A hal a hálól teljesen összelepte. Mit szólnak ehhez a gyomai halászok?

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe július 24-től 31-ig a következő bejegyzések történelnek:

Születtek:

Szász Gyula Aladárné Pulnoki Máriának fia, Gyula Lajos, ref., Nótári Pálné Pólya Máriának fia, Farkas István, rk. Megyeri Sándorné Benz Máriának leánya, Mária ref.

Házasságot kötöttek:

Nagy Béla és Ugor Anna.

Meghaltak:

Csökönyi Imre 30 éves, ref., Kelemen Zsuzsanna 21 hónapos, ref., Iuhász Mária 20 hónapos, ref.

NYILTTÉR*

Csapó Lajos a szülői házunktól eltávozott és így semmiféle adósságáért felelősséget nem vállalunk és azt ki nem fizetjük.

Gyoma, 1935. aug. 2.

Csapó Dániel és neje Cs. Szabó Terézia

* E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

NEM OLCSOBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordón 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc** Soltvadkert, Pestmegye.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna,kizárólag
Lach és Vargánál.

Uriasszonyból operettprima-donna. Az utóbbi időkben főbb pesti urinó lett színésznő, most pedig újból a színpadra lépelt egy ismert budapesti uriaszszony. Erről és a színházi világ minden érdekes eseményéről pompás riportokban számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelen meg. Nagyszerű képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, novellát, különös filmrovaftot és még számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Közérdekű kishirek.

Az 1930 évi XXII. tc. 3. fejezet 86 §-a szerint, ha a gazda július első napja előtt előre eladta a terményét, azt abban az esetben is köteles beszállítani, ha a termény helyi piaci ára az átadás helyén és napján magasabb, mint a kikötött ár. Az eladó azonban kövelelheti azt, hogy a vevő ezt a magasabb vételárát fizesse, levonva belőle a vételár előleg után számított kamatot. Ha a vevő nem hajlandó a vételárát így kiegészíteni, akkor az eladó nem köteles több terményt beszállítani, mint amennyi a kialakított egységár szerinti számított vételár és a felvett vételár előleg után számított kamat együttes összegének a szerződésben kikötött teljesítési napi piaci ára szerint számítva mennyiségben megfelel. — A kormány az idén 14.000 vérvizsgált tenyészkakast oszt ki darabonkénti egy pengős árban. — A piacokon a jövőben bárki árusíthat lüzifát. — A szelvényhernyótenyésztés fellendítése érdekében a földművelésügyi miniszter alacsony lörzslüvé növesztett eperfákat osztott ki az ősszel. Ezekről a fákról könnyebb levelet szedni és a leveleket a gallyal együtt megszikkasztani és miután a levelek a gallyon maradnak, a hernyók mindig frissen kaphják a láplálékul szolgáló leveleket. Ez az etetési mód olcsóbb és célszerűbb mint az eddigi volt. Eperfacsemizéket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál lehet igényelni. — A kereskedelmi miniszter elvi döntése szerint a bércseplők az ország bármelyik területére elmehetnek csépeini, mert levekenységük bér munka, amely nem esik a megrendelések gyűjtéséről szóló lörvénnyel hatálya alá.

A GYOMA-ENDRÓDI HITELSZÖVETKEZET
mint a

„FUTURA“

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi
Részvénytársaság gyomai főbizományosa

értesíti a termelőket, hogy kibérelték az Iványi Aladár és István nagymagtárának felerészét és így megfelelő hellyel rendelkezvén, elfogadják bármilyen megnyiségű búza raktározását.

A gabona raktározásával és megvételével a

Wagner Márton Fiai

cég van megbízva.

SPORT

III. Mezőberényi Törekvés S.E.

A Textil és MTK után a harmadik helyet megint berényi csapat foglalja el a Törekvés. Ezzel bizonyították be a berényi egyesületek, hogy ők komolyan sportolnak s őket érte a legsérültebben a tanácsnak a sportszerűtlen határozata, hogy a jövő évben megint csak egy csapat kerül fel az első osztályba.

A Törekvés az őszi szezonban igen biztatóan végzett sajnos ez a biztató helyzet a tavaszi forduló elején a sok vidéki mérkőzés miatt csak a legvégén bontakozott ki teljes egészében. Tavaszi gyengébb szereplését nagyrészt az okozta, hogy Nagy Elemér a csapat régi edzője és intőzője visszavonult s örökét az egyesület nem tudta olyan emberrel betölteni aki a játékosokkal akarátát és elgondolását megtudta volna értetni. Sajnos még mindig intőző nélkül van a csapat, ami bizony nagyon érezhető a csapat játékán — mikor azt nem hozzá értő ember irányítja.

A csapat az egész bajnoki évet majdnem a jelenlegi játékosokkal küzdötte végig. Kiss kapust méltón sorozhatjuk a két másik berényi kapushoz egy színvonalra, kár, hogy sokat pózol. Rück — Szilágyi hávéd pár megbízhatóan látta el feladatát, kár, hogy tulerélyesek, ezzel szurkolóknak sok kellemetlenséget okoztak. Mészáros — Váradi — Nagy fedezetsor igen jól látta el feladatát nagy munkabíráásával a csapat legjobb része volt. A két szélső Kiszely — Jónás igen gyors és jólövő csa-

tároknak bizonyultak a belső hármas Lukovetzki — Hugyec — Konyár a mezőnyben igen szépen kombinált a kapu előtt is jól feltalálták magukat, kiemelkedett közülük Hugyec intelligens és okos irányításával. Szerepeltek még mérsekeltebb teljesítménnyel Unyaintszki és Kovács.

Mezőberényi sport társadalmá bízik benne, hogy mind 3 csapata a következő szezonban is megfogja állni helyét és az elsők között fognak végezni.

Ingatlanforgalom

Pelyva Máté (nős Vaszkó Ilonával) gyomai lakos vett 2 h. 129 n. 61 kölesfenekei szántót Vaszkó Pál (nős Hunya Ilonával) endródi lakostól 900 P. Lukács József és neje Vatai Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat kk. L. Szilágyi Lajostól 800 P-ért.

Tóth László és neje Barta Vilma gyomai lakosok vettek 3 h. 456 n. 61 félhalmi szántó 1/3-ad részét Csikós Lajostól 500 P-ért.

Patrács Lajos (nős Nádudvary Mária-ával) gyomai lakos vett 1456 n. 61 tanyai szántót Herter Henrikné Róth Magdolnától 600 P-ért.

Polanszky György és neje Labifcsák Judit szarvasi lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Honti Antaltól 1250 P-ért.

Szász György és neje Nyitrai Róza gyomai lakosok vettek 1 h. 1264 n. 61 nagyállási szántót Csáki Lajosné Nyitrai Erzsébettől 500 P-ért.

Nyitrai Erzsébet Csáki Lajosné gyomai lakos vett 2 h. 1317 n. 61 nagyállási szántónak 2/11-ed részét Csáki Imre (nős Zöld Ágnessel) gyomai lakostól 450 P-ért.

K. Nagy Imre és neje Kéri Teréz gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Icsa Mihály (nős Kovács Rózával) gyomai lakostól 2000 P-ért.

Icsa Mihály (nős Kovács Rózával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat B. Molnár István (nős volt Illyés Erzsébettel) gyomai lakostól 1450 P-ért.

Szalóki István gyomai lakos vett 1 h. 865 n. 61 zsófi-majori rétnek 2/20-ad részét Karola Rezsőné és társaitól 180 P-ért.

Publikáció

Csabavezér u. 1 sz. alatt, bútorozott szoba különbejáráttal, villanyvilágítással azonnal kiadó. Bővebben ugyanott.

Nagy M. Lajosnak 1 hold és 1400 négyszögöles ugarari szántóföldje eladó. Érdeklődni lehet Batthyányi u. 6 sz.

Kiadó a Mátyás-király u. 6 sz. ház, mely áll 3 szoba, konyha és mellékhelyiségekből. Értekezni lehet a katolikus kántorral.

130 kereszt szalmaja és törekje elcserelehető trágyáért. Értekezni lehet a katolikus kántorral.

A Beinschróth Testvérek, a kenderzugi kerjükben levő s a Holt-Körös mellett fekvő 3 kat. hold szántóföld szakszerű művelésére feles bolgárkertészt keresnek. Motorról és szivattyuról idejében gondoskodnak. Szilágyi Dezső utca 46.

Kiss Bálint utca 25 szám alatt (volt Honti-féle ház) üzlethelység berendezéssel, két pados szoba, konyha, speiz és pincéből álló lakás, azonnal beköltözésre kiadó. Érdeklődni lehet Fegyverneki utca 2 szám alatt.

Használt szobakályhát megvételre keresek. Arany János utca 25.

Özv. Oláh Lajosné Rákóczi ut 10 sz. házában 1 szoba konyhás lakás tarrasszal azonnal kiadó.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Kruchió Mihálynak a Vidó-lapon 5 hold földje, épületekkel eladó. Ugyanott gazdasági szerszám és fűrészek is van eladó.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. Alt Vince kalapos Endrőd ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kollmann Józsefnél Lardolin márkás traktorolaj, blombázott 5 kg.-os kannákban 8,50 pengőért, M. C. vas-tagtraktorolaj kimérve 1,70 pengőért, tavatto golyós csapágy zsirok és gépolajok. — Emerge gummiszjak minden méretben kaphatók. — Egy fűszij, keveset használt, ugyanott eladó.

Közepő cifrakerti járásban 1 lánca, kertföld eladó. Érdeklődni lehet Molnár Antal Zrinyi u. 8.

3 és fél hold ujkerti szántó tanyáegyütt eladó. Érdeklődni lehet VI. ker. 17 szám.

Tekintettel tömeges káresetekre felkéretnek a Szövetkezeti tagok a díjak sürgős befizetésére. Állat Biztosító.

Kossuth Lajos utca 32 sz. alatt három szobás uri lakás kiadó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma-
Felelős igazgató: Tékét Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolvas szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresnél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gimnázium vagy polgári iskola?

Nehéz, nagyon nehéz a mai körülmények között a gyermeknevelés, taníttatás. Annyi vágyat, tehetséget keresztesz, letör a nincstelenség és ha a szülő mindenét feláldozza a taníttatásra — mi lesz azután? Hol lesz állás, munkaalikalom, kenyér?

És mégis, ha mindezt momentán nem is tudja ma biztosítani az iskola, de nevel olyan ifjakat, olyan új nemzedéket, amely képes a megpróbáltatás jelenéből átmenteni a nemzet nagy értékét, az új típusú törhetetlen hitű, jobb jövőbenbizakodó, acélos magyar ifjúságot. Ezt láttuk fiaink 10 éves találkozásán, amikor beszámoló tartott 22 ifju küzdelmes, keserves, létertharcoló munkájáról. Nem az érvényesülésért, az előbbrejutásért, hanem a mindennapi kenyérért. Az ifjúság rugalmas lelkével, derűjével, magyar daccal, tréfáikozva pergették visszafelé a közös magyar sors filmjét, de úgy, a lélek mélyéről, rejtett húrokon belebúgott a fájdalom és könnyeket lopott a mi szemünkbe. A legnehezebb, ifju erőiket meghaladó testi munkától sém riadtak vissza, ott és azt a munkát vállalták, ami adódott. Jellemző a mai korra, hogy a gépet, a technikát mind rajongásig szeretik. Láttuk és hallottuk fiaink, 22 magyar ifjú búsan vigadó találkozását, mégis megnyugvó lélekkel vettünk tőlük búcsút, újabb 10 évre, azzal a gondolattal, hogy ennyi hittel, reménységgel, kitartással és munkakedvvel nemcsak mindegyik kiharcol az élet porondján a maga számára egy fixpontot, de hivatva van a haza sorsának előbbre vitelére is. Fiúk! Derék harcosok vagytok, a megpróbáltatás idején jól sáfárkodtatok a rátok bízott talentumokkal, az ég áldása legyen veletek.

A 10 éves tanuló szülei előtt ott áll a probléma: polgári iskola vagy gimnázium? Ha gyermeke tehetséges és anyagi helyzete megengedi, adja gimnáziumba, hadd érvényesüljön istenadta szellemi képessége; adjon lehetőséget a magasabbfokú kiképzésre. Ám lehetnek és vannak a gyermeknek más irányú képességei is, amelyekkel ép úgy lehet hasznos tag-

ja a köznek. Akár mint gazdálkodó, iparos vagy kereskedő akár apja örökébe lépni, vagy a pályákon elhelyezkedni, vagy a magasabbfokú iskoláztatás költségeit meg akarja takarítani négy éven át... adja polgári iskolába gyermekét. Gimnáziumban magasabb a tandíj, drágábbak a könyvek nagyobbak a taníttatás igényei, ami ezen iskolatípus létesítésének elgondolása alapján természetes is. A gimnázium négy osztályának elvégzése semmire sem képesít, félbemaradt, céltévesztett időpazarlás. A polgáriiskola a magyar polgárok életrevelő iskolája és mert különösen gyakorlati pályára nevel... tanítási szelleme is gyakorlati. Itt négy éven át tömörítve kapja mindazt, amire értelmes polgároknak az életben szüksége van. Mert kapnak a tanulók a pol-

gári iskolában olyan nagyfokú tandíj és tankönyvkedvezményi? Mert lehetővé akarja tenni minden arra alkalmas tanulónak, hogy az életben bármilyen körülmények között, bármilyen munkakörben értelmes, tisztábanlító, hazája történelméről és földrajzi helyzetéről, más népekhez való viszonyát megismerje, egyszerűbb közjogi, hatósági ügyekben jártas, törvénytisztelő, vallásos, emberséges, a veszedelmes irányzatok felismerője... szóval értékes tagja lehessen a társadalomnak.

Gáncoskodók, elégedetlenek mindenkor voltak, vannak és lesznek. Ezek belóphannak egy kis keserűséget az ifjúság önzetlen nevelőinek lelkébe, de törhetetlen bizalmukat munkájuk eredményében, a rájuk bízott gyermekek önzetlen szeretetét, nevelői elhivatottságukat meg nem renidítheti. Lehet a tanároknak modorbeli, stílusbeli eltéréstük, de a cél, elérésének, a gyermek jövőjének önzetlen munkásságában mind egy-
P-né.

ket, míg pénteken előkerült az a kislány, aki a „csobogó” felé látta őket menni és így, az ő bemondása alapján ott kezdtek őket keresni és nemsokára meg is találták a két szerencsétlen fiút.

Ilyen esetek megisméltésekor különbözők a vélemények. A víziszonyban szenvedők ellátnak a fürdési. Mások az egész Körösrendőri felügyelet alá helyeznék. Olyanok is vannak, akik kárörvendően fognak minden vízbefullást a strandra, amint most is akadtak, akik megesküdtek rá, hogy a két szerencsétlen fiú a „strandnál” fulladt a vízbe.

A hatóság minden évben megteszi a magáét s ha a fürdőzők is megtennék a magukét, nem borítanak annyi családot gyászba vigyázatlanságukkal.

Kedvezményes áru őszi takarmányvetőmag-akció.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kedvezményes áron őszi takarmány vetőmagvakat oszt ki, kizárólag 100 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó gazdaközönség részére.

Kiosztásra kerülnek: hazai származású fehérbárcás olomzáró lucerna, biborherez, szöszbükköny, pannonbükköny és őszi takarmány borsó vetőmagvak.

A vetőmagvak árának 30 %-át a m. kir. földmívelésügyi tárca téríti. A vetőmagvak a kamara után, az általa kiállított utalvány ellenében vehetők át a Schäfer Testvérek cégnél (Debrecen, Bádagos u. 2.) A vetőmagvak kedvezményes ára átvételkor fizetendő, vasulon való szállítás utánvéttel történik, mely esetben az utánvételezés költsége és a vasúti fuvardíj is az igénylői terhelé.

A vetőmag igénylések a kamara hivatalánál (Debrecen Hunyadi u. 5. sz.) jeleníthetők be legkésőbb augusztus hó 24-éig ahol a vetőmagvak kiutalása iránti az igénylések beérkezési sorrendjében történik intézkedés. Az augusztus hó 24-ike után beérkező igénylések figyelembe vehetők nem lesznek.

Az egyes községek, illetőleg városok gazdaközönségének igényléseit az illetékes községi előjáróság írja össze és küldi be a kamarához.

FÖLDRENGÉS VOLT KEDDEN GYOMÁN

Békésen kéményeket is döntött le a földrengés.

Talán akik megérezték is kedden este félhétkor a föld megmozdulását, azok sem gondoltak arra, hogy az a pillanatnyi megmozdulás földrengés volt, mert — hála Istennek — nálunk olyan ritkán van földrengés, szinte nem is tudjuk, hogy milyen érzés az, amikor — minden előzetes szeszfigyaszítás nélkül — egyszerre csak megmozdul alattunk a föld.

Cs k a szerdai fővárosi lapokból olvasva vettünk tudomást róla,

hogy a földrengésből egy keveset mi is kaptunk, de ez szerencsére, egy-két vakolati repedésnél több kárt nem csinált.

Az eddigi beszámolók szerint Békésen volt a legerősebb a földrengés, ahol több kémény is ledőlt és a föld is erősen morajlott.

Régebbi megfigyelések igazolják, hogy az Alföld rendkívül lassan süllyed és ebből származnak a mostanihoz hasonló földrengések.

KÉT DIÁK FULLADT A KÖRÖSBE

A „csobogó” tovább szedi áldozatait

Sem felnőtt, sem gyermek nem hiszi, hogy a „csobogónak” nevezett része a Körösnek még a jó úszóknak is életveszélyes helye. Hiába a hatósági figyelmeztetés, hiába a minden évben a „csobogónál” vízbefulladtak intő példája, nem hiszik. Csak amikor egy-egy haláleset megdöbbeníti a fürdőzőket, akkor pár napig borzalommal elkerülük a „csobogót.”

Csütörtökön délután, 5-6 óra között, egy kislány látta, hogy a Körös túlsó oldalán a strandtól a

vasuti híd felé haladt a vízben Hoczmann Ernő 13 éves IV.-ik osztályú polgáriiskolai tanuló és Pápay Sándor 15 éves II.-ik osztályú gimnáziumi tanuló. A két fiú játszadozva haladt a vízben... és ezután már nincs tanú, aki löbbé életben látta volna őket.

Este vették észre, hogy a két fiú ruhája, kerékpárja a strandon van, de ők sehol sincsenek. A megdöbbenett szülők rosszat sejtve, kétségbeesésükben azt sem tudták, hol is keressék eltűnt gyermekei-

A falukutatás vezérfonala

(Dr. Bodor Antal könyve. Megjelent Budapesten, 1935. A Magyar Társaság Falukutató Intézete kiadásában).

Életképes nemzet fiai minden nagyobb megpróbáltatás és sorscsapás után figyelemmel fordultak a falu felé, mert abban koneot láttak a megújodáshoz. Hogy a falu óserőit rejti magában, hogy a földmivesszép fokozottabb gondozása messze kiható jelentőséggel bír, azt már nagy Széchenyink is hangoztatta, amikor azt írta, hogy az önismeret és körülményismeret minden javulás és javíthatóság legbiztosabb alapja, a velünk rokon finn nemzet példája pedig a legtanulságosabban igazolja, mert „a finnek esodálatos nemzeti kultúrája, művészete és közszelleme elsősorban az ifjuság egykori falumunkájának köszönhető.”

Bodor Antal dr. könyve élvezetes módon és széles látókörű tárgyismerettel mutatja be a falukutatás jelentőségét, a falukutatás módját és rámutat arra, hogy hogyan és mit kell mindenkinek elsősorban a fogékonylelkű ifjuságnak „a súlyosan beteg falu érdekében” megtenni. Könyve vezérfonal a tervszerű és alapos falukutatás megkönnyítésére, amelyben a különféle irányú vizsgálódások alkalmával tisztázandó összes kérdéseket csoportosítva adja, s arra is rámutat, hogy a szükséges adatokhoz hol és miképpen lehet hozzájutni, továbbá a falut alkotó tényezők közt eddig észre sem vett sokféle kapcsolatot és egymásrahatást mily módon kell kideríteni?

A kérdőpontokat úgy állította össze Bodor Antal dr., hogy a kutató a kilüszött cél vagy a vizsgáló község szempontjából lényegtelen és tárgyiatlan kérdéseket figyelmen kívül hagyva, az illető falura nézve fontosakat megfelelően kihothathassa. Ezért praktikus és minden falu felé tekintőnek nélkülözhetetlen vezérfonal Bodor Antal dr. munkája, melyet szíves figyelmébe ajánlok mindenkinek, aki „a válságtól leginkább sújtott falu mai szomorú állapotainak Széchenyi szellemében való lelkiismeretes vizsgálatára” vállalkozik.

Bodor Antal dr. A falukutatás vezérfonala c. munkája megrendelhető A Magyar Társaság Falukutató Intézeténél, Budapest, IV. Szerb utca 23 alatti.

Sz. Csorba Tibor. 1935.

Talajaink mészállapotáról

Előző cikkemben a talajok nélkülözhetetlen tápanyagairól, azok pótlásáról és növénytermesztési szempontból való jelentőségükről írtam a gazdáknak. Említettem, hogy a mész mint tápanyag külön tárgyalandó, mert hiánya, vagy jelenléte, ill. pótlása egészen megváltoztatja valamely talaj fizikai, kémiai és élettani (biológiai) tulajdonságait. Már régen felismerték a mésznek bizonyos hatását (gondoljunk csak Tessedik Sámuelre) és igen különböző és más és más élt szolgáló feladatokat kívántak ezzel megoldani. Pl. mésztelen szikes talajainkat mészszel megfelelő kulturállapotba hozhatjuk, s. b. Hogy ennek jelentőségét kellő mértékben megérthessük, feltétlenül szükségesek az alábbi tudnivalók. Tudjuk, hogy általában mezőszági talajféleségek semleges vagy gyengén lúgos erdőtalajok savanyu, szikes (székes) talajok erősen lúgos kémhatásúak. Ezt kellő mennyiségű mész, a mész hiánya vagy éppen mész helyett fűsok nátrium (szóda) okozza a talajban. Növénytermelési szempontból nézve rendkívül fontossággal bír ez, mert hiszen tudván azt, hogy művelési növényeinknek a legkedvezőbb (optimális) fejlődéséhez milyen talaj (semleges, savanyu, lúgos) felel meg, szabályozhatjuk azt bizonyos mértékig, a szerint, hogy mit termelünk. Vagy azt a módot választjuk, hogy az adott talaj kémhatása (reakciója) szerint válasszuk meg a természetű növényeket vagy szabályozzuk a talaj reakcióját. A gyakorlati gazdát elsősorban érdekli tehát, hogy művelési növényeink milyen kémhatásutalajtszeretnek leginkább, illetve melyik az u. n. optimális kémhatás. Ezt már a legelőbb növényre nézve elég pontosan meghatározták a kutatók. Vannak számok, amelyekkel kifejezhetjük talajaink kémhatását. Csupán egy számot az u. n. PH értéke. Igazán nem felesleges ezt említenem, mert bizony külföldön mindenütt (különösen Németországban) ugyszólván minden talpalatnyi területet megvizsgálják erre nézve már és minden gazda úgy ismeri földjének kémhatását, mint a tenyerét. Lássuk, mit mondanak ezek a számok. Említettem, hogy savanyu, semleges és lúgos lehet a talaj. A semleges a kiinduló pont, amelyet a vegyészek 7-tel jelölnek,

a heles számtól lefelé tehát 6.5, 5.5, 4 a savanyu kémhatást, felfelé 7.5, 8, 8.5, 9, 10 a lúgos kémhatást jelzi.

Ujabbban különösen Olaszországban végeztek sok kutatást az egyes művelési növényeinknek a talaj kémhatásával szemben való viselkedéséről. Eredményeikből költök néhányat, melyek nálunk is termelt növényekre vonatkoznak és csekély eltérésekkel a mai talaj és klímaviszonyaink között is érvényesek. Ezek szerint a buza 5.5—8.4 értékek között terem meg, legjobb azonban 6.5—7.7 között. A következőknél hasonlóan a két első szám jelenti a legsavanyúbb és leglúgosabb talajreakcióját, ahol az illető növény termelhető (lúgosabb vagy savasabb talajban már egészen hiányos termést ad!) A második két szám (zárójelben) adja meg, hogy mely PH értékeket mutató talajokat kedveli az illető növény leginkább. Zab: 4—8 (5.9—6.0) árpa: 5.9—8.7 (7.8), rozs: 5.7.8 (5.4—6.5) cirok: 5.6—8.8 (6.7—8.0) tengeri: 4.9—8.5 (6.0—7.2) dohány: 5.8—8.5 (7.2—8.3) cukorrépa: 5.0—8.5 (6.7—7.5) kender: 6.2—8.5 (6.7—7.8) len: 6.4—8.4 (7.2—7.7) lucerna: 6.2—8.7 (7.5—8.5) biborhere: 5.4—7.9 (6.7) vörös lóhere: 6.0—8.7 (7.5—8.4). Láthatjuk ebből, hogy az egyik növény savasabb reakciót kedvel (7-en aluli számok) míg a másik semleges, (7 körüli számok) vagy éppen lúgosat (7-en felül). Ez adatok persze olaszországi növényfajtákra állanak és olasz éghajlatra, nálunk tehát kissé módosulnak, durván azonban mi is alapul vehetjük őket, mint hogy sajnos főleg szegénységünk miatt, mi még nem vehetünk erre nézve olyan alapos kutatásokat, mint az olaszok. Az is mutatja, hogy a növény mennyire érzékeny sokszor a talaj kémhatására, hogy ennek következtében sokszor betegségek lépnek fel, mint pl. a zab sárgafollos betegsége tul lúgos, tul meszes talajban. De védő hatása is lehet a megfelelő talajreakció pl. a burgonyaánál, ahol az u. n. varasodás elmaradt, ha a talaj PH értéke 5.2 alatt van. A talaj párányi élőlények (baktériumoknak) életműködése éppen úgy függ attól, hogy a talaj savanyu, semleges vagy lúgos-e, mint a növényeké, holott tudjuk, hogy ezek sokszor milyen fontos szerepet játszanak a

művelési növények életműködésében (pl. nitrogénnyelés).

Nagyon gyakori azonban, hogy olyan növényeket akarunk savas talajon termelni, melyek a semleges vagy lúgos talajt kedvelik. Mivel tudjuk ezt, elérni? Mészszel régen, de vidékenként még ma is u. n. dígófölddel, márgafölddel mészsznek. Legjobb a szénsavas mész (CaCO³) és jó a cukorgyári mésziszap is. A gazda igen egyszerűen meggyőződhetik arról, vajjon földje tartalmaz-e meszet vagy sem. Néhány csepp hig sósavat, vagy ennek hígján erős ecetet cseppent a rögre. Ha pezseg a talaj, akkor tartalmaz meszet. A pezsgés erősségéről már következtetni tud a mészmentes talaj nagyságára is. Persze így csak a feltalajt vizsgálhatja. Ha meredekfalú gödröt ás (profil) úgy 1—1.5 méterig szemmel kísérheti a jelenséget, azt a fontos tényít is láthatja, hogy a mész talajában egyenletesen, avagy csak helyenként (gócpontok) van eloszolva. A finoman eloszlott mészmentes talaj természetesen sokkal kedvezőbb. A sósavval való pezsgés hiánya azonban nem minden esetben jelzi annak mészigényességét. Ma már laboratóriumi vizsgálatok alapján teljes bizonyossággal pontosan megállapíthatjuk valamely talaj mészigényességét és annak nagyságát.

Az is előfordul, azonban olyan talajokban, melyek meszes kőzetekből képződtek, hogy a talajban fűsok a mészfelesleg. Ez nem okoz tul lúgos kémhatást, mint pl. a szóda a szikesekben, — mégis néhány növény, különösen a burgonya és a zab, nagyon szenved ennek következtében. Ezért e növényeket ilyen talajokon soha sem termeljük. Az ilyen talaj és a szikesek megjavítása is lehetséges, de legalább a mai viszonyok között drága feladat s így egyelőre a leghelyesebb, ha az ilyen talajokon csak olyan növényeket termelünk, amelyek azokat aránylag jól bírják.

Végül fontos, a gyakorlati gazda számára tudni azt is, hogy a talaj mészállapotát és kémhatását a műtrágyázásnál is figyelembe kell venni. Általában mondható, hogy olyan talajokon, melyek erősebben savasak, olyan növények műtrágyázása előit, melyek a savas kémhatású talajt nem bírják, meszezni is kell, különben nem várhatunk teljes hatást a mesterséges tápanyagpótlástól. Hiába adjuk az értékes mesterséges tápanyagot, ha egyik termelési tényező, a talaj kémhatása, kedvezőtlen

és meggátolja a növénytelőkéletés kifejlődésében, vagyis abban, hogy a rendelkezésére álló tápanyagot teljes mértékben kihasználja. Ez azonban rendszerint csak pillanatnyi baj. Az adott tápanyagok nem vesznek el és azokat a következő kevésbé érzékeny növény esetleg értékesítheti. Vannak azonban különösen Hazánkban olyan talajok, melyek látszólag nem savasak, mészben azonban mégis szegények és ennek következtében éppen a műtrágyások hozzáadásának hatására előálló, vegyi folyamat savassá teszi őket. Ilyen talajoknál különös fontosságú persze a műtrágyázás előtti való meszezés.

Tulmészes vagy lullugos talajokon viszont megfelelően kiválasztott műtrágyák nemcsak, hogy tápanyagot pótolnak, hanem a túlsok-mész vagy erősebb lugosság hatásait is ellensúlyozzák. Mindezekből azt látjuk, hogy legalább a talaj kémhatását és mészállapotát meg kell ismernie, meg kell vizsgálnia a gazdának, hogy okszerűen trágyázhasson természetesen. E vizsgálatokat az előző cikkemben felsorolt talajvizsgáló laboratóriumok oly olesón végzik el, hogy az a termelés költségénél alig jöhet számításba.

Wilkovszky Endre dr. agr.

NYARALJUNK MAGYARKUTON

Fuchs Frigyes Vilmos
Börzsönyszállójában

Aki szereti a hegyeket és a nyugalmat keresi, hogy fáradtságát kipihenje, a pormentes levegőt, tájképi szépséget, a legmodernebb igényeket is kielégítő ellátást kap a Nógrád-megyei Magyarokuton, Fuchs Frigyes Vilmos felvidékről elszármazott mérnök Börzsönyszállójában.

A modern szálló a Börzsöny hegység lábánál fekszik, kilátással a 940 m. magas Csóványosra. A pompás pormentes hegyi levegő, a teljes csönd, pihenésre és üdülésre kiválóan alkalmassá teszi. Környékén nagy kiterjedésű lomb és fenyőerdők vannak. Szabadbani fürdésre alkalmas palatok, kristálytisztá gyógyhatású források. Szébbnél szebb séták, kirándulásokra kiinduló pontja. (Nagymaros—Visegrád, Zebegény, Esztergom, Nógrád, Vác stb.) Téli sportok üzésére kiválóan alkalmas terep. A ház berendezése és felszerelése modern. Villa ny világítás, fürdőszoba, minden szobában folyóvízes mosdó stb. Az étkezés elsőrendű és bőséges. Egész éven át nyitva. Szobafoglalás és bővebb felvilágosítás—lapunkra való hivatkozással—Nógrádverőce—Magyarkut, Fuchs Frigyes Vilmos mérnöknel. Börzsönyszálló. (sz. Cs. T.)

Tűz a Fattyas Ujtelepen

Augusztus 3-án reggel fél 9 órakor Geesey Sándor asztalosmester jelentette a tűzoltóságnak, hogy Kiss Dániel Fattyas Ujtelep, Kazinczy utca 3. számú házában tűz ütött ki. A tűzoltók Arany Gusztáv parancsnok vezetésével a motoros és egy kocsifecskendővel azonnal kivonultak, de mire a helyszínre értek, a tüzet egy kézfecskendővel már eloltották.

A tűz kenyérsütésközben, a szabadból fűhető ke-

mence nyílásánál keletkezett és porrá égette a ház padlás deszkázatát. A tetőnek már nem lett baja, mert a tüzet közben megfogták.

A tűzveszély azonban éppen ennél a háznál más-kor is megisméjlődhetik, mert a kemence nyílása — mint fent már említettük, — a szabadban van és nagyon könnyen megtörténhetik, hogy az egész utcarész leég.

Felbontották a besenyszegi elemi iskola építésére beérkezett ajánlatokat

A besenyszegi elemi iskola építésére beérkezelt pályázatokat hétfőn bontották fel a község házában. Összesen 17 pályázat érkezett be, köztük tizen az egész munkára, heten pedig csak részmunkákra adtak be ajánlatokat.

Az ajánlatokat beérkezésük sorrendjében az alábbiakban közöljük:

Kádas János kőműves és ácsmester építési vállalkozó Szolnok, az egész munkára 9300.74 P-ös,

Balázs Horváth István építőmester Budapest, az egész munkára 11510.28 P-ös,

Takács Imre ácsmester Endrőd, padozat és ácsmunkára 2467.93 P-ös,

Kurslin Károly építőmester Hódmezővásárhely, az egész munkára 9527.69 P-ös

Jeney Bálint ácsmester és ifj. Jeney Bálint asztalos Gyoma, ác és asztalos munkára 3182.75 P-ös,

Bartolf Mihály kőművesmester, építési vállalkozó Gyoma, az egész munkára 9232.74, két százalék engedmény.

Gyuka György kőműves és ácsmester Békéscsaba, az egész munkára 9321.46 P-ös,

Szász Antal asztalos Gyoma, asztalos és padozat munkára 2567.80 P-ös,

a Gyomai Építő Iparosok és munkások Házépítő Szövetkezete Gyoma, az egész munkára 10893.44 P-ös,

Urbansek Ádám bádógos Gyoma, bádógos munkára 415.22 P-ös,

Ifj. Kulkay András kőművesmester Békéscsaba, az egész munkára 9510.51 P-ös,

Szilágyi Péter asztalos Gyoma, asztalos és padozat munkára 2435.30 P-ös,

Vogel Ádám kőművesmester Mezőberény az egész munkára 9288.42 P-ös,

Biró Benedek és Fiai asztalos Gyoma, asztalos és padozat munkára 2577.80 P-ös,

Halbach Ádám kőművesmester, építési vállalkozó Gyoma, az egész munkára 9603.81 P-ös,

Pfeiffer Márton kőművesmester építési vállalkozó Gyoma, az egész munkára 7700.96 P-ös ajánlatot adott be.

Az ajánlatok felülvizsgálása most van folyamatban és a munkák odaítéléséről a képviselőtestület legközelebbi közgyűlése dönt.

A házaló kereskedést Békéscsabán eddig Orosházán, Békésen, Füzesgyarmaton, Mezőberényben és Csorváson tiltották el. Miért nem kéri ezt Gyoma és Endrőd is?

Volt, ahol volt, eső is.

Végre beköszöntött hétfőn a várvavárt eső. Olyan takarosan zuhogott, alig bírta nyelni a szomjas föld.

De milyen nagy volt a csapadékunk, mikor megtudtuk, hogy az Ivánfenéki társulati székháznál 33 milliméter esett, de a légvonalban onnan mintegy 600 méterre — a Tiszamalomnál — már csak 7 milliméter esett, a régi tanácsok pedig semmimésem volt.

Az a kevés szerencsés hely, ahol jó eső volt, ott feléledt a tengeri is.

A fővárosi lapok meghozták a nagybetűs hírt, hogy az egész országban nagy eső volt. S mit tettek erre a tőzsdéspekulánsok: tovább ferbliztek a magyar gazdák verejtékesen betakarított búzájával és a soványan fizető tengerivel.

Az esőt ki kell használni?

Több hetes szárazság után végre az ország legnagyobb részén is volt annyi eső, hogy a növényzet folytathatta fejlődését. Feltűnő volt azonban az a javulás, amit műtrágyázott növények mutattak. Az eső után, mintha huzták volna a földből a növényeket, oly gyorsan igyekeztek pótolni azt, amit a szárazság alatt elmulasztottak. Ennek magyarázata:

1. a szuperfoszfáttal műtrágyázott növények gyorsabban fejlődnek, ezért jobban ki tudták használni a májusi csapadékot, s megerősödve, erős, fejlett gyökérzetel rendelkeztek már, amikor az eső kimaradt. Fejlett gyökérzet a talajgyér nedvességtartalmát is könnyebben használja ki, s újabb esőre gyors fejlődésnek indul a növény;

2. a műtrágyázott növények levélzete, sása is gyorsabban fejlődik, előbb árnyékolja be a talajt, megóva azt a kiszáradástól; a később jelentkező csapadék az ilyen talajról nem folyik el, a szél nem fújja ki, a nap nem szívja ki, a levélzet megvédi;

3. a növényzet fejlődése mindig a legkedvezőtlenebb

termelési tényező után igazodik. Kétségtelen, hogy ez nálunk a csapadék. Másodsorban azonban a talaj foszforsavhiánya. Ha most hirtelen megdő a várva-várt eső, csak azok a növények tudják azt kellőképp kihasználni, amelyek felvehető növényi táplálóanyagokban nem szükölködnek. A műtrágyázott növények ezért esőre feltűnően javulnak.

A műtrágyázás a szárazság egyik legfontosabb ellenszere. Kellően műtrágyázva a növények a ritka csapadék legutolsó cseppjét is fel tudják használni.

Gyomára is eljutott az „Eszmei Jóléti Szövetség”

Az országban eddig 120 embert tartóztattak le az akció mozgatói közül

Röviden már beszámoltunk arról, hogy az emberi hiszékenységre alapító „Eszmei Jóléti Szövetség” bolondgombája befészkelte magát az országba. Ez az 1 pengőért 15625 pengőig ígérő csodabogár iárványszerű gyorsasággal terjedt mindenfelé. Nagyon sokan, ezren, tízezren vannak, akik elhiszik ezt a lehetetlen ígéretet. Bizonyítja ezt, hogy a Pécsről kiinduló hálózatnak már Szigetváron, Barcsan, Siklóson, Mohácson ezer és ezer tagja van. Az ismeretlen szövetség, mikor letarolta Pécs vidékét, tovább vonult, mint a sáskaraj, Szeged felé. Hódmezővásárhely, Orosháza, Békéscsaba, Szarvas és Gyula környéke sok ezer pengővel adózott az eszmei jólétnak. Természetesen a rendőrség fellépett e manipulációk ellen. A budapesti, szegedi és pécsi rendőrség leleplezte a mozgalom spekulánsait. Körülbelül 120 embert tartóztattak eddig le, mert kislült, hogy a bizonyos 1 pengős utalványokkal visszaélések történtek és egy-egy szervezett banda vágta zsebre a pénzeket. A pécsi ügyészség család címen indított eljárást a résztvevők ellen, a szegedi rendőrség kihágás miatt talált módot a beavatkozásra, a szolnoki rendőrség pedig azért indította meg a nyomozást, mert az a gyanú, hogy itt csalással kombinált tiltott szerencsejáték forog fenn és ha más miatt nem is, jövedék kihágás címen üldözendő az újfajta szerencsejáték, amely Gyomán is kezd nagyobb méreteket ölteni. Ér-

tesülésünk szerint azonban a csendőrség itt is résen van és amennyiben a szerencselovagok nem kimélnék meg Gyomát sáskajárásuktól, a legszigorúbban járnak el ellenük.

PESTI LEVÉL Kéjutazás

Nem kell Olaszországra, vagy a Kanári szigetekre gondolnunk, hanem csak egy sárga villamosra, ahol annak is örülök, hogy helyet, vagy egyáltalán levegőt kap az emberiség, irány Óbuda.

Kényelmes helyet találtam. Az ablak mellett. Levegős. Kinézhetek, a kezem is felrakhatom, ugyanis nem ül mellettem senki. Kéjelegve terpezkedem. Megálló. Egymást tapossák, gyurják, lökik a szelíd utasok és a gyöngye nem. A keskeny ajtón ketten, hárman is jönnek, de hát ugyebár ezt mégse lehet, különösen, ha valaki százon felüli súlyok lihegő tulajdonosa. Miután letaposott két, három védtelen nőt, engem szemelt ki áldozatának és lihegve csörtetett az üres hely felé, arra a másfél helyre, amely mellettem várta gyöngéd gazdáját. Észrevétlenül kissé az üres hely felé huzódtam. Később ugyis engednem kell s akkor még mindig lesz helyem. Tévedtem. Most az egyszer végzetesen tévedtem. Mert először is a lábamra libbent. Ugyebár, önkénytelenül is összekaptam magam s ő kihasználva az alkalmat, leereszkedett, bámulatos ügyességgel beljebb tolva ülés közben csekélységemet. Öt perc múlva gyöngyözőtt a homlokom. Mit csináljak? Közben lábacska ütemesen verték lábamra s az továbbította a fal felé. Kétségbeesetten néztem ki. Megálló. Nagy tömeg. Felderültem. Most is lökték, gyúrták, tölték egymást és most is volt egy kiemelkedő egyéniség a maga százhusz kilójával, aki azonban a gyöngébb nemhez tartozott. Miután letaposott két, három védtelen férfit és beszorította magát a kocsi, körülnézett harciasan. Rámnézett. Felálltam, mert ugyebár ő mégiscsak a gyöngédebb nemhez tartozott. Átadtam a helyem. Mosolyogva megköszönte és szuszogva terjedt a helyem felé. Leszálltam. A villamos elindult. Egy cseresnyevirágos kalap mozgolódott még sokáig az ablak mellett. Milyen bájos volt.

És én elindultam gyalog megmerevedett lábamon. Nemde, kéjutazás volt. (Cs. I.)

Az endrődi választási sorlízt ügyét szeptember 18.-án tárgyalja a gyulai kir. törvényszék. A vádlott Andaházi Kasnya Béla képviselő.

HIREK

A szőlő gyógymód bevezetése a Balatonnál. A Balatoni szövetség dr. Schmidt Ferenc egyetemi m. tanár, egészségügyi főtanácsos rendszere szerint, megkezdte a balatoni szőlő gyógymód bevezetését. Az orvostudomány a szőlőt a tapasztalatok és a tudományos vizsgálatok alapján szívesen ajánlja különféle betegségek gyógyításában. Az anyagcsere, gyomor-, bél-, vese-, vérkeringési, stb. bajok, a hízó és soványító kurák megfelelő eseteiben igen szép eredménnyel alkalmazható. — Ezenkívül változatossá teszi a táplálkozást, erősíti a gyenge szervezetet, elősegíti a gyermekek súlygyarapodását és jól fejlődését. — Hogy mely balatoni fűrdőhelyek alkalmazzák már az idén a szőlőgyógymódot, eziránt a Balatoni szövetség Balatonfüreden nyújt tájékoztatást.

A szegedi szabadtéri játékok szenzációs sikereket értek el.

A mezőberényi cigánynegyed lakosait beoltották tifusz ellen.

Nyemesok Pál szarvasi iparos lépfenében elhullott birkáját megnyúzta, miközben megsebezte a kezét, ettől fertőzést kapott, orvoshoz nem ment, iszonyú kínok között belehalt a sérülésbe.

A fekete kastály. A kémek rejtelmes fekete kastályáról rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan pompás illusztrált cikket, remek folytatásos regényt, nagyszerű rovatokat és közel száz érdekes képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Kalap, amelynek nincs teteje. A legdivatosabb női kalapnak nincs teteje, a párizsi elegáns hölgyek között, mégis nagyon népszerű. A különös magyar divatlap minden divatujdonságról beszámol és minden számában közel száz párizsi toalett és kézimunka eredeti rajzát közli. Pompás rovatok háziasszonyoknak és divathölgyeknek, remek cikkek és gyönyörű mélynyomású képek teszik gazdaggá és változatossá a Párisi Divat új számát. Egy szám ára 60 fillér.

Franciaországban sztrájkolnak a kikötőmunkások. Eddig több haláleset történt a rendőrökkel való összecsapásokból.

A Maharadzsza érdekes élete Budapesten. A Budapesten tartózkodó indiai maharadzsza érdekes életről pompás illusztrált cikkben számol be a Déli-báb új száma, amely több mint száz oldal terjedelemben és remek tartalommal jelent meg. Kiváló képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, novellát, színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovalót, számos riportot; slágerszövegeket és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslap gazdag új számában. Ára 20 fillér.

Püspöki nagymise és szabadtéri hangverseny Máriaremetén. Évenként több százezer hívő zarándokol el Máriaremetére a csodálatos Mária-képhez, amely előtt 1710 óta számos csoda történt. Sokan nyerték vissza itt hallásukat, beszélőképességüket és testi épségüket, amiért haládjukat a kegytemplom falában elhelyezett sokezer emléktáblával kívánták a hívek kifejezésre juttatni. A máriaremetei Szervita Rendház P. Bremlás M. Ottmár házfőnök irányításával Szűz Mária tiszteletére augusztus hó 15.-én — Nagyboldogasszony napján — Erzsébet főhercegnő, József és József Ferenc főhercegek diszvédnöksége és a katolikus élet kiválóságainak védnöksége alatt ünnepséget rendez, amelynek részletes sorrendje a következő: Reggel: 7, 8, 9 és 12 órakor csendes szentmise. Dél előtt 10 órakor pontifikális nagymise és szentbeszéd, tartja Dr. Horváth Győző felszentelt püspök, kalocsai nagyprépost. Délután: Fél 4 órakor a kegytemplom előtt Basilides Mária, a m. kir. Operaház örökös tagja, Kósa György és Zsámboki Miklós, a Zene-művészeti Főiskola tanárainak közreműködésével szabadtéri egyházzenei hangverseny, amelynek megnyitóbeszédét Dr. Czupik Gyula pápai prélátus mondja. A püspöki nagymisén és a délutáni hangversenyen a főhercegi család tagjai is megjelennék. A csodatévő szentkép az ünnepség alatt is megtekinthető. Máriaremete Budapestről 24 filléres villamosjeggyel (83-as villamos) érhető el, vidékiek pedig igénybe vehetik a MÁV. Szent István heti vasúti kedvezményét. Az ünnepségre jegyek kaphatók a máriaremetei Szervita Rendházban, valamint az ünnepség alkalmával a kegytemplom előtt.

Tökéletes szagtalanító cukorka. Kellemes ízű cukorka alakjában érdekes hatású szagtalanító keveréket állított össze Gárdonyi József szigorló orvos. A cukorka, melynek íze semmiben sem különbözik az általános élvezeti cukorkák ízétől, elveszi a vereshagyma, fokhagyma, hagymás ételek, tengeri halak, sajt, bor-sör és más szeszes italok, továbbá dohányzás után a szájban visszamaradó kellemetlen ízt és szagot. A cukorka semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz és bár az egyes szagok megköltésére erősségüktől függő átlagos adagja van, korlátlanul fogyasztható. A találmány törvényes védelem alatt áll.

A MANSZ népiünnepélye szeptember 1-én.

A STEAUA Magyar Kőolaj R.-T.

gyomai lerakatában adómentes és adózott ásványolaj minden mennyiségben kapható a WAGNER MÁRTON FIAI fatelepén.

Az elárverezett ingatlanokat visszakapják a tulajdonosok. A földművelésügyi miniszter Szeged városához intézett egyik leiratában kijelentette, hogy gondoskodni kíván az elárverezett birtokok tulajdonosairól. A gondoskodást abban jelöli meg, hogy a még át nem irt birtokokat a telepítési törvény élebeléptelésével bizonyos méltányos feltételek mellett visszakapják a hitelezőktől.

ÁTLAG ÉS ELOSZLÁS.

A hivatalos termésbecslés megközelítőlegesen átlagstatisztikája, rendszerint, vasárnapi csemege, mellyel a fővárosi lapok vasárnapi számai kedveskednek.

Megtudtuk a jelentésekből, hogy az idei búzatermés hozamátlagosan az egész országban 7 és 8 mm. között mozgott, hozavetőlegesen és így, ha nem is kitűnő, de az előző évek termés-átlagához képest kielégítő az eredmény.

Nagyon lélekvidító! — Már tudniillik ott, ahol a hozam meghaladta, sőt túl is szárnyalta a fentírt átlagot. Ott a tízmázsás természférákban, bizonyára meghatódottan, sajnálkozással ült degeszredagait búzaasájkján a gazda és siratja azokat, akik a közepes minőségűt nolens-volens képezik.

Mert szép a statisztika, annak, aki az arányt elérni képes volt. Még szebb annak, aki különös Istenkegyelemmel tulszárnyalhatta, de jajkeserű annak a földtúrának, aki a papírtlagon alul kamrájába két, vagy két és fél mázsát takaríthatott a valóságban. B. I.

Senki se adja el üzereknek az államadóssági kötvényeket. Az utóbbi időben Gyomán és a környéken ismeretlen üzerek polom pénzen összevásárolják az államadóssági kötvényeket, az úgynevezett kényszerkölcsonypapírokat, hadikölcsonykötvényeket. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ne álljon szóba ezekkel az üzerekkel és ne adjon el nekik semmiféle értékpapírokat, különösen ne kölcsönkötvényeket, amelyek után az államkincstár ma is beváltja a szelvényeket.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az aszálykárral sújtott gazdák részére egy esztendőre általános moratóriumot kér.

A GYOMA-ENDRÓDI HITELSZÖVETKEZET

mint a

„FUTURA“

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság gyomai főbizományosa

értesíti a termelőket, hogy kibérelték az Iványi Aladár és István nagymagtárának felerészét és így megfelelő hellyel rendelkezvén, elfogadják bármilyen mennyiségű búza raktározását.

A gabona raktározásával és megvételeivel a **Wagner Márton Fiai** cég van megbízva.

Közérdekű kishirek.

A biztosító intézelek a tűzbiztosítási díjak néhány százalékat a vidéki tűzoltótestületek modernizálására engedik át. — A kivetelt földadó és járulékaik elengedésére joguk van mind azoknak, akiknek kukorica termésükönkre lelte az aszály. A kár bejelentést legalább 15 nappal a termény betakarításának ideje előtt kell megtenni. — A 15 éven aluliak utlevél nélkül utazhatnak Csehszlovákiába, az utazáshoz csak az utlevél helyettesítő hatóságilag kiállított személyazonossági igazolványra van szükség. — Az 1884. évi tc. 103. és 106. paragrafusai előírják az alkalmazottnak munkakönyvvél való ki és bejelentését oly módon, hogy a munkába való belépés alkalmával 2 héten belül, kilépés alkalmával pedig azonnal köteles a főnök az illetékes iparhatóságnál bejelenteni. A mulasztókkal szemben az iparhatóságok kénytelenek fellépéssel élni.

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántó föld
(ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédiasból, egy 8 lóra külön és 8 ököre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, színnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

SPORT

GYTK—KAC 2-0. (1-0.)
bíró Pfeiffer.

Kis számú közönség előtt folyt le a zökkenő mentes mérkőzés. Gyik indítja utnak a labdát, majd Bartik II. lövése foglalkoztatja a ladányi kapust. Gyomai főlény alakul ki, de a családok nagyon spórolnak a lövésekkel. A 10 és 14-ig percben Valainak adódik jó alkalom a gólszerzésre, de a rögtönzött szélső nem tud posztijába illeszkedni (ami természetesen is meri halfjátékos és csak végső esetben összekötő, de semmiesetre sem szélső). Ugyanesak löbb labda kerül vonalon kívül a Bordács oldalon is. Rau viszont löbb felesleges faulot idéz elő. Végre a 34. p.-ban a ladányi kapu előtti kavarodásnál adódik az első meleg helyzet, aminek következtében a bekk kézzel érinti a labdát. A bíró gondolkodás nélkül a 11-es pontra mutat. A büntetőt Bartik II. szépen helyezi a jobb sarokba 1-0. További esemény, néhány támadás mindkét részről és Sirkéi kiállítása.

Szünet után a 10 emberrel játszó ladányi csapat szép támadást vezet, különösen a centerhalf emelkedik ki. A 7-ik és 9-ik p.-ben erős lövést kell Pappnak fogni, amit mindkét esetben kienged a kezéből. A kipattanó labdákat Halvani és Rozsnyó bekk-pár továbbítja a mezőnybe. 15 p.-ben Bartik I. mint a támadások irányítója erős szögéből megszerzi a második gólt 2-0. Ettől kezdve teljesen gyomai főlény alakul ki. A bekkék felpályán állanak és onnan küldik támadásba a csatársort. Dacára a nagy főlénynek újabb gólszerzésre nincsen alkalom, mert a jól lömörült Kac-isták sikeresen védekeznek.

GYTK-ból: Halvani, Rozsnyai és Bartik I. vált ki. Bartik II.-nek lövéseit nem kísérte szerencse és nagyon spórolt vele.

KAC-ból: a centerhalf kimagaslóan, kivüle még a kapus v. Horváth és Lennert vált ki.

GYTK II. — KAC II. 1-1 (1-0.)
bíró Bartha.

Olvasóink figyelmébe. ajánljuk az Orosházán megjelenő kilézőn szerkesztett Sportélet c. sportlapot, mely az Alosztály sporthireiről pontos és megbízható tudósításokban számol be minden hétfőn.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
újk, olaj, cserna.

kizárólag
Lach és Vargánál.

A gyomai tenniszverseny eredményei

A vándordíjért augusztus 25-én Szarvason játszanak

4—5-én zajlottak le a gyomai II. sz. tennisztársaság versenyei. Szép és nívós küzdelmek jellemezték a verseny mérkőzéseit, azonban az idő rövidsége miatt a döntő mérkőzés egyes számain nem tudták befejezni. Befejezést nyertek a férfi egyes 1. Illyés, 2. Kis, Szarvas. Férfi páros: 1. Illyés — Halócsy 2. Donner — dr. Donner. Vegyes páros: 1. Illyés — Hekeléné, 2. Halácsy — Schröderné.

A vándordíjat egyik városnak sem adták oda, hanem védésért Gyoma és Szarvas között aug. 25-én egy városközi mérkőzés lesz Szarvason, melynek pontozása fogja eldönteni, hogy melyik város fogja a szarvasi díjat.

A verseny után az Uri Kaszinóban, jóízű vacsora után, a fiatalok vidám hangulatban töltötték el az estét, feledtetve a verseny fáradalmait és izgalmait.

JÁTEKOSVÁNDORLÁS, VAGY JÁTEKOSCSÁBITÁS?

Kinos feltűnést kellett a közelmúltban az a hír, hogy egy fegyelmi büntetés alatt álló GySC játékos a GyTK több mérkőzésen saját csapatában szerepeltetett. A szóbanforgó játékos az eset nyilvánosságra jutása után, újabb fegyelmi büntetéstől való féltelmében, bejelentette anyaegyesületének az egyesület kebelétől való kilépését illetve a GyTK-ba való állását. Ezzel kapcsolatban az a hír kelt szárnyra, hogy ez a játékos felelős tisztségben levő GyTK vezetőségi tagok rábeszélése folytán lépett át a GyTK-ba és hogy — állítólag — több más GySC játékosnak is tettek volna — anyagi előnyök biztosítása mellett — hasonló ajánlatokat. Hogy a szállongó hírekből az igazságot kideríthessük, kérdést intéztünk ebben az ügyben a GyTK közmegebecsülésnek örvendő új intézőjéhez, Kiss Istvánhoz, aki a Gyomai Ujság részére a következő nyilatkozatot tette:

Tekintettel arra, hogy a városban különböző mende-mondák keltek szárnyra a két helyi egyesület feszült viszonyáról, több GySC játékosnak a GyTK-ban való szerepeltetéséről, illetve állásáról, kijelentem, mint a GyTK felelős vezetőségi tagja, hogy ezek az állítások

valótlannak. A Gyomai TK a legmesszebbmenő sportszerűség határára áll. GySC játékosok szerepeltetéséről misem tudott, de amikor ez megtörtént, a legnagyobb sajnálkozással fejezte ki a GySC-nek s az a vezetőségi tagja, aki a hibát elkövette, lemondott tisztségéről és kilépett az egyesületből. Azt hiszem, hogy a rivális GySC ezzel, mint elégtétellel megelégedhet, mert a GyTK, hogy bizonyítsa ártatlanságát és hogy mennyire sportszerűség a felfogása, a történet után a szerepeltetett játékosoknak még edzési lehetőséget sem adott.

Tehát játékoscsábítási ügy nincs, mert a GyTK felfogása az, hogy komoly egyesületi vezető nem lag, vagy igazolatlan s főként büntetett játékos nem szerepeltethet.

A GyTK az ő saját érdekei szemmel tartásával fenn akarja tartani a jó viszonyt a társegyesülettel, mert nagyon jól tudja, hogy jogol csak úgy kaphat, ha ad is.

Eddig tart Kiss István nyilatkozata, melyhez a magunk részéről, azt fűzzük, hogy községünk futballsportjának előbbrevitelére érdekében mindennél fontosabbnak tartanánk a két egyesület közötti sportbékét és sportbarátságot. Az egyesületek maguk gondoskodjanak arról, hogy vezetőik közül az oda nem valókat ellávolítsák. Értesülésünk szerint a GyTK már megkezdte a tisztogatás munkáját, ami jó halással fog lenni az egyesület további fejlődésére. A GySC előtt köztisztelőnek örvendő GyTK elnökség lesz a garancia arra, hogy az események nem fognak elfajulni a jövőben sem és meg fog szünni a most divatos játékos vándorlási láz. Akkor pedig önmaguktól fognak összeomlani a jelenlegihez hasonló játékoscsábítási vádak is.

Új bajnoki beosztás

Délmagyarországi Labdarúgó Alszövetségének tanácsa augusztus 4-én tartott ülésen a csabai II. oszt. bajnokság résztvevő egyesületeit két csoportra és pedig „Északi” és „Déli” csoportra választotta a következő beosztással:

Északi-csoport: Endrődi TK, Mezőberényi Törökcsapat, Mezőberényi T. K., Mezőlúri Szövogyári S. C., Békési I. S. E. Gyomai S. C. Gyomai T. K., Szarvasi Boeska S. E. Csabai Máv. S. E. II., Csabai A. K. II.,

Déli-csoport: Medgyesegyházi Kinizsi S. K. Orosházi F. C. Orosházi M. T. K. Nagyszénási S. C. Battonyai T. K. Kondorosi T. E. Mezőkovácsházi T. E. II. Orosházi T. K. II.

A szabályok idevonatkozó rendelkezése alapján a II. osztály bajnokságban nevezett elsőosztályú egyesületeknek az a 8 játékos, akik a tavaszi fordulóban legtöbbször vettek részt az elsőosztályú bajnoki mérkőzéseken, az őszi fordulóban a másodosztályú bajnokságért nem játszhatnak.

Ha összehasonlítjuk a kettéválasztott másodosztályt, azonnal szembetűnik az a nagy erőkülönbség, mely Észak csapatát a Déliek fölé helyezi. Míg az Északiak közé a tavalyi másodosztály legerősebb csapatai is bekerültek, addig a Déliek 8 csapata már jóval kisebb játékerőt képvisel. A két csoport győztes pont és gólarány szerinti kétfordulós mérkőzést fog játszani egymással a második osztályú bajnokságért.

Sporthírek

Múlt vasárnapi eredmények.

Gyulai AC—Textil 4:1, Szolnoki AK—MAFC 4:2.

Törökország bajnoksapata, a Galata Serail a közeljövőben Gyulán és Szegeden fog vendégszerepeltetni.

DLASZ I. hó 15-én tartja évi rendes közgyűlését, mely az előjelekből ítélve igen viharosnak ígérkezik.

Endrődi TK lagfelvétel iránti kérelmét pártolólag terjesztették az országos elnöki tanács elé. Jövő heti számunkban részletes beszámoló fogunk közölni az ETK-ról.

Dévaványai AC — GySC II. 2:0 (2:0), bíró: Wallner.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI!
36 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamataknak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Vitéz Fehér Mihály dévaványai korcsma helyisége berendezéssel együtt eladó. Ugyanott 4 hold föld szintén eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál Dévaványán.

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szállagozás által valószínű új kalapja lesz. Új férfi, fiú kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf. Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy kelme festő és vegytisztító üzemet létesítettem. Gallér tisztítás tűkőrfényesre drb.-ként 10 fill. Kérem a közönség szives pártfogását. Molnár Géza, gróf Tisza István ut 51. Góth kalapos házában az Ipartestület mellett.

Béres Dániel örökösének 17 kth tanya földje örök áron, szabadkézből eladó, bővebbet G. Nagy Lászlónál lehet megtudni.

Illatszertári berendezés. 5 mm. vastag csiszoltszélű üveg betétes, oldalra tolható ajtószekrényekkel és pulttal, latin feliratu fiókokkal mely gyógyszerár vagy bármilyen más jobb üzlet berendezésének is megfelel, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Félfertály tanyahely föld örök áron eladó, vagy haszonbérbe kiadó, értekezni lehet Horthy Miklós ut 63 szám. alatt.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a Selektor vetőmagtisztító gép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínrre kihúzatható.

Kiss Bálint u. 8. alatt Kovács Imréné búzaszalma és török van eladó.

Csabavezér u. 1 sz. alatt, butorozott szoba különbejáratú, villanyvilágítással azonnal kiadó. Bővebben ugyanott.

Nagy M. Lajosnak 1 hold és 1400 négyszögöles ugarari szántóföldje eladó. Érdeklődni lehet Batthyányi u. 6 sz.

Özv. Oláh Lajosné Rákóczi ut 10 sz. házában 1 szoba konyhás lakás tervszerűen azonnal kiadó.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melléti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Kruchió Mihálynak a Vidó-lapon 5 hold földje, épületekkel eladó. Ugyanott gazdasági számszám és török is van eladó.

Férfi és fiú kalapok, sportsapkák mindenféle fiú sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítás, festés szakszerűen olcsón vállalkozok ifj. Alt Vince kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária, könyvnyomdavidálat, Gyoma

Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.260.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Atrónontobzódótengeri

Amikor a kiváló sikertartalmu búzánk métermázsáját 14 pengőért veszik Gyomán, ugyanakkor a tengeri métermázsáját 23 pengőért adják egyes kereskedők és termesztők.

A Futura gyomai főbizományosa július 21-én 150 métermázsra tengerit mért ki, mázsánként 14 pengőért. Ugyancsak ez a főbizományos augusztus 17-én 150 mázsát 15 P-ös és 150 mázsát 15.50 P-ös árban mért ki.

A Futura főbizománysának július 21-iki és augusztus 17-iki kimérései ideje között a részben kis tételekben vidékről hozott és részben egypár gyomai termesztő kezéből kikerült tengeri árat 14 pengőről 23 pengőig verték fel.

A kereskedők azzal védekeznek, hogy ők olyan magas áron vásárolták a tengerit a termesztőktől, még a 23 pengős eladási ár mellett is alig kerestek valamit.

Tegyük fel, hogy a kereskedők igazolni tudnák a magas vételárat. De vajon azok a gazdák, akik a saját termesztésű tengerijüket 23 pengőért adják a megszorult gazdatársaiknak — ha mindjárt a kereskedőkön át is, — és jól tudhatták, hogy már a jövő héten 15—16 pengőért annyit kaphat mindenki, amennyit csak akar, ezek a gazdák mivel tudják menteni magukat?

Itélkezzen ezek felett a közvélemény.

No és kik voltak azok a szerencsétlen áldozatok, akik megadták a 23 pen-

gős uzsora árat a tengeriért? Bizonyosan olyanok, akik a tengeri felettelésével azt hússá, zsírrá és libatollá átszámítva, bizonyosan még jól kerestek is.

Dehogy—dehogy! Ezt a 23 pengős tengeri árat azok a szegény emberek voltak kényszerülve kifizetni, akik a libatömés és sertéshizlalás soványan fizető kockázatos műveletével próbálkoznak és már évek óta szüntelen kiuzsorázottai vállalkozásuknak, hiszen a munkájukért mitsem tudnak keresni, legfeljebb csak a pénzüket kapják vissza. Ugyan hogy tudnának most is keresni, amikor a liba kilójáért 85 fillért kapnak. De mert a megkezdett tömési vagy hizlalást nem hagyhatják abba, még a biztos ráfizetés tudatában is megvették a 23 pengős tengerit.

Az uzsorások mellett még a kartel réme is leselkedik a szegény termelőre. Mert nincs legelő, ahol a libát tartani lehetne a saját termésű tengeri beéréséig, így mindenki siet a libáját megtömni, tehát egyszerre lesz kész a sok tömött liba és ugyanakkor pontosan itt lesz a „libakrach“ is.

Ha volna hűtőházunk, a betárolt libára lehetne pénzt kapni és majd akkor mi is belé tudnánk kapcsolódni a kivitelbe. Akkor érdemes volna hízlalni, talán még 23 pengős tengerivel is, de így! — így csak a kartel tagokat hízlalja a sok szervezetlen termelő.

Kérdem: csináljunk-e hűtőházat???

W.

ÉJJELI TŰZ ENDRÓDÓN

Leégett egy 14 méteres nádastetejű lakó épület

Augusztus 15-én éjjel háromnegyed 12 órakor kigyulladt Endrődön Varju János Hunyadi utcai nádastetejű lakóháza. A tűzoltóság teljes erővel fogott a tűz eloltásához, de a nádastejő olyan gyorsasággal égelt és a rendelkezésre álló víz olyan kevés volt, hogy csak a környékbeli épületek védelmére zsugorodott össze a tűzoltóság, ami sikerült is. Három óra alatt

a tető teljesen elégett.

Endrőd község vezetőségének, bárhonnán is, meg kell találni a fedezetet rá, hogy bővizű ártézi kutjai vizéből megfelelő medencékben annyit tároljon, hogy tűzeset alkalmával elegendő vize legyen a tűzoltóságnak.

A tűz keletkezésének okát még nem tudjuk.

Hétfőn rendkívüli közgyűlést tart a képviselőtestület

Szombaton a jövő évi költségvetést tárgyalják le.

Gyoma község képviselőtestülete augusztus 19-én, hétfőn délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat 38 pontot ölel fel, köztük a felekezeti iskolák segélyezésének kérését, az utak és terek locsolásának költségvetésszerű törvényi biztosítását, a hősi sírok díszesebb karbantartásának ügyét, a Horthy Miklós uti árlelti kúthoz való vízlátoló medence építését, a vásártéri mázsaház újjáépítését, a fűzfászugi tanya melléképületének felépítését, a polgári iskola jövő évi tornaversenyének segélyezését, a Máv. vámdíjletelek egységes alkalmazásához való községi

hozzájárulást, az 1935 évi költségvetésben jelenkező fedezetlen szükségleteiről hiteláruházás után való gondoskodást, a fűzfászugi 23 hold veteményföld házikézelésbe való vételét, a községi ingatlanok hasznabéri szerződésének bemutatását, az általános kereseti adó kivétési százalékának megállapítását és még más tárgyakat.

Itt említhetjük meg, hogy augusztus 24-én, szombaton délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart a képviselőtestület, amely ekkor tárgyalja le a község 1936 évi költségvetésirányzatát. A tárgysorozaton más pont nem is szerepel.

Októbertől éjjel-nappali áramot szolgáltat a villanytelep

Esetleg Besenyszeg is kap villanyvilágítást

A korlátozott áramszolgáltatás is egyik okozója volt állandóan, hogy nem tudott községünkben kialakulni a kisebb üzemek villanyerőre való áttérése. Ennek megszüntetésére a villanytelepünk a vállalatához tartozó dévaványai közraktárból átszereltet egy 40 lóerős nyersolajmotort, amelynek nappali járatásával biztosítani fogja a nappali áramszolgáltatást is, ami

a tervezés szerint már októberre meg is valósul.

Az üzemek villanyerőre való áttérése most már csak kalkuláció kérdése. Különösen a rádió-fronton számíthatunk jelentősebb mozgásra. Megszűnnek az akkumulátor töltésekkel járó kényelmellenségek, kihagyások.

Tárgyalásban van a villanytelep a MÁV-val is, hogy átvé-

zelnék a vasuton is a villanyvezetékkel, ki a szivattyulepíg ahol a MÁV megszűntene a gőzüzemét és a vízszivattyuzást az állomásba szintén villanyal végezné. Ezzel egyidejűleg Besenyszeg villanyellátása is meglőrténnék, amit eddig a nagy összegű vasuton való átvezetés költsége miatt nem tudott megvalósítani a község.

Kivánatos volna, hogy a villanytelep megegyezzen a MÁV-val. Talán egy kis bizalással segíteni is lehetne a tárgyaló feleknek.

Felhívás a gyomai méhészekhez

A Gyomai Méhész Kör már több év óta csak papíron létezik. Nincs meg községünkben a méhészek között a lelkiegyüttélés, a közös cél érdekében való együttműködés. Mindenki előtt tisztán és világosan áll az a tény, hogy a többiek összelározásában és közös cél felé való együttműködésében olyan nagy erő rejlik amelynek eredménye elmaradhatatlan és ennek nagysága egyenes, de hatványozott arányban áll a szervezetben lévők számával és ezeknek közös, megértő, egyöntetű működésével.

Méheinkre sorozatosan csapásos évek következtek. Az idei szárazság teljes pusztulással fenyegeti méheinket. Úgy érzem, hogy kétségbeesetten szomorú helyzetünk jobb belátásra fogja bírni méhészlársaimat és ennek alapján nem talál süket fülekre jelen felhívásom, amelyben arra kérem fel községünk összes méhészeit, hogy gyógyítsuk meg haldokló egyesületünkkel, legyünk azt erőssé és munkaképesé, egymás megértése és együttműködésére állal.

A méh állományunk fenntartá-

súra elmaradhatatlanul szükséges kedvezmények méhetető cukrot csakis és kizárólag a méhészkör tag kaphatja. Méheinket megsemmisítővel fenyegető kölesrohadás betegség megelőzése, s ezen betegségnek nálunk való fellépése esetén, ennek leküzdése csak az egyesülés keretén belül érhető el.

Már csak ezen két tény elsőrendű és önmaga iránti kötelesegevé teszi minden méhésznek és a méhészet iránti érdeklődő lakostársunknak, hogy rendszeres tagja legyen a helybeli méhészkörünknek és ezen keresztül a vármegyei és országos egyesületeknek.

A fentebb írtak tudatában fel-

hívom községünk minden egyes méhészt és a méhészet iránt érdeklődő lakostársamat, hogy folyó hó 25-én, vasárnap délelőtti publikáció után a községházánál a közgyűlési teremben megtartandó gyűlésünkön jelenjen meg.

Kató Lajos
jegyző, méhészkör elnök.

Egy versenytárgyalás margójára

F. hó 5-én Gyoma község versenytárgyalást tartott a besenyszegen megépítendő elemi iskola építési munkálatára. Amint köz tudomású, befutott összmunkára 4 helybeli és 6 vidéki ajánlat különböző egy-ségárák mellett.

Természetesen most is, mint ilyen esetekben általában szokott lenni, megindulnak a találgatások, hogy vajon ki fogja megépíteni az iskolát? Mivel az árak között igen nagy eltérések vannak, laikus, be nem avatott emberek igen könnyen megtalálják a szerínük keltő megoldást. „Annak kell adni, aki olcsóbb”. De! És itt álljunk meg — gondolkozzunk... Közmunkáról lévén szó. Vajon mi lehet oka annak, hogy egyik és másik ajánlat között oly nagy árdifferenciák vannak? Talán egyik sokat akar keresni, míg a másik kevéssel is beéri?

E kérdés elbírálása sem nem olyan egyszerű és nem is olyan könnyű. Midőn ennek boncolgatásához fogunk, igen széles látókörre, szaktudásra és tapasztalatiokra van szükség, hogy a közre helyes és előnyös megoldást megtaláljuk.

Bírálást tárgyává kell tenni elsősorban azt, hogy a közre előnyös-e az olcsó — gyöngébb minőségű készítmény?

Előnyös-e, ha a dolgozó munkások a megéltetésükre szükséges összeggel munkájukért nem kapják meg? Kielégítő munkát lehet-e várni kiúzsorázott munkások kezéből? Nem-e többre kerül a köznek egy esetleg gyöngébb minőségű munkának a későbbi javíttatása, mint egy aránylag drágábbnak látszó munka? Vajon egyes pályázók egységárából normál minőségű keltő anyag hozzáadásával normál munkabérek mellett előállítható-e a megfelelő munka egység? Mert ha már ennek ellenkezője eleve kimutatható, akkor az az ajánlat irreális, tehát törvény szerint nem vehető figyelembe. Mivel kétségbe vonható azon szándékuk, hogy elfogadható jó munkát akartak volna szállítani?

Nem-e csuszott valami letemes hiba a műleírásba és főként annak tulajdonítható az árakban eltérés?

Mind olyan kérdések ezek, melyek igen gondos megfontolást és kivizsgálást érdemelnek. Jogosan elvárja a község lakossága, hogy az arra illetékesek minden szempontot figyelembe véve úgy döntsenek, ahogyan az a közre hasznosabb.

Van az ajánlati felhívásokban egy pont, amely remélhetőleg

nem azért lett fölveve, hogy vele több betű legyen nevezett írában, hanem azért, hogy módja legyen a község szakértő közegének ellenőrző kalkulációt végezni, s valaminek azért, hogy a közmunkáknál dolgozó munkások olyan hért kapjanak, melyből meg tudnak élni. Nevezett felhívás a következő: „Köteleztetik ajánlattevő arra, hogy ajánlatában tartozik kiemelni azon legkisebb munkabérekkel, melyeket munkanyerés esetén fizetni fog munkásainak.” Ezen is van gondolkodni való...

Utóbbi időben a legfontosabb élelmi és más egyéb szükséglet cikk árak oly mértékben emelkednek, amely még a jó keresőknek is igen nagy gondot okoz, hát még az éhbérekért dolgozó munkásokból milyennek elkeseredést vált ki. El lehet képzelni, hogy a 20—25 fill. órabér mellett dolgozó építőmunkás, avagy 10—15 fill. órabér mellett dolgozó napszamos család évi 3—4 havi munka lehetőség mellett (ez sem általános, vannak kik még ennyit sem dolgozhatnak) milyenképpen képes keresményéből megélni? Összkeresetük évente alig éri el egy jobb beosztású havidíjas közalkalmazott egy-két havi keresetét. Ha valakik arra törekcsenek, hogy

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

Mai számunkban kezdődő cikksorozatunk tárgyalni fogja a most világháborús olasz-abesszin konfliktust. Ismertetni fogjuk a viszály okait — Abesszinia helyzetét, — az ott lévő viszonyokat állami, társadalmi és politikai berendezését.

Olaszország nagyhatalmi állása a világháború után az Osztrák—Magyar—Monarchia összeomlásával igen megszilárdult. Földrajzi helyzete pedig az új európai térkép alakulása folyán egyenesen szerencsésnek mondható. Valójában, hacsak hozzávetőleges mérleget készítünk a világháború és a harcoló államok veszteségeit nyereségeikkel szembeállítjuk, szükségszerűen arra a konklúzióra kell jönnünk, hogy az összes hadvi-

selő nemzetek között a világháborúból effektív haszna csak Olaszországnak volt, amit nyilván és méltán kimutat az a hüllatlan ipari, kereskedelmi, katonai, tengeri és légiflotta, valamint népművelési és szaporulati fejlődés, melyet Olaszország nagynevű fiának, Mussolininak vezetése alatt produkált.

Kétségtelen, hogy a fassizmus uniformizált drilleje (az olasz nemzeti ideátnak és temperamentumnak lényegében, külszínben és effektusában hű kifejezője) diadalmas térfoglalása nagyban hozzájárult e történelmi fejlődés kialakulásához, de az előbb említett két főok nélkül ilyen eredményeket sem a fassizmus, sem Mussolini nem tudott volna létrehozni.

Mussolini és (vele szervesen egy)

a fassizmus immár egy új generációt nevelt. Itália nagyhatalmi állása tudatában, Ifjú lelkeikbe cseppentve az új Olaszország nagyságának, hatalmának érzetét, valamint tudatos szükségét annak, hogy a meglévő, hova tovább szűkülő földrajzi keretek gyarmatosítás által kibővítsenek.

Az uniformizált fassizmus és ennek szellemétől áthatott olasz haderő tetre készen áll a Duce céljaira; melyek közül, a jelenben Abesszinia megszállása aktualis; egyelőre még a kulisszák mögött a világszínpadán.

Genfben a Népszövetség permanenciája összeült, hogy statumai értelmében, eliminálni törekedjék a küszöbön álló háború indító okaiból eredő érdekelletéteket, de úgy látszik mindhiába

az illuzírás államférfiak ügybuzgalma, mindhiába Selassie négyes területi engedmény proppozíciója (elleneszoállításaként Abesszinia részére, tengerikikötő a Szomáli földön és pénzkölcsön) minden jóakaratu igyekezet megtörök Olaszország kétségtelen s nemzeti szükségéből fakadó harei kedvén.

Az olaszok szerint elérkezett az idő, mely mulasztathatatlant előtérbe hozza annak materialis szükségét, hogy az olasz területi aspirációkat Abesszinia megszállásával kalap alá hozzák, mely gyarmatosító ténnyel egycsapásra megoldódna (olaszfelfogás szerint) minden olyan kérdés elintézése, mely elsősorban a civilizáció és a humanizmus ügye és ebből az etikai szemzőgből vár megoldásra.

(Folyt. köv.)

ezen szégyenteljes munkabérekben szerény változtatásokkal eszközöljenek, emberibb megélhetési igyekezzenek munkásaiknak biztosítani, a lelketlen kiuzsorázókkal szemben, az csak hasznos lehet a közre és annak a főrekvésnek elősegítése kötelesség.

Avagy talán jobb a közre az, ha inség segélyre szorulnak azon munkások is, kik eddig még valahogyan elkerülhették? Példát kell szolgáltatni a közmunkáknál arra, hogy a munkabérek a viszonyokhoz mértén igazodjanak és csak pályázóknak adjanak közmunkát, kik a lakosság által befizetett összegekből jó minőségű munkát szállítanak és a tisztességes megélhetésre szükséges munkabérekkel hajlandók munkásainknak fizetni.

Nem közömbös a község általános szempontjából, hogy munkásiakossága meg-e tud élni és fogyasztóképes-e vagy sem.

Sokszoros haszonnal jár a közre, ha a dolgozó munkás-ság fogyasztóképes, illetve jobban kereső: Elsősorban haszon azért, mert minőségileg jobb munkát állít elő. Másodsorban azért, mert nem szorulnak a munka befejeztével közsegélyre. Harmadsorban azért, mert még esetleges közlatározásaiknak is nagyobb mértékben tudnak eleget lenni.

Hogy Gyomán ennyire lezültek az építőipari munkabérek, annak nem csupán a vállalkozók és munkások az okai, hanem igen nagyrészen a múltban kiadott közmunkáknál, illetve azok odaitélésénél kialakult azon káros felfogás, hogy mindég a legolesóbb ajánlattevő kapja meg a megbízást, még az esetben is, ha kézen fekvő volt, hogy az ajánlott árból nem lehet még az anyagot sem előállítani. Ennek főmánya képpen a vállalkozók is rászoktak arra az áldatlan versenyre, hogy mindenik a legolesóbb akart lenni, mert csak úgy kaphatta meg a munkát. Természetesen ezen áldatlan verseny elsősorban az építőmunkásság bérére ment, az ő bére morzsolódott lefelé. De a köz sem látta hasznát, mert silány minőségű munkát kapott.

Ép ideje már, hogy ezen áldatlan állapot véget érjen és meginduljon a cselekvések sorozata az emberibb megélhetés elősegítésére.

Ill talájjuk meg aztán a feleletet arra, hogy miért vannak olyan nagy ellodódások az árak között. —

Ajánlattevők munka elnyerés esetén a következő munkabé-

	szakm.	napsz.
	óránként.	
1. Balázs Horváth János Bpest	P. 0.36	0.14
2. Gyomai Házépítő Szövet, Gyoma	„ 0.32	0.16
3. Kruzslyt Károly Hódmezővásárh.	„ 0.30	0.18
4. Haibach Ádám Gyoma	0.25—0.30	0.15
5. Kulka Endre Bcsaba	„ 0.26	0.14
6. Gyuchan György Bcsaba	„ 0.25	0.15
7. Vogel Ádám Mberény	„ 0.25	0.14
8. Kádas János Szolnok	„ 0.25	0.12
9. Bartolf Mihály Gyoma	„ 0.25	0.12
10. Pfeiffer Márton Gyoma	„ 0.22	0.12

Ime így áll a besenyszegi iskolai versenylárgyalás helyzetképe. Lehet komolyan foglalkozni, avagy napirendre térni

rek fizetésére kötelezik magukat:

fölötte. A következők a szerinti alakulnak, amint helyes, avagy helytelen a megfellelkezés. **B. th.**

Lekonyultak a kukorica spekulánsok

A kormány a községi előjáróságok útján hozza forgalomba a külföldről behozott tengerit — és pedig önköltségi áron. Tehát vége a kukoricakirályságnak.

A spekulánsoknak azt tanácsoljuk: pattogtassák meg a nyakukon maradt tengerit és azon hízlalják meg önmagukat, mert a megszorult lakosság kiizzadt pénzéből nem hályasodnak ezután.

„Egyszer volt Gyomán kukoricavásár!”

Műtrágya rendelés

Akik műtrágyát akarnak rendelni, sürgősen jegyeztessék azt elő.

Gyomán: Wagner Márton Fiainál, vitéz Pajor Gyula gazdasági iskolai igazgatónál és G. Nagy Lászlónál.

Éndrődön: A Vaszkó fakereskedésben.

Kondorosnyán: Fülöp Imre kiszagdánál.

Az előjegyzések szerinti vesz-

szük fel a műtrágyagyárral a tárgyalási és csak ennek lefolytatása után köljük meg a szerződést azokkal, akik a gyár feltételeit elfogadják.

Tájékozással közöljük, hogy a műtrágya ára az idén is mázsánként 10 pengő körül lesz zsákkal együtt és akik megfelelő biztosítékkal rendelkeznek, azok jövő szeptemberig kapnak fizetési haladékot.

Az aszálykár elleni védekezés néhány módja

Az aszályt a mi éghajlatunk alatt nem pusztán a szárazság idézi elő, hozzájárul ahhoz az emberek, a gazdák nemtörődömsége is. Pedig aszálykár csak akkor lép fel, ha már az előző évben is nagy szárazság uralkodott, s ennek dacára nem történtek kellő óvintézkedések.

Az aszálykár elleni védekezés legfontosabb módjai:

Tarlóhántás. Amint csak lehet, sekélyen felszántjuk, nehéz boronával, tárcsával felkaristoljuk a talajt, s azt az őszi szántásig állandóan nyitva tartjuk.

Őszi mélyszántás. Az ősz-

szel mélyen megszántott talaj jobban gyűjti össze a a téli csapadékot.

Tavasszal nem szántunk. A tavaszi szántás felesleges talajszáritást, vízvesztést jelent. Az ősszel mélyen szántott talajt tavasszal *nem forgató* talajmivelő eszközökkel, tárcsával, boronával, grubberrel, stb. könnyen hozzadjuk a vetéshez, ültetéshez szükséges állapotba.

Hengert nem használunk. A henger is száritja a talajt. Ha hengerezni mégis szükséges, úgy azonnal borona kövesse.

Gyomokat irtani kell. Gazos tábla holdanként 15-20

Rózsák, Fenyők, Dísfák, Díszcserjék, Gyümölcsfák, Bogyós-gyümölcsűek, Gyümölcs-vadcsmeték, Szegély- és futónövények, Gyökeres és sima szőlőveszszók, Lomb és tűlevelűek magcsmetéi.
KOLAUCH faiskola Szeged.
Arjegyzék ingyen.

milliméteres csapadéknak megfelelő vizet szív el a miveleti növények elől.

Helyes vetésforgó. A kálászások, a tengeri száritják a talajt, a kapások, ha tényleg kapáljuk azokat, inkább konzerválják a talaj víztartalmát. Aszály után **fekete ugarral** biztosítjuk a jövő évi termés vízszükségletét. A parlag, a tarlóle-gelő az aszály fegyvertársai.

Trágyázás. A szerves trágyák, a zöldtrágya a talaj vízfoghatóságát növelik. A műtrágyák a talajban lévő tápoldatot sűrítik. Sűrű oldatból a növények kevesebb vízzel fedezhetik táplálószerükségüket, hig oldatból több kell, vagyis több vizet fogyasztanak. A szuperfoszfát a fejlődést siettetli. A növények hamar beárnyékolják a talajt, kevesebb víz párolog el, de hamarabb is fejezik be fejlődésüket, s ezért is kevesebb vízre van szükségük.

Fásítás. Fásításra nem annyira klimatikus okokból van szükség, hanem szel-les vidékeken a szél száritó hatásának gátlására. A szélre merőleges fasorokkal érjük ezt el.

Miért mellőzzük e közismert szabályokat?

Atrakció

17-én, vasárnap d. u. 5 órakor
GYSC—GYTK
érem mérkőzés,
ezt megelőzőleg d. u. 3 órakor
GYSC—GYTK

II-ik csapatai mérkőznek.

A győztes csapat részére a 11 drb érmet Bácsy Elek ur, a GyTK elnöke adományozta.

Atrakció

Szent István napján kedden
d. u. 5 órakor

Fegyvernek—Mirhóhát
csapatai
kupa-mérkőzést tartanak.

A kupát Matlak Márton készítette és adományozta.

PESTI LEVÉL

F.V.B. (Helyszíni közvetítés.)

A gyengébbek kedvéért megsugom, hogy ez a budapesti főiskolai világbajnokság és nem a honolulni, vagy pláne nem a hawaii. Innen menesztek hát most egy-két levelet. Futbalmeccs. Kergetőznek a felhők, hőmpölyög a nép stb. stb. ahogy ilyenkor szokás. Ellenben kérem tisztelettel, halott ide, halott oda, ilyen mégse láttam még! A kis angol egy jól keresztültvitt csukamozdulattal a szálás német lábai elé vetette magát! Megborzongtam! És most jön, amit itt, nálunk ritkán látunk! Mi történt?! Hátkéremalázattal átlépte! Át-lép-te!!! Ugyebár az természetes, hogy a ló átlépi az embert, de hát ilyen! Ugyebár, ritkaság, különösen nálunk!

No, ha ilyen csudákat lehet látni, kimegyek egy úszónapra is. Sok baj volt velem ott is. Az ő bajuk ott kezdődik, hogy kaptam egy 2 P.-ös ülőt. (Persze potyát!) Hova szól ez a jegy? „F” tribün! Nekem az ára kellene! Az hol van? Itt! Mibe kerül? 3 P! Nem jó! És az álló? Felettünk! 1 P! Az jó! Becseréltük. Keresem a bejáratot, Mert ugyebár, az álló és ülőhely nem egy helyen jár be. Hátha az ülő állni fog és az álló ülni; ugyebár ezt nem lehet.

— Jaj, a vesém!

— Uram, az ebédem!

No, megvan, itt lesz a bejárat, gondoltam. Tényleg. Beálltam a sor végére. Csendesesen, mint aki a légynek se árt.

— Dehát uram, engem is nyomnak!

— Marha, a hátamon akar keresztülbújni?

— Dehát uram, engem is nyomnak!

Azután usgyé! Stop ez a hely! „Halló, Béby!” „Mi lesz a versennyel!” című ordítások és máris itt az eső! 100-as hát döntő. Zuhog. Huj, huj, hajrá! Mégjobban zuhog! Cum trucc! Huj, huj, hajrá! Cum trucc! Mégjobban zuhog! Máskülönben pedig félig a lépcsőházban heringeskedünk; megfordulni nem lehet. (Egy viasz: fel se.) Közben a vesém azt hiszem a nagy szerető nyomkodásra vándoruttra kel. Ellenben az óráim nem tud, mert fogom. Közben zuhog. Csupa víz a nadrágom és a vállam. De nem baj, mert ki is nyomják belőle. (Igy mondják: Zofort!)

Második Bitskey! Éljen! „Állat, a füben!” Közben csendeseedik az eső. Kimegyünk. Vízipólok. Huj, huj, hajrá! Erre újra esik! (Én nem szóltam!) Zuhog. Visszavonulás. Gó!

Huj, huj, hajrá! 5-1! „Ember, ha mégegyszer a lábamra tapos, kinyomom a szemét!” Vége! Eláll az eső. Haza. 6-0!

— Barátom, az a Brandy-gól! Cece!

— Maga látta?

— Éreztem!

— ?

— Állat, hogy láttam volna, hátal voltam arra s én a kabinajtókat láttam! De éreztem, uram, éreztem! Azaz, a vége felé már nem is igen éreztem semmit... El-

fáradt az úr, aki tudósított...

Végül egypár csavart küldök: svédcsavar, kicsavar (nadrágot az ember, fát a vice) Lengyel elcsavardik úszás közben, továbbá még az F.T.C. pálya tribünjének tetejét is elvitte a szél. Hova? A rendőrség keres egy nagykalapos urat! Az orgazdát! Viszontlátásra!

(Cs. I.)

Mi ujság a nagyvilágban?

Gömbös miniszterelnök kijelentette, hogy október 31-ig rendezik a gazdaadósságokat és az ősszel a Ház elé terjesztik a hitbizományi reformot és a telepítésről szóló törvényjavaslatokat

Gömbös Gyula miniszterelnök hétfőn este nagy beszédet mondott a Nemzeti Egység Pártjának országos központjában Külpolitikai kérdésekkel foglalkozva hangsúlyozta, hogy a magyar külpolitika továbbra is a római egyezményre támaszkodik és a békeérdekében hajlandók vagyunk minden áldozatra, ha egyenrangú tényezőnek ismernek el bennünket. A belpolitikai kérdésekkel foglal-

kozva bejelentette, hogy a gazdaadósságok ügyét október 31-ig véglegesen rendezik, az ősszel a Ház elé terjesztik a hitbizományi reformról szóló törvényjavaslatot, amelynek értelmében 3000 holdnál nagyobb hitbizomány nem lehet; kétszáz és ezer holdas középhitbizományokat és paraszthitbizományokat alapítanak és a mammut birtokokat 3000 holdon felül teljes kártalanítás ellenében telepítés céljaira igénybe veszik.

A kereskedelemügyi miniszter kölcsönöket ad bekötőutak építésére

A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz és községekhez, felhívta a figyelmüket, hogy a kiépítetlen bekötő utak megépítésére nagyobb összegű hosszulejárati kölcsönt tud a közületek rendelkezésére bocsátani. Ennek az utépítési kölcsönnek a feltéte-

lei meglehetősen kedvezők. A kölcsön hosszulejárata, 5 százalékos és a törlesztését 1936-ban kell megkezdeni a közületeknek. A felvételekhez csak az szükséges, hogy a közületek igazolják azt, hogy vannak még kiépítetlen bekötő utcaik, melyeket ki akarnak építeni.

Közel 4500 drb állatot hajtottak fel a gyomai állatvásárra

Emberemlékezelt óta nem volt olyan nagy állatvásár Gyomán, mint az idén augusztus 11.-én és 12.-én. Sajnos az óriási felhajlási kényszerek idézik elő. A takarmányhiány miatt a gazdák főlegkelhetőleg igyekeztek megszabadulni az állataiktól, nehogy éhen pusztuljanak náluk. Ez a törekvésük azonban kevés sikerrel járt, amennyiben az eladott állatok száma korántsem haladta meg a tavalyi, vagy a tavalyelőtti vásá-

ronkon eladott állatok számát. Kivételesen csak a lovak képeztek, amelyek iránt a szokottnál nagyobb érdeklődés mutatkozott. Állítólag Olaszország részére történtek vásárlások.

A vásárra felhajtottak összesen 1765 drb, szarvasmarhát, 2157 lovat és 590 drb. juhot. Eladtak 695 szarvasmarhát, 695 lovat és 177 juhot. Az árak a következőképp alakultak: tehén drb.-la 150—250, szopos borjú kg.-ja 0.25—0.40, a ló drb.-ja 50.—300 pengő.

Békésvármegye segítséget kér a kormánytól

Békésvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtti ülést tartott, amelyen viléz dr. Márky Barna alispán indítványára egyhangúlag kimondták hogy a rossz termés miatt elő-

állott helyzetet a kormány elé tárják és segítséget kérnek a kormánytól. Mindenekelőtt vetőmaghitelet kérnek és azt, hogy a tavalyi vetőmagkölcsönt csak jövőre kelljen visszafizet-

ni, a munkanélküliség leküzdésére pedig közmunkák megindítását kérik.

Ugyanekkor a vármegye mezőgazdasági bizottsága Schuliz József mezőberényi gazda javaslatára kimondta, hogy a Tiszán úti Mezőgazdasági Kamara után azt a kérelmet terjesztik az illetékes miniszterek elé, hogy Békésvármegyében engedjék el az idei földadót, a többi adóra adianak egyévi kamatmentes haladékot és az összes kamafizetési kötelezettséget oldják ki egy évvel. Azonkívül vetőmagot és olcsó takarmányt kérnek. A kérvény elküldésével egyidejűleg küldöttségileg is felkeresik az illetékes minisztereket. *Megtárgyalták még az adóreform sürgős szükségességét. Az új adórendszernek igazságosnak és arányosnak kell lennie és biztosítani kell az évi 300 pengős mezőgazdasági jövedelem teljes adómentességét.*

Augusztusi esők

A rettenetes szárazság után megjött a várvavárt csapadék. Augusztus 5. 6. 11 és 14-én

Legtöbb eső a peresi szivattyutelep környékén volt 75 milliméter. Gyoma községben 57 mm. a Kecsegesben és Kéthalmi örházánál 30 mm., a Folyáséri szivattyutelepnél 29 mm., a Körösladányi örházánál 25 mm.

A nyári ugarlásokra, sőt szántásra is alkalmassá tette ez az eső a csonthú keményedett földet; nagy erővel szántanak is a gazdák.

A növényzet is felélénkült és sokat gyarapodott.

Reméljük, az állandó borulás további esőt hoz még.

A bőbeszédűség gyógyítása

Sok beszédnek sok az alja, mondja a jó magyar közmondás. Ezen a véleményen vannak az indiánok is. Sőt ők már ott tartanak, hogy a védekezést is megtalálták a bőbeszédűség ellen.

A törzsfőnök tanácskozásán nem tűrik a sok beszédet. Ha valamelyik szónok soká untatja a hallgatóságot, felszólítják, hogy egy lábra állva folytassa mondanivalóját.

Mondani se kell, hogy az ilymódou büntetett szónokok hamar elveszítik egyensúlyukat és sietnek a lehető legrövidebbre fogni mondókájukat.

Az indián gyógy mód igen kitűnőnek bizonyult a saját szavukbaszerelmes szónokokkal szemben.

Érdemes volna ezt kipróbálni Genfben is.

Féltában állva talán a diplomáták is elunná a szavakkal való járatot és megcsinálnák már végre azt a sokat emlegetett békét.

HIREK

Dr. Piukovich József a föld-mezőszöveltség ügyvezető elnöke augusztus 25-én legelőszemére érkezik községünkbe. Kívánatos lenne, hogy a publikált értekezletre minél több gazdaiársunk előtűnne. A föld-mezőgazdák utolsó szálig ott legyenek.

Augusztusban szombaton rendelnek a Stefániában. A Stefánia Anya- és Csecsemővédő Intézetben augusztus hónapban a rendeléseket péntek helyett szombaton tartják meg.

Az endródi polgári iskola hírei: *Javitóvizsgálatok* szeptember hó 4-én délelőli 8 órakor. *Tantervkülönbözeti* vizsgálatok szeptember hó 5-én délelőli 8 órakor. *Pótbéiratások* szeptember hó 6 és 7-én délelőli 8 órakor. *A tanév ünnepélyes megnyitása* szeptember hó 9-én. Reggel 7 órakor ünnepélyes szentmise. Utána évnnyiló ünnepély.

A rendes tanítás szeptember hó 10-én délelőli 8 órakor kezdődik. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy gyermekeiket a jelzett határidőig irassák be a polgári iskolába, mert ha a létszám betelik, nem vehetünk fel több tanulót. A tandíj és mellékdíjak évi összege 40 pengő, mely összeg havi 4 pengős részletekben is fizelhető. Beírtni a szünetidőben is minden kedden és csütörtökön délelőli 11 óráig. Mindenféle felvilágosítási a hivatalos órák alatt (kedden és csütörtökön délelőli) készséggel ad az igazgatóság.

A számóca és a köszméte most aktuális szaporítási módjáról, Piros Asztrakáni almáról, esemeseszőlő szedéséről, őszibarack csomagolásáról, az arzénos permezésekről, a mandula termesztéséről, az őszibarack különféle feldolgozási módjáról, a méh- és baromfi-tenyésztésről és még számos egyéb aktuális kertgazdasági kérdéssről ír „A MAGYAR GYÜMÖLCS” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozva, egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrásy-ut 8.

A Mefhosz Utazási és Idegenforgalmi Irodája három 9 napos társasutazást rendez Londonba, augusztus 26-án, szeptember 2-án, és szeptember 9-i indulással. Az utazás részvételi díja 204 pengő. Az utazáson résztvenni szándékozóknak részletes ismeretűi készséggel küld és jelentkezéseket elfogad a Mefhosz Utazási és Idegenforgalmi Irodája, Bp. IX. Ferenc krt. 38. fsz. 2.

Szent István hetében féláron lehet Budapestre utazni. Szent István helére a kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos utazási kedvezményi adott az ország vidéki városaiból Budapestre utazó közönségnek. Az utazási könnyítés lehetővé teszi, hogy augusztus 17-én éjféltől augusztus 20-ig Budapestre utazhassanak a vidékiek, akiknek nem kell külön utazási igazolványt váltaniok, hanem ugyanazzal a jeggyel vissza is jöhetnek a kiinduló állomásra. Budapestre visszautazni augusztus 20-án déli 12 órától lehet 23-án éjfélig, a Budapestre megváltott jeggyel.

A tizennégy éves Don Juan. Erről és a világ sok más furcsaságáról érdekes cikkeket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek illusztrált cikkeket, pompás folytatásos regényt és közzel száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja aktuális képei, szórakoztató és ismeretterjesztő cikkei, riportjai párraltnak. Egy szám ára 20 fillér.

Öngyilkosság. Weidmann Ádám 41 éves földműves aug. 7-én Zrínyi utca 50 számú házában lévő lakásán felakasztotta magát és mire feltét felfedezték, már meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Országos vásárok. Augusztus 21-én Okányban, 23-án Komádiban, 25-én Tiszaföldváron, 30-án Köröstarcsán és szeptember 1-én Csépan országos kirakodó- és állat vásári tartanak.

Jós automata. Már a jósgutómatát is felhálálták, amelynek segítségével mindenki önmagának jósolhat. Erről pompás képekkel illusztrált cikkeket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat, kiánó filmrivalót, slágerszövegeket és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Tilalmi táblákat állítanak fel a kutak mellett. A községi előljáróság tilalmi táblákat állít fel a kutak medencéje mellé. A táblák figyelmeztetik a közönséget, hogy a kutak medencéjéből, vagy a medence körül nem szabad itatni, kocsni mosni és más hasonló munkát végezni.

Kovács Lajos főpostamesternek elköltözés miatt házi butorai eladók, különösen egy szép ebédülője. A Siratóban 20 hold földje haszonbérbe kiadó.

Ausztriában rossz a termés. Ausztriában az idei termés nagy csatlódási okozott, különösen a kenyérmagvakban, úgyhogy nagy hozaimportra szorul.

Békésen nagyobb károkat okozott a földrengés. Az augusztus 6-iki földrengésről, amelyről már mi is megemlékeztünk, a Békési Hírlap a következőket írta: A földrengés nyomán a község bellerületén körülbelül 12 kémény dőlt le. Nagyon sok helyen az épület fala repedni meg, egyes helyeken a 10 centimétert meghaladta. Különösen a második hevesebb lökésre mozgásban jöttek a falra akasztott tárgyak órák, képek, tányérok stb. Az egyik órásüzletben az összes falra akasztott órák elfordultak, némelyikük még meg is állt. Az üvegkereskedésben az állványokon megrezzenek az üvegek, edények. Olyan esetről is hallottunk, hogy a falhoz nem rögzített állvány a tele beföltes üvegekkel együtt előreborult. A Popovics-utcában egy öregasszony, aki éppen menésben volt, elesett, másik éppen telenel fejt és a fejével együtt felborult.

Megbizás. A földművelésügyi miniszter az 1935 augusztus 1-én Békéscsabán szervezett m. kir. erdőfelügyelőség vezetésével Baldozzy István erdőfölmérnököt bizta meg.

Sertéspestis elleni kedvezményes oltás. Az előljáróság felhívja az inségeseket és szegényeket, hogy akik sertéspestis elleni serítésüket be akarják oltani, jelentkezzenek sürgősen az előljáróságnál. Az oltóanyag teljesen ingyenes, az oltásért esetleg minimális munkadíjjal kell fizetni.

A Szavalókórusok Szervezésének és Tanításának Módszere. Ezen a címen most jelent meg Rózsavölgyi és Társa kiadásában Budapestben Tiboldi Józsefnek az elemi iskolák, polgári fiú- és leányiskolák, gimnáziumok, középfoku tanintézetek, cserkészek, levéniék, dalárdák, egyházi- és világi egyesületek, továbbá az iskolán kívüli népművelés céljaira alakult szervezetek részére írt elméleti munkája. A házagpótló mű tanítók, tanárok és karnagyok részére nélkülözhetetlen segédeszköz. Ára: 2.— P. Megrendelhető a szerzőnél: Pestszenterzsébet, Vas Gereben-utca 11. és minden könyvkereskedésben.

Emberek, tájak exotikus érdekességek gazdag anyagában válogathat a TÜKÖR mosi megjelenő augusztusi számának olvasója. Abesszinia rabszolga-világa. Bali szigetének költői szépségei, az északi fjordok festői tájai, a lírai passiojátékok, ezekről talál gazdagon illusztrált riportlázokat, egy különösen érdekes cikk pedig a tengeri legyverkezés kulisszatitkai leplezi le. De gondoskodik a szám egyéb szórakoztatásáról is. Nádai Pál, Kopp Jenő művészeti cikkei mellett Gáspár Miklós, Nagy Lajos, Lakatos László, Török Sándor s velük együtt a mai magyar irodalom legjobb írói írták a szám pompás elbeszéléseit. Külön ki kell emelni a most induló új nagy film-rejtélynépvezetőt, amely a megfelfedőket párraltnul gazdag diakkal jutalmazza meg. A legszebben illusztrált magyar képes folyóirat ezzel a számával még jobban növelni fogja országos népszerűségét.

Szeghalmi reál-gimnáziumba járó leány tanulók teljes ellátását havi 45 pengőért elvállalom. Kovács tanító. Szeghalom.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe augusztus 7-16-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Bere Imréné L. Szilágyi Máriának leánya, Elelka, ref., Eiler Mihályné K. Szilágyi Rózsának leánya, Erzsébet, ref., Karbiner Józsefné Rácz Gizellának leánya, Gizella, rkat., Salamon Péterné Gubner Veronának leánya, Ilona — Margit, rkat., Bognár Imréné Csúvár Franciskának leánya, Margit, rkat., Braun Mártonné Kruchió Máriának fia, Márton, ref.

Házasságok kötöttek:

Pólya Pál és Mohácsi Erzsébet, Kovács Pál és Horváth Ilona.

Meghaltak:

Ádám Lajos, 8 hónapos, ref., Pápai Sándor Lajos, 14 éves, ref., Hoczmann Ernő 13 éves, rkat., Özv. Nádudvary Gáborné Aranyi Sára, 89 éves, ref., T. Nagy Róza 11 hónapos, ref., Sz. Szilágyi Endre György 3 hónapos, ref., Lehoczki Andrásné Nun Mária 69 éves, ág. ev., özv. Kéri Lajosné Vatai Mária 74 éves, ref., Szerető Bálint 18 hónapos, ref., Putnoki Mihály 9 hónapos, ref.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Új honfoglalás

Ha mi magyarok egy kis- sé emlékezetünkbe idézzük a történelemből tanultakat, csak hálatelt büszkeséggel gondolhatunk honalapító őseinkre, akik ezt a sok vérrel-verejtékkel megszentelt földet megszerezték nekünk. A történelemben minden kornak megvannak a nagy eseményei. A népvándorlás, Amerika felfedezése, a népeknek egymással vívott háborúi, mind-mind a népek és nemzetek jobb megélhetése, újabb elhelyeződése érdekében történtek. Régen azonban ezt csak durván, egymás életének és vagyonának tönkretételével, tudták elérni. Az újabbidőben a nemzetközi életben is megvan a törekvés az ilyen természetű kérdések békés elintézésére.

De hagyjuk a magas politikát. Ami ott nagymértékben van meg, többnyire a községek és egyes emberek életében is előfordul. Mert ha, mint mondám, büszkeséggel és hálaival gondolhatunk honfoglaló őseinkre, éppúgy nem tagadhatjuk meg elismerésünket azoktól, akik itt, a mi szűkebb hazánkban, Gyomán, Endrődön, Szarvason, vagy bárhol az országban, újabb és újabb területeket hódítanak el a szíktől, vagy homoktól, a termelés céljára.

Azt mondják, a magyar ember a földnek a szerelmese. Aki ezt nem hinné el, nézzen meg egy olyan embert, aki egy ilyen szíktől elhódított területen dolgozik. Mert hiszen könnyű a földet szeretni akkor, amikor életerőtől duzzadó

növények mosolyognak róla felénk, de akkor szeretni, amikor a kárba vesztett vetőmag és munka fájdalmas csalódása égeti a lelket, — ehhez szinte emberfeletti élni akarás, hogy úgy mondjam: fanatikus földszeretet kell, amelyre csak a mi fajtánk, a magyar paraszi képes.

De talán kissé túlozok is, ami nem csoda, hiszen én szeretem a fajtám, (és néha egy kicsit büszke is vagyok rá.)

Hogy máshol is folytatnak a termelők a földért szinte emberfeletti munkát, kitűnik a Szövetkezőkből.

A háború alatti, 1915-ben, a krajnai Alpok közt voltunk hosszabb ideig. A terület akkor már nem volt

hadszíntér és a lakosság folytatta munkáját. Az egyik sziklás hegyoldalban, mintegy 80-90 m. magasságban, volt egy 100 négyzetméternyi terület vízszintesre igazítva, amelyre a földet háton, puttonyban hordta fel az ember. A trágyát szintén. Az utóbbira láttunk egy házilag készült sodronypályát is, amely egy 800 m. magas hegyre vitte fel a trágyát.

Én tehát, hogy kimondjam amit érzek: a legnagyobb tisztelettel gondolok mindazokra, akik az utóbbi 40 év alatt a környékünkön levő nehéz szíkes talajokat működésbe vették. Éppúgy tisztelettel nézem azok törekvéseit is, akik a mostani rossz viszonyok

között sem riadnak vissza attól, hogy újabb területeket vegyenek javításba.

Ezeknek a törekvő embereknek mindegyike egy-egy magyar Mussolini, aki jövő nemzedékek megélhetését alapozza meg. Aki a saját élettörténetétől indítva elősegíti és lehetővé teszi, hogy az utánunk jövő újabb nemzedék is munkát, elhelyeződést és ezek nyomán kenyeret találjon, az maga is egy új honfoglaló. De emberibb, neme- sebb, mint azok, akik karddal - gyilokkal akarnak még ma is jobblétet elérni. Isten áldása legyen a hecsületes munkán!

Fülöp Imre
kiszagda.

A képviselőtestület elhalasztotta döntését, hogy ki kapja meg a besenyszegi iskola építési munkálatait

Gyoma község képviselőtestülete augusztus 19-én délután 9 órakor Kovács Gábor bíró elnöksége alatt népes rendkívüli közgyűlést tartott.

Vita nélkül eleget lettek a felekezeti iskolák segélyezése iránt beadott kérelmeknek. A tanítók nyugdíjárulékához való hozzájárulásként összesen 2448 pengő, az egész járulék 10/15- ad részét állították be az 1936 évi költségvetésbe. Ebből az evangélikus iskolákra 589.60, a református iskolákra 1735.— és katolikus iskolára 526.40 pengő esik.

Az utcák és terek locsolására 418 pengő, a hősi sírok díszesebb karbantartására 100 pengő, a közegészségügyi szempontból szükséges mikroszkóp beszerzésére 400 pengő, a gyomai polgári iskola

által 1936 évben megrendezendő iskolakerületi tornaverseny céljaira 100 pengő, a Horány Miklós úti ártézikuthoz építendő vizlároló medence költségeire 458 pengő, a vásártéri mázsaház építési költségeire 932 pengő, a fűzfászugi községi tanya melléképületének felépítési költségeire 406 pengő és Vakokal Gyámoltató Délmagyarországi Egyesület részére elmaradt segélyek címén 23.60 pengő szavazott meg a képviselőtestület.

A községi gazdasági iskola és az elemi iskolák 1935.36 évi jelentésének előterjesztése során Pánczél Emil főjegyző hangsúlyozta, hogy a gazdasági iskola az idén is kitűnő tanulmányi és anyagi eredménnyel zárult. Az évi lisztajóvedelem 897 pengő 24 fillér. A

nagyszerű teljesítményért a képviselőtestület, Beinschróth Márton indítványára, megelégedését és elismerését fejezte ki vitéz Pajor Gyula igazgatónak.

Szép eredményeket ért el a halmagyi iskola. Az énekben, rajzban és kézimunkában különösen jó volt az előmenetel. Az iskolaszék Kruchió Mihály tanítónak külön köszönetet szavazott. A Nyilasi és csudaballai iskolák eredményei kielégítőek.

A Máv igazgatósága az egy- ségesített vámdíjtételekhez a község hozzájárulását kérte. A képviselőtestület ehez nem járult hozzá, mert a Máv által előterjesztett egységesítés elfogadása a község bevételeinek csökkenését jelentené. Ellenben kimondták, hogy a Máv igazgatóságával tárgyalnak az ügyben és a tárgyalások eredmé-

nyéhez képest a kérdést újból napirendre tűzik.

A továbbiak során 700 pengő szavaztak meg az 1935 évi költségvetésben jelentkező fedezetlen szükségletek fedezésére. A 700 pengőből 400 pengő a kézbesítők és más hasonló alkalmazottak étkezési pótlójára, 300 pengő pedig portóköltségre jut.

Rövid vitát váltott ki a fűzfászugi 23 kat. hold veteményföld házikézelésbe vételének kérdése. A tanács a házikézelésbe vételt indítványozta, mert így a község jobban megtalálja a számításait.

Beinschróth Márton elismerte, hogy házikézelésben a 23 kat. hold föld tényleg többet jövedelmez, de szociális szempontok miatt kénytelen kitartani a bérbeadás mellett. A 23 holdon jelenleg legalább 40 nincstelen kisember keresi meg az évi zöldség, burgonya, stb. szükségletét. Házikézelés mellett ezek majdnem mind közsegélyre szorulnának. Javasolta, hogy a 23 hold földet tovább is hagyják meg a jelenlegi bérlők kezében, illetőleg mondták ki, hogy a fűzfászugon csak a nincstelenek kaphassanak bérletet. A 3 holdnál nagyobb földbirtokkal, vagy nyugdíjjal rendelkezőket pedig zárják ki a bérletből.

A képviselőtestület Pánczél Emil főjegyzőnek azt a közbevetelt indítványát fogadta el, hogy 13 holdat házikézelésbe vesznek, 10 holdat pedig meghagynak a jelenlegi bérlők kezén. Balog Imre felszólalása után Beinschróth Mártonnak azt az indítványát is elvetették, hogy a 3 holdnál nagyobb földbirtokkal rendelkezők ne kaphassanak bérletet.

A gyámpénztár 1935 első félévi jelentésével kapcsolatban erre a félévre 2.4 % kamattal állapították meg. 1333.20 pengő kerül így az érdekeltek között szétosztásra.

A Gyomai Termelők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetének azt a kérelmét, hogy a község járuljon hozzá a Horihy Miklós uti üzlet előtti építendő betonjárda költségeihez, elutasították, illetőleg kimondták, hogy a járdát a község megépíteli és a költségek 50 százalékát a szövetkezetekre kivele, mert a község csak így biztosíthatja magát arról, hogy a járda megfelelő lesz és a szövetkezet sem jár rosszabbul, mert hisz kérvényében is csak a költségek 50 százalékának a megtérítését kérte.

A besenyszegi iskola építési munkálatait annak a vállalkozónak kell adni, aki a legtöbb munkabért fizeti.

A második rendkívüli közgyűlést tíz perccel később nyitotta meg Kovács Gábor bíró és rögtön rátértek a közgyűlés egyedüli tárgyának: a besenyszegi iskolaépítés vállalatba adásának kérdésére.

Ugrin István községi mérnök röviden ismertette a beérkezett pályázatok eredményét. Összesen 17 pályázat érkezett be. Ebből 9 nem felelt meg a pályázati feltételeknek és ezért ezek teljesen figyelmen kívül hagyandók. A fennmaradt 8 pályázat közül Pfeiffer Márton kőművesmester és Megyeri István ácsmester pályázata irreális, amennyiben a szükséges építési anyagok egyrésze jóval drágább, mint amennyire ők feltüntetik őket. Vállalkozásuk tehát legjobb esetben is ráfizé-

Az általános kereseti adó kivétési százalékát a jövőre is 5 százalékban állapították meg.

A közmunkatörlesztések ügyével kapcsolatban tisztázták azt a kérdést, illetőleg megállapították, hogy a házadó után kivettelt közmunkavétség alól csak a hadirokkantak mentesülnek, a hadiözvegyek és a hadiárvaik nem.

Végül több kisebb jelentőségű kérdés tárgyalása után néhai Halvani Gergelyné volt községi szülész nő örökösét részére — temetési költségek címen — egyszer és mindenkorra 200 pengőt állapították meg. Ezzel a közgyűlés véget ért; a képviselőtestület azonban együtt maradt, mert fél 11 órára újabb rendkívüli közgyűlés volt kitűzve.

léssel végződne. Maradna 6 pályázó, akik a következő ajánlatot adták be.

Bartó Mihály kőművesmester az összes munkákra 9018.80 pengő.

Haibach Ádám kőművesmester az összes munkákra 9620.67 pengő.

A Gyomai Építőiparosok Szövetkezet az összes munkákra 10903.43 pengő.

Szilágyi Péter asztalos, padozat, asztalos és redőny munkákra 2475.30 pengő.

Bíró Benedek és Fisi asztalos, padozat és asztalos redőny munkákra 2573.60 pengő.

Szász Antal asztalos, padozat asztalos és redőny munkákra 2567.80 pengő.

Ugrin mérnök javasolta, hogy a munkákat osszák meg és

külön adják ki a kőművesmunkákat és külön a padozat, asztalos, redőny, stb. munkákat. A kőműves munkákat Bartó Mihálynak, vagy Haibach Ádámnak, a padozat, asztalos és redőny munkákat Szilágyi Péternek, vagy Szász Antalnak, illetőleg Bíró Benedeknek indítványozta odaítélni.

A javaslat körül hosszas vita indult meg.

Papp Zsigmond a döntést attól kérte függővé tenni, hogy melyik vállalkozó mennyi munkabért fizet a munkásoknak. Erre vonatkozólag rögtön felvilágosítást kért Ugrin mérnöktől.

Ugrin István mérnök: Haibach Ádám a kőművesnek 52 fillér, ácsmesternek 82 fillér, napszámosnak 16 fillér, női napszámosnak 10 fillér, Bartó Mihály a kőművesnek 25 fillér, ácsmesternek 25 fillér, napszámosnak 12 fillér, női napszámosnak 8 fillér órabért fizet.

Pitó Béla: Kérdés, hogy ezzel meg van-e fizetve a munkás. Érdekes volna tudni, hogy mit keres a vállalkozó.

Szabó József, Madaras Gyula, dr. Christján Kálmán, Vincze Endre és dr. Szász Lajos felszólalása után Megyeri István megállapítja, hogy az összes munkákra beérkezett ajánlatok közül lényeges eltérés van, amennyiben az egyik ajánlattevő a vakolásnál négyzelméterről, a másik kőművesmesterről beszél, majd hangsúlyozza, hogy a legtöbb munkabért a Gyomai Építőiparosok Szövetkezeté fizeti és ezért a döntésnél az ő ajánlatát is figyelembe kell venni.

A képviselőtestület az ajánlatok közötti eltérés tisztázása miatt a döntést augusztus 26-ra halasztotta. Ezzel a közgyűlés véget ért.

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

(Folytatás)

A Népszövetség békés eszközeivel nyugalmat szeretne teremteni (főleg a keleten, hol a hamu alatt amugy is állandóan izzik a parázs) s elejét igyekszik venni a háborúnak, melynek kimenetele az olasz-haderő kitűnő technikai felkészültsége mellett is bizonytalan, mert bármilyen felkészült is legyen az olasz-sereg a speciális területi viszonyok és a mindég meglepetésekkel szolgáló keleti harcmodor könnyen meghiusíthatja a már jóelőre elkönyvelt olaszszikert.

Olaszország főereje komplett és harcra kész serege mellett a nemzeti öntudatból táplálkozó lendület, de ha ezzel szembeállítjuk az abesszin ős fanatizmust, a terep teljes helyszinismeretét, a klimati-

kus viszonyokat, a benszülőitek fáradsághoz edződöttségét, valamint a részükre való ellátás iránti igénytelenséget és végül, de nem utolsó sorban a keleti népek összességének osztatlan szimpátiáját, úgy rá kell vezetődünk, hogy az erőket alkotó nevezők majdnem kiegyenlítődnek. (Szemléltető példája ennek az emlékezetes angol-afgán háború, melyben az akkori haditechnikai vívmányok összességével felszerelt és viszonylagosan biztos fázisokra támaszkodó angol operációs sereg sem tudott a hiányos hadfelszerelésű, de fanatikus afgán guillera csapatokkal szemben jelentős sikereket elérni. E háború borzalmas voltát és az európai csapatok megerőltető hadiszolgálatát élénken érzékeltetik Budyard Kipling, Lord Baden-Powell és a közelmúltban tragikus körülmények között elhunyt

kalandos életű Sir Lorraine ezredes leírásai.)

Olaszország jogcíme, mit a civilizáció egyetemleges érdekében hangoztat Abesszinia megszállás általi parifikálása, az ott uralkodó béketlen állapotok, törzsi küzdelmek, garázdálkodó, utakat, vagyon és életbiztonságot veszélyeztető rablóbandák, nyereszkes portyázó rabszolgavadászok megrendszabályozása és fékentartása. Ezek áldatlan működése zavarja és veszélyezteti a már európai hatalmak által gyarmatosított és közgazgatásilag rendezett környező gyarmatállamok nyugalmát és békés fejlődésének lehetőségét.

A konfliktussal kapcsolatban, gyarmatpolitikai tekintetben Olaszországon kívül az érdekelt hatalmak elsősorban Anglia és Franciaország. Előbbi Egyiptom és az Indiába vezető út miatt, utóbbi

jelentős kikötője, Djibuti, valamint Mocambique és Madagaszkár érdekében.

Anglia birtokolja Abessziniától nyugatra Szudánt, attól délre félkörökben Ugandát és a Brit keletafrikai néven nevezett gyarmatot, mely Olasz Szomáli földdel határos, ez húzódik ismét félkörökben keleti határával az indiai oceánnál az Adeni öböl, ahol az angol birtok, Brit Szomália terület el és tart Djibutiig, az előbb említett francia kikötőig, majd Ode-mal szemben Perim sziget (angol szénrakodó telep) vonalában halad és húzódik északnyugat felé Eritréa az Olaszok gyarmata.

(Folyt. köv.)

Rózsák, Fenyők, Díszfák, Díszcserjék, Gyümölcsfák, Bogyós-gyümölcsűek, Gyümölcs-vadcsmeték, Szegély-és futónövények, Gyökeres és sima szőlővesszők, Lomb és tűlevelűek magcsemétéi. KOLAUCH faiskola Szeged. Árjegyzék ingyen.

Szombaton döntenek a besenyszegi iskola válalatlal adásáról és le-tárgyalják az 1936 évi költségvetést.

A községi képviselőtestület augusztus 24-én, szombaton délután 9 órakor rendes közgyűlést tart, amelyen minden valószínűség szerint kiadják a besenyszegi iskola építési munkálatait és le-tárgyalják az 1936 évi költségelölányzatot. A tárgysorozaton egyébként 10 ügy szerepel.

A belügyminiszter szept. 5-én és 6-án körutaztat tesz az aszálykár sújtotta Békésvármegyében

Békés vármegye törvényhatóságának kisgyűlése Márky Bar-na dr. alispán elnöklele alatt szombaton augusztus 17-én tartotta meg rendes havi ülését. Az ülés előtt a vármegye alispánja közölte, hogy Budapestben járt és Kozma Miklós belügyminiszter előtt részlete-sen felfárta azt a súlyos helyzelet, amelyikbe Békés vármegye került a három hónap óta tartó szárazság miatt.

Kozma belügyminiszter a legnagyobb megértéssel fogadta az alispán előterjesztését és kijelentette, hogy a vármegye helyze-téről a helyszínen szemé-lyesen kíván meggyőződni és ezért szeptember 5-én és 6-án Békés megyében fog tartózkodni a földmi-velésügy és pénzügy-mi-nisztérium egyik kiküldött-jével, hogy a helyszínen állapíthassa meg a segítség módozatait.

Az alispán bejelentését a kisgyűlés tagjai nagy megnyug-vással vették tudomásul.

A kisgyűlés százlizenegy pon-tos tárgysorozatán két enrdői és egy gyomai ügy szerepelt.

Enrdődnek azt a határozat-lát, hogy a templom mellett üres telket polgári iskolai gy-akorló-tér céljaira engedik át, jóváhagyják az ellene beadott fellebezés elutasításával. Ugyan-csak jóváhagyatott ennek az üres teleknek hasznosítása ügyé-ben hozott községi határozat is.

Gyoma község kezelésében lévő özv. Simon Istvánné Biró Eszter szegény alapítvány 1934 évi zárszámadással jóváhagy-ták.

A gyűlésen egyedül az oros-házi gimnázium részére a megvásárolni szándékolt ingat-lan ügye körül volt vita, amit végül is az alispán előterjesz-tése szerint intézték el.

KNER IZIDOR

Kner Izidor meghalt. Az apró ólombetűk glédái közül kidőlt a legnagyobb szerűbb vezér, aki a gondolat hadoszlopait annyiszor ütöztette páncélba, de soha nem őlt, mindig csak életet adott. Ahol ő csatázott, csodálatos virágba nyil-tak az eszmék és pazar pompában káprázniak az emberi mondani valók. Művésze volt a nyomtatott szónak, ahogy a tavasz művésze a nagy ltkokat és ámulásra kész-lető szépségeket rejtegető szürke kis magnak. Dédelgette az ólom-betűket, vigyázott rá, hogy legyen mivel harsanó színekbe, halk áhi-tatba, életbe csókolni a leirt szava-kat. Egy-egy kiadott könyve olyan volt, mint az első áldozásra ké-szülő leány, akinek már fehér ruhájáról, gyöngy hajfűzérjéről, piciny virágcsokráról és fehér sza-laggal átkötött égőgyertyáról szemünkbe folyik az az isteni tartalom, amit az ember teremtette dolgok közül csak a könyv tud adni.

Kner Izidor papja volt a betű-szedésnek, papja, aki apró gyer-mekkorától díszes ornátusban dí-csérte a Gondolatot. A „vinkli“ volt a kelyhe, vizes kefe a szentelője és a „formát“ végigsimító keze a füstölője. Templommá magasztosult a műhelye és mindig tökéletes teremtés lett abból, ha mint mély-zengésű orgonaszó, felbúgtak a gépei. Kner Izidor ma már halott, de Kner Izidor, a művész ember az ólombetűk életének végső hatá-ráig élni fog, mert csak a romboló ember halhat meg, a teremő soha.

76 esztendő volt, amikor Szent István napjára virradó hajnalon hosszas szenvedés után megtért az évezredekken keresztül keményen elmasirozott Guttenberg lovagok közé. Élete valóságos hőskölte-mény. Édesapja könyvkötőmester volt és fiát is annak akarta nevelni. Kner Izidorból azonban betűszedő lett. Külfelése volt erre a pályára, hogy megteremtse a modern tipográfiai stílust, amely rajzoló és festő tehetségéből teljesedett ki európai hírű valósággá. Gyönyörű köntösben egész sorát adta ki a magyar klasszikusoknak, de ő maga is irogatott. Közel két év-tizeden keresztül volt a „Borsszem Jankó“ főmunkatársa, k és ő b b „Agyafúrt alakok“ címen gyűjtötte össze az ott megjelent humoros elbeszéléseit. Az „Apró lurkósá-gok“ című könyvében a Kner család történeteit írta meg. Leg-sikerültebb alkotása azonban az

önéletrajza, amelyben nagy stílus művészettel, elragadó bohémiával és gyermekesen lészta ujjongással vetette papírra 50 esztendő munkásságának küzdelmes történetét. Meglátásait néhol valóságai re-mekbe szabta és hebizonyította, hogy nemcsak mint mester, hanem mint szemlélődő és az élet titkait megértő ember is egészen kiváló volt.

Érdemeit legfelsőbb helyen is elismerték. Három esztendővel ezelőtt, nyomdájának félszázados jubileumán a Kormányzó Signum Laudis-sal tüntette ki.

* * *

Mi, gyomaiak még külön egyik legkiválóbb polgártársunkat és igen sokan jóbarátunkat gyászol-juk benne. Örökös tagja volt Békésvármegye Törvényhatósági Bizottságának, a községi képv-i-selőtestületnek, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesületnek, Békés-vármegye Közművelődési Egye-sületének, a Békésvármegyei Pálffy Társaságnak, Gyoma községi gaz-dasági bizottságának, a Gyerme-kvédő Liga és az Országos Stefánia Szövetség helyi bizottságának, a Hadró helyi csoportjának, a Gyoma Takarékpénztár Rt. igazgató-ságának, a Gyomai Uri-Kaszinó-nak, a Gyomai Közművelődési Egyesületnek, a Gyomai Sport Clubnak, részben mint elnök, al-elnök, vagy csak mint egyszerű működő tag, azonkívül tagja volt számtalan helyi, országos és kül-földi egyesületnek, valamint több vidéki és budapesti újság külső munkatársi gárdájának. Rengeteget jótékonykodott, legtöbbször név-telenül. Emlékét az egész község kegyelettel őrzi.

* * *

Temetését szerdán délután 3 órakor tartották meg az országos nyomdaipar, Békésvármegye és Gyoma község óriási részvéte mellett. Egy maganevelte diófából készült koporsóban temették el. A temetési szertartást kívánságára Hevesi Simon budapesti főrabbi fia, Hevesi Ferenc végezte és ha-talmas beszédben mondott utolsó Istenhozzádott neki. Békésvárme-gye törvényhatósága és Gyoma község képviselőtestülete nevében Harsányi Pál ref. esperes mon-dott búcsúbeszédet, de meg-ható beszédben búcsúztak el tőle a Grafikai és Nyomdász Egyesület, valamint a Művészi Reklám Tá-rsaság nagy küldöttségeinek ve-re-tői is.

A Nemzeti Egység Párt dévaványai szervezetének példája

A Dévaványai Hírlapban olvas-suk, hogy az ottani pártszervezet vezetőisége új tagok, sőt az egész község kilencven százaléknak be-szervezésére gondolt, hogy tekin-télyét felfelé és lefelé egyaránt nö-velhesse. Dévaványán csak olyan ember lehet, — mondotta dr. Schweiger László elnök, — aki velünk tart, vagy ellenünk van. A kö-zömbösséget nem tűrhetjük meg a községben. Nem tűrhetjük meg, hogy akkor, amikor mi dolgozunk, akadjon ember, aki ölhetett kézzel nézze a község egyetemének ér-dekében kifejtett erőfeszítéseinket. Mindenkinek szini kell vallani, hogy tisztán lássunk és azokat az erőket is gyümölcsöztessük, ame-lyek ma még rejtve vannak.

Helyes volna, ha szervezkedés terén a gyomai pártszervezet is követné Dévaványa példáját.

Csáki Imre.

KOMÉDIA

Az út során egy szindarab menekült egy levél után a szél. A szél az ősz. A levél meg te vagy. A darab végét előre tudod, azt, hogy egyszer elér és az ölébe kap. Ugy-e, szomorú szindarab!

Magyarország első helyen áll Anglia baromfiszükségleté-nek ellátásában.

Az angol piac jelentősé-sége baromfikivitelünk szempontjából év az első felében igen jelentős mér-tékben emelkedett. A bevitel egész mennyisége 76.880 mázsa volt a tavalyi 67.728 mázsával szemben s ebből Magyarország 23.508 máz-sával részesedett, vagyis az angol piac szükségleté-nek egyharmadát a magyar exportőrök látták el. Ta-valyi részesedésünk ennél jóval kisebb irányu volt. Majdnem mindegyik szár-nyas fajtaban Magyaror-szág áll a származási or-szágok élén, a pulyka ki-vételével, amelyben Jugosz-lávia megelőzött bennünket.

PESTI LEVÉL.

SZENT ISTVÁN.

— István sógort keresem. A sógorom tudja, itt lakik Pesten. Az István. Tudja, most feljöttem, hát megnézem. Már olyan régen láttam. Tudja, a komám, vagyis a sógor, az István, most vár engem. Megírta az utcát is, meg hogy itt van Pesten. Nagyon pontos, alapos egy ember ez az István. Aszongyahogy, már hogy ezt írja, így ni, ahogy olvasom; figyeljen csak: felülsz az ötösrre, a villamosra, úgy-e, ötös szám ez! — Azután elfössz véle két megállót, ott átszálsz a 89-esre, nem a 98-asra, hanem a 89-esre, a harmadik megállónál átszálsz, a kakas csipje meg, nem látom, milyen szám ez; olvassa már! Mi lehet ez, milyen szám? (Odanézek tintacsepp és a szám egyik vége kilátszik alóla. Lehet 3, 6, 5, 8, s; tehát minden lehet.) No, mindegy már, ez úgyis az utolsó, arrul már nem kell átszállni, majd csak megtalálom már azt is, ha ezt a kettőt megtaláltam. Szóval osztán errül a kocsirul az ötödik megállónál leszálsz, azután ha leszálltál, át-megy a másik oldalra, ott balra fordulsz. aztán mész, mész a harmadik utcáig, ahol sarkon az van kiírva, aszongyahogy tejsarnok, ott jobbrafordulsz be, az utcába, azután mész előre, előre, közben át kell menni a másik oldalra, majd elfelejtetem, szóval a másik oldalon, a negyedik utcán balra, azután a második utcán megint balra, nem jobbra, és nem az elsőn, hanem a másodikon, ott az első utcán jobbra fordulsz (a sarkon az van kiírva, hogy pék) át-mész a jobboldalra és gyere, gyere a 29-es házig. Oda gyere be. Az ötödik emeleten (nem a negyedik, sem nem a hatodikon, hanem köztük) balra gyere a hetedik ajtót nézd meg, az van ráírva, Kovács István. Oszti ott lakom. Várlak. De ha nem vagyok ott-hon, te várj, mert gyűlésen vagyok. Tudja valami keverészeti társulat tagja. Aszongya, hogy tejjel is foglalkoznak. Keverik. Ezt már megint nem tudom elolvasni, hogy mivel. Mi is lehet, a fene rágja meg!... (Magsughatom, én se tudom, pedig én iszom a munkájukat.) Csak fene lát lesz tőle. A Sára asszonyt, a sógorasszonyt is üdvözlöm. Kovács István komád.”

Ezt írta a komám. Nagyon alapos ember! Már az első két villamossal végeztem, majd csak megtalálom a harmadikat is! Mert mondom, a komám nagyon alapos ember, mindent úgy megmagyaráz, csakhogy menjek el hozzá. Hát egye fene, elmék, ha már itt vagyok Pesten és ő is itt lakik, mert míg itthon lakott is sokszor átszaladtam, igaz, a koma nem

mindig volt otthon, de tudja az ügy vót, hogy a komásszony az otthon volt, — osztán azzal elbeszélgettünk. Hát kocogok, majd elbeszélgettünk a komámasszony-nyal, míg a komám hazajön.”

A végállomásnál beszélgettünk már. Egy nagy téren voltunk. Négy-vagy öt utca nyílt ide. Az egyik sarkon hentes, a másikon

pék, a harmadikon tejsarnok volt felírva. Elváltunk. Elkocogott előre. Persze, hogy előre, mert így írta a koma és elsietett, mert azt is írta, hogy nem lesz otthon, mert valami keverészeti társaság küll-tagja. Az István. De én azt hiszem, abból a beszélgetésből az idei Szt. Istvánkor semmi se lesz. Majd csak jövőre. Cs. J.

Két hétig érvényes az Őszi Lakberendezési Vásár utazási kedvezménye

Budapesti tudósítónk jelenti: Ez évben az Őszi Lakberendezési Vásár csak 11 napig tart. Augusztus 30-án nyílik meg és szeptember 9-én zárja kapuit. A kormány hozzájárult azonban ahhoz, hogy az Őszi Vásár által kibocsátott vásárigazolványok alapján igényelhető 33 %-os utazási kedvezmény teljes két hétig legyen érvényes. A kedvezmény augusztus 28-án reggel kezdődik és szeptember 13-ának éjjéljéig vehető igénybe. A vásárigazolvány az ipar-testületek és a Gyomai Ujság kiadóhivatala útján lesz beszerezhető. A vásárigazolványok ára 2.20 pengő.

Gyomán eddig 9 vagon import tengerit igényeltek

A kormány import tengeri behozatalával segít a gazdák takarmány hiányán. Az import tengeriből augusztus 25-ig a községi előjárásnál lehet

igényelni és ezzel egyidejűleg métermázsánként 12 pengőt be kell fizetni. Az import tengeri ára 12.50 pengő. Értéslésünk szerint Gyomán eddig 9 vagonnal igényeltek.

Legelőszemle Gyomán

Száz hold lucerna telepítéséhez 15 mázsa magot ad a Zöldmező szövetség a gyomai gazdáknak.

A gyomai zöldmezőgazdáknak szívesen látott vendége érkezett pénteken 11 órakor Gyomára. Dr. Piukovics József a zöldmezőszövetség ügyvezető alelnöke érkezett községünkbe Tolvay Zoltán Géza szövetségi igazgatóval, kiket a vasutnál Thaisz Lajos gazdasági felügyelő, Nagy Károly és Wagner Márton zöldmező titkárok vártak. A vasutól egyenesen a községházhoz hajtottak be.

A szép számmal megjelent gazdákon kívül Bakos József főszolgabíró, Pánczél Emil főjegyző, Kovács Gábor bíró, Márky Jenő vármegyei és Thaisz Lajos járási gazdasági felügyelők, és a községi előjárók hallgatták nagy figyelemmel dr. Piukovics József tanácsait a lucernatermesztés és értékesítés megszervezésére, ugy-szintén a baromfi, valamint a pulykák értékesítésére vonatkozóan is. Az adott tanácsok szerint hamarosan meg is valósítjuk mi is ezeknek az értékesítését.

Délután két kocsin kimentek a földesgazdaság telki legelőjének megsemlélésére dr. Piukovics József alelnök, Márky Jenő vármegyei és Thaisz Lajos járási gazd. felügyelők, Tolvay Zoltán Géza igazgató, Wagner Márton titkár az egyik kocsin, a másikon Vincze Endre, Kruchió Lajos, Nagy

Károly titkár és Veress Sándor, míg kerékpáron H. Kovács Endre és Lukács László mentek ki.

A telki legelőn két hold kísérletezéséhez két mázsa petisót ad a zöldmezőszövetség a földesgazdaságnak — ingyen.

A lucerna hatékonyabb telepítéséhez 1500 kg. vetőmagot ad a szövetség 100 kat. hold bevetéséhez. A vetőmagot az 1936 évi tavaszi vetéshez adják. Egy gazda legfeljebb két holdra kap vetőmagot. 1937. ik évben holdanként 7.5 kg lucernamagnak az akkori árában számított lucernaisztét kell visszaadni, míg 1938-ban, az az-évi termésből 7.5 kg. magot kell holdanként visszafizetni. Vetőmagot csak az kaphat, aki tagja a zöldmezőszövetségnek. (A belépésre Nagy Károly ad felvilágosítást.)

Kapunk még a szövetségtől egy lucernamagtisztító rostát, melynek használatáért egy százalékot kell fizetnünk.

A zöldmezőszövetségtől már egyszer, a tanfolyam tartásával értékes ajándékot kaptunk. Most ismét jelentős anyagi ajándékokat kapunk a szövetségtől, ezeken felül megfizethetetlen tanácsokat.

Meg kell éreznie minden gyomai gazdának: a zöldmezőszövetség támogatásával önmagát támogatja a gazdatársadalom.

HIREK

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Varjas Margit okleveles rajztanár a gyomai állami polgári fiú és leányiskolához helyezte át. Varjas Margit működését szeptemberben fogja megkezdeni.

Személyi hír. Göndös József polg. isk. igazgató nyári szabadságáról visszaérkezett és a gyomai állami polgári fiú és leányiskola igazgatásai újból átvette.

Vasárnap publikáció után
méhésgyűlés lesz.

Latin tanfolyam. Azon polgári iskolai tanulók részére, akik a polgári iskola IV. osztályának elvégzése után a gimnázium V. osztályában kívánják tanulmányukat folytatni, latin nyelvi tanfolyam nyílik meg. Az oktatást Pelotás István polg. isk. hivatkozó felkész fogja tartani. Így megoldás nyer az a kérdés, hogy községünkben azok a tanulók, akik tanulmányukat gimnáziumban akarják folytatni, a költséges vidéki elhelyezés, avagy a fáradságos vasuton bejárás helyett 14 éves korig helyben tanulhatnak, az állami polgári iskolában.

MANSZ NÉPÜNNEPÉLY
szeptember 1-én.

Telek gazdaságban bányai 1201-es számú vetőmag búza kapható. Közspénzért a Budapesti jegyzet 80 kilogramos liszavidéki búza középarfolyamán, vagy csere útján 15 kilogramm felárral. Érdeklődők forduljanak a Wagner céghez.

Gépjárművezetőképző tanfolyam Budapesten. Az Állami gépjárművezetőképző (sofőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) szeptember 9-én este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges ir-lapok kiadása naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre szeptember 31-én szombaton este 8 órai kezdettel a Hoiler szállóban, 30 és 30 filléres belépődíj mellett, Kedélyes Önképző estét rendez gazdag műsorral. Biztosan tudjuk, hogy az Önképzőkör most is kellemes órákat szerez a működvelő barátoknak.

Országos vásárok. Augusztus 25-én Füzesgyarmaton és Kunhegyesen, 30-án Kunhegyesen országos állai-és kirakodó vásárt tartanak.

Egy 16-es kaliberű kétesővű, kaksos, Lankaster vadászfegyver olcsón eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben.

MANSZ NÉPÜNNEPÉLY
szeptember 1-én.

A STEAUA Magyar Kőolaj R.-T.

gyomai lerakatában adómentes és adózott ásványolaj minden mennyiségben kapható a WAGNER MÁRTON FIAI fiatelepén.

Országos Iparos Évkönyv. Dr. Dobsa László, az Iparügyi Minisztérium Országos Központja igazgatójának szerkesztésében ez év folyamán megjelenik az iparügyi intézmény létszázados jubileuma alkalmából az Országos Iparos Évkönyv, amelynek gazdag tartalma felöleli mindazokat a tudnivalókat, amelyek az iparosnak szakszerű és könnyen áttekinthető tájékoztató nyújtanak az ipar törvény, ipari közigazgatás, iparügyi élet, kisipari hitel, közszállítások, társadalombiztosítás, adózás, szakipari szövetségek, munkaidő- és munkabérszabályozás, a tisztesség-elleni küzdelem, tanonc és segédügy stb. stb. terén. Az évkönyv ismeretleni fogja az iparügyi minisztérium egész szervezeti, beosztásait, az ipari érdekképviseletek és iparügyi szervezetek címlapját. A minden iparosnak nélkülözhetetlen kiadvány napiári, vásárjegyzékek és ipari szakcímlap is fog tartalmazni. Az Évkönyv megrendelhető; a szerkesztőségnek Budapest VII. Erzsébet krt. 9. szám és vidéken az iparügyi minisztérium jegyző urnál darabonként 1 pengő 20 fillérért.

Az emberevők fogságában. Egy magyar utazó a Szumátra szigetén jár, ahol az emberevő batakok fogságába került. Életveszélyes izgalmas kalandjéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket ír Tolnai Világlapjának és a cikk a népszerű képeslap legújabb számában jelent meg. Az új szám nagy terjedelemben és gazdag tartalommal lelepi meg és abban a legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan cikket, közel száz képet és remek folytatásos regényt talál az olvasó. Egy szám ára 20 fill.

A jávai hercegnő magyar életregénye. Érdekes képes riportban számol be a Délibáb egy jávai hercegnő magyar életregényéről. A külön színházi képeslap új számában ezenkívül nagyszerű illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabok színházi beszámolókat, érdekesebbnél érdekesebb cikkeket, pompás filmrovalót és több mint száz képet talál az olvasó, a 100 oldalas Délibáb egy szám ára 20 fillér.

Magyar tudósok a magyar olvasóknak. A magyar tudományos élet és a magyar közönség között a közvetítő szerepére vállalkozott a BUVÁR, a természettudományos gondolkodás egyedülálló képes magyar folyóirata. Most megjelenik új számában ez a kulturális tevékenységét a legelőkeltebben teljesíti, amikor érdekesnél érdekesebb cikkeket közöl. Budapest hévízei ismereti Kunszt János dr., a vitorlás repülés problémájával foglalkozik Stef Tibor, az ismert repülő, a nyári hőséggei kapcsolatban a jéggyártás technikáját magyarázza meg Reis Pál mérnök. Bizonyára mindenkit fog érdekelni Jáki Gyula tartalmas tanulmánya a vérátömlesztésről, Leopold Lajos tanulságos cikke a konjunktúra természetéről és kihatásairól, Erdélyi Sándor vegyész mérnök cikke a petróleumot pólló szénolajokról, míg a lap kiülő szerkesztője Lambrecht Kálmán a müncheni Deutsches Museum 10 éves tevékenységéről számol be. A BUVÁR új száma eseménye a magyar tudományos életnek s a közönség csak hálával fogadhatja ennek a nagyszerű folyóiratnak a megjelenését.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ
36 fillér**

egy liter **kadarka** vagy **fehér fejtett ujbór** Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartalmazó kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsai határban

**32 magyar hold prima szántóföld
(ebből 5 hold lucerna)**

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökorra különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, szinnel, 10 áles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok.

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe 1935. augusztus 15-től 24-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Kovács Endréné Izsó Jolán-nak fia Endre, ref.; Cselei Istvánné, Nagy Jiliánnának leánya Erzsébet, ref.; Farkas Mihályné B. Izsó Erzsébetnek fia Mihály, ref.; Dávid Menyhértné Hegedűs Teréziának, fia, isván Lajos ref.

Házasságot kötöttek:

T. Kiss Lajos és Varga Margit Veron. Zilahi Imre és Barát Róza.

Meghaltak:

Vincze Mária Eszter 1 éves, ref.; Halvani Gergelyné Vincze Erzsébet 69 éves, ref.; özv. Vincze Bálintné Kruchió Lidia 76 éves, ref. Hamza Lajosné F. Kiss Erzsébet 47 éves ref.; Csapó László 4 éves, ref.; Kiss Róza 1 éves, ref.; Lukács Piroška 1 éves, ref.; Kner Izidor 75 éves, izr. Oláh Erzsébet 11 hónapos, ref., Megyeri Eszter 14 éves, ref., Szurovecz Mátyas 1 éves, ref.; Varga Lajos 59 éves, ref.

Az **Uj Kor** aktív katolikus orgánusi augusztusi keltős (2. nyári száma Jacques Maritain eredeti cikkével közli a legaktuálisabb kérdésekről. Az Uj Kor Aradi Zsolai, Balla Borisz és Possonyi László szerkesztésében 48 oldalon Buday György három fametszelével és egyéb illusztrációkkal szenzációsan érdekes tartalommal jelent meg. Vezető cikkei iri a lapba Mihálovics Zsigmond az Actio Catholica országos igazgatója az A.C. új terveiről. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Szenikirályi utca 28. Munkavégzési számot küld a kiadóhivatal. Előfizetési árak: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P. Egyes szám ára 40 fillér.

SPORT

Kner Izidor

Mérhetetlen gyász van a Gyomai Sport Clubnak. Országoshírű diszelnöke, a gyomai futballsport megalapítója hosszas szenvedés után lehunyta fáradt szemét. Minden szépért és nemesért hevülő lelke nagy anyagi áldozatok árán hívta életre 1912-ben a Kner Sport Clubot s ezzel megteremtette Gyomán az addig ismeretlen futballsportot. A nyomdászok legendás-hírű futballcsapata megbecsülést szerzett az alapító nevének szerte az országban. Nagymagyarország itt megforduló futballcsapatai pedig szerte vitték a Kner SC áldozatkész és vendégszerető Elnökének hírét. Községünk aranyifjúsága adott találkozót egymásnak egy-egy meccs után rendezett kedélyes klubvacsorán. Sokan fogtak még visszaemlékezni a felejtethetetlen vasárnapesték gondtalan vidámságára s a bőkezű Elnökre. Háboru alatt ideiglenesen szünetelt Gyomán a futball, de utána az alapító és családja pártfogása folytán ujjaéledt. A Kner SC a régi alapszabályai szerint nem tudván működni, nevét Gyomai Sport Clubra változtatta s Kner Izidort, — miután aktív részt a sportéletben már nem vehetett venni — diszelnökévé választotta. E tisztségében továbbra is a helyi sport támogatója és lelkes barátja maradt. A gyomai sportközönség e sorokon keresztül vesz búcsút Gyoma község futballsportjának felejtethetetlen emléké meg-alapítójától, Kner Izidortól.

II. o. bajnokság északi csoportjának őszi sorsolása.

Szeptember 1.

GySC—Turul II., KTE—GyTK, ETK—Szövőgyár, Máv. II.—BISE, MTK—M. Törekvés.

Szeptember 8.

GyTK-ETK, Szövőgyár-GySC, BISE—MTK, Turul II.—M. Törekvés.

Szeptember 15.

GySC—GyTK, MTK—Szövőgyár, M. Törekvés—BISE, Máv. II.—ETK, Turul II.—KTE.

CsAK II. a szövetségi díjban indul. (Pályaválasztók az előjáró egyesületek.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
fűk, olaj, cérna.kizárólag
Lach és Vargánál.ETK—Testvériség (Budapest)
4:2 3:1

Bíró: Kappel. 2500 néző.

A mérkőzést zászlócsere előzte meg és utána a Testvériség kezdte a meccset. Szép támadásokat vezet és a 8 p-ben sarokrugást ér el, kavargás támad az ETK kapuja előtt és Simon megsértül, kiáll. Csak a 14 p.-ben egészül ki az ETK. A 16 p-ben Kertes elfut és 20 m-ről megszerzi a vezetést 1:0. A 18 p-ben Lacsny beadását Kurilla közlelő befújja 2:0. A gyors eredmény nem töri meg a Testvériséget és szép támadásokat vezet. Az ETK lefutásokkal veszélyeztet és a 20 p-ben a bíró Kálazyt feleselésért kiállítja. A csonka Testvériség ellen csak a 35 p-ben tud eredményt elérni az ETK, amikor Kertes átadásából Kovács II. a meccs legszébb gólját lövi. 3:0. A Testvériség kiegészül, mert beáll a tartalék bekkje és a 40 p-ben eredményes is Szakács révén. 3:1. A 44 p-ben ismét gólt rug az ETK, de a bíró ofszeid címen nem adja meg. Az ETK kezdi a második féldőt, de a Testvériség mindjárt hevesen támad és Büngösdi-nek sok munkája akad. A 20 p-ben Lacsny megsértül és elől kezdve csak statisztál. A sérülés megzavarja az ETK-t és a 29 p-ben a Testvériség újabb gólt lő Téglás révén. 3:2. Az ETK erősíti az iramot, azonban csak szerencsés góllal tudja bebiztosítani a mérkőzést Pelyva révén, aki egy előrevágott labdát a kapus elől a hálóba gurítja. A Testvériség nagy erővel támad a gól után is, de az ETK védelem Hunyával az élen mindent menti és így az eredmény nem változik. A mezőnyből megszökezik kimagaslott Simon ETK játéka. Kitűnt még: Hunya, Matuska, Büngösdi és Kovács II. ETK, ill. Keszei, Ankli, Szakács, Tamás és Téglás Testvériség.

GySC—GyTK 1:1 (1:1)

Éremmérkőzés, bíró: Nagy (Békés)

GySC: Kiss Zs.—Fekete, Ugor—Németh, Matlak, Jeney—Krucsió, Zöld, Kiss S., Györi, Nagy.

GyTK: Papp J.—Hatvani Rozsnyai—Csikós, Bartik I. Tandi—Lakatos, Rau, Bartik II., Vatai, Bartha.

GyTK támadásaival indul a meccs és Kissnek már a 2 p-ben rávetéssel kell menteni. További GyTK ostrom közben a bíró Fekete állítólagos faultja miatt túlszigorúan 11-est ítél, melyet a 7 percen Bartik II. góllal értékesít (0:1). 10 p-ben labdahordozás miatt szigorított szabadrugást a GyTK ellen

de kihatáratlan marad. GyTK állandó fölényben játszik, GySC támadásai erőtlenekek. 16 p. Rozsnyai faultolja Kisst, 20 méteres szabadrugást Hatvani menti, majd 20 percen Lakatos közeli lövését Kiss biztosan védi. Györi ügyes passza ofszeidon találja Kisst. A játék határozottan unalmas, semmi élénkség, 35 p. Bartha kornere száll kapu mögé, majd 37 p-ben Csikós kornerei Zöld fejeli ki. 38 p-ben Kruchió Jenei ütő labdájával átmegy a GyTK védelmén. Györihez passzol, ki- nek sarkos lövése védhetetlen 1:1. Féldő végéig változó mezőnyjáték.

Második féldőben a keresztbe fúvó szél mindkét csapatot zavarja, lanyha kezdés után a magára talált GySC erősen támad és Kiss bombáját Papp kornere védi, de Nagy kornere rossz 8 p-ben Györy biztos gólhelyzeiben lövés helyett Kisshez passzol, akit Hatvani leszerel. GySC támadásai állandósulnak. Jeney—Zöld—Kiss—Krucsió a labda utja s a szélső lövését Papp nagy bravúrral kornere öklözi. 20 p. Kiss áttör, lövését újból kornere üti Papp. Mindkét kornere eredménytelen. A játék további része már élvezetes, igazi derbi—hangulat uralkodik. Hol az egyik, hol a másik kapu előtt folyik a játék, de a jó védelmek megakadályozzák az újabb gólszerzést. Különösen a GyTK két régi erőssége, Tandi és Rozsnyai harcol önfeláldozóan. Közben Tandi 39 p-ben faultot vét, Matlak remekül iverli a szabadrugást, de Rozsnyai a mezőnybe vágja vissza, utána Lakatos közlelő kapu fölé lő. Erős GySC támadás közben ér véget a mérkőzés.

Mindkét csapat tipikus szezoncsejli formát mutatott. Első féldőben a GyTK uralta a pályát, míg a második féldőben GySC volt a többet támadó fél. GySC-ből nagyon jó volt a közvellen védelem, Matlak, Zöld és a két ujonc Györi és Kruchió, míg a GyTK-ban minden játékos tudása legjavát nyújtotta, de közülük is kivált Rau, Bartik I. és Papp kapus. A bíró mindkét fél megelégedésére vezette le a meccset.

ETK—Ceglédi VSE 4:2 (3:0)

bíró: Kappel.

Szent István napján játszotta ezt a mérkőzést az ETK és az előző meccstől fáradtan, igen gyenge meccset látott a közönség. Igaz, hogy az ellenfél is sokkal gyengébb volt, de ez nem lehet elfogadható ok a gyenge játéokra. Góllövők: Kertes 3, Kovács 1 (11-esből) ETK, ill. Vass 2 (egyiket

11-esből). A bíró a Ceglédi VSE-ből Szekert utánrugás miatt kiállította. A mezőny legjobb embere ismét Simon ETK volt.

Ingatlanforgalom

Batári János és neje Fekete Margit csongrádi lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Czinkóczi Lajosné Makcsali Mária és társától 2000 P.-ért.

Herter József (nős Wolf Katalinnal) gyomai lakos vett 1120 n. öi előhalmi szántót Kriszt Mártonné Wolf Zsuzsánától 280 P.-ért.

Tóth István és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek 814 n.-öi cifra-kerti szántót B. Kiss Jánosné Fekete Lidia és társától 320 P.-ért.

Fülöp Etel gyomai lakos vett 758 n.-öi csepüskerti szántót Diószegi Lajos és társától 400 P.-ért.

Szilágyi Antal és neje Bíró Teréz gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kerdu Péterné Czinkóczi Máriától 2000 P.-ért.

Kiss Péter (nős Szűcs Eszterrel) gyomai lakos vett egy bányakerti lakóház felerészét Kiss D. Mihálytól 250 P.-ért.

Hornok Pál és neje Varju Cecília gyomai lakosok vettek 6 hold 1360 n.-öi zsófihamajori szántót Kardos Imrétől (nős volt Száfián Máriával) 2800 P.-ért.

Gecsei Imre gyomai lakos vett egy lakóház 1/3-ad részét Gecsei Gáboról (nős Izsó Eszterrel) 230 P.-ért.

Szmola Neszta endródi lakos vett 574 n.-öi cifra-kerti ingatlant Csapó János és neje Fehér Annától 415 P.-ért.

T. Kiss Imre és neje Schwalm Katalin gyomai lakosok vettek 1 h. 1270 n.-öi pusári szántót L. Szilágyi Andrásné Márton Sára és társától 925 P.-ért.

Nagy Endre (nős Molnár Terézrel) gyomai lakos vett 1 h. 879 n.-öi zsófihamajori rétet Bogoly Józsefné Juhos Lidiától 400 P.-ért.

Özv. Magurán Mihályné Rau Katalin gyomai lakos vett 482 n.-öi félhalmi szántót Gál Endrétől 200 P.-ért.

Kiss János (nős Csapó Máriával) gyomai lakos vett 1278 n.-öi pusári szántó 1/3-ad részét Dr. Christján Kálmáné gyomai lakostól 110 P.-ért.

Kiss János (nős Csapó Máriával) gyomai lakos vett 879 és 333 n.-öi kölesnéki szántót Pápai Sándorné Á. Kovács Eszterrel 345 P.-ért.

Nyilatkozat.

Tekintetes

MAGYAR ÉLET — ÉS JÁRA-
DÉK — BIZTOSÍTÓ INTÉZET
Szolnok.

Hálás köszönettel igazolom elhunyt feleségem temetkezési biztosítása összegének kézhez vételét. Rendkívül kellemesen lepelt meg az ügy ily gyors és sima elintézése, mellyel lehetővé tették, hogy minden fájdalom és bajaim mellett legalább a temetéssel járó anyagi gondoktól mentesüljek.

Gyoma 1935. aug. 19.

Őszinte tisztelettel:

Imre Elek.

Publikáció

Egy nagy szelelőrosta jókarba levő eladó, cím a kiadó hivatalban megtudható.

Ocska kalapból újat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szállagolás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiú kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf. Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy **kelmefestő és vegytisztító** üzemet létesítettem. Gallér tisztítás fűkőfényesre drb.-ként 10 fill. Kérem a közönség szives pártfogását. Molnár Géza, gróf Tisza István ut 51. Góth kalapos házában az Ipartestület mellett.

Béres Dániel örökösének 17 kft. tanya földje örök áron. szabadkézből eladó, bővebbet G. Nagy Lászlónál lehet megtudni.

Férfi és fiú kalapok sportsapkái mindenféle fiú sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. Alt Vince kalapos Endröd Ipartestülettel szemben.

Keverékes búzáját legfokéletebben a **Selektor** vetőmagtisztítógép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszíntre kihútható.

Kiss Bálint u. 8. alatt Kovács Imrénél búzaszalma és törek van eladó.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A szegényháznál 3 hízó malac (100 kgr.) van eladó.

Kovács Lajos főpostamesternek elköltözés miatt házi butorai, különösen szép ebédője van eladó. A siratóban 20 hold földje haszonbérbe kiadó.

Jóházból való tanoncot azonnal felvesz Hartmann Sándor pékmester. Jókai utca.

Kedvezményes vasuti igazolványok az őszi lakberendezési és háztartási vásárba kaphatók az ipartestületben, vagy a testület jegyzőjénél Kes-suth Lajos utca 26 szám alatt. Az igazolványok érvényesek aug. 28.-tól szept. 13-ig.

Vasznai Istvánnak vágó malacai vannak eladók. Darabonként 2 pengő 20 fill.

Egy nagy szelelőrosta jókarban levő eladó cím a kiadó hivatalban.

A gyomai Róm. Kath. templom melletti Domokos-féle üzlethelyiség f. év november hó 1-től három évre haszonbérbe kiadó. Nyilvános szóbeli árverés szeptember hó 8.-án d. u. 4 órakor a plébánia hivatalban lesz megtartva.

Egy fél fertály föld és egy lakóház eladó. Értekezni lehet Petőfi ut 41.

Horthy Miklós ut 43 sz. alatt egy utcai lakás kiadó, ugyanott egy vasgerenda olcsón eladó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavidállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévi 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: **WAGNER MÁRTON**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresnél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk

KI VOLNA

az az ember, aki tudásával, akaratával, nemes szándékaival olyan tekintélyt jelentene a községünkben, hogy az ő véleménye után egy táborba sorakoznánk és vállvetett versengéssel igyekeznénk községünk szükséges intézményeit életre kelteni, megtartani.

Ki volna az ???

Nem is azért kellene nekünk ez a kiváló ember, mert mi többiek nem volnánk elég okosak, jószándékuak, de hogy ezért, csupán csak annyiban kellene ide egy ilyen ember, hogy mi mindannyian rájövünk arra az okosságra: ismerjük el valakit magunk fölött annak, aki irányít bennünket. És ne tartunk szégyelni valónak, ha bárki vet fel egy-egy hasznos gondolatot, hogy azt maradéktalanul ne támogassuk.

Hiába minden gonyolódás, minden ráfógás: Gyoma levegőjében, összeállításában van valami, ami az itthoni, vagy ideköltözött emberek szerint vonzóvá, kívánatosá teszi az ittélést. Hátha még egy kis igyekezettel azon volnánk, hogy az életünket még kellemesebbé tegyük!

Egy picurkával több előlegezésével a jószándék feltevéseinek, ha valaki tisztességes formában véleményt mond a kereskedőinkről, iparosainkról, orvosainkról, ügyvédeinkről, gazdáinkról, munkásainkról, tisztviselőinkről és vezető tisztviselőinkről s ha ez a vélemény nem mindig hízelgő, akkor ebből ne öltünk mindjárt magunkra a méltatlan megbántás mártíriumát, hanem szívelejűk meg a véleményt és ahol bennünk van a hiba, azt vetkőzzük le, s ha a vélemény téved, győzzük meg erről az illetőt. Sértődöttséggel, duzzogással, rosszindulatú kritizálgatással, mindent ócsárolással még sohasem építettek, csak romboltak.

Valahogyan kiesett a megértés irányító kereke életünk óraszerkezetéből s nem tudunk összetalálkozni a közösmunka asztalánál. Pedig mennyire szükség volna, hogy összejöjünk, erre egypár példát hozok fel.

A képviselőválasztáskor sem tártuk meg a községünk érdekeit legjobban szolgáló összefogást.

Most a besenyszegi iskola ki-

adása körül építőiparosaink megnyugtatóra volna szükségünk egy olyan emberre, aki közmegegyezésre tudná levezetni az ellentéteket.

A polgári iskolánk körül is a szenvedélyesség hullámai csapkodnak.

A polgári iskolánk első gyengítése az volt, amikor Endrődön is megnyílt a polgári iskola. Azóta Dévaványa és Körösladány tanulóival szépen megerősödött a polgári iskola. Most azonban a szeghalmi gimnázium főiskolájával ezeknek a tanulóknak elmarad egy része a mi iskolánkból. Ezek ugyan

mind nem volnának élelbevágók a polgári iskolánk részéről, ha a gyomai szülők nagy része nem volna valami iskolaellenesség befolyása alatt. Megdöbbentő hírek szerint arról is beszélnek a községben, mintha az elemi iskolai tanítóink közül is volnának olyanok, akik a polgári iskola tananyagát nem tartják megfelelőnek és ezért nem véleményezik a szülőknél gyermekeiknek polgáriba járatását. Persze, hogy az ingadozó szülők az ilyen véleményt még meg is nagyítják s máris kész a polgári iskola ellenes hangulat.

Ha volna egy olyan emberünk,

aki ilyen esetekben is az élre állana és mindenkivel: szülővel, tanítóval, kicsivel, naggyal megértelné, hogy a polgári iskolai tanultság minden ifjúnak csak előnyére válik, másrészt az alattomos áskálódóknak elvenné a kedvét, hogy felelőtlenül izgassanak egy hasznos és szükséges intézményünk ellen, ehhez hasonlóan bármilyen eset vagy helyzet adódna a községi életünkben, volna valakink, aki egészséges közvéleményt csinálna és bennünket a helyes utra irányítana.

Kár, — de ma még ilyen vezetőnk nincsen. W.

Ötvenhat százalék lesz a jövő évi pótdó

A képviselőtestület szótöbbséggel elfogadta a jövő évi költségvetést

Bartolfi Mihály és Szilágyi Péter kapták meg a besenyszegi iskola építési munkálatait — A tavaszig felállítják az országzászlót

Gyoma község képviselőtestülete augusztus 26-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott és többek között lefolytatta a község 1936 évi költségvetését.

Napirend előtti felszólalt Nemerey Péter lakarepöntzári igazgató és kegyeletes beszédében elparentálta Kner Izidort.

Kner Izidor emlékezete.

— Pár évvel ezelőtt a Grafikai Főnökegyesület a többi rokonszakkal együttesen,

Mi mindent csinált Gyomán Kner Izidor

— Utólrhézetlen volt ő nemcsak szakmájában, hanem sokoldalúságával minden egyéb vonatkozásban is, amiről mi gyomaiak tanubizonyágot tehetünk, hiszen egész életén át időt s fáradságot nem kímélve, teljes odaadással munkálkodott községünk kulturális és szociális fejlődése érdekében és egészséges eszméivel és javaslataival a köz javát szolgálta.

Az ő nevéhez fűződik a Horthy segélyakció kiépítése, a Hősök emlékszobrának kivételében való elkészítése, az Uri Kaszinó jelenlegi épületének felépítése, stb.

Budapesien, impozáns díszgyűlés keretében, Kner Izidornak 50 éves, eredményben gazdag munkálkodásának és cége fennállásának jubileumát ünnepelte, — mondotta többek között, — tisztelőbeli tagjává választotta, művészi kivitelű díszoklevéllel és plakettel tüntetvén őt ki.

— Érdeműs munkájának és nagyszabású alkotásainak elismerésül a Kormányzó Ur Ófőméltósága is a Signum Laudis-sal tüntette ki.

— Nem mulasztatom el külön kiemelni páratlan áldozatkészségét, közismert nobilitás gondolkodását, jólékonyságát, aki mindig csak adott és adományával sok-sok könnyet szarított fel. Jótékonykodásának sokasága közül a szegény iskolás gyermekeknek ebédet, irkákkal és írószerekkel való ellátását említem meg, melyeket mindenkor felekezeti különbség nélkül juttatott az arra rászorultaknak. Mindezek a tények az ő nemeslelkűségét dicsérik és emlékezetét felejthetlenné teszik.

A beszédet a képviselőtes-

ület állva hallgatta végig, majd a szónak indítványára egyhangulag kimondották, hogy emlékéét jegyzőkönyvileg megörökítik.

Költségvetési hiány: 72.857 pengő.

Utána áttörték az 1936 évi költségvetés lefolytatására. Kalló Lajos jegyző, előadó fejezetenként ismarta a költségvetés egyes tételeit.

Kiadásként 233.624 pengőt, bevételként 160.767 pengőt irányoztak elő. A hiány 72.857 pengő, amit 56 %-os pótdó kivételével fedeznek.

A legnagyobb kiadási tétel a községi alkalmazottak fizetése, ami egyes kategóriákban így oszlik meg: tisztviselők fizetése 37.789 pengő, előjárók fizetése 4160 pengő, szolgák, s ib. fizetése 25.165 pengő.

A tisztviselők fizetése a múlt évihez képest valami elmaradt, a szolgák fizetése pedig valamit csökkent.

A Gazdasági iskola építési költségeinek fedezete 10.000 pengő.

Beruházásokra összesen 11.777 pengőt vettek fel. Eb-

ből 10.000 pengő a gazdasági iskola építési költségeire jut. A közvilágítást 15.000 pengővel dotálták. A szegényügy céljaira 16.700 pengőt, tanügyi és testnevelés célokra 28.915 pengőt vettek fel a költségvetésbe. Az utóbbi lélel a tavalyi költségvetéshez képest néhány százpengővel szintén emelkedett.

A közlekedési rovarban a tavaly 2100 pengő helyett csak 1200 pengőt fordítanak járdaburkolásokra. Itt találtak fedezetet az inségmunkák költségeire is.

Inség munkákra 7000 pengőt vettek fel. Ezt az összeget kizárólag utak és hidak javításánál felmerülő költségek, de főleg munkabérek dotálására fordítják.

A bevételeknél 34.165 pengőt irányozták elő az ingalla-

A szocialisták nem fogadták el a költségvetést

A költségvetéshez egyedül Beinschróth Márton szól hozzá. Kifogásolta, hogy egy előzőleg meghozott közgyűlési határozat ellenére sem nyomtatták ki a költségvetési és ezért a közgyűlés tagjainak nem volt módjukban az egyes lételek összeállításának ellenőrzése.

— **A költségvetést csak most, egyszeri olvasásban hallottuk, —mondotta. — A számszerű összeállításért nem vállalhatunk felelősséget és ezért a költségvetést nem fogadjuk el.**

Több hozzászóló nem lévén Kovács Gábor bíró elrendelte a szavazást.

A költségvetés elfogadása mellett szavazott 18 képviselő, ellene szavazott

10 szocialista, illetőleg kispapárli képviselő. A költségvetést tehát 8 szavazattöbbséggel elfogadják.

a tavalyi 16.000 pengő helyett csak 10.000 pengőt vettek fel.

A csökkenést az ingatlanforgalom állandó csökkenésével magyarázzák.

A legiőbb bevétel adókból származik, de koránt sem olyan nagy összegben, hogy a hiány pótladó nélküli ellátása fedezhető volna. Ez a szomorú tünet különben országos jelenség. A pótladó nem hogy csökkenne, hanem majdnem mindenütt emelkedik. Gyoma tekintetben még szerencsésnek nevezhető, amennyiben a kiadásokat és bevételeket sikerült úgy összeegyeztetni, hogy **a pótladó a jövő évben sem emelkedik.**

10 szocialista, illetőleg kispapárli képviselő. A költségvetést tehát 8 szavazattöbbséggel elfogadják.

Ellentétek a Fattyasi tehéntartó gazdaság költségvetése körül

A Fattyasi tehéntartó gazdaság 1936 évi költségvetésének tárgyalása kövekezett ezután. A költségvetés ismeretelése előtt felszóllt Vincze Endre kispapárda és a költségvetés tárgyalásának elhatalasztását kérte azaz, hogy először tartásuk meg a gazdaság közgyűlését, mert a költségvetéshez a gazdaság tagjai is szeretnének hozzájárulni. A gazdaság üzemvezetése ellen sok a panasz és ezeknek a panaszoknak csak

egy gazdasági közgyűlés keretében tudnánk kellő formában hangot adni.

Pánczél Emil főjegyző: Ezt a kérést idejében kellett volna előterjeszteni. Most már késő. Kérem a költségvetés tárgyalását.

Vincze Endre: Ha már a gyepelőt kivették a kezünkől, legalább tájékoztassanak bennünket.

Kató Lajos jegyző: Szervezkedjenek a tehéntartó gazdák,

Hrabovszky Ádámmal felbontották a szerződést

A Széchenyi utcai ártéri külnapirendre tűzoltó ügyében Pánczél Emil főjegyző bejelentette, hogy Hrabovszky Ádám újabb felszólítás ellenére sem folytatja a kúrfurást, hanem újabb haladékokat kér.

A képviselőtestület a haladékokat nem adta meg és kimondta, hogy a Hra-

bovszkyval kötött szerződést felbontja; egyúttal a biztosíték megmentése érdekében Hrabovszky minden itt található ingóságát zár alá veszi.

A képviselőtestület ezután hozzászólás nélkül egymásután elfogadta az egyszeri felolvasásban ismertetelt Fattyasi tehéntartó gazdaság, vámosulalap, betonjárda építési alap, testnevelési alap, szeszfőzde és Bíró Eszter féle alap 1936 költségvetését.

bovszkyval kötött szerződést felbontja; egyúttal a biztosíték megmentése érdekében Hrabovszky minden itt található ingóságát zár alá veszi.

A kúrfurás munkálatait valószínűleg újból vállalaiba adják vagy a kérdést másképp oldják meg.

Bartolf Mihály és Szilágyi Péter kapták meg a besenyszegi iskola építési munkálatait

A képviselőtestület ezután a besenyszegi iskola építési munkálatainak kérdésével foglalkozott.

Ugrin István mérnök bejelentette, hogy Hajbach Ádám és Bartolf Mihály ajánlataiban tisztázta a m³ és a m² feltüntetések közötti mulalkozó ellentéteket. Hangsúlyozta, hogy Hajbach Ádám át sem nézte a pályázati hirdetményt és ezért ajánlata irreálisnak tekinthető. Az Építő Iparosok Szövetkezetének ajánlata drága. Javasolta, hogy a kőművesmunkákat Bartolf Mihálynak, a többi munkát pedig Szilágyi Péternek vagy Szász Antalnak, illetőleg Bíró Benedeknek adják ki.

A közgyűlés a munkákat név szerint szavazással 19 igen és 8 nem szavazattal, 11 szóltöbbséggel.

Bartolf Mihálynak és Szilágyi Péternek adta ki.

Bartolf 6599 pengőért vállalta a munkákat, amelyeknél Bartolf átlag 8 napszámot foglalkoztat napi 10 órás munkaidő mellett és a munkások részére elfogadható munkabért biztosít.

Új rend a közbégőhidon

A tárgysorozat következő pontjaként módosították a közbégőhid használatáról és a hűszemledijakról alkotott szabályrendeletet. A mulban kei-

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

(Folytatás)

Abesszinia (a ma még önálló afrikai állam) zárt körben van körülvéve európai hatalmak gyarmataival. Létérdeke a szoros gyűrűből ki a tengerre kényszeríti. Kereskedelmi utra volna szüksége, mely Abesszin kikötőhöz vezetne. E megoldás hiányában illegális csempészetre van kényszerítve az etiop kereskedelem, mely a gyarmati hatalmak éberségét kijátszva csempészkedéssel tetemes kárt okoz a gyarmati kereskedelemnek.

A konfliktus tárgyalásával nem célja ezen ismertetésnek azon tekintetek tárgyalása, melyek világszemléleti okokból eszmei távolban majdan a világtörténelem ítélőszéke elé tartoznak. Kizárólagosan tényekből próbálom felvázolni az események strukturáját és azok előrevetődő árnyékainak kontúrjait.

A genfi népszövetségi tárgyalás és annak párisi folytatása (Laval, br. Alois-

osi, lord Eden) tükörképe az eseményeknek. Mindhárom államterfi érdekelt hatalmat képvisel. Olaszország, aki készen áll a beavatkozásra. Anglia, aki ezt a készséget és a kivétel módját időelőttinek tartva, minden erkölcsi súlyát, sőt még áldozatkészségét is latba veti a békés (tárgyalóasztalnál) megoldás érdekében. Franciaország is a békés megoldás híve, de némileg kényszerhelyzetben van, mert a közelmúltban ebben a kérdésben elkötelezte magát a római egyezmény kapcsán (Mussolini, Laval) Olaszország mellett. Laval minden igyekezete odairányul, hogy a háborus veszély Afrikára korlátoztassék és az abessziniai konfliktus kihatásai fel ne borítsák az amugy is labilis egyensúlyt.

Ha tényként fogadjuk el azt az álláspontot, hogy abesszinia pacifikálása a világbéke és civilizáció szempontjából szükséges úgy a kérdés megoldásánál három módozat jöhet tekintetbe. Ezek a következők: 1. legyen-e Abesszinia Olaszgyarmat, 2. népszövetségi mandátum, 3. vagy maradjon önálló állam,

mely teljes értékű garanciát képes nyújtani a civilizációnak.

Olaszország szüksége és hajlama szerint a közudatnak már megfelelt és az első tervezetet tette magáévá. A másik két megoldást ugylátszik nem is hajlandó megfontolás tárgyává tenni.

Politikailag érthető Olaszország elnökeltége, a hódítási szándék mindenáron keresztül vitelére, mert Olaszország momentáni helyzete, általános fejlődését, és mindinkább szaporodó népességét tekintve valóban megköveteli a területi terjeszkedését. Abesszinia az erre a célra kipécérelt terület, mely az olasz-gyarmatok szomszédságánál, földrajzi fekvésénél fogva a legalkalmasabb és legelérhetőbb.

Mussolini felbresztette az olasz lélek mélyén tespedten szunnyadó akaratot, mely eruptívan kitörve nagyvonalu lendülettel mesésen rövid idő alatt a fejlődésnek azt a fokát, az eredmények olyan tömegét produkálta sikeresen, minden olyan téren, hol azt a kezdeményező elgondolás programba vette. Ez a fejlődés döngeti elementáris erővel a meglevő kereteket és kényszeríti

az olasz vezetést, hogy megszerzett nagyhatalmi helyzetét realizálva képességeinek és igényeinek megfelelő gyarmat birtokot szerezzen, hol népességét feleslegtel telepíthesse, óriássá nőtt és konkurenciaképes ipara számára piacot teremtsen, míg a természeti adottságokkal fölösen rendelkező gyarmat az anyaországot olcsó és vámentes nyersanyaggal láthatja el.

Mint tudjuk, 1935. aug. 18.-án félbeszakadtak a párisi tárgyalások, melyeken Anglia és Franciaország, Olaszországnak Abessziniában gazdasági téren messzemenő lehetőségeket úgyszólván szabadkézet kívánt biztosítani, politikailag pedig felajánlotta a Négus mellé mint tanácsadó szervezet olasz diplomáták kinevezését. Az olasz álláspont ezt az ajánlatot nem fogadta el és ha nem is jelentette ki ridegen ezek feletti elégedetlenségét; ugyanaz nap Mussolini Bariban (az ott behajózott hadosztályhoz tartott harcaüzéző beszédében) kendőzetlen választ adott a békés megoldásban reménykedő és Páris felé figyelő világnak.

(Folyt. köv.)

165 ünnepük miatt a közbiztonság 2 napig nem volt használható. A jövőben a második ünnepet délután 1 óra hosszáig engedélyezik a vágási és lehelési munkákhoz, hogy a vágási időt telen 4 órával, nyáron 6 órával értesíthessék az állatorvosok. Megállapítoták a vágások időrendjét is. Október 1-től április 30-ig d. u. 1 és 5 között szarvasmarha, d. u. 5 és 7 óra között sertés, az év másik szakában reggel 7 és 9 óra között szarvasmarha, d. u. 5 és 7 óra között sertés vágható. Az új rend megállapítására részben az export elősegítése, részben pedig amlatt volt szükség, hogy az állatok a vágási időn túl is levághatók legyenek. A vágási időn túl történő vágások után pótszemleddiakat:

sertés után 20 fillért, szarvasmarha után 40 fillért szednek.

Felállítják az országzászlót.

A közgyűlés végül tudomásul vette, hogy 1200 pengés költséggel felállítják az országzászlót, amelynek elkészítésével Papp Zsigmond szobrászmesteri bízzák meg. A költségekhez a képviselőtestület 550 pengővel járult hozzá és kimondta, hogy az országzászló helyének kibővítésére az Osváth telekből 1—2 négyzetmétert kisajátítanak. A felállítás időpontjának megállapítására később kerül a sor, de favasszig feltétlenül helyén lesz az országzászló, amelynek környékét a favasszal parkírozni fogják.

A közgyűlés ezzel véget ért.

A Kormányzó Ur Ófőméltósága harkányi beszéde az anyák ünnepén

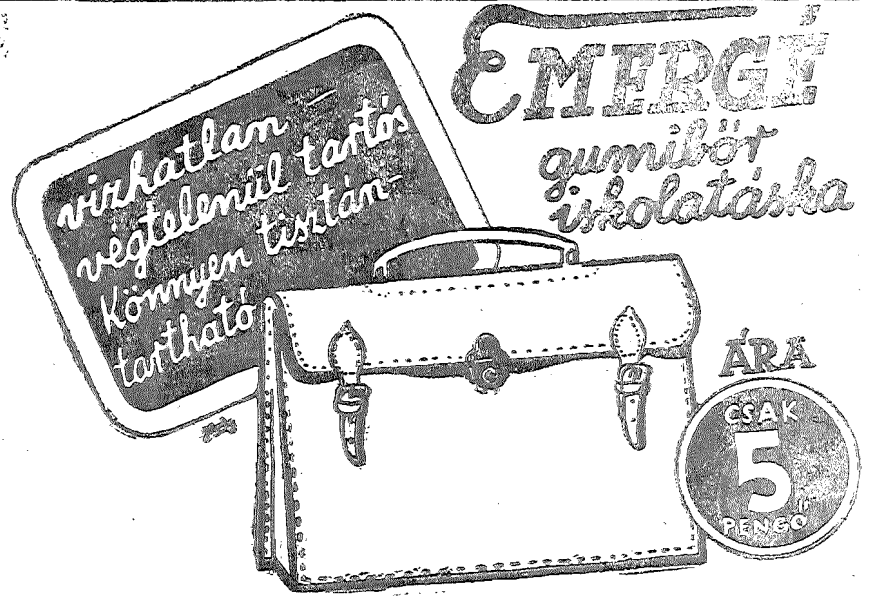
Mélyen átérzve ennek a szép ünnepségnek nagy erkölcsi jelentőségét, az egész ország tisztelgetés, megbecsülés és hálaírást kívánom tolmácsolni azoknak a magyar anyáknak, akik hiven és önfeláldozóan megteszik a maguk kötelességét a ma oly nehezen küzködő családok, a sorsüldözött hazával és a válságoktól megviselt társadalommal szemben. Azoknak a magyar anyáknak, akik tudják, hogy az életnek ma fokozottabb szenvedéseit is bőven kárpótollják őket az anyai szív mélyes örömei és különösen azoknak, akik nem tévesztik szem elől, hogy az Isten áldását nem szabad elhárítani maguktól.

Szomorúság tölt el, ha arra gondolok, hogy az országban sok helyen és különösen ezen a vidéken egész községekben mindegy járványszerűen pusztul egy erkölcsi betegség. E romboló irányzat hatása alatt vannak, akik azt képzelik, hogy elég, ha egy gyermekük van, az majd tovább folytatja fajtájukat. Elfelejtik, hogy az emberi élet sorsa Isten kezében van s igen sokszor megesik, hogy az egyetlen gyermek elhal a szülőket öregségükre nem veszi körül a gyermekek és unokák szeretete és gondozása s nem marad egyebük egy pusztá fakesztről a természetben, házuk és földjük pedig idegen kézre jut haláluk

után, mert nincs, aki nevüket fenntartaná és családjukat tovább vinné. — Mindenkinél meg kell lennie kötelességét fajával szemben, ha nem akarja, hogy ősei templomának tornyában elnémuljanak a harangok, hogy apáinak házában idegen jövevények tüssenek fanyát és hogy a föld, amelyet nemzedékeken át az ő családjának verejtéke öntözött, a jövőben másnak hozza a gyümölcsöt.

Az egész társadalom életének alapja a házasság s annak gyümölcse, a gyermek. A család az a sejt, amelyen keresztül a nemzet tovább fejlődik és ha a sejt beteg, a nemzet is elrohad.

Valamikor a magyar nagysága egyenlő volt a ma hatalmas nyugali népekével. A mi nemzetünk azonban itt, a népek országútján, a hatalmi törekvések ütközőpontján, nehéz történelmi feladatot teljesített, testével fedezte az utat, amelyen keresztül kelet hódító vágya a művelt nyugatot pusztulással fenyegette. Évszázadokon át tizedelték a magyar népet a hősiességek és fajtánk egyre vérezett. Számban kis nemzeté lettünk. Ha ma mi magunk ritkítjuk sorainkat önzésből, vagy erkölcsellenes, káros irányzatnak hódolva, könnyen lámadhat az a veszély, hogy a pusztulásnak kitett helyeken csupán történelmi emlékké válik a magyar név, amelynek

pedig fajunk belső értékei, katonai erényei és politikai tehetsége nagy megbecsülést szerzett világszerte. Aki elbukik a küzdelemben, az hős, de aki önmaga ítéli pusztulásra saját fajtáját és engedi át másnak ősei örökét, az sem számalomra, sem megbecsülésre nem tarthat számot.

A kormány programjába vette azokat az intézkedéseket, amelyek a népesség megfelelő szaporodása érdekében az azt akadályozó káros irányzatok leküzdésére, továbbá a gyermekegészségügy és nevelés fejlesztésére szükségesek és ma megvalósíthatók. Első helyen áll ezek közt az a törvényjavaslat, amely lehetővé kívánja tenni a kishirtok-hitbizományok létesítését, hogy a kishirtokosoknak ne kelljen félniük további gyermekáldás esetén földjük felaprózódásától, viszont a többi gyermek, aki nem örököl földet, még mindig elhelyezkedhetne akár más pályán, amely hajlamainak, vagy tanulmányainak megfelel, akár a közép- és nagybirtok mezőgazdasági üzemében. Mindez azonban egymagában nem elég, szükség van az egész magyar társadalom közreműködésére. Abol löbben kérnek enni otthon, oda könnyebben kerüljön a kenyér és nagyobb darab jusson belőle. Mindenkinél, nemcsak az államnak és a köztestületeknek, hanem a vállalatoknak és a magánosoknak is kötelessége, hogy egyenlő alkalmasság esetében annak adjanak munkát és azt alkalmazzák, akinek nagyobb családja van. Ma, amikor a családalapítás nehézségei egyre fokozódnak, mindent meg kell tenni a házasságkötések megkönnyítése, továbbá a gyermekágyas anyák megsegítése érdekében és viszont meg kell nehezíteni a válást. Az egész társadalom fordítson minél nagyobb gondot a gyermekek gondozására, a gyermekegészségügy minél intenzívebb fej-

lesztésére, a nevelés megkönnyítésére, a tehetséges gyermekek felkarolására, bárhol ringolt bölcsőjük, bármily kicsiny kunyhóban, hogy a magyarság fájának fiatal hajléka nemcsak minél dúsbabb, de minél életerősebb is legyen.

Az egész magyar társadalom lelkiismerete elé kívánom idézni mindezeket a kérdéseket, hogy ezekkel minél szélesebb körökben foglalkozzanak és hogy ezeknek felkarolása és megoldása körül tegye meg mindenki a magáét, azt, ami módjában áll.

Mindnyájunk szívében ott él a gondos és önfeláldozó anyai szeretet emléke, az édesanya soha el nem halványuló képe. Mindenki csak megbecsülést és tisztelgetést érezhet a magyar anyák iránt. Elérkezett a végső ideje annak, hogy ezt az érzést tettekre váltsuk.

Szervezkednek a méhészeink

Hosszu, fárasztó pihenés után népes értekezletre jöttek össze méhészeink a múlt vasárnapi publikáció után. Papiroson régóta megvan a derék méhészeink egyesülete, de miért, miért nem, nem használták ki eddig az egyesület által nyújtott előnyök lehetőségeit. Az aszály méhállományunkat is meglizedte, de a megraradt méhek etelési szükségletével komoly gondokat akasztott méhészeink vállaira. Ennek a sok bajnak a könnyítésére toborozta össze Kató Lajos elnök méhésztársait, kik szép számmal voltak ott az értekezleten.

46-an léptek be az egyesületbe.

Meggyőzően vázolta Kató Lajos elnök a méhek

Kályhák javítása és samuтоozása

Neokalor!

HERDY FERENCNÉL
KOSSUTH LAJOS UTCA 36 SZÁM

Neokalor!

megtartásának nehézségeit. Az éteréshez szükséges kedvezményes áru cukorbeszerzése is kívánatosá teszi, hogy az egyesület kebelében tömörüljenek összes méhészeink és együtt rendeljék meg a cukrot.

A jelen voltak közül Kató elnök felhívására negyvenhatan léptek be az egyesületbe és így minden remény megvan hozzá, hogy a hamarosan megtartandó újjáalakuló gyűlésen mind ott lesznek méhészeink és életre keltik a nagy hivatású méhészegyesületet.

Beszámoló a vármegyei méhészegyesület munkájáról.

Az értekezleten vendégként vett részt *Darida Károly* békéscsabai ev. tanító, a békéscsabai méhészegyesület elnöke és a vármegyei méhészegyesület ügyvezető alelnöke. Felkérésre *Darida Károly* tájékoztatta a gyomai méhészeket a vármegyei egyesület intenzív munkálkodásáról. Ebben a munkában alispánunk a legmesszebbmenően támogatja az egyesületet, ugyancsak az erdőmérnöki hivatal is. Csakis így volt lehetséges, hogy eddig a megyében sok ezer mézelő facsemetét ültettek el.

A vármegyei egyesület nagy erőfeszítéseket végez, hogy a békésmegyei méhészek a cukrot a sarkadi cukorgyárból kaphassák, így olcsóbban jutnak hozzá.

Köszöntjük méhészeinket

Az elmúlt évek téli tanfolyamain szorgalmas hallgatók voltak községünk méhészei. A méhészet elméleti részét szépen elsajátították s amint a községi méz szükségletet már ők tudják ellátni, joggal remélhetjük, ha egyesületi életük keretében mézelő fákat és növényeket telepítenek, több mézet fognak termelni és nemcsak foglalkozásukkal hasznára lesznek községi életünknek.

A kedd esti vihar rombolásai

Augusztus 11 és 14-ike óta nem volt eső a határban. Végre kedden este, a délutáni fülledt meleg után sűrű villámlás és mennydörgés közben megjött a várvavárt eső. Most is nagyon különböző volt az eső mennyisége. Bent a községben 17 milliméter esett, a folyáséri szivattyutelepnél 43 milliméter, a peresi szivattyutelepnél 23, de már Udvarnokon csak 12 milliméter volt.

Az esővel együtt nagy erejű szélvihartombolt hosszabb ideig. Hamarosan sötétbe borult az egész község. A villám háromszor is belecsapott a villanytelep 440 voltos vezetékébe. Két dinamót megbénított, a villámhárítót elégette, a kapcsolótáblát elrepezstette. Több oszlopot is kidöntött a vihar és a

villanyvezetékét is leszakította helyenként. Szerda estig a hibákat mindenütt kijavították és már szerdán este sem a köz-, sem a magánvilágításban nem volt zavar.

A strandfürdő egyik sarkáról 12 kabint valósággal elsodort a vihar, csak a padozat deszkák maradtak meg.

A községben nem csinált nagyobb kárt a vihar, de a tanyák között sok helyen szétszórta a takarmányt és sok fát kitördelt. Még törpetörzsű gyümölcsfémelket, melyek meg voltak támasztva, is kitördelt az orkán.

Gyöngyösön fézeső volt, mely mind elverte a szőlőt.

Az egész ország területén sok kárt csinált a vihar és villámcsapások, de az eső még sokat használt.

Folynak az éjjel-nappali áram előkészületei

Amint már jeleztük, októberben éjjel-nappali áramszolgáltatást vezet be a villanytelepünk. A nappali áram előállításához szükséges 40 lóerős motor már itt is van és a munkálatok

már serényen folynak, hogy Gyoma is kihasználhassa a villany előnyeit és ezekben a szükségleteiben ne legyen villanyáram hiánya miatt korlátozva.

LEÉGETT EGY HÁZTETŐ AZ ÁLMOS-UTCÁBAN

Szerdán este 6 órakor tüzet jeleztek a toronyőrök. *Biró Gyula* szolgálatban lévő tűzoltóörmmester azonnal kivonult a motor- és kocsifecskendővel és egy lajtárral a tüzhöz, mely az Álmos-utca 10 szám alatt volt, ahol özv. *Kereki Lajosné*, *Dobó Zsuzsanna* házában nádteteje állott lángokban. A tűzoltók azonnal munkába léptek, de a motorfecske szűrője a kisvízű kútban azonnal el-

dugult, így csak a kocsifecskendővel dolgozták tűzoltóink. A lakóház tető megmentéséről szó sem lehetett, így a védelem csak a lakóház melletti ugyancsak nádtetejű disznóól megmentésére irányult, ami bravúrosan sikerült is.

Tűzoltóink közül 18-an siettek a tüzhöz, akik az ott volt lakosság dicséretre méltó segítségével jó munkát végeztek. A tűzvédelmet *Biró Gyula* alparancsnok irányította.

Sok kárt csináltak a tulajdonosnak azzal, hogy az ingóságokat az épületből jó előre kihurcolták. Erre igazán nincs ma már szükség, mert tűzoltóink oltási módja szerint a padlások nem égnek már át és így a beégés veszélyétől nem kell félni.

A tűz keletkezésének okát a tüzet közvetlenül megelőzőt kenyérsütésből gyanítják. Az első lángot is a kémény mellett látták kicsapni. A tűz eloltása után a kémény be omlott.

Oltás közben az egyik szomszéd fején egy lecselt vasdarab a fejbőrön egy 2 cm. hosszú repedéses sebet ejtett, melyet az ottlévő dr. *Vincze Endre* községi orvos azonnal be is kötöztött.

Mi lesz a vasárnapi MANSZ népnepélyen?

A gyomai MANSZ az idén is megrendezi nagyszabású népnepélyét, amelyen a község apraja nagyja megtalálja olcsó szórakozását. Az ünnepség már délelőtti 10 órakor kezdődik, népes és tarka felvonulással, amelyen főként magyar népviseletben, bárki részt vehet. Délre a ligetben a MANSZ hölgytagjai izletes és olcsó ebédet készítenek. Lesz malacpörkölt, virsli, halpaprikás stb. Utána filléres árban tésták, gyümölcs, italok. A gyermekek részére ingyen percsátor.

Ebéd után különféle szórakozás vár a jelenlevőkre. Fellépnek helybeli műkedvelők, a turkevei gyermek-gyöngyösbokréta, akik egész különleges kedvességű műsort hoznak megmutatni.

Lesz gyermek szépség verseny, világposta, este csárdástáncverseny, amelyekre a belépőjegy számát használjuk fel. Ezért mindenki őrizze meg, sőt tüzze fel a belépőjegyét.

Mind fel sem sorolhatjuk a sok szórakozási, ami egész nap vár a közönségre. Este olcsó vacsora és végül tánc fejezi be a népnepélyt, amelyre a község minden lakosát szíves magyaros szeretettel várja

a MANSZ vezetősége.

FREY KÁLMÁN BUDAPEST

terménybevásárló kirendeltsége

GYOMÁN az Iványi vasút melletti telepén megkezdte működését, kéri a termelőket, hogy mielőtt terményeit eladná saját érdekében kínálja fel azokat megvételre telepünkön.

Utasítás hastifusz betegek és hozzátartozóik részére.

1. A hastifusz ragályos betegség. Aki a beteggel egy házban lakik, könnyen megkaphatja, ha nem védekezik ellene. Megkaphatják azok is, akik a beteget meglátogatják, de megkaphatják a szomszédok is. Hogy a hozzátartozók és a szomszédok ne betegedjenek meg, a következőkre ügyeljünk:

2. A beteg szobájába belépni az orvoson és a beteg ápolóján kívül senkinek sem szabad.

3. A beteg székletét és vizeletét mésztejjel félig telt edénybe (ágytálba) bocsássa. Az edény tartalmát lehetőleg csak három órai átlás után szabad az árnyékszékbe kiönteni.

4. A beteg evőeszközeit és a használt edényeket, mielőtt a betegszobából kivinnék, tegyük fél órára mosósózsó vízbe és lehetőleg főzzük ki.

5. A betegszobában legyen mosdótól az ápoló részére. Valahányszor az ápoló a beteghez vagy a beteg által használt tárgyakhoz nyúlt, mosson kezet szappannal.

6. A lakás összes helyiségeinek ablakára légyhálót (organitín, sűrű drótháló), minden szobába pedig légyfogópapíroszt kell tenni.

7. A beteggel egy házban lakóknak csak árnyékszékbe szabad székélni és vizelni. Az árnyékszék tartalmát naponta mésztejjel kell leönteni. Ahol árnyékszék nincs, ott sürgősen építeni kell.

8. A beteg házatáját tisztán kell tartani. A trágyát és szemetet hetenkint ki kell hordani.

9. A beteg fehérműit, agyműit lúgos vagy szódds vízben ki kell főzni. Ha a beteg meggyógyult, a lakást fertőtleníteni kell. A fertőtlenítés módját a kezelő orvos állapítja meg.

10. Ezeket a szabályokat mindaddig be kell tartani, amíg a kezelő orvos másként nem intézkedik.

M. kir. Belügyminiszter.

MANSZ NÉPÜNNEPÉLY szeptember 1.-én.

Rózsák, Fenyők, Díszfák, Díszcserjék, Gyümölcsfák, Bogyós-gyümölcsűek, Gyümölcs-vadcsmeték, Szegély- és futónövények, Gyökeres és sima szőlővesszők, Lomb és tűlevelűek magcsmetéi. **KOLAUCH** iskola Szeged. Árjegyzék ingyen.

HIREK

Búcsúzás. Mindazoktól, akik szerettek s úgy az én igénylenségemet, mint megboldogult jó Férjem emlékét szívökbe zárták s akiktől Gyomáról való ellávozásom elől személyes búcsút nem veheltem, ez ulon búcsúzom. Minden jó léleknek enlékét a szívembe zárva és oll megörizve, jószágukat és szeretelöket köszönve, a jó lsten áldó kegyelmébe ajánlva mindnyájokat, vagyok mély lszlelettel: Özv. Tiba Andrásné.

Koszorumeqváltás. Kner Izidor koszoru megváltása címén a Gyomai Jólékony Nöegyletnek küldtek: „Az Est” 20 P.-i, Bárdos László dr. 5 P. i.

Búcsúzás. Jó barátok és jó ismerösöktől, — kiktől az idő rövidsége miatt, Szarvasra való áthelyezésünk alkalmaival személyesen el nem búcsúzhallunk, — ezúton mondunk búcsút. Gyoma. 1935. aug. 29. Kiss Pál főbírósiági tisztviselő és családja.

A keddi zivatar tüzvész okozott Kismegyeryben. A kedd esti zivatar az egész vármegyét végigseperle. Kismegyeryben a villám felgyújtoll egy tanyaépületet, amely leégett. Mezöberevényben egy villámcsapás súlyosan megsebesítette Varga Béla földmívest és feleségét.

Leszállították a kamatlábat. A Magyar Nemzeti Bank 4 és fél százalékról 4 százalékra csökkentette a bankkamatlábat.

Öngyilkosság Egy 12 éves polgárista leány szerdán marólugot ivott. A súlyos állapotban lévő leány nem mondja meg, miért követle el végzetes tettét. Első segélyben dr. Szilágyi Ferenc járási orvos részesítette a szerencsétlen leányt.

Felhívás. Községi iskolaszék értesíti az iskolázlató szülöket, hogy a csudaballai, a nyilasi és halmagyi községi elemi iskolákban a pólbeiratás szeptember hó 8. és 9.-én lesz, a tanítás szeptember 10.-én kezdődik. A községi gazdasági népiskola pólbeiratásai szeptember hó 14. és 15.-én lesznek, s itt a tanítás szeptember 16.-án (hélfön) kezdődik.

A Gyomai Iparos és Kereskedőifjak Önképzököre aug. 31.-én szombaton este 8 órakor a Holler Szállóban kedélyes műkedvelö előadást rendez. Szinre kerül 3 egyfelvonásos színjáték, illetölég dalos vigjáték.

Országos vásár: Szept. 1.-én Kisújszálláson országos kirakodó- és állatvásárt tartanak.

MANSZ NÉPÜNNEPÉLY szeptember 1.-én.

A gyomai m. kir. állami polgári fiú- és leányiskolában a javító és különbözeti vizsgálatok szeptember 4-én reggel 8 órakor kezdödnék. A pólbeiratások szeptember hó 6-án és 7-én lesznek. Beiratási díj 5 pengö 40 fillér. Egyes és kettes előmeneteli hadigyámoltaknak a beiratás díjtalan. A tandíjat a vallás és közoktatásügyi miniszter oly mértékben leszállította a polgári iskolában, hogy a legjobb szülöknök is módjuk lehet gyermekeikkel a polgári iskolát elvégeztetni. Az egész évi tandíj mindössze 40 pengö, de ezt csak a tanulók 20 százaléka fizeti és pedig oktöbertől májusig havi 5 pengös részletekben. A tanulók bizonyítványai és a szülök vagyoni helyzetükhöz képest tandíjkezdvevényben részesülnek. A tanulók 30 százaléka évi 32 pengö (8 hónapon át 4 pengöt) fizet. 20 százaléka 24 pengöt (havonként 3 pengöt), 10 százaléka évi 16 pengöt (havonként 2 pengöt), 10 százaléka évi 8 pengöt (havonként 1 pengöt) és a tanulók 10 százaléka teljes díjmentességben részesül. Az iskola segítő alapja a szegény tanulókat a lehetőség szerint ellátja tankönyvekkel évi 50 fillér használati díjért. Felkérjük az érdekelt szülöket, hogy gyermekeiket irassák be a polgári iskolába annál is inkább, mivel kellő számu tanuló esetén lehetővé válik a fiú- és leánytanulók külön oktatása. A tanév ünnepeles megnyitására a tanulók 9-én reggel háromnegyed 8 órakor gyülekeznek az intézet udvarán. Igazgatóság.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe aug. 23-tól 29-ig a következő bejegyzés történt:

Születtek:

Szmlnik Jánosné Megyeri Máriának fia, Lajos, rk., Tóth Juliannának fia, László, rk., Braún Józsefné F. Kiss Máriának leánya, Mária, ref.

Házasságot kötöttek:

H. Kovács Mihály és Tóth Julianna, Forgács József és Mándoki Rozália.

Meghaltak:

Szabó Dániel 68 éves ref., özv. Weigert Józsefné Ailer Katalin 82 éves, ág. ev.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Ezennel tudomására adom mindenkinek, hogy feleségem: Márton Endréné született Szász Joldn adósságaiért semmi nemü felelőséget nem vállalok.

Gyoma, 1930 augusztus 30.

Márton Endre.

* E rovatban közölteként nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Bornemissza Géza miniszter nyitotta meg tegnap ünnepelesen az **Őszi Lakberendezési Vásárt**. Közel ötezerfönyi előkelö közönség jelenléteben pénteken d. u. fél 5 órakor Bornemissza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter ünnepelesen megnyitollta a VI-ik Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt. A vásáron ezul- tal több, mint 500 kiállító vesz részt. Az Iparcsarnok és Kiscsarnok zsufolásig telt áruval. Szebbnél-szebb modern és klasszikus bútor, rengeleg háztartási cikk, számos, különösen a vidéki háztartás részére nélkülözhetetlen segédeszköz és felszerelés, tömérdek lakásdisz és csecsebecse köli le órák-hosszal az elragadtalással sétáló közönség fegyelmét. A magyar vidéki közönség szívesen vette igénybe a 33 %-os utazási kedvezményt és díjtalan belépést biztosító vásárigazolványt, mely szeptember 13-ig érvényes és most is még beszerezhető 2.20 pengöért. Az Őszi Vásár szeptember 9-ig marad nyitva.

Most messük az őszibarackfákat: Ezt az ujeljárást ismer- teli a Növényvédelem és Ker- tészet legújabb száma. Cikke- ket közöl az idei gyümölcshul- lásról, a folyékony gyümölcs- röl, a vértelüröl, a gyümölcs- fák nyári oltásáról, a házi aszaló készítéséről, a boroshordók feltöltéséről, a szölö szelekció- járól, a szölöböl nyerhető állati pótlakarmányokról s az idei szárazsággal kapcsolatos len- nivalókról. A dúsan illusztrált két szaklaphól, egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V, Kossuth Lajos- tér 11., Földmívelésügyi Mi- nisztérium) díjtalanul küld mu- talványszamot.

Állandó áramszolgáltatás lesz

alakitassa át készülékét hálózatira Lach és Vargával.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekkben:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjazásai:

Egyhasábos (35 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, újszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

AZ ISKOLAÉV MEGNYITÁSA ELÉ

Vége a nagyvakációnak. Újból megtáruznak az iskolák kapui, megtelnek az ütött-kopott fapadok és abc gondoktól nehezülnek el az aprógyermek koponyák. Ez a dolgok rendje, amelyen évtizedek óta nem változtatt semmi, csak épen a nebulók lettek sápadtabbak és — enyhén szólva — igen kopottak. Ma már ők is legalább annyira érzik, hogy nincsen kenyér, nincsen ruha, nincsen csizma, mint a szülők, mert a nincsen hovatovább már nem örök panaszkodást jelent, nem a meglévő fekete kenyér, kopott ruha és foltos csizma semmibevevését jelenti, hanem az abszolút hiányt. Ez a szülőknek határtalan lelki fájdalmat okoz, de fizikailag nem szenvednek miatta annyira, mint a gyermekeik, akik télviz idején sokszor kilométereket kénytelenek megfenni, hogy eljussanak az iskolába, ahova többször érkeznek meg teljesen elcsigázva, mint frissen és jókedvűen. Ilyen állapotban nem lehet ragaszkodó lélekkel csünni az abc-én, nem lehet termékeny érdeklődéssel kísérenni a számtant, történelmet, földrajzot és főleg nem lehet belőlük teljes felkészültségű, erős akaratú és ellentálló új generációkat nevelni. Ha azt akarjuk, hogy az iskola a mai elnehezült viszonyok között is maradéktalanul beölt-hesse a hivatását, segíteni kell rajtuk. Többet és jobban, mint eddig, mert a tankönyvsegély, vagy ingyen-tankönyv és karácsonyi megjutalmazás a szegényeb-

beknek már nem elég. Fejlesszük ki gyermekjóléti intézménnyé is az iskolát, mint más városokban és községekben kifejlesztik. A meglévő segélyezések mellé vezessék be nálunk is az iskolai teitizórai és ebédeltetési akciót és a különböző jólékonysági akciók keretében gondoskodjanak az arra rászoruló

gyermek felruházásáról. Maradjon el inkább sok más tennivaló, de ennek meg kell lenni, mert nagy igazság van a népek egyik legnagyobb erkölcsi tanításában, hogy az uralkodó generációk nagy tehetetlenségükben és a világgal való meghasonlásukban önmagukat elrémithetik, de a gyermekeiket soha.

esetleg arra előleget próbálunk szerezni.

Felhívjuk gazdáinkat, hogy a vasárnapi napokat kivéve, jelentsék be adataikat a Wagner fakereskedésben.

Értesítjük a lucernamagtermesztőket, hogy a zöldmezőszövetségtől egy lucernamagtisztító rostát kapunk, mellyel egy százalék használati díjért megrostálhatjuk a lucernánkat. Mihelyt megérkezik a rosta, közhirre tesszük.

A dévaványai polgári iskolai tanulók ügye

Sok szó esett az utóbbi időben arról, hogy Dévaványán gimnázium létesül, vagy pedig egy más községben lévő gimnázium fiókiskolái, illetőleg párhuzamos osztályokai állít fel.

A „Dévaványai Hírlap“ hasábos cikkekben számolt be a felállítandó gimnáziumról. Mivel több dévaványai szülő, akiknek gyermekei a gyomai áll. polgári iskolában tanulnak, vagy most akartak beiratkozni, érdeklődtek a dévaványai gimnázium ügyéről, kérdést intéztünk a gyomai áll. polgári iskola igazgatójához, aki néhány napja járt a Minisztériumban a dévaványai tanulók ügyében, s tőle a következő információt nyertük:

Egy új iskola felállítása nem olyan egyszerű, mint ahogy azt egyesek hiszik; ez csak hosszadalmas eljárásnak, a legalaposabb megszervezésnek lehet az eredménye, de mindenképpen a kormányhatóság engedélye szükséges hozzá. Hogy pedig egy más községben lévő iskola fiókiskolát létesíteni, avagy Dévaványa községben párhuzamos osztályokat kívánna felállítani, a Vallás és Közoktatásiügyi minisztériumban szerzett értesülése szerint nem tudnak és a szükséges engedélyt a Vallás és Közoktatásiügyi Miniszter Úrtól eddig nem is kérték. Ha azonban csak gimnáziumi magánvizsgálatra előkészítő tanfolyamról volna szó, úgy a tanfolyamra beiratkozott növendékeknek a tanfolyam díján kívül meg kellene fizetniük annál az iskolánál, amelyben vizsgálni fognak, a beiratási díjat, tandíjat és a magánvizsgálat díját is.

1925 métermázsa igényléssel szemben csak 320 métermázsa import-tengerit kap Gyoma

A kormány — mint ismeretes — önköltségi áron, métermázsanként 12.50 pengőért 4 ezer vagon import-tengerit bocsátott az ország gazdaközöniségének rendelkezésére, hogy ezzel a nagy takarmányinségen némileg egyhítsen.

Gyomán a hazai árnál olcsóbb import-tengeriből ösz-

szesen 1925 métermázst igényeltek a gazdák. Sajnos, ezt az igényt nem tudják kielégíteni, amennyiben Gyomár a mindössze 320 métermázsa import-tengeri jut. Ezt a mennyiséget az igénylések szerint arányosan osztják szét a gazdák között. A szétosztásra valószínűleg a hét elején kerül a sor.

Felhívás a gyomai és endrődi gazdákhöz!

A zöldmezőszövetség Gyomán és Endrődön 200 katasztális hold lucerna telepítéshez — holdanként 15 kilogramot számítva — magot ad kisgazdáinknak. Egy gazda legfeljebb 30 kilogramot kaphat. A telepítést 1936 tavaszán kell végezni. A zöldmezőszövetség a vetőmag visszafizetését a következőképpen kívánja:

1937 év ősszén holdanként hét és fél (7.5) kilogram lucernamag akkori árának megfelelő akkori értékű lucernalisztet kell a szövetségnek beszolgáltatni;

1938 év ősszén holdanként 7.5 kilogram lucernamagot természetben kell visszafizetni.

Vetőmagot csak zöldmezőszövetségi tag kaphat. A beiratkozásra Nagy Károly ad felvilágosítást.

Akik részt akarnak venni

ebben az előnyös akcióban, szeptember 15-ig jelentsék be a Wagner fakereskedésben.

A gyomai—endrődi talajunk és éghajlatunk adottságából a világ legedzettebb, legkiválóbb és leghosszabb életű lucernáját tudjuk termesztetni, ha az utóbbi időben behurcolt silány lucernamaggal nem telepítünk új lucernát. Gondoskodni fogunk, hogy szakemberek vizsgálata szerint vetőmagnak ezt a világmárkás magot adhasuk gazdáinknak. Hogy lucernatermesztésünket kifizetőbbé teheszük, felhívjuk termeszítőinket, mondják be nekünk: mennyi magjuk lesz az idén eladásra és hozzanak mintát is, hogy megvizsgálathassuk annak minőségét. Azon igyekszünk, hogy a nagy tételben elérhető legmagasabb árat kapjuk meg, tárolás esetén

Állásban lévő középiskolai tanárok a V. K. M. rendeleti szerinti nem foglalkozhatnak sem magán, — sem tantervkülönbözeti vizsgálatra való előkészítéssel. A polgári iskolát közelebbről nem érinti a dolog, mert azok a növendékek, akik a gyakorlati életre előkészítő polgári iskolát kívánják elvégezni, ugysem irakoznak gimnáziumba, amely iskola a tudományos pályára készülőknek nyújt előképzettséget. Viszont

azok a kiválóbb tanulók, akik a polgári iskolát elvégezték, beíratkozhatnak tanulóképzőbe, felső-kereskedelmi, felső-mezőgazdasági és felső-ipariskolába is, s így módjukban áll tanulmányukat folytatni, sőt tantervkülönbözeti vizsgálatot a gimnázium ötödik osztályába is állépheinek. Azoknak a tanulóknak pedig, akik gyakorlati pályára mennek: művelő gazdák, iparosok, kereskedők akarnak lenni, nem szükséges okvelle-

nül a klasszikus műveltséget adó gimnáziumba járniok.

Igy áll tehát a dèvaványai tanulók ügye s ha a gimnáziumot a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Ur engedélye nélkül meg is nyitották már, ez még nem jelenti azt, hogy az engedély kelleges elnyerése után, benépesülne az iskola úgy, hogy hosszú időre élésképes legyen, különösen ha számításba vesszük a polgári iskolából átiratkozandó gyengébb tanulókat.

Egy vasárnap este volt.

— Emlékszik-e főpostamester úr a mozgósításra? — kérdezzük.

— Emlékszem? — mondja és elhomályosulnak a szemei. Egy vasárnap este volt. Aznap este jöttem haza Budapestről és véletlenül én ültem a távirógép mellé. Egyszer csak előttem kigyózik a mozgósítás elrendeléséről szóló morse-tudósítás. Ma is emlékszem rá. Csak három szóból állt a hirdetés, ebből a három szóból: „E-l-r-e-n-d-e-l-t-é-k-a-z-á-l-t-a-l-á-n-o-s-m-o-z-g-ó-s-i-t-á-s-t. Mint-ha villám ütött volna belém. Rohantam a Kaszinóba. Én tölem tudta meg Gyoma, hogy kitört a világháború, amely az én szegény fiamat is áldozatul követelte.

Nyugdíjazás után újból kinevezés

— Őt szemeltem ki utódommá. 1916-ban 40 évi szolgálat után nyugdíjaztattam magamat. Gondoliam, vezesse a fiam tovább a póstát. Így is történt volna, ha... A kinevezésével egy napon érkezett meg a katonai behívója. A pósta vezetésének átvétele helyett bevonult az ezredéhez és valahol az olasz harctéren a legelső ütközetben elesett. Utána megint engem neveztek ki postamesterré.

Egy millió aranykorona hadikölcsönbe...

— Mit meséljek még. Lajos fiam halála után eladtam a Tiszamalmot, a villanytelepet és a gőzfürdőt. Egymillió aranykoronát kaptam érte és az egész összeget a legutolsó fillérig hadikölcsönbe fektettem. Azóta az is elveszett. De nem sajnálom. Kellott a hazámnak, én majd csak megélek valahogy. Ugy-e anyjukom — szói a feleségének, aki az egész beszélgetés alatt hol mosolyogva

Kovács Lajos, az ország legelső főpostamestere beszélt önmagáról és a nevéhez nőtt gyomai postáról

Közel hatvan esztendei szolgálat után augusztus 31-én nyugalmába vonult Kovács Lajos, az ország legelső főpostamestere, aki Gyomáról indult el érdekes karrierjének és Gyomán fejezte be jóval több, mint fél évszázados becsületes munka visszatekintő hivatali működését. Hogy közben mi történt, mondja el ő maga.

Megsárgult irásokat tereget elénk. Kinevezéseket, elismerő okiratokat és egy királyi kitüntetésről szóló kéziratot. Hamar összeállítjuk az életrajzát, amely olyan, mintha örök napsütésben fogant volna. Egyetlen egy törés van rajta, fia hősi halálának napja, amely ma is beárnyékolja Kovács Lajos örökifjú arcát. De talán kezdjük előlről.

Hetvennyolc esztendő munkásélet.

Kovács Lajos 1857 november 16-án született Gyomán, ahol szülei jómódu gazdálkodók voltak. Iskoláit Budapesten a református kollégiumban és a belvárosi reáliskolában végezte el. 1876 augusztus 1-én vették fel a budapesti „Távíróintézetbe“, ahonnan még abban az évben Gyomára került és itt 1887-ig mint a táviró állo-

más vezetője, utána mint postamester, majd 1925 aug. 27-től mint főpostamester teljesített szolgálatot. De ez csak kerete annak a sikereken oly gazdag életnek, amelyet Kovács Lajos vallhat a magáénak. 24 esztendőskorában már tagja a gyomai Uri-Kaszinónak, amelynek később választmányi tagja, alelnöke, elnöke és díszelnöke lett. Elnök korában ő építtette fel a Kaszinó mai épületét, jelentős anyagi áldozatot és kockázatot hozva kedvenc eszméjének megvalósításáért. Horváth János mezőberényi postamester halála után a Postamesterek Országos Egyesülete és Nyugdíjintézete minden tiltakozása ellenére is elnökévé választotta, hogy később nagy érdemei elismeréséül a díszelnökséggel is megtisztelje. 1917-ben Ferenc József a III. osztályú polgári hadiéremmel tüntette ki. Közben választás után tagja lett a gyomai községi képviselőtestületnek, virilis jogon pedig Szolnok és Békésvármegye törvényhatósági bizottságainak. Hosszú ideig viselte a Hármas Körös Halászlai Társulat igazgatói tisztségét és ő volt az, aki a mai Tiszamalmot, villanytelepet és gőzfürdőt felépítette.

„Együtt nőttünk naggyá Kner Izidórral“...

Megkérjük, hogy meséljen valamit a gyomai pósta múltjából.

Egy pillanatig maga elé néz, aztán elhárító mozdulatot tesz.

— Nem történt semmi különösebb. Mikor postamesterré kineveztek, mindössze hárman voltunk személyzet. Egy kiadó, egy kézbesítő és én — a főnök. Egyetlen egy szobában szorongtunk és bizony nem mindig akadt dolgunk. Akkoriban nem leveleztek és nem küldözgettek annyit az emberek, mint ma. Azóta nagyot fordult a világ és most, amikor nyugdíjba mentem, 15 főnyi postaszemélyzetet hagytam az utódomra.

— Kedves emlékem, hogy együtt „kezdtém“ szegény Kner Izidórral. Akkoriban alapította a nyomdáját, amikor én visszakerültem Gyomára. Még ma is emlékszem rá, hogy maga hordta a csomagokat a póstára és zsebkendőből „guberalta ki“ a postaköltséget. Aztán ő is megnőtt, mint „az én póstahivatalom.“ Mondhatnám úgy is, hogy együtt nőttünk naggyá.

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

(Folytatás)

Ezen konfliktus a politikai konstellációk szempontjából nemcsak Olaszország és Abesszinia ügye. Kihat a gyarmatilag közvetlenül érdekelt hatalmak érdekeire is, valamint mint easusbelli könnyen indító oka lehet egy méreteiben még sohasem látott új világháborúnak. A közvetlen érdekelték közül elsősorban Anglia állásfoglalását próbálom ismertetni. Az angol álláspont a békés megoldás híve. Ezt propagálja Anglia még megszemélt áldozatok árán is, mert a szomszédos gyarmatai érdeke a status quo ante-t kívánják. A brit kézben lévő Szudán és még inkább Egyiptom sorsa gazdasági jóléte tudva levő a Nilus áradásaihoz van kötve. Így volt ez már

az Ókorban is és ez a viszony, dacára a közbeeső fejlődési folyamatoknak, mindmáig nem változott meg. Felső Abessziniában fekszik a Tana-tó, melynek lefolyása a kék Nilus eredete, mely Abessziniát elhagyva Szudánban Khartum-nál egyesül a főággal. Angliára nézve nem lehet közömbös az olasz térfoglalás Abessziniában, mert saját érdekeire nézve sem közömbös, hogy hatalmas gyarmatának Szudánnak és az Angol protektorátus alatt álló Egyiptom legfontosabb víziútját, mezőgazdaságát ellátó csatorna rendszerét tápláló folyóját ugyszólván gyarmati egzisztenciájának üterét, egy angol jóakaratra gyakran rászoruló afrikai állam, vagy pedig egy igen megerősödött és konkurens európai nagyhatalom tartja-e kezében.

Olaszország minden törekvése

csak irány ut, hogy az Abesszin kérdésben a világgözüleményét aképen hangolja, hogy a konfliktus csak Olaszországra és Abessziniára tartozik és a két állam ügyében a közvetítésen kívül semmi beavatkozást, vagy befolyást nem hajlandó eltérni, quazi, fajt a complik elé állítja a Népszövétséget is (noha annak ülésen egyelőre még részt vesz) amennyiben minden reá nézve sérelmes megoldást eleve visszautasít és láthatóan demonstrál szándékait illetőleg.

Mussolini nyílt kártyákkal játszi. Tudatában van annak, hogy az időpont (világpolitikai helyzet) kedvező Olaszország számára. Kétségtelen, hogy az olasz nemzet vezére mellett áll minden kérdésben és olyan többségben, melynek számottevő ellenzéke sincs. A z e l l e n z é k n i á n y á n a k tudható be az a biztonság és tántoríthatatlan kérlehetlenség mely jellemzi vonalvezetését és an-

nak irányát megszabja. Minthogy kormány intézkedéseit a közóhaj és közakarát szankcionalizálja, nem kell tartania belső bonyodalmak keletkezésétől, mert a fassista szellem phallanxán idegen politikai propaganda vagy befolyás nem tud részt szakítani.

Ha megvizsgáljuk a többi európai hatalom momentáni belpolitikai helyzetét, látnunk kell, hogy ilyen osztatlan egység, mint Itáliában, sehol sincs és az elsősorban érdekelt hatalmak belviszonyai ez egység tekintetében sok kívánnivalót hagynak hátra; mert a kormányzó pártok ellenzékei és az idegen (szovjet) propagandára mindig hajlamos rendzavaró elem könnyen okozhat olyan forradalmi jellegű belzavarokat, hogy a kormányzatok nem lesznek abban a helyzetben, hogy meghizható hadseregeiket határaikon kívül küldve nélkülözhetessék. (folyt.)

hol könnyezve bólogatott, mintha erősíteni akarta volna, hogy bizony így volt, de azért szép volt, szebb, mint a mostani élet.

A legelső főpósta- master

Ami ezután történt, arra ti, fiatalok is emlékezhetek. 1925-ben kineveztek főpóstamesterré. Én voltam az első, aki megkaptam ezt a címet. Nagyságos úr lettem és öreg ember. Ma már csak az emlékeimnek élek. Néha kijárogatok a tanyámra, örülök a napi időnek, örülök annak, hogy én is voltam fiatal és hogy az emberek mindig szerettek és nagyon, de nagyon megbecsültek. Ennél talán nincs is nagyobb öröm a világon...

Hozzászólás a beseny- szegi iskola munkálatai- nak kiadásához.

Kaptuk és szószerint közöljük az alábbi levelet:

Igen tisztelt főszerkesztő Ur!
Kérem az alábbi levelem szíves közlését.

Az augusztus 26-án megtartott képviselőtestületi közgyűlésen Ugrin István községi mérnök Ur, azt a kijelentést tette, hogy én át sem néztem a beseny-szegi iskola munkálataira kiírt pályázatot és a feltételek ismerete nélkül tettem meg az ajánlatomat. Ezért ajánlatom irreálisnak tekinthető.

Kőművesmesteri és építési vállalkozói jóhírnevem megköveteli, hogy Ugrin mérnök Ur kijelentésére reflektáljak.

A műleírás tanúsága szerint 53 tételre kellett ajánlatot tenni. Hogyan képzelem el Ugrin mérnök ur, hogy valaki ajánlatot tudjon tenni ilyen munkára, ha át sem nézi a pályázati hirdetményt. De ettől tekintve, Ugrin mérnök Ur csak akkor kockáztatta meg a fent ismerttetett kijelentését, amikor mások figyelmeztették, hogy a pályázati hirdetmény kiírásában hiba történt. Egyik tételénél köbméter helyett négyzetméterre kértek ajánlatot és én ezzel a feltétellel is pályáztam, mert nem tudhatom, hogy a hozzám eljuttatott pályázati hirdetmény hibás, illetőleg hogy pont az én hozzám eljutott pályázati hirdetményben történt ilyen fatális elírás. Szóval a hibát nem én követtem el és ezért titakozom az ellen, hogy mérnök Ur a jóhírnevemnek ártó beállításban szerepeltesse Gyoma község közönsége előtt.

Levelem közléséért Szerkesztő urnak köszönetet mondva, vagyok
Gyoma, 1935. szept. 4.

tisztelő híve:

HAIBACH ADÁM
kőművesmester.

Csütörtökre virradó éjjel betörték Schröder János fényképezési műtermébe

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel vakmerő betörés történt Schröder János Horthy Miklós ut 8 szám alatt lévő műtermébe. A tettes, vagy a tettesek alkulccsal nyitották ki a műterem utcára nyíló ajtaját és a legnagyobb szakszerűséggel ki-

választották a négy legértékesebb fényképező gépet, amelyeket magukkal vittek. Távozásuk után újból bezárták maguk után az ajtót.

Schröder János kára 800 pengő. Az ügyben a csendőrség megindította a nyomozást.

Vármegyei tűzoltóverseny Körösladányban

Endrőd a második, Gyoma a negyedik díjat nyerte

Vármegyénk tűzoltói múlt vasárnap Körösladányban mérték össze ügyességüket a gyorszerelésben. A versenyen 11 község tűzoltói vettek részt. A jól megrendezett versenyt Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő vezetésével bonyolították le, amelyen az első díjat a mezőberényi, a másodikat (egy ébresztő órát) az endrődi, a harmadikat a gyu-

lai, a negyediket (egy szakkönyv és oklevél) a gyomai tűzoltó testület csapatai nyerték meg. Az endrődi csapatot Czikkely János alparancsnok, a gyomai csapatot Bíró Béla alparancsnok vezette a versenyen.

Délben a hagyományos körösladányi vendégszeretettel megrendezett ebéd volt.

Tűzoltóink este 8 órakor jöttek haza.

Az Új Idők Negyven éves

Ez a jubileum nemcsak az Új Időknek, hanem a magyar lapkiadásnak és a magyar irodalomnak is kedves ünnepe. A lap, amely negyven éven keresztül legfontosabb feladatának azt tartotta, hogy a magyar olvasóközönséget a legjobb magyar írók válogatott munkáival lássa el és az élet minden vonatkozásában segítségükre legyen, a nevezetes évfordulót meleg családi ünnepség keretében ünnepelte meg. Az ünnepségen felszólt Herzeg Ferenc, aki az Új Időknek meg alapítása óta szerkesztője.

— Negyven év előtt jelenlek meg az Új Idők első számai — mondja. Negyven esztendő: nagy idő a magyar irodalmi héttalpok életében. Ha egy lap friss egészségben éri meg ezt a kort, akkor fel lehet róla tenni, hogy hivatást lölt be a nemzet szellemi háziariásában.

Az Új Idők úgy igyekezett a magyarság kulturális munkájába belekapcsolódni, hogy a szépirodalom szolgálatába szegődött. Munkatársaitól, tehetségén kívül, mindenkor keltő kívánt meg: hogy érzéseikkel a nemzeti talajban gyökerezzenek és tudatában legyenek annak, hogy művelt családok számára irnak.

Milyen célt tűzött ki maga elé negyven év előtt az Új Idők?

— „Szórakoztatni és gyönyörködtetni akarjuk Önöket, írással és képekkel, amelyek-

hez az anyagot elsősorban abból a világból merítjük, amely Önöket leginkább érdekli: a magyar társasélet világából. — írjuk negyven esztendő előtt a kiadó ugyanakkor ezt ígérte: — A lapnak nem lesz egyetlen közleménye, egyetlen képe sem, amely muló értékű, éppen csak arra a héltre való volna, amelyen közreadódt. Legfőbb célunk jól megválogatott irodalmi munkákkal, tehát regényekkel, elbeszélésekkel bőségesen ellátni a magyar családot. Előkelő helyet kap az Új Időkben a népszerűsített tudomány, mulatva oktató, könnyű módon értekező cikkekben... amelyek kiváló szakemberek fognak írni. A család nőtagjainak kedvéért figyelünk a divatra is. A magyar nők sajátos divat-szükségleteire is tekintettel leszünk... Az Új Idők szerkesztősége azt óhajlja, hogy az Új Időket olvasói családtagnak tekintsék és bizalommal forduljanak hozzá.”

Nem tudjuk, bevállotta-e az Új Idők, amit negyven esztendő előtt a szerkesztő és a kiadó ígért. De ha bevállotta, ha bevállhatta, akkor ez nemcsak a szerkesztő és a kiadó, valamint kiváló munkatársaik érdeme, hanem elsősorban azoké a lelkes, művelt, érzéseikben és gondolkodásukban színmagyar olvasóké, akik negyven év óta páratlan hűséggel ragaszkodnak lapunkhoz.

Az Új Idők szerkesztősége nemcsak irodalmi lapot akart

adni olvasóközönségének, hanem egyszerűen arra is törekedett, hogy az olvasók a lapot ióbarátnak tekintsék, akihez mindig, minden ügyükben bizalommal fordulhatnak. Arra törekedünk, hogy jótanácsok ezreivel legyünk hasznára olvasóinknak. Az egyre nehezebbé váló életküzdelemben egész sor olyan kiadvánnyal igyekezünk ragaszkodásukat meghálálni, amelyek elsősorban gyakorlati célokat szolgálnak s amelyek a gyakorlatban fényesen be is válnak. Legalább is erre vall az a tény, hogy az Új Idők ugynevezett „ajándékkönyveiből” közel félmillió példány van forgalomban.

A lap fennállásának negyvenedik évfordulóján a szerkesztőség és a kiadó szükségét érzi, hogy a jubiláris évnek az Új Idők jubiláris kiadványában olyan emléket állítson, amely méltó olvasóink ragaszkodásához. Éppen ezért elhatároztuk, hogy ajándék könyveink folytatása és kiegészüléseként előfizetőinket gazdagon illusztrált, korszerű tájékoztató lexikonnal ajándékozzuk meg.

Az Új Idők olvasói és szerkesztősége nevében megköszönöm a kiadónak, hogy benne ennek a nagyszabású ajándéknak a terve felmerült és hogy a mai, súlyos gazdasági helyzetben lehetővé tette ennek a merész elgondolásnak a megvalósulását.

Köszönöm, hogy módot adott arra, hogy ez a monumentális mű, a magyar szellem, tudás, könyvművészeti diadala, napvilágot láthasson és miként gyakorlati célokat szolgáló többi könyveink: ajándékként jutthasson el minden magyar családhoz, ahol megbecsülik a magyar irodalmat, a magyar művészetet, a magyar tudományt.

Herzeg Ferenc beszédére Farkas István, az Új Idők kiadója a következőkben válaszolt:

„A lexikon kiadásának gondolata tulajdonképpen csak a szerkesztőség címére érkező, ezer és ezer levélbe rejtett kérdések visszhangja. Aki figyelemmel kíséri az Új Idők postáját, könnyen kiolvashatja belőle, hogy milyen könyvre van szüksége ma a művelt magyar olvasónak. Olyan lexikonra, amely nem német, nem angol, nem francia mintára készült, hanem gyökeréig magyar és amely ezt a világszemléletet, élelfelfogást tükrözi, amelynek évtizedek óta az Új Idők hirdetője. Ha olvasóink olyan szeretettel és örömmel fogadják az Új Idők Lexikonját, mint amilyen örömmel és lelkesé-

FREY KÁLMÁN BUDAPEST

terménybevásárló kirendeltsége

GYOMÁN az Iványi vasut melletti telepén megkezdte működését, kéri a termelőket, hogy mielőtt terményeiket eladnák, saját érdekükben kínálják fel azokat megvételre telepünkön.

déssel mi dolgozunk azon, hogy minél szebb, gazdagabb, tartalmasabb legyen — elérjük célunkat.

Értesülésünk szerint a lexikon, melyet az Új Idők negyvenéves születésnapján ajánlékba ad előfizetőinek, nemcsak ajándéknak, hanem lexikonnak is kivételes lesz. A teljesen modern, gazdagon illusztrált huszkötetes mű egyesíti magában a szaklexikonok és a nagyközönség számára készült lexikonok anyagát és minden előnyét. Érdekessége, hogy magyar lexikon lesz. Nemcsak a nyelve lesz magyar, hanem a szelme is. Mindennel foglalkozik, de bővebben és lényesebben avval, ami a magyar olvasót különösen érdekli. Az adatokhoz, eseményekhez és fogalmakhoz fűződő magyar vonatkozásokat különösképpen ki fogja domborítani. Nemcsak felvilágosítani akar, hanem szórakoztatni is s ezért a szerkesztők arra törekednek, hogy a lexikon minden cikke lebilincselő olvasmány legyen.

Az Új Idők minden évben ajándékkönyvvel lepi meg előfizetőit, ez a monumentális ajándék azonban már nemcsak az Új Idők hatalmas táborát lepi meg. Ez már „irodalmi meglepetés” s ezért szükségét éreztük, hogy megemlékezzünk róla. Mielőbb magyart folyóirat nem is ünnepelhetne.

A MANSZ vasárnapi népünnepélye

minden várakozást felülmúlóan sikerült. Községünk minden rétege megtalálta a neki való szórakozást és igénybe is vette, reggeltől estig. Ilyen sok embert még nem láttak a liget öreg fái a széles, hús utakon sétálni. Vidám zaj hallott egész nap s a tarkán nyüzsgő sokaságot nem zavarta semmi időjárási szeszély. A ligetben felállított sátrakban ki nem fogyott a vásárló közönség, míg a sátor ki nem ürült. A délutáni előadásokat a helyszüke miatt nem láthatta mindenki. De aki odajutott, élvezhette a helybeli 2 sz. ovoda aranyos magyar, apróságait

aztán a turkevei kis juhászokat, kis csikósokat és a mézeskalács eredeti, népies játékát. Az esti táncmulatság a hajnali órákig tartott.

Ít köszönjük meg a gyomai közönségnek a meleg érdeklődést, amivel a Mansz fáradságos munkáját viszo-

nozták. Így teszik lehetővé, hogy egyéb kulturális munkához, magyar festvéreink előbbreviteléhez anyagi eszközökhöz jussunk.

Részletes beszámolót a lap következő számában adunk.

a MANSZ vezetősége.

Takarmánytermesztés őszi vetéssel

Állattenyésztésünk azon fordult meg, hogy az állatállományunk fenntartásához szükséges szilaktakarmányt minél olcsóbban és minél biztonságosabban tudjuk megtermelni. Ebből a szempontból előtérbe kell helyezni az őszi takarmányokat, melyek főleg azért érdemelnek figyelmet, mert fejlődésünk fő időszaka a kora tavasz, március-április, amikor a téli csapadékból még a száraz természetű talajok is elegendő nedvességet tartalmaznak és ezzel fejlődésük biztosítva van. E mellett az őszi vetésű takarmányok lehetőséget nyújtanak a kettős termesztésre is, melyre főleg olyan gazdaságokban gondolhatunk, ahol van elegendő istállótrágya, a mellett használnak műtrágyát is, úgy hogy a földek jó erőben vannak, mert e nélkül a kettős termesztést haszonnal nem üzheljük.

Az ősszel vethető takarmányok főleg pillangósak. Vannak nem pillangós őszi takarmányok is, az őszi rozs, őszi árpa, repce és ezek keverékei (rozsos repce), de általában a pillangósokat részesítjük előnyben, illetve ezek keverékeit nem pillangósokkal. Legáltalánosabban ismeri őszi vetésű takarmánykeverékek: a szöszös bükköny rozssal, vagy búzával vagy őszi árpával, a pannonbüköny búzával, őszi árpával, a biborhere tisztán, vagy rozssal keverve. Ezek az ősszel történő vetés után kora tavasszal adnak egy jó kaszálást és utána a tarlót rendszerint felszánítják s ha a föld jó erőben van, akkor újból bevetik rövidebb tenyészidejű kapással, vagy más takarmánnyal (tengeri, burgonya, bab és csalamádé, szudánifü, köles, a gyengébb földet pedig ugarinódjára előkészítik őszi kalászos alá. A szöszösbükkönt hagyják jobb talajon az első kaszálás után kisarjadzani, főleg magtermesz-

tés céljából. Ugyancsak őszi vetési takarmányként természeteljük egyik-másik kényári és évelő takarmányt is, mint pl. a kényári somkórót és baltacimet, lucernát, amelyeket vetheljük ugyan tavasszal is, de ősszel is és ha eléggé megerősödve mennek a télbe, a következő évben már rendes termést adnak.

Különösen érdemes az őszi vetésű takarmánytermesztést felkarolni szárazabb talajviszonyok között, kavicsos gyenge homoktalajokon, melyeknek az ősszel vethető kisigényű pillangósok a lebiztosabb takarmánynövényei, ugyanarra, hogy csakis ezek révén válik lehetővé az intenzívebb állattartás még mostohább viszonyok között is.

Az őszi vetésű takarmányok termesztésénél fontos kívánalom a természetű fajlák megválasztása, mert az egyes fajták különböző igényűek s erre különös figyelemmel kell lennünk. Legigénytelenebb őszi pillangós a szöszösbükköny, mely a leggyengébb homokon is megéli és jó termést ad. Zöldtrágyának is érdemes természetelni, mert nagy tömeget ad. Augusztus végén szeptemberben rozssal, búzával, vagy őszi árpával, még pedig takarmánytermesztésre kat. holdankint szöszösbükkönt 40—50 kg.-ot, rozsból vagy búzából 30—40 kg. vetőmagot számolunk. Ezeket összekeverjük és gabona-sortávolra rendszeren elvetjük úgy, mint ahogyan a liszta rozsol, vagy búzát vetjük. A pannonbüköny már igényesebb növény, jobb talajt kíván, de lehet később is vetni, egészen október közepéig. Vetőmag-szükséglet kat. holdankint 50-60 kg. pannonbüköny és 30-40 kg. buza keveréke. A biborbere szintén a gyengébb talajok értékes pillangós növénye augusztus-szeptemberben vetjük, számolva kat. holdankint 12-16

kg. vetőmagot, vagy pedig keverék vetésben 14-18 kg. biborherét 50—60 kg. őszi rozsol. Előbb elvetjük a rozsol és erre keresztben a bibormagot, de a kétféle magot össze is keverhetjük és így vetjük. Takarmánygyerés céljából érdemesebb a bibori rozssal keverten természetelni, mert így többet terem. De vetjük tisztán is, főleg magtermesztés céljából. A kényári somkóró a legigénytelenebb pillangós, a legrosszabb talajokon is megéli, csak legyen elegendő mésztartalma. A pillangós takarmányok a csillagfűt kivételével általában mérsz igényesek. Szeptemberben vetik rozssal, számolva kat. holdankint 16—20 kg. somkóró és 20-30 kg. rozs vetőmagot.

Utaltunk már arra, hogy vannak kisigényű pillangósok, amelyek felkarolásával az állattenyésztést gyengébb talajviszonyok között is kellő fokra fejleszhetjük. Feltétlenül szükséges azonban a talajt gondos munkával minél jobb állapotba hozni. Nagyon gyenge talajoknak legalább annyi istállótrágyát, amennyi legalább a kezdeti fejlődést elősegíti. De minden esetben megkivánják és meghálálják a foszfor és lóbbi nyire a káli műtrágyák használatát, számolva szuperfoszfáttal 150-, 200 kg.-ot, a 40 %-os kálisóból 50 kg.-ot, kat. holdankint.

A pillangós takarmányok a talajt javítják, mélyen járó gyökereik a talajt átszövik, a nyers tápanyagot feltárják és a gyökérmaradványokban az utánuk következő kalászos gabona elegendő kész tápanyagot kap. Hogy a pillangósok mennyire képesek a talajt megjavítani, utalunk Werner vizsgálataira, aki pl. 4 éves baltacim után közepes talajviszonyok mellett 26 cm. mélységig kat. holdankint 58 g gyökérmennyiséget talált, mely kereken 80 kg. nitrogént tartalmazott. A rövidebb életű pillangósok ennyi nitrogént nem gyűjtönek ugyan, mindazonáltal jelentős tartalommaradvány és ebben kész növény-tápanyagot hagynak vissza.

Biztosabb alapokra fektethetjük a pillangós takarmányok termesztését azzal, ha vetőmagukat is magunk természeteljük, mert vetőmagjuk rendszerint drága s így olcsóbb lesz a takarmánytermesztés az általunk természetelt mag után. Mivel pedig a pillangósok vetőmagja jól értékesíthető, azért eladásra is érdemes természetelni.

Tóth Lajos
mezőg. kamarai titkár.

PESTI LEVÉL.

Emberek és kutyák

ugyebár, nem egy csoportba tartoznak, márcsak azért sem, mert az emberek a kutyákat külön csoportba sorozzák. Azt pedig, hogy a kutyák az embert az állatvilágban hova osztják, még nem tudjuk. Vegyük e két nagy csoportot. Én a kutyákkal foglalkozom. (Akit nem érdekel, most hagyja abba. Ám, ha olvassa, magára vessen s ne engem szidjon. És nem azért írom, hogy valaki a maga helyét keresse rendszeremben, mert mint mondtam, én csak a kutyákkal foglalkozom s rendszerem is annak rendszere. Az emberé még zürzavaros! Borzasztóan zavaros!) Tehát vegyük a kutyát. Először is két nagy csoportra osztom: kis kutyák és nagy kutyák csoportjára (az utóbbi igen veszélyes egyedekkel büszkélkedik.); vagy egy másféle osztályozás is lehetséges: kabátos és kabát nélküli kutyák csoportjába. Tehát most már négy csoportunk van. Keveredés is lehetséges. Pl. kabátos nagykutya és kabátos kis kutya stb.

Vegyük sorjába. Első csoport a kis kutyáké. Nem veszélyes. Olyan azonban, mint a nagy kutya; annyi lába van, annyi füle, farka, szája; csak mindezek kisebb méretűek. Vannak azonban olyanok is, amelyek azt hiszik magukról, hogy nagy kutyák. (Messziről megismered: nagy hang, ennek előzménye a nagy száj, de egészében mégis csoportjának jellemző tulajdonságait viseli, hogy kicsi. Nem veszélyes, ámbátor igen gyakori.) Tehát a kis kutya olyan, mint a nagy, csak egy kicsit kisebb (és akkor is kis kutya, ha szája kisebb túlméretezett, de egyébként csoportja jegyeit viseli) borzos, a feje elől van rendszerint. Nem mindig. Fontos! Mert pl. ha háromszor megfordul, nem tudja az ember hol a feje; egészen addig, míg el nem vakkantja magát. Akkor adhat az ember cukrot is neki, de addig nem, mert ugyebár a szájával harap és addig nem tudod, melyik végén van. (Pl. a farkát akarod megfogni s bekapja a kezéd. Kellemetlen.) Még egy közös tulajdonsága van a nagy kutyával, hogy neki is ugyanannyi lába van. (Ezt is csak gondos vizsgálat állapíthatja meg.) De. Igen, itt van valami. De nem mindig használja. Ezek rendszerint még kabátot is viselnek. Itt kapcsolódik a kabátos kutyák osztálya. A lábát pedig azért nem igen használja, mert nincs arra alkalma. Ezeket, kéremalázattal, viszik. Mégpedig rendszeren hölgy viszi. Gondosan, vigyázva, behajlított jobbán, a szív közelében. Ezek már, mint említettem, rendszerint kabátosok. Már mint a Pinculu, a sanghaili pincsi. A ka-

bát anyagára és fazonjára vonatkozóan nagy zürzavar és rendtelenség uralkodik. Ezek ugyanis a gyermektelen családok kinőtt, régi ruhadarabjait viselik. Ezek a kutyák nagyon kicsik, hiszen mire a 120 kg-os hölgy átalakítgatja, szűkíti, karcsítja a divat szerint két vagy három éven át, egészen kifogástalan — a Pinculun.

Tehát ugyebár abban maradunk, hogy öklömnyiek, akár a göröngy. A meghatározásuk is ez: olyan göröngy, amely kabátot hord, ugat és az ágyon, vagy az ágy alatt él; télen fázik és nyöszörög, nyáron strandol. Épen ezekért télen a paplan alatt, nyáron a függőágyban a gazdája kebelén pihen, néha a fején s olyankor légzési zavarokat okoz.

A nagy kutya az, amelyik nem kicsi. (Ez a második csoport.) Ve-

szélyes. Messziről kerül! A saját lábán jár. Kabátot ritkán hord. Mert minden kabát kicsi neki, vagy hogy úgy mondjam, a kabát mindig kicsi neki.

A Bodri közepűt. Sem kis, sem nagy kutyának nem felel meg. Tehetségtelen. Ezért birkák őrzésére alkalmazzák. A kutyák ellen védekezz. Néhány kapun ki is van írva, hogy vigyázat, harapós kutya. De több helyen nincs kiírva. Ez veszélyesebb. A kis kutya rendszerint meglepszik a nadrággal, a nagy a nyakadat szemeli ki magának. Legbiztosabban egy még nagyobb kutyával védekezhetsz elene.

Végezetül ismétlem, hogy ezen rendszer a kutya nevű állatok rendszere. Az ember nevű helyét még sűrű köd fedi.

(Cs. I.)

Az Orsz. Mezőgazdasági Kamara gyakorlati szakszolgálatának kiadványai

Az Országos Mezőgazdasági Kamara terve, hogy együttműködésben az összes vidéki mezőgazdasági kamarával, idővel gyakorlati szakszolgálatot építsen ki, amely a mezőgazdaság minden ágában rendszeres felvilágosító munkát folytat és gyakorlati irányu kutató munkát szervez az okszerű mezőgazdasági termelés minden égetően fontos szakszolgálatának első osztálya, a talajtani és műtrágyázási osztály, mely a talajerőfenntartásnak összes gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, már ez év eleje óta működik. Az ezévi őszi vetési idején előtt

jelentek meg első kiadványai, melyek között különösen egy, az őszi termesztéséről és trágyázásáról szóló munka olyan, melyet a gazdaközönség az őszi vetések előtt különös haszonnal forgathat. Ezeket a kiadványokat minden gazdának ingyen küldi meg most is és a jövőben is az Orsz. Mezőg. Kamara. Aki e kiadványok rendszeres megküldésére igényt tart, küldje be címét a hozzá területileg illetékes mezőgazdasági kamarának, vagy pedig közvetlenül az Orsz. Mezőg. Kamara talajtani osztályának. (Budapest, V., Aulich-u. 3.)

A munkáskérdés és a telepítés

A földmunkások vállalkozó szövetkezeteinek országos szervezője, dr. Steuer György „A munkáskérdés és a telepítés” című írt tanulmányában a mezőgazdasági és földmunkásoknak munkaalkalomhoz való juttathatása érdekében, azoknak földbérlet szövetkezetek útján való letelepítését, illetőleg foglalkoztatását sürgeti. Mezőgazdaságunk külterjes és ezévi mezőgazdasági munkásaink megélhetését biztosítani nem tudja. Az országnak a trianoni

békediktátummal történt megcsonkítása folytán hazánkban 250.000 kereső munkással több van, mint amennyit eltartani képes.

Munkanélküli földmunkásaink foglalkoztatására pedig elegendő közmunkákat végrehajtani nem tudunk.

A legtöbb mezőgazdasági munkáscsaládnak átlagos évi keresete, amire dr. Steuer György a kormányhoz intézett emlékiratában rámutatott, évi 100—150—200 pengő. Aratás-

nál és cséplésnél az átlagos kereset 4 mázsa buza. Egy öttagú családnak évi buzaszükséglete pedig 12 mázsa. 1 és fél millió mázsa buzára volna még szükség a mindennapi kenyér biztosítására. A munkáscsaládnak a mindennapi kenyéren kívül más nélkülözhetetlen szükséglete is van.

Ennél fogva munkásnépünket az anyagi és erkölcsi pusztulástól való megmenntelése végele más alkalmas megoldási mód hiányában a mindennapi kenyér biztosítása érdekében szövetkezeti bérlet útján teremendő munkaalkalomhoz kell juttatni. A földmunkások (kubikusok) annak idején a mezőgazdaságból indultak ki és ma is, hogyha hozzájutnak, a mezőgazdaságban dolgoznak s így a gazdálkodásra való készségüket és képességüket kétségbevonni nem lehet.

A munkanélküli földmunkásoknak megfelelő kiválasztása után földbérlet szövetkezetek útján leendő letelepítését, illetőleg foglalkoztatását dr. Steuer György legsürgősebb kormányzati feladatnak tekinti. A délvidéki német telepítések elé is annak idején a legnagyobb nehézségek gördültek. A Délmagyarország gazdaságát a német lakosság szorgalma, szivóssága és önfeláldozó munkássága mellett, a halhatatlan telepítési apostol, gróf Mercy Claudius hadvezér, a kiváló nemzetgazda, a szigorú és kérielhetetlen telepítési diktátor zseniális, igazságos és áldozatkész munkálkodása alapozta meg. Munkatársai gazdasági és műszaki szakközegek voltak, akik a vízek lecsapolásával, csatornák és utak építésével, a mezőgazdaságban a gabonatermelés mellett, a kereskedelmi és ipari növénytermelés bevezetésével a belterjes gazdálkodást honosították meg, a virágzó ipar és kereskedelem az általános anyagi és kulturális jólét alapjait megvetették.

A magyar telepítési akciónak is egy magyar Mercyre lesz hivatva a magyar népet, különösen a jobb sorsra érdemes munkásnépünket igaz hivatással és elvitathatatlan ráteremtéssel a telepítés útján, telepítési szövetkezetek, földbérlet és munkás földbérlet szövetkezetek létesítésével, az anyagi és erkölcsi pusztulástól megmennteni és Isten segítségével a jobb magyar jövő reményében a boldogulás, az anyagi és erkölcsi jólét utjára vezetni.

A Futura

magtárában korpá, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Orosházi levél

„A rossz, mit az ember életében tesz, rendesen túléli őt; a jó gyakorta sírba száll vele.” — mondotta egy kiváló nagy ember. Milyen jó hogy ennek az ellenkezőjével is találkozunk néha a mai hálátlan, irigy világban is. Amikor ezek a gondolatok felvetődtek a lelkemben, egy szétszórt, csupa tanyarendszerű község kifünő, jókarban lévő műtáján mentem. Ezt az utat pedig, úgy tudom, az egyik jónevű gyomai vállalkozó építette. Hogy melyik? azt én nem írom ide. Tudják, akik tudják. Ez a mű mesterét dicséri. És még valakit... Valakit, aki még pár évvel ezelőtt testi-lelki jóakarója, vezére volt annak a szegény elhagyatott népnek valláskülönbség nélkül. Beszéltem ott emberekkel, akik elmondták, hogy ami itt ebben a községben a köz, a nép érdekében történt, annak megindítója, ki-
eszközölője mindig az az áldott emlékü ember volt, aki ha még élne, sokkal másképp állanánk — mondták. Az egyik elmondta, hogy két szegény asszony ment be az üzletébe kenyeret venni. Közben kezdték a pénzüket számolgatni, ami bizony kevés lett ahhoz, hogy a kiválasztott kenyeret megvehessék... Ő történetesen odaért. Kifizette a kiválasztott kenyerek árát helyettük, — akik azután alig találtak szavakat, hogy jószágát megköszönjék... Más-kor a gyerekek egész serregétől körülveve ment valamelyik boltba, ott azután cukorral és egyéb, a gyermekeknek kedves és hasznos tárgyakkal megajándékozva őket, távozott velük... A felnőtteket is minden ügyes bajos dolgukban segítette. Így az egyik, aki valami peres ügyben szegénysége miatt ügyvédet nem

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a Köröstarcsai határban

32 magyar hold primá szántó föld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökorra különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, színnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

fogadhatott és noha igaza volt, mégis elmarasztalták, a tárgyalás utáni napra ment nagy baját elpanaszolni és Ő kieszközölte, hogy az igazságtalan ítélet meg lett változtatva.

Az ezekhez hasonló, néhány Pálffy Béla apátplebános életéből való esetek elbeszélésében szinte kifogyhatatlanok ezek a jó emberek. Itt tehát beigazolódtott az a mondás, hogy „Cse-

lekedeteink túlélnek bennünket”. És hogy a jócselekedeteket is feljegyzi és megemlegeti az emberek jobbik és nemesebbik része.

Én szívből kívánom minden embertársamnak, hogy fetteivel állithasson magának kedves és maradandó emléket hozzátartozói és felebarátai lelkében. Aki ezt megnyeri, az nem él hiába.

Fülöp Imre
kiszgazda.

A HELYES LUCERNATERMELÉS

Irta: TOLVALY Z. GÉZA okl. gazda

az „Alföldi Zöldmező Szövetség” központi felügyelője.

Az okszerű lucernatermelés titka 5 tényezőben rejlik:

- 1.) a talaj minőségében és tápértékében
- 2.) a talaj előkészítésében
- 3.) a vetőmag származásában
- 4.) a vetés helyes és időben való keresztülvételében
- 5.) a lucerna ápolásában.

Vegyük egyenként tárgyalás alá a fenti feltételeket.

1.) A lucerna megterem minden talajon a futóhomokot és a sziket kivéve. Kétségtelenül a legjobban diszlik a mélyrétegű, középkötött agyag, vagy vályogtalajon. Igen fontos az al-talaj mély rétegződése és összetétele, mert a lucerna élettartama szoros összefüggésben van a talaj mélységével. Gyökere a neki megfelelő talajrétegben tud csak lefelé haladni, addig terem, míg gyökérzete kavics, vagy homokrétet, vagy talajvizet nem ér.

A lucerna egy és ugyanazon helyen több éven át diszlik, tehát fokvetel-mény a talaj jó tápértéke hozása. Nem ajánlatos azonban a lucerna alá közvetlenül istállótrágyával trágyázni, mert elgyomosítja a talajt, vagy a trágyával a földbe került gyomok elnyomják a fiatal, zenge lucernát. Hogy talajunk mégis kellő trágya-erőben legyen, trágyázzuk meg alaposan a lucerna előveteményét. Legyen az a szabály: lucernát mindig jól istálló-trágyázott kapás növény után vessünk, így a lucerna jóerőben lévő gyommentes talajba kerül.

2.) Az istállótrágyázott kapás (tengeri vagy répa) tarlóját a terményok letakarítása után azonnal buktassuk alá 2-

3 ujjnyi mélyen és tartsuk a talaj felszínét az őszi mély szántásig állandóan gyommentesen és porhanyóan az esetleges fogasolással. Az azonnali tarlóbuktatással megakadályozzuk a talaj kiszáradását. Ez igen fontos, mert száraz éghajlatunk mellett minden vízcseppre szükségünk van. A tarló buktatás után 3-4 hétre (az időjárástól függően) szántuk meg a talajunkat legalább 25 cm. mélyen u. n. őszi mély szántással. Ez elengedhetetlenül fontos feltétele az eredményes lucernatermelésnek. Ezzel talajunkat kitesszük a téli fagy omlasztó hatásának, a levegő kémiai munkájának, utat nyitunk a bő téli csapadék elraktározódásának és a téli fagnak kített állati és növényi kártevők is elpusztulnak.

Kora tavasszal, amint azt a talaj megengedi, kezdjük el a „vetőágy” előkészítését. A vetőágynak, tekintettel a lucernamag apró voltára, igen finoman eldolgozott, valóságos „kerti föld”-szerűnek kell lennie. Ezt tárcsázással, fogasolással, talajsimítással és hengerezéssel érhetjük el az adott körülményekhez mérten. Ezen munkálatot még a talaj felszínén lévő rögök kiszáradása előtt, megszikkadása után kell elvégezni. Tavasszal ne szántunk, mert ezzel nagyon kiszáritjuk talajunkat, pedig a fiatal lucernának sok nedvességre van szüksége. Használjunk fel minden alkalmat és módot, hogy a talaj nedvességét megtarthassuk!!

Igen fontos szerepe jut a lucerna-talaj előkészítésnél a hengernek. Közvetlenül a vetés előtt, a műtrágya kiszórás után, hengerezzük meg a táb-

lát úgy, hogy a talaj felülete 2-3 cm. mélyen finom aprószemcsés tömött rétegből álljon. Vigyázzunk azonban, hogy az alsó rétegeket ne tömítsük el, hanem azok lazán maradjanak.

Vetés előtt ajánlatos a talaj bőséges foszforsavas műtrágyázása, mert ezzel a lucerna életét 2-3 évvel meghosszabbítjuk. Hazai viszonyok közt erre a célra jelenleg csak a szuperfoszfát műtrágya jöhet számításba és pedig katasztrális hoidanként legalább 1 q. mennyiségben. A mészszegény talaj alapos meszezését a lucerna igen meghálálja.

3.) Vetésre csak magyar lucernamagot használjunk, mert így lucernánk jó szárazság bíró, bőtermő és hosszú életű lesz. Katasztrális hoidanként 15 kg. magot vessünk.

4.) Vetés előtt, műtrágya kiszórás és beboronálás után, hengerezzük meg a talajt és ebbe vessük el a lucernamagot vetőgéppel gabonaszórásra úgy, hogy a mag felét hosszába, felét pedig keresztbe rá vessük el; ezzel is védekezhetünk a tavaszi szelek szárító hatása ellen.

A lucernamagot mindig tisztán, tehát u. n. védőnövény nélkül vessük, ezzel biztosíthatjuk a lucerna egyenletes, zárt fejlődését.

A vetés után járassunk seprőboronát és utána hengert.

5.) A lucerna ápolása a vetés évében, ősszel alapos fogasolásból és a következő években minden kaszálás utáni fogasolásból áll. Ha a harmadik év őszién mészműtrágyával vagy pétisóval fejtrágyaként (50-60 kg kat. hoidanként) megszórnak a lucernásunkat és azután alaposan megfogasoljuk, élettartamát legalább 2-3 évvel meghosszabbítjuk.

A lucerna növényi és állati kártevői elleni védekezésről egy más alkalommal kívánok ugyanezen a helyen írni, ugyancsak a lucernamagtermesztésről. Abban a reményben, hogy ezen rövidreszabott utmutatásommal a gyomai és endrődi gazdáknak új és talán eddig elhanyagolt, figyelmen kívül hagyott támpontokat nyújtottam a lucerna termelés eredményessé tételéhez, kívánom, hogy minden haladó, tanulni akaró magyar gazdának a zöldmező eszme szellemének megfelelően az olcsó termelés mellett a jobb jövedelem legyen osztályrésze.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Különváltan élő feleségem Tóth Jánosné Bérés Idáért felelősséget nem vállalok és adósságait ki nem fizetem.

Tóth János.

* E rovatban közöltektém nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A FUTURA

magtárában korpá, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Kályhák javítása és samufozása

Neokalor!

HERDY FERENCNÉL
KOSSUTH LAJOS UTCA 36 SZÁM
Neokalor!

HIREK

Személyi hír. Dr. Pálka Pál főszolgabíró szeptember elsején megkezdte 6 hétre terjedő szabadságát. Távollétében Bakos József tb. főszolgabíró helyettesíti.

Kinevezés. Dr. Pálka Pál főszolgabíró dr. Tóth Lóránd Endrődre jegyzőgyakornokká nevezte ki.

Baji József ref. telkésznök utódául Zsadányba Nagy Lajos békéscsabai segédlelkésszé hivták meg egyhangulag Nagy Lajos Gyomán is töltött időt segédlelkésszé minőségben, a hívek és társadalmunk osztatlan megaláztatására.

A Szent István-hét, hozzávetőlegesen becslés szerint, csak a külföldiek részéről mintegy két millió pengő forgalmat hozott.

Orvosi továbbképző előadások Gyulán. A Magyar Országos Orvosszövetség Békésvármegyei fiókjá szeptember 14.-én és 15.-én orvosi továbbképző előadásokat rendez Gyulán az ottani állami kórházban. Előadókként szegedi egyetemi tanárok és az OTI budapesti főorvosai szerepelnek.

Ma este 8 órakor a Gyomai Dalárda serlegavató társasvacsorát tart az Uri-Kaszinóban. A vacsorára eddig is már nagyon sokan jelentkeztek. Akik még nem jelentkeztek, ma délután 2 óráig jelentésük a kaszinó bérletjénél.

A békéscsabai öntözött rét működéséről a sok tanulmányozó mellett egy amerikai mérnök is eljött tanulmányozni.

Szeptember 9-én a Vármegyei iparosai nagygyűlést tartanak Szarvason. A Szarvasi Ipartestület félszázados fennállásának jubileuma alkalmával a vármegye iparosai szeptember 9-én nagygyűlést tartanak Szarvason. A hírek szerint a nagygyűlésen az IPOK elnökségén kívül előreláthatólag dr. Fáy István főispán, dr. Márky Barna alispán és a vármegye országgyűlési képviselői is jelen lesznek.

Gyulán egyik városi képviselő azt indítványozta, adják el a város földjeit és fizessék ki a város adósságait. Az indítványt leszavazták.

OTI tartozásért 48.000-nél több munkaadót hajtottak végre.

A békéscsabai Rudolf-reál-gimnázium internátus létesítéssel foglalkozik.

Országos vásárok. Szeptember 14.-én Cibakházán 25.-én Kunhegyesen országos állat- és kirakodó vásárt tartanak.

Hajduszentpéteren a fürdőzés halála miatt egy szivbajos ceglédi városi tüdőgyógyász, aki nem vizsgálta meg előzően magát orvossal, lakásán szivszélhűtésben meghalt. Szivbajosok csak orvosi engedéllyel fürdőjenek.

A gyulai Földmunkások Választott Szövetsége szeptember elsején ünnepelte fennállásának 10 éves évfordulóját.

Repülőnap lesz holnap vasárnap Békéscsabán, ahol 5 pengőért körülrepülhet a város, aki idejében jelenkodik.

Legelőszemle volt szeptember 5.-én Békéscsabán, amelyen dr. Piukovich József zöldmezőszövetségi alelnök is részt vett. A csabai gazdák gróf Wenckheim József makkosháti uradalmából 545 k. holdat meg akarnak venni legelőnek.

Az Arad-Békési ev. egyházmegye szeptember 5.-én tartotta Békéscsabán rendes közgyűlését, melyen a felügyelői és főesperesi beszámolókból az új-pogányság veszedelmeire mutattak rá.

A mezővárosi ipartestület szeptember 22.-én ünnepli 50 éves jubileumát.

A Vármegyei Gazdasági Egyesület megszervezi a megyei meteorológiai szolgálatot. A Vármegyei Gazdasági Egyesület engedélyt kért az alispántól a megyei meteorológiai szolgálat megszervezésére oly módon, hogy a vármegye községeinek előjárósága az illető község előjárására vonatkozó ésszerű (csapadék, hőmérséklet, szélirány) a Vármegyei Gazdasági Egyesülethez naponként beküldendő, az pedig az adatokat feldolgozva, a hírlapoknak és az érdeklődő magánszemélyeknek rendelkezésére bocsátaná. Szükség esetén ezekkel az adatokkal érvelhetne a vármegye az illetékes lényezők előtt a mezőgazdaságra vonatkozó rendelkezések alkalmazásánál, hogy az a helyi időjárás okozta helyzet figyelembevételével történjék.

Olajat találtak egy Csongrád tanyán kutban. Pintér János Csongrád tanyai lakos bejelentette a csongrádi múzeum igazgatójának, hogy tanyáján kút-

jának vize olajos. A múzeum igazgatója kiszállt a helyszínre, megvizsgálta a kút vizét és úgy találta, hogy az nagyobb mennyiségű olajat tartalmaz. Csongrád polgármestere szakembereket kért Budapestről, hogy azok tüzetesebben vizsgálják meg a kútat. Amennyiben a szakemberek azt állapítják meg, hogy a kút alatt olajforrások vannak, a tanya környékén hamarosan megindul az olajutáni kutatás.

A halhatatlan emberi test. Carrell Nobel díjas tudós csodálatos kísérleteket folytat, amelyeknek célja az emberi test egyes részeinek halhatatlanná tétele. A híres tudós kísérletei eredménnyel járnak. Erőből a példátlanul nagy fontosságú felfedezésről rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja száma. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan különös cikk, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a Tolnai Világlapjában. Egy szám ára 20 fillér.

Egy színésznek szerelmének kulisszatitkai. Egy híres magyar színésznek szerelmének, életének és házasságának kulisszatitkairól közöl pompás cikket a Délibáb új száma. A különös színházi képeslap 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, színházi riportokat, beszámolókat, pletykákat, rendkívül érdekes filmroportot és több mint száz képet közöl. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe augusztus 29.-től szeptember 5.-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Sipos Lajosné Bereczki Rebekának leánya, Róza, ref., Vaszkó Istvánné Várkonyi Annának fia, István Lajos, rk., Szalmári Lászlóné Nyitrai Juliannának leánya Julianna, ref., B. Kovács Jánosné Kruchió Sárának leánya Erzsébet, ref.

Házasságot kötöttek:

Kiss Gergely és Laczkó Rozália, Csomós Ferenc és Keresztesi Veronika.

Meghaltak:

Özv. Luka Jánosné Molnár Sára, 77 éves, ref., özv. Arany Mihályné Bartha Julianna 82 éves, ref., Kovács István 22 hónapos, ref., özv. Mészáros Imréné Csikós Eszter 52 éves, ref., Molnár Erzsébet 25 hónapos, ref.

Az ondolálás nagy bűn. Még szerencse, hogy nem nálunk, hanem Kinában rendeletet hoztak, amely szerint súlyosan megbüntetnek minden kínai nőt, aki kiondoláltatja a haját. Minden divatérdekesről és újdonságról pompás képekben és cikkekben számol be a Párisi Divat, a legnépszerűbb magyar divatlap. Minden számában közel száz párisi toalett és kézimunka eredeti rajzát közli. Remek rovatát, cikkei a háziasszonyoknak és divathölgyeknek nélkülözhetetlenek. A gazdag tartalmu Párisi Divat új száma 60 fillér.

Mikor lehet a gazdaadós veszélyeztetett védettséget megtartani?

A hivatalos lap szeptember 3-i, keddi számban megjelent a kormány a gazdatartozásokra vonatkozó rendelkezésekben megállapított egyes határidők meghosszabbítása tárgyában kibocsátott 8300-1935. M. E. számú rendelete. Lényege a következő:

1. Olyan esetben, amelyben a bíróság a védettség törlesztésének elrendelését a gazdaadósnak az 1934. évi rendkívüli súlyos aszálykára miatt felfüggesztette, a felfüggesztés határa 1935 október 31-ig meghosszabbodik, hacsak a törlesztés elrendelésének tárgyában hozott határozat jogerőre nem emelkedett. A felfüggesztés kedvezményét tehát a felfolyamodási eljárás során is el lehet érni.

2. Ha a gazdaadós hiteltérdeklően kimutatja, hogy a védettséggel kapcsolatos fizetéseknek egyelőre azért nem tudott eleget tenni, mert az 1935. évi termésében fagy, jégverés, szárazság vagy más hasonló természeti csapás rendkívüli súlyos károsodást okozott, a bíróság a védett birtok feljegyzésének törlése iránti eljárásban az érdemleges határozathozatalt ugyancsak 1935 október 31-ig felfüggesztheti.

3. A gazdaadós bizonyos nélkülözhetetlen ingóságai, valamint az olyan ingatlan tekintetében, amelynek védettségét az előirt fizetések elmulasztása okából felfüggesztették, a bíróság az árverés hatánapjának kitézését az előirt előfeltételek fennforgása esetén az adós kérelmére 1935 október 31-ig függőben tartja. Ez a rendelkezés áll arra az esetre is, ha a bíróság az adós részére már korábban engedélyezett ilyen, a védettséggel kapcsolatos szolgáltatások pótlásától és teljesítésétől függő árverési halasztást.

A FUTURA

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Állandó áramszolgáltatás lesz alakitassa át készülékét hálózatira Lach és Vargával.

SPORT

GyTK—KTE 1:0 (1:0)

Kondoros. Bíró: Löwy.

GyTK a következő felállításban szerepelt: Papp—Halvani, Rozsnyai—Kertész, Bartik A., Tandi—Lakatos, Rau, Bartik J., Vatai A., Bartha István.

Erős, durva mérkőzést vívott a GyTK első bajnoki meccsén melyet az I-ső féldő körülbelül 10—12 percében Bartha I. szabadrugásából eredő góllal meg is nyert. Magáról a mérkőzésről semmi jót nem írhatunk. A GyTK mutatott iskolázottabb játékot, amit a KTE, csak határtalan durvasággal bírt úgy-ahogy ellensúlyozni. És ennek is köszönhető a KTE hogy nagyobb gólarányú vereséget nem szenvedett. A KTE durvasága a II-ik féldőben robbant ki teljesen, amikor is Tóth, a KTE csapatkapitánya, szándékosan úgy térdet rugta Bartik A., hogy rögtön összeesett és jobb hélig tartó sérülést szenvedett. A bíró erre kiállította Tóthot, mire ez több játékos társával a bíróra rohant és azt meg is ütötte. A bíró annyira meg volt félemlítve, hogy csak a GyTK intéző közbelépésére, illetve figyelmeztetésére fujta le a mérkőzést. A GyTK minden játékosáról csak jól írhatunk fegyelmezett magatartásukról.

—dán.

Turul II. — GYSC: 2-2 (2-1)

II. o. bajnoki, bíró: dr. Magyar.

Réglátott, nagy küzdőképességről tett bizonyosságot a GySC szezonnyitó bajnoki mérkőzésén. A csapat játékán már is meglátszik az új tréner munkája, kinek működésétől sokat várunk. A GySC minden részében különb játékot produkált a Turulnál, amely csak bravúrosan és nagy szerencsével védő kapusának, valamint a kiálló játékos békesszentandrási bekknek, Bencsiknek köszönhető, hogy az egyik bajnoki pontot megmenyhette. Rajtuk kívül még a center és a balszélső játéka letszelt. GySC-ből a közvetlen védelem az első féldőben az erősen lüzó napról zavarlatva nagyon gyengén funkcionált, minnek 2 polya gól lett az eredménye. Hátsorban Mailak minden dicséretet megérdemel, de Németh hamar kifáradt, Fried a szokott jó volt. A csatársor jobb oldala derekasan küzdött, de a baloldalon — mig Nagy Béla játszott szél-sől — minden akció elakadt.

Kiss kiföréseit csak egyszer kísérelte szerencsés egy remekbe-szabott gól alakjában. Györy külön technikai tudással pótolta lassuságát.

GySC erős nap ellen kezd 3. p. balszélső ártatlannak látszó beadását a bekkék elkönyvel-működik s a jobbösszekötő belövi (1-0). GySC erősen lámad, de 18. percben mégis a Turul rugja az újabb góllal. Ismét a balszélső ad be és Kiss kapus meg sem kísérelti védeni a center könnyű lövését (2-0) GySC szünet nélkül ostromol. 34. p. kórner közben Zöldet faultolják s a 11-esi Fried az alsó sarokba lövi (2-1). Második féldőben nyomasztóvá válik a GySC főlénye, de Wéber kapus remekül véd. Fried játszik balösszekötőt és külön passzából 34. percben Kiss felső sarkos góllal kiegyenlít (2-2). Meccs végéig óriási balszerencsével lámad a GySC. Magyar dr. külön hozzáértései és teljes megelégedésre vezette le a meccset.

SPORTHIREK

Vasárnap lesz a gyomai fiókderbi, ETK—GYTK mérkőzés. Az előrelátható eredmény: döntetlen. A GySC Mezőturra megy a Szövogyárhoz. A GySC — ha a szokott formáját kijátsza, — úgy otthonában is lefogja győzni nagyhirű ellenfelét.

Itélt az egyesbíró a múlt vasárnapi GyTK—KTE meccs botrányozói felett Tóth 4 évet, Muha (Magyar) pedig 1 évet kapott.

Bartik József GySC játékos fegyelmi büntetésének hátralévő részét az Alsözvettség elengedte s ha ügye vasárnapig végleges elintézési nyer, úgy a Szövogyár ellen már játszani fog.

Györy a GySC fiatal játékosa beiratkozott a csabai felsőkereskedelmi iskolába s így a KISOK kötelékébe fog tartozni.

Szerdán ejtette meg a csabai egyes bíró a II. oszt. szept. 22-i fordulójának sorsolását, melyben már Vészlő és Turkeve is helyet kapott: Szept. 22: BISE—GYSC, VSE—MÁV II., GyTK—TAC., KTE—TÖREKVÉS.

Szept 8.-i mérkőzések: Kondoroson: KTE—MÁV II. Békésen: BISE—MTK, Szarvason: TURUL II. — TÖREKVÉS.

ETK—Körösladányi AC 2-0. A Szövogyár kérelme folytán a bajnoki mérkőzés elmaradt s így az ETK tréningmérkőzést játszott.

Rózsák, Fenyők, Díszfák, Díszcserjék, Gyümölcsfák, Bogyós-gyümölcsűek, Gyümölcs-vadcsmeték, Szegély- és futónövények, Gyökeres és sima szőlővesszők, Lomb és tűlevelűek magcsmetéi. KOLAUCH faiskola Szeged. Árjegyzék ingyen.

A gyomai kir. járásbírószám mint telekkönyvi hatóság. 2960/935. tk. szám.

Árverési

hirdetmény-kivonat.

Endrőd Gyomai Takptár Rt. végrehajthatónak Hajducsi Ida végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1070. ar. P. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a gyomai kir. járásbírószám területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 389. sz. betétben A I 1-2. sorsz. 1016. 1017. hrsz. a. 146 és 182. öi területű végrehajtást szenvedett nevén álló Beltelkes lakház, udvar és kertre 2000. P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi október hó 1. napján dél. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi június hó 12. napján.

Dr. Molnár Kálmán sk. kir. jb.

A kiadmány hitelűl:

Ugor kezelő.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamataknak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Krució Mihálynak a vidőlaposon 5 hold földje épületekkel eladó. Ugyanott főrek kapható.

Friss húsok, világhírű csabai-kolbász a legfinomabb hideg felvágottak, finom paprikás és füstölt csemege szalonna és mindenféle hentes csemege áruk állandóan a legolcsóbb napi áron kaphatók. Ifj. Wallner József mészáros és hentesnél Horthy Miklós ut 15 (Kovács-féle ház).

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szallagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József tüzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Tisztelettel értesítem a nagyrészt közönséget, hogy **kelmefestő és vegytisztító** üzemet létesítettem. Gallér tisztítás tükörfényesre drb.-ként 10 fill. Kérem a közönség szives pártfogását. Molnár Géza, gróf Tisza István u. 51. Góth kalapos házában az Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztítógép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínrre kihúzatható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Gyűződjön meg, hogy **divatkalapot, sapkát** legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Kovács Lajos főpostamesternek elköltözés miatt házi butorai, különösen szép ebédője van eladó. A Siratóban 20 hold földje haszonbérbe kiadó.

Egy fél fertály föld és egy lakóház eladó. Értekezni lehet Petőfi ut 41.

Horthy Miklós ut 43 sz. alatt egy vasgerenda olcsón eladó.

Egy 16-os kaliberű kétsövű, kaskasos, Lankaster vadászfegyver olcsón eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben

Horthy Miklós ut 89 sz. ház nagy kerttel azonnalra kiadó. Érdeklődni lehet Kiss Bálint u. 25. Schwarcz Ferencnél.

Béres Dániel örökösének 17 kth tanya földje örök áron, szabadkézből eladó, bővebbet G. Nagy Lászlónál lehet meg tudni.

A **gyomai Róm. Kath. templom** melletti Domokos-féle üzlethelyiség f. év november hó 1-től három évre haszonbérbe kiadó. Nyilvános szóbeli árverés szeptember hó 8.-án d. u. 4 órakor a plébánia hivatalban lesz megtartva.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidallalat, Gyoma
Felelős igazgató: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötször: hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„Jaj” fosztóka, kukorica fosztóka...

Aszályos esztendőnk nyomorkoronáját a siralmas kukoricatörés teszi aggodó fejünkre. Máskor, ilyenkor hosszú kocsisorok hozzák be az oldaldeszkáknál magasabbra csomózott arany-sárga tengerit. Odase neki, ha úrközben hullanak a csövek. Jut is, marad is!

Ma???

Eltér a kocsiderékban is a tengeri termés. Oldal-deszka sem kell.

Hiába világít nappali fény-nyel a kora őszi télhold. Máskor, ilyenkor nappal-éjjel folyt a munka, hordták a tengerit haza. S bizony szükség volt a holdvilágításra. Most nem szorít a munka. Nappal is hamar végeznek.

S miközben nyugtalanul forgolódik a gazda ágyában, lázas sietséggel dolgozik a tengerirólvalók hada. Az egész határból hallatszik a panasz, hogy északa lopják a tengerit. Azt a keveset is, amit ki tudott természetni a tavasz óta sanyargatott föld, azt is ellopják büzös kezekkel.

Mennyi csapást kell még elviselnünk? Milyen megpróbáltatásokat kell még elviselnünk?

Amit a természet mostoha-sága zúdított a nyakunkba, az ellen nem tudunk védekezni. Amit emberi bűnnel, lopással akarnak ránk zúdítani, ez ellen tiltakozunk, ez ellen védekezünk. Hisszük is, hogy hatóságaink végét vetik a betyárvilágnak. A szegény emberek munkakalmáról gondoskodnak majd, hogy a megélhetésükhöz szükségességeket előteremthessék, de lopni... lopni a magyar ember nem megy, mert a lopás nem a magyar ember természete.

Vitéz Ricsói-Uhlarik Béla Békésvármegye új főispánja

A kormányzó felmentette állásától dr. Fáy István békésvármegyei főispánt és egyúttal Zemplénavármegye főispánjává nevezte ki. Utóda a békésvármegyei főispáni székben vitéz Ricsói-Uhlarik Béla földmivelésügyi miniszteri osztálytanácsos lett, akit rövidesen ünnepélyesen iktatnak be hivatalába.

Amennyire sajnáljuk dr. Fáy István főispán távozását, aki

rövid hivatali működése alatt is sokat tett Békés vármegye érdekében, olyan bizalommal nézünk vitéz Ricsói-Uhlarik Béla működése elé. Az új főispán földmivelésügyi szakember, aki már ebben a minőségben is bizonyára hamar megtalálja azt az utat, amely gazdáinkkal való együttműködés terén egész Békés vármegyére jobb és szebb napokat hozhat.

A baromfiértékesítés megszervezése a folyó évi kiviteli szezonban

Megalakult az Országos Baromfi Értékesítő Bizottság

Megalakul a helyi bizottság is

Szeptember 7-én délután Kovács Gábor községi bíró előnktele alatt értekezlet volt a község háza kistermében, melyen *Bordács Dezső* külkereskedelmi hivatali felügyelő értékes előadásban fejtette a baromfiértékesítés fontosságát, kiemelve, hogy az elmúlt évben is 2 millió pengővel kaptunk többet baromfiért, mint búzáért. — Nehogy az eddigi baromfi értékesítés körüli visszaélések ismétlődjenek, a külkereskedelmi hivatal megszervezésében megalakították az *Országos Baromfi Értékesítő Bizottságot*, amelynek feladata a baromfi-értékesítés irányvonalának megállapítása és minden olyan akció kezdeményezése, amely a baromfiértékesítés minél tökéletesebb lebonyolítását célozza.

A kalkulációs albizottság állandóan nyilvántartja a külföldön elérhető árakat és ennek megfelelően állapítja meg a belföldre érvényes minimális irányárakat.

Az Országos Bizottság vidéki helyi szerveket alakít az összes fontosabb baromfi-ve-

vásárló helyeken, így Gyomán és Endrődön is.

A helyi bizottságok feladata:

1. A Külkereskedelmi Hivatalnak minden piaci napról bejelentik a ténylegesen fizetett baromfi árakat.
2. A helyi bizottság minden piaci előtti napon megkapja a Külkereskedelmi Hivaltól telefonon, táviratilag, vagy levélben a külföldi áraknak megfelelő paritásos termelői árat és ennek alapján ellenőrzi, hogy az exportőrök a termelőknél ennél alacsonyabb árat nem fizetnek.
3. Az exportőrök kötelesek úgy a telephelyen, mint a piacon a bevásárlás helyén jól látható táblán, megfelelő nagyságu betűvel kiírni az egyes baromfi-fajtákért kg-ként fizetett bevásárlási árat, amely azonban a Hivatal által előírt, minimális árnál kisebb nem lehet. Ennek ellenőrzése a helyi bizottság feladata.
4. A helyi bizottság köteles ellenőrizni, hogy a mérlegelések körül visszaélések ne történjenek.
5. A helyi bizottság gondoskodik arról, hogy minden piacnapon

2-3 tagja kint legyen a piacon s az esetleges panaszok felvétele céljából a gazdaközönség rendelkezésére álljon. Mindennemű panasz a Külkereskedelmi Hivatalhoz továbbítassék.

6. A helyi bizottság képezi a kapcsolatot a gazdaközönség és a Külkereskedelmi Hivatal között.

7. A helyi bizottság kötelessége felvilágosítani a gazdákat arról, hogy az irányárak betartását a Hivatal csak az exportőrök-nél tudja biztosítani, a közvetítő kereskedelem, a kofák irányítása azonban hatáskörén kívül esik. Ezért tehát a gazdák részére a minimális árat csak az exportőrök-nél lehet biztosítani. Ha a gazdák ezen árakat el akarják érni, az exportőröknek közvetlenül adják el baromfi állományukat. A közvetítő kereskedelem és a kofák ellenőrzése a helyi hatóságok ügykörébe tartozik. A helyi bizottságok kötelessége a helyi hatóságoknál ebben az irányban eljárni.

8. Az irányárak be nem tartása esetén a Külkereskedelmi Hivatalnak haladéktalanul tudomásra hozandó:

ki, mikor, milyen mennyiségű baromfit, kinek adott el az előírtnál alacsonyabb áron.

Az ilyen exportőrt az Országos Bizottság bünteti meg.

9. A helyi bizottság oktatja ki a tenyésztőket a minőség előállítása és a piacra előkészítés módjait tekintetében. A kereskedők és gazdák közötti ilyen nézeteltérések ügyében a helyi bizottság dönt.

Az értekezlet nagy figyelemmel hallgatta Bordács Dezső felügyelő részletes ismerletését.

Wagner Márton hozzászólásában arra kérte Bordács felügyelőt, tegye szavá a Külkereskedelmi Hivatalban a tenyésztőknek azt a kívánságát, kötelezzék az exportőröket arra is,

hogy a megállapított minimális áron kötelesek legyenek a tenyésztők által felkínált minden mennyiségű baromfit átvenni, ha az a megkívánt minőségnek megfelel.

Nehogy a múlt évekhez hasonlóan a kereskedők kényük-

kedvük szerinti az egyes baromfinemeket nem vásárolták, míg a tenyésztők, áron alul is, szinte könyörögtek nekik, hogy vásároljanak.

A helyi bizottság megalakításában — folytatta Wagner Márton felszólalását — az ellenőrzést maguknak a baromfitenyésztőknek kell vállalni és végezni. Leghelyesebb volna, ha az olvasóköroeknek osztaná ki a bizottság egy-egy hónapra az ellenőrzést.

Kovács Gábor bíró megköszönte Bordács Dezső felügyelőnek előadását és kimondta az értekezlet határozatát, mely szerint a hó 17-21-ike között összehívja megegyezően a baromfitenyésztőket és akkor választják meg a helyi bizottságot.

Bordács Dezső felügyelő az értekezletről Endrődre ment, ahol a helyi bizottság megalakítását szintén később ejtik meg.

Felhívás!

A Gyomai Dalárda elnöksége hazafias és dalostesivéri szeretettel felkéri községünk énekelni szerető ifjuságát és az idősebb generációhoz tartozó porgártársakat, hogy a Gyomai Dalárda működő-tagjai körébe lépni sziveskedjenek. Munkási, iparost, kereskedőt, tisztviselőt, a tanítói kar tagjait és a többi intellektuel egyéneket szívesen látja és örömmel üdvözli táborában a Dalárda és elnöksége, tehát mindenki,

akiket a főságos Isien hangjai, avagy zenei lelkészültséggel és érzéssel megáldott, felvételük céljából a hetenkénti kedden és pénteken este 7 órakor megtartandó dalárdá-

kon jelentkezzenek, amikor is a megjelölt hangpróba után Haidu Béla vezető-karnagy a felvételi feladót dönti.

Tenoristák minél nagyobb számban jelentkezzenek!

A belügyminiszter 20-án jön megyénkben

Kozma Miklós belügyminiszter szeptember 20-án kezdi meg szemleutját az aszálysui-

lotta Békésvármegyében. Ujjasorán valószínűleg Gyomára is ellátogat.

ANDAHÁZI-KASNYA BÉLÁT 24 ÉN VONJA FELELŐSSÉGRE A GYULAI TÖRVÉNYSZÉK

A gyulai kir. törvényszék szeptember 24 én tárgyalja az endrődi verés választási inci-

denssel kapcsolatban Andaházi Kasnya Béla országgyűlési képviselő ellen indított bűntügyet.

Megfellebbezték a besenzzegi iskola munkálatainak kiadását

Ismeretes, hogy a besenzzegi iskola felépítésének munkálatait a községi képviselőtestület Bartolf Mihálynak és Szilágyi Péternek adta ki. Ezt a határozatot most Beinschróth Márton és Szabó József képviselőtestületi tagok külön-külön megfellebbezték.

A fellebbezésben a munkálatok kiadásának megsemmisítését és tekintettel a szabálytalanul kiírt pályázatra, valamint a szociális szempontok mellőzésére, új pályázat kiírását kérik.

Vérhas és bélhurut járvány Gyomán

Az utóbbi napokban vérhas, bélhurut és vastagbélhurut járvány lépett fel Gyomán, amely már több halálos áldozatot és

követelt. A járvány leküzdésére a hatóságok minden szükséges intézkedést megtettek.

OLASZORSZÁG ABESSZINIA ELLEN

Bauer Illés.

(Folytatás)

Olaszország a hatalmak iránti figyelemből, de csupán udvariassági aktusként befogja talán várni a háborus veszély elhárítása végett történet népszövetségi tanácskozások végét és addig támadólag nem lép fel, csupán csapat és hadianyag szállításra szorítkozik Kelet-Afrikában. A jelek azt mutatják, hogy hódító szándékát befolyásolni, még inkább letiltani semmiképpen sem engedi. Kilátásba helyezett retorzióktól nem fél. Kompromisszumos megoldásba nem megy bele. Meg akarja hódítani Abessziniát, azt gyarmatává tenni és ott politikailag, rendezetileg és gazdaságilag berendezkedni. Helyzetadta kiűnő lehetőségeit természetesen ki akarja és fogja használni. Tudjuk, hogy az intakt Olaszország olyan haderőt valhat magáénak, amelynek a magára hagyatott Abessziniát nem tudhat ellentálni és amelylyel megmérkőzve (rövidebb-hosszabb haditevékenység után) kény-

telen lesz annak hadifölényét elismerni.

Anglia a politikai okoktól (hajlama ellenére) nem avatkozhat be egyelőre fegyveresen, ha bár presztízsét és gazdasági érdekeit veszélyezteti az olasz térfoglalás, amelyet rosszal, de amely ellen hiába tiltakozik.

A brit világbirodalom diplomáciájának látszólagos kudarca lesz az olasz hódítás, de az angol diplomácia gentleman-hoz illő hideg vérrel tudja ennek ódiáját viselni, mint olyan eredményt, amelyet a szerencsés világpolitikai pozíció hozott létre. Kényszerűségből ezen ügyet egyelőre ad-aktá teszi, addig, míg a leszámítolást végleg megejtheti.

Anglia és Olaszország érdekei Abessziniát illetően egyirányúak, de egymással szemben ellentétesek. Ezen érdek ellentétek miatt, ha az új gyarmaton osztozni nem akarnak vagy nem tudnak, előbb-utóbb kenyértörésre fog köztük az ügy kerülni. Így Olaszország részére Abessziniát birtoklása nem lesz zavartalan. Kérdés, hogy a katonai birtokba vétel után a gazdaságilag berendezett és olasz fő-

ke által investált földterületeket Olaszország Anglia ellenében meg fogja-e tarthatni, mert ha nem, akkor a gyarmatosításra alapozott olasz politika mostani sikerét a későbbi kudarc nemesak semmivé teszi, hanem az erkölcsi és anyagi javak elvesztését, az anyaország sem fogja rázkódtatás nélkül kibírni.

Anglia most magáraerőszakolt türelemmel kénytelen viseltetni a kérdésben, de mint a gyarmat hegemoniával rendelkező világhatalom, nehezen fogja eltűrni, hogy a térnyerő Olaszország abessziniái sikerén túl, még a reá nézve életbevágóan fontos indiai utat is veszélyeztethesse. Olaszországnak ilyen aspirációi ugyan nincsenek, de ennek netáni lehetősége közte és Anglia között elegendő és állandó ok arra, hogy az egymásközti állambékét aláássa. Olaszország, mint Abessziniát birtokosa, még annak valószínűs megföldítésé előt kénytelen ezt az ellentétet — tehetetlenként — elkönyvelni.

Tudja ezt az olasz vezetés, ami imponáló erőtudatának pregnáns bator megnyilatkozása.

Hátra vannak még azon hatal-

Magánalkalmazottak a teljes vasárnapi és hétfői munkaszünetért

A legkisebb munkabér és munkaidő szabályozásáért

A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetség legutóbb megtartott tanácsülésén követelte a vasárnapi és hétfői munkaszünet törvényes rendezését, a legkisebb munkabéreknek és munkaidőnek a magántisztviselőkre és magánalkalmazottakra kiterjesztőleg való sürgős megállapítását. Az útiés további folyamán a szövetség debreceni taggyűlésének a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének a Debreceni Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztárnak az OTI-ba való beolvasztása elleni tiltakozását tárgyalta le, azt magukévé tették és elhatározták a vidéki magánalkalmazottak betegségi és öregégi biztosítása egységesítése és rendezése ügyében egy országos mozgalom megindítását. Utána ismertetésre került a Biztosítási Tisztviselők Országos Egyesületének reorganizációja. Az egyesület nemzeti és polgári alapra való helyezkedése, az alkalmazotti erők összefogása iránti önzetlen törekvése lehetővé teszi a Mágnes-ben tömörült ipari, kereskedelmi, pénzügyi, közlekedési stb. tisztviselőkkel való együttműködést, akikkel karöltve kívánják az általánosérdekek előbbrevitelét és hathatós védelmét is megfelelőképen biztosítani.

maknak felfogásai ebben a kérdésben, akiket gyarmatpolitikai szempontból érint az új gyarmatosítás. Hozzászólási jogukat nem lehet elvitatni. Ezek részint a Népszövetség égisze alatt foglalnak helyet, másrészt oda nem tartozva alkotnak egy külön csoportot. Politikailag saját külön útjain járhatnak, de adott helyzetekben a gyarmati egyensúly fenntartása érdekében hajlandók együtt működni az ellen, ha valamely hatalom egyéni akciójával más hatalom, vagy a gyarmatosító államok összességének rovására felborítja az egyensúlyt. Nevezetesen áll ez különösen Japánra és az Északamerikai Egyesült Államokra, melyek diplomáciája még ebben a kérdésben érdemlegesen nem nyilatkozott meg. Ez a látszólagos hallgatás korántsem jelenti azt természetesen, hogy későbbi időpontban, valamely vonatkozásban nem szólnak-e közbe vagy, hogy egyáltalán milyen lesz állásfoglalásuk.

Mussolini szerint a koeka el van vetve.

Deus ex machina!

Szemelvények Hitler Adolf nürnbergi kiállításából

„A hatalomátvétele a ke-
reken 5 millió ember jutott
munkához, ami azt jelenti,
hogy minden munkanapon át-
lag 30-40 millió munkaóra-
többletet kapott a német nép.”

„A legnagyobb eredmény
azonban az, hogy sikerült
helyreállítani a nemzet sza-
badságát és becsületét.

Ez azért fontos különösen,
mert a mai világ nyugtala-
nabb, mint valaha volt és tá-
volabb áll, mint bármikor is
attól, hogy benne a magasabb
jog és igazság uralkodjék. Jaj
annak, aki gyenge! Amíg egy-
felől felszabítják a rabszol-
gákat, másfelől másokat rab-
szolgaságba döntenek.”

A nemzeti szocialista
párttól azt mondja:

„... nem volt és nincs
szándékában bármilyen had-
járatot indítani a keresztény-
ség ellen.”

„Sohasem folytatott har-
cot a kereszténység vagy fe-
lekezetek ellen, csak tisztán
akarja tartani a közéletet
olyan lelkészekről, akik elté-
vesztették hivatásukat és po-
litikusok akarnak lenni.”

... olyan országokban,
ahol alig 15 ember él egy
négyzetkilométeren, éhínség
van, viszont Németországban,
ahol 137 ember él egy négy-
zetkilométeren, amelynek nin-
csenek gyarmatai, amelyből
hiányzik a legtöbb nyers-
anyag, amely elvesztette kül-
földi tőkéjét, amely 15 mil-
liárd jótételt sarcolt fizetett,
sikerült fenntartani az élet-
színterét és olyan viszo-
nyokat teremteni, amilyenek
a föld gazdag országaiban
vannak.”

„Minden eszközzel meg-
fogyó akadályozni, hogy a
rossz termést bárki áremelés-
re használja fel és nem jog
visszariadni a kormány attól
sem, hogy gyűjtő táborba
juttassa az árdrágítókat.”

„Ha azonban a német ki-
vitel nem tudja rendelkezésre
bocsátani a nyersanyagok
bevásárlására szolgáló esz-
közöket, akkor saját gyárai
termelésével függetlené teszik
Németországot a behozatal-
tól. Nem pórtanyagokról van
szó, hanem teljesen egyen-
rangú, azonos vagy új anya-
gokról.”

MŰKEDVELŐ ELŐADÁS

A gyomai Iparos és Kereskedő-
ifjak Önképző köre augusztus 31-
én este a Holler szálló különter-
mében jól sikerült műsor-előadás-
ban tett tanulságot arról, hogy
igyekezettel és szorgalommal mi-
ként lehet szórakozást és élvezetet
nyújtani a háls és minden ne-
mes igyekezettel szívesen honoráló
közönségnek.

Az előadást prologus vezette be,
melyet Biró István mondott el
szépen, kimért hangsúlyozással s
a tartalmában is volt érték, csak
kár, hogy a befejezésben egy pár
kenetteljes szót is puffogta-
tolt, mely magunkba szállásról,
bűnbánatról beszélt. Ez talán al-
kalmatlan egy ajtatos templomi gyü-
lekezeti elé a lelkipásztor szájából,
de semmiesetre egy vidám est be-
vezetésére, műkedvelő előadótól.

Három kis egyfelvonásost hal-
lattunk kedvvel, vidámsággal, igye-
kezettel és sok helyen hozzáértő
kvalitással eljuttatni. M i n d e n
résztevő jó volt, hiszen a legjobb-
ját nyújtotta. Mégis ki kell emel-
nünk Tótká Teréz, Kurtz Böske,
Fekete Lajos és Mester Ferenc ala-
kításait, kik valóságos színészi
készséggel és rutinnal szerepeltek.

Tótká Terézben, aki igen ügyesen
táncol is, egy szubrett vezett el.

A darabok szünetében Aranyné
Valach Jolán énekszámokat adott
elő kedvesen s nagy sikerrel. Szí-
lgyi Gábor és Paróczis László jó
hangon és szépen énekeltek.

A hangulatos estét Pető Piroska
előadásában Szép Ernő: Imádság
című verse fejezte be, mely mű-
vészies egyszerűsége mellett igen
nehezen szavalható költemény. Az
előadót dicséri, hogy a versből ki-
tudta hozni annak szépségét.

A kedves előadást Haitbach Ár-
pád rendezte és annak sikere az
ő hosszas odaadó ügybuzgalmá-
nak eredménye, melyért a legna-
gyobb elismerés illeti meg.

Ha még ki tudjuk különböztetni a
vontatott menetét és az indokolat-
lan hosszú szüneteket, úgy való-
jában jót fogunk nyújtani.

Összegezve olyan kedves este
volt, milyeneket gyakrabban is ren-
dezhetnének és jöjjön is el azokra
a publikum.

Szamárközhözben szenvedő ap-
tóságot azonban otthon kell
hagyni, mert azoknak dgyban és
nem nyilvános összejöveteleken van
a helyük. B. I.

VIM
most sokkal olcsóbb!

NAGY DOBOZ 60 FILLÉR
KÖZÉP DOBOZ 40 FILLÉR
KIS DOBOZ 20 FILLÉR

Békésvármegyében! csövesen számítva 8—10 mázsás a tengeri terméskilátása

A hálfőn megtartott várme-
gyei közigazgatási bizottsági
rendes közgyűlésen megállapi-
tották, hogy a tengeri-termés
katasztrális holdanként és csö-
vesen számítva a 8—10 mázsát
nem fogja meghaladni. A nagy
lakarmányhiány miatt az állat-
árak erősen esleek, egyedül a
kővérjóság ára emelkedik, ami

nek következtében megint drá-
gább lesz a közéletmezési
szemponiból elsőrendű fontos-
sággal bíró szalonna és zsír.

Végül bejelentették, hogy a
kormány a vármegye területére
10.000 mázsa import-tengeri
behozatalát engedélyezte, amit
az igényjogosultak hűszerezésen
tuljegyeztek.

EGY HÉTEN BELÜL HÁRMAN HALTAK MEG EGY CSALÁDBAN

A sorsiragédiákra emlékez-
tető halálos szerencsétlenségek
sorozata ritkította meg majd-
nem a felére rövid egy hét le-
forgása alatt Debraceni János
54 éves VI. kerületi 591 számú
alatt lakó gazdálkodó család-
ját. Szeptember 4-én vérhas-
ban meghalt a 6 éves kis Mar-

gitt leánya, másnap, szeptem-
ber 5-én a 11 hónapos kis
Ilonka leányát szívhűdés ölle-
me, míg tegnapelőtt maga az
apa: Debraceni János is meg-
halt vastagbélhuruban.

A tragikus sorsu család iránt
az egész községben óriási rész-
vét nyilvánul meg.

Nagyjelentőségű zenei haladás az Alföldön

A m. kir. vallás és közokta-
tásiügyi miniszter Ur. Ónagy-
méltóságának 11 274/1935 sz.
engedélye és fennhatósága alap-
ján zeneiskola (konzervatórium)
nyílt meg szeptember hóban
Mezőtúron ifj. Báthory Sándor
igazgató, az Orsz. Zeneművé-
szeti Főiskolát végzett gordon-
kaművész vezetésével. A ze-
neiskolában okleveles, Zene-
művészeti Főiskolát végzett ta-
nárok zongorát, hegedűt, mély-
hegedűt, gordonkát és gordon-
(nagybőgőt) fognak tanítani,
mely tanszakok mellett minden
növendék szakszerű zeneelmé-
leti oktatást is nyer. A zene-
iskolába beiratkozott növen-
dékeknek meg van az az elő-
nyük, hogy a Zeneművészeti
Főiskolán magánvizsgálatot te-
hetnek és államérvényes bizo-
nyítványt nyernek. Különösen
előnyös a zeneiskolába való
beiratkozása azoknak, kik te-

ritói, tanítónői, vagy zenei
pályára szándékoznak menni,
mert az iskolában a növendé-
kek előkészítésüket és kikép-
zésüket is megszerezhetik.

A zeneiskolába beiratkozott
növendékek a kultuszminiszter
engedélye alapján — minden
utáni járás és fáradság nélkül —
kedvezményes tanuló bérletet
kapnak, melynek havi össz-
költsége 5 P. 60 fill.

A zeneiskolába beiratkozó
növendékek havi 10 pengő,
beiratási díj (egész évre) 3 P.,
mely összegért havi két órát
kap minden növendék.

Felhívjuk kedves olvasóink
figyelmét e nagyjelentőségű in-
tézményre, mely nemcsak Me-
zőtúron városnak, hanem az egész
Alföldnek nagyszerű kulturális
előhaladását jelenti. Bármily-
nemű felvilágosítást — válasz-
bélyeg beküldése ellenében —
készséggel ad az intézet igaz-
gatója: Ifj. Báthory Sándor. (la-
kik: Mezőtúr, Rákóczi ut 11. sz.)

Állandó áramszolgáltatás lesz

alakitassa át készülékét hálózatra Lach és Vargával.

A kereskedelemügyi miniszter és a Kihágási Tanács elvi jelentőségű döntései.

Ipari, közigazgatási gyakorlata körében a kereskedelemügyi miniszter ismét több érdekes elvi jelentőségű döntést hozott és több érdekes ítéletet hozott a belügyminisztérium kebelében működő Kihágási Tanács is a közgazdasági életet közelről érintő kérdésekben.

A kereskedelemügyi miniszter döntései a következők:

Kávékimérők csak felmelegítést nem igénylő konzerveket szolgáltathatnak ki.

Kézműiparral foglalkozó közkereseti társaság, ha üzlete a kisipar köré nem haladja meg, sem cégbejegyzésre kötelezve nincs.

Az ipartörvény, amely pontosan meghatározza a mester cím viselésének feltételeit, nem nyújt módot a kereskedelemügyi miniszternek arra, hogy külföldi mesterbizonyítvány alapján a mesteri cím viselését megengedje.

Minden ipari üzemnek joga van arra, hogy saját készítményei forgalomba hozásához szükséges hordókat elkészíthesse és ebből a célból kádáregédek alkalmazzon.

Uradalmi bognár nem esik ipari bejelentési kötelezettség alá.

Ékszerész vésnök ipart nem gyakorolhat.

A Kihágási Tanács döntései a következők:

A jogosulatlan iparüzésnek karhatalommal való megakadályozása iránt nem a rendőri büntető bíróság, hanem az iparhatóság intézkedik.

Ítéletben nem lehet kötelezni a kontár címfestőt, hogy az általa festett táblákról nevét utólag távolítsa el.

Hamisított tej forgalomba hozatalának vádjá alól nem mentesít az, hogy a tejet nem közvetlenül hozták forgalomba, hanem a tejcsarnoknak szállították.

Egészen lefőlözött tejnek főzött tej néven való forgalomba hozatala kihágás.

Az OTI-hoz a kontárkodás leplezésére tett bejelentés nem mentesít a büntetőjogi felelősség alól.

Kiflínek az előírtnál kisebb súlyban való forgalomba hozatala miatt a kereskedőt büntetőjogi felelősség nem terheli.

Nem kihágás, ha a kereskedő az üzletkörébe tartozó cukrászárut arra jogosított iparossal raktárra készítteti.

Gyári üzemben a bizottság céljából tett iparhatósági meghagyás nem teljesítése kihágás.

Tokaji szüret.

Szomorú, aggódó fájdalommal, reménykedéssel előlított évizedek után immár negyedik évi nagyszabású szüreti napját rendezti Tokajban szeptember 22.-én a Tokaj Hegyaljai zártterületet. A világ leghíresebb bora, a tokaji bor vonul fel itt pazar változatban, pazar kiállításán. A Tiszapart borpavillonjai többszáz esztendőss asszurborok kóstolásával, édes és

száraz számorodnik, mézédess-nél édesebb ujbortoknak árusításával kápráztatja el az immár hagyományosan tízezren felüli látogatóit. A szeptember 22.-i tokaji szüreti napra az ország s Európá minden részéből több filléres vonat érkezik, amikor is a filléres vonat menetjegye mellett borkóstoló szelvény is ingyen áll az odautazók rendelkezésére.

A nagy szüreti nap, programja: Délután: Zenés előadás, az ország minden részéből és a külföldről érkező filléres gyorsvonatok fogadása. 11 óra 30 perckor a Tisza folyó partján elterülő borkiállítás és borkóstoló megnyitása a Tisza partján levő halászcserédekben ebéd. Délután: Nagyszabású szabadtéri előadás, borkóstoló, szüret, stb.

A Gyomai Dalárda serlegavató társasvacsorája

Folyó hó 7-én szombati este 8 órai kezdettel a Gyomai Dalárda az Uri Kaszinóban társasvacsorát rendezett, mely alkalommal az Országos Magyar Dalosszövetség X. Kerületének, Szolnokon, folyó évi június hó 29-én megtartott kerületi dalosversenyén nyert II. díjas ezüstserlegét avatta fel.

A vacsorán 150 személy vett részt s a dalosok által saját régiükben elkészített vacsora minden tekintetben a jelen voltak igényét teljesen kielégítette. A vacsora izletes és kiűnő volt, ami Imre Sándor ny. vassutas és Szilágyi Péter asztalosmester érdeme. Mindkettő oly szakértelemmel tudnak főzni, hogy teljesítményük bármelyik kiváló háziasszony teljesítményével vetekszik. Készséges szolgálatukért a Dalárda elnöksége mindkettőjüknek ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja.

A vacsora, illetve összejövetel fényét a szép számban megjelent hölgyek és a Községi Elöljáróság emelte, mely utóbbi Kovács Gábor községi bíróval az éten, testületileg vonult be az izletesen terített nagyterembe.

Vacsora-közben Nemerey Péter takarékpénztári igazgató, a Gyomai Dalárda elnöke serlegavató beszédet mondott, mely a következőkben hangzott el:

Az Országos Magyar Dalosszövetség X. Kerülete folyó évi június hó 29-én Szolnokon tartotta meg kerületi versenyét, melyre községünk dalárdája, a Gyomai Dalárda is benevezett. Odaérkezésünkormeglepetéssel konstatáltuk, hogy Békés-vármegyéből egyedül a Gyomai Dalárda jelent meg a kerületi dalosversenyen s már ez a körülmény is önbizalmunk

fokozására ösztönzött bennünket, hogy mint Békés-vármegye egyetlen reprezentánsa, nemcsak községünknek, hanem vármegyénknek is hírnevet, dicsőséget szerezzünk. Ezt sikerült is kivívniuk, mert a könnyebb műdalcsoporthoz, melyben részevettünk, II. díjat nyertünk, amit a mai esténken felavatandó ezüstserleg is bizonyít.

A Gyomai Dalárda szereplése a közönség körében is osztatlan lelkesítéssel s minden oldalról a gratulációk sorozatát fogadtuk, melyekkel a közönség és idegen dalosok, dalosainkat elhalmozták.

Az elért siker, jelentőségét növelte Hajdu Béla társelnök vezetőkar nagy kedves barátom kiüntetése, kit a bíráló-bizottság javaslataira, Vigh kerületi elnök ur, kiváló karvezetéseért a kerületi aranyéremmel tüntette ki. Ennek a kiüntetésnek dalosaink határtalanul örültek, mert szerelét karnagyuk fáradhatatlan, odaadó tevékenységét a bírálóbizottság és kerületi elnök méltóan honorálta.

Mind ezek után kedves kötelességemnek tartom, hogy a jelenlevő dalbarátaink előtt Hajdu Béla társelnök barátom, vezető karnagyunknak és dalosainknak a méltán megérdemelt kiüntetéshez, illetve elért sikerhez gratuláljak, egyben pedig arra kérem őket, hogy a szépséges magyar dal szolgálatában továbbra is kitartással, szorgalommal és odaadással munkálkodjanak, mert a magyar dal szerete és kultiválása a hazaszeretet egyik megnyilvánulása, amire sohasem volt nagyobb szükség, mint ma.

Mai összejövetelünk keretében nem mulaszthatom el, hogy a dalárdánkat éri súlyos veszteségről meg ne emlékez-

zem. A dalárda szerelét és nagyrabecsült örökös elnökét, a nagybecsült örökös elnököt Kner Izidor körülmöly örökre elköltöztött. Fájdalmasan érin bennünket dalosokat ez a körülmény, mert ezüstös hajú, jószágos, vigkedélyű és áldozatkész díszelnökünket nem láthatjuk többé. Érdemekben gazdag munkásságát a községi képviselőtestület előtt, a legutóbbi képviselőtestületi gyűlésen ismerttettem és őt méltóan elmentáltam, ez alkalommal csupán annyit kívánok megemlíteni, hogy ő dalárdánknak is megértő, áldozatkész támogatója, mecénása volt s mint ilyenek, áldott emléke a dalosok szívében örökké élni fog. Most pedig a jelenlevő ünnepelő közönség szíves részvételét megköszönve, emelem serlegünket s kérem a Mindenhatót, hogy egységben összeforva, egy boldogabb, szebb jövőt adjon a magyar nemzetnek."

Beszédet tartott Szóke Ferenc elemi iskolai igazgató-tanító, a Gyomai Dalárda lelkes, kitartó működő tagja, ki beszédében a községi Elöljáróság tagjainak szíves megjelenését, Nemerey Péter a dalárda elnökének fáradhatatlan tevékenységét és az összejövetel megrendezését köszönte meg, majd a jelenlevőket a Dalárda-további támogatására s a működőtárgyakat lelkiismeretes, pontos dalórai megjelenésre és kitartásra kérte fel.

Beszélt még Dr. Legeza Tibor ügyvéd is, ki nemcsak a sport, hanem a dalkultúra létjogosultságát is aposztrofálta, megjegyezvén azt, hogy mindkét kultúrtevékenységnek karöltve kell haladnia és egymást kiegészítve, a megérdemelt támogatás nem maradhat el.

A Gyomai Dalárda ezután műsorának előadásához látott és a következő szebbnél-szebb műdalokat énekelt el:

Hajdu Béla: Jelige, Lányi; Magyar Visszhang (versenydarab); Schuhmann: Ábrándozás; Kacsóh-Pongrácz: Késő ős van; Hajdu Béla: Szeressük egymást gyerekek; Tengerész a szénégelők közt; Finn-dal; Kjerulf: Hardangeri nászul; Ivánka: Szerenád.

Vidám nótászó és Farkasinszki Imre kedves, szívhez szóló muzsikája mellett (a jelenvöltek) kedélyes, barátságos hangulatban szórakoztak és a Dalárda hasonló megmozdulásának megisméllését kérték.

Kályhák javítása és samufozása

HERDY FERENCNÉL
KOSSUTH LAJOS UTCA 36 SZÁM
Neokalor!

Ez a körülmény biztatás a tövőre nézve, miért is hisszük és reméljük, hogy azok is, kik távolmaradtak, nem maradnak már otthon, hanem eljönnek és támogatásukat nem vonják el a Dairádától, melyet mint törekvő, kulturális munkát kifejtő testület méltán megérdemel.

Ujból Homonnay István lesz a gyomai szinigazgató

A belügyminiszter az országot 20 szinkercikre osztotta, azonkívül még 2 staggionie társulat működését engedélyezte, Gyoma, Abony, Ballonya, Berettyóújfalu, Hajduszoboszló, Kunszentmárton, Mindszent, Püspökladány, Rákospalota, Szeghalom, Tiszaföldvár, Tótkomlós, Törökszentmiklós, Turkeve és Vésztő községekkel együtt a 14-ik kerületbe került és ebben a kerületben újból Homonnay István lett az igazgató.

PESTI LEVÉL.

Az egyke
ugyebár, terítéken van. A Kormányzó Ur Harkányban nagy beszédet mondott az egyke ellen; törvénytervezetek, rendeletek fesszenek a miniszteri asztalokon; szóval benne vagyunk.

Egy kis fröccsöt kért az illető illedelmes alázattal és beszélni kezdett és a hang bús recesenéssel töredezett belőle, hogy ő közlístasági alkalmazott (utcaseprő), hogy négy gyereke van, hogy decemberben beteg lett, kórházba vitték, ott volt januárig, februárban ismét elvitték a mentők, hogy kapott azután egy kis táppénzt, de ki tud abból élni, meg hogy egy méter magasan neves a lakás, meg hogy kitétték, mert nem fizetett pontosan (a banké volt a ház) pedig tudták, hogy beteg és azt is tudták, ha dolgozik fizet, fizet, csak élni engedjék; (két-három korty fröccs, azután hull a bánatos hang) délben, amikor ma leváltották, elindult lakást keresni; két óra óta lakást keres és nem kap, mert négy gyereke van; hogy míg nem mondja a négy gyereket alkudnak vele, amikor megtudják, nem kiadó a ház, mert a háziúr nem tudja, hogy a felesége már kiadta, alá-

szolgálja! Már majd leszakad a lába. Hol keressen lakást, hova menjen a négy gyerekével? (Felhajtja a kis fröccsöt, megköszöri a torkát, néz-néz, gondolkodik, fáradt ujjaival szürke sapkáját forgatja és hallgat és mindenki hallgat. Azután illedelmes jóéjszákát és nyikordul az ajtó. Ott áll üresen a pohár és mindenki hallgat, olyan nagyon hallgat.)
(Cs. I.)

H I R E K

N A P T Á R .

Tél.

Fekete, varjú száll
a fehér föld felett.
Csak egy éhes madár!
és mégis megremeg...
és lehajtott fejjel
búsan összenéznek
emberek.

Tavaszi.

Ölébe kopta
szellő karja
s úgy ringatta.
Este felhasadt,
ma kiomlott
egy rózsaszín virág
s derűsebb a világ.

Nyár.

(Délibáb)
Bohókás, víg gyerek.
Vállára kap házat,
virágos hegyeket.
Eléd hullajt annyi szépet,
hogy szíved megremeg.

Olyan, mint az álom.
Álom után is csak könnyet
találhatsz párnádon.

Ősz.

Nagyon sürgült volt már
az utolsó levél.
Egyszer egy este
elkapta a szél.

Milyen messze vité!
Mégis rád esett,
a szívedre hullt.
(Cs. I.)

Reibel Mihály lett az eleki képviselő. Az eleki kerületben Rubinek Istvánnal szemben 185 szavazatlöbbséggel a keresztény párti Reibel Mihály plébános lett a képviselő.

Tokaji szüret lesz szeptember 22-én, melyre Fejér Andor iarási főszolgabíró és Tasnádi Ferenc tokaji főjegyző a gyomaiak és endrődieket is meghívják.

Fémipari szakrajz tanfolyam kezdődik szept. 30. délután 5 órakor Szolnokon.

A méhészek figyelmébe. Kató Lajos községi jegyző felhívja a méhészeket, hogy akik még méhetelő cukrot akarnak beszerezni, legkésőbb vasárnapig jelentkezzenek nála.

Ilyen ablakok mögött tisztaság és rend van a lakásban. Verőfény, csapkodó esővíz, fülledt nyár, marcona tél — mindegy, az ablaktábla maku-lálan, se folt, se karcolás rajta. Csodaszere van ennek a háziasszonynak? Önnek is lesz, ha igénybe veszi a Vim-et. Vim most sokkal olcsóbb, már 20 fillérért kapható egy eredeti dohoz.

Alma csomagolásáról, a pajorimas új módjáról, a legjobb permealizáló gépekről, a téli permealizáló előkészületeiről, a szőlőszüretéről, a gyümölcsösben végzendő aktuális teendőkről, stb. ír a MAGYAR GYÜMÖLCS képekkel bőven illusztrált legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy út 8.

Aszálykárbecslés Békésmegyében. A pénzügyigazgatóság kiküldött megbízottjai utján az egész megyében megkezdte az aszálykárbejelentések felbecslését, hogy a kárhoz mértén adjanak adókedvezményt a gazdáknak.

Kincsek a föld alatt. Vidéken a földművesek gyakran találják csodálatos holmikat, amelyek több ezer éves sírokból kerülnek ki. Ezekről a régiségekről pompás képekkel illusztrált cikkkel közöl Tolnai Világplánia új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláit mellett remek folytatásos regényi, számos kiünő cikket, sok érdekes rovatot és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világplánia egy száma 20 fillér.

Felment a függöny. A függöny felment és megkezdődik az előadás. Az új színházi szezonról és az előző bemutatókról pompás képekkel illusztrált beszámolókat közöl a Délibáb legújabb száma. Pompás képes rádióműsorokat, egyfelvónásos szindarabot, remek film-rovatot, sok riportot, cikket, slágerszövegeket és több mint száz nagyszerű képet talál az olvasó a kiünő színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

„KÁRPÁTIA”

étterem söröző Budapest,
FERENCZIEK-TERE 7.
MEGNYILIK szeptember hó közepén

Tulajdonosok: Károlyi László és Tauszig Ferenc a Belváros kávéház és a Hangli kioszk volt főpincérei.

Lokomobil és stabil kazán-fűtők tanfolyama kezdődik okt. 1-én délután 5 órakor Szolnokon.

Országos vásár. Szeptember 15-én Turkevén országos kirakodó és állatvásár lesz.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe szept. 5-től 12-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Szurovecz Mátyásné Szegedi Eszternek fia, József Mátyás, ref., Szakács Antalné Domokos Róziának leánya, Róza, ref. Pillz Józsefné Wagner Zsuzsannának fia, József, ág. ev.

Házasságot kötöttek:
Csomós Ferenc és Keresztési Veronika.

Meghaltak:

Debreczeni Margit 6 éves, ref., Debreczeni Hona 11 hónapos, ref., Vajda Lajos, 75 éves, ref., özv. Kéri Péterné Kocsis Erzsébet 59 éves, ref., Farkas Mihály 92 napos, ref., özv. Csalah Istvánné Kereki Lidia 82 éves, ref., Debreczeni János 54 éves, ref.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjem, édes atyánk végtesztességételen megjelentek és részvétüket fejezték ki, ezzel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.
Gyoma, 1935 szept. 10-én
özv. Vajda Lajosné és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága hitvesem végtesztességén megjelentek és engem mint bánatos férjet vigasztalni igyekeztek ezuton mondok hálás köszönetet
GAÁL ANTAL

A Futura

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

FREY KÁLMÁN BUDAPEST

terménybevásárló kirendeltsége

GYOMÁN az Iványi vasút melletti telepén megkezdte működését, kéri a termelőket, hogy mielőtt terményeiket eladnák, saját érdekükben kínálják fel azokat megvételre telepünkön.

SPORT

GyTK—ETK 1:0 (0:0)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Takács.

Mindkét csapat több tarta lékkel álli fel s így a vártnál nagyobb küzdelmet ezúttal nélkülözle a megjelölt szépszámú közönség. Hullámzó játékkal indul a meccs inkább az ETK a támadó fél, de Halvani és Rozsnyó jól védekezik. Maid GyTK veszi át a támadó fél szerepét és 10 p-ben Baria elől, majd 12 p-ben Lakatos elől szedi fel a kapus a labdát 16 p-ben ETK centerhalf lövését, Papp védi közben a kapuba nyomják, de a bíró nem ítél gólt. 20 p-ben. Eredménytelen korner az ETK ellen 23 p. Halvani kornerét vét, utána nagy összefutás a kapu előtt, de Papp jól helyezkedik. 30 p. uból Halvani vét korneret, de mellé lövik Félidő végéig erős GyTK oszrom, de Ugrin több veszélyes helyzetet bravúrosan tisztáz.

Szünet után szél segítségével GyTK vezet veszélyes támadásokat, amit a 4 p-ben siker koronáz. Vatai erősen ofszejdgyanus helyzetből Bartik remek szökkelésével lefut, lapos lövését a kapus veledve küüti, de a befutó Lakatos a gólvonalról begurítja (1:0). Gól után ETK sorozatos támadásokat indít. 8 p. Lacsny remekül elhúzza a halfok mellett, de Halvani felszabadít. Hunya Lacsny és Kovács nagyon veszélyesek, 24 p-ben Lacsny bombalövését Papp állítólag vonalon belül fogja, de bíró nem reagál a reklamálásokra és tovább-ot int. 29 p. korner az ETK ellen, de Csikós mellé lö. Közben a bíró egyizgatól endródi nézőt kivezetetett. Mindkét csapat sokat, de rendszertelenül támad 34 p. Vatai 5 méteres ofszejdről indulva hatalmas lövést küld a felső lécre, majd Hunya tiszta helyzetben luftol rug 39. Eredménytelen korner GyTK ellen. Mérkőzés végéig erősen küzd az ETK, de az egyenlítés nem sikerül. 44 p-ben még Lacsny küld erős szabadrugást 16-os sarkáról, utána a bíró sipja a meccs végét jelzi.

GyTK közveilen védelme igen jól működött, de a halfsor nagyon érezte Bartik A. hiányát, mert Kertész nem való centerhalfnak Vatai a szélsőposzton

A Köröstarcsai tanya Máv. állomástól cca 1500 méterre, a Köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántóföld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökörre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, színnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

nagyon veszélyes, Bartik J. remekül irányított. Bartha, Rau és Lakatos is megfélelték. ETK-ban Ugrin remekelt, a bekkek közül Szűcs volt a jobb, a halfsor azonban itt is nagyon megérezte Simon hiányát. Lacsny gyors és veszélyes, Hunya azonban lassu, Kovácsot láttuk már jobban is játszani. A két összekötő szürkén mozgott. Takács bíró mindkét részre elnéző volt.

A Gyomai Testedzők Köre folyó hó 22-én délután 6 órakor a Holler-szálloda külön termében közgyűlést tart.

Szövőgyári SC—GySC 3:2 (1:0)

Mezőtúr, bajnoki. Bíró: dr. Magyar. Szövőgyár: Darin—Baria, Peres—Kovács, Herczegh, Szarka—Gy. Szabó, Tamási, Sárkány, Gábor Tibi.

GySC: Kiss Zs.—Fekete, Ugor—Németh, Matlak, Fried—Ehrmann, Sebők, Kiss S. Mácz, Nagy.

GySC kezd s rögtön támad. Az első percekben mindkét kapunál adódnak jó helyzetek, de a csatárok lekésnek. 20 p-ben Tamási, majd a 26 p-ben Gábor lövéseit fogja Kiss. Gól a 36 p-ben esik. Gy. Szabó lefut és 16-osról erős lövést küld. Lövését Kiss fogja, de kiejti és a résen álló Gábor a hálóba helyezi. (1:0). A váratlan gól után erősen támad a GySC, de a belsők sorra rontanak.

Szünet után szél segítségével a GySC van fölényben, támadást—támadásra halmoz, de gólt mégis a Szövőgyár ér el. 6 p-ben Sárkány lövését Kiss ismét kiejti és a szemfüles Gábor értékesíti (2:0) A két gól előny ellenére rákapcsol a GySC 12 p-ben Nagy lövését Darin csak kiütni tudja és a löni akaró Sebőköt Tamási faultolja. A megítélt 11-est Fried biztosan helyezi a hálóba (2:1). GySC most már nagy fölénybe kerül és sikerül is egyenlítetnie. Nagy lefut és beadásából Kiss a meccs legszebb

gólját lövi. (2:2) Egyenlítés után továbbra is veszélyesen támad a GySC, de a tömörülő turi védelem mellett nem tud elérni. A győzelmet jelentő gólt 36 p-ben Gábor szerzi meg újból a kapus hibájából. 3:2.

Első féldőben Szövőgyár volt némi fölényben, míg szünet után GySC volt a többet támadó fél de tartalékos csatársorának nem ment a góllövés. A győzelmet a GySC jobban megérdemelte volna. GySC-ben Kiss Zs. a gólok ellenére is megfélelt, Fekete és Ugor igyekeztek, halfsorban egyformán jól küzdött mindegyik viszont a csatársorban csak Kiss, Nagy és Sebők voltak jók, Mácz és Ehrmann azonban nem bírták a két féldőt, A bíró jól vezette a mérkőzést.

Dévay Géza.

Grf Tisza István ut 64 sz. házána 3 utcai szoba, konyha spetz s egyéb mellékhelyiségek azonnali beköltözésre és Kis Faludy utca 18 számú háznál 2-szer 1 szoba konyha és mellékhelyiségek azonnali beköltözésre kiadók. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy 16-os kaliberű kétsövű, karkasos, Lankaster vadászfegyver olcsón eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítástartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levéltéveg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatok és nem savanyúk.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis **ifj. Alt Vince** kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Kruchió Mihálynak a vidőlaposon 5 hold földje épületekkel eladó. Ugyanott törek kapható.

Friss húsok, világhírű csabai-kolbász a legfinomabb hideg felvágottak, finom paprikás és füstölt csemege szalonna és mindenféle hentes csemege áruk állandóan a legolcsóbb napi áron kaphatók. ifj. Wallner József mészáros és hentesnél Horthy Miklós ut 15 (Kovács-féle ház).

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szállagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztító gép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házána dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszíntre kihúzható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtárána megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Győződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat **ifj. Alt Vince** kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Egy fél fertály föld és egy lakóház eladó. Értekezni lehet Petőfi ut 41.

Horthy Miklós ut 43 sz. alatt egy vasgerenda olcsón eladó.

A Gyomai Egyetértés Olvasóegylet pályázatot hirdet az italmérésben megüresedett üzletvezetői állásra. A pályázatok f. hó 23-án déli 12 óráig adandók be, az egyleti elnöknel vagy a gondnoknál.

Weigert Ádámnak a görbektalaposon 4 és fél hold földje eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Haibach Ádám Zrinyi utca 36 szám.

Elhasznált női és férfi fekete cipőket veszek, meghívásra házhoz jövök. Harmati Sándor Katona József u. 1 sz.

Víznyai Istvánnál vágómalac kapható darabonként 1 pengő 50 fillérért.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építetők közönséget, hogy frisségetestű téglák és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

3 darab nagyon szép mintás új cserépkályha jutányos áron eladó, különböző színekben. Bővebbet Jámor György Körösladány Damjanich u. 19.

Endrődön Kossuth u 21 szám alatt modern három egymásba nyíló szoba olcsón kiadó. (Üzletnek is megfelel.)

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdávalalát, Gyoma Felelős üzemvezető: Tsek Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Beizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kladóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

KÉK KÖNYV

Az egész ország közvéleményének érdeklődése fogadja a sajtóban ismeretlenül is oly sokszor pertraktált „Kék könyvet“, amely 1932—35. A Gömbös kormány háromévi munkássága címmel most jelent meg. A Kék könyv bevezetésében vázolja a világkrisis kulminálása folytán a Gömbös kormány uralomrajutásakor Magyarországra nehezülő állapotokat; gazdasági elszigeteltségünket, külpolitikai izoláltságunkat a mezőgazdasági termelés válságát, pénzügyi bajainkat, amit súlyosított a jövőbe vetett bizalom teljes hiánya is. Majd a kormány belső politikai munkájáról olvasunk a Kék könyvben, amelynek a külpolitikára vonatkozó része különösen kiemeli a revízió gondolatának határozott hangoztatását. Ezt a célt szolgálta Gömbös Gyula a régi barátságok megerősítésével: olaszországi, ausztriai, németországi lengyelországi és bulgáriai tárgyalásaival, amelyek által sikerült külpolitikai elszigeteltségünket megszüntetni. A három esztendő külügyi vonalvezetésének következtében ma már senki sem vonja kétségbe Magyarország egyenjogúsultságát a fegyverkezési egyenlőség kérdésében, nélkülözhetetlenségét a dunai probléma megoldásában, ami utat nyit a revíziónak békés eszközökkel való előmozdítására. Részletesen foglalkozik a könyv a gazdaságpolitika háromesztendei eredményeivel, külön tárgyalva a kormány pénzügyi politikai, agrárpolitikai, kereskedelmi- és ipari politikai intézkedéseit. Ezek között legfőbb gondja volt a kormánynak a magyar gazdasági társadalom nehéz helyzetének orvoslása. A gazdaságpolitika nyugalmi állapotot teremtett a gazdaság javára úgy, hogy elérkezett az idő és a lehetőség a kérdés végleges rendezésére. A kormány cselekvéses tevékenysége következtében ma már az ország közvéleménye is elismeri az agrárpolitikai szempontok elsőbbségét és jogosnak tartja a mezőgazdaság nagymérvű állami támogatását. A kormány kereskedelempolitikai aktivitásának eredménye mutatkozik abban, hogy kereskedelmi mérlegünk ismét

kedvezően alakul. Közlekedési politikáját a kormány teljesen a gazdasági élet szolgálatába állította. Öröndetesen fellendült idegenforgalmunk, erőteljesen fejlődött gyár- és iparunk, amit az iparban foglalkoztatottak számának 20—25 százalékos emelkedése bizonyít. A belső nyersanyag szükséglet 75 százalékát hazai anyagokkal látjuk el, megindult a kis- és középipar helyzetének intézményes javítása és az ipari munkásság szociális felemelkedése az államgondoskodásának tárgya lett. A kormány hároméves tanügyi politikája a nemzeti művelődés és az iskolai nevelés egységének alapelveiből indult ki. Az igazságügyminisztérium hároméves reformmunkájának a főfelügyeleti jogkörből eredő, valamint a jogszabályalkotás terén végzett sokoldalú eredményeit ismertette, igen érdekes számszerű összefoglalásokat közöl a Kék könyv a háromesztendei kormányzás teljesítményeiről. Három év alatt az állami kiadások 1388 millió pengőről 1176 millió pengőre csökkentek. A deficit 1931—32-ben 179.7 millió pengő volt, 1934—35-ben a kormány takarékoskossága következtében már csak 58.8 millió. 175.9 millió pengőt fordított a kormányzat állami beruházásokra és közmunkákra, míg az államvasuti beruházások összessége 49 millió pengőre rugott. 50 millió pengővel 280 kilométer modern közut és 1735 kilométer bekötőt épült. A folyó költségvetési évben a beruházások összessége meghaladja a 80 millió pengőt, az autonómiák háztartásában pedig sikerült 100 millió pengős megtakarítást elérni. Az általános hitelkamat az 1932 évi 12—14 százalékról 8 százalékra, a 11 százalékos bírói kamatmaximum ugyancsak 8 százalékra, az általános gazdakamat 8 és fél százalékról 5 és fél százalékra, a vételek gazdák kamata 4 százalékra csökkent. Ezáltal a mezőgazdaság összes évi kamatterhe 224 millió helyett leszállt 95 millió pengőre. A gazdasági helyzet javulását jellemzi, hogy a magángazdaság 1932 óta 60 millió pengő külföldi adósságot törlesztett, a betétállomány viszont 1932 októberétől 1935 júliusáig 144.4 millió pengővel emelkedett. A buza árjavulása az 1933 decemberi 7.25

pengőről 15 pengő, hasonló, sőt fokozottabb mérvű javulás mutatkozik a többi gabonatermékek áraiban is. A mezőgazdasági árindex 8.3 ponttal javult, a gyári

eladási árak indexszáma 1929 óta 25 százalékkal, az ipari árindex 7.6 ponttal csökkent. Ilyenformán az agrárindex 15.9 ponttal, tehát körülbelül 30 százalékkal szűkült.

Vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. Békés vármegye főispánját szeptember 25-én iktatják be.

Az őszi szokások szerint való ünnepélyes főispáni beiktatásra dr. vitéz Márky Barna alispán szeptember 25-re hívta össze a törvényhatósági bizottságot.

Dr. Kozma és dr. Darányi

miniszterek kilátásba helyezték eljöveteleiket a beiktatásra.

A beiktató közgyűlés után a tisztelgő küldöttségeket fogadja az új főispán, ezután a Komló-szálloda éttermében ünnepi ebéd lesz.

Gyomán és Endrődön 200 hold lucernát vetnek a tavaszon a Zöldmező Szövetség vetőmagjával

Az előirányzott 200 h. nagy részét már lejegyezték.

Gyomán az alsórészi olvasóköri, Endrődön a katolikus népszövetség kiscsajdák körében jelentkezhetnek még azok, akik részt akarnak venni ebben a lucernatelepítési akcióban.

Többször írtunk már róla, hogy a zöldmező szövetség — ismerve a gyoma—endrődi talaj és időjárás kiváló alkalmasságát lucerna termesztésére — segítségére kíván lenni gazdáinknak abban, hogy minél több lucernát telepítsenek, ezért a szükséges vetőmagot úgy adja a telepítőknek, hogy a kölcsön adott mag felét az 1937 évi termésből, a másik felét az 1938 évi termésből fizetik vissza.

Talán mondanunk sem kell, hogy nálunk a sikerült lucerna hozza a legtöbb hasznot. Sok gazda elvéhez is legközelebb áll, mert mé-

gis csak testhez álló, ha az ember egyszeri vetésből 10 éven át arathat.

Különösen azok igyekezzenek szaporítani a lucerna telepítésüket, akiknek a földjük közelebb van a vízhez. Akiknek módjuk volt az idén öntözni a lucernájukat, rájöttek, hogy semmiféle mezőgazdasági termény nem tud annyit jövedelmezni, mint a lucerna. Gyomán az alsórészi olvasóköri, Endrődön a katolikus népszövetség kiscsajdák körében jelentkezzenek azok, akik még részt akarnak venni az akcióban.

A zöldmező szövetség kölcsön vetőmagot csak a

tagjainak ad, ezért azok, akik még nem tagjai a szövetségnek és igénybe akarják venni a szövetség segítségét, lépjenek be tagokul. A birtok nagysága szerint: 10 kat. holdig terjedő földbirtokkal vagy bérlettel rendelkező birtokosok és bérlők évi tagsági díja 2 pengő, 15 holdig 2 pengő 50 fillér, 25 holdig 3 pengő, 35 holdig 3 pengő 50 fillér, 50 holdig 4 pengő, 100 holdig 5 pengő. Ezért a tagsági díjért minden tag a Zöld Mező gazdasági hetilapot is díjtalanul kapja.

Felhívás a lucernatermesztő gazdákhöz

A zöldmező szövetség által ígért lucernamaglisztelő rostá megérkezett a Futurához. Akik lucernamagjukal meg akarják liszteltetni, jelenítsék be a készletüket a Futuránál, mert a rostálást a zöldmező szövetség felügyelőjének jelenlétében kell megkezdendünk és így a szövetség által megállapított napon kezdjük meg a rostálást.

A maglisztelésért egy százalékolit kell fizetni.

Ezzel a rostálással alkalmuk lesz természetünknek súly szerint is meggyőződni arról, hogy mennyi szemét és idegen mag van a lucernájukban.

Törvényhatósági Bizottsági rendes közgyűlés lesz szeptember 27-én

Dr. vitéz Márki Barna alispán szeptember 27-re hívta össze a vármegye törvényhatósági bizottságát rendes közgyűlésre, melyen a vármegye háztartási-, közuti-, valamint ebadóalapjának jövő évi költségvetését is lejártyalják.

A gyomai járást érdeklő tárgyak a következők:

Az endrődi róm. kat. Egyházközségi Tanács a polgári iskola növendékei, továbbá a eserkészek és leventék számára építendő tornaterem építési költségeire segélyt kér.

Özv. Harmati Zsigmondné gyomai lakos házéptésre segélyt kér.

Jakus Károly, Braun Lipót és Bagi László gyomai lakosok elhullott lovaik pótlására segélyt kérnek.

A takarmányozás, szárazság és trágyázás.

A zöldmezőmozgalom erőteljes fejlődése és az 1935. évi szárazság következtében beállott hiány szálaktakarmányban és abrakban, aktuálisá teszi a takarmánykérdéssel való foglalkozást. Nem foglalkozunk ezen a helyen az öntözés problémájával és a törvényben előírt kötelező gyomirtás legszigorúbb ellenőrzésével, mert hiszen ezek a kormányfeladatok közé tartoznak.

Nemrégiben a napilapok is foglalkoztak az állatállomány kalasztrófáls csökkenésével, aminek következménye ugyan csak kalasztrófáls trágyahiány, ennek pedig további következménye a csökkenő terméshatások. A takarmánynövényekre eddig is igen kevés állótrágya került és így fokozottabban szükség lett volna a takarmányfélésegek műtrágyázására. A takarmánynövények műtrágyázásával az alábbiakban azért foglalkozunk, mert túl korán levont és hibáskövetkeztetések alapján általában uralkodó az a téves felfogás, hogy a szántóföldi takarmánynövények és kaszáló műtrágyázása nem kiférhető dolog és nálunk gyakori szárazság miatt igen kockázatos is.

Vegyünk először szántóföldi takarmányfélésegeket. Jóllehet hazánkban a lucernát óriási területen termelik, még mindig kevés a lucerna-velési terület, holott a lucerna kiválóan szárazsághiró növény és ha a lucernát megfelelő gyommentes, mérszben gazdag talajú területen termeljük, azt kétféle fogasoljuk, fejlődése elején kevés nitrogén trágyával (Péti-só) ellátjuk, ugy a lucerna sokkal több kaszási ad, mint nálunk általában szokott. Igen téves a gazdáknak az a felfogása, hogy mivel a lucerna nitrogéngyűjtő növény, azt műtrágyázni nem

kell. Igaz ugyan, hogy a lucerna nitrogénben gazdag állapotban hagyja vissza a talajt, de foszforban és káliumban kissé szegényebb. Különösen áll ez káliumra, mert min. éppen magyar tudósok (Kerpely-Villax) megállapították, a pillangós virágúak elsősorú foszfor-sav-felábró-képességük, viszonyához, hogy elegendő nitrogént gyűjtsenek, kálissal kell ellátni őket. Miután a műtrágyázás költsége a lucernánál átlag négy évre oszlik el, nagy adagokat kell alkalmazni és gondoskodni kell arról, hogy a káli és foszfor műtrágyák a veléselőkészítő talajmunkálatoknál megfelelő mélységbe (gyökérzet) kerüljenek. A műtrágyának a talajba való mély bemunkálása különösen a mi száraz időviszonyaink mellett igen fontos, kifejező érvényesülésük miatt.

Nézzük most a zöldmező (kaszáló, legelő) műtrágyázását. Ha nálunk valaki zöldmező műtrágyázási kísérletet állít be, úgy nem nézi csak az egy évi eredményt, holott a műtrágyázás költsége főleg az utóhatásban érvényesül és abban, hogy kétféle, tehát ősszel, vagy korafavasszal alkalmazott és jól befogasolt műtrágyák hatására a kaszáló sarjadzása, minőségi összefüggése és a legelő szárazsághiró, mint azt Faber, volt keszthelyi gazdasági akad. tanár, Surányi dr. és Villax dr. magyaróvári kísérleti szakember megállapították a takarmánynövények és a zöldmező termésmennyiségére és tápértékére vonatkozólag. A káli ugyan is elnyomja a gyomok és a kálissó hatására elszaporodnak az értékes fűfélések és herrefélék. Egy kaszáló műtrágyázási kísérlet tanulsága szerint pl. a második kísérleti évben a következő eredményt állapították meg:

	herrefélék %	fűfélék %	gyomok %
műtrágyázás nélkül:	5	40.2	54.8
Nitrogén és foszfor műtrágyával:	10.4	50.6	39.0
Nitrogén, foszfor és káli műtrágyával:	21.8	56.8	24.4

Megjegyezzük, hogy káli holdanként kb. 150 kg. 40 %-os kálissó, 200 kg. szuperfoszfátot és 100 kg. nitrogéntrágyát adagoltunk. A K és P. trágyát egyszerre ősszel, ill. korafavasszal, a nitrogént két adagban márc. ill. májusban. E ki-

sérlet eredménye egyben nemcsak a káli, hanem a nitrogén és foszfor műtrágyáknak a kaszáló növényállományának megosztására gyakorolt kedvező hatását is világosan mutatja.

Százéves a bélyeg A bélyeg születése

A világ bélyeggyűjtőinek nagy ünnepe lesz: 100 éves a bélyeg. 1835. évben született meg a levélbélyeg Angliában. Felkutatója egy Rowland Hill nevű angol volt.

Hill egy alkalommal vidéki vendéglőben ült, amikor a pincérány levelet kapott. Akkoriban a levélportólóját a címzett fizette meg. A pincérány megnézte a borítékot, azután visszaadta a levelet azzal, hogy nem veszi át.

Később elárulta Hillnek, hogy lesivérrel rendszeresen leveleznek anélkül, hogy az pénzbe kerülne. A levelet mindig csak megnézi, de soha sem veszi át. Testvére bizonyos jelzést rajzol a borítékra, ha jól van és megint más jelzést, ha valamire szüksége van. A címzett csak egy pillantást vet a lilkos jelre és fel sem bontja a borítékot, amely különben is üres.

Hill elbeszélte tapasztalását a londoni postán és azt javasolta, hogy visszaélések elkerülése végett ezentúl mindig a feladó fizesse a portót. Annak jeléül, hogy a portó-fizetve van, kis színes papírdarabot ragasztanak a borítékra.

A londoni posta megfogadta Hill tanácsát, így született meg a levélbélyeg.

Kaptuk és leközzöljük a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Szíveskedjen a Gyomai Ujságban e néhány soromat leközzölni.

Vasárnap délután lementem a gyomai futócsalócsatérre, ahol a 30 filléres helyen valóságos drótakadály fogadott, ami vissza emlékeztetett a Kikirikí-re, ahol díjtalanul lehetett drótakadályt találni, ami ott szükséges is volt, mert másként ellopták volna az őrszemeket. De itt, ahol csak magyarok vagyunk, feleslegesnek találok. Vagy talán az arra rugott bombát fogja fel? Hisz arra is veszélyes, mert a szerte hulló szilánkok a közönségben nagy kárt tehetnek. A szó szoros értelmében teljesen felakad az ember a drót akadályba és a ruháját eltépi.

Kérdem: nem volna-e célszerűbb a tennisz pályához hasonló két méteres drótháló húzni, mely az arra rugott bomba szilánkjaitól megvédené a közönséget? Szerintem célszerűbb lenne egy fakoriát, amely nem tépné el a közönség ruháját.

Tisztelettel:
Csete István.

Levente szüreti bál szept. 29-én

Háború.

Az olasz-abesszin kérdésbe most már Anglia is nyíltan kapcsolódott bele. A háború ördögét most már nemcsak a könyökünkkel suroljuk, hanem a jelek szerint hamarosan füllig lesz benne az egész világ megint.

Még nem láthatjuk, a nemzeti erők hogyan csoportosulnak. Még nem tudjuk, csendes szemléltői, vagy valamelyik fél mellett megnyilatkozó ténylegesen háboruzók leszünk-e.

A felhaimozott nemzeti érzelmek, sérelmek, vágyak, akarások, erők nyugtalan lázassággal mérlegelnek, számítanak.

Jaj lesz annak, aki rosszúl számított!!! Reméljük, mi most nem ezek között leszünk.

Jövőre már motor nélkül repülünk

Frankfurt repülőtéren olyan kísérletezések folynak hónapok óta, amelyek rövidesen át fogják alakítani a repülés egész jövőjét. Haesler és Willinger német mérnökök feltalálják a szárnyas, emberi erővel hajtható kerékpárt és az első bemutatón 185. a másodikon már 235 méterrel repültek vele. A kísérletek lázas munkával folynak tovább, a feltalálók remélik, hogy a jövő évre már mindenki által vásárolható olcsó repülőgéppel ajándékozzák meg a világot.

A népművelési bizottság szétküldte felhívását a jövő tanévre

Békés-vármegye iskolán kívüli népművelési bizottsága megkezdte előkészületeit az 1935—36. tanévre. A bizottság küldte már szét a megye illetékes tényezőinek tájékoztatóját, amely részletesen vázolja a teendőket.

Nagyon fontos és lényegbevágó a tervezet szerint az adminisztráció pontossága, mert határidőre kell betérjeszteni a miniszterhez a tanfolyamok tervezetét és ha ezzel elkésznek, az illető csoportok a most következő évben esznek a tanfolyam tartásával járó tiszteletdíjaktól. A népművelési bizottság sulyt helyez arra, hogy valamennyi felkért előadója részt vegyen a munkában és azokat, akik a népművelési tevékenységben nem óhajtanak dolgozni, felszólította, közöljék vele az akadályokat, hogy valamilyen módon el lehessen a távolmaradást kezelni.

A volt cs. és kir. 19. (később 47.) táborigyűző ezred

tisztelettel, allisztelettel és tisztelettel figyelmét felhívjuk arra, hogy ezredünk egyik legkiválóbb és közszeretelmű állott tisztelettel, vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla dr. volt cs. és kir. t. tüzérfőhadnagyot, Magyarország kormányzója Békés vármegye főispánjává nevezte ki.

Szeretettel bajlarsunkat e hó 25-én d. e. a vármegye díszgyűlésén iktatják be magas méltóságába.

A katonai bajlarsai szellemnek tartozunk azzal, hogy ezen az ünnepségen méltóképpen kivesszük részünket és szívvel-lélekkel adjunk kifejezést örömmünknek a nagyrebecsült és szeretve tisztelt bajlarsunkat ért kilüntetés fölött.

Felkérünk tehát minden ezredbeli bajlarsat, jelenjék meg a beiktatás napján, szeptember 25-én Gyulán, hogy tiszteltül vehessünk részt vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán ur fogadásán és ünnepélyes beiktatásán.

Azok, akik megjelenni óhajtanak, jelenítsék szándékukat levelezőlapon Dobay Jenő címre Gyula, Városház-u. 7.

Találkozunk szeptember 25-én délelőtti fél tíz órakor Gyulán, Városház-u. 7., a Békés szerkesztőségében.

Nagy események a színházi fronton. Minden színházi eseményről premierről, színészi és színésznőről remek képekkel illusztrált cikkekben számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelen meg. Nagyszerű képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, rendkívül érdekes filmrovalót és több mint száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italuak, tiszta, tőkéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc Soltvadkert, Pestmegye.

1,000.000

uj háziasszonyokba

VIM

Most oly olcsó hogy egymillió újabb háziasszony használhatja

A magyar malmok 300 vagon lisztet exportáltak nemes valuta ellenében

A magyar malmok a nemrég megindult új kampanyban igen élénk export tevékenységet fejtenek ki. Egyelőre különösen a távolabb fekvő országokba exportálnak a malmok, aminek különösen azért van nagyobb jelentősége, mert az előző év hasonló időszakában ilyen exportüzleteket a magyar malmoknak egyáltalán nem sikerült lebonyolítaniuk. Ez év augusztus közepéig a magyar malmok 180 vagon lisztet exportáltak a távolabb fekvő, különösen északi országokba. Bár ez a lisztmennyiség a tavalyi 5000 vagon körül mozgó egész lisztexportunknak még 5%-át sem teszi ki, mégis figyelemreméltó eredménynek tekinthető, mert ez a lisztmennyiség kizárólag olyan országokba irányult, amelyek a múlt évben vagy egyáltalán nem, vagy csak

egészen elenyésző mértékben voltak felvevői a magyar lisztnek. Az elmúlt évi 4900 vagonos lisztexportunkból ugyanis 4500 vagon Ausztria velt át, 225 vagon Olaszország, 100 vagon Anglia, 46 vagon Finnország, 12 vagon Norvégia, 375 q-t Hollandia és 250 q-t Dánia. Ezzel szemben az idei 180 vagonos korai lisztexport tulnyomó része Hollandiába, Finnországba, Norvégiába és Dániába irányult. Ezeknek a piacoknak érdeklődése a magyar liszt iránt ezévi lisztexportunk alakulása tekintetében igen biztató auspiciumokat rejt magában. A távolabb fekvő országokba irányuló lisztexportunk első kéthavi eredményének öröndetes következménye, hogy ezen a réven félmillió pengőt meghaladó devizához jutott az ország.

A tengeriszár a trónon

Jó a hullámtéri sarjuszéna

A nagymérvű takarmány hiány a tengeriszár árát is felverte. A kereslet nagy, kínálat nem sok van, így a venni akarók egymásra licitálnak.

Aki számít, mielőtt megveszi hiányzó takarmányát, könnyen rájöhet, ha a 16 filléres tengeriszár helyett ugyanolyan értékű szalmát és erőtakarmányt szerez be állatainak, jobban jár, mert

ebben több tápérték van, mint a tengeriszárban.

— A hullámtéri rét sarjuszénája és legelője sokat enyhít a takarmány inségünkön.

— A vasuti töltéstől, nem egészen az endródi határig, Szeghalomról hozott mintegy 170 birkának bérelték ki. A juhásznak csakugy gömbölyödik az arca, mert jó legelője van a nyájnak

PESTI LEVÉL.

A welszi herceg.

Pesten járt. (Ezt ugyebár mindenki tudja. Nem is erről akarok írni, hanem egy naplóból (nem a hercegéből, hanem egy pesti úrból) lopott részleteket sugok el. De ne mondja senkinek!)

Ma reggel kimentem az állomáshoz. Ott volt a háziúr is; így kénytelen voltam hátrább somfordálni, mivel már 11.-e van s velem kapcsolatban mindig a házbér jut eszébe. Jöttek-jöttek az emberek. Én mindig hátul voltam. Valaki a lábamra lépett. Pont a szabóm volt, akinak egy részlettel tartozom. Az elsővel. (Pech.) Nem szóltam, nem káromkodtam, mert ugyebár, ha a herceg jön, ilyen kicsiségeket fel se vesz az ember. Arrébb sántikáltam.

— Éljen!.. Éljen!..

Ma a lábam borogattam és fekdüdtem. Délután elmentem a Kispipába. Hátha odajön a herceg. Ott voltam egy óráig. Nem jött. A kis Royalban volt. Ha már itt vagyok, gondoltam, ittmaradok záróráig.

Ma megint a kispipában voltam. (A kis Royalba nem mehetek, ugyanis ott nincs hitelem. Viszont a herceg ide is jöhet! Ő jöhet mindenhol.) Nem jött. Záróráig vártam rá.

A feleségem ma látta a herceget. Részletet akarunk fizetni a kalaposnál, (Azaz hogy nem akarunk.) a Váci utcában. Belesodródunk a tömegbe s egyszer csak ő is agaskodni kezdett, hogy ott van! Hogy nézd, milyen kedves, milyen cuki, hogy mosolyog, neki intett! Őneki A Grünvaldnének, aki a Királyutcai villanegyedben lakik! Milyen édes! Nohát! Nahhh... (Behúzott valaki az üzletbe.) A kalapos. Ájvé! A feleségem elsápad. (Nem értem.) Végignézi a segédet úgy lágyan, simogatón! (Ahá, a herceg!)

— Szemtelen! Gyerünk!

(Rákacsintottam a kalaposra. És mentünk. Húzott a kezemnél fogva és fűjt! Hogyhát ilyet, de ilyet, vele, a Grünvaldnével! Általó dísznő, még neki mer intgetni ez a sehonnai! Pfúj!..)

— Látod, mondtam, a kis Royalban...

— Svindli az egész!

* * *

Majdnem láttuk a herceget. De még jó, hogy nem ő volt, mert így megmaradt a kalaprészlet s a kis Royalba is elmegyünk!

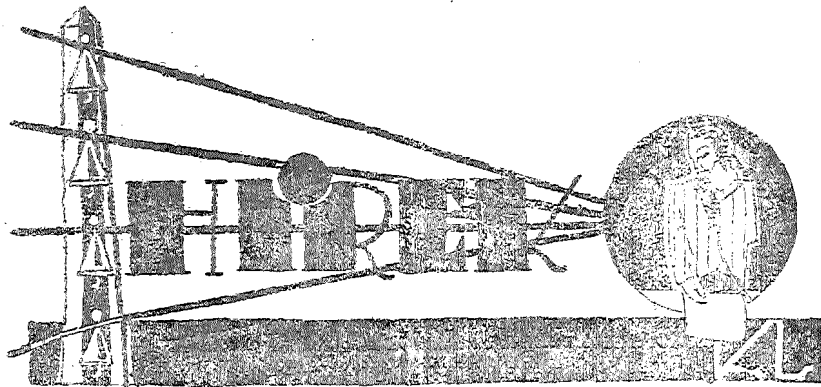
* * *

Azt mondják, már elment.

— Látod, mondtam, hamarabb jöjjünk...

(A feleségem fáradt és nem bírja már idegekkel. És most itt ülök a kispipában dél óta. A feleségemmel elmentünk először a kis Royalba, ő hazament s egyedül nem maradtam, hazakisértem, ezután idejöttem.)

(Mégegyszer kérem, ne mondja senkinek, mert ha az illető úr felesége megtudja, két halál lesz...)

Nincs gonosz ember

a földön, kedvesek, áldottak, szeretők valamennyien ök, csak áhések és fene házakban virrasztanak éjjel, nem szívnak tüdejükre elég levegőt, szomorura hervasztják magukat sok semmi miatt, tele vannak nyügge, rossz a szemük, nagyok hiszik azt, ami apró és nem veszik észre, mi fontos. Miattuk nehéz az élet, de azért szép dolog élni, csak nem közöttük. Egyedül lenni, szembe haladni a széllal, ázni, ha bús zivatar vág, megszáradni, ha nap süt, szánon siklani, míg a pihék csillagra esapongnak s vattacsomóként ülnek a vállon és a fákön. Nagyszerű elcsavarogni, bolyongani, menni örökké, lézengeni, gondtalanul, füttyörészve ballagni, erős, nagy örömmel a szívbén s mondani cinikusan: Csodaszép, csodaszép ez az élet, semmi sem mulja felül. Légy csonka, beteg, nyomorult bár, mégis öröm szippantani fényt, levegőt, vakon is kéj, megtapogatni a nap tüzes arcát. Százszor, ezerszer szép, ha amellet még fiatal is az ember...

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapiokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszeriar szolgálatot.

Doktorrá avatás. Dr. Kovács János szövelkezeti-propaganda igazgatója ma, szeptember 21-én a Pázmány Péter tudományegyetemen jogi doktorrá avatják. Gratulálunk.

Házasság. Viléz Czapáry Jenő alezredes, légügyi aligazgató Budapesten folyó hó 14-én házasságot kötött özv. Dr. Debreczeni Ivánné született Mányi Olgával. (Minden külön értesítés helyett.)

Koszorumegváltás. Kner Izidor koszoru megváltása címén a Gyomai Uri Kaszinó 10 P., a Gyomai Sport Club 10 P., a Gyomai Önkéntes Tűzoltótestület 10 P.-t egy később meghatározandó jótékony célra adományozott. Dr. Tardos Gáspár koszorumegváltásul a Gyomai Jótékony Nőegyletnek adományozott 10 pengőt. Az augusztus 31-iki számunkban, az „Est” koszorumegváltásaként nyugtázott 20 pengőt dr. Vogel Károly adományozta.

Az Új Magyarság az új idők egyellen hivatali szöszölője és egyellen sajtóhatalma most lépett második évfolyamába. Kérjen mutatványszámot! Mácz Ákos helyi megbízottól.

Új tb. főszolgabíró. Fáy István főispán dr. Domokos Károly vármegyei aljegyzőt tb. főszolgabíróvá nevezte ki.

Halálozás. Veres Lajos, néhai Veres József orosházi ev. esperes, országgyűlési képviselő öccse, az Orosházi Ujság 53 éven át volt kiadója és szerkesztője, Orosháza legöregebb nyomdája 77 éves korában meghalt.

A welszi herceg hat napot töltött Budapesten és ismét olyan kellemesen érezte magát, megint kilátásba helyezte a közeli eljövétét. Vajon nem akadályozza meg majd ebben a szándékában a küszöbön álló háború a herceget?

Békésvármegye új közegészségügyi felügyelőjévé dr. Sajó Lajos m. kir. közegészségügyi felügyelőt bízták meg a belügyminiszter.

Téli ismeretterjesztő tanfolyam. A helybeli községi gazdasági iskola november, december- és január hónapokban a múlt évihez hasonlóan téli tanfolyamot szándékozik tartani elegendő hallgató jelentkezése esetén. A tanfolyam tárgya gazdasági számvitel és kösárfonás lenne. Amennyiben megfelelő számú női hallgató is jelentkezne, megkísérli az iskola egy háztartási tanfolyam szervezését is. Ugy jelentkezni, mint bővebb felvilágosítást kapni viléz Pajor Gyula gazd. isk. igazgatótól lehet.

HALLO

RÁDIÓ

BUDAPEST

Ma szombaton délután

4 órakor

„Amig a fonalból

őszii divat lesz”

Megleponen ujszerú

divatközvetítés

Okvetlenül fogja Budapest I-et.

A Gyomai Felsőrészi Olvasókör ifjusága szeptember 29-én este táncmulatságot rendez. Belépődíj 1 pengő.

A baromfiértékesítés megszervezésében Kovács Gábor községi bíró ma délelőli 10 órára hívta össze azt a gyűlést, amelyik a helyi bizottságot választja meg.

Mibe kerül a gyümölcs telepítése és karbantartása, erre a kérdésre ad felvilágosítást a Növényvédelem és Keriészlet legújabb száma. Cikkeit közzöl még a hasznos rovarok irításáról, a gyümölcsös telepítéséről, a szőlőültetés helyes idejéről és módjáról, az alma és körte szedéséről, a szüreti munkákról, a kaliforniai paizsleü őszii irításáról stb. A dúsan illusztrált két szaktalpból egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 11., Földmivélsügyi Minisztérium) díjjalanul küld mutatványszámot.

Versenyfárgyalásoknál az üzleti életben szokatlan feltételeket kikötni nem szabad. Az építómesterek ipartestülete panasszal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez a budapesti ügyvédi kamara ellen, amiért a Szentkirályi-utca 5. szám alatt lévő alapítványi ház tartozási munkálataira kiírt versenyfárgyalás feltételei között a vállalkozót az épület általában netalán rejlett hibákból eredő károkért is felelőssé tette. Panaszában a versenyfárgyalás megsemmisítését kérte. A kereskedelemügyi miniszter átiratban arra kérte a belügyminisztert, hogy figyelmeztesse az ügyvédi kamarát a közszállítási szabályzat rendelkezéseire, amelyek szerint az üzleti életben szokatlan kikötéseket a vállalkozókkal szemben alkalmazni nem szabad.

Kályhák javítása és samuttozása

HERDY FERENCNÉL
KOSSUTH LAJOS UTCA 36 SZÁM

Neokalor!

Neokalor!

Neokalor!

Már a küszöbön tudtam: ez rendes és liszta ház! Csillogó kilincs, ragyogó névlábla, minden szomszéd megérzi, hogy odabent is minden ragyog a lisztaságitól. Mi ennek a magyarázata? Vim! Vim most sokkal olcsóbb, már 20 fillérről kapható egy eredeti doboz.

Uj nagy ajándék Az Est-lapok olvasóinak „PESTI NAPLÓ KÖNYVEK”. Az Est-lapok azur — könyvtára. Ki nem ismeri a Filléres Klasszikus Regényeket? A gyönyörű kiállítású értékes könyvek ott vannak minden művelt család könyvtárában. Huszonnégy kötet jelent meg belőlük — egész könyvtár! Egy-egy kötetet rendkívül olcsón kaptak ebből a remek sorozatból Az Est-lapok olvasói. Ez a sorozat befejeződött, de azonnal újat, még gazdagabbat, még vonzóbbat indítanak Az Est-lapok. Olyat, amely valóban nem hiányozhat egyetlen kultur-ember könyvespolcáról sem. „Pesti Napló Könyvek” — ez lesz az új sorozat neve, amelynek első kötete október 1-én jelenik meg. Ez az első kötet Mauroisnak, a világhírű francia írónak legújabb regénye lesz. Ezt havonta fogják követni a világirodalom és a magyar irodalom válogatott új remekei, a legnagyobb élő magyar írók új írásai és elsősorban szerkesztett tájékoztató munkák a tudomány, a művészet, a technika, a divat, a sport stb. mindenkérdéséről. Páratlanul szép könyvtár lesz ez a 36 kötetre tervezett sorozat. Egy-egy kötetét 1. pengőért kapják kivételes nagy kedvezménnyel Az Est, a Pesti Napló és a Magyarország előfizetői s ugyanezért az árért kapják meg a három lap olvasói is, ha kivágnak és beszoalgtatnak 4 darab szelvényt, amely Az Est-lapokban fog megjelenni. Más mint Az Est-lapok előfizetője és olvasója a könyveket senmi pénzért sehol meg nem kaphatja.

Levente mulatság. A Levente Egyesület f. évi 29-én vasárnap d. u. 2 órai kezdettel tartja szokásos szüreti mulatságát és regnabucsuztatóját az Erzsébet ligetben, szőlő-lopással, kabaréval stb. A táncolni óhajó fiatalok kedvéért most elmarad az esti előadás és a tánc már este 8 órakor kezdődik. Délután sok-sok móka lesz, éjfélkor pedig egy nagy szőlőkoszoru elárverezésére. A beléptidij csekély 50 fillér személyenként. Az érdeklődés igen nagy s reméljük, hogy a Levente Egyesület a szezon egy jól sikerült mulatsággal zárja. A délutáni mókákat Molnár Gyula rendezti s ugy d. u. mint este Farkasinszky és a Levente zenekar szórakoztatja a közönséget felvállva.

Közérdekű kishírek.

A belügyminiszter az OTI munkaadóigazolványok díját — a háztartási alkalmazottak kivételével — 20 fillérről 10 fillérré szállította le. A gyógyszerékért az eddig fizetett 30 fillért tovább is kell fizetni. — Az Országos Frontarcos találkozót október 6-án tartják meg Budapesten. — A bankok kölcsöni folyósítanak a termelő gazdáknak buzára. A készletlajdonos a jegyzett buzaár értékének 70 százalékát veheti igénybe 7 százalékos kamattal mellet. — A postatakarékpénztár a betétek után 3 százalék kamatot fizet. — Belügyminiszteri rendelet értelmében a községi irodák munkaidejét minden községben a helyi viszonyoknak megfelelően szabályozni fogják. — 1936-ban az egész országban kataszteri újrafelvételzési csinálnak.

Félarú vasuti kedvezményel lehet utazni október 17—31 között a Magyar Egészség Hétre. A Turul Szövetség a népegészségügy felkarolása érdekében országos mozgalmat indított és október második felében megrendezi a Magyar Egészség Hétet, amelynek egyik legnagyobb eseménye az október 19—28 között rendezendő Országos Egészségügyi Kiállítás lesz. Ez a kiállítás nívós, komoly, modern és egyszerű kifejezési formáival és anyagának megdöbbentő realitásával valósággal élő propagandája a korszerű reformokra szoruló népegészségügynek. A kiállítással kapcsolatban megrendezendő kongresszus hatosztályra osztva kezd meg sorozatos üléseit, amelyen a népesedéspolitika és a telepítés, a népélelmézés, a jövőnemzedék egészségügye, a népbetegségek, a város és falu egészségügye, a társadalombiztosítás és munka egészségügye és végül a magyar fürdők ügye és a reuma elleni küzdelem kerülnek megvitatásra. A Magyar Egészség Hete alatt félarú vasuti kedvezményt biztosított a Turul Szövetség az ország minden részéből felutazóknak. A Magyar Egészség Hete és a kongresszus előkészületeiről felvilágosítási adnak a Rendezőség Központi Irodái IV. Pecz Sándor u. 9.

Nagy vörös hangyák támadása egy szálloda ellen. Erről közöl rendkívül érdekes cikkel Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláit mellett sok pompás cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A velszi herceg budapesti vendégeskedését remek képsorozataiban örökíti meg Tolnai Világlapja. Egy szám ára 20 fillér.

Az 50 holdnál kisebb gazdaságok adósságait kötvénykibocsátással, a nagyobbakét kényszerűességgel, a 20 holdnál kisebbekét adósságátvállalással rendezik. A gazdaérdekeltségek körében az a hír terjedt el, hogy a kormány az 50 holdnál kisebb gazdaságok adósságainak végleges rendezését tervezi; a nagyobb birtokokra nézve még nem lesz végleges a rendezés. Az OMGE értesülése szerint, az adósságok egy részének kötvényesítését tervezi a kormány. E szerint a 20 holdtól 50 holdig terjedő birtokkategóriákban 30-35 évi lejáratú 3—3.5 százalékos kamatozású kötvények kibocsátásával rendeznék a tartozásokat olyképpen, hogy egyénekenként bírálják el, mely gazdaságok kerülhetnek az általános rendezésbe. A 20 holdig terjedő védett birtokok adósságait oly módon rendeznék, hogy az állam az adósságok egy részét készpénzfizetés és könyvjóváírás formájában magára vállalná. Ennél az eljárásnál is figyelemmel lesznek az eladósodás mérvére.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe szept. 14-től szeptember 21-ig a következő bejegyzés történt:

Születtek:

Tóth Imréné Szmoia Juliana leánya Margit.

Házasságot kötöttek:

Pfeiffer József — Joó Mária, Bózsó Károly — Katona Mária.

Meghaltak:

Gaál Antalné Juhász Róza ref. 57 éves — Németh István r. kath. 9 hónapos, Robi Lajos ref. 10 hónapos.

Országos magyar nótapályázat. A „Magyar Zenealbum” pályázatot hirdeti kizárólag magyar nótára, október 5-iki határidővel. Nevezési díj 2 pengő. Pályázni csak „Pályázati iven” lehet. A pályázatok a Magyar Zenealbum központi szerkesztőségébe (Budapest, VII. Wesselényi utca 69) küldendők.

Az Uj-Kor aktív katolikus organum szeptember 15-i számában Lullor Ferenc a vatikáni magyar követség kánonjogi tanácsosa és Robert Garrie a párisi Equipes Soeilles igazgatója iratok vezető, aktuális cikkeket. Az Aradi Zsolt, Balla Borisz, Possonyi László szerkesztésében megjelenő folyóirat ezúttal is huszonnyolc nagy oldal terjedelemben jelent meg s közli a fenti cikkeken kívül Blaskó Mária tanulmányát a gyermekvédelem új útjairól, Stuhlmann Patrik O. Praem. főigazgató cikkét korunk leg-sürgősebb nevelési feladatairól, Boldizsár Iván cikkét a magyarszaporákról, Léon Verschave a Pax Romana sajtóközpontjának vezetője és Halmossy Dénes a Nemzetközi Katolikus Diákszövetség prágai kongresszusáról számolnak be. Dénes Tibor a színházi szezon elé ir érdekes sorokat. Folytatja a lap Harsányi Lajos érdekes cikksorozatát a faluról, ezúttal a falu vallásosságáról ir. Neuberger Bonaventura O.P. aktuális Szent Tamás cikke, Claudel és Riviére levelezésének folytatása következik ezután. Sinkó Ferenc a szlovenszói Prohászka körök fejlődéséről ir, Rónay György a Magyar Lírikusok soraiban Kosztolányi Dezső portróját rajzolja meg. H. Boros Vilma dr. a szent gyermekekről ir a katolikus naggyűlés témájával kapcsolatban. Aktuális cikkek: a pápa az abesszin vizálýról, az Izlám félelmeles előretörése, a negyvenéves film és az üzlet, azon kívül bő világnapló és könyvrovatok egészítik ki az új számot, melynek ára negyven fillér. Kiadóhivatal: VIII., Szentkirályi-utca 28. Mindenütt kapható!

A Futura

magtárában korpa, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

Állandó áramszolgáltatás lesz

alakitassa át készülékét hálózatra Lach és Vargával.

SPORT

GySC—GyTK 1-0 (1-0).

II. o. bajnoki, bíró: Veres.

Nagy érdeklődéssel várta Gyoma sportársadalma a két honi csapat találkozását, mely az eddigi tradícióknak megfelelően — ismét GySC győzelmet hozott. A győzelem dacára, a GySC nem játszotta ki szokott formáját. Nem vette elég komolyan a meccset és túlkényelmesen játszva, inkább az első félidőben elért eredményt igyekezett megtartani, ami teljes mértékben sikerült is. GyTK ezzel szemben nagy kedvvel vette fel a harcot. A sziklaszilárd GySC halvesoron, valamint a Fekete-Ugor gáton azonban minden akció megtört, úgy, hogy Kissnek a kapuban sok alkalma volt tudását esillogtatni. GySC halvesor s egyben a mezőny legjobbja Matlak volt. Kitűnő formában van, ideális szereléseivel és pontos passzaival nagymértékben hozzájárult a győzelem kivívásához. Kitűnő társa a védekezésben Jenei. Fried a szokott jó volt. A csatársorról már nincs ilyen jó véleményünk. Kiss és Sebők agitálását nem kísérte szerencse, Cs. Nagyon pedig meglátszott a tréning hiány. Nagy és Zöld sok jó helyzetet hagytak kiaknázatlanul.

GyTK egyenrangú ellenfél volt. Papp bátor kapus, jól helyezkedik, de nincs biztos labdafogása. Hatvani és Rozsnyai biztos őre a kapunak. A halvesor lelke Bartik A. volt. Élvezet nézni intelligens, észszerű játékát.

Tandi fairan játszott. Kurcznak minden igyekezete az ellenfél leszerelésére irányult. A csatársorban Bartik J. Bartha és Csikós mutattak elsőrangú játékot, de Vatai és Lakatos is megfelelt.

GyTK kezd nap ellen és több veszélyes támadást vezet. Majd feljön a GySC és Zöld és Kiss lövései foglalkoztatják Pappot. 16.-p.-ben Bartik A. — Bartik J. — Bartha akciót utóbbi nagy lövése fejezi be. A 2 pontot jelentő gól a 28 p.-ben esik. Sebők kiugrasztja Kiss, aki a kifutó Pappon keresztül hálóba emeli a labdát. Közben Papp összeütközik a nagy rőssel befutó Hatvanival, akit sérülten visznek le a pályáról. Félidő végéig 10 emberrel is veszélyesen támad a GyTK.

Változatos mezőnyjátékkal indul a második félidő, de a csatárok a jó védelmek miatt nem tudnak eredményt elérni. 15. p.-ben Matlak faultja miatt 20 méteres szabadrugás, közben Sebők hendszet vét. A megítölt 11-est

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántóföld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökorre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, szinnel, 10 öles göréval, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

Bartik J. oldallécnek lövi. Meccsdöntő pillanat volt. Ellanyhul a játék s a hátralévő időben már nem változik az eredmény.

Veres nem bíraskodott kifogástalanul.

ETK — MÁV II. 6-1 (2-0).

II. o. bajnoki, bíró: Takács.

A MÁV kezd és mindjárt támadólag lép fel. Nagybárára mezőnyjáték folyik és csak a 24. p.-ben van eredmény, amikor is Kovács III. kitör és megszerzi a vezetést. A gól fellekesíti az ETK-t, azonban újabb gólt csak a 36. p.-ben tud elérni, amikor is Lacsny sarokrugását Kovács II. közletről bepöcköli. Szünet után 6. p.-ben Hanyecz kavardásból berugja a 3. gólt. Az újabb gól felrázza a MÁV esatársorát veszélyes támadást vezet, az ETK védelem megzavarodik és így szerzi meg sarokrugásból egyetlen gólját Szafián révén. 26. p.-ben Kovács III. kiugrasztja Lacsnyt, aki berugja a 4. gólt. 42. p.-ben a Máv kapu közelében dob taccsot Tóth, kinek labdáját Pelyva az 5-ről a bámuló kapus mellett a lécs alá küldi. Kovács II. a 44 p.-ben 20 m.-ről fordulásból jobbal a mérkőzés legszebb gólját lövi. A sokak által lesepült csatársor eredményesen játszott, azonban a sok gól ellenére is nem volt a játékuk meggyőző, mert a halvesor nagyon hamar kifáradt és így labdát hátulról nem kapott, a fiatal esatárok pedig még nem bírják a halfösszekötő szerepét játszani, hiába igyekeznek, mert egy-egy átmulatott éjszaka igazán nem javíthatja a játékos-kondícióját. Reméljük, hogy ez volt az utolsó szombat esti kirándulásuk és be kell látni egy-két játékosnak, hogy most, amikor a csapat a legjobbjait nélkülözi, nem igazíthatják a kedélyeket ilyen kirúpanásokkal.

Rövid hírek: Simon igazolása megérkezett és vasárnap már játszik az MTK ellen. Az igazolását még pénteken este feladták, de valahol eltévedt és csak hétfőn érkezett meg. — 22-én legnehezebb ellenfelével mérkőzik az ETK, ugyanis az MTK csapatát kapta ellenfelül. Tipp: 3-1-es ETK győzelem. Ifj. Dinya Vilmos.

Publikáció

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Kruchió Mihálynak a vidólaposon 5 hold földje épületekkel eladó. Ugyanott törek kapható.

Friss húсок, világhírű csabai-kolbász a legfinomabb hideg felvágottak, finom paprikás és füstölt csemege szalonna és mindenféle hentes csemege áruk állandóan a legolcsóbb napi áron kaphatók. Ifj. Wallner József mészáros és hentesnél Horthy Miklós ut 15 (Kovács-féle ház).

Ócska kalapból újat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szallagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó áron kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a Selektor vetőmagtisztítógép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszíntre kihúzható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasul melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Győződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Kerokes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

Egy fél fertály föld és egy lakóház eladó. Értekezni lehet Petőfi ut 41.

Horthy Miklós ut 43 sz. alatt egy vasgerenda olcsón eladó.

Weigert Ádámnak a görbekutlapon 4 és fél hold földje eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Haibach Ádám Zrínyi utca 36 szám.

Elhasznált női és férfi fekete cipőket veszek, meghívásra házhöz jövök. Harmati Sándor Katona József u. 1 sz.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségétü tégla és tetőcserép ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

3 darab nagyon szép mintás uj cserépkályha jutányos áron eladó, különböző színekben. Bővebbet Jámbor György Körösladány Damjanich u. 19.

Endrődön Kossuth u. 21 szám alatt modern három egymásba nyíló szoba olcsón kiadó. (Üzletnek is megfelel)

Grf Tisza István ut 64 sz. házában 3 utcai szoba, konyha speiz s egyéb mellékhelyiségek azonnali beköltözésre és Kis Faludy utca 18 számú háznál 2-szer 1 szoba konyha és mellékhelyiségek azonnali beköltözésre kiadók. Érdeklődni lehet ugyanott.

Egy 16-os kaliberű kétsövű, kaskasos, Lankaster vadászfegyver olcsón eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben

Használt székeket, hosszú asztalt szekrényt egyesület részére keresek. Vitéz dr. Haviár Gyuláné.

Árverés. A néhai Varga Károlyné féle Hunyadi utcai ház 1935 október 1-én d. e. 9 órakor árverésre kerül. Kedvező feltételek megtudhatók az Endrőd-Gyomai Takptár fiókjánál Gyomán.

Bogár László Arany János utca 28 számú háza örök áron eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Kiadó szép két szoba-konyhas lakás mellékhelyiségekkel Tompa Mihály u. 23 sz. alatt.

Hirdetmény.

A Gyomai Testedzők Köre folyó hó 22-én, délután 6 órakor (a TAC—GyTK mérkőzés után) a Holler-szálloda külön termében tisztújító közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Pénztáros jelentése.
2. Titkári jelentése.
3. A tisztújítás megejtése.

Kérjük a t. tagokat az ügy fontosságára való tekintettel, hogy teljes számban jelenjenek meg.

Gyoma, 1935. szeptember 18.

Az Elnökség.

Felkérjük a t. tagokat, hogy a közgyűlésig tagsági illeteiket rendezzék, nehogy ellenkező esetekben szavazati joguk gyakorlásában akadályozva legyenek.

Ingatlanforgalom

G. Szabó József és neje Földi Ágnes vettek 1 h. 38 n.-ől félhalmi szántót Domokos Sándortól 450 P.-ért. —

Ifj. Fekete Péter és neje Beinschróth Katalin gyomai lakosok vettek 5 h. 1258 n.-ől kölesfenéki szántót ifj. Zs. Timár András és neje Hornok Mária gyomai lakosoktól 3300 P.-ért. —

Ifj. Zs. Timár András gyomai lakos vett 1 h. 77 n.-ől kölesfenéki szántót ifj. Fekete Pétertől 540 P.-ért. —

Elek Mária budapesti lakos vett 2 h. 1459 n.-ől kölesfenéki szántót ifj. Fekete Pétertől 1500 P.-ért. —

Balogh Lajos és neje Domokos Mária gyomai lakosok vettek 902 n.-ől cifra-kerti szántó felerészét Molnár Antal és neje Izsó Róza gyomai lakosoktól 200 P.-ért.

Tandi Sándor (nős Danka Juliánával) gyomai lakos vett 378 n.-ől kölesfenéki szántót Seprenyi Dániel és neje Lada Mária gyomai lakosoktól 50 P.-ért.

H. Kovács Lajosné Toldi Eszter gyomai lakos vett 1031 és 1081 n.-ől félhalmi szántót Zöld Lajos és neje Csökönyi Erzsébet budapesti lakosoktól 825 P.-ért. —

Fekete Endre (nős Baráth Rózával) endrői lakos vett 745 és 763 n.-ől kölesfenéki szántókat Gubucz Imre és neje Gubucz Ilona endrői lakosoktól 450 P.-ért. —

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidállalat, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.263.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az új főispán bemutatkozása

A dolgok különös véletlenjéből vitéz Márky Barna alispán a főispáni installáció előtt adta ki az elmúlt negyedévről szóló jelentését, amelyben szigorú tárgyilagossággal megállapítja, hogy Békésvármegye közgazdasági és szociális helyzete tovább rosszabbodott. Rideg számadatokat tár fel és olyan közismert tényekre hivatkozik, amelyek a legóvatosabb megfogalmazás ellenére is élénk tükrözik azt a mérhetetlen nyomoruságot, amelyet a világgazdasági helyzet elmélyülése és a sorozatos elemi csapások zúdítottak a nyakunkba. Kétségbeesésre azonban nincsen ok. A kormány tőle telhetőleg mindent elkövet, hogy átsegítsen bennünket a súlyos válságon. Erre vonatkozólag határozott ígéretet kaptunk vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispántól, aki beiktatását azzal tette igazán ünnepélyessé és mindnyájunk számára felejthetlenné, hogy mindjárt bemutatkozásakor egész lényével mellénk állt és kijelentette, hogy a mezőgazdasági munkások számára munkaalkalmak biztosításáról gondoskodott és hasonló értékű segítségben részesíti a gazdákat is. Ennél többet mi sem vártunk és jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy várakozásunkat a főispán teljes mértékben igazolta. Ilyen bemutatkozás után most már hisszük, hogy az idén sem fog senki nélkülözni Békésvárme-

gyében és hisszük, hogy nem akad majd senki, aki ne szeretettel és odaadással támogatná vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt sok kö-

rültekintést, tapintatot, tudást és áldozatos munkakészséget kívánó munkájában. Isten hozta közénk az új főispánt.

Beiktatták Békésvármegye új főispánját

A munkanélküli mezőgazdasági munkásokat a meginduló ármentesítő munkálatoknál helyezik el

Darányi földmivelésügyi miniszter Békésvármegye érdekei mellett

Szerdán délelőtti fényes ünnepség keretében iktatták be hivatalába Gyulán vitéz Ricsóy-Uhlarik Bélát, Békésvármegye új főispánját. Az installáción megjelentek: Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter, Purgly Emil ny. földmivelésügyi miniszter, Tomcsányi Kálmán belügyi államtitkár, Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos, Borbély György, Páry István, Baranyi Tibor, Kozma György, Feilitzsch Berthold báró, Raffay Sándor evangélikus püspök, Beliczay Géza, Szeberényi Zs. Lajos, Pongrácz Jenő gróf, Urbán Gáspár báró, Csizmadia András, Tóth Pál, Lányi Márton, Sefcsik György, Andaházi-Kasnya Béla, továbbá a katonaság, a papság reprezentánsai, a tisztviselők és a törvényhatósági bizottság tagjai.

Az alispán üdvözli a földmivelésügyi minisztert

A beiktató vármegyei közgyűlést megelőzően a különböző felekezetek templomaiban ünnepi istentiszteletet tartottak, majd Márky Barna alispán megnyitotta a közgyűlést s üdvö-

zölte Darányi Kálmán földmivelésügyi minisztert, mint a miniszterelnök képviselőjét.

Megjelenése — ugymond — nagy öröm, mert közéleti szereplése mindig őszinte bizalmat és megbecsülést váltott ki a vármegye közönségéből, de azért is, mert

a túlnyomórészt földmivelő vármegye lakossága jelenlétében a vármegyére irányuló figyelmének megnyilvánulását látja.

Kovási Albert bizottsági tag a távozó főispán érdemeit méltatta, majd küldöttség hívta meg a közgyűlési terembe az új főispánt.

A terembe lépő, díszmagyaros Ricsóy-Uhlarik Béla főispánt lelkes taps és éljenzés fogadta.

Márky Barna alispán üdvözölte az új főispánt. Beszédében kiemelte, hogy feladata nem lesz könnyű, mert súlyos megpróbáltatásokat élt át a vármegye lakossága. Ezután a főispán letette az esküt, majd a vármegye négy főbírája, ősi szokás szerint, székével háromszor levegőbe emelte.

Vitéz Ricsóy-Uhlarik főispán: „Elsősorban a gazdasági és szociális feladatok megoldására törekszem”

Ricsóy-Uhlarik Béla székfoglaló beszédében kiemelte, hogy nem idegen a vármegyében, mert sok katonabajtársa él itt. Örömmel tölti el az a tudat, hogy az ő sorsukon is

segíthet. Méltatta elődje érdemeit, majd kijelentette, átérzi a feladat súlyát és tudatában van annak, hogy főispáni kötelessége a jelen nehéz helyzet következtében előálló feladatok

egész sorának megoldása. Politikai felfogása meggyőződése azonos a miniszterelnök programjával.

A megye mai súlyos helyzetében a gazdasági és szociális kérdések lépnek előtérbe. Elsősorban a feladatok megoldására törekszik minden erejével.

Beválthatatlan ígéreteket nem tesz, de kijelenti, hogy

a mezőgazdasági munkások számára munkaalkalmak biztosításáról gondoskodott és őket úgy a megyében, mint más vármegyékben meginduló ármentesítő munkálatoknál helyezik el.

Kijelentette, hogy kérésére a földmivelésügyi miniszter az eddig adott ötezer mázsa buza-velőmagon kívül

további ötezeröttszáz mázsa vetőmagot engedélyezett és hogy az import-tengeriből is nagyobb mennyiségek állanak a miniszter intézkedése folytán Kétegyháza állomáson a gazdák rendelkezésére.

Kijelentette, súlyt helyez a felekezetek és a nemzetiségek közti békés együttélésre s a megye egész lakosságának zavartalan együttműködését kívánja biztosítani.

A nagy éljenzéssel és tapsal fogadott beszéd után Geiszt Gáspár üdvözölte a főispánt a törvényhatóság nevében. Kijelentette, hogy nehezebb helyre, nehezebb időben még nem neveztek ki főispánt. Utána

Tildy Zoltán a Független Kisgazda Párt előlegezett bizalmáról biztosította a főispánt.

Ezután az új főispán megköszönte a földmivelésügyi miniszter megjelenését és a közgyűlést bezárta.

Darányi: A kormányban meg van minden szándék a vármegye bajainak orvoslására

Délben 250 terítékes bankett volt a Komlószállóban. Az ebédet Ricsóy-Uhlarik Béla a

kormányzó, a emelle poharát, majd többek felszólítása után Darányi Kálmán főlelőnöki miniszter mondott beszédet. Rövid beszédében megköszönte a meleg fogadást, közölte, hogy őt a kötelességteljesítés bivia ide, mert január előtt lenni annál a frigyél, mely Békés vármegye és új főispánja között ma fölt lére.

— Tanuságot jöttem tenni arról, hogy régi munkatársam, Rhicsóy-Uhlarik Béla főispán mindenben ura lesz vállalt feladatának.

— Idejöttem mint agrárminiszter ebbe az agrármegyébe, hogy dokumentáljam, hogy a kormányban megvan minden szándék a vármegye bajainak orvoslására. Az új főispán — elárulom Önöknek — máris erélyesen szállt síkra a vármegye érdekeiért.

A miniszter és kísérete, valamint a megjelent nagyszámú és előkelő közönség a délutáni gyorsvonatra, illetőleg autókön indult vissza a fővárosba.

Jegyzőkönyv kivonat a MANSz szept. hó 18-án tartott választmányi gyűléséről

Dr. vitéz Havivár Gyuláné a MANSz elnöke köszönetet mond elsősorban Pétermann Józsefné alelnöknek, aki távolléte alatt a népiünnepély rendezésének felelősségét és nehéz munkáját magára vállalta és mindent kiterjedő figyelmével az ünnepély sikerét biztosította. Köszönetet mond az összes közreműködő kedves Hölgyeknek önzetlen fáradozásukért és anyagi hozzájárulásukért.

Elnök megállapítja, hogy a mai nehéz viszonyokhoz mérten igen szép anyagi és erkölcsi eredménnyel végződött a népiünnepély, s újfólag köszönetet mond a hölgyeknek, akik ezt a sikert előmozdították.

Mindazok, akik ott voltak láthatták, hogy mire képes a szeretet, összetartás és segíteni akarás.

Minden sátorban serényen folyt a munka, különösen a sör-virslis, pörkölt és halsátorban volt sok dolog, ahol készült az ízletes és olcsó ételek. A sör-virslis sátorban: Nónay Ferencné, Bárdos Józsefné, Domokos Albertné, ifj. Fekete Jánosné, Hekele Lászlóné. A pörkölt sátorban: Schröder Jánosné, Nagy Benedekné, Gálos Pirokska, Nemet Gizella, Balassa Gizella. A halsátorban: Villányi Nándorné, dr. Szász Lajosné, Vaskor Károlyné, Karsay Lajosné munkálkodtak. De kivették részüket a nemes munkából az összes sátorokban és a

pénziáraknál működő Hölgyek is. Szép eredményt mutatott fel a „Bazár” melyben dr. Sallay Lászlóné és Madaras Katinka. A virág és gyümölcs sátor, melyben Feller Ernóné, dr. Házy Sétóné, Pánczél Emília, vitéz Székely Sándorné. A süteményes sátor, melyben dr. Bartha Gusztávné, dr. Kányó Tivadárné, Pintér Istvánné, Utrin Istvánné, Szigeti Istvánné, Kató Terike. A perccs sátor, melyben Ósápay Györgyné, Bíró Teruska, és a fagyalt-sátor, melyben Lovas Zoltánné működtek közre.

Minden sátor sikeréhez hozzájárult a sok kegyes fiatal leány szorgoskodása.

Ugyancsak fontos helyet töltöt

tek be a pénziárak ellenőrzésére beosztott hölgyek: dr. Kató Józsefné, Kaucsill Borbála, Köhler Zsuzsanna, Sörhegyi Károlyné, Virág Mária és Wagner Mártonné.

Elnök indítványára jegyzőkönyvi köszönetet mondanak az ingyen sátorkölcshozóknak, a nagylelkű adakozóknak és a felülvezetéseknak s mindazoknak, akik önzetlenül segédkeztek. A választmány elhatározta, hogy a népiünnepély minden évben megrendezt, mely a szerzett tapasztalatok alapján évről-évre jobban fog sikerülni és így biztos forrása lesz a MANSz anyagi gyarapodásának és fejlődésének.

Megválasztották az Országos Baromfi Értékesítő Bizottság helyi bizottságát

A piaci ellenőrzést haz. gazdálkodókör tagjai végzik

Szeptember 21-én megválasztották azt a helyi bizottságot, mely a külkereskedelmi hivatal vezetésével ellenőrzi, hogy a jövőben megadott legkisebb baromfi árakat a kereskedők betartsák, illetőleg a minimális áron alul ne vásároljanak.

A bizottság tagjai a következők: Pikó Béla elnök, Kovács Gábor községi bírósági, Pánczél Emil főjegyző, Papp Zsigmond, G. Nagy László, Kruchió Lajos, Szabó A. Lajos, Vincze Endre, Lukács Antal, Ágoston József, Oláh István, Vataj Albert, vitéz Pajor Gyula, Wagner Márton, Szilágyi Albertné, Mórtyusz István, Molnár István, Marjai Istvánné.

A kereskedő lelkiismerete a mérlege

Állandó panasza a termelőknek, hogy a heti piacok adás-vételii sietségében érzékeny súlykülönbségek fordulnak elő és csodálattal, tosképen mindig a termelők hátrányára. Ennek megszüntetésére a község egy kisebb üzedes mérleget állít ki a piacra, amelyen bárki ellenőrző mérlegelést kérhet. Ezekért a mérlegelésekért nem kell fizetni.

A becsületesen mérlegelő kereskedőknek nem kell tartani az ellenőrző mérlegelésről.

Az ellenőrző mérlegelést azonban nemcsak a baromfi-féléknél, hanem bármilyen súlyra vett vagy eladott árúnál is igénybe lehet venni.

Szokvány minőségű árú

A minimális ár a kereskedelmi szokványminőségre vonatkozik. Nem kívánhatja a termelő, hogy a csont-borból álló baromfiának

kielőséget is annyit adjon a kereskedő, mint az eladásra előkészített jobban lévőért. Nehogy azáltal ártassa magát az a termelő, aki ilyen ártott árut hoz a piacra, hogy ezt is köteles lesz a kereskedő a minimális áron megvenni. Nem az ilyen árut visszautasíthatja a kereskedő.

A termelő és kereskedő érdeket össze kell egyeztetni

Az Országos Baromfi Értékesítő Bizottság kalkulációs albizottsága a külföldön elérhető árak figyelembe vételével állapítja meg a belső legkisebb helyi árakat, persze a szokványminőségű árakra. Előnyös, hogy a kereskedői verseny, az árú jobb minőségét véve, vagy talán még az áru értéke magasabb áru is eredményez. Mindenesetre a termelőnek az az érdeke, hogy az árú eladassa, és pedig az elérhető legmagasabb áron. Viszont a kereskedőnek az az érdeke, hogy a kalkulációs albizottság által megállapított minimális ár és a vele versenyző (ha lesz egyáltalán ilyen verseny) többi kereskedő társa árúival szemben minél előnyösebben rástárolasson.

A minimális ár és a versenyár közötti területen most már össze lehet és össze is kell egyeztetni a termelő és kereskedő érdekeit, különösen, ha a helyi ellenőrök ügyességével a súlycsalásokat is ki tudjuk küszöbölni.

A tervek szerint az október másodikán szerdai piacon már a minimális áralapon indul meg a baromfi értékesítés és ugyanakkor kezdik meg az ellenőrök is a működésüket. Közös érdek, hogy a közönség a kellő komolysággal,

okossággal és körültekintéssel vegye ki a maga részét ebben az újításban és „tolvaji” csak ott kiáltson, ahol lényeg meg akarják rövidíteni a termelőt. W

PESTI LEVÉL.

A KÖRÚTON

sétálok. Szemben a Nemzetivel. Az Emke terrasz előtt emberek szorítják, tolják egymást. Sokan járnak itt. Most egy vak ember jön. Kopp-kopp-kopp!... És hangosan beszél, hogy egy özönvíz keletne, hogy elpusztulna az emberiség, a fekély a földön! Az emberek összenéznek. Olyan bánatosak. Utat nyitnak. Egy mellé szegődik, karanfogja, hogy bácsi-kám, majd én átvezetem, a tömegen. És átvezeti az úttesten is. A vak elhallgat. És mindenki hallgat. Még a bot is halkabban koppan a betonra.

A NEMZETI ELŐTT

sok mindent láthat az ember. Ott a színészbefjáró. Színészek, színésznők (akiknek a nevét naponként halljuk) vonulnak be, ki. A villamosmegállónál egy hadirokkant adómentes ugató kutyát árul. Játékszer. Mindenki nevet, csak ő nem. A kutyát szorgalmasan nyafog. Egy kislány is próbálja. Nála nem nyafog. A mamája nem veszi meg.

Az órát (a híres órát) most tartatják. De azért csak itt találkoznak a fiatalok. Meg nemcsak a fiatalok. Az őszi divat vonul fel a hölgyeken. Egy fiatal lány jön. Tépelt szemöldökű, a szája vörös. Szóval modern hölgy. A harisnyája selyem és a cipőfeletti egy lyuk van rajta. De olyan hódítóan néz körül, olyan fenséggel. Egy másik. Szintén tépelt és festett szemöldök, piros köröm, vörös száj, del. — Nem az őszi divat szerint. Hanem fehér rövidharisnya; legyűrve. Piros strandzandál, fehér tenyészon ruha. És gombos. Élőgombos. A gombok kb. 10—12 cm.-re lehettek egymástól. Az alsó három nem volt begombolva. És volt egy pár még, amelyet begombolt ugyan, de nem sok sikerrel zárták össze a ruhát. És látszott, hogy már péntek van. Kezében hanyagul fehér táskát lóbált. Mindenki őt nézte. Aztán jött a párja és összefonódva elvihogtak a Körút felé.

A megállónál egy küsszakasz automata. Egy 20 filléresért három küsszakaszt ad és egy 2 fillérest. Egy szürke hajú ember csendesen vált és a 2 fillért megkapja.

A rokkant kutyája nyafog. Üveg szemé mintha könnyes lenne...

Cs. I.

Vitéz Márky Barna alispán megállapításai a súlyos gazdasági helyzetről

A vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 27.-én érnegyedés rendes közgyűlésen tartott. Az alispáni jelentésből a következőket közöljük:

Rosszabbodott a közegészségügy.

A vármegye egész ségügyi viszonyai a múlt év hasonló időszakához viszonyítva rosszabbodási mutatóknak. Ennek oka főleg az, hogy a vérhas, mely szörványosan állandóan előfordul a megye területén, július hónapban 213 megbetegedést okozott, Augustus hónapban a megbetegedések száma ugyan csökkent, de viszont a hasihasnyánvesztések száma emelkedett. Főleg az emésztőszervi megbetegedések fordulnak elő nagy számban.

A fertőző betegségek elleni intenzív küzdelmet igen megnehezíti részben a lakosságnak a megelőzés terén tapasztalható kulturálisanáltsága. Pl. a megelőzést igen jól szolgáló tifusz elleni védőoltásra önként

alig jelentkeztek, bár ezen okok díjtalanok a szegénysorsu lakosság számára, akik között pedig a hasihasnyánvesztés nagyobb számban fordul elő.

Népmozgalmi adatok:
Születések száma: 2460
Halálozások: 1998
A természetes szaporodás 462

Nagy tűzkárok a vármegyében

A május havi rendes közgyűlés óta a vármegye területén 92 tüzes tűz érkezett be jelentés. A károsultak száma 104, a tűzkár épületekben 20 018 pengő, ingóságokban pedig 40.448 pengő. Az összes tűzkár 60 466 pengő, melyből biztosítva volt 50.718 pengő, nem volt biztosítva s így nem térül meg 9744 pengő értékben megsemmisült épület, illetve ingóság. A tűz keletkezési okaként 22 esetben gondatlanság, 14 esetben a villámcsapás és 11 esetben a gyermekeknek gyújtószerkezetekkel való játékából származott.

A mezőgazdaság helyzete

A mezőgazdasági helyzet nagyvön kritikuss. Keresztként a gabona 10—20 kg.-ot adott, a legnagyobb ritkaságok közé tartozott, ahol 18 kévés keresztje a búzának megadta a 25—30 kgot.

A buza faisuiya 67—82 kg. között mozgott. A szem kiegyenlített apró és sok helyen gyommagvakkal fertőzött.

Az árpa és zab erősebben megszorult, mint a buza.

Termés eredmények:

buzából kat. holdank.	5 10 q
rozsból " " "	5 — "
árpából " " "	7 — "
zabból " " "	5.40 "

Legnagyobb kár a tengerinél, mert míg tavaly 10—12 q. vármegyei átlag termés volt, addig az idén 4.5 q. átlag termés eredményénél alig ha lesz jobb kat. holdanként.

Egy pengő 80 fillér volt a legnagyobb és egy pengő 30 fillér volt a legkisebb férfi napszámber

Mezőgazdasági munkások átlag napszámberai:

Májusban férfi: 1.30 P., nő: 0.90 P., gyermek: 0.50 P.

Juniusban férfi: 1.30 P., nő: 0.90 P., gyermek: 0.50 P.

Júliusban férfi: 1.40—1.80 P.,

nő: 1.00—1.40 P., gyermek: 0.80 P.

Aug.-ban férfi: 1.20—1.40 P., nő: 0.80—0.90 P., gyermek: 0.40—0.60 P. volt.

Július hónap volt az, amely a legjobb keresethez juttatta mezőgazdasági munkásainkat. Aratás, cséplés, hordás és asztalolásnál a fenti béren kívül ételmezésben is részesültek.

Részes arató és cséplőmunkások keresete 5—6 q. között mozgott, míg a cséplőké 18—20 munkanap alatt 2—3 q. volt.

A cséplést a bércséplők 6-8 százaléki végezték, melynek a fele a munkásokat illette meg.

A legelőkön a jószág nem talál semmit

Legelőinken a jószág hónapok óta nem talál semmit, legtöbb helyen csak arra jó, hogy az, állatészervezetnek szükséges mozgás a legelőn való járás, elősegítse. A legelők kisültek, s hatalmas repedések hirdetik a legtöbb legelőn a szárazság tartalmát.

Pusztít a sertéspestis

Az állategészségügyi viszonyok a múlt közgyűlés óta lefolyt időszakban a sertéseket illetően kedvezőtlenek voltak. A sertések betegségei közül a

sertéspestis utabban 13 községben állapított meg úgy, hogy jelenleg a vármegye 19 községe van sertéspestissel fertőzve. A betegség 5 községben és Békéscsaba megyei városban járványos jellegű. Hogy a sertéspestis így nagymérvűvé vált nagyrészt az az oka, hogy a sertéstulajdonosok a túlalacsony sertés árak miatt a sertéspestis elleni szimulán oltást igen sok helyen elhagyták. Hogy a szegény sorsu lakosság sertésállománya némileg megmentessék, az állategészségügyi ebadóalpnak erre a célra szolgáló fedezetének terhére több községben, hol a betegség fellépett ingyenes sertéspestis szarum és vírus lett az előjáróság által igazolt szegénysorsu sertéstulajdonosok sertési részére, a vármegye által engedélyezve.

Az állandó állategészségügyi intézmények állapota kielégítő.

Utügy

A kereskedelemügyi miniszter megállapította az egész ország főközlekedési utahálózatát; a hálózatba kerülő utak kiépítése, fenntartása állami feladatot fog képezni. Ezen főközlekedési utonalakból a 414 sz. szarvas—körösladányi közut, azelőtt gyomaendrőd-szarvasi th. és gyomai—körösladányi th. közutakból lett államúti.

Az állami és th. közutak forgalmának 1927—1928. évben számlálás után történt megállapítása óta a forgalmi viszonyokban nagy eltolódások mutatkoznak, ezért a kereskedelemügyi miniszter ur a fenti főközlekedési, th. és vasúti hozzájáró közutakon f. évi július hó 15-től egy éven át tartó forgalomszámlálást rendelt el. A számlálás minden harmadik napon egy-egy hat órás napszakon át történik. Vármegyénkben 158 számlálóhely van.

Fásítás

Tavaly őszén akiépített utak mentén a m. kir. Államépítészeti Hivatal kereken 11.000 drb. csemelét ültetett. A csemelékben a szárazságon kívül barbár kezek is sok kárt okoztak, a m. kir. Államépítészeti Hivatal minden egyes esetben ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett.

Utrendőri kihágásért, főleg legeltetésért 200 feljelentés érkezett.

Fizetési zavarok elő néznek a községek

A folyó évben a törvényhatóság területén lévő városokat és községeket ért fagy és jégkár, valamint utóbb az állala-

MEGJELENT az

Ungvári
László
R.-T.
Céglead

keletkezett
kéjgyűlésre
1935/36

díjmentesen küldi:

BUDAPEST,
IV., Veres Pálné-u. 8.
Telefon: 883 31.

nos aszálykár előreláthatólag olyanmervű adóelengedéseket tesz szükségessé s az adófizetési készségeit annyira csökkentette, hogy a fizetési képesség, illetve a háztartási alapok teljesítőképeségét illetően aggályaimat kell kifejezésre juttatnom. Ezek a károk a legnagyobb mértékben jelentkeztek és kétségeim vannak az iránt, hogy a községi önkormányzatok elsőrendű szükségleteiket fizetési zavarok nélkül képesek lesznek-e leküzdeni.

A folyó számadási évben már nyolc hónap telt el, mely idő alatt a kivetett összeg 66 százaléknak be kellett volna folynia, ezzel szemben a helyzet az, hogy 36 százalék, vagyis az évi kivetésnek még a fele sem folyt be.

Válságban az építőipar

Az építőipar változatlanul a legaggasztóbb napokat éli.

A kereskedelmet, mint az őstermelés és ipar természetesen függvényét, azok produktumainak forgalomba hozóját természetesen súlyosan érintették már ezideig is az áru-beszerezésnek évek óta tartó valutáris és vámpolitikai nehézségei. — de kettőzöfien súlyosan érzi a nevezett gazdasági ágaktól való függő helyzetét ezekben, amikor is a gazdasági adatsorok a katasztrofális termés, az iparostársadalmat a folytonosan csökkenő munkalehetőségek vevőköréből teljesen kivonták. Különösen áll ez Békésvármegyére, amelyet az elemi csapások, a fagykár, az aszály az ország összes vidékei közül a legsúlyosabban érintettek. Az építkezések ugyszólván teljesen szünetelnek, a fogyasztóközönségnek igen nagy tömege még a legszükségesebb ruha, lüzelő és élelmiszer szükségletüket sem tudják beszerezni.

A vasárnapi munkaszünet kérdése.

Az újonnan életbeléptetett teljes vasárnapi munkaszünet, mint elve a kereskedőtársadalom örömmel üdvözli, jelen formájában azonban sérelmesnek tartja, minthogy a városi és falusi kereskedők között a nem egységes rendezés folytán egyenlőtlen helyzetet teremti. Kivánatos tehát a teljes vasárnapi munkaszünetet a városok és falvak differenciálása nélkül egységesen az egész országra kiterjeszteni.

Kner Izidor emlékezete

Meg kell említeni, hogy Mézes János, a belügyminiszteri számvevői kirendeléség vezetőjét a belügyminiszter Balára helyezte át. Utódiául a belügyminiszter Vincze Andor számvetésos gyulai lakost nevezte ki, aki itt már régebb óta teljesít szolgálatot.

Végül sajnálattal jelentem, hogy az elmúlt időszakban Kner Izidor és Kovács István törv. hat. bizottsági tagok elhaltak. Kner Izidor, ki szerény kezdetből nagyszabású és külföldön is ismert ipari üzemet fejlesztett ki Gyomán, a vármegyének közbecsülésben és közéletében álló polgára, s törvényhatósági bizottságnak pedig lelkiismeretes, kötelességtudó tagja volt. Halála osztálytalanul mély részvélet váltott ki a társadalom minden rétegében. Temetésén a törv. hat. képviselőiben megjelentem, sirjára koszorút helyeztem. Osztálytalan sajnálatot és részvélet kellett Kovács István gazdálkodó endródi lakos halála is, aki régi idők óta a törvényhatóságnak szereplő tagja volt. A temetésén a törvényhatóság képviselőitől gondoskodtam.

Rövidesen megkezdődnek a Körösök hajózhatóvá tételének munkálatai.

Az egész vármegye közgazdasági életére kiható nagy munkálatok indulnak meg Csongrád közelében, ahol a békényi zsilip felemelése után sor kerül a második lépcső megépítésére, amely Békésig, illetve a másik Körösön Ladányig teszi lehetővé a Körösökön való hajózást. Természetesen, ennek a második lépcsőnek megépítése évekig eltarthat.

A nagy munka tehát elkezdődött a végrehajtásához nem kell egyéb, mint a szükséges pénzösszeg előteremtése. Reméljük, hogy a szükséges pénzösszeg rendelkezésére áll majd a kormánynak s a megkezdett munka zavartalanul folyhat tovább.

A nagy munka tehát elkezdődött a végrehajtásához nem kell egyéb, mint a szükséges pénzösszeg előteremtése. Reméljük, hogy a szükséges pénzösszeg rendelkezésére áll majd a kormánynak s a megkezdett munka zavartalanul folyhat tovább.

H I R E K

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepeken és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Máday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszerár tarti szolgálatot.

Fáy főispán bucsuja Békésmegyétől. Vitéz Fáy István dr. Békésvármegye volt főispánja, akit a kormányzó Zentlőné vármegye főispánjává nevezett ki, szombaton bucsuzott el a vármegyétől. A távozó főispánt vitéz dr. Márky Barna alispán üdvözölte, majd Fáy főispán mondott nagyon megleghangú bucsubeszédet.

Áthelyezés. *Galambos József* kir. erdőmérnököt a győri kir. erdőgazgatósághoz helyezték át. A békéscsabai kir. erdőfelügyelőség vezetését *Baldoczy István* kir. erdőmérnök vette át, akit Győrből helyeztek ide. *Galambos József* kir. erdőmérnök 7 éve működik a vármegyénkben. Az ő működéséhez fűződik a vidékünk fásításának erősebb megindulása és közutaink nagyobb mérvű fásítása. *Galambos* mérnök többször tartott előadást Gyomán is a fásításról és azzal kapcsolatos gyakorlati esetekről. A hozzáfutóknak mindig segítségére volt, ezért őszintén sajnálják az eltávozását. Csak azt remélik, *Baldoczy István* kir. főmérnök is segítségünkre lesz és úgy majd őt is megszeretjük.

Megsemmisítették a debreceni és nyírbatori választásokat.

Magyar táncosnő kalandos útja a nagyvilágban. Egy híres magyar táncművész nő világméretű kalandozásairól remek cikket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és kitűnő tartalommal jelenik meg. A pompás illusztrált rádióműsorokon kívül, egyfelvonnásos szindarabot, színházi beszámolókat, elbeszéléseket, szebbnél szebb képeket, slágerszövegeket és nagyszerű filmrovatot talál az olvasó a népszerű színházi képsorban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A FUTURA értesíti a lakosságot hogy módjában lenne múltévi 6-tengerit P. 15.60, idei termésű import tengerit P. 14.60 mézsáncenkénti áron SZOLNOK hajóval szállítani. A múlt évi október-novemberi, az ideit november-decemberi szállításra értjük. A vasúti fuvar Szolnokról-Gyomáig mézsáncenként 15 tonna vagonban 73 fillér, 10 tonnás vagonban 79 fillér. Előjegyzéseket a Wagner fakereskedésben lehet eszközölni.

Tábortűz. Szeptember 28-án, ma este a cserkészek vidám táboritűzet rendeznek a sportpályán.

A M. Kir. osztálysorsjáték résztvevői közül legelőbb RÉGI SORSJÉGYSZAMAIKAT tartak meg, mert így előnyösebben kiszírelhetik meg a szerencsésüket és hasznathatják ki az óriási nyerési esélyeket. Emiatt áll aránylag kevés sorsjegy az új vevők rendelkezésére az október 19-én kezdődő új sorsjátékokra. Siessen magának tehát egy sorsjegyet biztosítani, mert legutóbb is sokan, akik a húzás előtti napokban akartak sorsjegyet venni már nem kaptak. Fizetni van ideje legkésőbbben a húzás előtt.

Az Új Magyarország az új idők egyetlen hivatali szöszölője és egyetlen sajtóhatalma most lépett második évfolyamába. Kérjen mutatványszámot Mátyás Ákos helyi megbízottól.

Mátrai „CSEVICE” természetes savanyú borvíz Glöck Ármán gyomai kereskedőnél jutányos árban kapható. Javasolva sárgarág, gyomorégés és májbaj ellen. Mint borvíz is kitűnő.

Országos vásárok. Szeptember 27-én, 28-án és 29-én Békésen, 29-én Törökszentmiklóson, október 3-án Berettyóújfalun és Tiszafüreden, 4-én, 5-én és 6-án Mezőberényben, 7-én Dévaványán országos kirakodó- és állatvásárt tartanak.

Magyarországi ötvöztetés alapja a gyűnőfesztermelés. Mindenki ültessen, fásítson, akinek módja van hozzá. Árjegyzéket ingyen küld és tanácsokkal szívesen szolgál Ungváry László faiskolai szaktanácsadó irodája, Budapesti IV., Veres Pálné utca 8. Tel. 885-31.

Az olasz-angol abesszin bonnyodalom meg mindig a báboruval kíséri.

Fekete papok palotája. Ez a című annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan remek cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képsorban. A nagy terjedelmű és gazdag tartalmú Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Gömbös Gyula miniszterelnök Németországban van, ahonnan valószínűleg nem üres kézzel jön vissza.

Halló! Halló!

FIGYELEM!

Új borbély üzlet nyílt Gyomán, a Gróf Tisza István ut 38 sz. alatt.

BOGÁR GÉZA

borbély és fodrász értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy borbély és fodrász üzletét október hó 1-én megnyitja. Kéri a nagyérdemű közönség szíves pártfogását.

*****

TELEK GAZDASÁGBAN bankuti 1201-es számú vetőmag búza kapható, készpénzért a Budapesten jegyzett 80 kilogrammos tiszavideki búza középárfolyamán, vagy csere útján 15 kilogramm fejjárral. Minden egyes métermázsza után 1 pengő fuvarterítést ad a Növénytermelő hivatalt.

Új ifjúsági Hírlap. Október 1-én jelenik meg Drózdgyőző országgyűlési képviselő, valamint több neves pedagógus és ifjúsági író szerkesztésében az első magyar ifjúsági hírlap: az „IFJUSÁG”. Ismeretterjesztő cikkek, tudományos buvárkodások, országos és vidéki sport, rejtvények, tavaszi rügyek, regény, tárcák, kópáság, ifjúsági mozgalmak, levelek, cserkészek működvelő színpad, falusi és városi ifjak és lányok s a nagy világ ifjúsági eseményeinek ismeretese teszi gazdaggá és színössé, érdekessé az „Ifjúság”-ot, melynek minden egyes száma külön szenzációnak lesz az ifjúsági irodalomnak. A lap gazdag lesz illusztrációkban, amelyek a legjobb magyar rajzolókat is megkérdezzük ki. Egyes szám ára mindössze 10 fillér. A szerkesztőség ezúton hívja fel az iskolák, ifjúsági egyesületek, sportkörök, levelező egyesületek vezetőit, hogy levelezőlapon közöljék a kiadói hivatallal: hová hány példány mutatványszámot küldjenek. A lap ezúton keres vidéki sport tudósítókat is, akik szintén leveleiben jelentkezzenek. Cím: Budapest, V. Párczei Mór utca 4.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Beinschroth Ádámné Váci Mariának fia, Sándor, ág. ev. Barna Gaborné Korda Etelkának fia, László ref., Bodor Pálné Majoros Erzsébetnek leánya Maria Magdolna, rk. Purnoki Lajosné Giricz Emerenciának leánya Ilona, ref., T. Kiss Gaborné Pelyva Ilonának leánya Ilona Gabriella ref., Vatai Albertné Izsó Rózának leánya, Róza ref., Szaniszlói Lajosné Botos Rózának leánya Ilona ref.

Házasságot kötöttek:

Szalóki Lajos és E. Kiss Erzsébet, Várkonyi Elemér és Klímó Mária, Iván Béla és Szabó Lidia Cselei János és Zöld Zsuzsanna, Nagy István és Eke Eszter, Debreceni Lajos és Barkonyi Sára.

Meghaltak:

Tóth Margit 6 napos rk., Kiss Dániel 55 éves ref., Kiss György 67 éves rk.

SPORT

Északi II. o. bajnokság
IX. 28-án:

1 GyTK	4	3	—	1	3	1	6
2 MTK	4	2	1	1	14	4	5
3 Törek.	2	2	—	—	6	3	4
4 GySC	4	1	2	1	8	8	4
5 ETK	3	1	1	1	8	4	3
6 Turul II.	3	1	1	1	10	7	3
7 BISE	3	1	1	1	5	7	3
8 Máv II.	4	1	1	2	6	9	3
9 MSzSC	2	1	—	1	3	9	2
10 KTE	3	—	1	2	2	8	1
11 TAC	1	—	—	1	—	1	—
12 VSE	1	—	—	1	—	4	—
13 Hunyadi	—	—	—	—	—	—	—

Szept. 29-i program: Gyómán GySC—ETK, Szarvason Turul II. — GyTK, Mezőberényben Törekvés — Szüvögyár, MTK — Máv II. Vésztőn VSE—KTE, Békesszentandrásan Hunyadi—BISE.

Matyas II. védelmében!

Matyas II. is sok mindent megpróbált már, de nagyon nehezen jut révbe. Legutóbb Berényben a Textilnél próbálkozott, most meg Gyómán a GySC-hez került Egyelőre próbaképen vezeti a csapat tréningjeit.

A fenti kis közlemény az „A Sport” hétfői számában jelent meg. Mint láthatjuk, a cikkíró szánakozva adta tudomásunkra, hogy Matyas II., a megszűnt csabai „Előre” volt játékosa, — miután már más egyesületnél eredménytelenül próbálkozott elhelyezkedni, mint a GySC amatőr-trénerre ideiglenesen révbe jutott.

Miután feltételezzük, hogy a cikkíró — Matyas II. szánalomra méltó sorsa feletti bánatában — e cikkcskét előzetes és megbízható információ nélkül írta, kötelességünknek tartjuk felhívni a figyelmét arra, hogy a 26 éves Matyas II. egyelőre még nem az a legény, akinek az alosztályi területén, vagy még azonkívül is elhelyezkedési gondolai lehetnének. Azonkívül, hogy négyszeres déli válogatott-játékos és több kitűző érdem szerény tulajdonosa, jelenleg is csorbítatlanul birtokában van 1—2 év előtti kitűző játéktudásának. Boldog lehet az az ügyvezető igazgató, kinek csapatát ez a nagyírú és nagy tudású futbalista oktatja. Matyas Tamást a GySC iránt érzett szimpátia hozta Gyómára és spontán klubszeretetből, — az elnökség előzetes felkérésére — vállalta el a csapat edzését. Valótlán, hogy a Textilrel tárgyalt volna. Ellenben igaz, hogy a Textil szeretett volna vele összeköttetést találni, de Matyas II. nem állt szóba velük. Jelenleg a GySC amatőr-trénerre, azonban személyéhez távolabbi kombinációkat fűzni még korai volna.

Matyas II. az „A Sport” cikkére vonatkozólag lapunk munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

Ugy látom, vannak egyének, akik szeretnek más sportemberek dolgaiba beleavatkozni, pedig még a saját sportdolgaikat sem tudják kellőképpen elintézni. Inkább az utóbbira fordítsanak nagyobb gondot, rólam pedig ne terjesszenek valótlan híreket.

Hírek a GySC-ből. K r u c h i ó László kartörése örvendetesen javul. A gipszet már levették róla s ha az orvos megengedi, úgy az ETK ellen már elfoglalja régi

posztját. A kereskedelmista Győri a KISOK kötelékébe tartozik s kiadatás hiányában nem szerepelhet. Cs. Nagy Gábor pesti egyetemi hallgató lett és a GySC hívek nagy bánatára bucsút mondott a kék-fehér színeknek. Szrenkányi munkája gátolja a tréningeken való részvételében. Matlak munkaközben kisebb balesetet szenvedett s ezért nem játszott a BISE ellen. Papp Vazul lemondott a GySC-ben viselt háznagyi tisztségéről. A sok port felvert Bartha-ügy is befejezést nyert. Eredmény: 10 pengő bírság és 2 GyTK vezetőségi tag 2—2 havi eltiltása a szövetséggel szemben minden tisztség viselésétől. A tehetséges 2 Bartha fivér átlépett a GyTK-ba, azonban még hosszú hónapokig nem vehetnek részt bajnoki mérkőzéseken.

GySC—BISE 3:3 (2:0)

Békés, bajnoki. Bíró: Rátfai.

GySC nagyon gyenge játékot mutatott. A védelem intózott a labdától, az ellenfelet a kapuig kísérte és nem volt ereje a támadásokat még a 16-oson belül se megakadályozni. A halvesor hamar kifulladt, de a csatársor kiegyítő játékot mutatott. Az ujonc Szántó nagyon szépen mutatkozott be Úgyes és bátor futballista. Még sokat várunk tőle a jövőben.

GySC góijait 30 p. Kiss, 36 p. Szántó, II. féldő 11 p. ismét Kiss lölte. Második féldő 28 p. Fried egy 11 est mellé löte. BISE javára két 11-est ítélt a gavallér bíró. Az első mellé lötek, a másodikat Kiss kivédte.

A bíró kerékpáron jár Békésre bíraskodni és a közelmúltban a körgátton leszédtek közlekedési eszközéről és megmagyarázták neki hogy Békésen nem veszíthet a honi csapat! I. L.

GyTK—TAC 1:0 (1:0)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Salgó.

GyTK: Papp—Haivani, Rozsnyai—Kurtz, Tandí, Csikós—Lakatos, Rau, Bartók II., Vatai, Bartók.

TAC: Faragó—Papp, Kiss—Radó, Nagy K., Balogh—Tóth, Debreceni, F. Tóth, Szabó, Nagy

Egyenrangú csapatok, változatos játékból a szerencsésebb GyTK került ki győztesen. Azért lehet mondani, hogy a szerencsésebb, mert a TAC-nak is alkalma volt az első féldő 15 percéig gólt szerezni, de a csatárok lövéseit nem kísérte szerencse. A második féldőben viszont a gyomai főlény könnyen hátrította el az egy-két Tac. kísérletezést. Erős TAC támadással kezdődik a játék. A gyors turkevei csatárok fűrgesége meglepte a gyomai védelmet és így az 5 majd a 8 p-ben szép lövést küldenek kapura, de azokat Papp szépen fogja. 15 p-ben

OSZTÁLYSORSJEGY-TULAJDONOSOK

b. figyelmébe!

1. Az új 35. m. kir. osztálysorsjáték játékterve nem változott. 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő, jutalom 300.000 P, főnyeremény 200.000 P. azután 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000 stb. összesen 7.722.000 aranypengő készpénz.
2. Ajánlatos, hogy eddigi sorsjegyszámát mindenki tartsa meg. A főárusítók a folytonosság miatt üzletfeleiknek a régi sorsjegyeket elküldik vagy egyideig fenntartják. Ugyanis, aki nem nyert eddig — tapasztalat szerint nagyobb a valószínűsége, hogy ezentul húzzák ki a számát egy nagy nyereménnyel, mert a szerencse változó és forgandó!
3. Ha azonban valaki más, új sorsjegyszámmal akar a következő sorsjátékon részt venni, azt a kívánságát is készséggel teljesítik a főárusítók.
4. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye, nem létezik előny vagy kiváltság, csak „SZERENCSE”! Állandó állami felügyelet és ellenőrzés!
5. Ha valaki bármely okból nem akar most részt venni az új sorsjátékban, küldje azonnal vissza a kapott sorsjegyet az illetékes főárusítónak, mert kárt és veszteséget okoz, ha idejében nem küldi vissza.
6. A sorsjegyek árát — egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő — van ideje mindenkinek legkésőbb az október 19-én kezdődő húzás előtt megfizetni!
7. Csak kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogosultságuk. A befizetést legkésőbb a sorsjegyhez csatolt postabefizetési lapon eszközölni.
8. Akinek még nincs sorsjegye, kérien prospektust akármelyik főárusítótól. Ingyen és bérmentve küldik a hivatalos tervvel együtt.
9. A húzások után hivatalos nyereményjegyzéket küldenek a főárusítók. Nagyobb nyereményekről pedig díszkréten külön értesítik azonnal feleiket.
10. Senki se feledje el, hogy sorsjegy nélkül nem nyerhet se kis-, se nagy-, se főnyereményt!

A szerencse útja azonban most ismét mindenkinek nyitva áll.

ujabb Tac támadás, de a lövések minden esetben vagy kapu mellé, vagy fölé kerülnek. 25 p-ben GyTK is magára talál és átveszi az irányítást. 30 p. Vatai közelről megszerzi a mérkőzés egyetlen gólját. 1:0.

Szünet után teljesen GyTK urálja a helyzetet és kapujához szegzi a turkevei legénységet. Lövést, lövés követ, de a jól védekező védelemnek és a nagyszerű en védő Faragónak sikerül mindent elhárítani. 20 p. Nagy K. megrugja Bartókot aminek kiállítás az eredménye. GyTK ostrommal ér véget a mérkőzés. Jók a GyTKból Papp, közvetlen védelem és Vatai.

TAC-ból Faragó kimagaslóan, kivüle még a két bekk és Nagy K. tetszett.

GyTK halvesorból nagyon hiányzott Barik I. aki a kondorosi sérülése miatt még nem vállalta a játékot.

ETK—MTK 3:2 (0:0)

Endrőd, bajnoki. Bíró: Wertheim.

Izgalmas meccset hozott a két csapat találkozója és csak a szerencsének köszönhető, hogy egy pontot meg tudott meneni az ETK.

Az MTK kezd a meccset és az ETK megilletődötten játszik, de a mezőberényiek támadásait nem kíséri szerencse és az ETK kapuja gól nélkül ússza meg az első féldőt. Szünet után ismét az MTK a kezdeményező és nagyiramban támad. A 7 p. Gyebnár a félvonal táján felöki Matuskát a bíró érthetetlenül kiállítja. Gyebnár a bírónak ront, már-már botránytól lehet tartani, végre a társai leverelik és 3 p. szünet után tovább folyik a meccs. A bíró most már megzavarodik és hamarosan egyenlítő hibáját és a 9 p. Kurillának a kezére lövik a labdát a 16-oson belül és büntetőt ítélt. Havas lövi és máris 1:0-

ra vezet az MTK. Az eredmény nem tőri le az ETK-t. több sarokrugást ér el, de csak a 30 p. van eredmény, amikor Kovács II. közelről egyenlítő. Nagy az öröm, azonban nem sokáig, mert a 34 p. Szemesi átjásza az egész védelmet és Ancsinnak adja a labdát aki kiálló offside-ról megszerzi az MTK gólját. Már mindenki beletrördök a vereségbe, amikor Kovács II. váratlan lövéssel megmenti az egy pontot.

Simon játéka élmény volt és toronymagasan emelkedett ki az egész mezőnyből. Jók voltak még Kovács II. és III., és a halvesor az ETK-ból. Mig az MTK-nál Havas, Ancsin és a közvetlen védelem. A bíró mind a két fél terhére súlyosan tévedett és majdnem botrányba fullasztotta a meccset. A játék alapján az MTK megérdemelte volna a győzelmet de a kiállítás és Makkainak az első féldő 11 p-ben történt súlyos sérülése erősen visszavetette a csapatot. Az ETK az elején nagyon megilletődötten játszott, később pedig a hevesen védekező csónka MTK ellen nem volt szerencsésük.

Vasárnap, 29 én a GySC ellen áll ki az ETK Gyómán. Az eredményt megjósolni nem lehet, mi azonban bíznak a csapatban és ha az MTK elleni játékot mutatják, az eredmény nem maradhat el. Endrődön olyan kőszá hírek járnak, hogy a GySC játékosai már az első percekben harcra lépnek akarják tenni Simont, azt hisszük, hogy ez nem fog bekövetkezni és csak arra kérjük a pályára lépő GySC játékosokat, hogy a tudás ellen ne durvsággal, hanem tudással védekezzenek. Mi mindenesetre aggódva kísérjük el csapatunkat Gyómára.

Ifj. Dinya Vilmos

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és Kladóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az endrődi dráma ügyében hatóságsértésért 500 pengőre ítélték Andaházy-Kasnya Béla gyomai képviselőt

Agyulai törvényszék Ungváry
Iancsa kedden tárgyalta le
Andaházy Kasnya Béla ismer-
etes bűnperét. A vádat dr. Tom-
pa Gyula gyulai kir. ügyész-
ségi elnök képviselte, a védel-
met dr. Ulain Ferenc ügyvéd
országgyűlési képviselő látta
el. A vádiratban a Btk. 172 sza-
kának 1 bekezdésébe ütköző
hatósági rendelet elleni gyűlö-
letre izgatás bűntettével vádol-
ták meg Andaházy-Kasnya Bé-

lát, mert a képviselőválasztás
során Endrődön 1935 március
20-án délután 4—5 óra között
Andaházy-Kasnya a népgyű-
lésre kiküldött Bakos József lb.
gyomai fősztolgabírónak ama
rendelkezése ellen, hogy a nép-
gyűlés berekesztésére és a tö-
meg feloszlására az endrődi
karhatalom parancsnokának
utasítást adott, a község háza
előtt összegyűlt többszáz főnyi
tömeget ellenszegülésre izgatta.

Andaházy-Kasnya vallomása

Andaházy-Kasnya Béla kijel-
entette, hogy nem érzi bűnös-
nek magát. Március 20-án egy-
mástól távoleső három helyen
kapott gyűlések tartására en-
gedélyt. Az endrődi gyűlés előtt
Kondoroson volt gyűlés, ahol
már látta, hogy nem tud ide-
jében Endrődre érkezni és
lényegesen tízenkét percet késett.
Bakos fősztolgabíró akkor már
feloszlata a gyűlést. E miatt a
község házáról a postahivatal-
ba sietett és a belügyminiszté-
riumba telefonált, ahol orvos-
lást ígérték. A postáról rögtön
visszatért a község házához, a
tömeget azonban már kiszorít-
tották onnan és őt sem enged-
ték a gyűlés kijelölt színhelyé-
re. Gépkocsijához ment és mint
mondja, nem is bánta a gyű-
lés elmaradását, mert részint
fáradt volt, részint pedig arra
gondolt, hogy politikailag elő-
nyösebb egy belálló gyűlés,
mint egy megtárlott. Tagadta,
hogy a gyűlés feloszlása el-
len izgatott volna. Gépkocsija
mellett állott, levelet olvasott
s akkor egy csendőr durva
hangon szólt rá, hogy menjen
tovább. Közben két lovascsen-

dőr törtévelt keresztül a töme-
gen, az egyik revolverrel ha-
donászott. A ficánkoló lovak
elől sikolozva menekültek az
emberek. Paritz Károly csen-
dőrhadnagy lépett ezután hoz-
zá és rászólt: „Menjen innen,
hagyja el a községet!” Nem
hallotta tisztán a csendőrhad-
nagy szavait, ezért füléhez tel-
te a tenyerét, mire Paritz meg-
ismételte, hogy távozzon. Bár
nagyon dühbe jött, inkább tré-
fára igyekezett venni a dolgot
és így felelt: „Rögtön, csak
előbb más cipőt húzok”. A to-
vábbiakban drámai gyorsasá-
gal perogtak az események, a
tömeg hullámszerűen kezdett és
pár perc múlva egymás után
ropogtak a fegyverek. Közvet-
lenül mellette hárman-négyen
estek el. Pánikszzerűen mene-
kültek az emberek, alig egy-
két perc múlva már senki sem
volt a község háza előtt, csupán
a nyolc súlyosan sebesült.

Vallomását azzal fejezte be,
hogy nem izgatott senki ellen,
nem keresi, ki a tettes, csak
annyi bizonyos, hogy nem ő.
A leghatározottabban tagadta,
hogy a fősztolgabírói beállító
rendelkezés ellen izgatott volna.

A tanuk terhelő kijelentései

Ezután megkezdtek a tanu-
kihallgatásokat. Az első tanu
Bakos József gyomai lb. fősztol-
gabíró volt. Elmondta, hogy
Andaházy-Kasnya Béla negyed-

órát késett. Ekkor már ő uta-
sítást adott a gyűlés feloszlá-
sára. A képviselő vitaikozni
kezdett vele, felelősségre von-
ta, megfenyegette, hogy ezt még

Minimális baromfi-irányárak okt. 5-én.

Kis csirke (1 kg-on alul) 90—95 fillér.
Nagy csirke (1 kg-on felül) 100—105 fillér.
Tyuk kg. 90—95 fillér.
Kövér kacska (drb.-ként 2.5 kg-on felül) 95—100 fillér.
Kövér liba (drb.-ként 5—7 kg. között) 80—85 fillér.

meg fogja banni. Rendekezé-
sét különben sem vonhatta vol-
na vissza, mert másirányu hi-
vatalos elfoglaltsága volt Gyomán.
A véres eseményeket nem
látta, mert akkor már gépkocsin
haladt Gyoma felé. Ulain Fe-
renc dr. védő megkérdezte a
főbíró, mondta-e Bartha orvos-
nak, hogy ha kell, fegyverrel
is megszerzik a többséget? A
tanu tagadta ezt a kijelentést
és azt is tagadta, hogy a gyű-
lés megzavarására leitatott em-
bereket küldött a tömeg közé.

Jároly József gyulai újságíró
azt adta elő, hogy Andaházy
Kasnya meglehetősen kihívó
módon viselkedett. Látta, ami-
kor az egyik csendőrt valaki
melbelökte s ez a csendőr
használta először fegyverét.

Paritz Károly csendőr alhad-
nagy azt mondotta, hogy uta-
sítást kapott a gyűlés színhelyé-
nek kijűtésére. Ezután a
tömeg a község háza előtt he-
lyezkedett el. Hangosan izgat-
tak a csendőrök ellen, akiknek
ekkor utasítást adott, hogy vo-
naiban álljanak fel, majd azu-
tán a község házáról Gyomára
telefonált segítségért. Gyomá-
ról két lovas és két kerékpá-
ros csendőr érkezett. Nem sok-
kal később az egyik csendőrt
léglával mellbe verték, mire ez

fegyverét használta s követte
őit ebben a löbbi csendőr is. A
tanu határozottan állította, hogy
nem adott parancsot a fegy-
verhasználatra. A csendőrök
közül senki sem sértette
Andaházy-Kasnyát, maga is a
fősztolgabíró utasításához ké-
pest mindenben tapintatosan
igyekezett eljárni.

Gál József dr. községi se-
gédjegyző szerint a tömeg fe-
nyegelősen viselkedett. And-
aházy-Kasnyát többen vállukra
emelték, a hősök szobrához
vitték s a képviselő onnan ki-
abálta az embereknek, hogy
várjanak, mert Budapestre te-
lefonált, a belügyminiszter en-
gedélyezni fogja a gyűlést.

Cseh József dr. községi or-
vos szintén hallotta azt, amikor
a képviselő kihívó hangon szó-
lított fel a tömeget, hogy ne
oszoljon.

Erre Andaházy-Kasnya Béla
közbeszólt, hogy a tanu állítá-
sa valótlan. Éppen a tanu iz-
gatta az embereket arra, hogy
bojrányt rendezzenek. Az el-
nök figyelmeztette, hogy fon-
tolja meg szavait.

Bartha János községi irnok
ingadozó vallomást tett. Ez-
után az elnök a tárgyalást fél-
beszakította.

A vád és védőbeszéd

A délutáni tárgyaláson foly-
tatták a tanukihallgatásokat. A
tanuk a délelőtti tanuvallomá-
sokkal egybehangzóan mon-
dották el az eseményeket. Az-
után az elnök felolvasta Dinya
Franciska endrődi asszonynak
a kórházban jegyzőkönyvbe
vett vallomását. Dinya Fran-
ciska, aki a kórházban bele-
halt sérüléseibe, e vallomásá-
ban elmondta, hogy a közel-
ben állott, azt azonban nem
látta, hogy a csendőröket va-
laki megtámadta, csak azt

érezte, hogy állítotték, össze-
esett és a kórházban lért ma-
gához. Az elnök a nyolc ha-
lálós áldozat és a nyolc su-
lyosan sebesült neveit olvasta
még fel, majd a bizonyítás ki-
egészítésére vonatkozó indít-
ványok hangzóttak el.

Tompa Gyula dr. ügyész-
ségi elnök erre vonatkozólag
indítványt nem tett, Ulain Fe-
renc dr. védő azonban 67 tanu
kihallgatását kérte. A bíróság
hosszas tanácskozás után hir-
delte ki határozatát, amely sze-

rini a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványokat elutasítja, mert a tényállást tisztázóknak látja.

Tompa Gyula dr. ügyészi elnök mondotta el ezután vádbeszédét. Szigorú büntetést kért, mert éppen Andaházy-Kasnya Bélának, mint volt törvényhozónak, kellett volna tisztelben tartania a törvényt. Súlyosbító körülménynek kéri betudni Andaházy-Kasnya Bélának cinikus és sértő viselkedését, mely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az endródi események bekövetkeztek.

Utána dr. Ulain Ferenc mondotta el védőbeszédét.

Ítélet: 500 pengő pénzbüntetés

A bíróság este 8 órakor hirdette ki ítéletét, mely szerint Andaházy-Kasnya Béla országgyűlési képviselőt bűnösnek mondotta ki hatóságsértés kihágásában és ezért 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, amely 25 nap elzárásra változtatható át. Az izgatás vádja alól a bíróság Andaházy-Kasnyát felmentette.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint Andaházy-Kasnya Béla képviselő fellebbezést jelentettek be.

A morzsolt tengeri mázsája 16.50 pengő.

A Futura főbizománya előjegyzéseket fogad el november — december hónapokban szállítandó morzsolt tengerire mázsánként 16.50 pengő. Az előjegyzést a Wagner faterkedésben veszik fel.

Bármilyen mennyiséget jegyeztethet.

Október elsején volt 40 éve, hogy az állami anyakönyvi hivatalok megkezdték működésüket

Hosszú politikai harc után, Werkerle Sándor miniszterelnöksége alatt kezdték meg az állami anyakönyvi hivatalok 1895. október 1-én működésüket. Úgy látszik, az elmúlt 40 esztendő nem volt elég, hogy az állami anyakönyvelést elejétől ellenző klérus belássa, hogy ebből a felekezeteknek semmi kára nincs. Feléledt erővel készült a támadás az állami anyakönyvelés ellen, de a győzelem legkisebb reményével.

Az első bejegyzések.

Nézzük, kik voltak azok, akiket először jegyezték be a gyomai állami anyakönyvbe Jantyik Mihály szolgabíró, az első gyomai anyakönyvvezető.

Házassági bejegyzés

1895 október 9-én megjelentek Jantyik Mihály anyakönyvvezető előtt mint vőlegény *Diószegi Károly* ref. földmives, született 1871 november 12-én, atyja *Diószegi József* földmives, anyja *Szendrey Teréz*; mint menyasszony *Kocsis Eszter* ref. földmives leány, született 1879 március 28-án, apja *Kocsis Sándor*, anyja néhai *Kocsis Sándorné Szendrei Erzsébet*.

Tanuk voltak: *Ligárt Mihály* és *Ágoston József*.

Ebben az évben október 9-től december 31-ig 75 házassági bejegyzés történt. A következő esztendőben, 1896-ban 98 bejegyzés volt. Tavaly, 1934-ben 105 házassági bejegyzés volt.

Születési bejegyzés

A születési anyakönyvben az első bejegyzési október 2-án végezte *Jantyik Mihály* szolgabíró — anyakönyvvezető, amikor bejegyezte *Ailer Lajos* ág. h. ev. és *Balog Zsuzsanna* ref. szülők ág. h. ev. vallásu *Lajos* fiának adatait, aki még szeptember 26-án délután 4 órakor született.

Ebben az évben, október 2-től december 31-ig 73 születést jegyeztek az anyakönyvbe. A következő 1896 ik esztendőben 433, míg a múlt 1934-ik esztendőben csak 264 születést jegyeztek be.

Halálozási bejegyzés

Az első halálozási bejegyzést 1895 október 2-án végezték: *Sallai Anna* ref. 72 éves. néhai *Nádudvari János* aggkori végkimerülésben elhalálozott feleségéről.

1895 október 2-től december 31-ig 84 halottat jegyeztek be, míg 1896-ban 318-at, de 1934-ben csak 165 halálozást jegyeztek be.

Kik voltak eddig Gyomán anyakönyvvezetők?

Az első anyakönyvi bejegyzéseket *Jantyik Mihály* szolgabíró végezte, ő utána *Mányi Gyula*, aztán sorrendben *Kiss Kálmán*, *Kató Lajos*, *Debreczeni Géza*, *Laczhelyi Dezső*, *Világhy Elemér*, *dr. Szász Lajos*, *Hanzély János* végezték a bejegyzéseket, míg most *Arany Gusztáv* végzi közmegelégedésre az anyakönyvi munkálátokat.

Osztálysorsjegyet ott vásároljon, ahol a szerencse állandó

A 300.000 pengős jutalmat 1934 szeptember 26-án, a 200.000 pengős főnyereményt, 1932 szeptember 19-én, ismét a 200.000 pengős főnyereményt 1929 szeptember 3-án sok egyéb nyeremény mellett a *Belvárosi Váltóútlelet R. T.* Budapest, VI., Teréz-körut 37. (Telefon 22-3-29.) ügyfelei nyerték.

Mindenkinek saját érdeke, hogy direkt rendeljen sorsjegyet, mert így titoktartásról biztosítva van és a nyereményt a leggyorsabban azonnal megkapja.

Szerdai esték.

Gyoma község Közművelődési Egyesülete a közelgő téli estéken egy-egy szebb jövőbe vetett rendületlen hittel, akarattal újból munkához lát és folytatja sorozatos közművelődési előadásait, a már szokásos szerdai estéken. Az egyesület legutóbbi gyűlésén ismét felvetődött ezen előadások egyhelyre való összpontosításának kérdése, de sajnós, megfelelő helyiség (Kulturház) hiányában egyelőre kénytelen továbbra is az ugynevezett vándor előadások tartására szorítkozni, azon olvasóköribe, ahol a múlt tapasztalatai alapján az esték iránt fokozottabb érdeklődés mutatkozott. Ezek szerint az 1935/36 évben az Egyetértési, 48 as, Kisréti és Németvárosrészi Olvasóköri helyiségét 4—4 előadás, az Ipartestületet pedig 2 előadás tartásának átengedésére kéri továbbra is a Közműv. Egyesület. Az előadássorozat 1935 november hó 6 án este 7 órakor veszi kezdetét az Egyetértési Olvasóköriben. Sorrendbeni előadók: Szőke Ferenc, Fehér István, vitéz Pajor Gyula, dr. Legeza Tibor, Tari János, Némerey Péter, Ruszka Sándor, Wagner Márton, Gecsei Zoltán.

Minden ismeretterjesztő előadást kísérőműsor követ, mely szórakoztató és egyéb érdeklődést keltő számokból áll.

TÁRCA

Beszélgetés gömöri módra a felvidéki magyarokról.

Színhely: egy budapesti kávéház. Jelen vannak: két magyar író az elszakított Felvidékről és e sorok írója. Téma: a felvidéki magyarok küzdelmes élete. Mi érdekesebből beszélhetnénk velük? Nem mondanak vidám dolgokat, amiről beszélnek, csupa panasz és küzdelem, az arcukon a felvételezés alatt, hogy egy kis szabad levegőt élvezhetnek, az elnyomott emberek állandó szomorkás mosolya. A gazdasági, politikai és nemzeti panaszok után végre megkérdezem:

— És ti írók, hogy vagytok?

— Köszönöm rosszul — felel az egyik. A nevét nem írom ki, pedig jó név, de sohase lehet

tudni, nem történik-e odahaza baja abból, hogy itt nálunk panaszkodik.

— Beszéljete már valamit, mit csináltok, hogy éltek, van-e közönségetek, egyáltalán mi van a felvidéki magyar irodalommal?

A másik vette át a szót. Ő a közlékenyebb; abban a kedves ragyogó gömöri tájszólásban beszélt, — melyről mérföldnyire megismeri a fajtáját.

— Ha kíváncsi vagy, hát jó, beszéltek. Nagyon, nagyon vagyunk hozzászokva, hogy ti magyarországiak — már én is csak így mondom — kíváncsiak vagytok ránk. Hát élünk, dolgozunk, de hogy milyen körülmények között, azt ti itt Pesten el se tudjátok képzelni. Próbálom mégis megmagyarázni.

— A közönségünk, azt tudod, száma is kevés és tulnyomó részben nagyon szegény. Nem bír el sok könyvet. Kiadóink persze

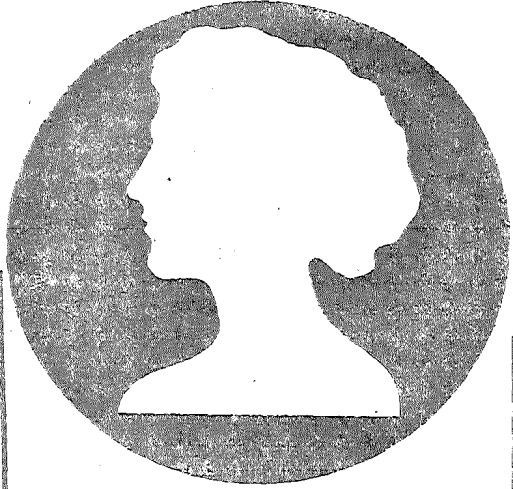
nincsenek. Ki adná magát ilyen bizonytalan üzletre? A Kazinczy-szövetkezet ad ki évenként néhány könyvet, — ez jóformán az egyedüli lehetőségünk. Nincs irodalmi központunk, országrészünk furcsa földrajzi alakja miatt nem is igen lehet. Árván tengünk-lengünk a legkülönbözőbb helyeken. Jó ha ketten hárman vagyunk egy városban, de a legtöbben egyedül élünk, ahol én lakom, ott magam vagyok író és képzeld el, micsoda nagyon rossz az, hogy évszámra nincs senkim, akivel irodalmi dolgokról beszélhetnék. Ha összerakom írónk lakóhelyeit, kijön belőle az egész Felvidék térképe Pozsonytól Beregszászig: Ha felsorolom valamennyiünk polgári foglalkozását — azt gondolhatod, hogy nem az irodalomból élünk — kijönnek jóformán az összes foglalkozások nemzetgyűlési képviselőtől a két hold földesekéjéig turó fiatal földmivesig. Mindebből gon-

dolhatod, hogy nem könnyű dolgozni minálunk írni, nem veszteni el a kedvet, az önbizalmat.

Erre a másik veszi át a szót. Ő pozsonyi, illetőleg csallóközi, nem olyan panaszra, inkább hencsésre hajlandó, lázadó természet.

— Ez mind igaz — mondja — de nem az egész igazság. Van még egy nagy panaszunk, nem is panasz, hanem vád. Ellenetek, magyarországiak ellen, hogy érezzük, cserben hagytok minket. Nem törődtek velünk, mintha nem volna nektek fontos, hogy az elszakított Felvidéknek írói is legyenek, akik kifejezzék az ottani magyar kisebbség lelkiállapotát, érzését, vágyait, bánatait. Pedig mi tartjuk elsősorban a lelket magyarjainkban. Az erdélyi írók iránt érdeklődök. Ezt nem irigyeljük tőlük. Jó írók, megérdemlik, mi is olvassuk őket. De a mi írónk sem olyan utolsók.

Kezdem elsorolni, akiket ismerek:

Miért?

vesz másodrendű sütőport és vanillinokrot, mikor a világhírű

Dr. OETKER-gyártmányt

minden fűszerüzletben megkaphatja
Negyedik kiadású fényképes
receptkönyvet ingyen és
bérmentve küld:

Dr. OETKER A.
Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Jönnek a hosszú téli esték!...

Hol töltheti el azokat hasznosan és kellemesen?

A gyomai Közművelődési Egyesület előadásain.

Látogassa szerdai esténket.

Várjuk, hívjuk és elvárjuk.

Kérjük, ez évben is legyen segítársunk, akarjunk egyet: a magyarság újjászületését, mert a nemzet életében minden a lelkek fordul meg. Az állam összeomlását a lelkek összeomlása előzte meg. A nemzet minden java, minden jó vagy balsorsa a lelkek alakításának függvénye, a lélek az, ami építi a testet, a szellem az, ami építi és fenntartja az államot, a látható világ ezen a láthatatlan világon épül fel.

— Jankovics Marcell, Tamás Mihály, Darkó István...

A másik kettő egyszerre szól közbe:

— Szombathy Viktor, Neubauer Pál...

— Szenes Piroska — mondom én.

— Igen — felel a gömör. — Ő az egyedüli, akit Budapest is észrevett *Csillag a homlokán* könyve óta. És rajtuk kívül még vagy huszonöt író, fiatalok és idősebbek, akiknek csak levegő kellene, hogy kifejlődjenek. Ezt a levegőt azonban bajosan tudnák odafenn nálunk megkapni. Ezt töletek várják, egyelőre hiába. De nekünk az az érzésünk, hogy ti elfelejtettétek minket, felvidékieket.

— Igazatok van. Egyike az azoknak a súlyos mulasztásoknak, amelyekkel mi magyarok önmagunkat csonkítjuk meg. Tenni kellene valamit.

A pozsonyi ráütött a márványasztalra.

Kitört az olasz-abesszin háború

Október 3-án az olasz csapatok átlépték az abesszin határt és megütköztek az abesszin csapatokkal. Mussolini 20 millió olaszt mozgósított. A mozgósítás célját egyelőre nem ismerik, bár Mussolini kijelentette, hogy abban az esetben, ha Olaszországot Európában támadás érne, fegyveres védelemre is kész.

— Tenni fogunk valamit. Magunk megyünk, mint Mohamed a hegyhez. Meg fogunk rohanni titeket egy erős offenzívával. Meg akarjuk mutatni, hogy mi is tudunk valamit. Azért vagyunk itt mi ketten Budapesten, hogy ezt nyélbe üssük.

— Ez már beszéd. A legokosabb gondolat.

— Tárgyalunk kiadóval könyveink kiadásáról.

Próbálunk egy nagy szerzői estét rendezni, belekényszerítjük magunkat a magyarországi közönség tudatába. Nem akarunk megfulladni.

— Nem is fogtok. Sikeretek lesz, ebben bizonyos vagyok.

A szomszéd asztalnál valaki az újságja mögül figyelt ránk. Figyelmesen, gyanusan. A fiuk témát változtattak. Közös ismerősökről kezdtünk beszélgetni.

Nyitrai Zoltán.

Az irányított baromfi értékesítés első piaci napja

Az első panasz: a kiskereskedői mérlegek nem megbízhatók.

A Külkereskedelmi Hivatal irányítása mellett működő helyi Baromfi Értékesítő Bizottság október 2-án megkezdte működését. Az olvasókörök által kiküldött ellenőrök Kruchió Lajos főellenőrrel szorgos körültekintéssel jártak keltek és tanulmányozták az értékesítés apróbb részleteit.

Mint minden kezdet, ez is nehézkesen kezdődött és így az ellenőrök tartózkodtak az adás-vételbe való beavatkozástól. Azonban az egyik kiskereskedőnek a mérlege olyan szembetűnően mutatott kevesebbet, ezt már le kellett leplezni.

Maga a lakosság sem tudja még, mi a reánézve előnyösebb eljárás. Majd ennek is eljön még az ideje.

A Külkereskedelmi Hivatal körértesítése október 1-én.

„Közöljük, hogy a minimális áraknak a gyakorlatban való érvényesülése és általában az egész gazdaár védelem csak úgy lehetséges, ha a gazdák a baromfit közvetlenül az exportőröknek adják el, mert a Hivatal csak az ex-

portőrököt tudja kényszeríteni a paritásos árak megfizetésére.

Kérjük tehát ezen elvet a legszélesebb mértékben közzéadni és a gazdákkal közölni, hogy nem exportőrnel való értékesítés esetén a Hivatalnak nem áll módjában a minimális ár megfizetését kikényszeríteni. Amely gazda tehát közvetítőknél, kofáknál ad el, vessen saját magára, ha nem kapja meg a kívánt árat.“

Vagyis: a termelő tudja meg előbb a minimális árat és e szerint adja el az árúját, a mérlegelésnél pedig legyen óvatos és ha lehet, mérlegeltesse le az árúját előzőben is.

Dutyiba a csaló mérlegekkel

Bárkinék, aki észreveszi, hogy a piacon valamelyik mérleg nem megbízható, az szóljon a legközelebbi rendőrnek, akivel együtt próbálják ki a mérleget és ha az tényleg rossz, jelentésük be a főszolgabírói hivatalban és a rendőrt mindjárt tanunak kell bejelenteni. Majd a hatóság gondoskodik, hogy a csaló mérlegektől megtisztítsák a piacot.

Annyi bizonyos, ha a termelők maguk is nem igyekeznek a saját érdekeiket megvédeni, magukra vessenek, ha megrövidülnek.

Terjed a zöldmező mozgalom Endrődön is

Legelőszemlét és ismertető előadást tartott a zöldmező szövetség Endrődön.

Október 5-án megjelent Endrődön Tolvay Z. Géza, a zöldmezőszövetség központi gazdasági felügyelője és Kovács Sándor községi gazdával megtekintette a község tulajdonát képező legelőket. Utána a szép számban a község háza tanács-termében megjelent gazdák előtt ismertette a zöldmező mozgalom céljait, annak nemzetgazdasági jelentőségét, majd rátért a legelőszemle alkalmával tapasztalt ismertetésére és az észlelt hibák javításának módjaira.

A legelők elhanyagoltak

A hullámtéri legelők gondozatlanok, mert talajuk kullómólt, sohasem fogasolják, a fekteléses trágyázást és szakaszos legeltetést egyáltalán nem ismerik. szélvédő fásítás nincsen. Hogy azonban a legelő még mosi is, dacára a nagy aszálynak, elfogadható állapotban van, az a hullámtéri adottságból magyarázható. Egy kis igyekezettel, mely az endrődi gazdák-

ban megvan, a községi legelők mintanívóra emelhetők.

Mik a teendők?

Az ősz folyamán rélhasogatóval (skarifikátor) fellazítandó a talaj, mert ezzel a téli csapadék raklározásánál elősegüljük és a talajt is szellőztetjük.

A legeltetés szakaszonkénti eszközrendő és a delelési hely a vakaródzófák felállításával és állandó helyváltással a szakasz más és más részén történjen. A delelési hely változtatása után a szakasz láncboronával megboronálandó.

Szélvédő pászta felállításával a talajt a kiszáradástól lehet óvni.

Nincs trágyagazdálkodás

A legelőjóság trágyáját részint a gulyások, részint a szegényebb emberek tüzelésre elhordják. Így a legelő egyáltalán nem jut trágyához, ezért pusztulnak ki lassan a jó gyepnövények és szaporodnak el a káros gyomok. A Kecskés és Harsás legelők teljesen el-

Van-e már életbiztosítása?

Phónix és Turul
Életbiztosító Társaság.
Szíveskedjék érdeklődni
Bodon Lajosnál.
Kazinczy ut 10 sz.

gyomosodollak. A pásztorok a gyomirtással egyáltalán nem lőrdnek.

Keresztül vihető-e a legelő öntözése?

Addig nem ér az öntözés semmit, amíg a legelő helyes gondozására, különösen pedig trágyaerő tartására kellő gondot nem fordítanak, mert az eredményes öntözés erős trágyázást kíván. Kár pedig, hogy a drága körösvíz kihasználatlanul folyik el évről-évre és a jószág a hullámlémi legelőre csak koplalni jár ki.

Rétjavítás és szántóföldi takarmánytermesztés fontossága

A rétvjavítás első feltétele az őszi fogasolás és a komposzttrágyázás. A szántóföldi takarmányok közül elsősorban a lucerna fokozottabb és okszerűbb termesztése jöhet tekintetbe. Példa erre a Gyomán és Endrődön a zöldmező szövettség által megindított lucerna termesztési akció és az ezzel kapcsolatos lucernamag lisztelés.

Milyen kedvezményekben részesíti az Alföldi Zöldmező Szövetség a tagjait?

Ingyenes gazdasági szaktanácsok adásával hozzásegíti az olcsó termeléshez és az értékesítésnél—kikapcsolva a felesleges közvetítőt, 20—30 százalékkal magasabb eladási árat tud a tagjainak biztosítani. Ugyanezt érhetjük el a beszerzéseknél is. Azonkívül egy szaklapot ad hetenként a tagjainak.

Endrőd is részt kíván a zöldmező mozgalomból.

Tolvay Z. Géza központi gazdasági felügyelő értékes előadása után a jelenvolt gazdák Harsányi László főjegyzővel azt az óhajukat fejezték ki, Endrőd is bekapcsolódik a zöldmező gazdálkodásba, egyben megköszönlék a zöldmező szövetség segítését, amit a jövőben igénybe is akarnak venni.

Akinek egy használt 180—200 cm. magas, circa 80 cm. széles dupla ajtója (a külső tele, a belső üveges) van eladó, jelentkezzen a főszolgabírói hivatalban.

PESTI LEVÉL.

NÉGUS

Itt, négus ott, a négus mindenütt. Ezt hallja az ember a vilámoson, rádióban, látja a filmen. Ugyebár, Önök most Abessziniából várnak tőlem riportot; hogy elutaztam, azt hiszik, hogy most Adis-Abebbából küldöm e sorokat s arról írok, hogy a négus bal lábán a sarun hány lyuk volt s hogy a szakállá megrezdült a kíváncsiságtól, mikor a gyomai közönség hódolatteljes üdvözlét átadtam. Nem kérem. Az Önök munkatársa most az ágyat nyomja. De tegnap még négus volt, miután husmérgezés következtében igen melegezt éreztem. És márcsak azért is Abessziniában éreztem magam, mert az orvos úgy lát-szik, a Tana tó vidékéről jött, mert négy óra múlva érkezett. Abessziniái állapotok. Csak az volt a szerencséje, hogy nem igazi négus voltam, különben kegyvesztett lett volna. De igaz, ezt előre megint nem mondhattam volna, mert... megint más jut eszembe: a borbélyhoz bemegy egy úr. Pus-kával. Hogy, ha megvágják lő. Az inas meri megkésélni csak. Mikor elkészülnek, megkérdezi az úr, hogy merte megborotválni.

— Ha megvágtam volna, én hamarabb észre veszem s akkor mindjárt a nyakát is elvágtam volna!

És merjen az ember fenyegetőzni! Hallgattam én is.

RÁADÁST

is küldök. Egy agglény, aki civilben trafikos, leánylakásáról elköltözött. Persze, rendőrségi ki, illetőleg bejelentőlapot is kellett kitöltenie. Kitöltötte a rovatokat, hogy született, hol, mikor, miért. Panaszkodott, hogy az őrszobáról visszaküldték, azon útasítással, mely szerint nem írta be, volt-e katona, rangfokozata, felesége, gyerekei neve és elköltözés oka. Az agglény bosszút forralt és visszaküldte, persze ráírta centis betűkkel, hogy nem volt. Ujra visszaküldték. Miért nem volt. (De, hogy mi, katona-e, vagy... Nem mondta.) Viszontlátásra!

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Sipos Sándorné Gábor Mária leánya Teréz, halva született., Szilágyi Lajosné Timár Erzsébet leánya Erzsébet r. k., Czinczár Istvánné Purger Margit fia István ref., Cs. Molnár Józsefné Csapó Eszter leánya Ilona ref., Szabó Lajosné Forgács Mária-Franciska fia Lajos ref., Juhász Lajosné Petneházi Piroška fia Sándor ref.

Meghaltak:

Márton Bálintné 44 éves ref., Gál Lajos 30 éves ref., Szabó Lajos 4 napos ref., Özv. Farkas Józsefné Kolompár Rozália 76 éves r. k.

Házasságkötés nem volt:

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünneppapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Máday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszeriar tart szolgálatot.

Október 6. 1849. Arad. A tizenhárom vértanú kivégeztetése. Az osztrák hadibíróság, illetve Haynau főhadparancsnok ítélete alapján. Főfőképen azért, mert a magyar sereg nem az osztrák, hanem az orosz előtt lelte le a fegyvert. Kiss Ernő, Schweidel József, Dessewffy Arisztid tábornokokkal és Lázár Vilmos ezredesi agyonlőtték; Aulich Lajos, Nagy Sándor József, Vécsey Károly gróf, Török Ignác, Lahner György, Knezich Károly, Pöllenberg Ernő, Leininger-Westerburg Károly gróf, Damjanics János tábornokokat felakasztották. Valamennyi hős volt, utolsó lehellelég. Pesten, az Új-épületben, agyonlőtték Bathány Lajos grófol, az első magyar miniszterelnököt. Az aradi kivégzések a cár környezetében is felháborodást keltett, ami azután Szentpétervár és Bécs baráti kapcsolatainak megjavulására vezetett.

Eljegyzés. Bogár Géza borbély mester eljegyezte Geszi Juliskát Mezőtúrról. Gratulálunk.

Heti 1 pengős részletfizetésre vásárolhat villamos vasalókat, villamos fűzőedényeket, testmelegítőket, stb. **Benjámín István** villamos szaküzletében Gyomán a Zsidó templommal szemben és Endrődön Kosuth L. u. 15.

A **Dr. OETKER** céget az egész országban ismerik, mert a receptek, melyeket a cég a fényképes receptkönyvekbe forgalomba hoz, a legolcsóbbak és legjobbak. A Dr. OETKER cég sem pénz, sem fáradságot nem kímél és már októberben receptkönyvének IV. kiadását a háziasszonyok rendelkezésére bocsátja. Kérje Ön is ezt a IV. kiadású fényképes receptkönyvet, mely az első, második és harmadik kiadástól teljesen ellérő receptekkel tartalmaz. Ingyen és bérmentve küldi: Dr. OETKER A. Budapest VIII., Conli-u. 25.

Pályázatok. Községi szülésznői állásra Gyomán október 22-ig. Segédjegyzői állásra Békésszentandrásan október 8-ig. Tiszti orvosi tanfolyamra Budapesien október 10-ig.

Békéscsaba több állatvásár tartását kéri. A Rudolf reál-gimnázium internátus céljára 1100 négyszögöl területet ingyen ad a város.

A legmodernebb rádió készülékek teljesen díjtalanul felszerelt és bemutatja **Benjámín István** most megnyitott rádió szaküzlete.

A Gyomai I. számú Vadásztársaság vasárnap vadászatot tart. Akik nyulat akarnak venni, jelentsek azt a Bácsy bankban, az Iványiék lisszüzletében vagy a Wagner fakereskedésben.

A nyulat vasárnap este vagy hétfőn korán lehet átvenni Iványi-éknál.

A gyomai járás főszolgabírája, a bünielként elkobzott és gazdátlan jószágok értékesítésére f. évi október 10-én a főszolgabíróság udvarában megtartandó árverést üzött ki. Az árverés alá kerülő tárgyak közül löfegyverre és löszerre csak az árverezhet, akinek fegyver, illetőleg löszér vásárlásra érvényes halósági engedélye van.

A gyomai anya és csecsemővédőintézet október hóban a pénteki rendelését szombali napon tartja meg.

Egy évi kedvező részletfizetésre megvásárolhatja a legmodernebb Orion, Eka és Philips világmárkás rádió készülékeket **Benjámín István** rádió szaküzletében.

A téli kosárfonó és gazdasági számviteli tanfolyam a helybeli gazdasági népiskola szervezésében november hó 6-án (szerdán) délután fél 2 órakor az iparos tanonciskolai tanteremben megnyitják. A megnyitáshoz szükséges hallgatók létszáma már meg van, kívánatos azonban, ha már meg lesz tartva a tanfolyam, minél nagyobb legyen a hallgatók létszáma, azért október hó 19-ig jelentkezésketszivesen elfogadok. Az előzetes terv szerinti kosárfonás minden héten szerda délután fél 2 órától fél 5 óráig, számvitel pedig minden héten egyik nap az esti (pl. fél 7 — fél 9) órákban lenne megtartva. Véglegesen az órák pontos idejét a nov. 6-i megnyitás alkalmával beszélnék meg közösen a hallgatókkal. Kosárfonást az egyik helybeli képesített kosárfonó mester vezeti, számviteli vezeti Pajor Gyula gazd. isk. igazgató adná.

Országos vásár. Október 7-én Dévaványán országos kirakodó- és állatvásárt tartanak.

Féltaru utazás Budapestre. A Közegészségügyi Hétre féltaru jeggyel lehet Budapestre utazni. Az odaútaztást október 17-től 31-ig, a visszautazást október 20-tól 31-ig be kell fejezni. Igazolványok darabonként 2.50 pengőért a község házában (az iktató hivatalban) kaphatók.

Mátrai „CSEVICE” természetes savanyu borviz Glück Ármán gyomai kereskedőnél jutányos árban kapható. Javasolva sárgaság, gvo-morégés és májba ellen. Mint borviz is kitűnő.

Szlovenszkói magyar írók és költők eibeszléseit, költeményeit, arcképeit közli októberi számában a legszebb képes folyóirat: a TÜKÖR. Mécs László és Sebesi Ernő költeményei, Jankovics Marcell (a Toldy-Kör einöke) utirajza, Szombathy Viktor novellája, Kassai Zoltán, a hírneves kassai amatőr-fényképező művészi felvétele adják meg ennek a gazdag tartalmu számnak jellegét. A szlovenszkói magyar irodalomról külön cikk tájékoztatja az olvasót a Tátráról és a magyar pusztáról, Algirról és az Eszterházy-kastélyról, az amerikai rádióról és a Nemzeti Színház ujjávarázsolt palotájáról nagyszerű riportok számolnak be. Zádor Anna az ősz művészettörténeti vonatkozásairól ír. Az októberi szám irodalmi színvonalát az említettek kivül Bibó Lajos és Török Sophie novellái, Fenyő László, Hegyaljai Kiss Géza és Zeik Zoltán költeményei jelzik. A mulatságos film-rejtély-pályázat folytatódik s mellette értékes díjakkal jutalmazott új pályázatot is ír ki a TÜKÖR. Az állandó rovatok ebben a hónapban különösen változatos tartalmuak, most is sok új ötlet gazdagítja a legszebb magyar folyóirat új számát.

Halló! Halló!

FIGYELEM:

Uj borbély üzlet nyílt Gyomán, a Gróf Tisza István ut 88 sz. alatt.

BOGÁR GÉZA

borbély és fodrász értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy borbély és fodrász üzletét október hó 1-én megnyitotta. Kéri a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Naponta 5000 pengő kereset.

Ennyi a jövedelmük a világ leghíresebb írónak. A regényírás nagymestereinek művei jelennek meg a „Világhírű regények” című példátlanul olcsó könyvsorozatban. Új vállalkozásról van szó, amelynek párját nehezen találjuk: 96 fillérért adunk egy pompás diszes félbörkötésű 320 oldal terjedelmű regényt. A világirodalom gyöngyeit adjuk. Minden hónap eseményt szállítunk egy-egy regényt pompás félbörkötésben. Csak olyan hírneves íróktól adunk ki egy-egy regényt, akik az európai olvasóközönséget már meghódították. A legközelebb megjelenő kötetek a következők:

- Rider Haggard: A gyöngyhajadon,
- William J. Loeke: Az uri esavargó Rabin dranah Tagore: A hajótöröttek
- Frank Norris: Az örvény, Maurice Ronard: Lerne doktor, Francis de Crolsset: A malacciai asszony. Kérjük vágja ki és a megrendelést küldje be az alanti címre:

Tolnai Nyomdai Müintézet és Kiadóvállalat R. T.

Budapest, VII. Dohány ucca 12. Megrendelem a Világhírű regények 10 kötetét diszes félbör kötésben 15 pengő bolti ár helyett 9 pengő 60 fillérért, tehát kötetenként 96 fillérért. Minden hó esemény a mű kézbesítésekor fizetek 96 fillért. Ezenkívül semmit sem tartozom fizetni. Vidékre 96 fillér előzetes beküldése után, bérmentve küldjük a regényt. Utánvételt 75 fillérrel drágább, mert ennyit számít a posta.

.....név
..... foglalkozás
..... Helység
..... ucca..... sz

a megrendelő olvasható aláírása.
Kelt, 1935

TELEK GAZDASÁGBAN bánykúti 1201-es számú vetőmag búza kapható, készpénzért a Budapesten jegyzett 80 kilogrammos tiszavideki búza középárfolyamán, vagy csere útján 15 kilogram felárral Minden egyes métermázsa után 1 pengő fuvarterítést ad a Növénytermelő hivatal.

Zenekedvelők figyelmébe ajánljuk a „Magyar Zenealbum”-ot, melynek legújabb száma most jelent meg rendkívül nívós és gazdag tartalommal. A zenei folyóirat, hogy minden zenekedvelőnek lehetővé tegye megszerzését előfizetésél 50 százalékkal szállította le, úgy hogy évi 3 P-ért cca 250 zeneműhöz jut hozzá a folyóirat előfizetője. Ezzel az olcsóságával egyedül áll nemcsak hazánkban, hanem az egész kontinensen a „Magyar Zenealbum”. Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. Wesselényi u. 69. Postacsekkszáma 27.144.

Szines egészségügyi riportkiállítás készit elő a Magyar Egészség Hete. Féláru vasúti kedvezmény a kiállításra október 17-ől közöli. A Magyar Egészség Hetén rendezendő Országos Egészségügyi Kiállítás külsőségeiben és ujszerűségeiben valósággal tudományos riportkiállítás lesz, élő propagandája a korszerű reformokat felölelő népegészségügynek. Nem csupán a tudomány száraz statisztikai adatai, hanem a modern új kifejezésű formáknak változatai döbbenlik rá a közönséget az egészségügyi mai állapotára és végigvezelik a falu és a tanya egészségügyének minden szivetszomorító és minden reménykeltő részletén. A páratlan érdekességű kiállítás előkészületei lázas iramban folynak s azokról bővebb felvilágosítást adnak a Magyar Egészség Hete központi irodái (IV. Petőfi Sándor utca 9. Tel: 890-75.)

SPORT

Északi II. o. bajnokság X. 5-én:

1 MTK	5	3	1	1	24	4	7
2 GyTK	5	3	—	2	7	6	6
3 Törek.	3	2	1	—	8	4	5
4 Turul II.	4	2	1	1	14	11	5
5 BISE	4	2	1	1	7	7	5
6 GySC	5	1	3	1	9	9	5
7 ETK	4	1	2	1	9	5	4
8 MSzSC	3	1	1	1	5	11	3
9 Máv II.	5	1	1	3	6	19	3
10 KTE	3	—	1	2	2	8	1
11 TAC	1	—	—	1	—	—	—
12 Hunyadi	—	—	1	—	2	—	—
13 VSE	1	—	—	1	—	4	—

Okt. 6-i futballprogram:
Gyomán: GyTK—MTK
Vésztőn: VSE—GySC
Mezőberényben: Törekvés-TAC

Békéscsabán: MÁV II.—Szövogyár
Szarvason: Turul II.—ETK
Békésszentandrason: Hunyadi — KTE.

Múlt vasárnapi eredmények:
Törekvés—Szövogyár 2—2 (1-2).
BISE—Hunyadi 2 0 (1 0). MTK—MÁV II. 10 0 (6 0). VSE—KTE meccs a KTE meg nem jelenése miatt elmaradt.

GySC—ETK 1-1 (0-0).
Gyoma, bajnoki, bíró: Takács.

G Y S C: Kiss — Fekete, Ugor — Németh, Zöld, Fried, — Szrnkányi, Szántó, Kiss S. Sebők, Nagy.

ETK: Timár, — Kurilla, Kovács I. — Pelyva, Simon, Matuska, — Lacsn, Hunya, Kovács III., Tóth, Kovács II.

GySC kezd s azonnal támad. 3. p. Szántó tiszta helyzetben fölé lö. Utánna feljön az ETK s állandó támadásban marad, de a GySC védelem jól áll a lábán. Félidő végéig mezőnyjáték.

Szünet után, GySC vezet támadást Nagy révén, akit a kórner vonal mellett fautolnak. Nagy szabadrugása laposan megy a kapu elé, a kapus és a 2 bekk elhibázza és Kiss S. közlelről megszerzi a vezetést (1-0). Gól után teljes erővel támad az ETK. Különösen a Lacsn—Hunya jobbszárny veszélyes és az egyenlítő gólt is Hunya szerzi meg 24. p.-ben Lacsn szöktetésétől. Mérkőzés végéig ostromol az ETK, de a jó GySC védelem mindent ment.

A mérkőzés ETK fölényét mutatta, amit jó csatársorának köszönhet. GySC tartalékos csatársora nem tudta tartani a labdát s így a halvesornak volt sok dolga. Kellemes meglepetés volt Zöld játéka. A védelem volt a csapat legjobb része. Az egész csapat lelkesen játszott, többet ilyen tartalékos csapattal elérni nem is lehetett.

Az ETK nagyon jó, különösen a csatársor. Minden helyzetből lönek kapura. A halvesorban Simon nagyszerű játéka emelkedett ki. Nyugodt és fair játékát élvezet volt nézni. A védelem nem volt olyan sokat munkában, hogy igazi képességüket bemutatnatiák volna, de a gólnál nagyon hibáztak. A döntetlen eredmény megfelel az igazságnak, mert az ETK fölényét a jó gyomai védelem munkája kiegyenlítette. Jók a GySC-ből a védelem, Zöld Kiss és Sebők, az ETK-ból Lacsn, Kovács III. Hunya, Simon és Pelyva.

A bíró jól vezette a meccset.
— Báthory. —

TURUL II.—GyTK 5-4 (4-2).
Szarvas, bíró: Salgó.
TURUL: Wéber-Bencsik, Petykó,-Melich, Valen, Szirony,-Baukó II., Szentpéteri I., Lukács, Le-hocki, Baukó III.

A Magyar Királyi Osztálysorsjáték
első osztályának húzásai
október 19-én kezdődnek!

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben
500.000 vagy 400.000 pengő
jutalom és nyeresemények
**300.000
200.000
100.000**

50.000 | **25.000**
40.000 | **20.000**
30.000 | **15.000**

stb., stb. pengő, összesen
7,722.000 pengő
Állandó állami felügyelet és ellenőrzés.

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeresemény
A sorsjegyek ára az összes főárusítónknál

Egész 24 pengő	Fél 12 pengő	Negyed 6 pengő	Nyolc. 3 pengő
-----------------------------	---------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Rendeljen még ma
kifizetni van ideje
legkésőbb a húzás előtt.
Máról holnapra gazdag lehet!

GyTK: Papp,—Rozsnjai, Kurtz,—Lakatos, Bartik I., Tandi,—Hatvani, Nádudvari, Bartik II., Bartha, Vatai. Egyenlő erők küzdelméből a rutinosabb Turul megérdemelten került ki győztesként, főleg a csatársor szép játéka érdemel elismerést. A GyTK a közvetlen védelme és két szélső halfja gyengesége miatt veszítette el a mérkőzést, a csatársor megfelelő játékokat nyújtott.

A GyTK. kezd nappal és széllel szemben, változatos tapogatózó játék folyik, az első gól a 8 percben esik, Petykó a félpályáról kapura iveli a labdát, az a kapus feje felett a hálóba esik, óriási kapushiba. Kezdes után Bartik II. 15 méteres éles lapos lövésével egyenlít a GyTK. A 10. percben Baukó II. a Turulnak szerez vezetést, amit a 20. percben Baukó III. 3 1-re növel. A 35. percben Bartha 3-2-re javít. A 40. percben Lukács 11-es-ből szerzett góljával 4-2-vel végződik az I. félidő.

A második félidőben a 9. percben megint a Turul jut vezetéshez, Baukó III. kapura lövését, Lakatos, elluftolja, Papp kiszalad a kapuból és a gyenge gurulós lövést lábbal akarja védeni, de ő is luftot rug, így a labda akadálytalanul jut a hálóba. A 21. percben Hatvani szerez gólt, míg végre a 43. percben Vatai góljával 5-4-re zárul a mérkőzés.

Jó volt a Turulból a csatársor és Szirony, míg a GyTK-ból egyedül csak Hatvani tetszett.
Salgó bíró a szokott gyenge volt.
— Cs. A. —

Állandó áramszolgáltatás lesz

ORION hálózati készüléket bemutatja a képviselő: Lach és Vargá.

Sporthírek

Matyas II. védelmében.

Lapunk múlt heti számában fenti cím alatt megjelent cikkünkre vonatkozólag kötelességünknek tartjuk kijelenteni, miszerint megzözdöttünk róla, hogy az „A Sport”-ban megjelent inkriminált cikket nem az „A Sport” gyomai tudósítója írta. Cikkünkben szereplő kitételek — természetesen — reá nem vonatkoznak.

Északi II. osztályban szereplő néhány egyesület megfellebbezni szándékozik az Alsóvetségnek azt a döntését, hogy néhány kisegyesület utólagos nevezését elfogadta. Ebben az ügyben e héten már megbeszélést is tartottak Mezőtúron, ahol az MTK képviselőjében Várady Pál intéző jelent meg. Nem helyesebbéjük ezt az akciót, mely főképpen a nagyon szegény, de nagyon ambiciózus falusi kisegyletek ellen irányulna. A DLASZ nagyon helyesen cselekedett, amíg az utólagos nevezéseket elfogadta. Elvégre a bajnoki küzdelem nem lehet a néhány tőkeerős egyesület privilégiuma!

Mezőtúri Szövetség leigazolta Hódi (Hoffmann) volt 33 FC játékost, aki vasárnap már játszott is.

MAFC játékosai közül Pickó, Bodorik és Fadgyas vonult be katonának Csabára. Lukács pedig — valószínűleg — a Szeged FC játékosa lesz.

GySC hírei. Győrit kiadta a KISOK, de kiadatása formahiba miatt még nem érkezett meg. Kruchió karsérülése meggyógyult és vasárnap már szerepel is Vésztő ellen. Németh János katonai szolgálatra vonult be Szegedre.

MÁV Sport Liga 1935. évi országos egyéni ökölvívó bajnokságai október hó 12 és 13-án kerülnek lebonyolításra Mezőtúron a Mezőtúri MÁV SE Ökölvívó szakosztályának rendezésében. A versenyre a MÖSZ vezérkara is látogat, főként azért, hogy az ujonnan feltűnt Csató nehézsúlyú mezőtúri versenyzőt az olimpiai válogatás szempontjából megfigyelje.

Bíróküldés: GyTK — MTK: Róth. VSC — GySC: Veress.

GyTK: megóvta a GySC ellen elvesztett meccsét. Matlak Márton és Cs. Nagy Gábor állítólagos szabálytalan igazolás miatt. Ugyanezen okból óvott a Szövetség az MTK ellen Havas és Szentesi miatt. Mindkét ügyet az országos egyesbíró fogja kivizsgálni.

Hunyadi pályáját nem hitelesítették.

A gyomai kir. járásbírósa által telekkönyvi hatóság. 4279/935. tk. szám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Békéscsaba Megyei Általános Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Iványi Miklós és János végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 1600 pengő tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbírósa területén levő, Endrőd községben fekvő, s az endrődi 1004. sz. tkvi. betétben A. 1. sorsz. 683 hrsz. 297 n-öl területű végrehajtást szenvedettek nevében álló beltelkes házra 1000 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi november hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor Endrőd község házában fogják meg tartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozők kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908. XL.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XL. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi szept hó 11 napján.

Dr. Molnár Kálmán sk. kir. jb.

A kiadmány hitelül:

Ugor kiadó.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter **kadarka** vagy **fehér** fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelési fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

A Köröstarcsai tanyák MÁV. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsai határban

32 magyar hold prima szántó föld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló fejső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökörre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ölakkal, szinnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

Kertészeti telep teljes berendezéssel Békéscsabán, a város legjobb helyén **jutányos áron eladó.** Felvilágosítást nyújt Dr. REISZ JÓZSEF ügyvéd, Békéscsaba, Ferencz József-tér 3.

Ingatlanforgalom

Szakállas István és neje Csik Erzsébet gyomai lakosok vettek 347 n-öl kölesfenéki szántót Csapó Dániel és neje örököseitől 100 P.-ért.

G. Szabó József és neje Földi Ágnes vettek 1 h. 38 n-öl félhalmi szántót Domokos Sándortól 450 P.-ért.

Ij. Fekete Péter és neje Beinschróth Katalin gyomai lakosok vettek 5 h. 1258 n-öl kölesfenéki szántót Ij. Zs. Timár András és neje Hornok Mária gyomai lakosoktól 3300 P.-ért.

Ij. Zs. Timár András gyomai lakos vett 1 h. 77 n-öl kölesfenéki szántót Ij. Fekete Pétertől 540 P.-ért.

Elek Mária budapesti lakos vett 2 h. 1459 n-öl kölesfenéki szántót Ij. Fekete Pétertől 1500 P.-ért.

Balogh Lajos és neje Domokos Mária gyomai lakosok vettek 902 n-öl cifra-kerti szántó felerészét Molnár Antai és neje Izsó Róza gyomai lakosoktól 200 P.-ért.

Tandi Sándor (nős Danka Juliánával) gyomai lakos vett 378 n-öl kölesfenéki szántót Seprenyi Dániel és neje Láda Klára gyomai lakosoktól 50 P.-ért.

H. Kovács Lajosné Toldy Eszter gyomai lakos vett 1031 és 1081 n-öl félhalmi szántót Zöld-Lajos és neje Csörkönyi Erzsébet budapesti lakosoktól 825 P.-ért.

Fekete Endre (nős Baráth Rózával) endrődi lakos vett 745 és 763 n-öl kölesfenéki szántókat Gubucz Imre és neje Gubucz Ilona endrődi lakosoktól 450 P.-ért.

Erdei Imre és neje Fekete Lidia gyomai lakosok vettek 1 h. 744 n-öl félhalmi szántót D. Kovács Lajos és neje Eszteró Eszter gyomai lakosoktól 870 P.-ért.

D. Kovács Lajos és neje Eszteró Eszter gyomai lakosok vettek 1 h. 716 n-öl félhalmi szántót Bácsi János (nős Pető Máriaival) gyomai lakostól 950 P.-ért.

Vésztő község főterén levő, a községben egyetlen szálloda és vedéglő azonnalra is bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Prónai Ernő ügyvédnél, Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

Endrődön, Nagypéres dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 négyszögöl, valamint 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá **Mezőberényben,** vasútállomáshoz közel 60 kishold föld tanyával kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békéscsaba Megyei Kereskedelmi Banknál.

Publikáció

Iskolába menő fiúknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis **Ij. Alt Vince** kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Garzó Gyula utca 7 számú ház azonnali beköltözésre kiadó, esetleg eladó.

Kovács Lajos főpostamesternek egy kazal gyepszénája a lógerban és két hintója van eladó.

Vendéglősök, korcsmárosok, bortermelők figyelmébe! Eladó olcsón sörgyári, borpincészet, vendéglői, irodafelszerelések, ugymint: hordók, demizonok, üvegek minden nagyságban, faládák, víztartály, tolokocsik, paszterizáló-készülékek, üvegmosógép, sörfőzőgép, léghűtő dinamóval, dugaszológép, sörfőző teljes felszereléssel, 4 ajtós jég-szekrény, ászokfák, továbbá álló és ülő-íróasztal, székek, divány, stb. Érdeklődni lehet Békéscsabán, Szent István-tér 3. szám alatt a házfelügyelőnél.

Két igás ló és két fejős tehén eladó Ailer Márton téglagyárosnál, megtekinthető kin a téglagyárnál.

Özv. Oláh Lajosné Rákóczi ut 10 számú házában két utcai szoba konyhás lakás és egy szoba konyhás lakás azonnal kiadó.

Kézi fűrészpép és egy nagy kétfelnyíló ajtó eladó. Beinschróth borbélynál.

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szállagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztító gép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínre kihúzható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasút melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Győződjön meg, hogy **divatkalapot,** sapkát legolcsóbban kaphat **Ij. Alt Vince** kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésű téglá és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.** Hungária könyvnyomdávalalal, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzária csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **WAGNER MÁRTON**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A KISKERESKEDŐK ADÓPANASZAI

A mostani gazdasági mélypont a kereskedők régmúlt helyzetét is nagyban megváltoztatta. A nagykereskedelem, amely eddig a behozott és az itt termelt és kivitt árút közvetítette, az államok autarchikus berendezettségében ma csupán összegyűjtő, vagy elosztó jellegű munkává degradálódott. A külföldi eladásokat, vagy vételeket állami bizottságok végzik. Legtöbb esetben a kereskedők bevonása nélkül.

Ami a velünk közvetlenül érintkezésben lévő kiskereskedelmet illeti, itt nem látjuk ezeket a nagy változásokat. A gyomai különböző szakmabeli kereskedők egy része jelentős forgalmat bonyolít le. Egyedül a szatócok helyzete súlyos nagyon sok esetben, mert ebben a szakmában megszorodott számban tevékenykednek.

Általános kereskedői panasz, hogy az adóhatóságok a kereskedők megadóztatásánál nem veszik figyelembe sem az üzleti könyveket, sem a feljegyzéseket, hanem becslés alapján olyan magas adókat vetnek ki rájuk, amit ők sehogy sem bírnak el és kétségbeesetten fellebbeznek ellene.

Az adófelszólamlási bizottságok, amelyekben Gyomáról a kereskedőkből nincsen megfelelő képviselő, sok esetben, vagy nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudják érdekeiket megvédeni és persze így az állandó túladóztatás terhével és a megcsappant

jövedelemmel kereskedőink is csak úsznak az árral, ők is elégedetlenek, mert a befektetett tőkéjüknek és munkájuknak semmi eredményét nem látják.

Ma már ők is máról holnapra élnek, mert gyűjtésre nem marad nekik és ezért a legnagyobb aggodalommal gondolnak az öregségükre.

Súlyos kereskedő problémák az O. M. K. E. gyomai körzetének szerdai ülésén

Nádor Jenő O. M. K. E. titkár előadása az agrár ollóról és az adó ollóról

Támogassuk az O. M. K. E.-t

Az Országos Magyar Kereskedő Egyesülés a gyomai, endrői és dévaványai kereskedők, valamint a kiküldött Nádor Jenő OMKE titkár és a vendégként megjelent Szigeti István Máv. intéző, helyettes állomásfőnök és Thaisz Lajos járási gazdasági felügyelő jelenlétében október 9-én, szerdán este gyéren látogatott körzeti ülést tartott a Klein féle vendéglőben. Az ülést Wagner Márton társelnök nyitotta meg és miután szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket, szomorúan állapította meg, hogy a látszat szerint főleg a gyomai kereskedők nem törődnek a saját ügyükkel, mert különben többen vennének részt az ülésen.

Összefogni.

Utána Nádor Jenő OMKE titkár szólalt fel és rámutatott arra, hogy abban a pillanatban, amikor a kereskedők egyéni szakmabeli bajai közös bajokká avansálnak, megoldást csak összefogással lehet elérni és ezért igenis szükség van az egyesületbe való tömörülésre.

Beszéde továbbí során az agráröllóról tartott igen szakszerű és mindvégig nagy érdeklődést kiváltó előadást. Hangsúlyozta, hogy végeredményben

nem az árak nagysága fontos, hanem az árak közötti arány.

Nem volna baj, ha a búza csak 1 pengő volna, ha ugyanekkor a gazda 1 pengőért vagy másfél pengőért csizrát tudna venni.

A gyáripari cikkek árát még lehet mérsékelni.

Magyarországon a gyáripari cikkek árát még lehetne mérsé-

kelni, mert nálunk nem a világpiacon árak érvényesülnek. Sajnos, a vámpolitikánk annyira rossz, hogy a gyárosok a mai magas ipari árakat könnyű szerrel tartani tudják és ha

a kormányban meg is van a hajlandóság a vámtételek leszállítására,

a Gyáriparosok szövetsége mindig megakadályozza azt. Arra a kérdésre, hogy honnan van a gyáriparosoknak az a nagy befolyásuk, Szontagh Jenőnek egy felsőházi kijelentésével felelt. Szontagh ezt mondotta: Ne higyjük, hogy az illetékes tényezők nem tudják, hogy a kartellek ellen mi volna a tennivaló. Igenis tudják, csak nem cselekesznek, mert ha tíres a kincstár, a gyáriparosok mindig rendelkezésre állnak.

A kényszerűség hozza ezután magával, hogy nem bántják őket és főleg azért nem bántják őket, mert esetleg a jövőben is rájuk szorulnak. Ha a kormány a mezőgazdaságtól is kaphatna pénzt, a gyáriparosok befolyása is rögtön alább szállna. De így engedik keresni őket.

Hogyan kalkulálnak a gyárak.

Van egy egész sereg olyan gyár, amely csak azért él, mert magának a vámtételek. Ezek nem úgy kalkulálnak, hogy az előállítási költséghez a megengedett polgári hasznot csapják hozzá, hanem mindig a vámtételekre néznek és a szerint állapítják meg az árakat.

Például, ha valaminek az előállítási

tási költsége 30 pengő, a polgári haszon 10 %, nem 33 pengőt kérnek, hanem 48 pengőt, mert az illető cikket 18 pengős vámmal védi az állam.

Ha az itthoni előállítás sokszor drága, igenis az olcsóbb külföldit kell behozni.

mert tőlünk is csak akkor vesznek, ha mi is veszünk a külföldtől. Ne a gyáriparosokra, hanem a vevő Ófelségére legyenek tekintettel. Végeredményben a vámtarifát tételek revíziójára van szükség, mert ha a gyáros és ennek következtében a kereskedő olcsóbban tud adni, többet is tud eladni.

Kereskedő ellenes adópolitika érvényesül.

Ezután az adóöllóról beszélt Nádor Jenő titkár. Megállapította, hogy az adózók leromlott teherbíró képessége és az adókvetés fordított arányban állanak egymással. Szendy budapesti polgármester épen a napokban állapította meg, hogy

az adózók több terhet már nem bírnak el.

Az adóalapokat és az adókulcsokat le kell szállítani. A reformot azonban sem a kormány, sem a kereskedők egy része nem tartják sürgősnek. A kereskedők azért nem, mert

ma kereskedő ellenes politikai befolyás érezteti a hatását és félt. hogy ha a reform most következne be, a kereskedők rosszul járnának,

pedig amugy is sok méltánytalanságban van részük. Nagy baj az, hogy soha sem tudják, mennyi tulajdonképpen az adójuk és ezért nem tudnak kalkulálni. Ma már összesen 21 féle egyenes adó van. Budapesten 86 féle címen fizetnek adót. Ezeket össze kellene vonni, hogy végre akárki kiismerhesse magát az adódzsungelben.

A tényleges eredmények után vessék ki az adót.

A kereskedők kívánsága végeredményben az, hogy a tényleges eredmény után adóztassák meg őket és az alsó adóhatóságok vegyék figyelembe a felsőhatóságoknak és

a közigazgatási bíróságnak az adózók részére történi kedvező megállapításait. Szeretnénk például, hogy az adóhatóságok figyelembe vennék azt a pénzügyminiszteri rendelkezést, amely szerint abban az esetben, ha a forgalom emelkedett ugyan, de a jövedelem nem, a rögzített adót a hatóság ne mondhatta fel.

Foglalkozott az adófelszólalmási bizottságok kérdésével és az előtárt adatok alapján megállapította, hogy a legtöbb adófelszólalmási bizottságnak halvány fogalma sincsen az adótörvényekről. Követelte, hogy

a forgalmi adó helyett vezessék be a fázisrendszert és közmegnyugvásra rendezzék az illetékek kivetésének kérdését

A cukor ár rendezéssel kapcsolatban megemlítette, hogy az kizárólag az OMKE érdeme volt, ha ma a kiskereskedő évenként 120 pengővel többet keres a cukron, azt kizárólag az OMKE-nek köszönheti. Támogassák azért az OMKE-t, mert az OMKE is csak úgy tud eredményeket elérni, ha a kereskedők mind a háta mögött állnak.

Beszédét azzal fejezte be, hogy nagyon helyes nemzeti öncélúságra törekedni, csak kincstári öncélúság ne legyen belőle.

A OMKE-ban egyesüljenek a kereskedők

Utána ifj. Berczi Zsigmond (Dévaványa) szólalt fel és rámutatott arra, hogy a kereskedők erői szétforgácsolódnak a 8—10 érdekképviseletben. Az OMKE egyesítse magában az összes kereskedőket és szakmánként létesítsen külön csoportokat, mint az iparosok megtették. Sürgette, hogy a kereskedői foglalkozást kössék képesítéshez. Dévaványa kereskedői ezeket a követelményeket egyhangulag magukévá tették.

A vasárnapi záróra kérdése.

A vasárnapi záróra kérdésében Kovács János és Kun Ferenc (Gyoma), ifj. Berczi Zsigmond (Dévaványa) szólaltak fel és részben a teljes vasárnapi munkaszünet, részben a vasárnapi nyitvatartás elrendelését követelték, részben pedig olyan megoldást követeltek, hogy vasárnap csak nyáron tartanak nyitva, télen ne.

Helyet a baromfi kiskereskedőknek

Ifj. Berczi Zsigmond a munkások részére olcsó cukor bevezetését kérte.

A baromfi kiskereskedők arra vonatkozólag terjesztettek elő indítványt, hogy

ne zárják ki őket az eladó és az exportőr közötti közvetítésből.

Ez az eladónak és az exportőr-

nek is érdeke, mert az exportőr kistételben nem vásárol. Hasonló értelemben szólalt fel Harstenstein Ignác is, aki támogatta a baromfi kiskereskedők kívánságát.

Követelték, hogy **az országos vásárokat szüntessék be, vagy legalább is csökkentsék a számukat,**

mert ezekre a középkori maradványokra már nincsen szükség.

Az elhangzott felszólalásokra

Szabó iparosaink szakértekezlete

A gyomai és endrődi szabóiparosok e hó 6-án a gyomai iparostület nagytermében szakértekezletre jöttek össze, melyen a békéscsabai férfiszabószakosztály agilis elnöke Németh Árpád szabómester közrel másfélórás előadásban ismertette a szakmát érintő fontos kérdéseket. Nagy érdeklődés mellett számolt be az előadó a szakmai újításokról, tanúságot téve az ő kiemelkedő és széleslátókörű szakmai tudásáról.

Igen fontos és jelentős tárgya volt a szakértekezletnek a minimális munkabér és a maximális munkaidő problémája, melynek megvalósítása általában kivánság.

Nádor Jenő titkár, majd Wagner Márton társelnök válaszolt.

Utána az összes elhangzott indítványokat elfogadták azzal, hogy a vasárnapi záróra kérdésében csak a téli hónapokra kérik a teljes vasárnapi munkaszünetet és a baromfikiskereskedőknek továbbra is közreműködést kérnek biztosítani az eladók és az exportőrök közötti közvetítés terén.

Az ülés Wagner Márton zárószavaival éjjel 1 órakor ért véget.

A szakmabeli kisiparosság előtt várja helyzetének jobbrafordulását. Kiemelte az előadó a szervezkedés fontosságát. A jelenlevők óhajára az előadást e hó 27-én megismélik.

Ezek után Tari János szabómester a gyomai szabószakosztály elnöke, úgy a gyomai, mint az endrődi kartársak nevében a leghálásabb köszönetet fejezte ki Németh Árpád előadónak, az ő tanulságos és áldozatos nem kimélő önzellen fáradozásáért, mert hiszen igazán tanulságos volt mindaz amit hallottunk. Reméljük, hogy a következő előadásunkról egy kartársunk sem fog elmaradni.

P.

Gyomai legelőszemle

Miért nem használjuk ki a Köröst öntözésre?

A zöldmező szövetség gazdasági felügyelője — Tolvay Z. Géza október 4-én Kovács Gábor községi bíró, Izsó Ferenc községi gazda és Nagy Károly zöldmező titkár társaságában megtekintette a fattyasi legelőt, mely szemléjéről a következő megállapítását közölte velünk:

A legelő gyepnövényei

A gyp alkotója veresnadrágcsenkesz, közte a mélyebb helyeken tarackos tippán, magasabb részeken tarackbúza és ujjasmuhar, egy-egy szál egynyári perje.

Uralkodó gyomnövénye a glicetűske és az iringó, keskenylevelű kutyatej, cickafark és a mélyebb helyeken a hölgy-mál (keskenylevelű hölgy-mál) koránkóró és magyar búzavirág.

Lesújtó vélemény

A legelő nagyon gyomos, irtására kevés gondot fordítanak, amiért is gypzártsága alig éri el a 60 százalékot. Talaja az állandó tipratás következtében kőkeménységű és hatalmas repedések vannak rajta.

Az állatok vizellátása

A jószág vizellátása a legelő déli részén lévő ártézikuiból történik, ennek vize azonban, tekintve, hogy a percekénti vízmennyiség alig éri el a 60 literet, nem elegendő és így az itatás részint a holt-Körösből, részint az élő-Körösből történik. Ezeket figyelembe véve a jószág vizellátása kielégítő.

Kevés a fásítás

A legelő területén, vagyis annak belsejében fásítás nincsen, csak egyes sarkain van 3—4 kat. hold kiterjedésű 4—5 éves erdősítés, melyet az erdőmérnökség vezetése mellett a község inkább kísérleti célra telepített. Ezen erdősített területeken vannak akác (ez diszlik a legjobban), kőris, juhar, nyár, sőt tölgyfa, ami egyáltalán a leggyengébb telepítés.

Könnyű volna pedig a fásítás

A pocosi holt-ág partján a község 10 magyar hold területet adott át állami csemetekert részére, azzal a kikötéssel, hogy az ott nevelt csemetékből a kincstár éven-

te 10 ezer darab tetszés szerinti fanemből álló csemetét ad a községnek fásítás céljára. Így tehát a legelő fásítása, vagyis szélvédő pászták felállítása, vagy a legelő közepén áthaladó út faszorral való rögzítése könnyen volna keresztelhető.

A hullámtéri legelő leírása

Erről a legelőről a közbirto-kossági legeltetési társulat tulajdonát képező hullámtéri legelőre mentünk át, ahol a tehéntartó gazdáknak is van a legeltetési társulat által juttatott és egy-egy tehénre eső másfél sertésjárásnyi terület, ami annyit jelent, hogy a fattyasi legelőről az állatok viz ellátásának pótlására az élő-Körös partjára is lehajtatnak és a juttatott részen legeltethetnek is.

A hullámtéri legelő gyepezete perjes típust mutat, az igen szép számmal jelenlévő franciaperje és egy nyáriperje miatt. A mélyebb helyeken tarackos tippánu gyepezés, a magasabb részeken tarackbúza, ujjasmuhar a domináló. Az állatok által letaposított és az állandó legeltető helyeken porcfű van túlsúlyban.

Gyomnövényei a fehérvirágú cickafark, a mélyebb helyeken a keskenylevelű sárga, gólyahír, hölgy-mál, pimpó és pimpinella. Iringó csak egy két szál fordul elő, glicetűske egyáltalán nincs.

Ezen legelőről nyert összehnyomásmos — az úde zöldségét tekintve — az, hogy gondozatlansága dacára is igen jóminőségű legelő, amihez nagyban hozzájárul hullámtéri volta is.

Végre lesz már egy szakemberek által készített legelőüzemtervünk

Tolvay Z. Géza így fejezi be értékes beszámolóját.

Az engem kísérő gazdákkal, az észlelt hibák feltárása után, tárgyalást folytattam a javítás módzatairól és ők megígérték, hogy a községi előljárásság útján, aki a legelő kezelését intézi, odahatnak, hogy a legelő üzemtervének elkészítésére és a kivitelező munkák vezetésére az Alföldi Zöldmező Szövetséget kérik fel.

Jönnek a hosszú téli esték!...

Hol töltheti el azokat hasznosan és kellemesen?

A gyomai Közövelődési Egyesület előadásain.

Látogassa szerdai esténket.

Várjuk, hívjuk és elvárjuk.

Kérjük, ez évben is legyen segítségünk, akarjunk egyet: a magyarság ujjaszületését, mert a nemzet életében minden a lelkeken fordul meg. Az állam összeomlását a lelkek összeomlása előzte meg. A nemzet minden java, minden jó vagy balsorsa a lelkek alakításának függvénye, a lélek az, ami építi a testet, a szellem az, ami építi és fenntartja az államot, a látható világ ezen a láthatatlan világon épül fel.

Milyen inségmunkákat indítanak az idén Gyomán?

A súlyos gazdasági válság következtében évről-évre egyre nyomasztóbban nehezedik a községre amunkanélküliekről való gondoskodás, amelyet inségmunkák teremtésével igyekeznek elérni. Ezzel kapcsolatban megkérdeztük Ugrin István községi mérnököt, hogy az idén télen milyen inségmunkákat biztosít a község. A kapott választ az alábbiakban ismertetjük.

— Az előirányzott közmunkák tekintélyes részét már elvégeztük. A télre újszólván csak a Holt Körös Holler Szálló mögötti részén való föltésépítés marad. Ez majdnem kizárólag földmunka lesz, úgyhogy az

erre előirányzott összeg majdnem kizárólag munkásoknak jut. Más nagyobb munkálatások egyelőre nincsenek tervbe véve, de talán nem is lesz rá szükség, mert Gyomán aránylag kevés a munkanélküli.

A nyilatkozathoz nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy illetékes helyen ugylátszik csak a földmunkássággal számolnak és csak róluk történik némi gondoskodás. Pedig Gyomán épen úgy pang az építőipar és általában a háziipar, mint bármelyik tulsufoltnak bizonyult foglalkozási ág. Nem ártana, ha az inség munkaakciót az ő számukra is kibővítenék.

Tombol az afrikai háboru

Az olaszok győzelmes előnyomulása.

Három hadszíntéren is lámadják az olaszok Abessziniát. A híradások szerint kemény ellenfelek a feketék. Az eddigi veszteségekről nincsenek pontos adataink. Az olaszok egyáltalán nem adták még közelítő számot sem a halottaikról.

Az olasz csapatok mögött erős munkát végeznek az állások megerősítésén. Utakait építik, hogy az utánpótlás ne akadion fel.

Miközben kibontakozott kelet Afrikában egy véres háború, azalatt Genfben kimondták az ítéletet, hogy a háború megkezdésében Olaszország a bünös és ezért a népszövetség

a szövetségi alapokmányban meghatározott büntetésekkel alkalmazzza Olaszországgal szemben.

Félős, Olaszország elszigetelésével a népszövetségi államok könnyen áthozhatják a háborút Európába is és kezdeljük újra ott, ahol 1918-ban abbahagytuk.

A közeli jövő nagy eseményeket tartogat. A nagy nemzetek közötti feszültség robbanásig fokozott.

Bizunk vezetőinkben, hogy bölcs előrelátással a nekünk legelőnyösebb helyet keresik meg ebben a háborús nemzetközi zürzavarban.

Gyomai viszonylatban nincsen változás a téli menetrendben

Az új téli menetrend október 6-án lépett életbe. Gyomára vonatkozólag semmiféle változást nem

tartalmaz. A vonatok a mostani nyári menetrenddel egyező időben fognak közlekedni.

Gyoma újabb 150 métermázsa import tengerit kapott.

A vármegyei gazdasági felügyelőség a hét elején arról értesítette Gyoma község előljáróságát, hogy a kormány újabb

150 métermázsa olcsó import tengerit utalt ki az arra rászoruló gyomai

gazdák részére.

Az import tengeri ára métermázsánként 12.50 P.

A most kiutalt mennyiséggel együtt a gyomai gazdák összesen 470 métermázsa import tengerit kaptak.

...és soha el ne felejtse:

KALODONT
fogmosáskor
eltávolítja
a fogkövet.

A KALODONT rendszeres használata a veszedelmes fogkövet eltünteti és megakadályozza újraképződését.

KALODONT
FOGKÖVELLEN

ÁRVANAP.

A gyomai református egyházban f. évi, október hó 13.-án, vasárnap árvanapot tartanak. Vasárnap délelőtt fél tíz órakor az istentiszteleten az igehirdetés alkalmával az árvanap jelentőségéről lesz emlékezés. Vasárnap délután 2 órakor pedig a református iskolák összes növendékei mennek templomba s az ő részükre ez alkalommal lesz templomi ünnepély keretében megemlékezés az országos református szeretetszövetség által fenntartott árvaházakról s az ott végzett szeretet munkákról s az árva gyermekekről.

Aki a mai magyar életben nyitott szemmel jár, az szánó érzések között tehet bizonyosságot arról, hogy fajmagyar testvéreink ezrei milyen nyomorúságban szenvednek. Lehetetlen, hogy ez a látvány krisztusi érzést ne váltana ki minden nemesen érző szívből. Minden egyes ember sok jót tehet. Az elhagyatott árva gyermekek könnycseppjei közül sok könnyet letörölhet. Vajha ezen vasárnapon, mely a gyomai református egyházban árvanap lesz, az egész gyülekezet s községünk lakosai úgy ünnepelnék, hogy az árva gyermekeknek minél több segítséget tudnánk nyújtani. Ezért mindenkit emberbaráti szeretettel kérünk, hogy ezen ünnepélyes istentiszteleten minél nagyobb számban vegyünk részt. A templomi pereselyek vasárnap ezt a célt szolgálják. Előre tudjuk, hogy az a sok iskolás gyermek, akik oda járulnak az ur asztala előtt levő pereselyhez s gyermeki szívük tiszta, szent érzéséből oda adják ado-

mányaikat, — bizonyára mély hatást fog ébreszteni a felnőttek lelkében is s arra buzdítanak mindenkit, hogy jó szívet adjanak az árvák részére s ezt a nemes, igazi krisztusi lélekből fakadó cselekedetet a jó Isten is megáldja.

A délutáni templomi ünnepélyen az iskolás gyerekek is közreműködnek énekszámokkal, szavattal, szólóénekekkel s áhitatos imádsággal s a szeretet adományaival. Ezen ünnepélyre mindenkit szeretettel hív és vár az

Egyház Elnöksége.

Frontharcosok országos vezetőségi értekezlete. A front-harcosok VI. VII. Országos Találkozója ünnepségeinek lezajlása után az országos és budapesti, valamint a fővárosban a Találkozóra felutazott vidéki front-harcos vezetők a Szövetség Székházában országos vezetőségi értekezletet tartottak. Az értekezlet foglalkozott a napisajtóban nemrégiben megjelent támadó élű cikkekkal, melyekkel szemben illetékes helyen erélyes lépéseket kívánunk tenni. A Szolnok megyeiek kiküldöttje: dr. Váczy György erőteljesen megbélyegezte a szenzáció hajhászásból eredő és a laikusok megtévesztésére alkalmas cikkeket és sürgette, hogy az illető napilapokkal szemben — az értekezlet egyhangú állásfoglalását dokumentálva — gyakorlati vonatkozásban is vonják le a konzekvenciákat. — Hangsúlyozta, hogy ilyen — a magyar front-harcosok ellen irányuló rosszakarlatu hírek közlésével — egyes lapok nemesak a front-harcos eszmének, hanem tulajdonképpen a mindenkor hazafias és tárgyilagos magyar sajtót is diszkreditálják.

PESTI LEVÉL.

PÁRISI DIVAT

(„Az Est“ okt. 10. száma írja.)
„Az új női divat — írja a „Paris Magazine“ — a történyű szem, rekedt, gúnyyögő hang, enyhe bajusz. Ez az új székszeplő.“

Maholnap az ember már nem tudja, hogy azt a tekintélyes, szép-dus, pörge bajszot viselő, pipázót (a pipa hetykén ágaskodik a nikotinos fogai közül) szólíthatja-e nagyságos asszonynak, vagy tekintetes úrnak. Mert ha a gengébb nemhez tartozik, feltétlenül nagyságos, különben tekintetes. De ki tudja megmondani, hogy mely nemhez hűz az illető. Meg kell kérdezni. Ez talán a leghelyesebb.

Szép divat, nemde? Marlene Dietrich hozta divatba a Szajna partján. A Tisza partján Pipás Pista.

Az új férfi divat? Hát igen, kérem, alkalmazkodik a nőihez. Dadogó. Dadogonizmus. (Bo-bobocsánat, hogy di-divatozok, de egy divatos hölgyet láttam és rámnézett és még nem tértem egészen magamhoz)

A divat szerint nem illik folyékonyan beszélni. Ha-ha! Hát kérem, próbálja meg, még a lélekzete is akadozik az embernek és örül, hogy még egyáltalán dadoghat az ilyen női divat mellett. (Nem vagyok féltékeny, csak divatos, mondjuk majd ezután s nem papucsuralom lesz ezután, hanem hódolás — a divatnak... Khm!) Azt is írják, hogy aki dadog, annak feltétlenül igaza van. Ezt kár volt írni! Helyrehozhatatlan hiba! Maholnap dadogók se lesznek! (Örök hűséget, azaz örök némaságot fogad hol-tonig... Ajvé, itt a divatos hölgy újra!...)

Leírom a divatos hölgyet. Szürös szemű, bajszos, pipázik és úgy lép, mint napoleon! (kis n-ei irtam mert napoleon kismiska volt ehhez képest!...) Ajvé, micsoda háború lehet otthon, ha nincs kész a reggeli, mire sóhajt az úr! (Nem a férfi, hanem az úr!...)

Azt is írja „Az Est“, hogy szeplőt is lehet kapni. 20 drb. csomagolva házhöz szállítva, felrakva 300 frank. Hát ez okos gondolat! Nem látszik, ha pirulsz. No, és ha látszik, akkor még több szeplőt rakatsz fel. Szeplőt szeplőre. Lehet, már csak azért is, mert nagyobb rendelés mellett árengedményt is kapsz! Gyorsan beszerezni! (Hogy miért ajánlom a férfiaknak? Hát kérem, ilyen gyerekséget a modern hölgynek? Ugyan kérem! Hol vagyunk? Pirulást fedő szeplőt? Ha! Ha!... Mit takarna le vele? Amit nem tud? Ugyan kérem!...)

Országos vásárok. Október 11-én, 12-én, 13-án Szarvason, 13-án Kunhegyesen, 27-én 28-án és 29-én Békésen országos kirakodó és állatvásári tartanak.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepe napokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjáváig bezáróan a beérő Balogh gyógyszerári szolgálatot

Munkaadók figyelmébe. A M. Kir. Belligym. Ur az általános munkaadói igazolványárát — kivéve a háztartásiakét — f. hó 1-től dec. 31-ig 10 fillérre szállította le. A régiék becserélésére nézve a pmb. ad felvilágosítást. A postán és a pénzi. megb.-nál beszerezhető.

Anna hercegasszony október 20-án Békéscsabára jön a polgári leányiskola cserkészcsapatának meglátogatására.

Az orosházi buzakiállítás most vasárnap nyílik meg.

A múlt vasárnapi országos frontiharcos találkozóra Egyed József gyulai rokkant, akinek csak féllába van, magakézzel hajtott kocsiján ment fel Gyuláról Budapestre.

„Békéscsabai villa“ Akaliban. Az evangélikus ifjuság villaépítő akcióba kezdett a Balaion melletti Akaliban. A napokban az ugynevezett „Békéscsabai villa“ építését már be is fejezték.

Tíz éves a hajduszoboszlói hőforrás. Hajduszoboszló képviselőtestülete október 26-án diszközgyűlés keretében ünnepeli meg a hőforrás feltárásának 10 esztendősi jubileumát. Ezzel kapcsolatban Veress Béla városi főmérnök megállapítja, hogy a hőforrás és a köréje épült gyógyfürdő Hajduszoboszló fejlődését óriási mértékben fellendítette.

Az Állami gépjaróművezető-képző (sofför) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) október 14-én este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges irtlapok kiadása naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában.

Építőipari téli tanfolyam I. és III. évfolyama fog megnyílni a debreceni áll. fa és fémipari szakiskolában, kőműves, ács és kőfaragó fiatal mesterek, segédek és idősebb tanulók részére. A tanfolyam 4 téli félévből áll, mindig november 4-től március végéig. Az előadások reggel 8—12 és délután 2—6-ig tartanak. A tanfolyam mestervizsgával végződik. Közlelbi felvilágosítást ad a fa- és fémipari szakiskola igazgatósága (nyomtatott prospektust). Jelenkezni lehet október 20-ig, illetve november 1-ig.

December elején megkezdik működését a békéscsabai baromfikeltető állomás. A Dél-magyarországi Baromfi- és Házinyulienyészítők Egyesülete az Országos Baromfikeltető Bizottság támogatásával baromfikeltető állomást állít fel Békéscsabán. A szükséges helységeket Békéscsaba város adja. A Vasúti Szálló pincéjét hocsáják rendelkezésre erre a célra. Az állomás már december elején megkezdte üzemét és lehetőleg exportra dolgozik. Hasonló baromfikeltető állomást Gyomán is fel lehetne állítani. Nem hinnénk, hogy egy hatóságok által is támogatott erőteljes akció meg ne hozná a kellő eredményt.

A főváros jutalmazni fogja a művészi épületek tervezőit és építetőit. Minden évben kiosztásra kerülnek a jutalmak melyeket az év folyamán épült legszebb, legművésziesebb, leg- tökéletesebb épülettípus tervezője, valamint tulajdonosa kap meg. Az épülettulajdonos jutalomplakettje olyan lesz, hogy azt az épület falán, esetleg a kapu alatt helyezhetik el.

Fel kel tüntetni az eladott bor szesztartalmát. A földművelésügyi miniszternek egy most kiadott rendelete értelmében minden borkereskedő köteles a viszonteladók részére szállított hordósbor szesztartalmát a számlában és a szállításra vonatkozó egyéb okiraiban (szállítójegyzék, fuvarlevél, stb) térfogat százalékában kifejezve tételesenkénti kétséget kizáró módon feltüntetni. Az ekként feltüntetett szesztartalomnál a szállított bor szesztartalma négytized térfogat százalékánál kisebb nem lehet.

Az ifjuság népegészségi programját tárgyalják a Magyar Egészség Hetén. A Turul Szövetség által rendezendő Magyar Egészség Hete egyik legnagyobb eseményének igérik a Népegészségügyi Kongresszus, amely a fiatal tudós generáció bemutatkozása lesz, a szociális és egészségügyi kérdések keretében. A kongresszust impozáns ünnepség keretében nyílja meg október 20-án a Fővárosi Vigadóban Kozma Miklós belügyminiszter s itt mondja el egészségügyi programját Iohan Béla belügyi államtitkár. A többi ülést az OMGE dísztermében tartják meg. A záróülések fogják a konkrét terveket és gyakorlati javaslatokat összefoglalni, amelynek alapján a Turul Szövetség szervezetei azonnal megkezdik az egészségügyi szolgálatot és propagandát az egész országban.

Minden szóért egy aranyat fizetnek a világ leghíresebb íróinak. A világirodalom legnagyobb íróinak regényei jelennek a Világhírű Regények című páratlanul értékes könyvsorozatban. Mindazok, akik megrendelik a 10 kötetes sorozatot, havonkénti 96 fillérért, kapnak egy-egy 320 oldalas díszes félbőr kötésű kötetet. Toinai Világlapja új számában a Világhírű regényekről szóló hirdetésben, megrendelőlapot közöl.

Strandotépitenek Szarvason. A szarvasi fürdőváros propaganda bizottság a lebontott Relly-strand helyébe modern strandfürdőt akar építtetni a Holt-Körösön. A hírben az a legérdekesebb, hogy Szarvason, ahol csak Holt-Körösrel számolhatnak, van fürdőváros propagandabizottság, Gyomán, ahol bővíben vagyunk a leg-egészségesebb folyóviznek, semmiféle hasonló intézmény nincsen. Egy kicsit mintha élehetetlenek volnánk.

Minőségi buzakiállítás Orosházán. Békés vármegye törvényhatósága a békéscsabai m. kir. Mezőgazdasági Vegyiskisérleti Állomással, a Békés vármegyei Gazdasági Egyesület és a vármegye többi gazdasági egyesületének támogatása mellett október 13—19-ig Orosházán, a kisbirtokos szövetség dísztermében minőségi versennyel egybekötött vármegyei buzakiállítást rendez. A kiállítás ünnepélyes keretek között Orosházán, 1935 október 15-án, 11 órakor nyílik meg.

Az Új Magyarország az új idők egyellen hivatott szószólója és egyellen sajtóhatalma most lépell második évfolyamába. Kérjen mutatványszámot Mácz Ákos helyi megbizottól.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe október 3-tól 9-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Bartolf Mihályné Herler Zsuzsannának leánya, Szidonia Eleonóra, ág. ev.

Házasságot kötöttek: Weigert György és Berki Etel.

Meghaltak:

O. Kovács István 89 éves, ref., özv. Miklovicz Jánosné Kocsis Mária 81 éves, ref., Lakatos János 73 éves, ref.

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN!

Halló! Halló!

FIGYELEM:

Uj borbély üzlet nyílt Gyomán, a Gróf Tisza István ut 88 sz. alatt.

BOGÁRGÉZA

borbély és fodrász értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy borbély és fodrász üzletét október hó 1-én megnyitotta. Kéri a nagyérdemű közönség szíves pártfogását.

Az ország érdeke, hogy minden vonalon induljon meg a termelés, az élénk üzlet, a nagy forgalom és sehol se legyen túlzott takarékoság, se féktelen pénzpocsékolás. Köztudomású, hogy az osztálysorsjáték egy szükséges, évlizedek óta bevezetett állami intézmény egész Európában. Nálunk a m. kir. Pénzügyminisztérium gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést. Október 19-én kezdődik az új osztálysorsjáték. A sorsjegyek mennyisége 84.000, a nyeremények 42.000. A nyeremények összege közel 8 millió pengő. A sorsjegyek ára: egész 24, fél 12, $\frac{1}{4}$ 6, $\frac{1}{8}$ 3 pengő, az összes főárusítónál. Jutalom 300.000 P. főnyeremény 200.000 P. úgy, hogy a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő készpénz.

A legújabb divatszerszám: a szemöldökök illatosítására használható kis illatos parfümöző készülék. A Párisi Divat a legnépszerűbb magyar divatlap, csodaszép párisi toaletti és kézimunka rajzai közli. A gyönyörű kiállítású lap amely minden háziasszonynak, divathölgynek nélkülözhetetlen, ára: 40 fillér.

Egy új hivatás! Eddig több mint kétszáz ember nyert alkalmazást egy olyan speciális szakban, mely eddig Európában egyedül áll. Mint értesülünk évekre szóló foglalkozás ez és egyesek két-három sőt négy-száz pengőt is keresnek havonta. Ugyanis az alkalmaztatás tárgya olyan, hogy csak két kvalifikáció kell hozzá és pedig: kifogástalan öllözék és intelligencia. Mindenkit saját lakhelyén foglalkoztat a vállalat. Küldje be ajánlatát „Igazi misszió” jelige alatt Tolnai Világlapja kiadóhivatalának (Budapest, VII. Dohány ucca 12.) említse meg családi állapotát, eddigi működését, korát.

TELEK GAZDASÁGBAN bankuti 1201-es számú vetőmag búza kapható, készpénzért a Budapesten jegyzett 80 kilogrammos tisztavideki búza középárfolyamán, vagy csere útján 15 kilogramm felárral Minden egyes métermázsza után 1 pengő fuvarterítést ad a Növénytermelő hivatal.

A téli kosárfonó és gazdasági számviteli tanfolyam a helybeli gazdasági népiskola szervezésében november hó 6-án (szerdán) délután fél 2 órakor az iparos tanonciskolai tantermünkben megnyílik. A megnyitáshoz szükséges hallgatók létszáma már meg van, kívánatos azonban, ha már meg lesz tartva a tanfolyam, minél nagyobb legyen a hallgatók létszáma, azért október hó 19-ig jelentkezéseket szívesen elfogadok. Az előzetes terv szerint kosárfonás minden héten szerda délután fél 2 óráig, számvitel pedig minden héten egyik nap az esti (pl. fél 7 — fél 9) órákban lenne megtartva. Véglegesen az órák pontos idejét a nov. 6-i megnyitás alkalmával beszélnék meg közösen a hallgatókkal. Kosárfonást az egyik helybeli képesített kosárfonó mester vezelné, számvitelt viléz Pajor Gyula gazd. isk. igazgató adná.

Mátrai „CSEVICE” természetes savanyú borviz Glück Ármín gyomai kereskedőnél jutányos árban kapható. Javasolva sárgaság, gyomorégés és májbaaj ellen. Mint borviz is kitűnő.

SPORT

Északi II. o. bajnokság
X. 12-én:

1 MTK	6	4	1	1	29	7	9
2 Törek.	5	4	1	—	14	6	9
3 GySC	6	2	3	1	13	10	7
4 Turul II.	5	2	2	1	14	11	6
5 GyTK	6	3	—	3	10	11	6
6 ETK	5	1	3	1	9	5	5
7 BISE	4	2	1	1	7	7	5
8 MSzSC	4	2	1	1	11	13	5
9 KTE	5	1	1	3	4	9	3
10 MÁV II.	6	1	1	4	8	25	3
11 TAC	2	—	—	2	2	7	—
12 Hunyadi 2	—	—	—	2	1	4	—
13 VSE	2	—	—	2	1	8	—

Okt. 13-i futballprogram:
Gyomán: GySC—BMÁV II.
Mezőliron: Szövogyár—GyTK
Endrődön: ETK—Hunyadi
Mezőberényben: MTK—VSE
Turkevén: TAC—TURUL II.
Békésen: BISE—KTE.

Mult vasárnapi eredmények:
M. Szövogyár — MÁV II. 6-2.
(3-1). Törekvés—TAC 6-2 (4-2).
KTE—Hunyadi 2-1 (1-1).

GySC—Vésztői SE 4-1 (3-0)

II. o. bálnoki, Vésztő,
bíró: Veress.

Gyoma kezd és Kiss egy fél perc múlva belövi Nagy jó beadását (1-0). Második góllal ismét Kiss lövi Sebők szép passzából a 7. p.-ben (2-0). Alig kezdenek, Béres Kiss labdájával lefut, a korner vonalról lö és a kapus saját hálójába üti a labdát (3-0). Vésztő is erősít és a bizonytalan Ugor mellett

többször elmennek. 20 p.-ben Zöld összefejel egy vésztői játékosal, a fejbőre felreped és így a meccsvégéig 10 emberrel játszik a GySC.

Második félidőben már erősebb játékba kezd Vésztő, de góllal mégis a GySC rug. A 15 p.-ben Szántó előre vág és Sebők 25 méletről a nap legsebbe gólját lövi (4-0). Vésztő becsületgólját a 35 percben Buday lötte.

GySC csatársora a 4 gól ellenére sem elégitelt ki. A játékok nagyon gyengén játszottak. Jók a GySC-ből: Kiss Zs., Fekete, és Zöld, amíg játszott. Sebők a csapat mindegyikét, állandóan mozgó játékos és fáradhatatlan. Kiss S. most is meglötte a szokott 2 gólját. Vésztőiek igyekezők de nagyon fegyelmezettek. Több jó játékosuk nincs még igazolva. Veress nagyon jó bíró volt.

— Báthory —

MTK — GyTK 5-3 (3-0)

Gyoma, Bíró: Róth.

Már a mérkőzést megelőzőleg olyan anomáliák keletkeztek a csapat körül, amelyek előidézése csak kárára van a GyTK együttesének. Ha ezeket elkerülték volna, úgy egész biztos, hogy az egyik pont Gyomán maradt volna. A hiba előidézése után pedig már nincs értelme a mea culpa-zásnak.

A választásnál az MTK nak kedvez a szerencse. A GyTK nappal szemben és szél ellen kénytelen megint játszani. MTK támadásokkal indul a mérkőzés, amit csak nehezen tud eleinte parírozni a GyTK. Az MTK támadásoknak meg is van rövidesen az eredménye, mert nem is nagy idő alatt már három gól lapul Izsó háta mögött a hálóban, „akik” összeszorulva várták az újabbakat.

Szünet után a GyTK magára találva támadásba lendül s ugyancsak megszorongatja az MTK-t. De egyelőre semmi eredmény. Sőt az MTK jut az 5. percben újabb gólhoz, Ancsin révén. (4-0) Ezek után a GyTK ideje következik, — amely szinte következetesen megisméllődik minden honi MTK—GyTK meccsen — és támadást—támadásra halmoz, úgy, hogy az MTK megzavarodik és kapkod, aminek következtében kb. 20 perc alatt 3 gól nyomja hosszú Pangeri szívét, illetve hálóját. A GyTK továbbra is támad, harcolva a kiegyenlítésért, aminek reményét végkép elfelejti Izsó, mikor az ötödik góllal önkénti felajánlja éhes kapujának. Így hát most sem sikerül az MTK-t elkapni, hogy miért?...

A GyTK-ból mind a tíz emberrel dicséret illeti, mert mindent elkövettek egy esélyes győzelemért. Hogy nem sikerült?...

Az új Magyar
35-ik királyi
osztálysorsjáték

húzása

**szombaton
19-én kezdődik**

Saját jól felfogott érdeke, hogy a kapott sorsjegy árát mindenki sürgősen fizesse meg különben nincs nyereményjogosultsága!

Ha még nincs sorsjegye, siessen venni bármelyik főárusítónál, mert mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyeresési esélye! Nyerni azonban csak az nyerhet, akinek sorsjegye van.

Hivatalos ára a sorsjegyeknek az összes főárusítónál:

$\frac{1}{8}$ 3, $\frac{1}{4}$ 6, $\frac{1}{2}$ 12, $\frac{1}{1}$ 24 pengő.

Állandó és kitartó játék által érhető el eredmény!

A szerencse útja mindenkinek nyitva áll!

Köztudomású, hogy csak a húzás előtt kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogosultságok, miért is nagyon kéri a főárusítók, hogy akik bármely oknál fogva nem óhajtanak résztvenni az új sorsjátékban, küldjék vissza a kapott sorsjegyet, mert nemcsak kellemetlenséget, hanem kárt is okoznak, ha a sorsjegyet idejében nem küldik vissza az illetékes helyre.

Természetesen a dicséreiből kihagyandó a be-becsusztott durvaságok, amiket pedig a GyTK mostanában kezdett szépen elhagyni. Vagy csak vidéken? Ha Kurcz a fogcsikargatva való beleszállások helyett többet fordítana a játékra, kevesebb büntetőnek tenné ki a csapatot. Vatai egész jól megállta helyét a centerhalf posztion, csak adogatásai nem voltak pontosak mindég. És általában elfeledtek arról, hogy balszélső is van, mert jóformán alig kapott labdát.

Jók voltak az MTK-ból: Havas, Ancsin, Laki. Pangeri II. Izsó párja volt, csak nagyobb kiadásban.

Bíró! látunk rosszabbat is, de jobbat is.

ETK — TURUL II. 0-0 (0-0)
bíró: Takács.

Nívótlan mérkőzést hozott a két csapat találkozója és a játék alapján reális az eredmény. Az első félidőben a széltől támadogatta a Turul támad többet, de az ETK védelem biztosan állja az ostromot. A második félidőben az ETK igyekszik eredményt elérni, de hol a védelmen, hol a bírón akad el a támadása és így eredményt el-

Állandó áramszolgáltatás lesz

ORION hálózati készüléket bemutatja a képviselő: Lach és Varga.

érni nem tud. A 39 p.-ben Simon 11-e a kapusiól visszapattan a mezőnybe és Simon most már nem hibáz, de a közönség nagy meglepetésére a bíró a gólt offside címén nem adja meg. Lehetetlen megoldás a bíró részéről. A sok rossz közül kiúnt valamennyire Simon, Kurilla, Timár és Kovács II. ETK. Wéber, Szirony, Szentpéteri Turul II. Mindkét oldalon a csatársor volt a mezőny leggyengébb része és a szélől támogatva nem tudtak eredményt elérni.

Meccsről-meccsre tapasztaljuk, hogy az ETK játékosainak egyrésze minden lelkesedés nélkül játszik és egyáltalán nem törődnek azzal, hogy mi lesz az eredmény. Ez annál is sajnálatraméltóbb, hogy éppen azok nem küzdenek csapatukért, akik most játszanak először és tudják azt, hogy még emberi sem tudunk helyettük beállítani, mert nincs elegendő játékosgárdája az egyesületnek. Nem túlozunk akkor, mikor kijelentjük azt, hogy ha komolyan belefeküdnek, akkor most nem a 6., hanem a 3. helyen is állhatnak. Persze ha Gyomára kell menni szombaton, akkor ők az elsők. Reméljük, hogy hamarosan megváltozik gondolkodásuk, mert ha nem, tavasszal már kívülről gyönyörködhetnek a csapat meccseiben.

Vasárnap a Hunyadi ellen áll ki a csapat, de ha az elmúlt játékokra gondolunk, még az egy pontnak is örülhetünk majd vasárnap. Reméljük, hogy már nem Takács fog megint bíraskodni. Kérjük a közönséget, hogy a mérkőzés alatt búzdítsa a csapatoit és ne csak a gólnál örüljön, hanem akkor buzdítsa, mikor veszélyben van a csapat kapuja. Tempó ETK. ifj. Dinya Vilmos.

SPORTHIREK

Szövogyár — GyTK meccs eredményét fél órával a mérkőzés után közölni fogjuk a Lach és Varga cég kirakatában.

Németh János ideiglenes menetséget nyert a katonai szolgálat alól és így továbbra is szerepelni fog a GySC-ben. Futballistáink közötti Rozsnyai (GyTK) és Kiss Ákos (GySC) teljesítenek katonai szolgálatot.

A GyTK-nak a GySC elleni óvása ügyében még nem döntött a csabai egyesbíró, mert az ügyet az országos egyes-

A Köröstarcsai tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a köröstarcsaihatárban

32 magyar hold prima szántóföld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanyaeépülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökörre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ólakkal, szinnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

bíró még nem vizsgálta ki. Az óvás — előreláthatólag — nem fog eredménnyel járni, mert valószínűleg az óvás alapját képező azon ok, hogy Cs. Nagy Gábor a GySC—GyTK meccs napján — szept. 15.-én — már tagja lett volna a BEAC-nak. Cs. Nagy csak szept. 24.-én lépett be a budapesti egyetem csapatába. Viszont Mailak Márton ügye — Fürst György alszövetségi főtitkárától volt értesülésünk szerint — nem képez óvási okot.

GySC újabb feljelentést tett a GyTK ellen Bartha József ismeretes endrődi szereplése miatt.

MTK súlyos helyzetbe fog kerülni, ha a Szövogyár óvása bizonyítást nyer. Az még kisebb baj volna, hogy Havas (Havlik) igazolása szabálytalan, de Szentesi — állítólag — jobb más csapatban álnéven szerepelt volna. Az ügy jelenleg még szintén az országos egyesbíró előtt fekszik. Az MTK vezetői nagy izgalommal néznek az ügy kimenetelére.

Matyas II., aki eddig próbaképpen a GySC tréningjeli vezette, most igen előnyös szerződését ajánlatot kapott az újpesti Phöbus-tól. Mint profijátékost 2 évre szerződésnek heti 30 pengő fizetéssel és 200 pengő lépést kapna. Csütörtöki tréningen mutatkozott be és ha az általa igényelt 6 éves szerződéshez a Phöbus hozzájárul, úgy 1—2 héten belül már a villamostársaság csapatában fogja a lapdát rugni.

Bíróküldés: ETK—Hunyadi: Takács, GySC—MÁV II.: Róth, Szövogyár—GyTK: Lapu II.

BISE óvott a GySC ellen, az óvási igazolójelentéstételt végül kiadták a GySC-nek.

Vésztői SE pályáját hitelesítették.

KTE, hivatkozva a fellebbviteli határozatára, új terminust kért a már elintézt M. Török-és elleni meccsére. Az egyesbíró a kérést nem teljesítette.

Kertészeti telep teljes berendezéssel Békéscsabán, a város legjobb helyén jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt Dr. REISZ JÓZSEF ügyvéd, Békéscsaba, Ferencz József tér 3.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss virsli kapható! Állandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húsokat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemegeárút a legolcsóbb napi árban. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Wallner József hentes és mészáros Horthy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 négyszögöl, valamint 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá **Mezőberényben,** vasútállomáshoz közel 60 kishold föld tanyával kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békéscsaba Kereskedelmi Banknál.

Vésztői község főterén levő, a községben egyetlen **szálloda és vendéglő** azonnalra is **bérbeadó.** Érdeklődni lehet dr. Prónai Ernő ügyvédnél, Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 36 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Székelydés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italok, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Publikáció

Egy nagy, teljesen új ebédlőszőnyeg, 4 db hajlított nádszék eladó. Gróf Tisza István ut. 67.

Értesítem a t. hölgy közönséget, hogy himző előnyömdámát, Kiss Bálint utca 25 sz. alá helyeztem át a volt Honti-féle üzlethelyiségben. Kérem a hölgy közönség szíves pártfogását tisztelettel: Schwarcz Ferencné.

Horthy Miklós ut 89 számú ház nagy kerttel külön virágos kerttel és melléképületekkel azonnal kiadó. Értekezni lehet Kiss Bálint u. 25. szám alatt a volt Honti-féle üzletben.

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Horthy Miklós ut 9 szám alatt egy szalóigarnitúra, egy tükör és egy gyermekágy van eladó.

Garzó Gyula utca 7 számú ház azonnali beköltözésre kiadó, esetleg eladó.

Kovács Lajos főpostamesternek egy kazal gypszenája a lógerban és két hintója van eladó.

Vendéglősök, korcsmárosok, bortermelők figyelme! Eladó olcsón sörgyári, borpincészet, vendéglői, irodafelszerelések, ugymint: hordók, demizsonok, üvegek minden nagyságban, faládák, víztartály, tolókokcsik, paszterizáló-készülékek, üvegmosógép, sörfejítőgép, légházán dinamóval, dugaszológép, sörfejítő teljes felszereléssel, 4 ajtósjég-szekrény, ászokfák, továbbá álló és ülő-írásztal, székek, divány, stb. Érdeklődni lehet Békéscsabán, Szent István-tér 3. szám alatt a házfelügyelőnél. Ifj. Özv. Oláh Lajosné Rákóczi ut 10 számú házában két utcai szoba konyhás lakás és egy szoba konyhás lakás azonnal kiadó.

Kézi fűrészpép és egy nagy kétfelnyitáló ajtó eladó. Beinschróth borbélynál.

Ócska kalapból ujat. Csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szállagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtokéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztító gép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínre kihúzatható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Győződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u. 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésű téglá és teőcserép ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdavidálat, Gyoma
Felelős üzemevezető: **Teket Sándor.**

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévi 130 P, Félévi 260 P, Éves 520 P.
Befizetések postaközzel:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkonán. (8.28)
Lapzárta csülők este 6 óra
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolvasó szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 84.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÖNTÖZÉS

Gömbös Gyula miniszterelnök debreceni beszédében az Alföld problémáival kapcsolatban az öntözésre vonatkozóan ezeket mondta:

„Ki kell jelentenem, hogy a kormány az Alföld öntözésének és vízellátásának kérdésével a legkomolyabban foglalkozik, sőt ezen túlmenően konkrét tervek készítését elő, amelyeknek az a céljuk, hogy az öntözés és vízellátás problémájának megoldásával elhárítsa az aszály veszedelmét az alföldi nép feje felől.

Ennek kapcsán bejelentem itt a kormánynak azt az elhatározását is, amely szerint jóllehet nem szüntetjük be az inségmunkákat, de azokat lehetőleg koncentrálnak az Alföld csatornázásának és vízellátásának megoldására, hogy a Tisza és a Körös vize ne folyjék el úgy, hogy vizét ki ne használjuk.”

... Tehát mégis elérjük, hogy az Istenadta kincs, a Körös vize nem folyik el hiába, hanem pótolja a hiányzó csapadékot és nem lesz többet aszály nálunk.

És ha nem lesz ezután aszály nálunk, nézzük csak, mi lesz hát akkor itt?

Nem lesz takarmányhiány. Hogy ez mit jelent, még a műkedvelő gazda is megmondhatja.

Ujra fellelendül állattenyésztésünk. S ha sok és főképpen lévő állatunk lesz, jobban tudjuk a falujunkat megművelni, több trágyánk lesz — és majd ekkor berendezkedhetünk a többtermelésre is.

Most több mint 2000 ka-

tasztrális hold legelőnk van. Ennek a területnek azonban csak a neve „legelő”, mert azon csak néha-néha van mit legelni. De ha majd öntözünk és még a csudaballai legelőket is ha öntözzük, azokat befásítjuk és bevezetjük a szakaszos legeltetést, ez a nagy terület majd csak akkor lesz legelő, mert most az csak kopláló terület állatainknak.

És ha majd egész nyáron át megfelelő mennyiségű víz áll rendelkezésünkre, micsoda mennyiségű fogjuk termeszteni a konyhakerti veteményeknek?

És bekoronázásul: ha lesz elegendő vizünk és azal bálni is tudunk és megkezdjük a helyes gyümölcs-termesztést, akkor kezdődik nálunk egy új kor, amelyben nemhogy a mostani munkásaink közül maradnak sokan munka nélkül, hanem idegenből kell majd idejönni hozzánk sok-sok munkásnak, hogy azt a tengernyi kereséit lehetőségét okosan és gazdaságosan kihasználhassuk.

Az az államférfiú lesz a második Széchényi Istvánnak, aki az Alföld öntözését tudja megvalósítani.

W.

A Körösök mentén a világ legjobb minőségű szilváját lehetne termelni...

Írta: MATUSEK GYÓRGY.

Boszniai utamról hazatérve röviden beszámolok az ottani szilva-termesztési, aszalási és feldolgozási viszonyokról, amiknek tanulmányozására Békés vármegye alispánja küldött ki. Legelőször is meg kell említenem, hogy

a világhírnévre szert tett boszniai szilva nem egyéb, mint a fölünk kivitt és ott meghonosított magyar besztercei szilva,

amitők egyszerűen magyar szilvának neveznek.

Szilva-termesztéssel a jelenlegi Jugoszláviában a Száva folyóól délre eső területeken foglalkoznak úgy Boszniában, mint Szerbiában, különösen Valjevo, Breko, Sabac, Milanovac, Arandjelovac, Casak, Pozega, Uzdice s.b. vidékén, ahol évente a 50 000 000 darab szilvafán 6-8 000 000 métermázs szilva-termesztés van. Ennek nagy részét, házi fogyasztás céljaira,

pálinkának főzik ki, míg a többi szilvát részben nyersen értékesítik, részben megaszalják, vagy ahol apró szilva terem, ott lek-várt főznek belőle. Tiszán a kivételre kerülő nyers és feldolgozott szilvából évente 100-150 millió dinár bevételük van. (10-15 millió pengő.)

Ezen termelési ágnak ilyen nagy arányú kifejlődését annak köszönheti, hogy

a szilvából igen kevés munkával szép jövedelem érhető el.

Csak hogy, amíg ott a legegyszerűbb földművelő is tudja, hogy jövedelmező gyümölcs-termesztést csak akkor lehet folytatni, ha a fák egymástól megfelelő távolságra vannak ültetve, addig nálunk egymás nyakára-hátára történt ültetés miatt a fák napfény és levegő hiányában korán felkopaszodnak s ezeknek koronája nem hozhat annyi termést, mint ott.

Szilva termesztéssel úgy Boszniában, mint Szerbiában csaknem kizárólag a földművesek foglalkoznak.

Szilváikat nem nemes oltású, hanem rendszerint saját nevelésű magról kell csemetékkel telepíteni be.

Szilvájuk húsa zöldessárgás színű, vízesebb a miénkénél s olt aránylag kevés az értékesebb aransárga húsú szilva. Az ő szilvájuk hamvasabb ugyan a miénkénél, de ez az aszalásnál úgyis ellünkszigy ez semmi előnyt nem jelent számukra.

A mi szilvánk ízre, zamatra és aromára nemesebb az övékénél s ha más előnyünk nem is volna, már ez is elegendő ahhoz, hogy minél intenzívebben foglalkozzunk ezzel a termelési ággal, különösen a Körösök mentén.

A szilva-termesztés kevés munkával jár s aránylag jól jövedelmez.

Az ottani aszalás kb. 50 éves múltra tekint vissza. Elképzelhető, milyen primitívek lehetnek ezek az aszalók, amit a földművelő termelők saját maguk építettek. Az ilyen rendszerű aszalókban aszalnak tulnyomó részben még ma is, mely rengeteg tüzelő anyagot fogyaszt el. Ujabbban az értelmesebb termelők

praktikusan berendezett aszalókat készítenek,

ezek jóval kevesebb tüzelővel fogyasztanak és 20 százalékkal szebb és jobb minőségű aszalványt adnak.

Szilvaérés idején a nagy kivitelű gőcponokat külföldi kereskedők lepik el,

akik az egész szállítási szezon alatt ott tartózkodnak, ami kb. 2 hónapig tart. Ez természetesen szintén hozzájárul jövedelmük gyarapításához. A nagy kivitelű gőcponok, mint pl. Breko, amelynek évi nyers szilva kivitele kb. 5000 waggon, természetesen nemcsak a saját területéről, hanem a város 60-80 km. körzetéből is ide szállítják be koporsó alakú ládában a nyers szilvát és az egyéb

feldolgozott áru. A termelő ládába csomagolva viszi ki a piacra a nyers szilvát, amelyet ha a kereskedő megvesz, mindjárt a vagonokba rakják és elszállítják. Az aszalványt a termelő nem osztályozza, hanem így adja el a kereskedőnek, aki aztán azt 5 minőségi csoportra osztályozza, ládába csomagolja és elvívja (fényezi) vagy e nélkül, ömlesztve, vagy zsákokban szállítja külföldre.

Ezenkívül, mint már említettem,

igen nagy mennyiségű pálnkát is főznek,

amely minőségben igen gyengé s ott ezt úgy isszák, mint nálunk a bori. (8-10 fokos) Ebből azonban komoly kivételük nincsen, mert a legnagyobb részét saját maguk fogyasztják el.

A lekvárfőzés is emeli jóvedelmi forrásukat.

Ezzel leginkább Bosznia és Szerbia déli részén foglalkoznak, ahol jóval apróbb szilva terem, mint a középső és felső részeken. A főzést földbe vást üzőn, 8 fűtő, egészen lapos, 100-200 liter űrtartalmú üstökben végzik.

A szilváknak finomabb kivételben való feldolgozásával, mint pl. magyarával, mandulával stb. főltől szilva készítésével nem foglalkoznak.

A látottakból és tapasztalataimból arra a következtetésre jutottam, hogy nálunk különösen a Körös menti területeken, ahol a szilva-termesztés feltételei adva vannak és minőségileg fellettel állnak a boszniai szilvának, kívánatos lenne, hogy az eddig ilyen célra ki nem használt területeket mielőbb beültessük, hogy az aránylag kevés befektetéssel járó telepítés után szép jövedelmet biztosíthassunk magunknak.

Olcsó burgonyát hozat a község

Gyoma község előjárósága a Vármegyei Gazdasági felügyelőség útján olcsó burgonyát hoz forgalomba, hogy ezt a rendkívül fontos népélelmezési cikkkel mindenki számára hozzáférhetővé tegye.

A forgalomba kerülő burgonya ára minőség szerint 7.50 pengő, illetőleg 9.50 pengő métermázsánként.

A burgonyából saját szükségletre bárki korlátlan mennyiségben igényelhet. Jelenkezési határidő október 18, de valószínű, hogy ezt a terminust október 22-ig meghosszabbítják. Bővebb felvilágosítást ad a községi előjáróság.

Csak szakképzett iparossal lehet építtetni

Márky Barna alispán rendelete a „házilag” végzett építőmunkák ellen.

Gyománésáltalában az egész megyében sokat panaszkodnak az építőiparosok azért, hogy nemcsak a magánosok, hanem igen gyakran a közfelfületek is házilag végeztetik el az építkezési munkálatokat és ezzel lényeges kereséssel ütik el a szakképzett iparosokat. Ennek a lehetetlen állapotnak vet most véget vitéz dr. Márky Barna alispán, aki a hét elején a következő rendeletet intézte a járási főszolgabíróhoz:

A gyulai ipartestület építőipari szakosztálya azzal a panasszal fordult hozzám, hogy nemcsak a magánosok, hanem a közfelfületek egyrésze is házilag végeztetik el építkezési munkálatait és ezáltal

szakképzett iparosok megélhetését veszélyezteti.

Tekintettel arra, hogy

ez a helyzet nemcsak szociális szempontból káros és tarthatatlan, hanem jogszabályokba is ütközik,

felhívom: közölje az általa rendelélt községi előjáróságokkal,

továbbá a hatósága területén lévő közfelfületekkel, intézményekkel társulatokkal és egyesületekkel, továbbá megfelelő módon hozza a közönség tudomására is, hogy a fennálló törvényes rendelkezések értelmében

a hatósági engedélytől függő építkezéseket csak megfelelően képesített iparosok hajthatják végre.

A házilagos építkezéssel hatósági engedélytől függő építkezéshez elkészítheti a szükséges terveket, minden anyagot beszerezhet, de az építés vezetését képesített iparosokra kell bízni. Ellenkező esetben az építető által alkalmazott munkások mint önálló munkavállalók jogosulatlan ipartűzőknek tekintendők és ellenük a kibégási eljárás megindítandó.

Az alispán rendeletét a magunk részéről a legnagyobb örömmel üdvözöljük és egyúttal arra kérjük az illetékes hatóságokat, hogy annak végrehajtását a leghigorubbant ellenőrizzék.

A Kormányzóné felhívása

Mint tíz esztendőn keresztül mindig, most is megjeleni Magyarország legelső asszonyának, jószágos kormányzónéjának a felhívása a magyar társadalomhoz a téli nyomor enyhítésére.

Nagyasszonyunk, aki abban találta meg legfőbb hivatását, hogy a szűkölködők nyomorúságát enyhítse, a szenvedők könnyét letörölje, az éhezők éhségét csillapítsa, a ruhátlanokat felruházza, a most közeledő tél kezdetén is kérő szóval fordul a magyar társadalomhoz, hogy azok, akiknek kezdetén is kérő szóval fordul a magyar társadalomhoz, hogy azok, akiknek van, adjanak azoknak, akiknek nincs. A jobb, az elviselhetőbb életkörülmények nem feledtethetik el velünk, hogy sajnos sokan vannak, nagyon sokan, akiknek a legszükségesebb mindennapi kenyérük sincs meg, akik nem mehetnek haza kényelmes szobákba, hogy fáradtságukat kipihenjék, akik a rossz láplálkozás következtében legyöngyült lábukat alig tudják ruhával befedni: szóval sokan vannak, akiknek nem volt szerencsésük az életben s még

azokat a szerény eszközöket sem tudják a maguk számára megszerezni, amelyek emberileg elviselhető életet biztosítanának számukra. Most, amikor világszerte még mindig szörnyű gazdasági válság dúl, amikor nagy és hatalmas országok statisztikai kimutatásai szerint dolgozók milliói vannak munkanélküli, amikor az államok legfőbb gondjait képezi, hogy kenyérhez juttassák azokat, akik megérdemlik a kenyeret, Magyarország társadalma sem maradhat tétlenül, neki is teljesíteni kell kötelességét.

A mi szegény, Trianonban megcsönkített hazánk sokkal rosszabb helyzetben van, sem hogy munkanélküli segítséget szelhetne a munkátlannak támogatására s ezért hárul a magyar társadalomra az a kötelesség, hogy a szenvedéseket enyhítse, kenyeret és ruhát juttasson az elesetteknek s megmentsen sok-sok ezer gyermeket az éhség kínjaitól. Kormányzó Urunk felelőségének a felhívása egészen bizonyosan ebben az évben is megtalálja az utat a magyar társadalom szívéhez, szelid szava megnyitja az áldozatkésztség forrásait,

hogy mint tíz esztendőn át, most is sikerrel teljesíthesse Nagyasszonyunk a szerelmi munkáját.

A segélyakció során pénzáradományokat, továbbá ruha, lábbeli, tüzelő és élelmiszer-adományokat gyűjtenek. A pénzáradományok három uton juttathatók el a Főmellősságu Asszony kezébe: csekklepton, a 19. ik postafelkarékpénztári csekkszámára, postautalványon a Főmellősságu Asszony címére és nyugalta ellenében személyes befizetés alapján a királyi palotában.

Reméljük, hogy a magyar társadalom, mint a múltban, most is felismeri ennek a téli inségakciónak a rendkívüli fontosságát, amely nemcsak az emberi részvételt és szeretetet megnyilvánulása, hanem egyben fontos biztosítéka az ország állanános nyugalmanak is.

Ne záruljanak el a lelkek a sürgető szó elől, mindenki szívesen részt kért a Főmellősságu Asszony nagy munkájából azzal, hogy olyan mértékben teljesít kötelességét, amilyen mértékben ezt az anyagi helyzete megengedi.

Súlyos európai bonyodalmak az olasz-abesszin háború miatt

Az olasz-abesszin háború változatlan erővel tovább folyik. Guxa herceg, az abesszin császár veje csapataival együtt behódolt az olaszoknak és ezzel az olaszok számára szabaddá lette Tigre tartományt. Újabb jelentés szerint ismét megadta magát 5000 abesszin harcos. Akszum szent városát az olaszok elfoglalták.

Az abesszinnek úgy az északi, mint a déli fronton nagyszabású ellenátmadásra készülnek. A déli fronton 250 000, az északi fronton 70 000 emberrel vonjak össze.

Az abesszinnek eddigi vesztesége hír szerint 18 000 ember.

Európában egyelőre még minden csendes, csupán az angolok fegyverkeznek a legnagyobb sietséggel. Franciaország a jelek szerint Olaszország oldalára áll, ami csak szelteni fogja az olasz-angol ellentétet kibővítését. Az angol külügyminiszter kijelentette, hogy „Anglia fegyverrel is kész küzdeni a békéért.” Anglia tehát el van szánva, hogy beavatkozik az abesszin háborúba, ha Olaszország tovább folytatja előnyomulását Abessziniában. Lavallfrancia miniszterelnök folytatja békekísérleteit.

A gyomai frontarcosok alakuló közgyűlése

Ez előtti néhány esztendővel a frontarcosok egy kicsi, de lelkes csoportja, Nónay Ferenc ny. honvéd-százados hívószavára, a Frontarcos-szövetség gyomai csoportjának megalakulását halározta el, sajnos azonban, ez a határozat nem járt a kívánt eredménnyel, mert az akkori viszonyok között ez a törekvés a frontarcosok nagy lömegénél nem találta kellő megértésre. Az okokat könnyen ismerik, azokat már nem feszegetjük, mert a csoport újraalakulásával megszűntek fennállani.

Nónay Ferenc ny. honvéd-százados, néhány bajtársával folytatott előzetes megbeszélése értelmében, a gyomai csoport újraalakulása érdekében kétszeri publikáció és újsággözlémény kapcsán felhívást intézett a frontarcos bajtársakhoz, hogy folyó hó 13-án, publikáció után, a község háza nagytanácsstermében megtartandó frontarcos-csoportalakuló közgyűlésére minél nagyobb számban jelenjenek meg. E felhívásra nem kevesebb, mint 250—300 frontarcos jelent meg, kik érdekeltiséggel néztek az alakuló közgyűlés elé.

Kovács Gábor községi bíró, frontarcos-bajtárs, megnyitó beszédében a jelenlévőket a frontarcos-csoport megalakulására szólította fel, majd az erre elhangzott egyhangú határozat után felkérte Nemerey Péter takarékpénztári igazgatót, hogy mint az Országos Frontarcos Szövetség tagja, a frontarcos mozgalmat ismeresse.

Nemerey Péter takarékpénztári-igazgató, a jelenlévő bajtársak üdvözlése után, aktuális frontarcos kérdéseket, a szövetség célkitűzéseit és jövő munkatervét, valamint a mozgalom erőviszonyait ismertette, majd fegyverrel összerúgásra és kötelességtudó munkára hívta fel a bajtársakat.

Több közbeszólásra adott felvilágosítás után Nónay Ferenc ny. honvéd-százados, az Országos Frontarcos Szövetség alapszabályait ismertette és lelkesítő szavakkal, a frontarcos bajtársakat, a hazafias szellemben munkálkodó Országos Frontarcos Szövetségbe való belépésre és ennek kapcsán a gyomai csoport megalakulására kérte fel.

A jelenlévők közül mintegy 100-an egyenként jelentették be belépésüket, majd az idő előrehaladására való tekintet-

tel, a belépések iránti bejelentések felfüggesztésével, a csoport tisztikarának megválasztását élték meg a bajtársak, kik Kovács Gábor községi bíró javaslatára, egyhangú lelkesedéssel a csoport elnökévé: Bakos József (b. főszt. szolgabíró), társelnökké: viléz Madaras Gyula malomigazgatót, alelnökké: Nemerey Péter takarékpénztári-igazgatót és Pánczél Emil községi főjegyzőt, titkárokká: Kner Endre nyomdaluajtudost és Izsó Balázs hadirokkant-bajtársat, pénztárnokká: Wagner Péter magánfőosztályos, ellenőrökké: Iványi Aladár malomlajtudost és Wagner Márton lajtudost-főszerkesztőt választották meg.

A megválasztottaktól a fogadalmat Nónay Ferenc ny. honvéd százados fogja kivenni, ki nek vezető-tisztié való kinevezésének megerősítését az Országos Központtól várjuk.

Örvendétes és megnyugtató az a körülmény, hogy a bajtársak olyan bajtársakat választottak be a tisztikarba, akik közéleti szereplésükkel már eddig is bebizonyították, hogy nem az egyéni érdekeket, hanem a közérdeket s ezen keresztül a bajtársi közösséget szolgálták illetve szolgálják és képviselik. A csoport prosperitása nem a tisztikar, hanem a bajtársak összességének kitartásaitól, fegyverzettségétől, szolgálakészségétől és kötelességtudásától függ s ha mind ezen követelményeknek elcéltesznek, a frontarcos célkitűzések megvalósításához a gyomai csoport és tisztikara érdemlegesen fognak közreműködni.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a Honsz gyomai csoportjatesztileg lép be a megalakult frontarcos-csoportba s így a csoport tagjainak száma csak 250.

A megalakulás óta eltelt pár nap alatt számosan keresltek fel Nónay Ferenc ny. honvéd-százados s belépés iránti szándékukat jelentették be.

A lömeges jelentkezésnek csak örülni lehet, mert ez is igazolja azt, hogy a közös sors, a közösen átélt szenvedések és megpróbáltatások, a legkülönbözőbb életfelfogású és társadalmi rétegekhez tartozó egyéneket lelki egységbe kövacsolni képesek és ez a lelki egység a frontarcos mozgalom tulajdonképpen megdöntelhetetlen erőssége.

A megválasztott tisztikar nevében Bakos József elnök mondott köszönetet és az országos elnökség lelkes élettelésével az alakuló közgyűlés befejeződött.

Miért?

vesz másodrendű süteport és vanillin-cukrot, mikor a világhírű

Dr. OETKER-gyártmányt

minden fűszerüzletben megkaphatja
Negyedik kiadású fényképes receptkönyvet ingyen és bérmentve küld:

Dr. OETKER A.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

PAPP ZSIGMOND KÖSZOBRÁSZ MŰTERMÉBEN

Ha egyszer le tudnánk venni magunkról a távolság csalóka káprázatát, ha nemcsak azért rajonganánk és nemcsak azt értékelnénk fel magunk fölé, ami messze van, hanem közvetlenül közelről, „békeárványból“ is meglátnánk a szépet, a nagyszerűt, ma ujjongva vallanánk magunkénak Papp Zsigmondot, a köszobrászt, aki régen lúnlott Gyoma határain, lútl a pepecselő életen és a maga egyéniségében ámulásra készülő mérföldköveket állít az örök Genius országútján.

Gyomán mindenki ismeri. Künnő gazdának tartják, ügyes pártipolitikusnak, aki mellesleg szobrokat is farag. És ez a „mellékes“ foglalkozása még nagy érték lehet a magyarság életében. Kőbevésett elgondolásai messze horizontokat fessegeinek és vésője nyomán talán megszületik a magyar Viegeland, akit szellemi mestereinek vall. Talán! Iskola kelene hozzá és pénz, sok pénz, aminek sajnos, nagyon szűkiben van. De még így is be tudta bizonyítani, hogy kivételes tehetség.

A gyomai országzászlóra beadott eredeti pályatervét csak azért utasították vissza, mert „megengedhetetlen, hogy egy vidéki községnek szebb országzászlója legyen, mint a

fővárosnak.“ Más tervet csinált, olyat, amit kevesebb pénzből fel lehet állítani. Ez is szép, csak éppen Papp Zsigmondot nem elégteli ki. Többre vágyik.

— Oh, ha egy hatalmas márvány tömböm volna. — mondja. — Csak egyellen egy hatalmas márványtömböm, amibe belevéshelném a mindenség cikkloni zenéjét, az ezerszer elesett, de mindig diadalmaszkodó egész emberi, az egyetemes fáját és minden idők roppant kacagását. Az egyetlen egy hatalmas márványtömböm volna. De lesz.

Az ember ámulva kulinja, hogy mi több benne: a hite, vagy a tehetsége? Egy bizonyos: a kellő gyönyörű szép harmóniában él benne. Hisz, mert alkotnia kell. Belső szűkségből, a lélek parancsára és azoknak a kezeknek a gyönyörűségére, akiknek alkalmuk volt, „műtermében“ széjjel nézni. A falakon saját festményű képek: harsogó és komor színek, amelyekből Rembrandt, Velasquez, Tindorettó, Munkácsi, Rippl Rónai és Csok Istvánokat vallhat magáénak. Nein kell félreérteni a dolgot, Papp Zsigmond semmiféle iskolát nem követ. Ösztönösen és ölletszerűen dolgozik. Innen és a világ szincosodait maradéktalanul beidégzett meglátásaiból adódik óriási színskálája, amelyből merész emberek hangsú-

lyozták előtte, hogy a „beérkezettek” csak hosszú évtizedek munkájával jutottak el odáig, ahol ő egyszeri nekikezdéssel megoldási produkál. És így van a szobrászattal is, amely ma már egyedüli szerelme. Eleinte faszobrászattal, helyesebben fagaragással foglalkozott, de abbahagyta és minden előtanulmány nélkül kőbe kezdte faragni elgondolásait. És az utolsó kőfigurái sem lökéletesebbek, mint az első, mert az első is lökéletes. Virágai élnek, szintelenül iszinesek és szinte hajladozni látszanak a legelső szélfuvallatra. Van egy női poriréja, amelynek arcéle áhítatosan és mégis emberien finom. Van egy relikvia, amely egyszerűségében döbbenetileg az emberekbe az élet és a halál misztériumát. Van egy sereg siremléke, amelyek a Genovai temető művészi értékeit idézik és a bánat határlanságával dicsérik alkotóját. A szomorú csak az, hogy mindben benne van az ezekenél is szebb csirája, amit nem tud csodába fakasztani. Nem tud, mert Gyomán kell élnie, mert időközi az a hatvan hold föld, ami ha nem volna, idáig sem jutott volna el Papp Zsigmond, az ország egyik legnagyobb és legeredtebb őstehetősége, aki ő elemilvégzett csupán és aki ma iskisgazda, de aki óriássá tudna nőni, ha nem fojtogatná a lekicsinyítés és a közöny és, ha pénze volna. De a hitte talán legyőzi ezeket az akadályokat és felemeli arra a piedesztálra, ahol önmagának lelki kielégülést, fajtájának világhírnevet szerez. Ő is megérdemelné és más megérdemelnék, mert éppen elegendő tekozottunk már vért és tehetségét...

—r—f

Rendkívüli minisztertanácson foglalkozott a kormány az Alföld legégetőbb problémáival

A kormány tagjai szerdán 9 órakor rendkívüli minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács Lázár Andor előadásában tárgyalta és végleges alakjában elfogadta a hitbizományi törvényjavaslat tervezetét, amely csütörtökön a parlament elé került. Ezután az Alföld vizellátásával és az aszálykár leküzdését célzó kérdésekkel foglalkozott a minisztertanács a földművelésügyi miniszterium szakértőjének bevonásával, majd az Alföld fásításának és erdősfítésének terveit vette tárgyalás alá.

A takarmányhiány enyhítése kukoricacsutkadarával

Tudvalvó, hogy a búza kivétel fokozódik, míg a liszt-kivétel egyre kevesebb és így az őrlés melléktermékét képező korpában a hiány nő. Rá vagyunk tehát utalva a korpának kiüföldről való behozatalára és így gondoskodnunk kell a korpát más terménnyel való pótlásáról. Hogy a lengericsutkából nyeri dara mennyiség alkalmas erre a célra, arra nézve a következő táblázat nyújt felvilágosítást:

a durvakorpa keményítő értéke 42,6 százalék.

a savanyú szénázé 20,9 százalék.

a lengericsutkáké pedig 21,1 százalék

tehát felényi, mint a korpáé, ellenben több, mint a savanyú szénázé. És így ebből megállapítható, hogy a lengericsutkából készült őrléményből kétféle mázsa egyenértékű egy mázsa durva korpát takarmány értékével és hogy a savanyú réti szénázé értékével teljesen egyenrangú a csutkadara.

A csutkadara fontosságát a takarmányozás körül növeli az a körülmény is, hogy az évenkénti átlagban 20 millió mázsanyi lengeritermés után annak körülbelül 20 százaléka azaz 5 millió mázsa a csutkanyeremény, mely tehát a fenti adatok szerint 2 és fél millió mázsa durvakorpa behozatalát tenné feleslegessé. A csutkadara minden állat takarmányozásánál, ahol korpát szokunk használni, szintén feleltelhető, sőt a takarmányozási kísérletek megállapítják, hogy a csutkával kevert abrakot az állatok a lenyelés előtt kénytelenek jobban megrágni, ami a vele együtt feleltelt takarmányok emésztelhetőségét nagyban elősegíti.

Még célszerűbb azonban, ha csöves lengerit, természetesen megfelelő száraz állapotban a csutkával együtt daráltatunk meg, mert ebben az esetben nemcsak hogy megtakarítjuk a csöves lengeri morzsolásának és lisztogalásának költségeit, hanem a csutkadarával vegyes lengeridara eltarthatósága is sokkal kedvezőbb, mint a tisztán lengeriből készült daráé, mert az utóbbinak nagy zsirtartalma avasodást idéz elő. Egyébként megállapítást nyert, hogy míg a lisztalengeridara keményítő értéke 80,6 százalék, addig a csöveslengeridara keményítő értéke 60,2 százalék és így tulajdonképpen 134 kgr. csöveslengeridarájának lapértéke egyenértékű 100 kgr.

szemeslengeridara lapértékével.

Ha tekintetbe vesszük a fenti hivatkozásokban a lengericsutka felhasználásának most vázolt módját, valamint a már ismeretfelhasználási módját a lengeri szárnak takarmányként való értékesítési lehetőségét, úgy csodálkozással kell megállapítanunk, hogy Magyarországon a lengeritermelés átlagban a két millió holdat alig haladja meg, olyannyira, hogy az évek nagyrésztében behozatalra vagyunk utalva. Sőt gyakran előfordul az az eset is, hogy az exportált búza áránál drágábban kell lengerit importálnunk. Erre példa már az idei esztendő is.

A kukorica felhasználásának előnyeit tekintve, kétségtelen, hogy célszerű lenne a termőterület kiterjesztése érdekében mindent elkövetni, mert a lengeri az állatok takarmányozásánál seholsem nélkülözhető, amennyiben nagy a zsirtartalma, e mellett nagyértékű és könnyen emészthető a benne foglalt tápanyag, emésztési zavarokat nem okoz és az összes állati terményeknek, különösen a húsnak és a zsirnak zamatos ízt ad.

Fentiekkel megállapítva szerencsés körülménynek vehetjük, hogy ebben az aszályos esztendőben községünk malmaiban felszerelt csöveslengeri darálók a takarmány hiányon így módon segíteni tudnak.

FELHÍVÁS A LEÁNYOKHOZ.

A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza tudomására a mi kedves leányainknak, ama — bizonyára — nagyon örvendetes hírt, hogy a leány egyesületi egyházi munkák f. évi, október hó 23.-án, szerdán délután 2 órakor az egyháztanács termében megkezdődnek.

Szeretettel várunk és hívunk mindenkit. Az a meggyőződés vezet és irányít bennünket, hogy a jövőnek neveljük és építünk. Ebből a nagy, de szép és gyönyörű munkából kivetheti minden leány a maga részét, akiben buzgóság és igazi keresztyéni hit van. Minden leánynak az a legdrágább ékessége, ha szívének nemes, tiszta voltát, lelkének tisztaságát megőrizte s hitben erős.

LEÁNYOK! A magyar haza s református egyházunk ti tőletek sokat vár! Vegyetek részt a nemzetmentés munkájából! Református Sionunk kitért karokkal vár. Tiszta hiteket, meggyőződéseket akar-

ja erősíteni és megtartani. Lorántffy Zsuzsánna, Bethlen Kata példája buzdítson mindnyájútokat. Ti lesztek a jövő magyar egyháznak a tagjai. Előkészültetek-e már erre a nagy és szent feladatra? Jöjjetek a leány egyesületbe, itt egyesüljétek testvéri szeretetben, itt erősödjétek hitben, itt kedveljétek meg a szépet, a jót, az erényt, a szívjóságot és a lelki gazdagságot! Hívjatok mindenkit magatokkal!

Minden édes anyát is kérünk tisztelettel és keresztyéni szeretettel, hogy buzdítsa leányát erre a szép munkára. Itt tagdíj nincs. Mi nem pénzt kérünk; mi szívet és hitben erős lelket akarunk, mi a jövőnek óhajunk építeni a lelkék egységéből és hitbeli buzgóságából. Minden szerda délután a lelkében való épülésre használjátok fel! Ha minden édes anya megteszi a maga kötelességét s minden leány meghallja a legdrágább édes anyának, az anyaszentegyháznak hívó szavát s követi azt, akkor egyházunk és hazánk ékességei, erősségei és drága követi s gyöngyei lesznek. Isten adjon elhatározást és áldja meg a jó munkát!

Még 55 vagon vetőmag búzát utalt ki a földművelésügyi miniszter Békésvármegyének

Vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán már beiktatása alkalmával bejelentette, hogy a földművelési miniszter a legnagyobb jóakarattal és megértéssel foglalkozik Békésvármegye népének nehéz sorskérdéseivel és már akkor megígérte, hogy a megye részére eddig kiutalt vetőmagbúza mennyiségét még 5500 mázsával fel-emelik.

A főispán ígérete e hét elején már valóra is vált. A földművelésügyi miniszterium Darányi Kálmán miniszter utasítására, aki a főispáni installáció alkalmából személyesen szerzett tapasztalatokat a vármegyénket éri elemi csapásokról, kiutalta Békésvármegye részére a kilátásba helyezett 5500 q vetőmagbúzát. Márki Jenő vármegyei gazdasági felügyelő ennek folytán már kiadta utasítását a szállító gazdaságoknak, hogy az egyes községek részére mennyi vetőmagbúzát szállítsanak.

PESTI LEVÉL. KUNMADARASRÓL

Jött Pestre egy család. Mert ott kevés volt a pénzük, kenyereik. Őt gyerekek jöttek. A bútor árából. Megjerték, hogy itt állást kap az ember. Feljöttek. Az állás elolvadt a nagy melegben. Sehol semmi. Olyan rendes gyerekek vannak. És olyan szomorúak és idegenek a nagyvárosban.

— Miből éltek?

— Nem tudom...

— Mit esztek?

— Kenyeret. (És olyan árván mondta. Keserű szájjal.) Ma kapott az apja állást. (Már kilenc napja szaladgált utána.) Egy gyárban van. Napszámos. Egy pengő naponta. Hat egy hétre. Huszonnégy egy hónapra, ha jól megy. (Kunmadarásról jöttek fel; a bútor árából; öt gyerekekkel! Havi huszonnégyet keres. Szegény Horváth, meg Nagy Lajosok! Mert sokan vannak! Akik a bútor árából jöttek fel. Se bútor, se pénz...)

A VILLAMOSON

hazafelé utazom. Éhesen és fáradtan. Körülnéztem. Azok is mind olyan törődöttek voltak. Jól elhelyezkedtem. Félig aludtam is. Csend volt. Senkinek se jutott már a kedvéből a hazautazásra. Elkopott Pesten, a munkahelyén, az életben. Csak a kalauz szólalt néha, de kedvetlenül!

— Szabad a jegyet?

— Már Kispesten jártunk.

— Szabad a jegyet?

— Tessék.

— Nem lehet itt átszállni! Nem tudja?

— Fáj a lábam... (Olyan csendesen mondta. Olyan bocsánatkéren.)

— Váltson jegyet okkor!

— ...

— Szálljon le! Nem érti? Hivatalos hang. (Hátranéztem. És ők is hátranéztek. Öreg ember. Akkor már a lépcsőn járt. Megroggyant a térdre. Leszállt. És úgy kapaszkodott! Aztán reszketett a kezében a jegy. És csak nézte. Őt megálló az átszálló helyig. Csengetés és indult a kocsis. És nem nyult a zsebébe senki. Olyan csend volt. Én se. Ujság mögé bújtunk. Ugy szégyeltem magam...)

A Holler Szálló mögött megkezdtek a Holt Körös-átjáró építését. A községi mérnöki hivatal a hét elején inségmunkák keretében megkezdte a Holler Szálló mögötti Holt-Körös átjáró építését, hogy a munkanélkülieket foglalkozáshoz juttassa és Révlaposra megkönnyítse és megrövidítse a közlekedést. Az átjáró építése jórészt kubikmunkából áll és mintegy 1500—1800 köbméter föld kerül feltöltésre.

Ujjászervezik a Stefánia Szövetség gyomai fiókját

Pánczél Emil községi főjegyző október 20-án, vasárnap délután 3 órára a községháza közgyűlési termében ülésre hívta egybe Gyoma község vezető társadalmi régeinek minden kimagaslóbb képviselőjét, hogy lefolytassa velük a Stefánia Szövetség gyomai fiókjának régen esedékes ujjászervezését.

A központi dr. Molnár Ákos központi főtitkár képviseli az ülésen.

Gyomán mindenrendben van!

A Gyomai Ujság okt. 13-i számában olvasható a jelentést, hogy Gyomán munka nélküli ember alig van. Tulnyomó része a munkásoknak el van helyezkedve. Mint-ha ezzel minden rendben volna.

Nézzünk hát széjjel, úgy áll ez az eset. Való, hogy néhány kubikos munkás oda van Fehérmegyében. Hány százaléka lehet ez azoknak, akik talán a télen ingyen konyhára kell, hogy járjanak? Ez még csak kubikos és mezőgazdasági napszámos, mintha iparos itt nem is volna.

Nézzük meg, hány építő iparosnak van évig való kenyere? Ha azt mondom: egynek se, talán igazam is van. Fájó szívvel kell megjegyeznem, ha így lesz, nem hogy adót fizessünk, hanem két hónap mulva az ingyen konyhára kell szorulni olyan családos embereknek, akik minden pillanatot kihasználnának, ha lehetne. Nem nézve: milyen a munka, csak kereshessen.

A munkások elhelyezkedésére vonatkozólag nézzék meg a munkás ember éléskamráját, nézzék meg a ruházatát, nézzék széjjel az udvarában van-e tűzrevalója? Ha már talán majd nélkülöznek az élelemben, ruházatban, csak melegekedhetnek, de ez se, tehát itt minden rendben van.

Erre a jelentésre kényszerülve érzem magam felszólalni.

És még egy óhaj: indítsanak munkát, de ne éh-bérért, hanem tisztességes napszám mellett.

Kérdezzék meg a munkakeresőket: kinek üres a kamrája? Majd így megtudják, milyen aggódva lesik ezek az üres kamrájuk, kaphatnának-e egy kis munkát. Majd állapítsák meg, hogy Gyomán alig van munkanélküli.

Garay Sándor
úcs iparos.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Móday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszerészár tarti szolgálatot.

Személyi hír. Dr. Pálka Pál főszolgabíró 6 hetes szabadságáról visszatért és újból elfoglalta hivatalát.

Áthelyezés. A Dunántúli történelmi áthelyezésekor a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt ismerőseitől ezután búcsuzik. Róday Béla máv. tiszti és neje.

Megnyílt a képviselőház. Október 14-én megnyílt a képviselőház őszi ülészsaka. Az október 16-iki interpellációs napon Kánya Kálmán külügyminiszter kijelentette, hogy Magyarország híven kitart a Népszövetség mellett és reméli, hogy a hatalmak Európa számára biztosítják a békét.

Mezőturi leány nyerte meg a gyomai leventék szüreti mulatságának szépségversenyét. A gyomai leventék szüreti mulatságának női szépségversenyén az első díjat: egy szép szőlőkoszorút 150 szavazattal Geszli Juliska mezőturi leány nyerte meg.

Legújabb sporthírek. BISE a GySC elleni óvását visszavonta. Zöld László november 25-ig, Németh János pedig december 16-ig nem játszal. — Törökvis óvott a Szövögyár ellen. — Biróküldés GyTK — B. Máv II. Rátfai. Törökvis — ETK Huszár.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés lesz október 25-én.

A békésbányai ref. Egyházmegye október 18-án tartotta rendes közgyűlését Hódmezővásárhelyen.

A Külkereskedelmi Hivatal közli, hogy az exportőrök a pulykavásárlást október 25-én kezlik meg.

Figyelmezteti a Hivatal a gazdákat, hogy az exportőrök csakis üresbegyű, prima minőségű árut kötelesek az előírt áron megvásárolni, míg az erősen lőmől, telibegyű jószágol és a gyengébb minőségű az exportőrök semilyen áron nem kötelesek átvenni.

Az orosházi búzabemutatóról részletes beszámolót ír vitéz Pajor Gyula igazgató, amelyet a jövő számunkban ismeretünk olvasóinkkal.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre ma este műkedvelő főpróbái és holnap este műkedvelő előadást és táncvigalmat rendez. Előadásra kerül a „Repülő fecském” operett.

Szemes tengeri — minden mennyiségben — előjegyezhető a Futuránál.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik egyetlen kislányunk Lenke lemeztésén részt vettek s ezzel fájdalomukat enyhíteni óhajtották, ezúton köszönetet mondunk.

Köszegi Mihály és neje.

DÉVAVÁNYAI HIREK

— Elrendelik a III. ik kerület lakosságának tífusz ellen való kötelező beoltását. Csak a 2 éven aluli és 60 éven felülieket nem oltják be.

— A tűzoltóság részére motorfecskendő akarnak beszerezni.

— Az október 7-iki vásáron nagy felhajítás volt, összesen 585 eladással.

Bucusi Endrődön. Szent Imre herceg napján, november 5-én a politikai község és a templom védőszenijének ünnepét üli Endrőd község lakossága. — A súlyosan nehéz időkben még fokozottabb buzgósággal kívánja megülni a falu népe védőszenijének ünnepét, hogy közbenjáró párfogását kérje Istennél nagy nyomorusága és inasége idején. — A hitbuzgalmi egyesületek férfi és női tagjai közös szentáldozáson fejezik ki hódolatukat a legdicsőbb magyar királyfinak, de ugyan-csak Jézus szent asztalához járulnak a község leventéi és legényei is, hogy szent Imre példája nyomán hitvallást tegyenek hitűségükről és magyar nemzeti érzésükről.

Az ünnepi szentmisét az Egyházmegye Apostoli Kormányzója: dr. Lindenberger János prelátkanonok fogja bemutatni. Az ünnepi szentbeszéd tartását az Actio Catholica egyik országos nevű vezető tagja vállalta. —

A bucsunap délutánján 3 órakor a Katolikus Népház moztitermében az Actio Catholica helyi szakosztályai tartanak propaganda gyűlést.

Mátrai „CSEVICE” természetes savanyu borvíz Glück Ármán gyomai kereskedőnél jutányos árban kapható. Javasolva sérgaság, gvmoróság és májba ellen. Mint borvíz is kitűnő.

A gyomai halásztársaság közli a halvásárló közönséggel, hogy hétköznapon minden délután 3-4 óra között a vasuti hídnál árusítják a halat.

Keszeg kg-ként 40 fillér.

Orsó kg-ként 60 fillér.

Márna kg-ként 80 fillér.

Ponty kg-ként 100 fillér.

Harcsa kg-ként 120—160 fill.

Hogyan élt Budapesten a kínesei maharadzsza? A kaputalai maharadzsáról, aki néhány napot Budapesten töltött és aki India egyik leggazdagabb fejedelme, rendkívül érdekes illusztrált cikkei közül a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek színházi beszámolók, pompás képes rádióműsorok, egyfelvonásos szindarab számtalan érdekes cikk és több mint száz kép teszi változatossá a népszerű színházi képeslapot. Egy szám ára 20 fillér.

Minden szóért egy aranyat fizetnek a világ leghíresebb íróinak. A világirodalom legnagyobb íróinak regényei jelennek meg a „Világhírű Regények” című páratlanul értékes könyvsorozatban. Mindazok, akik megrendelik a 10 kötetes sorozatot havonként 96 fillérért, kapnak egy-egy 320 oldalas díszes félbőr kötésű kötetet. Tolnai Világlapja új számában a Világhírű regényekről szóló hirdetésben, megrendelőlapot közöl.

Kölcsönök öntöző-gazdaságok létesítéséhez. Az Alsó-Fehérkőrösi Ármentesítő, Belvizes szabályozó és Vízhasznosító Társulat vezetőségének a kormány kérésére helyezte, hogy a társulat területén öntöző-gazdaságok létesítése céljából állami kölcsönt bocsát rendelkezésére. A társulat ezt a kölcsönt az érdekelt gazdáknak fogja az előírt célra ugyancsak kölcsönök alakjában rendelkezésére bocsátani.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe október 10-16-17-ig a következő bejegyzések történiék:

Születtek:

Varga Istvánné Józsi Eszternek leánya Ilona, ref. Vincze Lajosné Csapó Eszterné fia, Gyula ref., Dinya Elekne Timár Mária fia, Elek rk., Hajdu Józsefné Benyó Ilonának fia Sándor rk.

Házasságot kötöttek:

Almássy János és Kiss Ilona, Fülöp János és Béres Etelka Erzsébet, Palkó Lajos és Torma Mária, G. Juhász Sándor és Klárik Etelka Mária, Hornok Vendel és Földi Erzsébet.

Meghaltak:

Imre József 40 éves ref., Baráth Sándor 3 hónapos ref., Kószegi Lenke 3 hónapos ref.

Rákóczy utca 9 szám alatt lakás van kiadó. Értekezni lehet ugyanott.

Tóth István gátör Zeőke telepi háza azonnali beköltözéssel kiadó.

Rákóczy ut 5 szám alatt egy-két szobás lakás nov. 1-re kiadó. Ért. Kosuth L. ut 32 sz. alatt.

A téli kosárfonó és gazdasági számviteli tanfolyam a helybeli gazdasági népiskola szervezésében november hó 6-án (szerdán) délután fél 2 órakor az iparos tanonciskolai tantermünkben megnyílik. A megnyitáshoz szükséges hallgatók létszáma már meg van, kívánatos azonban, ha már meg lesz tartva a tanfolyam, minél nagyobb legyen a hallgatók létszáma, azért október hó 19-ig jelentkezéseket szívesen elfogadok. Az előzetes terv szerint kosárfonás minden héten szerda délután fél 2 órától fél 5 óráig, számvitel pedig minden héten egyik nap az esti (pl. fél 7 — fél 9) órákban lenne megtartva. Véglegesen az órák pontos idejét a nov. 6-i megnyitás alkalmával beosztóknak meg közösen a hallgatókkal. Kosárfonást az egyik helybeli képesített kosárfonó mester vezelné, számvitelt vezénnyé Pajor Gyula gazd. isk. igazgató adná.

Orion

Eka
Philips
rádiókat
díjtalanul
bemutat
lakásán
Benjamin
központi
rádióüzemei
Gyoma
Endrőd

TELEK GAZDASÁGBAN bányai 1201-es számú vetőmag búza kapható, készpénzért a Budapesten jegyzett 80 kilogrammos tiszavideki búza középárúfolyamán, vagy csere útján 15 kilogram felárral Minden egyes métermáza után 1 pengő fuvarterítést ad a Növénytermelő hivatal.

Kibővült a csabai Kereskedelmi Csarnok. Békéscsabán október 16-án megalakult a Kereskedelmi Csarnok Közgazdasági Szakosztálya, amelynek elnökévé vitéz Jánossy Gyula polgármesteri választották meg.

Meghalt Csermák Béla vármegyei tiszti főorvos. Október 16-án, szerdán reggel Budapesten 53 éves korában váratlanul meghalt dr. Csermák Béla, Békésvármegyei tiszti főorvos. Halálát korai érrelmeszesedés, illetve szívbénulás okozta. Temetését csülörtökön délután tartották meg Budapesten a farkasréti temetőben nagy részvétel mellett.

Van e már életbiztosítása?

Phönix és Turul
Életbiztosító Társaság.
Szíveskedjék érdeklődni
Bodon Lajosnál.
Kazinczy ut 10 sz.

Háborus hírek hatására drágulnak a nyerstermények a világpiacokon. A nyugtalan világpolitika és az elmúlt héten előtérben álló háborus hírek erősen megszilárdították a világ áru piacainak irányzatát. Csaknem valamennyi nyerstermény ára erősen emelkedett, de meg kell állapítani, hogy ez az áremelkedés máris mintha megállt volna és bizonyos, hogy abban az esetben, ha az olasz-abesszin háború csak Olaszországra és Abessziniára korlátozódik, az eddigi erős áremelkedésnek visszahatása lesz a földszéken.

Az Új Magyarország az új idők egyetlen hivatali szöszólója és egyetlen sajtóhatalma most lépett második évfolyamába. Kérjen műveltség számot Mácz Ákos helyi megbízottól.

„Pesti Napló Könyvek” második kötete. Az Est-lapok kiadásában megjelenő kedvezményes könyvsorozat október 1-én indult meg és az első kötetnek példátlanul nagy sikere volt. November 1-én már a sorozat második kötete kerül kiadásra és bizonyosnak látszik, hogy ennek a most következő új kötetnek éppen olyan áttűző sikere lesz. Boccaccio, a legkedveltebb elbeszélő műfaj, a novella igazi megteremtője kerül most sorra a „Pesti Napló Könyvek” sorozatában. Boccaccio híres „Decamerone”-ja az idők folyamán elcsúszott részint a sikamlós könyvek közt, részint a tudományos tálalás tömegében. A „Pesti Napló Könyvek” sorozata most korszerűen és mégis hű fordításban kiemeli a Decamerone leg szebb novelláit, amelyek minden oldalról megmutatják Boccacciót, a humoros, szerelmi, lovagi, kalandos, gnyos, anedekdótázó, pajzán, bölcselkedő, emelkedett és köznapi történetek máig felül nem múlt mesterét, egyszóval a Nagy Mesélőt, A kötet „Boccaccio leg szebb novellái” címen jelenik meg és az Est-lapok előfizetői és olvasói 1 pengős kedvezményes árban szerezhetik meg a helyi ujság bizományosnál. Ajánlatos a könyvet már most előjegyezni, mert a várható nagy érdeklődésre való tekintettel megjelenés után pár nappal már alig lesz kapható. A könyv megvásárlása alkalmával az Est-lapok példányvásárlói olvasóinak 4 darab szelvényt kell beszoigáltatni, míg az előfizetők szelvény nélkül jutnak hozzá a kedvezményes áru kötetéhez.

Jönnek a hosszú téli esték!...

Hol töltheti el azokat hasznosan és kellemesen?

A gyomai Közművelődési Egyesület előadásain.

Látogassa szerdai esténket.

Várjuk, hívjuk és elvárjuk.

Kérjük, ez évben is legyen segítársunk, akarjunk egyet: a Magyarország újjászülését, mert a nemzet életében minden a lelkek fordul meg. Az állam összeomlását a lelkek összeomlása előzte meg. A nemzet minden java, minden jó vagy balsorsa a lelkek alakításának függvénye, a lélek az, ami építi a testet, a szellem az, ami építi és fenntartja az államot, a látható világ ezen a láthatatlan világon épül fel.

Gyümölcsfák szakszerű ültetéséről, a fák téli peremelezéséről, az aktuális teendőkről, a gyümölcs szedéséről és csomagolásáról, a pince kezeléséről, a méhek teleltetéséről és még számos egyéb gyakorlati kérdésről képekkel bőven illusztrálva ír a „Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással ingyen műveltség számot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy út 8 szám.

A Vigilia őszi kötete megjelent. Lisieuxi Szent Teréz ünnepének vigiliájára hagyta el a sajtót ennek az Aradi Zsolt, Balla Borisz és Pussonyi László szerkesztésében megjelenő és rövid idő alatt hatalmas népszerűségre szerzett előkelő folyóiratnak harmadik kötete. A folyóirat, melynek évi négy kötet 5 pengő, megrendelhető Budapest, Szentkirályi utca 28 sz. alatt.

A MEFHOSZ Országos Zeneműpályázata. A MEFHOSZ országos zeneműpályázatot hirdeti. A pályázat három részre oszlik: 1) magyar nóták (szöveggel), 2) műdal (szöveggel), 3) jazz számok (szöveggel, vagy anélkül). A legjobb pályázatokkal díjazzuk, kiadjuk és egy díszhangverseny keretében bemutatjuk. Pályázati feltételek: 1. A pályázaton résztvevő minden 35 éven aluli magyar állampolgár, akinek egyenlő több műve nem jelent még meg. 2) A pályaművek jelítség zárt borítékkal küldendők be. 3) A kezelési költségekre, levelezésre és a díszhangversenyre jogosító belépőjegyre minden pályázó 4 pengő fizet be. A pályaművek a MEFHOSZ kulturális osztályához, Budapest, IX. Kinizsi u. 10. fsz. 4. Telefon 864-51, 820-11 intézendők, A pályázat határideje december 10.

**NEM OLCSOBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
36 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítástartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levéltétele ellenében küldök mintát a borból minőségdobozban, bérmentve.

Becsim kellemes édeskés italnak. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Állandó áramszolgáltatás lesz

ORION hálózati készüléket bemutatja a képviselő: Lach és Varga.

Az Új Kor akció, katolikus organon legújabb számának élén közli: Imricher biboros köszöntéséi a magyar hitelséghez és P. Gemell nagy nyilatkozatát. Az Aradi Zsolli, Balla Borisz és Possonyi László szerkesztésében megjelent lap új száma rendkívül gazdag és feltűnő tartalma. Kühár Flóris O. S. B. „A mártírvér misztériuma” című cikkében Szent Geiléről és a magyarságról ír. Lippay Lajos esztergomi teológiai tanár Abesszintia vallási viszonyait festi meg érdekes cikkében. Gróf Esterházy Lujza az intellektuális nő hivatásáról, Mihelics Vid pedig az új világháború réméről s a hívő ember állásfoglalásáról ír. Pintér László képviselő családvédelmi cikke külön érdeklődést kell. Közli az Új Kor Mihalovics Zsigmond kanonoknak és Közli Horváth Józsefnek a magyarországi Prohászka Körök megbeszélő összejevelésén tartott nagyhatású beszédeit, Harsányi Lajos tanulmányát a falu-, szülőföld- és hazaszeretetről. Eröss Alfréd Róma cikkét a katolikus akció és misztika viszonyáról, Neuberger Bonaventura O. P. kis cikkét Liseuxi Szent Teréz apostolkodásának tilkáról, Thurzó Gábor és Rába Leó vitáikkal. Foglalkozik a lap Prohászkanak a románoknál való elterjedtségével, a földai határozatokkal, a katolikus naggyűléssel, az egyetem jubileumával, a feszült nemzetközi helyzettel, a belső helyzettel, Dimitroffal, a szovjet új csillagával stb. További cikkek: Claudel és Rivière levelezése, H. Boros Vilma: Szent Gyermek, Rónay György: Juhász Gyuláról. Isti Béla: Egy francia metafizikus. A huszonnyolc nagy oldal terjedelmű szenzációs tartalmu lapot Világnapló és Könyvroval egészíti ki. Kiadóhivatal: VIII., Szentkirályi utca 28. Egyes szám ára: 40 fillér. Mindenütt kapható.

Butor és épületasztalosmunkák irányarai. Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége és a Budapesti Asztalosok Ipartestülete részletes és minden előforduló munkára nézve tájékoztató és árelemzésen alapuló irányarokat készített az asztalosmesterekkel a közmun-

kákat kiíró közhatalóságok és hivatalok részére. A buroipari irányarok 520 oldalra terjednek és 520 olyan mintarajzot is tartalmaznak, melyeket az asztalosok, stb. mintaképpen is felhasználhatnak. Az épületasztalosmunkák könyve szintén mintarajzokat tartalmaz. A buroipari irányarok könyve 5 pengő, az épületasztalosmunkák irányarait tartalmazó könyv 2 pengő. Egy-egy könyv megrendelése esetén a postai szállítási költség 80 fillér, a kellő együttes megrendelése esetén 1.10 P. A könyvek ára és a postai szállítási díj a megrendeléssel egyidejűleg előre küldendő be az Asztalosmesterek Országos Szövetségéhez, Budapesti VIII. Bérkocsis u. 12.

SPORT

Északi II. o. bajnokság
X. 19-én:

1 MTK	6	4	1	1	29	7	9
2 Törek.	5	4	1	—	14	6	9
3 GySC	7	2	4	1	15	12	8
4 ETK	6	2	3	1	18	5	7
5 MSZSC	5	3	1	1	23	15	7
6 BISE	5	3	1	1	10	8	7
7 Turul II.	6	2	2	2	16	14	6
8 GyTK	7	3	—	4	12	23	6
9 Máv II.	7	1	2	4	10	27	4
10 KTE	6	1	1	4	5	12	3
11 TAC	3	1	—	2	5	9	2
12 VSE	2	—	—	2	1	8	—
13 Hunyadi3	—	—	—	3	1	13	—

Okt. 20-i futballprogram:
Gyomán: GyTK—BMÁV II., Mezőberényben: Törekvés — ETK, Mezőtúron: Szövogyár — BISE, Kondoroson: KTE—TAC, Békésszentandrás: Hunyadi — MTK, Szarvason: Turul II.—VSE.

Múlt vasárnapi eredmények:
TAC—TURUL 3 2 (1 1), BISE—KTE 3-1 (1-1).

GYSC—BMÁV II. 2-2 (2-0)

Gyoma, bajnoki, bíró: Róth.

GySC nagyon könnyelműen vette a MÁV elleni mérkőzését, ami majdnem megbosszulta magát. A GySC múlt vasárnapi együttese egyáltalában nem elégitett ki és félünk, hogy egy-két ilyen mérkőzés után el fog fordulni a közönség kegye a GySC-től. Az első félidőben nagyon sok gólnhelyzetet hagytak kihasználatlanul, második félidőben pedig a 2 kiállítás által is meggyöngyölve alig

tudtak ellenállni a lelkesen játszó MÁV ostromának. Hibáitajuk 2 3 játékos erőszakos, sőt sokszor életveszélyes játékát, ami a GySC eddig fairnak ismert együttesére nem vet jó fényt. A bíró szabálytudásához sok kétség fér, de az ofszejdok megítélésénél nagyon precizen járt el. Azonkívül el kell ismernünk, hogy a 2 kiállítás dacára is nagyon élénk volt.

MÁV.-ban a lelkesedés pótolta a tudást, a közvetlen védelem a centerhalf és a jobbszélső mutatott elfogadhatót.

Első gól 21-p-ben Kiss remek szabadrugásából esik (1 0) 25 p-ben Nagy lefut, beadását a jobb-békk ellufoltja s a résenálló Kiss belövi (2-0).

Második félidő mindjárt mehozza a MÁV gólját Vicián 25 méteres lövéséből (2-1). 8 p-ben Némethet, túlerélyes játék miatt, majd 25 ben Zöldet feleselésért kiállítja a bíró. GySC 3 csatárral is támad. 26. p-ben Nagyt faultolják, a 11-est Sebők fölé lövi. 40. p-ben labdahordozásért szigorított a MÁV ellen, de az sem hoz eredményt. MÁV. második gólja kapushibából eredő potyagól volt. 43. p-ben a kapus röviden adja ki a labdát, amit Vicián stoppol és azonnal kapura rugja. Kiss háttal áll és nem látja a kapura tartó labdát, melyet Fekete sem ér el és lassan begurul. (2 2). Gól után a bíró Makait is kiállítja. MÁV támadással ér véget a mérkőzés.

MzSSC—GyTK 12:2 (7:1)

Mezőtúr, bajnoki. Bíró: Lapu II.

A hat emberrel játszó GyTK ellen (ezért lehet mondani, hogy hat emberrel, mert a többi igaz, hogy ott volt, de elkerült minden alkalmat, hogy az ellenféllel találkozzon) az új összeállításban kiálló MSZSC megérdemelten győzött.

Magáról a mérkőzésről nincs mit írni. A turi legénység olyan futballal mutatkozott be, hogy az ott lévő szegedi vendégek is megállapították, hogy az első osztályban is az elsők között a helye. Különösen Pocsai és Hódi nagy-szerű mesteri játékában gyönyörködhetett a közönség, de általában a csapat kifogástalan.

A GyTK-t meglepte a hirtelen jött támadás és kénytelen volt teljes védekezésbe vonulni. Ez nagyszerűen is ment a 10-ik percig, de aztán teljesen felőrölte

a gépfegyverként küldött lövések és lámadások. A gyengébbek teljesen leáltak és nézője lettek a turi csatárok munkájának. 11 p megszületett az első gól és ezt követte a második, majd a 14 p. Bartik II.-nek sikerül szépiteni. Egy kicsit meglepődtek a szövogyáriak, de ezt hamar eloszlatták a további 5 góllal amit az első félidőben bevágtak a gyomai há-lóba.

Szünet után folytatódott a turiesapat játéka, mégis Csikós a gólszerző egy 20 méteres büntető rugásból 7:2. Ennek öröme Csikós a 16-os vonalon belül leüti a magasan szálló labdát, 11-es ami véghetetlenül kötki a kapu jobb sarkában. A hátralévő idő eredménye még négy turi gól és a 42 p. Hatvani kiállítás. Tehát a végeredmény 12:2 és egy kiállítás.

A bíró egy két hibától eltekintve jó volt.

ETK—Hunyadi SE 9:0 (6:0)

Endrőd, bajnoki. Bíró: Takács.

Könnnyen szerezte meg hatalmas gólarányu győzelmét az ETK inferiőr ellenfelével szemben. A Hunyadi végig alárendelt szerepet játszott és egyetlen támadást nem tudott csatársora összehozni, amit az is mutat, hogy az ETK kapusa a 90 p. alatt 2 labdát fogott. A góllövők Kovács III. (4), Kovács II. (1), Simon (3) és Lacsny (1). Az ETK minden tagja dicseretet érdemel. A II. félidő 35 p-ben Simon egy 11-t a kapufának rugott, így a Hunyadi megmenekült a 10. góltól. A Hunyadiól egyedül Szilágyi bekk tűnt ki durvaságával. A bíró kevés dolgát jól végezte.

Vasárnap játsza az ETK legnehezebb őszi meccsét a mezőberényi Törekvéssel. A mérkőzésre elegendő jelentkező esetén különvont indul. Az eredményt megjósolni előre nem lehet, de bízunk benne, hogy a fiuk komolyan belefeküsznek a játékba és legalább az egy pontot hazahozzák.

Erősödik az ETK. Kurilla az ETK standard balösszekötőjének és Knapp II.-nek az igazolását a vezetőség beküldte és minden biznnyal nov. 3-án már játszhatnak. Velük a csapat nagyon megerősödik és játékuk alapján reméljük, hogy már az ősszel előkelő helyen végez a bajnokságban. ifj. Dinya Vilmos

A Futura

magtárában korpá, szemes-tengeri és szabolcsi krumpli állandóan kapható.

A gazdaadósságok rendezéséről szóló új kormányrendelet

A kormánynak a gazdaadósságok rendezése tárgyában kelt új rendelete a végleges rendezést a következő főbb alapelvekre építi fel:

A védettség hatályát általában két évvel meghosszabbítja, azonban úgy, hogy a védettséggel járó szolgáltatások mértékét leszállítja. Leszállítja pedig a kedvezményt igénybevevő védettek kamatszolgáltatását 4 százalékról 3 és fél százalékra, továbbá mentesíti őket annak a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után járó 10 fillérnek fizetése alól, amelyre eddig kötelezve voltak. Leszállítja ezen kívül a nem védett gazdáknak a régi tartozások után járó kamattérítési kötelezettségét az eddigi 5 és fél százalékról 5 százalékra.

Valamennyi védett birtoknak a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatán felüli tartozása könnyjövávárral nyer kiegyenlítést. A kincstár és a könnyadósság összeget a többi negyvenszeresen felüli terhek törlése után telekadósságként kebelezi be az ingatlanra, ez után a gazda három évig nem fizet, három év múlva a fizetés mértékét évről-évre, a mindenkori gazdasági helyzethez mérten a kormány állapítja meg. Az átvállalásnál a 40 és 60 szoros szorzat közötti terhek száz százaléka, a 60—100 szoros szorzat közötti terhek husz százaléka, a 100 és 200 szorzat közötti terhek 10 százaléka az átvállalt összeg, amivel azonban a követelések teljes kiegyenlítést nyernek. Husz holdon aluli birtokoknál a 60—100 szoros szorzat közötti terhek 40 százalékat, a 100—200 szoros szorzat közötti terheknek pedig 20 százalékat vállalja a kincstár könnykövetelésként végleges kiegyenlítésül.

A tíz holdnál nem nagyobb, vagy 100 korona kataszteri tiszta jövedelem aluli birtok kataszteri tiszta jövedelmének 40 szoros szorzatán belüles rövidlejáratu tartozások hosszulejáratu, 50 éven át évi 5 százalék fizetésével törlesztendő tartozásokká alakulnak át.

A husz holdnál nem nagyobb birtokokra kiterjeszti a rendelet azokat a kedvezményeket, amelyeket az állam készpénztörlesztéssel és könnyjövávárral a régi rendelet szerint eddig csak a tíz holdon aluli védett birtokoknak nyújtott.

Nincs átvállalásnak helye, ha a teher a kataszteri tiszta jövedelem kétszázszoros szorzatát meghaladja. Az ilyen túlterhelt birtok védettsége 1936 október 31-én megszűnik. Még egy évre meg-

hosszabbítható a védettség, esetleg könnyvadósság átvállalásának is helye lehet, ha az adós kimutatja, hogy hozzátartozóinak egyedüli megélhetési alapja a föld. Ebben az esetben a 200 szoros szorzaton felüli terhek megszűnnek.

További lényeges intézkedései az új rendelkezések a teherhatárok helyesbítésére, a védettség megszüntetésére és a kezések és adótlársak jogviszonyára vonatkoznak.

A tizenöt koronánál nagyobb holdankénti kataszteri tiszta jövedelmű ingatlan tulajdonosa már 30 szoros terhelés esetén kérheti azokat a kedvezményeket, amelyeket az alaprendelet 40 szoros terhelés esetére ír elő, ha kimutatja, hogy a negyvenszeres szorzat az ingatlan értékét és hozadékát tekintve nem megfelelő alap. Fordított esetben a helyesbítést a hitelező is kérheti. Elrendelhető a helyesbítés, ha ezzel a kataszteri tiszta jövedelem legalább 20 százalékkal emelkedik, vagy 10 százalékkal csökken.

Több irányban korlátozza a rendelet a védettség telekkönyvi feljegyzésének törlését és ha elemi csapás címén a törlési eljárást a bíróság már felfüggesztette, ez a felfüggesztés 1935 október 31-ig meghosszabbodik, vagyis a felfüggesztés még egy évig érvényben marad. Új törlési kérelmeknél a bíróság a következő gazdasági év végéig függesztheti fel az eljárást és részletfizetési kedvezményt adhat az adósnak.

A gazdaadós érdekében még a megszüntetett védettség visszaállítására is módosít ad a rendelet. Az 100 holdon vagy 200 szoros megterhelési határon aluli volt védett gazdaadósok visszanyerhetik a védettséget, ha legalább egy évi elmaradt szolgáltatást utólag teljesítenek, a hátralek lefizetésére pedig a bíróság hat havi határidőt adhat és részletfizetéseket állapíthat meg.

Végül orvosolja a rendelet azokat a panaszokat, amelyek eddig a kezések és adótlársak részéről felmerültek. Ha a földadós, vagyis aki a hitelt gazdasági értelemben igénybevette, védett gazda, a bi-

róság a kezestől, vagy adótlársnak részletfizetési kedvezményt adhat. Ha pedig a gazdaadós bejelentette a védettségből folyó fizetési kötelezettségét, a hitelező ezen felüli kamatot, vagy teljesítést a kezestől, vagy adótlársától sem követhet. Ha pedig a kezés, vagy adótlárs maga is 50 kataszteri holdon aluli gazda, akkor a tőkekövetelés behajtásának korlátozása a követelés hosszulejáratu tartozássá való átalakítása, illetőleg a könnyvadósságvállalás megszüntető hatálya az ő kötelezettségére is kiterjed.

A rendeletben foglalt kedvezmények megilletik a védett ingatlanhoz tartozó házas birtelkeket is, tehát ilyen birtelkeknek tekintendő a házaadó alá eső beépített ingatlan.

Az állami utépitési programból a Tiszántul s vele Békésvármegye megint csak kimarad. A 40 milliós utépitési programban szó sincs a vármegyéről, csak a Duna-Tisza közéről és a Dunántulról, mintha bizony a Tiszántul nem is létezne, vagy mintha tul a Tiszán még a tanyák között is már röpköltőgépjárat volna. Nem akarjuk hisni, hogy a program, amit a lapok ismerlelnek, végleges. Kérl, hogy gondoljanak a Tiszántulra is, az évtizedes tiszántuli kívánságokra s kell, hogy gondoljanak arra a nyomorra, amely tul a Tiszán oly nagy s mind komolyabb szerepet kezd játszani a mindennapi életben és a politikában is. — Bizunk benne, hogy a napokban érkező Belügyminiszter s a vármegye agilis új Főispánja hangot fognak adni felfelé a szomszoru ország-rész panaszainak s meggyőzik az illetékeseket arról, hogy az utügyi programból rész illet meg a Tiszántul is. Utakat kérünk, mert az utak a gazdasági fejlődés alappillérei.

Országos vásárok. Október 21-én Háyvesen, 25-én Komádiban 27-én Füzesgyarmaton, 28-29- és 30-án Békéscsábán, november 10-én Kunszentmártonban országos kirakodó és állavásárt tartanak.

A Köröstarcsal tanyák Máv. állomástól cca 1500 méterre, a Köröstarcsaihatárban

32 magyar hold prima szántóföld (ebből 5 hold lucerna)

két padozott-szobás, konyha, kamara és két magtárból álló felső tanya-épülettel, egy közös konyhából, közös kamarából, két szobás cselédlakásból, egy 8 lóra külön és 8 ökörre különválasztott alsó épületből, egy 6 tehénnek való istállóból álló, valamint megfelelő ölakka, szinnel, 10 öles görével, jó ivóvízzel ellátott birtok

tehermentesen, szabadkézből eladó.

Érdeklődők szerkesztőségünkben kaphatnak bővebb felvilágosítást.

Publikáció

Egy nagy, teljesen új, eredősszörveg, 4 db-hajlított ládázék eladó. Gróf Tisza István ut 67.

Értesitem a t. hölgy közönséget, hogy himző elönyömdámat, Kiss Bálint utca 25 sz. alá helyeztem át a volt Honti-féle üzlethelyiségben. Kérem a hölgy közönség szives pártfogását tisztelettel: Schwarz Ferencné.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss virslit kapható! Állandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húskékat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemegearút a legolcsóbb napi árban. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Wallner József hentes és mészáros Horthy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Horthy Miklós ut 89 számú ház nagy kerttel külön virágos kerttel és mellék-épületekkel azonnal kiadó. Értekezni lehet Kiss Bálint u. 25. szám alatt a volt Honti-féle üzletben.

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér; csakis ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön az Ipartestülettel szemben.

Horthy Miklós ut 9 szám alatt egy szalögarnitúra, egy tükör és egy gyermekágy van eladó.

Garzó Gyula utca 7 számú ház azonnali beköltözésre kiadó, esetleg eladó.

Kovács Lajos főpostamesternek egy kazal gyepszénája a lógerban és két hintója van eladó.

Kézi fűrészpép és egy nagy kétféle nyiló ajtó eladó. Beinschróth borbélynál.

Öcska kalapból újat, csináltassa meg használt kalapját, tisztítás, festés, vasalás, formázás valamint szallagozás által valóságos új kalapja lesz. Új férfi, fiu kalapok és sapkák igen olcsó árban kaphatók Góth József üzletében Gyomán gróf Tisza István u. 51. Ipartestület mellett.

Keverékes búzáját legtökéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztítógép tisztítja meg Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszinre kihúzatható.

Vetőmag tisztítás Iványi Aladár és István vasut melletti magtáránál megkezdődött. Bármikor azonnal lehet vetőmagot tisztítani.

Győződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszertüen, készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A **Hartenstein Hermann és fia cég** tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésü téglá és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég léglagyárában.

Vészító község főterén levő, a községben egyetlen szálloda és vedéglő azonnalra is bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Prónai Ernő ügyvédnél. Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON. Hungária könyvnyomdával. Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

OKTÓBER 31

a lelkiismereti szabadság ünnepe. A protestantizmussal nem fér össze a felekezeti gyűlölet, mások kisebbitése, lenézése. Mi elismerjük, hogy mások is megtalálták az Istent, de engedjük meg, hogy mi is megtaláljuk a magunk módján. Ez a mi békejobbunk, amelyet a nemzeti egység erősítésére minden jószándéku és jóhiszemű ember, faj és felekezet felé becsületesen kinyújtunk, mert erősen hiszünk, hogy mindenkinek össze kell forrni a szeretet jegyében és a Krisztus-diktálta emberies érzésben. A magyarságot csak a belső békesség jegyében emelhetjük fel elestéből.

A reformációban a magyar nép erős életmegtartást kapott. A középkori egyház földi mindenhatósága alól felszabadította az alélt lelkeket és hivatást teljesített, amikor a jobb és szebb élet reményét plántálta az emberekbe. A protestantizmus hivatása ma is az, hogy a figyelmet a tisztultabb jövő elérésének lehetőségére irányítsa. Rá kell ébrednünk a kölcsönös felelősség tudatára és áldoznunk kell a mások boldogulásáért is, mert csak így remélhetjük egy boldogabb kor beteljesülését. Az emberek, a népek, az osztályok, a pártok egymást teszik felelőssé a mai súlyos viszonyokért, pedig mindnyájan bűnösök vagyunk s az igazi bűnbánat nem a bosszút, hanem a megbocsátást keresi.

A tőrés, a várás hősiességét követeli az élet, mert minden türelmetlenség katasztrófához vezet. Legyünk hűek a kereszténység gondolatához, amelyet reformáció épített fel és a hűséget felmagasztalja az élet. Ez legyen a hitünk és hitünknek adjon tartalmat az akaratumk. Állítsuk helyre a megszakadt összeköttetést ember és ember között: a jövőendő rejtélyes leplein keresztül Krisztus emberszeretete lebegjen eléünk.

Ki lesz az erősebb: a Külkereskedelmi Hivatal vagy az exportőrök?

Megint baj van a pulykával és a mérlegekkel

A baromfi értékesítés frontján az ujonnan életbeléptetett minimális árak jegyzésével lassu kialakulását álljuk, hogy a baromfi tenyésztők és kereskedők közös megértéssel bonyolítják le az értékesítést. Csak a vidéki kereskedők mérlegei körül voltak állandó panaszok. És ezek a panaszok még most is fennállanak.

Ami a kereskedő mérlegén 81 kiló súlyú volt, a községi mérlegen 93 kiló lett.

A szerdai piacon egyik gazda az oltlon 88 kilónak leméri pulykát eladta, 50 fillérért kilónként, a Rákóczi utcáról bejövővel álló első vidéki kereskedőnek. Mikor a pulykával lemérlegellék, a kereskedő mérlegén az oltlon 88 kilónak mért súly csak 81 kiló volt.

Mi lesz a pulykával?

Az utóbbi két piacra már nagyobb mennyiségű pulykát hoztak eladásra, de mert a pulykára még nem volt minimális ár, csak 40 fillért adtak kg-ként és még ennél kevesebbet is és persze válogattak.

A külkereskedelmi hivatal értesítette a helyi bizottságot október 21-én, hogy Anglia részére megkezdtek a pulykavásárlást és Gyomára a prima, üres begyű pulykáért kg-ként 60 filléres minimális árat állapított meg.

A gyomai piacra járó egyetlen exportőr, a nagykorösi Benedek cég az ártébláján nem írta ki szerdán a pulyka árát és nem is vásárolt a piac tar-

Végre nagy izgalmak között a községi mérlegen is lemértek a pulykával, ahol a pulykák súlya 93 kiló lett. A kereskedő azután ezt a súlyt fizette ki a gazdának.

A külkereskedelmi hivatal is tudja, hogy a mérlegelés körül nagy visszaélések történnék, ezért az október 19-iki 5 számú körirésítésében ezeket írja a baromfi bizottságnak:

„Kérjük tehát a t. Bizottságot, sziveskedjen a helyi hatóságnál odaahatni, hogy a baromfi piacon hatósági mázsa állíttassék fel és a kereskedelem részéről megvételre kerülő baromfi kizárólag ezen hatósági mázsán legyen lemérhető.”

Igy azt is remélhetjük, hogy a csaló mérlegek a tulajdonosaikkal együtt elpusztulnak a piacunkról.

lama alatti pulykát, így a szerdai piacon a kis kereskedőknek eladott pulykát mind a minimális áron alul vásárolták, legfeljebb 50 fillérig kilogrammonként. A piac elmúltával azonban Kruchió Lajos, a helyi baromfi bizottság által megválasztott főellenőr megfigyelte, hogy a kiskereskedők legnagyobb része a Benedek cégnek adta át a vásárolt pulykákat és így kijátszották a külkereskedelmi hivatal által előírt 60 filléres minimális árat és megkárosították a termelőket.

Ezért a helyi bizottság feljelentette a Benedek céget a Külkereskedelmi Hivatalnál és orvoslást kért.

Tisztázatlan a kiskereskedők helyzete

Amint ezelőtt, úgy most is a nagykereskedőknek adják el a kiskereskedők a megvásárolt baromfit. Miért nem követelik

a munkájukért a kofák a nagykereskedőtől az őket megillető jutalékokat? Helytelen értelmezés úgy a kofáktól, mint a

nagykereskedőtől az a lefoglalás, hogy a kofák fáradságos munkáját azok a termelők fizessék meg külön, akik nem a piacon jelenlévő exportőrnek adják el a portékájukat. Nem. A termelőnek a megfelelő árujáért a minimális árat minden körülmények között meg kell kapni. Ez a külkereskedelmi hivatal szándéka is. A kiskereskedők a sok baromfi összegyűjtésével a nagykereskedő munkáját könnyítik meg, tehát adjon a nagykereskedő nekik megfelelő jutalékokat.

És így mindjárt tisztán áll előtünk a kofáink helyzete is, akik most méltán aggódnak, mert sem ők nem érik meg a külkereskedelmi hivatal állásfoglalását, sem a publikum nem akarja megérteni, miért adja az áruját olcsóbban a kofának, amikor a piacon jelenlévő nagykereskedő a minimális árral magasabb árat ad, mint a kofák.

Razziát kérünk

Jó volna minél sürűbben, a piacra jövő kiskereskedők iparigazolványait megnézni, mert az a gyanunk, olyanok is járnak a piacainkra, akiknek nincs kereskedői iparigazolványuk és így adót sem fizetnek, de a helybeli kiskereskedőinknek érzékeny versenyt csinálnak.

Ha már tisztogatást tartunk a piacunkon, hulljon a férgese.

Pulykavásár lesz

A helyi bizottság kérte a külkereskedelmi hivatalt, hogy novemberben rendezzen egy pulykavásárt nálunk.

Ez a vásár úgy történnék, hogy a Hivatal megjelölné előre azt a napot, amikor a vásárt megtartja, erről értesíti az összes nagykereskedőket és ezen a vásáron nemcsak Gyoma,

hanem a környékbeli községek pulyka állományai is felhajtják.

Egy azonban természetesen minden baromfi, így a pulykát is készítsük elő a piacra, hogy az prima áru legyen, mert csak ezl járlozik a nagykereskedő megvenni a minimális ártól csak a prima áruért adják meg.

A termelő és kereskedő érdekeket összhangba kell hozni

Isméleljük, amit már ezelőtt is hangoztattunk, hogy a kereskedői és termelői érdekeket hozzuk közel egymáshoz, mert csak úgy lesz a baromfitenyésztés továbbra is az a fontos nemzetgazdasági tényező, amely a kisgazdának és az országnak egyaránt hasznára lesz.

REFORMÁCIÓ ÜNNEPE.

F. évi, október hó 31.-én csütörtökön a reformáció emlékünnepe lesz. Ez alkalommal a református nagy templomban ünnepi istentisztelet fog tartatni. Az istentiszteletre az első harangozás csütörtökön délelőtt fél kilenc órakor lesz. A második harangozás az összes harangokkal háromnegyed kilenc órától-kilenc óráig tart s így az ünnepi istentisztelet pontosan kilenc órakor kezdődik.

Istentisztelet után a református iskolák tanulói tartanak vallásos ünnepélyt a templomban.

Délután 2 órakor is lesz a templomban istentisztelet.

A Körösök hajózhatóvá tételének sorrendje

Annak idején hírt adtunk arról, hogy a kormány hatmillió pengős költséggel fokozatosan megoldja a Körösök hajózhatóvá tételének kérdését. A gyulai folyammérnöki hivatal már kapott is százezer pengőt a békényi duzzasztón levő kamaraszilip kijavítására, illetve felemelésére. Ez a munka az év végéig eltart és Békésszentandrásig teszi lehetővé a hajózást.

A jövő évben a duzzasztót emelik fel, majd a következő években kerül sor a további tervek megvalósítására. A sorrend az, hogy először a Békéssziget terjedő hajózási szakaszt készítik el, majd folytatják a munkálatokat, hogy a hajózást egész Gyuláig lehetővé tegyék.

Gyomai búzák eredményei Békésvármegye orosházi búzabemutatóján.

Az 1935. évi búzaminőség verseny f. hó 13.-án nyílt meg Orosházán, s nyitva maradt f. hó 19.-ig. A vármegye területéről 337 búzaminia érkezett be, amelyből 22 minta (17 birtokostól) gyomai. Legtöbb minta a „Bánkúti“ 1201. sz., majd a „Tiszavidéki“, s har-

madik helyen a „Székács“ 1055. sz. búzából volt. A nemesített búzák elterjedése a „Tiszavidéki“ és Gazdasági buza rovására a múlt évvel szemben 15 százalék emelkedést mutat. A búzák hektoliter súlya és kat. holdankénti termés-hozama a múlt évtől alig tér el,

míg a minőség csak a békéscsabaiaknál éri el a tavaiyi mértéket. A gyomai búzák különösen minőségben romlásra mutatnak, aminek a májusi fagy és példátlan aszály lehet az oka. Különben álljon itt búzáinkról a békéscsabai Vegy-kísérleti Állomás véleményezése:

	Hls.	Tsz.	1 Kh.	Ns.	Sz. s.	Liszt. m.	100 gr. lisztből süthető kenyér.	Min. csop.
Gr. Bethlen Ö.	82,1,	100,	91 kg.	36,7,	11,1,	65,8,	137,5 gr.	b/1.
G. Nagy L. B.	84,1.	99,5,	68, "	33,9,	10,5,	66,2,	136,9 "	"
" Sz. 1142,	84,4,	99,8,	67, "	28,6,	8,9,	56,1,	130,6 "	"
" Sz. 1055,	82,8,	99,2,	58, "	31,—,	9,6,	61,—,	137,6 "	"
Gazd. isk. B.	82,5,	100,	70, "	36,5,	11,1,	68,2,	138,2 "	"
" Sz.	82,3,	100,	70, "	34,9,	10,7,	71,8,	136,2 "	a/2.
Béres M.	80,1,	99,1,	58, "	28,5,	8,5,	53,5,	133,5 "	b/2.
Br. Huszár. B.	82,4,	99,6,	63, "	33,1,	9,9,	60,6,	136,3 "	b/1-a/2.
Cs. Nagy D.	82,4,	100,	74, "	34,9,	10,6,	67,6,	138,5 "	b/1.
Putnoki M.	82,9,	99,9,	75, "	27,5,	8,7,	54,4,	135,3 "	b/2.
Nagy Károly,	81,3,	99,8,	57, "	34,4,	10,7,	70,4,	137,— "	b/1-a/2.
Fekete J.	83,1,	99,9,	66, "	33,2,	10,8,	64,6,	136,3 "	b/1.
Szabó A. L.	81,—,	100,	61, "	33,2,	10,3,	67,7,	135,8 "	"
Kocsis Gábor,	78,3,	99,9,	55, "	37,4,	11,4,	74,8,	137,1 "	a/2.
Kovács Gábor,	82,4,	98,8,	61, "	37,7,	11,6,	71,1,	127,9 "	b/1.
Erdei M.	84,6,	100,	67, "	32,2,	10,5,	69,8,	136,1 "	a/2.
Szilágyi Antal,	83,3,	98,6,	66, "	29,6,	9,—,	58,4,	135,4 "	b/1.
Br. Huszár, Sz.	83,7,	99,7,	65, "	29,2,	9,7,	63,	138,— "	b/1.
Izsó Ferenc,	83,5,	99,7,	65, "	28,3,	8,7,	58,4,	136 "	"
Kató Lajos,	81,8,	98,9,	60, "	27,9,	9,95,	55,8,	136,3 "	b/2.
Uhrin Gy. Gazd.	84,7,	100,	65, "	31,6,	10,1,	62,4,	134,8 "	b/1.
" Szek.	82,5,	99,8,	66, "	29,8,	9,1,	53,3,	134,6 "	b/2-b/1.
Kovács Pál, B.	79,9,	99,9,	73, "	52,5,	18,4,	100,—,	142,5 "	a/1.

Az utolsó búzaminia Kovács Pál békéscsabai kisbirtokos búzája — „Bánkúti“ 1201 számú, a kiadott 41-dij-közül az első díjat nyerte, tehát a legjobbnak találtatott. Adatait a miénkkel való

összehasonlítás céljából jegyezzem fel. Gyomára a 22 minta 2 díjat hozott; a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara oklevelét Kovács Gábor búzája, Békésvármegye Gazdasági Egyesülete oklevelét a

községi gazdasági iskola „Székács“ 1055 számú búzája. Fentti példán okulva a jövőben nagyobb gondtal kell készülnünk a legközelebbi bemutatásra. A díjak nagy részét békéscsabai kisbirtokosok vitték. v. Pajor.

Szerencsés kimenetelű szekérekambol

Ha a lovakat kocsis nélkül hagyják, vessék le az istrángokat

Szerdán délután 2 óra előtt dolgozta Csökönyi Albertnek az Iványi-féle magtárban. A szekérbe fogott lovakat a magtár előtt hagyta Csökönyi, míg ő bent a dolgát végezte. A kint hagyott lovak valamitől megijedtek, az utánuk fogott szekérrel együtt kirohantak az utcára és a Kossuth Lajos utcán vágattak a község felé.

Dobó Lajos répával magrakott kocsija ugyancsak a község felé haladt és a szegényház előtt beakart fordulni a Kossuth Lajos utcáról a dr. Kató József utcába, amikor a Csökönyi vágató lovai hátulról a Dobó kocsijához értek és abba úgy ütköztek bele, hogy az egyik ló a dr. Kató J. utca felől, a másik ló a Zrínyi utca felől került a Dobó kocsija derekába. A Csökönyi kocsin rudja a kocsin ülő ifjú Dobót a hátában súrolta és lelökte a kocsiról, aki ráesett a felhércre és ott megakadt. Az összeütközésre a Dobó lovai is megbékrosodtak, irányt változtattak és a Kossuth Lajos utcában a község felé vágattak, — magukkal cipelve a felhércen felakadt ifjú Dobót.

A jelenetet látók rémülten látták

a vágató lovak után a felhércen csüngő ifj. Dobót, aki azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem az erősen tartott gyeplőt nem eresztette ki a kezéből, hanem még a gróf Tisza István út keresztezése előtt teljesen lefékezte a lovait, azokat megállította és egyedül mentette ki magát életveszedelemes helyzetéből, azután visszahajtott az összeütközés helyére.

Az összeütközéskor a Csökönyi kocsija a levegőbe emelkedett és a hosszúsági tengelye körül úgy fordult meg a levegőben, hogy mind a négy kerekével az égnek állott. A lovak szerszáma összevissza szakadozott és az egyik ló a Zrínyi utcába vágatott el, majd visszatért és Papp Sándornak sikerült azt az összeütközéstől nem messze elfogni.

A másik ló az összeütközés helyén megtorpant és minden ízében remegve egyhelyben állott, míg az elébe ugrott ifjú K. Nagy András meg nem fogta, így ez a ló nem szaladt el.

Az összeütközés helyén nagy csődület támadt. A Csökönyi kocsiját talpra állították és az utat felszabadították.

A szemtanúk az átélt izgalmak után elszédedtek és örültek, hogy emberéletben nem történt szerencsétlenség.

Nem az első és nem is volt az utolsó eset, amikor a gazdátlanul hagyott befogott lovak istrángját nem vetették le és ebből történt a szerencsétlenség.

Ujabb 200.000 pengő a Hármaskörös szabályozására

A Körös—Tisza—Marosi Ártmentesítő Társulat védőgáterősítési munkálatai — mint már jelentettük — teljes erővel folynak. Most arról értesülünk, hogy Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter gondoskodott arról, hogy a költségvetés rendes keretében felvett vízszabályozási munkálatokon felül újabb 200.000 pengő álljon rendelkezésre a Hármaskörös mentén rendkívüli szabályozási munkálatok elvégzésére.

Megszűnik a gyomai pénzügyőri szakasz

A minden téren való tatarékoskodással az állami intézményeknél is kísérleteznek, hol több, hol kevesebb sikerrel. Ilyen tatarékosági hullám sodorja el november elsejével a gyomai pénzügyőri szakaszt is.

Hiába látjuk, hogy a pénzügyőri ellenőrzések a régebbiről fennálló ágakban változatlanul megvannak, sőt a nagyfőzsde kezelésén kívül a fellendült szacharin és lúzkövek csempészése, valamint a mindig fokozódó ásványolaj ellenőrzése fokozottabb éberséget, több utánjárást igényel, — mind nem elég érv, mert illetékes helyen megállapították, hogy mindezek nem adnak egy pénzügyőri szakasznak elégséges munkát, tehát beolvasztják az egész szakaszt a békéscsabai szakaszba.

Az a közmondásos ló-láb ebben az esetben is felfedezhető, mert a leg-súlyosabb érv mégis csak az, hogy a község nem támogatja a szakasz fenntartási költségét, legalább a szakasz részére szükséges ingyenlakással.

A hajduszoboszlói fürdő környékének rendezése

Nekünk, gyomai járásbelieknek is annyira ismerős már a hajduszoboszlói fürdő, szinte csodálkozunk, ha akad közöttünk, aki még nem járt ott. Akiik jövőre újra elmennek Szoboszlóra, már látják majd, hogy a fürdő szomszédságában lévő „bánonkeri” részt mennyire átrendezték a fürdő igényeihez mérten.

Öt főútvonalat építenek itt, 12-24 méteres szélességben.

Még egypár esztendő és akkor már a szoboszlói fürdő környéke, a fürdőzők szerény igényeihez kialakulva, a valóban fürdővárosi lakásszükségletek egy részét is ki tudja majd elégíteni.

Hajduszoboszló képviselőtestülete ma, október 26-án ünnepli a 10 éves évfordulóját, hogy a Bánonmészölkert mellett az első hőforrás 73 fokos gázos vize 1090 méter mélységből felfakadt. A második furást néhány év múlva fejezték be, ebből 2032 méter mélységből 78 fokos víz tör elő.

... Mikor ünnepeljük a gyomai mélyfúrást???

A Nemzeti Egység Békésmegyei Választmányának gyűlése

Október 21-én délután 5 órakor Gyulán tartotta a Nemzeti Egység Pártja békésmegyei választmánya gyűlését, melyen vitéz Marton Béla országos főtitkár is felszólalt és többek között ezeket mondta:

„Rá kell ébrednünk magyar mivoltunkra, meg kell látnunk a múlt mulasztásait s teljes lendülettel és céludatossággal azon kell lennünk, hogy a múlt veszteségeit behozzuk. Ki törődött a múltban a magyar munkássággal. A munkáskérdés rendszeli kérdéssé, aktívá süllyedt s nem törődött senki sem vele, mint keríti hatalmába a magyar munkásságot a nemzetköziség szelleme. Értelmeinkkel nem törődünk, minden por lepelt be, múltat, történelmet, fejlődési lehetőségeket s az idegenkultuszban annyira jutottunk, hogy sokan jobban ismerték Napoleon, mint akár IV. Béla történelmi szerepét, jobban a doge palota, mint

Visegrád történetét.

Nagy átforgatásra van szükség a magyar élet minden vonalán, át kell alakulnia az egész társadalmi életnek. Az új magyar gondolat reformszellemének át kell hatnia az egész közéletet, át magát az állami vezetésnek is, mert szükség van rá, hogy a szociális állameszme mindenhová behatoljon, még a judicaturába is. Rendszerbe kell foglalni a szociális életet s abban mindenkinek megadni a lehetőséget arra, hogy kivége a maga részét a kultúrából. Biztosítani kell szociális igényei kielégítését, mert teljes értékű állampolgár csak az lehet, akire nemcsak kötelességeket rónak, hanem akiknek a jogait is biztosítják.”

A népes választmányi gyűlésen Gyomáról vitéz Madaras Gyula kerületi titkár és Nemesréy Péter a Nemzeti Egység Pártja gyomai elnöke vettek részt.

Megalakult Endrődön az Alföldi Zöldmező Szövetség helyi csoportja

Kovács Sándor községi gazdát választották meg zöldmezőtitkárnak.

A gyomai zöldmező tanfolyamra nem figyeltek fel két év előtt az endrődi gazdák, de most annál lelkesebben feleltek bele a zöldmező mozgalmába. Ennek lelkes kifejezését adták október 20-án az endrődi gazdák, amikor mintegy 200-an jelentek meg délután 11 órakor a község háza nagytermében.

Harsányi László főjegyző vezette be az összejevetelt és üdvözölte Tolvaly Z. Géza központi felügyelőt. Kovács Sándor községi gazda ismertette a szövetségi alapszabályokat ulána Tolvaly Z. Géza tartott értékes előadást a zöldmező szövetség működéséről.

A lelkes hangulatu értékezől Kovács Sándor községi gazdát választotta meg zöldmező titkárnak, akinek ügyszerelete és rátermettsége máris biztosíték, hogy Endrődön élénk zöldmező élet indul meg és egyszerre háttérbe szorítják a gyomai gazdáink érthetetlen tartózkodásából eredő zöldmező közönyt. Pedig milyen sok haszna lenne a két községünk

gazdáinak, ha a zöldmező mozgalomban nemes versengésre kelnének és központi irányítás mellett a Körösünk vízének észszerű felhasználásával országghires legelő és rélgazdálkodást kezdenének.

Tolvaly Z. Géza délután meglátogatta a Népszövetséget és a Kisgazdakört.

A taggyűlés serényen folyik. Itt teszünk említést a Zöldmező Szövetség lucerna akciójáról is, melyet a gyomai gazdáink figyelembe se vettek. Vagy itt van a Szövetség által ideküldött lucernamaglisztító rostja használata. Eddig még egy gazdánk sem hozta el a lucernamagját megrostálni. Már is szó van róla, hogy ilyen körülmények között a rostát álvizsik Endrődre.

Örömmel üdvözöljük endrődi gazdáinkat a zöldmező mozgalomban. Reméljük, meglesz az összefogás a gyomai és endrődi gazdák között és már jövőre a zöldmező szövetség szellemében gazdálkodnak nagyterjedelmű legelőinken,

Mindennél jobban —
segít

tökéletesen szépnek, igazán ápoltnak lenni! Az új Elida Ideál Krém „Hamamelis virginica” tartalmánál fogva kisebb bőrhibákat, bőrtisztatlanságot eltüntet és meggátolja a porusok túltágulását.

AZ ÚJ ZSIRTALAN

ELIDA
IDEAL
CREME

Nagy csatára készülnek Abessziniában

A nagy afrikai háború újra nekiindult. A négus minden épkézláb férfit és nőt fegyverbe szólított. Aki ezek közül a parancs átvétele után azonnal nem vonul be, azt felakasztják.

Az olasz csapat szállítás is folyik állandóan.

A békekisérletek mintha sikerrel járnának. Már olyan hangok is vannak, hogy az angolok elfogadják az olasz békejavaslatokat. Egyesek már decemberre a háború befejezését is jóslják.

Egy bizonyos, a magyar gazdasági életben a spekulánsok már befejezték a háborút. A termények ára lassan lefelé megy.

Márki Jenő vármegyei gazdasági felügyelő szerdán árvezte el az eddig befolyt gyomai és endrődi vetőmag bűzát (11 és fél vagon) a gyomai község házában. A bűzát a Futura gyomai főbizományosa vette meg, mázsánként 17.12 pengőért.

ORION UNIVERZÁLIS
készülékeket DIJMENTESEN
bemutatja a képviselő: LACH és VARGA.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 négyszögöl, valamint 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá **Mezőberényben,** vasutállomáshoz közel 80 kishold föld lanyával kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Repülj fecském

Farkas Imre 3 felv. operettje.

Az Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre f. hó 20-án ismét egy értékes előadással gazdagította eddigi sikereit, ami főként Haibach Árpád hozzá értő, fáradhatatlan rendezői tevékenységének és Benke Márton sok szép, kedves meglepetést kellő táncokreatívjának köszönhető. Ezek a táncok fővárosi színpadon is sikereket arathatnának. Pfeiffer Márton nagyobb elfoglaltsága miatt csak keveset tevékenykedhetett a darab rendezése körül.

A szereplők mindnyájan jók, mindnyájan kedvesek. Megérdemlik, hogy külön-külön is megemlékezzünk róluk.

Elsősorban is Aranyiné Valach Jolánkáról, kinek megjelenése színjátszásának gazdagságra, finomságra és érzéseinek, indulatainak igazsága valódi élményt adott.

Szilágyi Gábor várakozáson felüli eredménnyel ment át a tűzkeresztségen. Tehetségére vall, hogy első szereplésével is ilyen szép sikert tudott elérni.

A Tótká Terike és Mester Ferenc együttese üdítő öröm a néző számára. Minden mozdulatok, minden szavuk csupa derű.

Krämer György játéka nagyon élvezetes, komoly, értékes alakítás.

Rácz Lajos jómegjelenése, bátor hangja, oltihonos mozgása szép reményekre jogosít.

Kéri Pirika sok elevenességgel kedvesen játszott.

Helyes kis barátnők voltak: Seprenyi Mancika, Csapó Juliska, Herter Magdus Pájer Irén és Kurtz Böske.

Lévai Ferenc kis és nagy szerepekben is egyformán megállja a helyét.

A darab sikerét nagyban segítette még a Mónus Miklós, Juhász Lajos, Molnár Elek, Romhányi János, Biró Lajos, Balogh József, Szilágyi László és Fekete Lajos játéka. Kisebb szerepekben közre működtek: Bencze Miklós, Paraizs László, Haibach Árpád és Biró István. Az énekeket Kéri Lajos tanította be és a zene kíséretét is ő végezte a Farkasinszky Imre és Gyuszi közreműködésével.

Molnár Gyula ideális sugó.

A tánc általános jóhangulatban reggelig tartott.

Vallásos esték.

A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel értesíti az egyház tagjait s községünk lakosait, hogy a vallásos esték tartása ismét megkezdődik.

Az első vallásos estély 1935. évi, október hó 31.-én csütörtökön este 6 órakor, a reformáció emlékünnepén lesz az iparostanonc iskola nagy tantermében.

A második f. évi, november hó 1.-én, pénteken este 6 órakor a református egyház mirhóhádi iskolájának a tantermében.

Ezek után minden héten kedden az iparostanonc iskolában s minden pénteken a mirhóhádi iskolában lesz vallásos estély.

Ezen vallásos estékre mindenkit szíves szeretettel látunk.

Egyház elnökség.

PESTI LEVÉL. HALLOTTAM

ezt a csendes kis történetet. Éjjel két úr megy az utcán. Halkan panaszkodik az egyik, hogy nem tud aludni. Fáj a foga. Mit csináljon. Vegyen be aspirint. És bocsánatkérő járással elindulnak a patika felé. Éjjeli szolgálat. Becsengetnek. Várnak. Dübörögve megy el egy villamos. Belesajog a fogába. Csenget újra. Sehol semmi nész. Türelmesen várnak. Becsengetnek megegyeszer. Végre az ötödik csengetés után a kis rácsra kinéz egy álmos arc.

— Mi tetszik kérem? (Asit és a szemé haragos.)

— Fél gramm aspirint kérek!

— (a másik ott túl a rácson felesattan és ömlik az álmos mérreg belőle!) Hogy mégis rettentés, ilyen semmisségért felzavarják az embert, hogy nem tudott reggelig várni?

— De tudok, kérem tisztelettel. Majd reggel jövök. (S kalapot emelve elmennek.)

A nyugatinál olyan sok ember gomolyog. Tegnap láttam két embert, egy nőt és egy férfit, akik mosolyogtak. Olyan sok ember visszanezett rájuk és olyan gyűlölettel.

Csoportosulás. Egy ember galambokat etet. És annyian nézik! Azután más etet. Olyan örömmel nézik a falatozó madárkákat, hiszen nagyon edesek, és olyan kecsesen emelgetik a szárnyukat, amint kapkodják a magot.

Tíz méterre egy koldus. És előtte mégcsak meg se állnak. Szegény olyan bánatosan néz.

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN!**

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepeken és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a **Máday** és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a **beéri Balogh** gyógyszeriar tart szolgálatot.

Tanító gyűlés. A gyomai járás tanítói november 4-én az endrődi Népházban tartják meg a gyomai járáskör alakuló gyűlését a következő tárgyszorozattal:

Karsai István vármegyei elnök előszava.

Üdvözlések.

A lisztlikar megválasztása.

Fehérváry Ferenc endrődi r. k. tanító előadása: Milyen nemzeti erények alapították és mentették meg a magyar nemzetet?

Kovács Mátyás endrődi r. k. igazgató tanító gyakorlati tanítása a történelem anyagából. Indítványok.

Az elnök zárószava.

A gyűlés után bankett lesz a Népházban. Egy teríték 1.20 P, jelentkezni lehet Orbók József r. k. igazgató tanítónál október 30-ig.

Százéves egyházi évforduló.

A gyomai ág. h. ev. egyházat ezeltől 100 évvel alapították. Ennek az évfordulóját október 31-én ünnepli meg a helybeli lutheránus egyház ünnepi istentisztelettel, utána 11 órakor kezdődő díszközgyűléssel, melyen **dr. Szeberényi Lajos** főesperes, felsőházi taggal együtt vidékről is löbbsen vesznek részt.

Cs. Szabó Albert gyomai lakos állatorvosi oklevelét az október 25-iki kisgyűlés meghirdette.

Hat tagot kizártak a Frontharcos Szövetségből. A Frontharcos Szövetség, — a világháboruban részvett magyar frontkatonák elismeri hivatalos szervezete, — úgy él a magyar közletatban, mint egyik leghatalmasabb és legfelgyelmezettebb magyar társadalmi egyesület. Az utóbbi időben egyesek mindenit elkövettek, hogy a Frontharcos Szövetség, — úgy hazai, mint külföldi vonatkozásban elismeri komoly hírnevét veszélyeztessék és főmőlti felgyelmezett sorait a legkülönfélébb híresztelésekkel gyengítsék és lazítsák. A kérdéses ügyben a Szövetség Országos Elnöksége az Országos Fegyelmi Bizottság bevonásával értekezletet tartott, melyen részletes tárgyalás után oly értelemben határozott, hogy az értelmi szerzőket, — számszerinti hal tagot, — a Szövetségből egyszersmindenkorra kizárta.

Az október 23-iki piaci árak:

Csirke	kg.-ként	100 fillér
Tyúk	"	100 "
Liba	"	75 "
Kacsa	"	100 "
Pulyka	"	45 "
Gyöngyös	"	100 "
Tojás	db.-ként	3.5 "

Összeírják a kéményeket.

Az egész ország területén összeírják a kéményeket és egyseges kéményező szabályzatot készítenek.

A túri vásár ezenul egy napos lesz és három kirakodó, öt állatvásár lesz évenként. Az öt állatvásárt január, április, június, szeptember, november első hétfőjén, a három kirakodó vásárt pedig április, szeptember, november első hétfőjén tartják.

Folyókörösi halárak:

Súlló		
0 — 0.5 kg.-ig		1.60 P.
0.5 — 1. — "		2. — "
1. — 2. — "		2.80 "
2. — 3.5 "		3.60 "
3.5 — "		4. — "

Harcsa		
0 — 1. — kg.-ig		1. — P.
1 — 1.5 "		1.40 "
1.5 — 3. — "		1.60 "
3. — "		2. — "
Csuka-ponty:	kg.-ként	1. — 1.20 P.
Márna-orsó:	"	80 fillér
Keszeg	"	40 — 60 "

Szerdán és szombaton a piacon lehet halat venni, hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken délután 3—4 óra között a vasúti-hidnál lehet halat venni.

Védekezés a szövetházalókkal szemben.

Az utóbbi időben részint a kereskedelmi és iparkamarához, részint a rendőri hatóságokhoz több feljelentés érkezett, hogy budapesti ügynökök különböző árukkal, főleg szövetekkel magánosokai keresnek fel és alkalmi vételek megcsillogtatásával igyekeznek a felkeresett feleket a vásárlásra rávenni. Köztudomásulag az érvényben lévő törvényes rendelkezések az ilyen házalást nem engedik meg. A tapasztalatok azonban azt is mutatják, hogy az ilyen ügynökök rendszerint becsapásra utaznak és csak utólag derül ki, hogy a szövet, amelyet lisztá angol gyapjunak adtak el, a legtöbb esetben gyenge minőségű pamuffal kevert áru. Sajnos olyan esek is fordultak elő, hogy egyes hivatalok és nagyobb vállalatok egyenesen segédkeztek nyújtottak az ilyen árusításnak, amennyiben vállalták, hogy a vétel összegét a vásárló alkalmazzottak fizetéséből levonják és az eladóknak megtérítik. A kamara szükségesnek találja, hogy egyrészt ennek a házalásnak törvényellenes voltára hívja fel az érdekeltek figyelmét, másrészt a helyi kereskedelem és ipar pártolása érdekében arra kéri fel a közönséget, hogy vásárlásait helyi kereskedőknél és iparosoknál eszközölje.

Halló Gyoma!

Békéscsabáról telefonálják, hogy ott ma megnyílt a
Csabaszálló grilljeRADNA—SZÉLL duó
hangversenyez.ASZTALRENDELÉSHEZ:
Telefon 201.

Szemes tengeri — minden mennyiségben — előjegyezhető a Futuránál.

Hogyan telepítsük a gyümölcsöst? erre a kérdésre ad minden részleteiben kimerítő felvilágosítást a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsfák helyes és helytelen ültetési módjairól, a gyümölcs raktározásáról, az öntözésre berendezett gyümölcsösökről, a jövedelmező szőlővesszőről, a nyulak elleni védekezésről, a gyümölcsfák trágyázásáról, a zöldséges és virágoskert aktuális munkálatairól, a házigomba elleni védekezésről stb. A dúsan illusztrált, művészi színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból, egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) díjlatlanul küld mutatványszámot.

Az Új Magyarország az új idők egyellen hivatott szószólója és egyellen sajtóhatalma most lépett második évfolyamába. Kérjen mutatványszámot Mátyás Ákos helyi megbizottól.

Harminchatszor öltözködik a pesti primadonna. Ez a címe van annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. A népszerű képeslapban ezenkívül remek budapesti és külföldi rádióműsorok, egyfelvonásos szindarabok, színházi beszámolókat, pletykákat, érdekesebbnél érdekesebb cikkeket és több mint száz képet talál az olvasó. A 100 oldalas Délibáb egy száma 20 fillér.

Minden széért egy aranyat fizetnek a világ leghíresebb íróinak. A világirodalom legnagyobb íróinak regényei jelennek meg a „Világhírű Regények” című páratlanul értékes könyvsorozatban. Mindazok, akik megrendelik a 10 kötetes sorozatot, havonként 96 fillérről kapnak egy-egy 320 oldalas díszes félbőr kötésű kötetet. Tolnai Világlapja új számában a Világhírű regényekről szóló hirdetésben, megrendelőlapot közöl.

Szarvas nagyközség október 31-iki leirattal pályázatot hirdetett a községi mérnöki állásra.

A Gy.T.K. tisztújító közgyűlése. A Gyomai Testvezők Köre f. hó 27-én d. u. 6 órakor a Pavillonban évi rendkívüli tisztújító közgyűlést tart, melyre a t. tagokat listafelelő meghívja a vezetőség. Tárgysorozat: A listáikar felmentése. Az új listáikar megválasztása, ügyvezető, esetleges indítványok. Csak azon rendes tagok választók és választhatók, akiknek a tagsági díja f. év VII-ik hó 1-ig rendezve van.

Szarvast Szolnokmegyéhez akarja csatoltatni egy mező-turi ujság. A Mezőtúron megjelenő „Egyetértés” című hetilap „jobb vonatkozási ponttal Mezőtúrnak” című cikkében löbök között a következőket írja: „Ma a Gyula — Szarvasi vonal némely viszonylatában nem mutatkozik jövedelmezőnek, de az utas-statisztika nem is mutat kedvező képet, mert Mezőtúron keresztül Gyula felé terelik a forgalmat. **Csatolják Szarvast Szolnok megyéhez és mindjárt meg lesz a megfelelő forgalom! Ez a viszonylat köz-igazgatási szempontból is fel-felültenül változtatási igényelt!** Nem tudjuk, hogy mit szólnak ehhez Szarvason, de alig hisszük, hogy nagy kedvük volna Szolnokmegyéhez csatlakozni. De ettől eltekintve, nem értjük, hogy „ez a viszonylat” miért „igényelt köz-igazgatási szempontból is változást.”?

„A koldús is éljen”. Gyula szegényügyi bizottságának legújabb megbeszélésén Sley ferencrendi szerzetes nagybeszédet mondott és hangsúlyozta, hogy „a koldús is testvér és magyar. Gondolni kell rá, hogy ő is éljen, egészséges maradjon és meglegyen a mindennapi kenyere”.

Baromfi, galamb és házinyúl kiállítás Orosházán. A Délmagyarországi Baromfi-, Galamb-, és Házinyúltenyésztők Egyesülete az idén október 31-től november 3-ig. **Orosházán az Ipartestületben rendez** meg országos baromfi-, galamb és házinyúlkiállítását, valamint a magyar kutyafajták bemutatóját. **Benevezhetők az összes baromfi-, galamb-, házinyúl és diszmagyarfajták, úgyszintén magyar kutyafajták. Benevezési lapot küld és felvilágosítással szolgál a Délmagyarországi Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesülete: Békéscsaba, Réthy-u. 4. sz.**

Építsünk vízműveket. A „Válalkozás-Építkezés” című tekinthető műszaki és közgazdasági hetilap megállapítja, hogy csak 22 városban van vízmű Magyarországon és felszólítja a magyar városokat és községeket, hogy építsék meg vízműveiket, majd szószerint a következőket írja: „A munkában részt kell venniük az egészségügyi szakértőknek és mellettük műszaki férfiaknak kell olcsón kivitelezhető tervekkel jönniük, hogy a városok és községek lakói olcsón juthassanak egészséges vízhez.”

Az „Új Kor” aktív katolikus orgánus október 15-i száma most is felkeltést keltő tartalommal jelent meg s vezető helyen közli vitéz Makray Lajos országgyűlési képviselő és Mészáros János budapesti érseki helytartó cikkeit. Az Aradi Zsolt, Balla Borisz és Possonyi László szerkesztésében és kiadásában megjelenő lap részletesen foglalkozik az angol-olasz viszályal, s a missziók súlyos helyzetével az afrikai háború miatt. Beszámol a Prohászka mozgalom új etappejairól, részletek között a Szociális Front programjából. Közi-Horváth József cikke egy kényes és nehéz, de fontos munkaterületre világít rá, Reményi József amerikai jegyzeteiben aktuális tengerentúli kérdésekkel foglalkozik, Eröss Alfred (Róma) Európa tragédiájáról írt mélyhatású cikket, Bárczy István ny. igazságügyminiszter. v. főpolgármester Assisi Szent Ferenc és a császár címmel közlő változatos és érdekes tanulmányt. Gróf Esterházi Lujza az intellektuális nő hivatásáról ír, H. Boros Vilma a Szent Gyermekéről, Rónay György Reményik Sándorról, ifj. Demény János Palestrina aktualitásáról, Kiss István, Hajós László a vidéki, — Hévey László a budapesti prohászka mozgalomról ír. Kis cikkek: Dimitrov, Moszkva új csillaga, Rosenberg Alfred új könyvéről, a leányifjúsági mozgalomról stb. Egyéb érdekes kis cikkek, világszemle rovat, könyvrovat stb. egészül ki a lapot, melyet több illusztráció díszít. Mindenütt kapható: Kiadóhivatal: VIII., Szentkirályi-utca 28. Ára: 40 fillér. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Hogyan készül a csokoládé?

RÁDIÓKÖZVETÍTÉS

A DRÉHER CSOKOLÁDEGYÁRBÓL

Kedden d. u. 5.30 órakor.

~~~~~

Utépítések Mezőtúron. Mezőtúr város a belferületen átvezető kockaköves utakat átépíteli. A Búza és Csokonai utcáknak a Kürt utcáig terjedő szakaszát, valamint a Major-utca és a belsőpiac kövezését a legközelebbi feladatának tekintik Mezőtúr város polgármestere.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe 18-tól 24-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Munkácsi Mihályné Ágoston Eszter ref. fia Lajos.

Házasságot kötöttek:

Lehoczki András és Szmolai Ilona, Farkas Lajos és Csapó Eszter, Márton Sándor és Balog Ilona.

Meghaltak:

G. Nagy Mária ref. 7 hónapos, Dóczi Piroska ref. 7 éves, Makcsali Elek ref. 47 éves, Garai Mária 6 éves, Icsa Sándor ref. 54 éves, Dzusek József r. kath. 74 éves, Herter Györgyné Keiser Zsuzsanna ág. h. ev. 62 éves.

~~~~~

Kertészeti telep teljes berendezéssel Békéscsabán, a város legjobb helyén jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt Dr. REISZ JÓZSEF ügyvéd, Békéscsaba, Ferencz József-tér 3.

~~~~~

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ 30 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmeze.

Állandó áramszolgáltatás lesz

ORION hálózati készüléket bemutatja a képviselő: Lach és Varga.

SPORT

Északi II. o. bajnokság
X. 26-án:

1 MTK	7	5	1	1	37	7	11
2 ETK	7	3	3	1	20	6	9
3 Törek.	6	4	1	1	15	8	9
4 MSzSC	6	4	1	1	24	15	9
5 Turul II.	7	3	2	2	22	16	8
6 GySC	7	2	4	1	15	12	8
7 GyTK	8	4	—	4	13	23	8
8 BISE	6	3	1	2	10	9	7
9 TAC	4	2	—	2	9	12	4
10 Máv II.	8	1	2	5	10	28	4
11 KTE	7	1	1	5	8	16	3
12 VSE	3	—	—	3	3	14	—
13 Hunyadi	4	—	—	4	1	21	—

Október 27-i futballprogram.
Gyomán: GySC—Törekvés.
Endrődön: ETK—KTE.
Turkevén: TAC—MTK.
Vésztőn: VSE—MSzSC.
Szentandrásán: Máv II.—Hunyadi.

Múlt vasárnapi eredmények.
ETK—M. Törekvés 2:1 (1:0)
MTK—Hunyadi 8:0 (6:0).
TAC—KTE 4:3 (3:2)
Turul II.—VSE 6:2 (3:1)
Szövögyár—BISE 1:0 (1:0)

SPORTHIREK

Birókiállítás. GySC—Törekvés meccset Huszár, ETK—KTE meccset pedig Veress szöv. bíró fogja vezetni.

Törekvés—KTE meccs 2 pontját a csabai egyesbíró a Törekvés javára írta, mivel a KTE nem jelent meg. Az elnökség, a KTE fellebbezése folytán, új ítéletet hozott és elrendelte az elmaradt mérkőzés lejátszását.

Hatvani Lászlót (GyTK) a Szövögyár elleni mérkőzésen történt bírósértés miatt 4 hétig, november 11-ig a játéktól eltiltották.

Máv II.—Hunyadi mérkőzés pályaválasztó-jogát a Máv feladta s így a holnapi mérkőzés Békéscsaba helyett Szentandrásán lesz megtartva.

MTK—VSE mérkőzés 2 pontját — a VSE állítólagos autódefekt miatt történt távolmaradása folytán — az MTK javára írták.

TAC—KTE mérkőzést 2 pontját 0:0 gólaránnyal Turkeve kapta meg. A KTE ugyanis adóssága miatt felfüggesztés mellett játszott és emiatt még 2 büntetőpontot is elvettek a KTE-től.

GySC-nek — Bartha fivérek endrődi szereplése miatt — a GyTK elleni feljelentését az ETK meghallgatása után fogják csak tárgyalni.

A Máv II. a Törekvés elleni mérkőzésének pályaválasztó-jogát feladta s így a meccs november 1-én Mezőberényben kerül lejátszásra.

KTE—VSE meccs új terminusa december 15.

MTK feljelentését — amatőr vétség és szabálytalan igazolás miatt — kiadták a Szövögyárnak.

DLASZ új elnöke dr. Gidófalvy Pál ma, szombaton este Csabára érkezik és megbeszélést tart a csabai egyesületek vezetőivel.

GyTK — Máv II. 1:0 (1:0)

Bajnoki. bíró Rátfai.

GyTK: Papp—Kurcz, Beinschroth — Lakatos, Vatai, Tandi — Csikós, Olajos, Bartik II., Bartik I. Bartha.

Máv.: Csicsely — Halmai, Zentai—Viczián, Uhrin, Princz—Valkusz, Pintér, Vozár, Fábíán, Valyuch.

Egyenrangú csapatok változatos játékából a GyTK energikusabb csalársora révén megérdemelten került ki győztesen. A GyTK kezd szél ellen, de a Máv veszi át az irányítást és Vozár lövése hajszállal kerüli el a kaput. A Máv az első negyedórán határozottan jobb, csatárai azonban kapu előtt tehetetlenek. Feljön lassan a GyTK is s egymásután két kornert is ér el. A 42 p-ben Vatai Bartának ad át, a szélső lefut, s jól löv, a labda Csicselyről kikapottan, Bartha rajta van s mostmár biztosan kerül a labda a hálóba 1:0. Szünet után a GyTK játszik szebben, főleg Csikós veszélyes. A Máv. védelme azonban jól működik s így az eredmény nem változik. Jók a GyTK-ból a fedezetek, különösen Vatai, a csatársorból Csikós, míg a Máv-ból Csicsely, Zentai, Vozár és Valyuch tetszettek. A bíró mindkét fél megelégedésére jól vezetett.

ETK—M. Törekvés 2:1 (1:0)

Mezőberény, bajnoki. Bíró: Huszár.

Meglepetésszerűen, de megérdemelten nyerte mérkőzését az ETK a Törekvés ellen. A mutatott játék alapján még nagyobb arányu is lehetett volna a győzelem.

Az ETK szél és nap ellen kezdi az első félidőt és a berényiek beszorulnak. Egyik támadást a másik után vezet a csatársor és Simon szenzációs játékával teljesen megakasztja a berényi csatárokat. Az első 10 p. után teljesen kidomborodik az ETK fölénye és az eredmény nemsokára meg is van. A nagy kedvvel játszó Laesnyei ügyesen ad Kovács II. elé, aki közelről eredményes. A gól fellekesíti az ETK csatárait és szél ellen is veszélyes támadásokat vezet, de eredményes nem tud lenni.

A II. félidőben a Törekvés egyenlítésre törekszik, de az idei legjobb formát kijátszó ETK halvesorral szemben tehetetlenek. Simon jobbnál-jobb labdái előrelendítik

a csatársort és a kornerek egész sora következik. Egy sarokrugás után Tóthoz száll a labda, aki a sorfal feje fölött 10 m.-ről megszerzi a második gólt. A Törekvés most már hallatlanul küzd és az ETK fölényeskedő védelme mellett Hugyeczs megszerzi csapata egyetlen gólját a 39 p-ben. Törekvés támadással ér véget a mérkőzés.

Komoly iréginggel készült ezen legfontosabb mérkőzésére az ETK és az eredmény nem is maradt el. A csapatban volt szív, lendület és akarat, úgy, hogy a játékuk még a berényi közönséget is több ízben elragadta. Az egész csapat rendkívül jó játékot mutatott, de még így is kiittint Simon feledhetetlen játéka. Bámulatos ennek a fiúnak játékindigenciája, munkabírása és szerénysége. Azt hisszük, a szövetségi kapitány sem sajnálná az eltöltött időt, ha egy mérkőzésen végignézné. Simont dicsérni már szószaporítás Simon nagyszerű játéka magával ragadta társait is és a mérkőzést az ETK halvesor kifogástalan játéka döntötte el. A csalársorban egyedüli hiba, hogy keveset lőnek a csatárok és agyonkombinálják oxforddal és csukafejesükkel a játékot. A 16-on kívül csak a legritkább esetben lőnek.

A Törekvés nem az a veszélyes csapat, mint aminek beharangozták. Játékuk inkább életveszélyes, mert amit Szilágyi bekkjük művel, az inkább a boxolás és szabadstílusú birkózás keveréke. Minden támadása veszély a játékos testi épsége ellen. A szövetségi bírók figyelmébe ajánljuk. A bíró jól végezte dolgát, egyedüli hibája, hogy sorozatosan túrta Szilágyi durvaságait.

Vasárnap a Kondorosi TE jön Endrődre, reméljük, hogy gólzapor lesz.

ifj. Dinya Vilmos.

Ingatlanforgalom

Laki István és neje Bucsi Róza gyomai lakosok vettek 162 n.-ől németzugi szántót Botos Lajosné Csikós Erzsébet és társaitól 37 P. 50 fill.

Oláh László (nős Imre Eszterrel) gyomai lakos vett 1212 n.-ől félhalmi rétet Kónya Balázs és társaitól 250 P.-ért.

F. Kiss Béla és neje Paraizs Erzsébet gyomai lakosok vettek 733 n.-ől bánomkerti szántót kk. Paraizs Zsigmondtól 390 P.-ért.

Süveges Sámuel és neje Novák Julianna gyomai lakosok vettek 1 hold 1379 n.-ől pusári szántónak 3/4-ed részét Kiss Lajos (nős Csapó Erzsébettel) 600 P.

kk. Paraizs Zsigmond gyomai lakos vett egy bánomkerti lakóházat Icsa Gáborné Debreczeni Esztertől 600 P.-ért.

KORONA HANGOS MOZGÓ

ENDRŐD 1935. október 27-én, vasárnap

Lilian Harvey a világhírű sztár grandiózus filmje

BÁBSZÍNHÁZ

Pazar kiállítású hangosfilm.

Főszereplők:

Lilian Harvey és Gene Raymond.

Fogyókúra

trükkfilm.

Rhodos szigete

Hangos Magyar Világhíradó.

Előadások kezdete fél 7 és fél 9 órakor.

Vész-tő község főterén levő, a községben egyetlen szálloda és vedéglő azonnalra is **bérbeadó**. Érdeklődni lehet dr. Prónai Ernő ügyvédnél, Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

Publikáció

A szegényháznál egy háromlappás rádió, szenes-kályha és 10 drb négyhónapos süldő eladó.

Egy nagy, teljesen új ebédlőszőnyeg, 4 drb hajlított nádszék eladó. Gróf Tisza István ut 67.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss vrsli kapható! Allandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húsokat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemegeárút a legolcsóbb napi árban. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Waliner József hentes és mészáros Horthy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Iskolába menő fiuknak diák sapka 70 és 80 fillér, csakis ifj. **Alt Vince** kalaposnál Endrődön az lpartestülettel szemben.

Horthy Miklós ut 9 szám alatt egy szaloigarnitura, egy tükrő és egy gyermekágy van eladó.

Keverékes búzáját legtokéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztítógép tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínre kihúzható.

Győződjön meg, hogy **divatkalapot**, **sapkát** legolcsóbban kaphat ifj. **Alt Vince** kalaposnál Endrődön, az lpartestülettel szemben. Kalapfestési, javítást szakszertűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésű téglá és tetőcserep ismét jutányos áron allandóan kapható a cég téglagyárában.

Rákóczy utca 9 szám alatt lakás van kiadó. Értekezni lehet ugyanott.

Tóth István gátor Zecke telepi háza azonnali beköltözéssel kiadó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 8 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladv. szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjazásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, tizenötösdívi hirdetésnél 20 százalék és félszöri hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

SZÁZ ESZTENDŐ

Fennállásának száz esztendő jubileumát ünnepelte október 31-én a gyomai ágostai evangélikus egyház. Egyszerűen, a templom dísztelen falai között, de annál lenyűgözőbb erővel. Az ünnepség fényét ez egyszer nem a kitűnő beszédek, hanem a Herterek, Kurtzok, Köhlerék, Haibachok, Rauok, Heinfarthok, Beinschrothok, Wagnerek adták meg, akik egészen természetesen találták, hogy a jubileum bekövetkezett. Ahogy a padokban egymás mellett helyet foglaltak, ahogy fejet lehajva imádkoztak, olyanok voltak, mint a württembergi lankákat benépesített fölgyek, melyek nyugodt méltósággal bókolnak az Isten előtt, de mélyre eresztett gyökereik mozdulatlan, erősen fogja a földet, amely életet ad nekik és táplálja őket. Arcukról sugárzott a világi aszketizmus minden könnyelműség és léhaság, minden felesleges dísz és múló hangulat egyszerű és tiszta megvetése. Külön templom voltak a templomban és emberi közelségben volt hozzájuk az Isten, akiben még a württembergi erdőkben erősek lettek és azt az erejüket a mai napig megtartották és megfogják tartani a jövőben is. Nem lehetett nem megérezni, hogy nem jöhet olyan vihar, amely ki tudná csavarni őket. Egyaránt erősek ők a hitben, szorgalomban és a földben, amelyet magukhoz öleltek fajuk minden szívósságával, hogy soha többé el ne eresszék. És ez a föld, egyedül ez a föld volt erősebb

mint ők. Száz esztendő alatt magyarrá tette őket, igaz, szép és erős magyarokká, akik a száz esztendő s ju-

bileumon már magyarul kérték az Istent, hogy adjon nekik még sok száz és ezer esztendőt.

Kozma Miklós belügyminiszter gyomai látogatása

„Legyenek megnyugodva — mondotta a miniszter — Békés vármegye lesz az, amely a legtöbb segítséget kapja. Ezt megígérem!”

Oktober 30-án este 7 óra körül jelezve Kozma Miklós belügyminiszter Gyomára érkezése. Akkorra már több mint 100-an jelentek meg a község háza dísztermében. Pánczél Emil főjegyző Gyoma község minden rendű és rangú érdekeltjeinek képviselőit hívta meg erre az alkalomra. A kijelölt időt jóval meghaladóan, csak 9 órakor érkezett meg a belügyminiszter Johann Béla államtitkár, Vajay Károly tükára, Ricsóy Uhlarik Béla főispán, vitéz Márky Barna alispán, dr. Pálka Pál és Bakos József főszolgabírók kíséretében.

Gyoma népbetegségei.

A főjegyzői irodában dr. Szilágyi Ferenc járási- és dr. Vincze Endre községi orvosok tettek jelentést a járás, illetőleg Gyoma község közegészségügyi állapotáról. Különösen a népbetegségek iránt érdeklődtek a miniszterék.

A trachomásokra vonatkozólag azt jelentették orvosaink, hogy Gyomán ebben a betegségben hazán vannak nyilvánvalóan, akik rendszeresen járnak kezelésre. III Kozma belügyminiszter megjegyezte, milyen nagy különbség van ebben a tekintetben Gyoma és Endrőd lakossága között, mert Endrődön mintegy 200 trachomás van, akiket erőszakkal lehet csak kezelni. Orvosaink még megjegyezték,

hogy a Gyomán nyilvántartott trachomások is Endrödről származnak.

Haslífusz Gyomán 5 esetben volt, amire a miniszter ismét megjegyezte, hogy más községekhez képest szerencsésen kevés.

A diftéria védőoltásra jelentették, hogy a 2 évesek 100 százalékig, 2—6 évesek 90 százalékig vannak beolva.

A csecsemő halandóságunk már nem olyan kedvező, mert a 16—17 százalékot elég magasnak találták.

Érdeklődtek még, hogy van-e szülőotthonunk, Stefániánk. Tüdőbetegeink és vérbetegeink iránt is érdeklődtek.

Közegészségügyi elbírálásban kielégítőnek mondták a járásunk egészségügyi viszonyait, de Kozma Miklós belügyminiszter megjegyezte:

Itt még sok hiány van.

Kozma Miklós miniszter beszéde

Mikor a belügyminiszter kíséretével megjelent a díszteremben, harsány éljenzéssel fogadták. Kozma belügyminiszter közvetlen szavakkal elmondta, hogy aznap bejárta a vármegye kétharmad részét, meggyőződött róla, hogy itt segíteni kell és — folytatta beszédét — legyenek megnyugodva, Békés vármegye lesz az, amely a legtöbb segítséget kapja. Ezt megígérem.

Beszéde további folyamán

megemlítette a miniszter, hogy a Borsod vármegyében sürgősen megindított földmunkái teljes egészében a békésmegyei inségeseknek tartotta fenn. Kiküldetésre buzdította az embereket. Csak az újig húzzuk ki, nem lesz mindig ilyen csapás rajtunk.

Az öntözés megvalósítása

A tervek már befejezéshez közelednek, a megkezdést komolyan veszi a kormány, hogy a Körösök vizét az öntözésre lehessen felhasználni, nehogy nálunk máskor is ismétlődjen ez a rettenetes aszálykár.

Sajnálja a miniszter, hogy nem tölthet több időt az egyes községekben, de ezt az időt is felhasználja, hogy a vármegye lakosságát megnyugtassa és kiküldetésre buzdítsa. Egyben felszólította azokat, akiknek feleslegük van, juttassanak a nélkülözőknek és különösen a gyermekek tejfel való ellátására akció megindítását sürgette.

Kozma Miklós belügyminiszter beszédére Répás Pál ref. elnök-lelkész Gyoma lakossága nevében megköszönte a miniszternek segítő készségét, mire a belügyminiszter kíséretével Endrőd felé folytatta fáradságos szemleutját.

A belügyminiszter a nincstelenekért és a frontharcosokért.

Kozma Miklós belügyminiszter Gyomán tett látogatását megelőzőleg félnapot töltött Gyulán, ahol többek között fogadta az inségn munkások és a frontharcosok küldöttségét.

A földmunkásoknak kijelentette: tudomása van róla, hogy sokan lábbeli hiány miatt nem tudnak elmenni a hevesmegyei földmunkára. Ezeknek bakkancsot juttat.

A frontharcosok arra kérték a belügyminisztert, hogy a ruhánélküli bajtársaknak a csendőrség kisértetett ruháiból juttasson 50 rendet.

A miniszter hangsúlyozta, hogy a nemzet közeles lerónt háldját a frontharcosokkal szemben s megígérte, hogy céljaik elérésében segíti őket.

Szerdai esték

A gyomai Közművelődési Egyesület megnyitó előadását 1935. november 6-án este 7 órai kezdettel az Egyetértési Olvasókörben Szőke Ferenc ig. tanító tartja „Időszervi kérdések” címen.

Soronkövetkező előadások: Fehér István 13-án a Kistéli, vitéz Pajor Gyula 20-án a 48-as és Dr. Legeza Tibor 27-én a Némethvárosrészi Olvasókörben.

Ipar és Kereskedelem.

Az iparos nyugdíj kérdésében szavazni fognak az iparistűletek. Így határozott ugyanis az iparosok nyiregyházi orsz. kongresszusa. Az Ipek. az iparos nyugdíj tervezetét megküldi az iparistűletnek és azok a legközelebbi évi rendes közgyűlésen határozatot hoznak arról vonatkozólag, hogy a kézmű iparosság vállalja-e a nyugdíj intézmény megalkotásával járó terhet és a kötelező, vagy fakultatív biztosítás mellett foglalnak-e állást.

Megdrágul a cipő? A cipőkereskedők a börzic nagy szilárd-ságára vagy utalással előkészítik a közvéleményt a cipőárak legközelebbi valószínű áremelkedésére. Kimutatják, hogy a marhabőrben 14—14 százalékos, borjúbőrben 20 százalékos emelkedések történtek, mely valószínűleg nagyobb arányú áremelést von maga után. A textil, főként a flanerák is drágulnak.

Vallásos esték.

A református egyház elnöksége tisztelettel hozza a gyülekezet tagjainak szíves tudomására, hogy a vallásos esték megkezdődtek. Minden héten: kedden este 6 órakor a községi iparostanonc iskola nagytermében: minden pénteken este 6 órakor pedig a mirnóháti református iskola tantermében lesz vallásos estély.

Ezeket a vallásos estéket mindenkit szívesen látunk és várunk.

Egyház Elnökség.

Református Nőegyesület ismét megkezdte összejöveteleit.

A belmissziói munkákkal kapcsolatosan a Református Nőegyesület ismét megkezdte összejöveteleit. Az első összejövetel november 7-én, csütörtökön d. u. 2 órakor lesz az egyháztanács termében. Az egyház elnöksége felkéri a Nőegyesület tagjait s az összes asszonyokat, hogy minél többen vegyenek részt ezen egyházeptítő munkában.

Gyomai és endrődi ügyek a vármegyei kisgyűlés előtt

A legutóbb megtartott vármegyei kisgyűlés több gyomai és endrődi vonatkozású kérdéssel foglalkozott. Jóváhagyták az endrődi hadiövezetek és árvák segélyezésére tett alapítvány 1934 zárszámadását, az endrődi Vida Imre féle alapítvány 1934 évi zárszámadását, az endrődi községi lőkepeknek 1935 évi gyűltölcsőző elhelyezését, az endrődi községi helypénzdijszabályzat módosítását. Elutasították azt a kérelmet, hogy Tóth Libor jegyző fegyelmi ügyben felmerült költségeket a község vállalja magára. Ugyancsak elutasították Endrőd községnek azt a határozatát, hogy a kondoros-tanyai távbeszélő létesítésének 3000 pengős költségeihez a község hozzájárul. Utasították a községet, hogy erre a célra kérien segínyt a vármegyétől.

Jóváhagyták, hogy Gyoma község fedezze egy gyomai tanítónak a békéscsabai mezőgazdasági szakiskolában való tanítási költségeit; — a gyomai hirdetési díjak megállapítását, de kimondták, hogy a díjak nem adhatók ki a kézbesítőnek. Jóváhagyták, hogy Gyoma a piacérré ellenőrző mázst szerezzen be, az eliszapocdott árúkat kimoshassák, az országzászló költségeihez 500 pengővel nozzájáruljanak, a hősi sírok karbantartására 100 pengőt fordítanak. Végül jóváhagyták a felekezeti iskolák segélyezését, Havani Gergelyné volt községi szülész nő hátra maradottainak 200 pengővel való megsegítését, egy görcső (mikroszkóp) berszerzését, a fogyasztási adóellenőrök létszámának és fizetésének megállapítását.

A vármegye 25.000 pengőt fordít a tavaszi közmunkák költségeire

A belügyminiszter rendeleiben értesítette a vármegyét, hogy az 1936 év tavaszán végrehajtandó közmunkák költségeire csak 25.000 pengő vehető fel. Ebből az összegből a törvényhatósági bizottság 10.000 P.-t ipari-, míg 15.000 P.-t a vármegye községeiben 1926. év tavaszán végrehajtani szándékolt közmunkák, elsősorban földmunkák költségeihez való hozzájárulás címén kíván felhasználni.

Az ipari közmunkákra felhasználni kívánt 10.000 P.-ből a m. kir. államépítészeti hivatal által összeállított költségvetés szerint 6.693 P. költséggel a vármegyei épületeket tartoztatja ki, míg a fennmaradó 3.307 P.-ből Orosháza tulajdonát képező Gyopárosfürdő területén létesítendő „Vármegyei Tiszviselők üdülőtelepe” berendezési tárgyait kívánja elkészíttetni.

LICEÁLIS ELŐADÁSOK AZ ÁLLAMI POLGÁRI ISKOLÁBAN

26-án kezdődött meg a gyomai állami polgári iskola tanári testület rendezésében az iskolán kívüli liceális előadásorozat.

A tanári testület a felszinen levő időszervi kérdésekről kétféleképpen tudományos felkészültséggel tart előadást az érdeklődők számára. Segédeszközüül felhasználják az intézet mozi és vetítő gépét. Hogy az előadások vég szórakoztatóbbak legyenek, a tanulói fűjság önképzőköri számaival teszik azokat élénkké.

26-án Göndös József igazgató beszélt a liceális előadások céljáról, majd a Turul Szövetség Egészségi Hetével kapcsolatban a magyar faj kiválóságáról, a magyar ipartermékek értékéről. A komoly felkészültségű, de közvetlenül előadottak nagyhatást váltottak ki a

szépszámu hallgatóságból amely után, szép szavakat, önálló érdekes dolgozatok és felolvasások hangzottak el, úgy hogy igen hasznos ismerettel gazdagodva s kellemes eltöltött óra után azzal távozott el a szépszámu hallgatóság, hogy a legközelebbi előadásra ismerőseiket is meg fogják hívni.

Legközelebb november 9-én este 6 órakor Abesszinia földje, népe és népszokása kerül műsorra vetített előadásban, gazdag kísérelő műsorrall.

A díjtalan liceális előadásra minden kultúra iránt érdeklődő s hasznosan szórakozni vágyókat meghív a polgári iskola tanári testülete.

Halottak napján

A földbe bátran visszamult parasztok sírjain riogatóan lobog ezernyi mécses, mintha portadó szívük hajdan cseppenként égő tüzet, dacos életük nagy-nagy akaratát lelkük örök lázadását szerte szeretnék repíteni kettépattant korunk féthalott-féltő, fáradt, nyűtt fiataljai közé. hogy egész emberre rázzák fel őket, mondván: nézzétek: a sírokon is virágerdőt bozol a szél, miért tehát sirva nézni a hol nap elé, amely boldogságnak hagyatott örökül ténétek, akik a mi utódaink vagytok.

Folyókörösi halárok:

Súly		
0 — 0.5 kg.-ig		1.60 P.
0.5—1.—	„	2.— „
1.— 2.—	„	2.80 „
2.— 3.5	„	3.60 „
3.5—	„	4.— „
Harcosa		
0 — 1. — kg.-ig		1.— P.
1 — 1.5	„	1.40 „
1.5—3.—	„	1.60 „
3.—	„	2.— „
Csuka-ponty: kg.-ként	1.—	1.20 P.
Márna-orsó:	„	60 fillér
Keszeg	„	40—60 „

Szerdán és szombaton a piacon lehet halat venni, hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken délután 3—4 óra között a vasúti hídnál lehet halat venni.

Békéscsabán gazdasági szaktanítóképző főiskolát akarnak felállítani

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága október 25.-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Endrődől Csernus Mihály apátplébános, Gyomáról dr. Christján Kálmán ügyvédet beválasztották a központi választmány tagjai sorába, majd elhatározták: feliratot intéznek a kormányhoz annak érdekében, hogy Békéscsabán gazdasági szaktanítóképző főiskolát állítsanak fel.

Kisújszállás tűzoltóság nélkül maradt. A 43 év óta fennálló Kisújszállási Önkéntes Tűzoltó Testület anyagi zavarai miatt kimondta feloszlásait és mivel Kisújszállásnak nincsen hivatalos tűzorsége, a város tűzoltóság nélkül maradt.

Az október 30-iki piaci árak:

Csirke	kg.-ként	100 fillér
Tyúk	„	100 „
Liba	„	75 „
Kacsa	„	100 „
Pulyka	„	45 „
Gyöngyös	„	100 „
Tojás	db.-ként	8.5 „

A felekezeti béke jegyében ünnepelték meg a gyomai evangélikus egyház fennállásának 100 éves jubileumát

A gyomai ágostai evangélikus egyház október 31-én bensőséges ünnepség keretében ülte meg fennállásának százszázötvenedik évfordulóját, amely egész Gyoma ünnepévé szélesült ki. Az ünnepségen a testvéregyházak, a hatóságok, a gyomai és mezőberényi tanfőnökök és a különböző lárscsalmai egyesületek nagyszámú küldöttségével képviseltették magukat, azonkívül megjelentek Szeberényi Zs. Lajos békés-ésabai lelkész — főesperes és Bárdy Ernő mezőberényi lelkész — alesperes. Távoimaradásukat levélben mentelték ki Raffay Sándor püspök, Peslhy Pál ny. igazságügyminiszter, egyházkerületi felügyelő és mások, a meghívottak közül.

Az ünnepség reggel 9 órakor istentisztelettel kezdődött, majd délelőtt 11 órakor egyházközségi közgyűlést tartottak a templomban. Feiler Ernő lelkész üdvözölte Szeberényi Zs. Lajos főesperesét, a megjelent vendégeket és a gyülekezet összes híveit. Utána Szeberényi Zs. Lajos főesperes ünnepi megnyitó beszédet tartott.

— Örülök — mondotta többek között, hogy részvehetek az ünnepségen, amely az ősek hitében felmagasztalja a keresztény világnézetet. Hálátel szívvvel emlékezem meg mindazokról, akik ezt az egyházközséget megalapították, akik dolgoztak és áldozatokat hoztak érte és örömmel gondolok a testvér református egyházra, amely barátságosan és testvéri szeretettel fogadja gyülekezetünk szárnybontogatóit. Nekik is, nekünk is az az alapelvünk, hogy az életet nem a gyűlöletre, hanem a hűségre, Krisztus iránti hűségre kell berendeznünk. Egy mesgyn hadunk a vallásosságban és egyaránt meggyőződéssel valljuk, hogy ki miben született, abban halljon meg.

— Hálás vagyok az uralkodók iránt, hálás a mindenkori kormányfőnek, akik lámogatták hitünk erősítését és megengedték, hogy őseink megdönthetetlenül lerakhassák ennek az egyházközségnek a fundamentumait. Ápolják és tartják fenn továbbra is ezt az egyházközséget. Maradjanak hűek apánk hitéhez, mert aki

hitét meglagadja, nem lehet annak jövője és nem lehet annak az országnak hű fia.

— Hiszem, hogy a gyomai ágostai evangélikus gyülekezet élni és virulni fog az idők végételenségéig. Az a szeretet, amely a löbbi felekezettel szemben jellemzi, maradjon meg továbbra is, mert azok, akik a más hitét nem tudják megbecsülni, nem becsülhetik a saját hitüket sem. Kívánom, hogy legyen meg az evangélikus hűség, szeretet és felvilágosodottság ebben a gyülekezetben. Az Isten áldjon meg minden egyes családját, minden egyes polgárát. Mi nem vagyunk a kollektívizmus hívei, mert nekünk egy lélek többet ér, mint az egész világ.

Beszédét a megjelentek üdvözlésével fejezte be.

Utána Bárdy Ernő mezőberényi alesperes beszélt és a mezőberényiek nevében köszöntötte a jubiláló gyülekezetet. Hangsúlyozta, hogy a gyomai gyülekezet a mezőberényi gyülekezetből vált ki és a mai Herlerék, Beinschrótok, Köhlerék, Haibachok berényi ősei voltak azok, akik a gyülekezetet megalapították és sokszor erejükön felül áldoztak érte. Arra kérte az egybegyűlteket, hogy kövessék őseik példáját és legyenek Krisztushoz hűségesek.

A református egyházközség nevében Répás Pál ref. zsinóklelkész üdvözölte a jubiláló gyülekezetet.

— A reformáció örök igazságának bizonyossága az — mondotta többek között, — hogy ezen a helyen is az evangélium világolt. A reformált egyházak az egész világon a felvilágosodás, a tudomány és nemzeti gondolatletéleményesei voltak mindig. Így volt ez Magyarországon is. A protestáns hitűek hűségükben szellemi vezérei lettek a magyarságnak, mert tudták, hogy az emberiséget, a népeket csak az élő hit boldogíthatja. És a nép megtette vezéreit. Követte a Tompa Mihályokat, Petőfiket, Arany Jánosokat, Jókaiakat, Mikszáthokat, Kossuth Lajosokat, Tisza Istvánokat, akiknek eszelekedteiből mindig kiáradt az élő hit, Krisztus szeretete. A gyomai evangélikus gyülekezet is megértette, hogy csak a hit

boldogíthatja őket. Templomok építettek, majd amikor az leégelt, újra építettek és gyülekezetüket egyre jobban erősítették. Mi örülünk neki, hogy ez így van és örömmel csatlakozunk a mai jubileumi ünnephez. A református egyház nevében üdvözölöm a lelkészurat, a tanító urakat, a presbitériumot, annak minden egyes tagját és a gyülekezet híveit. Legyenek hűek a hitükhöz, mert Krisztus mondta: „Légy hű mindhalálig és nekem adom az élet koronáját.”

Répás Pál ref. lelkész után Csernay Géza rom. kat. plébános üdvözölte a gyülekezetet.

— Gyome község felekezetei — mondotta — megbecsülik egymást. Mind Krisztus küldöttei vagyunk és mind Krisztusért munkálkodunk. Nélküle semmit sem lehetünk. A történelem ezt élénken bizonyítja. De bizonyítja a gyomai evangélikus gyülekezet is, amely Krisztusban nőtt a kereszténység egyik erősségévé. Szívem egész melegével kívánom, hogy virágozzanak és dőljenek romba a bűn, amely ma elnyeléssel fenyegeti a világot.

— A romai katolikus egyház nevében testületünk virágait leteszem az oltárukra, amely előtt magyar lélekkel dicsérik az örök Istent.

Az egyházak képviselőinek felszólalásaitán Szeberényi Zs. Lajos főesperes örömeinek adott kifejezést az egyetértés és szeretet fölött, amelyben a gyomai egyházak egymás között élnek.

— Nem egymás ellen, hanem egymásért kell küzdeni azok ellen, — mondotta, — akik le akarják rombolni az Istent és a hazát. Uralkodjék továbbra is az a szellem és igyekezze-

Egy igazán ideális puderalap

Azonnal behatol a bőrbé, nem zsíroz és nem tapad.

„Hamamelis virginica” tartalmánál fogva kisebb bőrhibákat, tisztatlanságokat megszüntet és pórusainak túlgugulását meggátolja

AZ ÚJ ZSIRTALAN

ELIDA

IDEAL

CRÈME

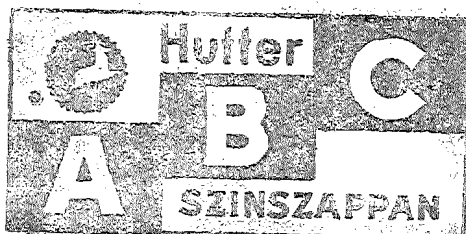
nek azon, hogy Istenhez és a hazához való hűségüket minden időnkig megtartsák.

Feiler Ernő lelkész az egyház százszázötvenedik évfordulójáról beszélt ezután és megemlítette, hogy 100 esztendő alatt 2796 keresztelést, 539 esketést és 1868 temetést tartottak. A hívek szaporodása 920 fő.

Wagner Márton indítványozta, hogy az egyház történelmét nyomassák ki, egyben magára vállalta a nyomtatás költségét. Az indítványt egyhangúlag elfogadták.

A díszközgyűlés ezzel véget ért. Utána 100 terítékes díszebéd volt a németvárosi kaszinóban.

Patyolat tisztán —
vigan az iskolába!

Üzletemet

áthelyeztem gróf Tisza István ut 52 szám IZSÓ IMRE bórkereskedő házába a Gyermekvédő Ligával szemben. Szíves támogatást kér Mészáros Lajos cipész.

Későn vetett őszi búzák

Minden gazdaságban az a tudat él, hogy az őszi búza termesztési módjait minden részleteiben jól ismeri. Mégis szükségessé válik az egyik és más körülményre felhívni a figyelmet, amelyekre súlyi kell helyezni olyan időjárási viszonyok között, mint amilyen az ide, amikor nem tudjuk mindenben biztosítani a jó fejlődés előfeltételeit. Az idei száraz nyár miatt a búza alá szükséges talajelőkészítés sok helyen hiányos. Nem tudják a szántásokat kellő időben és megfelelően elvégezni és e miatt nagyon sok gazdaságban a búza elkésve kerül a földbe és nem is jut jól magmunkált talajba.

Ismeretesek a búza jó előveteményei (a korán lekerülő pillangós, repce, len, stb.), amelyek után rendes körülmények között módunkban áll megadni a jó talajelőkészítő munkákat. Amde vetik a búzát későn lekerülő kapások után is. Sok esetben őszi búzát vetnek késői tenyéri után, néha még a repce után is. Ilyenkor sokkal nehezebb a búzának jó helyet biztosítani, már pedig mulhatatlannal szükséges, hogy a búza alá a föld jól legyen előkészítve.

A búza vetési ideje szeptember vége, október eleje. Általában október közepéig a búzát el kell vetni. Számítalan kísérlettel bebizonyosult, hogy a késői vetés a búza terméshozamát lényegesen csökkenteti. Lehetnek ugyan kivételes esetek, amikor a késői is jó termést ad, ezt a kivételes szerencsét azonban szabállyá emelni nem lehet. Ha ugyanis például 5 esztendő közül egy esztendőben a késői vetés lesz jobb, ebből szabályt felállítani nem lehet, mert az az irányadó, hogy mi biztosítja többször a sikert.

Az idei abnormálisan száraz nyár után sajnos az a helyzet áll elő, hogy igen sok búzavetés megkészik, október végére, sőt november elejére is marad. Szükséges tehát foglalkoznunk azokkal az eljárásokkal, amelyek a későn vetett búza gyorsabb fejlődését elősegítik. Ezek közül az egyik eljárás a búzának sekélyebb takarása, mely esetében gyorsabban kikel. A mélyebbre vetett mag ugyanis későn ősszel, amikor már a hővös éjszakák miatt a talaj áthűl, nehezebben kel ki. A sekélyebben vetett mag gyorsabban csírázik és gyorsabban kel.

A késői vetésnél számolnunk kell nagyobb mennyiségű vetőmaggal is. A későbbi vetés általában már gyengébben bokrosodik még tavasszal is, mert a bokrosodást az időjárás is befolyásolja. Nagyobb a varjukártétel is, mert a mag

hosszabb ideig bever a földben. Előfordulhat más kártétel is. Ezek mind olyan körülmények, amelyek miatt az egy holdra vonatkoztatott vetőmag mennyiségét fel kell emelni. Ez a többlet kitehet 30—40 százalékot is.

Ugyanosaok siettetni a gyors kezdeti fejlődést a gyorsan ható nitrogéntrágyák alkalmazása. Még egyébként jó erőben levő búzatalajban is késői vetés esetén ajánlatos közvetlenül a vetés előtt esetleg sorba adva 30—40 kg. pélisót kisorsni, mely a búza kezdeti fejlődését gyorsítja meg.

Ha a későn vetett búzát eldátjuk gyorsan ható nitrogéntrágyával, amellel gondosan végezzük el a vetést, több vetőmagot alkalmazunk és sekélyebben vetünk, jelentősen hozzásegítjük a búzát ahhoz, hogy eléggé megerősödhessen a tél beálltáig. Nagyon természetesen fokozottabb jelentősége lesz majd tavasszal a fejtrágyázásnak, mert az imént ismertetett eljárások csak segítik a búza gyorsabb fejlődését, de teljesen nem pótolják a rendes időben elvégzett vetést és az őszi fejlődést segítő munkálatokon kívül mulhatatlannal szükséges lesz tavasszal a fejtrágyázás is. Erről majd annakidején külön megemlíkeztünk.

Tóth Lajos

*Menőg. kamarai titkár
növénytermesztési szakelőadó.*

PESTI LEVÉL.

A CORVIN ELŐTT

nagy csoportosulás. De olyan csendes csoport. Rendőrtisztek mérik a szintávoiságot a járdától és mást is és olyan sokat mérnek. Arrébb egy autó. Egy hullaszállító kocsis. A rendőrtisztek mérnek. A villamos csilingelve szágulál. És egy autó áll áll csak. Sodródik minden; csak egy élet nyugodt. Az emberek megállnak, azután továbbmennek. De ki állana meg megpihenni a szívével egy lehulló levél előtt? ... Amikor millió levél van még a fán ...

Hazafelé ballagok. Őszi csenddel. Egy léckerítés mellett fiatalember guggol. És a hézagon piszkál valamit. Egy hosszú pálcával kapargatja az avart, a halott avart. Már messziről feltűnt, hogy ott ügyeskedik. Odaértem. Én is benéztem. Egy dió volt. Nyári dió. A szeme olyan mély volt és olyan bánatos. És a dió milliméterenként közeledett. Már hideg volt és ha jól emlékszem meztelábasan áldogált.

Szorgalmasan hulldogál a fa-

levél. Emlékezzél! Ilyenkor olyan bánatosan járunk.

A Körúton két gyerekkocsi. Egy-más mellett. Két csöppség játszik és kacag és dobálja a falevelet. Kacagnak. Olyan jól kacagnak és mi bánatosak vagyunk és félünk. Miért? Nem ismerik az Életet. Igen azt, ami miatt mi félünk, ami a lelkünket nyomja. Mert annyi-annyi minden lerakódik arra azalatt a pár év alatt. És bizony, van okunk a bánatra. Nagy okunk!

Vitéz Szerényi Károly hangversenye Budapesten. Vitéz Szerényi Károly v. főhadnagy, hegedűművész november 26-án este 8 órakor rendezte meg a Székesfővárosi Vigadó nagyszínházban hangversenyét, melynek védnökségét József főherceg tábornagy Úr, vitéz leveldi Kozma Miklós belügyminiszter, vitéz Sós ny. honv. miniszter, báró Lukachich altábornagy, vitéz Hellebronth tüz. tábornok és vitéz Lázár tábornok vállalták el. A hangversenyen közreműködnek: Orosz Julia a m. kir. Operaház művésznője, Zsámboki Miklós, a Zeneművészeti Főiskola tanára és Mikuscsák István zongoraművész. Az estélyre — melyen jelen lesznek a tábornoki kar, a magyar katonai, vízei és polgári élet előkelőségei — a meghívók már szél lettek küldve. Vitéz Szerényi Károly hegedűművész hangversenye iránt országos érdeklődés mutatkozik.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 30 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszták, tiszteletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

ORION UNIVERZÁLIS
készülékeket DIJMENTESEN bemutatja a képviselő: LACH és VARGA.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszerár tart szolgálatot.

Esküvő. Dr. Dombos Kálmán és Schuszték Gizike október 31-én délután 4 órakor a helybeli ág. h. ev. templomban esküdtek örök hűséget egymásnak. Az esketési szeriariást Bárdy Ernő mezőberényi lelkész az esperes végezte.

Előléptetés. Vitéz Madaras Béla alezredesi a kormányzó november 1-én ezredessé léptetle elő.

Elek Zoltán belassagyarmati telekkönyvezési Békéscsaba helyzetét az igazságügyminiszter.

Dr. Házy Imre meghalt. Dr. Házy Imre volt vármegyei aljegyző, tb. fősolgabíró, a Királyi Magyar Természettudományi Társulat választott tagja október 29-én, 49 éves korában Gyomán hirtelen meghalt. Temetését október 31-én délután 2 órakor tartották meg nagy részvél mellett az endrődi úti temetőben, ahol a családi sírboltban helyezték el örök nyugalomra.

Megalakult a Békéscsaba Ujságírók Szindikátusa. A békéscsaba hivatásos újságírók október 27-én Gyulán megalakították a Békéscsaba Ujságírók Szindikátusát. Elnöke: Nádásovszky János dr. orosházi szerkesztői választották meg. Gyomán Wagner Márton képviseli a szindikátusban.

Halálozás. Pápay Lajos dévaványai r. k. esperes-plebános 25-én, 65 éves korában a szolnoki kórházban meghalt. Temetését október 27-én tartották meg Szolnokon.

1500 vagon zsirt vesz át a jövő héten Németország.

6000 kg. angol gyapjuszövet behozatalához járult hozzá a kereskedelmi minisztérium.

A békéscsaba Rudolf reál-gimnázium internátusa tervének elkészítésére Hegedűs Kálmán budapesti műépítész, az intézet volt növendéke kapott megbízást.

Kedden este nyolc órakor a Sakk kör megkezdte működését, melyre a sakkozók és sakk barátok a tisztelettel meghívja az Elnökség.

Halló Gyoma!

Békéscsabáról telefonálják, hogy ott ma megnyit a
Csabaszálló grillje

RADNA—SZÉLL duó
hangversenyez.

ASZTALRENDELÉSHEZ:
Telefon 201.

Budapesttől 30 percnyi-re Mátyásföld mellett, villamosmegállónál, két szobás, zárt verandás családi ház olcsón eladó. Érdeklődni Szerető féle házában lehet d. u. 2—4 óra között.

Az Új Magyarország az új idők egyellen hívalott szöszödjia és egyellen sajtóhalalma most lépni második évfolyamába. Kérjen mutaványszámot. Mác z Ákos helyi megbizottól.

Ménvizsgálat. A köztenyészléste szánt magánmének vizsgálataiál november 6-án 9 órakor tartják meg Gyomán. Itt emlíjük meg, hogy a vármegye Endrődöt és Gyomát 2, illetőleg 5 fedeztetési, illetőleg törzskönyvezei fedeztetési állomásként hozta javaslalba.

Szemestengeri—minden mennyiségben—előjegyezhető a Futuránál.

Az Atlami gépjaróművezetőképző (soffór) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József-körút 6.) november 18-án este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges űrlapok kiadása naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában.

Aki meghódította Abessziniát. Egy magyar láncosnó érkezett vissza a napokban Adzisz Ahebahól, aki nagy sikerrel lépett fel, az abesszin fővárosban. Erről közöl érdekes képekkel illusztrált cikket a Délbáb új száma. Pompásnak pompásabb képek, szemteljkei gyönyörködteik cikkek, színházi kritikák, filmroval, rádió kulisszámögölli platykák, elbeszélések leszik gazdaggá a népszerű színházi képeslap új számát, melynek ára 20 fillér.

Akik félnék a tetszhaláltól. Chopinnek a nagy zeneköltőnek az volt utolsó kívánsága, hogy halála után nyissák fel a testét, mert rettegett attól, hogy elevenen temelik majd el. Erről közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma. Száznál több érdekes kép, lebilincselő cikkek a legkiválóbb írók novellái, nagyszerű rovatok. folytatásos regény leszik változatossá a népszerű képeslap új számát, melynek ára 20 fillér.

Közérdekű kishírek.

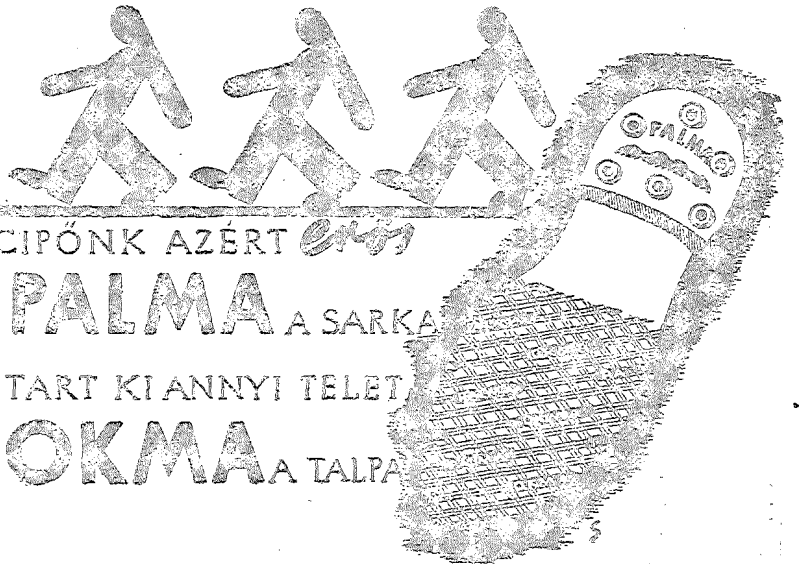
Államostani fogják az öszszes ármentesítő insulatot és megszüntleik a magas ármentesítési díjat, amely például Gyomán egyenlő a földadóval. — Bélyegilletékelelelés elől a kereskedői figyelmeztetni kell a bélyeghiány pótlására. Üzleti könyveket csak pénzügyigazgatósági döntéssel lehet megtelelezeni. — A posta hír szerinti jövőre át akar térni a telefonbeszélgetések számlálására, ami száz százalékkal drágította meg az eddigi telefondíjakat.

Söpörtetni kell a járdákat. Az esős idő beálltával járdáink megint annyira sárosak, hogy nem lehet észrevenni a beton előnyét. Különösen az álláróknál nagy a sár. Aközszeg szorítsa rá a háziulajdonosokat, hogy a járdákat tartásuk tisztán, ugyanakkor az álláróknál maga is söpörtesse.

Amit a céglabláról tudni kell. A kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az írókat és kereskedőket, hogy üzletelhységeiket fellühő helyen jelöljék meg céglablával. A gyógyszerészek nem kötelezsek céglablát kienni.

Inségmunkások nem fizetnek betegbiztosítást. Most megjelent miniszteri rendelet szerinti az inség enyhítésére irányuló halóságú levékenység körében szűkségmunkái végző egyének társadalombiztosítási kötelezettsége 1936. augusztus 31-ig szűnlel.

Ház-jelzálogkölcsonők folyósítása. A pénzpiac enyhülésének jele, hogy a pénzintézetek uiból intenzívebben foglalkoznak házjelzálogkölcsonők folyósításával. A bankzárlatol követő években majdnem teljesen elzárkóztak ilyen kölcsonők nyújtása elől. Különösebb élenkséget ez az üzletág a bankkamailáb leszállitása óta mutat, Ma a pénzintézetek a becsérték 25—30 százaléka erejéig szívesen nyújtanak ingallankölcsoni, és pedig három évi lejárafra 6.5—7 százaléka kamat mellett. Hasonió feltételek mellett nyújtanak a bankok kölcsonöket, már folyamaiban levő épilkezésekre is. Valószínű, hogy ezzel a megélenküli jelzálogkölcson levékenységgel függ össze az ingallanpiac forgalmának növekedése is.

A MI CIPÓNK AZERT

MERT **PALMA** A SARKA

AZERT TART KIANNYI TELET

MERT **OKMA** TALPA

Van-e már életbiztosítása?

Phönix és Turul

Életbiztosító Társaság.

Szíveskedjék érdeklődni

Bodon Lajosnál.

Kazinozy ut 10 sz.

A TÜKÖR novemberi száma. A Földköz-tenger hadikikötőtől szóló izgalmas riporttal és az Abessziniát járt magyar Demeter Géza Halál Szolasz-szisz udvaráról szóló érdekes történetével kapcsolódik bele a Tükör most megjelent novemberi száma a világ aktuális nagy eseményeibe. De minden olvasó érdeklődéssel fogja olvasni a walesi herceg afrikai utinaplójának egyik legérdekesebb fejezetét, Eárdos Arthur nagyszerű tanulmányát a színészfelfedezésről, kiváló zenetörténésünk Kökay Rezső cikkét Liszt Ferenc és Paganini döntő jelentőségű találkozásáról. Az irodalmi mulattatásról Kolozsváry G. Emil, Török Sándor és a szlovensz-kói magyar irodalom két nagyszerű munkása, Tamás Mihály és Darkó István gondoskodik. Ez a szám, amely a legjobb magyar amatőrfényképezők pompás műveit hozza képekben, cikkekben számol be az irodalom, színház, film és divat legaktuálisabb eseményeiről. Külön kell felhívunk olvasóink figyelmét a TÜKÖR nagy rejtvénypályázataira, amelyek bizonyára hozzájárulnak ahhoz, hogy annak a művészi színvonalon álló pompás folyóiratnak új számát is szívesen fogadják a művelt közönség.

Országos vásárok. November 4-én Szolnokon és Kenderesen 4-én és 5-én Mezőtúron, 10-én Kunszentmártonban országos kirakodó és állalvásári tartanak.

A gyomai és endrődi szabószakosztály szakértekezlete. A gyomai és endrődi szabószakosztály szakértekezletet rendezett, amelyen Némelh Árpád békéscsabai szabómester és Knapp Géza női szabómester szakrajzokkal illusztrált előadást tartottak. Az előadást nagyszámú endrődi és gyomai szabóiparos hallgatta végig.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatali könyveibe október 25-től 31-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

F. Kiss Józsefné Toldi Sárának fia József Gábor, ref., Óvári Timár János Gergelyné Hornok Elekának fia Ede, rk., Boros Gyuláné Fülöp Krisztinának leánya Piroska, ref., Tóth Lajosné Nemes Jolánnak fia Lajos, ref., Binges Elekne Kutila Máriának leánya, Mária Brigitta, rk.

Házasságot kötöttek:

Farkas Lajos és Csapó Eszter, Márton Sándor és Balogh Ilona, Cselovszky Géza és Kőszegi Terézia, Kovács János és Kiss Ilona, Kruchió Péter és Erdői Piroska, Dr. Dombos Kálmán és Schuszték Gizella Margit.

Meghaltak:

Herter Györgyné Kaiser Zsuzsanna 62 éves, ág. ev., Dóczi Piroska, 7 éves, ref., Munkási Lajos, 3 nepos, ref., Csont István 5 hónapos, ref.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935. november 3-án vasárnap és 5-én kedden Imre herceg napján.

Nagyszerű aratott magyarói beszéltő hangosfilm!

HELYET AZ ÖREGEKNEK

S. Geyer és Bús Fekete László vígjátéka filmen.

Főszereplők: Szőke Szakáll, Bársony Rózi, Verebes Ernő, Halmay Tibor és még több kiváló magyar színész. Kedves vig kedéjü magyar hangosfilm, amelyben a legjobb magyar színészek kiváló játéka végtelenül szórakoztatók és elragadóak. Aki kellemesen akar szórakozni nézze meg ezt a szép magyar filmet.

Velencei éj és Gárda tó ismeretterjesztő filmek.

Hangos Magyar Világhíradó.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

SPORT

Északi II. o. bajnokság
X. 28-án:

1 MTK	9	7	1	1	40	9	15
2 ETK	8	4	3	1	23	6	11
3 MSzSC	7	5	1	1	28	15	11
4 GySC	8	3	4	1	17	12	10
5 Turul II.	7	3	2	2	22	16	8
6 GyTK	8	4	—	4	13	23	8
7 Törek.	5	3	1	1	15	8	7
8 BISE	6	3	1	2	10	9	7
9 Máv II.	9	2	2	5	12	29	6
10 TAC	5	2	—	3	7	12	4
11 KTE	6	1	1	4	5	15	1
12 VSE	4	—	—	4	3	18	—
13 Hunyadi	—	—	—	5	2	23	—

November 3-i program.

Kondoroson: KTE—GySC.

Békésszentandrás: Hunyadi—GyTK.

Endrődön: ETK—VSE.

Békésen: BISE—Turul II.

Mezőtúron: Szövogyár—TAC.

Mult vasárnapi eredmények.
MTK—TAC 3:2 (2:1) Szövogyár—VSE 4:0 (1:0)

GySC—M. Törekvés 2:0 (1:0)

Gyoma, bajnoki, bíró: Blau.

GySC réglátott lendülettel és igen erős meccsen szerezte meg az értékes 2 pontot. Ha eddigi mérkőzésein is ilyen lelkesen játszott volna a GySC, úgy eddigi összes meccseit könnyen megnyerhette volna. Szrenkányi a kapuban tréning nélkül is remekül megállta helyét, Fekete és Ugor nagyon jól játszottak. (Kár, hogy Ugor sokszor indokolatlanul is túlerélyesen játszik.) Mallak biztos tengelye a csapatnak. Az ujonc Mónus szépen mutatkozott be, de kissé lassú. Fried úgy az összekötő, mint a szélső és half posztion is jól játszott. Nagy Béla ezúttal a szokottnál jobban szerepelt. Szántótól látunk egy néhány ügyes húzást, de nagyon gyenge fizikumú játékos, Kisshez hasonló kiváló centerrel az északi II. o. ban egyik csapat sem rendelkezik. Sebők úgy bekkben mint összekötőben a szokott jó volt.

GySC támadással indul a meccs az első negyedóra gyomai fölényt mutat. Majd a Törekvés elmentáadásba megy át s a 16 p. Mészáros szabadrugása felső lécről pattan vissza. GySC támadással válaszol és Kis 23 p-ben fordulásból alig 10 mélté. 26 p-ben eredménytelen korner Törekvés ellen. 28 p. hozza az első gólt, Kiss taccsdobásból kapja a labdát és fordulásból küldött erős lövése a kapu sarkában táncol. (1:0). A gól fellekesíti a GySC-t és ritkán látható iramot diktál. 32 p-ben Kiss kornerből mellé

Kaliforniai pajzstetűfői mentő

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrassy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

fejel, majd 38 p-ben a kapus rádobja magát Matlak hosszú labdájára. Utána Kiss az ötösről kapufólé emel, 43 p. Jenei—Sebők—Kiss összjáték után Kiss fordulásból védheteilen gólt lő. (2:0) 44 p. a bíró Ugort tulszigoruan kiállítja.

Második féldőben Sebők megy Ugor helyére és a GySC 4 csatárral is lelkesen rohamozik 4 p. Kiss majd Fried 15 rosszul, majd Szántó elől a kapus felkapja a labdát 9 p. Szántó beadását Fried 5 méterről fölé lövi. GySC-t kezdi felőrölni a hatalmas iram és a Törekvés már gyakrabban jut szóhoz. Egymás után 3 kornert érnek el, azonban Szrenkányi imponáló biztonsággal hárit el minden veszélyt. Törekvés minden embere kétségbeesetten harcol az egyenlítésért, de a lelkesen védekező GySC ellen már nem tudnak eredményt elérni.

Blau több kisebb hibát vétett,

SPORTHIREK

A Gyomai T. K.-nak 1935. október 27-én megtartott rendkívüli tisztújító közgyűlésén megválasztott vezetősége: Diszelnök: Pánczél Emil. Elnök: Bácsy Elek. Társelnökök: Grósz Salamon, Hekele László. Alelnökök: Gábor Ania, Bartik Mihály. Ügyész: Dr. Legeza Tibor. Pályatorvosok: Dr. Néményi Honfi, Dr. Bartha Gusztáv, Dr. Bárdos László, Dr. Sallai László, Dr. Kovács Péter. Titkár: Csáky Dániel, jegyző: Bartik András. Háznagy: Papp Vazul, főrendező: Szokolai György. Elnökök: Vatai János, Balog Lajos. Számvizsgálók: Bedő Imre, Szepesi Sándor, Cinkóczki Lajos. Ügyvezető és intézői teendőket ideiglenesen Csáky Dániel titkár

látja el. Választmányi tagok: Beinschrót Márton, Pfeiffer György. Tandi Imre, Lakatos János, Szendrei Ferenc, Szilágyi Ferenc, Németh Lajos, Bencze Miklós, Krampner Ferenc, Kremmer György. Csapó Gyula, Kéri István. Póttagok: Nagy Lajos, Szalóki Lajos, Porcsalmi Lajos, Beinschrót Ádám.

Szentesi Sándor (MTK) játékosról az országos egyesbíró megállapította, hogy a valódi neve Nagy Artur József Sándor és hogy Nagy Sándor néven f. év május 8-án a BTC-be lett leigazolva. Összbüntetésül f. év december 8-ig a játéktól eltiltották.

Havas (Havlik) Rudolf (MTK) játékos viszont cserbenhagyta egyesületét és — előzetes bejelentés nélkül — ismeretlen helyre távozott az MTK-drukkerei által vásárolt új télikabátjában.

Holnapi Hungária—Ujpest derbi mérkőzést Boros Pál a kiváló csabai futhalbíró fogja vezetni.

GyTK f. hó 27-én megtartott közgyűlésén több tisztséget nem töltöttek be, mert a mult évi vezetők közül Gecsey Sándor társelnök, Heinfarth Mihály ügyvezető, Kiss István intéző és Csapó Albert jegyző nem kívántak részt venni az új vezetőségben.

Ugor Lászlót kiállításával eléggé megbüntették vélte az egyes bíró.

Győryt (GySC) nem adta ki a KISOK s így bajnoki mérkőzésen nem szerepelhet.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN!**

Ingatlanforgalom

Tandi Sándor gyomai lakos vett 846 n.-ól pusári szántónak 3/4-ed részét F. Kiss Lajosné Tandi Lidia és társaitól 77 P. 50 fill.

Tandi Rozália gyomai lakos vett 2 hold 671 n.-ól pusári szántónak 3/4-ed részét Tandi Sándor és társaitól 720 P.-ért és 1 hold 948 n.-ól pusári szántót Tandi Sándor és társaitól 400 P.-ért.

Szantai Mihályné Tandi Lidia gyomai lakos vett 1 hold 324 n.-ól kölesfenéki szántónak 3/4-ed részét Tandi Sándor és társaitól 310 P.-ért.

Özv. Danka Ferencné Pécs Magdolna gyomai lakos vett 1 hold 968 n.-ól nagyllási szántót Lacai Sándorné Pécs Máriaától 750 P.-ért.

Cs. Szabó Imre és neje Nagy Eszter gyomai lakosok vettek 1095 n.-ól félhalmi szántót Molnár Antalné Fekete Róza gyomai lakosoktól 400 P.-ért.

O. Kovács Lajosné Erdős Szabó Mária gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Hajdu Béla és neje Molnár Erzsébettől 1900 P.-ért.

Szabó Sándorné Sándor Szidónia gyomai lakos vett 871 és 1119 n.-ól pocoszug és holtkörösi ingatlant B. Marjai Gábor és társaitól 500 P.-ért.

Publikáció

Bogár Lászlónak egy jókarban lévő konyha szekrénye van eladó Arany János ut 28 szám.

A szegényháznál egy háromlángos rádió, szenes-kályha és 10 drb négyhónapos sütdő eladó.

Egy nagy, teljesen új ebédlőszőnyeg, 4 drb hajlítót nádszék eladó. Gróf Tisza István ut 67.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss virsli kapható! Állandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húsokat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemegeárút a legolcsóbb napi árban. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Wallner József hentes és mészáros Horthy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Keverékes búzáját legtekéletesebben a **Selektor** vetőmagtisztogató tisztítja meg. Kollmann József Horthy Miklós úti házában dolgozik. Nagyobb mennyiségekhez a helyszínre kihúzható.

Gyöződjön meg, hogy divatkaipot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. **Alt Vince** kaiaposnán Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésű téglá és tehetősebb ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Tóth István gátör Zeőke telepi háza azonnali beköltözéssel kiadó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős igazgató: Tékét Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-50 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsékkon:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekk száma: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kosztó Lajos utca 84.

Teléfono: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés: 20 fillér. Őszi hirdetésnél 10 százalék, tisztesnél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÉPÍTIK A HŰTŐHÁZAKAT,

DE NEM GYOMÁN

Minden valamire való helyén az Alföldnek, de még Dunántulon is lázasan tervezik és már sok helyen építik is a hűtőházakat, mert tudják, hogy kifutó baromfi tenyésztést és gyümölcs termesztést csak úgy lehet folytatni, ha hűtőház is áll rendelkezésre. Ez a szükségesség ránk is vonatkozik. A mi lakosságunk főfoglalkozása is a baromfi tenyésztés lesz máholnap. Most is az lehetne már, de sok gazda még mindig lealázónak tartja, hogy ő a tyúkfélékkel bibelődjön, amikor ez az asszony dolga. Node azt is megérjük még, hogy szakszerű baromfi tenyésztéssel foglalkoznak majd gazdáink. Ennek azonban az előfeltétele, hogy megfelelő hűtőházunk legyen.

Már többször tettem szavá azt is, hogy a vágóhídnakat nemcsak közegészségi szempontból, hanem vágási szempontból is újja kell építenünk. Tehát a hűtőház építését csakis a vágóhíddal együtt vegyük tervbe.

Bízzon meg a képviselőtestület egy 3 tagú bizottságot, hogy az készítse elő a vágóhídi és hűtőházi építés ügyét és bízzanak meg egy szakembert a tervek és költségvetés elkészítésével s majd ha látjuk, hogy az építés és felszerelés mennyibe kerül, csináljuk meg a számításokat s ha kifutónak találjuk az üzemet, ami iránt semmi kétségünk nincsen, próbáljuk meg a szükséges pénz előteremtését, most még kaphatunk.

Ha nem sietünk, az élelmesebb községek elkaparintják előlünk ezt a jó üzletet.

A képviselőtestület viharos közgyűlésen foglalkozott a községi tőkepénzek kihelyezésével és a tisztviselők munkaidejének megállapításával

A községi képviselőtestület november 7-én reggel 9 órakor Kovács Gábor bíró elnökielte alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A formalitások után a képviselőtestület kimondotta, hogy Hartenstein Ignácnak jogosulatlanul beszedett köveztvám visszatérítése fejében 3200 pengőt kifizet. Csete István és Szilágyi Sándor hadirokkantoknak és özv. Lukács Lajosné hadiözvegynék trafikbóde helyét engedélyezték.

Dr. Kómár Gyula járási állat-

orvos azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az alispán által engedélyezett 175 pengő húsvizsgáló díjat, amely a helyettes állatorvosnak jár, egészsésként ki 300 pengőre. A kérést elutasították, azaz az indoklással, a kérés elintézése az állatorvos és a helyettes állatorvosra tartozik.

Az erdőhivatallal kötött földhasznosítási szerződést a régi feltevések mellett 10 esztendőre meghosszabbították.

ségi tisztviselők munkaidejét egyenesíteni akarja és a munkaidőt nyáron 7-től 1 óráig, télen 8-tól 2-ig javasolja megállapítani azzal, hogy a feleket 8-tól 12-ig fogadják, délután 4-ig, illetőleg 5 óráig, vasárnap délelőtt pedig 9-től 11-ig inspekción tartanak.

Pikó Béla a kérdéshez szólva újból tiltakozott az ellen, hogy csonkaképviselőtestület foglalkozzon hasonló fontos ügyekkel. Rámutatott arra, hogy

a jelenlevő képviselőtestületi tagok között túlnyomó többségben vannak a tisztviselők és előjárók, akiknek munkaidejéről szó van.

Különösen fest, hogy ők határozzanak az őket érintő ügyben. Az alispán által javasolt munkaidőt különben rövidnek tartja. Rossz vért szül, hogy amikor a község lakossága éjjelt nappallá téve dolgozik, hogy megélhessen, a tisztviselők csak napi 6 órát dolgozzanak.

Beinschróth Márton hive a munkaidő megrövidítésének, de kéri a tisztviselőket, hogy a munkássággal szemben hasonló szociális álláspontra helyezkedjenek.

Sajnos, ezt eddig nem igen tapasztalhatta. Legutóbb is olyan embernek jutottak közmunkát, aki még a jelenlegi inségmunka munkabéréknél is alacsonyabb munkabért fizet.

Ami a napi 6 órás munkaidő megállapítását illeti, hozzájárul a javaslathoz, de kéri, hogy a 6 óra alatt mindig álljanak a közönség rendelkezésére.

A vezető tisztviselők azért kapnak több fizetést, hogy a vezetéssel járó dolgukat akkor intézzék el, amikor ráérnek. Egyébként csatlakozott Pikó Béla felszólalásához.

Pánczél Emil főjegyző visszautasította az elhangzott felszólalásokat, majd szótöbbséggel elfogadták az új munkaidő megállapítására vonatkozó javaslatot.

A közgyűlés ezután több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után véget ért.

Vihar a községi tőkepénzek elhelyezése körül

A tárgysorozat következő pontja a körülbelül 150.000 pengőre rugó községi tőkepénzeknek kamatoztatásra való kihelyezése volt. Az előjáróság javasolta, hogy a pénzeket a Gyoma-Endródi Hitelszövetkezetnek és a Békésmegyei Takarékpénztárnak adják ki. A kérdéshez elsőnek Pikó Béla szólott hozzá és mindenek előtt a határozatképesség megállapítását kérte.

Ebben a pillanatban 24 képviselőtestületi tag volt jelen, közülük mindössze 6 választott. Tekintettel arra, hogy a képviselőtestületnek összesen 56 tagja van, Pikó Béla kijelentette, hogy a közgyűlés nem határozatképes.

Pánczél Emil főjegyző: A törvény nem írja elő, hogy hasonló esetekben hány képviselőtestületi tagnak kell jelenlenni ahhoz, hogy a közgyűlés határozatképes legyen. Szerinte a közgyűlés hatá-

rozatképes és a meghozandó határozatért vállalja a felelősséget.

Pikó Béla tiltakozott az ellen, hogy egy ilyen fontos ügyben csonka képviselőtestület hozzon határozatot.

Beinschróth Márton csatlakozott Pikó Béla felszólalásához. Furcsának találja, hogy amikor a legkisebb egyesületek alapszabályai is kétharmad többséghez kötik a határozatképességet, a képviselőtestület a tagok számára való tekintet nélkül határozhat.

Beszéde további során rámutatott arra, hogy a jelenlevő képviselőtestületi tagok között olyanok is vannak, akik az ügyben érdekeltek. Ezeknek különösen nem volna szabad résztvenni a határozathozatalban.

Pánczél Emil főjegyző fenntartotta az előjáróság eredeti javaslatát, amit szótöbbséggel elfogadtak.

Újból megállapítják a községi tisztviselők munkaidejét

Néhány jelentéktlenebb ügy tárgyalása után áttértek a községi jegyzők és alkalmazottak munkaidejének újabb megállapítására, ami megint nagy vihart

keltett.

Az előjáróság bemutatta azt az alispáni rendeletet, amely a köz-

A nagykereskedők és gyáriparosok kötelezettségei a nemzeti élettel szemben

A Budapesten megtartott nagykereskedelmi kongresszuson mondotta Ilovszky János, a Baross Szövetség elnöke: Nemzeti szempontból reá akarunk mutatni arra, hogy a nagykereskedőnek a gyárral együtt fokozottan közös kötelezettségei vannak a nemzeti élettel szemben. Azzal a nemzeti élettel szemben, amelyhez kapcsolódik a m. kir. kormány. Budapest és az ország nagyobb városai által helyesen irányított idegenforgalmunk is. Még is indokolom miként. Hat évvel ezelőtt megnéztem a sevillai Ibero-Americana L'expositione-t, a spanyol nyelvet beszélő állatok kiállítását. Az Alcalde nagy plakátokon hívta fel a kiállítás megnyitása előtt fésűs, mantillás viseletre a sevillai nőket. Három napon belül a kereskedők kirakatai megfelelő anyagokkal telek meg, viszont a sevillai nőknek csaknem a fele nemzeti viseletben járt. Soha sem fogom elfelejteni, hogy egy meglehetősen idős, hatvan éven jól túllevő dohánygyári munkásnő is rózsaszínű szegfűt tűzött a hajába a mantilla alá és így kellelte magát a villamoson. Ez a kép megörögződött emlékezetemben, de természetesen a fiatalokat sem felejtettem el. De hivatkozom Salzkammergutra és Tírolra, ahol látjuk, hogy a csecsemő, a dada, a gyermek, az apa, anya, nagypapa, nagymama, háztartási alkalmazott, házmester és háziúr és így tovább, dírdíliben és nemzeti viseletben jár és ezzel színes, gyönyörű képet ad az országnak és az idegeneknek. Nálunk az iskolákba az olasz apácák hozták be a matrózruha viselését. Az idén igen ügyesen és szépen kiállított magyar stílusú tanulóruhák-t láttam. A nagykereskedelem és gyáripar közös feladata, hogy nem a régi, de az új magyar életnek és kereseti lehetőségeknek megfelelően a nemzeti viselet kialakulását tegyék lehetővé iparművészek bevonásával és olcsó, de mégis időt álló anyagok forgalombahozatalával, hogy kibontakozhasson minél több ipari és kereskedelmi ágban a magyar áruk speciális, így a nemzeti viseletű ruházatkodás is. Ha Varosba utazunk, a lengyel kabátok tömegét látjuk. Méltóztassék elhinni, hogyha a kereskedelem az etikai, esztétikai és nemzeti szempontokat figyelembe véve, beilleszkedik abba a jelen időkhöz, amikor nemzeti életünk új utakat keres, amikor idegenforgalmunk felfelé irányuló ívet mutat, hogy akkor hiába jelentkeznének a mi nehéz jelenünk, a mi nehéz életünk földjéből gyomként kinövekedett szóvirágokkal a kereskedelem ellenességét hirdetőik.

A Tiszát a Körössel összekötő 50 méter széles csatorna Mezőtúr és Dévaványa között ömlene a Körösbe

Gömbös Gyula miniszterelnök az Alföld vízellátásának kérdéséről.

Gömbös Gyula miniszterelnök október 15-án — miniszteri irodájában — Debrecenben bejelentette, hogy a kormány rövidesen megoldja az Alföld vízellátásának és erdősítésének kérdését. Hasonló kijelentést tett a miniszterelnök és dr. Tasnádi Nagy András államtitkár Hajdúszoboszlón is. A „Független Hírlap” című politikai lap most arról értesül, hogy az elvi keretek mindkét programról készen vannak, sőt már a pénzügyi fedezetet is megtalálták. A több évre terjedő program fokozatos végrehajtásakapcsán értesülésünk szerint már a jövő költségvetési évtől kezdve minden évben megfelelő összeg állítanak be a csatornázás és öntözés, valamint az erdősítés végrehajtására.

A tervek szerint 20—30 000 ember foglalkoztatnának a tervezett csatornamunkálatok minden évben. Szó van arról, hogy a munkálatoknak irányítására központi szervezettel létesítenek, amelynek élén eselleg egy

alföldi kormánybiztos áll. Az egyes vármegyékben a főispánok tartják kezükben a munkálatok irányítását. A tervezett munkálatok közül elsősorban az Alföld északi felének csatornázásáról van szó. Az itt kiépítendő főcsatorna átszeli a Hortobágyot, így megoldandó a Hortobágy vízellátását. A csatornát Szabolcs- és Hajdúmegye nyugati felén keresztül a Tiszából vezetik a Körösbe. E terv már annyira előrehaladott állapotban van, hogy Szabolcsmegye egyrésztében már a mérnöki felmérésekkel is végrehajtották. A Tisza északnyugati részétől Dombóvár központtól kiinduló főcsatorna Szabolcs-, Hajdúmegyén, a Hortobágyon és Köröshelyen keresztül menne és Dévaványa-Mezőtúr környékén ömlene a Körösbe.

Körülbelül 50 méter szélesre tervezik a főcsatornát, amely ilyenformán alkalmas arra, hogy a Hortobágyon kívül Szabolcs- és Szatmármegye, valamint Dél-Szolnokmegye vízszegény részein is táplálja a talajt.

hát teljes egészében, a kézi és igás közmunkának pedig 70 százalékát, míg az utóbbiak fennmaradó 30 százalékát a községek saját útjaiknak fenntartására legyenek jogosultak visszatartani és fordítani.

Az utadói kivétel kulcsát 1936 évre is 11 százalékban állapították meg.

A bekötő utak építésének 1936 évre eső programját anyagi okok miatt nem valószínűsítik meg.

A központi választmányba Gyomáról dr. Christlán Kálmán ügyvédet, Endrődről Csernus Mihály apátlébanost hívták be.

Szerdai esték.

Az Egyetértési Olvasókörben tartotta meg a Gyomai Közművelődési Egyesület ezévi első előadását, mely iránt élénk érdeklődés mutatkozott. Nagyszámú hallgatóság előtt nyitotta meg a sorozatos szerdai estéket Szőke Ferenc ref. igazgató tanító, községünk népművelés ügyének évek hosszú sora óta fáradhatatlan lelkes vezetője. Ismertelve az egyesület nemcsak céljait, hangsúlyozva a magyar népművelésügy fontosságát, arra kérte a hallgatóságot, hogy ezt a lelkes érdeklődést továbbra is tartsák meg a szerdai esték iránt. Néhány időszerű kérdés fejtegetése után értékes előadást tartott „Az egyén kötelessége a társadalommal és a nemzettel szemben” címen.

Az emberek, az egyének a nemzet gyökerei. Egyformán fontos a nemzet életében minden ember, akármilyen gyenge, hájszál gyökérnek látszik is. Egymásnak és egymásért is éljünk. A sebeket ne tőrjük a társadalom és a nemzet testén, nehogy tovább fertőzzenek bennünket. Fokozati tevékenységre van ma szükségünk. Felelősségvállalásra, a kötelességteljesítés legnagyobb, leghigorúbb mértékére. Összetartás és együttérzés hassa át nemzetünk minden egyes tagját. Így jön el a mi igazi újjászülésünk, akkor más szemmel néz reánk a világ. Igazi nagyságot csak akkor remélhetünk.

A kísérő műsorban Oldh Erzsébet és Szántó Erzsébet ügyeskedtek egy-egy szép vers elszavalásával.

Az est Molnár Gyula derűs, hangulatos cigánymonológjával ért véget.

A következő szerdai estén — november 13-án — Fehér István polg. iskolai tanárt tart figyelemre méltó előadást. „Korunk gyermeknevelési hibái” címen a Kisréti Olvasókörben este 7 órai kezdettel, kiűnő kísérőműsor keretében. Utána sorrendben vitéz Pajor Gyula és Dr. Legeza Tibor tartanak előadást a 48-as és Németváros-részi Olvasókörben.

A törvényszék után a tábla is felmentette Hartenstein Ignácot

Ismeretes, hogy a gyomai Hartenstein cég összeomlása után büntügyi eljárás indult Hartenstein Ignác, a cég főnöke ellen, akli sikkasztással és csalással vádolt meg az ügyészség. Az ügyben a gyulai kir. törvényszék felmentette

Hartenstein Ignácot. Ezt az ítéletet most a szegedi kir. ítéletábla is jóváhagyta. Az indokolás szerint a vád egyáltalán nincs bizonyítva, de nem is lehet bizonyítani, mert büntselekmény nem történt. Hartenstein Ignác jóhiszeműsége kétségtelen.

Egy millió 200 ezer pengővel dotálják Békés vármegye 1936 évi útéptési és fenntartási programját

Bekötő utakat a jövőévben nem építenek

Békés vármegye alispánja a közutak 1936 évi kiépítési, kezelési és fenntartási költségeit 1.227.923 pengő kiadással és ugyanannyi bevétellel irányozta elő.

A községi közmunkavállalás árát 1936 évre a vármegye egész területére 1 kézinapszám után 2 pengőben, egy igásnapszám után 6 pengőben állapították meg.

A vármegye javaslatot tesz a kereskedelmi miniszternek, hogy a községi közmunkának a törvényhatósági utalás és a köz-

ségek közötti megosztása az 1936. évre is olyképen rendeltesék el, mint ahogy az előző évekre el volt rendelve. Nevezetesen, hogy a kivett közmunkából behajhatalanság vagy egyéb okok miatt be nem folyó közmunka tartozások levonása után lényeg befolyó (természeti és készpénzbeni) közmunka bevételből a községek kötelesek legyenek a törvényhatóság részére átengedni és annak közötti alapjába beszállítani a gépjárművek után befolyó községi munkát 100 százalékban, te-

Beszámoló a vármegyénk búzáiról

Remenár Géza kir. fővegyész könyve

Egy 87 oldalra terjedő könyvben számol be Remenár Géza kir. fővegyész, a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági vegy-kísérleti állomás vezetője az 1933 és 1934 években rendezett búzakiállítások eredményeiről. Hogy ebben a beszámolóban mennyi élet van, azt a szerző előszavával idézem: „Fogadja Békés vármegye gazdaságadalma olyan szeretettel e könyvecskét, mint amilyen egyszerűséggel a vezetésem alatt álló vegy-kísérleti állomás a búzakiállítás súlyos munkáit vállalta és végezte és igyekezik maga is a köz javára hasznosítani mindazt, amit e munka megjelenése közhírré kíván tenni.”

1933 évi adatok.

Húsz oldalon találjuk meg az 1933 évi kiállításon résztvevő 29 helyről beküldött és megvizsgált 395 búzaminta és fajtajadatait. A búzáról 21, a falairól 17 vizsgálati adat szerepel.

A búza adatai:

Vizsgálási szám, birtoknagyság, búzafajta, termés hozam, hektoliter súly, 1000 szem súlya, szemek száma 100 grammban, velőmag szükséglet katasztrális holdanként (az 1933-as búzából. Csermák János mezőberényi gazda tiszavidéki búzájából 64 kg. kell egy katasztrális holdra, míg Boczonádi Lajos szeghalmi gazda Székács 17 búzájából 111 kg. kell egy k. holdra.) A búza 60 százalékos egységes kiőrlésű lisztjének adataiban a vízfelvevőképesség, a nedves és száraz siker százaléka és ennek mennyiségi értékszáma, a tézstagörbe: végponljával, lágyulási területével, a tézta kialakulás idejével; a siker és lisztminőségi értékszáma; a próbásülés eredménye: tézta, kenyér, lérfogat, minőség csoport.

A búzatalaj adatai:

Kötöttségi szám, talaj reakció, més, hydrolites savanyúság, összes só, lápanyag állapot, aktív humusz, kötöttsége; szakvélemény: kötöttségre, mésállapotra, sótartalomra, aktív humuszra, igényre: foszfor, káli, nitrogén.

1934 évi adatok.

Ezen a kiállításon 28 községből 398 búzaminta adatait mutatták be és ezeket az adatokat közli le Remenár Géza 13 oldalon.

Gyomai kiállítók.

1933-ban 22 mintát küldtek be Gyomáról, 1934-ben 24-et.

Minőségcsoport szerinti 1933 és 1934-ben volt $a^1=2-5$, $a^1/a^2=0-5$, $a^2=7-10$, $a^2/b^1=5-1$, $b^1=7-5$, $b^2=2-0$, $b^2/c^1=1-0$.

Endródi kiállítók.

1933-ban 6 mintát küldtek be Endródról, 1934-ben 13-at.

Minőségi csoport szerinti 1933 és 1934-ben volt: $a^1=1-6$, $a^1/a^2=0-2$, $a^2=1-4$, $b^1=2-1$, $b^2=2-0$.

Búzafajták.

Gyomáról 1933-ban Bánkuli 2, Bánkuli 5-ös 1, Bánkuli 1201-es 2, Tiszavidéki 7, Tiszavidéki-bánkuli 1, Székács 1, Székács 1055-ös 2, Székács-tiszavidéki 5, Diószegi 2 és Hatvani 1 fajlával versenyeztek és ezek közül minőség szerinti

a^1 -es

egy Bánkuli 1201-es és egy Tiszavidéki-Bánkuli,

a^2 -es

egy Tiszavidéki, egy Tiszavidéki-Bánkuli, kettő Székács-Tiszavidéki, egy Székács, egy Székács 1055-ös és egy Bánkuli volt.

Az 1934-es kiállításon Bánkuli 1201-es 10, Bánkuli 1205-ös 1, Székács 1055-ös 6, Székács 1510-es 1, Tiszavidéki 3, Hatvani 2 és Diószegi 1 fajlával versenyeztek és ezek közül minőség szerinti

a^1 -es

2 Bánkuli 1201-es, 2 Székács 1055-ös és 1 Tiszavidéki,

a^2 -es

4 Bánkuli 1201-es, 1 Bánkuli 1205-ös, 3 Székács 1055-ös, 1 Székács 1510-es, 2 Tiszavidéki, 1 Hatvani és 1 Diószegi volt.

Endródról 1933-ban Bánkuli 417-es 1, Bánkuli 1201-es 1, Bánkuli 1205-ös 1, Székács 1055-ös 1, Székács 1230-as 1 és Gazdasági 1 fajlával versenyeztek és ezek közül minőség szerinti

a^1 -es

egy Bánkuli 1201-es,

a^2 -es

egy Bánkuli 417-es volt.

Az 1934-es kiállításon Bánkuli 1014-es 1, Bánkuli 1201-es 2, Bánkuli 1205-ös 5, Tiszavidéki 3, Székács 1055-ös 1 és Diószegi 1 fajlával versenyeztek, ezek közül minőség szerinti

a^1 -es

Bánkuli 1205-ös 2, Bánkuli 1014-es 1, Bánkuli 1201-es 1,

Tiszavidéki 1 és Székács 1055-ös 1.

a^2 -es

Bánkuli 1205-ös 5, Bánkuli 1201-es 1 és Tiszavidéki 2 volt.

A búzaminőség aránya.

Gyoma és Endrőd 1933 és 1934 évi búzaminőségei szerint az a^1 -es minőségűek 57 %-a Bánkuli, 22 %-a Székács, 14 %-a Tiszavidéki és 7 %-a Tiszavidéki-Bánkuli.

Az a^2 -es minőségűek 41 %-a Bánkuli, 22 %-a Székács, 19 %-a Tiszavidéki és 18 %-a Hatvani, Diószegi, T/B és Sz/T.

Kik nyertek díjat?

A könyv három oldalon közli az 1933. és 1934. években rendezett búzakiállításokon díjat nyert kiállítók névsorát. 1933-ban Gyomáról 9-et, Endródról 1 díjat nyertek 103 díjból.

Az 1934-ik évben Gyomáról 3-at és Endródról 2 díjat nyertek 42 díjból.

Szakvélemény a búzatalajunkról.

Az 1933-ban beküldött talajmintáink vizsgálati adatai szerint talajaink aktív humuszra kielégítő, mésállapotra változóak.

* * *

Remenár Géza fővegyész beszámoló könyvével alkalmas ad vármegyénk gazdáinak, hogy a saját termesztésű búzáikat összehasonlítsák, a fajta jellegét, különösen az előnyös tulajdonságokat, észrevegyék és a jövőben hasznosítsák.

És még valami! Csapnivaló maradiság volna, ha csak egy gazda is akadna a vármegyében, aki az őtermesztette búzájáról közölt adatokat nem olvassa el és nem hasonlítja össze a községebeliek adataival. Ez lesz a második nagy érdeme Remenár Géza fővegyésznek, hogy gazdáinkat a

65-ik

M. Kir. Állami Sorsjáték

17.000 nyeresemény

250.000 aranypengő értékben.

Főnyeresemény

40.000 aranypengő

Nyeresemények:

20.000	ar.-pengő
10.000	ar.-pengő
2-szer 5000	ar.-pengő
4-szer 2500	ar.-pengő
6-szor 2000	ar.-pengő
10-szer 1000	ar.-pengő

és még több, összesen 17.000 nyeresemény, melyek mind készpénzben fizettetnek ki.

Húzás december 5-én.

Sorsjegy árak:

Egész ar. P 3.— Fél ar. P 1.50.

Sorsjegy kapható minden bank, sorsjegy és főarúsítónál, valamint az összes dohánytőzsdékben. Postai megrendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a M. Kir. Pénzügyigazgatóság Budapest, V., Szalay-u. 10.

búza-elmélet abécéjébe ő vezette be ezzel az értékes könyvével.

Gyoma és Endrőd gazdái nevében hálásan köszönjük a tanulságos könyv megírását. Hisszük: gazdáink ezen a könyvön át egy újabb lépéssel kerültek közelebb a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági vegy-kísérleti állomáshoz. W.

AZ OLASZOK MAKALE ELŐTT

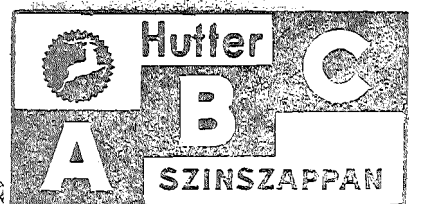
Az olasz-abesszin háborúban úgy az északi, mint a déli fronton heves harcok vannak. Az olaszok Makale, az egykori főváros előtt állanak.

Az abesszinek állítólag le-mészároliák az olaszokhoz átpártolt Guxa herceg és híveinek családjait. Hír szerint 4000 ember, közülük nagyon sok nő és gyermek meghalt.

A háborútól függetlenül a béketárgyalások tovább folynak Olaszország, Anglia és Franciaország között. Hír szerint az angol-olasz ellentétek lényegesen enyhültek és kilátás van a békés megegyezésre.

Tisztaság - fél egészség!

Üzletemet

áthelyeztem gróf Tisza István ut 52 szám IZSÓ IMRE borkereskedő házába a Gyermekvédő Ligával szemben. Szíves támogatást kér Mézes Lajos cipész.

A gyomai piacon nincs hamisított tej

Remenár Géza kir. fővegység, a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági vegyiskérieti állomás vezetője utóbbi piacunkon tejjazsiát tartott. A bevitt mintákat vegyelemeztek és megállapították, hogy a tej mind kifogástalan volt. A vaj vegyvizsgálataival még nincsenek készen.

Nagy dicséret ez tejtermelőinknek. Jól esik ezt a hivatalos elismerést olvasóinkkal is közölni.

Remenár fővegység kiutalása szerint a jövőben sürűben tartanak élelmiszer vizsgálatokat piacainkon. Reméljük, termelőink ezután is hamisítatlan élelmiszereket hoznak a piacra s mi majd ezután is büszken hirdetjük, nálunk nem nemi-fiauk.

Megnyilt a kosárfonó és fatenyésztő tanfolyam

A tanfolyamot november 6-án délután 2 órakor nyitotta meg Pauczel Emil községi főjegyző 17 hallgató és a gazdasági népiskola III. osztályos növendékei jelenlétében. Kifüzte a tanfolyam célját, méltatta annak jelentőségét, s kitérte arra, ügybuzgóságra kérte a megjelent hallgatókat. Kiemelte, hogy Gyomán a kosárfonás feltételei adva vannak, mert az ahhoz szükséges fűzvesző nagy mennyiségben terem a Körösök mentén, amelynek szakszerű feldolgozása sok munkáskéz számára mekönynyítené a megélhetést. Ez a foglalkozás a mi községünkben háziiparrá fejlődhetne, ami a rendszeresen kezelt fűztelepek létesítését vonná maga után, ami szintén keresési lehetőségét nyújtana a község lakosainak.

A kosárfonás mellett gyümölcs-keresztet adunk meg elő hetenként 1 fél órában. Ezt az elméleti előadási kiegészítjük az állam által 4-5 napra tervezett gyakorlati gyümölcsfeldolgozó tanfolyammal.

Tanfolyamot az iparostanonc iskolai tantermünkben tartjuk; szerdán délután fél 2-től fél 5 óráig, gyümölcskeresztet minden szombaton este fél 7-től 8 óráig. Az eddig beiratkozott hallgatóink száma 28, akik közül egy elkölözés miatt kimaradt. Ezután is köszönetet mondok az ügyiránti érdeklődésükért hallgatóinknak, kiknek nevéi utólagos beleegyezésök-

kel bátorítokom nyilvánosság-ra hozni: Ágoston Lajos, viléz Biró Endre, Dobó János, Erdős Mihály, Fekete Gábor, Friedrich Márton, Hener Ádám, Harter Imre, Kalla János, Kádár János, B. Kiss István, Kovács Jánosné, Kovács Imre, Kruchió László, Kurilla Vincze, Kruchió Gyula, Molnár Antal, Molnár Antal, G. Nagy László, Oláh Károly, Pintér Pál, Simon Károly, Szmolai Imre, Szálán Pál, Tinár István, Ifi Wagner Ádám, Vig Ferenc. Kérem, tartsanak ki a három hónap alatt mindvégig, s érezzék jól magukat mellettünk. Dacára a kezdetleges kosárfonó felszerelésünkhöz mért nagy létszámnak, az ezen munka megkezdését reményében új jelenkezéseket még elfogadunk. v. Pauczer.

MAGYAR FAJDALOM.

Virágos rétek, nagy hegyeken túl
Hósi halottak sírja domborúl.
Nyugatnak, Délnek, Északkeletnek,
Merre csak szállnak sötét fellegek,
Merre csak út van, merre csak járnak,
Hol taposói vannak a sárnak.
Ott a bú, a könny, keserű pohár
Utolsó kortyra, vendégére vár!

A könny tengere, hull, hull a hantra —
Bánat eső a boldogtalánra.
Özvegyek, árvák könnyes szemekkel
Igy talán sohsem keseredtek el.
Idegen sírban, idegen földben
Magyar hazánknak százszor hős - hőse,
Hallod e panaszt, látod e nyomort,
Holttested felett e szomorú tort?

Nyugatnak átka lebeg feletted,
Hiába adtd értünk éleled.
Ezerestendő összetörtlánc,
Ezerestendő minden gonoszága
Bilincsbé verte dicső nemzeded,
Habár az éjben búsan könnyezed.
Egy szóban vagyon minden bűn, iszony!
Nyugatnak átka, bűne: Trianon!!!

Kik a korbácsot kiérdemelték
És az életüket mögöttünk élték,
Összetett kézzel, nyugton, boldogan
Ültél, mikor mi nagy csatájában
Küzdöttünk, vérünk festé a földet,
Legyőzve minden keleti szörnyet,
Hogy majdan Nyugat fektessen sírba,
Mely ránk köszöntött most Trianonban!!!

Ne sírjatok ti árvák, özvegyek,
Ne folyjon búsan fájó könnyetek.
Imádkozzatok, hogy minden hantra
Szálljon angyal a virradatra.
Mert felvirul még majdan a fátyla,
Felzendül népünk szent hozsánnája!
A borús égre angyalok írják:
Ébredj, kelj magyar, győz az Igazság!!!
Kruchió Endre.

Kamatkedvezményt és kamatvisszatérítést kapnak a pontos adófizetők

A pontos adófizetők részére egy régebbeni pénzügyminiszteri rendeletkülönböző kamatkedvezményeket biztosít. Ez a rendelet ma is érvényben van s rávonalkozóan az előbbi felvilágosítást kapjuk illetékes helyről:

— A pénzügyi kormányzat intézkedései, amelyek a pon-

tos adófizetőknek kedvezményeket biztosítanak, jelenleg is érvényben vannak. Azok az adózók, akik multi évi hátralékokkal s folyó évi előírásukat 1935 évi november 15-ig befizetik, 2 százalékos kamattérítést kapnak, illetve ennyivel kevesebbet tartoznak fizetni.

— Azok az adózók, akik f. évi előírásukat tulmenőleg az előírás további 25 százalékát befizetik és a multi évekről hátralékokban vannak, 3 százalékos kamatvisszatérítést kapnak. — Ezt ugy kell érteni, hogy az ilyen hátralékos adózók 9 százalékos kamattal fizethetik adójukat, ha tehát az említett befizetést teljesítik, a 3 százalékos tőkéré számolják el.

— Azok az adózók, akiknek 1 éves részletfizetési kedvezményük van és hátralékaik után 6 százalékos késedelmi kamattal fizetnek, amennyiben a részletet pontosan betartják, a 6 százalékból 3 százalékos tőkéré számol el javukra az adóhivatál.

MEGNYITOTTAM

Gyomán Honhy Miklós ut 57 sz. alán (Nagy Károly borkereskedő házában)

KOZMETIKAI SZALONOMAT, ahol a legmodernebb speciális arcápolást végzem.

Díjtalan tanácsadás!

Egyben értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy

KALAP ÉS ILLATSZERÜZLETEMET is a fent jelzett helyre helyeztem át.

A nagyérdemű közönség mielőbbi szíves támogatásáért várva üdvözléssel

KOHNICA

Január 1-én megkezdődik az OTI az öregségi járulékok fizetését

Az OTI 1936. január elsejével megkezdődik az öregségi járulékok fizetését mindazok számára, akik elfogadhatóan igazolják, hogy a 65-ik életévüket betöltötték. Az igény jogosultak első sorban évi 120 pengőt kapnak, havi 10 pengős részletekben. Ezen a fix összegén kívül még jár nekik bizonyos összeg, a szerint, hogy mennyi ideje tartoznak az OTI kötelekbe és milyen összeget fizetnek be idáig. Egyelőre kevés igény jogosult tagja van az OTI-nak és egyelőre nem jelentős az az összeg sem, amit befizetett díjaik után visszakapnak, de, mint értesültünk, a közepes 4-5 ik napibérosszályban is eléri már most is a havi öreg-

ségi járuék a havi 20-25 pengőt. Ez az összeg évről-évre nagyobb lesz s a jelenlegi fiatal generáció a közepes napibérosszályokban is 70-80 pengős havi öregségi járulékgig fog eljutni azon a réven, hogy az idők folyamán befizetéseivel nagyobb alapot gyűjt magának a biztosítási járulékokra.

A lársadalombiztosítói hátralékok legfeljebb 50 százalékos elengedésére a kérvények elölőber 31-ig lehet benyújtani. A kérvények bizossági tárgyalásai november elején kezdődnek meg.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepeken és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Múday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszerár tart szolgálatot.

Gömbös Gyula miniszterelnök Orosházára és Gyulára jön. Gömbös Gyula miniszterelnök ma Szentesen nagy beszédet mond. Szentesről a miniszterelnök vasárnap délután 5 órakor Orosházára és hét-főn délelő 11 órakor Gyulára megy, ahol a díszpolgári okleveleit veszi át.

Helyreigazítás. A Gyomai Újság multi számában a helybeli ág. h. cv. egyház 100 éves ünnepélyével kapcsolatban fel-emített alapító családok közül az Ailer-családok — a szedő előnézéséből — kimaradtak. Az ág. h. ev. egyház első százéves förlénelében az egyház életében érdemeket szerzett családok között a legszebb teljesítményeket az Ailer-családok végeztek. Remélem, egyházunk fönlénelének megírásakor az Ailer-családok érdemei megfelelően lesznek felsorakoztatva — a többi családok teljesítményei mellett, addigra pedig e helyreigazítás oszlasson el minden olyan feltevést, mintha öket szándékosan mellőzték volna.

Wagner Márton szerkesztő.

Erkel Ferencnek, a himnusz dallama szerzőjének november 7-én volt születése 125-ik évfordulója.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség november 14-en tartja rendes gyűlését Budapesten 10 órai kezdettel.

A Szarvasi Öregdiákok Szövetsége ma este 8 órakor Budapesten az Alkotmány vendéglőben Szabolcska Mihály emlék ünnepélyt tart.

GyTK-BISE vasárnapra ki-sorsolt bajnoki mérkőzés elmarad, mert a rendőrhatalóság a vásár miatt nem tud karhatalmat rendelkezésre bocsátani.

November hó 17-én NAGY TEA-EST a „Holler“-ben Farkasinszki Imre bácsi muzsikál.

A Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget arra, hogy a címükre küldött állami sorsjegyet ha megtarják, úgy a mellékelt postabefizelési lap felhasználásával annak árát mielőbb fizessék be. Akik a részükre küldött sorsjegyet nem kívánják megtartani, sziveskedjenek azt a küldött visszboríték felhasználásával visszaküldeni ahhoz, akitől kapták. Az állami sorsjáték jóltékonycélt szolgál és akik a sorsjegyet nem küldik vissza, a jóltékonycélt károsítják meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Miért csodáltak meg egy nőt?

Az elegáns nő végig ment az uccán és minden ember utána fordult. Miért csodálták meg? Azért, mert remek kabálját a Párisi Dival szabásmintája után készítette. Ez a népszerű magyar divatlap közel száz szebbnél szebb ruha, kabál és kézimunka eredeti rajzát közli. Nagyszerű cikkeket, rovatokat és gyönyörű képeket találunk benne a szépen, de olcsón öltözködni vágyó nők és háziasszonyok, A Párisi Dival egy száma 60 fillér.

A „Magyar Zenealbum“ harmadik évfolyamába lépése alkalmából nem mulasztjuk el megemlékezni arról a zenei lapról, mely ma már ország-szerint népszerűvé lett és legújabb száma, mely tartalommal és kiállításban vezet a hasonló lapok között, olcsóságával is egyedül áll s valóban lehetővé teszi, hogy minden zenekedvelő hozzájusson. Egy évi előfizetés 3.—, félévi 1.50 P. Egyes példány ára 50 fillér. Mutatványszámot díjtalanul küld a „Magyar Zenealbum“ központi kiadóhivatala, Budapest, VI., Horn Ede u. 13. (Uj cím.)

Százezer titkos drámairó. Magyarországon százezer titkos drámairó él, akikről pompás cikkel közöl a Délibáb új száma. A kitűnő színházi képeklapban nagyszerű rádióműsokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat és pletykákat, gazdag filmrovalót, több mint száz szebbnél szebb képet, divatickekkel és számtalan érdekességet talál az olvasó. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Budapesttől 30 percnyire Mátyásföld mellett, villamosmegállónál, két szobás, zárt verandás családi ház olcsón eladó. Érdeklődni Szerető féle házban lehet d. u. 2—4 óra között.

A háboru és a vadállatok. Egy hadiludósító különös megfigyeléseket tett az abesszinfronion, azt, hogy a vadállatok, elefántok, zebrák és zsiráfok, nem menekülnek el a háborus zaioktól. Erről pompás képekkel illusztrált cikkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan remek cikkel és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe november 1-től 7-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Szabó Lászlóné Juhász Máriának leánya, Iolán ref., Paróczai Andrásné Véha Etelnek fia, Ferenc, rk., Vámos Ferencné Törjés Ilonának fia, Ferenc István, ref., Dobó Jánosné Dobó Máriának fia János ref., Cs. Szabó Imréné Nagy H. Eszternek fia, Imre ref., Varga Ferencné Varga Lidiának leánya Lidia ref.

Házasságot kötöttek:

Jakucs Mihály és Józsa Lidia, S. Juhász Sándor és Pap Aranka.

Meghaltak:

Csont István 5 hónapos, ref. Barna Péter, 68 éves ref.

A Külkereskedelmi Hivatal 70 fillérben állapította meg a pulyka kg-jának minimális árát.

A gazdák december 1-ig pulykaállományuknak csak negyedrészt értékesítsék.

A Külkereskedelmi Hivatal november 6-án táviratilag közölte a községi előjárósággal, hogy a pulyka minimális árát piacon 70 fillérben, telepen 75 fillérben állapította meg kg-ként. Ezeket az árakat a Külkereskedelmi Hivatal csak abban az esetben tudja garantálni, ha a gazdák az exportőröknek adják el a pulykáikat. Figyelmeztetik egyben a gazdákat, hogy megelevení baronfiakat az exportőrök nem kötelesek átvenni.

Az értékesítés idejére vonatkozólag a Külkereskedelmi Hivatal azt a tanácsot adja, hogy a gazdák december 1-ig pulykaállományuknak lehetőleg csak

A MI CIPÓNK AZÉRT ERŐS
MERT PALMA A SARKA
AZÉRT TART KIANNYI TELET
MERT OKMA A TALPA

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 30 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadjuk el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levéltétele ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Folyókörösi halarak:

Súly	Ár
0 — 0.5 kg.-ig	1.60 P.
0.5—1.—	2.—
1.—2.—	2.80
2.—3.5	3.60
3.5—	4.—

Harcsa

0 — 1. — kg.-ig	1.— P.
1 — 1.5	1.40
1.5—3.—	1.60
3.—	2.—

Csuka-ponty: kg.-ként 1.—1.20 P.

Márna-orsó: „ 80 fillér

Keszeg „ 40—60 „

Szerdán és szombaton a piacon lehet halat venni, hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken délután 3—4 óra között a vasuti hídnál lehet halat venni.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 n.-öl és 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá Köröstarcsai vasútállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Vésztő község főterén, a községben egyetlen szálloda és vendéglő azonnalra is bérbeadó. Felvilágosítást nyújt dr. Prónai Ernő ügyvéd, Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

Szemes tengeri — minden mennyiségben — előjegyezhető a Futuránál.

Van-e már életbiztosítása?

Phönix és Turul
Életbiztosító Társaság.
Sziveskedjék érdeklődni
Bodon Lajosnál.
Kazinczy ut 10 sz.

A gyöngylyuk árát nem minimálják.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

SPORT

Északi II. o. bajnokság
XI. 4-én:

1 MTK	9	7	1	1	40	9	15
2 ETK	9	5	3	1	33	6	13
3 MSzSC	8	6	1	1	33	15	13
4 GySC	9	3	4	2	19	15	10
5 GyTK	9	5	—	4	14	23	10
6 Törek.	6	4	1	1	17	9	9
7 BISE	7	4	1	2	14	9	9
8 Turul II.	8	3	2	3	22	20	8
9 Máv II.	10	2	3	5	13	32	5
10 TAC	6	2	—	4	7	14	4
11 KTE	7	2	1	4	8	17	3
12 Hunyadi	6	—	1	5	9	24	1
13 VSE	5	—	—	5	3	28	—

November 10-i programm:

Gyomán: GyTK—BISE elmarad.
Turkevén: TAC—GySC.
Endrődön: ETK—Szövogyár.
Vésztőn: VSE—Törekvés.
Mezőherényben: MTK—KTE.
Szarvason: Turul II.—Hunyadi.

Mult heti eredmények:

Szövogyár—TAC 5:0 (2:0)
BISE—Turul II. 4:0 (3:0)
Törekvés—Máv II. 2:1 (1:1)

KTE—GySC 3:2 (3:1)

Bíró: Dr. Magyar.

Szerencsétlen mérkőzése volt ez a gyomai csapatnak. Már az elindulásnál kezdődött s a helyszínen csak fokozódott egyes játékosok elégedetlensége s az ilyen körülmények között pályára lépő csapatnak nem is lehet más a sorsa, mint a vereség Sziv nélküli, kelleetlenül szaládgálással mérkőzést nyerni nem lehet. Ezt végre megriuhának a gyomai fiúk. A teljesen lehangoit csapatot nem kevésbé befolyásolta ugyan az ellenfél megfélemlítésre irányuló törekvése sem, ez azonban semmiesetre sem szolgálhat mentesítőül. Nem kellett volna úgy megszívlelni a kapott ígéreket.

A mérkőzést egyébként a jobb Kondoros csapata nyerte meg a leheletlenül rossz napot kifogó GySC vel szemben. A mérkőzés lefolyásáról nem sok megjegyezni való van. Kondoros kezd, GySC azonnal átveszi az irányítást. Már a 2 p-ben benn ül az első gól a kondorosi kapuban. Kiss balszélről kapott labdájába a jobb bekk beteszti ugyan a lábát, de atól irányváltoztatva s a kapust megtevesztve, menthetetlenül hálót ér. Ujrakezdés után csakhamar előtűnnek fenn említett hibák. A 12 p-ben Oláh eszik s Kondoros centre, mellette Ugort is kicselezve, közléről egyenlít 1:1. Kondorost lelkesíti az elért eredmény s lefutásokkal kísérletezik, de a

baloldaltól jövő támadásokat Mónusz ügyesen veri vissza. A 33 p-ben Matlak megsérül, kiáll és csak 10 p. múlva tér vissza. Közben a 34 és 35 percben elért góljaival Kondoros már 3:1-re vezet (mindkét gól súlyos védelmi hibából keletkezett) s ez az eredmény féligdig már nem is változik.

A II. féligben ugyanaz a játék képe, azzal a különbséggel, hogy itt már adódtak jó gólhelyzetek, de sorra el lettek hibázva. 24 p. a kondorosi jobb bekk, kapus módjára, elvetéssel véd egy hálóba tartó labdát s a 11-est Kiss szépen juttatja rendeltetési helyére. Még mindig volna idő elég az egyenlítéshez, ha egy kicsit megembereznék magukat, hiszen még 21 perc van hátra, de mit sem ér, ha csak 2—3 játékos nem vesztette el a fejét, sem a kedvét s játszani akar, a többi viszont egyszerű nemtörődomséggel alig várja, hogy a bíró a mérkőzés végét jelezze. Mónusz, Sebők s a második féligben Jenei voltak azok, akik igyekeztek a mérkőzést javunkra eldönteni, de ahhoz ők kevesen voltak. Mindenesetre megakadályozták a súlyosabb vereséget. Kiss, de különösen Fried dolgozott még sokat, de sok pecchel. A kondorosi csapat minden tagja egyforma lelkesedéssel küzdött, ha néha-néha túl is lépik a határt s elkövetnek egy-egy súlyosabb szabálytalanságot. Kemény játékosok, tömörülő védelmükkel ügyesen meg tudják oltalmazni kapujukat s ha tártalan lelkesedésükkel mindenben benne vannak, eredményesen rombolják az egyénileg felépített támadásokat.

Dr. Magyar bíró igyekezett ke-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolója

CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrássy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

zében tartani a meccset s így sok izben kellett a játékot megszakítani. Egyébként meglegedésre látta el tisztét. .... andor.

ETK—VSE 10:0 (6:0)

Endrőd, bajnoki, bíró: Wertheim.

Könnnyen érte el az ETK nagy gólarányu győzelmét, mert a VSE egy pillanatig sem tudott veszélyes ellenfél lenni. Góllövők Kovács II. (6), Pelyva (2), Kovács III és Simon (1—1).

A csatársor a sok gól ellenére sem játszott jól, de a halvesor jól szerepelt. Timár az első félig 41 p-ben egy 11-est is kifogott. Bátor és biztoskezű kapus. VSE-ből Szvetics, Barabás és — a sok gól ellenére — Oláh kapus tetszett. A bíró nem állt feladata magaslatán.

ifj. Dinya Vilmos.

SPORTHIREK

Bíróküldés. TAC—GySC meccset dr. Magyar, ETK—Szövogyár meccset pedig Lapú II., szöv. bíró fogja vezetni

Ping-pong élet Endrődön. A MOVE endrődi csoportja szorgalmasan készül első bemutató ping-pong meccsére, melyet hamarosan meg fog rendezni. Az endrődi bajnokság befejezése után a GySC ping-pong csapatát szeretné vendégül látni és reméli, hogy ez a találkozó mielőbb létrejön.

Vasárnapi ETK — Szövogyár mérkőzésen fog eldőlni az őszi második hely kérdése. Az ETK nagy bizalommal néz a mérkőzés elé.

HIRDESSEN
LAPUNKBAN!

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935. november 10-én vasárnap.
Bikaviadal filmje.

RIÓI ÉJSZAKÁK

Spanyol történet.

Főszereplők: George Raft, Francis Drake
Adolphe Menjou.

George Raft az új Valentinó ezzel a lüktető tempójú filmjével egycsapásra hódítja meg a közönséget, izgalmas bikaviadalok, táncok és forró melódiával mindvégig lekötö a nézőt.

Romantikus hangosfilm.

Halászgözzel a tengeren.

Világhírű melódiák.

Paramount világhíradók.

Hangos Magyar Világhíradó
szép kiegészítő műsorok.

Publikáció

Intelligens, perfekt német hölgy ajánlkozik gyermekek mellé Gyoma vagy vidékére. Esetleg háziasszony támaszául is. Cim: W. F. Posterestant Gyoma.

A Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszifőző Szövetkezet értesíti tagjait, hogy az 1934/35 évi rendes közgyűlést 1935 november 10-én akarta megtartani, de a közbejött országos vásár miatt csak november 17-én lesz megtartva vasárnap délután 2 órakor a gróf Tisza István ut 97 szám alatt a szövetkezet nagy termében, melyre az összes tagokat ezennel tisztelettel meghívja. Minden tag a tagsági könyvecskéjét hozza magával, mert fáradtságuk fejében szorgalmi visszatérítésben fognak részesülni.

Egy nagy, teljesen újbédülőszőnyeg, 4 db hajlítót nádszék eladó. Gróf Tisza István ut 67.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss virsli kapható! Állandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húsokat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemégearút a legolcsóbb napi árbán. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Wallner József hentes és mészáros Horihy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Győződjön meg, hogy **dívatkalapot, spakát** legolcsóbban kaphat ifj. **Alt Vince** kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég, tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frissítésű téglá és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Tóth István gátor Zeőke telepi háza azonnali beköltözéssel kiadó.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Összóri hirdetésnél 10 százalék, tiszterinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Harc a vízért

Eddig a víz ellen harcoltunk, most érte folyik a közelharc.

Eddig a belvizeink levezetésére épített csatornáink és a szivattyútelepek a belvizek minél gyorsabb levezetését szolgálták. S mégis voltak olyan esztendők, amikor még a gyors vízlevezetés sem volt elégséges s bizony a mélyebb fekvésű földek rövidebb-hosszabb ideig álltak a víz alatt, ami érzékeny kárt csinált gazdáinknak.

Az aszályos évek a vízhiányra tereltek minden figyelmet. Ma már a köznép is beszél róla, hogy az óriási összegű csatornahálózatunknak nemcsak az volna a rendeltetése, hogy a belvizeket levezesse, hanem nyári szükségletkor az öntöző gazdálkodáshoz szükséges víz szállítását is szolgálja. És mert sokan már tapasztalatból tudják, hogy a vízgazdálkodás öntöző módja meg van oldva, a Körös és annak holt ágai mellett elterülő földek művelői a vízhasználat elsőbbségi jogáért lázas harcot indítottak. Aki nem ismeri az avult vízjogi törvényünket, vagy nem elég élelmes, hogy a vízhasználat papiros jogát is megszerezze, azal megeshetik, hogy a földje Körösre lejtő partján csak a lábát áztathalja abba a vízbe, amelyből neki nem szabad öntözni, mert nem ismerte a vízjogi törvényt és nem járt utána.

Mielőtt vízhasználati jogokat adnak ki, revízió alá kell venni a régi törvényt, nehogy bárki is szerzett jogával előnyt szerezhessen magának — mások rovására.

W.

Gömbös Gyula miniszterelnök Gyulán, Orosházán és Békéscsabán

Megtörtént a miniszterelnöki látogatás vármegyénkben. Mindenüti nagy beszédeket mondott a miniszterelnök. Ezekből a mi fülünknek magasan kicsendül a miniszterelnöknek azon ismételt kijelentése, hogy a fásítás mellett az Alföld vízzel való ellátását építik ki. Ne

künk, akik a Hármaskörös vizét a duzzasztó mű megépítése után öntözésre és hajózásra használhatjuk, két szájjal kell naponta fohászkoznunk a magyarok Istenéhez, hogy a miniszterelnök terve minél előbb — különösen a mi javunkra — valósággá váljék.

Dr. Ricsói-Uhlarik Béla főispán gyomai és endrődi látogatása

November 5-én itt járt a főispánunk és megkezdte látogatásait, melyeket később folytatni fog.

Főispánunk sülyt helyez arra, hogy politikai pártállásra való tekintet nélkül megismerhesse a gyomai járás la-

kosságát, viszont őt is ismerjék meg.

Isten hozta körünkbe a főispán urat. Jöjjön el minél sürűbben hozzánk. Összefogással többre visszük, mint széthuzással. Legyen mindannyiunk főispánja.

A képviselőválasztási árvák segélyezése

Kozma Miklós belügyminiszter endrődi látogatásakor a választáskor elhunytak árváinak segélyezésére 200 pengőt

adott át Harsányi László főjegyzőnek. Ugyanakkor a szegény iskolás gyermekek téli segélyezésére 150 P-t adott.

Beszámoló az őszi vásárról

Gyönyörű napsütéses idő kedvezett az őszi vásár három napjára. Dacára a szép időnek és a más évekhez hasonló felhajtásnak és azoknak megfelelő eladásoknak, nem volt hangulat az állatvásárokon. Annál elégedettebbek voltak a kereskedők a kirakodóvásáron. Különösen sok kézmunkát, télikabátot adtak el.

Gyöngébb forgalom volt a burgonyában és káposztában. A burgonyából az Ellát 9-10, a nyári rózstát 18—20 pengőért adták mázsánként. A burgonya vásár elég lanyha volt, mert a Futura a prima Ellát 9, a nyári rózstát 16 pengő 50 fillérért adta és adja ma is.

Annál nagyobb árat érte el a káposzta: mázsánként 10—12 pengőért adták.

Drágább a káposzta, mint a hús — mondták az érdeklődők és odébbálltak.

Az állatvásáron a következő felhajtások voltak:

Szarvasmarha	
felhajtás	603 drb., eladás 468 drb.
1934-ben	606 " " 434 "
1933-ban	580 " " 433 "
Ló	
felhajtás	416 drb., eladás 166 drb.
1934-ben	741 " " 194 "
1933-ban	403 " " 166 "
Juh	
felhajtás	270 drb., eladás 166 drb.
1934-ben	344 " " 187 "
1933-ban	317 " " 177 "
Sertés	
felhajtás	546 drb., eladás 309 drb.
1934-ben	— " " — "
1933-ban	587 " " 482 "
Összesítve	
1935. felhajtás	1835, eladás 1109 drb.
1934.	" 1691, " 815 "
1933.	" 1887, " 1258 "

Amint látjuk, a tavalyi őszi vásár felhajtásban és eladásban is gyengébb volt, mint az ezévi.

AZ ELSŐ MAGYAR HITLER-ÉLETRAJZ.

Oláh György könyve a német forradalomról.

A német nemzeti szocializmus országépítő forradalmáról igen keveset tud a magyar közvélemény. Közvetlen közelünkben játszódott le ez a forradalom és csodálatosképpen mégis csak egy-egy villanás jutott el hozzánk tüzfényből. A magyar liberális sajtó általában az az egész hírszolgálat, amely olyan fürgén és bámulatos gyorsasággal képes továbbítani néha az eseményeket egyik világ szélétől a másikig, ebben az esetben szinte falat épített a hallgatásból, vagy csak a guny és lenézés maró szavait találta meg.

Ostoba híresztelések egész dzsungeljét kellene kivágni, hogy mi magyarok innen a szomszédból csakugyan megláthassuk: mi hát az igazság, hogyan győzött az a mozgalom, amelyet egy füstös, szegényes kis kocsmahelyiségből indított el Hitler, a leszerelt örvényező, ez a sovány, fanatikus félpolgár, félkatona, s mi volt az az iszonyú erő, amely ezt az emberi és mozgalomát felemelte a harmadik birodalom ormára, s öntudatra rázta az egész nyolcvanmillió germánuságot.

Erre a kérdésre ad feleletet Oláh György, az Új Magyarország kiváló fiatal publicistájának „Örvezetéből diktátor” című most megjelent könyve Oláh György a hitleri forradalom legmozgalmasabb hónapjait töltötte Németországban, közvetlen közelből szemlélte azt a heroikus küzdelmet, amelyet a nemzetiszocializmus folytatott az uralomért és a nacionalista gondolat győzelméért.

Bár ezek az események még nincsenek tulságosan messze. Oláh György mégis szinte historiai távlatból mutatja meg nekünk a hitleri forradalmat. Objektív tud lenni, anélkül, hogy hüvösen szemlélődővé válnék, mert objektivitásán keresztüllik az a közvetlen élmény emlékei. Szinte magunk előtt látjuk azt a roppant zászlóerdőt, amely egy-egy barnainges felvonuláson ott lobogott a győzelem szelében, látjuk Hitlert, amint a százazrek előtt elmondott beszédei után fáradtan, rekedten, felgyürt gallérú trencskotijában is gyújtó szónoklatot mondjon a horogkereszt győzelméről. Riportszerű ez a könyv, anélkül, hogy magánhordozná ennek a műfajnak felületességét, történelmirás anélkül, hogy szárazzá válnék s egészében annyira átfogó, hogy aki olvassa, tisztán fogja maga előtt látni a nemzetiszocializmus születését, emberfeletten nagy küzdelmeit, s mindent először győzelmét, amelyet a weimari Németország felett aratott.

Hiányzott ez a könyv mostanáig a magyar irodalomból és hiányzott azoknak a kulfőknek sorából is, amelyeken keresztül majd egy későbbi kor meg fogja látni a mi napjaink iszonyú erőfeszítését egy jobb világ megteremté-

seért. Oláh György, mikor megírta az „Örvezetéből diktátor” című könyvét, talán tudatosan, talán ösztönösen nagy szolgálatokat tett a magyarságnak, annak a népnek, amely együtt bukott el a négyesztendő világégés szörnyű romjain a hohenzollerni Németországgal, de még máig is csak örvények, iszonyu szakadékok szélén botorkálva keresi a történelmi hivatásához méltó utat, amelyet germán szomszédja már három esztendő óta egyre szélesebbre tapos a jövő számára.

Oláh György 235. oldalas, szép színes címlapú könyve 1 pengő 20 fillérért megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Szerdai esték

Mult szerdán a Kiszéti Kaszinóban zajlott le a Gyomai Közmuvelődési Egyesület ezévi második előadása. Jóval a kitűzött időpont előtt már zsufoldásig volt érdeklődéssel a Kör helyisége. Pontosan 7 órai kezdettel Szóke Ferenc igazgató tanító megnyitotta az estét, felhívta a közönség figyelmét Trianon évfordulójára. 1920 november 13 — mondotta — örökké felejthetetlen napja marad a magyar történelemnek. A halálbéke elfogadásának tizenötödik évfordulóján emlékezzünk Trianonra! Nincs és nem lehet feledés! Mert a feledés: halál! Nincs megbocsátás! Mert a megbocsátás a halálnál is több: árulás! Nemzeti szerencsétlenségünk szörnyűségében a hit vigaszához folyamodhatunk. Nem hihetünk Trianon örökéletében, gazságában, gyalázatában! Szent és megingathatatlan meggyőződésünk, hogy a mai állapot már nem tarthat sokáig s hamarosan eljön a trianoni megfeszítés után a dicső magyar feltámadás várvavárt nagy napja! Mi meg nem alkuszunk, mi el nem csüggedünk! Isten legyen velünk!

Utána Fehér István polg. iskolai tanár, az est hivatalos előadója emelkedett szólásra. Nagy hatással, magával ragadó lendülettel beszélt a magyar nemzet történelmi hivatásáról „Verecke híres utjáról” napjainkig.

„A trianoni békeparancs lehet bármilyen természetellenes, bármilyen kegyetlen és akármilyen tendenciózus, a magyarságot nem tudta és fogja tudni kiirtani. Annak a nemzetnek, amelyik ezred éve teljesíti itt hivatását, még vannak itt kötelességei, amiket be is fog tölteni minden ellentétes igyekezett dacára.

... Minden nemzetnek helye van a nap alatt s amelyikben nagyobb az ősi erő, több az államalkotó képesség, erősebb élethez való ragaszkodás és kiforrottabb a jellembeli bátorság, az fogja megállani a sarat. Ezeket a tulajdonságokat pedig a magyarság ezeréves sorsában sorban kimutattuk.

... A magyarság szívóssága,

nemzeti öntudata, felszívóképessége és áttamalkodó ereje tartották fenn eddig ezt a nemzetet egy ezredévig. Ugyanezeknek kell tovább is vinni a magyarságot. Egy pillanatra sem szabad ezt az utat eltevesztenünk. Ennek a szolgáltatásban áll a kultúra és korszerű újítások, amelyeket célszerűen kell tudnunk alkalmazni, hogy a minden oldalról felénk jövő támadásokat kivédjük és bebizonyítsuk újból a magyar erőt, a magyar hivatást, amely számunkra bizto-

sítja újból a Kárpátok völgyét.

Az est szórakoztató részében Szántó és Oláh Erzsébet adtak elő egy vidám kis párf jelenést, ügyes rátermettséggel, majd Molnár Gyula kacagató cigánymonológja után az egybegyűlt leikes közönség egy hasznos és kellemes est emlékével távozott.

November hó 20-án a 48-as Olvasóköri vitéz Pajor Gyula, 27-én pedig a Németvárosrészi Kaszinóban dr. Legeza Tibor tartanak figyelmet érdemlő előadást.

Az évelő szántóföldi takarmányok őszi talajmunkái

Szántóföldi művelésben az évelő takarmány félék közül főként a lucernát, vöröshereit, herefűves keveréket és a balacimet termesztjük. Ezek mind nagyon értékes takarmányfélések, jó termést csak akkor adnak, ha különösképen suhlyt helyezünk a talaj kifogástalan előkészítésére, bőségesen ellátjuk növényi tápanyaggal és a vetési munkálatokat is kifogástalanul végeztük. A jó vetőmag persze elemi kövelemény.

Ha az évelő szálas takarmányok termesztésénél be is tartottuk az itt vázolt előfeltételeket, mégis megkivánják ezek az évi rendszeres ápolást is, de különösen szükség van a fokozottabb ápolásra akkor, ha már a vetésnél bizonyos hiányok, mulasztások fordultak elő.

Az évelő takarmányok talaját is lehetőleg alkalmassá kell tenni az őszi és téli csapadék befogadására. E végből a talajt nehézfogással, vagy mélyebben járó u. n. skarifikátorral meg kell járítani. A meglazított talajról a csapadék nem folyik és nem párolog el, hamarabb beivódik a talajba. Azt felesleges fejtegetnünk, hogy milyen nagy jelentősége van annak, hogy az őszi és téli csapadékot a növényzet számára megőrizzük. Az őszi mélyszántást itt nem végezhetjük, tehát mélyen járó fogást vagy késboronát (skarifikátor) használjunk.

Lehetőleg még az őszi folyamán kell gondoskodnunk a talaj tápanyag készletének pótlásáról. A pillangós takarmányok, ha kivált már megerősödtek, nitrogén-szükségletükkel túlnyomóan a levegőből veszik fel, ellenben annál inkább szükségük van a talajban levő foszfor-savra és káliúra, amiket megfelelő műtrágyákkal pótolhatunk a legelőnyösebben. Közvetlenül fogasolás előtt tehát jóformán minden esetben célszerű lesz kiszórni kat. holdankint

150—200 kg. szuperfoszfátot és 60—100 kg. 40 százalékos kálisót. Ezt a két műtrágyaféleséget közvetlenül kiszórás előtt össze is keverhetjük.

A tavasszal vetésre kerülő pillangósok és egyéb szálas takarmányfélék földjét most az őszi folyamán kell előkészíteni. Minden esetben, de különösen akkor, ha évelő takarmány alá készítjük elő földünket, feltétlenül szükséges a talaj jó erőállapotáról gondoskodni. Ha az elővelemény irágyszorú kapás, ez esetben az őszi mélyszántással egyidejűleg, vagy a tél folyamán adunk kat. holdankint 200—250 kg. szuperfoszfátot és 60—100 kg. 40 százalékos kálisót. Attól nem kell tartani, hogy a talajba túlságosan mélyre lemosódik, mert a pillangósok gyökere több méter mélyre lemegy a talajba a tápanyag és nedvesség után, nem megy tehát veszendőbe semmi sem abból a növényi tápanyagból, amit a talajba viszünk.

A nem pillangós-takarmány növények alá attól függően, hogy a talaj mikor kapott istállótrágyát és milyen mennyiségben, a foszfor és káli műtrágyát (Péti sót) is adunk, ha ennek szüksége mutatkozik. Ezt azonban jobb tavasszal a vetést megelőző munkák kapcsán, fogasolás előtt adni, számítva kat. holdankint 40—60 kg.-t.

Olcsó takarmánya csak annak a gazdának terem, aki őszi mélyszántással és a talaj jó erőállapotának biztosításával lehetővé teszi a minél biztosabb és minél nagyobb termésállagokat. Ha tehát olcsó takarmány termesztése révén versenyképesek akarunk lenni az állattenyésztésben, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a takarmánytermesztés itt vázolt előfeltételeit.

TÓTH LAJOS

mezőg. kamarai titkár,
növénytermesztési szakelőadó.

PESTI LEVÉL. (A PESTI SKÓTOK.)

A szomszéd meséli, hogy beteg a felesége, hogy az éjjel rosszul lett. Nem kapott levegőt. Felpattant hát és az ablakhoz rohant. Nem találta a kilincset. Mit csináljon? A felesége nyöszörög; rosszul van. Kinyomta az ablakot. A nagyságos asszony megkönnyebbült, jobban lett. Elaludtak. Reggel látta, hogy a tükröt törte össze. (És a nagyságos asszony erre tényleg rosszul lett. Hhm!)

(Ez friss pletyka.) A fiatal házasok első vacsorájukat adják. Kílencet hívtak és (ajvé!) mind a kílencen el is jöttek. Izléses terítés. Csak egy baj van. Tíz bécsi szelet pislog a tányéron csak. Mindenkinnek jut egy. Marad egy. (És az meg is maradt)

— Parancsolj, Drágám!
— Köszönöm, Drágám! Oh én nem vagyok nagyétkű! (Hej, pedig!... hhm!...)

— Oh, Drágám, hiszen ismeresz!... (ismeri igen és nem hisz a fülének, hogy ezt hallja.)
— szóval, nem meri kivenni senki. Szégyellik.

Egyszer csak eddig kideríthetetlen okból elaludt a villany. A háziasszony — mint a villám, vagy a vércse — lecsap az árva szeletre és abban a pillanatban nyolc villát szurnak a kezébe.

(Mondom, ez friss pletyka. Fenntartással kell fogadnunk. Mert... hát, igen, kinek van ma pénze kílenc terítéses, (vagy pláne tíz) vacsorára. Még ha csak tea lett volna, ...)

A híres színész még híresebb színésznő skótlílusú felesége vásárolni megy.

— Van kérem egy 39-es gallér?
— Igen, kérem! Hányat parancsol a nagyságos asszony?

— Hát mit gondol, hány uram van, nekem? (és

— Kérem a házassági évfordulónk van. Szeretnék valami meglepetést, valami ajándékot venni a feleségemnek.

— Hány éve házasok, ha szabad kérdenem?

— Tizenkílenc, már, kérem, tizenkílenc, ...

(a kiszolgáló végignézi)

— Az ötven filléres osztály a harmadik emeleten van, kérem!

Budapesttől 30 percnyire Mátyásföld mellett, villamosmegállónál, két szobás, zárt verandás családi ház olcsón eladó. Érdeklődni Szerető féle házban lehet d. u. 2—4 óra között.

A Futuránál

(Wagner Fatelep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpá állandóan kapható.

Színpad.

Színpad az élet, szerző az Isten
Életünk sorja folyik a színen.
Négy nagy felvonás: tavasz, nyár, ősz, tél
Játsza szerepét, a Szerző meséi.

Első felvonás, nótás operett
Tavasz virága boldogan nevet...
Mert sugó a szív, mámor, szerelem...
A főszereplő így szól: szeretem...

A nyár az élet komolyabb dala,
Mikor felszárad tavasz harmata...
Mikor tavasz elmúlt mosolygása
Vig kacajt csal a komédiába.

Az ősz már dráma, a játék unott,
A szív szatmáca már csödbe jutott...
Vég-kiárúsít, úgy potom áron,
Számolja pénzét a napsugáron...

Tél... esik a hó, fehér a táj,
Alszik a sugó, a darab leált.
Jön, már fehérbe látni a halált,
Befejezi a bús tragédiát!

Kruchió Endre.

A négus milliói

Mennyi az abesszin császár
vagyon?

Hailé Szelasszié abesszin
császár személyi vagyonát fran-
cia körökben 150 millió frank-
ra becsülik. Ékszerének leg-
értékesebb darabja Sába király-
nője arany nyaklánc, amely-
nek értékét szinte meg sem le-
het becsülni. Ezt a nyakláncot
ezer év óta minden császárné
viseli egyszer, a koronázás al-
kalmával.

A háboru hírei

Az olaszok fényes eredménnyel
nyomulnak beljebb Abessziniá föld-
jén. Sok bennszülött pártolt már
át az olaszokhoz és azokkal együtt
harcolnak a Négus katonái ellen.

Az angolok által kezdeménye-
zett olasz-blokád november 18-án
kezdődne, de addigra még sok
minden történhetik. Az egyiptomiak
fellázdáltak az angolok ellen s ki-
tudja, nem-e lesz nagyobb gond-
ja Angliának ezeket megfékezni,
mint az olaszokkal bajlódni.

A lengyelek és csehek között is
nagyon puskaporos a levegő.

MEGNYITOTTAM

Gyomán Horthy Miklós ut 37
sz. alatt (Nagy Károly
börkereskedő házában)

**KOZMETIKAI
SZALONOMAT,**
ahol a legmodernebb speciális
arcápolási végzem.

Díjtalan tanácsadás!

Egyben értesítem a nagyérdemű
közönséget, hogy

**KALAP ÉS
ILLATSZERÜZLETEMET**

is a fent jelzett helyre
helyeztettem át.

A nagyérdemű közönség mi-
előbbi szíves támogatását várva
tisztfelettel

KOHNICA

Segítsünk az éhezőkön

A magyar munkásnak kálvá-
riás életébe a sors által még
nem adalott egyszer-egyszer
annyi megpróbáltatás és szen-
vedés, mint napjainkban. És
amikor a szomorú nyárnak ve-
rőfényes napja mindinkább el-
halványul és a csüggedő szí-
vekben a kétségbeesés hinni
magvait, akkor szemében égő
és lobbanó fényével fordul a
magyar társadalom felé, hogy
oil megértésre találjon. Szé-
gyel szánakozva koldulni. Szé-
gyel alamizsnáért könyörögni.
Szégyel, mert két erős munkás
keze munkára vár. Szégyel,
mert az önértzet hagyott nyo-
mot szívében.

És te, magyar testvérem, ki-
nek a sors megadta azt, amit
te fel nem tudsz a rohanó
életbe becsülni, — te csak úgy
tekintsz rájuk, mint aki meg-
érted fájdalmát, de segíteni
nincs módodban.

A magyar társadalomnak a
lülkető és rohanó kormányo-
sai, kik ma a kezetekben tart-
ják a magyar nép életét és
boldogulását, — ti pedig soha-
sem tudjátok megérteni, hogy
mi a bizonytalanság és éhe-
zés. Nem tudjátok, mi az a
keserű könny, amely peregve
hall alá, mert nincs kenyér.
Nincs kenyér, pedig itt van a
magyar Kánaán. Itt van a ke-
nyérnek gazdag tárháza, amely-
be roskadozásig telítve van és
mégis hullanak a keserű ma-
gyar könnyek, melyek oszro-
molják az egeknek kapuját,
mert te földi hallandó nem tu-
dod, mi a könyörület.

A népeknek alakán száll fe-
léd (magyar vezetők) a — „se-
gíts” szó. Te pedig fölötte né-
zel tova, vagy pedig nem tu-
dod, mert nem érezted, — mi
a szenvedés.

Én, községiünk megértő tár-
sadalma felé fordulok és léged
hívlak meg a szemlélő sétára,
hogy személyesen győződj
meg: Ne mond, hogy szavam
vak láрма. Jöjj, tekints be ve-
lem a házak piciny ablakán,
jöjj, nézd meg, hogy mennyi
álnok és álarcos ember él,
jöjj, győződj meg, hogy elér-
kezett a megpróbáltatások 25
órája.

Utamban elviszlek egy-egy
házhoz, ahol az áldás betaka-
rásának idején sem volt ke-
nyér és ma sem találsz egy
morzsát sem. Itt pedig az Isten
áldás, a gyermek bőség-
ben van. És amikor egy hét

éhezése után kenyér kerül az
asztalra, akkor összezugsoro-
dott gyomra nem bírja a terhét
és helegen, halvány szemé fé-
nyével roskad az ágyra, hogy
a léngernek sokasodó könnyé-
vel ne lássa azt a kenyeret,
ami után olyan régen vártek.

Elviszlek olyan helyre, ahol
a gügyögő piciny gyermek a
kenyérnek héját maiszolja, mert
nincs anyatej. Nincs tej, mert
az édesanya szemében te is
megfogod találni azt a fényt,
amely beszélni fog, hogy éhe-
zik.

A sok-sok gyermek, amely
kora reggel megyen az isko-
lába, óh Isten, te tudod csak
megmondani, hogy mennyi
azoknak a száma, kiket avval
bocsátottak utnak, hogy délben
lesz kenyér. — Üljetek velem a
bejárati ajtó mellett és szem-
léld a jövő Magyarország ser-
dülő ifjúságát, amely szenved,
éhez, fázik és lár.

Gyere, elviszlek az utcára,
megmutatom a huszonöt és
harminc éveseket, akik élül-
ben még nem érezték a sors
által melegséget. Nem dolgoz-
nak. Mert nincs mit. (Persze
itt, kérlek, ne vedd észre a tár-
sadalomnak „jampeceit”.)

Azután elviszlek a munka
helyekre, ahol éppen ebéd pi-
henő van. Oil fogod látni, hogy
az éhbérért dolgozó munkások
kezében csak kenyér van. Vagy
pedig félre huzódva az eget,
avagy szomorúan a földet nézi.
— Gondol arra, hogy talán
este lesz egy tányér leves,
amely enyhíti az éhséget.

Mikor pedig kezdedbe nyo-
mom a beszélő báknak, es-
léknek halmazát és amikor te
már ugyis tudni fogod, hogy
mire gondolok, akkor bizony-
nyal te is úgy gondolsz, hogy
ez nem jól van. Pedig, látod,
erre nem gondolt senki. De
hagyjuk és menjünk utunk
utolsó házához és oil áll meg
velem, csak egy pillanatra, az-
után eridj... Itt fogod találni
azokat, kik a gög, a nagyké-
pűség, a divat szélsőség 70—
300 pengős biztos havi fizetés
talaján állanak és látni fogod
rajtuk a 12 pengős selyem in-
get, látni fogod a sok fölösle-
ges drága dolgot... és amikor
a sok szép dolgot szemed
megszokja, akkor az álnokság
hazugszavát hallani fogod,
— „minő szegénység, alig van
kenyerem”.

Tégy azután ezek után igaz-

Utolsó napok!

A M. Kir. Jótékonycélu Állam-
sorsjáték huzását

december 5.-én
megtartják.

Még nem késelt el, még vehet
sorsjegyet. Kapható minden
bank, sorsjegy és főarúsítónál,
valamint az összes dohány-
tőzsdékben.

Sorsjegy árak:

Egész ar. P. 3. Fél ar. P. 1.50.

ságos bírálatot és látni fogod,
milyen cudar a világ.

Van fény, van pompa, van
minden, csak egy hiányzik:
az örök igazság. Épül a szem-
nek örök biztatója, de nem
épül a hiének erejében az örök
szerelem.

Ha pedig ezek után is kétel-
kedni próbálsz, jöjj, keress fel
engem és én megmutatom a
nyomornak fenekellenségét és
akkor próbálsz... ha tudsz.

Pintér Pál.

Két rétegben dolgozó porhanyító eke

Németországban mintegy 5
éve van használatban ez az új
rendszerű eke. Nálunk most ke-
rült első ízben bemutatásra.

A bemutatott eke lényege az,
hogy az ekekesi az általa por-
hanyítóval egy darabból állóan
van elkészítve. Ennek megfe-
lelően két rétegben dolgozik,
a felső réteg közönséges szán-
tás, az alsó réteg pedig álla-
lajporhanyítás.

Ismeretes, hogy az ilyen la-
lajművelési munka különösen
mély szántásnál és a trágya
alászántásánál jobb és elő-
nyösebb, mint a közönséges
szántás, mert a mély szántással
így nem hozunk fel nyers al-
talajt, a trágya alászántásnál
pedig a trágya nem kerül mély-
re a barázda fenekére, hanem
az egész szántási mélységnek
körülbelül a fél magasságában
helyeződik el, tehát ott, ahol
arra a növénynek a legnagyobb
szüksége van. Vízkonzerválási
szempontból is kedvező ennek
az ekeének a munkája. Ezeket
eddig is elvégezte az eke al-
talajturóval egyesítve. Vonóerő
szükséglete kedvezőbb esetek-
ben pedig legfeljebb annyi, mint
az ugyanolyan mélyen dolgo-
zó közönséges ekeé. A bemu-
tatott új eke azonban egy tes-
tben végzi el ezt a kellős mun-
kát.

November hó 17-én NAGY TEA-EST a „Holler“-ben Farkasinszki Imre bácsi muzsikál.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Máday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszeriar tart szolgálatot.

A polgári iskola liceális előadássorozatán f. hó 9-én este 6 órakor a polgári iskola rajzterme zsufolásig megtelt érdeklődőkkel. Az előadás tárgya Abesszinia volt. Villányi Nándorné tanár vezette az előadásban alapos felkészüléssel ismertette Abesszinia földjét, népét, szokásait. A nagy lelkesedéssel fogadott előadást kiegészítették a tanulók által elszavalt költemények, öltöző dolgozatok felolvasása, monológ és egy kis szindarab. A legközelebbi liceális előadást f. hó 23-án szombaton este 6 órakor tartják.

Endrőd „Zöldkereszt gyermekébédeltetési akció“-ja Kozma Miklós belügyminiszter 2000 pengős segélyével, valamint a községi és vármegyei hozzájárulással a léli 3—4 hónap alatti ebédeltetési akciója el a szegény gyermekekkel.

Képviselőtestületi gyűlést tartott Gyoma község november 11-én, melyen a besenyezi iskolaépítés szerződéséről hagyták jóvá és a fűzfászugi holi Körös halászatát Kató Istvánnak adták ki.

A házadó bevallásokat november 30-ig kell benyújtani. Aki ezt elmulasztja, az a megállapított adójának 5 százaléka büntetésül tartozik fizetni.

„A Bethlen Gábor Kör tisztújító közgyűlése. A protestáns egyetemi és főiskolai hallgatók Bethlen Gábor Köre október 28-án este tartotta az évi tisztújító közgyűlést, Knéits — uccai díszes, új helyiségekben, amelyeket a különböző fakultásokról összesereglett tagok zsufolásig megtöltöttek. A ritka érdeklődéssel várt közgyűlésen megjelentek Dr. Torday Géza János ügyvéd, a Bethlen Gábor Kör Szeniorátusának elnöke, továbbá az Országos Magyar Protestáns Diákszövetség, a Magyar Nemzeti Diákszövetség, a Hungária és a Mefhosz, végül a testvér-egyesületek elnökei, illetve vezetői közül számosan. Nagy tetszéssel fogadott beszámolókat után, a közgyűlés a folyó tanévre a következő tisztikart választotta, Gönczi Sámuel elnök, Steiner Lajos társelnök, Balogh Sándor belmíssziós-, Szikszay Baskay András irodalmi-, Bölöni András segélyügyi-, Szőlősy Árpád pénzügyi-, Váróczy István társadalmi-, Debreczeni Árpád sportügyi alelnökök, Kiss László főtitkár, Dr. László Csaba főjegyző, Bélei Gyula főpénztáros, Dr. Baráth Károly ellenőr, akikre a Kör 35 éves fennállásának jubileuma folytán fokozottan nehéz feladatok megoldása vár.

A Békésmegyei Általános Tanító Egyesület gyomai járás köre nov. 4-én Endrődön, alakuló gyűlést tartott, amikor a következő listákari választották meg: Elnök Orbók József endrődi r. k. igazgató tanító. Alelnök Szőke Ferenc és Mohácsi János gyomai igazgató-tanítók. Jegyzők Lesniczky István és Paróczay Gergely. Pénztáros Bencze József. Járás-köri kiküldöttek: Hajdu Béla, Kruchió Mihály, Lesniczky József.

3 pengőért 40.000 pengőt nyerhet, ha részt vesz a 65 ik jótékony célú államsorsjátékban. Kapható minden dohányüzletben, bankban, vagy fővárosi Pénzügyigazgatóság Budapest V. Szalay u. 10. a pénz előzetes beküldése ellenében megküldi.

„Pesti Napló Könyvek“ decemberi új kötete. Az Est-lapok kiadásában megjelenő páratlan sikerű könyvsorozat december 1-én új kötetet szaporodik. Ezúttal nem szépirodalmi, hanem u. n. ismeretterjesztő könyv jelenik meg, címe: **Művelt és udvarias ember a XX. században.** A háború nemcsak felforgatta, de újra rendezte az életet, vagyis ma másképp és más célokért, más keretek közt élünk, mint a háború előtt. Ez a dusan illusztrált kötet komoly és tréfás vezetőnk lesz a nagypolitika, a világ fegyverkezése, az uriember viselkedése, öltözködése, tánc, uccán, telefonnál időzése, művellete, olvasnivalói, színházjárása, gyermeknevelése, vendégeskedése, kártyázása, társasszórakozása roppant területén. A könyvet az Est-lapok előfizetői és olvasói 1 pengős kedvezményesen áron kapják.

Államosítják a közegészségügyet. A kormány elhatározta, hogy az egész közegészségügyet államosítja. Rövidesen az összes listiorvosokat, más hírek szerint a községi orvosokat is rendelkezési állományba helyezik és a belügyminiszter dönt a felelő, hogy köztulok kiket vesznek át állami szolgálatba.

A halottak neveit irták az ajánlási ivekre. A gyulai törvényesék büntető tanácsa vályi Nagy István dr. elnöklésével Szabó Frigyes endrődi gazdálkodó, mivel halott édesapja nevét rávezette az ajánlási ivre, továbbá Hornok János kondorosi gazdálkodó, mivel 4 halott nevét írta be ugyancsak Andaházy-Kasnya Béla ajánlási ivére, 15 napi, illetve 1 hónapi fogházra ítélte. A büntetések végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette a bíróság.

Különös életek, különös szereimek. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb írók mellett számtalan remek cikkkel, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz gyönyörű képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A nagyterjedelmű és gazdag tartalmu lap egy száma 20 fillér.

Az „Uj Kor“ aktív katolikus orgánnum november 1-i száma most is feltűnést keltő tartalommal jelent meg s vezető helyen közli Eberle József dr. nak a Schönerer Zukunft világszerte ismert szerkesztőjének az Uj Kor számára adott nyilatkozatát a sajtóról. Ugyancsak vezető helyen közli a lap Hanauer István váci püspöknek az Uj Kor és Vigilia szerkesztőségéhez intézett levelét. — Kovrig Béla egy egész sor aktuális kérdést vet fel a hiányzó magyar társadalmi demokráciáról írott cikkében. Az egyházi birtok körüli kérdésekről Kovrig János irt feltűnést keltő cikket, amelyben a ciszterciarend mintagazdálkodását ismerteti. P. König Anaklét a szerzetesség és a világ viszonyáról értekezik. Nagy Zoltán Molnár C. Pál művészetéről ad értékes ismertetést. A lap további tartalmából kiemelkedik Kiss Antal cikke Bognár M. Margit vizitációs nővéréről, Bokor Erzsébetnek a halottak napja alkalmából írott eszmefuttatása. Kolossváry Miklósné cikke Karmelról, Moor Gyula egyetemi tanár egy beszéde, stb. Az Uj Kor legújabb száma folytatja Paul Claudel és Jacques Rivière levelezésének a közlését. Megjegyzések, szemle, könyvismertetések és a Prohászka-munkaközösség hírei egészítik ki a lap gazdag és változatos tartalmát. Az Uj Kor egy száma 40 fillér, negyedévi előfizetés 2 pengő. Kapható mindenütt. Kivánatra mutatószámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.

Hat színházi premier. Ezen a héten hat budapesti színházban tartottak bemutatót és ezekről a premierekről remek képekkel illusztrált érdekes cikkekben számol be a legnépszerűbb színházi képeslap, a Délibáb. Pompás rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, nagyszerű színházi beszámolókat, cikkeket, pletykákat, filmrovatot, divatot és több mint száz képet közöl a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

Gyümölcsfákat lombhullás után leghelyesebb mézskénlélvel permetezni. Ez a legolcsóbb, hatásos permetezőszer, melyet házilag készíthetünk. A mézskénlél főzéséről és felhasználásáról, az almafa egy újabb belegségéről, a legjobb permetezőgépekről, a gyümölcs és szőlő léli raklározásáról, a november havi teendőkről, stb. képekkel bőven illusztrálva irt a „MAGYAR GYÜMÖLCS“ legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy út 8. sz.

- Eszik még a libája?
- Vegyén neki tengerit a Futuránál.
- Tömi még a libáját?
- Vegye meg a tengerijét a Futuránál.
- Van még pulykaja?
- Csakis Futuratengerivel hízlalja.

Az Ipartestület vezetőisége értesíti tagjait, hogy folyó hó 24-én (vasárnap) d. u. 2 órakor tagértekezletet tart. Tekintettel a letárgyalandó ügyek fontosságára, kéremek a tagok, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

Minden szerdán délután kosárléző tanfolyamra megy a tanulni akaró ember.

A gyomai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
4270/935. tkvi. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Kiss Lajosné, azelőtt Varju Elekné sz. Paróczai Etel végrehajtónak — Varju Teréz, Nyilas Antalné sz. Kurilla Róza, Kurilla Péter, Knap Péterné, Kurilla Anna, Kurilla Ambrus, kisk. Nyilas Antal, kisk. Nyilas Miklós, kisk. Nyilas Lajos, Sugár Lajosné, Bella Piroška, Bella Lajos, kisk. Beila Móni, kisk. Beila Miklós, kisk. Nella Imre és Varju Illés kisk., végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1366 P. tókéének kamata és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbírósg területén levő s Endrőd községben fekvő s az endrődi 1874. sz. tkvi betétben A. I. 1. sorsz. 3093/1. hrsz. szánló az Iványi dülőben 3. hold 318 öl végrehajtást szenvedettek nevében álló 141/150-ed részre 3261. P. 75 f. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi december hó 7. (hét) napjának d. e. 8 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár 2/3-adánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881 LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltótnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltótnak átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. tc. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. tc. 25. §).

Gyoma, 1935. évi szept. hó 19. napján.
Dr. Molnár sk. kir. jb.
Kiadmány hitelélül:
Olvashatatlan aláírás.

Üzletemet áthelyeztem gróf Tisza István ut 52 szám IZSÓ IMRE borkereskedő házába a Gyermekvédő Ligával szemben. Szíves támogatást kér Mészáros Lajos cipész.

A Futurának a jövő héten takarmány burgonyája érkezik, melynek métermázsáját 6 pengőért adják.

Az Endrődi Ipartestület Csizmadia Szakosztálya 1935. nov. 25-én tartja a szokásos évi vacsoráját. A vacsora ára 1.20, mely áll birkapörkölt, kenyér és savanyúság, 1 fél liter bor szódával. Kezdele este 7 órakor órakor. Kérjük a pontos megjelenést.

Selyemtenyésztők jutalmazása. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség a gubótermelés iránti vállalkozási kedvönvelése céljából ez év tavaszán külön jutalmakat helyezett kilátásba a selyemtenyésztőknek. A jutalmazási akció két részre oszlott. Már a gubók beváltása alkalmával minden egyes selyemtenyésztő, aki legalább 10 kg. gubót termelt, a beváltási áron felül egy szép színes fejkendőt kapott ajándékba. Most a jutalmazás második neme, a pénzbeli jutalmak kiosztása került lebonyolításra. Ebben a jutalmazásban részt vettek mindazon selyemtenyésztők, akik legalább 20 kg. I. osztályú gubót szolgáltatottak be. Ezek a selyemtenyésztők tehát az ingyenes fejkendőn kívül pénzjutalomban is részesültek. A pénzjutalmakat a gubóhozam arányában osztotta szét a felügyelőség és pedig 100, 80, 50, 30, 20, 10, 5 és 3 pengős tételekben. A 100 pengős nagyobb jutalmat íj. Ábel Béla mezőkeresztési selyemtenyésztő nyerte el, aki 137 kg. 90 dg. I. osztályú gubót termelt Vármegyénkben 50 pengős jutalmat Vraukó Mihályné békécsabai és 30 pengős jutalmat Varga István pusztaföldvári lakos kapott. Vármegyénkben még 3 drb. 20, 4 drb. 10, 10 drb. 5, és 121 drb. 3 pengős jutalomdíj esett. A pénzjutalmakat a jogosult selyemtenyésztők már mindentűt kézhez vették. Remélhető, hogy a jó munkának a jutalmazása a jövőre nézve is ösztönzőleg fog hatni és saját anyagi előnyükre minél számosabban fognak vállalkozni selyemtermelésre.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe november 8-tól 15-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Göttler Imréné Rác Julianna fia György. Szabó Imréné Herler Róza leánya Róza, Chriszt Ádámné Harmati Róza leánya Magdolna, Csapó Imréné Kiss Erzsébet leánya Margit, Such Györgyné Milnyám Mária leánya Ilona, Séllei Lajosné Suszter Veronika fia János, Bere Mária leánya Margit, Fridrich Mártonné Beinschróih Mária fia Béla, Bolehóvszky Jenő Györgyné Veres Erzsébet leány Erzsébet Mária.

Meghaltak:

Miklovic Jánosné Izsó Eszter ref. 62 éves, özv. Kéri Jánosné Csikós Katalin ref. 65 éves, Ugor Istvánné Biró Mária ref. 46 éves.

A HIDEG ELLEN
véd A MEGHÜLÉS ELLEN
véd A CIPO-ÁTÁZÁSA
ELLEN
a vízhatlan
PALMA OKMA
TARTÓSTALP

SPORT

Északi II. o. bajnokság XI. 16-án:

1 MTK	10	8	1	1	52	9	17
2 MSzSC	9	7	1	1	34	15	15
3 ETK	10	5	3	2	33	7	13
4 GySC	10	4	4	2	21	16	12
5 Törek.	8	5	1	2	19	11	11
6 Turul II.	9	4	2	3	30	21	10
7 GyTK	9	5	—	4	14	23	10
8 BISE	7	4	1	2	14	9	9
9 Máv II.	10	2	3	5	13	32	5
10 KTE	9	2	1	6	11	33	5
11 TAC	7	2	—	5	12	22	4
12 Hunyadi	7	—	1	6	4	32	1
13 VSE	7	—	—	7	4	30	—

November 17-i program:

Gyomán: GySC—Hunyadi.
Endrődön: ETK—TAC.
Mezőberényben: Törekvés—GyTK.
Kondoroson: KTE—Szövogyár.
Békésen: BISE—VSE.
Szarvason: Turul II.—MTK.

Múlt vasárnapi eredmények.

Törekvés—VSE 2:1 (1:1).
Turul II.—Hunyadi 8:1 (4:1)
MTK—KTE 12:0 (6:0).

NYILATKOZAT

A Gyomai Ujság nov. 3-iki számában a GyTK. tisztújító közgyűlésével kapcsolatban olyan hír látott napvilágot, ami a GyTK. tisztikarára sérelmes. Az illető sajtó informátor rosszul állította be a választást.

Az informátornak, kinek neve még ismeretlen, tudnia kell, hogy egyesületünkben vezetői tisztviselőket, községünk több közismert és tiszteltben álló közéleti férfiai is tölt be.

A leghatározottabban megcáfolom azokat a cikksorokat, hogy a megnevezett urak a jelen vezetőségben nem kívántak részt venni. A helyzet tisztázása végett köz-

löm, hogy Kiss István volt intézőt, az intézői tisztségre a közgyűlés soha nem tapasztalt lelkesedéssel akarta újból megválasztani. Betegségi állapotára hivatkozva nem vállalta el. Csapó Albert jegyző, elfoglaltságára hivatkozva nem vállalta, így nevük ismeretlen uton került a sajtóba. Gecsei Sándor társelnökre ez alkalommal nem esett választás. Heinfarth Mihály ügyvezető pedig választás alá sem került, mivel az alszövetség által 2 hónapi letiltásban részesült. Így ismeretlen azon körülmény, hogy választásuk alkalmával vállaltak volna-e tisztséget vagy sem.

Kivánatos volna azonban Gyoma sportjának figyelembe vételével az ilyen rossz és alaptalan híresztelésekkel felhagynia. Tudatában kell lennie az illető sport informátoroknak azzal is, hogy mind azok a sport vezetők, kik egy testnevelő egyesület élén állanak, hazafias kötelességüknek tesznek eleget, mert a sport Csonka hazánkban elsődrendű nemzeti érdek.

Egyesületünk vezetősége Gyoma sportjának fejlesztését tűzte ki célul és személyi harcokat nem folytat és kíván folytatni. Célunk, társ egyesületünkkel is a legjobb viszonyt fenttartani, hisszük, hogy ezen törekvésünk a társ egyesület vezetőinél is megértésre talál.

Ha célkitűzéseinket Gyoma község n. é. sportpártoló közönsége megértéssel fogadja és célkitűzéseinkben támogat, úgy községünknek sportja gyors fejlődésnek indul.

Reméljük, hogy a sport szeretet ilyen értelemben jut kifejezésre Gyomán.

Csáky Dániel
GyTK. titkár.

A Futurának a jövő héten takarmány burgonyája érkezik, melynek métermázsáját 6 pengőért adják.

SPORTHIREK

Legújabb sporthírek. Szövogyár elleni óvást és feljelentést felterjesztették az országos egyesbíróhoz. —ETK—Szövogyár ügyére vonatkozó MTK feljelentéstés legközelebb kerül tárgyalásra. —Vésző nem vehet részt a Sárréti bajnokságban. —ETK—Törekvés óvástügyét nov. 20-án tárgyalják. GyTK—BISE mérkőzés dec. 15-én kerül lejátszásra. —Bartha József GySC játékos november 20-án este 6 órakor játékjogának felfüggesztése mellett az egyesbírói ülésen személyesen megjelenni köteles.

Bíróküldés. GySC—Hunyadi Takács. Törekvés—GyTK Boros. ETK—TAC Huszár.

ETK megvette a TAC pályaválasztójogát és így a mérkőzés Endrődön kerül lejátszásra.

GySC ping-pong szakosztálya ezúton értesíti tagjait, hogy az egyesületi helyiségben — az Urkaszinóban — működését f. hó 18-án megkezdi. Felkéri a tagokat, hogy akik részt óhajtanak venni, jelenkezzenek Breuer László szakosztályvezetőnél. Játéknapok: hétfő, szerda, csütörtök és vasárnap. Vendégeket — hölgyeket is — szívesen látnak.

Ugor Lászlót, a GySC népszerű játékost súlyos csapás érte édesanyja elhunytával. A temetésen a GySC játékosok és a vezetőség tagjai nagy számban jelennek meg. A gyász eset miatt Ugor a vasárnapi Hunyadi elleni meccsen sem fog részt venni.

GyTK és GySC közös kérelemmel fordult az Országos Testnevelési Tanácshoz és 2100 pengő segítyt kérnek a pálya és a kerítés rendbehozatalára.

Érdekes összecsapásnak ígérkezik a vasárnapi GyTK—Törekvés mérkőzés. A letört Törekvéssel szemben a GyTK szép győzelmét várjuk. Az ETK—TAC és GySC—Hunyadi mérkőzés jó alkalom lesz a gólarányjavításra.

A gyomai Márky sakkör f. hó 19-iki esteli kezdetű az Uri Kaszinóban rendezti meg Gyoma bajnokságáért versenyét. A versenyen részt vehet minden gyomai sakkozó 20 fiúéves nevezési díj ellenében. A nevezések és díjak Biró Gyula ármentesítő társulat címre küldendők. Első helyezett piakkal, kettő—három helyezett érmeikkel jutalmaztatnak, ezenkívül az első helyezett a Gyoma 1936. évi sakkbajnoka címet kapja.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

Gy.S.C.—T.A.C. 2:1 (0:0)

Turkevei bajnoki. Bíró: Dr. Magyar

Nehéz, de megérdemelt győzelmet aratott az alábbi felállásban játszó Gy.S.C.: Kiss Zs. — Sebők L., Jenei — Fried, Matlak, Mónusz — Nagy B., Szántó I., Kiss S., Ugor III., Ehrmann.

Az első félidőben ugyan a Gy.S.C. nehezen talál magára s az első 20 perc inkább turkevei fölény jegyében „zajlik” le, de azután csakhamar lábra kap s egymásután vezeti támadásait az ellenfél kapujáig, de itt minden megakad, mert a nagy szerencsével védő Faragó jól boxolgat. A heves, faultoktól tarkított és a közönség zajos viselkedésétől kísért első félidő eredménytelenül zárul.

A második félidő első percei mezőnyjátékkal telnek el, hol a Gy.S.C., hol Turkeve szorongat s a 16 percben Turkeve a szerencsésebb s vezetéshez jut. 0:1. A goalra a Gy.S.C. teljesen neki-lendül s meg-megújuló támadásait siker koronázza. A 24 percben egy jobboldalról előrelépt labdából Kiss S. a kifutó kapus mellett egyenlít. 1:1. Ujrakezdek-kor Nagy és Fried helycseréje eredményes, mert míg Nagy ügyesen fogja szélsőjét, Fried elől goalt ér el a 27 percben, amikor is Kiss bombáját Faragó ismét csak ki-ütni tudja és a fürgé összekötő nyugodtan helyezi hálóba a labdát és ezzel győzelemhez juttatja csapatát. Turkeve ugyan nem adja fel a harcot s megkísérli legalább az egyik pont megszerzését, de a mindvégig küzdő gyomai csapat — jelen esetben — igen helyesen, nem szorul védelembe, hanem állandó támadásaival védekezik. Még jó goalhelyzeteket is teremtettek az ellenfél kapuja előtt, de további goalra már nem lett a fáradt csatársor erejéből. A 44 percben Turkeve kornert harcol ki, amiből csaknem ki is egyenlítették, de Kiss Zs. rég nem látott bravurral huzza le a labdát a kapu felső sarkából.

Dr. Magyar bíró igen jól vezetett és sűrű közbelépéseivel megtudta fékezni az elfajulásra könnyen hajló mérkőzést.

—andor.

M.Sz.S.C.—E.T.K. 1:0 (0:0)
Endrőd, bajnoki. Bíró: Lapu II.

Szépszámu közönség előtt került lejátszásra az ETK. legnehezebb mérkőzése, melyet megérdemelten veszített el. Szövogyár kezdi a mérkőzést, de az ETK. felnyomul és már a 2. percben sarok-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolója

CEGLÉD

Budapesti Iroda VI., Andácssy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

rugást ér el. A berugásból kavardás keletkezik és Peres kézzel éri a labdát, de a bíró nem veszi észre. A közönség ettől kezdve állandóan sértgeti a bírót, pedig a bírótól meg lehetett volna nyerni a mérkőzést, ha a csatársor nagyobb eréllyel küzd. A félidő leginkább ETK. eredménytelen és veszélytelen támadásokkal telik el, a Szövogyár ritkábban, de veszélyesebben támad.

A II. félidő 15-ik p-ében Matluska mellett G. Szabó elhuz, beadását Gábor lövi, a kapus a kapuvonalon belül kiüti és Vlász biztonsághól még egyszer belövi. A gól után szokatlan látványban volt része a közönségnek, Gábor a bírónak kezét nyújtja, amit a bíró elfogad és Gábor kezelsőkol. Azt hiszem hasonló eset nem igen volt magyar pályán. A közönség hevesen tüntet a szokatlan látvány látára és még hangosabb lesz. A gól után a Szövogyár megkezdi az időhuzást és az ETK csatárai tehetetlenül nézik és még mindég nem ébrednek fel. A 23. p-ében Vlász elfut, kapura lö és a kapufáról visszapatánó labdát testtel besodorja és a bíró nem adja meg a teljesen szabályos gólt. Az utolsó negyedóra ETK. támadással telik el, de a Szövogyár jól védekezik Pocsaival az élen.

A mérkőzés eredménye a játék alapján reálisnak mondható, mert a Szövogyár lelkesedése pótolta a hazai pálya hátrányát. Kevesebbet, de veszélyesen támadott és a csapat minden egyes tagja átérzte a mérkőzés fontosságát. A csapatból kitűnt Vlász, Pocsai, Hódi, Herceg és Bartha Szövogyár, Simon a mezőny legjobbjai és Kertes II. belemenős játéka. Lacsny ugyanazt mutatta, mint az előző mérkőzések legtöbbjén

és unott játéka magával ragadta a csatársor többi tagjait is.

Lapu II. a mezőnyben kifogástalanul vezetett, de a kapu előtt mindent fordítva ítél és majdnem botrányba fulladt a mérkőzés, de a meccs elvesztését az ő terhére nem lehet írni.

ifj. Dinya Vilmos.

A gyomai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
3576/1935. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet végrehajthatónak Cifrák János és neje szül. Csiszér Katalin végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverési 1117 P. tökétkövetelés és járuléki behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területein levő, s Gyoma községben fekvő, s a gyomai 6871 sz. tjkv.-ben A. t. 1. sorsz.: s 7292/27 hrsz. 388. n.-öl területű végrehajtást szenvedettek nevén álló beltelkes házra 1117 P. kikiáltási árban elrendelle.

Az árverést 1935 évi december hó 4. napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: XL.: t.-c. 21. §.).
Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi július hó 31 napján.

Záhonyi sk. a kir. jb. elnöke.

A kiadmány hitelül:
Ugor kiadó.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935. november 17-én vasárnap
Mindent felülmúló izgalmas hangosfilm!

FEHÉR ASSZONY A POKOLBAN

Egzotikus dráma.

Főszereplők: Charles Laughton, Carole Lombard, Charles Bickford, Kent Taylor.
A dzsungel mélyén élő emberek vad és különös szenvedélyei és küzdelmei egy asszonyért. Izgalomtól és szenvedélyektől fűtött történet perreg le, az idegeket felcsigázó jelenetekben.

Suta és Buta
vigjáték.

Muzsika birodalma
ismeretterjesztő film.

Paramount és Magyar Világfradók.

Publikáció

A Futuránál (Wagner Fátalep) száraz morzsolt tengeri, Ella és nyáiróza burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa állandóan kapható.

Terék Mihály Horthy Miklós ut 77 sz. háza eladó.

Kruchló Mihálynak 5 hold földje, tanyaépületekkel eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen VI. 515 sz. tanya.

Publikáció Értésitem a nagyrdemű közönséget, hogy cipőüzletemet Horthy Miklós ut 29 sz. alá a Bogár hentes házába helyeztem át. Kész cipőket állandóan tartok raktáron, mérték utáni rendeléseket a legjutányosabb áron vállalom. Szíves pártfogást kér Valach Vince cipészmesier.

A Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet értesíti tagjait, hogy az 1934/35 évi rendes közgyűlést 1935 november 10-én akarta megtartani, de a közbejött országos vásár miatt csak november 17-én lesz megtartva vasárnap délután 2 órakor a gróf Tisza István ut 97 szám alatt a szövetkezet nagy termében, melyre az összes tagokat ezennel tisztelettel meghívja. Minden tag a tagsági könyvecskéjét hozza magával, mert fáradságuk fejében szorgalmi visszatérítésben fognak részesülni.

Minden vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton friss virsli kapható! Állandóan tartok különféle hideg felvágottakat, friss húsokat és világmárkás csabai kolbászt, továbbá mindenféle hentes csemegeárút a legolcsóbb napi árban. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Ifj. Wallner József hentes és mészáros Horthy Miklós ut 15 sz. Kovács József-féle ház.

Győződjön meg, hogy divatkaipót, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben. Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég, tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségétésü téglá és tefőcsérép ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidallat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

FALEVÉL SZÜRET

Ma egy hete, amikor éjjel erősen fagyott és még reggel is 5—6 fok Celsius hideget mutatott a hőmérő, egész napon át szorgos munka folyt az utcákon: az utcai fákról lefagyott leveleket szedik kasba és zsákba.

Mindig jobban és jobban terjed az a szokás, hogy a fák leveleit összegyűjtik, elteszik félre és baromfi csemegének alkalmazzák: ha ilyen levelet is etetnek a tyúkokkal, mindjárt jobban tojnak. Márpedig a téli tojást fizetik meg legjobban és persze, hogy minden számító-baromfi tenyésztő mindent megkísérel, hátha olyan csodaeleséget is adhatna a tyúkoknak, hogy azok mindenike naponta két tojást is tojja.

Amíg azonban megtaláljuk ezt a csodaeleséget, addig az is jó lesz, ha megmaradunk a mellett a baromfi takarmányozás mellett, amelyik már jól bevált.

Baromfitenyésztőink még mindig nem tulajdonítanak a lucernalisztnek olyan fontosságot, mint amennyire az kifizetődik. Azt már minden tenyésztőnek tudnia kell, hogy a legfehérjédúsabb takarmányunk a lucerna. Tehát a baromfitakarmányozásra is vonatkozik az a kikísérletezett szabály, hogy a hosszú téli idő alatt ne csak egyoldalú szemes eleséggel tartjuk tyúkjainkat, hanem a tojások többtermelésének elősegítésére zöld takarmányt is alkalmazzunk. Erre a legolcsóbb mód a zöld falevelek összegyűjtése, azonban ez nem elégséges, ad-

junk naponta valamennyi lucernalisztet is.

Tudunk már több baromfitenyésztőnkéről, aki lucernaliszt hozzáadásával nagyon jól kifizetően fo-

kozta a mult télen is tojás-termelését.

Még mindig lehet látni zöld levelet a fák alatt. Ne kallódjon el egy zöldlevél sem: a tojás máris aranyat ér. W.

LELKÉSZ BEIKTATÁS

A gyomai református egyház utján megválasztott lelképásztora **Bay József**, f. évi, december hó elsején foglalja el rendes lelkései állását. **Bay József** lelkész f. évi november hó 28-án, csütörtökön délelőtt a háromnegyed tizenkettő órakor érkező vonattal jön Gyomára, családjal együtt. A vasutnál az egyház presbyteriuma fogadja s innen vonulnak be az egyházi épülethez.

A beiktatás december el-

sején lesz, vasárnap délelőtt, a fél tíz órakor tartandó templomi istentisztelet keretében, amikor Bay József lelkész fog prédikálni.

Az istentisztelet után az egyháztanács t e r m é b e n presbyteri d i s z g y ű l é s lesz.

Déli 12 órakor, a beiktatott lelkész tiszteletére, ünnepi ebéd lesz az Uri Kaszinóban.

Aki az ünnepi ebéden részt óhajt venni, az ebédjegyet nov. 27-ig a református lelkései hivatalban válthatja meg.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség elkészíti Endrőd községi legelőjének üzemtervét

A gyomai lucernaakciónál tárgyalnak november 28-án

Az Alföldi Zöldmező Szövetség központi felügyelője, Tolvaly Z. Géza november 26-án este Endrődre érkezik és másnap, 27-én reggel 6 órakor kimegy a községi legelőre az érdeklődő gazdákkal, hogy a legelő üzemtervi adatait felvegye. Ott, kint az eselleg tanácsot kérő gazdáknak is rendelkezésére áll a központi felügyelő.

Aznap este már Gyomára jön Tolvaly Z. Géza központi felügyelő és este az alsórészi olvasókörben tesz látogatást, ahol is az érdeklődő gazdákkal fog megbeszélést tartani. Erre az alkalomra okvetlenül elvárja a központi felügyelő, hogy a gyomai zöldmezőgazdák is mind ott legyenek.

November 28-án kimegy a központi felügyelő a földes-

gazdaság telki legelőjére, ahol trágyázási kísérletet végez a zöldmező szövetség.

Tervbe vette még a központi felügyelő, hogy aznap még kimegy a Dancs-zugba is, ahol G. Nagy Lászlónak szaktanácsot ad a legelője öntözésére.

November 27-én este, az alsórészi olvasóköri látogatással a gyomai lucerna akciót is meg tárgyalja a központi felügyelő, tehát azok is legyenek akkor ott, akik ebben az akcióban részt akarnak venni.

Kiváncos lenne, hogy úgy Endrődön, mint Gyomán kihasználnák gazdáink az alkalmat, hogy a körünkbe érkező zöldmezőszövetségi központi felügyelő véleményét a helybeli legelőkre vonatkozólag mindannyian meghallgatják.

Van vasutas

öröm is!

Fenti címmel a magyar vasutasok országos szövetségének hivatalos lapjában, a Magyar Szárnyaskerék-ben Nemes Kun aláírással a következő bájos kis cikket olvastuk:

„Van. Van, csak figyelő szemmel és lélekkel kell belenézni itt is, ott is a körülöttünk hullámzó zajló életbe.

Ha utazom: ablak mellé ülök. Szeretem nézni a mezőt, a kertet, az eget, a falukat, a vasuti örházakat: az életet, ahogy elrohannak vonatom mellett. Mert én ülök és nézek és ők rohannak. Ők: a mező, a kertek, az ég, a faluk, a vasuti örházak.

És nézem, nézem a vasuti állomásokat is, ahol megáll 1—2 percre a vonat.

Mindent megnézek. A főnöki iroda elé kiálló állomásfőnököt, a vonatot fogadó és indító forgalmistát, az új utasokat beszállító portást, a megérkezett utasoktól a jegyet elszedő altisztet. Mindenkit.

Megnézem a felvételi épületet, a perront, a raktárakat, a W. C-t s a kútat, a síneket. Mindent.

És meg is látok mindent 1—2 perc alatt. És tündésen örülök, mert mindenki és minden helyén van — tisztán, éberén. Az emberek borotváltan, kikéft ruhában és ragyogó szemmel és józan fejvel; az épületek meszelten, jókarban; az utak, a perronok söpörtlen, locsoltan, gyom nélkül.

És megnézem és meglátom a rengeteg — virágot.

A szebbnél-szebb virágokat az ablakokban; az oszlopokra felfutottan; és virággyakban mosolygón.

Az Iztés és a Szeretet Szépsége üdit fel.

És — Gyomán szinte elámulok: ez már Művészet. Ez már kis esoda. — Tündérkert.

És milyen boldog vagyok, hogy ezt itt tovább adhatom.

Tovább adom, mert teli vagyok kartársi szeretettel. Többel: szolidaritással, kedves szerkesztő úr!

Nekünk tavasztól — őszig van alkalmunk az állomásunkon pompázó „Tündérkeret” élvezni, még olyankor is, ha nem utazunk. És

közben mi még a káprázatos virágoknál is szebbet láthatunk e kerület kapcsolatban: látjuk, hogy ehhez a varázskerthez az államaságiak csak a területet és a vizet adja, a többi: a munkát, az apróbb díszeket derék vasutasaink adják össze, ki-ki tehetsége és ideje szerint.

E sorainkkal nem személyi kultuszt kívánunk szolgálni, bár egyénileg is megérdemelnék, hogy közszeretben álló állomás főnökünkkel az élen mind-mind megnevezzük azokat a szorgalmas vasutasainkat, akik a szabad idejükből veszik el azt a sok időt, amit a díszkert művelésére, ápolására fordítanak.

Nekünk gyomaiaknak talán ezért is sokkal szebb a vasuti díszkert, mint másoknak, mert ez a virág szeretében kifejezésre juttatott munka, a kertészet remekein felül, a gyomai vasutas családnak nemcsak értelmezésű szolgálati életét is példázza, amelyről nagyon sok más foglalkozásnak hivatali felfogást mintázhatnának le.

Ahogy a kert földje, a rendelkezésre álló Körös víz és a virágmagvak külön-külön csak élettelen nyersanyagok, amelyekből csak az emberi értelemmel és munkával lehet káprázatos színű és bódító illatú virágokat, díszkertet előállítani, azonképpen bármilyen foglalkozásban, még a családi életben is, az előírt munka elvégzése csak robot, ha bizonyos kölcsönös szeretet és megbecsülés nem fűz bennünket össze azokkal, akikkel együtt munkálkodunk.

Szerdai esték

Régen halottunk olyan közvetlen, keresetlen szavú előadót és egyszersmind olyan hasznos, tanulságos gazdasági és egészségügyi előadást, mint amilyen legutóbb vitéz Pajor Gyuláé volt, a 48-as Olvasókörben. A tejfogyasztás fontossága és fejes című előadásával közel két óra hosszan le tudta kötni a hallgatóság figyelmét. Érdekes óskorszakbeli adatokkal kezdte el a d a d á t, „A szarvasmarha ismerete kb. 10 000 éves. Kőkorszakbeli ember kísérlethette meg először a fejest. Kr. e. 600 évvel már a fejest látjuk megörökítve sziklába karcolt rajzokon. Sok ókori nép vallásos tisztelettel vette körül tehenét, s annak tejét kifejeve, isteneinek áldozatú mutatta be. A szittyákat tejivóknak nevezik már Kr. e. 484-ben, akik törtémlőkben horadják magukkal a tejet, a ló hátán. A harcokosok vérral kevert tejet ittak, mint erősítő italt. A hun és magyar nép a lovat is megfejté, a kereszténység felvételével maradt el tőle a lóhús és tej fogyasztása. A továbbiak során részletesen is-

mertette a tejfogyasztás fontosságát, mint elsőrendű egészségügyi érdek, veseemőre és felnőtltre nézve egyaránt; a tej keletkezését, a tejelést befolyásoló körülményeket és magát a fejest.

Értekes előadásáért Szőke Ferenc igazgató mondott köszönetet, kérve, hogy továbbra is vegyen részt ezen nemes tevékenységben, mert a népművelés célja az, hogy a népet az önművelésre, az önkéntes érdeklődésre eljuttassuk, ismeretek közlésével lelkeket neveljünk!

Gondolatokat, érzéseket, eszmé-

ket, igazságokat igyekszünk itt beoltani az emberek lelkébe és érdeklődést élesztani főrekszünk a hasznos könyvek olvasására.

A magyar nemzet mai helyzete szükségessé teszi, hogy úlelerőit felfrissítsük, megújítsuk és megerősítsük. Műveltségbeli magyar fajsóbbásra kell főrekeednünk.

A következő szerdai esték előadói és helyei: Dr. Legeza Tibor nov. 27. Németvárosi Olvasókör, Fekér István dec. 4. Ipartestület, Tari János dec. 11. Egyetértési Olvasó, Szőke-Ferenc dec. 18. Kísérti Olvasókör.

Az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat csapadék mérései szerint 1935 január 1-től október 31-ig átlag csak 242 milliméter eső volt nálunk

November végét járjuk már és november 18 ig mindig eső után esedeztünk.

Az őszi vetések nem tudtak kikelni, nem kaptak elég csapadékot. Sokan azt mondják, az elvetett mag nagy része már elrotthadt.

Az épületeken eddig nem tapasztalt repedéseket látni. A nagy szárazság az épületeink alapján túli földrétegre is leterjedt s ezek a talaj megmozdulások még a vályógépületeken is repedéseket idéznek elő.

A július 6-iki számunkban táblázatban mutattuk be az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat átlagos eső méréseit az 1929-ik esztendőitől a folyó év június végéig. Most ezt a táblázatot kiegészítjük október végéig. A legkisebb csa-

padék júliusban volt: 6 mm. Az augusztusi átlag már eléri a többi évek átlagát, de már csak a legeiőkön segített keveset.

Júliusban legkevesebb csapadék Udvarnokon volt: 2 mm.

Május, június és július hónapokban így oszlott meg a csapadék: Udvarnok 80, körösladányi őrház 99, folyáséri szivattyutelep 100, társulati székház 111, Kecsegészug 159, perési szivattyutelep 184, kélhalmi őrháznál 191 milliméter.

A folyó évben, januártól október végéig így következnek az egyes helyek: Udvarnok 212,8, kélhalmi őrház 223,9, körösladányi őrház 227,5, Kecsegészug 243,7, társulati székház 282,4, folyáséri szivattyutelep 282,5, perési szivattyutelep 322,8 milliméter.

(A csapadék mennyiségek milliméterekben értendők.)

Év Hó	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
január	25	25	42	21		8	17
február	25		17		24		17
március	14	9	32	39	47	17	11
április	60	53	22	69	21	33	19
május	39	55	34	54	81	36	62
június	55	22	53	44	52	86	12
július	17	22	13	61	51	69	6
augusztus	54	35	88	75	57	16	58
szeptember	22	24	104	27	31	28	18
október	46	91	40	60	58	14	22
Összesen:	357	336	445	450	422	307	242
november	36	23	36	17	65	77	
december	8	55	16	21	21	19	
Összesen:	401	414	497	488	508	403	

Végre november 18 án este megereedt a esendes eső és tartott kedden egész napon is. Most már

jöhet a meleg idő, kikelhet az őszi vetés s aztán adjon az Isten meleg hótakarót rá.

Gyomai kubikosok Heves megyében

Mult szombaton éjjel utazott el 48 gyomai munkás poroslóra. Heves megyébe társulati földmunka végzésére.

Hogy ezek a földieink mennyi időre kapják ott munkát, még nem tudjuk.

A bécsi lány.

Magyar földre jött egy bécsi lány. Hol a hármas Körös kanyarog. Rab leti szivem, huncut mosolyán, Rálobbentem, szerelmes vagyok.

Tél volt akkor, csikorgó hideg, Az ablakon nyílt a jégvirág, A szivembe nótás kikelet Dalolgatta szerelmes dalát.

Olvadt a hó, hogy jött a tavasz. Csak álom volt a bécsi szőke, Német szótár cifra der die das Magyar nyelvem, hej de feltörte.

Mikor megjött a gólya, fecske, Már tudtam e szót, hogy: ich liebe A bécsi lány elrepült messze, Más-füával sétált a Ringre.

Hármas Körös virágos tája Sorsomon most huncutul nevet. Eltűnt szivem der, die, das álma Leikem tehát újra bút temet.

Kruchió Endre.

PESTI LEVÉL.

Az ujságokat

ha olvasom, sok minden az eszembe jut. A multkor nagy háborút csinált a gyenge nem. Hogy nem adnak nekik helyet a villamosban. Hogy régen egy tizenhat esztendő lány is pillanatok alatt kapott ülőhelyet. Szóval a női nemre, a gyengébb nemre hivatkoznak. De vajjon melyik a gyengébb nem és van-e egyáltalán? Egyenjogúsáért harcolnak. Vagy csak az állásoknál? Ott egyenrangúak; (néhol sőt) a villamosban újra gyengék lesznek? Nem tudom.

Mostmár csakugyan hideg van. Tegnap láttam az első kabátos kutyát. Didergett. Pedig úgy szoritotta a gazdája, egy divatos hölgy. Didergett? Én borzongtam volna. Szóval divatos volt. A kutya is, a hölgy is

Egy rokkant szállt fel a villamosra. És megszólított egy hölgyet, hogy adja át a helyet a hadi rokkantülőhelyet.

Angliában akadt egy fiatalember, aki bement a kávéházba és asztalhoz ülve, elővette borotválkozó készletét és hozzákezdett a művelethez. Beszappanozza magát, feni a kést. Odamegy a pincér.

— Kérem, ... — és hivatkozik arra, hogy ne botránkoztassa meg a vendégeket stb. stb.

— És az a hölgy, aki ott a sarokban már 20 perce púderozza magát és pirositja a száját? Én is csak szépitem magam. (És megborotválkozott. Nálunk? Egész nap borotválkozhatnék szegény ember, akár két kézzel is egyszerűen, még a templomban is! 1935.)

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN!

**FONTOS
SEGÍTSÉG**

a tészták elkészítésében és há-
segítője a háziasszonynak a
konyhában a

**Dr. OETKER-féle
sütőpor!**

Há egy szép kuglófot vagy egy lágy
tésztát, egy könnyen emészthető ré-
test, vagy tortát akar a háziasszony
az asztalra tálalni, elegendő a **Dr.
OETKER-sütőporból** egy keveset
beletenni.

1 csomag ára 12 fillér.

Sikertelenség az OETKER-receptek
betartásánál ki van zárva.

Ezeket a recepteket ingyen és
bérmentve küldi:

Dr. OETKER A.
Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Megtorlás

Irta: BAUER ILLÉS

November 17-én életbe lépett Olaszország ellen a Népszövetség által kilátásba helyezett gazdasági megtorlás.

E határozat eltiltja a tagállamokat attól, hogy Olaszországgal ezenül kereskedelmi kapcsolatot létesítsenek. A már meglevő ezirányú szerződéseket pedig a fenti kelettel hatálytalanítja.

Ezen népszövetségi intézkedések nehézségeket kívánnak támasztani Olaszországnak keleti háborúja folytatásában, mert hadi és nyersanyagának beszerzési forrása a külföld és nagyrésze ezen államok piacai, melyek a Népszövetség kebelébe tartoznak.

A népszövetség ezen határozatában több a politikum, mint a tárgyi igazság. Mint ilyen, magán viseli Anglia és érdekcsoportja bélyegét, akik, ha azzal kénytelenek, eminensebb és hatalmi érdekeik védelmében lemondanak a szállítások profijtjáról, annál könnyebben és inkább, mivel a túloldalon rekompenzálhatják magukat.

Könnyen teheti ezt Anglia, az ő külpolitikai vezetéséhez igazodó nemzetállamok követhetik ezuton mert Anglia szűkebb szövetségeseit kárpótolni bírja, akár gazdasági téren, akár esetleges politikai aspirációikban. Így az ominózus népszövetségi határozat csak azon államokat állítja kérdés elé és kényszeríti e kérdésben állásfoglalásra, amelyek érdekkörébe nem tartozván, egyéni és gazdasági boldogulásuk érdekében magukra vannak utalva.

November 17-én megint lehullt egy lepel, mely eddig úgy ahogy fedte a Népszövetség organizmusát, melynek gépezete egyoldalú beállítottságról tesz tanuságot. Kiténik, hogy a hangoztatott népjogok védelmére életrehívott szervezett, többségi és hatalmi érdekek erőtlenség exponense, a nélkül,

hogy saját presztízse által intézkedéseinek érvényét tudna szerezni.

Fiaszkójának újabb tanujelét adta és ráillik a madáchi szólam:

„forzalak csak képe nem“ annak a fennkölt eszményi piedesztálnak, mely hivatva kell legyen népeknek és nemzeteknek igazságot osztani.

Mert igazság nélkül a genfi palota, minden pompája és fényessége mellett is, csak kiellen hombár, hol a megértés szelleme e hangzatos tehetetlenség felett pírulni kényszerül.

A megtorlás életbelépésével a helyzet feltétlen komplikálódott, ugyszólván Anglia és Olaszország között erőfáradt kapott a háborus tendencia. Erre utal az időbeli

párhuzam, az ismert egyiptomi és távolkeleti események szinte egyidejű kipattanásával. Serényen működik a filkos szolgálat mind a két részből, tűzcsóvákat dobva az exponált pontokra.

Anglia gyarmataival áll vagy bukik. Ez államépületének alapja. Legfeltehetőbb és legjobban sebezhető pontja. Olaszország pedig, ha nyíltan nem is, de a jelekből okulva, erre az Achilles-sarokra készül hágni.

A szankciók további életbelépése és keresztülvitele már burkolt ellenségeskedés, mely kétségtelen hadiállapot abban a pillanatban, amikor az anyagbeszerzés vagy szállítás megghusítása górombább eszközökkel történik.

Pulykaexportvásár lesz Gyomán most szerdán, november 27-én

Meghívást kaptak a vásárra: Endrőd, Mezőtúr, Turkeve, Dévaványa, Körösladány, Köröstarcsa, Mezőberény, Kondoros és Szarvas

A Külkereskedelmi Hivatal mellányolta a helyi baromfi értékesítő bizottság kérését és folyó hó 27-ikére, most szerdára üzle ki a környékünkön legelőször tartandó pulykaexportvásárt. Egyes gyomai baromfikereskedők véleménye szerinti, ha nem lesz 27-én valamilyen nagyon rossz idő, minlegy 2000-3000 pulyka felhozatalára lehet számítani.

A szerdai piac átcsoportosítása

Számítva az exportvásár nagyobb felhozatalára és forgalmára, az eddigi tervek szerint erre a napra a baromfi piac nemcsak a régi helyen lesz megtartva, hanem aznap a zöldségpiac helyén, a Holler vendéglő előtti részen is baromfi piac lesz. A zöldségpiacot pedig a takarékpénztártól kezdődően a főszolgabírói hivatal felé terjedő utszakason tartják

A helyi baromfi értékesítő bizottság csütörtökön délután tartott gyűlésén tárgyalta meg a vásárral kapcsolatos ügyeket. Erről a tárgyalásról még csütörtökön részletes beszámoló küldtek a külkereskedelmi hivatalnak, hogy a remélt felhozatal mennyiségnek megfelelő exportőrök meghívására még elegendő ideje legyen a hivatalnak.

meg. A piac idejére ezen az uton nem lesz kocsiforgalom.

A számításba vett helybeli és idegen kocsik várakozó helyének a Holler vendéglő melletti utca, a Rákóczi utca és a Rákóczi utca kezdetétől a Fattyas felé való irányban a Hősök Emlékulja járda felőli oldala lesz kijelölve, hogy az út másik felén kocsival is lehessen még közlekedni.

Takarmányfelesleg. – Teleltetés.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja kerületének takarmányinséges vidéken lakó gazdáit és gazdaságait arra, hogy mielőlt hiányzó takarmányszükségletüket külföldről behozott takarmánnyal, vagy esetleg ipari eredetű takarmánnyal fedezzék, — kíséreljék meg a szükséges szalastakarmány-mennyiséget közvetlenül a Szalmár vármegyei gazdáktól beszerezni, hiszen Szalmár vármegyében, különösen annak beregi részén, a gazdáknak ezidén is kielégítő takarmánytermésük volt úgy, hogy ell

számoltató takarmányfeleslegnek vannak.

Ugyancsak feliívja a kamara az érdekeltek figyelmét arra is, hogy a Szalmár vármegyei gazdák léti tartásra szívesen vállalnak bármilyen nagy számmal akár szarvasmarhát, akár pedig juhól.

Az érdeklődők, akár takarmányvételéről, akár pedig teleltetéséről van szó, forduljanak közvetlenül a Szalmár vármegyei Gazdasági Egyesülethez (Mátészalka), ahonnan a szükséges mennyiségi és áradataikat meg tudják határozni.

65-1K JÓTÉKONYCÉLU M. KIR.

ÁLLAMSORSJÁTÉK

Húzás december 5-én.

Főnyeremény

40.000 aranypengő.

Ezenkívül 17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Sorsjegy ára:

Egész ar. P 3.— Féi ar. P 1.50

Kapható minden bank, sorsjegyzüzetben, dohánydózsákban stb., valamint a pénz előzetes beküldése után a Székesfővárosi Pénzügyigazgatóságnál Budapest V., Szalay-u. 10.

Az olaszok meggyorsítják az abesszin

hadműveleteket

De Bono tábornokot felmentették és Bodoglió tábornagyot nevezték ki az abessziniai olasz haderők főparancsnokává

Makallé és Gorohai elfoglalása óta az olaszok előnyomulása megállt, csupán a repülő osztagok harci levékenysége fokozódik. Makallé közelében, Buia völgykanyonban megtámadtak egy 15.000 főből álló abesszin katonai tábor, amelyre húsz tonna bombát és gyilkos gépfegyvertüzet zúdítottak. Körülbelül 2000 abesszin harcos meghalt és megsebesült, de megsérült a lámadásban részvevő húsz olasz gép is. Az olasz-abesszin háborúnak eddig ez volt a legnagyobb harci levékenysége.

Nagy feltűnést keltett, hogy De Bono tábornokot, az abessziniai olasz hadsereg tábornokát felmentették állásától és helyébe Bodoglió tábornagyot, az olasz hadsereg vezérkari főnökét nevezték ki. Bodoglió kinevezése az olasz előnyomulás meggyorsítását jelenti.

Az olasz-abesszin háború most már gazdasági téren is folytatódik. November 18-án életbe léptek az Olaszország ellen hozott gazdasági büntetőszankciók, amelyekre Olaszország azzal felelt, hogy minden kereskedelmi összeköttetést megszakított az ellene ellenségesen fellépő államokkal és bevezette a legnagyobb takarékoskosságot. Olaszországban leállították az autókat, hogy ne használjanak benzint, hetekig nem esznek húst, kevesebbet világítanak és általában csak a legszükségesebbre köllenek.

Legújabb jelentés szerint az abessziniek elvették az olaszoktól 4 tankot és több foglyot ejtettek.

Üzletemet

áthelyeztem gróf Tisza István ut 52 szám IZSÓ IMRE borkereskedő házába a Gyermekvédő Ligával szemben. Szíves támogatást kér Mészáros Lajos cipész.

Hozzászólás a gazdaadósságok rendezéséhez és a hitbizományi kérdéshez

Dr. NAGY FERENC ny. miniszter

előadása a Magyar Mezőgazdasági Társaságban.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság dr. Lányi Márton orsz. gyűl. képviselő elnöklésével és a szakminiszteriumok kiküldötteinél, valamint az agrárközélet számos kifünősége jelenlétében tartotta meg első őszi ankéiját az időszakos mezőgazdasági agrárpolitikai kérdésekről. Dr. Nagy Ferenc ny. miniszter tartotta meg nagy figyelemmel fogadott előadásait a gazdaadósság rendezéséről és a hitbizományi kérdés megoldásáról. Dr. Nagy Ferenc azzal kezdte előadását, hogy a gazdaadósság rendezése nem tekinthető ajándékosztogatásnak, hanem szükségképeni kövekezménye annak az érték elfolódásnak, amely világszerint mutatkozik. Javasatait kifejlesztették a zálogleveles kölcsönök rendezése, a kataszteri tisztajövedelmek megállapításainak problémájára, az 1000 holdon felüli földbirtokosok terheinek megoldására és az egész vonalon sürgette a szociális védelem szellemét, amely az eddigi tervezetekből hiányzik. Javaslatot tett azokra a gazdákra nézve, akiknek nagy és közép-birtokaik nem menthetők meg, de ezeket mégis meg kellene tartani kisebb birtok keretében, hogy a földet szolgálhassák. Végül szükségesnek tartja a kényszerregezésnek a gazdákra való kiterjesztését és annak biztosítását, hogy azok, akik adósságaik fedezetére vagyonukat átengedik, a fedezetlen adósságok alól is mentességet nyerjenek. A hitbizományi kérdés megoldásánál arra mutatott rá dr. Nagy Ferenc, hogy Trianonnak a hitbizományos

családok is részben áldozatai. Felhívta a figyelmet, hogy ugyanakkor, amikor a földben rejlő vagyonok legyengültek, ezekkel szemben szinte észrevétlenül új nagy vagyonok és eddig ismeretlen nagy jövedelmek keletkeztek, amelyek messze felülmúlják a történelmi osztályoknak ma már roskadozó vagyonát. E tényekből kiindulva igazságosnak és a közérdekkel nem ellenkezőnek tekinti az előadó, hogyha régi történelmi családok védelméről is gondoskodás történik. A Magyar Mezőgazdasági Társaság is szükségesnek tartja a hitbizományi területek csökkentését, abban a családtagok részvételét, ellenben aggályosnak tartja azt, hogy a hitbizományi vagyonokat felügyelet alá helyezték, vagyis állandó függőségben tartásuk, szemben más vagyonokkal, amelyek korlátlanul élvezhetők. A hitbizományi családok javára ugyan korrekciót lát abban, hogy az érdekeltek közös meg egyezésével maguk is elhatározhassák a hitbizományi felleg megszüntetését. Végül arra is felhívta a figyelmet az előadó, hogy egészen a legutóbbi időkig jelentékeny földbirtok cseréli gazdát a környékbeli kisbirtokosok és földmunkások egzisztenciális érdekeinek figyelembevétele nélkül.

Több agrárkifünőség felszólalása és azon határozati javaslat megfogalmazása után, amely a Miniszterelnök ur ő excellenciájához terjesztetik fel, dr. Lányi Márton mondott köszönetet az előadónak és a hozzászólóknak.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Miday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszerár tart szolgálatot.

Ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segítség — mondja a példabeszéd. Vegyen át amsorsjegyet és szerencsés esetben mindengondjától szabadul. Ha nem nyer, jótékony-ságot gyakorol, mert az átamsorsjegyet bevételét közhasznú nyomormentő és jótékony célra használják.

Féltáru utazás Budapestre. A kereskedelemügyi miniszter a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete kéreelmére a november 27-től december 2-ig Budapesten rendezendő Nemzetközi Baromfikiállításra féltárujegy váltására jogosító igazolványokat engedélyezett. Az igazolványok a felutazásra november 26-án 0 órától december 2-án 12 óráig, a visszautazásra november 27-én 12 órától december 3-án 24 óráig érvényesek. Az igazolványok belépőjeggel együtt 2.60 pengőért megszerezhetők.

Háziasszonyok! Megjeleni a Dr. Oetker gyár ötödik kiadású fényképes ünnepi receptkönyve, melyet kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve küld: Dr. Oetker A. Tapszerművek Budapest VIII., Conti utca 25.

119 napig elevenen volt a sirban. Erről közöl pompás illusztrált cikket Tolnay Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és kiűnő tartalommal jelen meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket, remek folytatásos regényt és közel 100 kiűnő képet talál az olvasó a népszerű képsalagban. Tolnay Világlapja egy száma 20 fillér.

Körülmékeltek a világot. Egy híres magyar operazenekes feleségével együtt körülutazta a világot és mindenütt hangversznyt adott. A népszerű házaspár kalandjairól pompás képekkel illusztrált cikkben számol be a *Déliab* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat és pietykákat, valamint több mint száz képet és pompás filmrovarokat közöl. A *Déliab* egy száma 20 fillér.

Megérkezett a Futura olcsó takarmány burgonyája, melynek métermészáját 6 pengőért adják.

Most kell elkezdni a gyümölcsös téli kezelését! Az őszi ezzel kapcsolatos védekezési eljárásokat részletesen ismerd a Növényvédelem és Kertészet most megjelenő legújabb száma. Cikkeket közöl a szőlő trágyázásáról, az új borkak három hónap alatt való palackozásáról, a mértől alma termesztéséről, az almamoly leküzdéséről, az almák ize és a talaj közölli összefüggéséről, pászit trágyázásáról, a kajszi termesztéséről stb. A kérdésesen illusztrált, színes gyümölcsképek is költő lapból, a Növényvédelem kiadóhivata (Budapest, V. Földművelésügyi Miniszterium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

— Eszik még a libája?

— Vegyen neki tengerit a Futuránál.

— Tömi még a libáját?

— Vegye meg a tengerijét a Futuránál.

— Van még pulykája?

— Csakis Futuratengerivel híztalja.

HÁZI KOZMETIKA

Szépségápolás

A mai nehéz, küzdelemes élet minden ember kötelességévé teszi fiatatos külsejének megőrzését. — Napjainkban a kozmetika nem luxusa az egészséges testnek, hanem sok esetben létfenntartási szükséglet. — Hogy egy példát említsék: mennyivel könnyebb egy ápolat külsővel rendelkező (még ha kevésbé szép is) nő, vagy férfi elhelyezkedése, érvényesülése egy ápolatlan külsővel rendelkező egyénével szemben. Az elmúlt korok egyszerű arcfestése helyett a modern kozmetika fejlett eszközeivel, szépitőszereivel nemcsak kendőzi, hanem végleg meg is szünteti a különféle szépséghibákat. — Ezen rovat célja is azt szolgálja, hogy kedves olvasótáborát helyes és jó tanácsokkal lássa el oly esetekben, amikor azok szükségessé válnak.

Ezután minden héten ezen a helyen beszámolok egyik-egyik szépséghibák keletkezéséről s annak megszüntetéséről. — Természetesen egyéni tanácsra szoruló esetekben szívesen állok rendelkezésére az igen fizetett közönségnek, akár személyesen, vagy a Gyomai Ujság szerkesztőségén keresztül, ha jelzés levéllel keres fel. —

A Futuránál

(Wagner Fatalep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa és száraz szemestengeri állandóan kapható.

MEGNYITOTTAM

Gyomán Horváth Miklós ú. 57 sz. alatt (Nagy Károly bórkereskedő házában)

KOZMETIKAI SZALONOMAT,

ahol a legmodernebb speciális arcápolást végzem.

Díjtalan tanácsadás!

Egyben ériesítem a nagyjéremű közönséget, hogy

KALAP ÉS ILLATSZERÜZLETEMET

is a fent jelzett helyre helyeztem át.

A nagyjéremű közönség mielőbbi szíves támogatásával várva tisztelgettel

KOHN ICA

Az „Uj Kor” aktív katolikus orgánusa november 15-i rendkívül tartalmas számában részletes nagy cikkben foglalkozik mindazokkal a politikai (reform) s világnézeti kérdésekkel, melyek a lap körüli vitában felmerültek. A feltűnő állásfoglalás még határozottabban jelöli meg a lap irányát. Az Aradi Zsolt, Balia Borisz, Pozsonyi László szerkesztésében és kiadásában megjelenő lapban Mihalovics kanonok az A.C. igazgatója hivatalosan nyilatkozik a Prohászka Munkaközösségről. Mihalovics Vid az örök Prohászkaról ír, Szvatkó Pál a szlovenszói magyar legfiatalabb generáció arcáról, Ijjas Antal János József S. J. új nagy könyvéről. Michel Károly tartalmas tanulmánya az európai kultúra válságával foglalkozik, Tarnóczy László pedig a magyarság új középeurópai hivatásával. Szabó Zoltán szellemes cikkében a román s a bukaresti kultúra igazi képét adja, Rónay György pedig Aprily Lajosról rajzol éles és kitűnő portrét. Kiss Antal a nemrég elhunyt szentéletű magyar vizitációs nővéréről ír, Jankovich Nelly a jezsuita rend igazolásáról, Thurzó Gábor Szánthó György könyvét bírálja, kis cikkek a Coloniai Office-ről, a nagybírtok-kérdésről, a német Los von Rom mozgalmáról stb. stb. Molnár C. Pál két farszete, karrikaturák, világnapló, könyv- és üzennetrovatok egészítik ki a rendkívül érdekes számot, melynek ára 40 fillér. Mindenütt kapható. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. VIII. Szentkirályi-utca 28. fsz.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 30 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen fejtűli rendelési fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Közérdekű kishirek.

Irógép, varrógép, kerékpár csak műszerész javíthat, géplakatos ezek javításával nem foglalkozhat. — A Vitézi Rend fővágyesen elismert nemzeti védelmi intézmény. A rendi tagság különleendő szerű jellegű fogva többet jelent bármelyik egyesületi tagságnál. Hivatalos ünnepekre a Vitézi Rend tagjai mindenkor meg kell hívni és más társadalmi egyesületekkel szemben úgy az elhelyezkedésben, mint a felszólalásban az előbbség illeti meg. — Állami természetű szőlőveszélyek és oltványokat a földművelésügyi minisztérium szőlőszeli és borászati osztályán 1935 december 10-ig lehet igényelni. — A tavaszi mezőgazdasági kiállítás március 20—25 én tartják meg. — A belügyminiszter rendelete értelmében azokat, akik a közterek tisztításával érdemeket szereztek, a miniszter megjutalmazza. — A Magyar Racionalizációs Bizottság elhatározta gépeladások feltételeinek egyszerűsítését. — Jéget vermenni csak egészségügyileg engedélyezett helyről szabad. Előzőleg vizminél kell küldeni az Országos Közegészségügyi Intézetbe. — A vagyonválság buza ára november hónapban 17 P. — A házadó bevallásokat november 30-ig kell benyújtani az adóügyi irodában. — A hentesiparosok is kötelesek az állaluk készített szappanon nevéket, valamint a szappan súlyát és minőségét megjelölni.

Minden szerdán délután kosárfonó tanfolyamra megy a tanulni akaró ember.

A szegedi m. kir. Ferencz József Tudományegyetemen az 1935-36. tanév II. felére szóló rendes beiratkozások 1936. január 7-től 18-ig bezárólag tartanak. Az utólagos beiratkozás az akadémizotatásnak január 18-ig történő igazolása után február 6-ig karidékáni engedéllyel végezhető. Azok, akik nem voltak még ennek az egyetemnek hallgatói, kérvényezés útján nyert felvételi engedély alapján iratkozhatnak be. Ezek a jogi-, az orvosi-, a bölcsészeti- és a matematikai és természettudományi kar tanártestületéhez címzett felvételi kérvényeket 1935. december hó 31-ig nyújthatják be. Tandíjmentesség iránti kérvények a jogi, az orvosi és a matematikai és természettudományi karon 1936. január 18-ig, a bölcsészettudományi karon 1936. január 6-ig nyújthatók be a dékáni hivatalokba. Ide vonatkozólag a Budapesti Közlöny 1935. november második felében megjelenő számaiban közölt részletes hirdetés nyújt bővebb tájékoztatást.

Ellenőrzik az állatkinzást.

A belügyminiszter az állatkinzások szigorubb ellenőrzését írta elő egy rendeletében, meri a több oldalról beérkezelt panaszok szerinti az utóbbi időben nagyon elszaporodtak. A kiadott rendelet szerinti az állatkinzásnak vagy durva bánalmazásnak fogalma alá nemcsak a heves fájdalom okozó bánalmazás (ülés, verés, szúrás, stb.) esik, hanem az állatnak munkában túlerőltetése is. Következőképpen a leromlott, lúcsigázott, vagy lútfialat állatoknak tesli erjükkkel aránytalanul nagy lcher vonására való felhasználása is állatkinzás. A hatóságok a fokozott ellenőrzésre és az állatok védelmére vonatkozó törvényes rendelkezéseknek teljes erjlyel való végrehajtására utasította az alispán.

Zöldkereszt ebédeltetési akció. A belügyminiszter legutóbbi szemléje alkalmával elhatározta, hogy a jövő évben az egész országra kiterjedő téli ebédeltetési akciót indít zöldkereszt elnevezés alatt. Ezidén próbaképpen a szeghalmi járás 3 községében indul meg az akció az arra legjobban rászorult 100—100 iskolásgyermekek között. Az akciót az eddigi jóétkonykodó szervek bonyolítják le. A miniszter akciója ehhez fog csatlakozni bizonyos pénzbeli támogatással.

Köszönetnyilvánítás.

Az emberi szív legmélyebb hálájával mondunk ezúton köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk ravatalánál megjelenve osztoztak kímondhatatlan fájdalomunkban.

Gyoma, 1935. nov. 16.

Ugor István és családja.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe november 15-16-1 22-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Gózon Lajosné Oláh Margit fia Lajos ref., Danodai Mária leánya Julianna ág. h. ev. Oláh Mátyásné Gellai Viktória fia Mátyás r. kat.

Házasságot kötöttek:

Papai János — Sebők Erzsébet, Harmati Imre — Ágoston Vilma, Csáki István — Csáki Eszter, B. Kiss Lajos — Perzi Erzsébet, Gyurica György — Nagy Margit, Kruchió Gábor — Szilágyi Zsuzsánna.

Meghaltak:

F. Kiss László 58 éves ref. Szabó Lászlóné Baráth Eszter 50 éves ref. Bene Józsefné Dúcsa Eszter 64 éves ref.

SPORT

Északi II. o. bajnokság XI. 23-án:

1 MTK	11	9	1	1	54	9	19
2 MSzSC10	8	1	1	36	15	17	
3 ETK	11	6	3	2	37	8	15
4 GySC	11	5	4	2	26	16	14
5 GyTK	10	6	—	4	15	23	12
6 Törek.	9	5	1	3	19	13	11
7 Turul II 10	4	2	4	30	23	10	
8 BISE	7	4	1	2	14	9	9
9 Máv II. 10	1	3	6	13	32	5	
10 KTE	10	2	1	7	11	35	5
11 TAC	8	2	—	6	9	23	4
12 Hunyadi 7	—	1	6	4	36	1	
13 VSE	7	—	—	7	4	30	—

November 24-i program:

Gyomán: MTK—GySC.
Mezőberényben: BISE—Törekvés.
Mezőtúron: Szövogyár—Hunyadi.
Szarvason: Máv II—Turul II.
Vésztőn: TAC—VSE.

Múlt vasárnapi eredmények.

MTK—Turul II. 2:0 (0:0)
Szövogyár—KTE 2:0 (1:0)

SPORTHIREK

Bíróküldés. MTK—GySC bajnoki mérkőzést Huszár szöv. bíró fogja vezetni.

GyTK—BISE vásár miatt elmaradt bajnoki mérkőzés közös megegyezés alapján november 26-án — csütörtökön — délután 2 órai kezdettel kerül lejátszásra, Gyomán.

GySC asztali teniszezői szorgalmas tréninggel készülnek a november 25-én — hétfőn — kezdődő háziversenyre, melyen egyéni és páros küzdelmek lesznek. A tréningeket szép közönség látogatja, hölgyek azonban eddig távollattartották magukat a részvételtől. E miatt vegyes—páros, a háziverseny programján nem szerepel. Reméljük, hogy jövőben a hölgyek nagy számban fognak résztvenni a kedélyes ping-pong tréningeken.

GyTK dec. 1-én tartja évváró vacsoráját a Hollerban. Vacsora marhapörkölt ára személyenként 80 fillér. A sportpártoló közönség szíves párlfogását kéri a Vezetőség.

Matyas II. Tamás, a GySC rövid időn keresztül volt tréner, a BISE-hez igazoltatta le magát. Értesülésünk szerint a GyTK elleni mérkőzésen fog bemutatkozni új egyesületében.

Bartha József, volt GySC játékos ügyét az amatőrszűri fogja tárgyalni.

Matlak Márton régi lábsebe a Hunyadi elleni meccs után kiujult s emiatt az MTK ellen nem játszhat. Poszóján Jeney fogja helyettesíteni.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

GySC holnap—vasárnap—este 8 órai kezdettel szezonzáró vacsorát rendez az Uri Kaszinóban. Menü: borjupörkölt körítéssel, 1 teríték ára 80 fillér. A vacsorán részt vesz dr. Gidófalvy Pál, a Délmagyarországi Labdarugók Asszociációjának elnöke is. Jelentkezni lehet a vendéglősnél.

Gyomai és endrődi sportársadalom nagy érdeklődéssel tekint a holnapi MTK—GySC bajnoki mérkőzés elé. Ha az idő is kedvező lesz, úgy — előreláthatólag — egy nagyon élvezetes mérkőzésben lesz része a közönségnek. Reméljük, hogy az állóhely közönsége végre már abba fogja hagyni azt a visszatartó szokását, hogy az idegeneket buzdítsa s helyette ez alkalommal a gyomai csapatot fogja lelkesíteni. Az erőviszonyokat tekintve az előre látható eredmény: döntetlen.

A csabai egyesbíró a szerda esti ülésen a következő határozatokat hozta: Elutasította a M. Törekvés óvását az ETK ellen; KTE—M. Törekvés meccset december 8-án kell lejátszani; Turul II—Hunyadi bajnoki mérkőzést megsemmisítette és elrendelte az újrajátszását.

GySC—Hunyadi 5:0 (2:0)

Gyoma, bíró: Takács.

GySC vasárnap játszotta le bajnoki mérkőzését a II. oszt. leggyengébb együttesével. A GySC, ha nem olyan tartalékosan állt volna ki, úgy kétszámjegyű eredményt is elérhetett volna. GySC kezd és mindjárt támad is, de eredményt csak a 13 p-ben ér el Jenei gyönyörű fejeséből (1:0). 39 p-ben Kiss S. kitör és a benragadt kapus mellett gólt lő. (2:0) Féldídig az eredmény nem változik.

Szünet után a csatársor Sebőkkel megerősödve nagyon szépen kombinál. 17 p-ben Kiss Zs. a tartalék jobbszélső lefut és kapura lőtt labdáját a szemfüles Ehrman beteszi. (3:0). 27 p-ben Kiss S. átadását Fried, a mezőny legjobb embere fordulásból lövi be. (4:0) 32 p-ben Kiss S. beállítja a végeredményt. (5:0). Takács jól vezetett. Bathory.

GyTK—M. Törekvés 1:0 (0:0)

Mezőberény, Bíró: Boross.

Törekvés kezdéssel indul a játék, inkább Törekvés fölény mutatkozik. A GyTK védelem azonban helyén van és minden akciót idejében rombol szét. A Törekvés támadásokat gyors GyTK lefutás követi, hogy eredményt elérni nem tudnak, ez a csatárok gólképtelen-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökerez szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája
CEGLÉD

Budapesti Iroda VI., Andrássy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

ségében keresendő. Törekvés fölénytelennel ér véget a féldí. Szünet után a GyTK rákapcsol és állandó fölénybe kerül, aminek eredménye a 17 p-ben jut kifejezésre. Bartik II. szabadrugása Barthához jut, ki gondolkodás nélkül vágja a hálóba a labdát. 1:0. Állandó GyTK fölénytelennel ért véget a mérkőzés. Jók voltak a GyTK-ból a közvetlen védelem. Vatai elsőrangú nyújtott a halvesorban. Csatársorban Bartha volt a legjobb. A csapat többi része is megfelelt. Mindezekről eltekintve a csatársor nagy bűne, hogy túl sokat dribliznek. Jó volna, ha megszivelnék, hogy a 16-osról minden helyzetből löjjenek és kevesebbet önzősködjének, elvégre mindegy, hogy ki rugja be a gólt, egyforma érdeme az mind a 11 játékosnak. Boross kitűnően vezetett.

—Cs.—

ETK—TAC 4:1 (1:1)

Endrőd, bíró: Huszár.

ETK kezdi a mérkőzést, mindjárt támadólag lép fel, azonban a csatárok nem elég erősek. A 9 p-ben Lacsny sarokrugását Simon kapásból bevágja. Az ETK ezután teljesen leáll és a TAC veszélyes támadásokat vezet, egyelőre azonban az ETK megmenekül a góltól. A 32 p-ben Debreceni I. hosszú labdáját R. Kiss kapja, aki lefújja az ETK védelmét és kiegyenlít. A féldí unalmas mezőny játékkal telik el. A második féldíben a az ETK igyekszik eredményt elérni és Lacsny sarokrugását Hunya a kapus kezeiből rugja a hálóba. A második féldíben feltűnő friss Lacsny erős lövést küld kapura, a kapus kiejri és Kovács II. a hálóba rugja a bőrt, a 28 p-ben.

Az ETK utolsó gólját Simon 16-ról rugott szabadrugásából Peiyva teszi be.

A csapat gyengén játszott és elbizakodottan. Kitűnt, kevés dolga ellenére, Timár kapus, Simon a mezőny legjobbjai és a II. féldíben Lacsny ETK. Faragó, Nagy és R. Kiss a TAC-ból. A bíró jól vezetett.

ifj. Dinya Vilmos.

A gyomai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
3848/1935. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Magyar Általános Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Dinya Jánosné szül. Puskás Mária végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1300 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő, Endrőd községben fekvő, s az endrődi 2414 sz. tkvi betétben A. r. 1. sorsz. 5056 hrsz. 1. h. 1435 n.-ől területű és Dinya Jánosné sz. Puskás Mária nevében álló szántó a paphalom dűlőben ingatlan 2276/50 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935. évi december hó 13. napján d. e. 10 órakor Endrőd községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: XL. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretek tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni (1908: XL. 25. §.).

Gyoma, 1935. évi aug. hó 17. napján.

A kiadmány hitelűl:

Ugor kiadó.

Ingatlanforgalom

Dr. Tardos Géspár gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Trajtyk Géspár és nejétől 700 P.-ért.

Kiss Lajos és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy matakerti lakóházat Vatai Lajos és társaitól 750 P.-ért.

Id. Kéri Gábor gyomai lakos vett 1 hold 1314 n.-ől tanyai szántót P. Kovács Lajos és társától 1100 P.-ért.

Gellai Imre (nős Varju Máriaival) endrődi lakos vett 2 hold 549 n.-ől kölesfenéki szántót Farkas Lajos és nejétől.

Publikáció

A Révlaposon ezer négyszögöl föld, szőlőnek és gyümölcsösnek igen alkalmas, eladó. Folyó víz, liget mellett, nyaraló építésére is szép hely. Cím a kiadóhivatalban.

A Futuránál (Wagner Fatelep) száraz morzsolt tengeri, Ella és nyárirózsza burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa állandóan kapható.

Terék Mihály Horthy Miklós ut 77 sz. háza eladó.

Kruchló Mihálynak 5 hold földje, tanyaépületekkel eladó. Erdeklődni lehet a helyszínen VI. 515 sz. tanya.

Publikáció Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy cipőüzletemet Horihy Miklós ut 29 sz. alá a Bogár hentes házába helyeztem át. Kész cipőket állandóan tartok raktáron, mérték utáni rendeléseket a legjutányosabb áron vállalom. Szíves pártfogást kér Valach Vince cipészmeister.

Győződjön meg, hogy divatkalapot, sapkát legolcsóbban kaphat ifj. Alt Vince kalaposnál Endrődön, az Ipartestülettel szemben Kalapfestést, javítást szakszerűen készít jutányos áron.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég, tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frisségetésű téglá és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Eladó a Fudéri dűlőben 2 kishold föld kedvező feltételek mellett. Felvilágosítást nyújt Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Bank.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 n.-ől és 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá Köröstarcsai vasútállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.289.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

RÁDIÓT A TANYÁRA

A magyar rádió most ünnepli fennállásának tiz esztendő jubileumát. Tiz esztendeje áll a magyar közönség szolgálatában, hogy a nagy világ híreit, a közgazdasági, közegészségügyi, politikai és más tudnivalókat aktualitásuk pillanatában a legdugottabb helyekre is elvigye és a mellett szórakoztasson bennünket. A rádió használata igen sokszor jelentékenyen, sőt döntően befolyásolhatja az életünket, különösen a gazdák életét, akiknek nem mindegy, hogy mikor értesülnek, vagy értesülnek-e egyáltalán az időjárás várható változásairól, a termények kínálatának és keresletének hullámzásairól és a napról-napra változó ár alakulásokról. Az a gazda, aki előre tudja, hogy másnap esőzés indul meg, bizonyára nem kezd el aratni és a gazda sem igyekszik másnap tudni terményein, amikor tudva tudja, hogy az árak lefelé eső tendenciát mutatnak. Rádió nélkül azonban nem lehet ilyen irányu tájékozódást, szeresni. Ujságot a gazdák nemigen járatnak, vagy ha járatnak is, sokkal később kapják meg őket, mint a rádió híreit.

De van a rádióknak más előnye is. A másor tele van mezőgazdasági vonatkozású előadásokkal, amelyeket a gazdáknak érdekükben állna végighaligatni. Elsőrangú szakemberektől kaphatnak olyan tanácsokat, amelyek megfogadása feltétlenül hasznukra válhat. Rádió nélkül az ilyen előadások meghallgatására fe-

lesleges fáradságot, lényegesen több időt, sőt pénzt kell áldozni, mert be kell menni olyan nagyobb helyekre, ahol szakelőadások állnak rendelkezésre. A gazdáknak be kell látniok, hogy rádió nélkül ma már csak a modern élettel való együtt-haladás kockázatásával élhetnek. Ezt nem éri meg az az egy-két pengő, amely-

nyibe a rádió előfizetése kerül. Fizessenek elő a gazdák a rádióra, hogy kint a tanyán is lépést tarthassanak az élettel. Rádiót a tanyákra, rádiót a kis zsúffedeles házakba, mert a rádió a gazdák részére jobb gazdálkodási és jobb értékesítési lehetőséget nyújt, azonban a rádió előfizetési díjakat is csökkentsék.

Csütörtök délben ünnepélyesen fogadták Bay József megválasztott gyomai református lelkészt

Bay József megválasztott gyomai református lelkész és felesége előbbi működése helyéről: Biharzsadányból november hó 28-án délben a dévaványai vonattal Gyomára érkezett, hogy elfoglalja új állását.

Az új gyomai református lelkészt a pályaudvaron, a presbiterium és a különböző református egyesületek vezetőinek élén nagyszámu közönség fogadta. Bay Józsefet elsőnek Répás Pál elnök-lelkész üdvözölte, majd Bay József válaszolt. Utána a Református Leányegylet nevében Németh Gizike és Papp Ilonka csokrot nyújtottak át a tiszteletes asszonynak.

Az ünnepélyes fogadtatás után az egybegyűltek elkísérték az új lelkészt és feleségét a paplakba, amely előtt az iskolás gyermekek várakoztak rájuk és nagy óvációban részesítették a lelkészi házaspárt.

A beiktatást december 1-én, vasárnap délelőtt tartják meg a következő ünnepi programmal:

Délelőtt fél 10 órakor ünnepi istentisztelet. Prédikál: Bay József lelkész.

Az istentisztelet után presbiteriumi diszgyűlés az egyháztanács termében.

Déli 12 órakor ünnepi ebéd az Uri-Kaszinóban.

Gyoma és Endrőd községek legelő forradalma

A lucernaakció előjegyzéseit december 15-én lezárják

Az alföldi zöldmezőszövetség fáradhatatlan apostolai járták az országot, felrázzák a gazdaközönyt és terjesztik a földművelés alapigéjét: a takarmánytermesztést, a rél- és legelő gazdálkodást.

November 26-án este 8 órakor érkezett járásunkba Tolvaly Z. Géza, az alföldi zöldmezőszövetség központi gazdasági felügyelője. A vonatnál Wagner Márton és Nagy Károly várták a központi felügyelőt, akikkel megbeszélte a 27 és 28-iki

gyomai programot, azután Endrődre ment Kovács Imre endrődi tanító kíséretében és egyenesen a Kisgazda-körbe mentek, ahol a kör nagyszámu tagjaival aktuális gazdasági kérdésekről folytattak megbeszélést.

Haresás és Kecskés-zugi legelőszemle

Másnap, 27-én Tolvaly Z. Géza felügyelő Kovács Sándor községi gazda, zöldmező tilkárrel kimentek a haresás és

kecskés-zugi legelőre, ahol Tolvaly felügyelő kijelölte a legelő határ biztosításához szükséges fasorokat: a szakaszhatár és szélvédő pászták helyeit, azután megtekintette a községi faiskolát. Délután a község házában a még szükséges üzemtervi adatokat vette fel.

Előadás a legelő javításáról

Délután fél 5 órakor a községi képviselőtestület és több érdeklődő gazda előtt Tolvaly felügyelő mindvégig lebilincselő előadást tartott a községi legelő javításáról és a még ez év őszén végrehajtandó legelőjavítási munkálatokról: a legelő réthasogatóval való meghasogtatása, a még a legelőn diszró gyomoknak összegyűjtése, elégetése és a kijelölt fásítás elvégzése. Végül a zöldmezőszövetség lucernaakcióját ismertette, amelyre a lelkesedés jelei szerint több mint 100 gazda jelenkezik.

Tömeges belépések a zöldmező szövetségbe

Endrőd község, mint erkölcsi testület a november 19-iki gyűlésén belépett az alföldi zöldmező szövetségbe. Eddig a társasági és egyéni tagok belépése 200-on felül van.

A legszebb reményeket építi a zöldmezőszövetség Endrőd gazdáinak önludatos megértésére és lelkesedésére.

A gyomai alsórészi olvasóköri előadás

Dacára a széleskörű publikálásnak és a nyilvánvaló gazdaráérésnek, csak 50 gazda jött el a hirdetett előadásra, ahol a gazdákon kívül még Pánczél Emil főjegyző, Kaló Lajos jegyző, Thaisz Lajos gazd. felügyelő és Wagner Márton szerkesztőnk is megjelentek.

Kruchió Lajos alelnök üdvözölte a megjelenteket és Wagner Mártonnak adta át a szót, aki a délelőtti pulykavásárról tartott rövid beszámolót, azután Tolvaly Z. Géza tartotta meg nyugodt, közvellen és a szakmában zsinórbiztos érvű előadását a legelő karbahozásáról és gondozásáról, Azután

átért a már hónapok óta propagált, lucernaakcióra. Részletesen elmagyarázta a lucerna-telepítés talaj előkészítését: előtte való évben trágyázott és kapással bevetett területet szabad igénybevenni. Eselleg: 2 éve trágyázott és ha az idén kalászos volt belevetve, de ha annak learatása után azonnal tarlóbuktatást végeztek, ez is alkalmas. Elengedhetetlen az őszi mély szántás. Vigyázzunk, nehogy a mély szántásnál körülbelül 2 cm.-nél vastagabb szüregel szántunk fel. Tavasszal nem szabad azántani, csak lazítani, amely munka után hengerrel kell tömöríteni a felsőréteget és ebbe vessük azután a lucernát, de csakis egyedül lucernát.

Az akcióban résztvevők kat. holdanként 13 kg. magot és 50 kg. szuperfoszfát műtrágyát kapnak, ami 35 pengő érték. Ezért ők 1937 évi első kaszálásból 5 q lucernaszénát adnak vissza (q ként 5-pengővel számítva 25 P.) és 1938-ban 10 kg. lucernamagot adnak vissza, ami cca 10 P. értékű.

Az akcióban résztvevők csak december 15-ig jelentkezhetnek.

A mindvégig figyelemmel hallgatott előadás az 50 hallgatóra mély benyomást tett.

Kató Lajos jegyző bejelentette a hallgatóságnak, hogy az idén kérelmekkel hadjárattal indít az aranka ellen.

Másnap, 28-án délelőtti külső szemlélet tartott Tolvaly felügyelő és délután 2 órakor a község házában tartott előadást, amelyen ismét 13-an voltak ott, jórészt azok, akik előző este is hallgatták őt. Este 5 órakor utazott vissza Budapestre.

A szemle-utóról majd legközelebb írunk.

Liceális előadások a polgári iskolában

Ismeretterjesztő előadások ezek, főként a szülők, de minden tanulni vágyó felnőtt számára. Kéthetenként, szombaton az esti órákban tartja a polgári iskola tanári testülete.

F. hó 23-án este 6 órakor Palotás István hitoktató lelkesen beszélt a vallás-iskolaotthon kapcsolatáról. Egymagában egyik sem tehet sokat, de együtt, egységes szellemben dolgozva egy jobb, becsületesebb, erősebb nemzedéket nevelhet. A szülők ismerkedjenek meg az iskolával, ott szívesen közlik

velük, hogy ők milyen szellemben dolgoznak és tanácsot adnak, hogy mit tegyenek gyermekük jobb jövője érdekében.

Egynagy igazságra világított rá Palotás tiszteltes ur: Nem mondani kell a jót, hanem tenni. A szülők beszéde, tettei, az otthon minden hangja, kövélendő példa a gyermek számára, akár jó, akár rossz legyen az. „Ne küld a templom-

ba a gyermekkel, hanem vezesd”. Ezt el lehet mondani mindenre. A szülők éljenek úgy, hogy a gyermek előtt sohase kelljen szégyelnie, amitől látnak, hallanak, utánozva tanulnak.

A polgári iskola tanári testülete idejét és tudását nyújtja a szülőknek, nem kérve semmit, csak azt, hogy jöjjenek és hallgassák meg őket, hogy ebből saját maguknak és gyermekeiknek hasznuk legyen.

Gyoma és Endrőd viriliseinek 1936 évi névjegyzéke.

A járási főszolgabíró most állította össze Gyoma és Endrőd egyes községeiben.

Gyoma viriliseinek névjegyzéke:

Rendes tagok:

1. vitéz Purgly Emil Battonya	P.	5490.68	*
2. Hartenstein Ignác Gyoma	„	2946.41	
3. özv. csáki Geiszt Gyuláné Gyoma	„	2844.47	
4. Schwartz Gyula Gyoma	„	2518.43	
5. Osváth Sándor Gyoma	„	2029.42	
6. Debreceni Endre Gyoma	„	1162.38	*
7. Piko Béla Gyoma	„	888.65	*
8. Dr. Vadász Pál Turkeve	„	830.27	*
9. Hajnal Ferenc Turkeve	„	745.36	*
10. Dr. Szilágyi Ferenc Gyoma	„	696.13	*
11. Mádny Aladár Gyoma	„	547.16	*
12. Lénárt Bálint Gyoma	„	1016.40	*
13. Bácsy Elek Gyoma	„	438.90	*
14. Dr. Chriszlián Kálmán Gyoma	„	459.45	*
15. Dr. Singer István Gyoma	„	449.45	*
16. Grósz Zoltán Gyoma	„	883.33	*
17. Dr. Tardos Gáspár Gyoma	„	437.72	*
18. vitéz Dr. Haviár Gyula Gyoma	„	429.33	*
19. Lénárt József Gyoma	„	830.75	*
20. Béres Mihály Gyoma	„	820.79	*

Póttagok:

1. Lénárt Péter Gyoma	„	796.30	
2. Simon Ignác Turkeve	„	776.52	
3. Kiss Istvánné Turkeve	„	747.16	
4. Pfeiffer Ádám Gyoma	„	729.30	

Endrőd viriliseinek névjegyzéke:

Rendes tagok:

1. özv. Czihal Károlyné Turkeve	P.	1290.16	
2. Dr. Ádám Ferenc Mezőtur	„	1188.42	*
3. özv. Szatmári Andrásné Mezőtur	„	1128.92	
4. Csernus Mihály Endrőd	„	1043.08	*
5. Dr. Ugrin Nándor Endrőd	„	802.06	*
6. Hanyec Vince Endrőd	„	779.19	
7. Alapy Andor Endrőd	„	739.04	*
8. Varju Fülöp Endrőd	„	735.46	
9. Ugrin István Endrőd	„	649.10	*
10. Dr. Ugrin László Gyula	„	631.36	*
11. Dr. Kovács Péter Gyoma	„	623.74	*
12. Uhrin M. Imre Pestszenterzsébet	„	612.49	
13. Bácskai István Endrőd	„	573.52	
14. Kalmár Imre Endrőd	„	546.30	
15. Kovács Mátyás Endrőd	„	539.48	*
16. Iványi Imre Endrőd	„	534.82	
17. Ugrin Sándor Endrőd	„	534.29	
18. Kalmár Bálint Endrőd	„	528.52	
19. Kalmár Károly Endrőd	„	521.17	
20. Varju József Endrőd	„	500.08	

Póttagok:

1. Uhrin Vendel Endrőd	P.	477.48	
2. Kalmár Vince Endrőd	„	456.56	
3. Szabó Elek Endrőd	„	456.08	
4. Ugrin Benő Endrőd	„	438.12	

* Tájékoztatásul közöljük, hogy a diplomával rendelkező adózók adója kétszeresen számít és így rangsorban azok elé kerülnek akiknek egyszeresen számított adójuk nem haladja meg a diplomások kétszeresen számított adóját.

Keselyősi dal (1933)

Ott Keselyősen, hol a Szepesnek Száraz, holt medre szalad keletnek Elnémult a dal, a fűrsem beszél. Őszi felleget hajt a hideg szél. Kődös reggelek, kopár a róna. Lékaszált mindent az ősz sarlója. Fekete varjúk károgya szállnak. Bús siralói a meleg nyárnak.

Itt, ott már kikeit, zöldel a búza. Soká fonják még azt koszorúba. Remeg a fagytól, várja a telet, Melegét adó kis hópelyheket. Itt Keselyősen, e helyt élek én. Itt szántok, vetek apám örökén, Kint a pusztában esendes kis tanyán, Mely szülőföldem, édes jó anyám.

Vadludak szállnak felettem délnek, Mint lelkemből a vágyak, remények. Vágyódik lelkem el innen mezsze, Hol a munkámnak van becsülete. Hisz az nem lehet, hogy itti éjlek én! Szóradjon minden érzés itt belém. Fényből ne kapjon több részt életem, Mit kormos lámpa fényé ad nekem.

Szeretem földem, hisz kenyeret ad. Száradni ezért lelkem nem szabad. Nem tehet róla, hogy ily' a pohár Melybe szenvedés a bú s gondja jár. Életem mécsese néha negrebben, Azt hiszem, lerogy a bú-keresatem. Csendes kis sírban volnék rég talán Ha te nem volnál édes, jó anyám.

Bánatos arcod hitel ad nekem, Hallom szózatod, légy jó gyermekem! Édes Istenem, de sokszor sírtam. Ő csak azt mondta könnyezve: „Fiam!” Borús életem, nehéz a kereszt. Csüggedő lelkem az Istenet keresd. Lebogjon benne, lángoljon a hit, Meglásd, az Isten egyszer megsegít.

Kruchió Endre.

Szerdai esték

Mult szerdán a Némelvárosi Olvasókörben dr. Legeza Tibor a Gyomai Közművelődési Egyesület egyik legjelentősebb előadója tartott érdekes előadást, mely különösen a serdülő ifjuságra volt nagy nevelő hatással.

A büntetésekről, a vétségekről és a kihágásokról beszélt, ismertette a büntetések nemét, magyarázta a halálbüntetést, fegyház, államfogház, börtönfogház, pénzbüntetés és a dologház közötti büntetéseket. Megjelölte azokat a körülményeket, melyeknek fennforgása esetén a bűncselekmény elkövetője a törvény szerint nem büntetendő, ennek kopcsán felsorolta az öntudatlan állapotot, amennyiben a bűncselekmény elkövetője e miatt akarvának szabad elhatározási képességgel nem bír, vagy ellenállhatatlan erő, vagy fenyegetés által lett kényszerítve a cselekmény elkövetésére, esetleg saját, vagy hozzátartozója életének, vagy testi épségének közvetlenül veszélyeztetése miatt követte el azt és hasonlóan sorolt fel egyéb idevonatkozó eseteket. A büntetés kiszabásánál figyelembe veendő súlyosbító és enyhítő körülményekről értekezett még és külön képietesen ismertette a bűncselekménynek kísérletét és annak

MINDEN
KONYHA
SZÁMÁRA!

A Dr. OETKER-féle sütőporok

a csekélyebb értékű utánzatokkal szemben a következő előnyei vannak:

1. Sikertelenség a tészták és sütemények elkészítésénél ki van zárva.
2. Határtalan a tartóssága: Dr. OETKER-féle sütőport készletben lehet tartani.
3. Takarékos a használatban.
4. Semmiféle utóíz nem hagy hátra.
5. A tészták lágyak és olyan könnyen emészthetők, hogy még a gyengegyomruak is elbirják.
6. Az eredeti receptek elkészítése minden háziasszonynak élvezetet szerez.

A Dr. OETKER-féle sütőpor

(levelelőként 12 fillérbe kerül) mindenütt ézerszeresen bevált receptekkel kapható. Budapest, VIII., Conil-utca 25.

befejezett cselekményét, végül a szándékosság és gondatlanságnak a büncselekmény elkövetésénél figyelembe jövő szerepéről szövegezte és a hallgatóság által hozzáintézett azon kérdésre, hogy az utóbbi napokban halálra ítélt bankrablók közül az, aki a bankban ben sem volt, miért kapott halálbüntetést, arra válaszolt és kifejtette a részességre vonatkozó szabályokat a felbűjtő és büntegéről emlékezve meg.

Szöke Ferenc igazgató ezuttal dr. Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazd. Kamara Igazgatójának „Fát az Alföldre” című cikkét ismertette.

A fásítás és erdősítés kérdéssel eddig nem foglalkoztunk kellő komolysággal. Külkereskedelmi mérlegünkben a fából hozatal képezi a legsúlyosabb tételt, A fát azonban nem elég csak elültetni, hanem azt ápolni, gondozni is kell. Maga az ember is óriási pusztítást visz végbe a mások fásításában. Szigorú büntetéssel kellene a fapusztítókat sújtani.

Nem tudja az, aki fát nem ültetett, hogy mi az: fát felnevelni. Minél több fát az Alföldre.

A kísértő műsorban Oláh Erzsike énekszámával, Hajdú Ilona és Mónus Zsuzsika egy-egy szép irredenta szavalattal, Molnár Gyula humoros magánszámával vett részt.

Következő szerdán este 7 órai kezdettel Fehér István tart előadást az Ipartestületben.

Leleményes önsanyargatók. A legérdekesebb artistatrukkok-ról kiünő képekkel illusztrált cikkben számol be a Délibáb új száma. A népszerű színházi képeslap pompás képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, löbb mint száz gyönyörű képet, színházi beszámolókat, pletykákat és párhuzamosan érdekes és gazdag filmrovatot közöl. A délibáb a legolcsóbb színházi képeslap, egy száma 20 fillér.

Csak hozott valamit a pulykaexportvásár

Az előző esőben felázott utak miatt csak mintegy 1500 pulykát hoztak a vásárra.

A minimális 70 filléres kilogrammonkénti pulykaár helyett 80—86 fillért adtak a kereskedők.

Almúlt a pulykaexportvásár. A környék nem nagyon erőltette meg magát, nem sok vidéki pulykát hoztak el. Ennek oka valószínűleg az utakban kerecsendő.

A Külkereskedelmi Hivatal és a Mezőgazdasági Kamara kiküldöttei már reggel megjelentek a piacon és megkezdtek az ellenőrzést. Kint volt a helyi baromfi értékesítő bizottság vezetősége és tagjai is. Nagy reménységgel, több autóval és sok kétreccel 5 exportőr cég jött el. A község is kirukkolt: 3 tizedes mérleggel várta 3 esküdt az ellenőrző mérlegeléseket.

A vásár már a gazdák izgalomával kezdődött, mert futóüzéként terjedt el a hír, hogy az exportőrök karlelibe léptek és a pulykaért kilónként 80 fillért ajánlanak.

Fokozták még ezt az izgalmat a Szarvasról eljött gazdák egy-némelyike, akik azt állították, hogy a keddi, tehát előző napi szarvasi piacon 90 fillért ígérték Szarvason a kereskedők a pulykák kilójáért.

A helyi bizottság vezetősége kérte az exportőröket, adjanak magasabb árat, mint a 80 fillér, de azok bizonyították, hogy nem adhatnak löbbit — és az exportőrök ki is tartottak a 80 filléres ár mellett.

Megtört a jég: a mezőituri kofa 86 fillérért vett egy csapat pulykát

Mikor a kiskereskedők tuléptek az exportőrök kitarított 80 filléres árára, a „szakértők” véleménye szerint, ezzel megkonfirmáltak az exportőrökkel, akikről olyan ellenőrzhetetlen híri is terjesztettek, hogy a vásár kezdetén 10.000 pengőt tettek le egymás között arra az esetre, hogy aki megszegi a 80 filléres árat, az elveszti a befizetett pénzét.

Az apró, de sokszor szenvedélyes helyzetek mindig elsimultak. De a tenyésztőket nem nyugtatta meg az a kimagyarázás sem, hogy már a 80 fillér is túlzott ár. Még azok is elégedetlenkedtek, akik eladták már a pulykáikat.

Végre, de már 11 óra körül, felmorajlik az első gátszakadás: egy mezőituri kofa 86 fillérért

vett meg egy csapat pulykát és már viszik is a Holler vendéglő előtti községi mérlegre a pulykákat.

Ezután már sűrűn gomolygott a tömeg, de csak a kiskereskedők körül, akik 82, 84 filléreket is adtak a vett pulykákért.

De az exportőrök még mindig csak 80 fillért adtak volna — és akadt közöttük, aki a kétreccit üresen vitte vissza.

Vége a vásárnak

Az exportőrök becslése szerint mintegy 1500 pulykát adtak el a vásáron. Ha 6 kilós átlagsúlyt számolunk, ez 9000 kiló, tehát mintegy 7000-7500 pengő.

Ha azt számítjuk, hogy a pulyka minimálizált ára 70 fillér volt, tehát kilónként 10 fillérrel kaptak többet a tenyésztőink. Így mintegy 900 pengő haszon mutatkozik, amit vásári haszonként könyvelhetünk el, mert ha csak rendes piac lett volna, akkor talán csak a minimalizált 70 fillért kapták volna gazdáink.

Tanulságok

Talán, ahogyan Budán is csak egyszer volt kutyavásár, úgy Gyomán is csak most, az egyszer volt pulykavásár. Mert kutyavásárról is csak úgy lehet tartani, ha kutya is van hozzá, azonképpen a pulykavásárhoz is pulyka kell. Márpedig a gyomai gazdák kivétel nélkül fogadkoznak most, hogy nem kinlódnak löbbit pulykával. Inkább esírkét és kacsát tenyésztenek, de a pulykával egyelőre éppen torkig vannak.

Igazat is adunk mi is a gazdáknak. Már évek óta nincs arányban a pulyka eladási ára a tenyésztési eséllyel és a vesződséggel. És mert a pulykát csak az idénykor, november és decemberben lehet tömegesen értékesíteni, ezért tágabb tere nyílik az exportőröknek, akik kevesen vannak és meg is értik egymást, hogy tényleg elvegyék a kedvét a gazdáknak a pulyka tenyésztésétől. A esírkét mindig lehet értékesíteni, annak nem kell olyan nagy fenekelt keríteni.

Note minderről beszélünk még a télen.

Most is ökölbe szorított kézzel állt több község tenyésztője 5 exportőrrel szemben és megint a gazdák maradtak alul.

Gazdák: szervezkedni, szervezkedni.

Utolsó napok!

A M. KIR. JÓTÉKONYCÉLU
ÁLLAMSORSJÁTÉK

h ú z á s a
m á t

december 5-én

Próbálja ki szerencsését és a legközelebbi bank, sorsjegyarúsító vagy dohánytőzsdében szerezz be 3 pengőért az államsorsjegyet. Kis kockázat, nagylehetőség.

40.000 aranypengőt
nyerhet.

A 10 éves magyar rádió

0.5 kilowattól—120 kilowattig.

Mosolyogva gondolok vissza arra az időre, amikor még az egyszerű katód iztítású csövekkel próbálkoztunk néhány külföldi adóállomás műsorát fejhallgatónkban élvezhetővé tenni. Bizony tíz év távlatában szemlélhetjük csak, hogy milyen nagyot fejlődött azóta a rádió.

Az a néhány adóállomás olyan gyenge energiával (0.5—3 kw.) sugározta műsorát, hogy kezdetleges vevőgépeinkkel csak nagyon jó légköri viszonyok mellett tudtunk elfogadható eredményt elérni. Ebben az időben még kockázatos is volt a rádiózás, mert a törvény szerint két millió korona pénzbírsággal, vagy husznapi elzárással büntették azt, aki rádió vevőberendezést tartott üzemben. Majd 1925 ősszén kezdte meg kísérleti adásait a Műegyetem a ma már unreális értékű 0.5 kilowattos adóján. Ezt az első magyar phonikus adót a műegyetem hallgatói magánszorgalomból építették, ugyanígy a műsort is a maguk kis művész gárdájukból állították össze és ezzel álltak mikrofon elé, hetenként egyszer. Milyen nehezen vártuk ezeket a szerda estéket. Természetesen nem volt megállás: 2 kilowatra emelték az adó energiáját, ez az adó került ki Csepelre, hogy megkezdje rendszeres híri és szórakoztató műsor szolgáltatását.

A rádió rendszeres megindulása akkor egyszeribe mindenki rádióamatőr lett. Sokan megépítették, tehetségükhöz képest, 1—3 csöves gépüket, kisebb nagyobb sikerrel. Bizony sokszor a község nevesebb amatőrjei konziliumot tartottak egy-egy makacs rádió fellett, míg nagy nehezen életet vertek bele. Az akkor igen nagy amatőr tábornak sokat köszönhetünk, mert szinte magukkal ra-

gadták a nagy közönséget és ennek a következménye, hogy ma a rádió már nem fénytűzés, hanem életszükséglet.

De technikai részen is sok leleményességgel hasznos modern találmányokkal lepték meg a világot. Sajnos, az ő taboruk is alaposan összezsugorodott. Ma Gyomán alig beszélhetünk amatőrizmusról. Ez egyrészt a nehéz gazdasági viszonyok miatt, másrészt pedig azért, mert ma a legkisebb vevő gépet is méréseknek kell alá vetni, hogy kifogástalan eredményt érjünk el. Ilyen mérőberendezések és az ezzel járó szaktudással csak kevés amatőrünk rendelkezik.

Mennyivel előbb volnánk a televízió terén, ha olyan lehetőségek állnának amatőrjeink rendelkezésére, mint a fonó szüretése idején. Sajnos, egyelőre az olyan költséges passzió, hogy csak jól felszerelt gyárak és felsőbb iskolák laboratóriumai képesek erre.

Ha tehát a rádió korszerűsége, úgy nem érdekeljen az sem előtünk, hogy mit fogyaszt a készülékünk. A mai háztartásokban ugyanúgy kell már számolnunk a wattokkal, mint akár a literrel vagy a kilogrammokkal. Tehát tudnunk kell pénzarcánkhoz képest mennyi háttér, kenyereket, wafelket, csokoládékat fogyaszthatunk.

1.) 1-2 csöves táplált készülékek fogyasztása pengőben havonta kb. 1.20.

2.) 2-4 csöves, accumulatorral táplált készülékek fogyasztása pengőben kb. 3-4 P.

3.) Hálózati készülékek. 2 x 1. fogyasztása wattokban 572, ami napi 3 órai átlagot véve 172 watt, pengőben napi kerekken 15 fillér, havi 4.50 P. 3 x 1. fogyasztása wattokban 77, ami napi 3 órai átlagot véve 231 watt, pengőben kerekken napi 20 fillér, havi 6 P.

Visszatérve az adóállomásunk energia növelésére, amit a korszerűség kívánt, 1928-ban megépítették a 20 kw-os adót, míg 1933-ban helyezték üzembe Európa egyik legmodernebb adóját, a lakihelyi 120 kilowattos adót.

Ki ne emlékezne Schercz bácsira, az első műsor bemondóra, mikor úgy bariton hangján jelentette: „Halló! itt Budapest, 550 méteres hullámhosszon.”

Természetesen megkezdődött az adófizetők gyűjtése is. Gyomán az első előfizető ifjú Wagner Márton volt.

De lássuk tíz év alatt, hogy szaporodtak, de később fogytak az előfizetők.

Év	előf. sz.	szap. v.
1925/26	6	fogyás
926/27	31	† 25
927/28	66	† 35

928/29	217	† 51
929/30	366	† 149
930/31	468	† 102
931/32	410	— 58
932/33	370	— 40
933/34	338	— 32
934/35	286	— 52
935/dec.1	260	— 26

egy-egy évet júli 1.-től—júni 30 között értjük.

Tehát 1931-ben 468 előfizetője volt Gyomán a rádiónak, azóta sajnos, majdnem 50 százalékos apadást mutat a tábla.

Örömmel üdvözöljük a tízéves magyar rádiót, abban a reményben, hogy az elkövetkezendő tíz évben megsokszorozza előfizetői számát és így még többet tud nyújtani hallgatóinak.

Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter csütörtökön Bécsbe utaztak, ahol hivatalosan és nagy ünnepséggel fogadták őket.

Ipari kiállítás lesz pünkösdkor

Az Iparos tanonciskolánk jövőre ünnepli 50 éves fennállását

Az Ipartestület leleplezi Kner Izidor arcképét

A nyugati államok városai-ban, községeiben sűrűn rendeznek helyi kiállításokat az iparosok és ott, ahol mezőgazdasági művelés is folyik, a gazdák is. Ezek a kiállítások nemcsak versengésre szolgálnak. A szakmabeliek mesterségbeli szemmel bírálják a kiállított készítményeket, a nem szakmabeliek inkább izlésben gyatapolnak ilyenkor és a szépítkezések fejlődik.

Ha nálunk is meg lehetne honosítani a kiállításokat, ezek elsősorban a termelőknek hoznának hasznot. E léren vitélz Pajor Gyula gazdasági népiszkolai igazgató díszretreméltó szorgalommal, ügybuzgalommal és kitartással már megtörtént a leger és évente megrendezi a gazdasági kiállításokat, amelyeknek felbecsülhetetlen nevelő hatásuk van.

Megmozdulnak iparosaink

Hosszú szünet után, a Faluszövetség 1924 évi kiállítása óta, nem láttuk iparosainkat kiállításon. Most egy kedvező alkalom kínálkozik, amikor az iparos tanonciskolánk 50 évi fennállását ünnepeljük jövőre.

A kiállítás tervét a tanonciskola igazgatósága és a községi iskolaszék vetette fel.

Egy szervező bizottság megalakítására, az Ipartestületből is 5 tagot küldendő, hívta össze az Ipartestület vezetőisége vasárnap délután 2 órára az Ipartestület tagjait.

Egyengeted négy órakor nyitotta meg Oláh Lajos elnök a két órára hirdetett gyűlést. Összesen 12-en voltak a gyűlésen.

Iparosaink is közömbösek

A saját sorsukkal, csak a panaszkodás keserveit hangoz-

lató egyéni törődés látszata érzik ki ebből a 12-es számból, amikor Gyoma 260 iparosából csak tizenketten tartják szükségesnek, hogy iparos-kari szerepiésük megtárgyalásához csak ennyien gyűljenek össze.

Hát nem számolnak a távolmaradt iparosok azzal, ha a tervezett kiállítás nem sikerül, az az egész iparosságnak lesz a szégyene.

Lelekesen folyik a gyűlés

Oláh Lajos elnök üdvözli a megjelenteket és a vendégként jelenlévő Wagner Márton, lapunk szerkesztőjét. Percy Lajos jegyző felolvassa az iskolaszék kéziratát, hogy az Ipartestület 5 tagot küldjön a szervező bizottságba. Oláh Lajos elnököt, Percy Lajos jegyzőt, Mészáros Lajos alelnököt, Cs. Szabó Albertet és Lach Mihályt küldik ki a kiállítást szervező bizottságba.

A felajánlott kisipari kölcsön nem nagy reményeket ébresztett.

Kegyeletes hangulatban határozta el, hogy Kner Izidornak az arcképét egy későbbi ünnepi gyűlésen leleplezik le.

A kevés tagszámú gyűlés hangulata minél inkább élénkül. A bizakodás erejét fokozza az elmaradt sokak távolmaradása. Mindundatalan kicsendül a felszólalók bátorítása: ha akármilyen kevesen is leszünk, megcsináljuk a kiállítást, mert az Iparosbizottság is azt parancsolta, hogy életfeli adjunk magunkról és megálljuk a helyünket!

Iparos csütörtök-esték lesznek

A vendégként jelenlévő Wagner Márton is belekapcsolódott a kialakult lelkes hangulatba és engedélyt kért a következő előterjesztésre:

Tartson az Ipartestület minden második csütörtökön este

szabadiskola jellegű előadásokat, amelyekben a könyvelés, üzleti levelezés, kalkuláció és adóügyek előadásában bővíthessék iparosaink ismereteiket.

Ugyanesek ezeknek az estéknek keretében szerepeltesse az Iparosifjúságunkat is, hogy az önálló iparosok és az ifjúság között az érintkezési kapcsolatot bensőbb, melegebb legyen.

A gyűlés ezeknek az estéknek megrendezésére felkérte Wagner Márton, Percy Lajost és Tari Jánost.

Az első csütörtöki összejövetel december 5-én este 8 órakor lesz.

„Összetartásban van az erő”

Ezt a jelmondatot olvashatjuk az Ipartestület nagytermének falára írva.

Ne legyen ez az iparosságunknak csak egy, a nagyterem ürességétől jégcsappá dermedt holt belső, hanem rázzák le magukról a közönyt, a csüggedést, a kishitűséget és töltésük meg élettel, akarsággal az összetartásban rejlő erőt.

PESTI LEVÉL. PESTI HUMOR

— Gyönyörű toalettje van, nagyságos asszonyom!

— Tetszik? A huszonharmadik születésnapomra kaptam.

— Nahhhát!... És még mindig divatos!...

— Az egyik minisztériumban egy osztálytanácsos a napokban egy jóbarátja temetésére ment. Cédulát tett az ajtajára:

„A temetőben vagyok.”
Mire visszajött, valaki odairta:
„Nyugodjék békében!”

Bíró: Volt már büntetve?

Vádlott: Igen. Egyszer tíz év előtt „tilos” jelezésű vízben fürödtem.

Bíró: És azóta?

Vádlott: Azóta nem fürödtem.

— Az egyik pesti színészt pár év előtt 30 P.-re büntették bíró sértés miatt. (Persze a futbalmeccsen szidta a bírót) Azóta nagyon vi-gyáz magára.

— Az egyik utóbbi meccsen történt, hogy a közönség óriási botrányt csapott a bíró egyik téves ítélete miatt.

— Hülye! Hülye! — zúgott a bíró felé korusban.

— Az illető úr túlharagolta a lár-mát, de nem azt kiabálta, hogy hülye, hanem, hogy csatlakozom!

— Anyuka, mondd, a piros száj az egészségesség jele?

— Igen, fiacskám.

— Akkor te a jobboldalon egészségesebb vagy, mint a balon.

— Úgy örülök már a hónap!

— Szánkozni, szini, korcsolyázni jársz?

— Nem, lapátolni!

A Futuránál

(Wagner Fatelep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpá és száraz szemestengeri állandóan kapható.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszeriar szolgálatot.

Eljegyzés. Gálos Piroska banktisztviselőt eljegyezte Ugor László járásbírói tisztviselő (Minden külön értesítés helyett.)

Főispánunk és alispánunk meglátogatták a Heves vármegyében dolgozó békésmegyei munkásokat.

Szentesen a Nemzeti Egység Pártján hivatalos jelöltje, Várady László lett a képviselő.

Békés községben két gyomai származású földink Négyesi és Trafikánt ajánlatot tett a községnek léglagyár építésére.

Szegedről öt szöveicsaládót 5 évre kiiltottak.

A modern gyermek már nem lovat, hanem autót kíván. Autója lehet még Önnek is, ha részt vesz a 95-ik jótékony célú m. kir. államsorsjátékon. Kis szerencsével 40.000 aranypengőt nyerhet, összesen 17.000 nyeregmény, melyek mind készpénzben fizetelnek ki. Ha nem nyer, akkor vigasztalja az a tudat, hogy a nyomorgókon segíelt. Huzás már december 5-én.

A Budapesti Nemzetközi Vásárt 1936 május hó 8-18 között tartják meg.

Decemberben Gyulán zöldmező-kongresszus lesz.

Országos vásárok. December 1-én Turkevén, 2-án, 3-án és 4-én Békéscsabán országos kirakodó- és állatvásárt tartanak.

Gazdátlan milliók háza. A nemrégiben alapított örökségkutató intézetről pompás cikket közöl a „A gazdátlan milliók háza” címen Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, közel száz rémek képei és nagyszerű folytatásos regényi fejezetek olvashatók a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A Futuránál (Wagner fatelep) árpa kapható, mázsánként 16 P.-ért.

A VIZHATLAN PALMA OKMA TARTÓSTALP VÉD A HIDEG A CIPŐ ÁTÁZÁSA ÉS A MEGHÜLÉS ELLEN VIGYÁZAT! CSAK OKMA VÉDJEGY GARANTÁL OKMA MINŐSÉGET

A Futuránál (Wagner fatelep) árpa kapható, mázsánként 16 P.-ért.

A legközelebbi pulykaexportvásár, december 4-én, Szeghalmon lesz.

Hűtőházat akarnak építeni Békéscsabán is.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyvelbe november 21-től 28-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Wolf Mártonné Wagner Zsuzsánnának leánya, Erzsébet, 8. év.

Házasságot kötöttek:

Csáki István és Csáki Eszter, B. Kiss Lajos és Perel Erzsébet, Gyuricza György és Nagy Margit, Kruchió Gábor és Szilágyi Zsuzsanna, Szujó Lajos és Herler Magdolna, Kurdi László és Földesi Eszter.

Meghaltak:

Friedrich Béla 9 napos, 8. év.; özv. Matyi Józsefné Kéri Zsuzsanna 77 éves, ref.; Valaih József Vince 21 éves, r. k.; Schwalm Mária 11 hónapos, ref.; Tóth Lajos 31 napos, ref.; Molnár Jánosné Bátorfi Mária 26 éves, ref.; Szabó Gyula Béla 7 éves, ref.

NYILTÉR*

Kritika jogán. Hogy is volt?

A gyomai ev. ref. egyház presbiteriuma határozatot hozott, hogy az egyház a meghívás útján megválasztott lelkésze Bay József úr beiktatásakor tiszteletére a gyomai Uri-Kaszinó nagytermében 1935 dec. hó 1-én közebédet rendez, mikor és hova valláskülömbőség nélkül meghív mindenkit.

Természetes dolog, hogy a szükséges intézkedések megtehetése végett szükséges tudni hogy hányan fognak megjelenni, miért annak a célnak elérése végett több meghívó lapot küldött szíjjel az egyház, melyekben többek között szövegről az is áll, hogy az egyház szeretettel hívja meg az illetőket, továbbá, hogy mi lesz a menü és annak ára 1,40 pengő.

Egy ilyen meghívó honn nemlétem miatt majdnem utoljára került hozzám, amikor már másek annak aláírtak Kézbevéve olvasva jól esett látnom, hogy ezen az egyik meghívó lapon meghívott urak mint a katolikus, evangélikus egyházak lelkészei, járásbíráink, t. b. főszolgabíróink, közjegyzőink, ügyvédek, orvosaink, állatorvosaink, nyugalmazott főjegyzőink, II-od jegyzőink valláskülömbőség nélkül megjelenésükkel megtisztelni fogják a megválasztott Bay József lelkész urat és azontul magát a református egyházat is.

A min jól esett ezt látnom tagadni nem tudom, hogy igen meglepett Pánczél Emil nem nagyon régen megválasztott főjegyző urnak a meghívónak abba a rovatába (hová a meghívottnak csak azt kellene írnia hogy résztvesz, vagy nem vesz részt) írott következő klauzulája:

„A mostani nehéz helyzetben a bankett ily módon való megrendezése nem helyén való. Amennyiben pedig köz-

obédről van szó azon esetben lehetővé kellene tenni, hogy azon a nép is részt vehessen. Egyszerűbb koszt. Olcsóbb árak.”

Eme szokatlan dolog meglepett de meg ért is, mert csekélységemet is megkérdezték a bankettre vonatkozólag.

Amikor olvastam a főjegyző úr észrevételeit azon gondolkodtam, hogy helyén való volt-e az és hogy van-e ahhoz joga, hogy papírra vetett kritikát gyakoroljon, mikor is elgondolásom az lett, hogy igen, mert kritikát gyakorolni mindenkinek lehet, még nékem is, amit a következőkben teszek meg:

Bizonyára van tudomása Pánczél urnak arról, hogy falu, község, város, de még a megye is, ismétlem: a megye is egy beiktatás és ezt követni szokott bankett keretében vette magához apáinktól örökölt szokással a maga megválasztott nagyjait, vezetőit, honorátosait és hogy ápolják eme szokást még ma is — és hogy az mindig jól esett nemcsak annak, akit megtiszteltek, hanem annak a jóérzésű embernek aki örült annak, hogy az ünnepségen megjelenve egy kedves kötelességének tesz eleget.

Gondolja csak főjegyző ur milyen rosszul esik az ön kritikája annak a presbiteriumnak (amelyik nem kiskorú és esetleg még jobban ösmeri a mai nehéz viszonyokat mint ön) amely presbiterium önt szeretettel hívta meg.

Gondolja csak milyen gondolatok és érzéseket válthat ki ez a dolog a Bay József úr lelkéből valjon helyesen rakkatik-e a kívánatos együtt működés fundamentuma.

Sok éveket hordok hátamon azt is tapasztaltam, hogy az emberek sokszor emberi gyarlóságából fakadólag nem tudták a privát ügyet a hivatalostól el választani, és mi történhetne akkor amit ugyan nem hiszek és nem gondolok ha az ön kritikája nyomokat hagyyna Bay József úr lelkében és így a vezető emberek között a nem kívánatos helyzetek feszültségét termelné ki, mikor is kontrakarizotatnák az üdvös törekvés minék az ártatlan község issza meg a levét.

Végül nem tudom hogyha az ön föltétele hatósága véletlenül tudomást szerez eme dologról — mit gondol — ön nyugtalanul látom, hogy szakadoznak Gyomán mindazok a kötelekszálak amelyek az eddig meglévő kívánatos együtt működést biztosították és fenntartották Gyoma vezető társadalmában.

Nem tudom honnan gondolja a főjegyző ur, hogy nem lett lehetővé téve, hogy eme közebédén a nép résztvehessen mikor oda mindenki valláskülömbőség nélkül meghiva lett.

Egyben azonban igaza van, hogy az 1,40 pengő egy teritékért sok (de bizonyára nem lehetett olcsóbban megcsinálni) bizony, bizony, drága az élet a mai nehéz időkből főként azoknak kiknek nincs meg a biztos jövedelmük — de álljunk meg-e pontnál és a nehéz viszonyokról ne beszéljünk tovább és nyugodjunk meg abban és vigasztaljon mindkettőnk és rajtunk kívül mindenkit az a tudat, hogy a bankettre főjegyző úr az megy el aki akar és aki nem akar odahaza marad.

Ezeket szándékoztam főjegyző urnak nagybecsű tudomására hozni a kritika jogán.

Gyoma, 1935. nov. 27.

heőpapi Plkó Béla.

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

SPORT

Északi II. o. bajnokság
XI. 30-án:

1	MTK	12	10	1	1	55	9	21
2	MSzSC11	9	1	1	49	15	19	
3	ETK	11	6	3	2	37	8	15
4	GySC	12	5	4	3	26	17	14
5	BISE	10	6	2	2	20	13	14
6	GyTK	11	6	1	4	16	24	13
7	Törek.	10	5	1	4	20	15	11
8	Turu II	10	3	3	4	24	24	9
9	Mav II.	11	1	4	6	15	34	6
10	KTE	10	2	1	7	11	35	5
11	TAC	9	2	—	7	13	30	4
12	VSE	9	1	—	8	10	33	—
13	Hunyadi	8	—	1	7	3	42	1

December 1-i program.

Gyomán: GyTK—VSE

Endrődön: ETK—BISE.

Békésszentandráson: Hunyadi—Törekvés.

Mezőtúron: Szövogyár—Turu II.

Turkevény: TAC—Mav II

Mult vasárnapi eredmények.

VSE—TAC 4:0 (2:0)

BISE—Törekvés 2:1 (0:0)

Szövogyár—Hunyadi 13:0 (6:0)

Mav II.—Turu II. 2:2 (1:0)

SPORTHÍREK

Bíróküldés. GyTK—VSE Bismarck, ETK—BISE Lappmeyer szövegíró fogja vezetni.

Szövogyár leigazolta Csete volt MAFC balszélsőt, Szűcs a mezőúri Mav volt balszélsője pedig az MTK-hoz kérte igazolását

MTK—GySC 1:0 (0:0)

Gyoma, bajnoki, bíró: Huszár. Az állandó összeállítás gondokkal küzdő GySC ellen megérdemelten győzött a kiűnő csatársorral rendelkező MTK. Hogy ez a győzelem nem volt nagyobb gólarányú, az a remekül védő Szrenkányinak, valamint a Fekete—Ugor bekkpárnak köszönhető. A halvesorban nagyon érezhető volt Matlak hiánya. Ha ő játszik, úgy az eredmény könnyen a fordítottja is lehetett volna. Mónus állandóan fejlődik. Második felidőben volt egy szabadrúgása a felpályáról, amit nehezen tud elfelejteni, aki látta. Nagy B. és Jenői is igyekeztek. A csatársor nem tudott megbirkózni a szilárd MTK védelemmel. Kiss Zs. mint jobb szélső nem vált be, a balszélső Ehrmann pedig a szokatlan posztion sehogysem találta fel magát. A belső csatar triót erősen fogta a kiűnő Pataj centerháló. Az MTK kiűnő együttes, de a kompilált GySC ellen nem tudott volna győzni. A győztes gólt a második felidő 7 percében Puskas löte összefutásból. Huszár bíró mindkét fél teljes megelégedésére vezetete a meccset.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József
faiskolója
CEGLÉD

Budapesti Iroda VI., Andácssy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

GyTK—BISE 1:1 (0:0)

Gyoma, bajnoki, Bíró: Huszár.

BISE kezdéssel indul a mérkőzés, a GyTK átveszi az iramot, állandó fölénnyben kerül erősen szorongatva a BISE kaput, sokat lönek kapura, a szerencse azonban a BISE-nek kedvez: a félidő 30 percében az orvos miatt félbe szakad a mérkőzés, ami kb 15-20 percre tart, dr. Sallay orvos ut megérkezésével a mérkőzés tovább folytatódik, GyTK fölénnyel ér véget a mérkőzés. Félidő után a GyTK indítja a labdát, rövid ideig BISE fölény mutatkozik, ami eredménnyel is jár, a BISE center előre tör, a tétovázó GyTK védelem mellett a 10 ik percben gólt lő 0:1. A gól után ismét GyTK fölény kezdődik, a BISE védelem azonban biztosan áll a helyén, a kapusához a szerencse is mellé szegült. A 43 ik percben szigorított a BISE ellen, amit Bartik II. szépen helyez a tömörült védelem mellett a hálóba 1:1. Kezdés után a bíró a mérkőzés végét jelzi. Jók voltak a GyTK-ból. Vatai szenzációsan jól állotta a helyét, az egy gólból a védelem benne volt, egyébként minden játékos szívvvel küzdött, kiemelni közülük senkit sem lehet, mind jó volt.

Huszár bíró kiűnően vezette a mérkőzést. Cs.

— Eszik még a libája?

— Vegyen neki tengerit a Futuránál.

— Tömi még a libáját?

— Vegye meg a tengeri-jét a Futuránál.

— Van süldője?

— Csakis Futuraburgonyával etesse.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935. nov. 30-án szombaton és dec.

1-én vasárnap

Magyarul beszélő világfilm:

SZÁZADUNK TRAGÉDIÁJA

A XX. század első negyedének világtörténete filmen.

Nemzedékünk átélt története legmegdöbbentesebb napjaiból. Ebben a filmben nem szerepelnek sztárok és színészek, nincsenek kullissza beállítások és mégis a leghatásosabb film, amely valaha most vásznon lepergett. Ez a csodás magyarul beszélő hangos film századunk története a háború alatti és utáni világ hő tükre, amelyet senki ne mulasszon el megnézni.

Jancsi és Juliska

vigjáték.

Kirándulás a víz alatt

kulturfilm.

Fox és Magyar világhíradók.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ 30 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen fölüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélveg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskás italnak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Megérkezett a Futura olcsó takarmány burgonyája, melynek métermázsáját 6 pengőért adják.

Publikáció

Eladó Boesckay u. 27 sz. alatt 3 drb. 120 kg hízó malac, 1 drb. 300 kg. körüli hízó. Megtekinthető ugyanott.

Özv. Cs. Szabó Albertné Arany János utca 3 számú házábanál 2 szobás lakás mellék épülettel együtt kiadó.

Téli sapkák mindenféle színben nagyválasztékban olcsón kaphatók. Alt Vince kalaposnál Endrőd ipartestülettel szemben kalapok és sport-sapkák reklám áron kalapigazítást festést szakszerűen olcsón vállal.

100 kg.-on fölüli hízómalac Szilágyi Ferencnél Rákóczy ut 9 szám alatt eladó.

Akinek bármilyen trágyája van eladó, jelentkezzen a Termelői Szövetkezeténél a Horthy Miklós uton.

Molnár Antalnak Horthy Miklós u. 05 szám alatt 1 drb. 9 hónapos 150 kg. 1 drb. 9 hónapos 130 kg. prima hízója van eladó.

A Révliapason ezer négyszögöl föld, szőlőnek és gyümölcsösnek igen alkalmas, eladó. Folyó víz, liget mellett, nyaraló építésére is szép hely. Cím a kiadóhivatalban.

A Futuránál (Wagner Fátalep) száraz morzsolt tengeri, Ella és nyáriróza burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa állandóan kapható.

Terék Mihály Horthy Miklós ut 77 sz. háza eladó.

Kruchló Mihálynak 5 hold földje, tanyaépületekkel eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen VI. 515 sz. tanya.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég, tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frissítésű téglák és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Publikáció. Értesítem a nagyrádemű közönséget, hogy cipőüzletemet Horthy Miklós ut 29 sz. alá a Bogár hentes házába helyeztem át. Kész cipőket állandóan tartok raktáron, mérték utáni rendeléseket a legjutányosabb áron vállalom. Szíves pártfogást kér Valach Vince cipészmeister.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 n.-öl és 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá Köröstarcsai vasútállomáshoz közel 60 kishold tanya birtok kedvező feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„GYOMÁNAK NE LEGYEN GYOMA”

Ezt a szójátékot az új református lelkészünk mondotta vasárnap. Ő sem szójátéknak szánta, tehát vegyük mi is azt értelem szerint.

A jó gazda a gazdálkodásban állandóan hadilábon van a gyomfélékkel. A lusta gazda velejárója a gyomverte tanyahely és a gyomverte vetés. A jó gazda ernyedetlen szorgalommal pusztítja, aszatozza, égeti, rostálja a gyomot, de nem tudja kipusztítani, mert a gyomgazda mindig gondoskodik róla, hogy magja ne vesszen.

A természetben előforduló élelmes gyomokhoz szoktuk hasonlítani a társadalmi életünkben szereplő olyan embereket is, akik nem az emberi közösség jólétét, előnyét, boldogulását szolgáló munkával szorgoskodnak a maguk részét kivenni a közös munkából, hanem, miként a gyomnövények elszívják a föld tápanyagját a hasznos növények elől, úgy ezek az emberek is, sokszor megtévesztő álarcban, odafurakodnak a jószándéku emberek munkahelyéhez és hazudva a velükérvést, a velükakarást, szinlelik a dolgozást, közbe ármánykodnak, áskálódnak, gyaláznak, ócsárolnak, minden nemes igyekezetet lebecsülnek és így elvetik a könnyen hívő emberek lelkében a gyanunak, hitetlenségnek mérgező gyommagvait s ezzel növesztik az elégedetlenkedők, rombolni vágyók és adott esetben rombolni tudók seregét.

Életünk folyásában ezeket a gyomvetőket, gyomültetőket a legkülönbözőbb formában találjuk fel. Áldozataikat megtalálják a társadalmi életünk minden rétegében. Ahol nem védekeznek ellenük, több a sikerük; ahol rendszeresen pusztítja a gazda a gyomot, ott kevésbé terjed.

Kor- és kórtünet, hogy a mi községünkben is van mit gyomlálni, van mit irtani. Időszerű az új lelkészünk megállapítása. Fogjunk össze és ha kell, akár tűzzel is vigyük keresztül, hogy

„Gyomának ne legyen gyoma!” W.

Főispánunk Gyomán.

Szerdán délután Gyomára érkezett Ricsóy-Uhlarik Béla főispánunk, ahol egész délután a járás egészségügyéről és más sürgősen aktuális ügyekről tárgyalt. Este 6 órakor utazott el a főispán.

Nagy ünnepséggel iktatták be Bay József református lelkészt

A hatalmas református templom mindkét karzatával megtelt.

A gyomai felekezetek békés együttélése.

December elseje nemcsak a gyomai református híveknek lesz felejthetetlen ünnepe, hanem a többi felekezetbelieknek is.

Bay József ref. lelkész beiktatásán, úgy a templomban, mint a díszgyűlésen és a banketten is a többi felekezetek hivatalos képviselői mellett számos nem képviseleti minőségben megjelent más felekezeti lakostársunk is együtt ünnepelt, együtt örvendezett a református testvérekkel.

Vidékről is sokan jöttek el. Harsányi Pál és Percz István espereseken kívül 14 református lelkész vett részt a beiktatáson. A beiktatást Harsányi Pál esperes végezte megható beszéddel.

A beiktatás után Bay József lelkész megtartotta beköszöntő beszédét, melynek alapja Lukács evangéliuma X-ik részének 5-ik verse volt. („Valamely házba bementek, először ezt mondjátok: Békesség e háznak!”)

A mély gondolatú és a községünk életében is olyan igen kívánatos béke helyreállítására rámutató beszéd komoly nyomokat hagyott a hallgatók szívében. Lendületes volt a beszéd befejező mondata:

„Gyomának ne legyen gyoma.”

Közben a gyomai dalárda „Áldások Istene” és „Téged dicsőít” énekeket adta elő Hajdu Béla karnagy orgona kíséretével. Mindkét darabbal jelentékenyen emelték a hallgatók vallási áhitatát.

Különösen kellemes zenei élményt nyújtott Nemerey Péter takarékpénztári igazgató Schubert: „Fel Jézushoz” című örökszép énekével, Zöld Sándor ref. kántor finom orgona kíséretével.

* * *

A nagyszámu hallgatók elhelyezését a református tanítói kar ügyesen, tapintatosan végezte el. A nekik segédkező ellemista nagyobb fiuk öntudatos mozgása, illedelmes meghajlása az iskola helyes nevelési eredménye.

A himnusz éneklésekor az ismétlést „Megbűnhötte már e nép...”-től állapították meg, amit Gyomán is be kell tartani.

Presbiteri díszgyűlés

A református egyház tágas tanácstermét zsufolásig megtöltötte az egyház megjelent presbiteriuma, az evangélikus egyház teljes létszámú presbiteriuma, a róm. kat. egyház és az izraelita hitközség

népes küldöttségei, a zsadányi küldöttség és a többi vidéki vendégek létszáma.

Harsányi Pál esperes nyitotta meg a díszgyűlést, melynek egyedi tárgya Bay József meghívott lelkész beiktatásának jegyzőkönyvben való megörökítése.

Az üdvözlők sorát Pécás Pál elnök-lelkész nyitotta meg, aki Bay József lelkészt, mint lelkész-társát üdvözölte. Percz István esperes a csonka nagyszalontai egyházmegye nevében bucsuzott el.

Feiler Ernő ev. lelkész a lutheránus egyház, Csernay Géza r. k. plebános a római katolikus egyház, Grósz Zoltán hitközségi elnök az izraelita hitközség részéről üdvözölte az új lelkészt.

Kovács Gábor községi bíró az előjáróság, Szóke Ferenc igazgató tanító a tanítószög részéről, Koppányi Gyula békéscsabai ref. lelkész az egyházmegye lelkészei részéről üdvözölték Bay Józsefet, míg Hajdu Gyula zsadányi igazgató tanító a zsadányiak nevében bucsuzott el szeretett lelképásztorkiól.

Az üdvözlők sorát Batári Antal ref. gondnok zárta be, aki a református hívek részéről üdvözölte új lelkészüket.

Az elhangzott üdvözlésekre Bay József lelkész frappáns lendülettel válaszolt és kijelentette, hogy a békességet és a szeretetet hozza a gyülekezetbe s úgy kíván munkálkodni, hogy a gyomai egyház sziklán épített vár maradjon. Munkálkodni fog, hogy a szeretet és béke csillaga ismét fényesen ragyogjon a gyomai gyülekezet felett, s küzdeni fog Isten- és ezért a csonka országért, s munkálkodni kíván azért, hogy a felekezeti béke továbbra is virágozzék a gyülekezetben. Az Ó- és Új testamentumot a szeretetben s megértésben kívánja egybe kapcsolni. A község és egyház viszonya olyan mint a folyó két partja van: ha a két part eltávolodik egymástól, a víz elsekélyesedik, elposványosodik; ha a két part keresztezi egymást, a víz megreked és gátat szakít. Kívánatos, hogy a község és egyház egymás mellett haladjon és sohase keresztezzék egymást. Azzal fejezi be, hogy minden cselekedetével

a gyomai református egyház javát kívánja szolgálni.

Az üdvözlő levelek felolvasása után Harsányi Pál esperes bezárta a gyűlést.

*

Ritka alkalmi élmény volt ez a díszgyűlés. Meglettkorú férfiak szemében többször megcsillant a legnemesebb érzelmek könnye. A gyűlés levegője telítve volt fenkölt emlékezésekkel, ideális elhatározásokkal, tiszta megállapításokkal.

Szép volt! Eseményi volt! Igazi volt! Emberi volt!

Bankett

Az Úri-Kaszinóban 170 terítékes bankett volt. Az első felköszöntőt — a kormányzóra — Harsányi Pál esperes mondta. Több felszólalás volt. A bankettezők a késő délutáni órákig vig hangulatban voltak és egy ritka szép nap emlékével fejezték be a Bay József lelkész beiktatásának utolsó akusát.

Szerdai esték

A sorozatos szerdai esték ötödikén, az Ipartestület termében, Szóke Ferenc, a Gyomai Közművelődési Egyesület népszerű ügyvezető-elnöke megemlékezett a Kormányzó úr névnapjáról. Ezeréves országunk összeomlásának szörnyű káoszában Horihy Miklós neve jelentette a reménységet a sorszélére sodródott magyarság számára. Hogy az enyészet gödréből az élet útjára ismét kilépjünk, ezt neki köszönhetjük, aki visszavezette országunkat és nemzetünket a magyar jövő ezeréves útjára. Ő világot tudott itt alkotni és visszaadta nemzete hitét önmagában és történelmi hívatóságában. Emeljük fel tekintetünket most a legelső magyar emberhez és megindult szívvel adjunk hátát az isteni gondviselésnek, hogy Horihy Miklós bátor, erélyes kezébe adja a kormánykereket!

Fehér István polgári iskolai tanár, aki már a múltban is több névös közhasznú előadással ajándékozta meg a hallgatóságot, ezúttal korunk gyermeknevelési problémáiról beszélt:

Talán sohasem volt szülő és gyermek olyan messze egymástól kulturfejlődés tekintetében, mint épen napjainkban. A technika olyan lumban rohan előre, hogy szinte alig vagyunk képesek követni. S a gyermek, aki most csöppen ide, ebbe a modern társadalomba, ösztönyszerűleg azokat veszi észre legelőször, akik a legmagabba, a legmodernebbek, ösztönyszerűleg az ragadja meg a leg-

jobbán, ami legjobban magán viseli a kor modernségét, a technika és kultúraadás nyomait...

A kísértő műsorban: Oláh Erzsébet dícséretes igyekezetel, bátran szavallta el a „Horihy Miklós” című irredenta költeményt.

Kovács Jucinak egy frappáns

magyar táncmonológgal volt lapsos sikere, Kéri Lajos hegedű kíséretével. Dévanszky László tréfás száma is sikeres volt.

A fenti kísértő műsori következő szerdán. este 7 órai kezdettel az Egyetértési Olvasókörben megismétlik Tati János tanító előadásának keretében.

„IGY VOLT”

A Gyomai Újság legutóbbi számában a nyílt térben egy cikk jelent meg, melyben annak írója a múltvasárnapi lelkész beiktatással kapcsolatban személyemmel foglalkozik.

A cikk olvasói bizonyára egyes érzelmekkel fogadták azt. Voltak közöttük olyanok, kiket öröm töltött el, azt olvasván ki a cikkből, hogy „megkapta a főjegyző a magáét.” Az ilyen érzellemmel elteit olvasókat végzetlenül sajnálom, örömük azonban nem fog sokáig tartani. — Az olvasók másik táborra felcsillanó szemekkel gondolta, hogy „na végre van Gyomának szenzációja, megint összekapott két nadrágos ember, bizonyára nem hagyja egyik sem a magáét, lesz mit olvasgatnunk.” Ezek részére is ki kell jelenítenem, hogy nagyon csalódnai fognak. Hozzá vagyok már szokva eddigi pályámon ahhoz, hogy minden komolyabb ok nélkül piszkáljanak, a „kritika fogán” bírálják tetteimet, abba más értelmet magyaráznak bele, mint aminő szándékkal azt cselekedtem. Ehhez egy jegyzőnek hozzá kell szokni. Ilyen alkalmakkor rendszeren a jegyző tesz lakatot a szájára, mert a „közérdek” így kívánja. Tehát vegyék tudomásul a szenzációt áhítózókat, hogy sem a már említett cikkel, sem pedig annak írójával érdemben foglalkozni nem óhajtok, mert ezt nem tartom személyemhez méltónak. Hogy miért? Erre igen könnyű a felelet. Nem tartom izléses dolognak a hírlapi csatározást, annak rendszeren a köz issza meg a levét. Ha valakinek kifogása van oly dologban mással szemben, mely őt egyénileg érdekli, legyen benne annyi férfias bátorság, hogy az illetővel személyesen intézze el a kérdéses ügyet, de ne álljon ki a piac sarkára szónoklatával kisebbiteni egy felelős állásban lévő valakit, — legyen bár az illető csak „Pánczél úr” is — azok előtt, akik keserves helyzetük miatt reá vannak utalva erre a főjegyzőre, akivel szemben, hogy éppen ezen emberek bizalommal visellessenek, az egyenesen közérdeket képez. —

Az olvasóknak, reményem szerinti legnagyobb tábora úgy Gyomán, mint a vidéken — meri hiszen vidékre is elküldetett a Gyomai Újságnak legutóbbi száma, ezzel dokumentálni óhajta az elküldendő azt, miszerint lássák, hogy milyen főjegyzővel verte meg a Teremtő a gyomaiakat — bizonyára tisztában volt (miként én is) az egész cikk tendenciájával s a maga egyéni véleményét megalkotta róla. Ezek közül az egyik így kiáltott fel: „Amikor mindenki a békét, a nyugalmat áhitozza, helyénvaló azt egy ilyen cikkel megzavarni, arra való a sajtó, hogy mindenki ne csak hallja, ellenben írásban is bizonyítva lássa, miként marja magyar a magyari?”

Nekem is ez fáj s nem az egyéni sérelem, amidőn a cikket olvastam és még valami, ami írásomból később ki fog tűnni. Mindezek mellett azonban nem az elmondottak serkentettek cikkem megírására, hanem egyedül és kizárólag csak a közérdek. —

Ezen közérdek megkívánja, hogy egy lakott helyen a község és az egyház egymást támogatassák, segítsék, azok vezetői egymással jó viszonyban legyenek. Ezen kívánságomnak adtam kifejezést Gyomára jövetelémkor az első közgyűlésen, erre kértem egyháznak ott jelenlévő képviselőjét is, felajánlva egyszersmint szerény szolgálataim is az egyház részére. A kívánatos együttműködés, sajnos, ma sem áll fenn, azonban ez mindezt ideig nem rajtam mulott. A jó viszony helyreállítására vártam s reméltem, hogy az idő meghozza ezt magával. Ezen reményemet soha sem fogom a múltba temetni. —

A közérdek szempontjából szükséges tehát, hogy a lelkész beiktatással kapcsolatos szerepemet szóról-szóra megismertessem azok előtt, kik a lényel tisztában nincsenek s azokkal, akit nem is vettek maguknak fáradságot annak megismerésére.

10 nappal a lelkész beiktatás előtt az egyházi szolga az

elnök lelkész úr által aláírott bankettre szóló meghívó ívet adott át. Átolvasva az ívet s természetesen tartva, hogy azon az előjáróság minden tagja szívepel, mint meghívott, a jelenlévő előjárósági tagokkal közöltem a meghívóban található lényegét: a meghívást, a menüt s a teríték árát. Amidőn a számosan jelenlévő előjárósági tagok ezekről értesültek, egyöntetűleg azon álláspont alakult ki, hogy ma a lelkész beiktatásnál ősrégi szokásként szereplő bankettet nem helyénvaló megrendezni úgy, miként azt boldogabb világban cselekedték, ellenben helyesebb lenne egyszerű menüvel olyan közebédet rendezni, amelyen azok is részt vehessenek, akik a ténylegesen megrendezett módon részt nem vehettek. Ezen álláspontnak adtam kifejezést akkor, amidőn az ívre a következő inkriminált megjegyzést veztettem rá: „A mosiani nehéz helyzetben a bankett ily módon való megrendezése nem helyénvaló. Amennyiben pedig közebédéről van szó, azon esetben lehetővé kellene tenni, hogy azon a nép is részt vehessen. Egyszerűbb koszt, olcsóbb árak!”

Van annyi bátorság bennem, hogy beismerjem, miszerint nem helyesen cselekedtem akkor, amidőn a fentieket a meghívóra veztettem rá, nem pedig külön papírraelve közöltem az egyház vezetőségével az előjáróság észrevételeit. Ennek megállapításával a tárgyilagosságnak is tartozom. Kérdelem azonban: vajon ki biztosított volna engem arról, hogy ezen észrevételeiről ugyancsak nem-e szerzett volna tudomást a cikk írója s nem telet volna e ugyancsak kritika tárgyává az előjáróságnak ily módon közölt megjegyzését? Azt hiszem, hogy ezen esetben is megtelt volna a nyíltér, mert hiszen, hogy vehet magának bátorságot az előjáróság, hogy bele szóljon olyan valamibe, amelynek intézésére kijelölt 12 tagu bizottságban nincs helye? De tovább menve, az előjáróságnak egyik tagja sem mondhatja magáról azt, hogy ő az a boldog 13-ik, akit a bankett rendezés kérdésében megkérdeztek.

Az előjáróságnak ezen esetenél csaknem kivétel nélkül jelen volt tagjai kijelentették, hogy az ívet addig nem írják alá, amíg úgy a menüt, mint az árakat meg nem változtatják. (Szükségesnek látom megjegyezni, hogy talán egy kissé időseztülten volt az előjáróság tagjainak ezen kijelentése, hiszen akkor még részükre meg-

hívó kiadva nem volt, csak ezen esetet követő 5 nap múlva).

Kérem az olvasóit: mi történi volna, ha az előjáróság tagjai velem együtt egyszerűen tudomásul veszik az íven közölleket s akkori állásponthoznak megfelelően reá írva a rövid „nem megyek“ el, távol maradiak volna a bankettől? A megjelölt cikkben ez esetben „Páncél ur“ lett volna az, aki az egész előjáróságot visszatartotta a banketten való részvételtől. Így pedig mi történt? A főjegyző volt az, aki odahaza maradt, az előjáróság tagjai pedig elmentek a bankettre.

Legyen meggyőződve minden olvasó, nekem fáj, hogy a lelkészbeiktatásnak csak az első részén vehettem részt, azonban akkor, amidőn egy lelkész s annak presbiteriuma előtt éppen annak örömnépén megvádoltattam, valahogy nehéz lett volna megjelennem a nélkül, hogy szerepem az ily dolgokban érzékeny lelkem miatt nehéz ne legyen, különösen az olyan szituációk között, aminőt a cikk író számomra előkészített, jól tudván azt, hogy az újság megjelenése miatt egy hélig úgy sem tudok védekezni.

A meghívó aláírását követő vasárnap három presbiter esküdt átment Répás Pál lelkész úrhoz, megítélendő, hogy lesz-e valami változás a bankettel illetőleg? A lelkész úrtól — a beiktatást megelőzőleg egy héttel — azon válaszi kapták, hogy már ezen nem lehet változtatni. Ezen esküdteltől másnap tudtam meg — egy perccel sem előbb — hogy a rendezésre 12 tagot küldött ki a presbiterium, így sem ez, sem pedig azt nem tudhattam, hogy valaki részéről arra „illetékes“ kívül állók is megkérdezték volna, a menőt illetőleg, ennél fogva tehát nem vonalkoztatható egyáltalán a presbiteriumra a meghívóra rávezetett megjegyzésem. Ugyanezeket állítom az új lelkész úrról is. A bankettel nem ő, hanem az ő tiszteletére az egyház rendezte. Éppen az ő személyének adandó nagyobb tiszteletadás érdekében véltem szolgálatot tenni akkor, amidőn az előjáróság tagjaival történi megállapodás után a meghívóra azon megjegyzést írtam, amely azt célozta, hogy a bankettnek más módon való megrendezésével lehetővé télessék azon a község lakosságának minél nagyobb számmal való megjelenése.

Az új lelkész urat ezideig csak látásból ismerem, személyesen pedig csak a beiktat-

táson elhangzott egyházi beszédből ismerem meg. A reám gyakorolt benyomás az, hogy érkezését nem hiába vártuk, munkásságától bizton eredményt várhatunk. Nekem az is elég ahhoz, hogy személye iránt a legnagyobb bizalommal viselhessem már most is, én azonban már ideérkezte, sőt megválasztása előtt is bizalommal viseltem iránta, ennek a választás előtt többek jelenlétében kifejezési is adtam. Az ő személye iránt érzett rokonszenvem nem párhónapos, ellenben már előző szolgálati helyemről eredt, ahol is új lelkészünknek az édesalyja a gyulaváriaknak népszerű, kedves papja volt s akiről és családjáról csak jót hallhattam. Mindezek közrejátszottak abban, hogy Bay József lelkész úr személye a nélkül, hogy személyesen ismerem volna, a pályázó lelkészek között előttem a legrokonszenvesebb volt. Ezeknek tudatában kérdelem: mi okom lett volna arra, hogy az új lelkésznek beiktatási napjára rossz perceket szerezzek? Én nem hiszem egy percig sem,

hogy a lelkész úrban az én megjegyzésem ilyen gondolati lámaszlótt volna.

Végül a cikk írójához van még néhány szavam. A fentiek közérdekből írtam meg. A közérdek kívánja, hogy egy felelős, mégpedig anyagi és erkölcsi értelemben vett felelős vezető tisztvisező működése illeszta megvilágításban álljon mindenkor és mindenki előtt. Tehát az én szerepem elhárítottam megvilágítani s nem pedig a személyemmel ért támadást elhárítani, illetve viszonzni. Ennek tudatában kijelentem, hogy ez volt az első alkalom és szeretem hinni, hogy az utolsó is, amidőn az engem sajtó újján ért támadásra sajtó újján kell válaszolnom.

Azt azonban már most kijelentem, hogy az Öntől származó s e kérdést érintő esetleges újabb cikket, avagy cikksorozatot válasza méltatni nem fogom, mert a magam részéről úgy Önnel, mint a közönséggel szemben az ügyet befejezettek tekintem.

Gyoma, 1935. december 5.

Páncél Emil
főjegyző.

Háború - béke - betyárvilág

A háborúk szellemének boszorkánykonyhájában angol, francia és olasz részről ismét a béke lehetőségének ingyenc edelét kotyvasztják. Benfentesek a mai napot tartják az európai béke vagy háború elhatározásának.

A harctéren nyugalom van. Annál nagyobb a harci lárma az erdélyi és felsőmagyarországi részekben, ahol az oláhok és csehek hatalmi tébolyuk mámorában hallatlanul sanyargatják véreinket.

Genfben megint összeülnek. Hátha ebből a vajudásból mégis megszületik a Titulescuk hasznos béke-egere és hátha egyszer mégiscsak az orrukra koppintanak a híres „megszállóknak.“

A hűséges munka jutalma

Kovács Lajos gyomai főpostamesternek augusztus végén történt nyugalomba vonulása alkalmával a Gyomai Ujság hosszabb eikkben méltatta érdemeit. Most a „Posta Közlöny“ vezéreikkben foglalkozik Kovács Lajos hivatali szereplésével, majd pedig többek között a következőket írja:

„A válságos idők zürzavarában mintegy világitótoronyként emelkednek ki személyek, akik a Gondviselés kegyelméből harmónikus alkotó életpályát befutva példájukkal világitják meg a követendő utat. Ilyen világitó tornyunk nekünk Kovács Lajos ny. kir. főpostamester, a postamesternek országos egyeletének örökös díszelőke.

Első főpostamestere volt az országnak. Ez a büszke cím nem csak azt jelenti, hogy időrendben elsőnek érte őt ez a szép kitüntetés, de jelenti azt is, hogy a legelső volt és marad mindig a magyar postamesteri kar legkiválóbbjai között is. Ezzé tették kivételesen hosszú és eredményes szolgál-

lata, a társadalmi és egyesületi élet terén kifejtett alig felmérhető értékű munkássága. Az ő példáját követni, az ő nyomdokain haladni ez egyértelmű: helyes úton járni a biztos révbejutás és eredményes jövő irányában.“

Kovács Lajos főpostamestert csendes, meghitt körben ünnepték a közelmúltban, amikor a magánügyei elintézésében átmenetileg Budapesten tartózkodott. Ezen alkalomból felkereste Tersztyánszky Ödön posta-vezérigazgató, Dr. Kiss Ödön posta-főigazgató, Szalontay Antal postatanácsos és Mushong Rezső egyesületi elnök. A vezérigazgató szép és mélyenszántó beszédben nyújtotta át a hosszú és értékes szolgálatai jutalmául a kereskedelmi és közlekedési miniszter ur elismerő okiratát. Beszédében rámutatott arra, hogy isteni kegyelme az, amikor valaki 60 évig tud ilyen intenzív tevékenységet kifejteni.

Ünnepelt Kovács Lajos meghatódva fejezte ki köszönetét a

páratlanul kedves ünnepséggért. Bizony kevés ember állíthatta olyan joggal, hogy nyugodt lelkiismerettel vonul vissza a közéleti pályától, mert úgy érzi, hogy amit szerény erővel megtett, azt a postamesteri kar érdekében tette.

Nyugalomba vonulásakor az alábbi miniszteri elismerő okiratot kapta.

Nagyságos

Kovács Lajos

ny. m. kir. főpostamester úrnak
Gyoma.

Nyugalomba vonulása alkalmából Főpostamester úrnak közel hat évtizeden át teljesített hű és példaadó munkásságáért elismerésemet fejezem ki.

Budapest, 1935. október 8.

Winckler s. k.

A miniszteri elismerő okirat az alábbi vezérigazgatói levél kíséretében adatott át:

Kedves Főpostamester Uram!

A kereskedelem és közlekedésiügyi miniszter úr Önnek előterjesztésemre közel hat évtizeden át teljesített hű és példaadó munkásságáért, mellyel a m. kir. postának megbecsülését öregbítette s tekintélyét gyarapította, írásbeli elismerését fejezte ki.

Amikor a Miniszter Ur Önagyméltósága ilyen dícséretes elismerésben részesíti Önt nyugalomba vonulása alkalmából, a magam részéről is megragadom az alkalmat és Főpostamester úrnak őszinte szívből gratulálok a magas kitüntetéshez.

Kívánom, hogy az Ur kegye sokáig tartsa meg jó egészségben családját, barátait és tisztelői igaz örömére.

Hazafias üdvözlettel

igaz hive

Tersztyánszky Ákos s. k.

A Szegedi m. kir. Postaigazgatóság nevében a következő levelet kapja.

„Kedves Lajos Bátyám!

Örömmel értesültem, hogy a kereskedelmi és közlekedésügyi Miniszter Úr Ó Nagyméltósága nyugalomba vonulásod alkalmával közel hat évtizeden át teljesített hű és buzgó szolgálatodért elismerését fejezte ki.

A magas helyről ért kitüntetésed alkalmával dr. Sáray főigazgató ur távollétében, de úgy az ő, mint az igazgatóság személyzete nevében is szívből üdvözöllek és a legőszintébb jókívánságaimat fejezem ki.

Szívélyes üdvözléssel vagyok igaz híved

Dr. Bugyi s. k.

Amikor a bensőséges ünnepély minden mozzanata örök emlék éntél Kovács Lajos főpostamester lelkében, akkor mi is örülünk vele, mert ő a miénk. Adja Isten, hogy boldogsága teljes legyen és elérje a haladó újnemzedék boldogságát, akkor, amikor biztos révbe jut. Ez a kívánsága legyen tehát meg.

P.

Drágább lett a pulyka

A kofák is kötelesek lesznek a baromfi minimális árakat megadni

A Kereskedelmi Hivatal december 3-iki kelettel a következő levelet intézte a baromfiértékesítő helyi bizottsághoz:

T. Helyi Bizottság!

Közljük, hogy az Országos Baromfiértékesítő Bizottság határozata értelmében a pulyka minimális ára f. hó 4-től, szerdától kezdve a következő:

páronként	piacon	telepen
8 kg. súlyban	70	75
9 kg. súlyban	90	90
10 kg. súlyban	100	100

A pár alatt mindig egy kakas és egy jérce értendő.

Fentieket az Angliába szállító exportőrökkel is közöltük, megjegyezve hogy részükre térítés a super-alapból csak akkor folyósítatik, ha az illető exportőr a piacon önmaga vásárol, vagy pedig olyan kofától és közvetítőtől, akik részére az exportőr igazolványt ad. Az ilyen kofák és közvetítők könnyvvel látandók el, melyben megjelölendő a piac neve, ahol a vásárlás történt, az átadott mennyiség és a baromfi fajta. Az exportőr tartozik az átvételt igazolni. Ilyen kiskereskedő természetesen köteles a minimális áron vásárolni és a bevásárlás tekintetében mindazon rendelkezések, melyek az exportőrt kötelezik, ezen kiskereskedőkre nézve is érvényes bírnak. Kérjük a t. Bizottságot, hogy a Hivatal felügyelőivel kar-

öltve ezt ellenőrizni sziveskedjék és minden egyes esetben jelentést tenni, ha valaki ezen rendelkezést megszegi. Az Országos Baromfi Bizottság az ügyet kivizsgálja és amennyiben a panasz valóban bizonyul, az illető exportőr a super-alapból nem részesül.

Kérjük a t. Bizottságot fentieket és az összes egyéb kiadott rendelkezéseket a legszigorúbban ellenőrizni és minden egyes esetben a konkrét adatok felsorolásával a Hivatalnak jelentést tenni sziveskedjék.

Tisztelettel:

m. kir. Külkereskedelmi Hivatal

Tehát mégis nekünk lett igazunk, amikor állandóan azt hangoztattuk, hogy a kofákat az exportőrök fizessék és a gazdák kapják meg a minimális árakat.

SZÉPSÉGÁPOLÁS

Házi kozmetika.

Testünk és szépségünk egyik igen fontos szervéről, a bőrről szeretnék beszélni, mely az ember karakterét is adja.

A bőr ápolásának elmaradhatatlan kelléke a higiénia. — Ha testünk szépségét állandóan meg akarjuk őrizni, legyen gondunk arra, hogy bőrfelületünk abszolút tiszta legyen. — Sokan helytelenül, azt hiszik, hogy a bőr megtisztítására a víz és szappan elegendő. — Nem mondom, a víz és szappan elengedhetetlen eszköz a higiénia fenntartásához de bizony sok esetben az arcbőrre ártalmas.

Száraz, érzékeny arcbőrt vízzel, de főként szappannal mosni nem szabad, mert az amugy is tápanyag szegény bőrt még jobban megfosztjuk tápanyagától. Ennek tisztítására lemosókrémel vagy arcolajjal használjunk s gondoskodjunk tápanyag pótlásról, hogy a ráncosodástól megóvjuk a bőrt.

A zsíros arcbőrnél aminél gyakoribb vízzel (lehet langyos is) és szappannal való mosdás válik szükségessé. Ezzel ne gondoljuk azt, hogy elegendő tisztítani a bőrápolás követelményének, mert ezen eljárással csak a bőrfelső rétegének tisztántartását érjük el.

Fontos még nagyon, hogy a bőr pórusaiban felgyülemlő lisztálatanságot is eltávolítsuk. Ezzel azonban óvatosan bánjunk.

A bőr rendben tartása nem kíván hosszútávú, csak alapos gondosságot. Soha ne nyuljunk piszkos kézzel bőrünkhöz, de különösképpen akkor ne, amikor egy jelentéktelennek látszó miltessert, vagy pattanást akarunk eltávolítani, mert bizony súlyos következményei lehetnek.

Bőrünk szépségét lényegesen befolyásolja táplálkozásunk is, azért a nagyon fűszeres ételektől, melyek egészségünkre is károsak, tartózkodjunk.

Legközelebb felsorolom még számos ellenségét a bőr szépségének, addig pedig az igen tisztelt olvasó szíves türelmét kérem.

HIREK

KORMÁNYZÓ UR NEVENAPJA

December 6-án ünnepelte egész Magyarország, kormányzójának, Horthy Miklós őfőméltóságának nevenapját. Ünnepeltük lélekben fölemelkedve, őszinte hűséggel és hálával. Ünnepeltük olyan ragaszkodó mély szeretettel, amint csak magyar tud. Mély hódolattal járultunk személye elé, hogy szomorú sorsunknak közepette kitarva szívünket, áldást mondjunk reá. Áldást mondtunk, áldást kértünk, hiszen ővele teremtettünk hazát és ő emelte fel csüggedő lelkünknek örök biztatóját. Az ünnepélyes hangulatban kívánjuk:—

„Isten soká éltesse”. —

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógyszeriar tart szolgálatot.

Bay József ref. lelkészünk december 5-én este Gyulán a református nőegylet karácsonyi jótekonycélú akciója keretében a gyulai református templomban prédikált.

December 8-án iktatják be Bay József utódját Biharzsdányban. Mint ismeretes, Bay József ref. lelkészünk örökösége Nagy Lajos református lelkész választotta meg, kit Percz István komádi esperes iktat be állásába. Az ünnepélyes beiktatáson megjelenik Harsányi Pál gyulai esperes, Jánossy Gyula békéscsabai püspök, Koppányi Gyula ref. lelkész, sok jó barát és tisztelője.

Minden szerdán délután kosárfonó tanfolyamra megy a tanulni akaró ember.

Felhívás. Az előjáróság felhívja a lakosság figyelmét, hogy mindazok a birtokosok, kiknek a földje 20 kt. holdtól 100 kt. holdig van, idézést fognak kapni, mely idézésre pontosan, jelenjenek meg a község házában. Akik az idézésre nem jelennek meg, azoknak a terhére külön szerzi be az előjáróság az adatokat, Minden földtulajdonos tehát pontosan nemenként írja fel előre magának az 1935 évben bevetett területen termelt takarmányt métermázsanként (szálas takarmányok számláját is.) A tengerit szemesállapotban, míg a veteleményes kertekben termelt egyes terményeket kilogrammban.

Köszönetnyilvánítás. A NEP. Munkás Olthon Vezetősége ezúttal mond köszönetet Dr. Pálka Pál járási főszolgabírónak, Pánczél Emil községi főjegyzőnek, Pétermann József nyug. főjegyzőnek és Máday Aladár gyógyszerész uraknak, hogy az alapított könyvtár összeállítását vállalták, majd pedig a hét folyamán a legnagyobb körültekintéssel azt el is végezték. De különös köszönetét fejezi ki a vezetőség Pétermann József nyug. főjegyző úrnak, mert olyan áldozatot hozott, hogy alig 30—40 db. könyvtárunkat 500-ra egészítette ki. Fizesse meg a jó Isten áldozatkésztségét.

Gandhi

Nyugatra vágyóit napkelet fia,
Fájt már lelkének népe, India.
Nyugatra vágyóit, hol a pompa, fény.
Miért járjon ő erdők rejtekén?

Magával vitte napkelet szele,
Egy büszke hajó, dél kék tengere.
Elvitte messze, ahol más a nyár,
Hova aludni ég rózsája jár.

Keblére vonta a fényes Nyugat.
Megismerve itt új ösvényt, utat,
Bebarangolva rónát és hegyet,
Felsírt lelkében hazája: Kelet!

Hej Nyugat! Nyugat a pompa, a fény,
Bűn máglyája, pokol, türemény.
Habár fehér az emberek arca,
Fekete lelkét az ördög lakja...

Csak vissza, vissza! Vár Hazám: Kelet
Vigyetek vissza nyugati szelek!...
Vár a tab népem, bilincsből, rabszolgán,
De nem nyugszom, míg nem lesz szabadon!

Proféta ajkán nem hal az ige,
Hiába verik rozsdás bilincsből.
A szent Szabadság törli az utat.
Vásott gyerek vagy, hej Nyugat!...
[Nyugat...]
Kruchió Endre.

Országos vásár. A téli országos vásárt december 8-án tartják meg Kisújszálláson.

Új alapon szabályozzák az üzletek nyitvatartási idejét. Az állandó panaszok nyomán a kereskedelmi miniszter foglalkozik, hogy az üzleti zárórákat külföldi mintára úgy szabályozza, hogy a záróra kimondása helyett az állapíthatnak meg, hogy az üzleteket naponként hány órán keresztül szabad visszalátni.

— Eszik még a libája?
— Vegyen neki tengerit a Futuránál.
— Tömi még a libáját?
— Vegye meg a tengerijét a Futuránál.
— Van südője?
— Csakis Futuraburgonyával etesse.

A Futuránál

(Wagner Fatelep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korma és száraz szemestengeri állandóan kapható.

Emberek a Marson. Ez a címe annak a rendkívül érdekes illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelen meg. A népszerű képeslap a legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, nagyszerű folytatásos regényi és közelszázremek képet közöl. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Milliomos csodagyerekek. Pompás képekkel illusztrált cikket közöl ezen a címen a Délibáb új száma, amely száz oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelen meg. Remek rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabokat, novellákat, színházi beszámolókat, külön filmrövidet és rengeleg érdekességet talál az olvasó a nagyszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Az ipari minta műhelyek felszerelése megérkezett Szegedre. Mint ismeretes, az iparügyi minisztérium elhatározta, hogy a kézműparosság részére a kereskedelmi és iparkamarák székhelyein továbbképző tanfolyamokat rendez. Értesülésünk szerint a gépek és eszközök megérkeztek Szegedre és a tanfolyam szervezése megindult.

Mesterséges szeplők. Párizsban a legújabb divathóbort, hogy az elegáns nők szeplőt festenek az arcukra. Minden jelentős divatujdonságról beszámol a legnépszerűbb magyar divatlap, a Párisi Divat, amely minden számában közel száz pompás ruha, kabát és kézimunka pompás rajzát közli. A gyönyörű kiállítású, gazdag tartalmú divatlap egy száma 60 fillér.

Újabb gyarmatárak kerülnek behozatali tilalom alá. Az értesülések szerint a Kereskedelmi Hivatal a Kereskedelem és Iparkamara közreműködésével a szerezsendőre, szegfűszegre, amerikai mogoróra és szardiniára behozatali tilalmat akar a kávé és a tea után megállapítani.

Jugoszlávia az idén nem exportál tengerit. Jugoszlávia idei tengeri termése egyike a legrosszabbnak. A termés a múltévinék 55 százalékkal alatta maradt, így a beavatott körök szerint ebben az évben nem exportál több tengerit.

A Futuránál (Wagner fatelep) árpa kapható, mázsánként 16 P.-ért.

Turkeve város képviselőlétele elhatározta, a baromfiértékesítő bizottság kérelmére, hogy a baromfi piacon végleg elhíllják a magánmérlegek használatát, de ezek helyettesítésére 5 hatósági mérlegel állítanak a piacra, ezeken a mérlegelés díja különként két és fél fillér lesz.

729 fokot mutatott a légsúlymérő december 2-án délben. Az esővel telített fellegek egészen alacsonyan úsztak északnyugat-délkeleti irányban. Riikán van, hogy a barométer ilyen alacsonyan álljon.

Oroszlány Gábor békésosabai újságíró kollegánknak 12 novellát tartalmazó irredenia könyve jelenik meg a karácsonyi piacon. A szerző e héten Gyomára is ellátogat, hogy érdekes művét itt is propagálja. Magunk részéről is kérjük a hazafias közönségünk szíves támogatását, mert a művek listája jövedelme hazafias céll szolgál.

Enyhe telet jósolnak. Sandström dr., a svéd meteorológiai intézet golfáramszakértője, enyhe telet jósol. A kiváló tudós, esztendőről-esztendőre több hetei től a Spitzbergák közelében, ahol gondos méréseket eszközöl a golf-áramlaton. Összehasonlító tanulmányai alapján arra a következtetésre jutott, hogy enyhe tél várható, ha nyáron a golfáram vize a szokottnál hidegebb. Az idén nyáron ez volt a svéd tudós méréseinek eredménye s így jogosnak látszik az a fellevés, hogy az idei tél az átlagosnál enyhébb lesz Európában és mindenütt, ahol a golfáramlat érzetli hatását.

Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe november 28-tól december 5-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Varga Irén leánya, Irén Ilona ref.

Házasságot kötöttek:

Szujó Lajos és Herier Magdolna, Kurdi László és Földesi Eszter.

Meghaltak:

Papp Gábor 26 éves ref., Cs. Nagy Irén 13 hónapos ref., F. Kis Jánosné Szűcs Zsófia 68 éves ref., B. Szabó Jánosné Lukács Mária 62 éves ref., Bácsi László 78 éves ref.

Szerkesztői üzenet. M. B. A „kismadár” őszi költözését és az elmúlt hangulatát már nagyon sokan és sokszor megénekelték. Rosszúl ismételni nem érdemes. Jobb verseket küldjön és mi szívesen helyet adunk nekik.

Az új számlabélyegrendelet.

A számlabélyegekről szóló új pénzügyminiszteri rendelet szerinti készpénzeladásokkal kapcsolatos árukiadó jegyzékek és a kereskedők egyes feljegyzései, valamint könyvecskéi bélyegmentesek. A számlabélyegkezelésével kapcsolatos vitás eseteknél a legelső szabálytalanság alkalmával előbb figyelmeztetni kell a pénzügyi közegnek a lerovásra kötelezettel és csak a megisméltetés esetén van helye a letelezésnek. Az üzleti könyvek bélyegilletékével kapcsolatban csakis abban az esetben van helye a letelezésnek, amikor minden kétséget kizáróan bélyegköteles könyvek illetékét nem rótták le. A rendelet szerinti vitás esetekben előzően a pénzügyigazgatóság döntését kell ki-kérni.

Háziaszonyok! Megjeleni a Dr. OETKER gyár ötödik kiadása fényképes ünnepi receptkönyve, melyet kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve küld; Dr. OETKER A. Tápszerművek Budapest VIII., Confi utca 25. Sütopor és vanillincukor ára most levelenként 12 fillér.

Zöldmezőkongresszusi album. Most jelent meg az Alföldi Zöldmező Szövetség kiadásában a zöldmezőkongresszusi album, melyet dr. Piukovich József, az Alföldi Zöldmező Szövetség ügyvezető alelnöke rendezett sajtó alá. A zöldmezőmozgalom a rétek és legelők javításával, valamint a szántóföldi takarmánytermelés fokozásával az állattenyésztés fejlesztését tűzte ki célul és ezzel helyes egyensúlyi helyzetbe kívánja hozni a mezőgazdaság két legfontosabb ágazatát, a földművelést és az állattenyésztést. Az ország különböző helyein beállított rét és legelőjavítási kísérletein kívül az ország több száz községében működő zöldmezőiutkárai, tanfolyamok, vándorgyűlések és kongresszusok útján propagálja a zöldmezőgazdálkodás, továbbá a takarmánytermelés minden ágazatát felölelő szaktanulmányokat közöl részletes leírásban, a május havában Borsodmegyében Miskolc, Ároktó és Lillafüred környékén megtartott II. országos zöldmezőkongresszus színes leírását tartalmazza sok képes melléklettel. Tartalmazza továbbá a kongresszuson elhangzott szakelőadásokat is. A tanulságos és érdekes könyv teljes tájékoztatást nyújt a zöldmezőmozgalomról és hasznos segédeszközt képezi minden zöldmezőgazdálkodással foglalkozó gazdának. Az Alföldi Zöldmező Szövetség a közel 200 oldalas kongresszusi albumot ajándékkul adja a kongresszuson résztvevő több mint 2000 zöldmezőgazdának. A magyar gazdaközönség figyelmébe ajánljuk ezt az érdekes és tartalmas könyvet.

ANGLIA REPREZENTATÍV REGÉNYE

HUGH WALPOLE

A HERRIES-CSALÁD

NÉGY RÉSZ. NYOLC KÖTET. 2000 OLDAL.

Kapható minden könyvesboltban. SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA.

Az Új Kor legújabb száma Aradi Zsolt, Balla Borisz és Possonyi László szerkesztésében érdekes tartalommal megjelent. A vezető cikket Kúhár Flóris O.S.B. igazgató írta a magyar szerzetesi iskolákról. Petro József az egeri szeminárium lelkiigazgatója Schütz Antal új nagy dogmatikáját ismerteti részletesen, Almásy Gusztáv a magyar ipari munkásság katasztrófális helyzetéről ír, Rády Elemér a tanítószeg új szerepéről. Közli a lap Claudel és Jacques Rivière világhírű levelezésének új folytatását, Budai György az Ember Tragédiája illusztrálásának munkájáról írt. Vajlok Sándor érdekes és nagyjelentőségű cikkében a Pázmány alapította nagyszombati egyetem középeurópai hivatását rajzolja meg, Bergon Imre O. P. a prágai híres akadémikus hetet ismerteti, Harsányi Lajos a falu műveltségéről írt cikket, Michel Károly pedig befejezi tanulmányát az európai kultúra válságáról. Számos apróbb cikk, állásfoglalás, világnapló és könyvismertetések egészítik ki az új lapot, mely mindenütt kapható, mutatóvány-számat ingyen küld a kiadóhivatal, VIII., Szentkirályi utca 26. Ára 40 fillér.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1935 december 8-án vasárnap
Izgalmas hatásokon épített történet
filmen.

KÉMNŐK

(Front a tenger alatt.)

Grandiózus kémdráma.

Főszereplők: Trude v. Molo, Alex v. Engstroem, Rosa Valetty, Paul Hörbiger.

A történet központjában egy szép, fiatal lány áll, aki ártatlanul kerül egy kémelhárító társaság hálójába. Mindvégig idegfejtő bonyodalmak és eszelelmények.

Bécsi muzsika

kiegészítő műsor

Hangos Magyar Világhíradó.

Előadások 6 és 8 órakor.

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

SPORT

A gyomai Levente Egyesület ökölvívó szakosztálya gondos és lelkiismeretes készülés után f. hó 8-án, vasárnap este 8 órai kezdettel, mérközik meg az Oroszázi Testedzők Körének jónirú csapatával. Verseny színhelye a „Holler-szálló” nagyterme, ahová is szeretettel vár minden sportbarátot a vezetőség. Előreláthatólag erős küzdelmek lesznek. De bizunk, hogy ökölvívóink legjobb tudásukat viszik a küzdelembe s így a küzötti „diszoklevelek közül több marad Gyomán. A biztatásra ott leszünk.

Jó idő esetén 8-án Mezőberényben lesz meg tartva Észak és Dél II. o. csapatainak válogatott mérközése. Észak összeállítása a következő: Csornyik (MTK) — Pangert I. (MTK), Kurez (GyTK), — Simon (ETK), Pocsaj (Szövogyár), Patai (MTK) — Gy. Szabó (Szövogyár), Gyebnár (MTK), Hódi (Szövogyár). Ancsin, Makai (MTK). Tartalék: Laki Puhár (MTK), Bartha (GyTK).

Csák:

A GyTK december 1-én megtartott évzáró vacsorája nagy erkölcsi sikerrel végződött, nagyon szép közönség gyűlt össze, hogy jelenlétükkel juttassák kifejezésre a GyTK iránti szeretetüket. 150 személy tisztelte meg a GyTK-át évzáró vacsorája alkalmával, mindenki jól érezte magát a GyTK otthonában. Reméljük, hogy a GyTK m. t. sportpártolói a jövőben is megőrzik szeretetükben a GyTK-t. Most, midőn a szezon befejeztük a GyTK agilis vezetősége a tél idején többször fogja otthonában szeretettel meghívni tagjait és azok kedves hozzátartozóit. Az évzáró vacsorán történt megjelenéséért kedves híveinek ezután mond köszönetet a vezetőség.

GYTK—VSE 7:1 (4:1)

Bíró: Blau.

A GyTK rácsfolt eddigi gólképtelenségére, mintha a csatárok megszivlelték volna az intelmet, hogy lőni is kell minden adott helyzetből, a mostani elért eredménnyel bizonyosodott, hogy nem az a forball játék, hogy a labdát bevezessék a kapuba teljesen, hanem minden adott helyzetből a lövést meg kell próbálni, ami sikerrel is jár. Ha a csatárok mindig így tettek volna, könnyen álhatna a GyTK az első helyen is, reméljük, a tavaszi szezonra nem felejtik el a csatárok, hogy

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József
faiskolója
CEGLÉD

Budapesti Iroda VI., Andácssy ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

ott kezdjék, ahol most elhagyták. A mérközés lefolyásáról annyit akarunk megemlíteni, hogy a VSE védelme nem tudott ellenállni a GyTK gyors csatárainak. Szép kombinációkkal eredményesen vezettek szebbnél-szebb támadásokat, melyek az elért gólokban jutnak kifejezésre. A VSE csatárosa a GyTK jó védelemmel nem tudott megbirkózni, az adott 1 gólt is GyTK védelmi hibából érte el.

GyTK-ból Vatai, a szokott jó formában, míg a csapat többi része is jól nyújtott, mindannyian szívvel küzdöttek jó teljesítményt árultak el. Blau bíró teljes megelégedésre vezette a mérközést.

Csáki

ETK—BISE (4:0) 1:0

Endrőd, bíró: Leipnicker.

ETK szezonzáró bajnoki mérkőzésének részletes beszámolóit közölni — sajnos — nem tudunk, mivel lapunk endrődi sportmunkatársa a meccsről szóló tudósítását lapunk zártáig beküldeni elmulasztotta.

Ingyanforgalom

Marton Imre és neje Szilágyi Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Dorogházi Sándorné Szilágyi Jolán és társaitól 780 P.-ért.

Nagy András és neje Szilágyi Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Rácz Ferenc és neje Földes Róza gyomai lakosoktól 720 P.-ért.

Ózv. Danka Ferencné Pécs Magdolna gyomai lakos vett egy beltelkes lakóháznak 1/10-ed részét Pécs Zsuzsánától 170 P.-ért.

Sebessi János és neje Domokos Eszter gyomai lakosok vettek 35 n.-ől beltelületi ingatlant T. Kocsis Péter (nős Kruchió Rózával) gyomai lakostól 600 P.-ért.

Megérkezett a Futura olcsó takarmány burgonyája, melynek métermázsáját 6 pengőért adják.

A gyomai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.
3743/1935 szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajthatónak Herdy Ferenc és neje Fekete Etel végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság újabb árverést 249 P. 32 f. tőkekövelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíróóság területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 436. sz. tkvi betétben A11-2. sorsz. 1133.1134. hrsz 267.-ől és 125. öltérületű Herdy Ferenc és neje Fekete Etel nevében álló beltelkes lakóház és kertre 5220. P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1935 évi december hó 30. napján dél. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzüi a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: XL.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. 25. §.).

Gyoma, 1935 évi aug. hó 12 napján.
Dr. Molnár s. k. kir. bíró.

A kiadmány hitelül:
Ugor kiadó.

Van-e már életbiztosítása?

Phönix és Turul

Életbiztosító Társaság.

Szíveskedjék érdeklődni

Bodon Lajosnál,

Kazinczy ut 10 sz.

Publikáció

Eladó Bocskay u. 27 sz. alatt 3 drb. 120 kg hízó malac, 1 drb. 300 kg körüli hízó. Megtekinthető ugyanott.

Ózv. Cs. Szabó Albertné Arany János utca 3 számú házában 2 szobás lakás mellék épülettel együtt kiadó.

Téli sapkák mindentféle színben nagyválasztékban olcsón kaphatók Alt Vince kalaposnál Endrőd ipartestülettel szemben kalapok és sport-sapkák reklám áron kalapigazítást festést szakszerűen olcsón vállal.

Akinek bármilyen trágyája van eladó, jelentkezzen a Termelők Szövetkezeténél a Horthy Miklós uton.

Molnár Antalnak Horthy Miklós u. 95 szám alatt 1 drb. 9 hónapos 150 kg. 1 drb. 9 hónapos 130 kg. prima hízója van eladó.

A Réviaposton ezer négyszögöl föld, szőlőnek és gyümölcsösnek igen alkalmas, eladó. Folyó víz, liget mellett, nyaraló építésére is szép hely. Cím a kiadóhivatalban.

A Futuránál (Wagner Fátalp) száraz morzsolt tengeri, Ella és nyáriróza burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa és árpa állandóan kapható.

Terék Mihály Horthy Miklós ut 77 sz. háza eladó.

Kruchió Mihálynak 5 hold földje, tanyaépületekkel eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen VI. 515 sz. tanya.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása Mészáros Lajos cipőüzletében gr. Tisza István ut 52.

Kerekes Károlynál a zamatos, jó bor literje 64 fillér.

A Hartenstein Hermann és fia cég, tisztelettel értesíti az építető közönséget, hogy frissítésű tégla és tetőcserep ismét jutányos áron állandóan kapható a cég téglagyárában.

Háznál sertésvágást, géppel perzselést és mindenféle hentes-csemegék, valamint csabai kolbász készítését jutányosan vállalja ifj. Wallner József mészáros és hentes, Horthy M. u. 15.

Egy kétszövű kakasos lankaszter és egy háromszövű kakasos lankaszter puska olcsón eladó. Érdeklődni Deák Ferenc ut 33 szám alatt lehet.

Endrődön, Nagyperes dűlőben 8 kishold föld, Décspáskumon 2000 n.-ől és 1866 négyszögöl, Dávid dűlőben 2340 négyszögöl föld, továbbá Köröstarcsai vasútállomáshoz közel 60 kishold tanyásbirtok kedvező feltételekkel eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdávalat, Gyoma Felelős ügyvezető: Tekt Sándor,

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsékkon:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Pőrére vetkőzve

didereg, fázódik előlünk a magyar nyomor, amelynek száználmas meglesztésűje a szagatott ruháját, decemberben is mezítlábas, örökösen éhes és fázós szegény iskolásgyermek, a magyar jövő.

Eszembe jut Temesváry Imre, szeghalmi képviselő, két évvel ezelőtt Vészőtől-Gyomáig való utazásunk alatt elmondott németországi élménye.

Temesváry Imre képviselő tanulmányuton járt Németországban. Az egyik nagyobb város polgármesterétől azt kérte, mutassa meg neki a munkanélküliek névjegyzékét. Egy ebből öllelszerűen kiválasztott címre elment, amely egy harmadik emeleti lakás volt. Amikor kísérőjével a szerény, de tisztá előszobába beléptek, az egyik szobában női éneklés hallatszott, ahol is, amikor bekopogtattak és benyitottak, az asztalnál két gyermeket láttak ebédelni. Az énekét abbahagyó anya zavarában alig tudta elmondani, hogy a férje is nemsokára hazajön. Alighogy az asszonyt megnyugtatták, hogy csupán egy magyar országgyűlési képviselő tanulmányi kíváncsiságáról van szó, nyílt az ajtó és valóban hazaérkezett a munkanélküli férj, aki meglepődve látta az idegeneket. Rövid bemutatkozás után átmentek a vendégek a házigazdával a szomszéd szobába, ahol megtudták, hogy az anya a két gyermeket mindig megébédelteti, mielőtt a férje hazaérkezik, de ebéd után azonnal lefeketli őket és amikor azok már elaludtak, és a férj hazaérkezett, előveszik a szülők a gyermekek által meg hagyott ebédmaradékot — és ők is megebédelnek.

Magyar szülők! Tudnátok-e ti is a szülői áldozatosság ilyen eszményi magaslatára emelkedni? ... Azt már láttam, hogy a szülők a maradék ételi adiók gyermekeiknek, de hogy ők egyék meg a maradékot, azt csak Temesváry képviselőtől hallottam eddig.

Most már világos előttem,

amit tavaly szeptember 7-én Nürnbergben még nem értem egészen. Aznap mintegy 150 000 német tanuló érkezett Nürnbergbe. A futópillanatok alatt szerzett összbnyomásom az volt, hogy mind rózsás arcú, jól álló, a korukhoz képest jól fejlett, csupa élkelkedvből, vidámságból állott a sok német fiú.

Ebben a belefelejtkezett gyönyörködésben vágyakozva repültem akkor haza: a hozzám legközelebbi, a gyomai és endrődi fiúkra gondoltam. Leiki szemeim előtt megjelentek előttem a mi sápadt, vézna, kedvetlen, penész kinézésű fiaink

és egy megtorpant öregifjúság ernyediségét éreztem a kilátástalan jövő vonaglásában...

Le a hályoggal! Úgy a szemekről, mint a rideg szivekről! Ne legyen addig vigasság a faluban, amíg éhes gyermek van közöllünk! Azt még megértem, ha egy munkabíró felnőnek azt mondjuk: keressen munkát és abból megélhet, de egy éhes gyermeket ludni a közelben... szívtelen az, aki erre nem lágyul meg.

Most kezdjük iskolásaink ebédeltetési akcióját. Legyünk ott mindannyian, ahol segíteni kell. W.

Megalakult Gyomán is az iskolásgyermek, „Zöldkereszt” ebédeltetési akciója

Vasárnap 11 órakor a jólétkonykodás angyalainak szárnyrebbenését lehetett érezni a község háza kistanácsstermében, ahova Bakos József lb. főszolgabíró meghívására megjelentek:

Záhonyi Aladár, az úri-kaszinó elnöke, egyben a beteg Záhonyi Aladárné, a Gyomai Jótékony Nőegylet elnöke, Bauer Illésné, Stefánia védőnő, Kruchió Lajos, az alsórészi olvasókör elnöke, Oláh Lajos ipartestületi elnök, Oláh István, a központi polgári olvasókör elnöke, idb. Vincze Endre, a kiseri olvasókör elnöke, Nónay Ferenc, a nyugdíjas olvasókör és a Vöröskereszt megbízásából, Valtay Albert, a munkáskör elnöke, Izsó Balázs hadrda elnök, Sallay Antal, a halmagyi olvasókör elnöke, Pánczél Emil főjegyző, Kovács Gábor bíró és mint a felsőrészi olvasókör elnöke, Bay József ref. lelkész-iskolaszéki elnök, dr. Szilágyi Ferenc járási- és dr. Vincze Endre községi ügyvezető orvosok.

A megjelentek üdvözlése után ismertette Bakos József főszolgabíró Kozma Miklós belügyminiszter „Zöldkereszt” akciójait, amely az egész országra

kiterjedően szervezi meg a 6-12 éves szegény iskolás gyermekek élelemmel való segítségét. A segítségre szoruló gyermekek a fejlődésükhöz szükséges kalóriáknak megfelelő népies élelemmel lesznek ellátva és állandó orvosi ellenőrzés alá kerülnek. A szükséges anyagiak egy részét az állam adja, de a nagyobb rész alakosságnak kell előteremtteni.

Többek hozzászólása után a jelen voltak egyhangulag kimondták a „Zöldkereszt” gyomai csoportjának megalakulását és egyhangulag megválasztották elnöknek Bakos József lb. főszolgabíró és egy szükebbkörű bizottságba bevásztattak:

Záhonyi Aladárné, dr. vitéz Haviár Gyuláné, Bauer Illésné, Szóke Ferenc — Mohácsy János — Schuszték Sándor igazgató tanítók, dr. Szilágyi Ferenc járási- dr. Vincze Endre és dr. Bartha Gusztáv községi orvosok, Oláh Lajos, Kovács Gábor, Pánczél Emil, Valtay Albert és Glück Ármán.

Elhatározták a legszélesebb propaganda megindítását, hogy alkalmat adjanak a jóságos la-kostársainknak, akár pénzbeli, akár oltihon természetben adott ebédrel elősegíteni, hogy köz-

ségünk szegény gyermekei a téli hónapok alatt mindennap ebédelhessenek.

Reméljük, mi is követjük Endrőd példáját, ahol már mintegy 300 iskolás gyermek naponta fogyasztja a jó ebédet.

Követésre méltó nemes példát mutat az adakozásra az endrődi papság, a tanárok és tanítók, akik december, január, február és március hónapokban a fizetésük 2-százalékát, míg a többi 3 hónapban a fizetésük 1 százalékát fizetik be a „Zöldkereszt” pénztárba, ami vel mintegy 1600 pengőit juttatnak a szegény gyermekeknek.

Endrőd község maga is 2000 pengővel járult az akcióhoz.

Kormányzó úr névünnepélye a polgári iskolában

A gyomai polgári iskola december 5-én szép előadás keretében ünnepelte a Kormányzó Úr névünnepét. A közönség igen szép számban jelent meg. Az ünnepi beszédet Pétermann Józsefné tanárnő tartotta, aki meleg szavakkal emlékezett meg Ófőméltósága feledhetetlen nagy fontosságú érdemeiről. Lélekbemarkoló érzés fogta el a nézőket az irredenta szindarab: „Lesz még tavasz” alatt. A műsor ünnepi részét szép szavak és karónekek egészítették ki.

A műsor második része Mikulás ünnep volt. Egy kedves kis köllemény után könnyes szemmel hallgatták a jelenlevők a „Megjött a Mikulás” c. felolvasást. A már-már szomorúra fordult hangulatot a kis lányok fállyoltánca élénkítette fel. Nagy derűségeket keltett az ulána következő monológ. Mikulás apó és Bandi. Méltó befejezése volt a szép hangulatos estnek a Mikulás esti álom c. irredenta jelenet. A közönség meghalottan hagyta el a termet a Hiszekegy lélekemelő hangjai után.

Az iskola növendékei most egy szép karácsonyi előadásra készülnek, melyet valószínűleg december 21-én tartanak meg

A Futuránál

(Wagner Fátalep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa és száraz szemestengeri állandóan kapható.

Szerdai esték

A népszerű szerdai esték mindnagyobb közönséget toboroznak. Közel kétszázötven főnyi hallgatóság gyűlt egybe legutóbb az Egyelértési Olvasókörbe, a Gyomai Közművelődési Egyesület halodik előadására, amelyen elsőnek Szőke Ferenc ügyvezető elnök mondott izzó hazafiságú megemlékezést a limanovai csata 21-ik évfordulója alkalmával.

A történet aranybetűkkel fogja a háború lapjára vésné a limanovai vitéz huszárok esodás és ellenállhatatlan rohamait. A magyar szívek pedig örökké áldani fogják őket.

Élénk figyelmet érdemlő, igen hasznos, közvellen hangú előadást kapunk ez estén Tari János tanítótól „A család nevelés sikerének feltételei gyermek iskolába lépése után” címen.

A gyermeket az iskolában nem mint egyént, hanem mint a társadalomnak jövő tagját nevelik. Ez figyelembe kell venni a szülőknek is, így az iskolával karöltve együtt segítsék a gyermeket a tudományok úlvésztlőjében előrehaladni.

Az est szórakoztató részében Kovács Luci megismételte magyar láncteljes monológját. Ez után a kedves, színes szám után most sem maradhatott el a felzúgó taps. De jutott még az elismerésből Dévanszky Lászlónak, Kéri Lajosnak, Oláh Erzsébetnek, Marlon Eszternek és Szántó Erzsébetnek is bőven. Az utóbbi; édesapjának egy lelkes, hazafias költeményét ismertette a közönséggel. Ezévi utolsó szerdai est december 18-án lesz a Kísérleti Olvasókörben, mely után két heti szünet következik.

A pulyka a trónon

Micsoda szeszélyes áralakulások gyötrik a termelőket! Párhétet ezelőtt még azzal torkoltak le bennünket, örülünk a 80 filléres pulykaárnak, mert az előjelek szerint ez az ár is hamarosan alább megy. Most aztán, karácsony előtt 10 nappal már 125 fillér a pulyka minimális ára. Az a nagyon kevés szerencsés vállalkozó termelő, aki csak most adja el a pulykáját, annak érdemes volt a tényésztés, de a többiek egyelőre torkig vannak a pulykával.

Tekintetes községi Előljáróság és képviselőtestület Endrőd

Nagyon kérem, ne értsenek félre, nem az ellenséges érzület, de a legbecsületesebb jószándék adta kezembe a lollai, amikor ezen sorok megírására határozta el magamat.

Ismeretes, nemesak Önök, de talán a járás, a megye minden közüggel csak valami is foglalkozó lakosa előtt az az áldatlan viszály, amely már évek óta újra meg újra megismétlődik a kondorostanyai u. n. csabai keresztút elfoglalása, áthelyezése miatt. Mint olyan ember, aki ismerem az itteni viszonyokat, aki hét éves koromtól már igen sokszor tettem meg a 20 km-es utat innen Endrődre, mindenféle időben és úton. És jártam a napi 9 km-es utat esőben, sárban, hóban, fagyban, elázva és félig megfagyva, cselló-botló gyerek-lábakkal, az itteni központban volt, régi iskolába. És ujabban már inkább fogyó, mint növekedő arányban álló fizikai erővel teszem meg a nevezett utakat, hogy vallást, polgári, hazafiai és emberi kötelességimnek eleget tegyek, tehát a saját csekély személyemben érzem, hogy van-e szükség a 200 év óta meglévő utra vagy nincs. Hogy szükség van rá, az kétségtelen. Ha szükség volt arra 200 év előtt, amikor a lakosság a maiak 50 % sem volt, (A történelem tanúsága szerint: „A telepítések ellenére sem volt az összlakosság több három milliónál.”) akkor még sokkal nagyobb szükség van ma, a nagyobb közlekedés, a megnehezült kereslet viszonyok közt. Mert bizony annak a rosszul táplált, lerongyolódott, szerény munkásnak, aki napokon keresztül gyalogol, hogy Elekén, Gerlán, Kigyóson, Kétegyháza munkát keressen, nem egészen mindegy, hogy az amugy is nagy távolságot még mesterségesen is növeljük. Nagyon nagy hátránya épp a legmesszebb lakóknak, hogy már egy szakaszt az utból áthelyezték, avval az érveléssel, hogy a Csárdavölgyben sok kárt tettünk. Erre nézve az a tiszteletteljes megjegyzésünk, hogyha 20 esztendő alatt dolgoztak volna rajta annyit, mint most csak ennek az egy szakasznak az áthelyezésével egy hét alatt, akkor nem lett volna kártétel, vagy csak nagyon csekély. Még sokkal kellemetle-

nebb lesz, ha az út áthelyezését a Csárdavölgy fenekén folytatják tovább, mint azt azok, akiknek helyükbe van minden, akarják. Azon a helyen lehetne út a közelben lakók kisebb forgalmának a céljára, de az egész, még a békési, berényi, csabai határ felől jövő közlekedést is ideferelni, egy völgyfenékre, végzetesen elhibázott dolog lenne.

Sokszor hallani olyan elfogult kijelentéseket, hogy az az út csak harminc—negyven családnak a „kényelmére” van. Szerelném, ha azt a kényelmet, amiben nekünk ill részünk van, megpróbálnák azok, akik ezt állítják. Ha úgy egynéhányszor megjárják, jó marasztaló, fekete sárban; akkor más véleményre jutnának.

Tekintetes Előljáróság! Mélyen tisztelt Képviselőtestület! Ennek az ügynek közmegnyugvásra szolgáló elintézésére csak egy mód van, amelyet még boldogult Kovács István jeltől meg, évekket ezelőtt: hogy nyíljon meg az új út, de maradjon meg a régi is.

A múlt közgyűlési határozat szerint, ha a Miniszterium jóvá hagyja, piac is lesz Kondorostanyán. Tisztelettel kérdezzük: miért kell akkor épp annak a más községekhez tartozó tanyai lakosságnak az idejutást megnehezíteni, sőt lehetetlenné tenni, akik épp anyaközségeik távolsága miatt hozzánk járnak már most is. Miért kell a szegény iskolás gyermekeknek is a templomba utást megnehezíteni?

Jó magyarosan: „Száz szónak is egy a vége!” Ezt az utat nem eltörölni vagy áthelyezni kell, hanem rendes szélességben kimérni és kijelölni.

Ha a szentesi utat, amely idegen érdeket szolgál részben, hatóságilag kimérték és azt mindenki meg is hagyja, akkor mégis csak helytelen, hogy egy ilyen forgalmas utat valósággal afrikai állapotban van.

Kérjük tehát az igazság és az emberiség nevében, méltóztassanak az elmondottak figyelembe vételével oly megoldást találni, hogy ne kellen Önökre úgy gondolnunk, mint akik amugy is nehéz helyzetünket még nehezebbé akarják tenni.

Az Ördögöldaliak nevében:
Fülöp Imre.

Az élet.

Nyílotok, hervadtok ti földi virágok,
Felnevel titeket az édes anyátok...
Az édes anyátok, a kincs anyaföld,
Mely minden poharat kiürit vagy betölt...

De elszáll, elmúlik a boldog kikelet.
Mulandóság hőnyje a szirmokon reszket.
Zokogva, esendesen meghalt minden [virág.

Elrepül az élet... az arany ifjúság.

Pedig mily szép élni, milyen szép az élet.
Az élet útjain minden szív remélhet.
Néha biz' fáj a sors, a hazug állibál.
Néha felsóhajtunk: nem, nem birom [tovább!..

De felderül a nap a fekete éjre.
Nyugodtan tekintünk fel a magas Égre.
Megnyugvásra készlet az a szent

[rendelet,
Hogy „legyetek porrá, mert porból [lettetek”!

Isten előtt ninesen ellen, sem akarat.
E földi hazánkból csak egy kis sír

[marad.
Amegnyugvás hite égjen minden szívben.
Te rendelted ezt így, hatalmas Úristen!..

Kruchió Endre.

Türelem endrődi munkás testvérek

Nehéz sorsában remegve vár.
De lassan szívében a kétség nagyot dobant és vasökle összeszorult.
Szeme tévelyegve tekint távol, körülötte a gyerek had.

Munkát kiált és ökle a levegőbe sábit, azután könyes szemével gyermekeire tekint.

Tudod, magyar testvér, mi ez?
Egy harc, — amely dübörgeti az élet kapuját.

És amikor legyelmelzessége a végső hirt pendit meg, akkor szólok hozzád én. — Vigyázz! Légy türelmes! Hisz ott voltam, testvér, ahol bánalod fájdalom szivekhez talált. Endrődi munkás, én mondom neked, hogy készülnek, fáradnak és megsegítenek. Emberföltölti munka, hidd el, és mégis azt mondom: minden-mindenit megtesznek, hogy rajtad segítsenek. Tudják, ők éppen olyan jól, hogy kenyered szükön, tüzelőd semmi.

Lesz munka, ha mindjárt inséges is. Lesz kenyér is, csak egy kiesit várj.

Látod, gyermeked aiaján a boldogság mosolya ül. 256 gyermek már nem éheznek. Nem fog fájni szíved éretlük már. Hisz segítettek-segítenek.

Mert mondom neked: szaván fogni nem lehetett a belügy-minisztert. Segített, segít és segíteni fog.

Ti pedig, akik lassan haza jöttök onnan messziről, csak türelemmel, mert mindenkire sor kerül. Belátják sorsotok nehéz súlyát. És ha belátják, úgy elő kell jönni a munkának, amely kenyeret ad, amely száritja a magyar munkás keserves könynyét, mert mindég össze tartozott: a munka, a kenyér és a munkás. — ér.

A HIMNUSZ ÉNEKLÉSE.

A „Gyomai Újság” folyó évi december hó 7 én megjeleni számának első oldalán, a harmadik hasáb alsó részén a következők olvashatók: A himnusz éneklésekor az ismétlést „Megbűnhődte már e nép...”-tól állapították meg, amit Gyomán is be kell tartani.

Ezzel kapcsolatban közlöm az E. T. I. tc. 49. §-át, mely szerint az énekvezér „Közis-tentiszteleteken és temetésnél csak a zsinat által elfogadott énekeskönyvet használhatja.” Sz az E. T. II. tc. 20 §-át, mely szerint: „Az egyházi szertartás szabályszerű és az egyház rendjének megfelelő végzését elsősorban a szószéki szolgálatot, vagy más szertartási cselekményt teljesítő lelkész felelős. Az ő kötelessége felügyelni arra is, hogy a gyülekezet éneklése szép és izléses legyen, s ő jelöli ki a zsinat által elfogadott egyházi énekeskönyvből azokat az énekeket, amelyeket a szertartás során a gyülekezet énekel.”

Ezek vannak az énekvezérek működését szabályozó törvényekben s hogy a zsinat által elfogadott énekeskönyvünkben mi van, s hogy az ismétlések hol vannak abban elhelyezve, bárki megláthatja, ha azt a fáradságot veszi magának, hogy megláthatja énekeskönyvünket. Így arról is meggyőződhet, hogy december 1-én helyesen énekeljük a Himnuszt.

Gyoma, 1935. december hó 8-án.

Zöld Sándor
református orgonista-
kántor.

Fenti cikke csak az a megjegyzésünk, hogy Erkel Ferenc maga is a „Megbűnhődte már...”-tól állapította meg a himnusz ismétlését, de hivatalosan is ezt írták elő és úgy emlékszünk, hogy a Kálvintéri református templomban is innen ismételnék, tehát addig is, míg a zsinat meg nem változtatja a régi rendelkezését, énekeljük csak mindenütt és mindannyian a „hivatalos” ismétléssel a himnusunkat.
Szerk.

Egységes segítés Endrődön

Endrődön Csernus Mihály apátplebános és Harsányi László főjegyző irányításával az egyház a községgel és a lársadalommal együtt megalakították a központi segély bizottságot. Ezen bizottság végzi ezúton azon nagy munkát, amelynek célja a rászorultak megsegítése.

A központi segély bizottság közösen állít fel december 22-én karácsonyfát, ahol sok száz gyermek és család kap cipőt ruhát és ételmet.

Ezen bizottság reális munkáját nagyban elősegítette a megtartott razzia.

Szép az ilyen összefogás, de van is, lesz is eredménye.

Az endrődi NEP mozgalmas napja

Az endrődi Nemzeti Egység Párt szervezte december hó 8-án, vasárnap délelőtti rendezéssel választmányi ülést tartott, amelyen részt vett dr. Fayl Gyula központi titkár választmányi tag is. A tárgysorozat folyamán a politikai helyzetről tartott tartalmas előadást dr. Fayl részleteiben kitért arra, hogy minő célok várnak a jövőben megoldásra és mik a tervei a kormányknak.

Ezen beszámoló folytatja egész nap, mivel a délután folyamán több olvasókori keresett fel, ahol a megjelenő hallgatóság előtt várta azokat a dolgokat, amelyeket a kormány a jövő esztendőben meg akar valósítani. Beszámolója során ellátogatott a külügyi olvasó körökbe is, ahol zajos élénkezéssel fogadták.

A látogatása egész délután tartott és az esti vonattal tért haza Gyulára.

1.358.878 métermázsa tengerit hoztunk be október végéig

A kisántant államaival az ezévi október végéig lebonyolított behozatalunk 66.8 millió pengő értékű, míg a kivitelünk csak 44,7 millió volt. Ezt a nagy eltérést főleg a kedvező terméskövelekedésben szükségessé vált nagyarányú tengeribehozatalunk okozta. Október végéig Romániából 9.2 millió és Jugoszláviából 6.8 millió pengő értékű tengerit hoztunk be.

Elég nagy összegű korpát is hoztunk be ezideig: Romániából 1.2 millió és Jugoszláviából 1 millió 425 ezer pengő értékűt.

A külkereskedelmi adatok

szerint a behozott 1.358.878 métermázsa tengerit 15.500.000 pengőért vették a behozatali engedélyekhez jutott nagykereskedők, vagyis métermázsként átlag 11.40 pengőért, a haláron.

Ha vasúti fuvar, beszállítás, rezsi és kiskereskedői hasznokra mázsként átlag 2.10 pengőt számíthatunk és a fogyasztók által kifizetett árat 15.50—16 pengőben vesszük, szerény számítlással is azt látjuk, hogy az aszálysült ország baromfi és sertésienyészítőitől legkevesebb 3 millió pengő hasznosított vagyonra a tengeri behozatalában konflingenshez jutott nagykereskedelem.

A budapesti Bethlen Gábor Kör diszhangversenye a Zeneakadémián

A Bethlen Gábor Kör elnöksége hosszú hónapok óta tartó fáradhatatlan munkásságának következményeként, minden szempontból a legteljesebb siker jegyében zajlott le szombaton este, a Zeneművészeti Főiskola nagytermében, az Egyesület diákjóléti célokra rendezett diszhangversenye.

A hullerhull szesz, a kedvezőtlen időjárás ellenére is, zsúfolt nézőtér előtt folyt le a hangverseny, amelynek minden egyes száma a legnemesebb értelemben vett művészi élvezetet jelentett az előkelő közönségnek.

Nagy Endre szellemes, mély értelmű prologja után az Egyetemi Énekkarok magyar dalai arattak nagy sikert, majd Akom Lajos nagyhatású orgonaszá-

ma után Gárdos Kornélia szavalatára követelt ismételt ráadást a lelkesült publikum, hogy

TAPASZTALAT BÓLTUDJA AZ OKOS HÁZIASSZONY

HOGY A Magyar gyártmány

„VILÁGOS FEJ” VÉDJEGYŰ

Dr. Oetker-féle

SÜTŐPORRAL A LEGJOBB SÜTEMÉNYEKET KÉSZÍTHETI.

ÁRA 12 FILLÉR

végül — szünetelőtti utolsó számként — Koréh Endre tökéletes interpretációjában élvezzen néhány gyönyörű dall. A szünet után Brahms: „g. moll rapszódiaját” hallottuk örömmel dírtói Csibi Józseftől, a fiatal zeneakadémiai tanártól. Utána Medek Anna régen hallott liszta művészele ragadta magával a publikumot, amely szinte alig akarta leengedni a podiumról a nagy művésznőt. Külön élmény volt Végh Sándor szereplése, aki Paganini: „Mózes-fantázia a G-huron” számával meggyőzte hallgatóságát arról, hogy a magyar zeneművészet egyik legszebb ígérete. Kiss Ferenc viharos sikerű szereplésével zárult az élményt jelentő hangverseny. A zongorakíséretet Lauris Miklós látta el tökéletesen. Végző következtetés: ha a Bethlen Gábor kör rendezésben és összeállításban továbbra is ilyen produkciói nyújt, hangversenyei nivót és értéket jelentenek a köztudatban.

Minden szerdán délután kosárfonó tanfolyamra megy a tanulni akaró ember.

hölgyeknek: uraknak:

NIKOTEX

szivart cigarettát!

Szerkesztői üzenet

F. I. K-tanya. Küszönjük. Hozzuk.

Nyu-Szi: Mi is hallottuk, hogy a semináriumok tananyagába legközelebb már a szöveget is fölveszik. Egy jó gyakorlati példát máris tudnánk erre: ha a nyúlra lövő vadász és a nyúl a szemben levő vadászhoz 45 fokú szög alatt állanak, dacára a sáros ványai szikbe csapódó söréteknek, hány sörét lyukasztja át a szembenálló patikus falát?

Figyelmeztetés: ha egy sörétnél több, akkor nem gillt, akkor újra kell löni.

Mi hír a háborúról?

Páros napokon hamar vége lesz az afrikai háborúnak, de már párhuzamosan európai háborút jósolnak. Most Genfben szövik a békeangyal karácsonyi szellős ruhácskáját — tehát a béke reményében ünnepelehetünk.

A genfi számításokat még a Négus is felboríthatja, mert a kiszivárgott hírek szerint most még ő berzenkedik és egy talpalatnyi földet sem akar átengedni Abessziniából. Alighanem neszéi vette a Négus, hogy Glück Árminnál az abesszin katonákból egy dobozzal 96 fillérért kaphat, tehát annyi katonája lehet, amennyit ép nem akar, csak győzze a Glück-cég szállítani.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
30 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujborsóltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyuk.

Cim: **Székelly Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

- Eszik még a libája?
- Vegyen neki tengerit a Futuránál.
- Tömi még a libáját?
- Vegye meg a tengerijét a Futuránál.
- Van süldője?
- Csakis Futuraburgonyával etesse.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN**

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepeken és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Máday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszeriar tart szolgálatot.

Áthelyezés. Az endrődi r. kath. egyháziól Székely Imre káplán lelkész Ujkigyósról a helyezették, Ujkigyósról helyébe Szurorn András káplán lelkész helyezették.

Kinevezés. Nagy Béla kir. írásbírói díjtalan díjnokol a hét folyamán a gyulai kir. törvényszék elnöke Orosházára nevezte ki. Nagy Béla állását csütörtök reggel elfoglalta.

Kész van a besenyszegi ártézi kút. Az ígért és régóta várt ártézi kút a múlt héten elkészült a Horthy Miklós uton. Így a besenyszegi lakosok már az új, teljesen egészséges vizét iszik.

Kisgyűlési jóváhagyások. A gróf Tisza István-uli ártézi kút építéséről kötött szerződés felbontását a kisgyűlés jóváhagyta. Finta Albert endrődi főjegyző nyugdíjazás iránti kérését március 1-vel elfogadták. Az új főjegyző választása februárban lesz. A jelek szerint Harsányi László helyettes főjegyzőt választják meg főjegyzőnek, akivel eddig Endrőd lakosai kivétel nélkül meg vannak elégedve. Endrőd pénzürosi és 1-ső esküdti választását, formai szabálytalanság miatt, megsemmisítették.

Endrődi N. E. P. karácsonyfa ünnepélye. Mig az összes egyházi és társadalmi alakulatok összefogva, együtt tartanak karácsonyfa ünnepélyt, addig a Nemzeti Egység Párti helyi csoportja is tart ünnepélyt, ahol a tagok szegény tagjait segítik meg.

Gyümölcsfák téli kezeléséről a hasznos madarak téli védelméről, a gyümölcs eltarításáról, a most irtandó rovarkártevőkről, a fekátrágyázásról a gyümölcs hűtőházi kezeléséről, a méh- és baromfitenyésztésről stb. közöl képekkel bőven illusztrált költeményeket „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással ingyen mutatóvány számot küld a kiadóhivatal. Budapest, VI. Andrassy út 8.

Háziaszonyok! Megjelent a Dr. Oziker gyár ötödik kiadású fényképes ünnepi receptkönyve, melyet kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve küld: Dr. Oziker A. Tápszerművek Budapest VIII., Confi u. 25. Sültőpor és vaníliacukor ára most levelenként 12 fillér.

Megkezdődött az országgyűlési képviselőválasztók összeírása. Mint ismeretes, a belügyminiszter elrendelte az országgyűlési képviselőválasztók összeírását, de ettől teljesen függetlenül az ország minden lakosát összeírják állandó lakásán. Így ezek után Gyomán és Endrődön is megkezdődött a hét folyamán az összeírás, amit december hónapban el kell végezni, miért is felkérjük a lakosok figyelmét arra, hogy otthonlétükkel könnyítsék meg az összeírók munkáját.

A fodrászipar is sürgeti a mestertanfolyamok rendezését. Az iparügyi minisztérium által szervezés alá vett mintaműhelyek és vándortanfolyamok gondolata általános érdeklődést váltott ki az iparosok körében és élénk figyelemmel kísérik a tanfolyamok előkészítő munkálatait.

Húsz napig fagygyertyát ettek. Két híres tudós most érkezett vissza keleti újáról. A tudósok hajója zátonyra futott és a két ember húsz napon át csak fagygyertyát evett. Erről és a világ sok aktuális fűrésa eseményéről érdekes sorokai olvashatunk Tolnai Világlapja új számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikkel, közel száz remek képek és nagyszerű folytatásos regényi talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A bűvészkirály Budapesten. A világ leghíresebb bűvésze Budapestre érkezett és érdekes foglalkozásáról sok információt mesélt el a Délibábnak, amely új számában, nagy cikket közölröla. A népszerű színházi képeslap remek illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pompás filmrovaot, novellákat, egyfelvonásos szindarabokat, pletykákat és sok nagyszerű rovatot közöl. A 100 oldalas Délibáb egy száma 20 fillér.

A Tükör karácsonyi száma. Külső kiállításával, belső gazdagságával, igazán ünnepi szám. Ha pedig elolvassuk, akkor lájuk csak, hogy a legjobb írók kedveskednek a magyar olvasónak. Hisz magas színvonalát Kosztolányi Dezső, Sik Sándor, Bibó Lajos, Ilyés Gyula, Aradi Zsolt emelik. Mellettük még Ortutay Gyula rélközi meséje, Kopp Jenő cikke, Révay József tanulmánya emelkedik ki. Egyiptom életéről képes beszámoló, majd pedig Kovrig János színes eikke Hawairól,

színház és film időszerű kérpése, majd Polgár Tibor gramofonlemez kritikája az, amely teljessé teszi a lapot. Tartalmas anyaga sok örömet szolgál. Azért a közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

MINDEN HÁZBAN LEGYEN KARÁCSONYFA. A karácsony családias ünnepeiségét emeli a karácsonyfa. Glück Ármín üzletének reklámakciója lehetővé teszi, hogy minden ember házában kigyulljon a karácsonyfa glóriás fénye. Fél kg. szaloncukor 88 fillér, 25 drb. szép csokoládé is szintén 88 fillér. Így kétszer 88 fillérért megszerezheti mindenkinek magának a karácsonyfa örömét. Ajándékozás a legnagyobb öröm, de gond is. Az ajándékozásnak csak örömét évezi, ha ajándéktárgyait Glück Ármín üzletében veszi meg.

Igazmondási szérum. Henry Rhodes ismert vegyész az angol vegyész-szövetség liverpooli értekezletén előadta, hogy Amerikában „igazmondási szérum” nevű olíószeri találtak fel, amelyet gonoszlevélkő kiűző eredménnyel próbáltak ki. A szer lényeges alkotórésze seopolamin; működésével módjával a tudomány még nincs tisztában, csak annyit lehetett megállapítani, hogy bizonyos módon adagolva, olyan lélektani hatást gyakorol, amely a „kezelt” egyéneket rendkívül elővigyázatlanná és közlékenyvé teszi, úgyhogy akarva-akaratlanul kénytelen igazat mondani. A bírói gyakorlat még nem döntötte el, hogy érvényes-e az így nyert vallomás.

Ingatlanforgalom

Szilágyi Sándorné Szendrei Teréz gyomai lakos vett 170 n.-öl pocozugi és holtkőrösi rétet Kruchió Andrásné Gs. Kiss Zsuzsánnától 40 P.-ért.

Kun Teréz gyomai lakos vett 1 hold 1453 n.-öl pusári szántót Fekete Endre és neje Baráth Rózától 900 P.-ért.

Derkovics Ernő és neje Gerstenrein Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Bogár László (nős Nagy Ilonával) és Bogár Imrétől 1650 P.-ért.

Kiss József és neje Strausz Anna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kőszegi Teréztől 650 P.-ért.

Tóth Sándor és neje Csapó Zsuzsánna gyomai lakosok vettek 4 hold tanyai szántót Fekete Jánosné Kruchió Teréztől 2800 P.-ért.

Nótári István és neje Berkó Gizella gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szokolai György és neje Kovács Máriától 690 P.-ért.

Tóth II. Lajos körösladányi lakos vett 3 hold 574 n.-öl csergettyűlapi szántót B. Kovács Lászlóné Fekete Erzsébettől 1900 P.-ért.

Giricz Vince és neje Földvári Nagy Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Molnár Róza és társától 975 P.-ért.

A Futuránál (Wagner fatelep) árpa kapható, mázsánként 16 P.-ért.

Meglepetésszerű razzia Endrődön. Endrőd község előlárosága kedden délután az özszes községi tisztviselők és a rendőrség bevonásával, Harsányi László főjegyző irányításával riadószerűen megjelennek a nyilvántartott inségesek lakásaiban. Az eredmény annál is inkább meglepőbb, mivel olyan egyének lakására, akik örökösen minden munkás lársukat hátra szorítják azzal, hogy ők reászorítabbak s pont itt találtak annyi ételmelet, amely hónapokon keresztül biztosítja nekik a létfenntartást. De volt sok olyan ház is, ahol még kenyereket sem találtak. Ezzel a razzival azt érték el, hogy meggyőződés szerzettek, kik is azok, akik legelső sorban lámogatásra szorulnak. Talán hasonló razzival Gyomán is eredményt tudnának elérni.

Mit adjunk karácsonyra? Nagygond, komoly fejtörés, ami minden karácsonykor előről kezdődik. Idén azonban, szerencsére, baj nélkül használjuk meg ezt a nehéz problémát. Nikotex-ék helyettünk is gondolkoztak és olyan karácsonyi ajándékot kínálnak, amelyet mindenki boldogan fogad majd. Mert akad-e kívánatosabb ajándék, mint a jó dohányféle különösen ha nikotinmentesített. A jó cigaretta és a jó szivar kétségtelenül magán hordja a karácsonyi ajándék legjellegzetesebb tulajdonságait. Érték amelyre mindenki vágyódik, csinos formás igazi karácsonyi dísz; ünnepi hangulatot áraszt. Csak egy tulajdonság hiányzik belőle: nem tart örökké. Aki kapja, boldogan elszívja. Mit adjunk tehát karácsonyra? Nikotex-et, sőt: a cigaretták cigarettáját, a Nikotex-Darlingot.

Üzletek karácsonyi nyitvatartása. A kereskedelemügyi miniszter a karácsonyi nagyobb forgalomra való tekintettel elrendelte, hogy a nyílt árusítási üzletek a december 9—24 közötti köznapokon este 7 óráig, a túlnyomóan élelmiszereket árusító üzletek pedig este 8 óráig nyitva tarthatók. A december 15-re eső vasárnapon az olyan nyílt árusítási üzletek, melyek egyébként egész napon át zárva tartandók volnának, reggel 9 órától déli 12 óráig, az egyéb üzletek pedig reggel 7 órától déli 12 óráig tarthatók nyitva. A december 22-re eső vasárnapon ugyanezek a nyilvatartási idők 9—6 és 7—6 órában vannak megállapítva. E nyilvatartási idő alatt az üzletekből az illető üzlet körébe tartozó valamennyi áruegység árusítható.

Gyomai és Endrődi Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe december 6-tól 12-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Izsó Lászlóné Molnár Eszter fia László ref., Nyíri Julianna leánya Róza ref.

Házasságot kötöttek:

Fekécs József és Gyuricza Mária, Kiss Lajos és Szász Gizella.

Meghaltak:

Vatai Sándor 61 éves ref., V. Szabó István 65 éves ref., K. Szabó Józsefné Czákó Klára 75 éves ref., Molnár László 83 éves ref.

Az endrődi anyakönyvi hivatal könyveibe pedig december 6-tól 12-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Porucsánszky Gács Margit fia Béla r. kath., Timárné Timár Mária fia Miklós r. kath., Bukváné Szabó Anna fia Miklós, Selovicsné Hanyecz Ilona fia Tibor István r. kath., Fásiné Giricz Eszter fia István r. kath., Forgácsné Majoros Anna leánya Irma r. kath.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak:

Timár Miklós 9 óras r. kath., Szabó Józsefné Valah Ilona 51 éves r. kath., Farkasinszky Ágoston 68 éves r. kath., id. Polányi Vincéné Hornok Mária 68 éves r. kath., Kurilla Mihály 64 éves r. kath.

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1935 december 15-én vasárnap

A legnagyobb film, amit valaha alkottak!

ESZKIMÓ

Látványos és ismeretterjesztő filmdráma.

A film szereplői kevés kivétellel eszkimók.

Gyönyörű északsarki felvételek a hó és jég birodalmában, látunk rénszarvas vadászatot, rozmár fogást és bálna vadászatot. Az eszkimók élet-halál küzdelme a tenger félelmetes óriásaival és érdekfeszítő dráma az eszkimók erkölcsei világának tiszta romlatlan szépségével. Egy élmény ezt a filmet megnézni, amit eddig el sem tudtunk képzelni.

Kiegészítve vigjáték és

Hangos Magyar Világhíradó.

Vésztő község főterén, a községben egyetlen szálloda és vendéglő azonnalra is bérbeadó. Felvilágosítást nyújt dr. Prónai Ernő ügyvéd, Békéscsaba, Ferencz József-tér 21.

Nagy karácsonyi vásár

GLÜCK ÁRMIN

üzletében

olcsóárak—nagyválaszték
előzékeny kiszolgálás

Fél kg. szaloncukor 88 fillér, 25 drb csokoládé karácsonyfadísz 88 fillér, 1 dominójáték 36 fillér, 1 vár 96 fillér, 1 doboz abesszin vagy olasz harcos 96 fillér, férfi nyakendő divatos 150 fillér, selyemsálak, keztyűk, cipők, hócipők és egyéb aktualitás cikkek nagy nagyválasztéka

A gyomai Lövészegyesület december 16-án (hétfőn) délután 5 órakor újjáalakuló gyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezúton is meghívja az elnökség.

A gyulai zöldmezőtanfolyam záróünnepélye holnap délelőtt lesz, amely után, fél 11 órai kezdettel vándorgyűlést tart a Szövetség.

EGYEDÜL VAGYUNK

SURÁNYI MIKLÓS
SZÉCHENYI
REGÉNYE

MOST JELENT MEG
HÁROM KÖTET ÁRA 15 PENGÓ

Surányi Miklós:

„Nem regényes életrajzot írtam, hanem egy lélek, a legnagyobb magyar lélek tragédiáját, a „Napló” nyomán, amely Szent Ágoston vallomásai óta, a legőszintébb nyilvános gyónás.”

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felkészítő szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm szétes) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszövi hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék. 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Karácsony 1935-ben.

Hogyha arany tollal írnám le ezt a szót, hogy Karácsony és ha a világ legfinomabb hangszereitől kísérvé énekelné elbűvölően színes emberi hang a karácsonyi angyali himnusz: mindenik csak fogyatékos erőtelenség lenne annak a lelket szárnyaltató örök Isteni szeretetnek a kifejezésére, hogy ma született nekünk a Megtartó, ki az Ur Krisztus a Dávid városában.

Ám nem írhatok arany tollal, midőn a szegénység és szükség soha nem tapasztalt mértékben ablakainkig hatolt, zengő harmóniák és édes melódiák helyett fölsiramló jajok sikoltása tölti be az egész világ felett a levegő-egyet immár csaknem egy emberöltőn át s ma is gránátok zúgnak, srappellek süvöltenek, fegyverek katognak bele a szeretet és béke angyali himnuszába: és én mégis jövök az újság hasábjain is ezer és ezer lélek, sóvárgó ember elé, hogy vérré, életté szentelni igyekezzem az örök Karácsonyi, egyedül boldogító üzenetet.

Dicsőség Istennek —
Békesség az Embereknek!

Költők és látnokok, próféták és lélek szárnyaltatók soha nem a boldogság napjaiban adattak az embereknek, a népeknek és nemzeteknek, hanem mindig akkor, amikor elborult, sőt felettébb sötét volt az ég.

Csak magyar nemzeti életünkben tekintünk a két Hunyadira, a halhatatlanszabadsághősökre Beth-

lenre, Rákóczi és Kossuthra s mellettök költőinkre Bessenyeire, Petőfire, a lángoló lélek mindig vak éjszakákban lett fényforrása nemzeti létünknek, örök igazságaként annak, hogy: ember küzdj és bizva bizál!

Ha még a karácsonyi szent ünnep sem lehet boldog örömök ünnepe, akkor is ünnepeljünk sírva, vétkeinket bánva, a bűnbánat gyöngyharmatos könnyében megtisztulva és újjászületve egy szeretetteljesebb, boldogabb jövődőre, de ünnepeljünk s vérré és életté változtassuk az angyali himnusz: —

Dicsőség Istennek —
Békesség az embereknek!

Annak, hogy kiég a buza-termő Kánaán, a nagy magyar Alföld, magunk vagyunk az okai, kik elvezettünk róla gögös emberi tudásunkkal és akarásunkkal minden vizet, kipusztítottunk róla minden erdőséget, — annak, hogy szomorú a karácsonyunk, mi, a világ ma élő népe vagyunk ebben a hibásak, mert megromlott bennünk a lélek felszárnyalása, mert megerőtlenedett bennünk a szív a testvéri szeretetre, mert meglazultak bennünk a tiszta szív és nemes erkölcsi élet kötelekei egymás boldogítására, mert önzökké, gyűlölködökké váltunk, kik azt gondoltuk szeretet, béke nélkül is boldogulhatunk s ezek köveikézménye lett a könnyhullajtás feli szomorú karácsony.

Higyjük és reméljük azonban s bizzunk benne ren-

díthetellenül, hogy a világ és az emberek békéjét nem Genfben, hanem magasabb helyeken, — az égben intézik, — nem gyűlölködő földi emberek, hanem szeretni tudó égi hatalmasságok teremtik, mint éjszaka után a napot és tél után a tavaszt, vagy eget, földet rázó vihar és mennydörgés után a harmatos, paszirtadalos ujulást!

Ünnepeljünk azért szent karácsony ünnepet a lélek minden buzgóságával és a szív minden tiszta szeretetével.

A lélek buzgóságából fakadion a felszárnyaló angyali himnus első fele, hogy: dicsőség a magasságban

Istennek!

A szív tiszta szeretetéből fakadion a minden testvért átölelő angyali himnus második fele: békesség a földön az embereknek!

Ne félj magyar népem, ne csüggedj én magyar vérem, törhetetlenül higyi, remélj, szeress s tiéd lesz a hasadó hajnal, tiéd az ujuló tavasz, tiéd a boldog karácsony, midőn ezredéves határainkon belül minden templom harangja ezt zengi, minden szív ezt dobogja:

Dicsőség Istennek, —
Békesség az embereknek!

Gyula, 1935. Karácsony.

HARSÁNYI PÁL
esperes.

A magyar kézművesiparosság jövője

Írta: ILOVSKY JÁNOS a Baross Szövetség országos elnöke.

A közönség körében szándékosan terjesztik az olyan híreket, hogy a mai fejlett technikai viszonyok mellett a gép és a gyár egyre nagyobb teljesítménye lassankint feleslegessé fogja tenni a kézművesipart. Ez azonban nagyon ferde beállítás és semmiképen sem felel meg a valóságnak. A magyar kézművesiparos munkájának szépségét, izisességét, a teljesítmény jóságát és tartósságát a gépipar sohasem fogja pótolni. E mellett az államnak nagy érdeke fűződik hozzá, hogy a vidéki városokban és községekben élő kézművesiparosok, akik a helyi szükségletek kielégítéséről gondoskodnak, tisztességes megélhetésüket biztosítva lássák, mert hiszen ezek a derék kézművesiparosok valamennyien családfenntartók és adófizető alanyok, akik együttvéve sokkal nagyobb terhet viselnek, mint egy ugyanolyan létszámú munkáshadseteggel rendelkező gyári üzem.

A kormányzatnak tehát mindenkor volt rá gondja, hogy a magyar kézművesiparosság megélhetését a lehetőséghez képest elősegítse. Természetesen ezt a munkát nem végezhetik a közhatóságok, mert azoknak levékenysége ezen irányban le van kötve. Ellenben a nagy gazdasági érdekképviseletek nagyon is átérzik a szükséges intézkedések horderejét és teljesítik kötelességüket. A Baross Szövetség, melynek szervei ma már az ország minden vidékén működnek, egymásután alakítja meg a kézművesiparosok termelő és értékesítő szövetkezeit, vagy közszállítási csoportjait, amelyek a nagyobb állami munkákban természetesen részesevé is kapnak. Legutóbb a fővárosban alakítottuk meg a cipésziparosok termelő szövetkezeit, az élelmiszerkereskedők beszerzési szövetkezeit, az élelmiszerkereskedők beszerzési szövetkezeit és a nagy alföldi városban, Hódme-

zövésárhelyen a cipésziparosok közszállítási csoportját. A jövőben minden törekvésünk arra irányul, hogy a ruházati anyagok beszerzésénél a gyárak részesezését megszorítsuk, ellenben a kézművesiparosoknak nagyobb százalékban tudjunk munkákat biztosítani, amire nézve állíthatom, hogy a magyar királyi kormány illetékes ténylegében megvan a teljes jóakarata.

Természetes, hogy az ilyen társulások létrehozására nem szabad várni a hatóságí irányítást. A hivataloknak sok más teendőik mellett nem jut idejük arra, hogy a mindennapi élet bajaival küzdő kisiparosok sorsát behatóbban foglalkozzanak. Társadalmi uton kell a szervezkedést megindítani. Nagy örömmel állapítom meg, hogy a nagy alföldi községek és városok közül az utóbbi időben Szentesen, Csongrádon, Makón és más hasonló helyeken indult meg a szervezkedési mozgalom olyirányban, hogy a nemzeti érdekek védelmére és a kisémberek sorsának javítására a Baross Szövetség helyi szervezetei megalkuljanak. Ezt a társadalmi megmozdulást a legnagyobb örömmel látom.

A magyar nemzet talpraállása és jövődjé attól függ, hogy polgáraiban mennyi életrevalóság, munkakészség és hazafiság van. Én bízom a magyar nép munkaszereletében és tudom azt, hogy a karácsonyi ünnepek békés csendjében nagy elhatározások szoktak a lelkekben fakadni. Ezért szeretettel üdvözlöm a Gyomai Ujság kedves olvasóközönségét és azt kívánom minden magyar testvéremnek, hogy legyen benne erő és elhatározás a boldogabb magyar jövő megteremtésére.

A magyar falu és a selyemtenyésztés

A Falu-Gazdaszövetség december hó 14-én, Budapesten a szövetség székházában értekezletet tartott, amelyen Dr. Mihók Ernő min. tanácsos „A magyar falu és a selyemtenyésztés” címmel tartott előadást vezített képekkel. Előadása során ismertette, hogy évente 13.600 000 pengőt tesz ki az az összeg, amelyet a selyemről adunk külföldnek. Gondolkozunk csak kissé, hogy milyenzárt egységet képez a selyemtenyésztés. Itt kell ki a pete, itt lesz a gubó, itt dolgozzák fel. Selyemtenyésztésünk állandóan emelkedik s ma 21.000 csa-

lád évi gubó termelése félmillió kilógram. Legintenzívebben Tolna, Bács, Baranya, Csanád, Somogy és Békés megyékben foglalkoznak vele. Az ország minden második városában és községében foglalkoznak tenyésztéssel. A selyemtenyésztésünk még fokozható, csak a hernyók táplálására szolgáló eperfa állományt kell gyarapítani. Az akcióit a selyemtenyésztési felügyelőség szorgalmazza, olyan-képen, hogy a törpe birtokosoknak ingyen adja az eperfa csemetét.

A jövedelmezőséget misem bizonyítja jobban, mint az,

hogy 30 munkanap szükséges 25 gram hernyó felneveléséhez és ezzel 56 kg. gubó termelhető, melynek beváltási ára 47.10 P.-tól 56.58 P.-ig; vagyis egy napra P. 1.28—1.54, pengő esnek. Ez pedig olyan kereset, amely meghaladja a gazdasági béreket. A selyemtenyésztés a falu lakosságának hivatala és a mai helyzetben mindent meg kell ragadni, hogy az eperfa állományunkat gyarapítsuk és ezzel lendítsük a selyemtenyésztést.

Az előadás után film előadás következett, amely bemutatja az egész selyemtenyésztés menetét.

Hétfőn ítél a szegedi Tábla

Andaházi-Kasnya Béla képviselőt a gyulai törvényszék 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, amiért az endrődi sortűz alkalmával megsértette a csendőr alhadnagyot. A többi vád alól felmentette őt a törvényszék.

Most hétfőn kerül az ügy-fellebbezés folytán — a szegedi ítéletátláshoz.

Kíváncsian várjuk a tábla ítéletét. Hátha ezután látni is fogjuk már egyszer „szerelet” képviselőnkét, akiről azt beszélik a volt választói, hogy eddig senkinek sem segített ügyes-bajos dolgában.

Mintha a mindszeniek ezt a nemes képviselői tulajdonságot már említették volna a választás előtt is.

A gyulai zöldmezőtanfolyam záróünnep

Endrődről is tízen vettek részt a tanfolyamon.

December 15-én tartotta az Alföldi Zöldmező Szövetség vármegyénkben a negyedik (Békéscsaba, Gyoma, Füzesgyarmat) és az országban a 35-ik zöldmezőtanfolyamát, melynek 79 hallgatója közül tíz endrődi földink is résztvett, és pedig: Kovács Béla, Hanycz Sándor, Uhrin Dezső, Uhrin Mihály, Alt György, Timár Vendel, Kalmár Ferenc, Timár Béla, Dinya Imre és Kovács Vince.

A vizsgán a földművelésügyi miniszter képviseletében a gyomai tanfolyamon is elnökölt dr. Lenck Jenő miniszteri tanácsos, az Alföldi zöldmezőszövetség részéről dr. Pinkovich József alelnök vett részt. Ott voltak még vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán, dr. Varga Gyula gyulai polgármester, Márky Jenő vármegyei gazdasági felügyelő és sokan mások, míg Gyomáról Nagy Károly és Wagner Márton, Endrődről Kovács Frigyes albiró és Kovács Sándor községi gazda mentek be Gyulára.

A zöldmezőszövetség részéről jelen voltak véleménye szerint az összes eddig tartott tanfolyamok között a gyulai volt a legnévösebb.

Vizsga után a zöldmezőszövetség békésvármegyei szakosztálya népes vándorgyűlést tartott, amelyen már vitéz dr. Márky Barna alispán és még számosan a vármegyei tisztikar részéről is résztvettek. A vándorgyűlésen Beliczey Miklós elnökölt.

Dr. Lenck Jenő a földművelésügyi miniszter üdvözlésével, hozta utána Ricsóy-Uhlarik Béla főispán biznyságot tett lelkes gazdai érdeletéről és meggyőző érvekkel hívta fel a gazdák figyelmét a fokozottabb állattenyésztésre és helyes legelőgazdálkodásra.

Ugyancsak nagy beszédet mondott még Márky Barna alispán is, aki méltatta az alföldi zöldmező szövetség szívósságát, amellyel végzi áldásos, nehéz munkáját.

Szép és megható aktsa volt a gyűlésnek, amikor átadták Prilbojszki András békéscsabai csordásnak a földművelésügyi miniszter 25 pengős jutalmát és az Alföldi Zöldmező Szövetség oklevelét, amiért 25 évig végezte hűséggel és becsületesen a csordási munkáját.

A gyulai Józsefvárosi Földműves Olvasókör nagytermében családias melegségű ban-

ken volt, melyen a vendégeken kívül az összes hallgatók is résztvettek.

A Gyulán végzett hallgatókkal eddig mintegy 500 zöldmezőgazda van már a megyében. Reméljük, ezek közül megindul most már a nemes versengés, amelyben a gyomai járásnak sem szabad lemaradnia.

Vármegyei közgyűlés.

Ma rendes közgyűlést tart a vármegye Törvényhatósága, melyen a megye hivatalos lapja 11 oldalára terjedő alispáni jelentésén kívül még 42 ügy van felveve a tárgysorozathoz. Ez a gyűlés fölül be a megüresedett békési főszolgabírói állást is. Az államépítészeti hivatalnál megüresedett kiségitő napidíjas mérnöki állásra — ügy tudjuk — Herdy Béla okl. mérnök, földinket választják meg.

A gróf Zeppelin léghajó eddig 1,355.872 kilométert tett meg.

A gróf Zeppelin léghajó a múlt héten indult vissza Dél-amerikából Friedrichshafenbe és ezzel be is fejezte az első évi „rendszeres” amerikai járatát.

A gróf Zeppelin léghajó most zárja le hetedik közlekedési évét. Ebben az évben 82 repülést végzett a léghajó, 335.221 kilométer teljesítménnyel, 1437 utassal és 13.962 kg. postaküldeménynel. A léghajó személyzetével együtt 5227 utasit szállított. A gróf Zeppelin 1928. évi szeptember 18-án állította a repülés szolgálatába, amióta 505 repülést végzett, összesen 1,355.872 kilométer teljesítménnyel. A gyoma-budapesti utat oda és vissza 4237-szer tette volna meg.

Megindult a munka a N. E. P. helyi csoportnál.

A N. E. P. helyi szervezete a december 12-én népes választmányi ülést tartott, ahol a szép számú egybegyűlt vezetők előtt Nemerey Péter, a helyi szervezet elnöke ismertette azokat a kiűzött célokat, amelyeknek keresztülvitele sok munkát kíván.

Eredmény lesz, mondja Nemerey elnök, de a vállalati kötelezettségnek ott kell lebegni minden vezető előtt, s akkor meg fog indulni az a munka, amely a magyar sors jobbrafordulását van hivatva a győzelemhez vinni.

Tárgyalás közben felvetődött a helyi dolgok egész sorozata. Legközelebb ezekről is beszélünk.

Van Isten az égben.

Virágok nyílnak, virágok hervadnak,
Palatok erednek, tengerek dagadnak.
Nagyvátrak, országok lent a sírban mélyen,
Félve emlékeznek: van Isten az égben!

Hatalmas fáraók, tündökös királyok,
Örök mulandóság, homályi vet reátok.
Eh' hit zengi át az irt minden időben,
Ei ne féledkezzünk: van Isten az égben.

Nyöszörgő koldusok paloták aljában,
Sírva könyörögnék rongy, daróc

[ruhákban,

De megnyugszanak ők a szent ítéletben,
Mert tudják ők is azt: van Isten az égben.

Mosollyal halt Jézus a kínos Golgotán,
Égi megbocsátás remegett ajakán,
De megtört a halál az ő szent szívében,
Bizonyoságot ő tett: van Isten az égben.

Búá Magyarországon fekete szemfedő.
Könnytengerben fürdik a kalászos mező!
Felsőhájt a magyar, gyászos keservében:
Lesz még feltámadás, van Isten az égben!

Kruchió Endre.

Szerdai esték

Mult szerdán a Kisréti Olvasó-körben Szöke Ferenc előadó a zöldmezőgazdálkodás egyik legjelentősebb ágazatáról, az okszerű legelőgondozásról tartott előadást. Hozzá kell kezdenünk legelőink megjavításához. Nagyon elhanyagolt állapotban vannak a közös községi legelőink, nem gondol azokra senki. Teljesen tönkrement, kiszarolt talajukról a fölkipusztul, inkább „koplató“-nak, mint legelőnek nevezhető köztérületek mostani legelőink.

A legelőgondozás, annak termékeképességének fokozása rendszeres trágyázással és a legeltetés szabályozása, rendezése mind fontos és sürgős tennivaló lenne a közös legelők javítása szempontjából.

Gecsei Zoltán és Tari János ref. tanítók az igen jól kiválasztott felolvasásaikkal nyerték meg a hallgatóság tetszését.

Monológot adott elő nagyon sikerülten Dévanszky László.

A következő előadás január 8-án lesz a 48-as Olvasó Körben.

A járási mezőgazdasági bizottság néhai Kovács István helyébe elnöknek G. Nagy Lászlót választotta meg

A gyomai járás mezőgazdasági bizottsága december 15-én Gyomán gyűlést tartott, melyen néhai Kovács István elnöki érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg, utána új elnököt választottak, és pedig G. Nagy László eddigi alelnököt választották meg egyhangulag. A megüresedett alelnöki tisztéssel januárban töltik be egyik endrődői gazdával.

A lucerna akciót december 31-ig meghosszabbították

Endrődön 90, Gyomán 39 holdra történt eddig előjegyzés.

A már régóta propagált lucerna akció terminus a most 15-én lejárt volna, de kérésünkre meghosszabbították azt december 31-ig.

Endrőd gazdái nagy összefogással vették az akciót és már eddig 90 k. holdra jelentették be a vetőmag igényüket. Az endrődői igénylők a következők: Csernus Mihály, R. kal. Egyház, Katolikus lelkeszség, dr. Cseh József, Kalmár Imre, Pintér Elek, Katona Imre, Uhrin Vendel, Fülöp Miklós, Farkasinszki Lajos, Zay Mihály, Uhrin Mihály, ifj. Uhrin Vendel, Gellai József, Gellai Imre, Varga Mátyás, Tóth Albert, Varju Elek, Szabó Imre, Kovács Frigyes, Timár József, Hunya Mátyás, Katona Imre, Gellai Mihály, Hanyecz Jenő, Látkóczki András, Gellai Pál, Kiszely Lajos, Timár Lajos, Madarász Sándor, Anbrózi Mihály, Gyuricza Imre, Madarász István, Hanyecz Lajos, Föld-

vári András, Szügyi István, Balogh Imre, Filippesi István, Kozma István, Sebestyén Mihály, Tóth Gábor, Varga Máté, Bula Vincze és Timár Miklós.

Gyomai igénylők Veress Sándor, Kruchió Lajos, Márton László, Kriszt Márton, Herter Imre, Biró István és Kaló Lajos jegyző 1—1 holdra, Izsó József, Cs. Nagy Dániel, Kruchió István, Kiss Dániel, Gaál László, Gaál Endre, Ailer Márton, Ailer József, Kovács Gábor, Kun Ferenc, Wagner Ádám, Brandt József, Trajtyk Gáspár, Arany Dániel, Szücs József és Nagy Karoly 2—2 holdra igényelték lucernamagot.

Akik még részt akarnak venni, siessenek, mert csak a jelenkezés sorrendjében veszik figyelembe az előjegyzéseket — ha esetleg csak korlátozott holdszámra adnak vetőmagot.

Gyomán Nagy Károly és Endrődön Kovács Sándor zöldmező műkároknál lehet előjegyezteni a résztvételt.

A VISSZÉRTÁGULAT

Gyógyítható-e a visszértágulat?

Irta: DR. ENGLÄNDER ÁRPÁD orthopéd szakorvos (Budapest)

A visszértágulat *évezedek óta ismert megbetegedés* és *évezredek óta* kísérik meg annak a kezelését. A legrégebbi egyiptomi papyrusok már háromezer év elől beszámolnak róla, ismerle Hippokratés és a római orvosok már operáltak is visszerekkel.

A visszértágulat egyike a legtöbb bajt okozó megbetegedéseknek, amelyet kezdetben bizonyos nemtörődömséggel néz a beteg, tulajdonképpen nem is tartja beleségnek, hanem csak szépséghibának, amelyet ugysem lehet eltüntetni, de különben sem érné meg a költséget és a fáradságot.

Régebben rendszerint nem is a visszér tágulása vezette a beteget az orvoshoz, hanem olyan panaszok, amelyekről nem is gondolta, hogy tágult visszereivel összefüggésben állanak. *Göresös fájdalmak*, amelyek járás közben léptek fel, pár perc múlva mégis csak megszűntek, *viszkető bőrkiütések*, *eccemák*, a bőrben levő különös *vérezések* és barnás foltok, vagy pedig az alszáron egy kis seb, amely kezdetben egész jelentéktelenné látszott, azonban nemhogy gyógyult, hanem fokozatosan terjedt és egészen

csunya *alszárfekély* válnak. Máskor még az vezető az orvoshoz, hogy duzzadt a lába, hamar elfárad és rendszerint meglepetéssel is veszi tudomásul, hogy a bőrkiütés, alszárfekély, a göresös fájdalom, a duzzadó láb és az állandó fáradtságérzés okozati összefüggésben állanak a visszértágulattal.

Ma már változott a helyzet. Nemcsak akkor keresik fel a szakorvost a belegek, mikor ceruzavastagságnak és kacsakaringósak lettek az erek és mert hallották, hogy az ilyen visszerek *meg is repedhetnek* és belőlük halálos vérzés is megindulhat, vagy pláne, mikor a súlyos következményes bajok már jelentkeztek, — hanem a *kezdeti stádiumban, az első fáradtságérzés és lábduzzadás után*, mikor a tágult visszerek még csak halványkéken tejszenek át a bőr alól. Ma, mikor a megélhetésérj való küzdelem kifarító és jó lábakat igényel, az emberek jóval többet törődnek a lábukkal, mint ezelőtt és ma már tudják, hogy kellő időben még sok olyan baj elkerülhető, amely később járás és munkaképzettséghez vezetne. A lábalkúra fejlődésében azon-

ben nemcsak ezek a gazdasági, hanem sokszor *kozmetikai* szempontok is szerepelnek. A szabadabb és virágzó fürdőélet, az evező, uszósport népszerűsége sokban hozzájárult ahhoz, hogy az emberek egymást megfigyeljék, testi hibáikat, visszeres lábukat észrevegyenek és azoknak elkerülésére minden lehető megtegyenek.

A visszértágulatot beleg *első panaszai* nyomozó *fáradtságérzésről* szólnak. A fáradtságérzéshez az is csatlakozik, hogy *duzzadni* kezd a bokája, közben azt is észreveszi, hogy a lábán az idáig alig áruő *visszerek erősen kidagadnak*. Lehet, hogy ezek a tágult visszerek a fáradtságérzés és lábduzzadaton kívül nem okoznak semmi más panaszt. Egyszer azután járás közben hirtelen nagy, *göresös fájdalom* fogja el a lábát. A visszértágulat német neve: „*Krampfader*“ és ez a szó igen plastikusan fejezi ki magát a megbetegedést, mert hiszen ennek igen fájdalmasan érezhető tünete a göres, a „*Krampf*.“

A visszértágulat kezelésében igen nagy haladási jelentést és ma már közkinccsé vált az *injektios kezelés*. Az idáig majdnem gyógyíthatatlannak tartott és csak műtettel megváltoztatható baj egyszerű eszközökkel gyógyíthatóvá vált. A gyógyszer befecskendezése után a tágult visszér *kikapcsolódik a keringésből*, a beteg panaszai, fáradtság, fájdalom, duzzadás, gyorsan javulnak. A kezelés *ambulanter* végezhető, nem teszi munkaképtelenné a beteget, sőt megkívánja, hogy foglalkozása után járjon. A *következményes bajok*: a kezeléssel dacoló és kínzó viszketést okozó *eccema*, vagy a nehezen gyógyuló alszárfekély az iniektios kezelés után *sokkal gyorsabban gyógyulnak*, a *kezelés költsége lényegesen redukálódik*, a kórházi ápolás szükségessége elesik és az eredmény legalább olyan jó, mint a múltéti eljárásnál, sőt sok tekintetben háttérbe is szorítja azt. A bőséges tapasztalat és a megbízható közlések nyomán, ma már joggal állapíthatjuk meg, hogy a *visszértágulatok iniektios kezelésének* *sociális jelentősége van*.

„Tanyai ember“

Az ember tragédiájáról

Az elmúlt nyáron Szegeden tartott szabadtéri előadások idején megnéztem az „Ember-tragédiájának“ előadását. A Szerkesztő ur volt szíves megszólítani, hogy írjam meg, milyen hatással volt rám, az egyszerű „tanyai“ emberre ennek a világhírű, magyar színműnek a látása, hallása. Nagyon részletesen nem írhatok róla, mert hosszadalmas lenne.

Az a meggyőződésem, hogy ezt minden tudásra és műveltségre csak valamit is adó embernek ismernie és látnia kellene. Nem úgy azonban, hogy odaülni és végig nézni, mint egy mozielőadást, mert ez annál sokkal mélyebb, sokkal több, hogyszem egy ilyen felületes „végignézés“ csak részben is megérteni lehetne. Azt megérteni és az előadás menetét követni csak úgy lehet, ha a nézőnek van történelmi tudása és van magának annyi felfigyelése, hogy az „Ember-tragédiáját“ ketszer-háromszor figyelmesen elolvassa. A sok a mely mondasok, amelyekkel Madách az Ur, az angyalok, Ádám és Éva, valamint Lucifernek, a tagadás szellemének, ennek a jó, rosszat kinti, szenvedést, büntetékiszen lekicsinyítő örök csabítónak az akarat ad, azokon nemcsak a nemesebb értesű keresztény, de még a kissé tágabb lelkiismeretű atheizmusra hajlamos ember is elgondolkozhat...

Szinte lehetetlen észre nem venni, hogy az emberiség, a „felséges nép“ kegye mifly változó. Akiket ma dicsőít, azokat holnap akár a vesztőhelyre viszi...

Egy Milliades, aki hazáért harcol, egy-két hatalmi ellenfél és egy-két nagyszájú demagóg uszítására, amikor a haza védelmében kapott sűves sebbel hazatér, a felzúgott tömeg áldozata lesz... Amíg katonái vele voltak, — noha már előbb arúnak gondolták — feltekintte, kegyéért esdültek, de mikor vízzeit elbocsátva, nemeskülsősége és ártatlansága tudatában, maga fegyvertelenül állt a nép elébe, akkor kivégezték...

Nagy Robespierre, aki a francia forradalom alatt ezeket juttatott nyaktiló alá, végre ő is ugyanannak a tömegnek, amelynek uszítója volt, a guyotkaca között bukott le a nyaktiló alatt...

De ezeken a szörnyűségeken kívül, nagyon, de nagyon sok értékes, mely gondolat és igazság jut kifejezésre Madách Im-

re halhatatlan művében. Mind-ezt, miniegy világjáról jövő örök ígéret fejezi be a végső, melyet az Ur Ádámmal intéz: „Mondottam ember: küzdj és bízva bízzál!“

Nagy vonalakban ezek voltak az én meglátásaim — szellemiekben.

Hogy nemesak ló, rosszat is írjak, azt tapasztaltam, hogy az ilyen tartalmasabb előadásokat szinte kisajátítani szeretné magának az „úriasan“ öltözött közönség. Ha valaki ilyen helyen, mint magyar ember, csizmában jelenik meg, szinte látszik róluk, hogy magukhoz viszonyítva, csak amolyan nem is tudom hányadrendű embernek tartják.

Én egy ilyen hangoskodó, úrihatnám társaságtól, — amelyik körülöttem állt és az előbb említeteket kezdte velem éreztetni — a falanszter jeleneténél, amikor Michel-Angelo a napi munkakiosztásnál, szinte szívtelítő hangon panaszkodta, hogy „széklyabak“ kellett csinálnia és hiába kérte a támlát, változatosság kedvéért, nem adták neki — megkérdeztem, csak úgy csendesen: Tudják, mit akart Madách ezzel mon-

dani? — Az egyik úriasan öltözött férfi majdnem hebegve válaszolt, hogy ő még csak most látja először. Én is — mondottam — de hála Istennek tanultam róla és olvastam is már egy párszor! Ezt nem lehet csak úgy egyszeri „megnézésre“ megérteni!..

Sokat írhatnék még a gyönyörű Fogadalmi templomról, az előtte lévő négyzet alakú teret három oldalról bezáró püspöki palotáról és egyetemi épületekről, amelyeknek nyílt oszlopcsarnoka egyúttal a nemzet és a tudomány nagyjainak Pantéonja, de ezeket látni kell. Ezeket leírni csak kötetekben lehetne.

Azért jó lélekkel merem ajánlani mindenkinek, aki teheti, hogy ezt a gyönyörű magyar műalkotást nézze meg. És ha a jövő évben előadják az Ember-tragédiáját, nézzék meg ezt is. Hiszen ebből megtanulhatja, aki még nem tudná, hogy bái, szenvedés, jó és rossz, bűn és erény mindig volt a világon, de a küzdő, törekvő, magasabb eszményekért is helytálló, Istenben bízó ember diadalmasodik a bajokon.

Fülöp Imre
kisgazda.

Miként takarmányozzuk és gondozzuk a tenyészállatokat?

Irta: CSERMÁK KÁLMÁN tisztartó.

Minden tenyésztőnek elsőrendű érdeke, hogy tenyészállatai minél tovább maradjanak meg a tenyésztelepben, mert azokat rendszeren drágán tudják megszerezni. A földművelésügyi miniszter úrnak egy igen üdvös rendelkezése szerint köztenyésztésre használható tenyészbikák csak ellenőrzött és törzskönyvezett tenyésztelepekből szerezhetők be.

A tenyészbikák kiméltését előzza azon rendelkezés, hogy ahol csak lehetséges, keresztülviendő a kézből való fedeztetés, mert az erősebb bikák rendszerint leverik a gyengébbeket s így, ahol több bika van egy csordában, az erősebbek idő előtti kihasználtnak és tenyésztésre használhatatlanná válnak. Másrészt a törzskönyvelés alapján előírt fedeztetés egyáltalán nem vihető keresztül kézből való fedeztetés nélkül.

A magánosok kezén lévő tenyésztelepben sok gondot fordítanak a tenyészbikák gondozására.

Mennyi idő alatt ismerjük meg tenyészállataink jó tulajdonságát?

Az állat küleméből és származásából nem lehet teljes biztonsággal azt következtetni, hogy az a tenyésztelepben be fog válni. Ezt majd csak az utódok minőségéből állapíthatjuk meg, amibe azonban 4—5 év is beletelik. Nálunk azonban sok helyen ebben a korában a bika már a vágónidra kerül, így egy kiváló atörökítő képességgel bíró bikát lehetetlenség kellőképpen kihasználni. Ha azonban kellő gondozásban és takarmányozásban részesítjük őket, úgy azok még egyszer annyit ideig is megmaradhatnak a tenyésztelepben.

Évtizedes megfigyeléseim.

Néhány évtizedes meghaladó gazdai múltam alatt igen sok helyen láttam, hogy a köztenyésztésben lévő bikák gondozására és takarmányozására egyáltalán nem sok gondot fordítanak. Ez pedig a községi háztartások amugy is súlyos

helyzet miatt kétszeresen is megfontolandó, mert az állatok beszerzése sok gondot okoz, dacára annak, hogy az állam a beszerzést kölcsönök átadásával elősegíti, de azt csak ki kell egyszer fizetni.

A bikák takarmányozása.

Ezek után bátor vagyok röviden leírni erre vonatkozó észrevételeimet s hacsak egy helyen is fontolóra veszik ezt, talán nem hiába írtam meg ezeket.

A bikák mikénti takarmányozását vármegyei szabályrendelet is előírja, de azt egyáltalán nem tartják be.

Tenyészbikák takarmánya: gyepszéna (esetleg lucerna széna) és zab. Ha istállóban tartanak, az addig 8—10 kg. gyepszéna és a fedeztetés ideje alatt körülbelül 3 kg. zab, de azon túl 1—1.5 kg. zab. Ha nem volna megfelelő széna, a zab felét fehérje tartalma anyaggal (olajpogácsa) lehet pótolni. Ha zab nem volna, kápión csak szénát és semmi mást, de semmi esetre sem a has terimójét növelő és hizást előidéző takarmányokat. Ha legelőre járnak, akkor is kápiónak este valamennyi szénát és a 2—3 kg. zabot. A szénaadag a legelő minőségétől függ. Néha csak járása van már július, augusztus hónapban, de legelője egyáltalán nincs.

Mindenesetre tartózkodni kell olyan takarmányoktól, amelyek csak a hasat növelik és az elhízásra, elnehezedésre vezetnek. Ha szénát és zabot lehet a bikákkal etetni, akkor teljesen felesleges a répa, fők, tengeridara, törek, tengeriszár. Ezek csak méregként hatnak s korai tenyészbenuláshoz vezetnek.

A bikáknak meg nem felelő takarmányt el kell adni s helyette megfelelőt kell venni. Ez semmi nehézségbe nem ütközik. Ez tehát nem akadály a szokásos takarmányozásnak.

Az állatok elhelyezése és kezelése.

Az állatok elhelyezése is fontos tényező. Az istálló legyen világos, szellős s a mellett elég meleg. Legyen alattuk elég alom. Légvonatos helyre ne állítsuk őket, mert izületicsúzt kaphatnak és e miatt is hágóképtelenek lehetnek.

Ha nappal kifutóban tartjuk a bikákat, úgy arra is ügyeljünk, hogy ott trágya és trágyalében ne álljanak, mert a lábaik tönkre mennek. Gondoskodjunk a csülkők leszedéséről (körmölés), mert ez egy igen fontos szerve az állatnak. Ha más nem történik,

ha csak bereped, már lönkre mehet miatta az állat. Szelid bánásmód mellett ez a bikánál ledöntés nélkül is keresztül vihető.

Igen fontos tényező még a tenyészképesség megtarításához a kellő mozgás, mert da cára, hogy megfelelő módon takarmányozzuk őket, ezzel akadályozhatjuk meg legjobban az elhízást, ami szintén a tenyészbenesség időelőtti okozója.

Itt már aztán sok kívánni való van, nemcsak a köz-, hanem a magántenyészekben is.

Magántenyészekben, ahol arra is gondot fordítanak, hogy a bika mozogjon is, rendszerint az orrkarikába fűzött kötélen, vagy rudon vezetve mozgatják. Máshol járomba fogják, de nem megerősítő munkára.

Külföldön homlokra erősített istráng, illetve homlokhám segítségével igazzák, vagy pedig lovagolják s az orrkarikába fűzött kötélen kormányozzák. Suhancok erre szívesen kaphatók.

Nálunk azonban csak a járattatás, vagy a járomba fogás jöhet számításba, ez utóbbi mód segítségével meg lehetne a sok elhanyagolt községi legelőt boronálni, ami igen fontos volna s azonkívül az állatok által a legelőn elhullatott trágya megszáradván, tüzelőül lesz felhasználva, míg a boronálás által ez lehetetlenné válna s meg lenne mentve a legelőknek.

Mig a meggondolandók?

Ami itt leírok, sokaknak nem ujság és ludjak is, de azt mondják, hogy kivihetetlen dolog a legnagyobb része. Pedig nem így van! A takarmányozás a földolog s azt most is keresztül vihetjük, ha a meglévő, de nem szükséges takarmányt eladjuk s helyette beszerezünk a szükségeset.

Más években azonban az előirányzatot már össze, a befelőlés előtt kell megbeszélni és megfelelő takarmányról gondoskodni.

A gazdasági felügyelőségnek, vagyon felügyeleti jogánál fogva, kötelessége ezeket ellenőrizni és ha szükséges, hatalmi szóval is elintézheli, ami a községeknek nem lehet kellemes, azért igyekezzenek ezt saját hatáskörükben megoldani.

A takarmányozást illetőleg ugyanaz áll a tenyészkanokra is, mint a bikákra.

Hála Istennek, a tenyészme- nek takarmányozását, a mén- telep parancsnoksága irányítja s azok egészen más elbánásban részesülnek, de a közsé-

gek gondoskodnak megfelelő takarmányról. Ha nem így volna, ezek is a bikák sorsára jutnának.

Mérl nem vesznek a községek erről példát?

Fedező mén van 20 esztendő is, mérl nincs tenyészbika legalább 10 esztendő?

A község — saját érdekében — éppen úgy meglehetné a saját állataival, mint ahogyan gondoskodik a ménéről.

Ezzel nem akartam senkinek a hatáskörébe avatkozni, sem senkit megbántani, de mint vérbeli gazdának ezek a dolgok feltűntek, de elfoglaltságomnál fogva csak ilyen időtámban tudok ilyenekkel foglalkozni, hogy azt meg is írjam. Másrészt közérdekből is teszem, mert felesleges és letemes kiadásokat háríthatunk el vele, amely kiadásokat mégis csak a község adózó polgárainak kell kiizzadni.

Van-e már életbiztosítása?

Phönix és Turul

Életbiztosító Társaság.

Szíveskedjék érdeklődni

Bodon Lajosnál.

Kazinczy ut 10 sz.

A magyar szövetkezeti életről

Irta: VÁRÓCZY ISTVÁN szig. közgazdász,
a Budapesti Bethlen Gábor Kör társadalmi alelnöke.

A napi lapok nagyrésze foglalkozik ezzel a kérdéssel, sokféle megvilágításban, éppen azért szeretném leszögezni én is álláspontomat, rámutatva arra, hogy a jövő közigazdának mi a feladata a magyar szövetkezeti életéről.

Kezdjük ott, hogy mi is tulajdonképpen a szövetkezet célja és voltaképp milyen vállalkozás? A szövetkezet célja, hogy tagjait olcsó hitellel lássa el, (hitelszövetkezetek), hogy tagjainak termékeit értékesítse, (értékesítő szövetkezetek), hogy tagjait olcsó nyersanyaggal lássa el (beszerzőszövetkezetek) etc. Vállalkozásra nézve pedig altruisztikus, tehát nem nyereszkedésre irányuló.

A szövetkezet célját nézve meg kell állapítanom, hogy szövetkezeteink sajnos, nem teljesítik százszázalékosan kötelességüket, mert nem hallunk olcsó hitelről, megfelelő (más társaságoknál kedvezőbb) értékesítésről, de olcsó nyersanyag beszerzésről sem. Ebben hallottunk szövetkezeti szanalásról. Imrédy Béla dr. pénzügyministersége alatt 125 millió pengővel szanalta a szövetkezeteket, persze, hogy az adózó polgárok terhére. Akkor, amikor a társa-

dalom nyög a súlyos adók terhe alatt és a gazdasági válság miatt kénytelen bezárni évtizedes múltára visszatekintő üzletének ajtóit. Ezek után furcsának találom, hogy egyes napi lapok éppen a szövetkezeti mozgalomnak lesznek szószólói és hirdetői. Furcsa ez azért, mert az ipar és a kereskedelem viseli az összes terheket és az állam messzemenő támogatását élvezzi konkurens: a szövetkezet!

Mi a helyes szövetkezés? Az a helyes szövetkezés, ha a szövetkezet ténylegesen tagjai érdekeinek előmozdítására törekszik és nem az állam támogatásából él. Ez az igazi szövetkezeti munka és ezt kell mindig szem előtt tartani. De sikra kell szállnunk a ma rendszerének szövetkezési politikája ellen, mikor az adózók pénzéből kapnak a szövetkezetek illetékmentességet, portómentességet, adómentességet, sőt ha ez kevés szandításra, még milliókat is.

Vigyáznunk kell a már-már esőbe jutott kereskedelmünkre és iparunkra, mert az adózás terén meg mindig ez a társadalmi osztály az ország gerince. A szövetkezetek ok nélküli támogatásával és szaporításával tulajdonképpen az adózó alanyokat tesszük tönk-

re. A szövetkezésnek voltaképpen eszméje szép, csak az a baj, hogy rosszul van átültetve a gyakorlatba, tehát magát, a gyakorlatot kell megváltoztatni, és pedig nem nehéz, csak szigorúan ragaszkodnunk kell a célhoz és akkor meg van oldva a probléma. Legyen csak a szövetkezet továbbra is altruisztikus vállalkozás, célja tagjain való segítség és nem pedig az üzleti nyereszkedés. Ha a magyar szövetkezeti mozgalom visszatér az eredeti célhoz, akkor nem lesz egy ellensége sem, sőt dicsőretet érdemel. Szövetkezeti politikánknak tehát nincs más kötelessége, csak visszatérni az eredeti célhoz, a tagjain való segítségre és akkor a magyar nép minden társadalmi rétege elismeréssel szorít vele kezét.

Szívesen közöljük a cikket, bár elvileg nem mindenben értünk egyet vele. A Gyomai Ujság is a szövetkezeti eszmét hirdeti, mert tudjuk, hogy a magyar kisgazda csak szövetkezéssel tud megerősödni és a maga osztályérdekeit megvédeni. Ennek a célnak az eléréséhez szerintünk az állami támogatást is igénybe lehet, sőt igénybe kell venni. Hozzászólásokat szívesen közlünk.

Nagy karácsonyi vásár

GLÜCK

ÁRMIN

üzletében

olcsóárak—nagyválaszték
előzékeny kiszolgálás

Fél kg. szaloncukor 88 fillér, 25 drb csokoládé karácsonyfadísz 88 fillér, 1 dominójáték 36 fillér, 1 vár 96 fillér, 1 doboz abesszin vagy olasz harcos 96 fillér, férfi nyakendő divatos 150 fillér, selyemsálak, keztyűk, cipők, hócipők és egyéb aktualitás cikkek nagy választéka

Születésnapra.

Igy kezdenek karácsonykor éneket az emberek, így kezdem el hát most én is: Álmodnak a hószemek. És az ember most olyan jó! mert hát még a tied Jézus épp ilyenkor született. S téli hangon száll a nóta: Óh, Messiás, üdv. Neked! — éneklük az emberek. (De már hátul, két kezükben gyűjtögetnek köveket, készítik a köveket...)

Csáki Imre.

Adakozások

A Gyomai Jótékony Nőegyesület elnöksége nyilvánosan is megköszöni a következő adományokat:

Becher Rezső 26.5 m. barc-
hel és Knerék 50 darab 25
kilogramos csomagokban pa-
pirhulladékokat adtak, amiket 23-
án reggel 9 órakor Záhonyi
Aladárné elnöknő lakásán osz-
tanak ki a szegény emberek-
nek.

**A Pikó féle
birtok felhasználása
telepítésre.**

Endrőd öregkerüli lakosai ké-
rési intézkedtek a főispánhoz, hogy
a telepítéssel kapcsolatban sze-
rezzék meg a Pikó Béla föld-
jét és oda telepítsék ki az end-
rödi igénylőket.

Az endrödiek elgondolása
szerint Pikó Bélát az állam va-
lahol máshol kártalanítaná na-
gyobb birtokkal.

**Tetanusz mérgezést
kapott egy négy
gyermekes anyja**

Simon Józsefné Mikulásra
bádogból készített játékot vett
gyermekének és amikor az el-
romlott, azon valamit meg-
akart igazítani, s véletlenül meg-
sebezte az ujját. Hát persze,
hogy egy pléhdoboz okozta
kis sérüléssel nem szoktunk
orvoshoz menni! Ki gyózná
azt, hiszen olyan sokszor se-
bezzük meg az újjunkat!

A sérülés után 8 nappal, ami-
kor a seb már rettenetesen fájt
és vörös lett, megmutatták Vin-
eze doktornak, aki azonnal te-
tanusz oltást adott a szeren-
cséjelen asszonynak, akit azon-
ban már nem tudott megmen-
teni az életnek és óriási kínok
között meghalt 41 éves korá-
ban.

Simon Józsefné, született
Gálos Idának két nagykorú és
két kiskorú árvája maradt.

**A váratlan tengerentuli buzahossz hozzá
fog járulni a viszonyok egészségesebbé
tételéhez a világpiacon.**

Nálunk azt várják, hogy Ausz-
ria a jövőben vonatkozás nélkül
fogja megfizetni a magyar búzá-
ért kért árat.

Most folyik Argentiniában az
aratás és a terméseredményekről
szinte napról-napra újabb és újabb,
gyakran egymásnak homlokegye-
nest ellentmondó jelentések ér-
keztek. Ezekből a jelentésekből
annyi kétségtelenül megállapítha-
tó volt, hogy az argentiniai bú-
zatermés az idén rendkívül meg-
sínylette a mostoha időjárási vi-
szonyokat, a szárazságot, amely
miatt a vetésterületet is jelentős
mértékben csökkenteni kellett. En-
nek ellenére mintegy 20 millió
mázsa kiviteli felesleggel számi-
tottak a normálisnak tekinthető
30 millió mázsával szemben. Most
azonban kiderült, hogy ez a bec-
sítés is túlságosan optimista volt és
a külföldön értékesíthető felesleg
aligha fogja meghaladni a 10 mil-
lió számát. Valószínűnek tartják,
hogy ez az egész mennyiség az
európa-kivüli importországokban
kerül értékesítésre, míg Európá-
ban az idei termésből csak egész
jelentéktelen mennyiségű argenti-
nai búza jut el.

Ezek a legújabb megállapítások
új helyzetet teremtettek a búza-
világpiacon és szakemberek azt
hiszik, hogy a készletet ilyenará-
nyú esökkenése hozzá fog járulni
ahhoz a gyógyulási folyamathoz,
amely ezen a piacon már huzá-
mosabb ideje tapasztalható.

Az argentiniai kormány első
intézkedése az volt, hogy tíz pé-
zóra emelte fel a búza árát, ami
természetesen kihatott nemcsak a
délamerikai, hanem az északame-
rikai tőzsdék hangulatára és ár-
alakulására is. Pénteken az egész
vonalon ugrásszerűen emelkedtek
az árak s bár szombaton az
egyes tőzsdéken kisebb visszaesé-
sek következtek be, nagyjában
azonban a tegnapi elért árszínvo-
nal tarthatónak bizonyult.

Nálunk természetesen kevésbé
érezhető a tengerentuli gabona-
hossz, annyira speciális tényezők
befolyásolják a magyar gabona-
piacot. A velünk összeköttetésben
álló országok közül csak Olasz-
ország és Svájc szokott argenti-
niai búzát vásárolni s ezek is
esupán kisebb mértékben. Ausz-
ria argentiniai gabonabevásárló
terve, amelyről a Magyarországgal
folytatott búzatárgyalások so-
rán ismételt felröppentek hírek,
nem volt keresztülvihető és azóta
le is került a napirendről. Annyit
azonban mégis remélni lehet,
hogy Ausztria az általános
áremelkedés után most már ke-
vesebb huzavonával fogja meg-

fizetni a kiváló minőségű magyar
buzáért kért árat. Ez lenne te-
hát a búzahossz közvetlen előnye
Magyarország szempontjából. Ha
azonban valóban bizonyul az a
feltevés, hogy a viszonyok a ga-
bona világpiacon tovább fognak
javulni, úgy ebből természetesen
a későbbi jövőben Magyarország
is kivészi a részét.

Az argentiniai búzaszállítma-
nyok elmaradása egyébként nem
fog fennakadást okozni az euró-
pai importországok ellátásában.
Eredetileg az volt a számítás,
hogy Európa mintegy tízmillió
mázsa argentiniai búzát vesz át,
s valószínű, hogy most ezt az
egész mennyiséget kanadai búzá-
val fogják pótolni. De nem tart-
ják kizártnak, hogy ilyen körü-
lmények közt sor kerülhet a tava-
lyi nagy francia búzatermésből
maradt feleslegek értékesítésére is.
Általában a búza, ez a pár évvel
ezelőtt szinte eladhatatlan világ-
piaci cikk, most nemcsak eladha-
tóvá, hanem kelendővé vált. Olyan
fordulat ez, amivel pár évvel eze-
lőtt az optimisták sem igen szá-
moltak.

A háború hírei.

A határon tovább folynak
a csatározások. A héten folyt
le az eddigiek szerint egyik
nagyobb ütközet, amelyben
mindkét részről mintegy 1000
halott volt.

A genfi fronton is tovább
folyik a vértelen harc. Ennek
egyik súlyos áldozata az angol
külgyminiszter volt e héten.
A levegő nagyon feszült s ki-
tudja, az angolok nagy nép-
szövetségi védelme nem ve-
zet-e európai háborúra is.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
30 fillér**

egy liter kadarka vagy
fehér fejtett ujbór Soltvad-
kert állomásra kiszállítva
s feladva. Vasúti fuvar kb.
4 fillér literenként. Csakis
50 literen felüli rendelést
fogadok el. Hordót díjmen-
tesen adok a szállítás tar-
tamára kölcsön; hordóm
30 napon belül bérmentve
küldendő vissza. Szétkü-
lés utánvétellel. Egy pengő
levélbélyeg ellenében kül-
dők mintát a borból min-
tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés
italuak, tisztá, tőkéletes za-
matuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

H I R E K

Gyógyszertárszolgálat.
Ünnepnapokon és éjjeli minden
hónap 1-től 15-ig a Mádai és
16-tól a hónap utolsó napjával
bezáróan a beéri Balogh gyógy-
szertár tart szolgálatot.

**Karácsonyi református is-
tentiszteleték Csejt-pusztán és
Endrődön.** A csejti községi is-
kolában december 25-ikén ka-
rácsony első napján, d. e. 9
órákor lesz a református is-
tentisztelet úrvacsoraosztással
egybekötve. Prédikál és úrva-
csorát oszt Berényi Dániel s.
lelkész. December 26-ikán, ka-
rácsony második ünnepén End-
rődön a közs. óvodában lesz
úrvacsoraosztással egybekötött
református iszentisztelet, melyet
ugyancsak Berényi Dániel s.
lelkész végez. Az endrödi is-
tentisztelet 10 órákor kezdődik.

A vagyonszállás-búza ára.
A mezőgazdasági ingatlanok
vagyonszállása fejében fizeten-
dő búza árát a pénzügyminisz-
ter a földművelésügyi minisz-
terrel egyetértve, december hó-
napra szóló érvénnyel, méter-
mázsánként tizennyolc pengő-
ben állapította meg.

**Hivatalos látogatás a gyo-
mai állami polgári fiú és leány-
iskolában.** F. hó 13-án és 14-
én látogatta meg a gyomai
polgári iskolát vitéz Elek Jó-
zsef testnevelési szakfelügyelő.
Megállapította, hogy kevés
helyen lehet tapasztalni olyan
eredményes testi kiképzést, mint
a gyomai áll. polgári iskolá-
ban. Úgy a fiúk, mint a leányok
általában fejlettek, izmosak és
hajlékonyak. Úgy az igazgató-
nak, mint a többi testnevelési
tanárnak elismerését fe-
jezte ki. Ez a szakértői meg-
állapítás már előre biztosítja
az év végén Gyomán rendez-
endő kerületi tornaünnepély
sikerét, amelyen Arad és Bé-
kés vármegye összes polgári
fiú- és leányiskolák növendé-
kei részt fognak venni.

**Endrödi aggodalmak karácsonyi
megsegítése.** Az endrödi köz-
ponti segélybizottság decem-
ber 23-án, hétfőn a község el-
aggolt szegényeinek, szám sze-
rint 100 nak, karácsonyi csoma-
got oszt ki a község házábanál.
A szerelvény-csomagokban élelmi
cikkek lesznek.

**Fásítják az endrödi legelő-
ket.** Endrőd község előjáró-
sága irányításával a lege-
lőkön elvégeztette a fásítás elő-
munkálatait. A tavasz beálltával
megkezdődnek a fák ültetési,
s így a fásítás Endrőd község
legelőin befejezési nyeri.

A Futuránál

(Wagner Fatelepe) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpá és száraz szemestengeri állandóan kapható.

Öngyilkosság Endrődön. özv. Roncsok Istvánné Tokár Mária 78 éves endrődi asszony életunsága miatt hétfőn virradóra felakasztotta magát. Az elmúltakban kétszer próbált öngyilkosságot, azonban mindkét esetben észrevették és megmenekültek az életnek. Egyedül élt, évek hosszú sora alatt, hányatott élete nem bírta a magányt, s habár félt a haláltól, most mégis győzött az erős akarata.

Nemesség igazolás. A m. kir. belügyminiszter a rendelkezésére álló hiteles adatok alapján megállapította, hogy dr. Biró Zoltán ügyvéd, a MTI munkatársa és Biró Jenő vezérkari alezredes, régi magyar nemességükkel és az „alistáti” előnév használatához való jogosultságukat igazolták.

MINDEN HÁZBAN LEGYEN KARÁCSONYFA. A karácsony családi ünnepességét emeli a karácsonyfa. Glück Ármín üzletének reklámakciója lehetővé teszi, hogy minden ember házában kigyulljon a karácsonyfa glóriás fénye. Fél kg. szaloncukor 88 fillér, 25 drb. szép csokoládédísz szintén 88 fillér. Így kétszer 88 fillérért megszerezheti mindenkinek magának a karácsonyfa örömét. Ajándékozás a legnagyobb öröm, de gond is. Az ajándékozásnak csak örömeit élvezi, ha ajándéktárgyait Glück Ármín üzletében veszi meg.

Iparos és kereskedők Önképzőkörének karácsonyi előadása. Az Önképzőkör műkedvelő gárdája nagy igyekezettel tanulta be az „Alexandra” operettet. Nyilvános főpróbája december 22-én este lesz, míg az előadás karácsony másodnapján, a „Holler” szállóban 8 órai kezdettel. Az „Alexandra” olyan operett, amely felveszi a versenyt a „Sybil”-lel. Pedig aki látta és élvezte ezt a szép darabot, az soha sem felejtí el. — A régi kipróbált gárda mellett látni fogjuk a szép számban felsorakozott új nemzedéket, akik szívüket és tudásuk legjavát viszik a darabba. A siker ott lebeg a műkedvelő gárda felett, és hiszem, hogy amidőn a zene akkordjai tova szállanak, s felharsog a taps orkán, akkor lefog hullani a babér. Reméljük, hogy a beteg Aranyné Valah Jolán főszereplő (primadonna) addig teljesen gyógyult lesz és élvezni fogja a közönség lökéletes, szép és megfogó játékát. Ha kellemes estét akar valaki az ünnep alatt eltölteni, úgy bizonyosan megnézi az „Alexandrá”.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik folyó hó 18-án örökké felejtetetlen feleségem temetésén résztvettek és fájdalmaimat igyekeztek enyhíteni részvétükkel, ezúton mondok hálás köszönetet.

Simon József
és gyermekei.

Községi előjáróság felhívja a lakosság figyelmét, hogy a kézbesítők által kiosztott haszonállat vizsgálati igazolványt, illetőleg ló bejelentő lapot minden lóról külön-külön kiállítva január hó 10-ig köteles a ló tulajdonosa beszolgáltatni. — Az eddigi szokástól eltérően, a lóbejelentő lapokat nem az anyakönyvi irodában, hanem a tanácssteremben kell az előjáróság kezébe szolgáltatni.

Huxley Az Est-lapok kedvezményes könyvsorozatában. Az Est-lapok kiadásában megjelenő „Pesti Napló Könyvek” című kedvezményes könyvsorozat januári kötele a legnagyobb irodalmi szenzáció. A legmodernebb és így a legtöbbször vitatott, s leginkább csodált angol irodalom kimagasló reprezentánsa: Nidous Huxley az új évkor megjelenő új kötet szerzője, akinek „Légnadrág és lársai” (Anioi Hay) című szatirikus regényéről van szó. Az író ebben a regényében a mai lélektelen, szellemtelen és céltalan életet állítja a vidám tréfa és a maró gúny pellengérére. A mai világ-ember groteszk mérlegét állítja ill fel Huxley élénk vezérelve ifj. Theodore Gumbrell, a „párna-nadrág” jeles fellalálóját, köréje csoportosulnak a regény főbb bizarr, de mégis eleven élettel élő alakjai, akik mind lökéletes lényeknek hiszik magukat, pedig valamennyien egyensúlyukat veszített bábjai a modern „hiúság vására”-nak, amelynek az angol Huxley egyik főlényes krónikása. A regényt új napjától kezdve Az Est-lapok előfizetői és olvasói 1 pengős kedvezményes árban vásárolhatják meg Az Est árusainál.

Benes lett a csehszlovák köztársaság elnöke. Ki lesz ezután a Titulescu partnere a genfi kártyakeverésben?

Gyomai és Endrődi Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe december 13-ától 19-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Jónás Lujza fia István ref., Nádudvari Zsigmondné Nagy Róza fia Zsigmond ref., Cs. Nagy Endréné Nyitrai Erzsébet fia Sándor ref., F. Kiss Józsefné Csapó Juliánna Kánya Róza ref., Makra Imréné Valastyán Terézia leánya Terézia ref., Dr. Vincze Endréné Schneider Ilona fia Tibor Miklós r. kath.

Házasságot kötöttek:

Csapó Endre és Uugi Erzsébet, Gyuricza Elek és Garai Ilona.

Meghaltak:

Kovács Lazzlóné R. Szücs Mária 51 éves ref., T. Kiss Róza 2 napos ref., S. Tóth Regina 41 éves ref., Simon Józsefné Gálos Ida 41 éves ref.

Az endrődi anyakönyvi hivatal könyveibe pedig december 10-től 18-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Forgács Istvánné Majoros Ilona leánya Irma r. kath., Szosznyák Rezsóné Dávid Ilona leánya Margit r. kath., Takács Jánosné, Varju Eszter leánya Eszter r. kath.

Házasságot nem kötöttek.

Meghaltak:

Nemes Pálné Giricz Mária 72 éves r. kath. özv. Roncsok Istvánné Takács Mária 78 éves r. kath., Szmola Vincze 79 éves r. kath.

Politikusok a színházról. Több kiváló politikus érdekes nyilatkozatot tett a színházról és ezek a nyilatkozatok a Délbáb karácsonyi számában jelentek meg. A népszerű színházi képeslap karácsonyi száma a legkiválóbb magyar írók novelláit, verseit közli, valamint érdekesebbnél érdekesebb cikkek keretében számol be a színházi és filmújdonosságokról, eseményekről. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot és több mint száz képet talál az olvasó a száz oldalas Délbábban, melynek karácsonyi száma csak 20 fillér.

A sárga dobozok titka. Újra megjelentek azok a sárga dobozok, amelyek minden esztendőben Tolnai Világlapja számát és értékes mellékleteit tartalmazzák. Ilyenkor óriási tömegek találják, hogy a nép-

szertü képeslap milyen meglepetésekkel kedveskedik olvasóinak. Tolnai Világlapja idei duplatérfelületű karácsonyszáma három melléklettel jelent meg. Ezek a következők: S. A. Duse Dr. Smirno naplója „című rendkívül érdekes regénye, Mark Twain: Tamás urfi kalandjai” című világhírű ifjúsági könyve és előjegyzési naptár az 1936 ik évről. Összesen 588 oldal. Ára a három melléklettel együtt 90 fillér.

Pk. 1495 sz. 1932. 1931 vgh-tói 265 sz.

Árverési-hirdetmény.

Dr. Morvai Béla ügyvéd által képviselt Hoffherr-Schranz-Clauton-Shuttleworth, Magyar Gépgyári Művek RT. (csatl: Hoffherr-Schranz-Clariton-Shuttleworth stb Rt. 10.562 arany P. 20 fill.) javára 4538 P. 65 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a bp. kir. törvényszék 1931 évi P. 16. 37773 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi július hó 3-án lefoglalt 3000 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírószék fenti számú végzésével az árverés elrendelése, annak megtartását elrendelem a végr. szenv. lakásán. Gyoma VI. ker. 64 házz. alatt leendő megtartására határidőül 1935 évi december hó 23 napjának délelőtt 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt cséplőszekrény s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedét bánatpénzül leteszik.

Gyoma 1935. évi nov. hó 29.

Villányi Nándor

kir. bir. végrehajtó, mint bir. kiküldött.

Pk. 490 sz. 1933. 1932 vgh-tói 131 sz.

Árverési-hirdetmény.

Cs. Tóth Geyza dr. ügyvéd által képviselt Első Magyar Ált. Biztosító Társaság javára 108 P. 98 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a bp. közp. kir. járásbírószék 1930 évi 250696 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932 évi április hó 26-án lefoglalt 2900 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírószék fenti számú végzésével az árverés elrendelése, annak megtartását elrendelem a végr. szenv. lakásán, Endrőd VI. ker. 64 házz. alatt leendő megtartására határidőül 1935 évi december hó 23 napjának délután 1 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt gazdasági gépek, traktor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészt bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1935 évi nov. 29.

Villányi Nándor

kir. bir. végrehajtó, mint bir. kiküldött.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P., Fél évre 2:60 P., Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsökken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Nemzeti Egység munkaközössége

A Nemzeti Egység közel-múltban megalakult Munkaközösségének nagyvonalú megszervezése és máris értékes munkája nagy visszhangot keltett a magyar közvéleményben. A fővárosi sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a szellemi munka eme rendszerbefoglalásának jelentőségével és nem vitás, hogy a magyar vidék is lelkes megértéssel csatlakozik a Nemzeti Munkaközösség nagy gondolatához és gyakorlati megnyilvánulásaihoz.

Az újmegmozdulás, melynek élén vitéz Marton Béla országgyűlési képviselő áll, természetesen továbbépítése annak a — Gömbös Gyula által három év óta hirdett és a megvalósulás útján haladó — törekvésnek, mely a komoly, alkotó munkát tekintve a nemzet boldogulásáért folyó harc legbiztosabb fegyverének. A Nemzeti Egység gondolata tehát a Munkaközösségben nem mint politikai eszme nyilatkozik meg, hanem mint a munka végzésének hazafias kötelessége. Ez a múltban parlagon maradt és nemzeti szempontból nem volt kihasználva. Ezeket az értékes egyéni magyar energiákat: a tudást és a munkát kívánja a nemzeti munkaközösség egybekovácsolni.

Minden becsületes magyar hazafi lelkében állandóan égett a vágy évek, vagy évtizedek alatti érték-ké növekedett szaktudását,

élettapasztalatait, munkakészségét a magyar nemzeti célok szolgálatába állítani, de az elmúlt idők politikai rendszere ennek valóra-váltását csak az aktív politikusok részére. — de nekik is csak részben — biztosította. Így a parlamenten kívülálló nemzeti értékek tudása, munkája legtöbbször csak az íróasztalfiókok és könyvtárpolecek részére jelentett súlyszaporulatot.

Új szellemnek, új irányzatnak kellett jönnie, hogy a parlamenti és parlamenten kívül álló magyar értékek szellemi munkáját a boldogabb nemzeti jövő elérésére egységesen és maradéktalanul érvényesítse. Ez a Nemzeti Egység Munkaközösségének egyik legfontosabb célkitűzése, mert a Nemzeti Egység Munkaközösségének alakuló ülésén — ahogy ezt vitéz Marton Béla mondotta — a Nemzeti Munkaterv megvalósítása és végrehajtása nem egy embernek, vagy csak néhánynak szellemi teljesítőképességére, még talán nem is generációra, hanem mennél több értékes és világnézetileg azonos magyarnak rendszerbe állított és hosszú időre szóló együttes munkájára épülhet fel.

Az erős új Magyarországnak nemcsak reprezentáns politikusokra, jó szónokokra, hanem nagy tudású, örömetlen munkaerőjű, meggyőződéses szellemi szakmunkásokra is nagy szüksége van. Ilyeneket csapa-

tosztul nevelt a magyar jövő számára a háború utáni évek küzdelmes időszak. Az ő felkészült agyuk együttdolgozásának, magyar szivük egybedobbanásának és

egyvetakarásának munkaközössége nagyban hozzá fog járulni az új magyar élet alapjait lerakó Nemzeti Munkaterv megvalósulásához.

Hogyan kérjünk vízhasználati engedélyt öntözéshez?

Az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat előnyös vízbiztosítási szerződéseket köt öntözéshez.

A Körös jobboldalán élénkebb mozgólódásban érdeklődnek a helytőlak melletti birtokosok az öntözés iránt, mint a baloldalon. Egyek már be is adták a vízhasználatához szükséges kérvényeket, míg mások csak kérdésköndnek: hogyan is induljanak meg?

Az engedély megkéréséhez a következőkre van szükség:

1. Általános helyszínrajz. (1:75.000 vagy 1:25.000) mely a telep földrajzi helyére ad felvilágosítást.

2., Részletes helyszínrajz tüntesse fel a vízkivételt, ha szükséges: a főöntözőcsatorna helyét, a lecsapolás módját, szomszédos telkek helyszínrajzi számait, utakat, töltéseket, csatornákat, az öntöző területet, stb. vagyis mindent, ami lényeges, de amihez rendszeresen helyszíni felvétel nem szükséges.

3., A vízkivételi műről lehetőleg mindenkor részletes terv készíttessék, úgyszintén egyéb műtárgyakról is, ha fontos, különösen idegen érdekek szempontjából. Ez a feladat esetenként más-más, és a teendőket legjobban a tervező mérnök tudja megállapítani helyszíni szemle alapján és ez rendszerint csekély felvételi munkát igényel.

4., Az érdekeltségi kimutatás a környező szomszédoknak, a társulatnak, stb. felsorolására szorítkozzék. Külön kimutatásra legtöbbször nincsen is szükség, mert a felsorolás a műszaki leírásban is történhetik.

5., A műszaki leírás terjedjen ki mindenre, ami a terv teljes megértéséhez szükséges. Ha a

víznyerés, illetőleg szolgáltatásba a társulat bekapcsolódott, ennek körülményei is leirandók.

Olcsó vízhasználat

Gyoma öntözési életében jelentős dátum lesz a mai nap, mert ma tárgyalja az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat közgyűlése az addig benyújtott kérvényeket, amelyekben az öntözéshez szükséges viznek az öntöző birtokhoz való szállítását kérték.

Addig, amíg állandó duzzasztással, egész nyáron át, nem áll megfelelő vízmagasság rendelkezésre, ha a Társulat vízbiztosítási szerződést köt a termelőkkel, ezzel vállalja annak a kockázatát is, hogy esetleg az egész vízmennyiséget csak erőművi átomelőssel tudja adni, ami pedig tetemes költségbe kerülhet és mégis, az előzetes számítások szerint ez csak tízedfillérekre fog kerülni 1000 literenként, ami a termés értékéhez viszonyítva csak jelentéktelen összeg.

42 km. holt-ág, 100 km. csatorna

Az Ivánfenéki Társulatnak 30 kilométeres Körösszakaszon 42 km. régi Körös medre van, amelyben sok millió köbméter vizet lehet tárolni és mintegy 100 km. csatornahálózat van, amelyen a tárolt vizet, vagy a folyó Körösből nyert vizet lehet szállítani. Ez olyan előnyös öntözési lehetőség, amelynek a horderejét még most nem is értékelhetjük.

Gömbös miniszterelnök karácsonyi kijelentése

Gömbös Gyula miniszterelnök már ismételtelen tett olyan határo-

Boldog új évet kíván kedves patienseinek, barátainak és ismerőseinek

Dr. Neményi Honfi fog- és szájbetegségek szakorvosa.

zott kijelentéseket, amelyek szerint a Gömbös kormány nemcsak felismerte a körösduzzasztók fontosságát, hanem azokat meg is építi. A miniszterelnök karácsonyi nyilatkozatában ismételtelen felemlítette az Alföld vizellátását is és az ezzel járó 10—15 évre tervezett földmunkálatokat.

Vessük meg a vizgazdálkodás alapját

Százsor és százsoroson kell hangoztatni, hogy a vizgazdálkodáshoz trágya-trágya-trágya kell. Addig tehát ne kísérletezzen senki az öntözéssel, amíg megfelelő mennyiségű trágyát nem tud termelni. A bolgárok trágyaszükséglete bepillantást enged a vizgazdálkodásba. Tehát kezdjük meg máris a trágya termelését és a trágya szakszerű kezelését.

Igen tisztelt üzletfeleit az üljesszendő alkalmával: **K Ö S Z Ö N T I ERDŐS JÓZSEF** hirdető-iroda tulajdonos. Budapest, VI., Teréz-körút 35. Telefon: 12-5-58.

Köszönetnyilvánítás

A gyomai református elemi népiskolák növendékei által, a budapesti Magdolna Főhercegnő Poliklinika javára eszközölt gyűjtés eredménye 34 pengő volt. Ezen összeget a postalakárékpénztár újján rendelési helyére eljuttattuk. A jólelkű adományozók fogadják iskolánk igazgatójának hálás köszönetét.

A Poliklinika elnöksége a következő levélben mondott köszönetet a jóindulatú támogatóknak:

Igen tisztelt Igazgató ur!

Postalakárékpénztár újján kézhezvettük az igazgató úr vezetése alatt álló ref. elemi iskola gyűjtését, 34 P. azaz harmincnégy pengőt.

Hálattal szívvel köszönjük, hogy volt kegyes emberbaráti törekvésünket megérintő, szívvel támogatni és így lehetővé tette igazgató úr azt, hogy az éllel kellősen sujjoltjai, akik belegek is, szegények is, az iskola növendékei újján közelebb jussanak a legnagyobb emberi kincshez, az egészséghez.

Kérjük, hogy intézményünket nagybecsű jóindulatában továbbra is megtartani és céljainkat a jövőben is támogatni kegyes legyen.

Megkülönböztetett tisztelettel: Magdolna kir. főhercegnő védnök. Dr. Erdődi Harrach Tihamér elnök, m. kir. korm. főtan. Dr. Hermann Emil igazgató főorvos.

Zöldmező rovat

Lucernást minden tanyára!

Írta: TOLVALY Z. GÉZA az Alföldi Zöldmező Szövetség központi felügyelője.

Ezt a rövid mondatot dobta most ki 7 vármegye gazdái közé az **Alföldi Zöldmező Szövetség**. Nem jelszó akar az lenni, hanem útmutatás, mely a gazdasági válság enyhülése felé vezet. Ezen az úton munkára és áldozatra van szükség, mely azonban meghozza a gazdának a 100 százalékos hasznát. Az **Alföldi Zöldmező Szövetség** soha sem riad vissza a munkától, de még az anyagi áldozatoktól sem, ha gazdaérdekről volt szó. Ezt a rövid kis mondatot nemcsak szíves előszóval dobta a gazdaköztudatba, hanem 7 vármegye sok száz községében és városában hirdetemény, plakát alakjában függeszti ki, hogy olvassák a gazdák és lássák végre a pénzértékben kifejezett adatokból is, mit jelent a lucernatermelés, mit jövedelmez, hogy kell telepíteni, hol lehet és kell termelni!

Az Alföldi Zöldmező Szövetség továbbmegy a megkezdett úton azzal, hogy 100 kat. holdon lehetővé teszi a békésmegyei gazdáknak, az általa juttatott valódi vetőmaggal és műtrágyával, három év alatt történő természetbeni visszafizetés és szakemberek irányítása mellett a helyes lucernatelepítés és kezelés feltételeinek a gyakorlatban való elsajátítását.

Endrőd és Gyoma községekben már több, mint 100 kat. holddal jelentkeztek a gazdák az **Alföldi Zöldmező Szövetség** lucernatermesztési akciójára. Lássuk most azokat a feltételeket, amelyeknek szigorú betartása mellett részesülhetnek a fenti községek gazdái a lucernatermesztési akcióban.

1.) Kik vehetnek részt az Alföldi Zöldmező Szövetség lucernatermesztési akciójában?

Mindazon gazdák, akik a Szövetségnek egyénileg tagjai és a termelési kötelezvényt aláírták (megfelelő anyagi viszonyukat az előjáróság igazolta.)

2.) Hány katasztrális holddal vehet részt egy zöldmezőgazda?

Legfeljebb 2 kat. holddal (anyagi erejéhez mérten) de 1 kat. holdnál kevesebb nem.

3.) Mik a termelési feltételek?

Istállótrágyázott kapás elővetemény. Őszi mélyszántás.

Tavasszal csak boronálni, esetleg tárcsázni szabad.

Szántani nem.

Vetés előtt a kapott szuperfoszfát műtrágyát legalább 10 nappal kiszórja és befogasolja. A vetőgép előtt a talaj állapotának megfelelőleg könnyebb, vagy nehezebb hengert járát.

Kerti földeszerű vetőgépet készít.

A lucernamagot tisztán, vetőgéppel, gabonaszórával (11 cm.) és 2 cm. mélyen veti. A vetőgép után seprű (vessző) boronát járát és szükség szerint hengert.

A lucernást kikéltése után 6-8 héttel könnyű fogással megfogasolja.

Ősszel a lucerna első kaszálása után erősen fogasol.

Tavasszal szintén.

A következő évben (második évben) minden kaszálás után legalább 4-5 napra fogasol. Ősszel és tavasszal szintén.

Magot csak a harmadik évben fog a második kaszálásból.

A lucernást teljesen gyom és arankamentesen tartja, vagyis a gyomirtásról és arankairtásról azok fellépte után azonnal gondoskodik.

Magot tehát teljesen gyom- és arankamentes lucernáson termel a 3-ik évben.

A Szövetség a szakembereinek és a m. kir. gazdasági felügyelőknél a lucerna termelésére és a lucernás kezelésére vonatkozó utasításait szigorúan betartja.

4.) Mit kap egy, az akcióban a fenti feltételek mellett résztvevő zöldmezőgazda a Szövetségtől?

a.) 1. (egy) katasztrális hold területre 15.-kg. magyar származású ólomzáró lucernamagot. b.) 1. (egy) katasztrális hold területre 50 kg. szuperfoszfát műtrágyát.

5.) A természetbeni visszafizetés hogyan és mikor történik?

A második évben, vagyis 1937-ben az első kaszálásból (a virágzás kezdetén vágva) 5 q. azaz öt méter-mázsa zölden szárított, gyommentes, leveles, tehát 1 osztályú lucernaszénát köteles a Szövetségnek adni és azt a gyomai állomásra szállítani jaza állapotban.

A harmadik évben, vagyis 1938-ban a második kaszálásból meg hagyott gyom- és arankamentes lucerna után termelt, júliusban aratott és a Szövetség lucernamagtisztító gépén átengedett 1. osztályú magból 10 kg. lucernamagot.

6.) Mit kap és mit ad a gazda pénzértékben?

Kap: 15.-kg. ólomzáró magyar lucernamagot á 2 P. 30 P.

50.-kg. szuperfoszfát műtrágyát á 10 P. 5 P.

Kap tehát a gazda 35 P.

értéket.

Ad: 5 q. lucernaszénát á 5 P. — 25 P.

10 q. lucernamagot á 1 P. — 10 P.

Visszaad tehát a gazda 3 év alatt 35 P. értéket.

7.) Mit kap ezenkívül a gazda 1 kat. hold lucernás telepítésével pénzértékben?

a.) Kat. holdanként évente 30 q. körüli szénatermészel 87 kg. ingyen nitrogént állataink táplálására, melynek értéke 90 P.

b.) kat. holdanként évente 22.40 kg. körüli gyökér mennyiséget 40 kg. körüli ingyen nitrogénnel, mely a talajtrágyaerejét kb. 40 P. értékkel gyarapítja.

c.) kat. holdanként 2 q. körüli lucernamagot 220 P. értékben.

Tehát a lucerna telepítésével évi 350 P. körüli értékgyarapodásra teszünk szert.

Ha a lucernás élettartamát 5 évre számítjuk, 1 kat. hold lucernás jövedelme ezen idő alatt 1750 P. értéket képvisel.

A fent felsorolt adatokból kitűnik, hogy ezen akció 100 százalékig a gazda érdekét szolgálja. Termelési feltételei azért olyan szigorúak, hogy az abban résztvevő zöldmezőgazdát hozzásegítse a helyes és okszerű lucernatelepítés elengedhetetlenül szükséges módjainak betartására és így azok elsajátítására.

A lucernatermesztési akcióra jelentkezni óhajtó gazdák jelentkezzenek Endrődön Kovács Sándor községi gazda, zöldmezőtitkárnál, Gyomán pedig Nagy Károly zöldmezőtitkárnál.

Meggyőződésem, hogy az endrődi és gyomai gazdák, akik élni akarásukról olyan sokszor tettek előttem bizonyosságot, most is megértik a hívószót, amellyel az Alföldi Zöldmező Szövetség segítségkezet nyújt feléjük és saját jól megfontolt érdekükben csatlakozniak a fenti feltételek mellett a lucernatermelési akcióhoz. Akkor tudom, hogy ezután küldött újévi jókívánataim valóra válnak.

Négyhavi fogházra ítélte a szegedi tábla Andaházi-Kasnya Bélát.

Amint már a múlt számunkban jeleztük, hogy december 23-án lesz a szegedi táblánál az Andaházi-Kasnya Béla ügyében a tetteiből eredő tárgyalás, a tárgyalást meg is tartották és elég szigorú ítélettel rontották el Kasnya Béla karácsonyi ünneplését.

Ítélet kihirdetés.

Dr. Hubay táblai tanácselnök este 7 órakor hirdette ki a tábla ítéletét, melyben megváltoztatták a törvényszék ítéletét és Andaházi-Kasnya Bélát bűnösnek mondotta ki a tábla hatósági rendelkezés elleni izgatás vétségében és ezért négyhónapi fogházra ítélte.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkező részeit (500 P. pénzbüntetés) helyben hagyta.

Az ítélet indokolása.

Az elsőfokú bírósági ítéletnek — bár a lényemegállapító része hiányos volt — mégis már az ott lezörgözött tények alapján

bűnösnek kellett volna ki mondani Andaházi-Kasnya Bélát hatósági rendelkezés elleni izgatás vétségében.

Azok a kijelentések, amelyekkel Andaházi Kasnya

a felizgatott tömeg jelenlétében tett, nagyon alkalmasak voltak arra, hogy a csendőrséggel szemben a tömeget izgassák.

Az ügyész és a védő is feltehetően, így a Kúria fog végzőségeket dönteni.

A Futuránál

(Wagner Fátalep) Ella és nyárirózsa burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpá és száraz szemestengeri állandóan kapható.

Restaurálás a lutheránus egyháznál

Wagner Márton szerkesztőnket választották meg hat évre egyházi felügyelőnek

Izgalmos napja volt múlt vasárnap az ágostai hitvallású evangélikus egyháznak. Az egyház életében szokatlanul élelénk korteskedés folyt már két hete, hogy a december 22-iki választáson ki legyen az egyház felügyelője, gondnoka, pénztárnoka és tíz újonnan választott presbitere? Ez a korteskedés annyival is fellépőbb volt, mert Feiler Ernő lelkész pár lársával külön pártot alakított és azoknak megválasztása érdekében még arról is megfellebbezve, hogy neki, az egyház lelkészének nem szabad pártoskodni, mégis olyan vehemesen fekküldt bele a korteskedésbe, hogy az egyház nagytöbbsége súlyosan ellentét a magáról megfellebbezett lelkészről, akiről és munkatársairól a december 22-iki választókörgyűlés kiméltelen ítéletet mondott, amikor a szenvedélyes korteskedésükkel választás alá vitt jelöltjeiket lesújtó kisebbségben hagyták.

A választás délután 2 órától fél 8 óráig tartott. Eltekintve egy-két kisebb nézeteltéréstől, a választás rendben folyt le.

A felügyelőválasztásnál Wag-

ner Mártonra 140 és Weigert József-re 80 szavazatot adtak le.

Gondnoknak, most már tizedik éve, Wagner Ádámot választották meg 85 szavazattal többséggel Wagner Mihállyal szemben.

Pénztárnoknak Kurcz Mihályt választották meg 85 szavazattal többséggel Bodendorfer Andrással szemben.

A presbiter választásnál már állagosan 101 szavazattal többséggel választották meg Záltonyi Aladár járásbírói elnököt, id. Rau József gazdálkodó, id. Pfeiffer József kőművest, Brücher József raktárkezelőt, Herter Márton kőművest, Maléth Márton gazdálkodót, Herter György nyugdíjas vasútlót, Herter Mihály kőművest id. Halbach József kőművest és Ailer Endre henteset.

A nagy többséggel megválasztott egyházi elöljárók egyénileg is biztosított nyulának, hogy a gyomai lutheránus egyházban visszaállítsák az egyháztagok megbolygatott hitéletének nyugalmát és okos gazdálkodással egyensúlyban tartják az egyház gazdasági helyzetét.

Útközben.

1933.

Hideg szélben, fagyos sárba
Bandukolok a tanyára.
Kétfélben a szilaj csikó,
Nyereg rajtam egy nagy bakó.

Benne alszik egy nagy kenyér,
De csak fél lesz, mire kiér,
Mert messze van ám Keselyős,
Kívált, ha az út sietős.

Az út mentén nincsen csárda,
Mégis el vagyok jól ázva.
Nem éget az Égne napja,
Mégis száraz gégem csapja.

Lám, mégis csak jobb volt régen!
Volt csárda a vetés szélén.
Jobb idő volt a legényre,
Rossz idő az erszényére.

Ma már nincs meg, csak a romja.
A nagyapám búsan mondja:
Hej, hej, kedves, édes fiam!
Az volt világ, míg ott ittam!

Hopsz! Hó! Vigyázz! Ne ide te!...
Belecsúsztam egy gödörbe.
Teli szaladt, iszik csizmám...
Csak odakint lehetnék már!...

Kruchió Endre.

HIREK

Előfizetőinknek, olvasóinknak, munkatársainknak és barátainknak boldog újévet kíván a

Gyomai Ujság
kiadóhivatala és szerkesztősége.

Előfizetési felhívás.

A Gyomai Ujság XI-ik évfolyamába lép. Kirtartó előfizetőink mellett a magunk kirtartását is megbecsülendőknek tartjuk, amikor járásunk szolgálataiban, tekintélyes anyagi áldozatokkal is, fenntartottuk a Gyomai Ujságot.

A célkitűzésünk ma is az, ami 10 évvel ezelőtt volt: becsülettel szolgálni a családi, társadalmi, egyházi, községi, vármegyei és országos életünket.

Tudjuk, ha nem volna egy lapunk, amelyik a helyi eseményekkel legalább hetenként egyszer nem foglalkozna, eokan, akik most csak kritizálják azt, de arra elő nem fizetnek, ha nem volna ilyen lapunk, talán azok követelnék ezt a lehangosabban. Még ezek a „bebecsülők“ sem térítenek el bennünket nemes célunktól: ha csak egy előfizetőnk lenne és ha csak egy olvasónk akadna, akkor is olyan lelkiismeretességgel és építően szeretettel végeznénk nehéz

szolgálatunkat, mint eddig.

Kérjük t. előfizetőinket, ujjtsák meg előfizetésüket. Vidéki előfizetőinknek postabefizetéssel lapot mellékelünk, sziveskedjenek az elmaradt és az új előfizetésüket azzal beküldeni.

A t. előfizetését január 10-ig nem kapjuk meg, annak beszállítottjuk a lap további küldését.

Teljes tisztelettel
a Gyomai Ujság
kiadóhivatala.

Eljegyzés. Sirokai Sirokay Zoltán áll. középiskolai tanár, néhai Sirokay Bertalan volt ungvári főgimnáziumi tanár és néhai Lengauer Zsófia fia, eljegyezte Iványi Blanka Erzsébetet, Iványi Aladár és neje, Lajosy Mária leányát.

Szilveszter est. Az Úri Kaszinó szilveszter este családi-összejövetelt rendez belépődíj nélkül.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület ma közgyűlést tart délelőtti 11 órakor.

A múlt szombati megyegyűlésen békési főszolgabírónak Marschall Ferencet, árvaszéki ülnöknek Haviár Lajos Viktort, míg az államépítészeti hivatalhoz napidíjas mérnöknek Herdy Béla okl. építésmérnököt választották meg. A Kner Izidor örökébe, örökös törvényhatósági bizottsági tagnak Moldoványi János ny. békési főszolgabírói választották meg.

Békéscsaba és Békés az Élővízcsatorna parijai mentén létesülő és már meglévő boltgárkerítések öntözését villanyárammal elérhető vízemeléssel segítő elő.

Rablótámadás. Cs. Szabó Lajos szeghalmi református lelkész, földünk december 4-én este 9 óratájban ment haza, a parochián lévő lakására, ahol egy betörővel találkozott össze, aki megátadta a fiatal lelkész, aki azonban erősebb volt, mint a betörő és azt úgy odavágta az előszoba ajtajához, hogy a házban lakó Tildy Zoltán lelkész fia kiszaladt a zajra és így kellen lefűlelték Benedek Imre 20 éves szeghalmi lakos, akit átadták a csendőrségnek.

Szolnok város ügykezelésében nagyobb arányú sikkasztásokkal fedeztek fel. Az egyik sikkasztó már régebben lett öngyilkos. A városi főmérnök most lett öngyilkos. A helyettes polgármesteri letartóztaták. — Szép kis gazdálkodás!!!

A telepítéssel 35 ezer kisgazdaságot létesítenek.

Gyula város képviselőtestületi választásain a Nemzeti Egység pártja jelöltjeit választották meg.

A szolnoki m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskola tanfolyamai.

Stabil gőzgép és gőzturbina kezelőknek január 13-án d. u. 5 órától kezdve 11 hélig tart. szombat és vasárnap kivételével naponként 5-7/4 7 óráig. Tandíj 25.30 P.

Lokomobil és stabil kazánfűtőknek január 7-én d. u. 5 órától 10 hélig, 18 éven felülieknek. Tandíj 18.30 P.

Fémipari szakrajz tanfolyam

január 8-án d. u. 6 órától 5 hónapig. Tandíj 24.30 P.

Villamosipari előkészítőtanfolyam január 15-től 5 hónapig. Tandíj 33.30 P.

Elektromos szerelőipari tanfolyam január 13-tól 5 hélig. 33.30 P.

Villamos gépkezelői tanfolyam január 13-tól 8 hélig. Tandíj 33.30 P.

*Karácsonyra és újévre
legjobb ajándék*

a GYOMAI UJSÁG és a Tükör
egyesített előfizetése

ORION univerzális készülékeket díjmentesen bemutatja a képviselő: LACH és VARGA

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepnapokon és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a *Máday* és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a *beéri Balogh* gyógyszerár tartó szolgálatot.

Endrődi szilveszter est. Az endrődi Népszövetségi Kisgazdakör a Kulturházban nagy szilveszteri estét rendez a „Zöldkereszt” gyermekékeztetés jávára.

Kruchió Endre verses könyve munkalordás következtében január elején jelenik meg.

Felmondások. Gyoma előjárósága 1937. évi január 1-vel Víznyai Lajos külterületi képviselőnek, míg Kiss Dániel bíkásnak április 1-vel a szolgálait felmondta. Helyüket az előjáróság a jelentkezők sorából fogja betölteni.

Megjelent „A vadászjegy és fegyverigazolvány illetékére vonatkozó jogszabályok, joggyakorlat és magyarázatok gyűjteménye” című könyv, melyet Nyulász Zoltán pénzügyminiszeri titkár a m. kir. Közigazgatási Bíróság elnöki titkára, dr. Perlaky Károly Közigazgatási Bírósági tanácsjegyző dr. Beke Gábor pénzügyi titkár és Jávor Lajos pénzügyi számvizsgáló szerkesztettek. A könyv 120 oldalon ismereti a vonatkozó általános és anyagi jogszabályokat és minden vadásznak, községi jegyzőnek, vadászársulatoknak nélkülözhetetlen segédkönyve. Ára 5 pengő, megrendelhető a kiadóhivatal úján.

A bálkirály. A pesti bálkirály rendkívül érdekes nyilatkozatot tett a Délibábnak a bál szezonról. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, színházi beszámolókat, gazdag filmrovatot, pletykákat és több mint száz képet közöl a külön színházi képeslap. Délibáb egy száma 20 fillér.

Hogyan lehet olcsón és biztosan a homokon is fűvesíteni? Erről ír a **MEZŐGAZDASÁG** decemberi száma. Cikkeket közöl még a gyomos legelőről, a tehének helyes takarmányozásáról, a csieseriborsó fontosságáról a homokgazdálkodásban, a múltévi fagykárokkal kapcsolatos tanulságokról, az öntözés jelentőségéről a növények táplálkozásában s. b. A dűsan illusztrált szaklapból a „Mezőgazdaság” kiadóhivatala, Budapest, Földművelésügyi Minisztérium készségeggel küld díjmentesen mutatóványszámot.

Ujévi babonák. Az ujévi babonákról rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma; amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket, remek folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Gyomai és Endrődi Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe december hó 19-től 27-ig a következő bejegyzések történtek.

Születtek:

Doczi Andrásné Kuntz Erzsébet fia Imre Mihály ref., Kun Imréné E. Kiss Juliánna fia Imre ref.

Házasságot kötöttek:

Kéri László és Földesi Erzsébet.

Meghaltak:

Kató Lajosné Baráth Eszter ref. 60 éves, Papp László ref. 73 éves, Lada Mihályné Ladnai Juliánna ref. 84 éves.

Az endrődi anyakönyvi hivatal könyveibe pedig december 19-től 27-ig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Kozma Mihályné Nádudvari Mária leánya Mária ref., Iványi Imréné Ciricz Etelka leánya Etelka r. kat., Debreceni Sándorné Matuska Mária leánya Magdolna r. kat., Szekeres Sándorné Pinti Borbála leánya Róssa és Piroksa r. kat.

Meghaltak:

Özv. Ciricz Mihályné Ormós Etelka 54 éves r. kat.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
30 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbort Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraink kellemes édeskes italuak. tiszta, tőkéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: **Székelly Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

A Futuránál (Wagner fatelep) árpa kapható, mázsánként 16 P.-ért.

SPORT

Levente birkozó verseny

(Mezőturi ludósilónkiól). A Mezőturon megírtott Gyomai Levente Egyesület — Mezőturi Máv. és Szövőgyár birkozóversenyt a gyomai leventék lelkes gárdája 25—20 aranyu pompás eredménnyel, megérdemelten nyerte meg. A birkozó verseny csekély számban megjelent és hozzá nem érő közönség előtt zajlott le. Az I. és II. helyezelt érdemdíjazásban részesült.

Helyezési sorrend a következő:

Légsúly: 1. Lukács (GyLE), 2. Kece (Mezőtur), 3. Fagyas (Mezőtur).

Pehelysúly: 1. Oláh (GyLE), 2. Kozár (Mezőtur), 3. Barlik (GyLE).

Könnyűsúly: 1. Fekete (Mezőtur), 2. Bakonyi (GyLE), 3. Szalai (Mezőtur).

Kisközép: 1. Gyapjas I. (Mezőtur), 2. Porel (GyLE), 3. Gyapjas II. (Mezőtur).

Nagyközép: 1. Bene (GyLE), 2. Kiss (GyLE), 3. Susán (Mezőtur). —Dévay—

SPORTHIREK

Jeney Bálint, a GySC népszerű játékos a hó 25-én tartotta eljegyzését Cs. Nagy Erzsébet urleánnyal. Gratulálunk.

Szilveszterkor táncosai egybekötött tea-estet rendez a GySC ifjusága, az egyesület tagjai és azok k. hozzátartozói részére a Klein-vendéglőben. Külön meghívót ez alkalommal nem bocsátanak ki, hanem ezúton kéri a t. sportpártoló közönségminél nagyobb számban való megjelenését.

Kitűnően sikerült a GySC karácsonyi tea-estje, amelyen megjelent díszes közönség a hajnali órákig maradt együtt.

GyTK—GySC meccs ügyében történt fellebbezéséről nem tárgyalt az Elnökség múlt vasárnapi ülése. Fürst György alszövetségi főtitkár lapunk úján közli az érdekeltekkel, hogy a fellebbezés ügyében illetékes fellebbezési bizottság — minden valószínűség szerint — január első felében tart ülést s csak akkor fog tárgyalás alá kerülni e régen húzódó ügy.

Van-e már életbiztosítása?

Phönix és Turul

Életbiztosító Társaság.
Sziveskedjék érdeklődni
Bodon Lajosnál.
Kazinczy ut 10 sz.

Publikáció

Eladó szalma, törek, és levelescsutka özv. Izsó Istvánnál Petőfi ut 36 szám.

Hunyadi utca 5 sz. alatt egy különbejárattú utcai szoba kiadó. Érdeklődni ugyanott.

Debreceni Tibornál 2 drb. 180 kg. hízódísznö, egy írógép, egy amerikai 3 lámpásos rádió hangszóróval, 100 tojásos keltetőgép és egy újszánkó van eladó.

Szabó A. Lajos a háztartásnak minden ágában jártas asszonyt vesz fel. Jelentkezni lehet Deák Ferenc ut 7 sz.

Simon Józsefnek egy jó erős herélt lova van eladó.

Horthy Miklós uton az új iskolával és ártézikuttal szemben a kövesut mentén két szép szobás-konyhás lakás udvarhasználattal január 1-re kiadó. Értekezni lehet Heinfarth Mártonnál Luther ucca.

Téli sapkák mindenféle színben nagyválasztékban olcsón kaphatók **Alt Vince** kalaposnál Endrőd ipartestülettel szemben **kalapok és sport-sapkák** reklám áron kalapigazítást testet szakszerűen olcsón vállal.

Akinék bármilyen iragya van eladó, jelentkezzen a Termelők Szövetkezeténél a Horthy Miklós uton.

Molnár Antalnak Horthy Miklós u. 95 szám alatt 1 drb. 9 hónapos 130 kg. 1 drb. 9 hónapos 130 kg. prima hízója van eladó.

A Révlaposon ezer négyszögöl föld, szőlőnek és gyümölcsösnek igen alkalmas, eladó. Folyó víz, liget mellett, nyaraló építésére is szép hely. Cím a kiadóhivatalban.

A Futuránál (Wagner Fatelep) száraz morzsolt tengeri, Ella és nyáriróza burgonya, továbbá takarmány burgonya, valamint korpa és árpa állandóan kapható.

Kruchió Mihálynak 5 hold földje, tanyaépületekkel eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen VI. 515 sz. tanya.

Mindenféle női férfi és gyermekcipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében gr. Tisza gr. Tisza István ut 52.

Háznál sertésvágást, géppel perzelést és mindenféle hentes-csemegét, valamint csabai kolbász készítését juttányosan vállalja ifj. Wallner József mészáros és hentes, Horthy M. u. 15.

Egy kétcsövű kakasos lankaszter és egy háromcsövű kakasos lankaszter puska olcsón eladó. Érdeklődni Deák Ferenc ut 33 szám alatt lehet.

Mikszáth Kálmán ucca 8 számú ujonan épült ház, szabadkézből eladó. Érdeklődők forduljanak Heinfarth Mihályhoz Kossuth Lajos ut 68 szám.

Lakodalmira, dísznótorra **Kerekes Károly**-tól vegyen jó zamatú bort literenként 56 fillérért.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.